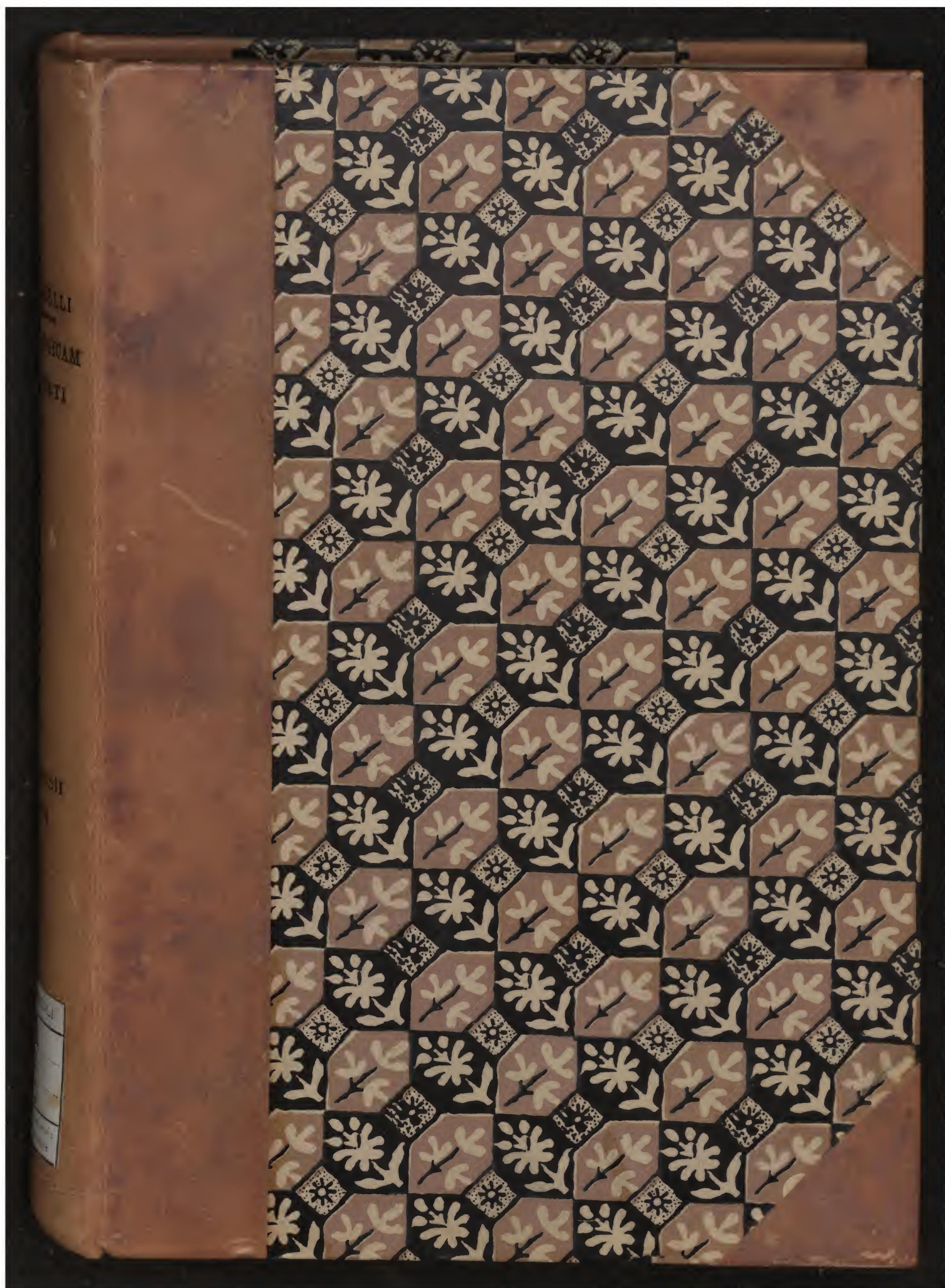

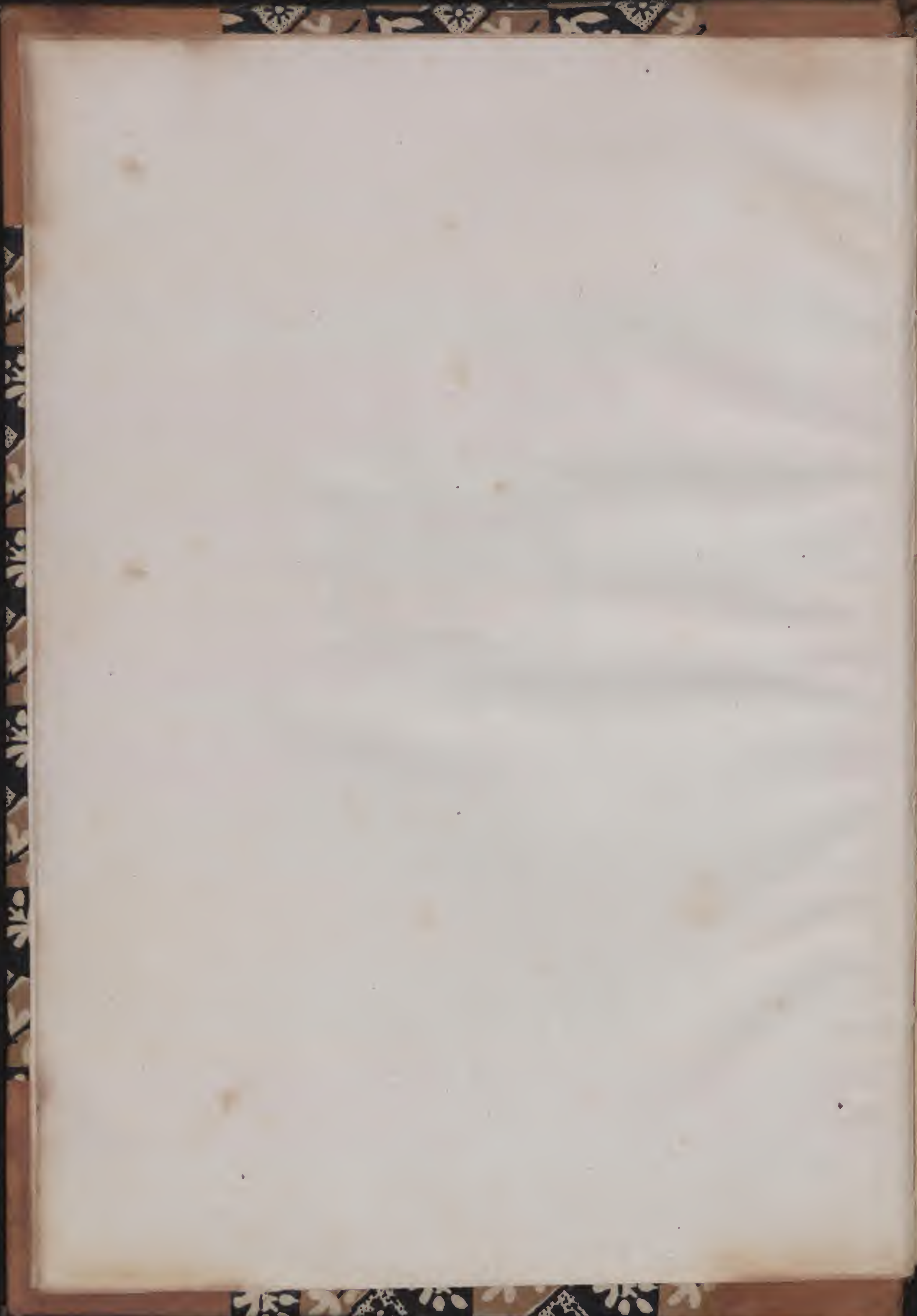

BLANCHELLI
SUPER LOGICAM
P. VENETI
TARVISII
1476
INCUNABULI
A
3
15

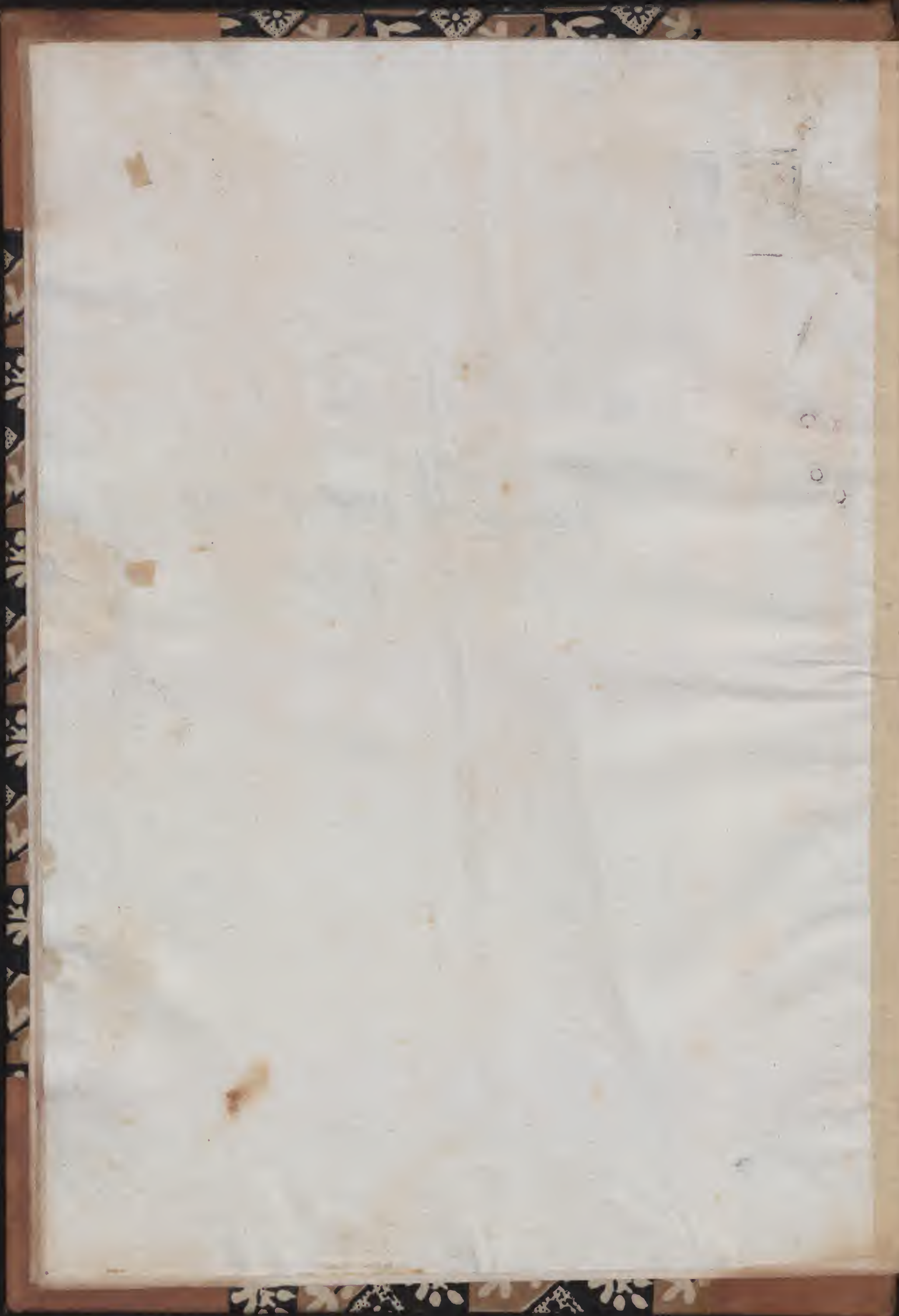

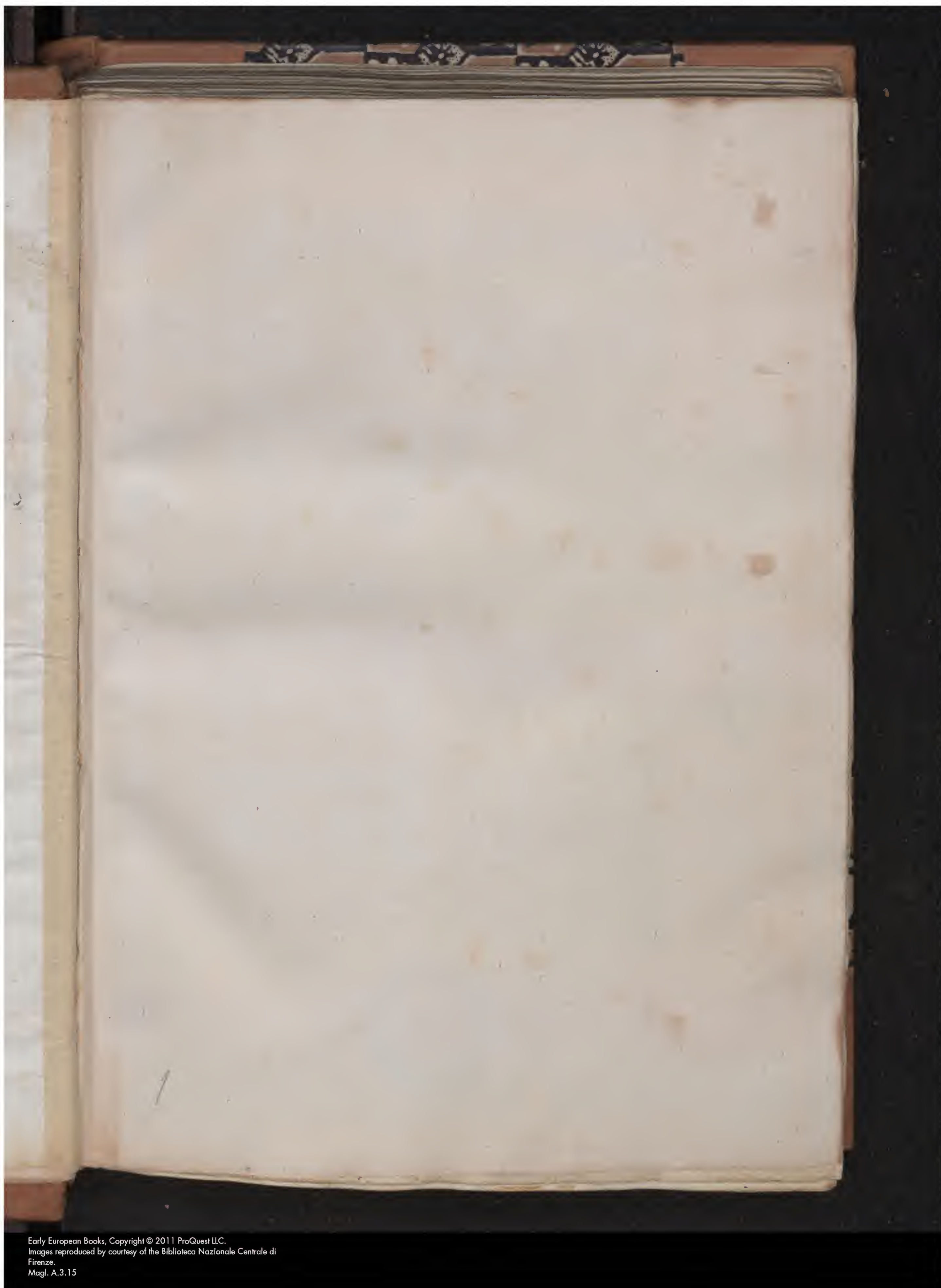

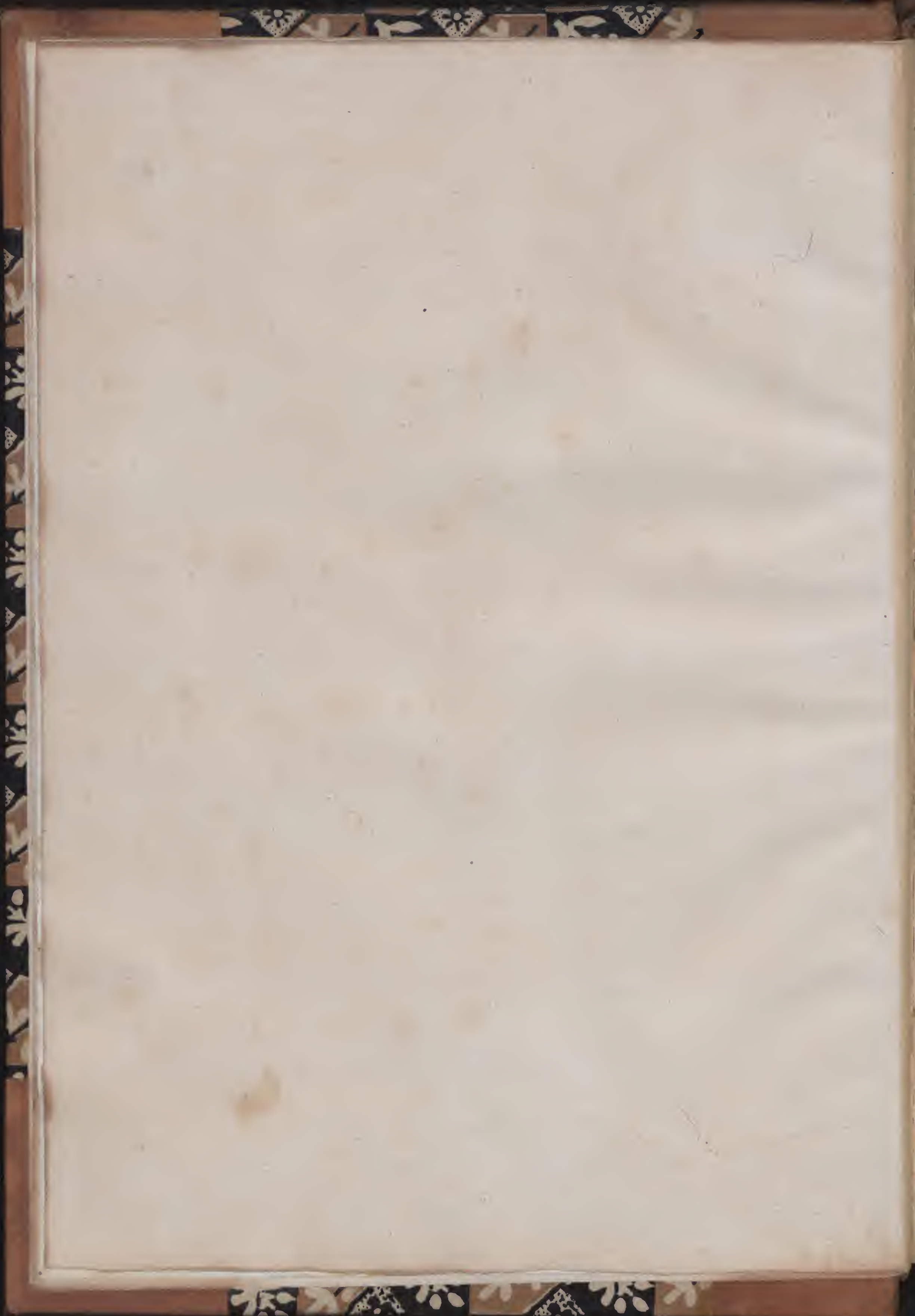

V
in Paul. VENETI
[illegible]
[illegible] FAVENTIAE
[illegible] 1475

CUM UIDEREM
Pauli Ueneti logicā nō
pua indigere expositiōe
tum ꝑpter ipsius diffi/
cultatem tum ꝑpter alio
rum obscuram diligen/
tiam modicāqꝫ solicitudinē cōstitui neuos
cōmentarios edere biptitūqꝫ opus facere
expōnem .s. ⁊ questionē ut cognitio ipsius
nō in obscurū sed in claram lucem ꝑducta
sit . Sic eīꝫ putaui hinc tirūculis illic pro
uectioribus satisfacere . Nam quid utili⁹
opa nostra fieri p osset qui iuuenib⁹ phari
cupiētib⁹ patētes ut aiūt fores ad ipsam
phiam reddere cū potissimū sine lo^{ca} null⁹
recte phari queat nͨ rerū causas ꝯgnoscere
possit. Neqꝫ medicinā ābsqꝫ ipsi⁹ cogni/
tione quis tentet . Non eīꝫ in manib⁹ illi⁹
medici me cōfidaꝫ qui logicam ignorat .
Taceo theologiam que dei essentiā ꝯtēplatꝰ
ubi tota nostra beatitudo ꝯsistit quam ne
dum amplecti dicam sed neqꝫ a longe ui/
dere poteris . Ceteras omitto disciplinas
que neqꝫ itelligi neqꝫ recte degustari sine
logica possunt . ad omniū .n. methodorū
principia uiam habet ut placet phō primo
topicorum . Eos tamē obsecramus roga/
musqꝫ qui cōmentarios nostros legerint
ne illos pri⁹ dampnēt ꝙ eorū succū deliba
uerint . ⁊ si in tātoꝑpere aliquid ābiguuꝫ
uel minus absolute dictum iuenerint boni
poti⁹ iterp̄tres sermōis ⁊ scripti ꝙ molesti
interpellatores esse uelint . Uel si ꝑtinaces
esse uoluerint suo gñe delectari aliquid in
lucem edant . quod uideri legiqꝫ possit ut
si quā uoluptatem maledicēdo acceperit .eā
de se male audiendo amittant . Nos autē
nostro more delectati hos comentarios edi
dimus quos logice nauantibus opam ar/
bitramur fore non inutiles. Placet isup
huius logice diuisionem supaddere que tri
ꝑtita est ƀ^{m} triplicem intellectus opationē
prime eīꝫ opationi intellectus que simpli/
cium apprehensio dicitur correspōdet p̄m⁹
tractatus qui est de terminis ⁊ secundus q̇
est de ꝑprietatibus t̄minorū · 2^{e} opationi
intellectus que compositio uel diuisio dicit
correspondet quart⁹ tractatus qui est de
ꝑbationib⁹ terminorū. 3^{e} uero opationi
intellectus que discursus dicitur correspon
det tertius tractatus qui est de ꝯsequētiis
⁊ quītus qui ē de obligationibus ⁊ sextus
qui ē de insolubilibus . In his eīꝫ trib⁹ fit
discursus ⁊ argumētatio ab uno in aliud
Ex quo patet hūc ordinē a magistro fuisse
ꝑuersum cū tractatus de ꝑbationib⁹ t̄iorꝫ
debeat p̄cedere tractatū ꝯsequētiarū .quod
gratia doctrine a magr̄o factū fuisse puto
Prima pars cōtinet duos tractatus . In
primo eīꝫ determinat de terminis. In 2°
uero de ꝑprietatibus terminorum scilꝫ de
suppositione ampliatione ⁊ appellatione .
Primus tractatus decēꝫ cōtinet capitula
In primo determinat de t̄minis ponendo
diuisionem ⁊ diffinitiones eorū . In 2° de
terminatur de nomine ⁊ uerbo ⁊ oratione.
In 3° de ꝑpositiōe ⁊ diuisionib⁹ eius . In
4° de figuris ꝑpōnum scilꝫ qualiter ꝑpō/
nes collocētur in figura ⁊ de nāta earūdēꝫ
In 5° de equipolentiis . In 6° de ꝯuersio/
nibus . In 7° de ipotheticis In octauo de
p̄dicabilibus . In 9° de p̄ntis . In.10.de sil
logismis . ꝑtes de se patent. Et licꝫ hunc
p̄mum tractatū denominaueri de terminis
tāꝙ a prima ꝑte non t̄m hic solum terminos
comp̄hendit sed etiā ꝑpōnes ⁊ sillogismos
⁊ fere totam logicam. ideo notāter dictum
est a magistro tractatus summularū . Sū
mula eīꝫ breuis summa dicitur. Summa
autē ē plurimarū rerū in unum collectio .
Neqꝫ a me expectes diuisionē capl'orꝫ usꝫ
ad minutissimas ꝑticulas hoc eīꝫ lectoris
prudētie faciendū relinquo ne sim ꝓlixior
in ꝑciendo ꝙ exponēdo .—

TERMINUS Quadruplicit̄
sumit̄ . uno° ꝑ omni re t̄minante
aliquid ⁊ isto° accipit̄ t̄minus ƀ^{m}
ethi^{am} uocabuli ꝓut t̄mi̅n⁹ dicit̄ a t̄iando
⁊ sic accipit phus 5° metha^{ce} dicēs Termi⁹
est quod ē rei ultimū ⁊ extra quod nihil est
accipe rei . ⁊ sic sbiectū ⁊ p̄tum sunt t̄mini
quia t̄mināt ꝑpōem ⁊ sillaba est t̄min⁹ qꝛ
t̄minat dictionē ⁊ littera ē t̄minus qꝛ t̄inat

ſillabã ⁊ dictionẽ ⁊ diffinitio ẽ ẗminus qꝛ ẗminat eſſẽtiã rei ⁊ lapis in fine agri poſi tus ẽ ẗminus qꝛ ẗminat agrũ ⁊ ſic excedit conſiderationẽ logice. ¶ Alioꝰ dicit ẗminꝰ quodcũqꝫ põt eſſe ſbiectum uel ꝑ̃tũ ꝓpõiſ ⁊ iſtoꝰ dicit ẗminus ut dicit a ſiando ꝓpo/ ſitionẽ ⁊ ſic accipit phus ẗmim pꝰ priorum diffiniẽs ipſum cũ dixit Terminꝰ ẽ in quẽ ꝓpõ reſoluit ut ꝑ̃tũ ⁊ de quo ꝑ̃tur appõito uel diuiſo eſſe uel nõ eſſe. ⁊ etiã cum dixit Sillogiſmꝰ ẽ ex tribꝰ ẗminis .s. maiori ex tremitate miori ⁊ meꝰ ẗio ubi nec copulam nec ſignum ul'e nec notã rẽis ẗios uocat. Alio mõ ſumit ẗiꝰ ꝓ eo qð põt eſſe copula uel extremũ ꝓpõnis ⁊ iſtoꝰ accipit ẗmiꝰ ut dicit a ſiando ꝓpõnẽꝫ uel deſiando partes eiꝰ unitie .s. ſbiectũ ⁊ ꝑ̃tũ ⁊ ſic accipit boeꝰ in pꝰ topicoꝝ. ſuoꝝ. dicẽs Terminos autẽ uoco noĩa ⁊ ũba ex qbꝰ ꝓpõ uel oĩo nectit ⁊ hoc nullũ ſincathe[ma] formaliter ſumptũ dicit ẗinꝰ ¶ 4co ſumit ẗinꝰ ꝓ omni eo quod põt eſſe extremũ ꝓpõnis uel copula uel de/ ẗmiatio eiꝰ quẽcũqꝫ ⁊ 1co dicit a ſiando uel deſiando quõcũqꝫ ⁊ ſic ẗiꝰ ẽ idem ꝙ dictio uel agregatũ ex dictiõibꝰ Oĩs eiꝫ ẗinꝰ ẽ dic tio uel agregam ex dictionibꝰ. ⁊ oĩs dictio uel agregatũ ex dictiõibꝰ ẽ ẗinꝰ. ⁊ ſic ẗinꝰ ſincus dicit ẗiꝰ qꝛ ꝯ̃tinat aliquid i ꝓpõe. hũc aũt modũ accipiẽdi ẗim magr inuit i 2o trac tatu ꝑmi ꝑoꝝ. ubi põit dĩam iter diffinitio nem ⁊ ſuppõẽꝫ ⁊ ſic accipit ẗmim in ꝓpõito magiſter diffiniens ipſum.

¶ SIGNUM duplr capitur. uno mõ large ⁊ ſic deſcribit cõiter Signũ ẽ illud ꝙ apprehẽſuꝫ ab itellectu ducit ipſum i cogni/ tionẽ alicuiꝰ rei. Et ut uniuerſaliter uera ſit deſcriptio debꝫ itelligi i aptitudine ⁊ ſic ſignũ eſt genꝰ ad ẗminũ cuꝫ ſit cõiꝰ eo. eſt eiꝫ cõe ad ẗminũ ꝯſtitutiuũ oĩonis ⁊ ad cir culum ante tabernã ¶ Alioꝰ capit ſtricte ⁊ ſic deſcribit Signũ ẽ quod apprehẽſum ab itellectu ducit ipſum i cognitionẽ alicuius rei ⁊ ſuppõit ꝓ illa. ⁊ ſic ſignũ eſt minꝰ cõe ꝙ̃ ẗinꝰ diffinitꝰ hic qꝛ ꝯpetit ſolis ẗminis qui poſſunt ſupponẽ. ꝑmoꝰ capit in diffini tiõe quia eſt loco gñis ⁊ ꝑ conſequens debet eſſe communius termino diffinito:

¶ ORATIONIS conſtitutiuũ ẽ una dĩa ꝑ quã differt a ſigno qð non eſt ꝯſtitm puta a circulo ãte tabernã. Et nõ ꝙ noĩa ſiata i bilis uel i bile ſm gracos dicũt poam paſſiuã ut corruptibilis qð põt corrũpi. et noĩa ſiata i iuus dicũt potẽtiã actiuam ut corruptiuꝰ quod põt corrũpẽ ¶ Modo ſi ẗminꝰ eſſet ꝯſtitutiuꝰ oĩoem ꝯſtituẽt actie oĩonẽꝫ ꝙ ẽ falſum qꝛ itellectꝰ ẽ q actie ꝯſti tuit. Terminꝰ ũo ẽ 1c ex quo ꝯſtituit oraꝰ Dicat ḡ ꝙ i ꝓpe dicit ẗinꝰ oĩonis ꝯſtitutiꝰ ſicut i ꝓpe dicit ꝙ paries ⁊ tectum ꝯſtituũt domum qꝛ ex illis ꝯſtituitur domus.

¶ UT PARS PROPINQUA ẽ 2a dĩa ꝑ quã ẗinꝰ differt a lr̃a ⁊ ſill'a ut 1a ñ habent uiꝫ dictionis ¶ Pro quo nõ ꝙ lr̃a ⁊ ſill'a habẽt aliqñ uim dictiõis ⁊ ſic ſunt ẗi tũc nõ habẽt uim dictiõis qñ ꝯponunt ali/ quã dictionẽ ut dicẽdo ſor. 1a lr̃a ſ ul' illa o uel illa 2 tũc nõ habẽt uiꝫ dictiõis. tũc aũt habẽt uiꝫ dictiõis qñ ꝯponũt oĩoẽꝫ ut di/ cẽdo ſor. ẽ ſill'a ¶ Nõ etiã ꝙ ꝑs ꝓpiqua õꝛ 1a ex qua imediate ꝯſtituit tom ſicut paries ⁊ tectũ dicũt ꝑtes ꝓpique domꝰ. ꝑs rẽota dicit 1a ex qua nõ imediate ꝯſtituitur totũ ſicut lapides ⁊ ligna dicũtur tom reſpectu domꝰ ſunt ꝑtes remote. inter ꝑtes rẽotas alia ẽ magis remota alia minꝰ ut lr̃a ẽ ma/ gis remota ⁊ ſill'a minus remota reſpectu oratiõis ¶ Nõ ꝙ ſi uis cognoſcere an diffiꝰ ẗmini ſit bona an nõ opꝫ ſcire qd ſit diffiꝰ ⁊ quas ꝑtes debꝫ habẽ. Pro quo aduerte ꝙ diffiꝰ põt ſumi duplr. unoꝰ cõiter ꝓut ñ diſtiguit ꝯ̃ deſcriptiõeꝫ. Diffiꝰ ꝯiter ſũpta ſic diffinit a pho pꝰ topicoꝝ. Eſt oꝰ qð ẽ eſſe rei ſigñficãs. cũ dicit oꝰ ſupple tu ꝯpõita ex gñe ⁊ dĩa uel ex aliquo qð ſe habꝫ ꝑ modũ gñis ⁊ 2o qð ſe habꝫ ꝑ modũ dĩe ¶ Cum dicit ꝙ ẽ eſſe rei ſigns .i. eſſentiã rei ſigñficãs Debꝫ ḡ diffiꝰ habẽ duas ꝑtes. pa ẽ genus ⁊ 2a que ẽ dĩa. Si ũo pl'es habꝫ ꝑtes. pa eſſꝫ genꝰ oẽs 2e eſſent loco dĩe. genꝰ debꝫ eſſe cõiꝰ diffinito. dĩa ſi ẽ tm̃ una ẽ eſſen/ tial' diffinito. ſi ũo ſunt pl'es oẽs ꝯuertũt cũ diffinito: Diffiꝰ ꝓpe dicta ſic deſcribit Eſt oꝰ qd eſt eſſe rei ſigñficãs ꝑ ſbalia .i. oraꝰ ꝯpõita ex gñe ⁊ dĩa ut al' rẽale ẽ diffiꝰ hoĩs

Descrip° ē o° qd ē esse rei signs p accñtalia
.i.o° ɔpõita ex gñe ꝛ ꝓprio uel ex a^co qõ se
habꝫ p mo^m gnis ꝛ a^co qõ se habꝫ p moduꝫ
ꝓpriũ ut al' risibile ē descrip° homis. ¶ Ad
ꝓpo^m ḡ diffi° ti ē ho^a qꝛ ē o° ɔpõita ex gñe
ꝛ dña . nã li sig^m ē gen⁹ qꝛ ē ɔmuni⁹ ṫino
Dẽs a^c pticule ponũtur loco dñe .

¶ Prima diuisio ti in p se sigficatiuum ꝛ
in non p se significatiuum .

¶ Aduerte p° ẽca li p se sumptũ ꝙ exponi
põt dupl'r . uno° ƀ^m a^cos ut i^c ti⁹ dicaṫ p se
sumpt⁹ q̇ sumiṫ sine additiõe alteri⁹ ṫmini
õtiantis uel õtiati ut dicẽdo hõ ē aial tam
li homo q̄ li aial ē ṫin⁹ p se sumpt⁹ dato ꝙ
sumaṫ i ꝓpõe et p ɔ̃riũ nõ p se sumpt⁹ diciṫ
qñ sumiṫ cũ additiõe alteri⁹ ti õtiantis ti/
nuꝫ õtiantis uel õtiati sicut dicẽdo ois hõ
ē aial tã li hõ q̄ li ois nõ ē p se sumpt⁹ . 2^co
põt expõi ut li p se sumpt⁹ itelligaṫ solita/
rie.i.nõ cũ a° ꝛ ex oꝛoeꝫ ꝛ nõ p se sumpt⁹ nõ
solitarie sꝫ cũ a° ut i oꝛone . ꝛ h^c expõ iudi°
meo magis ē õ mẽte magĩi ut patebit ifra
i diffinitiõe ti ca^u qꝛ ibi expones magister
q̇d uult dicẽ: ti p se q̄ cũ a° dicit p se.i.extra
oꝛoneꝫ ꝛ cũ alio .i. in oratione .

¶ Aduerte 2° ẽca li aliquid sigt . Sigfica
re dupl'r sumitur . uno^c cõiter ꝛ sic sigre est
aliquid itellectui repñtare ꝛ i^co q̇libꝫ ṫin⁹
aliq̇d sigt qꝛ aliq̇d itellectui representaṫ qꝛ
saltem seipsuꝫ qõ põt ꝓbari p h° me^m om
ne ẽs ē aptũ natũ cãre sil'itudinẽ sui intel/
lectui aliter nõ esset itelligibile . Alio° sũiṫ
ꝓpe ꝛ sic sigre ē aliq̇d itellectui ex̄ se repñ
tare siue naṫaliter siue ex ipõne ꝛ sic sumiṫ
in ꝓposito ¶ Aduerte tñ ꝙ i^a diffi° data
õ li sig^re cõiter ꝛ ꝓpe cũ suis diffinitiõibus
ē distic° ɔis quã etiã põit magꝛ i logica sua
mag^a ꝛ^c sig^re ꝛ repñtare idẽ sunt . Stro
dus aũt al'r accipiẽs põit dñaꝫ inter sigre ꝛ
repñ^re i ɔ̃tiis suis i.24.regl'a dicẽs ꝙ re
pñtare ē natural'r . sig^re ꝯo ad placitũ.s.
ex ipõne ꝛ^c ois ti⁹ se ipuꝫ repñtat . Men
talis aũt ti⁹ cũ h° a^am rẽ ex̄ se repñtat .
Uocal' aũt ꝛ script⁹ sigficat aliq̇d ex̄ se si
fuerit ipõit⁹ ad illõ sigñdũ ñ aũt repñtat
h^c uolui dixisse ut scias auctores in eadem
materia diuersimode loqui . ¶ Aduerte ꝙ

3° ɔsideratiões ẽq̇ruṫ ad h° ꝙ aliq̇d sit ṫin⁹
p se sigtiu⁹ . p^a ꝙ sit ti⁹ ꝛ h^c ɔdi^c sbitelli^s i
diffinitiõe . 2^a ꝙ aliq̇d ex̄ se sigficet . 3^a ꝙ
illõ tl'e sigficꝫ p se supt⁹ . ꝓpt defectuꝫ p^e
ɔdiciõis i^a res que ē ti⁹ non ē ti⁹ p se sigti^o
lꝫ a^c pticule ɔpetat sibi . ꝓpt defectũ 2^c ɔdi
tiõis i⁹ ti buf baf ois n^a nõ sunt p se sigfi
catiui . ꝓpt õfectũ 3^c li alb⁹.ba.buꝫ reliq̄
q̇ ɔsil'ia adiectia non sunt ti p se sigficatiui
qꝛ p se supti nõ sigñt aliq̇d ex̄ se lꝫ ɔsigficẽt
.i.cũ a° sigficẽt ut ifra patebit . Aliqui tñ
dicũt ꝙ oẽs ti materialiter sũpti sunt p se
sig^ui . formal'r aũt ñ ꝛ q̄uis h° sit ꝓbabl'e
o^m tñ teneo ꝛ arguo ɔ̃ ipos uide i 3^a q̄ne
ɔ̃ sũmulas . Termi⁹ ꝯo ñ p se sigti⁹ est ti⁹
cui a^c due ɔditioes nõ ɔpetũt ꝛ ē duoꝝ mo
dorũ .aliquis.n.ē ꝙ n^os sigt loquẽdo ꝓprie
n^e p^e n^c cũ a° ut buf baf ois n^o. aliquis ꝯo
nõ sigt p^e lꝫ cũ a° ut qui alb⁹ alba album .
2ª diuisio ti i naṫal'r sigtiũ ꝛ ad pla^m sigtiũ
¶ Ad ꝯte p° ꝙ ma^r dicit ꝙ ti⁹ naturaliter
sigtiu⁹ ē q̇ apõ oẽs idẽ sigt ut ṫin⁹ mẽtalis
ꝙ du^m ē quid sit ti⁹ mẽtal' ꝛ ē du^x opinio :
Quidã .n. dixerũt ꝙ ti⁹ mẽtal' ē so^m ɔcep
tus uocis . quoꝝ rõ ē qꝛ uoces sigñt con/
cept⁹ ƀ^m phm p° ꝑyer^as . Hec opi° ē fl'a qꝛ
ɔcept⁹ õ re hñt⁹ ut pũ õ leone ē ti⁹ mẽtl'is
ꝛ tñ tl'is ñ ē ɔcept⁹ uocis ḡ ti⁹ mẽtl'is non
so^m ē ɔcept⁹ uocis pꝫ ɔ̃ña cuꝫ ãnte sit . Rõ
aũt huius opinionis soluetur ifra Alii ꝯo
dixerũt ꝙ ṫmi⁹ mẽtal' ē sil'itudo rei i inte^m
siue ɔcept⁹ rẽ repñtãs ad ex̄ . Cuius opi/
nionis ē magr i lo^ca mag^a ꝛ oẽs fere aucto
res . Cui⁹ rõ ē sil'itudo sicut si esset imago
Cesaris i^a ubiqꝫ repñtaret Cesarẽ ꝛ nõ re
pñtaret i u° loco u^m ꝛ i uno loco aliũ . sic
aũt ē õ ɔceptib⁹ ꝛ silitudib⁹ existẽtib⁹ i aia
quare ꝛc . ꝛ ex h° pꝫ ꝙ ti° mẽtl'is sigt idem
apõ oẽs qꝛ .s. sigt ex sil'itudie ꝛ ɔuenien^a ad
rem . Aliq̇ tñ arguũt ɔ̃ hãc opi^em sic ṫinus
mẽtl'is sigt uõlẽ ƀ^m phm p° ꝑyer^as dicẽteꝫ
Earũ que sunt i uoce sunt eaꝝ que sunt in
aia passionũ note . ꝛ p boeciũ in d'cto loco
dicentẽ h° expñi° Dicit .n. uox nõ sigt pri°
rem ex̄ sed aliq̇d i aia ꝛ ex ɔ̃nti sigt reꝫ ex̄
tũc ultra sed ti⁹ uõlis nõ sigt sil'itudieꝫ rei
neqꝫ ɔcept⁹ sed rem ḡ ti⁹ mẽtl'is ñ ē ɔcept⁹

nec similitudo rei sed ipa res. Et ppt hoc faciūt 3am opicem di. q tis mētl'is ē ipsa res ƀm esse spūale. Res uero ƀm esse ex aiam. Hec opio ē fl'a si p rem ƀm esse spūa le itelligit aliud q̄ similitudinē rei i ite u. qd pbat q2 phus i 3o de aia ait lapis nō ē in aia sed spēs ei9 sed spēs lapidis nō ē nisi sil'itudo g lapis ƀm esse spūale i aia nō ē nisi sil'itudo lapidis qd negat. Restat g defendere 2am opiem que uera ē. 7 ad arm i om dicēdū ē q q2 uoces iponūt ad signdū ia eadē que p 9cept9 signt. 7 po signt p 9cept9 7 mediā ib9 9ceptibus 2ario signt p ipsas uoces et ideo uoces dicūt sigre. ¶ Unde formaliter respōdēdo ō2 q uocē sigficare 9cept9 potest itelligi dupl'r. uno q uox sigficet 9ceptuz tāq illō qd po ipor ad sigņdu 7 ho ē fl'm q2 sic sigt rē ad ex. alio pōt itelligi uocē sigre 9ceptū tāq illō quo mediāte ipor ad signm 7 ho ē uerū 7 hoc uoluit phs loco allegato. Auctoritas aūt Boecii sic habz intelligi q uox nō sigt po rez.i.imediate aliqd i aia in po sigt rez.i.pncipaliter 7 non 9ceptum.

¶ Aduerte 2o q de xtute ƀmonis ia diffio ti9 natural'r sigtiu9 ē q apō oēs idē sigt est diminuta. Nam si pōat q ie ti9 in uoce hō uel in scripto apud oēs nationes fuerit ad sigficandū rem que ē hō puta sor. 7 platonem tūc tal' ti9 apō oēs idē sigt 7 tn̄ non ē naturaliter sigficatiu9 q2 cū nō sit ti9 mentalis nō sigficat ex sil'itudīe quā habz cum re 7 p 9ns nō sigficat naturaliter. De uirtute g sermonis ipfecta ē cū 9petat alteri a diffinito. Sed de bonitate itellect9 pfecta ē. Unde sigre idē apō oēs pōt itelligi dupliciter. uno p accns sic.s. q non pōt non sigre idē apō oēs 7 ioo ti uōles 9scripti possunt sigre idē apō oēs. alio p se sic.i. q impossibile sit nō sigre idē apō oēs sigņdo aliquid 7 io 2oo itelligit q ti9 naturaliter sigņ9 ē q apō oēs idē sigt.i. p se sic.s. q ipossibile ē sigņdo nō sigre illō tūc ois instantia remouetur. Unde due 9diciōes reqrūt ad timi naturaliter sigtiuū po q sit ti9 7 ho sbitelligitur i diffinitiōe loco gnis. 2a q sigficet idē apō oēs p se ut dictum est.

¶ Aduerte 3o circa tim ad plam sigtiuū q2 magister dicit q ē ie q apō oēs nō sigficat ut tin9 uōl' uel script9. q cā quare ti9 uōlis uel script9 nō sigt idē apō oēs ē q2 non sigt rem ex aliqua 9ueniena 7 sil'itue quā habet cuz re quēadmom ti9 mētl'is sigt ex silitudine 7 9uenienā quā habz cū re sed solum ex impōne p' ipōitoris 7 ideo dicit sigficare ad plam q2 sigt ad uolūtatē p' istituētis q ipo fuit sigre tl'ez rem q ita bn̄ potuisset iponē ad sigņdū aliā rē quācūq3 uoluisset. Nota tn̄ q ti uōles 7 scripti aliud signt natialiter 7 aliud ad plam. nā signt se ipos natialiter rem aūt ad ex signt ad plam. ideo cū ō2 ti9 natialiter sigtiu9 ē q apō oēs nō idē sigficat capit li sigficare ppe ut ē aliqd ex se interp̄tare mō l3 ql3 ti9 siue mētl'is siue uōlis siue script9 naturaliter aliqd sigficet nō tn̄ ex se matialiter sigficat nisi mētal' 7 ita habet itelligi. Ex h' p3 q due 9diciones reqrunt ad tim ad plam sigficatm po q sit tin9 2o q nō idē apō oēs sigficet.

¶ Tera diuio i tim catxecum 7 sincathecum.

¶ Aduerte po q de timio cathe° sunt 4or opiniōes. pa ē Burlei q uult q ad h' q aliquis sit ti9 cathe9 reqrit soa una 9dio.s. q possit ess extrem ppōis ul' ps extremi.s. q possit ess sbiectū uel p̄tū uel ps sbiecti l' p̄ti 7 ex ho cor° ō2 q ho uerbū ē q̄nq3 ē 2m adiacēs cū sit p̄tū q in ipso ē ē cathema. qn̄ uero ē 3m adiacēs ē sincama q2 non pōt tunc quod i ipso ē. Simil'r ois qn̄ ē ex pte sbi sil3 qn̄ pcedit sbm ē sincama cū nō sit sbiectm nc ps ei9 sed cū por ex pte p̄ti ē cathema cum sit ps p̄ti. 7 l3 hc opio pbabil' sit q2 tn̄ nō ē ad mētez magri ut p3 maifeste ideo non est accipiēda aliquo°. 2a opio dicit q due 9ditiones reqrūt ad tim cathecum. pa q habeat p se sigficatū ppriū. 2a q cū alio etiam habeat ppriū sigficatū. ppt pam excludūt timi sincai. ppt 2am excludūt aliqui tim p se sigficatiui q nō pn̄t esse ti cathei ut timi equoci nā tl'es ti l3 p se habeāt ppm sigficatū tn̄ cū alio sumpti nō habēt illud idem sigficatū ppuz ut dicēdo canis stella currit li canis nō idē ppuz sigficatū habz qd habz qn̄ ē p se ut dicēdo canis q2 qn̄ sumit p se eque pmo oia sua significata signif[illegible] sed

dicēdo canis stella currit solum stellā sigt. Hec opiº rudis ē ꝛ ñ ualꝫ qꝛ tiꝰ equocꝰ cū aº habꝫ idē sigtū. qd̄ p se pbaꝛ qꝛ cū alio itelligiꝛ i ozōe sed ꝙ tūc habeat illud idem sigtū qd̄ habꝫ p se pꝫ p pbm pº pyerᵃˢ q̇ di. ꝙ pº distiguenda ē ppō i qua poʳ tiꝰ equocus ppꝛ suū mltiˣ sigre ḡ illō idē sigficat i ozōe qd̄ ex̄. 3ª opiº ē Pauli pgulensis q̇ uult ꝙ due ꝯditiōes reqrūꝛ ad hº ꝙ aliquis sit tiꝰ cathecus. pª ꝙ sigficet aliqd ex̄ se. 2ª ꝙ illō distincte ꝛ detiate sigficꝫ. ppter pªᵐ ꝯditiōeꝫ excludūꝛ ti sincaᶜⁱ. ppꝛ 2ªᵐ excludiꝛ tiꝰ quē uocat idistiuᵐ ut li albꝰ q̇ nō sigt distincte ꝛ detiate. Fundatur hec opiº sup diffinitiōe magr̄i que ē ꝙ tā p se ꝙ̄ cū aº habꝫ ppᵐ sigtū. p hº.n.ꝙ dicit tā p se ꝙ̄ cū aº habꝫ pªᵐ ꝯditiōeꝫ qꝛ 1ᵉ tinꝰ sigt ex̄ se q̇ tā pᶜ ꝙ̄ cū aº sigt. p hº ꝙ dicit habꝫ proprū sigtū habꝫ 2ªᵐ ꝯditionē.i.distinctū ꝛ detiaᵐ sigtū habꝫ. Hec opiº ē duª qꝛ talis tiꝰ idistinctus ut albꝰ si essꝫ pᶜ sigtiuꝰ esset cathecus ꝯn̄a ē fl'a ut ifra patebit qꝛ tiꝰ p se sigtiꝰ ꝛ cathecus ꝯuertūꝛ ꝛ an̄s ab eis ꝯce/ditur ḡ ꝛc̄ 4ª opiº ē magr̄i in logica sua magⁿ q̇ diffusiꝰ loquēs ꝙ̄ i hac pua uult ꝙ 4ᵒʳ ꝯditiōes reqrūꝛ ad tiᵐ cathecum. pª ꝙ sit tiꝰ simpˣ tā iplicite ꝙ̄ explicite ut li hō ꝛ p hāc excluʳ tiꝰ pꝫnās q̇ explicite ē simplex sed iplicite nō ut nihil ꝯordiaꝛ huic ꝯᵗᵒ nō aliqa. 2ª ꝙ nō sit extremoꝝ unitiuꝰ. ꝛ p hāc excludit ūbū qd̄ unit extrēa. 3ª ꝙ sig/ficet aliqd ex̄ se ꝛ p hāc excludūꝛ oia sincathegorēata ut ois nº 4ª ꝙ ō cōi lege.i. i pōne. pª qd̄ ōꝫ ppꝛ sincathegorēata ꝛ pp tīr iºˢ tios ignotos a b qui posset fieri sincathegorēmata p nouaꝫ ipōeꝫ. sed qꝛ hᶜ ultima ꝯdiº reqriꝛ i oibꝰ uel itelliʳ oibus his diffinitiōibꝰ merito pōt taceri ꝛ subitelligi i hac sicut i aliis. Licꝫ hᶜ opiº pbari posset nō ñ uideꝛ ō mēte magr̄i in hac logica pua magis.n.illic restrigit tinū cathecum ꝙ̄ hic faciat quare si hāc eādē opioeꝫ hic ꝛ ibi te/neret hᶜ diffiº data hic diminuta esset cū iᶜ 4ᵒʳ ꝯditiōes ñ exp̄maꝛ in ista. Ideo addo 5ªᵐ opiniōeꝫ quā solā reputo ō mēte magr̄i hic ꝛ dº ꝙ ad tinū cacum due ꝯditiōes reqruntꝛ pª ꝙ sit tiꝰ. 2ª ꝙ tā pᶜ ꝙ̄ cū aº habꝫ pprium sigtū ꝛ p hāc itelligo ꝙ sigficet aliquid ex̄ se tā pᶜ ꝙ̄ cū aº ꝛ pᶜ sigtiuꝰ ꝛ cacus ꝯuertūꝛ ꝛ real'r idē sunt differūt tm̄ rōe qꝛ ōꝫ p se sigtiuꝰ ex hº ꝙ solū qd̄ pᶜ sumptū aliqd sig/ficat. diciꝛ aūt cacus ñ ex hº sed ex eo ꝙ tāꝫ pᶜ ꝙ̄ cū aº habꝫ ppꝛiuꝫ sigtū Et si diceres si sigt pᶜ aliqd ex̄ se nō ne sigt cū aº ꝛ ꝯñter quare addiꝛ ꝙ̄ cū aº. ōꝫ ꝙ uex̄ ē si sigt pᶜ sigt ꝛ cū aº sed ñ eꝫ. tinꝰ.n.ꝯsigtiuꝰ ut li albus cū aº sigt ꝛ tm̄ pᶜ ñ aliquid dicit. Dicit aūt ꝙ̄ cū aº ut differat formal'r a pᶜ sigtio qꝛ nō ōꝫ cacus p hº solū ꝙ per se aliqd sigficet sicut ōꝫ per se sigficatiuꝰ. sed ōꝫ cacus per hᶜ duo qꝛ tā per se ꝙ̄ cū aº sigt ꝛ etiā qꝛ ne credat quis ꝙ cathegorematicus solum per se sigficat sicut cum aliquis tiꝰ solum sigficat cū aº. Et ideo dicit tā p se ꝙ̄ cuꝫ aº qual'r ñ facit ꝯsigficatiuꝰ qui solꝰ cuꝫ alio sigficat. Et si diceres quare magis dixit habꝫ pprium sigficatū ꝛ duē aliquid pprie sigficat. ꝛ si dixissꝫ aliquid ppe sigmficat quis potuissꝫ inteʳᵉ ō sigʳᵉ cōiter ꝛ nō ppe ꝛ tūc uex̄ esset ō ꝯsigficatio ꝙ tam per se ꝙ̄ cū aº. nā per se sumptū sigficat se ꝛ cū alio sigficat illō qd̄ illō aliud sigficatʳ. Et ideo dixit habꝫ pprium sigficatū ne quis icideret in 1ᵐ errorē. ꝛ ppe sigficare itelligiꝛ ut dictum ē s̄ aliquid ex̄ se rn̄tare. Sed quis tm̄ uellet ōfendē 4ªᵐ opinionē esse ō mēte magistri i logica parua sicut alias me etiā fecisse. Tūc dicēdū ꝙ diffiº data hic nō ē di/minuta qꝛ ultia ꝯdiº.s.ō cōi lege ꝯsupponiꝛ superiꝰ i oibꝰ. Ideo tacuit illā hic sicut in aliis. Penultimā uero ꝯditionē.s. ꝙ ali/quid sigficat ex̄ se exp̄ssit magr cū dixit tā per se ꝙ̄ cū aº habꝫ pprium sigficatū qꝛ hoc nihil aliud ē duē nisi ꝙ sigficet aliquid ex̄ se. 2ªᵐ uero ꝯditionē nō exp̄ssit nec p̄maꝫ qꝛ iᶜ note sunt. ꝙ pª nō sit pꝫ qꝛ notū ē ꝙ tiꝰ ꝯpōitꝰ ex caᶜᵒ ꝛ sincaᶜᵒ ñ ē cacus qꝛ nō ē maior rō ꝙ sit cacus ꝙ̄ ꝙ sit sincacus ut non aliquid sꝫ tiꝰ pꝫnās ē hꝰⁱ. 2ª ꝯdicio nouē ex ethimoª uōbuli. diciꝛ eꝫ tiꝰ cacus quasi p̄riuꝰ ꝙ pōt p̄ri. uerbū aūt nō pōt p̄ri for/maliter sumptū Aduerte 2º ꝙ ō tmino sincaᶜᵒ sunt due opiniōes. Una ē Burlei i logica sua i tractaᵘ de dictiōibꝰ sincathego

rēmatibus q̄ uult ꝙ ad t̄minū sincacum ꝯqrat
hᶜ sola ꝯdiᵒ. s. ꝙ habeat aliqō tl'e offiᵐ dis/
tribuēdi ptīcl'arizādi ōtinādi ⁊c etiā li nl'lᵒ
dīt totᵒ ifinitᵒ ⁊ ꝯsil'es dicūt sinᵃ. Et dicit
ipse ōa sincamᵃ quasi ꝯsigtiᵐ idest cū aliis
significatiuum non qꝛ de se nihil sigficet.
sed quia nō habet de se sigficationē finitā
uel determinatā. sed finitā trahit ex adiūc
tis ubi ponit diuisionē omniū sincathecum
⁊ numerat omnia que habent aliquod tale
officiū. Licȝ hec opinio ꝓbabilis sit nō tñ
est ad mētem magistri ideo relinquēda.

¶ Alia ē opinio magistri ⁊ omniū exponē
tium ipsum ꝙ ad t̄minū sincathegorēaticū
requirūtur due ꝯdiciones. prima ꝙ sit ter
minᵒ habens officiuȝ sciꝫ distribuēdi ꝯfun
dendi ptīcl'arizādi ꝯiūgēdi t̄ios uel ōones
⁊ determinandi uerbum uel deseruiendi sub
certo casu ad differētiam aliquorū t̄minorū
cathegoricoꝝ qui non habent aliquod tl'e
officiuȝ ut homo. ⁊ etiā ad dīam aliquoꝝ
t̄minoꝝ nō p se sigficatōruȝ qui nulli tale
officiū habēt ut relatiᵐ qui ⁊ adiectiua ut al
bus alba album ⁊ ut termini ignoti a b c
buf baf. zᵃ ꝙ p se sumptᵒ nihil significȝ
extra se ad dīam aliquorū t̄minorū cathe/
goricorū aliquod tale officiū habentiuȝ ut
differt nihil que non sunt sincathegorēata
licȝ distribuātur ¶ Dubitatur an sit dīa
inter 1ᵃᵐ primaȝ diuisionē ⁊ istā zᵃᵐ ⁊ iter
mēbra prime diuisionis ⁊ istius zᵉ. Ad hᵒ
tres modos respondēdi iuenio ¶ Primus
dicit ꝙ t̄minus nō p se significatiuᵒ ⁊ sinca
thegoᵣᵘˢ cōuertuntur sed t̄minᵒ p se sigtiuᵒ
⁊ cathegorēaticus nō ꝯuertūtur qꝛ p se sig
ficatiuᵒ ē supior ad cathegorēaticū. oīs. n.
cathegorēaticᵒ ē p se sigficatiᵒ ⁊ nō ꝯuerso
quia tam t̄minᵒ uniuocus q̄ t̄minᵒ equocᵒ
ē t̄minus p se sigficatiuᵒ sed solus uniuocᵒ
ē cathegorēaticᵒ ⁊ nō equiuocᵒ ut li cāis est
p se significatiuᵒ ⁊ non cathecus. Hic mo/
dus respondēdi rudis ē ⁊ dupliciter peccat
primo quia ponit ꝙ nō p se significatiuᵒ ⁊
sincathegocus cōuertūtur quod ē falsuȝ qꝛ
nō p se significatiᵒ i plus se habet qō ꝓbat
qꝛ omnis sincathegorēaticᵒ ē non p se sigfi
catiuᵒ sed nō oīs nō p se sigtiuᵒ ē sincacus ꝯ

⁊c ꝯntia tenet ⁊ maior cōceditur ab ipsis.
mior uero ꝓbat ꝙ relatiuū qui est nō p se
sigficatiuus cum sibi ꝯpetat diffinitio t̄ini
non p se significatiui ⁊ nō ē sincathegorēa
ticus cū sibi non cōpetat diffinitio termini
sincathegorēatici. Similiter arguitur de li
albus alba album cons militer isti termini
buf baf a b c sunt non p se significatiui et
tamen non sunt sincathegorēatici. zᵒ pec/
cat quia ponens dīam inter p se sigtiuum
⁊ cathegorematicū non saluat distictionē
cōmunem inter significare supponere ⁊ ue/
rificari que essentialiter ordinantur sicut
magis cōmune ⁊ minus cōmune. nā signi
ficare in plus se habet q̄ supponere ⁊ suppo
nere in plus se habet q̄ uerificari. ꝓbatur
tamen ꝙ non saluet istam distinctionē qꝛ
talis terminus equiuocus non habet idem
significatum ꝓprium p se sumptum ⁊ cum
alio quia p se sumptus sigficat nō aliquid
unum sed plura. in ꝓpositione autē unuȝ
significat ⁊ non plura ut dicendo canis cur
rit solum canem significat latrabilem. tūc
eniȝ sequeretur ꝙ significare non in plus
esset q̄ uerificari quia cum precise uerificet
ꝓ animali latrabili tātum precise ꝙ illud
significet ⁊ sic significare non esset in plus
q̄ uerificari. Item sequeretur contra pbꝫ
qui dicit ꝙ primo ꝓpositio est distinguēda
in qua ponitur terminus equiuocus ꝓpter
suum multiplex significare. Item qꝛ sicut
extra ꝓpositionem habet adequatū signi/
ficatum ita in ista ꝓpositione dicendo cāis
est ens ⁊ non magis uerificatur ꝓ uno q̄
ꝓ alio ¶ zᵘˢ modus est Pauli pergulen
sis dicētis ꝙ terminᵒ p se significatiuus ē
superior ad cathegoricum ⁊ non p se signi/
ficatiuus est iferior ad terminum sincathe
gorematicū. omnis eiȝ cathegorēaticus est
p se sigficatiuus ut patet ⁊ non ecōuerso qꝛ
terminus idistictus ut albus alba album
non ē cathegorēaticus ⁊ tamē est p se sigfi/
catiuus. Similiter omnis terminus sinca
thegorematicus est non p se sigficatiuus
ut patet ⁊ non ecōuerso quia terminus de/
pendens ut relatiuum qui est non p se sig
ficatiuus ⁊ non est sincathegorematicus

Licet hec opinio ꝓbabilis sit tamen ē mihi
dubia in primo dicto quia omnis ꝑ se sigfi
catiuus ꝑ se sumptus aliquid ꝓprie signi/
ficat ergo omnis talis tam ꝑ se ꝙ̄ cum alio
habet ꝓprium significatum . patet conse/
quentia prima quia oppositum ꝯsequentis
non stat cum ātecedēte . 2ª cōsequenª tenz
a cōuertibili ad ꝯuertibile . ātecedēs ꝓme
cōsequētie sufficienter ꝓbatum est i 1ª ques
tione cōtra summulas quia capitur signi/
ficare ꝓprie ⁊ non cōmuniter in diffinitiōe
termini ꝑ se significatiui ⁊c̄ .

❡ Tertius modus respondēdi est magistri
in logica magna qui uult ꝙ ꝑ se significa/
tiuus sit superior ad cathegorematicum et
non ꝑ se significatiuus est etiam superior
ad sincathegorematicum . aliter tamen ꝙ̄
Paulꝰ ꝑgulensis . nam aliqui sunt per se
significatiui pregnantes termini ⁊ copula
qui non sunt catheᶜ ❡ Similiter aliqui nō
ꝑ se significatiui ut relatiuum qui ⁊ t̄mini
ignoti a b c buf baf qui non sunt sincaᶜⁱ .
Hec opinio etiam probabilis ē ⁊ licz uidea
tur etiam posse reduci ad mētem magistri
in hac logica ꝑua ut supra dicendi modum
tamen uiolenter reducitur seu trahitur .

❡ Quartus igitur modus ponendi quez
solum de mente magistri hic reputo est di/
cendum ꝙ terminus per se significatiuus
⁊ cathegorematicus cōuertūtur ⁊ ideo rea/
liter nō differūt sed ratiōe Omnis eiz per se
significatiuus est cathegorematicꝰ ⁊ ecōtra
ut supra dictum ē ideo conuertūtur ⁊ non
realiter differunt . ꝙ autem differāt rōne
patet . dicitur eiz ꝑ se significatiuus ex hoc
ꝙ ꝑ se sumptus aliquid significat dicitur
autem cathegorematicus non ex hoc sed ex
eo ꝙ tam ꝑ se ꝙ̄ cum alio habet proprium
significatum ut dicitur ulterius ꝙ nō ꝑ se
significatiuus est superior ad sincathegore
maticum Omnis eiz sincathegorematicus
est non ꝑ se significatiuus ut patet sed non
ecōtra . aliqui sunt nō ꝑ se significatiui ut
relatiuum qui ⁊ termini ignoti a b c buf
baf ⁊ nō sunt sincathegorematici ut ex dic
tis patet .

❡ Quarta diuisio termini in terminum
prime intentionis ⁊ t̄miᵐ 2ᵉ itētiōis .

❡ Aduerte primo ꝙ ad terminum prime
intētionis requirūtur due cōditiōes . ꝓ̄ma
ꝙ sit terminus mentalis ⁊ ꝓpter hoc exclu
duntur omnes termini uocales ⁊ scripti .
2ª ꝙ significet non terminum idest rem
que non est terminus si sit siue cū hoc signi
ficet etiā aliquē t̄minum ut iste terminus
mentalis ens siue nō ut iste terminus men
talis homo . ⁊ ꝑ hanc excluditur terminus
2ᵉ intētionis qui solūmodo significat ter/
minum ❡ Ad terminum etiam 2ᵉ ītētionis
due cōditiones requirūtur . prima ꝙ sit mē
talis ⁊ sic excluditur terminus uocalis et
scriptus . 2ª ꝙ significet solūmodo termi/
num ad dr̄am termini prime ītētionis qui
nō solum significat terminum imo aut sig
ficat aliam rem solam que non ē terminus
ut li homo in mente aut significat rem cuz
hoc aliquem terminum ut li ēs ī mēte ⁊c̄ .

❡ Aduerte 2º ꝙ hec ꝑticula dato ꝙ essz . 3ᵉˢ
expositiones habet . Prima est communis
dicens ꝙ magister dixit dato ꝙ esset ꝓpter
terminos ficticios solum ut li chymera et
hyrcoceruus qui i mente sunt prime inten/
tionis quia significant rem que non ē ter/
minus . Hec opinio non ē cōsequēs ꝙ ꝓ̄bo
quia nō minus termini ficticii significant
rem . que res nō ē terminus si res sigficata
nō sit ꝙ̄ si res significata esset ergo nō po/
nit ꝓpter terminos ficticios . ꝯsequētia tō
⁊ ātecedēs patet . Item nulli sunt termini
prime itentiōis ficticii significantes rem
que nō est ergo nō solum ponitur ꝓpt̄ ter
minos ficticios . cōsequētia tenet ⁊ ātecedēs
patet de istis terminis ifinitum uacuum .

❡ 2ª expositio ē Pauli ꝑgulēsis dicētis ꝙ
magister dixit dato ꝙ esset ꝓpter termios
trāscendētes de quibus poterat esse dubiū
an essent prime itentionis cum significent
omnia formaliter tam rem que nō ē termi
nus ꝙ̄ rem que ē terminus . Ideo dixit da
to ꝙ esset idest dato ꝙ etiam significet for
maliter terminum adhuc ē terminus ꝓme
itentionis ❡ Hec opinio falsa ē quia seque
retur ꝙ li nomen in mente esset terminꝰ pᵉ
intentionis quod ē falsum . ꝓbatur ꝯn̄ia

5

quia ille terminus nomen ī mēte ē termin⁹
mētalis signs rez que nō ē t̄min⁹ dato ꝙ es/
set.i.dato ꝙ etiā sigficet t̄minū ꝗ̄ ē t̄inus pᵉ
itentiōis ꝯn̄a tenz a diffinitiōe ad diffinitū
ꝛ an̄s ꝑ 2ᵃ pte notū ē.s.ꝙ sig̅t t̄inū. pᵃ ꝓo
ps ꝓbaᵗ li nomē ī mēte sig̅t Omne nomen
.s.ꝑsens p̄teritū ꝛ futurū sed nomē p̄teritū
ē res que nō ē t̄in⁹ cū sit corruptū ꝗ̄ sig̅t rē
que nō ē t̄min⁹. unde cū sig̅t rē que de ne/
cessitate nō ē sig̅t rē que nō ē t̄min⁹. ¶
Tertia opi⁹ ē senēsiuz di. ꝙ iᵃ pticl'a dato
ꝙ esset pōitur ꝓpter t̄inos 2ᵉ itentiōis qb⁹
ꝯpetēt diffi⁹ si non poneretᵗ ut ꝓbat argu^m
factū cōtra paulū pgu ¶ Ideo dicitᵗ dato ꝙ
esset.i.dato ꝙ iᵃ res sig̅ta non esset t̄minus
Unde imaginatᵗ isti ꝙ ī hac diffinitiōe po/
nunt 3ᵉ pticule. pᵃ t̄in⁹ mētalis. 2ᵃ signs
nō t̄inū que expōit.i.signs rē que nō ē t̄in⁹
3ᵃ dato ꝙ esset ꝛ p hanc pticulā dato ꝙ esset
solū dr̄ a t̄ino 2ᵉ itentiōis cui ꝯpetunt oēs
aᵉ pticule illi⁹ diffinitiōis. ꝛ dicūt ulterius
Et notāter dixit signs nō t̄inū ꝛ non dixit
nō signs t̄inū qꝛ ad h⁹ ꝙ sigficet nō t̄minū
sufficit ꝙ res aliqua sit sig̅ta p ipsuz que n̄
sit t̄s siue cū h⁹ sigficet rē que ē t̄in⁹ siue nō
Si aūt dixisset nō sig̅t t̄inū ad h⁹ ꝙ essz ue
ra reqreretᵗ ꝙ n^{oo} rē sig̅ret que ē t̄in⁹ ꝛ ut
adhibeatᵗ fides dictis eorū dicūt ꝙ hec fuit
expō magr̄i quam audiuit ex ore ei⁹ magr
Nicola⁹ de sulmona duz esset bononie ¶
Hec expō ē duᵃ qꝛ dicit ꝙ dixit dato ꝙ essz
ad dr̄am t̄inoꝝ 2ᵉ itentiōis qb⁹ ꝯpetet ista
diffi⁹ si nō ponētᵗ iᵃ pticula dato ꝙ essz ꝛ sic
ꝯcedit ꝙ t̄in⁹ 2ᵉ itētionis sig̅t nō t̄inū eo ꝙ
sig̅t rē que nō ē t̄in⁹ sed h⁹ ē fl'm qō ꝓt o sic
Termi⁹ 2ᵉ itentiōis sig̅t solū⁹ t̄inū ꝗ̄ n̄ sig̅t
nō t̄minū tenz ꝯn̄a ab expōita ad suā expo
nentē ꝛ an̄s ē ueꝝ. ut pꝫ de mēte magr̄i dif
finiēdo t̄i^m 2ᵉ itentiōis ꝗ̄ ꝯn̄s ē ueꝝ qō ꝯdi
cit illi ꝯcessō t̄in⁹ 2ᵉ itentiōis sig̅t nō t̄minū
Ideo addo 4^{am} expōez quā solā ꝺ mēte ma
gistri reputo. Pro qua aduerte ꝙ due pti/
cule ponūtᵗ ī hac diffinitiōe. pᵃ t̄i⁹ mētalis
p quā ꝯuenit cū t̄io 2ᵉ itentiōis qꝛ fallsuz est
dicē de t̄ino 2ᵉ itentiōis ꝙ sigficet nō t̄inuz
qꝛ sequitᵗ sig̅t nō t̄minū ꝗ̄ nō sig̅t soluz mō
t̄inū ꝯ magr̄m ꝛ pꝫ ꝯn̄tia a ꝯdictorio unius

expōnētis ad ꝯdictoriū alterius exposite.
¶ Aduerte ulterius ꝙ hec pticula signs nō
t̄minuz ē modicū obscura ideo magister ex
ponit eā p duas pticulas sequētes. pᵃ rem
que nō ē t̄min⁹. 2ᵃ dato ꝙ esset.i.si illa res
sig̅ta esset. pᵃ pticula.s.que nō ē t̄min⁹ nō
sufficiēter exponit li signs nō t̄minū qꝛ de
aliquo ē ueꝝ dicē sig̅t rem que nō ē t̄minus
ꝛ tamē fl'm ē dicē sig̅t non terminū quoniā
de t̄mino 2ᵉ itentionis ē ueꝝ dicere sigficat
rem que nō est t̄minus quia iste t̄min⁹ no/
men in mēte sig̅t nomē p̄teritū quod ē cor/
ruptū ꝛ tale ē res que nō ē t̄in⁹. t̄in⁹.n.cor
rupt⁹ nō ē t̄min⁹ ꝛ tn̄ fl'm ē dicē ꝙ sigficet
nō t̄minū ut s̄ ꝓbatū ē qꝛ ē ꝯ diffinitiōem
t̄mini 2ᵉ itentiōis ideo sig̅re rē que nō ē t̄i⁹
ī pl⁹ se habꝫ ꝙ̄ sig̅re nō t̄mi^m sicut res que
nō ē t̄in⁹ ī pl⁹ se habꝫ ꝙ̄ nō t̄in⁹ qꝛ omnis
nō t̄mi⁹ ē res que nō ē t̄min⁹ ꝛ nō eꝯ. ali/
quid eiꝫ ē res que nō ē t̄minus ut t̄in⁹ cor
ruptus ꝛ tn̄ falsum ē ꝙ t̄min⁹ corrupt⁹ est
nō t̄min⁹ sicut omnis nōhomo ē res que n̄
ē homo ut homo mortu⁹ ꝛ tn̄ fl'm ē dicere
ꝙ ē nōhomo qꝛ sequeretᵗ ꝙ esset. Ideo ad/
dit magr̄ a^{am} pticulaz dato ꝙ esset.i.si res
sig̅ta sit ut sufficiēter exponūt illā pticulaz
signs nō t̄mi^m quod n̄ sufficiēter expōebatᵗ
p illā solā.s.rē que n̄ ē t̄in⁹. Hee aūt ē due
pticule sil' sumpte sufficiēter exponūt illam
quia ꝯuertitur secum Omne eiꝫ signs non
t̄mi^m ē signs rē que n̄ ē t̄mi⁹ si res sig̅ta sit
ꝛ ecōtra Omne signs rem que n̄ ē t̄minus
si res sig̅ta sit ē signs nō t̄mi^m modo fl'm
ē dicē de t̄mio 2ᵉ itentiōis ꝙ sigficꝫ rē que
nō ē t̄min⁹ si res sigficata sit. sicut fl'm est
dicē de eo ꝙ sigficet n̄ t̄mi^m. ꝛ sic pꝫ ꝙ ma
gister posuit dato ꝙ esset ut sufficiēter ex/
ponēt li sigficās n̄ t̄mi^m qꝛ n̄ sufficiēter ex
ponebatᵗ p sig^{re} rē que n̄ ē t̄i⁹ ꝛ ꝯn̄ter non
dr̄t p hāc pticulam ab aliquo a quo n̄ dr̄at
p illam sigficās n̄ t̄mi^m quod ē ꝯ senēses.n̄
tn̄ tollitᵗ qn dr̄at p illam pticulam a t̄mino
2ᵉ itentiōis ¶ Aduerte circa diffinitum ꝙ
non ē idem itentio prima t̄minus prime in
tentionis ꝛ nomen prime intētionis. sil'r
nō ē idem intētio 2ᵃ ꝛ t̄min⁹ 2ᵉ itentiōis ꝛ
nomen 2ᵉ itentionis. Intētio pᵃ ē diuersis

diuersimode declaratur. Quidã eciã dicũt
ꝙ intẽtio ꝑma ẽ ipsa res itellecta quam in
tendit intellectus. Intẽtio uero 2^{a} ẽ res in
tellecta ut tal'r cõsideratur uerbi gratia ut
ꝑbilis de pluribus etiã quo ad mẽtl'e. 2^{a}
itentio ẽ ens reale sed quo ad formale ẽ ẽs
rõis ⁊ nõ reale quia ꝓprie loquẽdo ẽs rõis
ẽ quidam modus ꝯsequẽs rem itellectã ut
itellecta ẽ sicut sunt itentiones 2^{e} ẜm Her/
ueus i tractatu suo de 2^{is} itẽtionibus. p^{a}
intẽtio formaliter ẽ habitudo rei intellecte
ad itellectum. Intẽtio 2^{a} ẽ habitudo illius
habitudis ad itellectum. ⁊ sic tam prima
intẽtio ꝙ̃ 2ª essent respectus quidã siue rõ/
nales rõis sbiectiue i re itellecta existẽtes.
Tamẽ ẜm Herucũ itentio p^{a} ẽ [illegible] respect^{9}
rei itellecte abstract^{9} a re. 2ª intẽtio ẽ 2us
cõceptus imediate abstractus a ꝯceptu ꝑmo
⁊ rõabl'r dicitur itentio ꝑma ẜm Burleum
quia ẽ illud quo mediãte ꝑma res itelligit̃
⁊ 2ª itentio q̃ eo mediãte ẜario res itelligit̃
Ecce q̃uo auctores diuersimode loq̃ũtur
de itentione p^{a} ⁊ 2^{a}. Nomẽ uero ꝑme intẽ
tionis ẽ uox signs rem que nõ ẽ t̃min^{9} nec
nata ẽ esse t̃minus ut hoc nomẽ uõle homo
album. Nomẽ uero 2^{e} itentiõis ẽ uox signi
cãs cõceptum ut hoc nomẽ uocale spẽs ger^{o}
dĩa supposito ꝙ ul'ia sint solum ꝯcept^{9} aie
ut dicũt terministe. ẜm tamẽ reales nomen p^{e}
intẽtiõis ẽ uox signicãs rem ut cadit sb pri^{o}
ꝯceptu itellectus ⁊ nõ dicitur nomẽ prime
intẽtiõis uel 2^{e} q̃z sic t̃in^{9} mẽtalis ul' itẽtio
aie sed quia itentiõez sig̃t uel mediate iten^{o}
quod dico ꝓpter diuersitatem opinionum
Termin^{9} uero ꝑme itentiõis ẽ t̃in^{o} mẽtl'is
signs rem que nõ ẽ t̃minus. i. sil'itudo rei i
aĩa uel ꝯceptus ꝑmus rei rñtans rez. Ter/
min^{9} uero 2^{e} itentiõis ẽ t̃i^{9} mẽtl'is signs rẽ
solũ^{o} que ẽ t̃i^{9}. i. 2us ꝯcept^{9} rei abstract^{9} a p^{e}
⁊ ex his potes colligere dĩam.

¶ Quita diuisio termini in terminũ ꝑme
ipositionis ⁊ t̃m^{m} 2^{e} impositionis.

¶ Aduerte primo ꝙ ad t̃minũ prime ipo/
sitionis requirũtur due ꝯdiciões. prima est
ꝙ sit terminus uocalis uel scriptus ut ex/
cludatur quicũq̃z termin^{9} mentalis. 2^{a} ꝙ
sigficet nõ terminum sicut dicebat de t̃mĩo
prime intẽtionis. ⁊ ꝑ hãc ꝑticulaz differt a
termino 2^{e} ipositionis qui sig̃ficat solum^{o}
t̃minum. Et ex hoc signum ẽ cum t̃minus
ꝑme impositionis ⁊ ꝑme itentiõis nõ diffe/
runt pricipaliter nisi quia unus ẽ in mente
alius uero in uoce uel i scripto quia 1^{e} due
ꝑticule t̃minus mẽtalis sig̃ficans nõ t̃minũ
erant sufficiẽtes in diffinitione termini pri
me intentionis ⁊ residuum addebatur so^{m}
ad declarandum 1^{am} ꝑticulam sig̃ficãs nõ
t̃minum: Ad t̃minum etiam 2^{e} impõnis
due cõditiones requirũtur. prima ꝙ sit ter
minus uocalis uel scriptus. 2ª sig̃ficat so/
lum^{o} terminum. ⁊ ex hoc patet duplex dif
ferentia inter terminos 2^{e} intẽtionis ⁊ ipo
sitionis. prima quia termini primi sunt
mentales. 2^{i} uero sunt uocales uel scripti
⁊ ex cõsequenti sequitur 2ª que est ꝙ primi
significãt naturaliter 2^{i} uero ad pla^{m}.

¶ Aduerte 2° circa diffinitum ꝙ non ẽ idez
impositio prima ⁊ nomen prime impõnis
⁊ terminus prime impositionis. Simili t̃
non est idem impositio 2ª nomen 2^{e} impo/
sitionis ⁊ terminus 2^{e} impositionis. ¶ Un
de Heuelhip sic diffinit impositionẽ Impo
sitio est termini uoluntaria institutio ad
aliquid significandum quod prius ñ signi
cabat. prima impositio est ad significãduz
rem. 2ª uero impositio est ad significãdũ
uocem. Nomen prime impositionis est no
men uocale significans rem ut res distigui
tur contra uocem. ¶ Et ideo dicit Boecius i
primo peryerminias ꝙ nomina prime im/
positionis sunt nomina rerum distinguen
do rem contra uocem est communis ad con
ceptus anime ⁊ ad rem extra animam que
non est uox. notabiliter dicitur prime im
positionis quia prius imponitur nomẽ ad
significandum conceptum ⁊ rem extra ani
mam quam uocem ⁊ tale nomen prime im
positionis diuiditur in nomen prime in/
tentionis ⁊ in nomen 2^{e} intentionis a Boe
cio primo peryerminias ⁊ declaratum est
supra quid est nomen prime intentionis ⁊
quid 2^{e} ideo uide ibi. Nomen uero 2^{e} im/
positionis est nomen uocale significans so
lum uocem. Et ideo dicit Boeci^{9} ꝙ nomia

2ᵉ impositionis sunt noia noinuz idest sũt cõmunia solis uocibus significantibus ad placitum ut iste uoces nomen uerbũ ⁊ pti/cipium que solũ sunt cõmunia uocibus sigͣficãtibus ad placitum ut istis uocibus hõ animal albedo quãtitas. Termin⁹ autem prime impositionis dicitur tminus qcũqz uocalis uel scriptus qui significat rez que nõ est tminus. Terminus uero 2ᵉ impõis dicitur quicũqz tminus uocalis uel script⁹ qui significat solum tminũ. Ex his trib⁹ potes colligere dñam inter ista.

¶ Sexta diuisio tminorum in terminum complexum ⁊ tminũ incõplexum.

¶ Aduerte circa diffinitum ꝙ tmin⁹ põt dici ꝯplexus tripliciter. primo quo ad tminos tãtum ut Johãnes Antonius. 2ᵒ quo ad sigͣficatum tantũ ut si hic tinus homo imponatur ad sigͣficandũ hominẽ esse aial 3ᵒ quo ad tinos ⁊ quo ad sigͣficationẽ ⁊ sic describit Termin⁹ cõplexus ẽ qui sigͣficat aliquid cui⁹ ptes sigͣficant aliqͣd sepate ut homo albus deũ esse ⁊ h⁹ ⁊ sic accipitur in ꝓposito. Ita tminus incõplexus dicitur tripliciter quia quot modis dicitur unum oppositorũ tot modis dicitur ⁊ reliqᵐ pͥmo topicorũ. In ꝓposito potest accipi tminus icõplexus quocũqz modo siue sit incõplex⁹ quo ad sigͣficatũ ⁊ quo ad tminos silʳ ut li hõ hõ siue sit incõplexus quo ad sigͣficatũ ut li Jo͂hes anto. siue sit incõplexus quo ad tinos tantũ ut li homo si ponat ad sigͣ/ficandũ hominẽ esse animal.

¶ Aduerte 2ᵒ circa diffinitionẽ ti icõplexi cũ dicitur Termi⁹ incõplex⁹ uocat dictio quia ista nõ ẽ diffiᵒ nec ꝓprie nec cõiter qꝛ diffiᵒ nõ ẽ ex uno tmino ßᵐ phm 2ᵒ poste/rioꝝ ⁊ 7ᵒ methaᶜᵉ sed ad minus ex duob⁹ ut ex gñe ⁊ dña sed iᵃ ẽ declaratio exẽplaris qͣd sit dictio patet ex gramatica. est eniz ps minima oꝛois ꝯposite. Silʳ dicat de tino cõplexo qꝛ iᵃ ẽ declaraᵒ exẽplaris ⁊ ñ diffiᵒ cũ dicitur Termi⁹ ꝯplex⁹ est oꝛo. qͣd aũt sit oꝛo infra habet ¶ Hic sunt duo dubia. pᵐ cũ omnis bona diffiᵒ debeat esse bimẽbris uel reducibilis ad bimẽbrez ꝑ Boecium in libro diuisionũ duʳ qũo oẽs diuisiões tmini reducãt ad bimẽbrẽ ex quo sunt. 6. diuisiões ꝑ quas tminus uidet eque pͥmo diuidi ⁊c 2ᵐ dubiũ ẽ ꝓpter qͣd magr nõ fecit mentionẽ de aliis diuisiõibus tmioꝝ. s. cõmũi discreto finito ifinito positio ⁊ pͥuatio mediato ⁊ imediato magis cõi min⁹ cõi ꝯnotatiuo ⁊ nõ ꝯnotatiuo cũ de his etiã habz locus ꝯsiderare ꝯsimilʳ. ¶ Ad priᵐ dubiũ iuenio duos modos respondẽdi. Prim⁹ ẽ quorũdaz di. ꝙ tminus imediate habet tres diuisiones in ꝑ se sigͣtiuuz ⁊ nõ ꝑ se sigͣficatiuũ cathegorẽaticũ ⁊ sincathegorẽaticũ ꝯplexũ ⁊ incõplexum. Deinde ꝑ se sigͣtiuus diuidit in naturaliter sigͣficatiuũ ⁊ ad plaᵐ sigͣtiᵐ Naturaliter sigͣtiuus diuiditur in tminuz prime intentionis ⁊ 2ᵉ. Ad placitũ sigͣtiu⁹ diuiditur in tminũ prime impositiõis ⁊ 2ᵉ. impositionis. ⁊ sic patet responsio ad duᵐ ßᵐ istos ¶ Hic modus peccat in hoc ꝙ põit terminũ diuidi primo in cathegorẽaticum ⁊ sincathegorematicũ ꝙ ẽ falsuz qͦ ꝓbat quia qñcũqz dantur plures diuisiones de aliquo quarũ aliqua euacuat totum diuisũ ⁊ aliqua non. illa que non euacuat disũm non potest esse prima. sed diuisio termini in cathegorẽaticum ⁊ sincathegorematicuz non euacuat totum diuisum quia aliquis ẽ terminus qui non est sincathegorematicus nec cathegorematicus ut qui a b c buf baf Diuisio autẽ termini in complexum ⁊ incõplexum euacuat totum diuisum ⁊ etiam diuisio in ꝑ se sigͣtiuum ⁊ non ꝑ se sigͣtiuum euacuat totum diuisum ḡ iᵃ non ẽ priᵃ.

¶ 2ᵘˢ modus est Pauli ꝑgulensis di. ꝙ terminus primo diuiditur in terminuz com/plexuz ⁊ incõplexuz. deinde terminus incõplexus in ꝑ se significatiuuz ⁊ non per se significatiuuz. dehinc ꝑ se significatiuus in cathegorẽaticuz ⁊ indistinctum. et non ꝑ se sigͣti⁹ diuiditur in sincathegorẽaticuz et dependentem. terminus cathegoreaticus ĩ terminuz naturaliter significatiuuz et ad placitum significatiuuz. Terminus natu/raliter significatiuus in terminuz prime intentionis ⁊ 2ᵉ. Terminus uero ad placitũ significatiuus in terminum prime impositionis ⁊ 2ᵉ. ⁊ ꝑ hoc patet respõsio ad duᵐ

Hic modus multis modis peccat. primo quia pōit ꝙ t̃minus diuiditur prius i icō/
plexum ⁊ incōplexuz deide i ꝑ se sig̃tiuuz ⁊ nō ꝑ se sig̃tiuuz ꝯsequēter ꝑ se sig̃ficatiu⁹ ⁊ nō ꝑ se sig̃tiu⁹ ita euacuāt t̃minū diuisuz in cōmuni sicut complexū ⁊ incōplexū ergo ita ꝓmo male didit t̃miᵐ. 2° peccat cū diuidit t̃inū ꝑ se sig̃tiuū i cathegorematicum ⁊ distinctum quia omne diuisuz ꝑ̄dicatur de suis diuidētibus sed indistinctus nō ē ꝑ se sig̃tiuus ut albus alba album quia per se sumptus nō sig̃ficat ergo ⁊c. ¶ 3° peccat cū diuidit nō ꝑ se sig̃tiuū in sincathegorematicum ⁊ dependētez quia nō sufficiēter diuidit t̃minū nō ꝑ se sig̃tiuuz cū aliquis sit t̃i⁹ non ꝑ se sig̃ns qui nō ē sincathegoreāti.us nec depēdens ut buf baf. ¶ Ideo addo 5ᵘᵐ modū quē solū de mēte magistri hic reputo ⁊ dicēdū ꝙ t̃in⁹ potest diuidi ⁊ sic eque p° ⁊ sufficiēter i t̃minū ꝑ se sig̃tiuū ⁊ non ꝑ se sig̃tiuū ⁊ i t̃minū ꝯplexuz ⁊ icōplexū Cui⁹ ratio ē quia quelibz harꝫ diuisiō nū sufficienter euacuat diuisum. uerū ē ꝙ una d̃at ꝑ respectū ad signa alia ꝑ respectū ad sig̃ta Deide t̃in⁹ nō ꝑ se sig̃tiu⁹ diditur i t̃minū ꝯsig̃tiuū ⁊ nō ꝯsig̃tiuū. t̃in⁹ ꝯsig̃tiu⁹ didit in t̃inū distinctū ⁊ depēdentē siue relatiuū Termin⁹ nō ꝯsig̃tiu⁹ diditur i t̃iᵐ alicuius officii ⁊ t̃inū nulli⁹ officii. t̃min⁹ uero nō ꝑ se sig̃tiu⁹ diditur i t̃inū naturaliter sig̃tm ⁊ ad placitū. Naturaliter sig̃tiu⁹ diditur i t̃miᵐ pᵉ intētiōis ⁊ 2ᵉ. t̃min⁹ ad plaᵐ sig̃ti⁹ diditur i t̃inū pᵉ ipōnis ⁊ 2ᵉ. Et q̄uis t̃in⁹ in cōi dupl'r didat imediate non sequit aliquod icōueniēs q2 mēbra illarꝫ diuisionū nō sunt opposita realiter sed ꝭᵐ rōem. ꝙ enīz sb uno mēbro diuisionis ē nō ē sb mēbro alterius diuisionis ut li homo ē t̃in⁹ incōplex⁹ ⁊ ē ꝑ se sig̃tiu⁹ ⁊ li homo albus ē terminus ꝯplexus ⁊ ē ꝑ se sig̃ficatiuus ⁊ sic de aliis sicut quātitas diditur a ph̃o dupliciter i ꝑ̄ntis. uno modo i ꝯtinuam ⁊ discretam. alio modo in quantitatē habētem pōnem ⁊ nō habētem pōnem ⁊ tamē quod est sub uno mēbro diuisionis cōtinetur sub mēbro alterius diuisionis. ⁊ ut clare intelligas arborem designaui.

¶ Aduerte tamē ꝙ nullā mētionez feci de aliquo qd ꝯuertit cū ꝑ se sig̃tiuo. Sequendo tamē opinionē magistri i logica magna huic totali diuisioni addēda esset solū diuisio t̃i ꝑ se sig̃tiui i cathegoreāticū ⁊ non cathegᵒʳⁱᶜᵘᵐ ꝑ se sig̃tiuū sicut ē t̃in⁹ ꝓ̄gnās ⁊ copula.
¶ Ad 2ᵐ dubiū dicūt senēses ꝙ magister debuisset eos t̃ios describere i hoc loco. unde ita ad ꝓpositū suū eos notificauit. sed tūc ē duᵐ utrū oēs ꝯclarꝫ ubi oēs t'les ꝯscribꝫ. Ideo alii aliter dicūt ꝙ magister posuit diuisiones famosiores ⁊ min⁹ famosas tacuit. Si aliquis quereret nūqd diuisio t̃ini i t̃miᵐ singularē ⁊ ul'em sit famosa uel nō. Et ideo ego aliter dico ꝙ mag̃r non posuit oēs illas ne itricarꝫ aiuz iuuenū cū tot diuisiōib⁹. sed tūc querēs quare poti⁹ tacuit illas q̄ istas. Dicit ꝙ iᵉ magis faciunt ad ꝓpositū suū. Pro maiori tn̄ doctrina hic istas sꝫ diuisiōes t̃inorꝫ uolo declarare cum etiam necesse sit ipsi logico.
¶ Priᵃ di° t̃i in ul'em ⁊ singularem.
Termin⁹ ul'is ē qui ē aptus natus ꝑ̄ri de plurib⁹ ut li homo li aial. Termi⁹ singl'is ē q̇ est apt⁹ nat⁹ ꝑ̄ri de uno solo ⁊ nō ō pluribᵒ ut sor. ⁊ plato sic diffinit eos phus p° ꝑyerᵃˢ ¶ Cōtra has diffinitiōes argūt q2 sol ē t̃in⁹ ul'is ⁊ tn̄ nō ꝑ̄tur de pl'ib⁹ sed de uno solo igit̃ diffinitiōes male. Itē sor. est t̃in⁹ singl'is ⁊ tn̄ ꝑ̄tur de pl'ib⁹ q2 pl'es appellātur hoc noīe sor. g̃ diffinitiōes male.
¶ Pro respōsione ad hec argumēta aduerte ꝙ cā quare t̃i⁹ ul'is sit ꝑ̄bil' de pl'ib⁹ ⁊ singularis nō. al'r ꝯsignat a realib⁹ aliter a t̃mistis. Reales dicūt ꝙ t̃in⁹ ul'is ē ꝑ̄bl'is de pl'ibᵒ q2 sig̃t unā naturā ꝯicabilē ab ill' pl'ibᵒ nꝫ pl'es naturas cōes quo ad t̃inos uniuocos ul' pl'es naturas cōes quo ad t̃inos equocos. Singl'is x° q2 nō sig̃ficat unā naturā cōicabilē pl'ib⁹ nꝫ pl'es naturas cōes ideo nō ꝑ̄tur ō pl'ib⁹ sed ō uno solo. Termiste x° dicūt ꝙ t̃i⁹ cōis nat⁹ ē ꝑ̄ri de pl'ib⁹ nō q2 sig̃ficet aliquā naturā cōez pl'ibus sed q2 ipōitum fuit ad sig̃ndū pl'a ꝭᵐ unā ⁊ eādē ipōez. Singularis x° ē aptus nat⁹ ꝑ̄ri ō uno solo q2 ē ipōsit⁹ ad sig̃ndū unū solū ꝭᵐ unā ipōem ¶ Ad pᵐ g̃ rñdet

7

ꝙ q̄uis li sol nō p̄tur de pluribꝰ tamen est
aptꝰ natꝰ p̄ri de pluribꝰ s̄m pᵃᵐ opiniōez
ꝙ sig̃ficat naturaȝ cui repug̃t esse in plibꝰ
q̄tū ē de se lȝ p accñs possit impediri ut hic
rōne materie qꝛ hec forma solis informat
totā materiā capacē forme solis .· zᵐ aliaȝ
opiniōez dicitur ꝙ sol ē aptꝰ natᵒ p̄ri ō plu
ribꝰ qꝛ ē ipositꝰ ad sig̃ndū pl'a s̄m eādē im/
pōnem ¶ Ad zᵐ s̄m reales patȝ ꝙ li sol nō
p̄tur de plibꝰ qꝛ nō sig̃ficat unaȝ naturam
cōem pl'ibus sed solū s̄m nomē . Et s̄m ter/
ministas nō p̄tur de pl'ibꝰ qꝛ nō ē ipositū
ad sig̃ndū pl'a s̄m eandē opiniōez . Et si ōz
cōtra chimera ē t̄inꝰ cōis ⁊ tamē nō ē aptus
natꝰ p̄ri de pl'ibus qꝛ nihil ē ꝙ sit chimera .
Dicit̄ ꝙ apō itellectū tl'es p̄tiones uere sūt
iᵃ chimeᵃ ē chiᵃ iᵃ ē chiᵃ ē chiᵃ licȝ s̄m natēȝ
sint impossibiles ¶ Dubiū est an li isti in
numero pl'ali sit t̄iꝰ cōis uel singl'is cū di/
citur pᵒ ꝙ sit t̄inꝰ cōis qꝛ ōis t̄iꝰ suppōibil'
ꝓ pl'ibus de q̇bus p̄tur ē cōis li isti ē hꝰ' ut
patȝ ḡ ⁊c . Oppositū arguit̄ ꝙ si li isti esset
t̄iꝰ cōis tūc illa esset ul'is oēs isti currūt sed
hec nō ē ul'is ḡ ⁊c ꝯn̄tia nota cum maiori
mior ꝓbat̄ qꝛ iᵃ nō ē ul'is oēs Cicerones
currūt ergo a simili nec oēs isti currūt tenȝ
ꝯn̄tia qꝛ sicut li Cicero ē nomē ꝓpriū ⁊ t̄iꝰ
discretus ita li iste in singulari ꝓbat̄ qꝛ iᵃ
oēs Cicerones currūt nō ē ꝓpositᵒ ergo nō
ē ul'is tenȝ ꝯn̄tia ⁊ añs ꝓbatur qꝛ illa est
ꝓpō equiuoca ergo nō ē ꝓpō una . tunc sic
nō ē una ꝓpositᵒ ergo non est ꝓpositio .

¶ Circa hoc dubiū due sunt opiniōes Una
uult ꝙ sit t̄inꝰ cōis . ⁊ hanc tenet magister
in logica pua . Alia uult ꝙ non sit t̄minus
cōmunis . ⁊ hanc tenet in logica magna :
Substinēdo primā opinionē negāda ē ul/
tima ꝯsequētia non ē una ꝓpō ergo non est
ꝓpō quia ph̄us primo perypermineias didit
enūciationē in unā ⁊ plures ⁊ certū ē ꝙ di/
uisum p̄tur de quolibȝ diuidētium ergo iᵃ
ē uera enūciatio plures ē una enūciatio ita
in ꝓposito dicatur . Ulteriꝰ potest negari
similitudo inter illas omnes Cicerōes cur
runt ⁊ omnes isti currūt . ⁊ ratio ē quia li
Cicerones p̄tur de pluribus s̄m diuersas
rōnes sed li isti s̄m eandem rationem . ¶
Substinēdo uero 2ᵃᵐ opinionem ad argu
mentum dicendum ut ipse dicit negando
maiorem sed debet sic sumi si debet esse X a
Omnis terminus supponibilis diuisiue ꝓ
pluribus est communis modo si li isti sup
ponit pro pluribus hoc est p modum unꝰ
⁊ collectiue . Uel dicit ipse licet significet
plura non tamen supponit pro illis qꝛ non
s̄m rationem eandem p̄dicat̄ de pluribus .
pᵃ opinio mihi magis placet .

¶ zᵃ diuisio termini in terminum magis
cōmunē ⁊ minus cōmuneȝ .

¶ TERMINUS Magis cōmunis
est qui uniuersaliter potest predicari ō alio
⁊ non econtra respectu cuius ē magis cōis
uel saltem sibi non repugnat ut li animal
respectu hominis ē terminus magis cōis
⁊ notanter dicitur ⁊ sibi non repugnat qꝛ
iˢ sol ē inferius ad li sol ⁊ minus cōmunis
⁊ tamen uniuersaliter predicatur dicendo
omnis sol ē iste sol etiam apparet ꝙ li sol n̄
sit cōmunior sufficit tamen ꝙ repugnet iᵒ
termino sol predicari uniuersaliter de li iˢ
sol ⁊ non econtra ¶ Terminus minus cō
munis est qui non uniuersaliter predicari
potest de alio respectu cuius est minus com
mune uel saltem non repugnat ut li homo
respectu animalis ¶ Contra hec arguit̄
⁊ probatur ꝙ nullus terminus ē cōmunior
alio qꝛ cōitas termini attenditur penes mł
titudinem significatorum sed eque multa
significat unus terminus cōis unus sicut et
alius ut probo ergo ⁊c . consequētia nota
cum maiori . minor ꝓbatur Nam quilibȝ
terminus cōmunis significat infinita ergo
unus non plura significat q̄ alter . ꝯn̄tia
nota quia unum infinitum non est maius
alio . añs probatur quia iste terminꝰ homo
significat omnes homines presentes prete
ritos ⁊ futuros possibiles ⁊ imaginabiles
qui sunt infiniti ¶ Etiā de quocūq; alio ter
mino cōi dicēdum ē . ⁊ hoc argumētuȝ fuit
tante efficacie apud aliquos ꝙ fuit opinio
que dixit ꝙ nullꝰ t̄minus cōmunis est alio
cōmunior qꝛ quilibet significat infinita .
Sed hec opinio falsa ē et tripl'r imꝓbatur

q₂ sequit᷑ null⁹ t̃min⁹ cõis ē alio ꝯior ergo null⁹ t̃min⁹ cõis est supior alio tenet ꝯñtia q₂ q̇libꝫ t̃in⁹ superior ē cõior . ꝯñs ē mãi/ feste fl'm . 2° pᵉ sbe sunt magis sbe ꝙ̃ 2ᵉ et sp̃s sunt magis sbe ꝙ̃ gñā ergo aliqui sũt t̃ini magis cões ꝙ̃ minus cões q₂ oppositũ ꝯsequẽtis nõ stat cũ añte : 5° sequeretur ꝙ nulla esset ṗdio idirecta i t̃inis cõib⁹ q₂ sēp equale ṗdicatur de equali . ꝯñs ē maifeste fl'm . Ad argumẽtũ illoꝝ respõdeo negã do ꝙ penes multitudinẽ sig̃toꝝ attẽdatur cõitas t̃ini quia homo alb⁹ plura sig̃ficat ꝙ̃ homo ⁊ tamē ē mi.r⁹ cõis quia sig̃t cẽs ꝙ sig̃t homo ⁊ albũ ultra . sed cõitas termini attenditur ut dictum ē in diffiniẽdo penes uniuersaliter ṗri de alio ⁊ nõ econuerso uel penes non repugnantiam .

¶ Tertia diuisio termini in terminum in/ finitum ⁊ terminum finitum .

¶ TERMINUS Infinitus ē t̃min⁹ negat⁹ q₂ naturã unã interimit ⁊ infinitas dereliquit ut li nõhomo . ⁊ dicit᷑ infinitus idest idet̃minat⁹ ſᵐ suã significationem .

¶ Termin⁹ finit⁹ ē t̃in⁹ nõ negat⁹ q₂ nullã naturã iterimit . ⁊ dicit᷑ finit⁹ .i. determinatus in sig̃ndo . Contra t̃inus ifinitus dicit᷑ tã de nõ ente ꝙ̃ de ente ergo non ifinitas na/ turas derelinquit . tenet ꝯñtia q₂ si derelin queret ifinitas naturas d̃ret aliquid p̃citũ ⁊ ꝯñter nõ posset affirmari de nõ ente . añs autē ē de mēte ph̃i pri° ṗyerᵃˢ ca° de uerbo dicẽtis sed ifinitũ sit uerbũ q̃m similiter ē in quolibꝫ quod est uel non ē . ubi sanctus Thomas ⁊ Boccius ⁊ alii exponentes di/ cunt de mente ph̃i ꝙ terminus infinitus dicitur tam de ente ꝙ̃ de non ente ideo con cederent istam chimera est nonhomo ⁊ nõ sequitur ergo chimera est a tertio adiacẽte ad 2ᵐ adiacens quia terminus infinitus ē affirmatiuus cum uerificetur tam de ente ꝙ̃ de non ente ¶ In oppositum arguitur ṗ cõmuniter logicites dicũt ꝙ a negatiua de ṗdicato finito ad affirmatiuã de ṗdicato in finito sine cõstantia subiecti non ualet con sequẽtia sed cũ ꝯstantia sic . ṗ quod habet᷑ ꝙ terminꝰ infinitus solum dicitur de ente quia si posset uere ṗdicari de nõ ente sicut de ente ualeret ꝯsequẽtia sine ꝯstantia subiecti Item Boccius in primo peryerminias di cit ꝙ terminus infinitus ē qui negat unã naturam ⁊ infinitas derelinquit . modo ṗ hoc ꝙ infinitas derelinquit denotat ꝙ iṗor tans aliquid positiᵐ ⁊ ṗ ꝯsequẽs nõ potest uerificari de nõ ente etiam uidet᷑ Boccius sibi cõtradicere ¶ Pro cognitione uel ꝯcor datione horum aduerte ꝙ terminus ifini/ tus dicit duo . unum pricipaliter scilꝫ nega tiõem unius nature . aliud ſᵃrio ideterm inate tamē scilꝫ aliquid quod nõ ē natã illa negata . quo ad primum idifferẽter dicitur tam de no ente ꝙ̃ de ente . quo autẽ ad 2ᵐ dicitur solum de ente . Qui ergo dicũt ꝙ dicitur tam de nõ ente ꝙ̃ de ente cõsiderãt solum ad pricipale sig̃ficatum . Qui autē dicũt ꝙ dicitur solũ de ẽte cõsiderãt totale sig̃ficatum quare utriqꝫ bñ dicũt .

¶ Quarta diuisio t̃i i põitiᵐ ⁊ ṗuatiuũ .

¶ Terminus priuatiuus est qui naturam unam negat cõnotans aptitudinem ad illã ex ṗte subiecti ut cecus dicitur qui nõ habꝫ uisum ē tamē aptus natus habere uisum .

¶ Terminus positiuus ē qui ponit naturã unam cui potest aduenire priuatio ut uisus auditus . Aduerte tamē ꝙ aliquis ē t̃inus qui nõ ē positiu⁹ nec ṗuatiu⁹ ut nõhomo .

¶ Quita diuisio termini i terminũ cõno/ tatiuũ ⁊ t̃minũ ñ cõnotatiuum .

¶ Termi⁹ ꝯnotatiu⁹ ē qui adequate sig̃n° suũ sig̃tũ sig̃t aliq̃d qđ se habet ṗ modum forᵉ respectu illi⁹ sig̃ti ut iᵉ t̃mi⁹ album est ꝯnotatiu⁹ quia sig̃ndo album sig̃t albediẽ que se habet ṗ modum forme respectu albi ⁊ sic de aliis . ⁊ breuiter Omnis t̃mi° i cõ/ creto ē cõnotatiu⁹ ¶ Termi° ñ cõnotatiu⁹ ē qui sig̃ndo suum sig̃ficatum ñ significat aliquid quod se habet ṗ modum forᵉ res/ pectu illius sig̃ficati ut humãitas ⁊ albe° ⁊ breuiter quicũqꝫ t̃mi⁹ i abstracto . ⁊ si ali quis termi⁹ i sig̃ndo suum sig̃tum sig̃ficat aliquid ṗ modũ forme sbalis ē t̃i⁹ sbalis ut homo . si uero sig̃t aliquid ṗ modũ forᵉ

8

accñtalis ē t̃mi⁹ accñtalis ut albuꝫ . si uero
ñ sig̃t ꝑ modũ sb̃e nec ꝑ modũ accñtis ñ est
t̃i⁹ sbalis nec t̃i⁹ accñtalis . nec q̇libet t̃mi⁹
sbal' ē ĩ p̃nto sb̃e ut de⁹ nec q̇libꝫ t̃i⁹ accñta
lis ē ĩ p̃nio accñtis ut iustũ sapiēs uel borũ
abstracta qꝛ sũt analogi uel equoci .

¶ Sexta diuisio t̃i ĩ terminum mediatuꝫ
⁊ ĩ termi^m imediatum .
¶ Termi⁹ imediat⁹ ē t̃mi⁹ simplex ñ^a reso
lubilis ĩ aliquid ut ꝓnoĩa demõstratiua in
singulari numero ut ego tu i^e iste hic ⁊ ad/
uerbĩa demõstrãdi ut nũc tũc hic ⁊ illic ⁊ h^o
uerbũ ē p̃ntis tẽporis ⁊ sigularis numeri
⁊ causa ē qꝛ hoc possit itrare ꝓbatiõem quo
rũlibꝫ alioꝝ t̃minoꝝ ꝑ aliquib⁹ suppenẽ/
tium ⁊ nõ ẽpuerso sicut noti⁹ ⁊ ñ dico sicut
supi⁹ uel iferi⁹ ꝙ li hoc itrat ꝓbatiõem illi⁹
t̃mini i^e homo ⁊ tamẽ nõ ē iferi⁹ nec supi⁹
ad illũ sed bene ē noti⁹ . sequit̃ eiꝫ hõ currit
⁊ hoc ē i^e hõ ergo i^e hõ currit . Jdeo i^a talis
ꝓ̃põ ē imediata hoc ē qꝛ nõ põt ꝓbari ꝑ ali
quod notius ꝑ sensuꝫ ⁊ tamẽ ē d͛ia inter i^{os}
termios imediatos eo ꝙ ꝓnoĩa ⁊ aduerbia
sic sunt imediata ꝙ nullũ t̃minũ iferioreꝫ
se habẽt ꝑ quẽ possĩnt ꝓbari . sed illõ x̃buꝫ
ē p̃sentis tẽporis ⁊ numeri singularis sic ē
imediatũ ꝙ nullũ habet supra se t̃minũ sed
sub eo omnia uerba cõtinẽt̃ . cõueniunt tñ
omnes ĩ hac diffinitiõe qui sunt simplices
t̃mini nõ resolubiles in aliq̇d aliud ⁊c̃ .
¶ Termin⁹ mediat⁹ ē t̃min⁹ resolubilis in
aliq̇d aliud ut li homo .
¶ Aduerte ꝙ p͛ius in primo periermi^{as}
aliter determinat de nomie ⁊ aliter magis/
ter hic . P͛ius eiꝫ strictius locutus ē q̃ ma
gister . Determinauit eiꝫ solum de nomine
uocali ad quod septeꝫ cõdiciones req̇rũtur
ut diffinitio completa manifestat . Est eiꝫ
nomen uox significatiua ad placitum sine
tempore cuius nulla ps seperata significat
finita ⁊ recta . Dicitur primo uox ad diffe
rentiam sonorũ qui non sunt uoces ut stre
pitus pedum fragor arborum . 2° dicitur
significatiua ad differentiam uocũ ñ signi
ficatiuarum ut hec uox bu ba . 3° ad placi
tum ꝯ^m institutionẽ hominis a bñplacito
procedẽtẽm ad differentiam uocũ naturalr̃
significatiuarum ut gemitus infirmorum
¶ 4° sine tempore ad differentiam uerbi et
ꝑticipii que significant cum tempore . 5°
cuius nulla ps sepata significat ad differẽ
tiam orationis cuius ꝑtes significant se/
pate . 6° finita ad differentiam nominis
infiniti quia non est nomen ꝯ^m logicos ut
nõhomo cuius rationem assignat sanctus
Thomas ibi quia nomen determinate rem
significat aut naturam sicut nomen aut ꝑ/
sonam sicut ꝓnomen aut utrũqꝫ sicut no/
men proprium . Jnfinitum auteꝫ nomen
non significat determinatam rem, quia ue
rificatur tam de ente q̃ non ente . 7° dicit̃
recta ad differentiam obliqui casus qui nõ
dicitur nomen . Cuius ratio assignatur a
p͛ho quia nomẽ iũctum cum uerbo sban^{uo}
facit orationem ueram uel falsam sed t͛lis
obliqu⁹ nõ facit oꝛoeꝫ uerã l' f͛luꝫ ideo nõ
est nomen ¶ Sanctus doctor dicit ꝙ solus
nominatiuus ē nomen quia ꝑ ipsum facta
est impositio nominis ad significandum .
obliqui uero uocantur casus quia quasi ca
dunt ꝑ quãdam declarationis originem a
nominatiuo qui non dicitur casus eo ꝙ nõ
cadit . Stoici tamen dixere nominatiuos
casus quos gramatici sequuntur eo ꝙ ca/
dunt .i. ꝓcedunt ab interiori cõceptiõe men
tis . ⁊ dicitur rectus quia nihil prohibꝫ ut
aliquid cadens sic cadat ut rectuꝫ stet sicut
stilus qui cadens in ligno confingitur .
¶ Magister autem largius determinat de
nomine primo quia comprehẽdit tam no/
men in uoce q̃ etiam in scripto ⁊ in mente
⁊ non potest poni in diffinitione eius ꝙ sit
uox nec ad placitum significatiua qꝛ aliq̇d
ad placitum aliquod naturaliter sig̃ficat .
quod eiꝫ ē in scripto uel in uoce ad placitũ
significat . quod uero in mente naturalit̃
significat . 2° quia magister comprehẽdit
tam nomen infinitum q̃ finitum tã obli/
quum q̃ rectum . Unde ad nomen sic ac/
ceptum 4^{or} condiciones requiruntur . ṗma
ꝙ sit terminus ad differentiam signorum
que non sunt t̃mini . 2° sig̃ficatiu⁹ ad dif
ferentiam non significatiuorum ut omnis

nullus que apud logicum non sunt nomina
3° sine tēpore ad differētiā uerbi l' pticipii
4° cui⁹ nulla ps sepata aliquid significat
ad differētiaȝ oratiōis .

Aduerte 2° cōtra duas ultimas pticulas
huius diffinitiōis que due sunt quomō sūt
ītelligēde ⁊ primo cōtra iam sine tempore .
quia uidetur ꝙ nomē significet cū tempore
nam ista nomina dies mensis annus cōsi/
milia significant tempus . Pro cuius in/
tellectu nota ꝙ tēpus potest cōsiderari tri/
pliciter . uno modo ꝓut ē res quedam in se
⁊ sic sigficat p nomen ut annus dies ⁊c .
Alio modo potest cōsiderari ut ē mensura
motus quia illud quod primo ⁊ pricipalit
mensuratur tempore ē motus in quo con/
sistit actio ⁊ passio . Ideo uerbū quod sig
ficat actiōem ⁊ passionē significat illo mō
tempus ⁊ hoc ē significare cum tēpore qꝛ
significare cum tēpore nihil aliud ē nisi sig
ficare rem ut mēsuratur tēpore quia plus
uocat cōsigre tēpus ⁊ a tali cōsignificatiōe
tēporis excluditur nomē p illam pticulam
sine tēpore . 3° potest cōsiderari ut dicit ha
bitudiem rei mensurātis ad rem mēsuratā
et significat p aduerbiuȝ tēporale heri cras
⁊ p hoc patet responsio ad istantiā factaȝ .

2m dubium ē cōtra illam pticulā cuius
nulla ps sepata significat quia nomis com
positi ps sepata a toto aliquid significat ut
horū nomin. respublica hyrcocerus equife
rus ptes sepate a toto aliquid significant .
Dicēdum ꝙ nominis nulla ps sepata sig/
ficat aliquid si ad sigtionē nois cōpetur to
tum uel ps bm ꝙ ē i toto . uel p alia uerba
ps sepata nihil significat quod sit de intel
lectu totius . cuius rō est quia unūquodqȝ
nomē siue simplex siue cōpositū impōitur
ad sigficandū unum conceptuȝ simplicem
unde aliquando aliud est illud a quo no/
men iponitur ad sigficandum ab eo quod
significat . unde hoc nomē lapis iponitur
a lesione pellis sigt tn̄ quēdā ꝯceptū siplicē
siue naturā simplicē . ⁊ ita ē i noie cōposito
licȝ eis iponat a duob⁹ ꝯceptib⁹ nō tn̄ sigt
duos ꝯcept⁹ sed unū . Qñ ipōit ad sigdū
a plib⁹ ꝯceptib⁹ ⁊ sigt plures ꝯcept⁹ . ⁊ sic ii
fer⁹ bm ꝙ ē ps nois ꝯpōiti nihil sigt . hȝ aūt
ꝙ ē ps oīois sigt ptē ꝯcept⁹ ꝯpōiti . Nois
tn̄ ꝯpōiti ps uidet sigre . simplicis uero nō .
Rō pmi ē qꝛ nomē ꝯpom ipōit ad sigdum
a duob⁹ ꝯceptib⁹ . simplex aūt ab uno . et
p hoc patȝ respōsio ad instantiam .

Aduerte ꝙ phs diffiniēs uerbū p° pyer
minias alr diffinit ꝙ magr cū aliter accipi
at uerbū . Dicit.n. Uerbū ē uox sigtiua ad
placitū cū tēpore cui⁹ nulla ps p se seperata
sigt ⁊ ē nō eoꝝ que de altero dicit finita ⁊
recta . p pmā pticulā uox sigtiua ad placitū
uerbū ꝯuenit cū noie . p 2am cū tēpore ūbū
dīt a noie ⁊ ꝯuenit cū pticipio . p 3am cui⁹
nulla ps separata sigt dīt ab oīoe . p 4am est
nō eoꝝ que de altero dicūt dīt a pticipio .
Hec pticula a diuersis diuersimode expōit
Sāct⁹ doctor di. ē nō eoꝝ que de alio pnt
.i. ūbū ē sigtiuū eoꝝ que pntur .i. ūbū se tȝ
ex pte pti ex quo sigt illud qō ptur . Aliter
Gerade⁹ de itētiōe sancti doc. ūbū ē corum
que pntur .i. sigtiuū eoꝝ que pntur nō ꝙ
qcqd ptur sit sigtū ūbi qꝛ tūc oia pta essēt
accntā cū sigta ūborū sint quedā accntia .
sȝ p tāto dr ꝙ siue ptur unū nomē siue aliud
ipsuȝ uerbū ē signū eorū que pntur eo ꝙ rō
ne ꝯpōis iportate p uerbū ois pno fit p uer
bum i actu siue sit ptio essencial' siue accnta
lis . Burle⁹ uero dicit ē nō eoꝝ .i. ē pnm
notificādi ptum de sbiecto . Magr uero
dicit ē nō eoꝝ .i. ē unitiuū sbiecti cū pto .

Ultio dicit finita ꝓpter uerbū infinitum
ut noncurrit . ⁊ recta ꝓpter obliquū uerbū
ut currebat que non sunt uerba bm phum .
Et sic patet phum solum determinare de
uerbo uocali ⁊ non mentali nec scripto et
tantum de uerbo finito ⁊ recto . Magr
autē largius diffinit uerbū dicēs Uerbuȝ
est terminus tēporaliter sigtiu⁹ ⁊ extremoꝝ
unitiu⁹ cui⁹ nulla ps sepata aliquid sigt .
⁊ sic pȝ ꝙ hec diffinitio ē cōis ad omne ūbū
siue uocale siue mētale siue scriptū siue fini
tum siue īfinitū siue rectū siue obliquum .
p illā pticulā tpāl'r sigtiu⁹ dīt a noie . per
illā pticulā cui⁹ nulla ps ⁊c dīt ab oīone .
p illā extremoꝝ unitiu⁹ dīt a pticipio qō n̄
unit extrēa qꝛ nō regit aliquid a pte āte sȝ

solum a pte post . quid sit sigre tēporaliter ⁊ quō nulla ps sepata aliquid significat dictum ē in diffinitione nominis .

¶ Aduerte φ plus diffiniēs oīoem pro prerias dixit Oratio est uox significatiua cui9 ptiū aliqua ē sigtiua sepatim ut de ea ē uel nō ē affirmatio . hāc ultimā pticulā po suit nō φ nō sit aliqua oīo cui9 ps nō sigfi cet ut affirmatio q2 ps ipoce sigt ut affir° . sed q2 hoc nō ē cōe omni oīoni scilz habere ptem que sigficet ut affirma° sed bn̄ ₒpetit cuilibz oīoni habere ptez que sigficz ut dic tio . Et diuidit plus oīoez in has quinqz spēs scilz enūciatiuā uocatiuā iterrogatiuā impatiuā ⁊ depcatiuā . Causa hui9 diuisiōis ē q2 homo aut pcipit ueritatē rei ⁊ ad hec ordiatᷣ enūcia° que ē oīo idicaua signs uez uel falsum aut dirigit ⁊ ordiat aliū aut ad attēdendū mētez ⁊ ad hec ordiatᷣ uocatiua oīo aut ad exequēdū opꝰ ⁊ ad hec ordinatᷣ oīo iterrogatiua aut ad respōdendū uoce et sic dupliciter aut q̄ntū ad superiores ⁊ sic de seruit oīo depcatiua aut q̄tū ad iferiores ⁊ sic deseruit oīo impatiua alie aūt oīones ad aliquā istarū spēꝝ reducūtᷣ . dubitatiua eīz siue sbiūctiua reducitᷣ ad iterrogatiuā siue optatiuā uel ad depcatiuā . Magr aūt lar gius diffiniēs oīoez dixit Oīo ē si9 tēpal'r sigti9 cui9 ptes aliqd sepate signt' . ultima pticula pōit ad dīam nois ⁊ uerbi . Et di/ uidit oīoez p° i pfectā ⁊ i ipfectā deide per/ fectā i 4or spēs scilz idicatiuā optatiuā ipa tiuā ⁊ sbiūctiuā . Ex his pz φ magr largi9 accipit oīoez q2 p scripta uocali ⁊ mentali . Plus aūt p uōli tm̄ que pprie oīo .i. oris rō dicitᷣ . pz 2° φ uterqz bene diuidit oīoem bm aliā ₒsideratione diuidit ph9 ⁊ bm aliam magr Naz ph9 diuidit oīoez bm pcessiōez ue ritatis ⁊ ordiationē alioꝝ Magr aūt bm diuersitatē modoꝝ uerbi . Oīo pfecta sic diffinitᷣ a magro ē que pfectū sensuz gñat i aīo auditoris . ⁊ hec ē data p respectum ad sigtuz . Alii aūt al'r diffiniūt oīoez sic Est ₒgrua dictionū ordina° . ⁊ ē data p termiꝰ siue dictiōes . Ex his aūt duabus fit una ₒpleta sic Oīo pfecta est ₒgrua dictionum ordiatio pfectā sñiam demōstrās . Aliqui tamē faciūt dīaz iter oīoez pfectā ⁊ ₒgruā Perfecta dicitur p respectū ad sigtū Con/ grua uero p respectū ad ordiationē rectam dictionū . ⁊ oīs pfecta ē ₒgrua ⁊ nō eₒ° . et de ₒgrua gmatic9 ₒsiderat . de pfecta uero logic9 . Oīo ipfecta sic diffinitᷣ ē que ipfectū sensuz gñat i aīo auditoris ⁊ ē trip' quedā eīz sine uerbo ut hō alb9 quedā cū so° Xbo ifinitio ut deū esse quedā cū uerbo idicatio famulari ñ signs uez n° fl'z ut sor. icipit .. Aduerte φ ph9 diffiniēs enūtiatiōez p° pyas que ē idē realiter φ ppō dixit . Enūcia° est o° signs uez uel fl'z cui9 4or diuisiōes assigt Pri°.n. diuiditᷣ enūcia° i enūciationē unaz simpl'r ⁊ unā p ₒiūctiōez .i. cacam ⁊ ipocam . 2° enūcia° una simpl'r i auam ⁊ negatiuā . 3° diuiditᷣ enūcia° una simpl'r i enūciationē de sbiecto ul'i ⁊ i enūciationē de sbiecto singulari ¶ 4° diuiditur enūtia° i unam ⁊ plures sed hec ē cōior diuisio ⁊ pa iter oēs sz ē i ppria q2 oīs enūcia° ē ppe una sz i pprie diuidit sic sicut hō i pprie diuiditᷣ i hominem uez ⁊ hominē mortuū . Iste diuisiōes sic ex dclāt .. Enūcia° diuiditur in unam ⁊ plures Enūcia° una diuiditᷣ in cathecam ⁊ ipocam . Catheca diuiditᷣ in affirmatiuā ⁊ negatiuā ⁊ iterū caca diuiditur in singularē ⁊ illam de sbiecto ul'i . Plus aūt pōit aliā diuisionē enūciatiōis in simplicē ⁊ ₒpositā sed bm ali quos coicidit i illam que ē in unam ⁊ plres Boecius tamē uult φ diuisio illa que est in unā ⁊ plures referatᷣ ad sigficata sz simpli citas ⁊ ₒpō refertᷣ ad uoces ¶ Magr autez diffiniēs ppōem dixit . Proposi° ē oratio indiua uerum uel falsum significans . In qua diffinitione ponūtur tres pticule . pa oratio que ē genus ⁊ capitur ut se extendit ad scriptam uocalē ⁊ mētalem . 2a idicatiua p quā differt ab orationib9 alioꝝ modoꝝ . sigficans uerū uel falsum est alia differena p quā differt ab orationib9 indicatiuis nō sigficātib9 uerum uel falsum ut sor. icipit plato potest ¶ Nota φ li sigficans uerū uel falsum capitur p esse significatiuuz ueri uel falsi Nam significans pprie dicit actū sed significatuuz dicit aptitudinem . modo ppō que ē in libro clauso est ppō ⁊ tamen

non sig̃ficat uerũ nec falsuꝫ sed sig̃ficatiua ẽ
ueri uel falsi. Et nota ulteriꝰ ꝙ sig̃ficare
ueꝝ uel falsum siue esse sig̃ficatiuum ueri
uel falsi est dupliciter. uno modo q̇escẽter
alio mõ nõ q̇escẽter. quiescẽter ẽ quãdo in/
tellectꝰ q̇escit audita illa oratiõe sig̃ficante
ꝛ sic oratio indicatiua sig̃t uerũ uel falsum
ut ista deꝰ est que gñat pfectum sensum in
animo auditoris. Non quiescenter uero ẽ
quãdo intellectꝰ nõ q̇escit audita illa oõe
ut deũ esse qꝛ nõ gñat pfectũ sensum i aĩo
auditoris. priª sig̃t uerũ uel fl'ꝫ sed 2ª nõ.

¶ Dubiũ ẽ cũ magr̃ addat illam pticulam
idicatiua diffinitiõi phi aut ergo diffinitio
phi diminuta ẽ aut diffiº magr̃i ẽ supflua.
Ad quod ẽ dicendũ ꝙ nec illa est diminuta
nec ista superflua Pro quo aduerte ꝙ ppõ
nes alioꝝ modoꝝ ut dicit phus pº peryer/
minias nõ sig̃nt ueꝝ nec falsum Dis g̃ oº
sig̃ns uerũ uel falsum ẽ indicatiua. ꝛ sic pꝫ
ꝙ diffinitio phi nõ ẽ diminuta nec ista su/
perflua licꝫ põatur ista particula indicatiua
qꝛ diffiniº tũc dicit esse superflua qñ nõ cõ/
petit omni ɔtẽto sb diffinito ut si per diffi
tionẽ animal assig̃tur hec sba animatã sen
sitiua rõalis ẽ superflua qꝛ nõ ɔpetit omni
animali ꝛ tũc ẽ diminuta qñ ɔpetit alteri a
diffinito ut si p diffinitiõe aĩalis assignet
ista sba animata ꝛ nõ aliud tũc ẽ diminuta
qꝛ ɔpetit alteri a diffinito ut plãte. Ex his
patꝫ ꝙ diffiniº magr̃i nõ ẽ supflua nec di/
minuta cũ ɔuertat cũ diffinito. Magr̃ g̃
addit illã pticulã indicatiua nõ tãq̃ necessa
riam sed ad exp̃mendã magis naturã pro
põis sicut cũ diffinit aĩal sic sba aĩata senᵗⁱᵃ
diffiniº ẽ bona ꝛ etiã ẽ bona si sil'r addatur
hec pticula corª sic dicẽdo aĩal ẽ sba corpea
aĩa sensitiua. ꝛ nõ ualꝫ si dicat illa pticula
includitur in aliis ergo frustra põitur quia
q̃uis includat nõ tamẽ ɔuertit cũ aliqua il
laꝝ. ¶ Uel aliter põt dici ꝙ illa pticula idi/
catiua ẽ necessaria in diffinitiõe ppõnis qꝛ
sine illa diffinitio nõ ɔuerteret cũ diffinito
quia nõ omnis oratio sig̃ficãs uerũ uel fal
sum ẽ ppõ. Et si dicis hec ẽ cõtra phm pº
peryerᵐᵃˢ qui dicit orationes alioꝝ modoꝝ ñ
sig̃ficare uerum uel falsum ꝛ etiã qꝛ diiiº
phi est diminuta cũ ɔpetat alteri a diffinito
scilꝫ oratiõi infinite. Dicitur ꝙ significare
uerum uel falsum dupliciter potest capi. s.
pprie ut sig̃ficare uerum uel falsuꝫ q̇escen
ter. alio modo cõiter siue q̇escẽter siue nõ
quiescenter significet uerũ uel falsum. pᵒ
accipit phus ꝛ illo modo omnis oratio sig̃
ficans uerum uel falsum ẽ ppõ. 2ᵒ accipit
magister ꝛ sic non omnis oraº sig̃ns uerũ
uel falsuꝫ ẽ ppõ. ꝛ sic pꝫ solutio ꝛc.

¶ Aduerte ulterius ꝙ ista uerba incipit
potest ꝛ ɔsimilia possunt dupliciter ɔsidera
ri. uno modo ut famularia sunt. alio mõ
non ut famularia. si ut famularia ɔside/
rentur scias ex gramatica ꝙ habent famu
lari infinitis cum q̇bus iũguntur ꝛ sic es/
sent psonalia uel ipsonalia sᵐ ꝙ sunt infi
nita quibus famulantur. si uero ɔsiderent
non ut famularia tũc erũt uerba psonalia
ut li incipit est uerbum actiuum purũ et li
potest absolutum. si primoᵒ considerẽtur
iste orationes non significant uerũ uel fal
sum sortes potest plato incipit cum sint
impfecte ꝛ non significent uerum nꝫ falsũ
seu pfectum sensum in animo auditoris.
Si uero considerentur 2ᵒ erunt pfecte et
significant uerum uel falsum. primo igit
modo accipit magister.

¶ Aduerte ulterius ꝙ eadem oratio ẽ enũ
ciatio propositio oº ꝛ iterrogatio realiter
sed differunt ratione quia dicitur enunciaº
inq̃tum enuntiat aliquid de aliquo scilicet
uerum uel falsum. dicitur propoº inq̃tuꝫ
imponitur ad inferendum aliquid aliud ꝛ
propositio dicitur pro alio positio ut pmis
sa que ponitur pro cõclusione inferenda:
Dicit ɔclusio inq̃tum cõcludit. Dicitur aũt
interrogatio inq̃tum interrogauit ꝛ ppo/
nitur sub modo dubii, ꝛ etiam potest dici
questio est dubitabilis propositio. In pre
senti sumit magister propositionem non
sᵐ primam rationem sed pro oratiõe que
ponitur ad inferendum ut est premissa sed
large pro omni oratione indicatiua signi/
ficante uerum uel falsum.

10

Aduerte primo ꝙ magister diffiniens ꝓpōnem cathegoricam dicit sic. Proposi° est que habet subiectum ꝑdicatum ⁊ copulaȝ principales ptes sui. duas pticulas posuit in ista diffinitione. prima ē ꝓpositio que ē loco generis. 2ª ē que habet subiectuȝ ꝑdicatum ⁊ copulam principales ptes sui que est loco differētie Nam ꝑ hāc pticulam differt a ꝓpōne ipothe^{ca} cuius ptes principales ñ sunt subiectum ⁊ ꝑdicatum ⁊ copula sed due ꝓpōnes. ⁊ hec pticula debet intelligi explicite uel implicite quia dicendo omnis hō ē risibilis ⁊ ecōtra li econtra ē ꝓpō catho^{ca} ⁊ nō habet has ptes explicite sed bene iplicite qꝛ subordinatur uni mentali habēti omnes has ptes explicite ut isti omne risibile ē hō Similiter dicendo si fortes currit est li est ē ꝓpō cathego^{ca} ⁊ implicite habȝ duas ptes ⁊ non explicite. Et si dicas ꝙ li est nō sigt uerū nec falsuȝ ꝑ phm pri° ꝑyer^{as} capit°lo de uerbo ponēte cōueniētiam inter nomē ⁊ uerbum in hoc ꝙ sicut nomē ꝑ se sumptū sine compōne nō significat uerū nec falsuȝ ita uerbū ꝑ se sumptū sine aliqua compōne nō sigficat uerū uel falsum. tunc ultra nō sigficat uerū nec falsum ꝰ nō ē ꝓpō. Respondet ꝙ phs itelligit ꝙ nomē ⁊ uerbum sumptū sine ꝯpōne tam explicite ꝙ̄ iplicite non sigficat uerū neqȝ falsum sȝ implicite habet cōpōem qꝛ significat uerū uel falsuȝ ut de illo uerbo est patet in argumento. Patet etiam de nomie ut si quis iterroget quis currit ⁊ respondeat fortes li sor. sigt uerum uel falsum qꝛ implicite ē cū compōe cū subordinetur isti mentali fortes currit.

Aduerte 2° circa diffinitū unde sumptū est hoc nomē cathe^{ca}. Dicit Boecius i top. sua ꝙ ca^{ca} idem ē ꝙ ꝑtiua denoiatur autē sic a maioris ptis ꝑuilegio .i. a digniori pte eius quia ꝑtum ē digni° subiecto. Sed ulterius queres quare tm° sequēs uerbū dr ꝑtum ⁊ ꝑcedēs dicit subiectū ⁊ uerbuȝ dicit copula. dicitur ꝙ oīoes eorū ostendunt. Nam ꝑtuȝ ē qd̄ de altero dicit. subiectū xo de quo alterū dicit .i. ꝙ subicit alteri puta ꝑto. copula dicit uerbū qꝛ copl'at ⁊ ꝯiungit ꝑtū cū subiecto ⁊ omne ubū facit h° i ūtute ei° Nā omne aliud ūbū a ūbo substantiuo dr adiectiuū qꝛ ē resolubl'e in suū pticiᵐ ⁊ suū ēē

Aduerte 3° circa diuisiōeȝ qꝛ cōiter dr ꝙ i^a ē diuisio analogi i analogata. pōt tn̄ tenē ꝙ sit diuisio gn̄is i spēs de h° uide ample in qōnib° ꝯ summulas sed ꝑ oib° diuisionib° dādis ⁊ datis. Aduerte ſᵐ Boeᵐ ꝙ 4ʳ est diuisio. Est .n. ois diuisio aut gn̄is i spēs aut totius i ptes aut uocis i sigficatiōes. ⁊ ꝑter has est alia diuisio que ſᵐ accidēs dicit ⁊ hec ē triplex aut cū subiectū in accidēs diuidimus aut cū accidēs in sūba aut accidēs i accn̄tia. exēplū ꝑmi cū gen° in spēs diuiditur aialiuȝ aliud roāle aliud irroāle. exēplū 2ⁱ cū totū i ptes diuidiᵣ aut cū toᵐ ꝯtiᵐ diuidit i p° itegles ut do° diuidiᵣ i tectū fūdamēᵐ pietes. aut cū totū diuiditur in ptes essenciales ut hō diuidit i cor° ⁊ aiaȝ aut toᵐ disꝯtiᵐ diuidit cū diuidim° gregeȝ aut ꝑpl'ȝ aut exercitū. aut cū diuidit totū ul'e ut hō i sor. ⁊ cicerōeȝ. aut cū diuidit toᵐ potestatiᵐ i suas potē^{as} ⁊ ūtu^a ut aia diuidit i potētiaȝ itellectiuā sēsitiaȝ ⁊ uegetatiaȝ exᵐ 3ᵢ cū fit diuisio uocis i sigficatiōes qꝛ uel ē uox equiuoca ut ē canis sigt .n. animal latrabile piscem marinū ⁊ sydus celeste ⁊ talis diuisio dicitur equi°s uel est oīo multa sigñs ut aio te eacida romanos uincere posse. ⁊ hec diuisio dicit ābiguitatis siue āphibo^a aut ſᵐ moᵐ hec .n. uox ifiᵐ nō sigt pl'a sȝ ml'tis modis. nā sigt rē unā c° ii° iueīri pōt ⁊ hic aut ſᵐ mēbaȝ .i. magtudieȝ aut ſᵐ ml'ti^{em} aut ſᵐ spēȝ exᵐ 4ⁱ cum sūbȝ diuidit i ac^a ut cū dr hoiuȝ alii sunt nigri alii sūt cādidi alii me° colore colorati. ac^s diuidit i sūba sic eoꝝ que expetūt a^a i aia a^a i corpib° sita sūt. ac^s i ac^a diuidit sic cādidoꝝ a^a dūa sūt ut mgarita a^a liqda ut lac. sed nō ꝙ di° analogi i analogata reducitur ad diuisiōeȝ equoci in equiuocata.

P^a di° ꝓpōis i a^{tiam} ⁊ ne^{tiam} Aduerte p° ꝙ ma^r diffiniēs ꝓpōeȝ a^{tiam} sic ē i^a i qua pn̄cipl'e ūbū affirʳ. 2as pticl'as posuit p^a ē li i^a que sic expoʳ .i. ꝓp° ⁊ stat lo° gn̄is. 2^a ē pn̄cipl'e ūbū affirʳ que ē lo° dr̄e ꝓpt 2^riū uerbū pēs qd̄ ñ attēdit affir° l' ne° ꝓpōis qꝛ si negʳ ñ ꝓpt h° dr ꝓp° ne^{ua} ut i^a ē affir^a sor. q ñ currit moʳ ⁊ tn̄ ꝑaᵐ ūbū nē siʳ si affirʳ ñ ꝓpter hoc dicitur ꝓpō affir^{ua} ut i^a ē ne^{ua} soꝛ q mouet ñ currit ⁊ tamē ꝑaiū uerbum

affirmat ꝛ hec ſa pticula pncipale affirr
dꝫ itelligi explicite.qꝛ dõ ois hõ ē aial
rõale ꝛ eꝯo li eꝯo eſt ꝑpõ affirãtia ꝛ tñ
illic nõ ē pncipale vbũ ꝙ affirceẽ expli/
cite ſꝫ iplicite tñ qꝛ ſbordiat huic mtali
Omē aial rõale eſt hõ. ¶ Coſir ponit 2as
pticulas in diffie ꝑpõis neue pa eſt li ia
que expor ut ſ.a. ꝑpõ loc gñis. 2a i qua
pncipale vbũ negat por loco dīe ꝛ dicir
ꝑꝑ 2ariũ vbũ penes ꝙ nõ attēdit affiro
nẽ neo ꝑpõis ut dictũ ē ſ ꝛ hec pticula
dꝫ itelligi ꝯſir explicite ul' iplicite ꝑpte
2am ptē hui9 ꝑpõis nullũ aial eſt rõle ꝛ
eꝯo li eꝯo eſt ꝑpõ neua iplicite. Mar ēt i
tractatu ꝯ ſumulas addit aliĩ glo. huic
pticule in qua pncipale vbũ negat .ſ. ꝑ
negationẽ extñtē aliqd illius quod dir
ꝑꝑ piaem ul'is neue que eſt affirmatia ꝛ
tñ negat vm pncipale ſed ñ ꝑpt neones
extñtē aliquid illius ¶ Advte 2o circa
diõnē que ē gñſ in ſpēs ꝑpõ.n.eſt gen9
ad affirmatiuã.ꝛ negatiuam ut uoluit
porphirius ſicut recitat boeciuſ in pɉo
phyeras lꝫ alexãder dixerit ꝙ ſit diſio
analogi in analogata rõēs eoꝝ uide
in qõnē ꝯ ſumulas ſi placet ¶ Advte
3o ꝙ penes aliud attēdit affirmatio ul'
negatio in caēis aliud in ipoēis quoiaꝫ
i ipoēis attēdit penes notã ꝯiũgētē que
ſi negat eſt negatia ſi aũt nõ eſt affirua
i caēis aũt ē queõ diuerſitas. Nã queõ
ſunt de inēe queõ modal's in caēis õ iēe
affiro ꝛ neo attēdit penes vbũ pncipale
ꝙ ſi ner ē neua ſi nõ ē affirua. In mõlib9
uõ.d.phs 2o phyeras ꝙ penes mõꝫ attēr
affiro ꝛ neo qꝛ ita ſe hꝫ modus in mõlib9
ſic vbũ pncipale in caēis de inēe.an aũt
ſit ulr uez in modalib9 de ſñu ꝯpoito
ꝛ de ſñu diſo ꝛ an mõlis in qua modus
affirr ꝛ dictũ ner ſit negatia ul' nõ clare
declarabim9 cũ de mõlib9.infra dclabit
¶ Dubitaret qs quare ſi ꝑpõ dꝫ eſſe
negatiua requirit aduerbiuꝫ negãdi in
ꝑpõe ꝛ tñ ſi dꝫ eſſe affirua nõ reqrit
aduerbiũ affirmandi in ꝑpõne qꝛ ia eſt

affirua tu es hõ ꝛ tñ nõ ponit advbiũ
affirmãdi in ꝑpõe ut pfecto quippe ꝛc.
¶ Ad hoc Rñt.p. pꝫu. in ſcptio du9 ſ
ꝯñas ſtrodi.d.ꝙ talia advba teſte pſciao
in ar uoluie nõ ſunt advbia affirãndi
ſꝫ ꝯfirmãdi qꝛ ñ faciũt ꝑpõeꝫ affiruam
ſed ꝑpõeꝫ quã inueniũt affirmant. Uñ
ſi dixero pfecto nullus hõ eſt aſinus li
pfecto nõ affirãt ſed ꝯfirãt negationē
quã iuenit ſed advbia negãdi ex officio
ſuo hñt negationē ꝛ ꝑpe ſunt advbia
negãdi ¶ Cõtra ſicut ill'd advbiũ dr
advbiũ negãdi ꝑ hoc ꝙ negat aliquid
ita advbiũ dr affirmãdi ꝑ qõ affirmar
aliqd ſed ꝑ talia affirmat aliqd ḡ mioꝛ
ꝑr qꝛ ſi qrat putas ne ꝙ hõ ſit albus ꝛ
Rñat ita certũ ē ꝙ affirmat ill'd Deiñ
omē affirmare ē ꝯfirmare. Jõ dico alit
ꝙ talia ſũt advbia affirmandi nõ tamē
hñt facē ꝑpõnē affirãtiuã ſic advbiuꝫ
negãdi fac ad ꝑpõnē neuam qꝛ ꝑpter h
ex nata vbi ſbanui ē ꝑpõnē affirãtiam
facē cũ ex nata eius ſit unire ꝛ ꝯponere
extrema.nõ aũt de nata vbi ē diuidere
unũ extremũ ab altero iõ reqrit aliqd
per quod fiat hoc et illud eſt negatio.
¶ Secũda dio ꝑpõis. i vãꝫ ꝛ falſam
¶ Advte ꝑ iteu diuiſionis ꝙ triplex eſt
ſigtũ ꝑpõis ſ.pncipale aſſtiuũ ꝛ repñ/
tatiuuꝫ.pncipale eſt illud ꝙ reſultat ex
pmaria ſigne oium ſuoꝝ tioꝝ. ut hec
ꝑpõ hõ eſt aial.pncipal'r ſigt hoiem eſſe
al'.aſſtiuũ ē qcũqꝫ ſigtũ pncipale alic9
ꝑpõis ſequēs ad eam ꝛc ia ꝑpõ hõ eſt
al' ſigt aſſtiue aliqd eſſe nã formal'r ſe
hõ eſt al' ḡ aliqd eſt. Repñtatiuũ uõ dr
qcũqꝫ ſigtũ ꝙ ſigndo apphēdit per
ipam ꝛ ſic ſigtũ rñtatiuuꝫ illius ꝑpõis
hõ ē al' eſt hoieꝫ eſſe aſinũ ex quo ſeqt
ꝙ omē ſigtũ pncipale ē aſſtiuũ ꝛ ñ eꝯo
ꝛ oē aſſtiuũ ē repreſentatiuum ꝛ nonꝫ
eꝯo ad ꝑpom ḡ penes ueritatē ul' falſi/
tatē pncipalis ſigti dr ꝑpõ va ul' falſa
nõ aũt penes vitatē ul' falſitatē alteri9
ſigti ¶ Aduerte ꝙ ia tria noia ſigtum

11

pꝛincipale ſigtū pmariū ⁊ ſigᵐ adequatū
ſūt noīa ſinoᵃ ſicͤ tuica ueſtis ⁊ idumēᵐ
ex̄ matiā īſolubiliū ꝙ nōnter dico qꝛ in
materia īſolubiliū adequatū ſigtū ⁊ pꝛin
cipale nō ſunt idē ſm magīm inultimo
nobili īſolubiliū adequatū .n. ſigtū ut
hꝰſoꝛ.d. fᵐ ſigtū adequaᵐ.ſoꝛ.ē dīe fᵐ
Adequatum.n. ſigtū in illis eſt ſigtum
caᵘᵐ qđ ē ſil'e oꝛōi īfinite ul' ꝯiūctiue ē
pꝛincipale ỽo ſigtū ē ipoᵘᵐ ut ſoꝛ.dīe fᵐ
iſtā eſſe ỽam ⁊ īſolubilibꝰ poſſibilitas
attēdit penes adequaᵐ ſigᵐ.falſitaſ ỽo
penes pꝛincipale.ꝙ aūt iᵃ 3ᵃ idē ſint extra
matiā īſolubiliū ,pʳ qꝛ oē ſigtū pmariū
ul' adequatū eſt illud qđ ē ſil'e oꝛationi
infiᵘᶜ ul' ꝯiūctie ut pꝫ p magrᵐ in textu
ſed oē pꝛincipale ē hꝰmoi ut pꝫ ex pᵒ nōto
quare ⁊c. Aduerte 3ᵒ ꝙ iſti tⁱ uex. ul'
falſuꝫ pnt accipi dupl'r.pᵒ trāſcendenter
⁊ᶜ ſunt tⁱ pᶜ inētōis ul' ipoitionis ⁊ ſic
ꝯcedit ſophiᶜᵉ qꝛ iᵃ ,ppō hō eſt aſinꝰ eſt
ỽa qꝛ eſt entia qꝛ ē tres res ſiue tres tⁱ
ſo,p ,ppōe ỽa l' falſa ⁊ᶜ ſūt tⁱ 2ᵉ ītētōis
ul' ipoitōis.3ᵒ ad ỽbiaʳ ỽm ,p ỽe ul' ita
eſſe ⁊ falſū ,p falſe uel nō ita eē i ,ppoito
coiter dꝛ ꝙ ſumūt aduerbial'r ꝙ idē eſt
dīe ,ppō ỽa eſt cuiꝰ pmariū ſigtū ē uerū
⁊ dīe ,ppō ỽa ē iᵃ que pmarie ſigt ſicut
eſt.⁊ idē ē dīe ,ppō falſa ē iᵃ cuiꝰ pmariū
ſigtū ē falſum ⁊ dīe ,ppō falſa eſt iᵃ que
ſigt ſicͤ nō ē ul' ſi ita ē ſicut ſigt g̊ ē uera
⁊ eꝯ nō ē ita ſicͤ ſigt g̊ ē fᵃ ⁊ eꝯ.Quātuꝫ
aūt ỽitatis hoc ꝯtineat uide i qōe cōtra
ſumulas ubi declaraṫ ꝙ ỽm noialiter
ſūptū denoiat itellectū ỽm ,ppōeꝫ uerā
⁊ ſigtū.uex. ⁊ ꝙ eadē ỽitate itellecꝰ dno
minaṫ uerus ⁊ ,ppō uera ⁊ ſigtū uerum
Nō igiť debet expoi ꝙ ſigtū dicaṫ uerū
,p uere ſi noial'r ſumēdo uex. recte dicaṫ
ꝙ ſigtū ſit ueᵐ.Uide ibi āple. Ex his
pꝫ itellectꝰ diffinitōis ⁊c.

Tercia diō ,ppōis In poſſibilē. Et i
impoſſibilē. Ad ỽte pᵒ circa diffiᵒnes
illas ꝙ ſigtū poſſibl'e dꝛ eſſe illud ꝙ pōt
eē ⁊ iō idē ē dīe cꝰ pariū ſigᵐ ē poſſibl'e
⁊ dīe ꝙ pmarie ſigt ſicut pōt eſſe ut dn̄t
alii. Sigtū uō ipoſſibl'e ē illud ꝙ nō pōt
eſſe ⁊ ideo idē eſt dīe cꝰ pmariū ſigtū eſt
ipoſſibile ⁊ dīe ſigt ſicut nō poteſt eſſe.
Aduerte tm̄ ꝙ ipoſſibile eſt duplex.ſ.
ſimplex ⁊ ſm quid impoſſibile ſimpl'r ē
illud ꝙ nō poteſt eſſe nec potuit eſſe nec
potīt eē ut chiᵃᵐ eē et ōm n eē ipoſſibl'e
uō ſm q̇d eſt illud ꝙ nō pōt eē nec potīt
eē tm̄ potuit eē ut ceſarē non fuiſſe ⁊ ita
,ppoꝛtional'r ,ppō pōt dici impoſſibilis
ſimpl'r ul' ſm quid. Aduerte 2ᵒ ꝙ nō
ois ,ppō ipoſſibil' pōt eſſe uera ſic pciſe
ſigñᵒ ml'te.n.ſunt ,ppōes poſſ.biles que
nō pñt eſſ ỽe ut iᵃ nᵃ ē ,ppō ē ,ppō uera
nᵃ ,ppō ē ul'is nulla ,ppō ē necᵃ ſoꝛ.nō ē
in mente ſoꝛ.Declaro de pᵃ ⁊ ſufficit q̇a
ſic hēs intelligē de aliis.uñ ſi ponaṫ i eē
ꝙ poſſet eſſ ỽa ſequunṫ ꝯdictoria ex ea
ꝙ ,pʳ q̇a ſi dicas nᵃ ,ppō eſt ỽa g̊ aliqua
,ppō ē ỽa tūc ultra aliqua ,ppō eſt uera
g̊ aliqua ,ppō ē ỽa ⁊ ex alta pte ſequiṫ
ꝙ nulla ,ppō ē q̇a ſ.q̇tur iᵃ ,ppō eſt uera
nulla ,ppō eſt que pciſe ſigt ꝙ nᵃ ,ppō ē
g̊ nulla ,ppō eſt ⁊ ſic pꝫ ꝙ ſequūṫ ꝯdicᵃ
ꝙ aliqua ,ppō ē ⁊ nulla ,ppō eſt nec et ois
ipoſſ.bil' pōt eē falſa imo aliqua eſt que
nō pōt eſſe uera nec falſa ut illa aſſigta

Quartā diſio ,ppōis. In neceſſariaꝫ
Et ꝯtīgēteꝫ. Aduerte pᵒ ꝯ has diffi/
nitōes ꝙ ſigtū necᵐ dꝛ ꝙ nō pōt nō eſſe
qꝛ necᵐ dꝛ ſcptio meᶜᵉ ꝙ ē ipoſſ.bile al'r
ſe hēe.idē g̊ ē dīe ,ppō necᵃ ē iᵃ cꝰ ſigtū ē
necᵐ ⁊ dīe ꝙ ſuū ſigtū nō pōt non eſſe.
Ad ỽte tm̄ ꝙ necᵐ eſt dupl'r.ſ.ſimpl'x
⁊ ſm quid. Necᵐ ſimpl'r eſt ꝙ nō pōt ñ
eſſe nec potuit nō eſſe nec poterit nō eſſe
ut ōm eſſe ē necᵐ. Necᵐ ſm quid ē ꝙ nō
pōt ñ eē nec poterit ñ eē potuit tm̄ nō eē
ut ceſareꝫ fuiſſe ⁊ ita ,ppoꝛtionabiliter
,ppᵒ pōt dici necᵃ dupl'r ul' ſimpl'r ul' ſᵐ
quid. Sigᵐ uō ꝯtīgēns ē ꝙ pōt eſſe ⁊
nō eē idē g̊ ē dīe ,ppᵒ ꝯtingēs eſt iᵃ cuiꝰ
pmariū ſigtū ē ꝯtingēs ⁊ dīe ꝙ pmarie
ſigt ſicͤ pōt eſſe ⁊ non eſſe. Aduerte 2ᵒ

12

ꝙ nõ oĩs ꝑpõ ꝯtingẽs ad utᵐˡȝ põt eẽ
fᵃ sic ꝑcise signdo. Nã iᵃ aliqua ꝑpõ
ẽ fᵃ nõ põt eẽ fᵃ sic ꝑcise signdo. q2 si
põt eẽ fl'a põat i eẽ ⁊ tũc ꝯsequit̃ ꝯoicᵃ
q2 sequit̃ iᵃ ẽ fl'a ḡ aliqua ꝑpõ ẽ fl'a ex
aᵃ pte sequit̃ ista ẽ fl'a que ꝑcᶜ. sigt̃ ꝙ ali
qua ꝑpõ ẽ fl'a ḡ nulla ꝑpõ ẽ fl'a quare
seʳ ꝯoicᵒ. Nã oĩs ꝯtigẽs põt eẽ ꝟa imo
aliqua ꝯtigẽs ẽ que nõ põt eẽ ꝟa neqȝ
fl'a ut pȝ de ista nᵃ ꝑpõẽ. ❡ Aduerte 3ᵒ
ꝙ sicut dixi ꝙ ꝟᵐ ⁊ fᵐ pñt accipi 3ʳ ita
dico õ oĩbꝰ t̃is modaliꝰ possibl'e ipos
sibl'e necᵐ ꝯtigẽs ꝟᵐ ⁊ fl'm. ⁊ sic õ necᵒ
sũit̃ 3ʳ pᵒ trãscẽdẽt ꝑ re necᵃ ut cũ dᵒ õũ
nxᵐ ẽ õum eẽ tẽ ista sigt̃ ꝙ aliqua res
que ẽ necᵃ ⁊ iᵃ ẽ deũ eẽ. 2ᵒ sũit̃ ad ꝟbia
liter ꝑ mõ necᵒ ⁊ᶜ necᵒ deus ẽ sigt̃ ꝙ ali/
qualit̃ 2 ẽ i 2e qualiter nõ põt non eẽ ⁊
taliter ẽ deũ eẽ. 3ᵒ sũit̃ ꝑ ꝑpõe necᵃ ⁊
tũc ẽ nxᵐ deũ eẽ sigt̃ ꝙ iᵃ ꝑpõ deus ẽ
est necessaria.

❡ Quita diũsio ꝑpõis i ꝑpões alicuius
quãtitatis ⁊ i ꝑpões nulliꝰ quantitatis
❡ Adꝟte pᵒ ꝙ ꝑ limitatiõe ꝑpõis ulis
quatuor ꝯditiões ꝛquirũt̃ ẜᵐ mgrm in
loᶜᵃ magᵃ. pᵃ ꝙ sbiciat̃ t̃s ꝯis ut exclu/
dat̃ t̃s sigl'is ⁊ ꝑ hᵒ ꝙ dr̃ sbicit̃ ⁊ nõ ꝑdi
cat̃ dnotauit ꝙ quãtitas ꝑpõis sumit̃ a
sbiecto ⁊ nõ a ꝑdicato. 2ᵃ nõ ꝑgnans q2
si sit t̃s ꝑgnãs mediãte sigᵒ ul'i non est
ul'is ut dicẽdo nõ sꝑ fuit hõ nõ nẽo dis
putabit nᵃ ista2 ẽ ꝑpõ ul'is. 3ᵃ solo sig
no determiato ul' pl'ibꝰ eidẽ equiualẽti/
bus dicit̃ solo signo ul'i detiato quia si
aliis dtiaret̃ nõ esset ul'is ut illa incipit
oĩs hõ eẽ. Dʳ etiã õ pl'ibꝰ eidẽ equiua/
lẽtibꝰ ꝑpter neᵒnes equiualẽtes signis
affirmatis ut dicẽdo nullꝰ hõ nõ currit
quia equiualȝ huic quil'ȝ homo currit.
quarta exñte ul' exñtibꝰ aliquid illius
ꝑpter ꝑiacẽtem ul'is cũ idem sit sbiectũ
utriusqȝ. ❡ Pro limitatiõe ꝑpositiõis
ꝑticl'aris quatuor ꝯditiões ꝛquirũtur
pᵃ ꝙ sbiciat̃ t̃minꝰ cõis ⁊ non sigl'is. 2ᵃ
nõ pregnãs ꝑpter istas aliquis nemo ẽ

3ᵃ solo signo ꝑticulari determinato uel
pluribus eidem equiualentibus propt̃
primum ista non est ꝑticularis incipit
aliquis homo. ꝑpter secundum ista est
particularis non nullus homo ẽ asinꝰ
cum equiualeat huic aliquis homo est
asinus. quarto existente uel existentibꝰ
aliquid illius referendo relatiuum ad
talem propositionem particularẽ ꝑpter
eius preiacentem. ❡ Pro limitatione
propositionis indefinite quatuor con/
ditiones requiruntur. prima ꝙ subiciat̃
terminus communis propter singula/
res. 2ᵃ nõ pregnans propter tales que
non sũt indefinite ab eterno fuit homo
sẽper fuit homo. 3ᵃ nullo signo deter/
minato uel pluribus eidem equiualen/
tibus primum dicitur propter illas in
quibus est signum siue alicuius quan/
titatis sint siue nullius. 2ᵐ dicitur quia
dicendo non nullus equus currit equi
ualet isti equus currit. quarta existente
aliquid illius propter preiacentem uni
uersalis. ex tercia conditione uidetur se
qui ꝙ eadem propositio est particularis
⁊ indefinita quia illa non nullus equꝰ
currit cum equiualet huic particulari
aliquis equus currit ⁊ etiam equiualet
huic indefinite equus currit ḡ est ꝑti/
cularis ⁊ indefinita. ❡ Propositio sin
gularis sic limitatur est illa i qua sbici
tur terminus discretus sine signo imo/
bilitat: aut terminus communis prono
mine demonstratiuo determinatus ex/
istẽte aliquid illius. Dicitur sine signo
inmobilitate propter tales necessario
tu non es asinus cuius subiectum imo
bilitatur nõ ꝙ stet determinate uel con
fuse ⁊ ipediat eius discursum quia non
potest de lege communi descendi sb dis
creto sed quia suspenduntur talia sbiec/
ta a propria deno[illegible] quia nulla iᵃrũ
dicitur discreta sed mobilis. Dicitur ul
terius uel subicitur terminus commũis
solo pronomine demonstratiuo detiatꝰ

12

exſtente aliquid illius. Dicitur exiſtēte aliquid illius ut ſupra.

¶ Dubitatur unde ſumitur quantitas propoſitionis. ⁊ conſequenter quare alique propoſitiones dicuntur alicuiꝰ quātitatis ⁊ alique nullius. alicuius quātitatis ut uniuerſalis. particularis. indefinita ⁊ ſingularis. Nullius ut excluſiue. exceptiue. reduplicatiue ¶ Ad hoc respondent quidam. Dicentes ꝙ propoſ̄ poteſt conſiderari dupliciter. uno modo ſecundum ſubſtantiam ⁊ compoſitionē terminorum. Alio modo ſecundū ſigtū Primo modo omnis propoſitio ē alicᵒ quantitatis. quia quantum eſt illud qō eſt diuiſibile in partes quarum quelibʒ eſt nata eſſe hoc aliquid. quinto methaphiſice. ſed propoſitio primo modo accepta poteſt diuidi in partes. id eſt ſbiectum predicatum ⁊ copulam. quoꝝ qōlʒ eſt natum per ſe eſſe hoc aliquid. Sed ſecundo modo quo ad ſignificatū ꝓpoſ̄ dicitur alicuius quantitatis. cᵒ ſubiectū ſignificat aliquod totum uel aliquod quod eſt pars in toto. exemplum primi ut quilibet homo currit. exēplū ſecūdi ut aliquis homo currit. homo currit. ſortes currit. tunc autem ſubiectum ſignificat partem in toto. quādo pars ſignificatur ſic ꝙ poteſt contineri in toto. qꝛ tunc eſt quando toto exiſtente uero pꝫ eſt uera. Ex iſto patet ꝙ propoſitio exceptiua ⁊ excluſiua reduplicatiua nō ſūt alicuius quantitatis ut dicendo tātum homo currit uel quilibet homo preter ſortes currit. uel quilebet homo īquātū homo currit non ſignificat iſta ſbiecta totum quod comprehendi poteſt ſb eis nec partem que contineantur ī toto. qꝛ ſi iſta eſt uera quilibet homo currit nō tamen hec eſt uera tantum homo currit nec iſta omnis homo preter ſortes currit. nec iſta quilibet homo inquantū hō currit. Addunt etiam iſti ꝙ iſta ē nulliꝰ quantitatis homo eſt ſpecies ſi lt homo ſimpliciter ſupponat quia ſi eſſet alicuiꝰ quantitatis maxime eſſet indefinita qō non eſt uerum. quia non poteſt eſſe uniuerſalis nec particularis. Item non poteſt ordinari in figura. item ſignificaret partem in toto quod eſt falſum. qꝛ cum ſupponat ſimpliciter non eſt pars hominis eſſentialis nec ſubalterna nec aliqualis pars ¶ Hec opinio peccat in duobus primo diminuta eſt quia dicit quantitas attenditur penes ſubiectum ⁊ non aſſignat cauſam quare magis penes ſubiectū ꝙ̄ predicatum. 2ᵒ dicit falſum. Dicit enim. Omnis propoſitio cᵒ ſubiectum ſignificat totum aut partem in toto. eſt alicuius quantitatis ſane intelligēndo ſicut ipſe intelligit ¶ Contra quia iſta propoſitio hic homo īquātum hic homo eſt animal ſignificat ptē in toto ad modum ſuum ⁊ tamen nulliꝰ eſt quantitatis ergo ⁊c̄ conſequentia ē nota cum minori. maior probatur qꝛ 2ᵐ ipſū ꝓpoſitio ſignificat ptem ī toto quando pars ſic ſignificat ꝙ contineri poteſt in toto qō tunc eſt quando toto exiſtente uero pars ē uera ſed ita ē hic probatio quia 1ᵃ uniuerſalis omnis hō eſt animal nunꝙ̄ poteſt eſſe uera quin 1ᵃ ſingularis ſit uera hic homo inquātum hic homo ē animal. Similiter arguitur de 1ᵃ hic homo īaquantum hic homo ē animal quia 1ᵃ uniuerſalis omnis homo non poteſt eſſe uera quin talis ſit uera ergo eſt alicuius quātitatis conſequentie patent ſecundum illos.

¶ Aliter ergo reſpondendum eſt ⁊ qꝛ dubitatio habet duas partes. prima eſt unde ſumitur quantitas. 2ᵃ quare alique propoſitiones ſunt alicuius quantitatis ⁊ alique non ut clare habeatur reſponſio. ſigillatim reſpondebo. Ad primum dicitur ꝙ qualitas ſumitur a ſubiectis ⁊ non a predicatis. Cuius rō eſt quia ſubiecta poſſunt accipi ūniuerſaliter ⁊ particulariter. predicata uero 2ᵐ

phylosoph.ī primo peryermeñias dicit ꝙ uniuersale uniuersaliter sumptum nunꝗ̄ predicatur. quare autem subiecta possunt accipi uniuersaliter ⁊ particulariter ⁊ non predicata duplex est ratio prima ꝙ signum potest remanere signū a parte subiecti. non autem a parte predicati cum sit pars predicati. secunda ratio est quia subiectum se habet ut materia. predicatum uero ut forma. cū aūt forma de se sit indiuisibilis. materia uero diuisibilis ratione cuius dicitur forma. ideo significatum uniuersale dicēs formam habet addi subiecto non autem predicato. etiam quot modis potest uariari subiectum uariatur quātitas ꝓpositionis. ¶ Cum autem quadrupliciter possit uariari. quia aut subiectum ē terminus uniuersalis aut sigularis. si singularis sic facit singularem. si uniuersalis aut cum signo aut sine signo. si sine signo sic facit propositionem idefinitā si cum signo aut uniuersaliter aut particulariter. si particulariter facit particularem si uniuersaliter uniuersalem. ⁊ sic quadruplex est propositio alicuius quantitatis.

¶ Ad secundum dicit magister ī logica magna formaliter hec uerba. Quandocunqꝫ subiectum alicuius propositionis immobilitatur non quidē per modum determinationis super determinabili sicut immobilitatur predicatū uniuersalis affirmatiue aut subiectum exclusiue. sed immobilitatur per modum probationis termini precedentis ipsuꝫ ratione cuius subiectum a sua propria denoiatōne suspenditur non est alicuiꝰ quantitatis. id o exclusiua ut tantum homo currit que habet probari ratione signi ⁊ non subiecti. non est alicuiꝰ quātitatis. Exceptiua similiter reduplicatiua similiter ablatiuꝰ in ꝯsequentia qñ precedit bene dico quando precedit. qr aliter non. unde ista non hoīe currēte tu es asinus nullius est quantitatis sed ista tu es asinus nullo homine currente est singularis. similiter ista sine aure tu potes audire nullius est quantitatis ⁊ breuiter dicatur de omnibus illis in quibus subiectum suspenditur a ꝓpria denoiatōne ratione probationis t̃mini precedentis ipsum. ⁊ nota bene quia nō omnes sciunt hoc quos credis scire. iđo tu deciperis. ¶ Propositio nulliꝰ quātitatis est que nō erit uniuersalis particularis indefinita uel singularis.

¶ Aduerteq ꝙ licet communiter pōatur ꝙ iste quatuor nō sunt alicuius quantitatis scilicet exclusiua exceptiua reduplicatiua ablatiuus in cōsequentia. tñ non tātum iste quatuor non sunt alicꝰ quantitatis. sed multo plures ut dicit magister in logica magna. Et breuiter omnes iste sunt nullius quantitatis in quibus subiectum suspenditur a ꝓpria denoᵃtione ratione probationis precedentis ipsuꝫ. ut iste ab eterno deus fuit semper homo fuit incipit sortes esse īmediate ante a tu fuisti necessario deus est contingenter tu es tu scis sortem currere possibile est sortem currere ⁊ de consimilibus de uersu isto. ¶ Que. ca uel yp. qualis ne uel af.u. quanta par in sin. nil dico quia de se clarus est.

¶ Dubitatur contra omnes diuisiōes propositionum utrum sint date de propositione eodeꝫ modo sumpta. Ad qđ respondet quidam ꝙ non sunt date de propositione eodem modo sumpta sed diuersimode. Unde propositio potest cōsiderari tripliciter. uno modo quo ad substantiam ⁊ sic diuiditur in cathe^cam ⁊ ypotheticam. quia habere subiectum predicatum ⁊ copulam tanꝗ̄ partes principales. uel habere plures propositiōes tanꝗ̄ partes est de substantia ꝓpositionis. Alio modo potest considerari quo ad quantitatem ⁊ sic diuiditur in uleᵐ particularem indefinitam ⁊ singulareꝫ

quia facta est diuisio secundū ꝯdictiōez
subiecti a quo sumitur quantitas cum
subiectum se habeat ut materia ⁊ quan
titas est eterna materie secundum cō/
mentatorem in de substantia orbis.
¶ Alio modo potest cōsiderari quo ad
qualitatem ⁊ hoc dupliciter. uel quia
consideratur qualitas significantis uł
significati. si significantis sic diuiditur
in affirmatiuam ⁊ negatiuam quia fac
ta ē diuisio secundū id qđ se hēt ut forᵃ
i ꝓpōe. ⁊ ꝯñr ut qualitas pura. sꝫ Xbuꝫ
qđ ē ut forᵃ ī spēu subiecti ⁊ p̄dicati. Si
autem cōsideratur qualitas significati
sic diuiditur in ueram ⁊ falsam necessa
riam ⁊ contingentem possibilem ⁊ ipos
sibilem. ¶ Aliter potes dicere ⁊ clarius
ꝙ propositio potest quadrupliciter didi
scilicet secundum substantiam. secūduꝫ
qualitatem. secundum quantitatem ⁊
secundum materiam. Si secunduꝫ sub
stantiā. diuiditur in cathegoricaꝫ ⁊ ypo
theticam. si secundum qualitatem in af
firmatiuam ⁊ negatiuam. si secundum
quantitatem diuiditur in uniuersalem
particularem indefinitam ⁊ singulareꝫ
si secundum materiam diuiditur in ne/
cessariam contingentem ueram ⁊ falsā
possibilem ⁊ ipossibilem. ¶ Aduerte tñ
ꝙ non loquor de materia ex qua ē pro
positio quia sic esset accipere propositio
nem secundum substantiam quia t̄mi/
ni sunt materia propositionis ⁊ de sub
stantia eius. sed loquor de materia pu/
to cōtrarium de significato. ⁊ tunc cuꝫ
materia propositionis sit triplex scilicꝫ
naturalis contingens ⁊ remota. Ma/
teria naturalis est illa in qua predicatū
est de essentia subiecti uel proprium eiꝰ
ut homo est animal ⁊ homo est risibilis
Contingens uero est illa in qua predi/
catum potest in esse aut abesse subiecto
ut homo est albus. Remota est illa in
qua predicatum non potest conuenire
subiecto ut homo est asinus. Et secūdū
hanc triplicem materiam sumūtur alie
tres diuisiōes. qꝛ si materia ē naturalis
propositio est necessaria. si contingens
est propositio contingens. si remota fal
sa est. item si naturalis uera est. si ₴mota
falsa est. ⁊ si contingens. possibilis est si
remota ipossibilis. ⁊ loquor de affirma
tiuis. quia in negatiuis aliter uariatur.
Adhuc subtilius potest dici ꝙ proposi /
tio necessaria secundum unitatem didiť
i cathegoricā ⁊ ypotheticam. quia ꝓpō
una uel est simpliciter una ut cathego/
rica. uel est una coniunctione ut ypothe
tica. sicut aliquid unum diuiditur i unū
simplex ⁊ compositum. Deinde propō
cathegorica secundum qualitatem diui
ditur in affirmatiuam ⁊ negatiuā rōne
copule penes quam attenditur affirma
tio ⁊ negatio. Deinde secundum quāti
tatem diuiditur in uniuersalem parti/
cularem indefinitum ⁊ singularem rōe
subiecti quod non suspenditur a propa
denoiatōne. Deinde secundum materiā
diuiditur ulterius in ueram ⁊ falsam
necessariam ⁊ contingentem. possibilem
⁊ ipossibilem ratione significati ꝓposi
tionis quod est tale.
¶ Propositionū aᵃ de inesse aᵃ mōlis
¶ Aduerte ꝙ diffinitiones iste de uir/
tute sermonis false sunt cū cathegorica
porpositio non sit modalis in qua po
nitur modus ut ista hic est possibile. Sꝫ
in sensu in quo fiunt uere sunt. prima
enim que dicit est Modalis est illa in
qua ponitur modus. sic ītelligitur. idest
in qua predicatum inest subiecto cum
determinatione modi. ut possibile ē sor
tem currere. Uel magis ad litteraꝫ dic
Modalis est illa in qua poniť modus
sumptus. quia tunc ordinatur cum
dicto. Consimiliter dicatur de propo
sitione de inesse ꝙ est illa in qua predi/
catum in est subiecto simpliciter. idest
sine determinatione modi. Uel magis
ad litteram dic. de inesse est illa in qua

nõ ponitur modus modaliter sumpt⁹.
Modi autẽ sũt sex. Ad cognoscendũ
quid sit modus in proposito ⁊ quot sũt
mõi. ¶ Aduerte circa primũ ꝙ modus ẽ
adiacẽs rei determinatio. idest determi/
natio facta per adiectiuũ. unde adiecti/
uum. determinatio ⁊ modus eandem rẽ
dicunt. sed differunt secundum rationẽ
Adiectiuum enim dicit rem adiacentem
Determinatio uero dependentiam rei.
modus autem dicit utrumqꝫ. ¶ Circa
secundum aduerte ꝙ adiectiuum est du
plex scilicet nominis ut albus alba al/
bum ⁊ similia. ⁊ uerbi ut aduerbium. qꝛ
priscianus aduerbium est ui uerbi ad/
iectiuũ. Adiectiuum uero tam nominis
ꝙ uerbi est duplex quia quoddam põt
determinare uerbum ratione composi
tionis ⁊ quoddam non. illud autem qꝺ
potest determinare ṽbũ ratiõe compo
sitionis si addat aliquid supra composi
tionem utputa necessitatem uel aliquid
huiusmodi. quod sic additum sit ex pte
rei potest facere propositionem modalẽ
Unde dicitur primo ꝙ determinet uer
bum ratione compositionis. idest ꝙ de
terminet orationem coniunctiuam uel
infinitam ut dicendo sortem currere est
possibile ꝙ non faciunt illa aduerbia.
bene male ⁊ uelociter. quia determinant
ratione uerbi ut sortes currit ueolciter.
⁊ nunc nuper que determinant ratione
temporis ut sortes nunc currit. ⁊ mul/
ta adiectiua nominalia ⁊ uerbalia. Di
cit secundo ꝙ addat aliquid supra com/
positionem ꝙ sit ex parte rei. quod non
faciunt aduerbia dubie probabiliter
uel ista nomina du^m probabile scitum.
cum significent qualitatem anime ⁊ nõ
rei. quia nulla dubietas est ex parte rei.
⁊ quia ista scilicet necessarium contin/
gens possibile impossibile uerum ⁊ fal
sum ⁊ non plura habent has duas
conditiones. ideo tantum sunt sex mo
di facientes propositionem modalem. ⁊

hi modi possũt dupliciter sũi scilicꝫ no
minaliter ut exemplificatum est. ⁊ ad/
uerbialiter ut necessario possibiliter im
possibiliter uere ⁊ false. horum autem
aliqui possunt sumi uerbaliter ut põt
pro possibili non potest pro impossibili
oportet pro necessario conuenit pro con
tingenti. ¶ Circa sufficientiam modo
rum ꝙ quidam sic assignant. Nam cuꝫ
modi determinent compositionem uel
inherentiam predicati ad subiectũ quot
modis conuenit determinare istam inhe
rentiam tot erunt modi. terminari au/
tem contingit tantum sex modis. quia
aut per ueritatem aut falsitatem abso
lute ⁊ sic sumũtur duo modi scilicet ue
rum ⁊ falsum. aut per aliquid quod im
portat ueritatem illius inherentie con
dicionate. aut falsitatem conditionãtis
si ueritatem conditionatam. aut dicit
ueritatem infallibilẽ ⁊ sic accipiꝰ neces
sariũ aut fallibilẽ ⁊ sꝰ accipiꝰ impossibile
aut dicit falsitatem infallibilem ⁊ sic
accipitur contingens. aut fallibilem et
sic accipitur possibile ⁊ sic tãtũ erũt ibi
sex modi. possibile impossibile necessa
riũ ꝯtigẽs uerũ ⁊ falsũ. Et dicunt ulte
rius ꝙ possibile ⁊ contingens non dif
ferunt nisi ꝙ unum importat de suo
modo significandi ueritatem falsitateꝫ
ut contingens. ad falsitatem fallibileꝫ
ut possibile. ⁊ ideo dicunt ꝙ possibile ẽ
falsum potens esse uerum. sed contigẽs
est uerum potens esse falsum. ¶ Dant
etiam aliam differentiam scilicet ꝙ con
tingens dicit identitatem euentus ex
parte rei sed possibile dicit ueritatem
euentus ex parte temporis. ¶ Licet hec
sint subtiliter dicta. tamẽ sequendo uiã
communem magis distinguendum est
de contingenti. ꝙ uno modo accipitur
pro possibili alio modo pro contingẽti
ad utrumlibet primo modo accipitur
hic ⁊ sic ordinatur in figura ⁊ sic possi
bile ⁊ contingẽs nõ differunt. ⁊ si unuꝫ

de sufficientia modorum

dicit ueritatem fallibilem ⁊ aliud . ſcđo
uero modo accipiendo contingens non
contradicit ſibi aliqua propoſitio de ne
ceſſario quia contingens ad utrumlibꝫ
exponitur pro poſſibile eſſe ⁊ poſſibile
non eſſe: hoc eſt per unam copulatiuaꝫ
factā ex duabus partibus de poſſibili
uerbi gr̄a oēm hominē poſſibile eſt ad
utrumlibꝫ currere exponitur ſic omnis
homo poteſt currere ⁊ omnis homo po
teſt non currere.contradictorium eſt nō
omnem hominem contingens eſt curre
re ꝙ ualet iſtam aliquis homo de neceſ
ſitate currit uel idem homo de neceſſita
te non curret. Et ſufficientia eſt talis
Aliquis modus dicit ueritatem uel fal
ſitatem abſolutam uel condicionatam
ſi abſolutam ſic eſt uerum uel falſum.
ſi condicionatam.aut dicit ueritatem in
fallibilem ⁊ ſic eſt neceſſarium.aut falſi
tatem infallibilem ⁊ ſic eſt impoſſibile.
aut ueritatem uel falſitatem infallibilē
⁊ ſic eſt contingens ⁊ poſſibile.
¶ Dubium eſt ſi omnes iſti modi faci
unt propoſitionem modalē quare ma/
giſter non poſuit propoſitiōes de uero
⁊ falſo in figura ſicut alias modales.
Idem dubium eſt contra figuras aſſig
natas a phyloſopho ſecundo peryerme
nias in quibus non ponunt propoſitio
nes de uero ⁊ falſo ⁊ alias ſic ꝛc. ¶ Ad
quod Burleus dicit in ſecundo peryer
menias ꝙ uerum ⁊ falſum non faciūt
propoſitionem modalem quia nihil ad
dūt ſupra compoſitionem ſcilicet ſupra
eſſe ⁊ non eſſe. Idem enim eſt dicere ſoꝛ
tes currit ⁊ uerum eſt ſoꝛtem currere.
et idem eſt dicere ſoꝛtes nō currit ⁊ fal
ſum eſt ſoꝛtem currere. et quia nihil ad
dunt ſupra eſſe ⁊ non eſſe.ideo non fa/
ciunt propoſitionem modalem. Simili
ter nulla propoſitio modalis conuerti/
tur cum ſua de ineſſe.ſed iſte conuertūt
ſoꝛtes currit ⁊ ſoꝛtem currere eſt ueruꝫ
Ideo hec propoſitio uerum eſt ſoꝛtem
currere non eſt propoſitio modalis. ꝙ
autem phyloſophus connumeret ueruꝫ
⁊ falſum inter alios modos hoc eſt qꝛ
determinat ꝙ predicatum ineſt ſubiecto
ſed quia nihil addunt ſupra compoſitio
nem ideo non faciunt propoſitionem
modalem ¶ Et ꝓpt̄ hᵒ phyloſophus nō
determinat de oppoſitione nec de conſe
quentia propoſitionum in quibus po/
nuntur uerum ⁊ falſum ſicut de aliis
modis qui faciunt propoſitiones mo/
dales. Licet hoc ſit probabile eſt tamen
ꝯ coēm ſententiam auctoꝝ. ⁊ ex ſuffici
entia modorum poteſt argumentari ꝯ
ipſum ſed gratia breuitatis relinquo.
Ideo aliter dicendum ſecundum boeciū
de mente armonii in ſecundo.peryerme
nias ꝙ phyloſophus determinat de pro
poſitionibus modalibus prout habent
oppoſitionem ⁊ conſequentiam aliter ꝙ̄
ille de ineſſe. ⁊ quia propoſitiones mo
dificate his duobus modis ſcilicet uero
⁊ falſo non differunt per oppoſitionem
⁊ conſequentiā ab illis de ineſſe.ſed bn̄
modificate per alios quatuor modos.
ideo de iſtis duobus non determinauit
ſed de aliis quatuor ſic. Quare autem
propoſitiones modificate ſecundum ue
rum ⁊ falſum non uariant oppoſitiōeꝫ
⁊ conſequentiam ab illis de ineſſe cā ē
quia tales propoſitiones ſic modifica
te equiualent propoſitionibus correſ/
pondentibus de ineſſe. ⁊ ideo talem op
poſitionem ⁊ conſequentiam habēt ad
inuicem qualem habent ille de ineſſe.
quibus equiualent . unde iſte omnem
hominem currere eſt uerum nullum ho
minem currere eſt uerum cum equiua/
leant iſtis omnis homo currit nullus
homo currit que ſunt cōtrarie. ⁊ ſic ſūt
contrarie adinuicem. et iſte omnem ho
minem currere eſt falſum nullum ho/
minem currere eſt falſum cum equiua
leant iſtis aliquis homo currit aliquis
homo non currit que ſunt ſubcontrarie.

ita ⁊ ille sunt subcontrarie. ⁊ ita de aliis dicatur. Sed cum propositiones medi ficate secundum alios quatuor modos non equivaleant illis de inesse ut mani festum est. Ideo habent oppositionem ⁊ consequentiam diversam ab illis. Sȝ forte diceret aliquis ꝙ iste cōtrarie sūt omnem hominem currere ē necesse nul/ lum hominem currere ē necesse. q꞉ꝙuis non equivaleant illis de inesse corres/ pondentibus. sufficit tamen ꝙ iste cor respondentes sunt contrarie ut omnis homo currit nullus homo currit. ¶ Di cendum ꝙ adhuc est universaliter veruȝ hic ꝙ iste omnem hominem currere est necesse ⁊ aliquem hominem nō currere est necesse non sunt contrarie. ⁊ tamen propositiones correspondentes sibi ill' sunt contradictorie ut aliquis hō currit aliquis homo non currit.

PROPOSITIONUM modalium alia de sensu com/ posito alia de sensu diviso.

Adverte ꝙ de propositionibus de sensu composito vel diviso mediātibus istis modis possibile impossibile qua/ druplex est opinio. Naȝ petrus de mā tua vult ꝙ quando isti termini totalit̄ precedunt dictum propositionis. tunc ē propositio de sēsu composito. sȝ quādo mediant inter partes dicti aut finaliter sequuntur tunc est sensus divisus. Rō est quia tunc non cadunt supra totam compositionem cum terminus sequens non habeat vim supra precedentem. q꞉ negatio que est maxime virtutis non habet vim supra terminum precedentē ergo nec aliquis alter terminus finitus ¶ Hentisber autē tenet cum opinione communi quam sequitur magister vult ꝙ tales termini faciant sensum compo situm sive totaliter precedant sive tota liter sequantur quia etiam dū finaliter sequuntur virtus eorum transit in totā compositionem. sed tē faciūt sensuȝ di/ visum quando īter partes dicti mediāt ¶ Strodus vero dicit ꝙ licet duȝ tōliter precedunt dictum faciant sensum com positum ⁊ dum mediant faciant sensuȝ divisum. dum tamen finaliter sequunt̄ possunt īdifferēter capi aut secundū cō/ positionem aut divisionem. Ideo vult ꝙ tales propositiones habeant distigui anteꝙ̄ ad eas respondeatur ⁊ secunduȝ ꝙ fit limitatio ad sensum compositum vel divisum aliter ⁊ aliter ē respōdēdū. ¶ Burleus vero sequens antiquos ⁊ non modernos vult ꝙ quomodo mod' ordinatur cū dicto tūc distinguēda est propositio. quia potest esse in sensu cō/ posito ⁊ in sensu diviso. Erit autem in sensu composito si modus predicatur ⁊ totum dictum se teneat ex parte eiusdeȝ extremi subiecti. Si vero mediat facit sensum divisum. si autem precederet to tum dictum ⁊ non acciperetur ut predi catur nec ut mediat non faceret sensum compositū neqȝ divisum.

¶ Dubitatur prio que sit propositio vere modalis an illa de sēsu composito an illa de sensu diviso. Circa hoc due sunt opiniones. Opinio communis est ꝙ propositio modalis de sensu compo sito est vera modalis. non autem de sen su diviso. ⁊ fundat se supra auctoritatē phylosophi in secundo perihermenias q̇ dicit. in modalibus esse. ⁊ non esse sunt subiecta ⁊ appositiones sunt predicata. per esse ⁊ non esse intelligens dictum affirmatum ⁊ negatum. per apposit.iōes vero ipsos modos. ¶ Alia est opinio que vult ꝙ modus faciens propositio/ nem modalem nec sit subiectuȝ nec pre dicatum nec se teneat ex parte subiecti nec ex parte predicati. sed ex parte verbi unientis predicatū cū subiecto. Unde sicut quedam sincathegoremata deter/ minant subiectum ut omnis nullus et

15

huiusmodi. ⁊ quedam determinant predicatum ut bene ⁊ male ita quedam determinant compositionem unientē predicatum cum subiecto ⁊ huiusmodi sincathegoremata faciunt propositionem modalem. ¶ Si autem modus predicat̄ ⁊ non sit alter modus determinans cō/positionem est propositio de inesse. cuius ratio est quia propositio de inesse ē illa in qua denotatur predicatum inesse subiecto simplicit̄ idest sine determinatiōe alicuius modi. sed quando aliquis mo/dus subicitur uel predicatur ⁊ nullus alius modus determinat compositionē denotatur predicatum inesse simpliciter subiecto ergo est de inesse. Utraqȝ opinio potest defendi require modum in tractatu contra summulas.

¶ Dubitatur secundo de qualitate modalium de sensu diuiso ⁊ composito. sci/licet penes quid attendatur qualitas in illis an penes modum affirmatum ⁊ negatum an penes dictum affirmatum ⁊ negatum. ¶ Circa hoc sunt due opi/niones. una opinio uult ꝙ penes modū affirmatum ⁊ negatum ⁊ dicit ꝙ si modus non negatur est affirmatiua. si ue/ro negatur est negatiua. licet inter eos aliqualis sit differentia. Nam magister uult ꝙ sit negatiua dummodo cadat supra modum licet non supra uerbum. ut dicēdo sortem currere est non possibile.

¶ Alii uolunt ꝙ debet etiam cadere supra uerbum ut dicendo sortem currere non est possibile. ¶ Hec opinio funda/tur supra auctoritatem phylosophi secū do peryerminias dicens ꝙ sicut uerbuȝ se habet in propositionibus de inesse. ita modus in propositionibus modalibus. sed in illis de inesse uerbum est ut forma penes quod attenditur affirma/tio ⁊ negatio. ergo modus in modalibus ē sicut forma penes ꝙ attēdit̄ affirmatio ⁊ negatio ⁊c.

¶ Alia opinio est que respondet distinguendo. unde propositio modalis potest dici negatiua tripliciter. aut de dicto tātum aut de modo tantū aut de dicto ⁊ de modo simul. exemplum primi ut sortem non currere est possibile. exem/plum secundi ut sortem currere non est possibile. exemplum tercii ut sortem nō currere non est possibile. ⁊ ita potest dis/tingui de affirmatiua suo modo.

¶ Dubitatur tercio de quantitate modalium an sint alicuius quantitatis et cuius quantitatis sint. ¶ Circa hoc sūt due opiniones. Burleus enim sequens antiquos uult in secūdo peryerminias ꝙ omnis propositio de sensu composi/to est propositio singularis quia in ea subicitur terminus singularis. ꝙ patet quia subicitur dictum propositionis qđ est significatum singulare illius propositionis ⁊ accipitur pro uno termino singulari ⁊ sic de aliis quamuis i eis sit signū uniuersale adhuc est singularis. ut hic omnem hominem currere est possibile. propositio uero de sensu diuiso accipit quantitatem a subiecto dicti. ꝙ si terminus singularis est propositio singula/ris est. ut hec sortem possibile est currere Si uero est terminus communis cum signo uniuersali est uniuersalis. ⁊ ita de aliis ut omnem hominem possibile est currere. Unde hec opinio dicit ꝙ quedam sunt propositiones modales de dicto ut sortem currere est necesse. i quibus scilicet dictum subicitur ⁊ modus predicatur. quedam uero sunt modales de re in quibus modus interponitur dicto ut sortem necesse est currere non enim est sēsus ꝙ hoc dictum sit necessarium scilicet sortem currere. sed sensus huius est ꝙ in sorte est necessitas ad currendum. Clarius hoc apparet de possibili. cum enim dicitur sortem currere est possibile sensus est ꝙ hoc dictum sortem currere sit possibile. sed cū dicitur sortem possibile est currere sensus est

ꝙ in ſorte eſt potentia ad currendum. Enuntiationes uero in quibus modus ſubicitur ⁊ dictum predicatur ut poſſibile eſt ſortem currere uidentur modales ſed non ſunt modales de dicto ſunt ſingulares. Modales uero de re ut que uidentur modales ſumūt quantitatem a ſubiecto dicti ⁊c.

Alia eſt opinio modernorum quam ſequitur magiſter. et hec opinio uult ꝙ modales de ſenſu compoſito non ſunt alicuius quantitatis. conſequenter non debent dici ſingulares. Ratio ipſius ē quia quantitas propoſitionis ſumitur a ſubiecto non quocunqȝ ſed a ſubiecto quod non ſuſpenditur a propria denominatione ratione probationis precedentis ipſum. ⁊ ideo ſi ſubiectum ſit terminus ſingularis non ſequitur ꝙ propoſitio ſit ſingularis quia iſta nullius eſt quantitatis neceſſario tu curris ⁊ tamē ſubiectum eſt terminus ſingularis. et ita dicatur de modalibus de ſenſu compoſito ꝙ licet ſubiectum ſit terminus ſingularis non tamē ſunt alicuius q̄titatis quia ſubiectum ſuſpenditur a propria denominatione ratione probationis ipſum precedentis ut dictū ē ſupra.

EX HIS DIUISIONI/bus tres figure originantur.

Prima de ineſſe. ſecunda modalis de ſēſu diuiſo. tercia modalis de ſenſu compoſito. Secunda ē ad moduȝ prime. tercia uero diſperata ab his.

ADuertē ꝙ ſecunda eſt ad modos prime quia in ea fit uariatio propoſitionum ratione ſigni ſicut in prima. In tercia autem fit uariatio propoſitionuȝ ratione modi ⁊ non ſigni. Haꝝ figuras in margine conſidera.

TUNT IGITUR TAM prime ꝙ ſecunde he regule generales.

Aduerte ꝙ figura quatuor modis ſumitur. Uno modo a methaphyſicis ⁊ ſic diffinitur. Figura eſt que termino uel terminis clauditur ut circulus ⁊ triangulus. Alio modo capitur a gramaticis ⁊ ſic deſcribitur. Figura eſt uitium cum ratione factum in contextu partium orationis. Alio modo ſūitur a phyloſopho prio priorū ⁊ ſic deſcribitur. Figura eſt debita diſpoſitio terminorum ſecundum ſubicibilitatem ⁊ predicabilitatem. Ad figurā primo modo ſumptam ⁊ deſcribitur Figura eſt diſpoſitio debita quatuor propoſitionum in modum quadranguli loco differentie. Unde ſi debet eſſe debita diſpoſitio harum quatuor propoſitionum requiruntur due conditiones. Prima ꝙ propoſitiones que in prima linea ponuntur ſint contrarie. Secunda ꝙ que ſe ex angulis oppoſitis reſpiciunt contradicant.

PRIMA REGULA SIC limitatur.

Uniuerſalis affirmatiua ⁊ uniuerſalis negatiua ſunt contrarie in figura his quatuor condicionibus ſeruatis. ſcilicet ꝙ ſit de conſimilibus ſubiectis predicatis ⁊ copulis explicite uel implicite ſupponentibus preciſe pro eadem uel pro eiſdem ⁊ predicatum non diſtributum in una diſtribuatur in altera ⁊ econuerſo ſi fuerit capax confuſionis. Dicitur prio

de conſimilibus ſubiectis predicatis ⁊
copulis. quia ſi non eſſent ſic non eſſent
contrarie. Dicitur ſecundo explicite uel
implicite quia iſte propoſitiones quodli
bet eſt ens nihil eſt ens ſunt contrarie
⁊ tamen ſubiecta explicite non ſunt con
ſimilia ſed bene implicite. Dicitur ter/
cio ſupponentibus preciſe pro eodem uel
pro eiſdem. quia iſte non ſunt contrarie
omnis homo eſt aſinus nullus homo ē
aſinus cum li homo in prima ſupponat
pro maſculino ⁊ feminino. In ſecunda
uero pro maſculino tantum. ¶ Quarto
dicitur predicatum non diſtributum in
una diſtribuatur in alia ⁊ econuerſo ſi
fuerit capax confuſionis. quia propter
defectum huius iſte non ſunt contrarie
quilibet homo eſt animal nullus homo
eſt quodlibet animal. quia li animal in
nulla illarum ſupponit diſtributiue. ꝙ
non ſint contrarie patet per naturā ea/
rum quia contrarie non poſſunt ſimul
eſſe uere. ſed bene ſimul falſe. ſed iſte
ſūt ſimul uere ut patet ergo ⁊c. ſed pri
me contraria eſt iſta nullus homo eſt
animal. ſecunde contraria eſt iſta quili/
bet homo eſt quodlibet animal.

¶ Aduerte tamen ꝙ propoſitiones ta
les dicuntur contrarie per ſimilitudinē
ad contrarietatem que eſt in rebus que
eſt repugnantia extremorum non po/
tentium ſimul eſſe in eodem ſubiecto.
ſed ſucceſſiue. ut album nigrum. ita iſte
propoſitiones ſe habent quia nunquam
poſſunt ſimul eſſe uere ſed aut una eſt
uera ⁊ altera falſa aut ambe ſunt falſe
ſicut aut unum contrarium ineſt ſubiec
to aut nullum ineſt.

SECUNDA REGULA ſic
limitatur. Particularis affir/
matiua ⁊ particularis negatiua ſunt
ſubcontrarie his quatuor conditionibus
ſeruatis ꝙ ſint de conſimilibus ſubiec/
tis predicatis ⁊ copulis preciſe ſuppo/
nentibus explicite uel implicite pro eo
dem uel pro eiſdem predicatis. tamen
difformiter ſupponentibus quo ad mo
bilitatem ⁊ immobilitatem. id eſt ꝙ ſi
predicatum unius ſtat mobiliter. id eſt
diſtributiue. predicatum alterius ſtat
immobiliter. i. non diſtributiue ⁊ non
econtra. ¶ Tres prime conditiones pa
tent per ſuperius dicta. Quarta poni/
tur quare iſte non ſunt ſubcontrarie
aliquis homo animal eſt aliquis homo
animal non eſt quia predicatum nulli
diſtribuitur. ſed prime ſubcontraria eſt
iſta aliquis homo nullum animal eſt. ſe
cunde iſta aliquis hō omne animal eſt.

¶ ADuerte tamen ꝙ tales propoſi/
tiones dicuntur ſubcontrarie quia po/
nuntur ſub contrariis propoſitionibus
quo ad ſignificationem intelligendo.
ꝙ autem ponantur ſub illis cauſa eſt.
quia quanto aliquid plura continet di
citur eſſe ſuperior. et quanto pauciora
inferior. et ideo cum iſte pauciora con/
tineant ⁊ contrarie plura. ideo iſte di/
cuntur eſſe ſub contrariis.

TERCIA REGULA ſic
limitatur. Uniuerſalis affir
matiua et particularis negati
ua. uniuerſalis negatiua et particula
ris affirmatiua ſunt contradictorie his
quatuor condicionibus ſeruatis. id eſt
ꝙ ſint de conſimilibus ſubiectis predi
catis et copulis explicite uel implicite
ſupponentibus preciſe pro eodem uel ꝓ
eiſdem. ⁊ ꝙ terminus non diſtributus
in una diſtribuatur in altera ⁊ econuer
ſo ſi ſit diſtributibilis. Tres prime par
ticule ex predictis note ſunt. ultia pꝫ
q2 iᵃ nō ſūt ꝯdicᵃ quilibꝫ hō animal eſt

aliquis homo ē animal quia li animal in nulla distribuit̃. sed prime ꝯdicit ista aliquis homo nullum animal est. et 2ᵉ ista quilibet homo omne animal est.

¶ Aduerte tamen ꝙ tales ꝓpositiões dicuntur contradictorie per si'itudinē ad ueram conditionem que est oppō c⁹ non ē dare medium secundū se. sicut eīꝫ inter hominē ⁊ nō hominē non est dare aliquod mediū quod non sit aut homo aut nō homo. ita enim ē dare aliquam ueram propositionem in qua nō sit sic sicut significat̃ per unum contradictoriorū aut sicut sig̃ficat̃ ꝑ aliud.

¶ Quarta regula sic limitatur. Ul'is affirmatiua ⁊ particularis aᵘᵃ uniuersalis negatiua ⁊ particularis negatiua sunt subalterne his quatuor conditiōibus ꝙ sint de consil'ibus subiectis p̃tis explicite ul' iplicite supponētibus precise pro eodē uel pro eisdeꝫ ⁊c sic debꝫ stare si ꝑdicatuꝫ unius stat imobiliter id est sine distributione ⁊ predicatū alterius ⁊ si in una stat imobiliter ⁊ sic i altera. Tres prime note sunt ex dictis. propt̃ quartam iste non sunt subalterne q̇libꝫ homo non est animal ⁊ aliquis homo non ē animal. sed prime subalterna ē iᵃ aliquis homo animal non ē. ⁊ secunda ē subalterna huius nullus homo aīal ē Aduerte tamen ꝙ propositiones dicuntur subalterne quia una ē sub altera ut particularis sub uniuersali cum ūiuersalis plura contineat. particularis uero pauciora. ¶ Aduerte ꝙ propositiones singulares in figura nunꝙ se habent nisi contradictorie nunꝙ uero cōtrarie. subcontrarie aūt subalterne. Et si subiectum sit terminus compositionis. contradictorium datur per negationē ꝑpositam toti. unde contradictorium istius iᵉ. uel asinus ē homo ē hec nō ē iᵉ hō ul' asinus nullus ē homo. non autē illud iste homo uel asinus non est homo qꝛ ambe sunt uere.

SICUT QUATUOR regulis situantur propositiões in figura. Ita quatuor aliis ipsarum lex ⁊ natura cognoscitur. p̊ma est ista. Duo contraria non possunt simul esse uera sed bene si' falsa. Ratio prime partis scilicet quando non possunt simul esse uera est. quia dato opposito sequitur ꝙ duo cōtradictoria siml' de eodem uerificari possunt quod est contra primum principium quod dicit. ¶ De quolibet dicitur esse uel non esse alterum contradictoriorum incomplexorum ⁊ de nullo eorum ambo simul. Et ꝙ hoc sequitur probatur. nam si quelibet ipsarum est uera quilibet homo currit nullus homo currit cum sortes sit homo sequitur ꝙ sor. currit ⁊ ꝙ sortes non currit. ⁊ sic currēs ⁊ nō currens de eodem uerificabuntur.

¶ Ratio secunde partis scilicet ꝙ possunt simul esse falsa est quia datur dispositio media inter hec contraria ꝑ quā non se habet sicut unum contrarium nec sicut aliud ut si aliquis homo currit ⁊ aliquis homo non. non se habet sic ꝙ quilibet homo currit. nec se habet sic ꝙ nullus homo currit.

¶ Aduerte tamen ꝙ non possunt semꝑ simul esse falsa sed solum in materia contingenti ut exemplificatum est. In materia autem naturali ⁊ remota semper unum est uerum ⁊ alterum falsum. cuiꝰ ratio est quia in materia necessaria seu naturali si aliquid competit uni indiuiduo. de necessitate competit cuilibet indiuiduo eiusdem speciei. ⁊ ideo affirmatiua de necessitate uera est ⁊ negatiua falsa. In materia autem remota id qđ remouetur ab uno indiuiduo de necessitate remouetur a quolibet. negatiua g̊ uera est ⁊ affirmatiua falsa ut sortes non est asinus.

17

¶ Tertia regula est ista.

¶ Duo cōtradictoria nō possunt siml'
esse uera nec simul falsa.

Ratio primi scʒ ꝙ non possunt esse sil'
uera est quia dato opposito sequitur ꝙ
duo contradictoria incomplexa possūt
simul uerificari de eodem ꝙ est contra
primum principium. ꝙ sequatur pro/
batur quia si quelibet istarū ē uera ql̄ʒ
homo currit ⁊ aliquis homo non currit
tunc si quero pro quo uerificatur ista
aliquis homo non currit exēpli gratia
sit pro sorte.est ergo uerum dicere sor.
non currit ⁊ ex altera parte sequit̄ quil̄ʒ
homo currit sortes est homo ergo sor.
currit ⁊ sic currēs ⁊ non currēs uerifi/
cabuntur de eodem contra primum pri
cipium. Ratio secundi ꝙ non possunt
simul esse falsa est quia dato opposito
tunc de quolibet non uerificabitur alte
rum contradictoriorum incomplexorū
quod est contra primum principium.ꝙ
sequatur probatur quia dicas ꝙ illa sit
simul falsa quilibet homo currit ⁊ ali/
quis homo non currit.tunc si quero qō
istorū sit uerum dicere de sorte aut cur
rēs aut non currēs. Si uero currēs g̊
illa est uera aliquis homo non currit ⁊
sic alterū est uerum si dicis ꝙ curs᷒ uere
affirmetur de sorte ergo illa ē uera ali
quis homo currit que est contradicto/
ria illius nullus homo currit. Si autē
nullum uere affirmetur habeo intentū
⁊ s̊ pʒ ꝙ h' r̄gl'a tenet ꝟtute p' ꝑncipiī

¶ Duo subcontraria non possunt esse
simul.falsa sed bene sil' uera.

¶ Ratio primi est qr si essēt simul f'la
contradictoria earum essent simul uera
sed contradictoria eorum sunt simul cō
traria ergo duo contraria essent simul
uera.contra primam regulam. Ratio
secundi ē qꝛ duo contraria possunt esse
sil' f'la ergo duo sbcontraria possūt
esse simul uera patet consequentia quia
contradicunt illis.⁊ existente uno cōtra
dictorio falso alterum uerum est non tñ
in omni materia possunt esse simul ꝟa
sed in materia contingenti. In nec^a āt
⁊ remota alterū uerum est semper ⁊ al/
terum falsum. Ratio huius assignata
fuit in contrariis.

¶ Si uniuersalis est uera sua idefini/
ta ⁊ particularis sibi sbalterna ē uera.

¶ Ratio huius est quia in propositiōe
uniuersali subiectum supponit distri/
butiue ergo pro omnibus suppositis
subiecti ⁊ sic particularis indefinita est
uera.⁊ si est uera predicatum uerificat̄
pro omnibus suppositis subiecti. ⁊ sic
particularis ⁊ indefinita erit ꝟa i qua
denotatur predicatum in esse uni parti
subiectiue subiecti uniuersalis.econtra
autem non in materia contingenti. In
materia enim necessaria ⁊ remota ē etiā
econtra. Nam si ista est uera aliquis
homo est animal ⁊ ista omnis homo est
animal.⁊ si ista est uera aliquis homo
non est asinus.⁊ ista nullus ho ē asinus
Quando etiam subiectum non continꝫ
plura īdiuidua sub se nec econtra.ut si
illa est uera hic sol lucet aliqua fenix est
⁊ quelibet fenix est. Aduerte tamen ꝙ
aliqua ūiuersalis potest esse uera.imo
d̄ facto ē uera ⁊ nulla sua singl'aris pōt
esse uera ut illa nihil demostratur.

¶ De equipolentiis.

EQUIPOLENTIA sic
describit̄.est equiualētia duaꝝ
propositionum in significato
sitarum in figura. quarum quelibet

est alterius illatiua. Dicitur primo eq/
ualentia loco generis. Nam omnis e/
quipolentia est equiualentia et non eõ.
Nã equalētia non solū ē in ꝓpōibus sȝ
ēt i t̄is ⁊ i rebus. Ja t̄is dicim⁹ ꝙ uestis
⁊ indumētū equalēt i sig̃ndo nō tñ dñr
eq̇polere iō poīt 2ª ꝑticula duaꝝ. ꝓpoᵐ
i sig̃to ad dı̄am equalētie t̄ioꝝ que non
dr̄ eq̇poª. Dicit̄ 3° sitaꝝ i figura q2 aᶜᵉ
ꝓpōes equalēt i sig̃ndo ñ tñ dñr eq̇polē
ut caᶠ hic eq̇poª ut iᵉ tñi h° currit omē
currēs est h°. Dicit̄ quarto quaꝝ. quelȝ
altius ē illaᵘª que ꝑticula. poīt ad dcla
rādū ad q̇d ē utilis eq̇poª ad h̄.s. ut ex
una possamus inferre aliā. ¶ Prima
reª sic limitat̄ Neᵒ ꝑpoita.s. toti s̄bo fac̄
eq̇polē suo ꝯdicᵒ ¶ Ro hui⁹ reᵉ ē quia
neᵒ q̇cq̇d īueit destruit ⁊ ducit oppoitū
ut dicit btūs aug̃. si g̃ iuenit ul'itateȝ
destruit ⁊ ducit oppoitum .s. ꝑticularē si
inuenit ꝑticularem destruit ⁊ ducit oᵐ.s.
ul'itateȝ si inuenit negationē destruit ⁊
oppoitū ducit.s. affirmationē si inuenit
affirmationē destruit ⁊ ducit oppoitum
.s. negatōeȝ ¶ Scd̄a reª sic limitat̄ neᵒ
p⁹poita.s. toti s̄bo ⁊ añ copl'aȝ ⁊ p̄ti fac̄
eq̇polē suo ꝯio. ¶ Ro hui⁹ reᵉ ē quia ex
quo po' post s̄bm nō hȝ ui sup̄ ipm ⁊ sic
nō destruit ul'itatē ei⁹ cuȝ aūt ponat̄ añ
uerbuȝ si inueniet affirmatuȝ destruet
affirātionē ⁊ iduē negationē si autem
inueniet negatōeȝ destruit negationem
⁊ inducit affirmationeȝ ideo equiualēt
¶ Tercia reª sic litat̄ neᵒ ꝑpoita.s. toti
s̄bo ⁊ postpoita.s. toti s̄bo ⁊ añ copl'aȝ ⁊
p̄tū fac̄ eq̇polerē sue s̄balt̄ne. ¶ Ro h⁹
reᵉ cū ponat̄ due negatōes ⁊ ambe ante
uerbuȝ nō p̄nt negare uerbuȝ quia una
destruit ui al'terius ⁊ eõ remanet g̃ ꝓpᵒ
i eadē qualitate ī qua erat ꝑus. Deīde cū
neᵒ ꝑponat̄ s̄bo toti si īueit distributōeȝ
destruit ⁊ iduē ꝑticularē si iueit ꝑticl'arē
destruit ⁊ inducit ul'em ideo equipolēt.
¶ Dubitat̄ quare s̄b ꝯtrarie nō eq̇polēt
ꝑ negatōeȝ ꝑpoitā l' p⁹poitā l' sil' ꝑpoitā

⁊ postpositam non pᵒᵒ q2 eq̇polēt ꝯdicᵉ
3ᵒᵒ q2 eq̇pollēt s̄balt̄ne nō ēt 2ᵒᵒ q2 dio
idē sunt ꝓpōes aūt equalētes aliqual'r
dr̄ē debēt p̄ū ui signo lȝ ꝯueniant isig̃to
¶ Nō ꝙ eq̇polētie i modalib⁹ coō mō
fiūt sic in illis de i.ss̄: ꝑ illū x̄sū. Pre
ꝯdic post ꝯ ꝑ p⁹qȝ s̄bal'ter. ⁊ ꝑ negatōeȝ
ꝑpoitā dic magr̄ itelligo qñ ꝯiug̃it mō
siue mod⁹ ꝑcedat siue sequat̄ supple tu
tal'r neᵒ ꝯiug̃it mō supple tu ꝙ ꝑcedat
m̄ 3 ⁊ ꝑ negatiōni postpoitā dicit magʳ
itelligo qñ ꝯiūg̃it uerbo infinitiui moī
supple tu tal'r ꝙ ꝑcedat x̄ᵐ ifiᵐ. exᵐ p̄ᵗ
ut nō possibile est soz. currē. ⁊ soz. cʳᵉ
est nō possibl'e. exᵐ b̄i possibl'e ē soz nō
currē ul' soz nō currē ē possibile. ¶ Ad
uerte tñ ꝙ antiqui magr̄i laborabāt ad
cog̃scēᵐ eq̇polētias posuerūt.n. quatuō
ordines ꝓp. um. modalium ut declarat
p̄hs i 2° ꝑhyerᵃˢ ⁊ i quolȝ ordic quatuō
ꝓpōes equalēˢ colocarēt q̄ūo aūt ōbeāt
sumi ꝓpōes i quolȝ ordic ꝑ duas reᵃˢ
declarabāt ꝑ pᵐ reᵐ sumūt̄ propōes
p̄ᵗ ordis ⁊ b̄i per 2ᵃᵐ reᵃᵐ sumit̄ propᶜˢ
3ⁱⁱ ⁊ quarti ordis. pᵃ reª est iª cuicūq3
dctō affirmato ⁊ negato attribuit̄ possi/
bile eidē ꝯtingēs ⁊ ab eodē remouetur
ipossibile ⁊ ab ei⁹ ꝯdicᵒ oppoito remouet̄
necᵉ ꝑ hec ꝙ dic affirmato sumit̄ ꝓpoᶜˢ
pᵗ ordis que reª declarat̄ p3 iō nō declaro
s̄ba reª a quo dicto affirmato l' negato
remouet̄ possibile ab eodē remouet̄ ꝯtingēs
⁊ eidē attribuit̄ impossibile ⁊ ei⁹ ꝯdicᵉ
oppoito attribuit̄ necessē: per hec ꝙ dicit
affirmato sumit̄ propōes tercii ordinis
ꝑ hec ꝙ dicit̄ negato sumit̄ propōes
quarti ordis que doctis clare sunt has
propōes distinctas scd̄m ordines suos
posui i margie ut ille clariores appeāt.
¶ Duᵉ utrū due negationes equaleāt
uni affirmationi.
¶ Arguit̄ ꝙ non primo sic omē simile
adauget suuȝ simile sed quelibȝ negaᵒ
ē sil'is alteri g̃ quelȝ neᵒ adauget altaȝ
g̃ due negationes magis negat ꝙ una.

18

Cõfir^r q2 oĩs res p quas cãũas oritur p easdẽ augeť ut colligiť 2° ethicoꝝ. sed ne° ubi fit p negationẽ ğ augebitur p negationẽ. Scdõ ne° ita oppo^r affir^ni sicĩ puatio hitui ut puta tenebra lui sed tenebra nõ auferť p aliã tenebram imo augeť ğ negatõ nõ auferť p aliã ne^one imo magis augeť. Cõfir^r q2 nullũ sil'e destruit suũ sil'e sed quelibet negatio ẽ silis alteri ğ nulla nega° õstruit aliaȝ.

¶ Tercio sic sicut negatio est cã ne^onis ita affirma° ẽ cã affir^onis ğ acomutata propoztõe sicĩ nega° ẽ cã affirmationis ita affirma° est causa negatõis h̃ ɔñs ẽ falsuȝ ⁊ nõ sequiť ex alio nisi ex hoc ꝙ ne° est cã affirmationis ğ falsum ẽ hoc Cõfirmať ꝙ sicut se habȝ affirmatõ ad affirmationẽ ita negatio ad negationẽ sed affirmatõ addita affirmatõi magis affirmat ul' saltem inducit o^m ğ negatio addita negationi magis negat ul' saltẽ nõ inducit o^m. ¶ Quarto sic si negatio essȝ cã affirmatõis h̃ essȝ q2 due ne^ones se ipedirẽt una .s. ipediret aliã ⁊ cõ h̃ aũt est falsũ. ꝙ p^r q2 aut una illaꝝ hȝ tãtaȝ ui: q̃tã hȝ alia l' a^rem ul' b^rem. Si equalẽ ui ⁊ ab equalibus nõ ,puenit ac° ğ una nõ destruit ui alterius. Si uni ui a^rem hȝ ğ destruit sociã ⁊ nõ cõ q2 a ,ppoztõe a^ris inequalitatis nõ ,pucit ac°. Cõfir^r uis negatõ .s. pcedẽtis ,ppõnẽ non ipediť ab alia negatõe ğ retinet ui negãdi ɔ^a tenet ⁊ añs ,p^r q2 uis negãdi nõ est nisi sup̃ sequẽtes t'os ğ nõ est sup̃ pcedẽtes ⁊^c regula nõ hȝ ui sup̃ p^am tũc ultra p^a retinet ui negãdi ğ negat ⁊ si sic ğ non affirat. ¶ Pro Rone ad hec argumenta nõ ꝙ negatio in ,ppoito hȝ duplicẽ uim unã p̃ncipalẽ ⁊ aliam 2^ariã siue ex ɔñti p̃ncipalis uis ei⁹ ẽ negare seu õstruere q̃cq̃d iuẽit. 2^aria uis ei⁹ ẽ iducẽ oppoitũ eius ꝙ inueit p̃us .n. intelligim⁹ aliq̃d õstrui p ipaȝ q̃ ɔstitui lȝ i eodẽ istãti fiat hec. Et inducere oppoitũ eius ꝙ inuenit põt esse dupl'r 2^m ꝙ põt iucire affirma^m ul' negatũ .s. .n. affirmatũ. inducit oppo^m .s. negatõeȝ si ũo negatũ iducit oppoitũ .s. affirmatõeȝ ⁊^c pȝ ꝙ ex ɔ iti nega° põt facẽ affirmatõeȝ licet p̃ncipaliter semp negeť. ¶ Ad p^m ğ dñt q̃d i ꝙ ũȝ ẽ ꝙ oẽ simile adauget suũ sil'e nisi unũ ipediat aliud mõ hic unũ ipedit aliud rõe tercii ẽca ꝙ agũt q2 ñ pñt sil' eẽ i 1° 3° q2 ill'd 3^m nõ ẽ capax illoꝝ duoꝝ. ¶ Uel alitẽ dicať ꝙ oẽ sil'e adaugȝ suũ sil'e si ẽ aptũ natũ augeri aliť nõ mõ nega° nõ ẽ apta nata augeri ex quo una nega° destruit aliã q̃ iuenit. ¶ Uel aliter dicať ꝙ esse sil'e adauget suũ sil'e ũũ est de his que hñt p̃ncipa^r ui ɔstruc^uam alicui⁹ nõ autẽ õstructiaȝ mõ ne° p̃nci^r hȝ ui õstructiaȝ ideo nõ ualet. ¶ Ad ɔfirãtionẽ dicať ꝙ oĩs res augeť p i^is res per quas oriť si apta nata est augeri mõ negatio nõ est apta nata augeri. ⁊c. ¶ Ad 2^m nega^r a^r imo negatio oppoiť ɔdic^e affirãtioni ut hõ nõ hõ ul' al'r dicať negãdo a^rem suis p negationẽ itelligam⁹ notã negationẽ siue negatũ nã si intelligiť nota negãs ne^o oppoiť si uõ intelligiť negatũ tũc dr ꝙ affirmatũ ⁊ ne^m al'r opponũť q̃ pua^ue. ¶ Ad ɔfirãtõeȝ dr ꝙ nullũ sil'e õstruit suuȝ sil'e ul' actũ sui sil'is p se p accidẽs tñ põt essȝ hoc sicut una candela accensa liquefacit aliaȝ ⁊ ex ɔñti extinguit illã uel aliter dr ꝙ uerum est in silibus que hñt ui ɔstructiuaȝ si aũt hñt p̃ncipl'r uiȝ destructiuã nõ ualet. ¶ Ad 3^m d. ꝙ ar^m a ɔ mutata ,ppoztione so^m tenet i q̃titatibus ul' ɔtinuis ul' discretis iõ nõ ualȝ ul' aliter dr negãdo ꝙ argu^r a ɔmutata ,ppoztõe n i sic arguiť ꝙ sicut se hȝ añs unius ad añs alterius ita ɔñs unius ad ɔñs alterius uel cõ sȝ h̃ nõ sic arguiť ⁊c. ¶ Sed ds sic argui sicut nega° est causa negatiõis ita affirãtio ẽ cã affirmatõis sed negatio ẽ cã affirãtõis ğ affirmatio est cã negatõis sed h^r ẽ falsa ul' sic sicut ne° est cã negatõis ita affirmatio est cã affirãtõis sed cã negatõis ẽ cã affir^onis

ergo negatio est affirmatio sed dicës cõ
clusio é falsa ⁊ nõ maior ĝ minor ⁊c.
¶ Ad hoc dicit quo ad maiorez ꝙ qñ
phũs dicit sicut affirma° é caũa affirma
tionis ita nega° est causa negationis. ꝑ
negationẽ non itelligit notã negatiõis
nec ꝑ affirmationẽ itelligit notam affir
mationis sed itelligit dictũ uel signifi
catum ꝓpõis negatũ uel affirmatum ut
nõ esse aial é negatio secũdum ipsum. et
esse aial est affirmatio ⁊ tunc minor est
falsa ꝙ cã negatiõis sit cã affirmatiõis.
¶ Si aũt uis itelligere notã negatiõis
negat maior q2 non est aliqua nota af/
firmationis que faciat ꝓpõem affirma
tiuam sicut é nota negationis que facit
ꝓpõnem negatiuam. unde sine aliqua
nota affirmationis ꝓpõ est affirmatiua
⁊ tamen non é negatiua sine nota nega/
tionis ꝑ notaz affirmatiõis itelligo ad
uerbiũ affirmãdi sicut ꝑ notam negatio
nis aduerbiũ negãdi. ¶ Ad ꝯfirmatio
nem negat maior ad itellectũ datuz. q2
negatio sic se habz ad a^am negationem
ꝙ destruit illam siue actũ ei⁹. sz affirma
tio nõ destruit actũ alteri⁹ affirmatiõis.
¶ Ad quartũ dico ꝙ quelibet negatio
habz equalẽ uim cũ altera itensiue. quia
sicut una é apta nata negare quicquid
inuenit ita ⁊ altera. extẽsiue aũt una hẽt
maiorem uim ꝙ̃ altera. unde que plura
destruit maiorem uim habz ⁊ ideo ne°
cadẽs sup alterã maiorẽ uim habet ex
tensiue ꝙ̃ alia supra quã cadit ⁊ non se°
pria nega° destruit uim 2e ⁊ 2^a nõ ꝯstru
it uim pme ĝ ꝓpõ est negatiua q2 prima
nega° negat negatũ ⁊ illud é affirmare.
¶ Ad ꝯfirmationem concedo ꝙ prima
nega° suã uim retinet ⁊ cum dicis ergo
negat concedo consequentiam ⁊ etiam
ultra ergo non affirmat nego consequẽ
tiam unde principaliter negat ex conse
quenti tamen affirmat quia ex cõsequẽ
ti inducit oppositum eius quod inuenit
⁊ cum inuenerit negationem inducit
oppositum eius scilicet affirmationem ⁊
sic patz solutio ad argumẽtum.

CONUERSIO EST trãs
positio sbiecti i ꝑtũ ⁊ ꝯuerso.
¶ Conuersio põt tripliciter
accipi. Uno mõ ꝑ cõuertibilitate termi
norũ ⁊ sic termini ꝯuertibiles dicuntur
cõuertĩ qui se mutuo. inferunt respectu
cuiuscũqz ꝟbi ⁊ tẽporis ut hõ ⁊ risibile.
Alio mõ ꝑ ꝯuertẽtia ⁊ sic dicim⁹ termi/
nos relatiuos ꝯuerti siue dici ad ꝯuerten
tiam qui se mutuo iferũt respectu hui⁹
uerbi est ut pr̃ ⁊ fili⁹. ¶ Tertio° capitur
secundũ uim uocabuli ut é simul uersio
⁊ trãspõ extremorũ ꝓpõis ⁊ sic dicim⁹
ꝓpõem ꝯuerti qñ uertũt⁹ extrema eius
scilicet sbiectũ i ꝑtũ ⁊ ꝯuerso. ⁊ sic acci
pitur i ꝓposito. Uel põt dicere ⁊ meli⁹
ꝙ é differẽtia iter ꝯuertibilitatẽ ꝯuertẽ
tiam ⁊ ꝯuersionẽ. Conuertibilitas enĩz
respicit terminos ꝯuertibiles. Conuer
tentia uero respicit terminos correlati
uos. Sed ꝯuersio ꝛ̃spicit extrẽa ꝓpõis.
¶ Aduerte circa diffinitionẽ ꝯuersiõis
ꝙ opz sic limitare. Conuersio é trãspõ
debita sbiecti i ꝑtũ ⁊ ꝯ° uel silr̃ ex/
plicite ul' iplicite. Dicitur primo propõ
loco gñis q2 i pl⁹ se habz ꝙ̃ ꝯuersio. oĩs
enĩ ꝯuersio é trãspõ sed nõ ꝯ°. Dicit 2°
debita ꝓpter ꝯsuẽm suppõem gñalem
que debet remanere in extremis. ¶ Pro
qua ꝑticula aduerte ꝙ si debz fieri rec/
ta ꝯuersio tũ nõ debet habere consimilẽ
suppõez gñalẽ ãte trãspõem ⁊ post. Ge/
neralis suppõ é materialis suppõ ⁊ ꝑso
nalis. ⁊ spãles uero suppões sunt discre
ta determinata cõfusa tantũ ꝯfusa distri/
butiua. Ideo i^a non é recta ꝯuersio di
cendo hõ é nomẽ nomẽ é hõ quia non é
trãspõ debita cum termini non seruent
eandẽ suppõez gñalẽ i utraqz ꝑpõe quia
in pria li hõ supponit materialiter. in 2^a
uero ꝑsonaliter ut patet ꝑ magistrum i

sexta ⁊ septia regl'a illi° capl'i. Ut autē cognoscat quo termini supponāt. ¶ Secundo ꝓpter ꝯsil'em qualitatez ꝓponis que etiam debet remanere i utraqꝫ propositiōe qꝛ aliter nō esset bōa ꝯuersio. ꝙ qualit sit uide in questiōe ꝯ summulas. Dicit tercio sbiecti in ꝑtum ⁊ eꝯ quia si fieret tātum transpō uni° extremi non esset ꝯuersio. Dicit quarto uel similiꝫ ꝓpter ꝓpōem modalē c° sbiectū nō pōt trāsponi i predicatū n° ꝯuersο quia cuꝫ sbiectum ē ꝑlatum non amplius potest resumi. Dicit quito explicite ul' implicite ꝓpter tales ⁊ ꝯuerso. ut si dixeris ois hō ē animal ⁊ ꝯuerso. li ꝯuerso ē implicite conuertēs illi° ois hō est aial qꝛ equiualꝫ huic omne animal ē homo. Magister addit aliā pticulā in logica magna scilicet copula manēte hoc tamē meo iudicio uidet superflue pōi. qꝛ si copula nō maneret i 2ª propositiōe non esset ꝓpō ⁊ ꝯsequēter nō essꝫ trāspō sbiecti in predicatū ⁊ eꝯ. Si tamē uelis ꝙ diffinatur ꝯuersio in cōi ꝓut ē cōis ad bonam ⁊ malam remoueatur secūda pticula scilicꝫ debita toto residuo remanente hoc uide ample contra summulas. Et hec diuiditur in conuersionē simplicem p accidens ⁊ per contrapositionem.

¶ Aduerte ꝙ de spēbus conuersionis sunt due opiniones. Una est cōmunis ꝙ tres sunt spēs ꝯuersionis scilicet simplex p accidens ⁊ p contrapositionem. ¶ Has tres spēs Boetius assignat in libello de sillogismis cathegoricis. Et hic opinionē sequit i ꝑsentia magister. ¶ Alia ē opio quā tenꝫ magister i logica mag" scilꝫ ꝙ tres sūt spēs conuersionis scilꝫ simplex p ac° ⁊ preter quātitatem. cōuersionē eiꝫ p ꝯpōeꝫ negat. Cōuersio pret quātitatē iplicite ul' explicite ē debita trāspō extreōrum copula manente cui° alterū extremū tā iplicite ꝙ explicite caret quātitate logicali. ⁊ i° ꝯuertūt exclusiue cum suis ul'ibus de terminis transpositis ⁊ ꝓpōes mōles adinuicem de sensu composito. unde iª tātū homo currit sic ꝯuertitur p ꝯuersionē que dicitur preter quātitatē omne currēs est hō sortē currere ē possibile cōuertitur i istā possibile ē sortē currere.

¶ Dubitat qꝛ uidēt esse due aᵉ species conuersiōis ultra iᵃˢ. Nam facta transpositiōe extremoꝝ. si mutetur qualitas ⁊ nō ꝗtitas ut dicēdo ois hō ē omne animal omne aial nō est hō est conuersio ut patꝫ p diffinitionē cōuersionis. ⁊ tamen sub nulla illaꝝ spēꝝ est ergo. ⁊c Iteꝫ si mutet ꝗtitas ⁊ qualitas ut dicēdo omis homo est al' aliquod al' nō est homo est etiā ꝯuersio ut patꝫ ⁊ sub nulla illaruꝫ spēꝝ est ꝗ alie species sunt tenet ꝯña qꝛ nihil est in genere qui sit in spē quarto topicoꝝ. ¶ Dicē'ᵐ ꝙ argumētū ꝯcludit ꝙ sunt alie spēs ꝯuersionis sed nō bone ꝯuersionis qꝛ ꝯuersio diuidit in bonaꝫ ⁊ malam sed soluꝫ magister dat species ꝯuersionis. Uide bene hoc ample contra sumulas. ¶ Cōuersio simplex ē trāspō subiecti in predicatū ⁊ eꝯ° manēte eadeꝫ qualitate ⁊ quātitate.

¶ Aduerte p° ꝙ due pticl'e sūt i hac diffinitiōe. Priª trāspō subiecti in ꝑtū ⁊ eꝯ° ponitur loco gñis qꝛ ois ꝯuersio simplex est trāsposicio subiecti in ꝑtū ⁊ eꝯ° ⁊ nō eꝯ. Secūª pticula manēte eadē qualitate ⁊ quātitate est loco drē p quaꝫ differt a ꝯuersione per accidens in qua nō manet eadē quātitas sed bene qualitas. Dīt etiā a ꝯuersiōe p ꝯpōeꝫ i qua nō manet eadē qualitas sed bene ꝗtitas. Unde p qualitatē itelligi'ᵐ° qualitatē ꝓpōnis ⁊ etiā tminoꝝ. nā licet i ꝯuersiōe p ꝯpōeꝫ maneat eadē quātitas ꝓpōis nō tamen manet eadē qualitas ꝓpōis cuꝫ termini finiti i tios infinitos mutent finiti aūt termini sunt affirmatiui. infiniti autem negatiui. ¶ Uel potes dicere ꝙ p qualitatem nō differt a ꝯuersione p ꝯpōnem quia per qualitatē solū intelligit quali/

tas ppõis sed sicut dicit̃ de diffinitione spẽi specialissime q᷑ ista ẽ intelligenda cũ precisiõe. q2 alit̃ ɔpeteret gñi sic scilicet. Spẽs ẽ que p̃tur de plˀibus numero solum ita q᷑ li solum additur ne cõpetat diffini° gñi. Jta diffini° in pposito ɔuersionis ẽ intelligẽda cũ p̃ciõe sic scilicet Conuersio simplex ẽ trãspõ sbiecti i p̃tũ ꝛ ɔ° manẽte eadẽ qualitate ꝛ quãtitate solũ. ita q᷑ li solũ mihi iportat idẽ q᷑ hec p̃ticˀla nulla aᵃ uariatiõe facta quod nõ ɔpetit ɔuersiõi p ɔ̃põnem. ꝛ sic per istã p̃ticulã manẽte eadeꝫ qualitate differt a ɔuersiõe p accidẽs. sed p li solũ ulˀ nulla aᵃ uariatiõe facta differt ab iᵃ p ɔ̃pões.

Aduerte scdõ q᷑ sunt due opiniones diuerse declarantes quid per quãtitatẽ itelligere debem⁹. una est opinio mgři q̇ uult q᷑ p q̃titatẽ itelligan̄ ius suppõ in spãlẽ fioꝝ. ut ipsemet declarat in tractatu contra sumulas ita q᷑ remanere eãdem q̃titates in ɔuersa ꝛ ɔuertente est q᷑ t̃ini suppon it eodẽ mõ spãliter. Dico spãlit̃ quia speciales suppositiones que sunt discreta determinata ɔfusa tantum et distributiua. generales X̃o sũt matialis ꝛ psonalis. Dicit̃ g̃ specialiter q2 supponunt termini eodẽ modo generaliter in oibus ɔuersionibus sed nõ specialiter. Jn simplici autẽ ɔuersiõe debẽt supponere eodẽ modo specialiter.

Alia ẽ opi° ɔ̃is quã sanct° doctor seᵗ in logica sua dicẽs q᷑ p quãtitatẽ ppõis in ɔuersionibus nos debem⁹ itelligere illud idẽ quod indicat̃ p illũ X̃sũ. u q̃tapar in sin. scilicꝫ ulˀem p̃ticularẽ idefinitam ꝛ singularẽ. ꝛ sic remanere eandeꝫ q̃titatẽ est q᷑ si priᵃ erat ulˀis ꝛ etiam 2ᵃ debꝫ esse ulˀis. ꝛ si alteri⁹ q̃titatis ꝛ 2ᵃ debꝫ esse eiusdẽ. Ex his patꝫ q᷑ iᵃ ppõ sortes ẽ hõ secũdum priaꝫ opinionem ɔuertit̃ i istã hõ ẽ sortes cũ tamẽ secũdũ secũdam opinionẽ nõ possit ɔuerti aut saltẽ nec ɔuertat̃. Silˀr ista tãtũ currens est hõ secũdum primã ɔuertitur i istam hõ currit cũ tamẽ nõ sit ɔuertibilis. ꝛ secũdum scdãꝫ opinionẽ. Et sic patet q᷑ multũ differũt iste opiniones.

Aduerte 3° circa diffinitionem q᷑ hec ɔuersio dicta ẽ conuersio simplex q2 fit sola extremorũ trãspõ nulla aᵃ uariatione facta in conuertẽte ꝛ in conuersa.

Licet hoc uerũ sit secundũ uiam cõem nõ tamẽ uidet̃ scdm intẽtionem magistri q2 al q̃ñ ẽ aᵃ dĩa iter ɔuersã ꝛ ɔuertentẽ. q2 stat secũdum magistrũ q᷑ conuersa sit singˀlaris ꝛ ɔuertẽs idefinita ꝛ eɔ̃. ꝛ stat q᷑ una sit alicui⁹ quãtitatis ꝛ altera nulli⁹. Potest tamen dici q᷑ in conuersiõe simplici ut simplex sit trãspõ extremorũ. unde si aᵃ uariatio fit iᵃ nõ fit i ɔuersiõe simplici ut simplex ẽ quia in qualibꝫ simplici fieri q᷑ falsum est.

Uel dicẽdum aliter ad principale q᷑ conuersio dicta ẽ simplex q2 mior uariatio fit iter ɔuersã ꝛ ɔuertẽteꝫ ɔuersionis sĩplicis q̃ aliarũ ɔuersioni. Unde triplex uaria° pricipalit̃ fieri pt. q2 aut trãspõ extrẽorum aut muta° qualitatis fiorum aut muta° quãtitatis. Jn ɔuersione sĩplici fit p° in aliis uero plures.

Conuersio p accidẽs ẽ trãspõ sbiecti i predicatum ꝛ econuerso manente eadeꝫ qualitate sed mutata quantitate ꝛc

Aduerte circa diffinitioneꝫ q᷑ hec ɔuersio est p accidẽs q2 ultra trãspositionem extremorũ fit muta° ꝛ uariatio alicuius accidẽtis ppõis utputa quãtitatis. siue p quãtitatẽ tu intelligas suppõem siue ulˀitatem ulˀ p̃ticˀlaritatẽ. Diffinitio de de se nõ ẽ p ea que dicta sunt supra. Nã li trãspõ sbiecti i p̃dicatum ẽ sicut gen⁹ sed manente eadẽ qualititate et mutata quãtitate ẽ differentia per quaꝫ differt ab aliis speciebus ɔuersionis.

Conuersio p contrapõem ẽ transpõ sbiecti i p̃dicatũ ꝛ eɔ̃ manẽte eadẽ qualitate ꝛ quantitate sed mutatis terminis finitis in terminos infinitos.

Aduerte circa diffinitiõ q᷑ hᵉ ɔuersio

dicta est p contrapõem q2 ti sumuntur ꝯrarie quo ad significationem. Nam hõ significat hoiem nõ homo significat ꝯdictoriũ hominis cũ prim⁹ sit terminus finit⁹ ⁊ secũd⁹ tmin⁹ ifinit⁹. Quid aũt sit termin⁹ finit⁹ ⁊ ifinit⁹ dictũ ē supra Diffinitio de se nõ est. Nam li transpõ sbiecti i pdicatum ē gen⁹. manēte eadem qualitateq ⁊ quãtitate ē una differētia p quã differt a ꝯuersione p accidēs. mutatis tminis finitis i tminos ifinitos est una a͡a differē͡a p quã differt a ꝯuersiōe simplici.

Dubium pulcrum est qũo remaneat eadem quãtitas idest suppõ i conuersa ⁊ ꝯuertēte hui⁹ ꝯuersiōis p ꝯpõem quia de facto tmini nõ supponũt eodē modo in utraqꝫ ut dicēdo ois homo ē animal si ꝯuertatur p contrapõem sic omne nõ aial ē nõ homo i͡e termin⁹ qui supponit distributiue i pria suppõit ꝯfuse tantum in 2͡a ⁊ i͡e tminus qui supponit confuse tãtum i prima stat i secũda distributiue.

Ad h⁰ dicēdum q manꝫ eadem suppõ ppõis nõ autē tminorũ. uerbi gr͡a q si in una ppõe ut i ꝯuersa ē suppõ determinata ⁊ distributiua ⁊ i ꝯuertēte similiter sed tamē tmini nõ retinēt eandē suppositionē q2 i conuersa supponũt uno mõ ⁊ in conuertēte alio mõ. Uel dicatur q manet eadem suppositio extremorum secũdum denoiationē sed nõ tminorum dico nõ tminorũ quia termini nõ eodē modo supponunt i utrasqꝫ. extremorũ aũt secũdum denoiationē dico sic. quia sbiectum ꝯuerse ⁊ ꝯuertētis eodem mõ supponũt ⁊ sil'r p̃tum utriusqꝫ eodē mõ

Feci siplicit̃ ꝯuertit̃ eua p acci.
Asto p cõtra sic fit ꝯuersio tota.

Aduerte circa hos uersus quia due opiniões sunt. Una ē magistri hic qui uult q isti uersus ponãtur solũ gracia exēpli q2 nõ solũ feci idest ul'is negatia ⁊ pticularis affirmatia ꝯuertũtur simpliciter sed quelibꝫ ppõ põt simplicit̃ ꝯuerti in quacũqꝫ idest in qua fit trãspõ extremorũ ⁊ maneat eadē qualitas ⁊ eadem suppõ tminorũ. Similiter nõ eua idest ul'is negatia ⁊ ul'is affirmatia ꝯuertũt̃ p accidēs sed quelibꝫ ppõ põt cõuerti p accidēs i quãcũqꝫ aliã i qua fit transpõ extremorũ manēte eadem qualitate sed mutata quãtitate idest suppõe.

Alia uero ē opi⁰ cõmunis que uult q isti tmini nõ ponãt̃ tãtum gratia exēpli ymo gracia ueritatis ita q sola uniuersalis negatia ⁊ pticularis affirmatia conuertuntur simpliciter ⁊ ita de aliis suo modo dicatur. Et hec opinio p q̃titatē nõ itelligit suppõem sꝫ ul'itatē p̃ticl'aritatem. Ulteri⁹ hec opi⁰ uult q quelibꝫ bõa ꝯuersio sit bõa ꝯña siue sit cõuersio simplex siue p accidēs siue p cõtrapõem.

Opi⁰ aũt pri͡a uult q solũ ꝯuersio simplex sit ul'r bõa ꝯña. nõ aũt alie. De his aũt opinionib⁹ uide ãple ꝯ summulas ubi defendimus utramqꝫ.

De ppõne ypo͡ca

PROPOSITIO ypothe͡ca est illa ⁊c. Aduerte circa diffinitũ q ppõ ypo͡ca idem est q suppositiua. Ypo͡ca enim dicit̃ ab ypos q ē sb ⁊ thesis positio idest suppositiua Dicit̃ q2 una ps alt͡i suppõitur. Utrũ tamen quelibꝫ ypo͡ca sit suppositiua du͡m est uide i tractatu contra summulas.

Aduerte circa diffinitionē q li i͡a ponitur loco gñis sꝫ li que habet cathe͡cas ꝯiũctas p nõꝫ ponitur loco differētie. p hãc eiꝫ p̃ticulã differt a cathe͡ca cui⁹ ptes pricipales sũt sbiectũ p̃tũ ⁊ copula ⁊ nõ due ppões cathe͡ce ⁊ p cathe͡cas hĩ itelligimus ꝯas cathegoricas ⁊ etiã illas que habēt modũ ⁊ sil'itudinē cathegoricaꝝ. Oratio aũt habꝫ sil'itudinēꝫ cathegoricarũ qñ habꝫ sbiectũ p̃tũ ⁊ copulã q̃uis

non sit uera ꝓpõ cathe.ca q2 ista est propõ ypothe.ca. Si anticristus esset albus anticristus esset coloratus ⁊ tamẽ orationes ex quibus componitur nõ sũt ꝓprie cathe.ce sed habent similitudinem cathegoricarũ in habendo subiectum p̃tum ⁊ copulã tãq̃ ptes principales sui. ¶ Tres sunt spẽs ypotheticarum non equiualẽtiu3 in significãdo scilicz cõdicionalis copulatiua ⁊ disiũctiua. Alie uero ut localis cãlis temporalis non sunt ypothetice sed cathegorice ⁊c

¶ Aduerte q̃ de spẽbus ꝓpõnũ ypotheticarũ sex fuerũt opiniones ut recitat magister i logica magna. ¶ Quidã enim tres posuerũt scilicz copulatiuã disiũctiuam ⁊ condicionalẽ. Localis uero sub condicionali itelligitur. ⁊ hec opinio cõis ẽ quam sequitur magister ubiq3. alii quinq3 posuerũt. alii sex alii septẽ alii decem alii duodecim. Inter quas opiniões tres famosiores sunt scilicz prima que dicit tres assignatas esse. 2a est que dicit esse quinq3 illis tribus addẽdo duas scilicz cãlem ⁊ tẽporalẽ. ⁊ hec fuit opinio gullielmi feraberich. Tercia ẽ que dicit eẽ septẽ addẽdo duas scilicz localẽ ⁊ expletiuã cuius nõ ẽ li q̃uis uel licet. ⁊ fuit opinio strodi in ɔñiis suis. Qui uero dixerũt esse sex remouerũt expletiuã ⁊ alias sex assignabant. Superuenit autem paulus pgu. qui posuit decem spẽs illis assignatis addendo effectiuam ut q2 dies ẽ sol est super terram ⁊ hoc dico i affirmatiuis. in negatiuis etiam totidem posuit. Qui uero dixerũt decem quinq3 affirmatiuas assignatas dicebãt ⁊ quinq3 negatas. Qui uero duodecim sex affirmatiuas ponebant ⁊ sex negatiuas posuerũt. In summa ergo septem sunt opiniones de speciebus ypotheticarum. quarũ prima melior est meo iudicio ⁊ iõ sequamur istam.

¶ Aduerte 3o q̃ rões quare iste tres scilicet localis cãlis ⁊ tẽporalis nõ sunt ypo.ce secũdũ magistrũ sed ca.ce tales assignãtur ab ipso in logica magna q2 nõ maiori rõe iste essẽt ypo.ce q̃ alie ꝓpões ɔstitute p alias notas aduerbiales uel ɔiũctiuas ⁊ sic similitudinaria est ypothe.ca ut dicẽdo scripsi sicut rogasti me ⁊ sortes respõdet sicut eũ docuit plato. Silr ɔpatiue essent ypo.ce ut dicẽdo tam bonus ẽ sortes q̃ bonus est plato ⁊ sic discurrẽdo p alias notas aduerbiales q̃ est falsum. q̃ autem sint ca.ce ꝓbatur sic q2 equiualẽt cathegoricis factis de eisdẽ terminis sola nota resoluta i illud cui equiualet unde dicẽdo qñ sortes currit ipse mouetur equiualet huic qñ q̃ sortes currit est cũ q̃ ipse moueatur q̃uis ergo plures cathe.cas ɔtinere uideatur tãq̃ pricipales ptes tamẽ i eis subiectũ ⁊ p̃tum ⁊ copula sut pricipales ptes q2 iste orationes sũt sicut subiectum uel predicatum ⁊c.

PROPOSITIO condicionalis est illa in qua coniunguntur plures cathe.ce per notam condicionis ut si tu es homo tu es animal.

¶ Aduerte q̃ diffinitio sic limitatur Propõ ɔdicionalis ẽ illa idest ẽ ꝓpõ i qua ɔiungunt plures cathe.ce uel se habẽtes p modũ cathegoricarũ p notã condicionis Prima ptícula est loco gñis 2a loco dĩe p quam differt ab omnibus cathegoricis. ⁊ additur uel sequitur habẽtes p modũ cathegoricarũ ut diffinitio cõpetat cuilibz ɔdicionali qm ista ẽ ɔditionalis si anticristus esset albus anticristus esset coloratus ⁊ tamẽ nõ ɔiũguntur i ea plures cathe.ce sed bñ se habẽtes p modũ cathegoricarũ Si tamẽ uelles supprimere dicas q̃ p li cathe.ce intelligit tam ueras cathegoricas q̃ non ueras. Tertia uero pticula ẽ etiam loco dĩe p quã dĩt ab aliis ypotheticis.

¶ Aduerte 2o q̃ nõ ɔditiõis si dupliciter sumitur scilicz ɔdicionatim ⁊ ɔdiciõaliter primo sumitur qñ ɔiungit terminos 2o sumitur qñ ɔiũgit ꝓpões exemplum primi ut dicẽdo omne falsũ si ẽ impossibile nõ ẽ uerũ exemplum secũdi ut dicẽdo si tu es homo tu es animal.

¶ Propõ ɔdicionalis alia affirmatiua alia negatiua Affirmatiua ẽ illa ẽ qua nõ ɔdiciõis affirmatur Negatiua ẽ illa i qua nõ ɔdiciõis negatur.

¶ Aduerte q̃ si nõ ɔdicionis debz negari opz q̃ negatio supra ipsã cadat ⁊ hoc pt triplíciter fieri uno mõ qñ preponitur sibi

21

imediate ⁊ non toti ꝓpõi ut dicendo tu ẽs
rõnalis nõ si tu es irrõnalis. 2° quando
ꝓpõit toti ꝓpõi ⁊ nõ sibi imediate ut dicẽ
do nõ tu es rõnal' si tu es irrõnalis. 3° qñ
ꝓpõitur sibi imediate ⁊ toti ꝓpõi ut dicen
do nõ si tu es hõ tu es asin⁹. quãdo autez
põitur iter ptes nõ ẽ negatiua cum negatio
nõ cadat supra notam ꝯdiciõis ut dicendo
si tu nõ es animal tu nõ es hõ ista est affir
matiua ⁊ non negatiua.

¶ Aduerte ꝙ ꝯdiciõal' negatiua equiualet
uni adꝯ'atiue facte ex ãtecedẽte ⁊ oppõito
ꝯñtis ut iª nõ si tu es homo tu es asinus
equiualz huic ꝗuis tu sis homo tu non es
asinus. ¶ Ad ueritatẽ ꝯdiciõal' affirmatiue
requirit ⁊ sufficit ꝙ oppositũ cõsequẽtis
repugnet añcedẽti ut si tu es homo tu es
aĩal. Ad falsitatẽ requirit ⁊ sufficit ꝙ op
positum consequẽtis stet cum antecedente
ut si tu es homo tu sedes.

¶ Aduerte ꝙ ꝯdictoriũ ꝯsequẽtis dicitur
tũc repugñre añcedẽti quãdo ex ill' non põt
fieri una copuªª possibil' ⁊ sic idem est op
positũ ꝯñtis repugñre ãtecedẽti ⁊ ipsũ non
poss: stare sil' cũ añcedẽte. licz tñ strodus
in uigesima quarta regula uelit ꝙ posse
stare cũ aº sit superi⁹ ad repugñre. qualiter
tamẽ hº sit uide supra ꝯªs i 2° nõto pro de
claratione consequentie bone.

¶ Ad ꝯ'te ulteri⁹ ꝙ magr notãt dixit ꝯdi
ciõalis aᵘᵉ q2 i ꝯdicionali negatiua hoc non
ẽ uerũ qm̃ stat ꝯdicionalem negatiuã esse
uerã ⁊ tamẽ oppositũ ꝯsequẽtis stabit cum
ãtecedẽte ut i iª non si tu es aĩal tu es hõ
iª ẽ uera q2 ei⁹ ꝯdicª aᵘª est falsa ⁊ tamen
oppositũ consequẽtis stat cum antecedente
scilz tu non es hõ stat cũ iª tu non es aĩal
⁊ itelligitur etiã de ꝯdicionali denotata a
li si ⁊ nõ a li nisi. De possibilitate ⁊ ipos
sibilitate necessitate ⁊ ꝯtigẽª nõ opz dicere
quia omnis condicionalis possibilis erit
uera ⁊ necessaria ⁊ omnis falsa est ipossibi
lis. nulla autem est que sit contigens.

¶ Aduerte ꝙ rõ hui⁹ .s. ꝙ oĩs ꝯdicionalis
sit uera requirit ꝙ nõ possit esse ita sicut
adequate significat ꝑ añs quĩ sit ita sicut
adequate significatur ꝑ consequẽs. i. ꝙ sit
necessaria habitudo iter ꝯ'itatẽ ãtecedẽtis
⁊ ꝯsequẽtis ⁊ si ẽ necessaria habitudo tũc
est necessaria ⁊ etiã possibil' ꝗ si ẽ uera est
simili necª ⁊ possibil'. ¶ Rõ autem quare
falsa ẽ impossibil' ẽ q2 duorũ oppositorũ
si unũ ẽ necessariũ aliud ẽ ipossibile. cum
ꝗ ꝯdicional' uera sit necessaria sequitur ꝙ
falsa sit impossibilis. Uel aliter ⁊ forma
lius si ꝯdicionalis ẽ uera illatio est bona
si illaº ẽ bona ẽ necessaria ꝯsecutio conse/
quentis ex ãtecedẽte ⁊ si ẽ necessaria con/
secutio ꝯsequẽtis ex ãtecedẽte ꝯsequẽtia est
bona ⁊ necessaria ꝗ a primo ad ultimum
si ꝯdicionalis ẽ uera ipsa est necessaria et
ꝯsequenter possibilis. Rõ secundi dicta ẽ
q2 si unum oppositorum est necessarium
reliquum erit impossibile.

¶ Aduerte 2° quid uelit dicere illud dic/
tum cõe scilicz ꝯdiciõalis nihil ponit i esse
⁊ sil'r ꝯñs. Dicit ꝙ nihil aliud uult dicere
nisi ꝙ ꝯcedẽdo ꝯdicionali aut cõsequẽtiam
nõ opz ãtecedẽs ei⁹ uel ꝯsequẽs concedere
⁊ simili negãdo ꝯdicionalem uel ꝯsequen
tiam nõ opz negare añs ei⁹ uel ꝯñs. Uel
ꝑ alia uerba. Cõdicionalis nihil ponit in
esse quia ex ꝯdicionali nõ sequitur forma
liter suum añs nec suũ ꝯñs sed concedere
condicionalem aut consequentiam ẽ con
cedere consequẽs debite iferri ex añcedẽte
⁊ negare ꝯsequẽtiam est negare debite in
ferri ex antecedente. ¶ Iste regule dicunt
de ꝯdicionali denoĩata a li si.

¶ Aduerte ꝙ due sunt note condicio
nis. una ẽ affirmatiua ut si alia negatiua
ut non que equiualet huic que ẽ si non.
Modo dicit magister ꝙ iᵉ regule date te
nent de condicionali denotata a li si. non
autem oẽs tenẽt de ꝯdicionali denotata a
li non. ¶ Unde regula que data ẽ de ueri
tate condicionalis scilz ꝙ requirit ꝙ oppo
situm consequẽtis repugnet añcedẽti non
tenet in condicionali denotata a li nisi q2
stat ꝙ iª sit uera ⁊ tamẽ oppositũ ꝯsequen
tis stabit cum ãtecedente ut ista nisi tu es
animal tu non es homo est uera ⁊ tamen
oppositum consequẽtis scilz tu es hõ stat
cum ãtecedẽte scilicz tu es animal. ¶ Pos

ſes tamē dīc ꝙ oppoſitum̄ cōſequētis repugnat ātecedēti implicāti illā nētionē non que iplicite ꝯtinet̄ i li niſi ⁊ tūc dicēdo niſi tn es aīal tu nō es hō aṅs ē tu nō es aīal ꝙ pꝫ reſoluēdo li niſi in ſi non ⁊ tunc oppoſitum conſequentis non īpugnat ſibi ſalicꝫ tu es homo.

COPULATIUA EST illa que habꝫ plures cathe^ca^s ꝯiūctas ꝑ notam copulationis ⁊. ut tu es homo ⁊ tu es aīal ¶ Aduerte ꝙ diffinitio iſta limitat̄ ſicut diffini° de ꝓpōe ꝯdicōali ¶ Aduerte 2° ꝙ nota copulationis dupl'r pōt ſumi ſalicꝫ copu^ue ⁊ copulatim. Co^ue ſumit̄ quādo copulat ꝓpōes. Copulatim uero quādo copulat t̄minos. Copulatim adh^c dupliciт̄ ſalicꝫ collectiue ⁊ diuiſiue. Diuiſiue ſumit̄ quādo ex ꝓpōe cui° ipſa ē ꝑs ſequit̄ copulatia de ꝯſil'ibus terminis ut ſortes ⁊ plato currūt g° ſortes currit ⁊ plato currit. Collectiue uero quādo non ſequit̄ huiuſmodi copulatia de ꝯſimilibus t̄minis ut ſortes ⁊ plato ſufficiūt trahere nauim g° ſortes ſufficit trahere nauim et plato ſufficit trahere nauim non ualꝫ ꝯña poſito ꝙ null° corū ſufficiat ſꝫ ābo ſil'.
¶ Copulatie alia a^ua ⁊ ē i qua nota compoſitionis affirmat̄ ¶ Alia negatia ⁊ ē in qua nota copulationis negatur.
¶ Aduerte ꝙ nota copulatiōis negat̄ qn̄ nega° cadit ſupra ipſam. Cadit autem ſupra ipſam dupliciт̄ Aut quādo ne° ꝑpōit̄ toti ꝓpōi ut dicēdo nō tu es homo ⁊ tu es aīal. 2° quādo ꝑpōit̄ note copulationis et non toti ꝓpōi ut dicēdo tu es hō non ⁊ tu es aīal. Pri^mo ē ſecūdum ꝯſuetum modū loquēdi 2° uero mō ſcḋm inconſuetuꝫ modum loquēdi. Ad ueritatem copulatiue affirmatie requirit̄ quālibꝫ ꝑtem pricipalem fore ueram ut tu es hō ⁊ tu es al'. Ad falſitatem uero ſufficit unā ꝑtem eſſe falſam ut tu es hō ⁊ tu es aſinus.
¶ Aduerte ꝙ magiſter p° notanter dicit a^ue q: copulatia negatia pōt eſſ uera cui° tātum una ꝑs pricipal' ē falſa ut illa non tu es hō ⁊ tu es aſinus. Dicit 3° quālibet ꝑtem pricipalem q: aliqua eſt copulatiua affirmatia uera cuius una ꝑs ē falſa dicēdo tu es homo ul' tu es aſin° ⁊ tu es aīal i^a ꝑs tu es aſinus ē falſa ſed nō ē pricipal' ꝑs. unde aliqn̄ copulatia ē ꝯpoſita tātum ex duab° ꝓpōibus ⁊ etiam quelibet illaꝝ ē ꝑs pricipalis eius. Aliquando uero eſt compoſita ex pluribus ⁊ tūc una ꝑs principal' ē tota i^a oratio que p̄cedit notam copulatiōis ⁊ alia ꝑs ē tō i^a oratio que ſe° notā copulatiōis. unde illi° tu es homo l' tu es aſinus ⁊ tu es aīal. Prima ꝑs pricipalis ē tu es homo ul' tu es aſin° ⁊ 2^a tu es animal ¶ Pro falſitate uero copulatie affirmatie ſufficit unā ꝑtē pricipalem eſſe falſam cui° rō ē q: ad deſtruēdum ſufficit unum. ad conſtruēdum uero plura. Ideo dicit̄ topicorum 2° ꝙ facili° eſt deſtruere ꝙ ꝯſtruē. Uerū aūt ꝯſiſtit i ꝯſtructione ⁊ f^m in deſtructiōe. nā uerū ē qḋ ē. Et quicquid pōit̄ i hac diffinitiōe ē affirmatū. Falſum uero ē qḋ nō ē. ideo i hac diffinitiōe ponit̄ nega° que ē affirmati deſtructio ¶ Unde copulatia pōt eſſe falſa dupliciт̄. uno mō q: tātum una ꝑs pricipalis ē falſa. alio° q: ambe ꝑtes ſunt falſ ¶ Ad poſſibilitatē requirit̄ quālibꝫ ꝑtē eſſe poſſibilē nullam alteri icompoſſibilem. ad impoſſibilitatē ei° ſufficit unam ꝑtem eſſe impoſſibilē.aut unā alteri icompoſſibilem. Exemplū p̄mi ut tu curris ⁊ tu es aſin°. exe^m ſcḋi tu es ⁊ tu nō es.
¶ Aduerte ꝙ due ꝯdiciōes requirunt̄ ad poſſibilitatem copulatie. Pri^a ꝙ quelibꝫ ꝑs ſit poſſibilis. 2^a dato ꝙ quelibꝫ ꝑs ſit poſſibil' ꝙ una non ſit icompoſſibilis alti quod tātum itelligitur i copulatiua facta ex duab° ꝓpōib°. ſi aūt eſſet facta ex pluribus ꝓpōib° ut i^a oīs hō currit ⁊ tu es hō ⁊ tu non curris itelligit̄ ꝙ non ſit icōpoſſibilis alteri uel aliis. Unde in exemplo dato iſta tu non curris eſt impoſſibilis aliis duab° licꝫ cuilibꝫ illarum ſit ꝯpoſſibilis. Uel dicas ꝙ itelligit̄ in omni copulatiua ꝙ ſi i^e due ꝯdiciones adſunt i^a erit poſſibilis. ⁊ ſecūda ꝯdiciōē ꝙ una nō ſit

22

incompossibilis alteri ¶ In hac copulatiua autem data facta ex trib⁹ ꝓpōib⁹ licȝ una ꝯsit possibilis alteri tamen una ps principalis non erit compossibilis alteri ut parȝ ideo non est possibilis ¶ Ad impossibilitatem uero sufficit unam illarum deficere Ad necessitatem copulatiue requirit̄ q̄libet esse necessariam. Ad ꝯtingētiā uero requirit̄ unā ptem esse ꝯtingētem alteraȝ autem non esse impossibilem nec eidē incōpossibilem ut tu curris ⁊ tu es homo
¶ Aduerte ꝙ ad contingētiam tres ꝯdiciones requirunt̄ ⁊ si una illarū defecerit non est contingens. Prima ꝙ una ps sit contingens ⁊ ꝓpter hui⁹ defectum ista nō est contingens deus ē ⁊ homo est animal 2ª ꝙ altera non sit impossibilis ⁊ propter defectum huius ista non est ꝯtingēs q̄uis adsint prime due condiciones scilicet tu es ⁊ tu non es. Ad necessitatē uero tantum una condicio requiritur scilicȝ ꝙ q̄libȝ ps necessario sit pricipalis.

DISIUNCTIUA EST illa in qua ꝯiunguntur plures cathe͡ce ꝑ notam disiūctionis ut tu es hō uel tu es asin⁹ ¶ Aduerte ꝙ dis. īni° 1ª li/ mitat̄ sicut aliaꝝ ypotheticaꝝ diffinitiões limitatur. ¶ Aduerte 2° ꝙ nō disiūctiōis uel pōt sumi duplicit̄ scilicȝ disiunctiue et disiunctiȝ. Disiūctiue sumit̄ qn̄ cōiungit ꝓpōes ut tu es homo uel tu es animal Disiūctiȝ sumit̄ quādo t̄minos ut sortes uel plato currit. Disiūctiim adh͡c duplicit̄ pōt teneri scilicȝ diuisiue ⁊ collectie. Di/ uisiue sumit̄ qn̄ ex ipo disiūcto sequit̄ disiunctia de ꝯsimilib⁹ t̄minis ut sortes uel plato currit ḡ sortes currit uel plato cur/ rit ⁊ etiam a qualibȝ pte disiūcti ad ipsuȝ disiunctum ualȝ ꝯn̄a ut tu es homo ḡ tu es hō uel asin⁹. Collectie uero tenet qn̄ ex huiusmodi disiūcto nō sequit̄ disiūctia de ꝯsilib⁹ t̄minis uel ex qualibȝ pte dis/ iuncti nō sequit̄ ipsū disiūctuȝ. uerbi gr̄a nō sequit̄ e° differo a te ul' a me qꝛ seque/ retur ꝙ nō essem tu uel ego ꝙ ē f͡m. Sil'r nō sequit̄ tu scis regē sedē ul' tu scis nllū regē sedere quia ātecedens est uerum ut pȝ officiabl'it̄ ⁊ consequens est falsum.
¶ Dubitat̄ quō ꝑ notā disiūctiōis ꝯiun/ gunt̄ plures cathe͡ce qꝛ uidet̄ oppositum.i. ꝙ nō disiūctiōis disiūgat ¶ Nā disiungere ē separe ul' diuidē signo. tal' nō disiūctiōis separat ⁊ diuidit quō ē uerum ꝙ coniūgatur. Ad hoc respōdet donat⁹ ꝙ nota disiūctionis ꝯiūgit uoces. disiūgit tamen sensuȝ.i. sig̃ficatū ⁊ sic nō incōuenit ꝙ unuȝ ⁊ idem disiūgat ⁊ ꝯiungat respectu diuersorum.
¶ Sed diceres cōtra qꝛ tūc nulla ē disiūctia mētalis cū nō sint uoces i intellectu quas possit ꝯiūgere. Dicēdum ē ꝙ donatus lo/ quit̄ solū de disiūctiua uocali cum maxime ḡmatic⁹ u͛setur circa s͛monem. Si autem uolum⁹ ul'r loqui de disiūctia siue i mēte siue i uoce siue i scripto sic dicendum est ꝙ nō disiūctiōis t̄minos uel ꝓpōes ꝯiungit ⁊ disiūgit sig̃ficatum De hoc tamen uide āple cōtra summulas qꝛ auctor modoruȝ sig̃ficādi mordet donatum ⁊c
¶ Propōnum disiūctiaꝝ alia ē affirmatiua ⁊ ē in qua nō dis͡s affirmat̄. alia est negatia ⁊ ē i qua nota disiūctiōis negat̄.
¶ Aduerte ꝙ nota disiūctionis negat̄ qn̄ cadit supra ipam. Cadit autē s͛ ipam duplicit̄ aut qn̄ ꝓponit̄ toti ꝓpōi ut dicendo non tu es cap̄ uel tu es asin° aut qn̄ ime/ diate ꝓponit̄ sibi ut dicendo tu es cap̄ nō uel tu es asin° ꝑmo° tamē hoc ē s͛cdum ꝯsuetū modū loquendi 2° u͛o modo s͛cdȝ incōsuetū modū loquendi ⁊c Ad u͛itateȝ dis͡ue affirmatiue sufficit unā ptem esse u͛aȝ ut tu es homo l' tu es asin⁹ Ad falsitatē requirit̄ q̄libet ptem esse falsam ut tu curris l' baculus stat in angulo.
¶ Ad u͛te ꝙ circa hoc due opiniones sunt Una opi° est quaȝ sequit̄ magister petrus hispan⁹ dicens ꝙ dis͡ua est u͛a si una ps est u͛a. ⁊ adh͡c si quelibet ps ē u͛a dis͡a ē u͛a ⁊ ideo dixit magister ꝙ sufficit unā ptē esse u͛am ⁊ nō dixit requirit̄. qꝛ si ambe ptes sūt uere adhuc ipsa est uera.
¶ Alia est opinio quā seq̄t sanct⁹ doctor in logica sua ⁊ algazel ⁊ pl'res alii dicen° ꝙ si dis͡ua debet esse u͛a tantum una pars

debet esse ꝟa Si aũt ambe ꝑtes essẽt ꝟe disua esset falsa ⁊ utraqꝫ opio ꝓ se hẽt rõez

Prima opinio maxie fũdatˀ sꝫ duabꝰ rõibus prima est arguendo a ꝑte disue ad totam adisiuam sine impedimẽto ꝯsequẽtia est bona ergo ista ꝯña ẽ bona tu es homo ergo tu es homo ł tu es animal ꝯa tenet. tunc ultra ia ꝯña est bona ⁊ añs erit ꝟum ergo et ꝯñs sed ꝯñs est disua que habet ãbas ꝑtes ꝟas ergo disua talis est ꝟa 2a rõ est quia contradicm disue affirmatiue assignatˀ ꝑ copulatiuam factã ex ꝑtibꝰ oppositis disue ut cõiter dicitˀ ergo oppositũ illiꝰ tu es homo ł tu es animal est illõ tu nõ es homo et tu non es animal. sed duorũ contradictoriorum si unũ est falsũ aliud erit ꝟum sed hoc 2m ẽ falsũ qꝛ ẽ una copłatiua cꝰ quelibꝫ ꝑs est falsa ergo primũ ẽ ꝟum ⁊ est ista disua que habet ambas ꝑtes ꝟas ergo ⁊c.

Secũda opinio fũdat rõem suam sꝫ duobꝰ ꝑsuppositis primũ est ꝙ disue ꝓpriũ ẽ disiũgere sensũ. i. significatũ. Hoc ei donatꝰ affirmat ⁊ rõne patet qꝛ disua ꝑ hoc differt a copłatiua ⁊ non ꝑ aliud ergo hoc est sibi ꝓpriũ secũdũ ꝑsuppositũ est ꝙ ex eo ꝙ res ẽ uel nõ est oratio dicitˀ ꝟa uel fła. i. oratio dicitˀ ꝟa que significat sicut ẽ ⁊ dicitur fła que sigficat sicut non ẽ. Orao dicitˀ uera uel falsa ⁊c hoc patet ꝑ phm in ꝑdicamẽtis Hoc etiam ex rõe pꝫ qꝛ ꝟitas ꝓpõnis attenditˀ penes sigficatũ. his ꝑsuppositis arguũt sic Illa orao ẽ fa que significat sicut non ẽ ex ꝑte rei sed disua habẽs duas ꝑtes ꝟas sigficat sicut nõ ẽ ut ꝓbabo ergo illa est falsa ꝯña tenet cũ maiori ꝑ 2m ꝑsuppositũ minor ꝓbatˀ ⁊ capio illam disuam tu es hõ uel tu es ãimal tũc sic ia significat res ias siue significata illarum reꝝ esse. i. disiũcta ⁊ sepata ꝑ pmum ꝑsuppositum ⁊ non sũt disiũcta ergo sigficat sicut non est. Item hoc ꝯfirmãt auctoritate Boecii dicẽtis ꝙ ꝯiũ. disua ea inter que cadit simul esse nõ permittit ergo unũ ẽ ut affirmatũ ⁊ reliquũ ut negatũ ⁊ dicẽdo sortes uel plato currit sensus ẽ sortes currit ⁊ plato non. uł econuerso

Aliqui uolẽtes ꝯcordare has opiniões dicũt ꝙ ꝓpõ disiũctiua dupliciter põt dici ꝟa scilꝫ aut ꝟitate ꝯpõitorum aut ꝟitate ꝯpõnis Ueritate ꝯpõitorum. i. ẽ ꝟa cuiꝰ ꝓpõnes i ea ꝯpõite sũt ꝟe Illa ẽ ꝟa ueritate ꝯpõnis cui non repugñt ut sit uerꝰ modus sigficãdi ꝯiũctionis. primoo locutꝰ ẽ magister 2o loquuntur antiqui. Hi non recte ꝯcordãt iudicio meo cuius rõ ẽ quia quero an ꝓpõ disua debeat dici absolute ꝟa ꝓpter ueritatem ꝯpõnis tãtũ aut ꝓpt ueritatem ꝯpõitorũ tantũ aut ꝓpt ꝟitatẽ utriusqꝫ. utriqꝫ peccãt. si ꝓpt ueritatem compõitorũ tãtum

Secũda opinio falsa est si ꝓpter ueritatẽ ꝯponis tãtum prima opio uera erat Possumꝰ tamẽ alitˀ eos cõcordare licꝫ forte non sint ꝯcordandi Et dicemꝰ ꝙ quedam est disua ꝓpa ⁊ quedam imꝓpria Disiũctiua ꝓpa est ia que de tłi matia fit in qua unũ omnino põitur ⁊ alterum remouetˀ ut animal aut ẽ sanuꝫ aut est egrum Disua ꝟo imꝓpria ẽ ia que nõ fit de tali matia ut tãtum oio unũ ponatˀ ⁊ alterũ remoueatˀ ymo põt fieri de tłi materia ut ambo remoueãtˀ ut sortes ẽ asinꝰ aut ẽ capˀ. aut in tali materia ut ambo ponantˀ ut sortes ẽ homo aut ẽ aial Ad ꝓpositũ mõ dico ꝙ 2a opinio quãm sectˀ Thomas sequitˀ ⁊ multi alii loquitˀ de disiũctiua ꝓpria Opinio autẽ pria quam sequitur magister loqtur de omni disua siue ꝓpria siue iꝓpria Ad possibilitatẽ disue sufficit unã ꝑtẽ esse possibilẽ Ad ipossibilitatem requiritˀ qualibꝫ ꝑtẽ esse ipossibilẽ.

Aduerte ꝙ magister dicit ad possibilitatem sufficit ⁊ non dixit requiritˀ qꝛ põt esse possibilis dupliciter uno mõ quando tãtũ una ꝑs ẽ possibilis. 2o qñ quelibet ꝑs ẽ possibilis Ad necessitatẽ disue affirmatiue sufficit unã ꝑtem esse necessariam Ad ꝯtingẽtiam ꝟo requiritˀ ꝙlibꝫ ꝑtẽ esse ꝯtingẽtem ⁊ nullã alteri repugnare et nec contradica illarũ ꝑtiuꝫ Uel dicatˀ ⁊ meliꝰ ꝙ ad necessitatẽ disue requiritur copłatiuã factã de ꝑtibus oppositis esse ipossibilem. Ad ꝯtigentiã uero requiritˀ copulatiuam factã de ꝑtibꝰ oppõitis esse ꝯtingẽtem.

Aduerte ꝙ magister declarat dupliciter cognoscere disuam necessariã prio quãdo

est altero trium modorum ꝯtradictorioꝝ
aut ꝙ una pars sit necessaria uera aut ꝙ p. r
tes contradicāt aut cōtradictoria partium
ꝯdicant exᵐ tertii ut tu nō es homo uel tu
es animal quam tertiam disiunctionē ma/
gister non expressit sed ista accipit ex decla
ratione ꝯtingētis 2ᵒ declarat breui⁹ scilȝ
quando copulatiua facta de ptibus oppo
sitis est impossibilis Disiūctiua ē necessa
ria cuius rō est qꝛ duorum ꝯdictoriorūȝ si
unum est impossibile aliud est necessariū
ꝛ eꝯ sed cum iᵃ copulatia facta de ptibus
oppositis ꝯdicat illi disᵘᵉ ergo si iᵃ copula
tiua est impossibilis disiūctiua erit necᵃ.
Consiit'r dupliciter declarat ꝯgnoscere dis
iunctiuā contigētem primo ꝙ adsūt tres
condiciones simul quarū prima ē ꝙ quelȝ
ps sit ꝯtingens 2ᵃ ꝙ nᵃ alteri repugnet
3ᵃ ꝙ ꝯdicᵃ illarum paium non repugnent
ꝛ si aliqua istarum deficiet non erit cōtin/
gens. Declarat breuius ꝛ subtili⁹ sic scilicet
quando copulatiua facta de ptibus oppo
sitis est ꝯtīgens. Cui⁹ rō ē qꝛ duorum cō
tradictoriorū si unū ē ꝯtigens ꝛ aliud sed
cū iᵃ copl'atia facta de ptib⁹ oppositis ipi⁹
disᵘᵉ sit ei⁹ ꝯdictoᵃ g̃ si iᵃ copulatia est con
tingēs ꝛ disᵘᵃ erit ꝯtingēs non exemplifi
caui gratia breuitatis cū exᵃ sit ī textu

PREDICABILE DUPLI
citer sumitur. cōiter ꝛ ꝓprie Pre
dicabile cōiter sumptū ist t̃min⁹
aptus nat⁹ de aliquo p̃ri. ꝛ sic tā t̃minus
cōis ꝙ discret⁹ tam ꝯplexus ꝙ incōplexus
dicitur predicabile ¶ Aduerte ꝙ accipiēdo
p̃dicabile iᵒ cōit' ois t̃min⁹ mūdi dicit' p̃di
cabile ꝛ rō est qꝛ p̃bile dicit' a p̃ri mō ōnis
t̃minus pōt p̃ri de aliquo aut directe aut
indirecte aut de alio t̃io aut salti de seipso
ꝛ isto° accipit porphyri⁹ p̃ri ī capl'o d̄ gn̄e
cū didit p̃ri i p̃ri de uno so° ul' de plurib⁹
Indiduū ei3 p̃tur de uno so° ul'e uero de
plurib⁹ Sed ꝓprie sumēdo sic diffinitur
Predicabile ē t̃min⁹ uniuoc⁹ apt⁹ natus
de plurib⁹ p̃ri ꝛ sic null⁹ t̃min⁹ singl'aris
nec trāscendēs aut ꝯposit⁹ dicit' p̃bile aut
ul'e quod idē erit qꝛ nullus talis ē t̃min⁹
uniuoc⁹ Unde t̃min⁹ uniuoc⁹ est termin⁹
simplex plura sig̃ficās ſᵐ unicam rōnem
sicut li ho qui sig̃t sortē ꝛ platonem et oia
sua sig̃ta ſᵐ hāc rōem aial rōale Termin⁹
equiuoc⁹ ē t̃min⁹ simplex plura sig̃ficans
ſᵐ diuersas rōes ut li canis quod sig̃ficat
canem latrabilem celestem ꝛ marinum sȝ
diuersis tamen rationibus ut p3 ꝛc
¶ Aduerte ꝙ magister h' ponit tres diffi
nitiōes 2ᵃᵐ ꝛ 3ᵃᵐ pōit ꝑ declaratione prie
que ē p̃bilis ꝓpe sumpti Et he diffinitio
nes note sunt qꝛ magister eas bn̄ declarat
¶ Nō tamē dr̄am iter p̃bile ꝓprie sūptuȝ
ꝛ ul'e nam idem sunt realiter p̃bile ꝛ ul'e
differūt autē ſᵐ rōem qꝛ uniuersale dicit'
ut est in multis p̃bile uero ut dicitur de
multis ¶ Aduerte 2° ꝙ uniuocū ē duplex
ꝛ sil'r equiuocū scilȝ uniuocū uniuocans ꝛ
ūiuocū uniuocatū Uniuocū uniuocās ē t̃i⁹
simplex sig̃ns plura ut h' diffinit' Uniuo
cum uero uniuocatū ē res sig̃ta ꝑ terminū
uniuocū ꝛ sic diffinit' a pho in ātepredica
mentis Uniuoca dicūtur quorū nomen ē
cōmune ꝛ ſᵐ illud nomen rō substantie est
eadem Equiuocū equiuocās ē t̃in⁹ siplex
sig̃ns plura ut h' diffinitur Equiuocū xō
equiuocatū ē res sig̃ta ꝑ t̃minū equiuocuȝ
ꝛ sic diffinit' a pho in anpredicamētis.
¶ Equiuoca dicit' quorū nomē solum ē cōe
ꝛ ſᵐ illud nomē rō substantie ē diuersa
¶ Predicabile ꝓpe sumptū didit' i quinqȝ
ul'ia scilicȝ gen⁹ spēȝ dr̄aȝ ꝓpriū ꝛ accidēs
¶ Aduerte ꝙ cōiter dicit' ꝙ diui° p̃bilis in
iᵃ quiqȝ ē diuisio analogi in analogata
Analogū enim ē illud quod dicit' de pl'rib⁹
ſᵐ idem nomen ꝛ eandē rōem sȝ ſᵐ prius
ꝛ posteri⁹ cum p̃bile p pri⁹ dicatur de gn̄e
ꝙ de aliis Strod⁹ tamē uult i questiōib⁹
suis sup p̃bilia ꝙ sit diui° gn̄is in species
Utraqȝ opinio probabilis est elige que ti
bi magis placet ꝛc

GENUS EST TERMI/
nus ūiuoc⁹ p̃bil' in q̇d de pl'rib⁹
differētib⁹ spē ut al' de hoie ꝛ asino Gen⁹
diuiditur in gn̄alissimū ꝛ subalternum
Generalissimū ē t̃min⁹ qui cū sit gen⁹ nō

pōt esse spēs Subalternum ē t̄min⁹ qui sic est genus ꝙ potest esse species.

¶ Aduerte circa diffinitū ꝙ gen⁹ dicitur trib⁹ modis ꝫm porphi᷑ i cap° de genere. Primo° dicit̄ collectio mltorū quoddam° se habentiū ad unum pricipiū ut collectio eorū qui sūt de eadē parentela descēdenᵐ ab uno 2° dicit̄ gen⁹ quod ē principium uniuscuiusqꝫ gn̄atiōis sicut pater ⁊ patria 3° dicit̄ gen⁹ cui supponit̄ spēs ⁊ sic accipi tur i ꝓposito cū de eo fit s̄mo aput logicos ⁊ ph̄os quarto° etiā solꝫ a ḡmaticis acci/ pi ꝓ differēᵃ sexus ut cū dicit̄ berta ē gn̄is fēi ⁊ sortes mascl'i ¶ Aduerte circa diffi/ nitionē ꝙ quatuor ꝑticl'e ponūt̄ i hac diffi nitione pri^a ē li t̄i⁹ qui ē loco gn̄is i qua ꝯuenit cū oibus aliis t̄minis 2^a uniuoc⁹ ꝑ qu i differt a t̄minis nō uniuocis sicut sūt t̄mini singl'ares trāscendētes termini complexi ⁊ t̄i equiuoci ⁊ ꝯuēit cū omnib⁹ 3^a ̄pbilis i quid ꝑ quā differt a dīa ꝓprio ⁊ accn̄te que nō ̄pdicant̄ i quid ⁊ ꝯuēit cum spēcie quarta de plurib⁹ differētib⁹ spē ꝑ qua dīt a spē que ̄pdicat̄ de plurib⁹ differē/ tibus numero solum Posses tamē dicē ⁊ melius ꝙ sunt tria i hac diffinitione ⁊ ꝙ li terminus uniuoc⁹ ē pri^a ꝑticula que est loco gn̄is . alie ꝯo sūt loco differentie.

¶ Aduerte 2° ꝙ porphiri⁹ i capl'o de gn̄e ināuit duas diffinitiōes gn̄is Pri^a ē gen⁹ est illud cui suppōitur spēs 2^a ē genus est ꝙ ̄ptur de plurib⁹ drn̄tib⁹ spē i quid . Et duas etiam descriptiōes gn̄alissimi assigt prima ē . gn̄alissimū ē illud ꝙ cū sit gen⁹ non pōt esse spēs 2^a ē gn̄alissimū est illud ꝙ nō habꝫ supraueniēs gen⁹ . ⁊ alias etiā descriptiōes sbalterni ponit pria est gen°. sbalt̄nuꝫ ē ꝙ cū sit gen⁹ pōt esse spēs 2^a ē sbalt̄num ē ꝙ habꝫ supueniens gen⁹.

SPECIES EST t̄i⁹ uniuoc⁹ nō supmus ̄pbilis i quid de pluribus differētibus numero ut hō de sorte ⁊ platon: Spēs diuidit̄ in spēm spēalissimā ⁊ sbalt̄naꝫ Spēs spēalissima est i^a que cū sit spēs non potest esse genus Subalt̄na ꝯo ē i^a que cū sit spēs pōt esse genus Uel spēs spēalissima ē t̄in⁹ uniuocus ̄pbil' de pl'ib⁹ differētib⁹ nūo solum.

¶ Aduerte circa diffinitū ꝙ spēs ōꝛ duo/ bus modis ꝫ porᵐ in cap° de spē p° spēs dicitur forma seu pulchritudo rei et isto° ōꝛ ꝙ spēs p̄ami digna est impio 2° accipit̄ spēs ꝓ eo quod pōitur sb assignato gn̄e ⁊ sic accipitur i ꝓposito cum de ea fit sermo apud logicos ⁊ ph̄os 3° etiam modo solet accipi a ḡmaticis ꝓ dīa impositiōis nois ad sign̄dum ꝫ ꝙ dicit̄ uox p̄mitiua est illa que fuit primo imposita ad sign̄dū . deri/ uatiua ꝯo s̄ario ⁊ mediāte alia.

¶ Aduerte circa p̄mam diffinitionēꝫ spēi ꝙ tres ꝑticule ponūtur i ea pri^a est t̄min⁹ uniuoc⁹ que ē loco gn̄is ꝑ quā ꝯuenit cum aliis ul'ib⁹ 2^a nō sup̄m⁹ ꝑ quam differt a generalissimo quod dicitur sup̄m⁹. ꝯuēit tn̄ cū aliis ul'ibus que nō sunt gn̄a gn̄alissima 3^a ̄pbilis i quid de pl'ib⁹ differētib⁹ numero ꝑ quā differt a dīa ꝓpo ⁊ accn̄te Nec li differētib⁹ numero ē quarta ꝑticl'a qꝛ nō facit ipsum diffinitū differre ab a° a quo nō differat ꝑ ꝑticulas ̄pcedentes sed pōitur ad declarādum t̄ciam ꝑticulā ⁊ ad exp̄mendū magis naturā diffiniti Nam posset esse dubiū de quib⁹ ̄ptur spēs ꝙ si scires ꝙ spēs est t̄in⁹ uniuoc⁹ nō supmus ̄pbilis i quid de plurib⁹ . ut ergo 3^a ꝑticl'a optie declaret̄ addit de plurib⁹ differētib⁹ numero tm̄ ⁊ hec ē tm̄ una ꝑticl'a ⁊ nō due ⁊ sic tantum tres particule sunt in hac diffinitione ⁊ non quatuor.

¶ Aduerte circa ultimā diffinitionēꝫ spēi spēalissime ꝙ li solū declarat illā ꝑticulam numero i° itelligēdo Spēs ē que ̄ptur de plurib⁹ dn̄tibus solū numero ⁊ tūc diffi° nō ꝯpetit gn̄i dicēdo gen⁹ ē ꝙ ̄ptur de pluribus differētibus numero solū qꝛ secūda expones est falsa scilicꝫ ⁊ gen⁹ ̄ptur de pluribus differētib⁹ nō numero qꝛ gen⁹ ̄pdi/ catur de plurib⁹ differētib⁹ spē . sed differentia spē sunt differēᵃ nō numero ꝫ ̄ptur de pluribus differentib⁹ nō numero Et si dicis i^a ē falsa dīa spē sūt dīa nō numero qꝛ i^a ē ꝯa dīa spē sūt dīa numero . dicitur ꝙ i^a sūt simul ꝯa dīa spē sūt dīa numero

24

⁊ dĩa ſpē ſũt dĩa nõ numero q̃uis iᵃ ſit fᵃ dĩa ſpē nõ ſũt dĩa numero. genus ḡ p̃tur de plurib⁹ differẽtib⁹ numero ⁊ etiã p̃tur de pl'ibus differẽtib⁹ nõ numero q̃uis iſta ſit falſa genus nõ p̃tur de plurib⁹ differẽtibus numero ❡ Aduerte ulteri⁹ ꝙ por⁹ i capᵒ de ſpē poſuit tres diffinitiões ſpei. pᵃ fuit. Spẽs ẽ que ponit̃ ſb aſſignato gñe. 2ᵃ Spẽs ẽ de qua genus p̃tur in quid. 3ᵃ Spẽs ẽ que p̃tur de plurib⁹ differẽtibus numero prime due diffinitiões competũt cuilibȝ ſpei ⁊ opȝ ſupplẽ hãc ꝑticulã mediate i utraqȝ 3ᵃ diffiᵒ ꝯpetit ſoli ſpei ſpẽaliſſime ⁊ opȝ addẽ hãc ꝑticulã ſolũ i fine de ſpē ſpẽaliſſima Duas alias diffinitiones poſuit por⁹. prima ẽ Spẽs ſpẽaliſſima eſt illa ultra quã nõ ẽ alia iferior ſpẽs. 2ᵃ fuit Spẽs ſpẽaliſſima ẽ iᵃ que ſic ẽ ſpẽs ꝙ non poteſt eſſe genus.

DIFFERENTIA EST terminꝰ uniuocꝰ p̃dicabil' ꝯpl'ibꝰ in quale eſſentiale ut rationale.

❡ Aduerte ꝙ dĩa trib⁹ mõis dicit̃ ſȝ porphiriũ i capᵒ de dĩa ſcilȝ cõiter ꝓprie ⁊ magis ꝓprie Dĩa cõiter dicta ẽ iᵃ per quam aliquid differt ab aᵒ alteritate quadã .i. diuerſitate quadã q̃uocũqȝ mõ ſit Dĩa ꝓpe dicta ẽ iᵃ qua alterũ differt ab alio inſeparabili accñti Dĩa magis ꝓprie dicta ẽ qua alterũ differt ab altero ſpẽcᵃ dĩa ut rõale eſt hois dĩa. ⁊ de hac ultima eſt ſermo in ꝓpoſito Porphiri⁹ etiã põit duas alias diuiſiones dĩarum prima eſt Dĩarum aᵃ facit alteratũ aᵃ facit aliud faciẽs aliud uocat̃ dĩa ſpecifica faciẽs alt̃atũ diuidit̃ q2 uel facit alteratũ ꝑ accñs ſeparabile uel ꝑ accidẽs iſeparabile 2ᵃ diuiſio. Dĩarum aᵃ ſeparabil' aᵃ iſeparabilis Inſeparabiliũ dĩarum aᵉ ꝑ ſe ut dĩe ſpẽcᵉ alie ꝑ accidẽs ut accñtia iſeparabilia ❡ Aduerte circa diffinitionē ꝙ tres ꝑticule ponũtur que ex dictis patent ideo dimitto eas declarare ❡ Aduerte 3ᵒ ꝙ por⁹ i capl'o de dĩa poſuit quinqȝ deſcriptiones. prima ẽ Dĩa ẽ qua ſpẽs habũdat a gñe. 2ᵃ Dĩa ẽ que p̃tur de pluribus differẽtib⁹ ſpē i eo ꝙ quale eſſentiale. 3ᵃ diffiᵒ Dĩa ẽ ꝙ ẽ aptũ natũ diderẽ ea que ſunt ſb eodem gñe quarta ẽ Dĩa ẽ qua differũt a ſe ſingula. quita ẽ Dĩa eſt que diuidit ea que ſũt ſolũ ſb eodē gñe ⁊ ꝯcludit genus ad eſſe ſpecificũ ⁊ ẽ ꝑs rei. ⁊ q2 uni⁹ rei ẽ tm̃ una diffiᵒ priᵒ topicorũ ideo nõ ſũt tot diffinitiones dĩe unoᵒ ꝯſiderate ſed ſm̃ diuerſas ꝯſiderationes ut habet uideri in liᵒ p̃biliuin. prima eiȝ datur de dĩa ut ẽ conſtitutiua. 2ᵃ datur de dĩa itermedia ut ẽ ul'e. ⁊ ſi remoueat̃ differẽtib⁹ ſpē eſt ꝓpa diffinitio dĩe iquãtum agitur de iᵃ li ⁊ ibi 3ᵃ datur de dĩa ut ẽ diuiſiua gñis in ſpẽs. quarta ut differre faciat ſpẽs. quita ut diuidat gen⁹ ⁊ ꝯſtituit ſpeciem.

PROPRIUM EST TERminus uniuocus predicabilis de pluribus in eo ꝙ quale eſſentiale conuertibiliter ut riſibile. ❡ Aduerte circa diffinitum ꝙ ꝓpriũ quadrupliciter ſumit̃ ſm̃ porm̃ i capl'o de ꝓprio. uno mõ ꝙ ſoli conuenit ⁊ nõ omni ut eſſe medicũ ẽ ꝓpriũ hõi 2ᵒᵒ conuenit omni ſed non ſoli ut eſſe bipedeȝ ẽ ꝓpriuȝ hois. 3ᵒᵒ ꝙ cõuẽit omni ⁊ ſoli ſed nõ ſemꝑ ut caneſcẽ ẽ ꝓpriũ hõis quartoᵒ ꝙ ꝯuenit omni ſoli ⁊ ſꝑ ut riſibile eſt ꝓpriũ hois ⁊ de hoc ẽ ſermo i ꝓpoſito. ❡ Aduerte circa diffinitionem ꝙ quatuor ꝑticule ponũtur i ea que de ſe note ſũt ideo ex te conſidera eas. ❡ Aduerte 3ᵒ ꝙ por⁹ in capᵒ de ꝓprio ſic diffinit ꝓpriũ Propriũ eſt illud ꝙ accidit omni ⁊ ſoli ⁊ ſꝑ. ⁊ ꝑ hoc ꝙ dicit accidit datur itelligi ꝙ ſit p̃dicatuȝ accñtale ꝙ p̃tur i quale. ⁊ ꝑ hoc ꝙ dicit ci ſoli ⁊ ſꝑ datur itelligi ꝙ p̃tur ꝯuertibilit̃ ⁊ ſic ideȝ eſt ac ſi diceret ꝓprium eſt p̃dm̃ accidentale quod p̃tur in quale ꝯuertibil'r.

ACCIDENS EST TERminus uniuocus p̃bilis ꝯ pl'ib⁹ i eo ꝙ quale accñtl'e nõ ꝯ^u^tibl'r ❡ Aduerte circa diffinitũ ꝙ li accidẽs dupliciter ſumitur. unoᵒ ut ẽ nomẽ pᵉ ipõnis alioᵒ ut ẽ nomẽ 2ᵉ ipoſitionis Si accipiat̃ primoᵒ adhuc dupliciter ut dicitur quinto methaᶜᵉ q2 uno mõ dicit̃ illud ꝙ ẽ ꝯtingẽs

in paucioribꝰ alioº illud qꝺ ē adueniens enti in actu post eē cōpletū ꞇ hoc modo loquitur methaᶜᵒ cū dicit ens i sbstātiam ꞇ accñs ꞇ illud sic sūptū ē equiuocū ad .ix. p̄dicamēta accñᵐ. Si uero accipiat 2ᵒᵒ ad huc quadruplr̄ sūit .uno mō ut sigt idē ꝙ extraneū ꝓut sumit i elēchis ī fallaᶜ accñtis alioº sigt idē ꝙ itentio 2ᵃ scilꝫ qꝺꝺ i quod causat ex sola ꝯsideratione itellectus ꞇ iᵒᵒ oīa quīqꝫ ulia sūt accña. alioº sigt idem ꝙ p̄tum nō essenciale ꞇ sic dicitur ꝯ p̄mentū essentiale ꞇ sic ē cōmune duobꝰ ultīs ulibꝰ ꞇ ponit i diffinitiōe ꝓprii a porº. quartoº dicit idē ꝙ p̄tu n nō essēnciale nec p se siue non ꝯuertibilr̄ ꞇ sic ē quintū ule de quo ē sermo in ꝓposito. ❧ Aduerte circa diffinitiones ꝙ quatuor p̄ticule ponuntur in ea que clare sunt ideo uide ex te.

❧ Aduerte ulterius ꝙ porphiriꝰ in caplo de accñte ponit tres diffinitiones accidētis Priᵃ fuit Accidēs ē ꝙ adest ꞇ abest preter sbiecti corruptionē post quā diffinitionem posuit diuisionē uni accñtis ꝙ accidētium quoddā ē sepabile ut moueri ꞇ quiescere ꞇ quoddam isepabile ut nigredo a coruo ꞇ ethiopi ꞇ albedo niui Et diffiniº data ꝯpetit cuilibꝫ accidēti qz isepabile accidēs ad huc pōt abesse sᵐ itellectū. 2ᵃ diffinitio fuit Accidēs ē ꝙ ꝯtingit inesse ꞇ nō iesse 3ᵃ diffiniº fuit Accidēs ē ꝙ nec ē genꝰ nec spēs nec dīa nec ꝓpriū sꝫ aut ē i sbiecto sbsistens. In prima diffinitione p hoc ꝙ dicit abest datur itelligi ꝙ ē p̄tum accidētale ꞇ p li abest p̄ter sbiecti corruptionem datur itelligi dīa scilꝫ sb cuiꝰ opposito potest sub iectum itelligi sine repugnātia itellectuum. Uel sic Accidēs ē p̄tum nō essentiale sb cꝰ opposito pōt sbiectū itelligi sine repugnāᵃ itellectuum. ❧ Uel sic Accidēs ē p̄dicatum nō essentiale sb cuiꝰ opposito pōt sbiectū intelligi. Uel sic Accidēs ē ꝙ p̄tur accidētalr̄ non ꝯuertibiliter. ❧ Sufficiēᵃ quīqꝫ p̄dicabilium iᵒᵒ habet ꝙ omne ule aut ē p̄bile essētialiter aut accidētaliter. si essētialiter aut in quid aut in quale si in quale illud ē dīa si in quid aut de pluribꝰ differētibꝰ specie aut de pluribꝰ differētibꝰ numero. si spe sic est genꝰ si numero spēs. Si uero accidētalr̄ aut ꝯuertibilr̄ ꞇ sic ē ꝓpriū aut non ꝯuertibilr̄ ꞇ sic ē accidēs ꞇc.

❧ Aduerte ꝙ sufficiētia p̄bilium nō est nisi ꝓbatio quedā p quā p̄dicabile ꝓbat sufficienter diuidi in iᵃ quīqꝫ ꞇ nō i plura. Et hoc ꝓbat reducēdo istā diuisionē ad bimēbrem qz ois bōa diuiº debꝫ esse bimēbris uel reducibilis ad bimēbrē ꞇ ꝙ oēs diuisiones bimēbres quas facit magister sūt bōe patꝫ qz iᵉ diuisiones sūt bone cuiꝰ mēbra nō coīcidūt ꞇ nihil sb diuiso ꝯtinetur quin sub mēbris diuisionis ꝯtineat ut patꝫ de mente Boetii i libro diuisionū sed hic ē huiusmodi ergo ꞇc. Ex p̄dictis pōt itelligi que sit p̄diº directa ꞇ que idirecta. Predicatio directa ē iᵃ i qua iferiꝰ p̄tur de suo supiori.

❧ Aduerte ꝙ rō huiꝰ qz p̄tio directa ē qñ seruatur uera rō p̄tionis. ē ꝙ illud quod sbicit se habeat p modū materie respectu illiꝰ ꝙ p̄dicat ꞇ ꝙ illud quod p̄tur se habeat p modū forme respectu illiꝰ qꝺ sbicit. Cum aūt supius se habeat p modū forme respectu iferioris ꞇ iferiꝰ p modū materie respectu supioris. ideo quādo supiꝰ p̄tur de suo iferiori ē p̄dicaº directa. ec° sōmō idirecta ē p̄dicaº. ❧ Predicaº essentialis est iᵃ i qua supiꝰ p̄tur de suo iferiori uel ecᵒ ulr̄ dīa de aliquo suo idiuiduo ul ē aliquo illorū. Predicatio accñtalis ē iᵃ i qua ꝓpᵐ uel accñs p̄dicat de gñe spē uel dīa uel de aliquo suo idiuiduo uel ecᵒ. Uel breuius Predicaº essentialis ē p̄tio tmiorū eiusdē p̄dicamēti. Predicaº accñtalis ē p̄tio tioꝝ diuersorū p̄mētorum. Terminus supior dicit qui ꝯtinet aliū ꞇ nō eē ut aīal respectu hois. Infeᵒʳ q ꝯtinet ut hō respecᵘ aīalꝭ.

❧ Aduerte ꝙ essentiale capitur tripliciter uno mō illud dicit essentiale alicuius ꝙ est de essentia eiꝰ ꞇ sic quodlibꝫ superiꝰ ꞇ dīa ē de essentia iferiori. alioº essentiale dicit ꝙ est fluēs ab essentia ꞇ sic ꝓpria paº dicit essentialis sbiecto. 3ºº dicit aliquid essentiale alicui qz pōit i diffinitiōe eiꝰ ꞇ tñ nō ē de essentiaᵃ eiꝰ ut sbiectū posita i diffinitiōe accñtis dicit essentialis accñti ꞇ hꝰ magis ꝓprie appellat esse de itrīseca rōne eiꝰ q̄ de

25

essentia sicut subiectuz ī specu̅ ꝑpe passiōis
¶ Ad ꝑpositum ꝑtio essentialis est quando
essentiale primo ꝑtur de re ul' eius ꝛ non aliis
modis. ¶ Aduerte 2° ꝙ accidētale dicitur
dupliciter uno mō ut distinguit̄ cōtra ꝑ se
alio° ut distinguit̄ cōtra essentiale. si accipiat̄
primo falsū ē dicere ꝙ risibile sit ꝑtum acci
dētal: hois ꝑmo ē ꝑ se i primo dicendi per se
si uero capit̄ 2° uerū ē ꝙ risibile sit ꝑtuz
accidētal: hois quia nō ē essentiale homini.
Ad ꝑpositū ꝑtio accidētalis diuidit̄ a ꝑto
accidētali 2° non autem primo modo.
¶ Aduerte 3° dēam iter t̄minū supiorez ꝛ
magis cōem q: ois t̄min⁹ supior ē magis
cōmunis ꝛ nō eē. si eiz debz esse superior
debz esse supra aliū in recta linea ꝑmētali
aliter nō ē supior ideo ēs nō ē t̄min⁹ supe/
rior ad substātiam s; bū termin⁹ cōmunior
Similit̄ se habz respectu min⁹ cois q: ois
iferior est min⁹ cōmunis ꝛ non eē quia si
debz esse inferior debz esse infra alium in
recta linea predicamentali.
¶ Dubitat̄ circa dicta primo circa directam
ꝑtionē q: aliquādo ē ꝑtio directa qn̄ supi⁹
nō ꝑ̄de iferiori ut dicēdo hō ē risibil' eq⁹
ē hinnibil'. ꝛ ita de aliis i quibus ꝑ̄t equale
de equali ergo diffini° magistri mala. tenet
cōseq̄ntia q: alicui ꝯpetit diffinitū cui nō
ꝯpetit diffini°. añs aūt ē de mēte porphirii
in cap° de spē ubi dicit oportet eni equa de
equis ꝑdicari aut maiora de minorib⁹ ubi
oēs expositores dicūt ꝙ loquit̄ de ꝑtione
directa. ¶ Dubitat̄ 2° circa ꝑtionē essentia
lem qr cū magister duplicit̄ declarat ꝑtio/
nem essentialē ꝛ aliqua sit ꝑtio essentialis ꝑz
declarationē 2am que nō erit essentiāl' ꝑz pri
maz declarationē uidet̄ ꝙ p^a declara° sit di/
minuta ꝯñ i nō. añs ꝑbat̄ q: i^a hō ē asin⁹
ē essentialis ꝑm declarationē ꝑ^m q: ē ꝑtio
tiorum eiusdē ꝑ̄nenti ꝛ tamen non ē essen
tialis ꝑm ꝑmam declarationē q: non ꝑtur
superius de suo iferiori nec dēa de aliquo
illorum nec eē. ¶ Ad primum dicit̄ ꝙ ma/
gister nō loquit̄ de omni ꝑtiōe directa sicut
porphiri⁹ sed solū loquitur de omni tali
ꝑtiōe directa que fit ex t̄is q̄ sūt i recta li^a
ꝑntli. Ad 2^m ꝑz solutio ideo require tu.

PREDICAMENTUM

est ordina° pluriū t̄minorum
ꝑ^m sub ꝛ supra ꝛ diuidit̄ i decē
ꝑdicamēta. ¶ Aduerte ꝙ ꝑntum secūdum
simplicius i ꝯmēto ꝑmētoruz sumit̄ quadru
plicit̄. primo cōiter ꝑ omni t̄mino ꝑdicabili
siue sit cōis siue sit singl'is. 2° ꝑprie ꝑ t̄io
cōmuni de plurib⁹ ꝑ̄bili. 3° magis ꝑprie
ꝑ gn̄alissimo i aliquo ordine ꝑdimentali.
quarto maxie ꝑprie ꝑ ordiatione pluriuz
t̄minorū se habētium ꝑ^m sb ꝛ supra ꝛ isto°
capit̄ i ꝑposito. ¶ Aduerte 2° circa diuisionē
ꝑmenti i i^a. x. ꝙ huius diuisionis sufficiē^a
sic potest haberi Quia ois ordina° ꝑntl'is
aut ē t̄minorū significātiuz substantiā aut
t̄minorū sigficātiū accidēs. si primo° ē ꝑdi/
camētuz substan^e. si 2° aut ē t̄minoꝝ sigfi
cantium rez absolute aut respectiue si primo°
adhuc dupliciter q: uel tal' res ē rōe mate/
rie ꝛ sic ē q̄titas uel rōe forme ꝛ sic ē qua
litas Si uero respectiue dupliciter quia uel
intrinsece uel extrinsece. si ꝑ intrinsecū sic ē rl'atio
que iheret substan^e rōne fundamēti quod ē
intrinsecum Si aūt sit ꝑ extrinseca aut illō
extrinsecū compat̄ ad substātiā sicut agēs ad
patiēs aut sicut mēsura ad mēsuratuz aut
sicut habit⁹ ad id ꝙ habet ipsuz. si primo°
causant̄ duo ꝑdicamēta scilz actio ꝛ passio
Nam mot⁹ ut ē ab agēte dicitur actio ut
recipitur in paciēte dicit̄ passio. Si 2° o ut
mēsura ē dupliciter q: uel mensura illa est
tempus ꝛ sic resultat quādo causat̄ a t̄pre
in re tēporali. uel ē locus ꝛ hoc dupliciter
q: uel compat̄ ad substātiā absolute ꝛ ē ubi.
naz ubi causatur a loco i locato. aut ꝯpat̄
ad locatū nō absolute sed i habitudine ad
ptes locati ꝛ sic est positio Si uero extrin
secum cōparet̄ ad substantiā sicut habit⁹ ad
illud ꝙ habz ipsū ꝛ sic est habitus. ¶
Quorū prim^m ē substancia cui⁹ gn̄alissimū ē
substātia sb quo ꝑ̄it̄ corp⁹ sub corpore corp⁹
aiatū sub corpore aiato aial. sub animali
hō sub hoie sortes ꝛ plato ¶ Predicamētū
substan^e sic describit̄ Est ordinatio pluriuz
t̄minoruz sigficatiuū substātiā ꝑ sub ꝛ supra
illi t̄i signt substātiā ꝑ quos ispōdet̄ ad iter
rogationem factam per quid de rebus

sbstantialibus ut homo animal.
¶ Aduerte ulteri⁹ q̄ unaqueq̄ȝ res sussi/
cientissime cognoscit cū noīe diffinitionē ⁊
ꝓprietate cognoscibili. ideo sbam his tri
bus declarabim⁹ Nom aūt declarabim⁹ si
ethi^{am} noīs dabimus Unde sba analo^{ce}
dicta dicit a sbstādo uel sbsistēdo. non eiȝ
dicit a sbstando tantū q2 nō oīs sba sbstat
De⁹ eni ē sba ⁊ nō sbstat accidētib⁹ n^{c} dici
tur a sbsistēdo tantū q2 materia prima est
sba ⁊ tamē non subsistit sed bene dicitur a
sbstando uel sbsistēdo q2 oīs sba sbstat uł
sbsistit Substātia aūt pricipał dicit a sub
stando uel sbsistendo uł Oīs eiȝ sbstātia
p̄dicamētał sbstat ⁊ sbsistit. oīs sba sbstis uł
sbsistēs ē sba p̄dicamentalis ⁊ ideo de⁹ ⁊ mate
ria prima nō sūt in p̄dicamento substantie ¶
Diffinitionē sb p̄dicamentalis pōit Auicenna
sexto sue metha^{ce} distiguēs de sba dicit q̄
pōt dupliciter capi. sciłȝ analogice ut ē cōis
ad oēs sbas ⁊ sic tūc describit Substantia
est ens nō in subiecto existēs. alio⁹ accipit
p p̄dicamentali substātia ⁊ sic diffinit Substā
tia ē ens hn̄s substātialē quidditatē c⁹ esse
ē i subiecto nō esse ⁊ sic de⁹ ⁊ materia pri
ma nō recipiūt p̄dicationē substantie in recto. ¶
Proprietates substātie pōit phus i p̄dicamen
to subst i^{c} dicēs q̄ maxie ꝓpriū ē substātie
esse susceptiuū ꝯriorū s^{m} sui mutationē.
Hui⁹ aūt p̄dicamēti ⁊ aliorū arboreȝ posui in
margine ut facili⁹ iuuenes menti commē
dare possint.

¶ 2^{m} p̄dicamētū. s. q̄titatis.

PREDICAMENTUM q̄titatis ē ordinatio pluriū sinoꝝ
sigificatiuū q̄titatē se habētiuū
s^{m} sub ⁊ supra Illi enim sigficāt q̄titatē
p quos respondet ad questionē factam de
reb⁹ substātialib⁹ p q̄tum uel p quod.
¶ Aduerte circa hoc p̄dicamentū q̄ quātitas
sic describit a pho i quito metha^{ce} i ꝯtexto
Quātuȝ ē illud quod ē diuisibile i ea que
insūt quorū quodlibȝ ē natū esse hoc aliqd
Quātitas ꝯtinua ē i^{a} cui⁹ ptes copulātur
ad terminū cōem. Quātitas discreta ē illa
cui⁹ ptes nō copulāt ad aliquē t^{mi}^{m} cōeȝ.
Linea ē q̄titas lōga sine latitudine ⁊ ꝓfū
ditate cui⁹ extrema sūt duo pūcta Supfi/
cies ē q̄titas lōga ⁊ lata sine profūditate
cui⁹ extrema sūt due lineę Corp⁹ ē q̄titas
lōga lata ⁊ ꝓfūda cui⁹ extrema sunt due
supficies Loc⁹ ē ultia supficies corporis ꝯti
nētis imobił p⁹ Tēp⁹ est nūer⁹ mot⁹ p^{i} mo
bił s^{m} pri⁹ ⁊ posteri⁹ Nūer⁹ est mł'titudo
ex unitatibus agregata Orationem tacȝ
magr licȝ etiā phus posuerit i p̄dicātis quia
ibi loqtur phus s^{m} opinionē archite tarē/
tini ⁊ nō s^{m} ꝓpriā opinionē. Proprietas
uero q̄titatis ē s^{m} eā equale ł inequale dici
Sufficiē^{a} coꝝ que ponut i p̄dicato q̄titatis
pōt haberi p has diuisiones s^{m} magistrum
quarū pma ē Oīs q̄titas aut ē mēsura ꝯti^{a}
aut discreta. pȝ q2 ro mēsure p se ꝯpetit cuili
bet quātitati ut pbat. x⁹. metha^{ce}. 2^{a} diuisio
Oīs diuisio discreta aut ē pmanēs aut succes
siua. si pmanēs i^{a} ē numer⁹. si successiua i^{a}
erit oīo. 3^{a} diuisio. Mēsura conti^{a} aut est
pmanēs aut successiua. si pmanēs ē magni
tudo. si successiua ē tēpus ¶ Quarta diuisio
Oīs mensura ꝯti^{a} pmanēs aut est itrinseca
aut extrinseca. si intrinseca sic ē linea supfi/
cies ⁊ corp⁹. si extrinseca ista ē loc⁹. Quinta
diuisio Oīs mensura itrinseca pmanens aut
mensurat s^{m} unā dimēsionē tantū ⁊ sic est
linea aut s^{m} plures dimēsiōes ⁊ sic ē supfi
cies ⁊ corp⁹. Sexta diuisio Oīs mēsura con^{a}
pmanēs itrinseca mēsurās s^{m} plres dimen/
siones aut mēsurat s^{m} duas tantū ⁊ sic est
supficies. aut mēsurat s^{m} tres ⁊ sic ē corp⁹
⁊ nō dant plres dimēsiones q̄ tres ut pbat
pmo celi q2 nō possunt esse plres dic̄ p̄dicamentis
q̄ sex Et ita patȝ q̄ q̄titatis ꝯti^{e} quiqȝ sūt
spēs sciłȝ linea supficies corp⁹ loc⁹ ⁊ tēp⁹.
Quantitatis uero discrete due sunt spēs
s^{m} āntiquos .s. numer⁹ ⁊ oratio.

¶ Tertiū p̄dicātū ē p̄dicātū qualitatis.

PREDICAMENTUM qualitatis ē ordinatio pliu sinoꝝ
sigficatiuū qualitateȝ s^{m} sub et
supra. Illi enim sigficāt qualitatem per

quos respōdet ad questionē querētē qual' est substācia accidētaliter.
¶ Aduerte circa hoc ꝯmentū ꝙ qualitas sic describitur a pħo in ꝯmētis. Qualitas est ſm quam quales esse dicimur. Primuʒ gen⁹ subalternuʒ ē habitus uel dispositio. Unde dispō pōt capi dupliciter. uno mō ut ē cōior habitu ⁊ tūc sic describitur. Dispō ē qualitas de facili aut de difficili mobilis alio° capitur ut ē qualitas distincta contra habitū ⁊ tūc sic describit Dispō ē qualitas de facili mobil'. ⁊ nō differt ab habitu nisi sicut minus ꝑfectū differt a magis ꝑfecto ut dicit Boeci⁹ i ꝯmentis. 2ᵐ gen⁹ ē Po/tencia naturalis uel ipotētia Capitur hic ipotētia non ut dicit ꝑuationē in subiecto apto nato. q: sic in nullo ꝑdicamento esset sed capit ꝓ potentia diminuta que reddit subiectū idispositū ad opaciones natura/les. Potentia dupliciter sumitur. uno mō ut ē de trāscendētib⁹ Potētia eīʒ ⁊ actus diuidūt ens. 2° metha^ce. alio° ut ē ꝑncipiū trāsmutādi aliquod in quaᵐ aliud aut ab alio iquāᵐ aliud ut ē ex natiuitate data ⁊ sic diffinit Potēᵃ ē qualitas ⁊ natura da/ta quā aliquid potēs uel ipotēs ē ad agen dum ⁊ sic sūit i ꝓposito. 3ᵐ gen⁹ ē passio uel ipassibilis qualitas. que differūt i hoc ꝙ pa° consurgit ex leui passiōe. passibilis xͦo qualitas ex forti alteratione ꝓcedit. Hec spēs differt a priᵃ q: qualitates uis⁹ tact⁹ gust⁹ ⁊ olfatus sūt i hac 3ᵃ spē ut in nuit aūt sens⁹ Sūt aūt i priᵃ ut sūt dispo sitiōes fixe i sbiecto. Quartū gen⁹ ē for ma uel circa aliquid ꝯstās figura. Boeti° dicit ꝙ accipit forᵃ ꝓ dispōne mēbrorum ꝯuenienti uel discōueniēti que repit solūʒ i reb⁹ aīatis figura uero ꝓ declaratiōe rei qualificate que repit i reb⁹ tā animatis ꝙ iaīatis. Albert⁹ xͦo uult ꝙ sit idē realiter differāt aūt rōne. q: forma dicit ut sbiectū informat. figura uero ut respicit ꝯmiatū Burle⁹ xͦo i ꝯntis dicit ꝙ eti i pōit expo/sitiue In septio tñ phisicorū dicit ꝙ forᵃ accipit ꝓ forma artificiuʒ. figura uero ꝓ forma artificialiū ⁊ naturaliū. Sīadeus dicit ꝙ forᵃ fit circa quātitatē que ē corp⁹ figura circa supficieʒ. rectitudo ⁊ ꝯcularitas circa lineaʒ ¶ Dubitaret quis an iste spēs qualitatis sint distincte ita ꝙ illud ꝙ ponitur i una spē nō ponatur in altera.
¶ Circa hoc sūt tres opiniones Albert⁹ ul't ꝙ sit spēs disticte. unde dicit ꝙ in priᵃ spē qualitatis sūt tantū qualitates isensibiles siue sit spūales ut uirtutes itellectuales ⁊ morales siue corꝑales ut sāitas ⁊ egtudo qualitates autem sensibl'es ut ꝑme ⁊ ꝑueni entes ab eis nō sūt i hac spē collocant' quia diuersorū generū ⁊ nō sbalternati pōitoꝝ diuerse sūt spēs ⁊ dīe. ꝙ aūt pħus exēpli/ficādo de his que sūt i pria spē qualitatis dicat ut calor ⁊ frig⁹. dicit albert⁹ ꝙ pħ⁹ nō uult ꝙ iᵃ sint in priᵃ spē qualitatis sed solū exēplificauit quō ꝯtingit aliquid fixe ihere uel nō fixe uel faciliter uel difficiliter Alii tamē dicūt ꝙ pħus ꝑ calorē intelligit iram. ꝑ frig⁹ xͦo tristiciā que sūt i priᵃ spē cū sit qualitates isēsibiles. Burle⁹ aūt ul't ꝙ nō sint spēs ꝓprie q: idē realiter repitur i plurib⁹ spēbus. Nam calor ſm pħum ⁊ frig⁹ sūt i ꝑma spē qualitatis ⁊ i 2ᵃ ⁊ etiaʒ in 3ᵃ sed sūt modi q: rōne differūt. ꝑ aliaʒ eni rōnē sūt i priᵃ ⁊ i 2a ⁊ i 3ᵃ spē. sūt enim i 3ᵃ ut sūt pricipiū opacionis itellctual'. sūt aūt i 2ᵃ ut sūt pricipiu opaciōis realis. sūt aūt i pᵃ ut sūt fixe dispōnes uel nō fixe in sbiecto. Magister aūt in suis ꝯntis uult ꝙ nō sūt spēs nec sūt modi sed sunt spēs modales ꝑtinētes ad h° ꝯntuʒ ſm esse. ⁊ ad ꝯntum relationis ſm dici Non sūt autem spēs ꝓprie q: aliquid quod ē i una spē est etiaʒ i alia spē ut caliditas frigiditas que sūt i ꝑma spē sūt etiā i 3ᵃ ut durū ⁊ molle que sūt i 2ᵃ spē sūt etiā i 3ᵃ quia sūt quali/tates sesibiles ſm pħum septio physicoruʒ Nec sūt modi ꝓprie q: mod⁹ i eo ꝙ mod⁹ non ē ꝑ se i ꝯnto illo cui⁹ ē mod⁹ sed sunt spēs modales cōicantes quid nō simplici/ter ſm oīa cōtenta sb eis. sʒ ſm quid iqᵐ unū ⁊ idē iuenitur i pluribus illarū spēꝝ. unde qualitates sēsibiles que sūt i prima spē sūt qualitates acquisite. que uero sunt in 2ᵃ spē sūt inate. qualitates aūt sēsibiles sūt i 3ᵃ spē siue sit acquisite siue sit innate

Nihil ergo qꝫ ē i pma spe est in 2ª. ꝛ nihil qꝫ
est in 2ª est in prima. aliquid tamen qꝫ est
in prima est in 3ª ꝛ aliquid quod ē in 2ª ē
in 3ª. Cū aūt plus dicit Diuersorū gn̄m
nō sbalternatiꝫ positorū diuerse sunt spēs
intelligitur de generibus siplr dictis.
non autē sm̄ quid ut 1ª ꝛc. Tu potes ad
dere quartā opinionē ꝛ dicere qꝫ non sunt
modi diuersi nec spēs modales sꝫ modi spe
ciales ꝛ considera parūp super hoc. ¶
Sufficiētia aūt huius pnti a diuersis di
uersimode assignatur. Magister talē po
suit rōem i pntis suis Dīs qualitas aut in
est sbstāe rōne forme aut rōne materie. si
rōne forme aut rōne forme acquisite aut
inate. si rōne forme acquisite illa ē habit
uel dispō. si rōne forme inate iª ē natural
potēª uel ipotentia. si autē iest rōe materie
aut rone materie paciētis aut rōne materie
tminate. si rōe materie paciēts iª est passio
uel passibilis qualitas. si rōne materie ter
minate iª ē forma uel figura Materia ei
nō solū a quātitate sꝫ etiā a forª sbali fiat
Bradeus dicit qꝫ qualitas cū sit quidam
modus ꝛ modus sit dtminatio quedaꝫ ꝫ
qualitas sit de tminis qua determinatur
potēª sbiecti ad esse accidētale. ꝛ hoc potest
tripliciter esse qꝛ uel i ordine ad naturam
ꝛ sic ē habit uel dispō qꝛ ut dicitur septio
physicorū Habit sūt dispōnes quedā per
fecti ad optimū Perfectū aūt ut ibi sbdit
est quoddā i dispositū sm̄ naturaꝫ. uel deter
minat potētiā sbiecti ad actionē ꝛ passiōeꝫ
ꝛ hoc dupliciter qr uel i ordine ad actionē
ꝛ passionē nō solū simpliciter ꝛ sic ē potēª
naturalis uel ipotētia. aut i ordie ad actio
nem ꝛ passionē insensuꝫ ꝛ sic ē passio uel
passibilis qualitas. aut dtminat potētiā
sbiecti in ordine ad qn̄titatē ꝛ sic est forma
uel circa aliquid constās figura ¶ Burle
aūt ē diceret qꝫ cū qualitas sit quedā dispō
sbstantie pōt considerari dupliciter aut in
ordie ad sbiectū aut i ordine ad actionē ꝛ
passionē. si primo est dupliciter aut sm̄ mo
dum iherēdi fixe uel non fixe ꝛ sic ē habi/
tus ꝛ dispō. aut sm̄ modū tminādi ꝛ sic est
forma uel circa aliquid constans figura.
si 2º scilꝫ in ordine ad actionē uel passiōeꝫ
ꝛ hoc dupliciter. qꝛ uel ut ē pricipiū actiōis
ꝛ passionis realis ꝛ sic ē potētia naturalis
uel ipotētia. uel ut est pricipium opationis
itentionalis ꝛ sic ē passio uel passibil qua/
litas. Ex his collige arborē ut tibi placꝫ.

¶ Quartū pntū ē pntū relationis.

PREDICAMENTUM
Relationis ē ordinatio pl'iuꝫ
iminorum significātiū relatio
neꝫ sm̄ sꝫ ꝛ supra Illi enim significant re
lationeꝫ p quos cōueniēter respōdetur ad
questionē querētē de aliquo ad quid est.
Quesitiuū eniꝫ huius pnti est questio ad
quid sm̄ magistrū in pntis suis.
¶ Aduerte circa hoc pntum qꝫ relatiuū sic
diffinitur a pho i pntis Ad aliquid dicūt
quecūqꝫ hoc ipsū qꝫ sunt aliorū dicunt uel
quolibꝫ alr ad aliud Primū gen sbalter
num est equipanª que sic describit Equi/
parāª est relaº que utriusqꝫ extremi denōt
equalitatē ut uicinitas silitudo ꝛ equali/
tas. 2m gen ē suppositio que sic discribi
tur Suppō ē relatio que denotat i relatio
i quo est maioritatē ut paternitas dn̄atio
ꝛ magistrat. 3m gen ē suppē que sic des/
cribitur Suppō ē relatio que denotat in
relatiuo i quo ē minoritatem ut filiaº ser
uitus. Propriū relatiuorū ē dici ad con/
uertētiam ¶ Sufficientia relatiuorum a
diuersis diuersimode assignat cum tamē
ex itentiōe phi quito methaᶜᵉ constet tres
esse modos relatiuorū, quorū prim ē sm̄
unitatē uel numerū. 2us sm̄ potētiā actiuaꝫ
uel passiuam. 3us sm̄ mensurā uel mensu
rabile Cōiter solet sic assignari. Relationꝫ
quedā referūt modo numeri uel uni. quē
dam aliter. si primo duplr qꝛ uel sm̄
unitatē uel scd̄m numerū. si sm̄ unita/
tem quedam iportāt sbam ut ideꝫ. quedaꝫ
quātitateꝫ ut equale quedā qualitatem ut
simile. sed sm̄ numerū quedam respiciunt
dtminatū numerū ut duplū ꝛ dimidium
quedā idetminatū ut mltiplex ꝛ sbmltiplex
si 2º aliter referūt qꝛ nuer uł non nuer

27

adhuc dupliciter q꞉ uel ſm potētiā actiuā ꝛ paſſiuam uel ſm mēſuram ꝛ mēſuratum ſi primo° ſm potentiā actiuam ꝛ paſſiuam aut dicunt actum ut calefaciens ꝛ calefac/tum . aut dicunt aptitudinem ut calefac/tiuum ꝛ calefactibile.ſi ſcḋo ſm menſuram ꝛ mēſurabile ſic ſcia ad ſcibile ꝛ ſenſus ad ſenſibile referūtur relatione reali ſꝫ ſcibl'e ad ſciam ꝛ ſenſibile ad ſenſū referūtur re latione rōnis. Magiſter autē aliter inuit diſtinctionē iter ſpēs relatiuorū ꝛ oſtendit aliter ſufficiētiam penes ſcilicꝫ fundamen ta ſic Relatiuorū quedam ſunt equipātie quedam nō Relatiua equiparātie ſunt ut ſimile equale uicinus. Si uero non ſunt equipātie aut ſunt ſuppōnis ut magiſter pater domin°. aut ſuppōis ut fili° diſci/pulus ſeru°. In his enim multum difficile eſt dicere uſqꝫ ad ſpēs ſpecialiſſimas prop ter differentias ignotas cum relatiua ſint minime entitatis ſm commentatorem qui to methaphyſice.

Quītum pdītū ē pdītū actionis.

PREDICAMENTUM Actionis eſt ordina° plurium ꝉminorum ſignificātiū actio/nem ſm ſub ꝛ ſupra. Illi ꝉmini ſignificāt actionem p quos ꝯuenienter reſpondetur ad queſtionem querētē de aliquo in quid agit. Queſitiuum enim huius pdīti ſm magiſtrum eſt queſtio in quid.

Aduerte circa hoc pdītum ꝙ actio ſic deſ cribitur a Gilberto in ſex pricipiis. Actio eſt ſm quā in id quod ſbicitur agē dicimur Generatio eſt mutatio de non eſſe ad eſſe. Corruptio eſt mutatio de eſſe ad non eſſe. Augmenta° eſt mutatio de minori quāti/tate in maiorem. Diminutio eſt mutatio de maiori ꝗtitate in minorē. Alteratio eſt mutatio de qualitate in qualitatē. Mot° eſt ſm locū pgreſſus de loco ad locum.

Propriū actionis ē ex ſe inferre paſſionē.

Sufficiētia hui° pdīti ſic aſſignaꝉ a Bur leo ex itentiōe gilberti. Actionū alia eſt actio aīe alia eſt actio corporis. Actionū animē alia ē cum congnitione alia eſt ſine ꝯgnitione Actio aīe ſine ꝯgnitione ē actio aīe uegetatiē que diuiditur q꞉ ē a° ſaluās ſpēm ut gnātio alia ē ſaluās indiuiduum ut nutritio ꝛ augmētatio ꝛ ſb iſtis ponūꝉ indiuīa Actio aīe cū ꝯgnitione diuiditur q꞉ alia ē actio anime ſenſitiē alia itellectiē ꝛ ſic ulterius. Actio corporis diuiditur in actionem corporis ſimplicis ꝛ in actionē corporis mixti ꝛ ſic ulterius. Magiſter autē aliter hic īnuit ſufficiētiam Nam cū actio ſit mot° ſpecificatur a ꝉmino ad quē ſicut motus Mot° aūt large acceptus uel eſt ad ſbam uel ē ad accidēs.ſi ad ſbam uł pricipaliter ꝉminaꝉ ad eſſe ꝛ ſic ē genera° uel ad non eſſe ꝛ ſic ē corruptio Poſſunt ulteri° diſtigui ſm iam qua dicūꝉ generari ꝛ corrūpi ut gnāre hominē equū corrūpē gnāre eqm corrūpē hoiēꝫ ꝛ ſic de aliis. Si ſcḋo motus ē ad accidēs uel ē ad abſolutū uel ad accidēs reſpectiuū.ſi ad accidēs abſo lutum uel ad quātitatē uel ad qualitatem ſi ad quātitatem uel ꝉminatur ad eſſe ma ioris ꝗtitatis ꝛ ſic ē augmēta° uel ad eſſe minoris quātitatis ꝛ ſic ē diminutio. De inde augmenta° uel diminutio poſſunt ul terius diſtigui ſm diuerſitatē dimēſionum Si ſcḋo ī° ē ad qualitatē ī° dicitur alteratio que altera° diſtiguiꝉ ſm ꝙ eſt ad diuerſas ſpēs qualitatis.ſi enim ad caliditatem ſit mot° diciꝉ calefactio.ſi uero ad frigiditatē dicitur frigefactio ꝛ ita de aliis. Si uero ad accidēs reſpectiuū ē ad ubi ꝛ ſic ē mot° ſm locum qui diſtiguiꝉ ſm dīas pōnis ut mot° ſsū mot° deorſū ꝛ ſic de aliis.

Sextū pdītū e pdītū paſſionis.

PREDICAMENTUM Paſſionis eſt ordinatio plꝉ ꝉminorū ſignificātium paſſio nem ſm ſub ꝛ ſupra Illi termini ſigficant paſſionē p quos ꝯuenienter reſpondeꝉ ad queſtionē querētem a quo ē ſimpliciter ſuū quid formaliter patitur ut excludam° ba culum ꝛ ſilia. Queſitiuum huius pdīti ſꝫ magiſtrum eſt queſtio a quo eſt.

¶ Aduerte cira hoc p̄ntum q passio sic difinitur a gilberto Passio est effect⁹ illatio q3 actionis. Et Albert⁹ uult q li que teneatur expositiue ⁊ passio dicit̄ effectus actionis in facto esse Dicit̄ autem illatio in fieri. Burleus uero uult q li q3 teneat̄ copulatiue. ⁊ q2 sp̄es passionis eodē3 mō sumūtur sicut sp̄es actionis sola mutatione facta actiui in passiuum Ideo diffinitiones earū sufficiētiāq3 p̄nti relinquo.

¶ Septimū p̄ntū e p̄ntum ubi.

PREDICAMENTUM Ubi est ordinatio pluriū3 terminorū3 significatiuū3 ubi s̄3 sb ⁊ supra Illi enim significant ubi p quos conuenienter resp̄dēt̄ ad questionē factam p ubi ut sunt isti termini hic illic in platea in ecclesia. Huius p̄nti quesitiuū ē qō ubi.

¶ Aduerte circa hoc p̄ntū q ubi sic diffinitur a gilberto Ubi est circūscriptio corporis a loci circunscriptione proueniens .i. Ubi ē quedam forma simplex causata a circūscriptiōe loci p quā aliquid dicit̄ esse ī loco formaliter sicut albedo est foā p quā aliquid dicitur esse albū. Hab3 cō3 ymaginari q queadmodū sigillus imprimit suū caracthere ī cerā ita loc⁹ ex eo q ambit locatum ip̄rimit unā formam in ip̄u3 que dicatur ubi ¶ Primū gen⁹ sbalternu3 non erit esse ī loco s3 erit unū ubi p quod aliq̄d dicit̄ esse ī loco. Silr 2ᵐ gen⁹ sbalternū nō erit esse ī spa° sy erit unū ubi p qō aliquid dicit̄ esse ī spacio. cū enim ista nō sint noīata nōībus simplicib⁹ circūlocutiue ista est simpliciter sp̄es. Sufficiē ia hui⁹ p̄nti a diuersis diuersimode assignatur. Burleus in libro sex pricipiorū dicit q cū ubi causetur ex circumscriptione loci s̄ᵐ diuersas sp̄es loci debēt accipi diuerse sp̄es ubi. ⁊ q2 3° physicorū s̄ᵐ cōmētatorē3 sp̄es locorum debent sumi s̄ᵐ sp̄es corporū simplicium quorū quiq3 sunt sp̄es ut uult ph̄us in li° de celo ⁊ mūdo q2 quedam mouēt̄ circulariter ut celū. quedam sursu3 simpliciter ut ignis quedā sursum s̄ᵐ quid ut aer quedā deorsu3 simpliciter ut terra quedā deorsu3 s̄ᵐ quid ut aqua. ideo diuidit ubi sic scilz in ubi mobile motu circulari ⁊ i ubi mobile motu recto. ⁊ diuidit̄ ubi mobile motu recto q2 quoddam ē extremū ⁊ quodda3 mediū ⁊ ubi extremū diuiditur quoddā est sursum ⁊ quoddā deorsum. silr ubi mediū diuidit̄ ⁊ sic iste sunt sp̄es specialissime ¶ Magr aūt aliter inuit diuisione3 dicēs q ubi diuidit̄ in ubi p quod aliquid dicit̄ esse in loco ⁊ in ubi p quod aliquid dicit̄ esse i spacio. ubi p qō aliquid dicit̄ esse i loco diuidit̄ i plures sp̄es specialissimas ut in ubi p qō aliquid dicit̄ esse in domo ⁊ ubi p qō aliquid dicit̄ esse in ecclesia ⁊ in ubi p qō aliquid dicit̄ esse in studio ⁊ ita de aliis. Ubi p qō aliquid dicitur esse in spatio diuiditur in ubi p qō aliquid dicit̄ esse in campo ⁊ in ubi per quod aliquid dicit̄ esse in platea ⁊ in uia ⁊ ita de aliis ⁊ sunt sp̄es specialissime. Silbert⁹ tamē uidet̄ diuidere ubi i ubi simplex ⁊ i ubi cōpositū ⁊ nō alr. uide si placet.

¶ Octauū p̄ntū ē p̄ntū quādo.

PREDICAMENTUM Quādo est ordinatio plurium terminorū s̄ᵐ sb ⁊ supra Illi enim significāt quando p quos respō. detur ad questionē factam p quādo ut hodie cras pdie Quesitiuū hui⁹ p̄nti est quando.

¶ Aduerte circa hoc p̄ntum q qn̄ sic describit̄ a gilberto Quādo est q ex adiacētia temporis derelinquit̄ in re tēporali ex uniōe temporis ad 1ᵃᵐ rem temporalē a qua forma singulari denoiat̄ aliquid esse i tēpore sicut ab albedine denoiat̄ aliquid album. Primū gen⁹ sbalternū est i tempore.i.qn̄ p qō aliquid dicit̄ esse i tempore. Tempus est duratio successiua rerū gn̄abiliū ⁊ corruptibiliū Describit̄ autem sic a ph̄o quarto physicorū Temp⁹ ē numer⁹ mot⁹ p̄mi mobilis s̄ᵐ pri⁹ ⁊ posteri⁹. 2ᵐ genus est in euo. Euū aūt ē duratio mutabil angelorū tota simul. 3ᵐ gen⁹ est in eternitate.i. qn̄ p quod aliquid dicit̄ esse in eternitate. Eternitas aūt ē duratio imutabilis dei tō

28

simul. Nota tamē q magister capit largi⁹ qñ q̄ facit gilbert⁹. Accipit enī gilbert⁹ solū ut est forma que d. ī derelicta a tēpore in re temporali. ⁊ sb tali quādo non ꝯtinet euū nec ieternitas Sꝫ magister accipit qñ put est una forma derelicta in re a durōne mensurāte ipsam siue talis duratio sit tē/poris siue euū siue eternitas. ⁊ tūc descri/bitur sic Quando est q ex adiacē^a durōis derelinquit ī re mensurata p ipsum.

¶ Sufficien^a hui⁹ p̄nti sic assignat a Bur leo i sex pricipiis Qñ aliud ē simplex scilꝫ q causat ab ubi. aliud compositū scilꝫ q causat a tempore Qñ compositū didit qꝛ aliud est derelictū a temp̄e p̄senti. aliud a tempore nō p̄senti. Quando derelictum a tempore nō p̄senti didit qꝛ aliud derelin/quitur a tempore p̄terito aliud a futuro. Qñ aūt de p̄terito didit p d̄ẑas q̇bus tñ nō sunt noīa imposita sed utimur istis no minib⁹ loco illarū derelictis a tempore ex terno ⁊ derelictis ab a° tempore quod est temp⁹ externū. Magister uero inuit a^am sufficiētiam sic Quando aliud ē derelictuꝫ a tempore. aliud a non tempore. Diuidit ī qñ hodiernū in qñ externū ⁊ qñ crastinuꝫ ⁊ hę sunt spēs spālissime. Quando uero derelictū a nō tempore didit qꝛ aliud qñ ē derelictū ab euo aliud ab eternitate.

¶ Nonum p̄ntum ē p̄ntū situs.

PREDICAMENTUM Situs uel positionis ē ordia° plurium t̄mnorū significan^m positionē s^m sb ⁊ supra Illi t̄mini sig̃ficāt pōnem p quos respondet ad questionem factaꝫ de aliquo p q̄uo uel qualiter. Que sitiuū ei hui⁹ p̄nti est q̄uo uel qualiter.

¶ Aduerte crca hoc p̄ntum q positio sic describit a gilberto Positio ē quidaꝫ sit⁹ ptiū g̃nationisqꝫ pricipiū ordinatio. Liqꝫ s^m aliquos tenetur expositiue. i. rei genera/te ordinatio qꝛ positio nō est nisi ordina° ptiuꝫ i toto i ꝯpatione ad locū. Aliqui uo/luut q li que teneatur copulatie ⁊ dicūt q p hoc q dicit quidā situs ptiuꝫ tāgit pōēꝫ que est a ꝯsuēto modo naturē ut sedē iacerē stare. Per hoc uero q dicit g̃natiōis ordi/natio tangit positionē que est a natura ut aspuꝫ ⁊ lene. Tres spēs ponit magister. s. sedē stare iacere. sedere sic describit est tal' situs ptiū ī toto ī ꝯpatione ad locuꝫ. ⁊ ita dicatur de aliis suo modo. Propriuꝫ aūt positioni est pri° asistere ipsi sbe.

¶ Sufficiē^a huius p̄nti sic assignatur a Burleo ex intentione gilberti. Positiōis alia ē a pricipio inata alia ē a ꝯsueto modo nature. Positio inata diditur quia alia ē ptiū iequalitatis ut aspitas. alia ē ptium equalitatis ut lenitas ⁊ sunt spēs spealissi me. Positio uero a consueto mō nature diditur in stare ⁊ non stare Non stare non diuidit in sedere ⁊ iacere que etiā sunt spēs specialissime. Magister uero loquitur de positione que ē ꝯsueto° nature ut est sedere stare iacere Aut qꝛ gilbertus negat aspuꝫ ⁊ lene esse pōnes sed dixit qualitates usc. aut qꝛ pōnes ex ꝯsueto modo nature sunt aliis notiores Ideo potius eas explicauit que qualiter ordinet notū ē ex dictis.

¶ Decimum p̄ntū ē p̄ntū habit⁹.

PREDICAMENTUM Habitus est ordinatio pl'iuꝫ terminorū significātiū habitū s^m sb ⁊ supra Illi t̄mini significāt habitū p quos ꝯuenienter respōdetur ad questiōeꝫ querētem de aliquo circa quid siū qualiter est habituat⁹. Quesitiuū eiꝫ huius p̄nti ē questio circa quid s^m magistrum.

¶ Aduerte circa hoc p̄ntū q hit⁹ sic descri bit a gilberto hit⁹ ē ex adiacē^a coꝛ^m ⁊ corū que circa corp⁹ sunt. i. habit⁹ ē quedā for^a simplex derelicta a corporibus ⁊ corū ad iacentia que sunt circa corpus ut sunt ues/timenta arma Habitus capītur tripliciter uno mō p qualitate de difficili mobili. 2° p uestimētis. 3° p adiacētia. i. p for^a circa ex adiacentia corporū. Spēs sunt corona/tum esse ānullatuꝫ esse calciatū esse uestitū esse ⁊ ita de aliis. Iste non sunt pprie spēs sed i^as circūloquitur ex carētia uocablorꝫ

ꝑ coronatū eſſe intelligit formam ꝑ quam
aliquid dicitur coronatum ⁊ ita dicat̃ de
aliis ſuo mō. Propriū aūt ē habitui i plu/
ribus exiſtere. Sufficiētia huius p̄nti dif
ficilis ualde eſt. attamen ſic poteſt aſſigri.
Habitus quidā eſt toti⁹ ut ueſtitū eſſe ar
maiū eſſe. quidam ē ptis ut coronatū eſſe
annullatum eſſe. ¶ Dubitat̃ primo quō
ſex p̄nta ultia ſint diſtincta ſcilicet Actio
paſſio ubi quando ſitus ⁊ habitus. quia
oia iᵃ uel ſunt reſpect⁹ quidā uel quedam
forme iportantes reſpectū. ſi primo cum
ois reſpectus ſit i p̄nto relationis omnia
iſta p̄nta erūt in p̄nto relationis. ſi 2ᵒᵒ tūc
quodlibꝫ horū dicet aggregatū ex forma
⁊ reſpectu ut gratia exempli Actio dicit
aggregatū ex motu ⁊ reſpectu ad agens
ſed nullū aggregatū ꝑ accidēs eſt in p̄nto
quito methaᶜᵉ qꝛ ens ꝑ ſe didit̃ in .x. p̄nta
ergo nullū tale eſt in p̄dicamento.

¶ Circa hoc ſunt due opiniones. una com
munior que dicit ꝙ oia iᵃ p̄nta ſūt qued ī
forme iportātes reſpectū ut dicebat̃ de ac/
tione Actio eſt mot⁹ cū reſpectu ad agens.
⁊ cū dicis ꝙ ſic quodlibꝫ ē aggregatum ꝑ
accidēs. nego. unde non dico ꝙ actio ſit ag
gregatum ex motu ⁊ reſpectu ſed dico ꝙ ē
mot⁹ cū tali reſpectu ut ē ab agente. Mo
tus eiꝫ ē ſicut materiale. ut eſt ab agente ē
formale Actio eiꝫ materialiter eſt ipſe mo
tus. formaliter uero eſt reſpectus ad agēs
adequate aūt ē mot⁹ ut ē ab agente. Nego
tamē ꝙ ſit agregatum ex motu ⁊ reſpectu
ad agens ⁊c. ¶ Alia opiᵒ eſt ſbtilior que
dicit ꝙ quodlibꝫ horū ē reſpectus quidam
Unde actio nō eſt niſi reſpect⁹ quidā fun/
datus in motu ad agens. ⁊ paſſio eſt mot⁹
quidā fundatus in motu ad patiēs. ⁊ cum
dicis ꝙ quilibꝫ reſpect⁹ eſt in p̄nto relōnis
negat̃ hoc Et ſi diceres que ē dīa que ē iter
reſpectus qui ſunt in p̄nto relationis ⁊
aliorū gn̄um Dicūt quidam ꝙ hoc itereſt
qꝛ reſpect⁹ qui ē in p̄nio relatiōis coexigit
in t̃mino ad quē aliū reſpectū ſibi corres/
pondētē. ſed reſpect⁹ qui ē in ſex pricipiis
non requirit in t̃mino ad quē aᵐ reſpectū
ſibi correſpondētem Actio eiꝫ ut eſt unuꝫ
de ſex principiis dicit reſpectuꝫ motus ad
agens Unde reſpect⁹ ipſi⁹ mot⁹ ad agens
dicit̃ actio ⁊ reſpect⁹ ipſius mot⁹ ad paciēs
dicit̃ paſſio. tamē nec in agēte nec i paciente
eſt reſpect⁹ ad motū licꝫ ſit reſpect⁹ agētis
ad paciēs ⁊ eȝᵒ. qui ſcilꝫ reſpect⁹ non ſunt
actio ⁊ paſſio ſed due relationes ſcilꝫ acti
⁊ paſſiui ⁊ ita dicat̃ de aliis ⁊c.

¶ Dubitatur 2ᵒ qꝛ uident̃ eſſe plra p̄nta
ꝙ .x. rōne diuerſarū queſtionum ad quas
reſpondet̃ ꝑ aliquod horū p̄ntorū ut ſunt
iᶜ cur quare utrū ⁊ iᶜ quas plus exprimit
2ᵒ ppterᵃᵒ. ſi ē quid eſt qꝛ eſt ⁊ ꝑpter quid ē
Similiter alia noiata a gramaticis ut qs
uel qui que quod uel quid Similiter quo
unde qua ut arguat̃ ſic Quot ſūt queſtio/
nes diuerſe tot ſunt diuerſi modi p̄dicādi
quot ſunt diuerſi modi p̄ndi tot ſūt p̄nta
ergo a primo ad ultimū quot ſunt qōnes
diuerſe tot ſunt p̄nta ſed queſtiones ſunt
plures dicte ut dictū ē quare ⁊c. Cōfirma
tur qꝛ non uidetur maior ratio ꝙ ubi fa/
ciat unū p̄ntum ꝙ̄ quo unde qua ⁊c

¶ Ad hoc reſpōdet magiſter i p̄ntis ſuis
dicēs ꝙ .x. ſunt queſtiones principales p̄n
torū habēdo reſpectū ad diuerſos modos
p̄ndi Unde quid ē queſtio p̄nti ſbe. quale
qualitatis ꝙ̄ᵐ quātitatis queſtio ad quid
eſt relationis in quid ⁊ a quo eſt actionis
Dum eiꝫ queritur in quid agit ignis. reſ/
pondetur in lignū. ⁊ a quo patitur aqua
reſpōdetur ab igne. queſtio ubi ptinet ad
p̄ntum ubicationis ⁊ quando quāditatis
queſtio qualiter uel quō ptinet ad ſitum ⁊
queſtio circa quid ad habitum. ¶ Ad arᵐ
dicitur ꝙ ſicut ſunt aliqua tranſcendentia
que non ſunt in aliquo p̄nto ꝑ ſe nec ꝑ ac/
cidēs nec ꝑ reductionē ſed deſcēdunt i oia
p̄nta ut ens unū quīto methaᶜᵉ. Ita ſunt
aliqua queſitiua que non appriantur ali/
cui p̄nto. ſed ſunt applicanda omnibus
p̄ntis ut ſi eſt quid eſt ꝑpter quid eſt ⁊ cur
quare ut patet Nam cur ⁊ quare iportant
queſtionē ꝑpter quid ē. ⁊ utrū iportat qō/
nem ſi ē aut quia ē Ita etiā quis que quid
ſunt iterrogatiua tranſcendēᵃ applicabilia
oibus p̄ntiꝫ Et queſtio quid large ſūpta

est transcendēs applicabile oib⁹ pdicamētis stricte uero soli pnto qualitatis. Questio quot large sumpta ē trāscendēs. stricte xo ad pntum quātitatis ptinet. Ista xo quo qua reducitur ad ubi ut quo uadis ē dicē ubi intendis esse: 7 unde uenis ē dicere ubi fuisti ante motum. 7 p hec patet respōsio ad argumētum 7 ꝯfirmationem.

SILLOGISMUS EST Oratio in qua quibusdā positis 7 ꝯcessis necesse est aliquid aliud euenire p ea que pōita sūt 7 ꝯcessa.

¶ Aduerte pri° circa diffinitū q quatuor sunt pticule spēi argumētationis.s.sillogismus inductio enthimema 7 exemplum

¶ Argumētatio sic describit a Boecio p° topicorū suorū Argumētā° ē argumenti p ōnem explicatio.i.oratio explicans arm ꝯposita ex pmissis 7 ꝯclusiōe. Argumētum uero ē rō rei dubie fidem faciēs.i.medium pbans ꝯclusionē. Quid sit sillogismus patz a magro h diffiniēte sill'm quā diffinitionē capit a Boecio li° topicorum suorū Induc° xo est pgressio a pticularibus ad ul'e. Enthimema ē sill'us ipfectus .i. oōo i qua non oibus ipositis ifertur festīata ꝯ°. ut omne aīal currit ergo ois homo currit. Exemplū ē q ptir pp° pticulare quoddā contēdit ostendere p simile reptum in illis ut si dicat opz a Tulio ꝯsule necari cathelinam cū a Scipiōe grac⁹ fuit itereptus.

¶ Aduerte 2° circa diffinitionē q li oōo ē loco gn̄is.est eīz oōo gen⁹ ad sill'm qr sill's ē oōo ypoca rōnalis i qua ꝯiunguntur tres cathece p notā rōnis. Ois eīz sillogismus ē ꝯn̄a. ois ꝯn̄a ē ora° ypoca.ideo ois sill'us est oōo ypoca. oratio g erit loco generis. Nec turberis q̄uis oōo sit gen⁹ remotum argumētā° uero gen⁹ ppinqm 7 diffiniat p gen⁹ remotū 7 non ppinqm. qz licz quādo gn̄i remoto addit dr̄a ultima ut h. hoc tn̄ ample uidet cōtra summulas p hoc q dicit quibusdā positis .i. dispositis in modo 7 i figura tāgit pponeo sill'i que ordinātur i modo 7 in figura. 7 p hanc pticulā differt ab aliis argumētationib⁹. p h° xo q dicit necesse ē aliquid euenire tangit ꝯnem que sequitur ex pmissis. Unde opz scire q ppō ppe sūpta ē oratio qua posita ad eā sequit aliquid. Est aūt ꝯclusio approbata pposi° Addit aūt magister hanc pticulā concessis sicut 7 Bocci⁹ qui non posit plus in prio priorum diffiniēs sill'um. nec etiā in primo topicorū.quare autem h° sit uide ꝯ summl'as

¶ Et sciēdū q sill'⁹ ois ꝯstat ex trib⁹ tīs.

¶ Adxte q causa quare 1c tminus dicitur maior extremitas qui sumit in maiori propōnecū medio tmino ē qz cum intellectus format sill'm pcedit discurrendo a magis noto ad min⁹ notū. In pdicto aūt discursu trmū tminorū prim⁹ qui ul'ior ē siue magis not⁹ pri° occurrit itellectui. Maior dicitur qz ul'ior uel magis not⁹. 2us autem tmin⁹ q intellectui occurrit ē qui non ē ita ul'is uel ita not⁹. tamen bm logicū itl'lect⁹ tenet pri⁹ pmū. Huic autē 2° tmino scim⁹ inesse primū tminū. 7 hic dicit maior ppō qz prior i cognitiōe. Ultim⁹ termin⁹ min⁹ notus dicitur minor extremitas cui scimus inesse cōem tminū ul' eꝫ. dicitur mior propositio quia min⁹ nota uel 2° nota ut dicēdo ois homo est animal sortes est homo g sortes est animal ¶ 2° notandū q figura est debita dispositio terminorum.

¶ Aduerte causam quare prima figura ē quando medium sbicit in prima ppōne 7 ptur in 2ª causa est quia tūc mediū uere est mediū qz sapit naturā utriusqz extremi scilz sbiecti 7 pti. ptur eīz 7 sbicit ut dictū est. Si uero mediū ptur in utraqz dicitur 2ª figura. Cui⁹ ratio est quia licet mediū non sit uere mediū sapiēs natura sbiecti 7 pti tamen qz digni⁹ est pri q sbici ideo hec figura 2m locum tenet. Si uero medium i utraqz sbicitur dicit 3ª figura 7 ultima qz mediū in ea nō stat in medio sicut in pma quod est digni⁹. nec ptur sicut in 2ª sz sbicitur. Plures autem figure nō possunt esse qr tres tmini i duab⁹ ppōnib⁹ nō possunt aliter uariari ¶ Sed quereret quis quare talis dispō tminorū bm sbiectionē 7 ptionē dicta ē fi ¶ Dicit p sil'itudinem ad figuras

methaᶜᵃˢ sicut eiꝫ t̃mini linearũ i methaᶜᵉ aliter ⁊ aliter situati uariant sp̃es figurarum Nam tria pũcta que faciũt triangulũ si inter se equaliter distabũt erit sp̃es trianguli qui dicit̃ eq̃later⁹ siue ysopleur⁹ Si x̃o duo aliqualiter distabũt a t̃mino quorum duorũ iter se distantia est maior uel minor distantia eorũ ad t̃mᵐ ẽ sp̃es trianguli que dicit̃ ysocheles Si x̃o oẽs distãᵉ pũctorũ sint iequales est sp̃es triãgl'i que dicit̃ gradat⁹ siue scalenon Sic ꝗᵐ diuersitatem illorũ trium terminorũ s̃bijciendo ⁊ p̃ndo fiũt tres figure sill'orum licet alio⁹ ꝙ in figuris sup̃ficialib⁹ iam dictis

Tertio est notãdũ ꝙ quedam ẽ ꝯclusio directa ⁊ quedam indirecta

Aduerte caũsam hui⁹ quare conclusio directa dicit̃ quãdo maior extremitas predicat̃ de minori causa est q2 maior extremitas habet x̃am rõnem p̃ndi respectu minoris extremitatis ⁊ minor habet ueram rõnem s̃bicibilitatis respc̃u maioris extremitatis q2 maior extremitas est sicut forma respc̃u minoris ⁊ minor est sicut materia respc̃u maioris. ideo conclusio ẽ directa ⁊ p̃rio directa. e᷒ uero indirecta dicitur q2 ꝙ p̃tur non habet ueram rationeꝫ p̃ndi ⁊ quod s̃bicitur non habet uerã rõem s̃bicibilitatis q2 ⁊c̃.

Quarto notandum ꝙ omnium illarũ figurarum sunt deceꝫ ⁊ nouẽ modi.

Aduerte ꝙ modus in ꝓposito sic diffinitur Est ordinatio duarũ ꝓp̃onum circa qualitatem ⁊ quãtitatẽ. ⁊ dicitur modus ẽ quedã accñtl'is deṗo ip̃arũ ꝓpõᵐ silli.

Utruꝫ autem figure sint tres ⁊ similiter utrũ modi sint.xix.uide ꝯ summulas.

Barbara Celarent Darii Ferio Baralipton Celantes Dabitis Fapesmo Frisesomorum Cesare Camestres Festino Baroco Darapti Felapton Disamis Datisi Bocardo Ferison.

Nota duo magister ꝓ declaratiõe horũ uersuum pri⁹ ꝙ cũ istis dictionib⁹ iportantibus omnes modos figuraruꝫ ponantur quatuor littere uocales scilꝫ A E I O p a intelligit̃ ꝓpõ ul'is affirmatiua p e ul'is negatiua p i p̃ticularis affirmatiua p o p̃ticularis negatiua. Barbara ergo cuꝫ habeat ter a constat ex tribus ꝓp̃onibus ul'ibus affirmatiuis ⁊ ita de aliis hoc patet.

Nota 2ᵒ ꝙ omnes sill'i reducuntur ad quatuor primos modos qui incipiunt ab his consonãtibus B C D F ut Barbara Celarent Darii Ferio qui incipiunt a b reducunt̃ ad barbarã qui incipiũt a c ad celarent ⁊ qui incipiũt a d ad darii qui ab f ad ferio. Modus autem reductionis declaratur per duos uersus.

Simpliciter x̃ti uult s p uero p acci.
M uult trãsp̃oni c p impossibile duci.

Qui uersus declarantur sic ꝙ ubicunqꝫ ponit̃ s in his dictionibus datur intelligi ꝙ ꝓpõ intellecta p uocalem imediate precedentẽ debet conuerti simpliciter. ⁊ p p debꝫ conuerti p accidens ⁊ p m ꝙ fiat transpoi p̃missis ita ꝙ maior fiat minor ⁊ econuerso. ⁊ p c ꝙ reducatur p impossibile. Est enim reductio p impossibile quãdo ex opposito conclusionis cum altera p̃missarum infertur oppositum alterius p̃misse. Et est generalis modus p quẽ plus probat in p̃mo priorũ quẽcũqꝫ modũ esse bonũ h⁹ clare pꝫ i textu.

Aduerte tamen unũ circa modos figurarum ꝙ ut dicit Boecius in cathe᷒ᶜᵒˢ suis quatuor primos modos in prima figura i analethicis suis posuit Aristotiles. Ceteros uero quiqꝫ Theofrast⁹ ⁊ Eudemus addiderunt quibus Porphiri⁹ uir grauissime auctoritatis usus est ꝯsensisse. ocᵗ modos 2ᵉ figure ⁊ 3ᵉ Posuit etiã Aristotiles i analethicis suis .i. in libro priorũ. Salua tñ reuerentia Boecii plus posuit fapesmo frisesomorũ in primo priorũ. Dicit enim cum autẽ p̃tiu⁹ ⁊ p̃uatiu⁹ ⁊ ul'r sumpt⁹ p̃uatiu⁹ semp fit sill'us minoris extremitatis ad maiorem. ymo addit Similiter autẽ ⁊ in aliis figuris. ꝙ patet manifeste ꝙ plus posuit duos modos concludentes indirecte in prima figura. etiã unũ modũ

concludẽtem idirecte in 2ª figura ut festio ⁊ unũ in 3ª ut ferison cõtra Boecium.

¶ Aduerte ulteriꝰ ꝑ maiori doctrina sil/logismorũ quidã sunt cathe^ci quidã ypo^ci Cathe^ci sunt illi qui cõstant ex ꝓpõibus cathe^cis. ypo^ci uo qui ꝯstituũtur ex ypo^cis. Sillorũ cathegoricoꝝ quidã sunt de inesse quidã modales. Silli de inesse sunt illi q̃ ꝯstituũtur ex ꝓpõibꝰ de inesse. Moda/les uero qui ꝯstituũtur ex ꝓpõibꝰ moda libus. Sillorũ de inesse quidã sunt ostẽsiui quidã sunt ad impossibile. Sillꝰ ostẽsiuus ẽ qui ꝯtinz totũ unũ discursum ex p̃missis scilz duabꝰ ꝯcludens unã ꝯclusionẽ ut ois homo currit tu es homo ergo tu curris. Sillus ad impossibile est ille qui continet duos discursus pricipaliter .s. unũ a p̃missis ad ꝯclusionẽ aliũ a ꝯtradictorio ꝯclusiõis ad ꝯtradictoriũ alteriꝰ p̃misse ut dicendo ois homo ẽ animal ois homo ẽ lapis ergo ois lapis ẽ animal sed aliquis lapis non ẽ aial ergo aliquis lapis non ẽ hõ. In sũma g̃ sunt quatuor diuersitates sillorum scilz ostẽsiui ad ipossibile modales ⁊ ypo^ci apud modernos licz Aristotiles multo plã gña sillorum ponat in libro priorũ ut in regularẽs ꝯuersiuos ex oppositis ⁊ aª mul ta que patent legenti librum illum. Ma gister aũt solũ de ostẽsiuis determinat breui ter. Si aũt deo placebit faciam tractatuz breuissimũ i quo illa gña sillorũ narrabo Et sic est finis tractatus summularum ad laudem dei ⁊ beate uirginis.

De suppositione

SUPPOSITIO EST Acceptio termini in ꝓpositione pro aliquo uel pro aliquibus.

¶ Suppõ quadrupliciter accipitur. unoº ꝑ ut est idem ꝙ ꝓpo idemõstrabilis non de/monstrata i sciẽtia in qua est. Suppositio dicens esse uel non ad dĩam dissinitionis que no dicit esse nec nõ esse ut omne totuz est maius sua pte. si ab equalibꝰ equalia demas remanentia sunt equalia. alio mõ suppõ accipit̃ ꝓut est in p̃nto relationis et sic dicit̃ ꝙ sunt tria gña sbalterna relatiua scilz suppõ suppõ ⁊ equipꝑãtia. alio modo accipit̃ suppõ ꝓut idem ẽ ꝙ positio termini sb alio t̃mino ⁊ sic in quolibz p̃nto ẽ ali/quis t̃minꝰ suppõ qꝛ in quolibet p̃nto est aliquis t̃minus positꝰ sb alio ut hõ suppo nitur aiali ⁊ aial supponit hominez actiue. quartoº accipit̃ suppõ ꝓut est ꝓprietas ter/mini existẽtis extremuz ꝓpõnis ⁊ sic acci/pitur in ꝓposito. et suppõ sic accepta non est nisi positio t̃mini sb alio .i. ꝓ aº i ꝓpõe scilz ꝓ suo significato .i. cũ eiz ponitur ꝓ significato in ꝓpõne ⁊ capitur li sb pro li ꝓ hoc uide ample contra suppositiones.

¶ Aduerte circa diffinitione ꝙ tres ptĩcle ponũtur in diffinitione. prima ẽ li accepꝰ t̃mini qui est loco gñis Nam omnis sup/positio ẽ accepꝰ t̃mini ⁊ non eẽ. zª i ꝓpõe ad dĩam acceptionis termini extra ꝓpõez que non est suppõ. 3ª ꝑ aliquo uel ꝓ ali/quibus .i. pro suo significato uel pro suis significatis ad dĩam sincathegoreumatis formaliter sumpti quod nihil sig̃ficat ut dicendo omnis homo currit li omnis non supponit quia si accipiatur in ꝓpositione ꝓ aliquo scilz ꝓ distributione non tamen ꝓ formali significato nec materiali. non ꝓ materiali quia quãdo capitur formaliter non stat pro materiali. nec etiam ꝓ for/mali significato quia illud nõ habz. unde sincathegoreuma formaliter sumptũ nec significat aliquid nec ꝯsignificat aliquid. aliqualiter tamen sig̃ficat aliquid ut phꝰ uult in primo ꝑiermenias dicens Omnis nãqz nõ ulẽ est sed uniuersaliter ꝯsig̃ficat Sed aliquis arguet cõtra diffinitionez qꝛ alicui competit diffinitio cui non competit diffinitum Nam uerbum sine copula acci pitur in ꝓpõne ꝑ aliquo suo significato scilz ꝓ formali cũ sit t̃minꝰ ꝑ se sig̃ficans ⁊ tamen non supponit quia solũ sbiectum ⁊ p̃dicatum supponit aliter regule de suppõne essent false ĩsufficienter cum nõ declarent quõ copula supponat. Dicẽdũ ꝙ diffinitio debet sic suppleri Suppõ ẽ acceptio t̃mini i ꝓpõne extremaliter se habentis ⁊ non ex/tremorum unitiui ꝑ aliquo uel ꝑ aliquibꝰ ⁊ sic excluditur instancia ⁊ hoc ẽ de mente

magistri in logica magna.

¶ Aduerte ulterius dñam inter sigficare supponere ꝛ uerificari quia se habent p ordinem. ꝓ quocūqꝫ eiꝫ terminus uerificaẽ ꝓ eodeꝫ supponit ꝛ non eꝯ. ꝛ ꝓ quocuuqꝫ supponit illud significat ꝛ non eꝯ. Ideo significare in plus se habet ꝙ̄ supponere ꝛ supponere in plꝰ se habet ꝙ̄ uerificari. Ubi gr̃a in hac ꝓpōne homo currit li hō significat omnes homines p̄sentes p̄teritos et futuros. supponit autē solū ꝓ p̄sentibus rōne uerbi de p̄senti. uerificatur autem ꝓ uno cū stet determinate sb́ quo licꝫ disiūctiue descēdere ad sua supposita. Si eniꝫ solus fortes currat ꝓpō uera est. Ampliꝰ t̃minꝰ significat siue sit in ꝓpōne siue ex̃ ꝓpōem supponit autem solum in ꝓpōne.

¶ Aduerte ulteriꝰ circa diffinitionē suppōnis ꝙ dixi diuersimode diffiniūt ipaꝫ Magister in logica magna dicit. Suppō est significatio termini in ꝓpōne. Petrus hispanus ꝯcordās cum magistro hic dicit. Suppō est acceptio t̃mini in ꝓpōne. Petrꝰ mantuanꝰ dicit ꝙ suppō ē statio termini in ꝓpōne. Quidā modernꝰ dicit ꝙ suppō est ꝓprietas sbiecti ad p̄tum in ꝓpōne ꝯpati. Cōiter aūt glosatur sic diffiniᵉ magistri ß Suppō est acceptio t̃mini .i. ex acceptione t̃mini. de hꝰ tñ uide āple ꝯ suppōnes.

¶ Suppō diuidiẽ qꝛ alia ē materialis alia p̄sonalis Materialis est acceptio termini in ꝓpōne ꝓ suo materiali sigficato. Personalis est acceptio termini in propositiōe ꝓ suo formali significato.

¶ Circa diuisionē aduerte ꝙ quatuor fuerunt opiniones de suppōne in quot diuidaẽ.

¶ Una eniꝫ est opinio que solū pōit suppōnem p̄sonalem ꝛ oēs alias negat ꝛ hᶜ opiᵒ est Petri mātuani sicut patꝫ i logica sua quam uide si placet ¶ Alia est opinio que ponit tantū duplicem suppōnem .s. materialem ꝛ p̄sonalē cuiꝰ opiniōis est magister in logica p̄ua. Tertia opiᵒ pōit tres spēs suppōnis sciꝫ materialē p̄sonalem ꝛ simplicem cuiꝰ opinionis est magister i logica magna ꝛ hec cōmunis opinio est licꝫ sic iter opinātes diuersitas sit maxie īter reales ꝛ t̃ministas ut declarabo nūc ¶ Nā Petrꝰ hispanꝰ realistarū optimus dicit ꝙ suppositiᵒ p̄sonalis est acceptio t̃mini cōmunis ꝓ suis inferioribus Simplex autē est acceptio t̃i cōmunis ꝓ re uli significata p ipsuꝫ ut cū dicitur homo est spēs. Materialis uero ē acceptio t̃mini ꝓ se ut cū dicitur homo est dissillabum. Ockaꝫ aūt t̃ministarum p̄riceps dicit ꝙ suppō p̄sonalis est quando t̃minus ꝓ suo significato supponit siue illud significatum sit ens ex̃ anima siue uox siue intentio anime siue scriptum. exēplū primi omnis homo ē animal li homo suppōit ꝓ suo significato quia homo non iponitur ad significandū illos homines. exēpluꝫ 2ⁱ ut omne nomē uocale ē ps ōrōnis nō suppōit nisi ꝓ uocibus qr iponitur ad sigficādum illas uoces. exēplū 3ⁱⁱ omnis spēs est ulē uel ōis itētio aīe ē in anima utriqꝫ sbiectū supponit p̄sonaliter quia supponit ꝓ illis ꝓ quibus iponitur ad significandū. exᵐ quarti ōis dictio scripta ē dictio nō sbiectū supponit nisi ꝓ significatis suis. Suppō simplex est quando t̃minꝰ supponit ꝓ itentione anime sed non tenetur significare ut homo est spēs li homo supponit ꝓ itētione anime quia iⁿ itentio ꝓprie ē spēs tamē nō significat istam ꝓprie loquendo. Suppō materialis ē quādo t̃minꝰ non supponit ꝓ significato sed ꝓ uoce uel scripto ut homo est nomē li homo supponit ꝓ se ipso nō tñ significat se ipsuꝫ ¶ Quarta opiᵒ principalis ponit quatuor spēs suppōnis sciꝫ materialem p̄sonalē simplicem et naturalē ꝛ hanc opinionē pōit sanctus Uincentius ordinis predicatorum quam dicit esse de mente ꝯmentatoris ꝛ alberti ꝛ p̄cipuē sācti Thome ꝛ cum hec multum scientifica sit p̄stringā ipsaꝫ in fine huius tractatꝰ quo melius potero ¶ Aduerte circa diffinitiones ꝛ p̄mo circa p̄mā ꝙ li acceptio termini in ꝓpōne ē loco gnīs li ꝓ significato materiali est loco dr̃e p quā suppō materialis distinguitur a p̄sonali. Cōsimiliter i 2ᵃ diffinitione li acceptio t̃mini i ꝓpōne ē̃st sicut gēnus li ꝓ sigto formali ē dr̃a p quā dr̃t ab aliis. Pro itellectu harū diffinitionū

31

magr notat quid est significatū materiale
ꝛ quid formale ꝛ dīam horū ꝛ pōit duas
notificatiōes uide ipsū. In summa tamen
uult ꝙ ipsemet t̄min' uel sibi simil' ē sigfi
catū materiale sui ipsius t̄mini. res autē
ad ex̄ sigficata ꝑ ipsū t̄minū est significatū
formale ipsi' hoc dico ubi t̄min' habꝫ duo
sigficata qꝛ si nō haberet nisi unū sigfica/
tum tūc formaliter sigficaret se ꝛ aliquid
ex̄ se ut li ens. ¶ Sed aduerte causaꝫ hui'
quare sciꝫ si t̄min' habeat duo significata
ipsemet t̄min' dicatur significatum mate
riale sui ipsi'. res u° ad extra formale.
Ratio ē illa qꝛ quādocūqꝫ aliqua duo com
petūt uni 3° quod pri' ꝯpetit dr̄ materiale
respectu illi' ꝙ posteri' ꝯpetit ꝛ ꝙ posteri'
ꝯpetit dic̄ formale qꝛ qd̄ presuppōit alteri
est sicut materia ei' ut gen' respectu diffe/
rentie. modo qꝛ t̄min' significat se ipsum
naturaliter. significat autem ex̄ se aliquid
ex impōne. pri' autē ꝯpetit termino quod
naturaliter inest ꝙ̄ quod ex ipōne est sibi
datum. Ideo significatū naturale ē dictū
materiale. significatū uero ex impōne est
dictū formale Et locut' sum de t̄minis in
uoce ꝛ in scripto In mēte eiꝫ licꝫ terminus
naturaliter significet se ꝛ etiā ex̄ se. prius
autē significat se ꝛ ꝑ posteri' ex̄ se Ideo
si ipse met t̄minus erit sigficatuꝫ materiale
sui ipsi' ꝛ res extra significatum formale.
¶ Ex quib' sequit̄ ꝑmo ꝙ quilibꝫ t̄minus
qui nō ē de seipso uerificabilis nisi mediāte
signo materiali habꝫ utrūqꝫ significatum
sciꝫ materiale ꝛ formale ut li homo. 2°
sequit̄ ꝙ quilibꝫ t̄minus qui est de se ipso
uerificabilis sine tali signo habꝫ solū unū
significatū sciꝫ formale ut li ens. 3° se/
quitur ꝙ sicut aliquis t̄min' ꝑme ītētiōis
uel impōnis habꝫ tantū unū significatuꝫ
ꝛ aliquis utrūqꝫ. ita aliquis terminus 2ᵉ
intentionis uel impōnis. quarto sequit̄
ꝙ aliquis t̄minus ꝑme itentionis ul' ipōis
potest supponere materialiter ꝛ aliquis per
sonaliter ita aliqs t̄i' 2ᵉ ītētiōis l' ipōnis.
¶ Aduerte circa ꝑmuꝫ corᵐ ꝙ nō absolu/
te uerū est ꝙ quilibꝫ t̄min' qui non ē de se
ipso uerificabilis sine additamento signi
materialitatis habꝫ utrūqꝫ significatum
qꝛ li omnis nō habꝫ utrūqꝫ significatum
quia nō habꝫ formale cum nihil sigficet
formaliter sed aliqualiter significet ꝛ tñ
nō uerificatur de se ipso sine additamento
signi materialitatis. iᵃ eiꝫ nō ē uera hōis
ē oīs y° nō ē itelligibil' ꝭᵐ magistrū qꝛ si
uelles ꝙ esset u°a ꝑ 2ᵐ corᵐ tūc haberꝫ so/
lum sigficatū formale ꝙ ē falsuꝫ qꝛ sigt se
ipsuꝫ materialiter. ꝛ sil'r ē de aliis t̄is nō
ꝑ se sigficatiuis ꝙ̈ debꝫ itelligi corᵐ de t̄is
ꝑ se sigficatiuis. ¶ Adu°te 2° ċca 2ᵐ corᵐ
ꝙ nō quicūqꝫ t̄in' habēs tātum unū signi
ficatum habet formale significatum ꝑmo
t̄minorū habentiū unū significatū quidā
habꝫ tantū formale ut ille qui ē uerifica/
bilis de se ipso sine additamēto signi ma/
terialitatis ut li ens ꝛc̄ quidā habet tātuꝫ
materiale ut quicūqꝫ non ꝑ se sigficatiu'
qui ē ꝯsigficatiu' ut omnis null' buf baf
a b c. Sigficatum eiꝫ formale ē datum ex
ipōne ꝛ materiale naturaliter iest loquor
de t̄minis i uoce quia in mēte omnes t̄ni
naturaliter significāt sed tamē ꝭᵐ pri' et
posteri'. Ex cor° ergo magister nō habet
ꝙ q̇cūqꝫ t̄min' habꝫ tātū unū sigficatum
ꝙ illud sit formale De hoc tū uide ample
cōtra summulas. Alia duo corᵃ sequūtur
ex ꝑmis ꝛ de se nō sūt ideo nihil de ipis.

VT AUTEM COGNOS/
catur quō t̄mini supponunt Ois
t̄min' habēs solū sigtū formale
soluꝫ ꝑsonaliter suppōit. Rō hui' regule
paꝫ qꝛ ex quo talis t̄minus habet solum
sigficatū formale solū pōt accipi i ꝑpōne
ꝑ tali sigto formali sed qn̄ t̄min' accipit̄
ꝑ sigto formali suppōit ꝑsonaliter ut pꝫ ꝑ
diffinitiōeꝫ suppōis ꝑsonal' ḡ a p° ad ultᵐ
qn̄ t̄min' habꝫ solū sigtū formale suppōit
ꝑsonaliter. 2ᵃ regula Ois t̄min' habēs
utrūqꝫ sigtū si sibi addit̄ sigtū materiali/
tatis soᵐ materialiter suppōit. Rō regule
paꝫ etiā de se qꝛ sigtū materialitatis ꝯbit
tiᵐ ad signdū materiale. fit enim ad hoc
ipoᵐ a p° ipōitore ad ꝯbidū .s. t̄minuꝫ ad
sigtū materiale. 3ᵃ regla cui'cūqꝫ ꝑpōis

extrēa sunt t̄mini p^e itentionis uel ipōnis
q̇b⁹ nō addit̄ sig^m materialitatis tā s̄biec/
tum q̄ p̄tū supponūt ꝑsonaliter. Fūdamē
tuȝ h⁹ regule ⁊ aliaꝝ sequētiū ē quia talia
sunt s̄biecta qualia ꝑmittūt eoꝝ p̄ta. mō
ꝓ regl'a habeas ꝙ p̄tū c⁹libȝ ꝓpōis suppo
nit ꝑsonaliter nisi addat̄ sig^m materialita
tis c⁹ rō ē qꝛ illud p̄tū u.l habȝ tātū forma
le ⁊ᶜ suppōit ꝑsonaliter ꝑ p^am regulam uel
habȝ utrūq₃ sig̃tū ⁊ tūc sꝑ ꝓ nobiliori acci^r
⁊ illud ē formale ⁊ ideo si nō addat̄ signū
materialitatis sꝑ suppōit ꝑsonaliter. qꝛ ex
quo ē idifferēs accipit̄ ꝓ nobiliori. Deīde
ꝑ fundamen^m ꝑdictū cum tl'ia sint s̄biecta
qualia ꝑmittūt corū p̄ta. p̄tū non ꝑmittit
s̄biectū supponē materialiter sed ꝑsonaliter
qꝛ uerificat̄ de eo ꝓ sig̃to formali ⁊ nō ma
teriali ut pȝ dicēdo hō ē aīal tā li hō ꝙ li aīal
suppōit ꝑsonaliter. 4^a regl'a c⁹cūȝ ꝓpōis
s̄biectū ⁊ p̄tū sunt t̄i 2^e itētiōis quoꝝ sub
iectū habet solū sig̃tū foꝛale ⁊ p̄tū utrūq₃
tā s̄biectum ꝙ p̄tū suppōit ꝑsonaliter si nō
additur sig^m materialitatis. Rō h⁹ regl'e
tacta ē in 3^a nā p̄tū suppōit ꝑsonaliter qꝛ ꝓ
nobiliori sig̃to ⁊ s̄biectū cū nō habeat nisi
unū sig̃tū .s. formale ⁊ ꝑsonaliter suppōit
ꝑ p^am regl'aȝ ideo uterq₃ suppōit ꝑsōaliter
ideo h^e regl'a ṽa. Quita regl'a si extrēa
sint t̄i 2^e itētiōis uel ipōis ⁊ s̄biectū habeat
utrūq₃ sig̃tū ⁊ p̄tū. sil'r utrūq₃ uel p̄tum
formale tantū nō dat̄ regula gn̄al' quoniā
iterdum utrūq₃ suppōit ꝑsonaliter. iterduȝ
alterum materialiter. Si tamē uis habē
certam regulam. nō ꝙ p̄tum semꝑ suppo
nit ꝑsonaliter si non addatur sig^m mate/
rialitatis ut dictū ē. Sed ad cognoscēduȝ
qualiter s̄biectū supponat scias ꝙ cuȝ talia
sint s̄biecta qualia ꝑmittūtur a p̄tis taliter
supponet s̄biectum qualiter p̄tum ꝑmittit.
Si eiȝ p̄tū supponēs ꝑsonaliteꝛ uerificetur
de sig̃to formali s̄biecti s̄biectū suppōit ꝑso
naliter. Si ṽificet̄ de sig̃to materiali sub
iectū suppōit materialiter. Si auteȝ p̄tum
possȝ uerificari de ut^o q₃ .s. de materiali et
formali s̄biectū suppōit ꝑsonaliter qꝛ sup/
pōit ꝓ nobiliori h^o pȝ discurrēdo ꝑ exēpla.
Primū ē ꝓpō ē o^o tā s̄biectū ꝙ p̄tū suppōit
ꝑsonaliter qꝛ uerificatur de sig̃to formali
s̄biecti. 2^m ex^m ꝓpō ē signū tā s̄biectum ꝙ
p̄tuȝ suppōit ꝑsōaliter qꝛ p̄tū pōt ṽificari
de subiecto tā ꝓ sig̃to materiali ꝙ ꝑsonali
⁊ suppōit ꝓ digniori ⁊ illud ē formale sig/
ficatū simplex ḡ ꝑsonaliter. 3^m ex^m ꝓpō
ē nomē qꝛ p̄tum nō pōt uerificari ō s̄biecto
nisi ꝓ sig̃to materiali ⁊ non ꝓ formali ut
patȝ ideo s̄biectū suppōit materialiter. p̄tū
uero ꝑsonaliter. 4^m ex^m ꝓpō ē tin⁹ incō/
plex^o qꝛ p̄tum non pōt uerificari de sub
iecto nisi ꝓ sig̃to materiali. ideo s̄biectum
suppōit materialiter p̄tum uero ꝑsonaliter
Ex his mō appȝ rō h⁹ regule qꝛ non potest
dari una regl'a gn̄alis sed due ut diximus.
Sexta regula cuiuscūq₃ ꝓpōis p̄tū ē tin⁹
pri^e intētiōis uel impōnis ⁊ s̄biectū 2^e de/
ducto ipedimēto alteri⁹ signi materialita
tis tā s̄bȝ ꝙ p̄tum suppōit ꝑsonal'r ut spēs
ē hō. Rō h⁹ regule ē qꝛ iā p̄tū suppōit ꝑso
nal'r cū suppōat ꝓ digori sȝ cū illō p̄tū nō
possit uerificari de s̄biecto ꝓ sig̃to foꝛali
qꝛ ābob⁹ supponētib⁹ ꝑsonaliter i^a est fl'a
spēs ē hō qꝛ cū li hō suppōat deťminate li/
ceret descēdi s̄b eo dis^{-e} ad oia sua suppōita
ꝙ ē f^m ut pȝ descēdēdo ⁊ isti sunt oēs hoīes
ḡ spēs ē i^s hō ⁊ᶜ ō aliis mō oēs tl'es t̄mini
sunt f^e cū p̄tū nō possit uerificari de sub/
iecto n^e ꝓ sig̃to materiali n^e ꝓ sig̃to foꝛali
p̄tum trahit s̄biectū ad poti⁹ sig̃tū ⁊ illō ē
formale ideo ꝑsonaliter suppōit ō h^o uide
āple ꝯ summulas. Septia regl'a c⁹cunq₃
ꝓpōis s̄biectū ē tin⁹ p^e itētiōis ul' ipōis nō
signs se formaliter ⁊ p̄tū 2^e deducto impe
dimēto signi limitātis s̄biectū suppōit ma
terialiter ⁊ p̄tum ꝑsonaliter. Rō regule ē
qꝛ cum p̄tum stet ꝑsonaliter ⁊ nō possit de
s̄biecto uerificari nisi ꝓ sig̃to materiali p̄/
dicatum trahit s̄biectū ad suppōeȝ materia
lem qꝛ tl'ia sunt s̄biecta qualia ꝑmittūt̄ a
p̄to ⁊ nō eꝯ. Pro ueritate tn̄ regule magr
pōit duas ꝯdiciōes. p^a ꝙ s̄biectū nō sigfi
cet se formaliter qꝛ tūc de necessitate supp o
neret ꝑsonaliter ꝑ p^am regulā. 2ª deduc/
to ipedimēto signi limitātis ad suppōnem
ꝑsonalē. sig^m ei ul'e ⁊ ꝑ i^r limitāt ad sup/
pōnem ꝑsonalē sicut illa uox li limitat ad

32

ad suppositionem psonalem.
¶ Dubitat̃ ꝯ 2^{am} ꝯditiõem de cã scilꝫ qua re sig^{a} ul'ia ⁊ pti$^{ri a}$ limitãt ad suppõeꝫ pso nalẽ. Sil'r dubitat̃ quare i^{a} uox li cum sit sig^{m} demõstratiuũ ⁊ ꝯñtet ita posset dmõ strare sigtũ formale sicut materiale quare magis trahit ad suppõeꝫ materialẽ ꝙ pso/ nalẽ. Ad p^{m} dicũt qdã ꝙ cã ẽ qꝛ mas.gen^{9} sumptũ ẽ ex ꝑꝑetate rei que ẽ po^{a} actiua ⁊ fe.gen^{9} sumptũ ẽ ex ꝑꝑetate rei que ẽ po^{a} pa^{ua} ⁊ methaphorice ꝑ sil'itudinẽ res dicũ tur mas.ul' fe.gñis ad aĩalia i qb^{9} uidem^{9} mas.hẽe po^{am} actiaꝫ ⁊ fe.hẽe po^{am} passiuã ⁊ quia hec dña magis repitur iter sigta for malia ꝙ materialia uel salti expſſior ideo tmin^{9} psonaliter sumit̃ si signo mas.ul' fe. gñis tminatus ¶ Hec respõsio nõ ualꝫ qꝛ etiã signũ ul'e ⁊ pti^{re} i neutro gñe limitãt ad suppõem psonalẽ ꝙ patꝫ qꝛ dicendo n^{m} aĩal ẽ genus uel aliquod animal est genus supponit li aĩal psonaliter i utraqꝫ ubi i'e signo supponeret materialiter. Sig^{m} etiaꝫ in cõi gñe limitat ad suppõnem psonalẽ ut dicendo omnis homo est species li homo stat psonaliter ¶ Ideo dicendum est aliter ⁊ dico duo. primum ꝙ signa uniuersalia ⁊ pticularia masculini uel feminini ul' cõis generis limitant sem p ad suppõnem pso/ nalem. Dico 2° ꝙ signa neutri generis si addantur tminis ꝯ^{m} pmam ipositionem similiter ad personalem limitant. Si ue/ ro addantur tminus qui non sunt neutri generis ad materialem limitant ¶ Ratio primi est quia omnis tminus debens ma/ terialiter supponere debet esse neutri gene/ ris ⁊ indeclinabile nomen. Sed cũ signũ uel mas.uel fe.uel cõmunis gñis non ꝯhat tminum ad neutrũ genus ideo nõ limitat ad materialẽ sed quandocũqꝫ signũ ꝯcor/ dat in genere cũ tmino dato a pma ipõne trahit ad sigtum formale qꝛ trahit tminũ ad illud genus ꝯ^{m} ꝙ habet sigtũ formale qꝛ sigficatum formale competit sibi ex im positiõe ⁊ hoc dico de uocalibus ⁊ scriptis De mentalibus autẽ dico ꝙ trahit tminũ mentalem ad illud genus ꝯ^{m} quod habet significatũ formale competens sibi natu/ raliter. Et sic apparet ratio 2^{i} quia quãdo terminus discordat in genere cum termino cui additur aut latinitas incongrua est ⁊ istam non cõsiderat logicus aut trahit ter minum ad neutrum genus ⁊ faciat mate rialiter stare quia terminus stans mate/ rialiter est neutri generis ⁊ indeclinabile nomen ¶ Ad 2^{m} dicunt illi nostri amici ꝙ ista uox li solum demonstrat significa/ tum materiale ideo limitat ad suppõnem materialem ¶ Sed si queris quare deter/ minat solum signum materiale ¶ Dicunt ꝙ causa huius est quia illud signum li^{9} ad ditur termino modo licet terminus habe at utrũqꝫ sigtum scilꝫ materiale ⁊ formale quia tamẽ significatum formale est extra terminum · materiale uero non est extra sed est ipse met terminus ideo ꝑ illud sig^{m} li magis demonstratur materiale ꝙ for/ male cum demonstratur terminus ⁊ conse quenter quod est intrinsecum ⁊ non est ex trinsecum ¶ Hec responsio non ualet quia si ista esset causa ꝙ ista uox li magis demõ strat significatum materiale ꝙ formale propter hoc quia cum additur termino de monstrat significatum propinquius ⁊ sig nificatum propinquius est materiale cum sit intrinsecum ⁊ ipse met terminus. sigfi catum uero formale sit remotius quia ex trinsecum est. A simili sequitur ꝙ omnia pronomia demonstratiua addita terminis demonstrant solum significatum materia le ⁊ sic trahunt materiale ut dicendo iste homo currit ꝙ falsum est consequẽtia pa/ tet manifeste. Ideo dicatur aliter scilicet ꝙ illud signum li in uoce ab impositore primo habuit ꝙ demonstret significatum materiale ⁊ non formale cuius signum ẽ quia nullam uariationem casus aut gene ris habet sicut alia signa demonstratiua habent sed est neutri generis ⁊ indeclina/ bile nomen sicut tmin^{9} materialiter suppo nens ¶ Ex quo sequitur ꝙ magister infert duo correlaria Primum ꝙ sbalterna hui^{9} homo est species non est ista omnis homo est species sed ista omne homo est species similiter de pticulari dicit ⁊ de singulari ⁊

de ꝯdictoria. Rō hꝰ ē ꝙ alique illaꝝ situāt i fiᵃ ⁊ alique nō q᷑ i aliqbꝰ seruat̄ eadem suppoᵒ ⁊ i aliqbꝰ nō. unde suppōes exñtes in fiᵃ debēt habē ꝯsilem suppōeȝ gñalem ⁊ ō᷑ quare supᵒ materiał requirit sigᵐ neu/ tri gñis ō᷑ ꝙ ideo q᷑ ois t̄minꝰ materiał'r supponēs ē neutri gñis ⁊ ideclinabile nomē ƀᵐ ḡmaticos ¶ Dubitat̄ quare nomē materialiter sumptū sit idecliabile. ꝑsonał'r uero declinabile. Dicūt quidam ut sit dr̄a īter t̄minū qñ sumit̄ materialiter ⁊ quādo sumit̄ ꝑsonaliter. Sed si queris quare ꝑsonaliter sumēdo potiꝰ non ideclinabile sed ōcliabile dicūt duplici de causa. pᵃ ē quia frequētiꝰ sumit̄ ꝑsonał'r ꝗ materialiter et fieret fastidiū ex frequēti usu eiusdē uocis 2ᵃ cā ē q᷑ dr̄a casuū ē sumpta ex ꝓpetatibꝰ reꝝ. noīatiuꝰ eī iportat actionē accusatiuꝰ passionē ideo potiꝰ agēs sumit̄ i noīatiuo ⁊ patiēs i accusatio ⁊ iᵃ dr̄a magis appꝫ īter sigt̄a foīalia ꝗ materialia. Iste nuge sunt ideo nō ē opꝰ istare ꝯ eas. Ideo al'r dicamꝰ ꝙ cū t̄iꝰ stat ꝑsonał'r qñ stat ꝓ sigt̄o for/ mali ⁊ cū stat ꝓ formali stat ꝓ sigt̄o dato ex impōne ⁊ hoc dico de uocibus ⁊ scriptis De mētalibꝰ autē dico ꝙ habēt ex natura rei. quādo uero stat materialiter stat pro sigficato materiali qō sibi ꝯpetit materialiter. hoc autē sine uariatiōne ⁊ ōclinatiōe ex natura rei. 2ᵐ corᵐ qō ōclarat mag̃r ē ex ultia ⁊ penultimis regul' sequit̄ ꝙ ista nō ē bōa ꝯuersio hō ē spēs spēs est hō q᷑ li hō i pri ᵃ suppōit materiał'r in 2ᵃ ꝑsonaliter sed sic ꝯuertit̄ simpl'r spēs ē li hō nec ista est bona ꝯuersiō p accñs nullū nomē ē homo sed sic aliquid quod ē hō nō ē nomē Et rō horum est quia in conuersiōne debet remanere eadem suppositio generalis.

SUPPOSITIONIS MA teriałis diuisio Alia est eī discreta Alia cōis. Suppō discreta est ac/ ceptio t̄mi cōis materialiter supponētis cū ꝓnoīe ōmōstratiuo ut hic hō est species. Suppō cōis ē accepᵒ t̄i cōis materiał'r sup/ ponētis sine ꝓnoīe ōmōstratiuo ⁊ dat tria exᵃ. pᵐ hō ē noīatiui casꝰ 2ᵐ petrꝰ ē nomē ꝓpꝛuꝫ. 3ᵐ tu ē ꝓnomē demōstratiuum.

¶ Ad Xᵗᵉ circa diffinitionē ꝙ li accepᵒ t̄mi materialiter supponētis i utraqꝫ ē loco generis li cū ꝓnoīe demōstratiuo ē t̄inꝰ discretus q᷑ sigt̄ tm̄ rem unā discretā ⁊ distictā ab aliis. Suppō Xᵒ cōis ō᷑ rōe t̄i cōis sic stātis. Terminꝰ aūt ꝯis ē q̇ sigt̄ pl'es res ƀꝫ unā ipōeꝫ. De Xificatiōe uero exᵒ ꝑ ē duᵐ sed illud declarabit̄ i suppōe deт̄iata ideo nūc reliquo. Diuiᵒ suppōis aᵃ det̄minata alia ꝯfusa. Suppō det̄iata ē acccepᵒ t̄mini cois materialiter supponētis sb quo cōuēit descēdere ad oīa sua suppōita disᵘᵉ ut homo ē t̄inus cōis ¶ Dubitat̄ circa hᵒ exᵐ homo ē t̄inus cois q᷑ cū iᵃ ꝓpō sit uera lꝫ descēʳᵉ disᵘᵉ ƀᵐ magistrū sb li hō ⁊ tñ descēsus nō appꝫ uerꝰ q᷑ descēderet̄ sic ⁊ isti sunt oēs t̄i hō ergo hoc hō ē t̄inus cois uel hoc homo ē t̄inus cois ⁊ᶜ ō aliis arguit̄ ꝙ ꝯñs sit fl'm cū ans sit uerum ꝓbatur quia hoc homo ē terminꝰ discretꝰ ergo non ē t̄minꝰ cōmūis tenet ꝯñа ab aᵘᵃ unius disꝑati ad negatiuam alteriꝰ. ans probat̄ dupl'r priᵒ q᷑ hoc homo ē indiuiduū de li hō sed li hō est spēs spēalissima ergo hoc hō ē t̄inꝰ discretꝰ ⁊ 2ᵒ fortius sic Quicūq; t̄minꝰ solū ꝑ se sūptꝰ supponit discrete ē terminus discretus aᶜʳ patet quia oppositū iplicat. minor etiā ꝑꝫ ꝑ magistrum in exēplificādo de suppōe discreta. Consimile argumētum pōt fieri de iᵃ hō ē spēs cum ꝓpō sit uera ⁊ li hō supponit determinate ⁊ tamen descensus ē falsꝰ ⁊ isti sunt omnes termini homo ergo hoc homo ē spēs ⁊ sic de aliis ꝯsequens tamen ē falsum ꝓ qualibet ꝑte quia hoc homo ē terminus discretus ut ꝓbatū ē ergo non ē terminus cōmunis ¶ Ad hoc sunt duo modi respōdēdi famosiores ¶ Primus ē aliquorū dicētiū ꝙ hᵉ homo ē t̄minus cois ⁊ sil'r ꝙ hoc hō ē spēs ⁊ ꝯ̄iter ꝯcedunt ꝙ li hō ē spēs sbalterna cū sit supior ad hoc hō ꝙ ē spēs spēalissima ⁊ rō horū ē q᷑ omnis t̄minus stans materialiter ē t̄inꝰ ꝯmunis cui uidetur magister eē̄ ītire ⁊ cū iᵃ sit uera descēsus ē uerus cum dicit ꝙ sb iᵃ cōtingit descēdere hō ē t̄minꝰ cōis ⁊ isti sunt oēs t̄mini hō ergo hoc hō ē t̄minꝰ cōis ul' hᵒ hō

est tīn⁹ ꝯis. ¶ Ad argumēta in oᵐ pȝ ꝓᵐ
1ᵒˢ solu°. Ad pᵐ ei cū ō₂ h° hō ē tī⁹ discret⁹
ğ nō ē tī⁹ ꝯis ꝯcedūt ꝯn̄aȝ sed negant añs
ad pᵃᵐ ꝓbationē cū ō₂ h° hō ꝯtiet ſb li hō
sed li hō ē spēs spēalissiᵃ neᶜ h°ᶜ ymo li hō
ē spēs ſbalterna ⁊ li hō ē spēs spēaᵐᵃ. Ad
2ᵃᵐ ꝓbationē neg̃āt maiorē.s.ꝙ q̇cūqȝ tī⁹
p se sūpt⁹ suppōit discrete si sit tī⁹ discret⁹
sed ꝟᵐ ē dicūt i suppōe ꝑsonali In materia
li uero nō sȝ tī⁹ ꝯis cū ꝓnoīe ōmōstratiuo
stat discrete. Cōsil'r respōdēt ad illā homo
est spēs. He rōes iudi° meo nō ualēt ideo
ꝯ ipas arguā. p° ꝯ pᵃᵐ arʳ ꝑ te 1ᵃ ē ꝟa hō
est spēs ſbalterna ⁊ li hō suppōit deſiate ⁊
tñ descēsus ē fl's ⁊ isti sunt oēs tīni hō ğ h°
hō ē spēs ſbalterna uel h° hō ē spēs ſbalter
na ⁊ᶜ de aliis ğ quelȝ illarū ē fl'a h° homo
ē spēs ſbalterna ⁊ h° hō ē spēs ſbalterna
q₂ idē nō ē spēs spēaᵐᵃ ⁊ spēs ſbalterna.
¶ 2° sic hᶜ opi° ꝯcedit ꝙ hᶜ ē uera h° hō ē spēs
spēalissima tūc arguit oīs spēs spēalissima
ē ꝓbilis ō pl'ibus sed h° hō ꝑ te ē spēs spe/
cialissima ğ erit ꝓbile ō pl'ibus. quero de
quib⁹ ꝓtur ⁊ pōaf casus ꝙ sint tatū tres tī
hō i scripto pūr° sit a 2ᵘ b 3ᵘ c ⁊ pȝ ꝙ hoc de
monstrādo ⁊ nō ōmōstrādo a ꝓtur ō pl'ib⁹
materialiter loquēdo q₂ nec ꝓtur de b nec
de c q₂ b nō ē a nec c ē a ⁊ sic ō aliis arguit
Ideo forti⁹ sic arguit ꝓbādo ꝙ hō non sit
tīminus cōmunis ⁊ quelȝ spēs spēalissima
habȝ aliquē tīminū ſb se. spēs ei habȝ indi
uiduū sed hoc hō nullū idiuiduū habȝ sub
se ꝑ pōnem q₂ oīs tīnus stans materialiter
ē cōmunis modo nullus tīminus cōmunis
materialiter stans ē min⁹ ꝙ spēs spēalissi
ma. Cōtra 2ᵃᵐ responsionē arguit tu ne/
gas ꝙ quicūqȝ suppōit discrete sit tīminus
discretus.quero ergo a te ꝓpter quid dicit
suppō discreta ⁊ nō potes dicere nisi rōne tī
discreti quare ⁊c. 2° si oīs spēs habet ali
quod idiuiduū ſb se sed li hō materialiter
stās ē spēs ergo habet idiuiduū ſb se sed cū
nō habeat idē idiuiduū quādo stat mate/
rialiter ⁊ qñ stat ꝑsonaliter non habebit ğ
istū hominē nec illū sed aliquē terminum
de quo materialiter uerificat sed quodlibȝ
idiuiduū ē tīn⁹ discret⁹. qui uolunt hanc
opiniōeȝ sustinē iustū ē ꝙ ad hec argumēta
respōdeant ¶ 2ᵘˢ mod⁹ respondēdi ꝓmit/
tit ꝙ tīnus stās materialiter suppōit pro se
uel ꝓ sibi simili h° patȝ ꝑ magistrū in de/
claratiōe diffinitiōis suppōnis materialis
ubi dicit ꝙ dicēdo hō ē nomē li hō supponit
materialiter cū nō supponat nisi ꝓ se uel ꝓ
sibi simili que sunt sig̃ta materialia istius
tīmini hō. Tūc ad responsiones i oppōitū
respondet ad ꝓmū dicit ꝙ 1ᵃ hō ē tīn⁹ cōis
ē uera ⁊ sil'r 1ᵃ hō ē spēs ⁊ ꝙ descēsus ē uer⁹
ergo h° hō ē tīnus cōis uel h° hō ē tī° cōis
⁊ sic de aliis ⁊ etiā ergo hᶜ hō ē spēs ul' hoc
homo est spēs ⁊ cū tu arguis hoc homo est
tīminus discret⁹ dico ꝙ uerū ē sed 1ᵃ ꝓpō
homo ē tīminus cōis ē uera non ꝑ se sed q₂
supponit ꝓ suo sīli ꝙ ē tīminus cōis puta
ꝑ ſbiecto huius ꝓpōnis homo est aīal uel
huius homo ē spēs ⁊ talis ē tīminus cōis ⁊
ē spēs. unde sicut iste tīminus homo ꝑsona
liter sumpt⁹ ē tīn⁹ cōis ⁊ spēs ad istū hoīeȝ
⁊ istū.s.fortē ⁊ platonē in ita materialiter
sumpt⁹ ē spēs ad istos tres h° hō ul' h° hō
sicut eiȝ uerū ē ꝙ iste hō ē hō ⁊ iste hō ē hō
ita uerū ē ꝙ h hō ē li hō ⁊ lȝ hō materialiter
sumpt⁹ sit spēs sicut li hō ꝑsonaliter si pt⁹
ꝓ aliis tñ idiuiduis ut dicit magister in lo
gica magna tractatu de supposit̄ōib⁹. Ad
2ᵃᵐ rōeȝ patȝ respōsio q₂ hᶜ ē uera hoc hō
ē tīn⁹ discret⁹ ꝓut li h° hō suppōit ꝓ se ⁊ hᶜ
ē uera h° hō ē tīnus cōis ꝓut suppōit ꝓ sibi
sīli. Sil'r iᶜ due sunt sil' uere h° hō ē spēs
h° hō nō ē spēs. pᵃ ꝓut suppōit ꝓ sibi sil'.
2ᵃ ꝓut supponit ꝑ se. Hāc sententiā cū ma/
gister affirmaret i logica magna credo esse
uerā ⁊ a nullo habui nisi a mag.siro fun/
damētaliter. Ex quo sequit ꝙ magister sic
correlarie infert ueritatē .s. ꝓpōnū pᵉ ⁊ 2ᵉ
.s.hō ē nomiatiui casus ⁊ homo nō ē nomi
natiui casus li homo i utraqȝ stat materia
liter ⁊ ē idealinabile hoc hō genitiuo h° hō
pᵃ ꝟificat ꝓ h° termīo hō ut ē nomiatiui
casus. 2ᵃ ꝟificat ꝓ h° tīmino hō ut ē geni
tiui casus uel datiui q₂ tūc non ē noiatiui
casus licȝ sibi sīl'e sit noiatiui casus. Alie
due ꝓpōnes amo ē ꝟbū amo non ē ꝟbū
2ᵃ ꝟificat ꝓut ſbiectum illius ꝓpōis stat

materialiter ꝗ̃ est nomen indeclinabile sic
noiatiuo h° amo genitiuo h° amo. si ē nomē
ideclinabile nō ē ꝟbū. pª ꝟificaṫ ꝓut sbꝫ
suppōit ꝓ sibi sil'i puta ꝓ p° t'° amo pōito
i 1ª ořone ego amo pe. ut patꝫ ꝑ resoluto/
rium sill'm sic h° ē ꝟbū ōmōstrādo li amo
i 1ª ꝓpōe ego amo pe. ꝛ h° ē li amo ꝗ̃ amo ē
ꝟbū. Aͤ 2ͤ ꝓpōes legēs ē ꝑticipiū legens
nō ē ꝑticipiū 2ª ē ꝟa ꝓut li legēs supponit
ꝓ seipo t̃mino qꝛ illud ꝙ ē sbiectū in pma
ꝓpōne ē nomē ideclinabile igiṫ nō erit ꝑti
cipium sed pri ª redditur uera ꝓ sibi simili
puta ꝓ p° t̃mino legēs qui pōitur i 1ª ꝓpōe
ego sum legēs donatū. Alie due ꝓpones
tu ē ꝓnomē demōstratiuū tu nō ē ꝓnomē
demōstratiuū 2ª ē uera ꝓut suppōit ꝓ se
quia sbiectū ē nomē indeclinabile. prima
est ꝟa ꝓut suppōit ꝓ sibi simili puta ꝓ sub
iecto hui⁹ ꝓpōnis tu legis. ❡ Suppositio
material' ꝯfusa ē accep° t̃mini cōis mate/
rialiter supponētis sb quo nō ꝯtigit descen
dere ad oia sua supposita dis͛ue ut tātum hō
ē nomē ❡ Aduerte circa exēplum qūo nō
licet descendere qꝛ casu possibili posito āte
cedēs ē uerū ꝯsequēs falsum ut ponaṫ ꝙ
sint tātum duo t̃mini hō i mōdo qui sint
nomina un⁹ scriptus in libro meo alter in
libro tuo tūc 1ª ē ꝟa tm̄ hō ē nomē ut patꝫ
ꝑ exponētes ꝛ tū descēsus ē fl's ꝛ isti sunt
oēs tini hō demōstratis illis nēib⁹ ꝗ̃ tm̄
h° hō ē nomē uel tm̄ h° hō ē nomē ꝯsequēs
ꝑ utraqꝫ ꝑte ē flm ꝓ° nō tm̄ h° hō ē nomē.
❡ Supponū ꝯfusarū alia mobilis alia imo
bilis. Suppō ꝯfuª tm̄ mobilis ē acceptio
t̃mini materialiter supponētis sb quo ꝯtin
git descēdē ad oia sua suppōita disiūctiꝫ ut
tantū hō ē nomē ❡ Aduerte ꝓ declaratiōe
exēpli magistri qūo licꝫ descēdere disiūctiꝫ
ꝙ ē dr̃a īter disiūctim ꝛ disiūctiuā copl'ati
ꝛ copulatiuā. Disiūctiua eiꝫ requirit ali/
quā ꝑtē de ꝑiate uerā Disiūctū uero nō ꝗ̃un
de sortes de se nō sufficeret trahēꝛ nauiꝫ nͤ
plato de se. sil' tm̄ traherēt nauiꝫ tūc disiūc
tiua esset falsa sor. trahit nauiꝫ uel plato
trahit nauim qꝛ nulla ꝑs ē ꝟa disiūctu tm̄
ē uerū sor. uel plato trahūt nauim. Sed
aduerte ulteri⁹ ꝙ disiūctum potest teneri

dupl'r scilꝫ diuisiue ꝛ collectiue. tentuꝫ col
lectiue requirit uerificationē toti⁹ disiūcti
sil' ꝛ nulli⁹ ꝑtis seorsuꝫ ut i casu posito 1ª
ē uera sor. uel plato trahūt nauiꝫ collectie
tenēdo disiūctū ꝛ ab 1° disiūcto ad disiūcti
uam de ꝯsilib⁹ t̃minis nō ualet ꝯña ut in
casu pōito 1ª ē uera nec ex qualibꝫ ꝑte dis/
iūcti sequiṫ ipm ꝟbi gr̃a nō sequiṫ e° differ/
ro a te ergo differo a te uel a me. añs eiꝫ ē
uerū ꝛ ꝯñs falsum. diuisiue uero tentum
requirit uerificationē uni⁹ ꝑtis seorsuꝫ ut
in casu supra 1ª esset falsa sortes uel plato
trahūt nauiꝫ. ꝛ a tali disiūcto diuisiue tē
to ad disiūctiuā de ꝯsilib⁹ t̃minis ualꝫ con
sequētia. Copulatū collectie tentū requi/
rit uerificationē totius copulati simul et
nō cuiuslꝫ ꝑtis seorsuꝫ nec alicui⁹ ꝛ a tali
copulato ad copulatiuā factā de consilib⁹
t̃minis nō ualet ꝯña ut i casu supra facto
hec ē uera sor. ꝛ plato trahūt nauiꝫ. disiue
uero tentū requirit uerificatiōnē cuiuslꝫ
ꝑtis diuisim ex 1° copulato sequiṫ copl'atiua
de ꝯsimilib⁹ t̃minis. sequiṫ eiꝫ sor. ꝛ pla/
to currūt ergo sortes currit ꝛ plato currit
Ad ꝓpositū quando licet descēdē disiūcti
sufficit collectie uel diuisiue i exemplo ma/
gistri licꝫ descendē disiūctim collectiue ❡
Suppō ꝯfusa tantū imobilis ē acceptio t̃i
materialiter supponētis sb quo non licet
descendere disiūctim ut necessario homo ē
spēs ❡ Aduerte circa exēplum magistri
qūo nō licet descendere disiūctim qꝛ descē
dendo añs ē uerū ꝛ ꝯñs falsum ut sic ꝛ isti
sunt omnes t̃mini homo ergo nec° h° uel
hoc hō ē spēs añs ē uerū ut patꝫ ꝛ ꝯñs fal/
sum. ꝙ aūt ꝯñs sit falsum ꝓbaṫ ꝑ exponē
tes suas qꝛ exponitur sic h° hō uel h° homo
ē spēs ꝛ nō pōt q̇n h° hō uel h° hō sit spes
ergo 1ª 2ª ē falsa qꝛ pōt esse ꝙ h° hō ul hoc
homo non sit spēs qꝛ potest esse ꝙ non sit
ꝛ ꝯñter ꝙ nō sit spes. posset enim aliter
ꝓbari ꝯsequēs esse falsum sic. cōtingenter
hoc homo uel hoc homo ē spēs ergo necessa
rio hoc homo uel hoc hō ē spēs. añs ꝯcedēs
ꝓbatur qꝛ ꝯtingēter h° hō uel h° hō ē spēs
Suppōnū materialiū ꝯfusarū disiūctiuarū
uaru alia mobilis alia imobilis. Suppositi°

e q

34

materialis ɔfusa ⁊ distributiua est acceptio
termini materialiter supponẽtis sb̄ quo cõ
tingit descẽdere ad omnia sua supposita co
pulatiue ut omne homo ē terminus. exm̄
patet de se ideo transeo. Suppõ distributi
ua imobilis ē acceptio t̃mini materialiter
supponẽtis sb̄ quo nõ contingit descẽdere
ad omnia sua supposita copulatiue ut ne/
cessario omne homo ē spẽs Suppositio ⁊c̃
¶ Aduerte circa exẽplum ꝙ descensus est
falsus ⁊ isti sunt omnes t̃mini homo ergo
necessario hoc homo est spẽs ⁊ sic de aliis
cõsequẽs ē falsum ꝓ qualibꝫ pte ut supra
in suppõne cõfusa mobili probatum est et
tamẽ añs ē uerũ de se ut patꝫ ergo ⁊c̃.

¶ De suppositione psonali.

SUPPOSITIO personalis
alia discreta alia cõis. Supposi°
psonalis discreta ē acceptio t̃mini
singularis uel cõmunis cũ ꝓnomine demõ
stratiuo psonaliter supponẽtis ut sor. cur/
rit ⁊ iste homo disputat. Suppõ cõmunis
est acceptio termini communis psonaliter
supponentis sine ꝓnomine demonstratiuo
¶ Aduerte ut s̃ ꝙ suppõ discreta rõe t̃mini
discreti supponẽtis sic. Nam t̃inus singu/
laris ⁊ t̃inus cõmunis cũ ꝓnomine demõ/
stratiuo ē t̃inus discret⁹ qꝛ sig̃ficat reꝫ dis
cretam .i. distinctã a qualibꝫ alia. Sig̃t eiꝫ
rem unã numero. Supposi° uero dicit̃ cõis
rõne termini cõmunis qui significat plura
eadem rõne ¶ Suppõ communis alia de
terminata alia confusa. Suppõ ðterminata
est acceptio termini communis psonaliter
supponentis sb̄ quo contingit descendere
ad omnia sua supposita ~~distributiue~~ disiunctiue.
¶ Aduerte ꝙ suppositio dicitur determi/
nata rõne uerificationis termini cõmunis
quia ad hoc ꝙ terminus stet determinate
requiritur ꝙ uerificetur ꝓ aliquo suppõito
determinate ¶ Unde si ista est uera aliqs
homo currit uel ista homo currit requiritur
ꝙ p̃tum uerificetur determinate de aliquo
supposito sbiecti puta aut ꝙ iste homo currit
uel iste homo currit ⁊ sic de singulis ita ꝙ
numẽratis omnibus suppositis p̃dicatum
uerificetur determiate de aliquo illorũ.
Suppõ cõfusa est acceptio t̃mini cõmunis
sb̄ quo nõ ɔtingit descẽdere distributiue ad
oĩa sua supposita ut tãtum hõ ē risibilis.
¶ Aduerte ꝙ suppõ dicit̃ ɔfusa qꝛ non re
quirit̃ ꝙ uerificet ꝓ aliquo suppõito deter
minate. unde iª ē uera tantũ hõ ē risibilis
ubi li hõ stat cõfuse tantũ ⁊ non oportꝫ ꝙ
p̃tum uerificet̃ ꝓ aliquo suppõito dẽiate
dicẽdo ⁊ isti sunt oẽs hoies ergo tantũ iste
hõ ē risibilis uel tantũ iste hõ est risibilis.
qꝛ oẽs iste sunt false sed uerificat̃ pro suis
suppositis in ɔfuso ut paulo ĩfra dicetur.
¶ Suppõnũ ɔfusaꝝ. alia mobil' aª imobil'
Suppõ ɔfusa mobilis ē acceptio t̃i psona
liter supponẽtis sb̄ quo ɔtingit descẽdere
disiũctim oĩs hõ ē al' li al' stat ɔfuse mobilr.
¶ Aduerte ꝙ suppõ dicit̃ ɔfusa qꝛ non re
quirit uerificationẽ ꝓ aliquo supposito de
terminato. ⁊ dicitur mobilis qꝛ lꝫ moueri
siue descẽdi sb̄ i° ad sua suppõita disiũctim
⁊ ideo i ɔfuso ⁊ distributiũ collectiue ⁊ non
diuisiue teneat̃. Ex his patꝫ priª regula ꝙ
p̃tum ul'is affirmatiue stat cõfuse mobilr
qꝛ licꝫ descendere ad oĩa sua suppõita dis/
iũctim ut oĩs homo ē animal ⁊ hec sunt oª
aĩalia ergo oĩs homo ē hoc aĩal uel h° aĩal
⁊ sic de singulis. illud disiũctum tenetur
collectiue ⁊ non diuisiue. quãdo eĩꝫ tenet̃
diuisiue licet inferre disiũctiuam de eisdẽꝫ
terminis. quãdo uero tenetur collectiue nõ
licet ut hic ¶ 2ª regula etiam patet scilꝫ ꝙ
sbiectum exclusiue pm̃ ordinis cuius nota
exclusionis non negatur stat cõfuse mobi
liter ut tantũ homo currit quia licet descen
dere sb̄ eo. non enim stat istam esse ueram
quin ista uera sit ad quã descẽdun⁹ ut pꝫ.
Suppõ ɔfusa imobilis ē acceptio termini
psonaliter supponẽtis sb̄ quo non cõtingit
ad sua supposita disiũctim descendere.
¶ Aduerte ꝙ suppositio dicit̃ imobilis qꝛ
non licet descẽdere. Jmmobil'e eĩꝫ idest nõ
mobile quia non possumus moueri sb̄ ter
mino quo ad descẽsuꝫ ut necessario homo
ē animal ⁊ non potest esse quin homo sit al'
ergo necessario homo est animal ⁊ tamẽ nõ

licet descendi ⁊ isti sunt omnes homines ḡ necessario iste homo uel iste homo ⁊ sic de singulis est animal. atecedens enim ē uez. ut patet ⁊ consequens falsum quia ꝯtigenter ic hō uel ic hō ē al' ḡ nō necᵒ ic hō ul' iste hō ē al' tenz ꝯña ⁊ añs ꝓbat̄ p suas expo/nētes sic ic hō uel ic hō ē al' ⁊ pōt esse ꝙ iste hō uel ic hō nō sit al' in ē etiā x̄a q₂ pōt esse ꝙ ic hō nō sit ḡ pōt esse ꝙ ic hō nō sit al'.

¶ Pria regl'a que huic suppōi anectit̄ ē ista cuiuslibz ꝯdicionalis aue ō tis cōibᵒ deducto īpedimēto alteriᵒ signi q̇lz istoz. supponit tm̄ ꝯfuᵉ imobl'r ut ista si hō ē animal est.

¶ Dum dissim ē quō sbz añtis ꝯdiciōl' suppōat ꝯfuᵉ imoʳ q₂ lz deʳᵉ sb co ut i exᵒ magistri si hō ē al' ē ꝯña in ē optia q₂ nō pōt añs esse uez. q̇n ꝯñs sit x̄m ḡ suppōit ꝯfuᵉ imoʳ ¶ Ad hᵒ dum pl'es responsiōes iuenio. Unde tn̄ ne item iuuenū ꝯfundā in p̄sentia som rōez mgr̄i tāgā. aas autē rōes uide ꝯ̄ suppōes. Ma[r] tn̄ uult i octauo argumēto 2' du'' p̄ncipal' sue quadraʳ· ibi āple hanc materiā ōtiat. Innuit rōes quare sbz suppōat ꝯfuᵉ imoʳ. pa ē q₂ da om qō ꝯfundat̄ moʳ sbz añtis. tūc arʳ nō ē a ᵒʳ ratio quare plᵒ ꝯfundat̄ moʳ sbz añtis ꝙ̄ ꝯñtis i ordie dico sp ad ꝯdiciōlē et declarabo quid uelit dicē ex itētiōe magr̄i sed nō ꝯfunditur moʳ sbz ꝯñtis ut ꝓbabo ḡ nec añtis ꝓbo arem q₂ dicēdo al' ē si hō ē nō ualz ⁊ hec sunt oīa aīalia ḡ hᵒ al' ul' hᵒ aīal ē si hō ē q₂ añs est necm ⁊ ꝯñs cōtigēs ⁊ etiā hic ad mille añcs añs ē ueru ⁊ ꝯñs falsuz. 2a ratio q₂ si confundat̄ moʳ sbz añtis ḡ p aduētū signi distributiui staret ꝯfuse distributiue moʳ ⁊ dicendo ꝯ ois hō mouet̄ si ois hō currit li hō ex pte añtis staret ꝯfuᵉ distributiuē moʳ ⁊ᶜ liceret deʳᵉ coue ꝙ ē fm ut i' sunt oēs hoies ḡ ois hō mouet̄ si ic hō currit ⁊ ois hō mouet̄ si ic hō currit ⁊ᶜ ō singulis p₃ ꝙ ꝯñs ē fm.

¶ Ad formā argumēti ci dicit ꝙ lz deʳᵉ sub sbiecto añtis dicit̄ ꝙ descēsus ē bonᵒ sed hᵒ grā materie ē ⁊ nō grā forᵉ ē grā materie materie q₂ ꝯñs ē necm nō ē aūt grā forme q₂ nō ualet in oibᵒ hᵒ p̄ꝑiᵉ dicit magr̄ i loco pallegato. Contra hanc responsionez arguit quia descensus ualet in omnibus ergo est gratia forme consequētia tenet et antecedens ꝓbatur quia si non da instan/tiam in aliquo quia dicit phylosophᵒ octauo physicorum ꝙ ille non soluit quo ꝓpositionem iterimit ⁊ ꝓpter quid sit falsa nō ostendit. non ergo sufficit negare ātecedēs nisi des instantiam ¶ Ad hoc dicūt quidā assignando īstantiam ꝙ non licet descēdē sb sbiecto aūt huius si homo non currit risibile non currit ⁊ isti sunt omnes hoīes ergo si iste homo uel iste homo non currit risibile non currit. Sed contra descensus factus sb ista condicionali assignata non ē sill'us in forma alteri descensui prime condicionalis ergo instantia non est ad ꝓpom consequentia tenet ⁊ antecedens ꝓbatur quoniam ātecedētia non sunt similia rōne prime partis quoniam condicionales ille non sunt similes in forma cuz cathegorice sue non sunt similes in forma. Ego aūt aliter sum solitus respondere ⁊ assignare instantiam quia sub sbiecto consequentis non licet descendere ⁊ si descendis ꝙ non est similis modus argumentandi descen/dere sub antecedente ⁊ descendere sub consequente quia licet non sit similis modus arguendi absolute· est tamen similis ra/tione note condicionalis. quomodo sit hᵒ uide contra suppositiones.

¶ 2a regula cuiuslibet reduplicatiue predicatum si fuerit capax confusionis ⁊ non habeat aliūde īpedimentum predicatum stat confuse tantum immobiliter ut sor/tes inquantū homo est animal li animal stat confuse immobiliter.

¶ Dubium est quomodo predicatum re/duplicatiue stet imobiliter q₂ licz descendē disiūctim sb co ut i exēplo magr̄i ⁊ ic sunt oīa animalia ergo sortes iquātū homo est hoc animal uel hᵒ aīal. q descēsus sit bonᵒ p₃ q₂ nō pōt añs esse uerū sine ꝯ̄ite ꝙ. añs sit uerū p₃. ꝙ ꝯñs etiā sit uez ꝓbat̄ p ex/ponēᵉ que sūt sor. ē hō ⁊ sor. ē hᵒ animal ⁊ hᵒ al' ⁊ si aliq̇d ē homo illud ē hoc animal uel hoc animal ⁊ patet q omnes iste expo/nētes uere sunt ḡ ipsa exposita ē uera. sic ergo p̄tum stat confuse mobiliter.

35

¶ Ad hoc dubiū plures responsiones in
uenio quas dicā ꝫ suppōes ꝓ nc dabo rñsi
onē mgři qui ī puto ueriśsimā q̄ q̄d dicāt aⁱⁱ
dicat ḡ ꝙ nō lꝫ descēdi sb̄ ꝑto reduplicatie
disiūctiꝫ qꝛ añs ē uex. ⁊ ꝯñs fᵐ. ꝙ añs sit
uerū pꝫ. ꝙ ꝯñs nō sit uex. pbat qꝛ 3ᵃ ex/
ponēs e fᵃ que ē iᵃ ⁊ si aliqd ē hō illō ē hᵒ
al' uel hᵒ al' qꝛ iᵃ ē una ꝯdiciōlꝭ ꝯñs non
seʳ ex añte yᵒ oᵐ ꝯñtis stat cū añte ḡ nō est
uera. pbo añs nā oᵐ ꝯñtis tunc stat cum
añte qꝛ ex eo fit una coᵘᵃ possibil' mē illa
coᵘᵃ ē possibil' aliquid ē hō ⁊ illō nō est hᵒ
al' uel hᵒ al' ōmōstrādo oīa aīalia p̄sētia. nō
ōico tñ ꝙ sit uera nūc sed est possibil' qꝛ pōt
ess: uera ut hic ad cētū ānos erit uera. 3ⁱⁱ re
gula cuiꝰlꝫ mōlis i sensu ꝯpōito habentis
tiᵐ cōem distributū suppōit iᶜ tiꝰ ꝯfuᶜ tātū
ímobl'r ut necᵒ hō ē al' ipossibile est hoiem
nō ēss: aīal. ¶ Adūte circa exᵃ ⁊ pᵒ circa
pᵐ descēsus ē fl's sb̄ iᵒ tiᵒ hō ⁊ sb̄ iᵒ tiⁿ aīal
pᵐ ōclaro. s. sb̄ iⁿ tiᵒ hō ⁊ iˢ sunt oēs hoies
ḡ necᵒ h hō uel h hō ē aīal hᵒ ꝯñs ē fᵐ quia
ꝯtingēter h hō uel h hō est al' sb̄ iᵒ tiᵒ aīal
etiā descēsus ē fl's ⁊ hic sunt oᵃ aīalia ergo
necᵒ hō ē hᵒ al' uel hᵒ al' hx ē fl'a qꝛ ꝯtigēn
ter hō ē hᵒ al' ul' hᵒ al'. 2ᵐ exᵐ clarū ē ut di
cēdo ipossibile ē hoieꝫ esse al' qꝛ li hominē
stat ꝯfuᶜ imoʳ qꝛ nō lꝫ descēdi ⁊ iˢ sūt oēs
hoies ḡ ipossibile ē hūc hoieꝫ uel hūc hoieꝫ
nō esse. ꝯñs iᵐ qꝛ possibile ē hūc hoieꝫ uel
hūc hoieꝫ nō esse. ¶ Suppōis distributiue
aᵃ mobil' aᵃ imobil'. Suppō distributiua
mobil' ē accepᵒ ti psonaliter supponētis sb̄
quo ꝯtigit descēdē ad oīa sua suppōita co/
pulatiue ut ois hō currit li hō stat distritᵘᵉ
mobiliter. ¶ Aduerte ꝙ hec suppō dicitur
distributiua rōe tmini distributi. distribuit
aūt tminꝰ tūc quādo stat ꝓ oibus suis sup
positis. dicit aūt mobl'r qꝛ lꝫ moueri ⁊ des
cēdi ad oīa sua suppōita ꝓ qbꝰ suppōit. exᵐ
aūt clarū ē de se. Priᵃ regl'a cꝰlibet ul'is
aᵘᶜ sbꝫ stat ꝯfuᶜ ⁊ distriᵘᵉ mobl'r ut ois hō
currit hᵒ pꝫ. 2ᵃ regl'a cꝰlꝫ ul'is negatiue de
ꝯsuetoᵒ loquēdi tā sbꝫ q̄ ꝑtū stat confuse
distributiue moʳ si fuerit tinꝰ cōis nō ipe/
ditꝰ ut nullꝰ hō ē asinꝰ. ¶ Adūte ꝙ tres
ꝯdiciōes reqrūt ad hāc regl'aꝫ. pᵃ ꝙ sbꝫ et
ꝑtū sint tinꝰ cōis al'r ci nō essꝫ capax ꝯfu
sionis ⁊ distributiōis. 2ᵃ ꝙ nō sit ipeditus
scilꝫ p aliud signū qꝛ si duo signa caderent
supra eūdem tminū nō staret distributiue
mobiliter ut dicēdo nullꝰ hō ē omnis asinꝰ
nō stat distributiue sed ꝯfuᶜ tātū. 3ᵃ ꝯdicio
ꝙ iᵃ ul'is sit de ꝯsuetoᵒ loquēdi qꝛ huius
negatie ois homo aīal nō ē li aīa. ꝙ est ꝑtū
nō stat ꝯfuᶜ distributie sed ꝯfuse tm ad hᵒ
ḡ ꝙ ul'is neg. tie sbꝫ ⁊ ꝑtū stēt ꝯfuᶜ ⁊ disᵘᵉ
hꝛ tres ꝯdiciōes debēt puari. 3ᵃ regula cu
iuslꝫ pticularis idefinite uel singularis ne
gatie ꝑtū si fuerit tiꝰ ꝯis ōeūcio ipedimē/
to alteriꝰ signi stat ꝯfuᶜ moʳ. ⁊ hᵉ regula
pꝫ p p̄cedētes qꝛ tres ꝯsiles litatiēes req/
rūtur ꝓ ueritate eꝰ. Suppō disᵘᵃ imobilis
ē accepᶜ ti cōis psonalr supponētis sb̄ quo
nō ꝯtigit desʳᵉ ad oᵃ sua supposita coᵘᶜ ut
necᶜ ois hō ē al' li aīal stat ꝯfuᶜ disᵘᵉ imoʳ
qꝛ nō licꝫ deʳᵉ cū ōbito necᶜ ut pꝫ de inpᵃ
regula cuiuslꝫ ꝯdiciōlis de imo distri/
buto suppōit ille tminꝰ ꝯfuse distributiue
imobiliter i ordie ad totā ꝯdiciōalē ut si om
ne animal currit omnis hō currit tā li hō
q̄ li animal stat imobiliter qꝛ nō licꝫ descen
di sb̄ eis ut patet ⁊c. ¶ Aduerte quia ue/
lit dicere in ordine ad totam condiciōlem
et non uult dicere ut quidam rudes di/
cunt ꝙ magister uelit ꝙ non licet descēde
re in ordine ad totam condicionalem icest
simul ⁊ semel sub antecedente ꝯ ꝯt ꝯ quē/
te quia uel semel uel per se descēdatur nō
licet ut dictum est. Deinde in condiciōali
de terminis communibus non distribu/
tis ut dicendo si homo est animal est licet
subiectum consequentis habeat plura su p
posita q̄ subiectum antecedentis tamen
licet descendere simul descēdendo sb̄ utra
qꝫ ut patet quod tamen est contra magis
trum in octauo argumento secundi dubii
principalis sue quadrature ꝙ idem termi
nus potest habere diuersam suppositiones
si consideretur ut est pars cathegorice ⁊ si
consideretur ut est pars ypotheuce. Item
dicendo si homo est animal est tam li homo
q̄ li animal stat determinate ut est pars ca
thecᶜᶜ stat aūt ꝯfuᶜ imoʳ ut est pars ypothe⁽ᶜ⁾

Silr dicēdo si omne aial currit ois homo
currit tā li hō q̄ li al' stat ꝯfu distriue mo
biliter ut est ps ca^{ce}. stat aūt imobiliter ut
sunt ptes ꝑpo^{ce} uide ipus non credas mihi
2^{a} regl'a cuiuslibꝫ exceptie ꝓp^{e} tam a^{ue} q̄
negatie illō a quo fit excep^{o} stat ꝯfu^{e} dis/
tributie imobil'r ut ois homo p̄ter sortem
currit li hō stat imobl'r qꝛ non lꝫ descendi
et i' sūt oēs hoies ḡ i^{e} homo p̄ter sor.cur/
rit ꝛ^{c} ꝯ singl'is qꝛ q̄n ōmē nstrabit sor.ē f^{a}
ꝛ i^{e} p̄ter sor.currit. Adūte q̄ notāter di/
cat ma^{r} excep^{ue} ꝓp^{e} qꝛ a^{ca} ē ꝓpa ꝛ a^{ca} i.ꝓ/
pria. ad excep^{uam} ꝓpaꝫ reqrit 2^{e} ꝯdiciōes
p^{a} q̄ illō a quo fit excep^{o} stet ꝯfu^{e} ꝛ distri
butie ex quo se^{r} q̄ i^{a} ē i ꝓpa aliq̄s homo p̄
ter sortē currit. 2° ꝛq̄rit q̄ ps ex capta sit
ti^{9} iferior ad illō ex quo fit excep^{o} ꝛ ex h^{o}
se^{r} q̄ i^{a} ē i ꝓpa ois homo p̄ter hoiez currit
h^{e} aūt ē ꝓpa ois homo p̄ter sor.currit quia
habꝫ i^{as} duas ꝯdiciones. 3^{a} regl'a cuiuslꝫ
mōlis i sēsu ꝯposito habētis ti^{m} distribu^{m}
supponit i^{e} ti^{9} ꝯfu^{e} dis^{ue} imobl'r ut nec^{o}
ois hō ē al'. silr oēꝫ hoiez esse al' ē scitum
a me li hoiez i utraqꝫ stat ꝯfu^{e} ꝛ distri^{ue} in
mobl'r qꝛ non lꝫ descēdi ut patꝫ. ¶ Ultimo
ma^{r} nōmē q̄ si aliq̄n potest descendi h^{e} est
gr̄a materie qꝛ forte o^{m} ꝯnīo repugnat
aūti hoc de se patꝫ. ¶ Pro maiori euidē^{a}
ꝛc Nō ꝑ regl'a Omne signū ul'e affirmatiū ꝫ
termi^{m} sequētē se imediate ꝯfundit ꝯfuse
distri^{ue} mobl'r ꝛ mediate sequētē si fuerit
capax ꝯfusionis ꝯfu^{e} tm̄ mobl'r deducto
ipedimēto alteri^{9} signi. Pro limitatione
h^{9} regl'e nō tres ꝛgl'as. p^{a} q̄n sig^{m} ul'e af
firmatiuū addit recto ex pte sbi ꝛ sequit
obliqu^{9} stat ꝯfu^{e} distri^{ue} mo^{r} ut i hoc ex^{o}
q̄lꝫ asin^{9} hois currit to^{m} h^{o} asin^{9} hois cur
rit stat dis^{ue} mo^{r}. 2^{a} regl'a q̄n obliqu^{9} p̄ce
dit rectū ꝛ obliq^{9} distri^{r} tc̄ recti^{9} sequēs ob
liq^{m} stat ꝯfu^{e} tm̄ sicut ꝛ p̄tū nā tūc recti^{9} se
tenꝫ ex pte p̄ti ut i ex^{o} c^{o}lꝫ hois asin^{9} cur/
rit li asin^{9} ꝛ li currit stat ꝯfu^{e} tm̄. 3^{a} ꝛgl'a
q̄n sig^{m} ul'e affirmatiuū est ps sbi uts ei^{9}
non trāsit i termi^{m} mediatū sꝫ solū imedia
tum distribuit ut dicēdo uidēs oēꝫ hoiem
ē homo li homo stat ꝺterminate ꝛ ratio est
qꝛ ꝑdit uīꝫ cū sit cathe^{mi}. ¶ Omne sig^{m} ul'e
affirmatiuū terminum imediate sequētē
se cū eius determinatione se tenētem ex pte
eadē extremi ꝯfundit ꝯfuse distributie mo
bil'r ꝛ mediate sequentē se non se tenet ex
eadē pte extrēi ꝛ ei^{9} ꝺterminationē ꝯfundit
ꝯfuse tm̄ mobil'r. si termin^{9} fuerit capax
ꝯfusionis ꝛ ꝺducto ipedimēto alteri^{9} sig^{i}
Iste due ꝯditiones ultie gn̄ales sunt oib^{9}
regl'is h^{9} capl'i. p^{a} gn̄alis ē si termi^{9} fue/
rit capax ꝯfusionis. unde ꝯtigit terminus
non esse capacē ꝯfusionis dupl'r p^{o} q̄nū est
ex pte ipsi^{9} termini non potēs recipe con
fusionē ꝛ hoc ē qꝛ non ē termin^{9} cois sed
singularis. 2° q̄^{m} ē ex pte signi dātis con
fusionē licꝫ tn̄ q̄^{m} ē ex pte ipi^{9} termini sit
capax confusionis ut dicēdo uidēs omnes
hominem est animal licꝫ non est capax con
fusionis quia illā non potest dare ex quo
est ps subiecti licꝫ terminus de se sit capax
confusionis cum sit terminus communis
2^{a} condicio gn̄alis ē deducio impedimēto
alterius signi i ꝑ qua condicione declaran/
da ponit unum principium declaratū qua
tuor regulis. ¶ Quicquid mobilitat imo/
bilitatum ꝛc q̄ paulo post declarabit ꝛ re
gula sic litata ꝯtinet duas ptes. prima ps
duas condiciones habet. prima est termi/
num sequentem se immediate que patet ad
differētiā non imediate sequentem. 2^{a} et
eius determinatione se tenente ex eadem
parte extremi ut dicendo quelibet singu/
laris alicuius uniuersalis est uera li alic^{9}
ul'is stat confuse distributiue mobiliter.
quia quando rectus p̄cedit obliq^{m} utriqꝫ
se tenet ex pte extremi. sed q̄n obliquus p̄/
cedit rectum obliqu^{9} se tenet ex pte sbiecti
ꝛ rectus ex pte predicati ut dicendo cuiuslꝫ
hominis asinus currit li asin^{9} non stat dis
tributiue sed cōfuse tantū. Determinatio
eiꝫ alic^{9} t̄mini i ꝓposito potest esse tribus
modis uno mō sicut adiectiuum sequens
ut dicendo omnis homo albus currit. 2°
si est relatiuū in eadē ca^{a} ut ois hō q̄ ē al/
bus currit. 3° sic obliqu^{9} imediate sequēs
ipm t̄minū ut quelꝫ singl'is alic^{9} ul'is ē ꝟa ꝛ
quelꝫ i^{a} ꝑ ꝺtiati^{m} stat sicut ti^{9} ꝺtiat^{o}. 2^{a} ps
ꝛgl'e hēt etiā 2as ꝯdi^{o}nes. p^{a} ē tiꝫ imediate

36

sequētez se nõ ex eadē pte extremi . 2ª ꝛ ei⁹
ōtianõez si habz 1ᵃᵐ . Iste patēt ex dictis.
¶ Aduerte unū pulcᵐ duᵐ quare aliquis
tin⁹ est distributiu⁹ ꝛ aliqs nõ .· ꝛ quare
aliqs ti⁹ distribuit sbz ꝛ nõ p̄tū aliqs Xo
eꝫ . querit̄ ḡ que ē cā diuersitatis. Ad hoc
respõdet maʳ i quadragesimo nono argumē
to 3ⁱⁱ duⁱⁱ p̄ncipal' quadraʳᵉ ꝛ dicit non ē
aᶜᵃ aᵃ cā h⁹ diuersitatis nisi i ipo seu i mate
ria rei Nemo eiz scirz dare cām quare li oīs
distribuat ꝛ nõ li aliqs nisi ipõem quo ad
uocē l' scripturā ꝛ naturā rei quo ad tinos
mētales ꝛᶜ pz cā h⁹ regl'e ꝛ oiuz aliaꝝ h⁹
ca' . q̇cq̇d mobilitat imobilitatū imobili/
tat mobilitatū . Pro ōclaratiōe h⁹ p̄ncipii
maʳ põit 4ᵒʳ regl'as que idigēt limitatiōe
ꝛ lz uario° apõ diuersos litent ut ꝯ suppões
adduci tñ breuiter h tāgā nostrā opiniões
unde o° q 4ᵃ regl'a nᵃ litatiōe idigz . tres
aūt pᵉ unica litatiōe idigēt .s. q 1ᵃ duo sigᵃ
imediate cadāt s̄ eūdē tiᵐ q intē° sic q uis
illoꝝ signoꝝ p̄ cadat i 1ᵐ tiᵐ ita q iᶜ tin⁹
p° recipiat uiz illoꝝ tioꝝ. ut dicendo tu ēs
drñs ab o' hoie, ꝛ dicēdo non q̇lz hõ currit
ꝛ dicēdo nõ n hõ currit li hõ i oib⁹ istis p°
ōcipit uiz illorū signoꝝ. ꝛ ideo pono regu
las soluēdo istātias ꝯ ipas . priᵃ regula si
duo sig aᵘᵃ cadāt s̄ eūdē tiᵐ faciūt stare ō
tiate ꝛᶜ soluit̄ istanᵃ que solz fieri ꝯ hāc re/
gulā qz dicēdo ōe drñs ab ēte nõ est ens .
Supra li ēte cadūt duo sigᵃ aᵘᵃ ꝛ tñ li ēte
nõ stat ōtiate qz nõ lz descēdi disᵘᵉ cū ppõ
sb qua descēdim⁹ sit Xa' ꝛ descēs⁹ sit fl's ut
pz ō se . ōz q nõ imediate cadūt qual'r itel
ligit regl'a qz uis illi⁹ signi ēe pri⁹ cadat i
li drñs q̄ i li ēte ideo nõ stat ōtiate sz ꝯfuᵉ
tm̄ . pᵃ regl'a si uᵐ fuerit affirmatiᵐ ꝛ reli/
quū negatiuū faciūt stare ōtiate Et soluit̄
hᶜ istanᵃ nᵐ drñs ab ēte ē ēs qz li ēte non
stat ōtiate cū nõ liceat disᵘᵉ descēdē . ōz q li
nᵐ nõ imediate cadit s̄ li ēte sz s̄ li drñs .
Sil'r soluit̄ h nˢ hõ ē oīs hõ qz li hõ a pte
p̄ti nõ stat ōtiate q̄uis duo sigᵃ cadant s̄
ipuz cū equiualeat illi q̇lz hõ nõ est oīs hõ
qz li hõ a pte p̄ti nõ stat ꝯfuse tm̄ . ōz q li
nᵐ nõ imediate cadit s̄ p̄tū . sil'r soluit̄ hec
aliqs hõ nõ ē oīs hõ qz li hõ a. pte p̄ti non
stat ōtiate q̄uis duo sig cadāt s̄ ipm cum
equaleat illi nõ q̇lz hõ est oīs hõ ubi li hõ
a pte p̄ti stat ꝯfuᶜ tm̄ . ōz q li nõ nõ inme
diate cadit s̄ li hõ sz s̄ li est. 3ᵃ regl'a si ābo
fuerūt negatiā ꝛ imediate cadāt faciūt sta
re ōtiate . Et soluit̄ instātia hec aliqs hõ
nõ ē nᵐ aial qz li aial non stat ōtiate cum
equaleat huic nõ quilibz homo est nullum
animal ubi li aial stat ꝯfuse tātum. Dicit̄
q li non nõ imediate cadit s̄ li animal sed
s̄ li est ¶ Quarta regula si ambo fuerunt
negatia ꝛ mediate cadāt ita q mediat tin⁹
distributus faciūt stare ꝯfuse tm̄ ut null⁹
homo nõ currit nõ aliquis hõ nõ ē animal
li currēs in p̄ma ꝛ li animal in 2ᵃ stat con/
fuse tātum . Cōtra hāc opinionē q̇s possz
arguere pbādo q nõ sit de mēte magistri
qz in 2ᵃ regula magister dat hoc exᵐ tu nõ
differs ab hoie . ubi magister uult q li hoᶜ
stet dētminate cū tñ 1ᵃ duo signa nõ cadāt
inmediate s̄ li hoie ḃᵐ intellectum datū qz
li homo imediate cadit s̄ li differēs ꝛ dñs
quare ꝛc . Ad hec dici possz q exēplorum
requirit̄ manifestatio ꝛ non uerifica° . Uel
dicat̄ q in ppõibus singularibus non re/
fert an mediate an inmediate cadant ¶ In
aliis autem signa debent continere uerita
tem . debent eniz illa duo signa cadere in/
mediate . argumentum autē factuz pcedit
de ppõne singulari quare non concludit ꝯ
opinionē . 2ᵃ regula omnia signa negatia
non impedita confundunt confuse distri/
butiue mobiliter tam tminum sequentem
se mediate q̄ imediate si fuerit capax con/
fusionis ut nullus homo currit . Limita°
regule patet duabus seruatis condicōib⁹
generalibus omnibus . prima q si fuerit
capax confusionis propter terminos sin/
gulares ꝛ etiam propter signum negatiuū
quando est pars subiecti quod non habet
uim supra mediatum . 2ᵃ deducto impedi/
mento alterius quia per illud principium
quicquid mobilitat ꝛc staret alter .
¶ Ratio regule patet ex ratione prime re/
gule . Nam signum negatiuū in uoce ꝛ in
scripto ex ipõe habz q distribuat oēs tios
seque⁸ imediate aut ex natura rei ut dictū

est s̄ ex intentiōe magr̄i i quadra^{ra} sua.
¶ 3ª regula ōis ꝯpatiu⁹ ḡd⁹ ꝛ suplatiu⁹ ita
ꝛ q̄ dr̄ aliud ꝛ nō idē ꝛ 1ª uerba idigeo ca
reo ꝯfundūt ꝯfuse distributiue mobil'r t'm
imediate sequētem capacē ꝯfusiōis ēducto
ipedimēto alteri⁹ signi ¶ Ad x̄te ꝙ 1ª re/
gula ꝯtiet 4^{or} speāles regl'as. Pri^a enim
ꝯpatiu⁹ ꝛ suplatiu⁹. 2ª ē dictiōes ita sicut
ꝛ q̄. 3ª aliud. 4ª careo indigeo ꝯfundūt
ꝯfu^e distri^{ue} t'm sequēte se. Due speciales
ꝯdiciōes requirūt. pª ꝙ t'lis t'in⁹ q̇ debet
distribui imediate sequat aliquā illarū dic
tionū. si aūt nō nō distribuet. 2ª ꝙ talis
t'in⁹ sit rect⁹ apte p⁹ aliter nō. Ultra has
duas speāles ꝯdiciōes reqrūt due gn̄ales
que i ōib⁹ his regl'is reqrūt. pª ꝙ sit t'in⁹
capax ꝯfusiōis. 2ª ꝙ sit deductū ipedimē
tum alteri⁹ signi. Ulteri⁹ magr duo no/
tāda pōit p^m ꝙ ablatiu⁹ rect⁹ ex natura cō
patiōis est i^e q̇ distribuit a ꝯpatio. rectus
aūt ex natura q̄titatis excess⁹ stat ꝯfu^e tā
tum mobl'r. 2^m nōtū ēclarat 2^{am} ꝯdiciōē
speālē dictā scil3 ꝙ t'lis t'in⁹ q̇ debet distri/
bui debz esse rect⁹ apte p⁹. ꝛ ego addo 3^m
nōtū ō itētiōe magr̄i i 2° ca° relatiōz. scilicz
ꝙ iª x̄ba idigeo carco cū sumūt sine gerū
dio tēc ꝯfundūt ꝯfu^e distri^{ue} ut dictū ē. qñ
x̄o sumūt cū gerūdio ꝯfundūt ꝯfu^e tātū3
ut dicēdo idigeo oculo ad uidēdū li oculo
stat ꝯfu^e tantū. Rō regule p3 ex rōe p^e re
gule ꝛ 2^e. Quarta regula dictio exclusiua
ꝯfundit ꝯfu^e tātū mobil'r t'm cōē3 imedia
te sequētē ꝛ mediate sequētē ꝯfu^e ꝛ distri^{ue}
mobil'r ut tātū hō erit risibil'. Limitata ē
regl'a h^c sufficiēter additis duab⁹ ꝯdiciōni
bus gn̄alib⁹ s̄ declaratis. s. si t'in⁹ fuerit ca
pax ꝯfusiōis ꝛ deducto ipedimento alteri⁹
signi. Rō regl'e p3 ex dictis s̄. Cōtra hāc
regulā sol3 sic argui li tātū distribuit a pte
pti igit a fortiori distribuit a pte subiecti
p3 ꝯña q2 ōe agēs forti⁹ ꝛ ueloci⁹ agit in
pte ꝓpiquā q̄ remotā ¶ Ad hec respondet
magr in quadragesimo nono argumēto 3^{ii}
dubii pncipal' sue quadra^{re} ꝛ negat q ōe
agēs forti⁹ agat i pte ꝓpiquā q̄ remotam
sol ei3 forti⁹ agit distāter a se q̄ ꝓpe se. Et
adhuc ea ꝯcessa nō se^r ꝙ li tātū poti⁹ distri

buat ꝓpe se q̄ distāter a se q2 nō^m signum ē
agēs ut declarauit i respōsiōe ad illud ar^m
principale. Uel dicat ꝛ tuti⁹ ꝛ formaliter
respōdēdo negat ꝯña ꝛ ad ꝓbatiōem cū ō2
ōe agēs forti⁹ agit i ꝓpinqui⁹ q̄ remotius
dico ꝙ uerū ē de agēte naturali ꝙ agit p ac
tionē realē nō aūt ō agēte p uolūtatē aut
p istitutionē nostrā sicut li tātū facit i uoce
uel i scripto. ꝛ lic3 i mēte faciat ex natura
rei nō tñ facit hoc p actionē realē quare ꝛc̄
Quita regl'a dictio excep^{ua} ꝯfundit suu3
casuale si ē t'in⁹ cōis ꝯfu^e tantū mobil'r ut
nullū aial p̄ter hoiē3 currit. Limitatur h^c
regl'a sufficiēter duab⁹ ꝯditiōib⁹ gn̄alib⁹
seruatis. pª ꝙ casuale sit capax ꝯfusionis
siue sit t'in⁹ cōis ꝙ idē ē. 2ª deducto quo/
cūq3 ipedimēto alteri⁹ signi. Rō h⁹ regl'e
pat3 ex aliis s̄. Sexta regl'a dictio redu/
plicatia ꝯfundit suū casuale ꝯfu^e tātū mo
biliter ꝛ ꝑtū ꝯfu^e tātū mobil'r ut sortes
iq̄^m hō ē aial li hō stat ꝯfu^e tm̄ mobil'r q2
lic3 descēdē disiūctiz ꝛ li al' stat ꝯfu^e tantū
imobiliter q2 nō lic3 descēdē. Limitatur h^c
regl'a cū duab⁹ ꝯditiōib⁹ gn̄alib⁹ additis
ut s̄. Rō etiā pat3 ex aliis supra.
¶ Dubitatur hic primo ō ꝑto quare uide
tur stare mobiliter ut i exemplo magistri
sortes iquātū homo ē aial q2 sb̄ ꝑdicato l3
descēdi disiūctim sicut sb̄ casuali quia ual3
iste descēsus ꝛ hec sunt ōia aialia ergo sor.
inquātum homo e hoc animal uel h° aial
ꝛ quia non potest ātecedens esse uerū sine
consequente ita enim oportet consequens
esse uerum sicut ꝛ ātecedens.
¶ Dubitatur 2° de casuali quia uidetur
stare determinate quoniam licet descende/
re distributiue ad omnia sua supposita ut
patet descendendo in exemplo magistri.
ꝛ isti sunt omnes homines ergo sortes in/
quantum hic homo est animal uel sortes
iquantum est hic homo est animal ꝛ sic de
singulis modo consequens est uerum pro
una parte ut patet ꝛ hoc sufficit cum sit
una disiunctiua.
¶ Ad primum responsum est in capitulo
superiori de suppositione personali! re/
gando ꝙ liceat descendere et cum dicis.

37

ꝙ ꝯñs est uerū nego p̃mo est falsum qꝫ 3ª
exponēs ē fª.s.si aliq̇d ē hō illō ē hº al' l' hº
al' qꝫ oᵐ ꝯñtis stat cū añte ⁊ cū ex ill' fiat
una couª possibil' ut iª aliq̇d ē hō ⁊ illō nō
ē hº al' uel hº al'. Sil'r ex añte ⁊ opposito
ꝯñtis fiat una couª ꝟa ut iª q̄uis aliquid
sit hō illō nō ē hº al' uel hº al'. ꝙ etiam oᵐ
ꝯñtis stet cū añte ꝺclaro ꝑsil'e ut si solº for
tes essꝫ ⁊ nᵐ aliud al' essꝫ iª ꝯdiciōl' nō essꝫ
ꝟa si al' ē for. e qꝫ oᵐ ꝯñtis stat cū añte al'
ē ⁊ nō ē for. qꝫ iª couª ē possibil' lꝫ non sit
ꝟa i cau. Sil'r si oēs hoies essent hoᶜ albi
eras ꝟo nigri iª ꝯdiciōl' nō ē ꝟa si aliq̇d ē
hō illō ē albᵐ qꝫ oᵐ ꝯñtis pōt stare cū āte
cedēte si aliq̇d ē hō illō nō ē albᵐ iª ei couª
ē possibil' dato ei ꝙ illō ꝯᵐ ꝯñtis nc̄ ꝺ fac
to non stet i ꝟitate cū iº añte .i. ꝙ nc̄ non
sit sil' ꝟᵐ cū añte pōt tñ essꝫ ꝟᵐ cū añte ⁊
ita i ꝓpōito nr̄o dicat hº mł'tis modis ꝺcla
raui ꝓpt' aᶜᵒˢ rñdenⁿ q̇ hⁿ negabant. Ad
2ᵐ ꝺꝫ ꝙ nō sꝑ lꝫ desceñre disⁱᵉ sb casuali sed
bñ sꝑ disiūctiꝫ ideo nō stat deťiate sꝫ ꝯfuse
tm̄. nā dicēdo ois hō iq̄ᵐ risibil' ē al' li ri/
sibile stat ꝯfuᶜ tm̄ ⁊ nō lꝫ descen' disᵘᶜ sub
eo qꝫ descēsº fl'8 ē ut patꝫ sꝫ bñ disiūctiꝫ ⁊
tūc descēsº uerº ē. Septia regl'a ti ꝯcerneⁿ
acᵐ mētis ꝯfundūt ꝯfuᶜ tm̄ mobil'r tiᵐ se
qnēte se ut scio aᶜᵃᵐ ꝓpōeꝫ. Limitat h re
gula duabº spealibº ꝯdicionibº additis
ultra duas ꝯdiciōes gñales req̇sitas i oibº
Priª spēalis ē ꝙ tl'is tinº imediate sequat
ideo dicēdo aliquā ꝓpōeꝫ scio li ꝓpōeꝫ nō
stat ꝯfuᶜ moʳ sed deťminate qꝫ lꝫ descendi
disᵘᶜ. 2ª ꝯdiº speāl' ē ꝙ sit rectº a pte post
ideo dicēdo aliquā ꝓpōeꝫ scit hō li hō non
stat ꝯfuᶜ tm̄ mobl'r lꝫ imediate sequat sed
ꝺťiate qꝫ nō ē rectº apte post sed dicēdo eº
scio aliquā ꝓpōeꝫ li ꝓpōem stat ꝯfuᶜ moʳ
cū iᶜ ābe ꝯdiciōes adsint. adsunt etiā due
aᶜ ꝯdiciōes gñales. i. ꝙ tinº sit capax ꝯfu/
sionis ⁊ deductū sit ipedimētum alterius
signi ⁊c. Octaua regl'a aduerbia nūalia
ut bis ter quater ꝯfundūt confuse tantum
mobiliter tminum sequentem se imediate
ut bis comedi panē. Limitatur hᶜ regl'a
unica limitatione speāli expressa a magio
scilꝫ tminū sequētem se imediate.

Aduerte tñ ad li imediate ꝙ nō ē absolute
uerū ꝙ tminº imediate sequēs ꝯfundat ab
illis aduerbiis qꝫ dicēdo bis comedi panē
tminº imediate sequēs ē li comedi qꝫ non
ꝯfundit sed li panē ꝯfundit. sed cū aduer
bium deťminet uerbū siue actū uerbi itelli
gitur imediate sequentē ad ipsum sil' cum
uerbo deťminato. Due aᶜ ꝯdiciones requi
runt etiā gñales ut s̄. Aduerte tamen
ad moᵐ descēsº qꝫ debes descendē ad sua
suppōita cū uerbo correspōdēti ꝟbo ꝓpōis
ut i exº dato cum uerbo de p̄terito sic ⁊ isti
fuerūt oēs panes ꝗ bis comedi iᵐ uel istū
panē ⁊ descēsº factº disiūctim ē uerus sed
disᵘᶜ factº ē fl'us. Rō regule ex aliis pa/
tet. Aduerte tñ unū ꝙ copulatū diuisiue
tētum ꝯfundit sil'r ꝯfuse tātum mobiliter
tminū cōem sequētem se ut dicēdo hº ⁊ rēe
uēdit pip suppōit li pip ꝯfuᶜ tātum mobl'r
Idē facit hoc aduerbiū imediate ut dicēdo
imediate post hº ē hō li hō stat ꝯfuᶜ tātum
mobiliter ut i. xª. regula magr̄ ꝺclarabit.
Nona regula tmini mōles nomialiter ⁊
aduerbialiter snmpti i sensu ꝯposito ꝯfun
dunt ꝯfuᶜ tātum imobiliter oēs terminos
cōes non distributos siue sequantur siue p̄
cedant ut necº homo erit aial. Limitatur
satis sufficit regula cū duabº ꝯdicionibus
gñalibº dictis. Rō regule ex aliis supra
patet A posteriori tñ declarat qꝫ non licet
disiūctim descēdē ideo stat imobiliter ans
ꝓbat qꝫ ista ꝓpō ē uera necessario homo ē
animal ut patet ꝑ exponētes ⁊ tamen des/
census est falsus ⁊ isti sunt omnes hoies
ergo necessario iste homo uel iste homo est
animal ꝯsequēs est falsum qꝫ cōtingenter
iste homo uel iste homo est animal ergo ne
cessario iste homo est animal uel iste homo
est animal. Decima regula ista ꝟba inci
pit ⁊ desinit ꝯfundunt tminum cōmunem
sequentem se non distributum confuᶜ tan
tum immobiliter ut tu incipis scire aliquā
propositionem ⁊ li imediate in eis inclu/
sum confundit confuse tantum mobiliter
ut inmediate ante hoc tu sciuisti aliquam
proposicionem.

Aduerte ꝙ ista regl'a duas ꝑticulas speāles

cõtinet. Pri^a ē de icipit ⁊ desit ꝙ ɔfūdūt
t̃minū sequētem se imobiliter ⁊ reqritur
una specialis cōdicio scilȝ ꝙ talis t̃minus
debȝ sequi. Due gn̄ales etiā explicāt' scilȝ
ꝙ sit capax ɔfusionis ⁊ ꝙ sit deductum
impedimētū alteri⁹ signi. 2^a regula ē de
li imediate quod dicitur īclusū in eis quia
intrat unā suarū exponētiū ⁊ ɔfundit con
fuse tantū mobiliter t̃minū sequentē se cū
illis met ɔdicionib⁹. Ratio hui⁹ 2^e regl'e
patȝ ex aliis supra. A posteriori tamē rō
pme regule ē q: non licȝ descēdi sb eo dis/
iūctim. Ratio 2^e regule est q: licȝ descēdi
sb t̃mino ɔfuso ɔfuse a li imediate disiūc/
tim quare ⁊c ¶ Dubitat' pmo qr̄o non
licȝ descēdi sb aliquā ꝓpōem dicēdo tu inci
pis scire aliquā ꝓpōem qr quocunqȝ casu
possibili posito uidetur bene ualē descens⁹
cū debito medio sic ⁊ i^e sunt uel icipiūt esse
oēs ꝓpōnes ergo tu icipis scire istā l' istā.
¶ Dubitat' 2° q: non uidet' ꝙ liceat descē/
di sb li ꝓpōe dicēdo imediate āte h° tu sci/
uisti aliquā ꝓpōeȝ q: ponatur ꝙ nūc sint
tantū .x. ꝓpōes quarū nullam sciuisti nec
scis sed āte p horā erāt .xi. quarum .xi. ime
diate ante hoc sciuisti ⁊ nūc ne scis q: ponat'
tunc pmo sit ista corrupta nūc ista est uera
imediate ante h° tu sciuisti aliquā ꝓpōem
⁊ descēsus ē fals⁹ ⁊ iste sunt omnes ꝓpōes
demōstratis omnib⁹ .x. existētib⁹ g̃ ime/
diate āte h° tu sciuisti istā uel istā ɔn̄s ē f^m
⁊ ɔ casuȝ ¶ Ad pmum dicūt quidam casu
possibili posito nō licȝ descēdi sed dicūt ꝙ
si uis descēdere sb aliquo t̃mino debes des
cendere sb i° f^m exigentiam tēporis u̇bi ꝓ/
pōnis ⁊ nō alteri⁹ āpliatiōis ut si uerbū ē
de p̄senti accipe suppōita cū u̇bo de p̄senti
si uerbū ē de pterito si est de futuro accipe
suppōita cū uerbo de futuro nō autē debȝ
fieri descēs⁹ f^m exigētiā āpliationis q: al'r
ista regula f^a esset Tunc uerificāt regl'aȝ
sic. unde pōatur ꝙ nūc sint .x. ꝓpōnes et
nescias aliquā illarū nec icipias scire aliq̄
illarū sed icipiat esse altera ꝓpō .xi. que sit
ꝓ remotionē de p̄senti ⁊ pōeȝ de futuro.
ita ꝙ nūc nō ē ⁊ imediate post h° erit ⁊ inci
pias tu scire istā sic ꝙ nūc nescis ⁊ imediate
post h° scies tūc i^a ē u̇a tu icipis scire a^{ca}m
ꝓpōem ut patȝ p casū ⁊ tamē nō ualȝ des/
cens⁹ ⁊ i^e sunt oēs ꝓpōes demōstratis ōib⁹
ill' .x. existētib⁹ g̃ tu icipis scire istā uel istā
q: añs ē uerū ⁊ ɔn̄s f^m ¶ Hec respōsio est
modicū uoluntaria dicēs ꝙ nō debet fieri
descēs⁹ ad oīa sua supposita ꝓ qb⁹ suppōit
ideo nō ē acceptāda ¶ Aliter respōdēt alii
dicētes ꝙ casu possibili posito nō licet des/
cendi sb t̃io cōi sequēte h° uerbū incipit uel
desinit. cas⁹ sit talis quē accipiūt ab Hen
tisbero i de icipit ⁊ desinit ponat' ꝙ sit pa
ries diuis⁹ i ptib⁹ ꝓporcionalibus minori/
bus terminatis ad a extremū ⁊ sit corpus
cultria que icipiat remoueri nūc icipiendo
ab a extrēo. tunc i^a ē uera tu incipis uidere
aliquā ptē ꝓporciōlē descēs⁹ ē fals⁹ ⁊ i^e sūt
oēs ꝓporcionales que sunt uel incipiunt
esse ergo tu incipis uidere istam uel istam
ɔsequens ē falsum quia nullam incipis ui
dere ¶ Et ꝓ exēplo magistri ponunt ꝙ in
qualibet pte ꝓporciōali sit ista ꝓpō scripta
hec ē uisa a me ⁊ icipias scire talē ꝓpōnem
ꝓ remotionem de presenti ⁊ positionem de
futuro ⁊ nescias nunc aliquam propōnem
tunc ista est uera tu incipis scire aliquam
propōnem quia tu nunc nescis aliquam
propōnem ⁊ imediate post hoc scies aliq̄
propōnem ⁊ tamen descensus est falsus ⁊
iste sunt omnes propōnes que sunt uel in/
cipiunt esse ergo tu incipis scire istam uel
istam consequens erit falsum quia nullaȝ
istarum incipis scire. Cum supportatione
ista responsio non ualet quia in casu isto
ista propositio erit uera tu incipis scire i^{a}m
uel istam ꝓpositionem ꝙ probatur tu nūc
nescis istam uel istam ꝓpōnem ⁊ imediate
post hoc tu scies ista uel ista ergo tu incipis
scire istam uel istam propositionem tenet
consequentia ab exponentib⁹ ad expositā
siue ab una causa ueritatis ad ꝓpōneȝ ha
bentem illam causam añs ē uerum ut pro
babo g̃ ⁊ ɔn̄s ꝙ tu negas ꝙ añs sit uerū
ꝓ p^a pte pȝ. ꝓ 2ª pte pbat' q: ī ca^u i° i^a ē
u̇a imediate p⁹ h° tu scies a^{ca}m ꝓpōem ut
pȝ ⁊ etiā pōt pbari p expōnēs q: tu nūc
nescis aliq̄ ꝓpōeȝ g̃ imediate p⁹ h° scies

38

aliquaꝫ ꝑpõnē. Et sequit̃ imediatē post hͦ
tu scies aliquā ꝑpõnem ꝛ iᵉ erūt oēs pro/
põnes ergo imediate post hoc tu scies istaꝫ
uel istam tenet ꝯsequētia q₂ licꝫ descendi
disiunctīm sб ẗmino supra quē cadit li im
mediate ꝫᵐ magistrū ¶ Consimiliter pro
batur ꝙ iᵃ est uera in casu iͦ tu icipis uidē
illam uel illā ꝑtem ꝑporcionalē cuꝫ quibꝰ
stat nullā ꝑponem incipis scire ꝛ similiter
nullā ꝑtem ꝑporciõleꝫ icipis uidere. utꝫ pa
tet intelligenti. Ideo ego aliter dico ꝙ ici
pit ꝛ desinit ꝯfundūt confuse tātum imo/
biliter ẗminuꝫ sequēteꝫ capaceꝫ ꝯfusionis
cuiꝰ rõ est quia in iᵃ ꝑpõne tu incipis scire
omnē ꝑpõnem li ꝑpõem stat immobiliter
ꝑbo q₂ non rõne de li omnē ergo rõne de
li incipit. ꝙ stat imobiliter ꝑbatur q₂ nõ
licet descendi sб eo ut põatur ꝙ tātum .x.
ꝑpõnes fuerūt ꝛ tantū nouē sciuisti ꝛ scis
sed .xᵃ. nūc ꝑmo corrupta sit tūc iᵃ ē uera
tu icipis scire omnē ꝑpõem q₂ exponit̃ sic
tu scis omnē ꝑpõem ꝛ non imediate ante
hoc tu sciuisti oēm ꝑpõem ergo ꝛc. Et tñ
nõ ualet descensꝰ ꝛ iᵉ sunt omnes ꝑpõnes
que sunt uel incipiunt ergo tu icipis scire
iᵃᵐ ergo ꝛc ¶ Ad ꝑpositū modo dico ꝙ i
iᵃ tu icipis scire aliquā ꝑpõem licꝫ gratia
materie descēdi q₂ oppositum ꝯñtis repugñt
añcedēti sed nõ gr̃a forme q₂ non tenet in
omnibꝰ sil'ibꝰ in forma q₂ nõ in iᵃ tu ici/
pis scire omnē ꝑpõem. Et si dicis tal' des
census nõ ē similis in forma q₂ in prima
li ꝑpõem stat ꝯfuse tantū in 2ᵃ statꝫ distri
butiue. Dicitur ꝙ licꝫ nõ sit sil'is ratione
distributionis. est tamē similis in forma
quo ad mobiliter ꝛ imobiliter rõne note
inceptionis ꝛ hoc sufficit quare si in ꝑma
licet descēdi ꝛ in 2ᵃ ꝛ si in 2ᵃ nõ. nec in pᵃ.
Et similiter secundam ꝑtem ꝑporcionalē
incipis uidere ut patet intelligenti.

¶ Ad 2ᵐ dubiū dicit̃ ꝙ nõ descēdit̃ cū debi
to medio duod debꝫ esse tale ꝛ iᵉ sunt uel
erūt oēs ꝑpõnes de mõstrando iᵃˢ .x. g̃ ꝛc
ꝛ tūc descēsus ē bonꝰ ꝛ mior ē fl'a ꝫᵐ casū
sed solꝫ fieri replica ꝯ q₂ dicendo imediate
post hoc erit hoc sб li hoc non licꝫ descendi
ꝛ ista erūt oia fl'a g̃ imediate post hoc erit
hoc uel hoc q₂ añs ē uerū ut pꝫ ꝛ ꝯsequēs
falsū q₂ sequit̃ ad ipsū ꝙ aliqͦ istās erit
imediatū instāti ꝑsenti. dicit̃ negando ꝙ
ꝯñs sit falsum nec ad ipsuꝫ sequit̃ ꝙ alqͦ
instās erit imediatū istāti ꝑsenti. Unde lꝫ
imediate post hͦ erit hoc uel hͦ instās nul
lum tñ istans imediate post hoc erit.

¶ Undecima regula ē. iᵃ uerba ꝑmitto
debeo obligor ꝯfundūt ꝯfuse tātū imobi
liter ẗminū sequētem se q₂ nõ licꝫ descēdē
sб eo. Limitat̃ hec regula cū hac ꝯdicione
speciali sequētem ꝛ duabꝰ gñalibꝰ additis
scilꝫ si ẗminꝰ fuerit capax ꝯfusionis ꝛ de/
ducto ipedimēto alteriꝰ signi. ¶ Ratio re/
gule a ꝑori ex dictis supra patꝫ. A poste
riori uero rõ est q₂ nõ licꝫ descēdi disiūctiꝫ
ut dicēdo ꝑmitto tibi denariū nõ ualet et
isti sunt oēs denarii ergo ꝑmitto tibi istuꝫ
uel iᵐ q₂ añs ē uerū ꝛ ꝯñs falsum q₂ dicē
do ꝑmitto tibi denariū li denariū nõ stat
solū ꝑ denariis qui sunt sed ꝑ omnibꝰ de
nariis potētibꝰ esse qm̃ uis illiꝰ uerbi non
solū ad ꝑsentia se extēdit sed etiā ad futu
ra. ꝛ sĩr dicat̃ de debeo ꝛ obligor.

¶ Duodecima regula nõ rõnis ꝛ ꝯdicio/
nis oēs suos ẗminos cões nõ distributos
cū ꝯfundūt ꝯfuse tātū imobiliter ꝛ hoc in
ordinē ad totā ẏpoᶜᵃᵐ ut si hõ ē animal ē.
¶ Limitat̃ hec regula solū cū duabꝰ ꝯdicio
nibus gñalibꝰ quas magr̃ exprimit i texᵘ.
Ratio regule a priori supra patet. A pos
teriori uero est quia nõ licꝫ descēdi disiūcti
de quo reuoca ad mentē duo declarata in
caͦ supiori. Primū qͦo licꝫ descēdere gr̃a
materie ꝛ non gr̃a forme. 2ᵐ qͦo i ordie
ad totā ẏpoᶜᵃᵐ .i. ꝯsideraͦ ẗminos ut sunt
ꝑtes ẏpoᶜᵉ ꝛ non catheᶜᵉ uide diffuse hͦ s̃.

¶ Ultimo tria nõta ponit magister que
clara sunt. Primū est licꝫ ẗminꝰ distribu
tus non habeat uiꝫ supra ẗminos ꝑceden
tes tamē ẗminꝰ ꝯfusiuꝰ qui idiferēter āte
se ꝛ post se detminat ꝯpõem uerbaleꝫ .i. q̃
indifferēter facit ꝑpõem de sensu ꝯposito
uel tõliter ꝑponat̃ uel tõliter postponatur
habet uim supra precedētes. 2ᵐ est nullꝰ
ẗminus habens uim ꝯfundēdi ꝯfuse tātū
impedit distributionem termini puta si sit

confundēs cōfuse tantū imobiliter. si aūt
cōfundit mobiliter non ipedit descēsum.
3m est si duo signa distributiua cadunt
supra aliquē terminū quorū quodlȝ per se
sumptū nō ɔfunderet distributiue super
eūdem terminū nullū horū ipedit reliquū
sed si cadāt duo signa super eūdem ṫminū
quorū quodlibet ꝑ se distribueret impedi/
tur distributio termini.

De suppositione relatiuorū

De SUPPOSITIONE
Relatiuorū ꝛc. Premittit ma
gister. 5. diuisiōes ğmaticales
ipsorum relatiuorū que de se note sunt. pa
relatiuorū quedā sunt sbstantie quedam
accidentis. 2a relatiuorū sbstantie quedā
sunt ydentitatis ⁊ quedam diuersitatis. 3a
relatiuorū ydentitatis quedam sunt re/
ciꝓca quedam non. 4a relatiuorū reciꝓco
rum quedam sunt possessiua quedam non
quita ⁊ ultima diuisio relatiuorū acciden
tis quedam sunt ydentitatis ⁊ quedam
diuersitatis ¶ His diuisionibus pmissis
ponit 4or regulas ad declarandū qūo rela
tiua supponūt ¶ Prima relatiuū diuersi/
tatis sbstantie ⁊ relatiuū possessiuum non
supponit ꝓ illo ꝓ quo suū añs. 2a relati
uum ydentitatis sbstantie non possessiuuȝ
semꝑ suppōit ꝓ eo ꝓ quo suū añs i ɔpatiōe
tamē ad alterū extremorum. 3a regula re
latiuū ydentitatis accidentis semꝑ suppo
nit ꝓ simili uel equali illi ꝓ quo supponit
suū añs. 4a regula relatiuū diuersitatis
accidētis semꝑ supponit ꝓ dissimili illi pro
quo supponit suū añs ¶ Aduerte primo
circa hoc capl'm ꝙ relatiuū ē duplex quod/
dam ē gramaticū quoddā logicū. Relatiū
logicū dicit illud cuius esse ē ad aliud se
habere ut pater filius dominꝰ seruus de
quo plꝰ determinat in ṗntis ⁊ hoc rela/
tiuū non facit suppōēȝ relatiuā sed absolu
tam sicut termini absoluti. cum eīȝ dicitur
pater currit ita sbiectū supponit ꝑsonaliter
determinate ac si diceret homo currit ¶ Re/
latiuū gramaticū dicitur quod ē ante late
rei repñtatiuū ut qui ipse. ⁊ licet hoc rela
tiuū sit de ɔsideratiōe gramatici tñ ꝑtinet
ad logicū tractare de ipso iquātum ꝑ ipsuȝ
uariat suppō uel appellatio uel aliqua alia
ꝓprietas ꝓpōnis eiusdem ⁊. ab hoc rel'tio
dicitur suppō relatiua de qua hic loquitur
magister ¶ Aduerte 2o ꝙ relatiuū de quo
hic itendimus potest dupliciter sumi scilȝ
materialiter ⁊ formaliter. si materialiter
sumatur ɔpetit ei suppō sicut ṫminꝰ absolutus
quia licȝ sit relatiuū tamen sumitur
in ui nois absoluti ut si dicat' īc ē bissill'm
illiꝰ ē genitiui casus ¶ Si uero relatiuum
sumatur formaliter sic differēter cōpetit ei
suppō. Intēdit ergo loqui de relatio gra
matico formaliter sumpto ¶ Dubitatur
circa primā regulā quia uidet' cōtradicere
gramaticis. Nam dicit ꝙ relatiuū di/
uersitatis relatiuū ydentitatis possessiuū
non supponit ꝓ illo ꝓ quo suū añcedens.
¶ Cōtra relatiuū ydentitatis sic diffinitur
a gramaticis ē illud quod refert pro uno
⁊ supponit ꝓ eodē ergo relatiuū ydentita
tis suppōit ꝓ eodē cōtra magistrū. Unde
uidet' implicare ꝙ sit ydentitatis ⁊ tamē nō
suppōit ꝓ eodē. Ad hoc respōdetur ꝙ taa
relatiua duo significāt. unū i recto ⁊ aliud
in obliquo uerbi gr̄a suū in recto signat
rem possessam in obliquo uero possessorē
Referūt ergo omnia relatiua ydentitatis
sua ātecedēa ⁊ supponūt ꝓ illis i recto uel
obliquo ꝑm gramaticos. ⁊ quia logicꝰ pro
prie accipit supponere quādo supponit in
recto ⁊ talia relatiua possessiua non suppo
nunt ꝓ ātecedēte in recto ideo non dicunt
supponere ꝓ eodē ut dicēdo iste liber ē suꝰ
ē dicere iste liber ē possessiuus a se siue ē sui
possessio. ubi patet ꝙ relatiuū supponit ꝓ
añte in obliquo ꝓ re possessa in recto.
¶ Dubitatur circa 2am regl'aȝ quid uelit
dicere in ordine ad alterū extremorū quia
hoc nō uidetur uerū ꝙ relatiuū ydētitatis
non possessiuū suppōnat semꝑ ꝓ añte in
ordine ad alterū extremorū quia dicendo
aliquis homo qui currit mouetur li q̄ sup
ponit ꝓ aliquo homine sine aliqua cōpa/
tione ad aliud ¶ Ad hoc respōdet' ꝙ relatiū
ydentitatis nō possessiuū qnqȝ refert suū
añs in eadem cathegoria aliquādo in diuersa

39

cum in eadem cathegoria refert supponit ꝓ illo absolute ⁊ nō in ordine ad aliqd aliud ut argumentū ꝓbat. Cum autem refert anteceden͂s in diuersa cathegoria supponit ꝓ illo in ordine ad alterū extremorum uel ad totam cōpositionē ut dicit magister i capl'o sequēti. ¶ Unde referre subiectum i ordine ad alterū extremorum est referre agregatum ex subiecto ⁊ p̄dicato ⁊ supponere pro illo agregato ut dicendo aliquis homo est fur ⁊ tu es ille li ille supponit pro homine fure ⁊ similiter si refert in ordine ad alterum extremorum supponit ꝓ agregato ex subiecto ⁊ p̄dicato ut dicendo aliquis homo ē animal ⁊ asinus ē illud li illud supponit ꝓ aīali homine siue quod est homo.

¶ Dubitatur circa 3am regula quia uidet̄ ꝙ relatiuū ydentitatis debet supponere ꝓ illo ꝓ quo suū ātecedēs ex quo dicit̄ ydentitatis aut si nō supponit ꝓ illo nō dicitur quia tūc diffinitio relatiui ydentitatis nō cōpetit sibi. ¶ Ad hoc dicitur ꝙ similitudo est duorū differentiū eadem qualitas. Et equalitas est duorū differentiū eadē q̄ntitate Supponēdo ergo ꝓ simili uel equali ⁊ aliquo modo supponit ꝓ eodē quia ꝓ ydentitate qualitatis uel quantitatis ⁊ illud considerat gramaticus. Logicus uero qꝫ uidit ꝙ non supponit ꝓ eodem substancialiter dicit ꝙ nō supponit ꝓ eodē sed ꝓ simili.

¶ Contra 4am regulā arguitur ꝓbando ꝙ relatiuū diuersitatis suppōat ꝓ illo ꝓ quo suū ātecedēs. Et arguitur Omne relatiuū supponit ꝓ illo quod representat sed omne relatiuū representat suū ātecedēs ergo omne relatiuū supponit ꝓ suo ātecedēte. consequentia nota cū minori. maior ꝓbat̄ qꝛ supponere ē quoddā significare. sig̃ficare autē est idē ꝙ representare ergo si rep̄sentat ātecedēs supponit ꝓ illo. De hoc tamen uide ample cōtra suppositiones ubi querit̄ utrū omne relatiuū supponat pro illo pro quo supponit suū ātecedēs ubi adducitur argumenta Petri mantuani negantis relatiua diuersitatis. ¶ Ad hoc respondetur negando cōsequētiam. Licet eīꝫ omne relatiuū supponat ꝓ illo quod representat. nō tamen supponit ꝓ quocūqꝫ quod rep̄sentat non si accipiatur maior sic. Omne relatiuum supponit ꝓ quocūqꝫ quod rep̄sentat concedo ꝯsequētiaꝫ sed negatur maior tūc. Relatiuum eīꝫ diuersitatis rep̄sentat aīs i obliquo ⁊ ideꝫ non supponit ꝓ illo Rep̄sentat autē dissimile ab aīte in recto ideo suppōit ꝓ dissimili ātecedēti De hoc tamen uide ꝯ suppositiones.

¶ Caplm de mō supponēdi relatiuorū.

EX QUO PATUIT PRO quibus ꝛc Magister in hoc caplo ponit sex regulas. Pria relatiuū diuersitatis substātiue nō semꝑ supponit eodē modo sicut aīs sed s'm exigentiā signi uel sit9 Unde aliqn̄ suppōit eodē modo aliqn̄ ꝯfusi9 aliquādo min9 ꝯfuse. 2a regula ē relatiuū ydētitatis substātiue i eadem ꝓpōne cathegorica sumpti semꝑ supponit eodeꝫ modo sicut suū aīs. 3a regula Omne relatiuuꝫ ydētitatis substātiue ypoce relatū ad suū aīs supponēs tantū ꝯfuse nō suppōit eodē mō sed determinate habēdo respectū ad totam ꝯpōnem sui aītis. 4a regula Omne relatiuuꝫ substātiue ydētitatis ypoce relatum ad suū ātecedēs supponēs discrete. determinate uel distributiue suppōit eodē modo habēdo respectū ad totā ꝯpōem uel ad alterū extremorū. quinta regula Relatiuū accidentis siue ydētitatis siue diuersitatis non semꝑ suppōit eodē mō sicut suū aīs sed s'm exigētiam sui signi uel situs unde aliquādo eodem mō aliquādo magis ꝯfuse aliquādo minus ꝯfuse. sexta regula Omne relatiuū mōdi suppōit eodē modo sicut suū aīs itelligēdo de modo supponēdi uli.

¶ Aduerte circa modū supponēdi relatiorum quia ut tāgit Heutisber in suo tractatu de relatiuis tres fuerūt opiniones. Pria opinio dicit ꝙ relatiuū ꝯuertitur cuꝫ aīte tam quo ad significatū q̄ quo ad modum supponēdi sic illud quod significat̄ ꝑ aīs significatur ꝑ relatiuū ⁊ si aīs suppōit discrete uel determinate uel aliter. Similiter relatiuū siue i eadē cathegorica siue in diuersa

ita ꝙ refert suū ātecedēs simpliciter . cui⁹
opinionis fundamētum fuit ꝙ relatiuum
assimulať materie ꝑme que omnē suā ac/
tualitatē habet a forma . 2ᵃ opinio dicit
ꝙ relatiuū ꝯuertiť cū suo āñte non simpl'r
sed in respectu ad alterū extremorū siue in
ordine ad ꝯpōem sui āñtis ¶ Unde uult
ꝙ si relatiuū ponať in eadē cathe^ca cū suo
āñte semꝑ suppōit eodē modo . In diuersa
uero cathe^ca suppōit ꝫᵐ exigētiā sui signi
uel situs ¶ Si eiꝫ nō ꝑcessit ₜminus cōfu/
siuus suppōit discrete uel determinate ꝫᵐ
ꝙ relatiuū ē ₜminus discretus uel cōmūis
Est autē ₜminus discret⁹ uel cōmunis ꝫᵐ
suū āñs erit ¶ Si autē ꝑcedēs signū suppo
nit ꝫᵐ exigentiā signi ⁊ referť in ordie ad
ad ꝯpōem sui āñtis cū signis ꝑ sitis ex ꝑte
alteri⁹ extremi si ibi fuerit signa ⁊ nunꝗ
refert cū signo posito ex ꝑte āñtis . Huius
opinionis fundamētuꝫ ē ꝙ relatiuū assil'a
tur adiectio . Adiectiuū aūt pōt supponere
magis ꝯfuse ꝙ̄ suū sbstātiuū ⁊ ita relatiuū
Tertia opinio ē Hentisberi dicētis ꝙ re/
latiuū significat quoddāmodo idē ꝙ suus
ātecedēs sed min⁹ ꝯfuse ꝑut ē relatiuū ad
aliud . Pro qua opiniōe sunt 4ᵒʳ cōclusio/
nes ¶ Prima ꝯclusio āñte supponente dis/
crete uel detₑminate siue i eadē cathe^ca siue
in diuersa . relatiuū suppōit eodē mō patꝫ
qꝛ relatiuū nūꝗ̄ suppōit ꝯfusi⁹ ꝙ̄ suū āñs .
2ᵃ āñte supponēte ꝯfuse tantū semꝑ rela
tiuū suppōit determinate siue in eadē ca^ca
siue in diuersa ideo negat istā ꝑmitto tibi
d nariū quē tibi ꝑmisi in casu communi .
3ᵃ āñte supponēte ꝯfuse detₑminate i eadē
ca^ca relatiuū ꝯsimiliter supponit ut omnis
homo qui ē albus currit . In diuersa uero
ca^ca suppōit detₑminate nisi ꝑcedat signū qꝛ
tūc supponeret ꝫᵐ exigentiā signi . 4ᵃ re/
latiuū existens in eadem cathegerica cum
suo āñte non refert ipsum in cōparatione
ad alterū extremū sed bene dū ponitur in
diuersa referendo cuꝫ sincathegorematib⁹
positis ex ꝑte antecedētis si fuerit pluralis
numeri ꝑter relatiuū reciprocuꝫ quod im
diuersa cathegorica positū non refert cum
tali respectu in ordine ad alterū extremoꝝ.

Hanc opinionē uide ample in relatiuis ei⁹
in tractatu de relatiuis ¶ Quinta opinio
supaddita illis est opinio magistri primo
recitata sex regulis declarata parū differēs
ab opinione Hentisberi Maior eiꝫ diffe/
rentia inter ipsos ē ꝙ magister uult ꝙ re/
latiuū semꝑ supponat eodē modo sicut suū
āñs in eadem cathego^ca . Hentisber uero
non uult ¶ Fundamētum autē opinionis
magistri ⁊ rōnes omniū regularū uide si
placet in questione cōtra suppōnes ubi pul
cre declaramus ipsam cū nobis ratio nobi
lior appareat inter omnes .

IAM DE SUPPOSITIONE

Iam de suppositiōe que fit ⁊c Magister in hᵒ capl'o
diffinit ampliationē dicens Am/
pliatio est acceptio termini trip'i ter suppo
nentis ultra ꝯsideratiōeꝫ ꝟbi pricipal' uel
ꝑticipii eiusdē . Deinde sex regulas ponit
declarantes totam materiā ampliationuꝫ
Prima regula Omnis termin⁹ supponēs
respectu uerbi de preterito uel sui ꝑticipii
ampliať ad supponēdum ꝑ eo quod ē uel
fuit . 2ᵃ regula Omnis termin⁹ supponēs
apte ante respectu uerbi de futuro uel ꝑti/
cipii sui suppōit ꝑ eo quod ē uel erit . 3ᵃ re
gula Omnis termin⁹ supponēs apte ante
respectu huius uerbi ꝯtigit uel sui ꝑticipii
suppōit ꝑ eo quod ē uel ꝯtigit esse ⁊c . 4ᵃ
regula Omnis terminus supponēs aparte
ante uel apte post respectu uerbi potest uel
sui ꝑticipii uel ñ ꝟbalis desinētis i bil' uel
in bile suppōit ꝑ eo quod ē uel potest esse .
¶ Quinta regula Omnis termin⁹ supponēs
apte ante uel apte post respectu horu uer/
borū icipit et desinit uel suorū ꝑticipiorum
suppōit ꝑ eo quod ē uel icipit esse uel desi/
nit esse ¶ Sexta regula Omnis termin⁹
supponēs respectu uerbi uel ꝑticipii haben
tis naturā trāseundi in rē possibilē uel im
possibilē ymagiabilē ut sunt ₜmini concer
nentes actū mentis siue ꝑponātur siue post
ponitur supponit idifferenter ꝑ eo quod est
uel potest esse ymaginabile ⁊ intelligitur
de terminis rectis a parte post ab actiuo et
apte ante a passiuo .

40

¶ Dubitatur primo utrū tin⁹ supponens
respectu uerbi de p̄terito impfecto amplia
tur ad standū ꝓ eo quod est uel erat uel nō
si sic ergo magister ē diminut⁹ quia nihil
dixit de illo. Si autē nō ergo nec supponēs
respectu uerbi de p̄terito uel futuro āpliatᵣ
ꝓbatur ꝯn̄a quia ita uerbū de p̄terito ipfec
to icludit p̄sens sicut ⁊ uerbū de p̄terito et
etiam de futuro. Ad hoc dicitur ꝙ uerbuꝫ
de p̄terito impfecto ampliat terminū scilꝫ
de intētione magistri in principio tractat⁹
de ꝓbationibus terminorū ubi dixit ꝙ ꝓ/
pō.ics de uerbo ampliatiuo codē modo pro
bantur excepto ꝙ 2ª demonstratia debet es
se de uerbo disiuncto ⁊ datur exempluꝫ de
ista homo currebat ubi homo stat ꝓ eo qō
est uel erat. ⁊ tu dicis ergo magister ē di/
minutus negatur ꝯsequentia quia ꝑ hoc ꝙ
dixit de p̄dicato dedit itelligere quodcūqꝫ
p̄dicatū ⁊ pfectum ⁊ impfectum ⁊ plus ꝙ̄
pfectum. De pticipio auteꝫ p̄teriti ipfecti
non est ita quia p̄sens ⁊ p̄teritum ipfectuꝫ
habent pticipium cōmune quod utrisqꝫ de
seruit ⁊ 2ᵐ uerbū cum quo coniungitᵣ sigfi
cat illud temp⁹. si cum presenti significat
p̄sens. si cū p̄terito impfecto significat illō
¶ Sed dubium est dicendo tu eris amatus
pro quo ampliatur li tu quia hic sunt duo
ampliatiua diuersa scilꝫ uerbuꝫ ⁊ pticipiū
Dicitur ꝙ uerbum est potissimum ideo rō
eius ampliatur.

¶ Dubitatur 2° quare terminus p̄cedens
uerbum de preterito uel de futuro magis
ampliatur ꝙ̄ sequens cum tamen uerbum
maiorem uim habeat supra terminum se/
quentem ꝙ̄ p̄cedentem. ¶ Ad hoc respōdet
magister in logica magna dicens ꝙ diffi/
cile esset assignare causam. quia tamen sic
nobis tradunt auctores ut Arestoteles in
libro priorum respectu huius uerbi cōtin/
git ⁊ in primo elenchoruꝫ respectu huius
uerbi sanabitᵣ ⁊ in 2° ꝑyerminias respectu
huius uerbi potest ⁊ in multis aliis locis
talem modum loquendi ponit ⁊c. ¶ Uel
aliter potest dici. dicit magister ꝙ termin⁹
p̄cedens uerbum de ꝑ se supponit respectu
huius uerbi est inclusi in uerbo ampliatio
⁊ respectu uerbi ampliatiui uel equiualen
tis ⁊ respectu pticipii eiusdem uerbi āplia
tiui non determinetur sed tminus sequēs
uerbū non supponit respectu huius uerbi
est saltiꝫ de ꝑ se sed solum respectu pticipii
a quo determinatur sicut sb̄stantiuū a suo
adiectiuo rōn: cuius determinationis im/
peditur eius ampliatio sicut in ista ꝓpōne
omnis bono est albus subiectum supponit
pro omni homine quia non impeditur per
aliud. tamen dicendo omnis homo albus
est li homo solum supponit pro hominib⁹
albis ratione determinationis et⁹ adiectiui
albus. ¶ Dubitatur tertio quia termin⁹
supponens respectu uerbi de preterito uel
de futuro magis supponit pro his que sūt
fuerunt uel erunt ꝙ̄ terminus supponens
respectu uerbi de presenti supponat ꝓ his
que sunt fuerunt uel erunt. ¶ Ad hoc dicitᵣ
ꝙ causa est quia uerbum de preterito et de
futuro includit in se uerbum sb̄stantiuuꝫ
de presenti cum resoluatur in illud ⁊ suuꝫ
pticipiuꝫ ut dicendo sortes erit resoluitur
in istam sortes ē futurus ⁊ dicendo sortes
fuit resoluitur in istam sortes ē preteritus
Uerbum autem de presenti non includit
uerbū de p̄terito nec de futuro quare ⁊c.

¶ Dubitatur 4° quare illa uerba cōtingit
potest ⁊ uerbalia in bilis uel in bile ⁊ inci/
pit ⁊ desinit habeant uim ampliandi tmiᵐ
sequētem sicut precedētem ⁊ non uerba sub
stantiua de preterito uel de futuro ⁊ etiaꝫ
quare ista uerba habeant magis uim am/
pliandi terminū ꝙ̄ alia. ¶ Ad hoc respōdet
magister ꝙ uerbum aliquod amplient ante
se et non post se hoc non est nisi ratione na
ture sic dictantis aut uoluntantis sic imp/
antis sicut contingit de dictione exceptiua
que ante se ⁊ non post se immobilitat ut
omnis homo preter sortem currit immo/
bilitatur li homo ⁊ non li currens. Huius
modi autem uerba que sic ampliant ante ⁊
non post se sunt ista que cadunt uere nisi
super illa que sunt fuerunt uel erunt ut ē
fuit disputabit mouebitur ⁊ huiusmodi.
¶ Alia autem que cadūt uere sine siue quoꝝ
actus possunt contingere que nō sunt erūt

fuerunt ampliant tam talia ante ꝙ post ut album potest esse nigrum tam li albū ꝙ li nigrum stat ampliatiue ¶ Similiter in illam chimeram intelligo uel intelligo chymeram li chimeram supponit ampliatiue ꝑ eo quod est uel erit uel ē imaginabile.

¶ Dubitatur 5° quare solum terminus rectus apte post actum uel pticipii habētis naturam transeundi impossibile ⁊ imaginabile ampliatur siue ꝑponatur siue postponatur ⁊ non alius terminus. In sūma est querere que est causa regule ¶ Ad hoc dicitur ꝙ causa est quia tales termini trascendentes important actum suum qui trāsiie in terminum ad quem siue precedat suū sequatur nihilominus intellectus dirigit actum suum supra illum ut dicendo intelligo chimeram. licet eiꝫ ille actus sit a termino a quo non tamen transit impossibile rōne ꝑmini a quo sed rōe ꝑmini ad quem.

¶ Dubitatur sexto quare dicendo antecristus est ens li ens stat ampliatiue ⁊ non ꝭm aliquem modum dictum ergo diminutus est magister. consequentia nota cum minori. maior autem patet ꝑ magistrum in primo posteriorum in illa pte ꝙ non est non est scire ¶ Ad hoc dicunt quidam ꝙ prioristice loquendo non stat ampliatiue li antecristus sed bene posterioristice ut uidetur dicere magister primo posteriorum in loco allegato ⁊ cum hic prioristice ⁊ nō posterioristice loquat̄ ideo nō ē diminut⁹.

¶ Aliter potest dici ꝙ li ens potest esse pticipium de li est ⁊ tunc non ampliatur li antecrisius quia idem est dicere antexp̄us est ens ⁊ antecristus ē existens ¶ Potest etiam li ens esse nomē ⁊ sic ē terminus trāscendens ⁊ uerificatur tam de ente in actu ꝙ in potentia cum diuidatur in illa ⁊ tunc facit stare terminum precedentem ampliatiue ⁊ equiualet huic antecristus potest esse ⁊ sic deducitur ad illam regulam de potest que sic intelligitur ꝙ omnis terminus supponens respectu huius uerbi potest uel pticipii uel sibi equiualentis supponit ampliatiue. Uel potest dici ꝙ reducitur ad istaꝫ de terminis transcendentibus impossibile uel imaginabile licet indirecte dico directe quia non ampliatur terminus ille sicut rectus ab eo cum nullum terminū regat.

¶ Dubitatur septimo dicendo antexp̄us est futurus quomodo supponat li futurus cum supponat pro antexp̄o cum supponit pro antexp̄o qui est ⁊ sic propositio est falsa. aut pro antexp̄o qui erit ⁊ hoc non quia cum omnis terminus habeat suppositiōeꝫ a uerbo aut de presenti non habet termin⁹ ꝙ supponat pro eo quod erit quare ⁊c.

¶ Ad hoc dicitur ꝙ futurus supponit pro ente quod est ⁊ non habet a uerbo absolute hoc nec a se sed a ūbo ī ordīe ad pticipiū.

¶ Sequitur de Appellationibus.

APPELLATIO EST ACCEPTIO TERMINI ⁊c. Magister in hoc capitulo primo diffinit appellationem dicens ¶ Appellatio est acceptio termini in propositione habentis respectum ad naturam uerbi uel pticipii eiusdem. Et ponit tres species appellationum scilicꝫ temporis. ampliationis et quas sigillatim diffinit ¶ Appellatio temporis est acceptio termini in propositione pro aliquo uel pro aliquibus ꝭm solam cōsiderationem uerbi uel pticipii eiusdeꝫ. cui annexe sunt due regule ¶ Prima omnis terminus supponens respectu uerbi de presenti non ampliati per pticipium ampliatiuum appellat tempus presens. 2ª regula omnis terminus sequens uerbum ampliatiuum preteriti temporis solo uel futuri uel aliquod suorum pticipiorum appellat tempus preteritum uel futurum

¶ Appellatio ampliationis est acceptio termini ampliatiui sumpti limitati per terminum ampliatiuum precedentem cui due regule sunt annexe ¶ Prima Omnis terminus sequens aliquod istorum uerborum incipit uel desinit uel aliquod suorum pticipiorum appellat ampliationem. 2ª regula omnis terminus sequens aliquod istorum

41

uerborũ poteſt uel contingit uel aliquod
ſuorum pricipiorũ appellat ampliationez.
¶ Appellatio forme eſt acceptio termini li
mitati per terminum precedentem concer/
nentem actum mentis ut intelligo hominẽ
li hominem appellat formam.
¶ Aduerte circa has ſpecies ⁊ primo circa
appellationem temporis. Quod appellat
tempus eſt ſignificare ſuum ſignificatuz
ſᵐ ſolam differentiam temporis uerbi pri
cipalis. ſi de pſenti de preſenti. ſi de prete
rito de preterito ſi de futuro de futuro.
¶ Circa appellationem ampliationis Ad
uerte ꝙ appellare ampliationem eſt ſignifi
care ſignificatum ſuum ampliantis ſᵐ ꝙ
reſtringitur ad naturam uerbi amplianti
uel pricipii eiuſdem ut dicendo album po
teſt eſſe nigrum tam li nigrum ꝙ̃ li album
ſtat ampliatiue pro eo quod eſt uel poteſt
eſſe. tamen li nigrum apte poſt reſtringit̃
ad ſtandum pro eo quod poteſt eſſe. albũ
aũt ſtat abſolute ãpliatiẽ ⁊ nõ reſtrigit̃.
¶ Circa appellationem forme Aduerte ꝙ
appellare formam eſt ſignificare ſuum ſig
ficatum ſub ratione formali eiuſdem.
¶ Ratio autem in propoſito non eſt ipſa
diffinitio ſed ipſa denominatio ſiue illud
unde eſt denominatio ⁊ ſic ratio hominis
eſt humanitas per quam denominatur ho
mo ⁊ ita de aliis. Circa autem has ſpẽs
ſunt dubitationes pulcre ſubtiles quas ui
de contra ſuppoſitiones.
¶ Aduerte ꝙ in principio huius tractatꝰ
materiam ſuppoſitionum ſecundũ opinio
nem ſancti Uincentii promiſi declarare
Ideo opinionem illius ſic perſtringam dif
finiendo diuidendo ⁊ regulas de mente eꝰ
ponendo. ¶ Suppoſitio ſic ab eo diffinit̃
ꝙ eſt proprietas ſubiecti ad predicatũ in
propoſitione comparati. ſecundum autez
ꝙ diuerſimode accipitur ſubiectum in com
paratione ad predicatum. Diuiſio ſuppo
ſitionis habet attendi ſine ſancto doctore i
de ente ⁊ eſſentia natura importata per ter
minum communem poteſt dupliciter capi
Uno modo ſecundum rationem propriaz
¶ Alio modo ſecundum eſſe quod habet in
alio ⁊ hoc dupliciter quia uel ſecundum eſ
ſe quod habet in ſuppoſitis uel ſecundum
eſſe quod habet in anima. Sic ſuppoſitio
debet diuidi primo in naturalem ⁊ accidẽ
talem ¶ Suppoſitio naturalis dicitur qñ
terminus communis accipitur reſpectu
predicati ſibi eſſentialiter conuenientis quẽ
admodum eſt hic homo eſt animal homo ẽ
riſibilis ¶ Suppoſitio uero accidentalis ẽ
quando terminus communis accipitur reſ
pectu predicati ſibi conuenientis accidenta
liter ut hic homo ſtudet homo eſt ſpecies.
¶ Suppoſitio accidentalis diuiditur in pſo
nalem ⁊ ſimplicem ¶ Perſonalis dicitur
quando terminus communis ſumitur reſ
pectu predicati ſibi accidentaliter conuenẽ
tis per eſſe quod habet in ſuppoſitis ut ho
mo ſtudet ¶ Simplex dicitur quando ter/
minus communis accipitur reſpectu predi
cati ſibi accidentaliter conuenientis p eſſe
quod habet in anima ut homo ẽ ſpecies.
¶ Suppoſitio ergo naturalis eſt proprietaſ
termini communis accepti reſpectu predi/
cati eſſentialiter conuenientis ¶ Tunc au/
tem predicatum dicitur eſſentialiter conue
nire quando pertinet ad eſſentiam ſubiecti
ut homo eſt rationalis uel ſequitur princi
pia eſſentialia ſubiecti ut homo eſt riſibiliſ
Et hec ſuppoſitio naturalis diuiditur quia
quedam eſt determinata quedam infinita
Determinata eſt quando aliquis terminꝰ
communis eſt aliquo ſigno determinatus
Indefinita quando ſumitur ſine ſigno.
Determinata diuiditur in uniuerſalem et
particularem. Uniuerſalis ẽ quando cũ
ſigno uniuerſali ſumitur ¶ Particularis
quando cum ſigno particulari ſumit̃.
¶ Suppoſitionis naturalis quatuor ſũt
regule. Prima eſt quandocunq̃ predica
tum in aliqua propoſitione dicitur de ſub
iecto in aliquo modo dicendi per ſe ſubiectũ
ſemꝑ ſupponit naturaliter. exemplum de
primo modo dicendi per ſe ut homo ẽ aĩal
homo eſt rationalis. exᵐ de 2° ut homo eſt
riſibilis. terciꝰ modus p ſe non eſt ad ꝓpo
ſitum quia non eſt modus dicendi ſꝫ mo/
dus eſſendi. exᵐ de quarto ut [illegible] ſ. Eius

interitu ¶ In omnibus eis istis subiecta sup
ponnt naturaliter ¶ Ratio regule ē quia
suppositio naturalis est quando p̄dicatus
essentialiter conuenit subiecto . sed quaudo
p̄dicatum dicitur de aliquo in aliquo mo/
do dicendi p se est huiusmodi Naʒ in p̀mo
predicatur diffinitio uel pars diffinitiōis
In 2° ⁊ in quarto predicatū consequitur es
sentiā sibi ut patʒ p̀° posteriorū quare ⁊c .
¶ 2ª regula Omnis propositio cuius sub/
iectū habet suppositionē naturalē ē uniuer
saliter uera sed pro omni tempore cū pro
omnibus suis suppositis ¶ Ratio regule
est quia in omnibus his propositionibus
predicatū est de essentia subiecti uel saltiʒ cō
sequitur essentiā eius ideo potest attribui
omnibus conuenientib⁹ i essentia subiecti .
¶ 3ª regula est A propositione de tertio ad
iacente cuius subiectū supponit naturaliter
ad ,ppositionē de 2° ualet consequentia q2
non ualʒ hō est risibilis ergo hō est . Ratio
est q2 risibile est q2 in his de 3° adiacente
predicatū ptinet ad essentiā . in ,ppositiōe
uero de 2° adiacente predicatū ptinet tota/
liter ad esse siue existere q2 tunc pricipale
predicatū ē hoc uerbū est quod ponit rem
esse i rerū natura ¶ 4ª regl'a Nulla ,ppo°
cui⁹ subiectū supponit naturaliter ad sui ue
ritatē requirit existentiā ēminorū . Ratio
regule ē quoniā ad ueritatē ,ppōnis affir/
matiue sufficit uera unio extremorū . sed i
omni affirmatia cui° subiectū supponit ua/
raliter de reb⁹ nō existentib⁹ saluari potest
talis unio ergo ⁊c q2 absolute res iporta
ta p predicatū respicit reʒ iportatā p subiec
tuʒ quib⁹ ut sic extraneū est existere .
¶ Supposi° psonalis est ,pprietas termini
cōis accepta respectu predicati sibi conueni
entis pro esse quod habet in suppositis . et
diuiditur q2 quedā est determinata ⁊ que
daʒ confusa . Dicitur determinata quoniā
terminus supponens psonaliter accipit pti°
uel indefinite ut homo legit aliquis gall°
cantat ¶ Suppositio confusa ē quādo tin°
supponēs psonaliter accipitur uniu'saliter .
ut omnis homo currit . Confusa diuidit
quia quedā est distributiua quedā collectia

Distributiua dicit quando terminus sup
ponens confuse potest diuidi seu distribui
in omnia sua supposita respectu predica/
menti ut quilibʒ hō sedet ¶ Collectia dicit
quādo terminus supponēs confuse nō po/
test diuidi in sua supposita sed magis sua
suppōita sunt collecta respectu predicati ut
oēs apl'i sunt .xii. ¶ Suppōnis psonal' 4°
sunt regule ¶ Prima regula Cuiuslibet
pticularis uel idefinite subiectū supponens
psonaliter suppōit determiate ut hic homo
currit hō sedet ¶ 2ª regl'a sb omni suppo
sito supponēte definate pōt descēdi p ,ppō
neʒ dis'am ad sua suppōita respectu p̄ti ut
hō currit ergo sor. currit uel plato currit .
¶ 3ª regl'a Cuiuslibʒ ,ppōis ul'is subiectum
suppōit ꝯfuse ⁊ distri'ue ut h ois hō currit
itelligit tm̄ subiectū suppōis psonalis p sup
pōeʒ naturalē ¶ 4ª regl'a Sub ōi subiecto
suppōito ꝯfuse ⁊ distributiue pōt descendi p
,ppōeʒ co'am ad ei⁹ suppōita respectu p̄ti
ut ois hō currit ergo iste hō currit ¶ Suppō
simpl'x ē ,pprietas tmini cōis accepta res/
pectu p̄ti ꝯuenientis sibi i p esse abstracto in
aia seu ex suppōita q idēʒ ē ut hō est sp̄es .
Diuersificat aūt suppō simplex non rōne
subiecti q2 subiectū nō est determiabile aliquo
signo qm̄ tam signa ul'ia q̄ pticularia de/
termināt subiectū ut respicit supposita . Di
uersificat aūt suppō rōne p̄ti q2 uel p̄tum
ptinʒ ad p̀maʒ intētioneʒ siue p̀mū actum
aie ut hic homo itelligitur homo ꝯsiderat
Uel ptinet ad 2am intētionem siue 2m actū
anime ut hic homo est species hō ē p̄dicabile
Suppō ergo simplex diuiditur i primam
⁊ 2am ¶ Suppō prima est quādo subiectum
supponens simpliciter sumit respectu p̄ti
ptinentis ad primuʒ actum anime ut exem
plificatum est supra . 2ª suppō st quādo
terminus supponēs simpliciter sumit res/
pectu p̄dicati ptinētis ad 1m actuʒ anime ut
supra exemplificatum est .
¶ Et utraqʒ diuiditur quia quedam ē iten
tional' quedā intētiōta Intētiōlis ē quādo
solū p̄tur iten° uel act⁹ aie ut h hō ē itētiōi⁹
Intentiōta qn̄ ēs p̄t cū itentiōe ut homo ē
aial itellectum ut homo est aial p̄dicabile .

¶ Suppositionis 4^or regule sunt. Prima nullus terminus determinatus signo uni uersali uel pticulari supponit simpliciter. Ratio regule ē quia terminus supponens simpliciter sumitur s^m abstractionem a suppositis. Terminus autem determiāt^r aliquo signo respicit supposita. 2^a regl'a
¶ Omnis terminus supponens respectu p̄di cati intentionalis ptinentis ad potentiam apprehendentem obiectū in absentia suppo nit simpliciter ut panis appetit' cib^9 deside/ ratur. Ratio regule est diffinitio suppōis simplicis data. 3^a regl'a Omnis proposi tio cuius sbiectum supponit simpliciter est singularis. Ratio est quia omnis ppositio in qua subicitur terminus non aptus na/ tus de pluribus predicari debet dici singu laris sed in omni suppositione cuius sbiec tum supponit simpliciter ipse terminus sb stantiuus non est aptus natus de plurib^9 predicari. minor declaratur quoniam ter minus supponens simpliciter sumitur per intellectum ut unum preter multa et ideo ut sic excludit ⁊ p̄strigit omnia supposita ⁊ inferiora. ⁊ ideo ut sic non est aptus na tus de pluribus predicari. Unde ex inten tione sancti doctoris primo peryerminias lectione prima. dupliciter potest^{t} cōtingere ꝙ illud quod significatur per nomen non sit aptum natum predicari. uno modo ꝙ nomen significet formam s^m ꝙ determināta est ad hanc materiam sicut hoc nomen sortes uel plato ꝙ significat naturam hu manam put est in hac materia ¶ Alio mō s^m ꝙ significat formam que non est apta nata recipi in materia sicut albedo si esset forma non existens in materia esset una forma singularis ¶ Et propter hoc dicit phylosophus nono methaphysice ꝙ si essēt species rerum seperate sicut ponit Plato essent indiuidua quedam. Hec sunt uerba sancti Thome sed faciamus minorem. sed res importata per terminum supponentes simpliciter non est nata in materia recipi ymo ut sic est per animam a materia sepe/ rata quare ⁊c.

¶ Quarta regula sub nullo termino sup ponente simpliciter descendi copulatiue uel disiunctiue ut patet. Unde non ualet ho mo est species ergo iste homo est species.

¶ Discretam suppositionem quidam po/ suerunt sub personali diuidentes persona lem primo in discretam ⁊ communem.

¶ Quidam uero extra diuidentes primo suppositionem in communem ⁊ discretam. Deinde communem in simplicem ⁊ perso/ nalem ⁊ materialem ¶ Nos autem secun dum intentionem sancti doctoris media uia ambulantes dicimus ipsam non esse extra suppositiones termini communis nec omnino cōtineri sub personali suppositio ne. sed quoddammodo sic ¶ Propter quod notari debet ꝙ terminus supponit signifi catum suum ¶ Terminus autem singula ris alium modum significādi habet ꝙ ter minus communis Nam unam essentiam quam terminus communis. Nam unam essentiam quā terminus communis signi ficat absolute ⁊ non signāte sincathe^9 sigfi/ cat determinate. ideo discreta non cōtinet sub aliqua specierum suppositionis attri/ bute termino communi. Et hoc est de itel lectu expressio sancti doctoris ¶ Attamen quia ostensum est terminus capit supposi/ tionem a predicato. Predicata autem illa que conueniunt termino communi conue/ nire etiam possunt termino singulari. ea dem dico de genere. nam terminus singu laris habet aliqua predicata que cōueniūt sibi essentialiter ⁊ aliqua accidentaliter et hoc uel realiter ul' intentionaliter sicut ter minus communis. ideo suppositio discre/ ta non debet omnino separari nec poni ex tra suppositiones conuenientes termino cō muni cum etiam suppositio naturalis per/ sonalis ⁊ simplex conueniant etiam termi no singulari ut declarabitur.

¶ Suppositio discreta est quādo termin^9 singularis ex se supponit uel aliquid ei eq uales. dico autem ex se quoniam licet in ista ppōne hō ē spēs sbiectū sit sin^9 singl'is p accidens . s. ut h sic suppōit tn hō ex se ul'is est. dico aūt l' aliqd ei equalēs q2 ut uidebit no sēq fit i sīo sin^ri ⁊ didit i nāt'alē p' lē ⁊ sip^cem.

Naturalis est quando' p̄tum essentialiter
attribuitur subiecto ut hic sortes est homo
sortes est risibilis ¶ Propositio ꝑsonalis
est quando predicatum reale accidentaliter
conuenit subiecto ut sortes currit sortes
mouetur ¶ Simplex uero quando predi/
catum intentionale accidentaliter conuenit
sbiecto ut hic sortes est singularis sortes ē
indiuiduum ¶ Sciendum tamen ꝙ licet
terminus singularis supponat naturaliter
simpliciter ⁊ ꝑsonaliter . tamen ꝑ prius cō
uenit sibi ꝑsonalis suppositio quoniam in
suppositione simplici significatum per sb/
iectum abstrahitur cum precisione condi/
tionum indiuiduātiū . ⁊ ī naturali abstra
bitur non tamen cum precisione sed cum
quadam determinatione cum talis deter/
minatio solet cōmuniter appellari abnega
tio ⁊ sic patet ꝙ tam in naturali q̄ꝫ in sim/
plici fit aliqualis abstractio ¶ Singulare
autem non potest abstrahi a condiciōibus
indiuiduantibus ymo sunt de ratione sin
gularis quia ut dicit phylosophꝰ in primo
posteriorum iuxta medium ꝙ licꝫ metha/
physicus abstrahat lunam non tamē potest
abstrahere hanc lunam . ⁊ hec suppositꝰ dis/
creta tam naturalis q̄ꝫ ꝑsonalis ⁊ simplex
potest tribus modis fieri . aut quando ter
minus singularis supponit ut sortes cur/
rit aut quando ponitur pronomen demō
stratiuum demonstrans illud quod ꝓpriuꝫ
non significat ut ille currit . aut quando
terminus cōmunis cum ꝓnomine demon/
stratiuo ut ille homo currit ¶ Suppositio
materialis est quando terminus supponit
ꝓ illo quod materialiter significat ut sor.
est nomen ꝓprium sortes ē bisill'm . Dicit
autem significatum materiale q2 ipa uox
seipsam significat ⁊ etiam aliquid extra se
ꝑiter ꝑ priꝰ autem significat se quia de rōe
eius est significare se ⁊ ꝑ posteriꝰ sig̃ficare
extra se quia ꝑ imponēm ⁊ ꝑ partē ꝙ iponit
alteri est sicut materiale ideo ipsa met uox
siue ipse met terminꝰ est significatum ma
teriale sui ipsius . ⁊ diuiditur q2 quedam
est cōmunis quedam discreta ¶ Discreta
est quādo terminus stat ꝑ aliquo suppōito

sui significati materialis determinate . et
fit tribus modis . uno modo per ꝓnomen
tantum ut hu baf dicitur a me . 2° modo
ꝑ ꝓnomen demonstratiuum demonstrans
aliquam uocem uel terminum singularem
ut hoc est nomen demonstrata ista uoce hō
3° modo fit ꝑ terminuꝫ determinatum ꝑ
nomine demonstratiuo ut hic homo ē no
men ¶ Suppositio materialis cōmunis est
quando terminus supponit indeterminate
suum significatum materiale ut cum dicit
describitur sbiectum huius stat indetermi
nate pro illo uel pro illo ¶ Regula de re
latiuis est optima generalis ꝙ relatiuum
habet talem suppositionem respectu predi
cati qualem haberet illud pro quo suppōit
si poneretur loco illius ⁊ hoc indifferēter
ꝑ omnibus relatiuis ut cum dicitur . sor.
currit qui disputat si in 2ª pte loco relatiui
ponatur pro sbiecto antecedens dicendo
sortes disputat hoc antecedens supponeret
discrete ideo relatiuum consimiliter suppo
nit ¶ Nec propter hoc uolo ꝙ semp loco re
latiui liceat ponere antecedens quia hoc nō
est uerum sed dico ꝙ ad cognoscendum
suppositionem relatiui licitum est respicere
qualem suppositionem haberet antecedens
si loco relatiui poneretur qui i talem habꝫ
relatiuum ut est exemplariter declaratum
¶ Suppositionis relatiuorum tres sunt
regule ¶ Prima impossibile quando an/
tecedens supponat ꝑsonaliter ⁊ relatiuum
identitatis simpliciter uel econuerso . Ista
enim ꝓpositio non est intelligibilis homo
currit qui est species . Ratio est quia relati
uum identitatis semper supponit pro eodē
pro quo suum antecedens ꝰm ut est osten/
sum est significatum acceptum pro esse quō
habet in suppositis non est idem cum seipo
ut est abstractum a suppositis ¶ 2ª reg'la
antecedens bene potest supponere natura/
liter relatiuo supponente simpliciter ul' per
sonaliter ⁊ econuerso . exemplum primi hō
ē aīal q̇ currit ul' qui ē spēs . exᵐ 2' homo
currit ul' hō ē spēs q̇ ē al' . rō ig'le ē q2 na
tural' ē qōdāꝰ meª iter ꝑ'lē ⁊ sipᶜᵉᵐ . 3ª qñ
rl'm diu'sitatis suppōit 2ᵘ eꝰdꝫ p̄ti infert

43

ꝑpositionem de subiecto plꝛi cum hoc dico duo uel ambo respectu eiusdem predicati de possibili ut si dicatur sortes currit ⁊ alter currit bene sequitur ergo duo currūt. Suppō iꝑpria est quādo terminus suppōit cōtra rōnem siue naturam subiecti ut cum dicitur apl'us dicit hoc li apl'us supponit solū ꝑ paulo quia cōtra naturā subiecti est ꝙ terminus non supponat ꝑ suo significato idifferenter sicut ipsum indifferēter sigꝫficat. Et ꝑpria ē quādo t̃minus suppōit ſᵐ debitā naturā subiecti. ¶ Suppositiōis iꝑprie sex sūt spēs scilꝫ antenomaˢⁱᶜᵃ sinegdocᶜᵃ methoᶜ transmutata impedita et poetica. Antenomasica ē quando t̃minꝰ ad plura se habēs accipitur preciᵉ ꝑ aliquo cui cōuenit ſᵐ excellentiā ut apl'us dicit accipitur ꝑ paulo. ph'us autē ꝑ Aristotele sapiēs ꝑ Salomone ꝑpheta pro Dauid. Sinegdocᶜᵃ ē quādo t̃minus significās totum accipitur ꝑ parte ut omnis homo est destructus posito ꝙ solū sit priuatus manibus uel ecōuerso quādo t̃minus significās ptem accipitur ꝑ toto ut dicēdo hoc caput bene regit ptem ꝑ toto homine ⁊ pupis est in mari ꝑ tota naui. Metonoᶜᵃ ē quādo t̃minus cōtinens sumitur ꝑ contento uel ecōuerso. exemplū primi cū dicitur ciphꝰ est potatus accipitur ꝑ uino. exemplū 2ⁱ flandria pugnat idest homines de flādria.

¶ Transmutata est quando debitus ordo ꝑpōnum ē transmutatus ut quādo t̃minꝰ magis cōmunis supponit respectu minus cōmunis ut animal ē homo. Similiter qñ terminus cōcretus accidētaliter supponit ut album est homo album est musicus. ¶ Impedita ē quādo subiectum respectu predicati habet unam suppōnem tamen rōne determinationis aduenientis ptinet ad aliā ut si dicatur omnis homo est singularis nullus homo est species. In istis eīꝫ rōne p̄dicati subiecta deberent supponere simpliciter sed signum additum impedit ⁊ facit stare ꝑ inferioribus ⁊ hoc est contra naturam subiecti scilꝫ ꝙ determinetur modo opposito ꝙ p̄dicatum ꝑpōnis requirat. Ideo uocatur impedita. Poetica dicitur quando terminus naturaliter significans supponit pro suo signo naturali ut cum dicitur heu est mihi idest dolor. heu naturaliter significat omnem dolorem significatiue qui non est ꝑ impositionē nostram ideo non supponit ꝑprie ꝑ dolore sed iꝑprie. hoc non ē cōtra naturam subiecti supponere pro aliquo extra se ad quod non est impositum ad significādum. et hoc dicit poetica quoniā poete maxime utuntur similibus locutionibus. ¶ Ex omnibꝰ istis habetur totalis diuisio suppositiōis quoniam quedam suppositio est ꝑpria ⁊ alia imꝑpria. Suppositio imꝑpria habꝫ sex spēs ut dictum est. Suppō autē propria diuiditur quia quedam est relatia et alia absoluta ⁊ quelibet illarum diuiditur in materialem ⁊ formalem iterum in discretā ⁊ cōmunem iterum in naturalem ꝑsonalē ⁊ simplicem ⁊ quelibet in suos modos diuiditur ꝑut dictum est.

¶ Et sic ē finis huius tractatus.

CONSEQUENTIA EST ILLATIO CONSEQUentis ex antecedente.

¶ Circa diffinitionem consequētie Adūerte ꝙ consequentia potest quadrupliciter diffiniri. ¶ Primo materialiter ⁊ sic cōsequētia est agregatum ex ātecedente ⁊ cōsequēte ⁊ nota illationis. 2° formaliter ⁊ sic consequentia est illatio consequentis ex ānte. 3° efficienter ⁊ sic consequentia est oratio producta per discursum uel rōcinium intellectus. 4° finaliter ⁊ sic consequantia est instrumentū intellectus ordinatum ad discernendum uerū a falso per rōcinium. ¶ Adhuc circa expositionē formalis diffinitionis sunt quatuor opiniones. ¶ Prima est Ferabrich dicētis consequētiam esse relationem consequentis ad antecedēs ita ꝙ est illatio consequentis ex antecedēte idest respectus de ꝑnto illonis ꝑntis ad āns.

Ex hac opinione sequitur q̄ nulla ē ꝯñtia
cum in mala nulla sit ꝯsecutio ꝯsequētis
ad añs ꝛ p istā reflexionē ꝯsequēs denciat
ꝯsequēsi ꝯcreto. relatio autē añtis ad ꝯño
dicitur ātecedētia p quā āt. cedēs diciturañ
cedēs ꝛ sic li ergo ē signū duarū relationū
sm̄ hanc opinionē ¶ 2° opinio est Strodi
ꝛ primo Hentisberi dicētis ꝯsequentiā esse
actum intellectus ita q̄ ꝯsequētia ē illatio
cōsequētis ex ātecedēte idest actus itellect⁹
iferētis ꝯsequēs ex ātecedēte. ꝛ sic ꝯsequēª
ē illatio de pdicamēto actionis ꝛ ꝯsequen/
ter cū illa illatio possit esse bona ꝛ mala ꝛ
ex hac opinione sequitur q̄ nulla est ꝯñtia
nisi in mente patet quia actus intellectus
quē dicit esse ꝯsequētiā non ē nisi i mente.
¶ Tertia opinio est Pauli pgu. dicētis ꝯse
quētiā esse respectum de pñto passionis.
Unde dicit q̄ sicut ad calefactionē requi/
runt tria. primo actus quo aqua actualr
alteratur. 2° respectus actiōis quo ignis
dicitur calefacere. 3° respectus passiōis quo
aqua dicitur calefieri ¶ Ita i motu itencio
nali quo itellectus aliquid ifert ex aº tria
requirūtur. pri° actus itellectus iferentis
2° respectus actionis quo añs dicit iferre
cōsequēs saltim istrumētaliter. 3° respect⁹
passionis quo ꝯñs dicit iferri ex añte ꝛ h°
modo dicit ꝯntiam esse respectū de pñto
passiōis ¶ Unde dicit ꝯñtiam esse nomen
uerbale pncipaliter significās ꝯsecutionē
passiuam cōsequētis ex ātecedēte sicut pas
sio dicitur effectus illatio q3 actionis. Se/
cundū Gilbertū porretanū in libro sex pn
piorū uult igitur breuiter q̄ ꝯsequētia ē
illatio idest passio ꝯsequētis ex ātecedente.
¶ Quarta opinio est cōmunis quā solū
reputo ueram de mente magistri dicentis
cōsequētiam q̄ cōsequētia formaliter sūp/
ta est ppō illatiua ꝯñtis ex ātecedēte. ꝛ est
simile ac si diceret Consequētia est ppōsi°
in quā cōiunguntur plures cathegorice p
notam illationis ¶ Uoco autē notā illa/
tionis notam conditionis ꝛ notam rōnis
ut si nisi ergo igitur ꝛc. q̄ autē cōsequē
tia formaliter sūpta sit h° pbat quia ōis
diffinitio data p genus ꝛ dr̄iam idicat for
maliter quid ē diffinitum sed ista ē huius/
modi ergo ꝛc cōsequētia nota cum maiori
minor pbatur quia li ppositio est genus
ad condicionalē ꝛ rōnalem sm̄ magistrū i
caplo de ypotheticis ¶ Differētia uero est
residuū scilz p notā illationis ¶ Forma
eius in quacūqꝫ ppositione est nota unions
cathegoricas. Unde causa effectiua conse
quentie ē itellectus agens qui ceteros dis/
cursus pducit ¶ Causa materialis sunt
termini ex quibus cōstituitur. Causa for
malis est talis cōpositio denotata p notā
illationis ¶ Causa finalis est scire siue dis
cernere uerum a falso.

¶ Diuisio consequentiarum.

¶ Consequētiarum alia est bona ꝛ ē illa
cuius oppositum ꝯsequentis repugnat añti
Alia mala ꝛ ē illa cuius oppositum conse/
quentis stat cum ātecedente.
¶ Aduerte primo circa diffinitiones istas
q̄ alii aliter diffiniūt cōsequētiam bonā et
malā ¶ Nam Strodus dicit Cōsequentia
bona ē illa qn̄ non potest ita esse sicut ade
quate significatur p ātecedēs quin sit illa
sicut adequate significatur p cōsequens.
Mala uero ē quādo stat ita esse sicut ade
quate significatur p antecedēs licz non sit
ita sicut adequate significatur p ꝯsequens
Et cōiter auctores uolūt q̄ istē diffinitiōes
intelligantur in sensu composito. quomo
do autem hoc diximus supra cōsequētias
Strodi uide ibi ¶ Alii diffiniūt sic cōiter
Consequentia bona est illa cuius non pōt
ātecedēs esse uerum sine ꝯsequēte. Mala
uero ē illa cuius antecedēs potest esse uerū
sine ꝯsequēte. Et iste diffinitiones eedem
sunt in sententia compōis sunt tamen cla
riores ¶ Magister uero aliter et optime
diffinit dicens Consequētia bona est illa
cuius oppositum consequentis repugnat
antecedenti ¶ Mala uero est illa cuius op
positum consequentis stat cum atecedente
Omnes tamen ueniunt ad idem nā si nō
pōt añs esse uerū sine ꝯñte oppoᵐ ꝯñtis re
pugnat añti ꝛ si oᵐ ꝯñtis repugnat añti nō pōt
añs ēē uerū sine ꝯñte. Aduerte 2° q̄d sit aliq̄d
alteri repugnare. unde stro. i 24ª regula i ꝯñtiis pōit

dı̄am iter aliquid representare alteri ⁊ nō posse stare cū alio. ⁊ dicit ꝙ quecūqȝ īuicē repugnant nō stāt simul sed nō eȝ. Nam ad hoc ꝙ aliquid nō stat cum alio sufficit ꝙ cōposita ex illis sit ipossibilis siue icludat cōtradictionem siue non. sed ad huc ut repugnet alteri requirit̃ ut una illarū formaliter iferat cōtradictoriū illius. Unde illa nō starēt simul tu nō es albus ⁊ nihil ē qȝ 2ª ps nō est possibilis tamē nō repugnant cū neutra illarū iferat formaliter cōtradictorium alterius ex quo quelibȝ est cathegorica pure negatiua ⁊ tūc ꝓm ipsuȝ ꝙ ꝯña bona sit ad hoc sufficit ꝙ oppositū ꝯñtis non stet cū añte ꝗuis illi nō repugnet ut 1ª ꝯña est bona tu nō es albus ergo aliquid ē. oppositum ꝯñtis nō stat cū añte licȝ nō repugñt añti. Magister uero nō facit dı̄am inter repugñre alteri ⁊ nō stare cū alio Quicq̄d eīȝ ꝓm magistrū repugnat alteri nō stat cū alio ⁊ quicquid non stat cū alio repugnat illi. Repugnare ergo alteri ē non stare simul cū illo. Illa uero non stant simul ex q̇bus nō fit una copulatiua possibilis.
Non repugnare uero alteri ē stare cuȝ illo Stare autē cū alio ē ꝙ possit fieri una copulatiua possibilis.

¶ 2ª diuisio cōsequētiarū bonarū.

¶ Consequētiarū bonarū. Alia formal' et ē illa cuius cōtradictoriū ꝯsequētis formaliter repugnat añti. Alia materialis ⁊ est illa cuius cōtradictoriū ꝯñtis materialiter repugnat antecedēti.

¶ Aduerte ꝑmo ꝙ alii aliter diffiniūt consequētiā bonā formalē ⁊ materialē. Strodeiȝ in cōsequētiis suis dicit Consequentia formalis ē cui⁹ si sicut adequate significat̃ ꝑ añs itelligit̃ esse etiā sicut adequate sigficatur ꝑ ꝯsequēs itelligit̃ esse. Materialis uero ꝑ oppositū ¶ Uel ꝯña bona ⁊ formalis ē illa cuius ꝯsequēs ē de formali intellectu ātecedētis. Materialis uero est illa cuius ꝯsequēs nō ē de itellectu formali antecedētis seruatis tamē ꝯdicionib⁹ req̄sitis ad ꝯsequētiā bonā ¶ Et circa has litigant auctores an sint itelligēde i sensu cōposito uel diuiso ⁊ sunt opiniones ad utrāqȝ ꝑtē

¶ Aduerte tamē ꝙ diffinitiones ille sunt diffinitiōes ꝯñtie formalis simpliciter que est bona de forma. Et ideo strictius capit Strod⁹ ꝙ̄ magister hic quia ille diffinitiones nō cōpetūt cuilibȝ formali sed tantūȝ formali simpliciter que dicitur bona de forma ¶ Magister autē semꝑ in districto loquēs ponit dı̄am iter formalē ⁊ bonam de forma ¶ Et ideo aliter dicit scilȝ ꝯñtia bona ⁊ formalis ē illa cui⁹ ꝯdictoriū ꝯsequētis formaliter repugnat antecedenti. Materialis uero cui⁹ ꝯdictoriū ꝯsequētis materialiter repugnat ātecedēti. Et optie declarat quid ē formaliter repugnare et quid materialiter ¶ Dicēs illa formaliter repugnare que nō sunt ymagiabilia stare simul absqȝ cōtradictiōe ¶ Illa uero materialiter repugnare que nō possunt stare simul sūt tamē ymagiabilia stare sil' absqȝ cōtradictione. exm ꝑmi tu curris ⁊ tamen nō moueris. exm 2i de⁹ nō ē ⁊ aliq̄s hō ē.

¶ Sequūtur due regule. Prima ex ipossibili sequitur quodlibȝ. 2ª necessarium sequit̃ scilicet ad quodlibet.

¶ Pro itellectu harū regularū ē sciendum ꝙ ipossibile dicit̃ tripliciter scilȝ ꝑ se ꝑ accidens ⁊ ꝑ reflexionē. Impossibile ꝑ se ē illd quod adequate significat sicut nō pōt esse nec potuit esse nec poterit esse ut homo est asinus ¶ Per accidēs ē illud quod significat sicut nō potest esse nec poterit esse sed aliquādo potuit esse ut adam nō fuit. Impossibile ꝑ reflexionē ē illud quod asserit se esse ipossibile ut hoc ē ipossibile seipso demonstrato ¶ Impossibile ꝑ se est duplex quoddā nō iplicās cōtradictionē ⁊ quoddā iplicās cōtradictionē. exm ꝑmi ut deus nō est ¶ Implicās cōtradictionē ē duplex quia quoddā formaliter ⁊ explicite iplicat cōtradictionē ut tu es ⁊ tu nō es. ¶ Quoddam uero uirtualiter siue iplicite uerbi gratia tu differs a te similiter homo ē asin⁹ sil'r tu scis te esse lapidē simil'r tu credis precise ꝙ aliquis homo decipit̃ simil'r tuus pater ē.

¶ Necessariū simil'r dicit̃ tripl'r scilȝ ꝑ se ꝑ accñs ⁊ ꝑ reflexionē. Per se ē qd adequate significat sicut non potest nec potuit nec

poterit nō esse ut deus est. Per accidēs Xo est illud quod significat sicut non potest nec poterit non esse. potuit tñ non esse ut adam fuit. Per reflexionē est illud quod asserit se esse necessarium ¶ Ad ꝑpositum cū dicitur ex ipossibili sequitur quodlibz intelligitur de impossibili primo° ¶ Silr cū dicit̄ necessarium sequitur ad quodlibet intelligitur de necessario primo° scilz p se ꝛ nō aliis modis. Et sb̄ dit magister ꝙ iͤ due regule qñ ꝯña est bona ꝛ materialis scilz in qua añs est impossibile uel ꝯñs est est necessariū. Intelliguntur sb̄ dictis aliis modis quādo ꝯña foret formalis scilz q̄ non arguitur sm̄ aliquē modū formalem de quibus dicet ifra ꝛc.

¶ Tertia diuisio ꝯñarū bonarum. formaliū Quia quedā est de forma ꝛ est illa cui que libz ꝯsimilis in forma est bona. Et quedā de materia ꝛ ē illa que est bona sed nō que libz sibi cosimilis in forma est bona.

¶ Aduerte sm̄ Magistrū ꝙ ad hoc ꝙ que libz sibi ꝯsimilis in forma sit bona due requirunt̄ ꝯdiciōes. Priª ꝙ habeāt ꝯsimiles modum arguendi ꝯñe formalis. de qb° modis dicetur post. puta si in una arguit̄ ab inferiori ad suum superi° ꝛ in altera ꝛ sic de aliis. zª est ꝙ antecedētia ꝛ ꝯsequenª sint similia in forma. Ad quod cognoscē dum est op° scire quō ꝑpōnes sint similes in forma cū añtia ꝛ ꝯñtia sint propositiō.s Unde ꝑpōnes ypoᶜᵉ sunt similes forᵉ quarum cathe͞ᶜᵉ ꝛ note illarū sunt siles forme ut animal currit ꝛ substantia mouet̄ ē simil in forma huic asinus currit ꝛ lignū comburitur. sed ꝑpōnes uero cathe͞ᶜᵉ sunt siles i forma que has tres ꝯdiciones habēt scilz ꝙ sint eiusdem qualitatis ponētes i numerum uel nō eiusdem q̄titatis. uel ꝑter quātitatē eiusdē simplicitatis uel cōpōnis. dico post eiusdez qualitatis ut si una ē affirmatiua ꝛ alia. ꝛ si una est negatiua ꝛ alia ꝛ notāter additur ponētes in numerum uel non idest si una sit de 3° adiacēte ꝛ alia ꝛ si una ē de 2° adiacente ꝛ alia. Propōnes ei de 3° adiacente dicuntur ponere in numerū de 2° uero non ponere in numerū ut dicit

plus in 2° posteriorū. dico 2° eiusdē q̄titatis uel ꝑter q̄titatē ut si una est uniuersal uel ꝑticularis uel indefinita uel singularis ꝛ alia similiter. ꝛ si una est exceptiua exclusiua uel reduplicatiua uel modalis i sensu composito uel diuiso ꝛ alia. dico 3° eiusdez simplicitatis uel compōnis ut si una est de extremo simplici uel cōposito disiūcto uel condicionato ꝛ alia similiter. Ex quo seq̄t dicit magister ꝙ iste ꝯñtie sunt similes i forma homo currit ergo animal currit. albedo uidet̄ ergo color uidetur quia saluate sunt due dicte ꝯdiciōes ¶ Prima ꝙ habent cōsimilem modū arguendi ꝯñtie formalis quia utrobiqz arguit̄ ab inferiori ad suuz superius affirmatiue. zª ꝙ añtia ꝛ ꝯñtia sint similia in forma ut patz ex ꝯdiciōib° assig̃tis ¶ Consequētia bona de materia ꝯ se patz. Declarem° g̃ exᵐ magr̄i quō hᵉ ꝯñtia ē bona de materia tu non es homo g̃ tu nō es animal cū omnis bona ꝯ materia sit bona ꝛ formalis sm̄ magistrū licet non sit bona de forma. ꝙ iª non sit bona patz quia non quelibz sibi similis in forma est bona ut ista nō ualz hoc nō ē homo demonstrato asino ergo hoc non est aial. ꝙ tamē sit bona ꝛ formalis ꝓbat̄ qz ex ꝯdictorio ꝯñtis sequitur formaliter ꝯdictoriū añtis ꝓbatur qz sequit̄ tu es aial ergo tu es hō. a 3° adiacente ad 2ᵐ adiacens ꝛ ultra ergo tu es tu. tenet ꝯñtia qz oppositū ꝯñtis non est imaginabile stare cū añte. tūc ultra g̃ tu es iste homo ab eodē ad idem. ꝛ ultra g̃ tu es homo ab inferiori ad suū superius ergo a primo ad ultimum ualet tu es aial ergo tu es homo te demōstrato dico nō aūt asino ¶ Ex ꝑdictis magister infert quatuor iste ꝯñtie sunt bone ꝛ formales ꝛ non de forma tantū pater est ergo nō tantū pater ē tu scis te esse lapidem ergo tu non scis te esse lapidem. tu credis precise ꝙ aliquis homo decipit̄ ergo aliquis homo decipitur Prima deducitur sic. tantū pater ē ergo pater est ab exclusiua ad sui preiacentem. ꝛ ultra ergo filius est ab uno correlatiuo ad reliquū. ꝛ ultra ergo aliud a patre est. quia oppositū nō est imaginabile stare cuz

añte. tunc ultra ergo non tantum pater
quia ex cõtradictorio uni⁹ exponẽtis seqᷓt
cõtradictoriũ expositi ergo a primo ad ul
timuʒ ualʒ tantũ pater ẽ ꝑ nõ tm̃ pater ẽ.
¶ 2ᵃ deducit sic tu scis te esse lapidem ergo
tu es lapis tenet ꝯñtia quia nil scitur nisi
uerum tuc ultra ergo tu nõ es homo tenet
ꝯñtia ab affirmatiua uni⁹ dispati ad nega/
tiuã alterius ergo tu non es tu nõ es tu te
demõstrato tenet ꝯñtia a supiori ad suum
iferius negatiõe ꝑposita iferiori ꝛ supiori.
tuc ultra ergo tu nõ es tenet ꝯñtia qꝛ oppo
situm ꝯsequẽtis non ẽ imaginabile stare cũ
añte ꝛ ultra ergo tu nõ scis te esse lapideʒ
tenet ꝯñtia a supiori distributo negatiue
ad suum iferius ergo a primo ad ultimũ
ualet tu scis te esse lapideʒ ergo tu non scis
te esse lapidem ¶ 3ᵃ deducit sic tu credis ꝑci
se ꝙ aliquis homo decipitur ergo tu credis
ꝑcise uerũ uel tu credis ꝑcise falsum. si tu
credis precise uerũ ꝛ tu credis ꝙ aliquis hõ
decipitur ergo aliquis homo decipit. si tu
credis precise falsum ergo tu deciperis sed
tu es aliquis homo ꝑ aliqs hõ decipit.

¶ Aduerte d̃iam inter materiale tantuʒ ꝛ
formale tantũ ꝛ formale de forma. Ma/
terialis tantũ est quãdo oppositũ ꝯñtis nõ
potest stare cũ añte. est tamẽ imaginabile
stare simul absqꝫ cõtradictione. Formalis
tantu est quãdo oppositũ ꝯñtis non potest
stare cũ añte nec potest imaginari stare si/
mul ꝛ modus arguendi ualet in omni ma
teria. ꝛ sic ẽ duplex bonitas scilʒ bonitas
materialis que bonitas illationis dicitur.
ꝛ bonitas formalis que bonitas modus
arguendi specialis dicitur. ꝛ bonitas de
forma que bonitas modus arguendi ge/
neralis dicitur ¶ Materialis tamẽ est aut
quãdo ãns ẽ impossibile nõ implicãs ꝯdic
tionẽ. aut quãdo ꝯñs ẽ necessarium deduc
tis modis formalibus arguẽdi ¶ Poterit
etiã esse materialis tantũ aliter ꝙ istis duo
bus modis ut dicendo omne animal currit
ergo omnis homo currit. ista ꝯsequentia
est bona quia oppositum ꝯñtis repugnat
añti quoniã hec repugnãt omne aial currit
ꝑ hõ non currit quia ex his seqᷓt impossibile
falʒ homo nõ ẽ animal in 4ᵒ 2ᵉ figure et
tamẽ nõ ẽ formalis nec de forma quia op/
positũ ꝯñtis ẽ imaginabile stare cum añte
Formalis tantũ ẽ quoniã ãtecedẽs ẽ impli
cans cõtradictionem siue formaliter ut tu
es ꝛ tu non es. siue uirtualiter ut tu dif/
fers a te ¶ Adhuc aliter ut dicendo tu non
es homo ergo tu non es animal. similiter
tu es animal ergo tu es homo Attẽdendo
ꝙ modus cõsimilis arguendi non ualet in
omnibus. erit aũt de forma quãdo consi/
milis modus arguẽdi ualebit i oib⁹ ꝛc.

FORMALIS CONSE/
Quentie quedã regule uniuer
sales sunt ponende ipsius insi
nuantes noticiã ¶ Prima Si ex ꝯdictorio
ꝯñtis sequitur ꝯdictoriũ añtis ꝯsequẽtia ẽ
bona ꝛ ecõuerso si ꝯdictoriuʒ ꝯñtis non ẽ
illatiuũ ꝯdictorii ꝯsequẽtis ꝯña nõ ẽ bona.
¶ Prima regula tribus limitationibus ge
neralibus omnibus reglis huius capituli
indiget. prima si alicui⁹ ꝯsequẽtie affirma
tiue quod ꝑ tanto dicitur quia 1ᵃ ꝯsequenᵃ
negatiua non ẽ bona si tu nõ es animal tu
nõ es homo ꝛ tamen ex ꝯdictorio ꝯsequen
tis sequitur ꝯdictorium añtis qꝛ sequitur.
tu es homo ergo tu es animal. 2ᵃ denoĩa
te a li si ergo uel igitur. ꝙ ꝑ tanto dicitur
1ᵃ ꝯsequẽtia non ẽ bona nisi tu non es aial
tu nõ es homo ꝛ tamen ex ꝯdictorio ꝯñtis
sequitur ꝯdictoriũ ãtecedẽtis. 3ᵃ sigficans
precise ex ꝯpõne suarũ ptiũ ꝑcise sigficatiũ
ꝑmarie quod ꝑpter sbordiatiõem dicitur
quia 1ᵃ ꝯsequẽtia nõ ẽ bona tu es homo ꝑ
tu es animal ubi sbordinetur uni mentali
ꝛ propter uariationeʒ significatiõis ptiuʒ
quia ubi ptes nõ significarẽt sic precise sed
illa tules animal significaret ꝙ tu es aial
ꝛ ꝙ tu es asinus adhuc non ualeret ꝛ tamẽ
ex contradictorio consequentis sequeretur
contradictorium antecedentis.
¶ Aduertẽdum propter curiosos iuuenes
quia quis posset dubitare de ordĩe harum
regularũ sitarũ in hoc caplo scilicet quare
magister nõ seruauit ordinem Strodi in
cõsequẽtiis suis in 24ᵒʳ modos quos posuit

Strod⁹ imo p̄misit istam falsam primam
regulam in ordie illi⁹ respondendū ꝙ ma
gister mag^a ex causa fecit hoc mirū tenēdo
ordinē. Causa eiꝫ est q: ista prima regula
cum annexa ē tante ueritatis ⁊ necessitatis
in logica ꝙ sunt quasi fundamētum toti⁹
discursus magistri nostri. ⁊ p has regl'as
inuēte fuerūt oēs bone forme arguendi si
cut patꝫ icipiēti ꝓcessum pħi in libro poꝝ.
ubi p has ꝓbat formas sillogisticas quas
dam esse utiles ⁊ quasdam inutiles. Et
Strodus similiter ꝓbādo alias regulas
generales sumit sepe illas Ideo magister
p̄misit isti cum annexa addendo postea s^m
ordinem alias regulas.

¶ 2ª regula pricipalis ex qua sequuntur
alie due ut patet ¶ Si alicui⁹ ꝯñtie bone
ātecedēs est uerū ⁊ ꝯñs similiter erit uerū.
¶ Si alicui⁹ ꝯñtie bone ꝯsequēns ē falsum
⁊ atecedens similiter ¶ Si alicuius ꝯñtie
añs est uerū ⁊ ꝯñs falsuꝫ i^a ꝯñtia nō ualꝫ.

¶ Secūda regula requirit 4^or limitatiōes
generales. Prima est. si alicui⁹ ꝯñtie bōe
qm̄ male nō iconuenit añs esse uerū ⁊ ꝯñs
falsum sicut in materia insolubiliū ut sic
arguendo hoc est falsum continue demon
strando ꝯsequēs ꝙ nō p̄cise significet quia
aliter non admitteretur casus tūc notum ē
ꝙ talis ꝯñtie añs est uerū ⁊ ꝯñs falsum ꝙ
non incōuenit quia ꝯñtia nō ē bona qm̄ nō
arguit a cōuertibili ad ꝯuertibile nisi appa
renter q: añs significat precise cathegorice
ꝯsequēs uero ypo^ce. 2ª affirmatie quoniā
bone negatie nō iconuenit añs esse uerum
⁊ ꝯsequēs falsum. ut istius non si tu es hō
tu es asinus que est bona cū suū ꝯdictoriū
sit falsum ⁊ tamē antecedēs ē uerū ⁊ ꝯñs
falsum. 3ª denōte a li si ergo uel igitur.
quia ista est bona non tu es animal nō tu
es homo ⁊ tñ añs ē uerū ⁊ ꝯsequēs falsuꝫ.

¶ 4 significātis p̄cise ex compōne suarum
ꝑtium p̄marie significātiuꝫ ꝓpter sbordi/
natione ⁊ uariatione sigficatiōis ꝑtiū quia
ista ꝯsequētia ē bona de⁹ est ergo homo est
asinus ut i sbordinet uni bone ⁊ tamē añs
ē uerū ⁊ ꝯsequēs falsum. ⁊ similiter ista ē
bona tu es homo ergo tu es aial cui⁹ tamē
ātecedēs ē uerū ⁊ ꝯsequēs falsum posito ꝙ
significet te esse aial ⁊ te esse asinū. Et per
hanc limitationē soluitur argumentū ma
gistri cū ꝓbat istā ꝯsequētiam esse bonam
tu es homo ergo tu non es homo ubi sbor
dinetur uni bone mentali cuius tamē añs
est uerū ⁊ ꝯsequēs falsum patet ꝙ non est
contra regulam ex quo non significat p̄ci^e
ex compōne suarū ꝑtiū quia si precise sigfi
caret ex compōne suarū ꝑtiū non posset sb
ordinari uni bone. ⁊ hec 4ª ꝯdicio ē tante
necessitatis ꝙ sine i^a quelibꝫ consequentia
mundi posset falsificari ideo in omnibus
regulis est necessaria.

¶ Aduerte tamē unū ꝙ licꝫ iste modus ar
guendi ualeat de p̄senti ista ꝯñtia est bona
⁊ ātecedēs ē uerū ⁊ ꝯsequēs uerum non tñ
ualet de p̄terito nec de futuro. Unde non
ualet. ista ꝯsequētia ē bona ⁊ añs fuit ue/
rum ergo ātecedēs fuit uerū similter de fu
turo nō ualet ista ꝯsequentia ē bona ⁊ ante
cedēs erit uerū g̃ ⁊ ꝯñs erit uerū. dato ei ꝙ
illius consequentie tu es homo ergo tu es
animal prima ꝓpō que ē añs diu fuerit ⁊
post hoc ē ⁊ 2ª ꝓpō que ē ꝯsequēs nūc p̄mo
sit ⁊ nūꝙ post hoc erit añs utriusqꝫ ꝯñtie
est uerū ⁊ ꝯñs falsum. sed bene sequit cuꝫ
restrictione tali i^a ꝯñtia ē bona ⁊ aliquādo
fuit ita sicut adequate significatur p añs
ergo ꝓ tūc fuit ita sicut adequate significat
p ꝯsequēs. Et similiter sequit i^a ꝯsequen^a
est bona ⁊ ita aliquando est sicut sigficat
adequate p ꝯsequēs ergo ꝓ tūc ē sicut sigfi
catur adequate p ꝯsequēs. similiter ualet
dicēdo ista ꝯsequētia ē bona ⁊ aliquando
fuit ita uel erit ita ꝙ ꝯsequēs erit uerum g̃
ꝓ tūc fuit ita uel erit ita ꝙ ꝯsequēs ē uerū
sed antecedēs in casu predicto ē falsum licꝫ
eiꝫ diu fuerit illa ꝓpō nūꝙ tamē fuit añs
uꝫ nunꝙ fuit ita ꝙ antecedēs illius ē uerū
licꝫ antecedēs fuerit uerū. similiter facta
tota restrictione ad p̄teritum uel futurum
sic ista ꝯsequētia fuit bona ⁊ ꝯsequēs fuit
uerū ergo ātecedēs fuit uerū i^a ꝯsequētia
ē bona ⁊ añs erit uerū g̃ ꝯñs erit uerum.

¶ Aduerte ulteri⁹ ꝙ non ualet i^e modus
arguendi cū tēporalis sic i^a ꝯsequētia ē bona

46

ergo quādocūq3 antecedens erit uerū ꝯn̄s erit uerū ꝙ patet signata ista ꝯn̄tia si tu es asinus tu es asinus que ē optima ⁊ tamen non qñcūq3 an̄s erit uerū ꝯsequēs erit X^{m} quia sequitur formaliter nūꝙ an̄s erit X^{m} ergo nō quādocūq3 an̄s erit uerū ꝯn̄s erit uerū tenet ꝯn̄tia a supiori distributo nega tiue ad suū iferi⁹ ꝙ etiā ualeat 1ª ꝯsequenª nūꝙ an̄s erat uerū ergo ꝯn̄s uerū. ꝓbatur aliter sic quia ex opposito ꝯn̄tis sequit̃ op/ positum an̄tis formaliter. sequit̃ ei3 qñcūq3 ātecedēs erit uerum ꝯsequēs erit uerum ḡ aliquādo an̄s ē uerū quādo ꝯsequēs ē uerū tenet ꝯsequētia a sbalternāte ad sbalterna/ tam. tūc ultra aliquādo ātecedēs erit uerū quādo ꝯn̄s erit uerū ergo aliquando an̄s erit uerū ⁊ ꝓ tūc ꝯsequēs erit uerū tenet cō sequētia a resolutione relatiui implicantis niet ⁊ suū ꝓpōnē ꝯbile oīb⁹ ꝯdicionibus re quisitis ⁊ ultra sequit̃ ergo aliquādo an̄s erit uerum tenet ꝯsequētia a copu^{ua} affir^{ua} ad alterā eius ptem pricipalem ⁊ hec ē op/ positum ātecedētis ergo ex opposito conse quentis sequitur oppositum an̄tis.

Tertia regula principalis ē 1ª. Si alic⁹ ꝯsequētie bone antecedēs ē nec^{m} ꝯn̄s sil'r. Si alicui⁹ ꝯsequentie ātecedēs ē necessariū ꝯn̄s ꝯtigēs ꝯsequētia non ualet.

Tertia regula easdem 4^{or} limitatiōes ge/ nerales requirit scil3 si alicui⁹ cōsequentie bone affirmatiue denoīate a li si ergo uel igitur significanti a ex compōne suarū ptiū pcise pmarie significantiū. Et ꝓpter hoc patet solutio ad argumentum magistri cū arguit ꝙ istius ꝯsequētie deus est ergo hec est uera de⁹ ē. ātecedēs ē necessariū ⁊ conse quens cōtingēs ⁊ tamē ꝯsequētia est bona quia si non stet oppositum ꝯsequētis cū āte cedente ⁊ arguit sic hec non ē uera deus ē ⁊ ipsa sigñificat adequate deum esse ergo deū esse non ē uerū ⁊ ꝑ ꝯsequēs deus non ē qđ ē oppositum ꝯsequētis. Dicitur ei3 ꝙ con sequētia non ē bona ⁊ concedit̃ oppositum ꝯsequētis stare cū ātecedēte. ⁊ ad ꝓbatiōe3 nego minorem scil3 ꝙ adequate significat esse quia repugnat duobus ꝯcessis. Et si replicas 1ª nō possunt esse simul uera deus est ⁊ hec non est uera deus ē ergo non sunt compossibilia. dicit̃ negādo ꝯsequentiam. Multe eni3 sunt ꝓpōnes ꝯpossibiles que nō possunt esse simul uere ut 1ª nulla ꝓpō est ⁊ aliqua ꝓpō ē. Similiter omnis ꝓpō est affirmatiua ⁊ nulla ē negatiua. ⁊ conse quenter non ualet ista copulatiua ē possi/ bilis ergo potest esse uera. similiter non ualet non pōt esse uera ergo impossibilis. patet responsio ad aliud argumētū quilib3 homo ē ergo iste homo e ⁊ 1^{e} homo ⁊ sic de singulis cui⁹ an̄s ē necessariū ⁊ ꝯsequens ꝯtingens quia non ē bona. Et si arguas ex opposito consequētis sequitur oppositū ātecedentis ergo ē bona tenet ꝯsequentia ⁊ ātecedēs ꝓbat̃ quia sequit̃ nec iste homo ē nec iste homo ē ⁊ sic de singulis ergo nul lus homo ē. dicit̃ negādo ātecedēs. ad pro bationē negat̃ ꝯsequētia quia requiritur debitum medium.

Quarta regula Si alicui⁹ ꝯsequentie bone ātecedēs ē possibile ⁊ ꝯsequēs ē possi bile. Cor^{e}. si antecedēs ē possibile ⁊ conse quens ipossibile ꝯsequenª nō ualet.

Quarta regula etiam 4^{or} limitationes dictas habet scil3 si alicui⁹ ꝯsequētie bone affirmatiue denominate a li si ergo ul' ig^{r} sigñificantis pcise ex compōne suaru3 paium pcise pmarie significātiu3. ⁊ sic pat3 solu° ad istud argumentū hoc ē impossibile ergo hoc ē impossibile cōtinue demonstrādo cō sequēs cui⁹ antecedēs ē possibile cū sigñificet sicut ē ⁊ ꝯsequēs impossibile quia asserit se esse impossibile. ⁊ ꝯsequētia ē bona q: ar/ guitur a ꝯuertibili ad ꝯuertibile. Dicitur eni3 negando consequētiā esse bona3 quia antecedēs ē uerū ⁊ ꝯsequēs falsum nec ar/ guitur a cōuertibili ad ꝯuertibile cū conse quens ipo^{ce} significet ⁊ ātecedēs cathego^{ce}. si autē poneres ꝙ ꝯsequēs significaret pci^{e} cathe^{ce} nō admitteretur casus. Per hanc ergo pticulā bone excludit̃ argumētu3 hoc ⁊ quodcūq3 factū in materia insolubiliu3. similiter intelligite: ꝙ iste regule non tenent ⁊ intellige ex materia isolubiliū q: i mate ria insolubiliu3 stat ꝯn̄tiam esse bonam et an̄s esse uerum ⁊ ꝯsequēs falsu3. similiter

aīs esse necessariū ꝛ ꝯsequēs ꝯtingēs. et
silr aīs esse possibile ꝛ ꝯsequēs ipossibile.
¶ Alii tamen addūt unam cōdicionem ad
hanc regulam scilʒ ꝙ ꝯsequēs nō asserat se
esse ipossibile qualiter est in proposito.
¶ Respondet etiam ad illud Omne currēs
ē asin⁹ ergo omne currēs potest esse asinus
cui⁹ ātecedēs ē possibile ꝛ ꝯsequēs ipossibile
quia sequit omne currēs pōt esse asinus.
omnis homo pōt esse currēs ergo omnis
homo pōt esse asinus. Dicitur eiʒ ꝙ con/
sequētia non ē bona. ꝛ si ꝓbas cōsequētiā
esse bonam quia exponētes ātecedētis infe
rant exponētes cōsequētis. negatur hoc. ꝛ
si tu ꝓbas qꝛ sequit currēs ē asin⁹ ergo currēs
pōt esse asin⁹ tenet consequētia ab esse ad
posse affirmatiue sine distributione. ꝯcedo
1am. ꝛ sequit nihil ē currēs quin illō possit
esse asinus quia quicquid ē tale pōt esse tale
ꝛ sic patʒ ꝙ totū consequēs sequit ex toto
ātecedēte. nego 1am ¶ Unde dico ꝙ ex hac
prima exponēte antecedētis non sequit ex/
ponēs ꝯsequētis qꝛ falsa exponēs ꝯsequen
tis ē nihil ē uel pōt esse currēs quin illud
possit esse asin⁹. Patet etiā ad illud aliqō
currēs pōt esse homo omne currēs ē asinus
ergo asin⁹ pōt esse homo. sillogismus ē in
disamis ꝛ tamen aīs ē possibile p utraqʒ
pte ꝛ ꝯsequēs impossibile. Dicit ꝙ ꝯña nō
ē bona nec ē i disamis quia mediū supponit
in maiori latius ꝙ in minori cuʒ supponat
ampliatiue in maiori ꝛ non in minori. sed
minor debet esse omne currens ē asinus si
debet cōcludere talem ꝯclusionē ꝛ tūc minor
ē impossibilis sicut conclusio.
¶ Quinta regula Si ꝯñtia ē bona ꝛ ali/
quid sequitur ad ꝯsequens illud idem se/
quitur ad antecedens ¶ Si ꝯñtia est bona
qcqd antecedit ad antecedēs antecedit ad
consequens ¶ A primo ad ultimū quando
consequētie itermedie sunt bone ꝛ forma/
les non uariate ¶ Consequentia a primo
ad ultimū ē bona ꝛ formalis.
¶ Quinta regula 4or limitationes dictas
requirit quas grā breuitatis taceo. Sed
3a regula duas alias limitationes reqrit
quas magister intelligit in textu ¶ Prima
ꝙ cōsequētie intermedie sint bone ꝛ forma
les quia aliter a primo ad ultimū ꝯsequentia
non esset bona ꝛ formalis. que eiʒ seruias
in pmissis colligis in cōclusione. ideo ista
ꝯsequentia nō ē bona ꝛ formalis a primo
ad ultimū. si nullum temp⁹ ē aliquod tē/
pus ē sic arguēdo si nullum tempus ē nul
la dies ē nox ē ꝛ ultra si nox ē aliqō tēpus
ergo a primo ad ultimum si nullum tēpus
ē aliquod tempus ē 1a ꝯsequentia a primo
ad ultimum ē bona ꝛ materialis non autē
formalis quia 2a ꝯsequētia fuit materialis
tantū. Similiter si deducatur de primo ad
ultimum si tu curris deus ē sic arguendo
si tu curris tu es si tu es causatum ē si cau
satum ē causa ē si causa ē causa 6m ordinē
ē si causa 6m ordinē ē causa prima ē uel 2a
ꝛ ultra ergo prima causa ē si causa prima ē
ergo deus ē ergo a primo ad ultimum tu
curris ergo deus ē. Dicitur ꝙ 1a cōsequen
tia a primo ad ultimum ē materialis tm̄
quia 2a ꝯñtia fuit materialis tantuʒ 2a
limitatio ē quia tales consequentie iterme
die non sint uariate ¶ Ad quam 2am con/
dicionem duo requiruntur. Primum ꝙ cō
sequens pcedētis consequētie pñe sit ātece/
dens ꝯsequētis imediate sequētis 6m ꝙ sit
eodē modo acceptum. ꝓpter primum non
sequitur quanto magis sitis tanto magis
bibis quanto magis bibis tanto min⁹ sitis
ergo a primo ad ultimum quanto magis si/
tis tanto minus sitis quia illud quod est
consequēs prime consequētie non est aīs
sequentis. propter 2m non sequit tu cur/
ris ergo tu curris uel homo ē asinus ꝛ tu
non curris a pte disiūctiue ad totam disiūctiuam et
ultra tu curris uel homo ē asin⁹ ꝛ tu non
curris ergo homo ē asinus a disiūctiua affirma
tiua cū destructione uni⁹ ptis supra alterā
ergo a primo ad ultimū tu curris ergo hō
est asinus quia ꝯsequens prime cōsequētie
quod fuit antecedēs 2e non eodem modo
sumitur in utraqʒ ¶ Nam dum ē ꝯsequēs
sumitur disiūctiue. dum uero est antecedēs su/
mitur copulatiue. quando eiʒ arguitur a
disiūctiua cū destructione unius ptis ad aliam
illud tenetur copulatiue quia licet habeat

duas notas scilicet disiūctiōis ⁊ copulationis tamē nota pricipalis non ē disiūctionis sed copulatiōis cū nō itēdimus disiungere sed destruere. Destructio uero denotatur per hanc notam ⁊ que ē nota copulationis. et ꝓpter hoc soluit argumētum magistri cuꝫ arguit quaternariꝰ ē ergo binariꝰ ē. binarius ē ergo eius medietas ē p̄cise unitas ꝗ̄ a primo ad ultimum quaternarius ē ergo eius medietas ē p̄cise unitas quia nō ē eodē modo accepta illa ꝓpō eius medietas ē precise unitas dum ē ꝯsequēs 2ᵉ ꝯn̄tie ⁊ dum ē ꝯn̄s ꝯn̄tie facte a primo ad ultimum rōne relatiui quod uariat significationē ad uariationē antecedētis ideo pōt dici ꝙ regula intelligit̄ extra materiam relatiuorum.

¶ Sexta regula ē iª Si aliqua ꝯsequētia est bona ⁊ aliquid stat cum antecedēte illō idem stat cum ꝯsequēte. ¶ Corᵉ ex sexta.

¶ Quicq̄d repugn̄at an̄ti repugn̄t ꝯn̄ti.

¶ Sexta regula easdem 4ᵒʳ limitationes requirit ⁊ ꝓpter hoc illud argumentū soluitur quod solet fieri. ista ꝯsequētia ē bona ergo tu es asinus p̄ li iª demonstrando ꝯsequētiam nūc factam ꝙ iª ꝯsequentia sit bona ꝓbat̄ quia si non oppositū ꝯn̄tis stat cū ātecedēte scilicet ꝙ ē bona ⁊ tu nō es asinꝰ tūc arguit̄ Ista ꝯsequētia ē bona ergo ⁊ tu non es asinus ergo iª consequētia ē bona patet ꝯn̄a a copulatiua ad alteram p̄tem. oppꝫ ergo concedi istam ꝯn̄tiam esse bonā ⁊ tamen cū ātecedēte stat aliquid quod nō stat cū ꝯsequente. ¶ Nam ista tu non es asinus stat cum ātecedēte quia ātecedēs ē possibile ⁊ iª ē necessaria ⁊ tamē non stat cum ꝯn̄te quia cōtradicat. Dicitur eciꝫ distinguendo ātecedēs p̄me ꝯn̄tie aut p̄cise significet aut non. si uno ꝙ precise significet nō admittitur casus q̄ sequit̄ contradictio scilicet ꝙ si iª ꝯn̄tia non ē bona ꝙ sit bona ut ꝓbatum est ⁊ ꝙ si ē bona non ē bona ⁊ ātecedens sic p̄cise significat ergo ātecedēs ē uerum tunc ultra ātecedēs uerū ⁊ ꝯsequēs falsum ergo ꝯn̄tia non ē bona. si uero non ponat̄ illud ātecedēs significare p̄cise admittit̄ ⁊ ꝯcedit̄ ꝯn̄tia sed ātecedēs ē impossibile ⁊ signīficat ipotheᶜᵉ ꝙ ista ꝯn̄a ē bona ⁊ ꝙ ista ꝯn̄tia nō ē bona ⁊ ideo nō stat secū aliqua ꝓpō.

¶ Septima regula Si aliqua ꝯn̄tia ē bōa scita a te esse bona ⁊ ātecedēs ē ꝯcedēdum ꝯn̄s ē ꝯcedendum. Si consequēs ē a te negandum ⁊ ātecedēs ē a te negandum.

¶ Corᵉ ex ea. si ātecedēs ē ꝯcedendum et cōsequēs negādum ꝯn̄tia non ualet

¶ Septima regula ultra 4ᵒʳ generales cōdiciones requirit alias 4ᵒʳ ut dicit̄ cōmuniter. prima scita a te esse bona ⁊ ꝯcedēda et ꝓpter hoc non inconuenit huius ꝯsequentie tu es homo ergo tu es animal ātecedēs esse concedēdum ⁊ tamen ꝯsequēs negandum quia ꝯsequētia non ē scita esse bona ab eo. similiter si ponatur ꝙ deus ē ꝯuertatur cū ista ꝓpōne homo ē asinus patꝫ ꝙ iª ꝯn̄tia ē bona deus ē ergo homo ē asinꝰ ⁊ tn̄ an̄s est cōcedēdum ⁊ ꝯsequēs negādum quia iª cōsequētia non ē ꝯcedenda quoniā ex tēpꝰ bene respondēdo non cōcederetur ⁊ hoc p̄ᵐ Hentisberu. p̄ᵐ tamen strodum ꝯsequens est ꝯcedēdum. ⁊ tamen si ponat̄ respondet̄ ipsum negando ⁊ p̄ᵐ hoc non oporteret addere istam particulam cōcedenda. 2ª merito tu cognitionis ꝯ ꝓpter hoc non inconuenit ꝙ ubi fiat ꝯn̄tia cuiꝰ ātecedēs fuerit latinū ⁊ ꝯsequēs grecum quod sit a conuertibili ad cōuertibile ut dicēdo homo currit ergo antropos trechi ⁊ fide dignꝰ dicat tibi istā cōsequētiam esse bonam tunc licꝫ ista ꝯn̄tia sit scita a te esse bona tamen ātecedēs ē a te ꝯcedēdum ⁊ ꝯsequēs non quia ꝯsequēs nō est itellectum. 3° sciᵐ ꝙ ex ꝯcedendo non sequitur non ꝯcedēdum quia ubi aliquis credat ex uero sequi falsum in ꝯsequentia bona ⁊ ex ꝯcedēdo non ꝯcedēdū ignorādo p̄cepta logice ut pōt rusticꝰ credere tūc illiꝰ consequētie tu es homo ergo tu es animal ātecedēs ē ꝯcedēdum ⁊ ꝯsequēs negandum a rustico. 4ª nec repugnet ꝯsequens esse ꝯcedēdum ꝓpter hanc ꝯsequētiam hoc non est cōcedēdum ergo hoc non ē cōcedendum ꝯtinue demonstrando ꝯsequēs cuius an̄s ē cōcedēdum ⁊ cōsequēs nō cū asserat se esse non esse cōcedēdum ⁊ tamē oēs ꝯdiciones habet excepta ultima. Michi tamē apparꝫ saluo meliori iudicio ꝙ sola una condicio

ſufficiat ultra illas omnes generales quaꝫ tangit magiſter ſcilꝫ ꝙ ꝯſequētia ſit ſita eſſe bona . nec eſt opus ponere 2^{am} merito ſue cognitionis quia ſi ſcis iſtam ꝯñtiam eſſe bonam uel merito tue cognitionis uel alterius ⁊ añs ſit intellectum ergo ⁊ ꝯñs ē intellectum ⁊ patet ꝑ 2^{am} regulam ſtrodi .

3ª etiam condicio ſupfluit ubi dicit sci^{m} ꝙ ex ꝯcedendo non ſequitur nō ꝯcedēdum quia ubi aliquis non credat ex uero ſequi falſum ꝯſequentia non ē ſcita eſſe bona et non ſequitur tu credis iſtam ꝯñtiaꝫ eſſe bonam ⁊ ita ē ꝙ ꝯſequētia ē bona ergo tu ſcis conſequētiam eſſe bonā . ſed aliter arguit tu credis iſtam conſequētiam eſſe bonaꝫ ⁊ ita ē ꝙ iſta ꝯſequētia ē bona . $ſ^{m}$ iſtuꝫ modum aliquis quē credis ḡ tu ſcis ꝯſequentiam eſſe bonam ſed minor eſt falſa ſcilicet ꝙ ꝯñtia ſit alia $ſ^{m}$ illum modum arguēdi quē credis quia tu credis ex uero ſequi falſum ideo nō eſt bona $ſ^{m}$ iſtum modum arguendi quem credis . 4ª condicio etiaꝫ eſt ſupflua ubi dicit ꝙ non repugnat ꝯſequēs eſſe ꝯcedēdum q. ubi ponatur ꝯſequēs ſic p̄ciſe ſignificare non admittitur caſus ubi autem non ponatur p̄ciſe non ualet ꝯñtia quia nō arguitur ab eodem ad idem quia antecedēs ſignificat $cathe^{ce}$ ꝯñs uero ipo^{ce} ex quo ē inſolubile ⁊ ſic patet ꝑ iſtam ſolaꝫ ꝯdicionem ſcilꝫ ꝙ ꝯſequētia ſit ſcita eſſe bona ceſſant omnes inſtantie . ⁊ ꝓpter hoc ſoluitur inſtantia magiſtri cū arguit homo currit ergo riſibile currit ꝯſequētia ē bona ponatur tamē ꝙ añs ſit po^{m} tibi ⁊ ꝯſequēſ $depo^{m}$ tūc añs ē ꝯcedēdum ⁊ ꝯñs negandū

¶ Dicitur ꝙ ꝯñtia non ē ſcita eſſe bona qm̄ ex duobus admiſſis ſequit oppoſitum eius ſequit eiꝫ añs ē ꝯcedendū ⁊ ꝯñs negandū ergo ꝯñtia nō ē ſcita eſſe bona .

¶ Octaua reg'la ⁊ cor^{m} uel ſcitū eſſe du^{m}

¶ Si ꝯñtia ē bona ſcita eſſe bona ⁊ añs eſſe ſcitum ergo ꝯſequēs ē ſcitum . Et ſi ꝯñtia eſt bona ſcita eſſe bona ⁊ ꝯſequēs ē dubiū ergo ⁊ antecedens eſt dubium .

¶ Octaua regula ultra 4^{or} generales limitationes requirit alias 4^{or} aſſignatas 2^{e} regule ut cōiter dicit . prima ſcita eſſe bōa quoniā 1ª ꝯñtia eſt bona tu es homo ergo tu es animal ⁊ tamen añs ē ſcitū a ruſtico ꝯſequēs non quia nō concederet ſe eſſe aial 2ª merito tue cognitionis quia illi^{9} ꝯñtie homo currit ergo antropos trechi credat a te eſſe bona quia fidē adhibes fide digno añs ē ſcitū ⁊ ꝯñs neſcitum quia nō ē intellectum a te . 3° ſciendo ex vero nō ſequitur falſum in ꝯſequētia bona qm̄ ubi crederes ex uero ſequi falſum ⁊ crederes firmiter te eſſe hominē ⁊ non animal tūc 1ª ꝯñtia ē bona tu es homo ergo tu es animal ſcita eſſe bona quia firmiter credis ⁊ ita ē merito tue cōſiderationis cum tota ꝯſequētia ſit latina ⁊ añs ē ſcitum ⁊ ꝯſequens nō qm̄ tu nō ſcis ex uero ſequi falſum imo credis ex uero ſequi falſum in cōſequentia bona

¶ Quarta ⁊ nō repugnat ꝯſequēs ſciri Et ꝓpter hoc ſoluit argumētum magiſtri cuꝫ arguit hoc ē neſcitum ergo hoc ē neſcitum ꝑ utrūqꝫ hoc demōſtrando cōſequēs . ſil'r ſoluit 1ª Omnis ꝓpō ſcita ē affirmatiua ḡ nulla ꝓpō ſcita ē negatiua . Potes tamē dicere ut in ſeptia regula dicit ꝙ una ꝯdicio ſufficit ſcilꝫ ꝙ ꝯſequētia ſcit ſcita eſſe bōa nō faciēdo dr̄am inter ꝯſequētiam ſcitam a te eſſe bonam ⁊ cōſequētiam ſcitam a te . quia tamen Hentiſber in iſto caſu de ſcire ⁊ dubitare ponit dr̄am inter ꝓpoſitiōeꝫ eſſe ſcitam eſſe ueram ⁊ ꝓpōnem eſſe ſcitam .

¶ Unde uult ꝙ aliqua ꝓpō ſit ſcita a te eſſe uera que tamē nō ē ſcita a te . quia ad hoc ꝙ aliqua ꝓpō ſit ſcita eſſe vera ſufficit ꝙ ſcias ita eſſe ſicut 1^{a} ſignificat ſed ad ſciendū 1^{am} requirit ꝙ ſcias ita eſſe ſicut 1^{a} ſignificat ⁊ ſcias illam ſic ſignificare . ⁊ ideo ubi ſcias hominem currere tu ſcis illam eſſe uerā antropos trechi ⁊ tamē tu neſcis 1^{am} poſito ꝙ tu non intelligas 1^{am} ¶ Forte quis ſil'r poneret dr̄am inter ſcire ꝯſequētiā ⁊ ſcire ipaꝫ bonā . ⁊ diceret ꝙ ſi firmiter credo cōſequētiam eſſe bonā ⁊ ita ſcit in re ſcio cōſequentiam eſſe bonam ⁊ tamen nō ſtat ꝙ ſit ita . ut ſi non eſt intellecta habitudo cōſequētis ad antecedēs ut quando non ē intellectū antecedēs aut cōſequēs ut in cōſequētia bona cuius antecedēs ſit latinuꝫ ⁊ cōſequens

grecum . Et q2 illa ꝓbabilia sunt ⁊ nō sunt
demonstratiua potest teneri oppositū.sc3 ꝙ
non sit differētia int̄ illa. ⁊ si tu uis ponere
oīam dic ꝙ reqritur illa conditio ꝙ ꝯñā sit
scita ⁊c.

NUNC SEQUNTUR parti
culares regule ꝯñe formalis . pe/
nes supius ⁊ inferius materiā cō
cernentes. ¶ Quarꝝ. prima est. Ab inferi
ori ad suū supi⁹ affirmatiue sine distributō
ne ⁊ sine signo ꝯfusiōis impedictis est bo/
na ꝯsequētia. 2ᵃ Ab inferiori ad suū supi⁹
cū distributione uel ꝯfuse tātum inmobl'r
nō ualet ꝯñā. Tertia Ab inferiori ad suū3
supius negatione postposita cū debito me
dio ꝯñā est bona. ¶ Prima regula indig3
octo limitatōibus. ¶ Prima ab inferiori ꝑ
se ⁊ nō ꝑ accidēs . q2 non sequit̄. hoc currit
ḡ albū currit. demōstrando albu3. q2 poss3
hoc currere l3 albū non currēt. Et causa est
q2 li hoc non est inferius ꝑ se sed ꝑ accidēs
ad li albū. Simil'r non seqtur hoc pōt cur
rere. ḡ aliud a currēte pōt currē demonstra
to sedente ꝑ li hoc. q2 añs est uerꝝ. ⁊ ꝯñs fm.
immo ipossibil'e. Simil'r nō sequit̄ . hoc est
uerꝝ demōstrando 1ᵃᵐ ꝓpōem falsā fortes
sed3. ḡ aliud a uero est uerꝝ. 2ᵃ affirmatiue
q2 neᵗⁱᵃ non ualet. ut dicēdo nullus homo
currit. ergo nullū aial currit. 3° sine signo
distributio. q2 non seqtur. tu differs ab asi
no. ergo tu differs ab aiali. ¶ 4ᵃ sine signo
imobilitāte q2 nō sequit̄ instantia magistri
si tu es asin⁹ tu es rudibilis ergo si tu es
animal tu es rudibilis. quīto rōne toti⁹
extremi q2 non sequit̄ tu es apparēs asin⁹
ergo tu es aliqualis asin⁹. similiter non
ualet. tu es bonus cithared⁹ ergo tu es bo
nus homo. sexta altero extremo non ua/
riato q2 nō sequit̄ homo currit ergo aial
disputat. septiā in suppōne ꝑsonali q2 nō
sequit̄ homo ē spēs specialissima ḡ animal
est spēs specialissima lic3 in rei ueritate hō
⁊ animal materialiter sumpta nō se habeāt
fm inferi⁹ ⁊ supi⁹. octaua regula ad suū3
supi⁹ ꝯñā signicāte ꝑcise ex compōe suarꝝ
ꝑtium sic ꝑcise: ꝑmarie significatiu3 ꝓpter sic
ordinatōem ⁊ uariatiōnē significationis

ut dictū ē sepe tñ ꝯñtia ē bona formaliter
⁊ de forma ut dicēdo hō currit ḡ al' currit.
¶ 2ᵃ regula nō idiget limitationibus sed
intelligitur q2 nō ualet de forma ⁊ ut plu
rimum nō ualet formaliter ut dicit magr
lic3 aliquādo ualeat formaliter ut probat
magister q2 ualet null⁹ binari⁹ ē ergo nul
lus numer⁹ ē ⁊ tamē arguit̄ fm regulam .
Similiter u3 dicēdo nulla ꝓpō uera scit̄ ḡ
nulla ꝓpō scitur, ⁊ tñ arguit̄ fm reglam .
¶ 3ᵃ regula requirit noue3 limitationes .
prima ab inferiori negatiue siue nega/
tione postpōita iferiori ⁊ supiori q2 nega/
tione ꝓposita nō ualet ut null⁹ homo cur
rit ergo nullum animal currit 2ᵃ cum de
bito medio .s. supioris de inferiori q2 non
sequitur iste homo non currit homo ē aial
ergo animal nō currit demōstrando adam
ꝑ li 1ᵉ posito ꝙ omne aial currat q2 añs est
uerum ⁊ ꝯsequēs falsum ex quo nō sit de
bita ꝯstantia supioris de iferiori . na3 meᵐ
debet esse 1ᵉ homo ē animal . similiter nō
ualet instātia magistri nullum sciēs illam
ꝓpōem nō ē aliquid demōstrādo istam hō
est asinus ⁊ 1ᵃ ē aliqua ꝓpō ergo sciēs ali/
quam ꝓpōem nō ē aliquid . nō debite fuit
mediū sed debet esse hoc ⁊ sciēs illā ꝓpōe3
est sciens aliquā ꝓpōem ⁊ in casu illa esset
falsa . 3° nullo signo distributiuo ꝑcedēte
q2 nō sequit̄ omnis homo nō currit omnis
homo ē animal ergo omne aial non currit .
4ᵃ nec ꝯfundēte ꝯfuse tātum mobiliter q2
nō sequit̄ tātum sba nō ē accidēs ⁊ omnis
sba ē aliquid ergo tantum aliquid non est
accidēs q2 ut pat3 ꝑ exponētes añs ē ueru3
⁊ ꝯsequēs falsum q2 li tātum ꝯfundit con
fuse tātum tminū imediate sequētem non
impeditum ⁊ capacem ꝯfusionis . quinta
nec imobiliter q2 nō sequit̄ ꝯtingēter tu nō
moueris ⁊ tu es aliquid ergo aliquid con/
tingēter nō mouet̄ q2 quelib3 illarꝝ. ul'ium
naturaliter loquēdo necessario aliqd mo/
uetur ⁊ necessario aliquid quiescit ⁊ ꝯñter
necessario aliquid nō mouet . nam quelib3
istarū naturaliter ē impossibilis omne ens
mouetur ⁊ nihil mouet̄ ergo ꝯdictoria illa
rum sunt necessaria ⁊ ꝯtingēter nō ꝯtig nᵃ

Similiter non ualet istum hominē non est
scitum a te ⁊ istum hominem currere est ali
quem hominē currere ergo aliquē homies
currere nō ē scitum a te dato ꝙ scias alium
currere antecedēs ē uerū ⁊ ꝯsequēs falsum
⁊ causa ē quia li scitus facit sensum ꝯpēitū
⁊ ꝓpter hoc etiā nō sequitur istuz hominē
currere non adequate significatꝰ ꝑ a ⁊ istuz
hominē currere est aliquem hoiem currere
ergo aliquē hominē currere non adequate
significatur ꝑ a dato ꝙ a sit iª ꝓpō ꝑticu/
laris aliquis homo currit ⁊ ꝑ li ille demon
stretur sortes. sexta rōne totius extremi
quia rōne ꝑtis non sequiꝰ ut deū esse asīm
non est aliquid sed asinus est ens ergo deū
esse ens non est aliquid. septima altero
extremo non uariato quia nō sequiꝰ sortes
non currit sortes est homo ergo homo non
disputat. octaua in suppōe ꝑsonali qꝛ non
sequitur homo non est genus ⁊ homo est
animal ergo animal non est genus. silʼiter
non sequitur hominē currere nō pricipalʼr
significatur ꝑ a ⁊ hominem currere ē aial
currere ergo animal currere nō pricipaliter
significatur ꝑ a dato ꝙ a sit ista ꝓpō aial
currit. ⁊ causa ē qꝛ li significat trahit ora
tionem ad suppōnem materialem ⁊ͤ faciūt
cetera uerba 2ᵉ intētionis uel impōis sicut
ista uerba suppōit diffiniꝰ diuidiꝰ sbicitur
ṗdicatur ut cū diciꝰ homo sbiciꝰ homo ṗtur
li homo stat materialiter rōne uerbi. pc ss
tamē ipediri a signo ꝑ li ꝯnā ad sui supꝰus
ulʼ ꝯnā sīgficate ṗtise ex compōne suarum
ꝑtium sꝫ pcīᵉ ꝑmarie significātium ꝯñtia ē
bona ꝓpter sbordinationē ⁊ uariationem
significationis ut dictum est sepe.
¶ Alie tres regule. ¶ Prima regula est.
A superiori ad suū inferius ⁊ sine distri/
butione non ualet argumentum.
¶ 2ª regula A supiori ad suū iferiꝰ affir/
matiue distributiue non ualet argumen/
tum nisi cum debito medio.
¶ 3ª regula A superiori ad suū inferius ne
gatione ṗposita est bona cōsequētia.
¶ Prima regula non indiget limitatiōibꝰ
sed intelligiꝰ ꝙ nō ualꝫ de forma licꝫ aliqñ
ualeat formaliter ut dicit magister ꝯ ꝯñas

quia dicendo aliquis numerꝰ ē ḡ binariꝰ
est ꝯñtia ē bona ⁊ formalis quia oppositū
non est imaginabile stare cum antecedente
tamē nō ē bona de forma. similiter ualet
tu es animal ergo tu es tūc ultra ḡ tu es
tu ergo tu es homo ab inferiori ad suum
superius ergo a primo ad ultimum sequiꝰ
tu es animal ergo tu es homo sed tamen
non ualet de forma sicut intelligit reglʼa
qꝛ ꝯsimiles in forma non tenent.
¶ 2ª regula requirit sic limitationes. pª
A supiori distributo quia sine distributiōe
nō sequiꝰ animal currit ergo homo currit
2ª mobiliter quia imobiliter nō seqtur ut
tu icipis scire omnē ꝓpōem ⁊ a est propō
ergo tu incipis scire a. ¶ 3° sine ťmio habē
te causas ueritatis quia non sequiꝰ omni
animali currente omne animal currit bru
nellus ē animal ergo brunello currēte om
ne animal currit ¶ 4ª rōne totius extremi
quia nō sequiꝰ omne uidens hominem est
sortes plato ē homo ergo omne uidēs pla
tonem ē homo sortes dato ꝙ sortes soluz
uideat omnē hominē ¶ Similiter nō seqꝰ
differēs ab ente nō ē ens tu es ens ḡ drña
a te nō ē ens. ātecedēs ē uerū pro maiori.
minor patꝫ quia nullum differens ab ente
est ens ⁊ tamen ꝯsequēs ē falsum ⁊ hoc est
quia differēs a te nō ē inferiꝰ ad differens
ab ente q̄uis li te sit inferiꝰ siue minꝰ rōe
q̄ li ab ente. quita cū debito medio idest
ꝙ sūaꝰ inferiꝰ ꝓporciōtū suo supiori quo
ad cōmunē respectū uel amplū uel restricᵐ
⁊ sic de aliis circumstantiis ut sunt tempus
locus ideo nō sequiꝰ tu es omnis homo. h
plato ē homo ergo tu es plato qꝛ hꝰ mediū
non ē ꝓporciōtum quo ad destructionem
ideo debet esse tale plato ē homo h. similʼr
non sequiꝰ tu differebas ab instanti c fuit
instans ergo tu differebas a c instanti sed
medium debet esse ꝓporcionatum tlʼi meᵒ
c instās fuit instās tecū siue quādo tu fuisti
ergo ⁊c. sexta ad suū inferiꝰ ꝯñtia sigfi/
cante ṗtise ex compōe suarū ꝑtiū ṗciᵉ prima
rie significātiuz ꝯñtia ē bona formaliter
⁊ de forma. ꝙ dicitur ꝓpter sbordiatiōꝫ
⁊ uariationē significationis ut supra.

¶ Aduerte tamē q aliquādo ualet ꝯñtia sine medio de materia tātum ut arguit magister sic uz omne animal currit omnis hō currit quia oppositum ꝯñtis repugnat añti qm̄ hec repugnāt omne animal currit ⁊ hō non currit quia ex hiis sequitur ipossibile uz homo nō est animal in baroco. Est igr̄ bona de materia quia impossibile ē hoiem non esse ⁊z ꝑpter mediuz necessarium omnis homo est animal ⁊c.

¶ Tertia regula requirit sex limitatiōes Prima A supiori distributo quia sine distributione non ualet ¶ Unde non eiz seqꝉ non omne animal currit ergo non omnis homo currit ut patz ꝑ equiualentem. 2ª mobiliter quia imobiliter non sequitur ut in instantia ubi tu nō icipis esse coloratus ergo tu nō incipis esse albus ¶ Similiter nō sequitur nō ꝯtingēter homo ē animal ḡ non ꝯtingēter iste homo ē animal. 3ª rōe totiꝰ extremi quia non sequiꝉ rōne ptis ut tu non es aliqualis asinus igiꝉ tu non es appareas asinus. similiter non sequitur tu non es aliquod ens ubi est sol ergo tu non es hoc ens te demonstrato. 4ª quolz altero non uariato quia nō sequiꝉ nullum animal currit ergo nullus homo uidet.

quinta sine medio ubi respectu finorum modaliū quia nō sequiꝉ nullum hominem scis non esse ergo anticristū scis non esse quia añs ē uerū cū suū cōtradictoriū sit falsum aliquē hominē scis non esse quia li hō solū suppōit ꝑ li homie qui est cū uerbū pricipl'e sit hoc uerbū scio scis ⁊ ꝯsequēs ē falsuz ut patz sed bene sequiꝉ cū hoc medio āntixp̄us est aliquis homo. sexta ad suū iferiꝰ ꝯñā sigficate pcise ex ꝯpōne suarū ptiuz precise significantium ꝯñā ē bona tā formaliter q de forma quod dicitur propter illud qđ ī aliis.

REGULAS ALIAS TANgentes q̄ntatē ꝑpōnum seriatum ꝑpono Quarū prima regl'a Ab uniuersali ad suā indefinitam uel ꝑticularem tā affirmatiaz q negatiaz ē bōa ꝯñā. 2ª A particulari uel indefinita ad suaz uniuersalem nō uzar̄ nisi grā materie.

¶ 3ª Ab uniuersali affirmatiua ad omnes suas singulares tam collectiue q diuisiue ē bōa ꝯñā cū debito meᵒ ⁊ eꝯ collectiue.

¶ 4ª Ab uniuersali negatiua ad quilibet suam singularem sufficiēter enumeratam est bona ꝯñā siue cū debito medio siue sine debito medio ⁊ eꝯ ualz cū medio.

quita A ꝑticulari ad suam indefinitam ⁊ econtra est bona consequentia tam affirmatiue q negatiue.

¶ Sexta A ꝑticulari uel indefinita ad oēs suas singulares diuisiue sumptas est bona consequētia cum debito medio.

¶ Aduerte q omnes iste regule solum idigent una limitatione scilz ꝯñtia sigficate pcise ex compōne suarū ptium pciᵉ pimarie significātium ꝑpter sbordinatiōem ⁊ uariatiōem significationis quia tūc falsificari possent oēs regule sine dicta limitatiōe.

¶ Ulterius aduerte quare sex sunt regl'e huius capl'i ⁊ nō plures Causa huius est quia aut uniuersales ꝯpanꝉ ad ꝑticulares ⁊ indefinitas siue affirmatiue siue negatiue ⁊ sic ē prima. aut econtra ⁊ sic ē 2ª ergo si uniuersalis compatur ad singulares hoc ē dupliciter quia aut uniuersalis affirmatia compatur ad singulares ⁊ ecōtra ⁊ sic ē 3ª aut uniuersalis negatiua compatur ad singulares ⁊ ecōtra ⁊ sic ē 4ª aut indefinita compatur ad singularem ⁊ ecōtrā ⁊ sic est 5ª aut indefinita ⁊ ꝑticularis compantur ad singularem ⁊ sic ē sexta ¶ Posset etiaz dari septima compando singulares ⁊ indefinitas ad ꝑticularem ¶ Nam affirmatiue a singulari ad indefinitam uel ꝑticularem cum medio ualet ꝯsequētia. negatiue autē cum medio ¶ Hanc tamē septimā ī cōpōitaz tacuit magister quia illā posuit ī superiori capl'o cum dixit ab inferiori ad suū supiꝰ negatione postposita ē bona ꝯñtia ⁊ ab inferiori ad suum supius ¶ Et ꝑpter hᵒ patz responsio ad instātiam magistri cōtra pᵐ regulam cū arguit q iª ꝯsequētia nō ualet incipit omne ens esse ergo incipit aliquod ens esse quia añs est uerū ⁊ ꝯñs falsum ut patet exponēdo ⁊ tā arguiꝉ ꝑ regl'az ḡ ⁊c.

¶ Dicitur ꝙ non arguit̄ p̄ regulam quia
nulla illarum ē alicuiꝰ ꝗntitatis. ⁊ si ꝓbas
quia in prima ſbicitur terminus cōmunis
signo uniuersali dētminatus ergo eſt ulī's
⁊ in 2ᵃ ſbicitur ̄tminus cōmunis signo pti
culari dētminatus ergo ē pticularis tenet
ꝯñ̄tia p diffinitiones datas ī summulis.
Dicitur negādo ambas ꝯñ̄tias ⁊ ad diffini
tiones dico ꝙ intelligunt̄ sic In qua ſbicit̄
̄tminus cōmunis solo signo uniuersali de
terminatus aut solo signo pticulari deter
minatus existēte aliquid illius quod dicit̄
ꝓpter ꝑiacētem h̄ aūt non eſt ita quare ⁊c̄
Et ad inſtātiam cōtra 2ᵃᵐ regulam cū ar/
guit ꝙ 1ᵃ ꝯñtia ualet aīal ē homo ergo om
ne animal eſt homo quia p ꝯñs quelibꝫ aᵃ
ualꝫ a sua īdefinita ad uniuersalē. ꝙ uale
at ꝓbat̄ quia 1ᵃ ꝓpō animal ē homo signi
ficat omne animal eſſe hominē sed omnis
ꝓpō significat quicquid sequitur ad eam
ergo ꝯſequētia ē bona. Dicit̄ negādo pᵃᵐ
ꝯñ̄tiam ⁊ ad ꝓbationē ꝯcedo ꝙ 1ᵃ animal ē
homo significat omne animal eſſe homiēꝫ
⁊ quia omnis ꝓpō significat quicquid se/
quitur ad eam ergo ꝯſequētia ē bona. neʳ
1ᵃ ꝯñtia quia licꝫ omnis ꝓpō significet ꝗc
quid sequit̄ ad eam non tamē quicquid sig̃
ficat ꝓpō sequit̄ ad eam. Si tamē argues
iſta ꝓpō animal ē homo sig̃ficat adequate
omne animal eſſe hominē 1ᵃ ꝯñ̄tia ē bona
ꝯcedit̄ ꝯſequētia sed negat̄ aūs q2 nulla ꝓ
positio significat adequate omne animal
eſſe hominē nisi aliqua talis omne animal
eſt homo ¶ Et ad inſtātiam cōtra 3ᵃᵐ regu
lam cum arguit ꝙ 1ᵃ ꝯñtia non ualet neceſ
sario omnis homo eſt aīal ⁊ iſti sunt oēs
homines ergo neceſſario iſte homo ē aīal
⁊ 1ᵉ homo ē animal ⁊ sic de singulis quia
āteceдēs ē uerū ⁊ ꝯſequēs falsum ut patet
p exponentes ⁊ tamē arguitur 2ᵐ regulam
ergo ⁊c̄ ¶ Similiter non ualet econtra sic
ꝯtingēter iſte homo ē animal ⁊ sic de singu
lis ⁊ iſti sunt omnes homines ergo ꝯtigen
ter omnis homo ē animal quia aūs ē uerū
⁊ ꝯſequēs falsum. Dicitur ꝙ non arguit̄
6ᵃ regulam quia nulla illarū eſt alicuius
ꝗtitatis propter illud quod dicebatur in
responsione ad p̄mū argūᵐ ⁊ iſtantiam.
¶ Contra 4ᵃᵐ cū arguit ꝙ iſta ꝯñtia non ua/
let nulla chimera que currit mouetur ergo
chimera que currit non mouetur quia ātece
dens eſt uerum ut patet ⁊ ꝯſequens falsum
quia sequitur chymera que currit non mo/
uetur ergo chimera currit ⁊ illa non mouet̄
tenet ꝯſequētia a resolutione de qui ⁊ ⁊ ille
illa illud ¶ Dicitur ꝙ ꝯñtia ē optima ⁊ ne/
gatur ꝙ ꝯſequens sit falsum. ad ꝓbationē
dicitur ꝙ non licꝫ resoluere relatiuum nisi
in affirmatiua ⁊ nō in negatiua. Similiter
si arguis sic nullus homo currit ergo iſta
homo non currit dicitur ꝙ non arguitur
ad suam singularem quia ̄tminus debet ꝓ
eodem supponere Et ad inſtantiā cōtra 5ᵃᵐ
regulam cū arguit ꝙ iſta ꝯſequētia non ua/
let animal ē genus ergo aliquod animal eſt
genus quia āteceдēs eſt uerum ut patet ⁊
ꝯſequens falsum quia cōtradictoriū ē uerūꝫ
nullum animal ē genus ⁊ tamen arguitur
p regulam quia si hoc non eſſet li animal
in 2ᵃ supponeret ꝑsonaliter ꝓpter illō sigᵐ
aliquod ⁊ in prima materialiter ꝯ dicendo
aliquod animal ē species licꝫ homo mate/
rialiter supponit ⁊ non limitatur ad suppo
sitionē ꝑsonalē ꝓpter illud signū aliquod
ergo ⁊ in illa aliquod animal ē genus sup
ponit li animal similiter materialiter ⁊ nō
ꝑsonaliter Dicitur ꝯcedēdo ꝙ prima ꝯñtia
non ualet quia non arguitur p regulam
cum li animal supponat ꝑsonaliter. et ad
ꝓbationē cū dicitur dicēdo ꝙ aliquod ho/
mo ē spēs li homo supponit materialiter g̃
dicēdo aliquod animal ē genus li animal
supponit materialiter negatur ꝯſequentia
quia li homo nō ē .n. gñ̄s ideo illud signū
aliquod trahit ad neutᵐ genꝰ sed cū li aīal
sit neutri gñ̄is additū sigᵐ neutri generis
limitat ad ꝑsonalem ⁊ indefinita iſtius pti
cularis aliquod animal eſt genus eſt illa
aliquod uiuēs ē genus ¶ Ad ultimā iſtan
tiam contra 6ᵃᵐ regulam cum arguit illa
ꝯſequētia non ualet neceſſario homo ē aīal
⁊ iſti sunt omnes homines ergo neceſſario
1ᵉ homo ē animal ⁊ neceſſario iſte homo ē
animal ⁊ sic de singulis antecedēs ē uerū

⁊ ꝯsequēs falsum Dicitur ꝙ non arguitur ꝑ regulam quia illa nō ē indefinita neces/sario homo est animal quia non ē quanta ⁊ si aliquis. ad hoc auctor dicit ꝙ sic di/cas ꝙ ego dico ꝙ nō quare ꝛc.

De propositionibus non ꝗtis sicut exceptiue uel exclu siue regule sunt ponende. Quarum prima regula ē ab exclusiua ad suā ulem de terminis transpositis ꝯñtia est bona.
2ª regula ab exclusiua ad exceptiuam si bi contradicētem est bona ꝯsequentia.
3ª regula ab inferiori ad suum superius a pte subiecti dictione exclusiue additū sub iecto est bona consequentia.
¶ 4ª regula ab inferiori ad suum superius a pte p̄dicati dictione exclusiua addita sub iectis non ualet consequentia sed econtra sic cum de lto medio.
¶ Prima regula requirit. 6. limitationes prima ab exclusiua primi ordinis quia si 2ⁱ uel 3ⁱⁱ ordinis non sequit̄ quia nō ualz homo tātum ē animal ergo omne animal ē homo antecedēs eiꝫ uerum ē ut patet per exponētes ⁊ ꝯsequēs falsum ¶ Similiter nō ualet ꝯsequētia ꝓpō significat p̄ se sicut est ergo omne significās p̄ se sicut ē a pro positio quia ātecedēs ē uerū ⁊ ꝯsequēs fal sum. 2ª affirmatiua quia negatiua non sequitur siue negatur nota exclusionis ut dicendo nō tātum homo ē animal ergo ō̄e animal ē homo quia añs ē uerum ⁊ conse/quens ē falsum. siue nō negatur nota ex clusionis dūmodo ꝓpō sit negatiua quia nō ualet dicēdo tātum sbstantia nō ē accñs ergo omne accidēs ē sbstātia ātecedēs ē ũm ut patꝫ ꝑ exponētes ⁊ ꝯsequens falsum.
3ª ad suam uniuersalē affirmatiuā faciaꝫ de terminis trāspositis quia ad negatiuā nō ualet quia nō sequit̄ tantū homo currit ḡ nullū currēs ē homo. 4ª ipsis in recto ex istētibus ⁊ nō in obliquo ⁊ ꝓpter hoc sol/uuntur instantie magistri quia non ualet tātum asinus ē hominis ergo cuiuslibꝫ ho minis ē asinus ātecedēs eiꝫ ē uerū et conse quēs falsum posito ꝙ nulla sit possessio hominis nisi asinus nō tamē quilibꝫ homo habeat asinum. Similiter non ualꝫ cuius libet hominis ē asinꝰ ergo tātum asinus ē hominis. est eiꝫ añs uerum ⁊ ꝯñs falsum posito ꝙ quilibꝫ homo habeat asinum et equum ¶ Magister tamē uituperat istam condicionē ⁊ uocat rudes eos q̇ ponūt eam quia sine 1ª potes saluare regulam ⁊ dicere ut ipse dicit ad primū ꝙ 1ª non ē sua ulis correspōdens sed 1ª omne ens hominis est asinus ¶ Consimiliter ad 2ᵐ exclusiua as/signata nō bene assignat̄ sed ē 1ª tantum habēs asinū ē homo cū 1ª ꝓpō cuiuslibꝫ ho minis ē asinus equaleat huic q̇libet homo est habēs asinū cuiꝰ exclusiua ē tātū omne habēs asinū ē homo. 5ª ꝯdicio ꝓpōnibus sig̃ficantibꝰ ex compōne suarū ptiū precise p̄marie significātium ꝓpter sbordinationeꝫ ⁊ uariationē sig̃ficationis. 6ª uniformi/ter suppōitum quia nō sequit̄ tātū sortes ē aliquis homo currens ergo omnis homo currēs ē sortes qꝛ posito ꝙ solꝰ sortes cur rat de masculis. multe tamē femine currāt ātecedēs ē uerū ⁊ ꝯsequēs falsum ¶ Et ꝓpter hoc soluūtur alie istantie magistri quia nō sequit̄ tātum ens necessario ē sbstantia ḡ omnis sbstātia necessario ē ens qꝛ ātecedēs ē uerū ⁊ ꝯñs falsum ut patꝫ ꝑ exponētes Dicit̄ eiꝫ ꝙ 1ª nō ē uniuersalis illiꝰ exclusiue sed 1ª omne ens necessario sbstātia ē ens qꝛ sicut in exclusiua nō determinabat illū termi num ens li necessario sed solū li sbstantia ita in uniuersali debet esse ¶ Similiter cū arguit̄ ꝙ nō sequit̄ omnes apl'i sunt xii. ergo tātum xii sunt apl'i tenendo li omnes collectiue qꝛ ātecedēs ē uerū ⁊ ꝯñs falsum qꝛ 2ª exponēs ē falsa ⁊ 1ª nō xii sunt apl'i qꝛ petrꝰ ⁊ paulꝰ sunt apl'i sunt aliqua nō xii. Dicit ꝙ quādo li omnes tenet̄ collec tiue sua exclusiua nō exponit̄ ꝑ negatiōem īfinitantem sed ꝑ notam pluralitatis istoꝰ xii sunt apl'i dei ⁊ nō pl'a ꝙ̄ xii sunt apl'i dei 1ª ē uera ⁊ exclusiua similiter. Quādo autē tenet̄ diuisiue tūc eiꝫ correspōdet dic/ta exclusiua exponibilis ꝑ negationē infi/nitantem quia tam uniuersalis ꝙ̄ exclusia sunt īpossibiles ꝓpter īplicationeꝫ suarum

exponētium. 2ª regula requirit 6 limita
tiones. pª ab exclusiua negatiua nō ualꝫ
nō sequitur nō tātum sortes currit ḡ nullꝰ
homo p̄ter sortē currit. 2ª p̄mi ordis qꝛ
nō sequit̄ sortes tātum ē homo ergo nihil
p̄ter sortē est homo quoniā aňs ē uerum et
ɔ̄sequēs falsum. 3ª ad exceptiuā negatiaꝫ
qꝛ non sequitur tātum sortes currit ergo
omnis homo preter sortē currit. 4ª ꝑꝑaꝫ
ad quā duo requirunt̄. p̄riº ꝙ illud a quo
fit exceptio stet ɔ̄fuse distributiue mobil'r
2ª ꝙ illud quod excipit̄ sit iferiꝰ ad illud
a quo excipit̄ ⁊ sinō exceptiua erit ꝑꝑa non
ualet. 5ª sibi correspōdētem. Pro quo
aduerte ꝙ ad hoc ꝙ exceptiua sit correspō/
dens exclusiue requirūtur due ɔ̄diciones.
p̄ma ꝙ sbiecτū exclusiue sit tminꝰ cōpositꝰ
ex sbiecto ⁊ p̄dicato exceptiue. 2ª sic precise
sumpta scilꝫ ꝙ tmini supponāt precise pro
eisdeꝫ. ꝑpter p̄mam nō ualet ɔ̄ntia tātum
homo ē animal ītelligēs ergo nihil preter
hominē ītelligit. ꝑpter 2ªᵐ nō ualet ab 1ª
exceptiua ad exclusiuā nullus homo p̄ter
sortē currit ergo tantū sortes ē hō currēs
nec ei ualet dicēdo tm̄ sortes ē aliqˀs homo
currēs ergo nihil quod ē homo p̄ter sorteꝫ
currit. Et sic soluit̄ instātia magistri cum
arguit ꝙ nō seq̄t̄ nullꝰ hō p̄ter sortē currit
ergo tm̄ sortes currit qꝛ aňs ē uerū ⁊ ɔ̄ňs
falsum posito ꝙ sortes currat ⁊ nullꝰ aliꝰ
masculꝰ sed mulieres sic. patꝫ respōsio qꝛ
deficit 1ª ɔ̄dicio qꝛ exclusiua nō ē sibi cor/
respondēs sed debet esse 1ª tātuꝫ sortes est
aliquis homo currēs. 6ª ɔ̄dicio ꝑp̄cibus
significātibꝰ p̄ciᵉ ex cōpōne suaruꝫ ꝑtium
p̄marie significātiū quod dicit̄ ꝑpter sbor
dinationē ⁊ uariationem significationis
Consimiles limitationes requirūt̄ ecōtra.
3ª regula. 7 requirit limitationes. prima
ab inferiori ad suū supiꝰ ꝑ se qꝛ ꝑ accidēs
nō sequit̄. unde nō ualꝫ tātum homo cur/
rit ergo tātum albū currit ⁊ si hoc sit albū
quia stat aňs ē uerū sine ɔ̄nte. 2ª sine dis
tributiōe qꝛ nō seq̄tur tm̄ ois hō currit ḡ
tm̄ omne aial currit qꝛ posito ꝙ ois homo
currat ⁊ nihil aliud aňs ē uerū ⁊ ɔ̄ňs f'lm.
3ª affirmatiue qꝛ negatiue nō sequit̄. unde
nō ualꝫ nō tm̄ homo ē sensibilis ergo nō
tātum aial ē sensibile qꝛ aňs ē uerū ⁊ ɔ̄ňs
falsum. Et ꝑpter hoc soluit̄ īstantia ma
gistri cū arguit ꝙ nō sequit̄ tātum substanᵃ
nō ē accidēs ergo tātum aliquid nō ē accīn̄s
qꝛ aňs ē uerū ⁊ ɔ̄sequēs falsum ut patet ꝑ
exponētes qꝛ nō arguit̄ cōtra regulā quia
nō arguitur affirmatiue. Sil'r cū arguit
ꝙ nō sequit̄ tātum corpꝰ nō ē idiuisibile ergo
tātum sba nō ē idiuisibilis qꝛ aňs ē uerūꝫ
⁊ ɔ̄ňs falsum ut patꝫ ꝑ exponētes. de āte/
cedēte patꝫ. de ɔ̄nte ꝓbat̄ quia 2ª exponēs
ē falsa s. quodlibꝫ nō sba ē idiuisibile. nā
albedo ī pariete ē nō sba ⁊ tamē non ē idi/
uisibilis qꝛ ē extēsa ad extēsiōem parietis
Dicit̄ ꝙ nō arguit̄ ɔ̄ regulam qꝛ nō arguit̄
affirmatiue Ho. dicta ē de itentiōe magīi
cōtra ɔ̄ňtias cū supportatiōe tamē dicitur
ꝙ 1ª ē optima ɔ̄ňtia tātum corpus non est
diuisibile ergo tm̄ sba nō ē diuisibilis quia
exponētes ɔ̄ňtis sūt uere ut patꝫ ītelligēti.
4ª rōne totꝰ extremi qꝛ rōne ꝑtis non
ualet ɔ̄sequētia. unde nō sequitur tātum
apparēs asinꝰ currit ergo tm̄ aliqualis asi/
nus currit posito eiꝫ ꝙ sortes appareat asiᵒ
qui currat. ē aňs uerū ⁊ ɔ̄ňs falsum. 5ª
altero extremo nō uariato qꝛ nō sequitur
tātum homo currit ergo tātum aial moue
tur. 6ª in suppōne ꝑsonali qꝛ nō sequitur
tātum homo ē spēs specialissīma ad sortem
⁊ platonē qꝛ aňs ē uerū ⁊ ɔ̄sequēs falsum.
7ª ɔ̄ňa ē bona ipsa significāte p̄cise ex cō/
positione suarū ꝑtiū p̄cise p̄marie sig̃ifican/
tium ꝑpter sbordiationē ⁊ uariatiationeꝫ
significationis ut dictum est sepe.
Quarta nō indiget limitationibus ex
quo ɔ̄ňa non ualꝫ formaliter nꝫ de forma
qꝛ arguit̄ a supiori ad suū iferiꝰ affirmatiue
⁊ distriᵘᵉ quod nō ualꝫ ut dictū ē ī 3º capi
tulo. Ecōtra aūt cū meº debito bene ualet
A termino stante ɔ̄fuse tātum uel determi
nate ad eūdeꝫ stāteꝫ distriᵘᵉ nō ualꝫ ɔ̄ňtia.
A tio stāte diᵘᵉ ad eūdem stātē dēfiate ɔ̄ňa
ē bona. A tio stāte ɔ̄fuᵉ tm̄ ad eūdem stā/
teꝫ dēfiate respectu euisdē sincathe'ᵒ nō uꝫ
consequentia. Iste regule ex dictis patent
interius ꝑscrutanti.

51

PONENDE SUNT Regle
p̄tinẽtium atq3 inp̄tinẽtium t̄mi
norum ꝛc. Quarũ prima ẽ Ab
affirmatia unius disp̄ati ad negatiuã alte
rius ẽ bonum argumẽtũ3. Ecõtra q̃ñcũq3
sunt due ꝓp̃ones quarũ s̄biecta ꝛ p̄dicata
ꝯuertũt manẽte ꝯsimili denoiatiõe ab una
ad reliquã ẽ bona ꝯña. Ab uno ꝯuertibili
ad reliquũ ẽ bona ꝯña ꝛ eꝯ. Ab uno corre
latiuorũ ad reliquũ ꝓp̃onibus existẽtibus
de 2° adiacẽte ẽ bona ꝯñtia. A t̄io p̄uatio
ad t̄minũ ifinitũ ẽ bona ꝯña ꝛ non ecõtra
Ab affirmatiua de p̄to ifinito uel p̄uatio
ad negatiuã de p̄to finito est bona ꝯñtia
ecõtra non. A negatiua de p̄to finito ad
negatiuã de predicato infinito cum debi/
to medio est bona consequentia.

¶ Pro intellectu harum regularũ faciaʒ
duo primo declarabo t̄minos p̄tinentes ꝛ
ip̄tinẽtes. 2° limitabo regulam. Primo
igit̃ aduerte q᷑ t̄io᷑um quidã sunt p̄tinẽtes
ꝛ quidam ip̄tinẽtes. Imp̄tinẽtes sunt illi
quoꝝ unus potest idifferẽter affirmari et
negari de altero supposito nõ corrupto ut
album ꝛ homo ꝛ similes. Pertinẽtes u°
sunt duplices q2 uel sunt p̄tinẽtes disp̄ati
uel p̄tinẽtes sequella. Pertinẽtes disp̄ati
sunt illi quorũ null9 p̄test uere affirmari
de altero ut homo ꝛ asinus. Pertinentes
sequella sunt illi sunt illi ex quorum uno
sequitur alter. uel ꝓpõ in qua ponit̃ un9
illorũ ẽ illatiua ꝓp̃ois ĩ qua põitur alius.
Et hi sunt duplices quia uel ex uno seq̃t
aliud ꝛ eꝯ° uel ex uno sequitur aliud ꝛ non
eꝯ°. si primo° ẽ dupliciter quia si ex uno se
quit̃ aliud ꝛ eꝯ° uel ẽ respectu cuiuscũq3 uer
bi ꝛ sic dicũtur ꝯuertibiles simpliciter uel
respectu huius uerbi est tãtũ3 d 2° adiacẽte
ꝛ sic dicũtur t̄mini correlatiui. si uero 2°°
falʒ q᷑ ex uno sequit̃ aliud ꝛ nõ eꝯ° adhuc ẽ
dupliciter aut ẽ respectu hui9 uerbi ẽ de 2°
adiacẽte ꝛ sic t̄in9 a quo nõ ꝯuertit̃ subsisten
di ꝯña dicit̃ prior ꝛ alter posterior. uel est
respectu cuiuscũq3 uerbi ꝛ sic t̄in9 infer̃s
dicit̃ inferior. illatus uero supior. ¶ Et ut
has diuisiões recte discernere possis ĩ mar
gine fecu arborem que tibi declarat.

¶ Prima regula. 7. limitationes req̃rit.
prima ab affirmatiua uni9 disp̄ati sim̄pl'r
sumpti sine det̄minatiõe quia non sequit̃
tu ꝯtingẽter es homo ergo tu nõ ꝯtigẽter
es asinus qm̃ añs ẽ uerũ ꝛ ꝯñs falsũ3 quia
ex 1° sequit̃ q᷑ tu posses esse asinus. p̄ quo
scias q᷑ ꝓpõ exponẽda rõne huius t̄mini
ꝯtingẽter ẽ exponẽda p̄ oppositas qualita/
tes ut ꝯtigenter tu curris sic exponitur tu
curris ꝛ potest esse q᷑ tu nõ curris sed 1ª cõ
tingẽter tu nõ curris exponit̃ sic tu nõ cur
ris ꝛ potest esse q᷑ tu nõ curras ꝛ sic de sin
gulis ideo si ꝯtingẽter tu nõ es asin9 seq̃t
form aliter q᷑ potes esse asin9. 2ª ad ne/
gatiuam alterius simpl'r sumpti ꝓpt̃ ideꝫ
3ª ꝓ p̄õib9 sig̃ficatib9 ex compõne suoꝝ
t̄minorũ p̄ci° p̄marie significãtiũ ꝓpter sb̄
ordinatiõẽ ꝛ uariationem significatiõis
4ª a p̄te p̄ti q2 a p̄te s̄biecti nõ ualet ut hõ
ẽ animal ergo asinus ẽ animal. 5ª s̄biec/
tis uniformiter supponẽtibus q2 nõ seq̃t
animal currit ergo nullũ animal currit.
6ª in t̄inis discretis q2 in t̄inis cõmunib9
nõ sequit̃ simpliciter ut sic arguẽdo 1° de9
est pater ergo 1° deus nõ ẽ fili9 certũ ẽ q᷑ nõ
sequit̃ q2 1° t̄min9 de9 ẽ tãq̃ cõis trib9 sup/
positis diuis. Similiter nõ sequit̃ homo ẽ
cõis sor. ergo nõ ẽ plato sed i t̄'ib9 t̄minis
discretis sequit̃ modificãdo negatiuã alte
rius disp̄ati. sequit̃ eiʒ 1° deus e pater g̃ 1°
deus aliquo modo nõ ẽ filius. Similiter
sequitur homo cõmunis ẽ sor. ergo homo
aliquo modo nõ ẽ cõis platoni ꝛ hoc ẽ uerũ
q2 homo cõis liʒ sit sor ꝛ plo nõ tamẽ eo9
quo ẽ sor. ẽ plato sʒ sicut nõ est plato 7ª et
simpliciter de p̄senti de p̄terito ꝛ de futuro
q2 nõ sequit̃ absolute tu fuisti alb9 ergo tu
non fuisti niger tu eris albus ergo tu non
eris niger sed bene sequit̃ litate tu fuisti
albus ergo aliquãdo tu nõ fuisti niger Si/
militer tu eris albus ergo aliquãdo tu nõ
eris niger ꝛ nõ eꝯ° q2 ex pura negatiua nõ
sequit̃ affirmatiua. Et ꝓpter hoc patet ad
instãtiã magistri cũ arguit q᷑ non sequitur
brunell9 ẽ asin9 ergo brunell9 est risibilis
tenẽdo li risibilis in genitiuo q2 antecedẽs
est uerum ꝛ cõsequẽs falsum Dicitur eiʒ q᷑

rīsibilis in genitio ⁊ asin⁹ nō sunt termini
dispati sed bene in nominatiuo.
¶ 2ª regula .5. requirit limitatiōes. pma
quādo sbiecta ⁊ p̄ta ⁊ copule conuertūtur
quo ad pmaria sīgficata. ppterea nō seqt
homo ē aial ergo homo ē homo ꝙuis ho/
mo ꝯuertat cū aiali in sigficato 2ario cū ad
ad homiem sequat formaliter ⁊ uirtualr
aial. nō tamē in significato pricipali con
uertūt. 2ª ⁊ quo ad modos sigficandi.
ppterea nō seqtur tu es homo ergo tu es
homies q2 licz hō homies hois habeāt idē
sigficatū tamē nō sigficāt eodē modo quia
homo significat p modū uni⁹ ⁊ p modum
pricipi. homies uero p modū plurium uel
p modū pricipi. sed hominis significat p
modū uni⁹ ⁊ p modū ṫmini ut c⁹. ppterea
nō sequit tu es aliquoº ergo tu es omniº.
⁊ qualitercūqz q2 aliquoº licz oēs moduz
significet nō tamē oēm modū omniº signi/
ficat sed p modū ut aˢ quo q2 li aliquemō
omnē modū sigficat ptiue ⁊ diuisiue. sed li
omnimō sigt distributie affirmatie hec ex
graᶜᵃ speᵘᵃ itelligūt. 3ª manēte simili de
nominatione ppōnum ꝙ sint eiusdē quali
tatis ⁊ ꝗtitatis. ppterea nō sequit hō cur/
rit ergo nō currit homo homo currit ergo
tm̄ homo currit ¶ 4ª utraqz ppōne signi/
ficāte p̄cise ex compōne suoꝝ ṫinoꝝ p̄cise
pmarie sigficātiū ppter sbordiationē ⁊ ua
riationē sigficatiōis. 5ª uniformiter sup
ponentum. ppterea soluit istanª magistri
q2 nō sequit qlibz homo ē un⁹ homo ergo
omnis homo ē un⁹ homo q2 li homo a pte
sbiecti lati⁹ suppōit i 2ª ꝙ i pª. Dicit tamē
magister ꝙ ista nō ꝯuertūtur pprie licz tm̄
sint similia. His autē seruatis ab una ad
reliquā ualz ꝯn̄tia tā affirmatie ꝙ negatie
¶ Contra hāc regulā facit argum̄ Strod⁹
q2 nō sequit tu qui nō es asin⁹ es hō ergo
tu qui es es hō nō es homo añs ē uerum ⁊
ꝯn̄s falsum patz q2 suum ꝯdictoriū ē falsū
patz q2 ex iª seqtur tu es asinus. Adhuc
dat duas respōsiōes. priª dicit ꝙ abe sunt
uere. pª nō ē aᵘᵃ que significat coᵘᵉ te nō
esse asinū ⁊ te esse hominē. 2ª uero cum sit
negatia sigficat oppositoº coᵘᵉ aᵘᵉ corres/
pondenti ⁊ sigficat disiūctiuē ꝙ tu non es
asin⁹ uel ꝙ tu nō es homo ideo ambe uere
sunt. unde iᵉ ꝯdicūt tu qui es asin⁹ es hō
tu qui es asin⁹ nō es homo. pª significat
coᵘᵉ 2ª disᵘᵉ oppositoº. Similiter iᵉ ꝯdicūt
tu qui nō es asin⁹ es homo ⁊ tu qui es asi⁹
nō es homo pª sigficat coᵘᵉ 2ª uero disᵘᵉ
oppositoº. ⁊ sic patz respōsio ƀm hāc opicēz
que pulcra ē quia ꝯn̄a ē bona ¶ Alia respō
sio quā sequit Strod⁹ ē distinguenda an
negatio i pma ppōne cadit s̄ totā cōpōem
uel s̄ ptem. si s̄ totā negatur ꝯn̄a quia nō
ṗuatur utrobiqz eadē qualitas. si X͡o ca/
dit s̄ 2ᵃᵐ ꝯpōem ꝯcedit ꝯn̄a sed negat añs
sicut ⁊ ꝯsequēs. nec tūc dat ꝯdictoriū p ab
latiōem negationis p̄posite sed p additiōez
alterius de nouo.
¶ Tertia regula .3. requirit limitationes.
prima ab uno ꝯuertibili ad reliquuz rōne
totius extremi q2 rōne ptis non seqtur ut
ꝯdictoriū a ē uerū ergo ꝯdictoriū ꝯdictorii
a ē uerū dato ꝙ a sit sit iª homo ē asin⁹. añs
ē uerū ⁊ ꝯn̄s falsum q2 nihil ē ꝯdictorium
ꝯdictorii a nisi a licz ꝯdictoriū ꝯuertat cū li
ꝯdictoriū ꝯdictorii nō tamē addēdo li a. ⁊
sic soluitur instātia magistri q2 non sequit
sortez scis esse homiem ergo sortē scis esse
risibilem q2 posito ꝙ nescias que sit passio
sortis immo credas ꝙ risibile sit paº bru/
nelli. añs ē uerū ⁊ ꝯn̄s falsum. Dicēdum
ꝙ licz li hominē ⁊ li risibilē ꝯuertātur non
tamē sciēs esse hominē ⁊ sciens esse resibi/
lem ꝯuertūtur que sunt p̄ta. 2ª ꝯsequētia
significāte p̄ciᶜ ex ꝯpōne suorū ṫinoꝝ p̄cise
pmarie significātiu ppter sbordiationez ⁊
uariatiationē sigficationis ut supra dictū est
¶ 3ª uniformiter supponētiuz q2 non ualz
quilibz hō currit ergo omne risibile currit
quia lati⁹ suppōit risibile ꝙ homo ¶ Istis
aūt seruatis ē bona ꝯn̄tia tā formaliter ꝙ
de forma ¶ Quarta regula .4ᵒʳ requirit
limitationes. pª ab uno correlatio ad reli
quum correlatim̄ tōle. ⁊ sic soluitur istanª
magistri q2 nō ualz pater ē ergo filius est
quia stat ꝙ sit pater ⁊ nō habeat filiuz sed
filiam. Similiter nō ualz fili⁹ ē ergo pa/
ter ē q2 stat ꝙ sit fili⁹ ⁊ nō habeat patrem

ſed matrē. ⁊ cauſa ē q̄a pater uel mater
ē unū correlatiuū tōle filiꝰ uel filia aliud
correlatiuū tōle. nō aūt pater ē correlatiuū
tōle nec filius. Et ſi nō placet tibi hᶜ p̄ma
limitatio dicas ꝙ pater ⁊ filius non ſunt
correlatiua ſed bene pater uel mater filiꝰ
uel filia. 2ᵃ cū ỽbo ſb̄ſtātio de 2ᵒ adiacēte
quia non ſequitur pater ē barbatus ergo
filius ē barbatus pater currit ergo filius
currit. 3ᵃ de p̄ſenti q2 non ſequitur pater
fuit ergo filius fuit pater erit ergo filius
erit. 4ᵃ ꝓpōnibus ſiḡficātibus ex cōpōe
ſuorū t̄minorū p̄cᵉ p̄ marie ſignificātium
ↄ̄ſequētia ē bona ꝓpter ſubordinationem
⁊ uariationem ſignificationis.

¶ Quita regula 4ᵒʳ requirit limitationes
prima a t̄mino priuatiuo ad t̄minū īfinitū
ꝓpōibus exiſtētibus affirmatiuis quia in
negatiuis non ſequitur unde non ualz la
pis non ē iīuſtus ergo lapis non ē nō iuſtꝰ
aн̄s ē uerum ⁊ ↄ̄ſequens falſum. 2ᵃ non
facta alia uariatione t̄minoꝝ. q2 nō ſequi
tur ſortes ē iīuſtus ergo plato ē non iuſtus
quia uariatū ē ſb̄iectum. 3ᵃ ↄ̄ſequētia eſt
bona ipſa ſignificāte ex compōne ſuoꝝ ter
minoꝝ p̄cᵉ p̄marie ſignificātium ꝓpter ſb̄
ordinationē ⁊ uariationem ſignificatiōis.
¶ 4ᵃ uniformiter ſuppōnētiuꝫ quia nō ua/
let quālibꝫ homo ē iīuſtus ergo omnis hō
ē non iuſtus. ⁊ ꝓpter hoc ſoluitur īſtantia
magiſtri cū arguit a tēpus fuit īfinituꝫ ḡ
a tempꝰ fuit nō finitum ponēdo ꝙ a tēpuſ
fuerit p̄teritū īfinitum t̄minatū ad īſtans
p̄ſens. aн̄s ē uerū ⁊ ↄ̄н̄s falſum. Similiť
cum arguit linea ē indiuiſibilis ergo linea
eſt non diuiſibilis aн̄s ē ueꝝ. cū nō habeat
latitudinē ⁊ ꝓfunditatē ⁊ tн̄ ↄ̄н̄s ē falſuꝫ
q2 ē diuiſibilis ſ̄m longitudinem ¶ Dicitur
eiꝫ ꝙ infinitū ⁊ indiuiſibile nō ſunt t̄mini
p̄uatiui q2 nō dicūt defectū cū ↄueniāt deo
q2 nō mirū ē ſi nulla talis ↄ̄н̄a ualet. ¶
6ᵃ regula 4ᵒʳ limitationes requirit priᵃ
ꝙ aᵘⁿ de p̄to īfinito uel p̄uato tōli ⁊ ꝓpter
hoc nō ualꝫ aīal ſignificat nonˢ homiem ḡ
aīal nō ſiḡficat hominē. 2ᵃ cuꝫ uerbo de
p̄ſenti ⁊ ſic ſoluiť inſtātia magiſtri q2 non
ſequiť tu fuiſti nō albꝰ ḡ tu nō fuiſti albꝰ
poſito .n. ꝙ heri fueris albꝰ ⁊ pridie niger
aн̄s ē uerū ⁊ ↄ̄н̄s falſum. ſed opꝫ arguere
cū deťminatiōe in illis de p̄terito ⁊ de fu/
turo ut ſic tu fuiſti albꝰ. 3ᵃ in t̄minis rec
tis q2 i obliquis nō tenet regula. unde n̄
ſequiť aſinꝰ ē nō ſortis ergo aſinus non ē
ſortis aн̄s ē ueruꝫ ⁊ ↄ̄н̄s falſum poſito ꝙ
omnis aſinus ſit tā ſortis ꝙ̄ platonis. Si
militer nō ſequiť ſortis ē non aſinꝰ ḡ ſor.
non ē aſinꝰ poſito eiꝫ ꝙ ſortes habeat aſiᵐ
⁊ equū aн̄s ē uerū ⁊ ↄ̄н̄s falſum ¶ 4ᵃ ad
negatiam de p̄to finito ꝓpōibꝰ ſiḡficātibꝰ
p̄cᵉ ex cōpoſitione ſuorū t̄inorū p̄cᵉ p̄ma/
rie ſignificātium ꝓter ſb̄ordinationē ⁊ ua
riationē ſignificationis. 5ᵃ uniformiter
ſuppōnētium q2 nō ſequiť quālibꝫ homo eſt
nō aſinꝰ ergo omnis hō nō ē aſinus.

¶ Septima regula. 3ᵉ. requirit limitatiōeſ
pᵃ a negatia de p̄to finito ad affirmatiuaꝫ
de p̄to infinito cū debito medio. ⁊ ꝓpter
hoc ſoluiť inſtātia magiſtri quia nō ſequiť
ſortes nō ē aſinꝰ ⁊ ſortes ē ergo ſortes eſt
non aſinꝰ cū aн̄s ſit ueꝝ ⁊ ↄ̄н̄s falſum po/
ſito ꝙ ſortes nihil habeat q2 nō arguiť cuꝫ
debito medio quod debet eſſe ſor. ē aliquid
Similiter nō ualꝫ aſinꝰ nō ē ſor. ⁊ aſinꝰ ē
ergo aſinus ē nō ſor. cū aн̄s ſit uerū ⁊ ↄ̄н̄s
falſum dato ꝙ nullꝰ aſinꝰ ſit alicuiꝰ quia
illud nō ē debitū mediū ſed debꝫ eſſe tale
aſinꝰ eſt alicuiꝰ quod repugnat caſui ¶ 2ᵃ
ↄ̄ſitia ē bona ipſa ſiḡficāte ex ↄpōne ſuorū
t̄minorū p̄cᵉ p̄marie ſignificātiū ꝓpter ſb̄
ordinationē ⁊ uariationeꝫ ſiḡficationis ut
ſepe dictū ē. 3ᵃ uniformiter ſuppōnētium
ideo nō ſequiť berta nō eſt aliquis homo ⁊
berta ē ergo berta ē non hō ſed bene ſequiť
ergo berta ē non aliquis homo.

CORRESPONDENTER
Ad p̄dicta alie regule īferunť que
ſunt decez. Quaꝝ pᵃ ab oībus
exponētibꝰ ſilˡ ſumptis ad expoſitā ē bōa
cōſequētia ⁊ eↄ̄. ¶ Ab omni exponibili ad
quālibꝫ ſuarū exponētium ↄ̄н̄a ē bona ſed
nō eↄ̄. Ex cuiuſlibꝫ exponentis ↄ̄dictorio
ſequiť ↄ̄dictoriū expoſiti ſed non econtra.
A reſoluētibꝰ ad reſolutū ē bona ↄ̄н̄a ſed

non ec̄otra. ¶ Ab officiãtib⁹ ad officatam ē bona ꝯñtia sed nõ ꝯuerso. ¶ A descrip/tione ad descriptam ē bona ꝯñtia ⁊ ꝯuerso. ¶ A sensu cõposito ad sensum diuisuꝫ non ualet ꝯñtia ⁊ ecõ. ¶ Ab una causa ueritatis ad ꝓpões habentẽ illã cãm ē bona ꝯñtia et nõ ꝯuerso. ¶ Ab actiua ad passiuã ē bõa ꝯñtia ⁊ ecõ. ¶ A 3° adiacẽte ad 2^{m} adiacens affirmatię ⁊ sine ṫino distrahẽte ē bõa ꝯñtia. ¶ Nota ꝙ in sex ṗmis ⁊ octaua una ꝯditio sufficit. s. ꝯña signte pcise ex ꝯpõe suoꝝ pci^{e} ṗmarie signtiũ ꝓpter sbordiatiões ⁊ uaria/tionẽ sigtiõis. ⁊ ꝓpter hoc patꝫ ad istãtiaꝫ magistri ꝯ illas. Ad instãtiã magistri contra ṗmã qñ arguit ꝙ nõ seq̇tur aliqual' hõ currit ⁊ nõ ē aliqualis q̇n talis currat ergo qualislibꝫ hõ currit qꝛ põito ꝙ non sint in mõdo nisi hoies albi quoꝝ aliq̇ currãt aliq̇ sedeãt. añs ē ueꝝ ⁊ ꝯñs f'l'm. Dicit ꝙ ꝯña nõ ualꝫ qꝛ 2ª exponẽs nõ ē i^{a} assigta sed i^{a} ⁊ nihil ē aliqual' hõ q̇n illõ currat. ¶ Sil'r cũ arguit ꝙ nõ sequit aliquãt⁹ hõ currit et nõ ē aliquãt⁹ hõ q̇n illõ tãt⁹ currat ḡ quantuslibꝫ hõ currit qꝛ põito ꝙ q̇libꝫ hõ sit pe/dalis q̃ntitatis ⁊ aliquis currat ⁊ aliq̇s se/deat. añs est ueꝝ ⁊ ꝯñs f'l'm. Dicit sil'r ꝙ ꝯña nõ ualꝫ qꝛ 2ª exponẽs non ē i^{a} assigta sed i^{a} ⁊ nihil ē aliquãt⁹ hõ q̇n illõ currat. Et ad istantiã ꝯ 2^{am} regulã cũ arguit ꝙ nõ seq̇tur tu icipis eē alb⁹ igit tu es alb⁹ ⁊ nõ imediate ãte istãs p̃sens fuisti alb⁹ qꝛ põito ꝙ nõ sis alb⁹ sed imediate post istãs p̃sens tu eris alb⁹ ē añs ueꝝ ⁊ ꝯñs f'l'm ut patet. Dicit ꝙ ꝯña nõ ualꝫ qꝛ i^{a} uerba icipit ⁊ desinit nõ ꝓpe exponũtur sed habẽt duas cãs ueritatis a quaꝝ qualibꝫ ad ꝓpões habẽtẽ illas ē bona ꝯña ⁊ nõ ecõ. ¶ Sil'r si arguat i^{a} ꝯña nõ ualꝫ tm̃ nõ ois hõ ē aial ḡ nõ ois hõ ē aial ⁊ arguit p regl'aꝫ. tenet ꝯña ⁊ as/sumptũ ꝓbat qꝛ añs ē uerũ ⁊ ꝯñs f'l'm. ꝙ añs sit ueꝝ. ꝓbat omne aial ē nõ ois homo ḡ tantũ nõ ois hõ ē aial. tenet ꝯñtia ab ul'i ad suã exclusiuã de ṫinis trãspositis, ⁊ añs ē ueꝝ ut patꝫ ergo ⁊ ꝯñs. ꝙ añs ṗme ꝯñtie sit uerũ ꝓbat qꝛ ꝯdic^{m} ē ueꝝ. s. ois hõ ē animal. Dicit ꝯcedẽdo ꝯñam sed negãdo añs Ad ꝓbationẽ negat ꝯña qꝛ i^{a} nõ ē exclusiua

illi⁹ ul'is sed i^{a} tantũ ẽs nõ ois hõ ē animal que ē uera, ⁊ si dicit que ē ul'is illi⁹ exclu^{ua} tantũ nõ ois hõ ē aial. Dicit ꝙ non habet ul'em qꝛ ē negatiua. ¶ Ad istantiã ꝯ regulam 3^{am} cũ arguit ꝙ nõ sequitur tu es aial ḡ tu nõ differs ab aiali qꝛ añs ē ueꝝ ut pꝫ ⁊ ꝯñs f'l'm qꝛ ꝯdic^{m} ē ueꝝ. s. tu differs ab aiali qõ ꝓbat tu differs ab aiali qõ ē asin⁹ ḡ tu differs ab aiali ⁊ illõ ē asin⁹. ⁊ sic ultra ergo tu differs ab aiali tenꝫ ꝯña a co^{ua} ad alterã ptẽ ⁊ añs ē ueꝝ ḡ ꝯsequens. Dicit ꝙ ꝯñtia ē bõa ⁊ negat ꝙ ꝯseq̃uẽs sit f'l'm imo ꝯdic^{m} ē f'l'm ⁊ negat i^{a} ꝯña tu differs ab aiali qõ ē asin⁹ ergo tu differs ab aiali ⁊ illõ ē asi⁹. qꝛ relatiuũ dẽminatũ p̃sig^{m} ꝯfusiuũ nõ sp ē sic resolubile qꝛ nõ seq̇tur tu es ois hõ q̇ ē in a domo ḡ tu es ois hõ ⁊ i^{e} ē i a domo. ois hõ qui currit mouet ergo ois hõ currit ⁊ i^{e} mouet. Ad istantiã ꝯ 4^{am} regulã cũ ar/guit ꝙ nõ seq̇tur hec non ē hõ demõstrato asino ⁊ hõ ē aial si ē rudibl'e ḡ aial si ē rudibile nõ ē hõ qꝛ añs ē ueꝝ ⁊ ꝯñs f'l'm ꝓbat qꝛ suũ ꝯdic^{m} ñ ē ueꝝ. s. õe aial si ē rudibile ē hõ ut patꝫ p exponẽtes aliqõ al' si ē rudi/bile ē hõ ⁊ n^{m} ē al' q̇n illõ si ē rudibl'e nõ sit hõ. Dicit ꝙ ꝯña sit bõa ⁊ ꝯñs ē ueꝝ sicut ⁊ añs ⁊ negat ꝙ ꝯdic^{m} ꝯñtis sit ueꝝ. Ad pro/batiões dꝛ ꝙ ñ bñ ē assigta 2ª exponẽs sed debꝫ eē i^{a} ⁊ nihil ē t'l'e si ē rudibl'e q̇n illõ sit hõ ⁊ h^{o} ē f'l'ꝫ qꝛ ꝯdic^{m} ē ueꝝ. s. aliqõ ē al' si ē rudibl'e qõ ñ ē hõ pũ asin⁹. Et ad istãtiã ꝯ 5^{am} regl'aꝫ cũ arguit h^{c} ꝯña non ualet hec ꝓpõ ē nec^{a} al' ē homo que adequate sigficat animal esse hominem igitur animal esse hoiem ē nec^{m} qꝛ añs ē ueꝝ ut patꝫ ⁊ ꝯñs f^{m} al' eē hoieꝫ ē ipossibl'e igit f^{m} ē ꝙ al' eē hoieꝫ sit nec^{m} ꝯña bõa ⁊ añs ꝓbat h^{o} eē hoieꝫ ē impossibl'e dmõstrãdo asinũ ⁊ h^{o} ē al' ḡ al' eē hoieꝫ ē ipossibl'e. tenet ꝯña ab ife^{ri} ad suũ supi⁹ a^{ue} sine ipedimẽto. Dicit ꝯcedo p^{am} ꝯñaꝫ ⁊ añs ⁊ ꝯña ⁊ ne^{o} ꝙ aial eē hoiem sit ipossibl'e. ⁊ ad ꝓba^{em} nego ꝯñaꝫ. ⁊ ad re/latiuũ dꝛ ꝙ nõ ar^{r} rõe toti⁹ extrẽi. 2° ꝙ ar^{r} cũ ipedimẽto qꝛ li ipossibl'e imobilitat illũ ṫinũ al'. unde ut dictũ ē i una regl'a ꝯñarũ ab iferiori ad suũ supi⁹ imo^{r} nõ ualet ꝯña Et si istares ꝙ ar^{r} a resoluẽtib⁹ ad ĩsolutã

h

negat̃ hͦ q₂ hͤ ꝓpõ hoĩez eẽ aĩal'ẽ ĩpoſſibl'e
ñ ẽ ĩſolubl'r ſʒ o.ſicabl'r ꝓbãda. Et ad iſtã
tiã ↄ̃ 6am regl'az cũ arguit ꝙ ia ↄa ñ ualʒ tu
inteᵃˢ hoĩez ğ tu inteˡˢ aliq̃d ſb rõe qua ẽ hõ
q₂ põito ꝙ nᵃᵐ habeas itellectionẽ de hoĩe
niſi ſimplicẽ tc añs ẽ uer̃. ut pʒ ⁊ ↄñs fl'm.
ꝓbat̃ q₂ oĩs rõ hoĩs ẽ diffi° ſed nõ itelligis
aliq̃d ſb rõe diffinitiõis q₂ nᵃᵐ hẽs diffini
tionẽ i mẽte ut ſuppõ i caᵘ ğ ⁊c. Dicit̃ ꝙ ↄᵃ
fuit bᵃ ⁊ ↄceʳ ↄñs ſicut añs cũ ð₂ oĩs rõ ho
minis ẽ diffi° ipi⁹ nego qm̃ rõ ipi⁹ ẽ ðnoĩa
tio ſeu illõ ꝑ q̃õ fit ðnoĩa°, hõ nãʒ ab hũa/
nitate ðnoĩat̃ iõ hũanitas rõ ipi⁹ ð₂ ⁊ hec ẽ
iᵃ rõ ſb qua itelligis hoiez. ❡Septia regl'a
tres req̃rit litatiões: p° a ſenſu ↄpoſito ad
ſenſũ diſuʒ l'cʒ ñ i tĩs diſcretis. q₂ i tĩs diſ
cretis bñ ualʒ ut poſſibl'e ẽ te currẽ ergo tu
potes currẽ. poſſibl'e ẽ añxpuʒ eẽ ğ añxpʒ
poſſibl'e ẽ eẽ. Nõ i tĩs ſimplicib⁹ ſine ipedi
mẽto alteri⁹ ſiğ q₂ i tĩs ſimplicib⁹ ſine ipe/
dimẽto alic⁹ ſiğ ↄᵃ ualʒ q₂ bñ ſeʳ poſſibl'e ẽ
hoĩez eẽ al' ğ hoĩez poſſibl'e ẽ eẽ al'. ſi aũt ar
guat̃ cũ litatiõe ſiğ aut i tĩs ↄpõitis ñ ualʒ
unde nõ ſeʳ oẽ al' eẽ ẽ necᵐ ğ oẽ al' necᵐ ẽ eẽ.
aĩa tua nec° ẽ ğ nec° aĩa tua ẽ. albũ põt eſſe
nigrũ ğ poſſibl'e ẽ albũ eẽ nigrũ. 3ᵃ ↄña ẽ
bõa ipa ſignte ex ↄpõe ſuoꝝ tioꝝ p̃riᵉ pmaᵉ
ſignĩtiũ ꝑpt̃ ſbordiatões ⁊ uariatiões ſigtio
nis. Et ꝑpt̃ hᵒ pʒ ad iſtatiã maʳ cũ arguit
tu potes currẽ ğ poſſibl'e ẽ te currẽ. ↄ° poſ
ſibile ẽ añxpuʒ eẽ ğ aticriſtũ poſſibl'e ẽ eſſe
Dicit̃.n.ꝙ i tĩs diſcretis ⁊ ſimplicib° ſine i/
pedimẽto alic⁹ ſiğ ẽ bᵃ ↄᵃ. i aliis uero nõ et
illõ ñ ẽ ↄ regl'az. ⁊ ad replicã cũ maʳ ꝓbat
illã ↄᵃᵐ eẽ bonã albũ põt eẽ nigrũ ğ poſſi/
bile ẽ albũ eẽ nigrũ q₂ ſeʳ albũ põt eẽ nigꝝ
ğ albũ ẽ potẽs eẽ nigrũ. ⁊ ultra ğ eſt ẽs ni
grũ tʒ ↄᵃ q₂ potẽs eẽ ⁊ ẽs ↄuertũt̃. ⁊ ñltra
ergo albũ ẽ nigrũ. ⁊ ultra ğ poſſibl'e ẽ albũ
eẽ nigrũ. tʒ ↄᵃ q₂ oĩs ꝓpõ ð p̃nti ifert unam
aliã ð poſſibli ð ſenſu ↄpõito ğ a p° ad ulti
mũ ualʒ ↄᵃ albũ põt eẽ nigrũ ğ poſſibl'e ẽ
albũ eẽ nigrũ. ð₂ ꝙ iᵃ ↄᵃ ñ ualʒ albũ ẽ po/
tẽs eẽ nigrũ. Ad ꝓbationẽ ð₂ ꝙ li ẽs ⁊ po
tẽs eẽ matial'r ↄuertũt̃ nõ tñ hᵒ totᵐ ẽs nigᵐ
⁊ potẽs eẽ nigꝝ ↄuertũt̃. iõ a cõuertibili ad
ↄuertibl'e nõ rõe toti⁹ extrẽi nõ ualet ↄña.

Et ð° ulteri⁹ ꝙ potẽs eẽ noĩal'r ſũptum nõ
ↄuertit̃ cũ li ẽs q₂ añxpʒ ẽ potẽs eẽ ⁊ tñ nõ ẽ
ẽs ⁊ i ꝓpõito ſumũt̃ potẽs eẽ ꝑticipial'r ideo
nõ ualʒ. Et ad iſtãtiã ↄ 8am regulã cũ ar/
guit ꝙ ñ uʒ iᵃ ↄᵃ a ꝓpõ ẽ ꝟa ⁊ imediate añ
iſtãs pñs ñ fuit ꝟa ğ ꝓpõ a icipit eẽ ꝟa q₂
põito ꝙ a ꝓpõ i oĩ pte ꝓporciõbili i pari ho
re p̃terite fuerit ꝟa ⁊ i ĩpari fuerit fl'a et
ſit nc ꝟa ⁊ ſim⁹ in iſtãti tianti illã horã tũc
añs ẽ uer̃. ⁊ ↄ° fl'm. ꝙ añs ſit uer̃. ꝑ pᵃ pte
pʒ. ꝑ 2ᵃ ꝓbat̃ q₂ a imediate añ hᵒ fuit fl'm
ğ imediate añ hᵒ nõ fuit uer̃. ↄᵃ tʒ añs pro
bat̃ añ hᵒ fuit aᶜᵃ ps par ſed q̃ñcũʒ fuit aᶜᵃ
ps par a fuit fᵐ ğ imediate añ hᵒ a fuit fᵐ
ꝙ ↄᵃ ꝑncipl'e ſit fᵐ ꝓbat̃ q₂ a nc ẽ uer̃. ⁊ im
mediate añ hᵒ iſtãs fuit uer̃ q₂ imediate añ
hᵒ fuit aᶜᵃ ps ipar ğ a ñ icipit eẽ uer̃. ð₂ ꝙ
a icipit eẽ uer̃. ⁊ ad arᵐ ne° pᵃᵐ ↄᵃᵐ factã
qm̃ ñ recte accipit̃ caũe ꝟitatis ſed ſũt iᵉ a
nc ẽ uer̃ ⁊ ñ imediate añ iſtãs pñs fuit ue
rũ ⁊ hᵒ ẽ fᵐ ꝑpt̃ ꝟitatẽ ſui ↄdictorii. ⁊. ime/
diate añ iſtãs pñs a fuit uer̃. ⁊ ↄcedũt̃ iſta
ſimul immediate añ iſtãs pñs a fuit uer̃. et
imediate añ iſtãs pñs a nõ fuit uer̃. n.õ tñ
ↄceʳ cũ pᵃ ⁊ nõ imediate añ iſtãs pñs a fuit
uer̃. 9ᵃ regl'a duas ĩq̃rit litatiões. pᵃ ab
acᵘᵃ ad paſſiuã ⁊ eↄ° ẽ bᵃ ↄᵃ ipa ſignte p̃riᵉ
ex ↄpõe ſuoꝝ tioꝝ p̃riᵉ pmaᵉ ſignĩtiũ ꝑpter
ſbordiationẽ ⁊ uariationẽ ſigtiõis. 2ᵃ ⁊ uni
formit̃ ſupponẽt ũ. ⁊ ꝑpt̃ hᵒ ſoluit̃ inſtantia
magĩ q₂ nõ uʒ ꝓmitto tibi ðnariũ ğ dena
ri⁹ ꝓmitt̃ a me tibi q₂ ubi ꝓmittã tibi ðnariũ
i ↄfuſo ⁊ nᵐ ðnariũ tibi ꝓmittã ẽ añs uerũ et
ↄˢ fᵐ. ſiʳ nõ ſeʳ q̃lʒ hõ uidʒ aliquẽ hoĩem ğ
aliq̃s hõ uiʳ a quolʒ hoĩe q₂ põito ꝙ q̃lʒ hõ
uideat p̃riᵉ ſeipſũ añs ẽ uer̃ ⁊ ↄˢ fᵐ. ð₂.n.
ꝙ nõ uʒ q₂ tĩ nõ ſupponũt eodem° ſʒ in acᵘᵃ
li ðnariũ ſuppẽit ↄfuᶜ tm̃. i paᵘᵃ ꝟo ðĩate
ſʒ ſic debʒ dicẽ. a me tibi ꝓmitt̃ ðnari°. ſiʳ i
aᵃ li hoĩez i acᵘᵃ ſtat ↄfuᶜ tm̃. in paᵘᵃ ꝟo de
tiate. ſʒ debet dici ſic a quolʒ hoĩe uidetur
aliq̃s hõ. 10ᵃ regl'a. 5. litatiões ĩq̃rit: pᵃ a
3° adiacẽte ad 2ᵐ adiacẽs aᵘᵉ q₂ neᵘᵉ nõ ſeˢ
nˢ hõ ẽ currẽs ğ nˢ hõ ẽ. 2ᵃ ſine tio diſtrahẽ
te. unde tĩ⁹ diſtrahẽs ſiue diſtractiuus ð₂ tin°
ãpliᵘˢ ⁊ tĩ⁹ trãſcẽdẽs ⁊ q̃cũʒ põt idifferẽter
affirmari tã de eo ꝙ ẽ ꝙ ð eo ꝙ non eſt. exᵐ

ꝑmi iō ñ seᷓ iste hō ē mortu^{9} g̃ iste hō ē. silr ñ seᷓ cesar ē opiabil' g̃ cesar ē. ex^{m} 2' iō non seᷓ rosa ē ēs g̃ rosa ē. silr ēs i po^{a} ē ēs g̃ ēs i po^{a} ē. ex^{m} 3' ꝓuatio ē ꝑncipiū g̃ ꝓua^{o} ē. silr nomē ꝑteritū ē ti^{9} g̃ nomē ꝑteritū ē. 3ª ꝯdi^{o} ē bōa ipa signte ex ꝯpōe suoꝝ tioꝝ ꝑci^{e} primarie signtiū ꝓpt sbordiationē ⁊ uariatio/nez sigtiōis. 4ª uniformit supponētiū. ideo soluit istātia magr̃i chi^{a} ē ti^{o} g̃ chi^{a} est. 5^{a} ex exclusiuas. ⁊ ꝓpt h^{o} soluit istātia magr̃i cū arguit q2 ñ seᷓ tm̃ hō ē risibil' g̃ tm̃ hō est q2 añs ē ueꝝ ⁊ ꝯñs fl'z. ðr. n. ꝙ ñ ualz i exclusiuis q2 ar^{r} iplicite ab iferiori ad suū superi^{9} ꝯfu^{e} distri^{ue}. nā cū ðr tm̃ li hō ē i li ē iclu^{r} ēs qō ē suū ꝑticipiū qō stat distri^{ue} ratione dictionis exclusiue.

ULTIMO De ꝓpōib^{9} ipo^{cis} est dicēdū mō ꝑori regl'as asserendo quaꝝ ē ut patz. A co^{ua} a^{ua} ad alterā e^{9} ꝑtē ꝑncipalē ꝯña ē bōa ⁊ nō eꝯ^{o} nisi gr̃a matie. Regl'a ānexa a to^{o} copl'ato ad alterā e^{9} ꝑtē ꝯña ē bōa. ¶ A ꝑte dis^{ue} ad totā disiūctiuaz ē bōa ꝯña ⁊ nō eꝯ^{o} nisi gr̃a matie. ¶ Regula ānexa a ꝑte disiūcti ad totū disiūctuz ꝯña ē bona. ¶ A dis^{ua} a^{ua} cū ōstructiōe uni^{9} ꝑtis ad alterā ꝑtē ꝯña ē bōa. A co^{ua} a^{ua} ad disiūctiuā a^{uam} factā ō ꝑtib^{9} oppōitis ē bōa ꝯ^{a} A ꝯdiciōli affirmatia cū pōne āñtis ad pōez ꝯñtis ꝯña ē bōa. A ꝯdiciōli a^{ua} cū destruc/tione ꝯñtis ad ꝯdic^{m} āñtis ē ꝯña bona.

¶ Pria regl'a. 5. litatiōes reqrit. p^{a} a copl'atiua affirmatia q2 a negatia ñ ualz. unde ñ seᷓ nō tu es hō ⁊ tu es asi^{9} g̃ tu es asi^{9} dato ꝙ li nō cadat s̃ to^{m}. 2ª ipo^{ce} ꝓbal' q2 non seᷓ ipossibl'r tu es ⁊ tu nō es g̃ tu ñ es dato ꝙ ad ꝟbiū ōtinet to^{m}. 3^{a} ad ꝗlibz ꝑtē ꝑncipalē l' sibi ꝓporciōbilē q2 ñ seᷓ tu es hō ⁊ tu es asi^{9} g̃ tu es asi^{9}. ðr ꝓporciōbilē q2 i tis relatis ꝓpt ōpēdētiā ñ pōt fieri ꝯña ad ꝑtē relati q2 ñ eēt ꝯ^{a} cū ꝓpō ñ eēt itelligibil'. unꝰ nō seᷓ aliqs hō currit ⁊ ip'o ē i^{e} g̃ pl'o currit sz bñ seᷓ sibi ꝓporciōbile g̃ pl'o est aliqs hō currēs. 4ª ꝯña ē bōa ipsa signte ex ꝯpōne suaꝝ ꝑtiū ꝑci^{e} ꝑma^{e} signtiū ꝓpt sbordinatione ⁊ uariatione sigtiōis ⁊ eꝯ nō ualz nisi ō matia ⁊ h^{o} ē cū fiat copl'atiua ex ꝑtibus ꝑncipalib^{9} quaꝝ una āñcedit ad aliā tūc a ꝑtē āñtis ad totā copl'atiaz ē bōa ꝯ^{a} ⁊ foꝛal' sz nō ē de foꝛa ut tu curris g̃ tu curris ⁊ tu moueris. tu es alb^{9} g̃ tu es alb^{9} ⁊ colorat^{9} ⁊ ꝓpt h^{o} pz ad istātiā magr̃i cū arguit ꝙ nō seᷓ aliq^{m} uidet sor. ⁊ tm̃ uidz pl'o g̃ tm̃ uidet pl'o q2 añs ē ueꝝ pōito ꝙ qlz coꝝ uideat pedalē ⁊ ꝯ^{9} f^{m} tenēdo li tm̃ exclu^{ue}. ꝙ 2ª exponēs ē fl'a ō^{o} ꝙ si li tm̃ teᷓ relatie in ꝑte sicut in toto ualz ꝯña. si aūt al'r nō ē ꝑs ei^{9}. ideo nihil ē ō regl'az. ¶ REgula ānexa de copl'ato reqrit 4^{or} litatiōes. pria a copl'ato affir^{uo} q2 a ne^{uo} nō seᷓ. unde nō uz nō sor. ⁊ pl'o trahūt naui g̃ sor. trahit naui. 2ª disiētō q2 si col^{ue} teᷓ nō uz. unde non seᷓ sor. et pl'o trahūt naui g̃ sor. trahit naui. ⁊ ꝓpt h^{o} soluit istātia magr̃i cū arguit ꝙ nō uz sor. ⁊ pl'o sūi nūs biari^{9} g̃ sor. ē nūs binari^{9}. silr sor. ⁊ pl'o ferūt a lapidē g̃ sor. fert a lapidē q2 i istis copl'atū teᷓ col^{ue}. teᷓ aūt col^{ue} qñ iest copl'atū sil' ⁊ ñ disiz. aut qñ ꝑ sig^{m} ꝯfu/siuū ōtinet. disiue ꝟo oppōito^{o}. 3^{a} ad alte/ram e^{9} ꝑtē ꝑncipalē q2 nō ꝑncipalē ñ ualz. 4^{a} q2 ꝯña ē bōa ipsa signte ex ꝯpōne suaꝝ ꝑtiū ꝑci^{e} ꝑma^{e} signtiū ꝓpt sbordiatiōem et uariatiōez sigtiōis. ¶ 4ª regl'a. 4. limitatio/nes. pria a ꝑte ꝑncipali dis^{ue} q2 ñ seqt asini sūt asini g̃ oēs hoies asini sūt ul' hoies ⁊ asini sūt asini q2 ñ arguit a ꝑte ꝑncipali sed a ꝑte ꝑtis ꝑncipal'. ⁊ h^{o} tenēdo ꝙ li uel sit nō ꝑncipal'. 2^{a} ad totā disiūctiaz q2 ñ seqt de^{9} ē g̃ nō de^{9} uel de^{9} ē dato ꝙ li nō cadat i to^{m} 3ª ipo^{ce} ꝓbabilē q2 nō seqt ꝯtigēter tu es g̃ ꝯtigēter tu es uel tu ñ es ⁊ dato ꝙ hoc ad uerbiū ōtinet to^{m} ⁊^{c} cessat istātia magr̃i. 4^{a} ē bōa ꝯña foꝛal' ipa signte ꝑci^{e} ex ꝯpōne suaꝝ ꝑtiū ꝑci^{e} ꝑma^{e} signtiū ꝓpt sbordina/tionē ⁊ uariationē sigtiōis ut sepe dcz est ⁊ eꝯ^{o} ñ uz nisi ō matia. ⁊ h^{o} ē cū sit una dis^{ua} c^{9} una ꝑs ꝑncipal' āñcedit ad reliquā tūc a dis^{ua} ad ꝑtē que ē ꝯ^{a} ē bōa ꝯña foꝛal'z sz nō ō forma ut tu curris uel tu moueris ergo tu moueris. tu es alb^{9} uel tu es coloratus g̃ tu es colorat^{9}. ¶ REgula annexa de dis/iūcto. 4. reqrit litatiōes. p^{a} a ꝑte ꝑncipali disiūcti q2 a ꝑte ñ ꝑncipali ñ uz iō ñ seqt asini sūt asini g̃ asini ⁊ hoies uel cq sunt asini. 2^{a} ad to^{m} disiūctū disiue sūptū q2 collec^{ue}

54

nō ualꝫ.iō soluit istātia magr̄i cū arguit ꝙ
nō seq̄t tu differs ab asino ḡ tu differs ab
hoie ul' ab asino q2 añs ē uerū ⁊ ꝯs fl'm ut
pꝫ p exponētes . sil'r ñ se' asi9 ē asi9 ḡ i'e hō
uel asi9 ē asi9 dmōstrādo hoiēꝫ q2 te' colue i
oib9 his . Ad q̄d ꝯgnoscēdū nō ꝙ colue sūit
q̄n dtinat p sigm ꝯfusim uel discretū uel re/
latiuū.exm pmi tu differs a te uel a me.exm
2a i'e hō uel asi9 ē asi9 uolēdo ꝙ li ille cadat
s̄ tom sbm.exm 3' ut sorꝫq̄ ē hō uel asin9 est
risibil' . disiue aūt te' q̄n n° illoꝝ te' ut hō
uel asi9 currit tu es hō uel asi9 . 3a aue q2 ne
gatiē nō ualꝫ.iō nō se' asi9 ē asi9 ḡ nō asin9
uel hō ē asin9 . 4a sine ħo officiabl'i q2 ñ uꝫ
ad te currē se' hoiēꝫ currē ḡ ad te currē uel ñ
currē se' hoiēꝫ currē. 5a ꝯña ē bōa signte ex
ꝯpōne suaꝝ ptiū pci' pmae signtiū ppt sub
ordiation' ⁊ uari atiōeꝫ sigtiōis.eꝫ Xo ñ uꝫ
nisi gr̄a mañe sicut i disua . 3a regl'a.6.re/
q̄rit litatiōes .pa a disua aua q2 a neua ñ se'
unde nō ualꝫ ñ tu es asi9 uel tu es asi9 sed
tu ñ es asi9 ḡ tu es asi9 . 2a ipoce pbabil' q2
nō se' nec° tu es uel tu ñ es sꝫ ñ nec° tu es ḡ
tu ñ es dato ꝙ li necm cadat i tom . 3a cū des
tructiōe uni9 ptis q2 al'r ñ uꝫ.iō ñ se' istana
magr̄i dicēdo tu es asi9 uel tu nō es asi9 ḡ
tu es asi9 q2 ñ destruit aca ps . 4a pncipalis
q2 ñ se' tu es hō uel hō ē asi9 ⁊ tu ñ es hō sꝫ
n9 hō ē asi9 ḡ tu ñ es hō tenendo ꝙ li uel sit
nō pncipal' . 5° ad alterā ptē pncipaleꝫ q2 si
ad ptē nō pncipalē ñ uꝫ q2 ñ se' tu es asin9
uel tu es hō uel tu ñ es hō sꝫ tu ñ es asin9 ḡ
tu ñ es hō . 6a ꝯña ē bōa ipsa signte pci' ex
ꝯpōe suaꝝ ptiū pci' pmae signtiū ppt sbor
diationē ⁊ uariatiōeꝫ sigtiōis ut sepe dcꝫ ē .
¶ 4a regl'a.3.req̄rit litatiōes.pa a coua neua
ipoce pbabili q2 si cēt cace pbabil' nō ualēt
iō nō seq̄t nō nec° tu es hō ⁊ tu sedes ḡ nec°
tu nō es uel tu ñ sedes q2 añs ē uerū cū ꝯdic
toriū sit fm ⁊ tñ ꝯs ē fm q2 qualꝫ ps pricipa
lis ē fl'a . 2a ad disiūctiaꝫ auam factā de pti
bus oppōitis q2 ñ uꝫ al'r . 3a ꝯña ē bōa ipa
signte pci' ex ꝯpōe suaꝝ ptiū pci' primarie
signtiū ppt sbordiationē ⁊ uariatiōeꝫ sigfi
catiōis. ¶ Sil'r a disiua neua ipoce pbabili q2
cace pbabili ñ uꝫ.⁊ sic soluit istātia magr̄i q2
nō seq̄t ñ nec° tu es uel tu sedes ḡ non nec°
tu nō es uel tu ñ sedes q2 añs ē uerū cū ꝯtra
dictoriū sit fl'm ⁊ ꝯs ē fl'm . unde nō ꝙ sem
p dat ꝯdicm ipi° coue aue ⁊ disue aue p nega/
tionē ppōitā sed nō sp dat p copl'atiaꝫ auam
factā d ptib9 oppōitis nisi sint ipoce pbabi
lis ⁊ nō cace qual'r sūt iste 5a ꝯña ē bōa ipa
signte pci' ex ꝯpōe suaꝝ ptiū pcise primarie
signtiū ppt sbordiationē ⁊ uariatiōeꝫ sigfi
catiōis q̄d dictū ē sepe . 5a regl'a.6.litatiōes
req̄rit.pa a ꝯdiciōli aua q2 ñ se' a neua nō si
tu es hō tu es asi9 sꝫ tu es hō ḡ tu es asin9 .
2a ipoce pbabl'i q2 cace pbabl'i ñ seq̄t ipos
sibile ē ꝙ tu sis asi9 si tu sis hō sed tu es hō
ḡ tu es asi9 dato ꝙ li ipossibl'e cadat s̄ tom.
Et sic pꝫ rñsio ad istātiā magr̄i q2 ñ seq̄t tu
es aial si tu es hō sꝫ tu es hō ḡ nec° tu ē aial
ubi li nec° i pa dtinet tom.si aūt dtinaret som
illā ptē tu es al' maior ē fl'a . 3a cū pōne sui
añtis q2 sine pōne nō seq̄tur si tu curris tu
moueris . sil'r cū pōne nō sui añtis sꝫ alieni
nō ualꝫ.unde ñ seq̄t si tu es papa tu es sa/
cerdos sꝫ tu es hō ḡ tu es sacdos ¶ 4a prici
palis expliciti uel ipliciti q2 nō seq̄t si tu ri
des tu es let9 sꝫ tu es let9 ḡ tu rides illud.n.
nō ē pricipale añs explicitū . sil'r nō seq̄tur
dicēdo nisi tu es aial tu ñ es hō si tu es aial
ḡ tu ñ es hō q2 añs pricipale iplicitū ē tu nō
es aial ppt negationē iplicitā i li nisi p si ñ.
5a uel sibi pporciōbil' q2 nō seq̄t si ātixp̄s
eēt alb9 ātixp̄s eēt colorat9 q2 mior ⁊ ꝯs nō
sūt itelligibiles cū non sūt oroes pfecte sed
sibi pporciōbiles.s.ātixp̄s ē albus . 6a ad
pōeꝫ sui añtis pricipal' q2 nō seq̄t si tu rides
tu rides sed tu rides ḡ tu rides . 7a ꝯña est
bōa ipa signte pci' ex ꝯpōe suaꝝ ptiū pci' pri
marie signtiū ppt sbordiationē ⁊ uariatio/
nem sigtiōis ut sepe dictū ē . 6a regula io/
tidē req̄rit litatiōes.s.a ꝯdiciōli aua ipoce p
babili cū destructiōe sui ꝯñtis pricipalis ex
pliciti uel ipliciti ad destructionē añtis prici
palis ꝯña signte pci' ex ꝯpōe suaꝝ ptiū pci'
primae signtiū ꝯña ē bona tā formal'r ꝙ de
forma.⁊ ad istantiā magr̄i cū arguit ꝙ nō
se' nec° si ātixp̄s ē alb9 ātixp̄s ē colorat9 sed
āticrist9 nō ē colorat9 ḡ nec° āticrist9 non est
alb9 q2 añs ē uerū ⁊ ꝯs fm .dr negādo ꝯñaꝫ
q2 som debꝫ ꝯcludi sb ia āticrist9 nō ē albus

ex quo li nec° nō ē ꝑs añtis n° ꝯñtis. ⁊ ad istātiā spealē magri cū arguit ꝙ iª ꝯª nō ua; si tu es hō nec° tu es al' ſʒ nō nec° tu es al' ḡ tu nō es hō qꝛ ꝯ°. ē fl'ʒ ut patʒ ⁊ añs uex. ꝑ 2ª ꝑte pʒ qꝛ ꝯdicᵐ. ē fl'ʒ. ꝑ pª ꝑte ꝓbat' tu es al' si tu es hō nec° ḡ si tu es hō nec° tu es al'. tʒ ꝯña a ꝯuertibili ad ꝯuertibile. Respōdʒ magr dubitādo an ꝯña ualeat an nō qꝛ dis tinguit an li nec° sit ꝑs añtis uel ꝯñtis. si añtis negat ꝯñaʒ qꝛ nō sequit' oᵐ ꝯñtis. ſʒ debʒ sic sumi ſʒ tu nō es al' ḡ tu nō es hō nec° et tūc ꝯcedit' ꝯña sed negat' mior. si ꝟo sit ꝑs ꝯñtis ꝯce° ꝯñaʒ sed negat' ꝯdiciōl' qꝛ equalʒ huic ꝯdiciōli fl'e si tu es hō tu es al' nec°. Et tūc ad arᵐ. negat' ꝯña qꝛ nō ꝯuertūt' iᵉ ꝓpōes cū i pª li nec° sit ꝑs añtis ⁊ i 2ª uero sit pars ꝯñtis. ⁊ sic patʒ solu° ad arᵐ. ❡ Aduerte tñ ꝙ si q̄d diminute locuti sumꝰ i his ꝯñtiis diffuᵉ dicemꝰ ꝯ ꝯñas. ⁊ adhᶜ diffusius in tractatu nr̄o quē fecimꝰ ꝯ ꝯñas Strodi ad quē recurre si ꝓis. Et sic ē finis hꝰ tractatꝰ.

QUALITER ꝓpōes illatiuᵉ ꝓbent'. ❡ Aduerte p° circa titulū h. tractatꝰ q̄ d̄r ꝯ ꝓbatiōibꝰ t'minoꝝ ⁊ p° circa li ꝓbatiōibꝰ qꝛ ꝓbare ꝓpōeʒ ē ue ritatē eꝰ ostēdere. Im ꝓbare uero ē fallitatē ostēdere uel d̄mōstrare. In gñali aūt unus ē moꝰ ꝓbādi ꝓpōeʒ eē uerā uel fl'aʒ. s. ex pri mario eꝰ sig̃to si ꝑmaᵐ eꝰ sig̃tū ē ueꝝ ḡ ipsa ē ꝟa ⁊ eꝯ uel ꝑmaᶜ sig̃t sicut ē ḡ ē ꝟa. fl'itas uero ꝑ oppᵐ. In speali uero 4ʳ ꝯtigit ꝓba re ꝓpōeʒ. aut a ꝑori si cām habʒ ex qua seq̄t eꝰ ꝑmaᵐ sig̃tū ut hō currit ꝓbat' a priori sic qꝛ habʒ uolūtatē currēdi ⁊ nō ipedit'. a pos teriori aūt ꝑ signiseriꝰ uel ꝑ alquā ꝟitatem aut ꝑ aliquā eꝯ sue ueritatis ut hō currit ꝓ bat' a posteriori ꝑ illā quia iᶜ hō currit ḡ hō currit. aut ex oppōito. s. ex ꝯdic° capiēdo oᵐ ꝯdicᵐ ꝓbādo ipuʒ eē fl'ʒ quo facto seʳ ꝓpō nem quā uolueris eē uerā iux pᵐ pricipiū aut ab eq° ꝓbādo ꝑ suas expoiētes ul' des criptionē uel aliqō ꝯuertibile magis notuʒ ut ꝓbādo ꝙ ois hō ē risibilis ꝓbꝰ ꝙ hō est risibilis ⁊ nihil ē hō q̄n illō sit risibile ḡ ⁊c. Aliq̄n aūt unꝰ moꝰ ꝓbādi efficacior uel fa cilior alio aliq̄n dicit'. ❡ Aduerte 2° circa li t'minoꝝ ꝙ uariatio ꝓpōis ortū sumit ex t'is. quotuplices. n. sūt t'ini totuplices sūt ꝓpōes. Terminoꝝ aūt alii mediati alii immediati. Termini imediati sūt t'i simplices nō reso lubiles i aliq̄d aliud ut ꝓnoia d̄monᵘᵃ sin gularis nūi ut ego ipe ille hic ⁊ is. ⁊ aduer bia d̄mōstrādi ut nūc tūc hic ibi ⁊ hꝰ uerbū ē ꝑñtis t'pis. dicūt' aūt imediati qꝛ caret me dio ꝑ qō possint ꝓbari tāq̄ ꝑ notiꝰ qꝛ nꝰ t'i nus ē notior istis. Mediati uero sūt t'ini resolubiles i aliq̄d aliud ut t'ini cōes ⁊ bre uiter oēs ꝑter supdcos ꝯ q̄bꝰ habūde dictū ē i sūmul'. Termini mediati didunt' qꝛ alii sūt resolubiles ut t'ini cōes pū ut noia ꝟba ꝑticᵃ aduerbia hñtia sigᵃ ife. ❡ Alii sūt expōibiles ut sigᵃ ul'a dictiōes excluᵉ ex ceptiē ⁊ᶜ ꝯ aliis rōe quoꝝ ꝓpōes expōibil'r ꝓbant'. Alii sūt officiabl'es ut t'ini iiiantes ad sensuʒ ꝯpoᵐ rōe dci ut t'i mōles ⁊ ꝯcerne tes actū mētis d̄t'inātes dictū uel orōem ifi nitiuā. Alii sūt d̄scriptibiles ut t'ini ꝯcernē tes actū mētis d̄t'inātes ꝯplexū uerbale. Alii habēt cās ꝟitatis ut icipit desinit ⁊ ab latiuꝰ i ꝯña. ❡ Cōsil'r ꝓpō didit' qꝛ aª ē ime diata que nō habʒ meᵐ ꝑ qō possit ꝓbari. aª mediata. s. que habʒ mediuʒ ꝑ qō possit ꝓbari. ⁊ mediata q̄ntuplex ē. s. resolubilis expōibil' officiabil' d̄scriptibil' ⁊ hñs cās ue ritatis ꝯ q̄bꝰ ꝑ ordinē uidēdum ē. ❡ Propō resolubil' ē ꝯˣ. s. idefinita ꝑticularis ⁊ singl'is de nō sbo d̄monᵘᵒ. Dicit' autē hec ꝓba° resolu° quasi ret° solu° qꝛ ē resolu° in ꝑnciᵃ que sūt retro. Hec aūt resolu° fit per duo d̄monᵘᵃ. i quoꝝ p° ꝑtur ꝑtū ꝓpōis re soluēde. in 2° ꝟo ꝑtur sbm einsdē ut homo currit sic resoluit' hꝰ currit ⁊ hꝰ ē hō ḡ homo currit. ❡ Propō expōibil' ē mltipˣ. s. ul'is aᵘᵃ ⁊ ois ḡdꝰ ꝯꝑatiōis. dicit' aūt hec expōi. ex pō qꝛ qō itꝰ latet ex poʳ. iō expō d̄r d̄cla ratio t'ini minꝰ noti ꝑ magis notū ⁊ non ē ꝓba° a ꝑori nᶜ a posteriori nᶜ a ꝯdic° sed ab eq°. ❡ Hec aūt ꝓba° fit ꝑ ꝑiacētē ⁊ ul'ez ne gatiuā sibi corriidentē ut ista ois hō currit sic expoʳ hō currit ⁊ nihil ē hō q̄n illō cur rat ḡ ois hō currit. ❡ Aduerte ulterius ꝙ ꝓpō ul'is aᵘᵃ 4ʳ pōt ꝓbari. s. a ꝑori a poste riori ab oppōito ⁊ ab eq°. A ꝑori sic omne

55

aial rōale ē disciplinabile ois hō ē aial rōle g ois hō ē disciplinabilis . A posteriori iducue pbari pōt p sua singl'ia ⁊ i fine deb3 addi ⁊c de singl'is ; sed adhc ut aea sint singl'ia alic9 ul'is op3 q habeāt p̄ta sinonia cū p̄tū debet eē ul'e ⁊ ib3 pa''c ciusdē d̄ptis signis ⁊ uoce sig a noia distri ua ⁊ pnoia demon ua . Ubi gīa singl'es isti9 ois hō ē aial sūt ic iste hō ē aial ⁊ iste hō ē aial ⁊ nō t'lia illō risibl'e ē aial aut ic hō ē sba aiata sensitia q̄uis eq/ ualeāt . Ex opposito pōt sic pbari ois homo ē quāt9 ē ūa q3 ødicm ē f'l'm . s . hō non ē q̄t9 q3 tūc hō nō sufficeret ridere nec exercere aes opatiōes hois g ista ē ūa ois hō ē quant9 .

4° ptigit expoibl'r pbari p p̄iacentē ⁊ ul'e3 negatia3 sibi corrn̄dentē . ⁊ h̄ ē mo9 magis usitat9 . frequēter . n . g̃ue ē iuenire mem pro bandi h9 ul'es ppōes a pori cū lateat i plu rib9 casū . Difficile ē pbare a posteriori per singularia q3 stat ul'e3 eē notā qual3 singl'i exn̄te ignota loquēdo de noticia distīcta ut ia ois mula ē steril' . stat etiā e3 qualib3 sin gulare eē tibi notā ul'i exn̄te ignota ut si so lu3 sint tres eq . s . a b c quos uideas currē nescis tñ ipos eē oēs equos tūc tu scis q̄l3 singl'e3 isti9 ul'is ois eq9 currit ⁊ tamen tu nescis iam ul'e3 tu nescis istos eē oēs equos Stat etiā ul'e3 eē necam qual3 singl'i exn̄te ptingēti ut ia ois hō ē aial ⁊ e3 nm al' exn̄s i a domo ē asin9 posito q hodie sint homies cras uero asini . Stat ul'e3 esse possibilem qualib3 singl'ari exn̄te ipossibili ut omne aial exn̄s i a domo ē asin9 pōito q sint ho/ mines solū i a domo . ⁊ e3 stat ul'e3 eē ipos/ sibilē qual3 singl'ari exn̄te possibili ut pat3 de istis omne aial desinit esse ois hō corrū/ pitur . utriq3 istor ødictoriorum ē uer hoc clare desinat a magro i loco magna i caa de suppōe psonali . sunt aūt introducta hic ad declarandū q ul'is nō puertit cū suis singu larib9 . ⁊ etiā ut ødaret unū cor m magri in lio posterior sup io textu Est aūt aa p̄gnos cere q multos latet . Probare etiā ex ødic° obscur ē frequēter cū ptigat illō eē minus notū . cū aūt pba° de equo p exponētes sit p notiora semp g hc pba° magis usitata ē.

¶ Dubiū ē cca pmā p°nē que ē omne quod fuit ē q3 uidet f'l'a cū sequat ōe qō fuit est g tm qō ē fuit . p3 pn̄a ab ul'i ad exclusiuā de finis trāspōitis ⁊ tñ pn̄s ē f'l'm ut p3 p ex/ ponētes g ān̄s ē f'l'm . Dubitat psil'r circa 2am p°ne3 que ē ista Omne qō nō fuit ē cu3 sequat omne qō nō fuit ē g tm qō ē nō fuit pn̄s ē f'l'm ut p3 g ⁊ ān̄s . Ad hec sunt due opiniōes Una dicit q sbm illi9 ul'is solum suppōit p eo qō ē ppt uerbū pncipale p̄ntis tpis sine aca apliatiōe ⁊ tc exclu na sibi cor rn̄dens ē ista . s . tm qō fuit ē cesar fuit ergo cesar ē ⁊ sic exclu ua sibi corrn̄dēs ē ia tm ēs ē qō fuit . ⁊ sic utraq3 ē uera .

¶ Alia opi° uult q sb li tīno iclusō in li ēe liceat descēdi i ordie ad illō uerbū fuit ⁊ sic ista ē f'l'a q3 sc' bm eā omne qō fuit est cesar fuit g cesar ē ⁊ sic exclu ua sibi corrn̄dens ē falsa . s . tm qō fuit ē. ¶ Paul9 aūt pgu i du biis suis i 2a pte pncipali ubi agit ō pbatio nib9 tīnor ptinētiū ⁊ iptinētiū i litatiōe io etiā a puertibili ad reliqm ē bōa pn̄a dicit q li ēs iclusū i li omne suppōit copl'etiū p eo q fuit ⁊ ē iō nō suppōit apliatie q3 nō distribuit3 suppōit . Hoc idē uult magr q3 hc ē melior. Ex his pat3 q ia ē pcedēda bm magrm cesar fuit ⁊ ia ē negāda cesar ē quod fuit q3 in pa stat apliatie . in 2a uero nō ⁊ ideo implicat sil' q cesar ē ⁊ q cesar fuit . Sil'r ia ē pcedē da cesar ē p̄terit9 ⁊ hc ē negāda cesar ē qō ē p̄teritū . ⁊ p h° p3 solu° ad illō arm qō solet fieri Omne qō fuit ē cesar fuit g cesar ē ne gat pn̄a q3 mior deb3 eē cesar ē quod fuit ⁊ tunc negatur minor .

¶ Propō officiabil' ē dux queda . n . ē c° de3 uel oīo ifiniti mēi definat tio mōli c9 sunt possibile ipossibile necm ptingēs uer ⁊ f'l'3 i sensu pposito . Alia ē cui9 dictū defiat tio pcernente actū mētis c9 sunt ista scio credo dubito pgnosco . ⁊ pba° ei9 ō3 officiatio q3 ē explicatio ppōis habētis officiū ōfinandi tota ppōe3 sicut sunt tīni mōles ⁊ tīni pcer nētes actū mētis . Officiātes aūt ppōnes dicūtur exprimētes officiū ppōis officiabilis Hec aūt pba° fit sic ut ia necesse ē deū esse pbat hc ē neca de9 ē que adequate sigt deū eē g nece ē deū eē . ⁊ hc pba° ē a posteriori .

¶ Aduerte ulteri9 q alique ad has reducunt

ꝓpōes de sensu ꝯpōito rōe istoꝝ tīnoꝝ ꝑ se
⁊ ꝑ ac°. unde iª ꝓpō ꝑ se hō ē aīal ē officia/
bilit ꝓbāda sic hᶜ ē ꝑ se hō ē aīl que adequa
te sigt hoīez eē aīl ğ ꝑ se hō ē aīal. silr iª ꝑ
accñs hō ē alb° ē officiablr ꝓbāda sic hec est
ꝑ ac° hō ē alb° que adequate sigt hoīez esse
albū ğ ē ꝑ ac° hō ē alb°. Lōsilr dicať ō istis
tīnis ꝑ se p° ꝑ se nō p°. unde iª ē ꝑ se p° hō ē
risibił ꝓbať sic hᶜ ē ꝑ se p° hō ē risibilis que
adequate sigt hoīez eē risibilē ğ ꝑ se p° hō ē
risibił. silr iª ꝑ se nō p° sor. ē risibił ꝓbať
sic iª ꝓpō ē ꝑ se nō p° sor. ē risibił que ade/
quate sigt sor. eē risibilē ğ ꝑ se nō p° sor. est
risibił. Aliq tñ ꝓbāt alr istā ꝑ se p° hō est
risibił sic dicētes. risibile ꝯpetit hoī non ꝑ
alteꝝ ⁊ cuilz alři ꝑ ipuz ğ ꝑ se p° hō ē risibił
¶ Descriptibił ꝓpō ē 2ª quedā .n. ē in qua
tīº ꝯcernēs actū mētis ōtinat īꝯplexū ꝩble
qō nō ē sigtū ꝯplexi ut ꝯgnosco sor. Alia ue
ro ē in qua tīnº ꝯcernēs actū mētis detinat
inꝯplexū ꝩbale qō ē sigtuz ꝯplexi ut scio a
ꝓpōez. Hec ꝓbatio dicta ē ōscrip° nō qdez
itelligēdo ꝑ ōscriptionē oīōez ꝯpōitā ex ge
nere ⁊ ꝓprio sed denoīatione rei. ipa eiz de
noīatio ōr ōscriptio ut dicit magr: Hec ꝓ/
batio sic fit ut h cognosco sor. ꝓbať ꝯgnos/
co aliqd ꝯgnosco sb rōe qua sor. h° aūt scio
a ꝓpōez. ꝓbať sic scio aliqᵐ sigtū a ꝓpōis
ꝙ scio adequate sigre ꝑ a ꝓpōez ğ scio a pro
pōnez ¶ Aduerte ulteri° ꝙ iª uerba scio
credo dubito nō pñt nisi detinare ꝯplexū ex
plicite uel iplicite. unde nō bñ ōr scio sortē
sed aª ꝩba ꝯcernētia actū mētis ut itelligo
ꝯgnosco pñt idifferēter detinare ꝯplexuz ⁊
iꝯplexū. nā idifferēter possuz dicē ite° sor.
⁊ intelligo a ꝓpōez ¶ Necessario pōt su/
mi 2ʳ .s. aduerbialr ⁊ noīalr. noīalr sūptū
ē casº datiui ⁊ ablatiui ⁊ habz ꝓbari resolu
biliter. Aduerbialr uero sumptū nullius
casus ē ⁊ habz ꝓbari expōiblr ut in ꝓpōito
.s. ꝑ ꝑmā piacentē. ⁊ 2ª ꝑ oppōitas qualitaˢ
ut iª nec° de° ē expōiť sic de° ē ⁊ nō pōt esse
qn de° sit ğ nec° de° ē. silr ꝯtingēter ꝓbať
expōiblr ꝑ ꝑmā adiacentē ⁊ 2ª ꝑ oppositas
qualitaˢ ƀᵐ exigētiā uerbi ut ꝯtigēter tu es
ꝓbať sic tu es ⁊ pōt eē ꝙ tu nō es ğ ꝯtigenť
tu es. Huiº aūt ꝓbatiōis rō ē qꝛ ƀᵐ phūm

2° meᶜᵉ. nec° ōr eē aliqd uel nō eē qꝛ nō pōt
alr se hīe iō i pª iducať eē uel nō eē. in 2ª ꝩo
nō posse alr se hīe. oppōito° dicať ō ꝯtigēť.
¶ Aduerte ulteri° ꝙ nega° nō ꝑcedit li ne/
cessario uel ꝯtingēter adhᶜ ꝓbať expōiblr
ut nec° chiª nō ē ꝓbať sic chiª nō ē ⁊ nō pōt
eē qn chiª sit ğ ⁊c ⁊ 2ª exponēs equalz huic
⁊ nō pōt eē qn chiª sit. silr dicať ō ꝯtigenť
ut ꝯtingēter añxps nō ē expoʳ sic añxpus
nō ē ⁊ pōt eē ꝙ āticristº sit ğ ⁊c. Si ꝩo ne/
ga° ꝑcedit li nec° uel ꝯtingēter nō expōiť sz
ꝓbať ꝑ ꝯdicᵐ ꝩbi gřa uolo ꝓbare istā non
nec° chiª ē. dicā sic iª ē fřa nec° chiª ē que cō
tradicit illi nō nec° chiª ē ğ iª ē uera: Silr
ō ꝯtingēter ut si uolo ꝓbare illā nō ꝯtigenť
sor. saluabiť. dicā iª ē ꝩa ꝯtigēť sor. saluabi
tur que ꝯdicit illi ğ iª ē fřa ¶ Dubitatur
cca 2ªᵐ ꝯºnēz que ē iª aīa tua nec° ē ⁊ tamē
ꝯtigēter aīa tua ē qꝛ exponēs pᵉ ꝑtis uideť
ꝯdicē uni exponēti 2ᵉ ꝑtis. naz pª ꝑs ꝓbať
resoluiť sic h° nec° ē ⁊ h° ē aīa tua ğ nec° aīa
tua ē. adhᶜ pª resoluēs ꝓbať expōiblr sic h°
ē ōmōstrata aīa tua ⁊ nō pōt eē qn ista sit de
mōstrata aīa tua ğ ⁊c mō hᶜ 2ª exponēs ꝯdi
cit huic pōt eē ꝙ aīa tua nō sit que est expo/
nens 2ᵉ ꝑtis ꝯºnis ut patet quare ⁊c.
¶ AD Hec rñdeť dittēdo alios uana lo/
quētes ꝙ ē dřa dicē aīa tua nec° ē ⁊ dicē aīa
tua ē. pª .n. ē ꝩa ⁊ 2ª fřa. pª habz ꝓbari p°
resolubilr sic h° nec° ē ⁊ h° est aīa tua ğ hoc
nec° ē. adhᶜ pª resoluēs habz ꝓbari exponi/
biliter h° ē ⁊ h° nō pōt eē ōmōstrando aīam
tuā ğ h° nec° ē. ꝙ 2ª exponēs sit uera pz qꝛ
ꝯdicᵐ ē fřz h° pōt nō eē qꝛ aīa tua ē icorrup
tibił iō fřz ē ꝙ possit nō eē. 2ª uero ꝓpoº
nec° aīa tua ē ē fřa. qō ꝓbať sic aīa tua ē et
nō pōt eē ꝙ aīa tua nō sit ğ ⁊c. mō 2ª expo/
nēs ē fřa qꝛ ꝯdicᵐ ē ueꝝ .s. pōt eē ꝙ aīa tua
nō sit qō pz qꝛ habz ꝓbari officiabiliter sic
hᶜ ē possibił aīa tua nō ē que adequate sigt
aīaz tuā nō eē ğ pōt eē ꝙ aīa tua non sit. mō
officiātes uere sunt ergo ⁊ officiata ¶ Hoc
ꝑmisso formalr rñdeť ꝙ una exponēs priᵉ
ꝑtis ꝯdicat uni exponēti 2ᵉ ꝑtis. ⁊ cū ōr pª
ꝓbať resolublr. ꝯcedo ⁊ ꝙ pª resoluens ex
poniť ꝯcedo sed 2ª exponēs non ē iª assigta
.s. ⁊ nō pōt eē ꝙ aīa tua nō sit sed ē iª ⁊ hoc

nō pōt nō eē . mō ista ē ꝟa licꝫ iª assigta sit
fl'a . nꝫ huic h° nō pōt nō eē ꝯdicit iª expo/
nens alti⁹ ptis.s.pōt eē ꝙ h° nō sit imo stāt
sil' quare ꝛc. ¶ Et nō bn̄ ƀ q̄ꝛ aliq̄ ignoran
tes logicā h magnā itricationē faciūt nesciē
tes q̄d dicāt quare meli⁹ fore putaui cor̄
dicta in p̄sentiarū non recitare .

¶ Cōpatiu⁹ ḡdus ꝯpabiliter sumptus pōt
sūmi 3ʳ aut cū magis aut cū min⁹ aut cum
eque . si sūmaꝬ cū magis expoʳ sic . ḡd⁹ cō/
patiu⁹ cui equalꝫ ut dicēdo tu ē magis for
tis q̄ pl'o expōitur sic tu es fortis plato ē
fortis ⁊ plato non ē ita fortis sicut tu ḡ tu
es magis fortis q̄ plato . Si sūmatur cum
min⁹ expōitur eīi sicut ꝯpatiu⁹ excepto ꝙ
ꝉmin⁹ a quo ꝯpatiōis i 3ª expōita expōitur
a pte añ i recto ⁊ ꝉmin⁹ ad quē a pte post in
obliquo ut dicēdo tu es min⁹ fortis q̄ pl'o
expōitur tu es fortis plato ē fortis ⁊ tu nō
es ita fortis sicut pl'o ḡ ꝛc. ¶ Si sumaꝬ cuꝫ
eque adh̄ 2ʳ . aut cū p̄sōiōe aut nō . si cū p̄cisi
onē tūc iª tu es fortis sicut pl'o exponiꝬ sic
tu es fortis pl'o ē fortis ⁊ neuter illorū est
fortior a° ḡ tu es ita fortis sicut pl'o . Si
ꝟo nō expōiꝬ sic dicit magr si tu es fortis
pl'o ē fortis ⁊ pl'o nō ē fortior te ḡ tu es ita
fortis sicut pl'o . solū ḡ iste mo⁹ ultim⁹ ē ad
ppoᵐ magri . siue ḡ equalē fortitudinem
habeas cū pl'one siue maiorē isto° diceres
tu ita fortis sicut pl'o . ¶ Rō autē quare per
tres exponētes pbeꝬ ꝯpatiu⁹ ḡd⁹ ē iª quia i
omni ꝯpatiōe req̄riꝬ . p° ꝙ res i qua fit ꝯpa°
pticipeꝬ ab utroqꝫ ꝉmino ⁊ ppt h° pōiꝬ pª et
2ª exponēs . 2° ꝙ pticipeꝬ ab uno ꝉio magis
uel min⁹ uel eque . ⁊ ppt h° poʳ 3ª exponēs

¶ Dubiū grāde ē circa 3ªᵐ ꝯ°nēꝫ q̄ꝛ uidetur
fl'a . s . ego sum ita sapiēs sicut tu ⁊ deus q̄ꝛ
quero quō suppōit illō copulatū tu ⁊ de⁹ di
uisiue aut colᵘᵉ . si p° equalꝫ isti coᵘᵉ fl'e ego
sum ita sapiēs sicut tu ⁊ ego sum ita sapiēs
sicut de⁹ . si uero colᵘᵉ 3ª exponens ē fl'a . s .
nō tu ⁊ de⁹ estis sapiētiores me q̄ꝛ ꝯdicᵐ est
uerū . s . tu ⁊ de⁹ estis sapiētiores me . ⁊ cū di
cit magr ꝙ seq̄tur ḡ tu es sapiētior me non
arguit ad ppoᵐ q̄ꝛ tūc teneꝬ disiue ⁊ ita nō
uniformiter tenereꝬ i expōita ⁊ i exponēte .
Ad h° arᵐ dicūt q̄dā ꝙ teneꝬ colᵘᵉ . ⁊ ad arᵐ
q̄n dicit quō teneꝬ i neᵘᵃ in exponēte . dī ꝙ
disiue cū i ꝯdicª aᵘᵃ teneaꝬ disiue ƀᵐ magi
strum . ⁊ cū dicis nō arguiꝬ ad ppoᵐ . negat .
non . n . ē op⁹ ꝙ si expōita teneaꝬ colᵘᵉ ꝙ silr̄
teneaꝬ i exponētib⁹ . Alii dicunt ꝙ in neᵘᵃ
exponēte nec coᵘᵉ nec disiue teneꝬ . ⁊ rō ē q̄ꝛ
tūc nō copulatiōis nō remanꝫ i ui e⁹ . ideo nō
disiue nec colᵘᵉ teneꝬ . In ꝯdicª uero aᵘᵃ bn̄
teneꝬ disiue . hec sbtilior ē . ¶ Cōtra has du
as r̄nsiōes arguiꝬ q̄ꝛ quero utrū dicēdo tu
⁊ de⁹ estis sapiētiores me tenendo colᵘᵉ sit
uera uel fl'a . si ꝟa ḡ iª ē fl'a ego sum ita sa
piēs sicut tu ⁊ de⁹ . pbaꝬ ꝯña q̄ꝛ ex illa tu ⁊
de⁹ estis sapiētiores me seq̄Ꝭ ꝯdicᵐ isti⁹ ego
suꝫ ita sapiēs sicut tu ⁊ de⁹ ut pꝫ exponēdo
ip̄aꝫ q̄ꝛ expōiꝬ sic tu ⁊ de⁹ estis sapiētes ⁊ e°
sum sapiēs ⁊ ego nō sum ita sapiēs sicut tu
⁊ de⁹ quare ꝛc . Si uero dicit ꝙ ē fl'a . ꝯtra
arguo sic De⁹ ē sapiētior me ḡ tu ⁊ de⁹ estiꝬ
sapiētiores me . tenēdo colᵘᵉ pbaꝬ ꝯña q̄ꝛ ꝙ
p se sūptum aliquo meli⁹ ē . illō idē cū altero
meli⁹ ē sine iª ābo meliora sint ut pꝫ p ph'm
i 3° top . q̄ dicit ꝙ nō bōa bōis nihil phibet
magis eligēda eē ut beatitudiēꝫ ⁊ ad aliq̄d
aliud q̄ō nō ē boᵐ iustiª fortitudie . ubi uul
plīs ꝙ cū beatitudo sit melior ⁊ magis eli/
gēda q̄ iustiª ⁊ fortitudo . ⁊ adh̄ beatitudo
cū aliquo nō bono ista duo sil' magis eligē
da sunt q̄ꝛ adh̄ meliora sunt ḡ si de⁹ ē sapi
entior me de⁹ ⁊ tu sil' estis sapiētiores me
Ideo credo in rei ꝟitate ꝙ ꝯ° sit fl'a sed di/
cendū ꝙ magr nō loq̄tur ƀᵐ opiniōēꝫ ppaꝫ
Nā ip̄e dicit i ultio nōto isolubiliū ꝙ pti lo
cut⁹ ē ƀᵐ opinionē ppaꝫ ⁊ pri ƀᵐ opiniōem
alior̄ . Nā ꝯdicᵐ isti⁹ tu ⁊ de⁹ estis sapiētio/
res me tenēdo colᵘᵉ q̄ō daꝬ p negatiōēꝫ p̄po
sitā sigt̄ disiue ꝙ tu non es sapiētior me uel
de⁹ nō ē sapiētior me ⁊ hoc ē ꝯdicᵐ illi⁹ tenē
do disiue . sed sigt̄ ꝙ nō ista duo sil' sunt sa/
piētiora me q̄ō ē fl'm . imo iª duo sil'r sapiē
tiora sūt me . pbabl'r tñ ml'totiēs tenui oᵐ

¶ Cōpatiu⁹ ḡdus potest 2ʳ sūmi . s . pprie ⁊
i ppꝛ . Im ppe sūitur q̄n sumiꝬ cuꝫ abusione
que abusio fit 4ʳ ut scis ex ḡmatica . s . for/
mationꝫ sigtiōe pticipatiōe ⁊ ꝯstructiōe . po/
tissimū tñ fit abusio i sigtiōe ⁊ pticipatione
Participatiōe q̄n qualitas ꝯpati ñ pticipaꝬ

ab utroq; fino ut deus ē melior dyabolo et
istud mare ē dulci⁹ illo. Sigtiōe aūt qñ nō
sigt pl⁹ suo pōitiuo ut senior p senex; aut
quādo min⁹ sigt ut sbtristior .i. paꝝ tristis
aut quādo sigt ꝯriū ut istud fel ē dulci⁹ illo
Prope uero sumit sine aliqua abusione .s.
quādo sigt pl⁹ suo positiuo ꝛ pticipatur ab
utroq; extrēo. In ppōito magr loqtur de
ꝯpatiuo ppe sūpto ꝛ ꝯpatiu⁹ gd⁹ ppe sūpt⁹
expōitur p tres exponētes quaꝝ 3^{a} ē p po/
sitiuū ꝯpablr sumptū ego sum fortior te e°
sum fortis ꝛ tu es fortis ꝛ tu nō es ita for
tis sicut ego g ꝛc. Hui⁹ aūt pbationis rō
assigta ē s ō pōitio ꝯpablr sumpto.
Dubiū ē circa 3^{am} ꝯ°nem que ē ego sum
scior te ꝛ deo q2 illud copulatū te ꝛ deo aut
tenet diuisiue aut collectie. si disiue equalz
isti coplatiue fle ego sum scior te ꝛ ego suz
scior deo. si uero tenet collectie 3^{a} exponens
ē fla .s. nō tu ꝛ de⁹ estis ita scientes sicut e°
Et cū dicit magr g tu es ita sciens sicut ego
nō arguit ad ppositū q2 tūc teneret disiue
ꝛ ita nō uniformit teneret in exponente ꝛ
expōita. Ad h° dicat pcise sicut ad dubium
motū 3 3^{am} ꝯ°nez pōitiui ꝯpablr tēti uiō s.
Suplatiu⁹ gdus duplr sumit .s. abso/
lute ꝛ respectie. ex^{m} pmi ut sor. ē fortissi⁹
ex^{m} 2' ut sor. ē fortissim⁹ illoꝝ. p° sūptus
expōitur p duas exponētes ut sic sor ē for/
tis ꝛ sorte nihil pōt eē forti⁹ i sua latitudie
g sor. ē fortissim⁹. Si uero sumat respectie
adhc duplr .s. pōitiue ꝛ negatie. pōitie sūpt⁹
expōitur p tres exponētes. duas i qb⁹ extre
ma ꝯpatiōis ꝯueniūt ꝛ 3^{am} negatiuā de po
sitio ꝯpablr sumpto ut sic tu es fortis et
isti sunt fortes ꝛ nō aliquod istorū ē ita for
te sicut tu g tu es fortissim⁹ illoꝝ. ꝛ dicitur
pōitiue accipi tūc q2 p excessum alioꝝ accipi
tur. Negatie uero sumpt⁹ expōitur p nega
tiuā sui ꝯpatiui ut sic tu es fortis ꝛ isti sūt
fortes ꝛ nō aliqō istoꝝ ē fortior te g tu es
fortissim⁹ istoꝝ. ꝛ dicit negatie accipi tunc
q2 p nō excedi ab aliis accipit. ꝛ isto° pl'ib⁹
pōt ꝯuēire suplatiu⁹ gd°. In ppōito loqtur
magr ō suplatio respectie tēto siue positiue
siue negatie teneat; ꝛ h⁹ pbatiōis rō assig
ta ē i ca° de positio ꝯpabiliter tento;

Dubiū ē circa 4^{am} ꝯ°nez magistri que ē
aliqō illoꝝ ē maxi^{m} illoꝝ ꝙ nō ē maximus
illoꝝ q2 seqtur ꝙ duo ꝯdic^{a} sūt sil' uera q2
hec ē uera nihil ē maximū illoꝝ qō non est
maxi^{m} illoꝝ ꝛ hec ē ꝯdic^{a} illi⁹ aliqō maxi^{m}
illoꝝ g si 1^{a} ē xa opz ꝙ duo ꝯdic^{a} sint siml'
xa. ꝯña nō ꝛ mior etiā pz .s. ꝙ 1ª sint ꝯdic^{a}.
q2 ul'is ne^{ua} ꝛ pticularis a^{ua} de ꝯsil'ib⁹ sis
ꝯdicūt. a^{ur} pbat .s. ꝙ 1ª negatia sit xa nihil
ē maxi^{m} illoꝝ qō nō ē maxi^{m} illoꝝ ꝛ argui
tur Omne maxi^{m} illoꝝ ē maxi^{m} illoꝝ ergo
nihil ē maxi^{m} illoꝝ qō nō ē maxi^{m} illorū.
ꝯña pz q2 arguit ab expōita ad unā suarum
exponētiū ꝛ añs ē uerū eo ꝙ una ul'is a^{ua}
in qua idē ptur de se ipo g añs ē uerꝝ qua/
re ꝛc. Ad hoc ar^{m} diuersi diuersa respōdēt
Et qdā uolūt ꝙ ꝯcludat Magr tñ i sophis
matib⁹ suis ad hoc ar^{m} rñdet i sophismate
44°. ꝛ dicit. Dubiū ē ꝙ 1ª stāt sil' aliquid ē
maxi^{m} illoꝝ qō nō ē maxi^{m} illoꝝ ꝛ nihil ē
maxi^{m} illoꝝ qō nō ē maxi^{m} illoꝝ dato ꝙ i
p^{a} referat illū tminū maxi^{m} ꝛ nō illū tinuz
aliqd. ꝛ i 2ª refert illū tinū nihil seu li ens
iclusum i li nihil. ꝛ ita quelibz illaꝝ ppōnū
pōt idifferēter ꝯcedi uel negari. sed ꝙ rela/
tiua pñt referre diuersa accidētia. ꝛ sic paz
ꝙ illa nō ꝯdicit nisi referat idem. Differt
duplr pōt sūmi .s. positie ꝛ negatie. Pōitie
sumitur qñ extrēa possunt sil' eē que sigfi
cat dīam. ꝛ tūc expoitur sicut dicit magr p
tres exponētes. duas a^{uas} ꝛ 3^{am} ne^{uam} ut
sor. differt a plone. Et rō hui⁹ pbationis
ē q2 ex quo pōit extrēa sil' eē in p^{a} sigt unū
extremū eē. in 2ª sigt aliud. in 3^{a} xo negat
unū extremū ab alio iter que sigt dīam
Negatie uero sūitur qñ negat tm unum ex
tremū ab alio dato ꝙ nō sint siml' extrema
ꝗ sic ꝯcedit ꝙ sor. senex differt a se ipo puēo
q2 sor. senex non ē puer ꝛ tñ nō ē sil' sortes
senex ꝛ sortes puer ꝛ illo° non loqt magr i
ppōito sed p°. Aduerte ulteri⁹ ꝙ aliud
ꝛ nō idē i neutro gñe dicūt diuersitatē essen
cialē sed ali⁹ ꝛ nō idē i masculio gñe dicunt
diuersitatē accñtalē. Ideo iux h° cōceditur
in diuinis pater ē ali° a filio. nam pma ps
pbatur sic pater ē ꝛ fili⁹ ē ꝛ pater nō ē fili⁹
ꝛ hoc ē uerū. 2ª uero pbatur q2 oppositū ē

57

ftm.s.pater ē aliud a filio quē ꝓbatur sic ī pater ē ꝛ fili⁹ ē ꝛ pater non ē eadē res que ē filius ꝛ hoc ē falsū. ideo ꝯcedit i diuinis ꝙ pater ē idē filio ꝛ pater non ē idē filio tenē do li idē i pma i neutro gñe ꝛ in 2^{a} i mascu lino ideo non cōtradicunt.

TANTUM dupl'r sumit. s. relatiue ꝛ exclusiue. ex^{m} pmi ut q^{m} uidet sor. tantū uidet pl'o. li tm̄ refert ad li q^{m}. ex^{m} 2^{i} ut tā tuȝ sor. currit. 2° accipit in ꝓpōito ꝛ nō p^{o} Et affirmatia exponitur p duas ꝓpōnes p p̄iacētem ꝛ ul'em negatiaȝ sibi corrn̄dētem. cui⁹ rō ē q2 in tali ꝓpōne ex^{ua} rōne note exclusionis affirmat s̄biectū de p̄dicato ꝛ reo/ uetur ab oppōito s̄biecti aut oppōitū p̄dicati remouet a s̄biecto p p̄iacentē fit pmū. p nega tiuam fit 2^{m}. Negatia uero expōitur p p̄ia centē ꝛ affirmatiuā corrn̄dentē. cui⁹ rō ē q2 in i^{a} negatur p̄dicatū a s̄biecto ꝛ ōndit affir mari de oppōito s̄biecti aut oppōitū p̄dicati affirmat de s̄biecto. p pmā fit p^{m} p 2^{am} 2^{m}.

Aduerte ulteri⁹ ꝙ nō exclusiōis facit tres ordies ꝓpōnuȝ s̄m magistrū. quādo. n. p̄ce/ dit totā ꝓpōem facit ex^{uam} pmi ordis. qñ x̄o cadit iter s̄biectū ꝛ p̄tum facit exclusiuā 2^{i} ordinis. qñ uero cadit iter ptes predicati facit ex^{uam} 3^{ii} ordis. ex^{m} pmi tm̄ sortes ē hō. ex^{m} 2^{i} sor. ē tm̄ hō. ex^{m} 3^{ii} sor. ē animal tm̄ risibile. ꝛ exponitur ois ex^{ua} cuiuscūq3 ordis sit p p̄iacentē ꝛ negatiuā sibi corrñdē tem. Paul⁹ aūt pzn. s. modos exclusiuaꝝ. Exclusiuā. n. pmi ordis uariat dupl'r. q2 ul' nō exclusiōis cadit sup totā ꝓpōnē ut dicēdo tm̄ sortes currit ꝛ tūc expōitur more magri p copl'atiuā sic sor. currit ꝛ nihil non sortis currit ḡ tm̄ sor. currit. uel nō exclusiōis ca/ dit tm̄ sup s̄biectū ꝛ nō sup totū ꝛ tūc expōi tur sic p copulatū sor. ꝛ nihil nō sortis cur/ rit ḡ tm̄ sor. currit. Et differunt isti modi ab iuicē q2 s̄m illū ꝯcedit i^{a} ꝯo tm̄ sor. currit ꝛ nō tm̄ sor. currit dato ꝙ li tm̄ cadat supra s̄bm i p^{a} in 2^{a} x̄o s̄ totū. Addit etiā aliuȝ modū ex^{ue} de quo magr nō fecit mētionem cū nō sit usitat⁹ qñ. s. nō exclusiōis cadit in ter ptes s̄biecti ut sor. tm̄ disputās placȝ ꝛ ex pōitur sic sor. disputās ꝛ nō plȝ. ꝛ sic qnq3 mōis uariat exclusiuas affirmatias. ꝛ sūt

aliī 4^{or} mōi ī ne^{tis} ꝓpōib⁹ negatiōe sequēte notā exclusiōis. Aduerte ulteri⁹ ꝙ quādo dictio ex^{ua} cadit s̄ tmū nūi pl'is pōt expōi dupl'r. s. p notā ifinitātē ꝛ p notaȝ pl'itatis ut tantū xii sūt apl'i exponi pōt sic. xii sunt apl'i ꝛ n^{a} nō xii sunt apl'i ḡ ꝛc ꝛ sic ē falsa. aliter sic xii sunt apl'i ꝛ nō pl'es ꝙ xii sunt apl'i ḡ tantū xii sunt apl'i ꝛ sic ē uera.

PRETER 4^{r} sumit. uno° $nega^{ue}$ ꝓ sine ut sor. pōt leuare a lapidē p̄ter auxiliuȝ pl'onis. i. sine pl'one. aliqñ tenet additiue ut cū dr̄ opȝ soluere x libras p̄ter expensas. i. ultra expñas. aliqñ s̄bstractiue ut dicēdo 4^{or} p̄ter unū sunt tria sens⁹ ē ꝙ si a 4^{or} remōea tur unū sunt tria. $4°$ exceptiue tūc excipitur ps sensitia ab a^{l}° 10° ul'i. Nisi dupl'r. u^{ce} ꝯdiciōl'r ut dicēdo nisi tu es aial tu nō es hō sens⁹ ē si tu nō es aial tu nō es homo.

Aduerte ulteri⁹ ꝙ ad exceptiaȝ 4^{or} req/ ritur. s. illō a quo fit exceptio qō est p̄tum. dictio excipiēs ꝛ ps ex̄ capta. ꝛ ē ꝓpa ꝛ im/ ppria. Ad ꝓpo^{m} duo reqrūtur $p°$ ꝙ illud a quo fit excep° stet ꝯfu^{e} dis^{ue} mobl'r. $2°$ ꝙ ps ex̄ capta sit tīn⁹ iferior ad illō a quo fit excep° ut dicēdo ois hō p̄ter sortē currit.

Im ꝓpa x̄o ē qñ deficit u^{ca} hōx. ꝯdiciōnuȝ uel oēs. Et ideo ꝯtigit ꝙ iꝓpe $excep^{ue}$ expo nūtur qñq3 p notam pl'ritatis uel aliētatis ut dicēdo sortes nō ē nisi sophista expōitur sic sor. ē sophista ꝛ non aliud ꝙ sophista ḡ ꝛc ꝛ dnēdo nō dedi sor. nisi 4^{or} ōnarios ex pōitur sic sor. dedi 4^{or} ōnarios ꝛ nō plures ꝙ 4^{or} ḡ ꝛc. Dubiū ēca 4^{am} ꝯnem que ē tu nō differs nisi ab asino ꝛ tū nō differs a capra q2 ex p^{a} pte se^{r} oppositū 2^{e}. seqtur eiȝ tu nō differs nisi ab asino ḡ tu differs a ca pra. tenȝ ꝯña a sili tu nō uides nisi sor. ḡ tu nō uides pl'oem. $2°$ q2 ꝯdictoriū pme ptis uidetur uex. s. tu differs nisi ab asi^{o} expōi tur sic tu differs ab asino ꝛ nō differs ab $a°$ ꝙ ab asino ḡ tu differs ab asino. exponen° uere sunt ḡ ꝛ exposita. $3°$ queritur quare i^{a} pma ps tu nō differs nisi ab asino expōa tur sicut dicit magr cum nō expōatur rōne de li differt nec rōne illius note exceptiōnis nisi. Respōdetur ad pmum negatur ꝙ ex illa pte seqtur oppositū 2^{e}. Ad ꝯfirmatiōnem

negatur silitudo q2 li uides ē uerbuз mere
aum nullā negationē includēs, differt auteз
includit negationem ideo non est simile.
¶ Ad 2m dicitur ꝙ illa tu differs nisi ab asi°
ꝛ a nullo alio ꝙ̄ ab asi° ğ tu differs nisi ab
asino. modo 2a exponēs ē falsa q2 opposita
est uera sed ab alio ꝙ̄ asino differs quia a
lone differs. Ad 3m dicit ꝙ illa prima ps
tu nō differs nisi ab asino expōitur sicut di
xit magr tu differs ab asino ꝛ nō differs ab
alio ꝙ̄ ab asino ğ ꝛc ꝛ hoc nō rōne de li dif
fert solum nec rōne note exceptionis solum
sed rōne utriusqз simul.
¶ IN QUANTUM pōt sumi duplr. s.
specificatie ꝛ reduplicatie. pmo° nō exponit
sed describit sic ut ens inq̄ntū ē ens ē sbiectū
in metha°. ens sb rōne qua ens ē sbiectum
in metha°. 2°° expōitur p tres exponētes
scilз duas absolutas ꝛ 3am ꝯdicōtaз ut sor.
inq̄ntū hō ē risibilis expōitur sic sor. ē homo
ꝛ sor. ē risibilis ꝛ si aliqd ē hō illud ē risibile
ğ sor. inq̄ntū hō ē risibilis. ¶ Tres autē cōiter
assignitur reduplic. s. iq̄ntū ɓm ꝙ ꝛ put.
¶ Immediate sumit duplr. s. noialr ꝛ aduer
bialiter. pmo° idē ē ꝙ sine me° ut imediate
sunt ptes in ꝯtinuo. s. sine medio ꝛ ita non
sumitur in ppōito. 2° uero mō pbat expo
nibiliter more magri. s. p adiacentē ꝛ nega
tiuā sibi corrñdentē ut imediate añ a istās
tu fuisti expōitur sic añ a tu fuisti ꝛ nulluз
fuit instās āte a qn inter illud ꝛ a tu fuisti
ğ imediate āte a tu fuisti. huiº pbatiōis rō
ē q2 ppō de imediate asserit duo. asserit. n.
ppōēз ꝯiacentē ꝛ aliā negatiuā rōe de li ime
diate ¶ Aduerte ꝙ ois ppō de imediate af
firmatiua ꝯuertitur cū una affirmatiua de
infinito ut si imediate āte b tu fuisti ifini/
tum ppinqз ad b tu fuisti ꝛc.
¶ Aduerte pmo ꝙ ppōēs de icipit ꝛ ōsinit
nō pprie exponūtur; Cuiº rō ē q2 ab expo
nētibº ad expositā ē bona ꝯña sed a ppōne
de icipit ꝛ desinit ad exponētes nō ualз ꝯña
Nō. n. ualз sor. icipit eē ğ nūc non ē ꝛ imedia
te post hoc erit q2 añs ē uerū ꝛ ꝯñs flm po
sito ꝙ nūc pmo sit sor. ꝛ si magr dicit ista de
bere expōi corrigit se i tractatu ꝯ ꝯñas i caº
7°. Rño ad 2am istantiā ꝯ 2am regulā que ē
est Ab expōibili ad qualibз suar exponē/
tiuз ē bona ꝯña; dicit eiз ꝛ si aliqñ dixi illa
uerba debere exponi nō sum locutº pprie ō
expōne. sed ɓm modū loquēdi sumēdo ex/
pōēз p qualibз pbatione tinor. sed pprie
sumēdo pbat p causas ẋitatis. Incipit eiз
pbat p unā disiūctiuā ꝯpositā ex duabº co/
pulatiuis quar coplatiuar pª fit ex aua ō
pñti ꝛ neua ō pterito ꝛ 2a fit ex neua ō pñti
ꝛ aua ō futuro. Desinit ẋo pbet p unam
disiūctiuā ꝯpositā ex duabº copulatis qua
rum pª fit ex neua ō pñti ꝛ aua de preterito
altera ẋo ex neua ō pñti ꝛ aua ō futo. exm
pmi ut icipit eē a pbat sic nūc ē a ꝛ nō ime/
diate āte hoc fuit a uel nūc nō ē a ꝛ imedia/
te post hoc erit a ğ icipit eē a; pma eiз coa
ōseruit rebº pmanētibº in qbº ē dare pmuз
instās eē. exm 2i ut ōsinit eē a pbat sic nūc
nō ē a ꝛ imediate āte hoc fuit a uel nūc ē a ꝛ
nō imediate post hoc erit a ğ ōsinit eē a; pª
eiз ulr ōseruit rebº successiuis i qbº non ē
dare ultimū instās eē sed pm nō eē ꝛ in rebº
pmanētibº i qbº nō ē dare ultim istās sui eē
¶ Aduerte 2° ꝙ i pm eē ꝛ pm nō eē ultm
eē ultimū nō eē exponūt sicut icipit ꝛ ōsinit
pmū eē expōit sicut icipit p ppōēз de pñti et
remotionē de pterito ut hoc ē pmū instās eē
sor. pbat sic non ē sor. ꝛ nō imediate post hº
erit sor. ğ nūc ē pmū eē sor. ultimū nō eē ex
ponit sicut icipit p remotionē ō pñti ꝛ pōēз
de futuro ut nūc ē nō ultimū eē motº pbat
sic nūc nō ē motº ꝛ imediate post hº erit mo
tus ğ nūc ē ultimū nō eē motº. pmū non eē
expōitur sicut ōsinit p remotionē de pñti ꝛ
pōēз de pterito ut hoc ē pmū nō eē sortis nūc
nō ē sor. ꝛ imediate āte hoc fuit sor. ğ nūc nō
ē pmū eē sor. ultim eē expōitur sicut ōsinit
p pōēm de pñti ꝛ remotionē de futuro ut hº
ē ultimū eē gdº summi pbat sic nūc ē gdus
sūmus ꝛ nō imediate post hº erit gdº sūmº
ğ nūc ē ultim esse gradus summi.
¶ Aduerte ulteriº ꝙ minimū expōit sicut
maximū. pº ẋo sicut ultimū unde dat mi/
nimū ꝙ sic ꝛ minimū ꝙ nō maximū ꝙ sic et
maximū ꝙ nō. exm pi ut hº ē minimū quod
sortes pōt expōit sic hº sortes pōt ꝛ nulluз
minº sed qōlibз maius ğ hº ē minimuз qđ

sortes pōt. exm 2' h° ē minimū qđ sortes ñ
pōt exponitur sic hoc nō pōt sortes nec aliqđ
mi° ergo h° ē minimū qđ sor nō pōt. exm
tertiū h° ē maximū qđ sor. pōt exponitur sic
h° pōt sor. ꝛ nullū mai° ꝫ h° ē maximū qđ
sor. pōt. exm 4' h° ē maximū qđ sortes non
pōt hoc nō pōt sor. nec aliqđ mai° ꝫ hoc est
maximū qđ nō. licꝫ habeat ꝓbatiões tior
maximū ꝛ minimū nō sunt oio eedē ill' de
pmū ꝛ ultimū. sunt tñ multū sil'es ut patꝫ
in tractatu de maxio ꝛ minimo ideo simul
de illis uolui dicere ¶ Aduerte ulterius ꝙ
ablatiu° i ꝯñtia po° i ꝯa ꝓbatur etiaꝫ p cãs
ueritatis p unā disiūctiuā ex ꝯdiciōli causali
ꝛ tēpali ꝯpōitaꝫ ut sole oriēte fit dies ꝓbaꝭ
sic si sol oritur fit dies uel qꝛ sol oritur fit
dies uel qñ sol oriꝭ fit dies ꝫ sole oriēte fit
dies. ꝛ ideo infert 1a 2° nō aliquo hoie cur/
rente tu es asin° nec n° homie currēte tu es
asin° ꝛ nō sequtur nō aliquo hoie currēte tu
es asin° ꝫ non homie currente tu es asinus
quia non equiualet. De hoc aūt dixi h qꝛ
talis ablatiu° ꝓbatur p causas ueritatis si
cut ista de icipit ¶ Aduerte ulteri° ꝙ siue
resolubl'r siue expōibl'r siue officiabl'r siue
ꝯscriptibl'r ꝓbeꝭ ꝓpō. eius ꝯdictoriū ē ꝓba
bile p causas ueritatis.

¶ TOTUS tota totū 2r sur. s. cathece et
sincace. Sincace sumiꝭ qñ p̄cedit totā ꝓpō/
nem ꝛ tūc idē ē ꝙ quelibꝫ ps. Cathece uero
sumiꝭ qñ pōitur iter ptes sbiecti uel p̄dicati
dūmodo p̄cedit aliqđ declinabile ipuꝫ ꝛ tūc
idē ē ꝙ ēs pfectū ꝯpom ex ptib° ꝗtitatiuis:
p°° exponibl'r ꝓbaꝭ ut dicēdo tot° sortes ē
mior sorte ꝛ na ē ps sortis qn ia sit minor
sorte ꝫ tot° sortes est minor sorte. 2° uero
modo non exponitur.

¶ SEMPER 2r sur. uno° simpl'r siue
absolute. alio° respectie nō p omni tēpore
sed ꝫm exigētiā x̄bi ut dicēdo sp fuit homo
2°° sigt ꝙ ōi tēpe fuit hō ꝛ ē x̄a ut pꝫ p ex/
ponētes. s. aliquo tēpore p̄terito fuit hō ꝛ ñ
fuit aliqđ tēp° p̄teritūꝫ qn fuerit hō ꝫ ꝛc.
Si pmo° h° ē fl'a qꝛ sigt ꝙ omni tēpore fu
it hō ꝛ sequtur omni tēpe fuit hō pñs tēp° ē
tēp° ꝫ in tēpe pñti fuit hō. ꝯñs ē fl'm quia i
pñti tēpore nō fuit hō sed hñ ē hō. ia ꝫ ꝓpō

omni tēpe fuit hō ē fl'a qꝛ expōitur sic: aio
tēpe fuit hō ꝛ nō ē uel fuit aliquod tempus
qn tc fuerit hō ergo ꝛc. illa 2a exponens
ē fl'a qꝛ tēp° pñs ē ul' fuit aliquod tempus
ꝛ tñ i i° nō fuit hō sed hñ ē hō. Magister
tangit hos duos modos sbstātiales in tex
tu elige quod placet ¶ AB Eterno sumi
tur 2r. uno° noial'r ꝛc sūt due ptes. alio mō
aduerbial'r ꝓut ē idē ꝙ eternal'r ꝛ sigt idez
ꝙ añ omne tēp° finitū aut post omne tēp°
finitū. p°° ꝓbaꝭ resolubl'r ut ab eterno tu
fuisti ꝓbaꝭ resolubl'r ab h° tu fuisti ꝛ hoc ē
uel fuit eternū ꝫ ab eterno tu fuisti. 2° ꝓ/
batur exponibl'r sic ut āte aliqđ tēp° finim
tu fuisti ꝛ nō ē uel fuit aliqđ tēp° finitū qn
āte illđ tu fuisti ꝫ ab eterno tu fuisti. 2m
uero alios ab eterno sumiꝭ 2r. s. cace ꝛ sin̄ce
cathece idē ē ꝙ unū ēs carens pnci°. sincace
x̄o ē distributiuū tēpale ꝛ redit ad idem.

¶ IN finitū 2r sumiꝭ. s. cace ꝛ sincace. cace
sumiꝭ qñ nō p̄cedit totā ꝓpōnē ꝛ sigt idē ꝙ
ēs sine fine. sincace x̄o sumiꝭ qñ p̄cedit to/
tam ꝓpōnē ꝛ sigt ꝙ quocūqꝫ dato pōt dari
mai° in sinn. In pl'ri x̄o qꝫ ulcūqꝫ datis
ꝯtigit dari pl'a ꝛ sumēdo i°° ꝓbaꝭ sic expōi
biliter. exm i singl'i ut ifinitū corp° ē ꝓbaꝭ
sic aliq̄tū corp° ē ꝛ nō tm qn mai° i° ꝫ ifim
corp° ē. uel al'r sic aliq̄tū cor° ē ꝛ duplum
ad illđ ꝛ triplū ꝛ quadruplū ꝛc i ifim ꝫ ifi/
nitū corp° ē. exm i pl'ali ut ifinita cora sunt
sic ꝓbat aliquot cora sūt ꝛ non tot qn pl'a
ꝫ ifinita sunt corpa. uel al'r sic duo corpa
sunt ꝛ 3a ꝛ 4or ꝛc i ifim ꝫ ifinita cora sunt:

¶ Aduerte p maiori exaiatiōe h° tractat°
ꝙ cū ꝓpōiꝭ tibi aliqua ꝓpō statī debes uidē
an sit mediata an imediata. si imediata nō
pōt ꝓbari qꝛ ad sensuꝫ uel intelm ē p se nōa
ꝛ ꝯ negātes pnci° nō ē ampli° disputandū. si
uero mediata debes uidere an sit aua an ne
gatia. si neua debes ꝓbare p causas x̄itatis
aut p ꝯdicm aut p singl'es ut scpi° dictū est.
si x̄o aua debes uidere an sit caca uel ipoca
si caca uide pm tmū mediatū ꝛ ab eo debes
ichoare ꝓpōis ꝓbationē qꝛ a p° tmo media
to sp ichoāda ē ꝓpōis ꝓba°. ꝛ non p saltum
debes ꝓpōeꝫ ꝓbare qꝛ fiūt multe ꝯscriptio
nes i exponēdo ꝓpōeꝫ nō exponibilem sed

resolubile ut ex uerbi gratia ista ꝓpõ aliquod albũ icipit eẽ sor. ẽ resoluẽda rõe de li aliqđ albũ ⁊ nõ ꝓbãda rõe ꝺ li icipit ꝑ cãs ꝯitatis.

Appello aũt ꝑmũ ꝉminũ nõ ꝯm situꝫ sed ꝯm denoiationem ut in mõlibꝫ sepe modus ꝯm situ ẽ ultimꝰ ⁊ tamẽ ꝯm denoiationem ẽ ꝑmus. Simil'r in ipothecis nota ipoca ꝯm situ quasi semp ẽ mediata. ꝯm tamẽ denoia/tione ẽ ꝑma facta. aut ꝓbatione preteriti. postea debes ꝓcedere ğdatim ad aliũ si qs ẽ ⁊ sic donec oẽs ꝉmini mediati ꝓpõis cathece fuerit ꝯm exigentiã declarati. Si ꝯo ꝑmo fuerit ipoca tũc uide an sit cace uel ipothece ꝓbãda. si cace ꝓbanda ẽ. ꝓba eã sicut dixi ꝺ cathecã ꝯbi gratia necº tu curris uel tu nõ curris. si li necessario cadit in totũ licꝫ ista sit ipothecã disiũctiua tamen non est ipothetice disiue ꝓbãda sed cathegorice. exponit hoc mõ tu curris ⁊ tu nõ curris ⁊ non põt eẽ qn tu curras uel tu nõ curras ergo ⁊c.

Simil'r necessario ẽ te moueri si tu curris si li necessario cadit in totũ licꝫ sit ipoca ꝯdiciõlis nõ tamẽ ẽ ipothecã ꝯdiciõliter ꝓbanda sꝫ more cathece ẽ officiabilit ꝓbanda hoc mõ hec ꝓpõ ẽ necessaria tu moueris si tu curris que adequate sigt te moueri si tu curris ğ necesse ẽ te moueri si tu curris. ubi nõ sit ipoca ipothetice ꝓbanda. tũc aũt coue aut disiue aut cõdiciõliter ⁊ ꝯm ꝙ dictũ ẽ in caº ꝺ ipotheticis debes iferre ipotheticã eẽ uerã uel f'aꝫ pos/sibilẽ uel ipossibilẽ necãm uel ꝯtigentẽ ꝯbi gratia altera ps ꝑncipalis huiꝰ disiue aue ẽ uera ğ hec ẽ uera ⁊ sic de aliis elige qz ua erit ꝓpõ ꝓbabil' que tibi occurrat quã stati iferre nõ possis. Et sic ẽ finis huiꝰ tractatꝰ si qđ autẽ ꝺ dĩnute dixiꝰ ãple dicẽꝰ ꝯ ꝓbatiões tioꝝ.

OBLIGATIO Est oĩo cõposita ex signis obligationis ⁊ obligato ut pono tibi istam tu es rome.

Aduerte ꝙ obligatiões sũmatim ⁊ ꝑ mo/dum memorie uolo ħ ꝺclarare. Si aũt uis hãc materiã uidere ãple recurre ad obliga/tiones Strodi. Regulas igitur menti commendandas colligam.

Pria regl'a Omne possibile tibi positũ etiã a te admittendũ. 2a regula Omne tibi positũ ⁊ a te admissuꝫ ifra tẽpus obligationis ꝓpositũ ẽ a te ꝯcedẽdũ. s. noial'r. i. dignũ ꝯcẽdi. 3a Omne sequẽs ex põito ꝑ se uel concesso uel concessa ẽ ꝯcedendũ. 4a Omne repugnãs posito ꝑ se ꝯcesso uel ꝯcess' est negandũ. 5a Omne sequẽs ex põito l' opposito bñ negati ul' oppõitis bene negatorũ ẽ ꝯcedendũ. 6a regl'a Omne repugñs op/põito ⁊ põito bñ negati uel oppositis bene negatoꝝ ẽ negandũ pricipial'r. 7a regula Ad oẽ ipnẽs ẽ respõdendũ ꝯm sui qualitatem. 8a Propt' possibile põitũ nõ ẽ ipossibile ꝯcedẽdum pricipial'r. i. respondendũ ꝯceº nec necm negandũ. Aduerte unũ ꝙ qui/cũqꝫ casꝰ possibil' fiat nũꝙ debes rñdẽ ad ꝓpõeꝫ ipossibilẽ ex auctẽtica ipõne ꝯceº nec ad necm neº licꝫ ipossibilis sit cõcedẽds. sed negare debes postea ꝙ sit ipossibilis. ⁊ sil'r ex oppõito de neca debꝫ ꝯcedi ꝙ ẽ negãda et negare postea ꝙ sit neca; exm ꝑmi ut si põatur ꝙ oẽ uigilãs sit asiꝰ adittit casꝰ qz pos/sibilis. ⁊ si ꝓpõit ꝯcedit. deide ꝓpõ tu es uigilãs debꝫ ꝯcedi qz ipnẽs uꝝ. deide ꝓpõ tu es asinꝰ debꝫ negari. Et si dicit ꝯ ẽ sillꝰ in darii omne uigilãs ẽ asiº tu es uigilãs ğ tu es asiꝰ ⁊ añs ẽ ꝯcedẽdũ ğ ⁊ ꝯñs ẽ cõcedendũ. ⁊ tu negas ğ male respõdes. Rñdetur ꝙ ꝯñs ẽ ꝯcedẽdu si tñ ꝓpões eum tibi rñdebo neº ⁊ nõ ualꝫ ꝯña ia ẽ ꝯcedẽdũ ⁊ tu negas ğ male rñdes sed debꝫ dici i añte ⁊ tu nõ es obligatꝰ.

Aduerte ulteriꝰ ad istãtiã ꝯ 2am regl'aꝫ qz ia dat tibi modũ ad ꝓbãdũ quia adisso quocũqꝫ ꝯtigẽti fl'o qõlibꝫ aliud cõ/tingẽs ꝉl'm ẽ ꝯcedẽdũ. ⁊ dat duplicẽ moduꝫ ad ꝓbandũ hoc. ꝑmiº ẽ Põito ꝯtingẽti fl'o et adisso stati ꝓpõatur una coua ꝯpõita ex posito ⁊ oppõito i. liº qđ uis tibi ꝯcedi. ut si uolo ꝓbare ꝙ tu bẽbis mihi ꝯcedere illã nullº baculꝰ stat i ãgl'o faciã sic. pono tibi istã tu es rome qua admissa ꝓpõ tu es rome ⁊ baculꝰ stat i ãgl'o. ⁊ pꝫ ꝙ hec ẽ negãda qz fl'a et nõ sequẽs ğ oppõitũ ẽ ꝯcedendũ. s. tu non es rome uel nullº baculꝰ stat in angl'o. ⁊c ultra tu non es rome uel nullus baculus stat in angulo sed tu es rome ꝑ posituꝫ ergo nullº baculus stat in ãgulo. tꝫ ꝯña disiũctiua aue cum destructione unius ptis ad alterã eius

59

ptez ꝛ sic habeo intētū. ¶ Aliꝰ moꝰ breuior ē ut statim post positū ꝓponatur una disiūcta ↄpōita ex opposito pōiti ꝛ ex illo qō uis tibi ↄcedi ut in casu supiori pono tibi istā tu es rome. qua admissa ꝓpono tu nō es rome uel nullꝰ baculꝰ stat in āgulo. ista ē ↄcedēda qꝛ uera ꝛ iptinēs. tūc sic tu non es rome ul' nullus baculꝰ stat in āglo. sed tu es rome ꝑ positū g̃ nullꝰ baculꝰ stat in āglo.

¶ Tertiū capm. dat regl'as ↄuertibiliū ꝓpōm. Pria regl'a si pōatur duas ꝓpōnes ↄuerti sic adequate sigñdo quaꝝ una ē neca ꝛ alia ipossibil' nō adittit casus. 2a regl'a si pōatur duas ꝓpōes ↄuerti sic adequate sigñdo quaꝝ una ē possibil' ꝛ aa ipossibil' non admittit casꝰ. 3a regl'a si pōatur duas ꝓpōes ↄuerti quaꝝ una sit neca ꝛ aa sit ↄtigēs nō adittit casꝰ. 4a regl'a si pōatur duas propōnes ↄtingētes ↄuerti sic adequate sigñdo quaꝝ una alteri ↄdice repugñt non adittitur casus. 5a regl'a si pōat duas ꝓpōes ↄtigētes ↄuerti sic adequate sigñdo quarū una ñ repugñt alteri adittit casꝰ. 6a regl'a si pōat duas ꝓpōes ↄuerti siue sint ↄtingentes siue nō faciēdo mētionez de adequato sigño non adittitur casꝰ. ¶ Aduerte pmo c̄ca has regulas ꝙ si pōatur duas ꝓpōes ↄuerti non ponēdo adequate sigñdo rñdeat ad eas ↄcedēdo uel negādo itꝰ sicut ex. s3 si pa ↄcedit eē uera uel neca ꝛ 2a sil'r. si aūt f'la uel ipossibilis ꝛ 2a sil'r. ꝛ rō est qꝛ sp ab una ad reliquā ↄña ē bōa cū ↄuertāt g̃ si ↄcedat añs eē uez uel fl'm necm uel ipossibil'e ꝛ ↄñs sir debz ↄcedi. ꝛ sil'r si añs ē ↄcedēdū ꝛ ↄñs sir ē ↄcedēdū noial'r ꝯo ꝛ nō ꝑticipial'r. non .n. si ad pmā ōz ↄceo ē opꝰ rñdere ad 2am ↄcedo. ut uerbi gr̃a si pōat istas duas ꝓpōes ↄuerti deꝰ ē ꝛ hō ē asiꝰ nō ponēdo adequate sigñdo. si pma ꝓpōat rñdeas ↄceo. si 2a neo. ¶ Si autez querat an pa sit uera. ōz ↄceo. ꝛ ad 2am simil'r rñde. si autē uice uersa querat an ia sit uera hō ē asiꝰ. rñdetur neo. ꝛ sil'r ad 2am rñde. si aūt adittat aliquas ꝓpōes ↄuerti sic adequate sigñdo sicut ad pam rñdeatur sil'r ad 2am rñdeat. ꝛ si ad pam rñdeat sicut ad iptinens ad 2am uero sicut ad ptinēs ut si pōat ias duas ꝓpōnes ↄuerti sic adequate sigñdo sicut

ad pmuz rñdeatur sil'r ad 2am rñdeat. ꝛ ad pmaz rñdeat sicut ad iptinens: ad 2am uero sicut ad ptinēs ut si pōat ias duas ꝓpōnes ↄuerti sic adequate sigñdo tu es hō ꝛ curris adittat. ꝛ si po loco pōatur ia tu es hō ↄcedatur. ꝛ sil'r ↄcedatur 2a. si aūt po loco ꝓponat ia tu curris negat. ↄsil'r negat alia si postea ꝓpōat. ¶ Aduerte ulterius ꝙ quociēscūqz ꝓpōat aliqua illaꝝ ↄñaꝝ i matia ↄuertibilium deꝰ ē g̃ hō ē asinꝰ tu es hō g̃ tu curris sp negat quelibz istaꝝ. qꝛ i rei uitate quelibz illaꝝ ē ipossibilis. sed ad ipossibile eodemo ē rñdendū ifra tēpꝰ sicut ex. tñ dicatur qlibz illaꝝ eē bonā sicut negat ia hō ē asiꝰ sp ꝛ tñ ↄcer aliqñ eē uerā. unō ia ē ipossibl'is hō ē asiꝰ s3 ipaz eē uerā nō ē ipossibile. sil'r quelibz illaꝝ ↄñaꝝ ē ipossibilis s3 qlz illarum eē bonā non ē impossibile quare ꝛc.

¶ Pria rea qñcūqz ponit duas ꝓpōnes eē sil'es nō faciēdo mētionē de adequato sigño rñdeat ad eas ↄcedēdo negādo dubitādo infra tēpꝰ sicut ex. 2a qñcūqz pōitur duas ꝓpōes eē sil'es nō faciēdo mētionē ō adequato sigño ad ꝓpōez pam eē uerā rñdeat intra sicut ex. ꝛ ad 2am ↄñter. 3a regula qñcūqz ponūtur duas ꝓpōes eē sil'es sic adequate sigñdo quaꝝ una alteri ↄdice repugñt non ē casꝰ admittēdꝰ. uoco aūt ↄdice repugñre que ñ pñt eē nc sil' uera nc sil' f'la. 4a ra si ponatur due ꝓpōes eē sil'es sic adequate sigñdo ex quaꝝ una scr om altiꝰ ic sūt sil'es i uitate ut tibi ñ ↄclur ꝛ tu scis tibi ↄcludi. 5a ra qñcūqz ponūt due ꝓpōes eē similes sic adequate sigñdo quaꝝ quelibz ē alti iptinens pñt eē similes i uitate ꝛ i falsitate ꝛ ↄcedendo ꝛ negādo ut tu es hō ꝛ tu curris.

¶ Aduerte ꝙ dum ē c̄ca 4am regulā qꝛ si ponat ꝙ ie sint similes adequate sigñdo hō est aial ꝛ tu curris adittit ꝑ 4am regulā qꝛ una scx ad ↄdicm alteriꝰ. scr .n. nꝰ hō est aial g̃ tu curris. ꝛ dicit ꝙ sunt similes i uitate. s3 ↄ ꝓpono tibi illā po loo tu curris. si tu negas habes nere aliā. s. hō ē aial qꝛ aliter nō essēt similes: si uero ↄcedis illā tu curris tu ↄcedis falsuz ꝛ iptinēs g̃ male rñdes. ōr ↄcedēdo illā tu curris. ꝛ cū dicis ꝙ ē falsa ꝛ iptinens nego imo etiā ptinēs qꝛ sequēs. seqt. n. iste

sūt silr̄s ⁊ n̄ pn̄t eē silr̄s i fl'itate q2 ua ē neca ḡ
sūt silr̄s i Xitate ḡ utraq3 Xa ē.l3.n.sit fl'a
ī rei Xitate.ser tm̄ ꝙ ē Xa iō deb3 ꝯcedi ul' po
lo ꝓpōaſ uel 2o. 5m cam r'as dat ꝓpōnu3
dissimiliū. ¶ Pria ra qn̄cū3 por duas ꝓpō
nes dissil'es n̄ facien° mētionē ō adequato
sigto ad ꝗlib3 ꝓpōe3 ꝯcedēdo uel negando
rn̄deſ ita sicut ex̄. 2a ra qn̄cū3 por duas ꝓ
pōes eē dissil'es n̄ faciēdo mētiōe3 ō adequa
to sigto ad pam eē uerā uel fl'a3 rn̄deaſ int°
sicut ex̄ ⁊ ad aliā dissil'r. 3a ra qn̄cū3 pōiſ
duas ꝓpōes eē dissil'es sic adequate signdo
quaꝝ quelib3 cū altā ꝯuertiſ n̄ aditiſ caſ°
ille. 4a si pōnūſ due ꝓpōnes eē dissil'es sic
adequate signdo quaꝝ una ē neca ⁊ aa ipos
sibilis uel ꝯtigēs neca sp̄ ē ꝯcedēda ⁊ altera
negāda. 5a ra si ponūſ due ꝓpōes eē dissi
miles ꝯtigētes sic adequate signdo quaru3
una añcedit ⁊ non eꝯ añs ubicū3 ꝓpor ē re
gandū ⁊ ꝯs ꝯcedēdū. 6a ra si ponūſ due ꝓ
pōes eē dissil'es sic adequate sigñdo quaru3
quelib3 ē alīi iptinēs ad pam ꝓpōitā rn̄deaſ
n° sicut ex̄ ⁊ ad aliā dissimil'r 6m capl'm
dat regl'as depōnis. Pria regl'a oē depōi
tum ⁊ adissu3 ifra tēp° obligatiōis ꝓpom
sp̄ ē negādū. Corm Omne n̄ necm tibi ōpo
siti ē a te attēdēdū. 2a ra oē p̄se añs ad de
pōitū aut cū ꝯcesso uel ꝯcess opp̄oito bn̄ ne/
gati uel oppōitis bn̄ negatorū sp̄ ē negādu3
3a ra Omne repugns ō pōito ⁊ ōe sequēs
ex i° repugnte p̄ se aut cū ꝯcesso aut cū ꝯces
sis aut oppōito bn̄ negati aut oppōitis bene
negatoꝝ ē ꝯcedēdū. 4a ra Omne repugns
ꝯdic° ōpōiti p̄ se aut cū ꝯcesso aut cū ꝯcessis
aut cū oppōito bn̄ negati aut oppōitis bn̄ ne
gatoꝝ ē negādū. 5a ra ad oē sequēs ⁊ ad
ōe iptinēs ad ōpōitū rn̄dēdū ē 6m sui quali
tatē. unō iptinēs h̄ ō2 qō n̄ ser ad ōpōitū nc
añcedit ad ipu3 nc eidē repugt p̄ se nec cū a°
uel aliqb°. ¶ 7m cam dat istātias ꝯ regulas
AdXte ad 3am istātiā q2 pulcra ē.unō nūꝗ̄
ē aditteda ꝓpō neca i ōpone:⁊ iō si ōpōatur
ista añxp̄s n̄ ē alb° uel añxp̄s ē colorat° nō
aditteſ q2 ē neca cū ꝯdicm sit iposs ibile.s.añ
xp̄s ē alb° ⁊ añxp̄s n̄ ē colorat°.si.n. admit
tereſ ꝓpōaſ ista añxp̄s ē colorat°.si tn̄ ꝯce/
dis tu ꝯcedis añs ad ōpōitū.si tu negas tu

negas sequēs ex ꝯdic° ōpōiti ḡ malē rn̄debis
⁊ sic patet ꝙ non debet admitti. Et sic est
finis huius tractatatus ⁊c

INSOLUBILE Est ꝓpō se eē
fl'am assertie signs se ipa ōmōstra
ta ut h° ē fm. ¶ AdXte ꝙ h̄ solum
sumati uolo collire regl'as isolubilium. Si
aūt habūde hāc matia3 uis uidē recurre ad
isolubl'ia Hētisberi. ¶ Pria di° Insolubile
ē dux qōdā ex actu nr̄o oriſ qōda ex ꝓpeta
te uocis. exm p̄mi sor: dicit fl'3 sor.nō dicit
Xm. e° itelligo fm e° nō itelligo Xm. exm 2i
ois ꝓpō ē fa h° ē fm seipo ōmonstrato. 2a
di° isolubiliū ē dux,qōdā ē isolubile simpl'r
qōdā ē 6m qd. Insolubile simpx ē illud cui
ānectiſ tal' caſ° quo adisso ser ꝯdic° ut ois ꝓ
pō ē fa que sit ois ꝓpō ⁊ sigficet precie sicut
ti p̄tēdūt. Insolubl'e 6m qd ē illō cui āncectis
tur caſ° tl'is quo adisso n̄ ser ꝯdic° ut si n̄ po
naſ p̄cie sigre. Pa ra oē isolubile sinre sine
ꝓnoc ōmonuo oriēs ex acu nr̄o adhc ꝙ sit ī
solubile simpr exigit ꝯdices.3s. pa ꝙ ois tl'is
sit ois tal'. 2a ꝙ dicat ul' itelligat talē ꝓpō/
ne3 ⁊ nam aliā. 3a ꝙ ia sigfic3 p̄cie sicut timi
p̄tēdūt. 2a ra oē isolubl'e sinre sine ꝓnoie
ōmonuo oriēs ex acu nr̄o ad h° ꝙ sit isolubi
le 6m qd exigit duas ꝯdices ut pōito ꝙ unus
sor.sit ois sor.⁊ ōmīat illā ⁊ nam aliam que
sit a sor. ōt fl'3 ⁊ sigfic3 sicut ti p̄tēdūt. 3a
rea ōe isolubile n̄ sinre seu sinre cū ꝓnoc de/
mīauo oriēs ex acu nr̄o adhc ꝙ fiat isolubl'e
simpr ꝯqrūt 2e ꝯdies ut e° ō° fm q2 n̄ op3 po
nere pam. ⁊ sir fm ō2 fiet aūt 6m qd remo/
uēdo dictiōe3 exuam. 4a rea oīe isolubile
oriēs ex ꝓpetate uocis exigit duas ꝯdies so
lu3 mō ul' tm̄ unā. uolo dīc ꝙ aliqō reqrit
unā ut h° fm.aliqō duas ut aca ꝓpō fa ē 6s
ꝙ fit īmouēdo dictiōe3 exuam. 5a rea ōē i
solubl'e ꝙ n̄ ē sine cau isolubl'e dissa aca ꝯdi
tiōe ꝯqsita ē p̄cis° dubitabl'e. ¶ Pa ꝯ° miqꝫ
adittēd° ē caſ° ex quo trahit origie3 isolubi
le simpr. 2a ꝯ° ois caſ° ex quo origiaſ iso
lubile 6m qd ē adittēd° ⁊ ꝯcer isolubl'e ꝓpo
sitū dn̄do ip̄m eē fm q2 sp̄ isolubl'e 6m quid
sigt coue.s sicut ti p̄tēdūt ⁊ ꝙ ip̄m ē ueꝝ.
¶ Sophisma ꝯ isolubile sinxe Sor.ōt fm po
sito ꝙ un° sor.sit ois sor.⁊ ōmīat istā ⁊ nam

aliā que sigficꝫ sicut ti ꝑtēdūt ¶ Sophisͣ
īsolubile ꝑtiͤ Aliqua ꝓpō ꝑticl'aris ē fl'a
pōito ꝙ hͨ sit ōis ꝑpº ꝑti'ͥˢ ⁊ sigficꝫ sicut ti
ꝑtēdūt. ¶ Sophisͣ ꝫ insolubl'e ul'e Omnis
ꝓpō uniuersalis ē falsa posito ꝙ hec sigficet
sicut t'mini ꝑtendunt ⁊ non ponatur precise
quia non admitteretur casus.

¶ Sophisͣ ċca īsolubile exclusiuū Tm̄ sor.
dt uerꝫ pōito ꝙ tu ⁊ sor. scitis oēs loquētes
⁊ sor. dicat ōs ē ⁊ tu. tm̄ sor. dt uerꝫ ⁊ nullaꝫ
aliā ⁊ sigficꝫ sicut ti ꝑtēdūt.

Sophisma ꝫ īsolubile coᵘᵘᵐ Pͣ reͣ oē iso
lubile copuᵘᵐ cᵒ una ꝑs ē necͣ si eidē i casu
addāt oēs ꝯdiᶜˢ cū nō. excl'onis fit īsolubile
simpʳ ⁊ n̄ adittit casᵒ ut ōs ē ⁊ nͣ coᵘⁿ ē Xa
zͣ reͣ oē īsolubile copuᵘᵐ cᵒ una ꝑs ē ipos/
sibil' uel ꝯtigēs addēdo oēs ꝯdiᶜˢ cū nō ex
clusiōis ē īsolubile ꝑ q̇d ut tu es hō ⁊ nulla
coᵘⁿ ē Xa. ʒͣ reͣ oē īsolubile copl'atū fit iso
lubile ꝑ q̇d eidē addēdo oēs ꝯdiᶜˢ ꝑter notā
excl'onis. Circa īsolubile disᵘᵘᵐ. pͣ rͣ oē
īsolubile disiūctm̄ cᵒ una ꝑs ē ipossibil' ꝑ se
fit īsolubile simpʳ si eidē i caᵘ addāt oēs ꝯdi
tiōes cū nō excl'onis ut nˢ ōs ē l' nͣ disᵘⁿ ē
Xa. zͣ īgl'a oē īsolubile disiūctiuū apparē
ter cᵒ una ꝑs ē ꝯtigēs fl'a fit īsolubile ꝑ q̇d
eidē addēdo oēs ꝯditiōes cū nō excl'onis ut
tu n̄ es hō l' nll'a disᵘⁿ ē Xa ⁊ pria ꝑs ē Xa
que ē ꝯtigēs fl'a iō tō disiūctia ōꝫ Xa ⁊ iō ōꝫ
appent īsolubile qꝛ nᵐ īsolubile ē uerꝫ. ʒͣ
īgl'a oē īsolubile disiūctiuū fit insolubile ꝑ
q̇d eidē addēdo i caᵘ oēs ꝯdiᶜˢ ꝑter notā ex/
clusiōis ¶ Sophismata ċca īsolubilia nō ap
parētia. Pᵐ sor. n̄ hēbit ōnariū pōito ꝙ oē
dicēs uerꝫ hēbit ōnariū ⁊ solū tl'e ⁊ sor. di/
cat istā ꝓpōēꝫ ⁊ nullā aliā sor. n̄ hēbit dena
riū sigñte ꝑciᵉ sicut ti ꝑtēdūt hᵒ ē insolubile
simpʳ sine nō excl'onis fit īsolubile ꝑ q̇d.
zᵐ sor. n̄ ꝑtrāsibit pōtē pōito ꝙ oē dicēs uē
ruꝫ ꝑtrāsibit pōtē ⁊ solū tl'e ⁊ sor q̇ scit ōis
sor. dicat istā ꝓpōēꝫ ⁊ nullā aliā sor. n̄ ꝑtrā/
sibit pōtē sigñte ꝑciᵉ sicut ti ꝑtēdūt hᵒ ē īsolu
bile simpʳ sine nō exclusiōis fit īsolubile ꝑꝫ
q̇d ¶ Adūte duo ċca totā materiā īsolubi
liū. pº ꝙ adisso īsolubili ꝑ q̇d dicat ipum' eē
fl'm ut gr̄a ex' sor. dicit fl'm nō ponēdo ꝑciᵉ
cū aliis ni ꝯdiciōibꝫ. ⁊ si arguat. ꝯ. fl'm ōꝫ a
forte ergo sor. dicit fl'm. ꝯn̄a ē bona ⁊ an̄s
ē uerꝫ. g ꝯn̄s q̇d ē īsolubile ꝑ q̇d ⁊ ita ō aliis
īsolubilibus ꝑ q̇d pōt argui similiter. Ad
hᵒ pōt dupl'r r̄nderi ⁊ abe r̄nsiōes ueniunt
ad idē. pº pōt dici ꝯcedēdo ꝯn̄aꝫ qꝛ ex casuꝫ
ꝯcessissem a passiua ad actiuā tn̄ dico ꝙ nō
ē bona siue nō ualꝫ qꝛ an̄s sigt cathe͗ᶜᵉ ꝯn̄s
uo ipothe͗ᶜᵉ ⁊c ¶ Uel aliter ꝯcedēdo ꝯn̄am
⁊ ꝯcedo ipam eē bonā ⁊ ꝙ sicut an̄s ē ueruꝫ
ita ⁊ ꝯn̄s sed nego ꝙ ꝯsequēs sit insolubile
Si aūt uelles ꝙ ꝯn̄s eēt īsolubile diceretur
ꝙ ꝯn̄a nō ualet. ¶ Aduerte 2º ꝙ insolubile
habet duo sigta. unū adequatū ⁊ aliud pri/
cipale. adequatū sigtū ē sigtū cathegorēati
cum sil'e orōni īfinⁱᵗᵉ uel ꝯiuncᵗᵉ ut sigtū iᵒ
sor. dicit fl'm ē istud sor. dicē fl'm uel sortes
dicit fl'm; Pricipale autē sigtū ē ipotheti/
cum ut sor. dicē fl'm ⁊ illā ꝓpōēꝫ esse uerā.
Dico igit ꝙ penes aliud attēdit possibl'itas
īsolubiliū ⁊ penes aliud sua fl'itas. possi/
bilitas. nāqꝫ attēdit penes possibilitatē sig
ficati adequati ⁊ ipa fl'itas penes falsitateꝫ
sigti pricipalis. hec g ē possibilis cis ꝓpō
ē falsa qꝛ possibile ē omnē ꝓpōēꝫ eē falsam
sed ipsa ē falsa qꝛ sigtū suū ꝑncipale ē fal/
sum. s. oēꝫ ꝓpōēꝫ eē falsam ⁊ ipaꝫ eē ueram
tn̄ et materiā īsolubiliū penes idem attēdit
possibilitas ueritas ⁊ falsitas ꝓpōis quia
penes adequatū sigtum ⁊c.

¶ Et sic est finis huius tractatus ex
positionis eximii ac preclarissimi
Doctoris Magistri Menghi
blanchelli fauentini supra totam
logicam Magistri Pauli Ueneti
ad dei laudem ⁊ gloriose uirginis
Marie. AMEN

¶ Incipiunt questiões eximii ac preclarissimi Doctoris Magistri Menghi Blanchelli fauentini sup̄ totam logicam Magistri pauli ueneti.

TERMINUS EST SIGNUM ꝛc.
¶ Contra hoc arguit.
Et primo sic. Circa idez
uersatur logicus ꝛ me/
thacus. sed methacus uer
satur circa ens in ꝯmuni. ergo ꝛ logicus.
tunc ultra. ens est ꝯmunius q̄ sit terminus. qꝛ
uniuersal'r p̄tur de t̄mino ꝛ non ecōtra. er
go nō incipit a cōiori non incipiēdo ab en
te in ꝯmuni. Hoc argumēto motus paulus
pgu. incepit logicā suam a trāscendētibus.
sic dicēs Transcendētia sunt sex. uidelꝫ ens
aliq̄d. unum. bonū. u:ꝝ. ꝛ res. que dicūtur
trāscendentia. qꝛ de oibus uerificātur. Cō
firmatur. qꝛ ens rōnis est cōius q̄ sit t̄minus
ꝛ est de ꝯsideratōe logice. ergo non incepit
a cōiori. ꝯña nota cū maiori. qꝛ ens rōnis ē
subiectū adequatū logice. non aūt terminus.
minor ptꝫ. qꝛ subiectū est de ꝯsideratōe sciel.
ꝛc. ¶ 2° sic. Omē illud qō ponitur in diffini/
tōe alicuius loco generis est cōius diffinito.
sed sigm ponit in diffinitōe t̄mi loco gene/
ris. ergo sigm est cōius termio. ꝯña est bōa.
maior est phi 7° methace. ꝛ 6° top. ꝛ minor
ꝓbatur p mgr̄m. tunc ultra. sigm est cōius
t̄mino. ꝛ est p se de ꝯsideratōe logici. qꝛ lo/
gicus diffinit p ip̄m ergo non incepit a cō/
muniori. Hoc argumēto psuasus albertu
tius incepit logicā suam a signo sic dicens
Quantū ad primū uidenō est de isto t̄mio
sigm q̄ est cōior. i. supior q̄ ille terminus t̄mi
nus. ¶ Pro rn̄one ad h̄ argumēta sunt duo
modi rn̄dendi. Primus modus declarat au
ctoritatem phi in prologo phicoꝝ. s. q̄ūo a
cōmuniori est incipiēnō. Et dic q̄ dux est p
cessus. s. diffinitiuus ꝛ declaratiuus. Processus
diffinitiuus est cū quis incipit tractatū suuꝫ
a diffitōe alicuius ut mgr̄ facit. ꝛ ut fac euclides
in geometria. primo diffiniens punctū sic.
Punctus est cuius pars non est. ¶ Proces/
sus declaratiuus est cum quis incipit tra/
ctatū suum non a diffinitōe sed a declara/
tione alicuius uel a diuisiōe. ut facit paulus
pgu. ꝛ ut facit phus in libro phicoꝝ. dicens
sic. Necesse est igit aut unū esse aut plura.
¶ Tūc ponit duas ꝯclus. ōēs. Prima in p
cessu diffinitio non est incipienō a ꝯiori ab
solute in illa scia. cuius rō est. qꝛ si aliq̄d de/
bet diffiniri. diffinit p genus ꝛ ōiam. genus
aūt est cōius diffinito. g̃ nō incipit a ꝯiori ab
solute. 2a ꝯclo i pcessu ōclaratiō ē incipi/
enō a ꝯiori absolute in illa scia. Cuius rō est. qꝛ
ꝯiora sunt notiora. Innata aūt est nobis
uia pcedere a ꝯioribus. g̃ ꝛc ¶ Et p hoc ptꝫ
solutio ad argumentū in oppositū. ¶ Con
tra primā ꝯclonē arguit sic. Nihil p se ꝯsi/
deratū in logica est cōius t̄mino. ergo in p
cessu diffinitiuo est incipiendū a ꝯiori absolute
ab ipo logico. tenꝫ ꝯña. aūs ptꝫ. qꝛ t̄minus
ul'r p̄dicat de omibus h̄ p se ꝯsideratis. Ad
bꝫ rn̄de si tibi placet hꝫ opinio. ¶ Scōs
modus rn̄dendi quē solum de mēte mgr̄i
reputo. Dic q̄ magister incepit a cōiori ab
solute incipiēdo a t̄mino. cuius rō est. qꝛ nihil
p se ꝯsideratū in logica est cōius t̄mino. ¶
Pro quo aduerte q̄ cōissimuꝫ qō est per se
ꝯsideratū in logica est ens rōnis. qꝛ est eius
subiectū adequatū. sed terminus ꝯuertit cum
ente rōnis. ut declarabit. g̃ nihil qō est p se
ꝯsideratū in logica est cōius termio. ꝯña nō
cū maiori. ꝛ minor declarat premittēdo. q̄d
p ens rōnis intelligit cum ōꝛ ipsū esse sbie
ctum adequatū logice. Un̄ p ens rōis in/
telligo ens 2e intentōis siue 2am intentōem
in ꝯcreto. qō importat mihi 2am intentōem.
uel h̄ns h̄itudinem ppinquā ad 2am inten/
tionē. qualem h̄nt intentōes p̄me. i. ꝯceptus
p̄mi ꝛ uoces ꝛ scripta. cū eni aliqua scia sit
ō rebus. ut methca. mathca. ꝛ nāl'. ꝛ aliqua ō
uocibus. ut ḡmatica logica ꝛ poet. Aliqua
etiā est de ꝯceptibus p se p̄mo. ut logica que
est de h̄is intentiōibus p se p°. ¶ Quia tn̄
passiōes h̄aꝝ intentionū ꝯueniūt ꝯceptibus
p̄mis ꝛ uocibus ꝛ scriptis ut stant sub ha/
bitudie h̄aruꝫ intentionū. qꝛ ie terminus hō
siue in mēte siue in uoce siue in scpto ut spe
cies est p̄dicablis de plibus ꝛc. Et ita ō a/
liis. iō logica est etiā p se de illis lꝫ n̄ prio.

61

De rebus etiã est logica sed p accidens in
bitudine ad 2as intẽtões. put de ipis pnt
formari 2^{e} intentiões. sed p ·c͞ns est de illis
q2 ꝓprietates hax intẽtionũ non ꝯueniũt
rebus. sꝫ solũ ꝯceptibus. uocibus. ꝛ scriptis
in bitudine tñ ad has intentões. Ideo res
non hñt bitudinẽ ꝓpinquã ad 2as intẽtões
qualem hñt ꝯceptus ad uoces ꝛ scripta. hoc
pmisso pꝫ ꝙ tmin⁹ ꝯuertit cum ente rõnis.
q2 ul'r pñtur de se inuicẽ. ¶ Ad argumẽ
ta rñdetur Ad pmum d2 ꝙ logicus ꝛ me/
tha^{cus} uersant circa idem material'r ut circ͞
ens. formal'r aũt non. q2 metha^{cus} uersat
circa ens ut ens est. logicus uero cc͞ ens ut
ens rõnis est. Cõstat aũt p supius dicta ꝙ
ens rõis non ẽ cõius termio cũ secũ ꝯuerta
tur. ¶ Ad ꝯfirmatõem simil'r pꝫ q2 maior
est falsa. s. ꝙ ens rõis sit cõius tmino ꝙuis
sit sbiectũ adequatũ logice ꝫ nõ terminus.
q2 differt formal'r. ¶ Replica ꝯ seqtur ꝙ
logica sit scia realis q2 cũ metha^{ca} sit de re
bus material'r. ꝛ logica sit circa idẽ materia
liter p ꝯcessa. g͂ est de rebus. si sic ergo logi
ca est scia realis: sic͞ metha^{ca}. ꝯñs est falsũ.
q2 scia rõnalis diuid2 ꝯ reales que sunt 3^{s}.
sꝫ metha^{ca}. mathẽatica. ꝛ naturalis. 6° me
tha^{ce}. ¶ Item ꝓba^{r} ꝙ methafisic⁹ ꝯsid2at
ens: ut ens rõnis est. ꝛ p ꝯñs uersat cc͞ idẽ
formal'r methafisic⁹ ꝛ logicus. et arguo sic
Methafisic⁹ ꝯsid2at qdlibet inꝙtum ẽ ens
g͂ ꝯsiderat intentõem inꝙtum ẽ ens. g͂ intẽ
tionẽ inꝙtum intẽtio. q2 idẽ est intẽtio inꝙ
tum intẽtio. ꝛ intentio inꝙtum ens. sic͞ idẽ
est hõ inꝙtum homo. ꝛ hõ inꝙtum ens. ¶
Ad pmuꝫ nega^{r} p^{a} ꝯña. ad ꝓbationẽ: ꝯcedo
ꝙ logica est de rebus p accñs: tñ inꝙtuꝫ in
tellect⁹ format intentões ꝛ ꝯceptus de ipis
sꝫ nego ulteri⁹ ꝯñam. est de rebus: g͂ est scia
realis sic͞ meth^{ca}. q2 logica est tm̃ materia/
liter de rebus. metha^{ca} uero ꝛ material'r ꝛ
formal'r. ¶ Ad 2^{m} ꝯcedo ꝙ methafisic⁹ ꝯsi
derat intentõem inꝙtum ens. ꝛ nego ulte
rius ꝯñam: g͂ ꝯsiderat intentõem inꝙtuꝫ in/
tentio. q2 nõ sunt idem: sic͞ non est ideꝫ mo
bile inquantũ mobile: ꝛ mobile inquantũ
ens. qd ul'r accidit qñ sequẽs reduplicatio
nẽ non significat absolute eẽntiam. idẽ ex^{m}

de homie nõ est sil'r. ¶ Ad 2^{m} pncipale ꝯce
ditur ꝙ sig^{m} in cõitate sua. s. ꝑ totam suam
significationẽ est cõius tmio. Et sic excedit
limites logice. ꝛ idẽ ne⁹ ꝙ ut sic sit de ꝯsid2a
tiõe logici. ¶ Ad ꝓbatõem d2 cũ logicus dif
finit p ipm. ergo ẽ p se d ꝯsideratõe logici.
Dicit ꝙ logic⁹ non diffinit p sig^{m} ut logic⁹
est. sed ut induit hitum methafisici. q2 tmi
nus nõ est diffinibilis a logico cum sit cõis
simũ in logica. ¶ Replica ꝯ. si sig^{m} excedit
limites logice seqtur ꝙ logica nõ sit eque
cõis scia sic͞ methauisica. ꝯñs est f^{m}. ꝛ ꝯtra
phm p^{o} posteriorum tractatu pmo. Cõicãt au
teꝫ oẽs scie ꝑ cõia. ubi dicit ꝙ dyaletica utit
oibus. ꝛ si qua tenet ul'r material'r cõia. ut
methauisica. ꝛ 4° metha^{ce} dicit. Et dyaletica
de omibus disputãt. omib⁹ aũt cõe est ens.
In q̇bus locis hẽtur ꝙ sunt scie eque cões.
cũ de oibus eque ꝯsiderẽt. ꝓbat tñ ꝯña. q̇a
metha^{ca} ꝯsid2at omia entia. logica uero nõ
q2 p te aliqd est. ꝛ excedit limites logice. ¶
Item ꝓbat ꝙ sig^{m} est p se de ꝯsid2atõe lo
gice. q̇a ois termi⁹ p ꝯcessa est p se de ꝯside
ratõe logice. ly sig^{m} est termi⁹. g͂. est p se de
ꝯsideratõe logice. ¶ Ad p^{m} d2 ꝙ est eque
cõis scia logica sic͞ metha^{ca}. q2 nihil ẽ ꝙ nõ
ꝯsideretur in ordie ad has intentões. bene
aliqd est qd non ꝯsiderat p se ut res. ¶ Ul'
d2 ꝙ est eque cõis non q2 omia ꝯsideret sic͞
metha^{ca}. sed q2 i^{a} ꝯsid2at que applicabilia
sunt ad omia. ideo logica est poci⁹ dicendus
unus mudus sciendi cõis. sic͞ metha^{ca} una
scia cõior. ¶ Ad 2^{m} d2 ꝙ ly siꝫ^{m} dupl'r ca
pi põt. s. material'r ꝛ formal'r. material'r ẽ
p se de ꝯsideratõe logici. inquantũ tmin⁹ ẽ.
ꝛ inꝙtum stat sub aliqua intentõe 2^{a}. ut ꝙ
est sbiectũ uel ptum. sed formal'r non.
¶ Contra arguit. pma pticula est male po
sita. s. sig^{m}. g͂ diffi^{o}. ꝯña tenet. añs ꝓbat. q̇a
qd ponit pmo loco in diffinitõe dꝫ eẽ cõi⁹
diffinito. sed ly sig^{m} nõ est cõius tmio diffi
to. g͂ ꝛc. ꝓbat mior q2 li sig^{m} est tmi⁹ pme
intentõis ꝛ ẽ termi⁹ min⁹ cõis ꝙ sit tmin⁹
diffinit⁹. q2 tmi⁹ diffinit⁹ diuid2 in termi
nuꝫ pme intentõis ꝛ 2^{e}. ergo ꝛc. ¶ Cõfir
matur q2 si sig^{m} ẽ ꝯmuni⁹ tmio. tunc mgr̃
debuisset incipe tractatũ suuꝫ a signo ꝛ nõ

a termino. tenet ꝯña. qꝛ ꝯmunioꝛa sunt pre
mittenda in doctrina tanꝗ notioꝛa ꝑ phꝫ
pᵒ phicoꝝ. Itē sigᵐ est equocū ad ēminnꝫ ꝛ
circulū ante tabernā. ḡ nō debet pōi in dif
finitōe. ¶ 2ᵒ ꝯ 2ᵃᵐ pticulā arguit sic. Illa
pticula oꝛōis non bn̄ ponit. ḡ diffiᵒ mala.
ꝯña tenet. añs pbat. qꝛ oꝛō diffinit ꝑ ēmi
nuꝫ. infra a mgr̄o. ḡ terminꝰ nō debet diffi
niri ꝑ oꝛonem. tenet ꝯña. qꝛ alit idem esset
notius ꝛ ignotius respcū eiusdē. qꝛ semp ꝙ
ponit in diffinitōe ē notius diffinito. ¶
Cōfirmat qꝛ qñcunqꝫ in aliqua diffinicōe
ponit aliqͦd diffinibile si loco illiꝰ diffinibi
lis ponat sua diffinitio. tūc pma diffinitio
est expꝛessioꝛ ut dic̄ phꝰs 6ᵒ top. Si ḡ ēmi
nus diffinit ꝑ oꝛonem loco oꝛonis licet po
nere eiꝰ diffinitōem. in qua diffiᵒᵉ ponitur
terminꝰ. Et sic terminꝰ se ipm diffiniret. qō est
inconueniens qꝛ idem esset notius seipso.
¶ Tertio ꝯ 3ᵃᵐ pticulam ꝯstitutiuū nō bn̄
ponit. ergo diffiᵒ mala. ꝯña tenet. ꝛ añs p
bat. qꝛ si terminꝰ est sigᵐ oꝛonis ꝯstitutiuuꝫ
cū oꝛō sit terminꝰ est sigᵐ oꝛonis ꝯstitutiuū.
ꝛ iᵃ alteriꝰ. ꝛ sic est pcessus in infinituꝫ qō
est incōueniēs. qꝛ ipossibile ē esse 3ᵒ phicoꝝ.
¶ Confirmat. qꝛ nihil qō est materia oꝛo
nis ꝯstituit oꝛonem. sed ēminꝰ est materia
oꝛonis. ergo terminꝰ nō ꝯstituit oꝛoem nꝫ ē
ꝯstitutiuū oꝛonis. ꝯña nō cū minoꝛi. maioꝛ
pbat ꝑ phm p̄io ꝺ gñatiōe dicentē ꝙ foꝛ/
me est agere. mē uero pati. ꝯstituē uero est
agere. ꝛ esse ꝯstitutiuū dic̄ potentiā actiuaꝫ
ergo nō ꝺꝫ attribui mē. intellectꝰ aūt est q̇
actiē ꝯstituit oꝛoem. quare ꝛc. ¶ Quarto
ꝯ 4ᵃᵐ pticulam arguᶦ. frustra ponit. ut ps
ppinqua. ergo diffiᵒ mala. ꝯña tenet ꝛ añs
pbat. qꝛ si non maxie esset ppter lrām ꝛ sil
labam que non sūt terminꝰ. Sed ꝯ. qꝛ omē
qꝫ potest esse sbiectū. ꝛ p̄dicatū ppōis pōt
esse terminꝰ. sed lrā ꝛ sillaba sunt huiusmōi
ḡ lrā ꝛ sillaba pñt esse terminꝰ. ꝯña nō cuꝫ
maioꝛi. q̇ꝛ ēminꝰ est in quē resoluit ppō. sꝫ
ppō resoluit in sbiectū ꝛ p̄tum. ergo ꝙ pōt
esse sbiectū ł p̄tum pōt esse ēminꝰ. minoꝛ p
batur qꝛ dicēdo a est lrā uocalꝭ. an ē sillaba
sbiectū in pma ē iᵃ lrā a. in 2ᵃ uero iᵃ sillaba
an. Item iō non est toᵐ ꝛ pars reᵘ eiusdē

sed ēminꝰ est toᵐ respcū oꝛonis. qꝛ est genꝰ
ad ipaꝫ. ḡ non ē pars. ¶ Confirmat argu
mēto ꝙ reputatū est achiles. qꝛ dicēdo A est
b. iᵃ est una oꝛō qꝛ tm̄ significat ꝗtum A ꝛ
B. ꝛ tn̄ terminꝰ non ē pars ppinqua eiꝰ. pꝛo
baᶦ. qꝛ ps ppinqua non ꝺꝛ nisi ꝑ respectū
ad remotā. sꝫ hec oꝛō non hꝫ ptem remotā
ut pꝫ. ḡ nec ppinquā. ¶ Idem pōt argui de
ppōne mentali que ē ꝯposita ex ꝯceptibꝰ in
diuisibilibꝰ que non p̄ntur ex lrīs nec ex
sillabis. tūc talis ppō non hꝫ ptem remotā
ergo nec ppinꝗ. Et ꝑ pꝫ ꝙ illa ptīcła ut ps
ppinqua frustra ponit. qꝛ non ꝯpetit cuili
bet oꝛōni. ¶ Quinto ꝯ totā diffinitōem sic
arguit. Illa diffiᵒ ꝯpetit alteri a diffinito. ḡ
est mala. ꝯña tenet ꝑ phum 6ᵒ top. añs pꝛo
bat. qꝛ diffinituꝫ hꝫ est ly terminꝰ q̇ est ēmiꝰ
2ᵉ intentōis. sed hec diffiᵒ ꝯpetit etiā termio
pᵉ intētionis ut pꝫ. ergo ꝯpetit alteri a dif
finito. ¶ Confirmat. qꝛ hec diffiᵒ ꝯpetit ter
mio sincathꝫᵒ q̇ non ē ēminꝰ. cum sibi nō
ꝯpetat diffiᵒ ēmi data a pho pᵒ poꝝ. dū dic̄.
Terminꝰ est in quē resoluitur ppō ut in sb/
iectū ꝛ p̄tum. qꝛ ēminꝰ sincathegoꝛemati/
cꝰ nō est sbiectū nec p̄tum ut foꝛmalꝭr sumi
tur loquoꝛ. ¶ Sexto terminꝰ non pōt diffi
niri. ergo diffiᵒ mala. ꝯña tenet. añs pbatur
qꝛ terminꝰ est ꝯmunissimū ꝑ se ꝯsiꝺꝛatum in
logica. ergo ē notissimū. ergo nō pōt diffi/
niri quōcūqꝫ accipiat diffiᵒ. tenet ꝯña. qꝛ sp
diffinitio datur ꝑ notius 6ᵒ top. ¶ Cōfir
matur. qꝛ impossibile ē demōstrare suū sb
iectū esse siue ꝑ sigᵐ siue ꝑ cām. ꝭ ꝯmentato
rē in 2ᵒ phicoꝝ. sed terminꝰ est sbiectū in hᵒ li.
ut pꝫ. ergo ipossibile est ꝺmōstrare ipm per
signum uł ꝑ cām. Tūc ultra impossibile ē
demōstrare ipsū. ergo ipossibile ē diffinire.
tenet ꝯña qꝛ oppositū ꝯñtis non stat cū an
tecedēte. si. n. possibile esset diffinire ipm pos
set demōstrari esse ꝑ suam diffinitōem. sic
ꝑ silogismū ypoteticū. Si signū oꝛonis ꝯsti
tutiuū est terminꝰ ē. sed signū oꝛatōis ꝯstitu
tiuuꝫ ē ergo terminꝰ ē. ¶ Item phs in pꝛio
posterioꝝ 2ᵒ tractatu dic ꝙ scie ꝯspiciūt sua
sbiecta. qꝛ p̄supponūt ipsa ꝛc. ¶ Septimo
Unius rei tm̄ una ē diffiᵒ. sed cū terminus
habeat aliā diffinitōeꝫ datā a pho pᵒ pꝛioꝝ.

cum ꝺꝛ Termin⁹ est in quē resoluitur ꝓ/
positio. ergo non pōt habē i^am. qꝛ al'r uni⁹
rei essent plures diffinitōes. minoꝛ nō. ma
ioꝛ ꝓbaꝛ. qꝛ uni⁹ rei tm̄ unica est essentia. ḡ
tm̄ una est diffi°. tenet ꝯn̄a qꝛ diffi° expmit
essentiā rei. si plures essent diffinitōes plu
res eēnt essentie. ¶ Cōfirmaꝛ qꝛ q̄ plures
diffinitōes danꝛ de eadē re. ille debēt ꝯuer
ti. qꝛ quecūq; ꝯuertūtur cū uno 3° ꝯuertun
tur inter se. sed quelibet diffi° ꝯuertiꝛ cum
suo diffinito. ergo ille diffinitōes ꝯuertun
tur inꝫ se. hoc tn̄ est falsū. qꝛ alicui cōpetit
termi diffi° data a mgrō cui non competit
diffi° ph̄i ut ꝭmio sincathe^co formal'r supto.

¶ Ad hec breuiter rn̄detur. ¶ Ad primum
negaꝛ an̄s. Ad ꝓbatōem ne° minoꝛez. s. ꝙ
signū non sit cōius diffinito. Et ad rōnem
cum ꝺꝛ ly signū est ꝭmin⁹ p^e intentōis. sed
termi⁹ p^e intentōis est min⁹ cōis termio dif
finito. ergo ꝛc. Diciꝛ ꝙ ly signū pōt capi
dupl'r. s. ꝓ eo qō significat. ꝛ pro eo qō de/
nomīat. Primo mō est min⁹ cōe. qꝛ tūc accipiꝛ
pro se ipso ꝭmio. 2° est magis cōmune. qa
non solum denoīat ꝭmios 2^e intentōis. sed
etiā p^e ꝛ etiā res. Et si replicas ꝯ. qꝛ i^a di/
stinctō pro eo qō significat ꝛ pro eo qō de/
nomīat non hꝫ locū nisi in termis 2^e inten
tionis. sed cū signū sit 2^e ḡ distinctio nō est
ad ꝓpositū. pōt dici negando maioꝛē. quia
ꝭ Bur. in pn̄to relatōis Quilibet ꝭminus
cōcretus accn̄talis ut pz ꝛ album pōt accipi
dupl'r. s. pro eo qō significat ꝛ pro eo qō ꝺ
nomīat. siue in suppōe simplici. siue in sup/
positōe ꝑsonali. ¶ Uel al'r ꝛ tuci⁹ rn̄detur
ad principale qꝛ ly signum pōt capi dupl'r
scꝫ material'r pro se ipso ꝭmio. ꝛ formal'r ꝓ
sigto formali. ꝛ quasi redit ad idem. p° mō
est minus cōmune. 2° mō est magis cōe. ¶
Ad ꝯfirmatōez rn̄sum ē in questiōe p^a ꝙ lꝫ
signum sit cōius termio. qꝛ tn̄ excedit limi
tes logice. iō non incepit ab eo. Ad aliud
nega^r ꝙ signum sit equiuocum. qꝛ ꝭ idem no
men ꝛ eanō rōnem ꝺꝛ de illis. que est ꝙ ap
prehensuz a sensu uel intellcū ducit ipsū in
cognitionē alicui⁹ rei. ¶ Ad 2^m principale
ꝺꝛ ꝯiter ꝙ ꝭmin⁹ diffiniꝛ ꝑ oratōem a poste/
riori. Oratio uero ꝑ terminū a ꝑori. ꝛ i^o n̄
incōuenit idem esse diffiniēs ꝛ diffinitum.
noti⁹ ꝛ ignotius re^u eiusdē in diuersis ge/
neribus diffinitionū. qꝛ una est ꝓpter q̇d.
ꝛ alia q̇a. siue una est formalis. ꝛ alia mate
rialis. ¶ Cōtra hanc rn̄onem arguūt qui
dam senenses dicētes ꝙ lꝫ uera sit. tn̄ nō sa
tisfacit quesito. Unde arguūt sic. In omni
disciplina incōuenit ꝙ ꝑma noticia. s. quid
nomis aut q̇d rei habeaꝛ ꝑ aliq̇d. cuꝫ ꝑma
noticia hētur ꝑ illud ꝑ^m. alioq̇n nunq̄ cer/
tificareꝛ homo. sꝫ cū p^a noticia habeaꝛ h̄ ꝑ
oratōem. ergo p^a noticia oōnis non pōt ha
beri ꝑ terminū. Ideo al'r rn̄dent dicētes ꝙ
lꝫ oratio sit ꝭmin⁹. non tn̄ material'r debe
bat eam sic diffinire. sed ut diffinit ph̄s p°
ꝑier^as sic. Oratio est uox sigficatia ad pla
citū ꝓpter argumentum factū. Sed q̇a ꝭ
talem rn̄onem damnat magistꝝ. iō dicunt
ipsi al'r possum⁹ rn̄dere saluando magistꝝ.
dicendo ꝙ ꝑma notitia oratōis. s. q̇d nois
scꝫ ꝑ quā habeꝛ p^a noticia ipsi⁹ termi hita ē
in ḡmatica ꝛ non hic. s. ꝙ eit incomplexuꝫ ꝑ
qō plura indistincte importaꝛ. Peccat utra
qꝫ ratio Senensiū iuditio meo. Prima eiꝫ
ꝑsumptuosa etiā cum ex leui cā damnet ma
gistꝝ. 2^a uero dubia est in hoc ꝙ dicit ꝙ p^a
notitia ꝭmi hēatur ꝑ notitiā oratōis habi
tam in ḡmatica. Hoc uideꝛ falsū p°. qꝛ ꝭmi
nus uideꝛ esse prius not⁹ q̄ oratio. termi⁹
eniꝫ nichil aliud est nisi dictio uel aggrega
tum ex dictōibus. sed dcō prius nō est in ḡ
matica q̄ oratio. ꝓbaꝛ. qꝛ in doctrinis que
prius traduntꝛ prius nō sunt. pri⁹ aūt tra/
duntur dcōes q̄ oratōes. Nam hic est ordo
in ḡmatica. pri⁹ eniꝫ lrē. deinde sillabe. de/
inde dictōes. deinde oratōes traduntꝛ. Ecce
ꝙ prius tradūtur dcōes q̄ oratōes in ḡma
tica. ḡ prius nota sunt. ¶ 2° si prius nō es/
set oratio in ḡmatica q̄ ꝭminus sequereꝛ ꝙ
etiā esset oratio prius nota in logica q̄ ter/
min⁹. ꝓbo ꝯn̄am qꝛ ꝯsimilē habitudinē hꝫ
oratio in logica ad ꝭminū qualeꝫ hꝫ oratio
in grama^ca ad terminū. Nam tam hꝫ q̄ ibi
ꝯsideraꝛ termi⁹ ut est ꝑs oōis Et oratio ut
ꝯstituiꝛ ex termis. ꝯn̄s tn̄ falsū. primo qꝛ ni/
hil est cōius in logica termio. ḡ nihil est no
tius eo. 2° qꝛ termi⁹ est sbiectū logice. ergo
nihil est notius eo in logica. pꝫ ꝯn̄a. primo

ꝺᵐ ꝯmentatorem 2° phicoꝝ. dicentes ꝙ im/
possibile est demõstrari subiectũ siue ꝑ sig
num siue ꝑ cãz. qa aliqd esset noti⁹ eo qõ est
cõueniens. ⁊ ꝺo phicoꝝ dicit de sbiecto ꝑco
gnosci' qd est ⁊ qa est. Ideo sbstinendo re
spõsion ꝯ cõmunem: negando ꝙ pᵃ noticia
termi hẽatur ꝑ oõnem. qm pᵃ notitia ter/
mi est noticia qd nomis que ꝑsupponit cuz
sit ẽminus ꝺ sbiectũ. Noticia aũt qd rei in
uestigat. ⁊ hr ꝑ oõnem. ❡ Aliter tñ et
sbtilius possumus rñdẽ. Ad pncipale sic.
ꝙ non est incõueniens ꝙ idem sit diffiniẽs
⁊ diffinitũ non eodẽ modo sumptũ. Termi
nus enim diffinit ꝑ oõnem. ut oratio ha/
bet hitudinem cause finalis. ⁊ termi⁹ habz
hitudinem effcũs. Oratio uero diffinitur
ꝑ terminũ ut oõ hẽt hitudinem effecti⁹ ⁊ ter
min⁹ hẽt hitudinem cause ꝯstitutiue. ⁊ᶜ que/
libet diffi⁰ est data a ꝑori. in diuersis tñ ge
neribus cãz. in qbus diuerꝺ generib⁹ cãz.
non est incõueniens idem esse noti⁹ ⁊ igno
tius respcũ eiusdẽ. Argumẽtum aũt illoꝝ
non ẽ ꝯtra nos. qꝛ pᵐa noticia termi ñ ha
bet ꝑ oõne n sed ꝑsupponit. 2ᵃ aũt noticia
distincta hr ꝑ oõnem. Et ecõtra in di/
uersis generib⁹ cãz. ⁊ hoc non incõuenit.
❡ Ad ꝯfirmatõnẽ ꝺz ꝙ illud dictũ habet
intelligi de diffinitõe pure quiditatiua. que
est data ꝑ genus immediatũ ⁊ oĩam ꝯuer/
tibilem cu spẽ. qualr non est iⁿ. ideo loco ly
oõnis non põt poni sua diffi°. ❡ Uel alr
dicit ꝙ non ẽ incõueniens ꝙ idẽ ponat i dif/
finitoẽ sui ipsi⁹ in obliquo casu. cum g ly
oratõis sit in obliquo. diffinitio ei⁹ cadit in
obliquo. ❡ Ego aũt alr rñderem ⁊ tutius
sequẽdo opinionẽ nostrã. ❡ Ad 2ᵐ pnci/
pale ꝙ ly oratõis ut poni' in diffinitõe ter
mi non est diffinibil. cũ habeat hitudinem
cause finalis. cum aũt diffinit hz hitudinẽ
effect⁹ respcũ temi ⁊ non cause. ❡ Ad 3ᵐ dici
tur ꝙ non ẽ incõueniens esse ꝑcessuz i infi
nitũ in oõibus. lz sit incõueniens oõnes
infinitas esse. phs tñ uoluit numeꝝ infini
tũ nõ dari actu. sed bñ in potẽtia. sic ꝙ quo
cũꝗ dato sit dabilis maior. Et sic in ꝑpo/
sito. qꝛ non sunt oõnes infinite actu sed
bñ in potentia. s. ꝙ qbuscũqꝫ datis possũt

dari plures. ⁊ sb aliis uerbis logice loqu'
Infinitũ ꝯcedo dari sincathe^cc non aũt ca/
the^cc. qõ est idem cũ dicto phi. ❡ Et si ꝺz ꝙ
si datur infinitũ in potentia. g dabit in ac
tu. ꝑbat ꝯña. qꝛ frustra ẽ potentia que nõ
põt reduci ad actũ. ꝑ ꝯmẽtatorẽ p° ce'. ꝯmto
133. Dico ꝙ illa potentia cui⁹ exit⁹ ad actũ
est impossibilis: non ꝺz dici potencia. Dici
tur ꝙ ueꝝ ẽ de potentia determiata: nõ aũt
de indetẽmiata. ❡ Ad confirmatõem ꝺz ꝙ
materia nõ ꝑprie ꝯstituit. sed ẽ illud ex quo
aliqd ꝯstituit. Improprie tñ ꝯcedim⁹ mate
riã ꝯstituẽ. Sicut n. dicim⁹. paries ⁊ tectũ
ꝯstituunt domũ. Ita in ꝑposito termi⁹ ꝑ/
prie ẽ illud ex quo ꝯstituit oõ. ⁊ intellect⁹
iᵘᵐ ꝯstituit. Improprie tñ dicim⁹ terminũ cõ/
stituere oõnem. ❡ Ad 4ᵐ dicũt quidã ꝙ
duplex est ẽmin⁹. ꝑpri⁹ ⁊ improprius. pro
prius est hñs ptes ꝑpinquas ⁊ remotas. im
propri⁹ uero q non hz has. dicũt eniz ꝙ ma
gister solũ loqtur de ꝑpriis. ❡ Hec rño ñ
ualet. qꝛ seqtur ꝙ mgr esset diminut⁹ cum
de illis ẽmis improprius adhuc logica ꝯsi/
deret. qõ ꝑbat qꝛ ex illis fiũt ꝑpõnes signi
ficãtes ueꝝ uel falsum. ut a est lrã. an ẽ sil
laba. Ideo alr dicam⁹ ꝙ lrẽ ⁊ sillabe pos
sunt ꝯsiderari dupľr. Uno mõ ut hñt uim
lrẽ ⁊ sillabe. Alio mõ ut hñt uim dictõnis.
Primõ mõ accipiũtur ꝺ. n ꝙ ꝯstituũt aliquã
dictõem. ⁊ sic non sut termi. Alio mõ accipi
unt qñ ꝑ se siue seorsũ accipiũtur. ⁊ sic sunt
termi Primo mõ. loqtur mgr. ⁊ non 2°. ⁊ h°
est qõ alii uolũt dice sb aliis uerbis. dicẽtes
ꝙ lrã ut lrã non ẽ termi⁹. lz lrã sit termin⁹
❡ Ad aliud dicit ꝙ idem põt esse toᵐ ⁊ ps
reᴵᴵ eiusdem nõ eodem mõ ꝯsideratũ. sic ge
nus ẽ totum ⁊ ptes respcũ spẽꝝ. ut dicit cõ
mẽtator p° phicoꝝ. ❡ Ad ꝯfirmatõem cuz
ꝺz ꝙ iᵃ oõ a est b nõ hz ptes ꝑpinquas d/
cũt qdam ꝯcedendo. ⁊ ꝯsequẽter dicunt iᵃᵐ
ꝑticulam non ꝯaci. e oõni cuilibet. ❡ Hec
rño nõ est tenẽda. ex quo damnat mgrm.
Ideo dicat alr ꝙ ista oratio hẽt ptes ꝑpin
quas. qa ꝑ partes ꝑpinquas intelligit im/
mediatas. Et cũ arguis. ꝑpinquum nõ di
cit. nisi in respectu ad remotũ. ꝯcedo. sed nõ
habet remotas. ꝯcedo. g non hz ꝑpinquas

63

nego ꝯñam. q₂ ista oꝛo ɗ₂ habere ptes ꝓ/
pinquas ꝑ respectū ad ptes remotas alte/
rius oꝛonis: que sūt ille ex q̇bus nō imme/
diate ꝯstituit̃ totuꝫ. ꝓpinque uero ex q̇bus
immediate ꝯstituitur totū sicut ex istis ¶
Uel negatur minoꝛ. s. ꝙ nō habeat ptes re
motas Unde lꝫ non habeat formal'r habꝫ
tñ uirtual'r siue equalenter. cū equaleat al
teri oꝛonī hñti ptes ꝓpinquas ⁊ remotas.
ut isti iª lrã a est ista lrã b. ⁊ ita dicat̃ de mē
tali. ¶ Ad 5ᵐ negat̃ minoꝛ. Ad ꝓbatiōem
ɗ₂ ꝙ aliud ē qđ diffinit̃. ⁊ aliud ꝑ quo dif
finitur. Diffinitur h̄ 2ª intētio nō p̱o se ip
sa sola. sed ꝑ pª ⁊ 2ª equal'r. ¶ Uel ɗ₂ ut
termi⁹ diffinit̃ abstrahitur a pª intētione et
2ª. sicut aīal qđ diffinit̃ abstrahit̃ a spēbus
ut diffinit̃. ⁊ non ualꝫ si dicis. g̃ est aliquis
termi⁹ mētalis q̇ non ē pᵉ intētionis nec 2ᵉ
sicut non ualet: ergo est aliqđ aīal qđ nō
est homo nec asinus. imo nullus est aīal q̇n
sit homo uel asinus uel indiuiduū alicuius
alteri⁹ spēi ꝯtente sb hoc genere aīal. ⁊ tam̄
aīal abstrahit̃ ab hoīe uel ab asino ul' ab
aliis spēbus. ita dato ꝙ nullus sit t̃minus
mentalis q̇ non sit pᵉ uel 2ᵉ intentōis. tñ ter
minus abstrahit ab istis ¶ Ad ꝯfirmatio
nēꝫ ɗ₂ ꝙ ph̄s capit terminū stricti⁹. s. p̱o eo
solum qđ potest esse sbiectū uel p̄tum. sed
mḡr largi⁹. ꝑ eo qđ pōt detminare ꝓpōnēꝫ
uel ptem eius. ⁊ sic sincathe͡ᵃ sunt termi cū
possint determiare ꝓpōem uel ptem ei⁹.

¶ Ad 6ᵐ ꝯceđ ꝙ termi⁹ non pōt diffiniri
a logico ut logicus est. q₂ nihil habet cē ius
nec notius. pōt tñ diffiniri a logico ut indu
it habitū metha͡ᶜᵉ ¶ Ad ꝯfirmationē dici
tur simil'r ꝙ impossibile ē demōstrare t̃mi
nuꝫ esse ꝑ signū uel ꝑ causā a logico ut lo/
gicus est. lꝫ ut induit hitum metha͡ᶜᵉ potest
demonstrari esse ⁊ diffiniri. ¶ Ad 7ᵐ ɗ₂ ꝙ
unius rei uno mō ꝯsiderate una est diffini
tio. diuersimode tñ ꝯsiderate sunt pl'es dif
finitōes. Ita hic ph̄s ꝯsiderat terminū ꝫᵐ
uiam ꝯpōnis. mḡr uero ꝫ uiam resolutōis
¶ Ad ꝯfirmatōem ɗ₂ ꝯcedēdo. ꝙ si unius
rei ꝫ eandē cōitatem accepte sint plures dif
finitōes ꝙ ille ꝯuertūtur. sed si ꝫ maioꝛem
cōitatem in una accipit̃. ⁊ ꝫ minoꝛeꝫ in alia
non ꝯuertuntur. Et ita in pꝛoposito ut di
ctum est.

¶ Cōtra pᵃᵐ diuisiōeꝫ t̃mi que ē TERMI
noꝛum: aliquis est ꝑ se significatiu⁹. aliq̇s
non ꝑ se significatiuus Arguit̃. q₂ sequit̃
ꝙ idem est magis cōmune ⁊ minus cōe re͡ᵘ
eiusdem. ergo diuisio mala. ꝯña tenet ⁊ añs
ꝓbat̃. q₂ ly terminus in cōi diuisus in ꝑ se si
gnificatiuū ⁊ non ꝑ se significatiuū est cō/
munioꝛ termio ꝑ se significatiuo. ⁊ eodem
mō est minus cōis. g̃ ⁊c. ꝯña pꝫ cuꝫ maioꝛi
q₂ omē diuisū est cōius diuidentib⁹. ut i to
picis ⁊ in libꝛo diuisionū ɗ₂. minoꝛ ꝓbatur
q₂ iste termi⁹ termin⁹ est ꝑ se sigñu⁹. quare
⁊c ¶ Confirmat̃. q₂ quero an termin⁹ di
uisus in ꝑ se significatiuū ⁊ non ꝑ se signi
ficatiuū. sit ꝑ se significatiu⁹ aut nō ꝑ se si
gnificatiu⁹. aut nec sic nec sic. Si detur pᵐ.
tūc termin⁹ ꝑ se significatiu⁹ diuidet̃ in ter
minū ꝑ se significatiuū. ⁊ terminū non per
se significatiuum. quod est inconueniens.
Si detur 2ᵐ. tunc termi⁹ nō ꝑ se significati
uus diuidetur in terminū non ꝑ se signifi
catiuū ⁊ ꝑ se significatiuuꝫ. qđ est incōueni
ens. Si detur 3ᵐ sequit̃ ꝯtra pᵐ pꝛincipiū.
De quolibet ɗ₂ alteꝝ ꝯdictoꝛioꝝ. incōple/
xoꝝ. ⁊ de nullo eoꝝ. simul ¶ 2° sic ois ter
min⁹ est ꝑ se significatiu⁹. ergo diuisio ma
la. ꝯña tenet ⁊ añs ꝓbat̃ sic. Omnis passio
ꝯpetens ꝑ se inferioꝛi ꝯpetit ꝑ se supioꝛi. sꝫ
ꝑ se sigficare ē passio ꝑ se ꝯpetēs t̃mio ꝑ se
sigficatiuo. qui est inferioꝛ ad t̃minū in cō
muni. g̃ ꝯpetit ꝑ se t̃mio in cōi. ergo cuilibꝫ
termio ꝯpetit. tenet ꝯña. 2ª q₂ ꝑ se p̄suppo/
nit de omi p̱iō posterioꝝ. maioꝛ pᵉ ꝯñe est
ph̄i p̱io posterioꝝ. in erroꝛibus. ubi uult
ꝙ passio trianguli. s. hr̄e tres angulos ꝯpe
tit ꝑ se figure. ¶ Confirmat̃ q₂ omis ter/
min⁹ est sigᵐ oꝛōis ꝯstitutiuuꝫ. Omne sigᵐ
ꝑ se rep̄sentat significatuꝫ. g̃ ois terminus
rn̄tat significatū. tenet ꝯña ꝑ illud pꝛinci/
piū in antep̄dicamētis. Qñ alteꝝ de altero
p̄dicatur quicquid p̄tur de p̄dicato p̄tur ɗ
sbiecto. minoꝛ ꝓbat̃. q₂ omē signuꝫ rep̄sen
tat significatū. aut g̃ ꝑ se aut ꝑ accñs. non
per accñs. q₂ posset non rn̄tare. qđ implicat

ꝙ sit signum ⁊ non rn̄tet. ḡ p̱ se repꝛesen/
tat.ergo p̱ se significat.ḡ ē p̱ se significati/
uus.illa ꝯn̄e de se patent. ¶ Tercio sic. ali/
quis termin⁹ est q̇ non ē p̱ se significatiuus
nec non p̱ se significatiuus. siue simlr̄ ē p̱ se
sigficatiu⁹ ⁊ nō p̱ se significatiu⁹.ḡ diuisio
mala.ꝯn̄a tenet.an̄s ꝑbat.q꞉ termi⁹ ꝑgnāſ
ut nihil ē huiusmōi.q꞉ oē ꝯpositūequalr̄ ex
p̱ se sigficatio ⁊ non p̱ se sigficatio.non ma
gis est p̱ se significatiuū ꝙ non p̱ se sigfica
tiuū.s; d t̄min⁹ ꝑgnans ē ꝯpositus equalr̄
ex p̱ se significatio ⁊ nō per se sigficatio.ut
nihil ē nō ⁊ aliq̇d. ergo nō magis ō꞉ un⁹
ꝙ alter.ḡ uel neuter illoꝝ.ē.uel utrūq꞉ erit
¶ Confirmatꝰ.q꞉ ponatꝰ iˢ termi⁹ beltrix i
uno ⁊ eodē instāti imponatꝰ ab uno mgrō
ad signifi.anō idem ꝙ ly hō.⁊ ab alio ma/
gistro imponatꝰ ꝯuerti cū ly oīs.tunc nō est
maioꝛ rō quare talis termi sit uni⁹ ꝙ alte
rius.ḡ uel simul est p̱ se sigficatiuus ⁊ nō
p̱ se significatiu⁹.uel neuter illoꝝ. Et si di
catur.nō fuit imposit⁹a pꝛio impositoꝛe sic
ideo non ē p̱ se significatiu⁹. Pono ꝙ p̄mi
impositoꝛes fuerint duo.quoꝝ pꝛim⁹ im/
posuerit ut p° dictū est.⁊ 2ᵘˢ ut 2° dictuʒ ē.
⁊ tūc sequitꝰ idem qō pꝛius ¶ 4° ꝯtra diffi/
nitōes arguitꝰ.⁊ p̄mo ꝯ pᵃᵐ sic. ly omis est
termi⁹ nō p̱ se sigficatiu⁹ut pʒ.⁊ tn̄ p̱ se sū/
ptus aliq̇d significat. ḡ diffinitio pᵃ mala
ꝯn̄a tenet.q꞉ alicui ꝯpetit diffinitio cui nō
ꝯpetit diffinitū.maioꝛ nō ⁊ minoꝛ ꝑbatur
q꞉ dicendo oīs ly oīs sumitꝰ p̱ se.⁊ tn̄ aliq̇d
significat q꞉ se ipm naturalr̄ rn̄tat intelle
ctui. ¶ Confirmatꝰ.q꞉ si ō꞉ ꝙ termi⁹ dicitꝰ
p̱ se significatiu⁹.q꞉ aliq̇d ex se significat.
non aūt q꞉ significat se uel simile. ¶ Con
tra.iᵃ uox hō que nūc pꝛio est termi⁹ p̱ se si
gnificatiuus ⁊ nō significat aliq̇d ex se.ꝑ/
batur.q꞉ uel significat ex impōe que est ul'
que fuit.nō p°.q꞉ non fit nunc impositio.
nec 2° q꞉ non imponebatꝰ pꝛius ad signifi
canō cum nō fuerit.ḡ nec significat ex im/
pōne.nec etiā significat naturalr̄. ¶ 5° ꝯ
2ᵃᵐ diffinitōem arguitꝰ sic. ille termin⁹ foꝛ.
in uoce nūc pꝛio platus ē p̱ se significatiu⁹
ut pʒ.⁊ tn̄ non sigficat aliq̇d ex se.ḡ diffini
tio 2ᵃ mala.ꝯn̄a nō.q꞉ alicui ꝯpetit diffi° cui

non ꝯpetit diffinitū.⁊ maioꝛ ē nota.minoꝛ
ꝑbatur.q꞉ nec sigficat naturalr̄ utʒ nec ex
ipositione.ꝑbaᵗ q꞉ p̄mus impositoꝛ non co
gnouit istū terminū soꝛtes nūc p° platum.
ḡ non imposuit ad sigficanduʒ. ¶ Confir
matꝰ.q꞉ imponere terminū ad significandū
est intentionē termi cuʒ intentōe rei tociens
referꝛe donec intentio termi intentōem rei
ad memoꝛiā reducat.sed nec p̄mus imposi
toꝛ nec alius habuit intentionē hui⁹ termi.
ḡ ⁊c. ¶ 6° ꝯtra ambas diffinitōes simlr̄ ar/
guitꝰ sic.q꞉ ly omē.ly aliq̇d.⁊ li nemo per se
sumptū aliq̇d significat.⁊ etiā quilibʒ isto
rū p̱ se sumptus nihil sigficat.ḡ ⁊c.ꝯn̄a nō
cum maioꝛi ⁊ minoꝛ ꝑbatꝰ.q꞉ q̇libet istoꝝ
est nō p̱ se sigficatiu⁹ .ḡ q̇libet istoꝝ. per se
sumpt⁹ nihil sigficat. tenet ꝯn̄a a diffinito
ad.diffinitōeʒ.an̄s ꝑbatꝰ.q꞉ quilibet istoꝝ
est termin⁹ sincathecūs.ḡ quilibet istoꝝ. est
nō p̱ se sigficatiuus.tenet ꝯn̄a a supꝛioꝛi ad
ad suū inferius.an̄s pʒ. q꞉ termi⁹ h̄ns offi
ciuʒ distribuendi ⁊ pticularisandi. ē termi/
nus sincathecᵘˢ.sed iᵃ sunt huiusmōi.ergo
⁊c. ¶ Confirmatꝰ q꞉ ly omē sigficat idem
ꝙ li oīs.sʒ li oīs nihil sigficat ex se.ergo nᶜ
ly omne.ꝯn̄a tenet cū minoꝛi.maioꝛ ꝑbatur
q꞉ solus noīatiu⁹ est ille per quē facta ē im
positiō nomīs ad sigficatiō.ut pʒ p̱ sanctū
Thomaʒ in pꝛio pierᵃˢ in ca° de noie. Alii
aūt casus q̇ foꝛmātur ab eo sigficant illud
idē ꝙ noīatiu⁹.sed cū li omē foꝛmetur.ab iᵃ
uoce pᵃ ly omis.ergo pꝛio sigficat illud idē
qō ly oīs pꝛio imponiᵗ ad sigficanō.sed ly
omis nihil ex se imponitur ad sigficanduʒ
ergo nec ly omē. Ex altera parte ꝙ ly oīs
p̱ se sumptus aliq̇d sigficat.q꞉ omē adiecti
uuʒ in neutro genere sbstantiuaᵗ.ergo ⁊c.

¶ Ad hec breuiter rn̄detur. Ad pᵐ dicūt re/
ales ꝙ solum t̄min⁹ in cōi .⁊ non iˢ termi⁹
termin⁹ est ille q̇ diuiditur. idō termin⁹ p̱ se
sigficatiu⁹est min⁹ se h̄ns ꝙ termin⁹ in cōi
licet in plus se hēat ꝙ iˢ termin⁹ termi⁹ Un̄
iˢ termin⁹ termi⁹ est indiuiduum ꝯtentū sb
hoc cōmuni t̄mio.sic hic homo sb homie ¶
Aliter termiste diceret. nō esse inconueniens
idem esse magis cōe ⁊ minus cōe respectu

64

eiusdem sb diuersis tñ rationibus. Uñ licȝ
iste termi⁹ qualitas ut omnes qualitates sig
ficat sicut gen⁹. idem tñ termi⁹ ut est hoc ens
indiuiduũ ↄtinetur sb gñe qualitatis. co ꝙ
est h ↄceptus si est i mẽte. aut hec figura in
scripto. aut hec uox si i uoce. ❡ Ad ↄfirma
tionẽ ȝ ꝺr simil'r ꝫm reales ꝙ ᵗminus in cõi
diuisus nõ est ꝑ se sigficatiu⁹. nec nõ ꝑ se si
gnificatiu⁹. Et cũ dicis. hec est ↄ primũ pn
cipiuȝ De quolibet ꝺr alteꝝ ↄdictorioꝝ in
coplexoꝝ. ⁊ de nullo coꝝ ambo simil'. Dici
tur ꝙ pro limitatõe hui⁹ principii sex ↄdi/
tiões reqrunt. quaꝝ una est de ᵗmio singu
lari ⁊ non cõi. Terministe uero dicerẽt ꝙ ter
min⁹ diuisus ẽ ᵗmin⁹ ꝑ se sigficatiuus. ⁊ ut
significatis est cõis illis. lȝ ut tale ens sit mi
nus cõis. Et ↄsequẽter ↄcedẽt aliquẽ termi
nũ ꝑ se sigficatiuũ ↄdicari de non ꝑ se sig
ficatiuo. ❡ Ad 2ᵐ ꝓ reales facilis est rñõ.
qꝛ termi⁹ diuisus non ẽ iste termin⁹ termi
nus. sȝ abstrahit ab illo sicut spẽs ab indi/
uiduo. ⁊ ↄñter negant ꝙ esse ꝑ se sigficati/
uuȝ sit passio adequata termi diuisi. sȝ be/
ne hoc disiunctũ est passio adequatata eius
scilȝ esse ꝑ se significatiuũ uel non eẽ ꝑ se si
gnificatiuũ. ⁊ cum tu dicis. ꝑ se ꝓsupponit
de omi. Dicit ꝙ ueꝝ est si est ꝑ se prio. si au
tem ẽ ꝑ se non ꝓmo uel reductiue. non ut hic

❡ Terministe uero ↄcedũt ꝙ esse ꝑ se sigficati
uuȝ sit passio termi diuisi. sed tᵃ passio non
ↄpetit sibi ut supi⁹ ad 1ᵃ. ⁊ ut diuidit in ista
sed ut tale ens. ⁊ ideo negãt ꝙ omis passio
ↄpetens supiori ↄpetat cuilibet inferiori. sȝ
bñ si ↄpetit supiori ut sup̲ius. licet ḡ ꝑ se si
gnificare ↄpetat huic termio termi⁹ non tñ
ut cõe est ad ista. sȝ ut hic termi⁹. ❡ Ad con
firmatõeȝ ꝺr ꝙ qlibet termi⁹ est signuȝ. ⁊
ↄsequẽt rñtat sigficatũ ꝑ se. ⁊ cũ tu infers
ergo ꝑ se significat. ↄcedo ꝙ ꝑ se significat
uel se uel aliqd eẋ se. non tñ ꝑ se significat
ad intentõem mgři. qꝛ ꝑ se sumptus ul' eẋ
se significat. Et sic est eqᶜⁱᵒ de ꝑ se significa
re. ❡ Ad 3ᵐ negat añs. Ad ꝓbationem ꝺr
ꝙ termin⁹ pregnis est ꝑ se significatiu⁹ qꝛ
ei ↄpetit diffinitõ termi ꝑ se significatiui.
Ad rñonem negat ꝙ si aliqd sit ↄpositum
eẋ ꝑ se significatio ⁊ non ꝑ se significatio

ꝙ non magis sit ꝑ se significatiuũ ꝙ nõ ꝑ
se sigficatiui. Et rõ isti⁹. qꝛ denoiatio semp
fit a ꝑfectio. sed ꝑ se sigficatiuuȝ ẽ positiuũ
respcu non ꝑ se sigficatiui. positiuũ aũt est
ꝑfecti⁹ ꝓuatiuo. iõ a parte ꝑ se sigficatia po
tius denoiatur ꝙ a parte nõ ꝑ se sigficatia
sicut aliqd ꝺr ita uelocit moueri sicut aᶜᵃ ꝑs ei⁹
lȝ non dicat ita tarde moueri sicut aliqua pa
ei⁹. pro doctis dixi. ❡ Ad ↄfirmatõem ꝺr.
ꝙ admisso casu 1ᵉ termin⁹ est per se signifi
catiu⁹ ⁊ non per se significatiu⁹. sed apõ di
uersos. nam apud primũ mgřm ⁊ discipu/
los doctrinã ei⁹ tenẽtes est per se significa/
tiuus. apõ uero aliũ est nõ per se significa/
tiu⁹. Nec hoc incõuenit. imo ideȝ termi⁹ qui
est per se significatiu⁹ quo ad nos ut ly hõ.
est non per se significatiuus apud grecos.
cũ nihil eẋ se significat eis. Potes tñ disti
guere ꝙ si illi mgři sint eiusdem sermonis
ut ambo sint latini non admittit casus. qꝛ
lȝ uoces dicant ad placitũ significare. non
tñ cuiuscũqȝ. sed ad placitũ ꝑmi imponẽtis.
Si aũt sint diuersoꝝ ꝫmonuȝ admittatur
Et rñdendũȝ est ꝓ ꝙ disputatio ẽ latina uel
greca. ❡ Ad 4ᵐ cõiter ꝺr ꝙ omis termin⁹
materialiter sumpt⁹ est per se significatiu⁹
Ideo negat ꝙ ly omis materialr sumptus
sit non per se significatiuus. Et si dicatur.
ↄ qꝛ dicendo ly omis est terminus nõ per se
significatiuus. est ꝓpõ uera. ⁊ tñ stat mate
rialr. ergo falsum ẽ ꝙ materialr sumptus
sit per se significatiuus. ❡ Rñdetur cõiter
ꝙ lȝ in dicta ꝓpõne ly omis stet materialr
tñ supponit pro se nõ stante materialr. ita
ꝙ sit sensus ꝙ ly omis qñ non stat materi
aliter est termin⁹ non per se significatiuus
ut in hac ꝓpõne. omis homo currit. ❡ Li/
cet hec rñsio sit ꝓbabil'r de mẽte magistri i
logica magna. Arguo tñ ↄ ipsaȝ ad exerci
tatõem iuuenũ. Et quero qd intelligat per
ly significat in diffinitõe ᵗmi per se signifi
catiui. uel intelligis cõiter significare. qd ẽ
repñsentare aliqd siue se siue eẋ se. Si di/
cis 2ᵐ sequit qd ᵗminus materialr sum/
ptus nõ est per se significatiuus. qꝛ per se
sumptus nihil eẋ se significat. ut pȝ. Si
dicis primũ. sequit qd ᵗminus non per se

significatiu⁹ esset p se significatiuus. quod implicat. pbaꝰ ꝯña q2 ly garabis est nomē significatiuū ƀ boetiū in p⁹pier⁹ꝭ ꝛ ly bel/ trix est nomē non sigficatiuū ƀ sanctū tho mā.uel hoc in eodē loco.ꝛ ly buba est uox ñ significatiā ƀ petꝝ. hispanū.ꝛ tñ q̇libꝫ ho/ rū p se sumptus aliq̇d significat accipiēdo significare cōiter.q2 saltēꝫ se ipsum repsen tat.g̃ q̇libet hoꝝ est p se sigficatiuus. ¶ Item quero q̇d intelligis p ly p se sumpt⁹ i diffinitōe termi p se significatiui.aut tu in telligis q̄ñ sumiꝰ in orōne sine aliquo dter minabili.ut dicēdo Omis est signū uniuer/ sale. Aut tu intelligis q̄ñ sumitur solitarie ex orōnem. Sed siue intelligas p2io mō si ue 2ᵒ seq̇tur ꝙ q̇libet termi⁹ mūdi absolu/ te debet dici termin⁹ p se significatiuus. ꝓ batur ꝯña.q2 q̇libet termi⁹ p se sumpt⁹ ali/ q̇d significat.accipiendo sigficare cōiter. g̃ absolute debet dici termi⁹ p se signicatiuꝰ tenet ꝯña a diffinitōe ad diffinitū.añs ptꝫ. discurrendo in omibus ꝛ adducto p locuꝫ a maiori de 1ᵒ termīo omis.q2 q̄ñ sumiꝰ in aliqua orōne sine aliquo dterminabili. tunc semꝑ sumiꝰ materialr.ꝛ tūc per te semꝑ est per se significatiuus. Simlr q̄ñ sumitur solitarie ex orōnem aliq̇d significat. q2 se ipm rñtat intellectui.quare ꝛc. Qui uult 1ᵃᵐ opinionē sequi rñdeat ad hoc. ¶ Ideo ad 4ᵐ principale alr rñdeaꝰ.ꝛ dꝫ ꝙ ly om/ nis significat se ñaturalr sicut quilibet t̄mi nus.sed alr capiꝰ significare in diffinitōne termi p se significatiui.ut est ex se.s. ꝓp2ie ut est ex se aliq̇d rñtare. Et sic pꝫ ꝙ ly omis p se sumptus non significat aliq̇d 1ᵒ. ¶ Ad ꝯfirmatōem cum dꝫ illa uox bō non si gnificat aliquid ex se.negaꝰ Ad rōnem cuꝫ dꝫ non sigficat ex impōne nec naturalr.ne gatur.imo significat ex impōne. ꝛ cum tu arguis non prius imponebaꝰ ad sigfican/ dū.q2 nō prius fuit.g̃ non significat ex im positōe que fuit.negaꝰ ꝯña.q2 lꝫ iᵃ uox nō fuit imposita.uox tñ simil ili fuit imposi ta. ¶ Ad 5ᵐ rñdetur ꝙ lꝫ prim⁹ impositor nō cognouit illuꝫ terminū tñ sibi similem. quē imposuit ad significandū.ꝛ p̄iter diciꝰ ꝙ iᵃ uox sortes sigficat ex impōne que fu/ it. ¶ Ad ꝯfirmatōem dꝫ ꝙ licet nō habuit intentōem hui⁹ termi.habuit intentōem cō similis.ꝛ hoc sufficit. ¶ Ad 6ᵐ negaꝰ minor scilꝫ ꝙ ly aliq̇d ꝛ omne ꝛ nemo sit t̄minus nō p se significatiu⁹. ¶ Ad ꝓbatōem cuꝫ dꝫ est sinca⁰ᵗⁱᶜ⁹.g̃ est non p se sigficatiu⁹.ꝯcedi/ tur ꝯña.sed negaꝰ añs. Ad ꝓbatōem cū dꝫ termi⁹ hñs officium distribuendi est sinca thegorematic⁹. Diciꝰ qō nō quilibet sed 1ᵉ qui cū hoc hꝫ tale officiū qō p se non signi/ ficat qō non ꝯpetit istis. ¶ Ad ꝯfirmatio nē dꝫ ꝙ si pᵃ uox imposita ad significanō aliquid ꝛ uoces deriuate ab illis significāt illud idem.ꝛ q2 pᵃ uox puta omis ē imposi ta ad distribu.nō ꝛ etiā ly omē. Cū hoc tñ stat ꝙ aliqua uox deriuata ab aliquo fue/ rit imposita ad aliquid sigficanō.ad quod non sit imposita pᵃ uox.ut in ꝓposito. Nā ly omne ƀ gramaticos sbstantiuaꝰ. sicut alia adiectiua.sed pᵃ uox non facit hoc.ꝛ iō per unā impōem gñalꝫ in neutro genere signi ficat aliquid qō non sigficat in aliis gene/ ribus.

¶ TERMINORUM ALIUS NA turalr significatiu⁹.aliūs ad placitum.

¶ Contra p2io ꝓbatur ꝙ quilibet termi/ n⁹ sigficat ad placitū.ꝛ sic diuisio ꝛ diffini/ tōes male sunt.ꝓbaꝰ assumptū.q2 si nō h⁹ esset ꝓpter terminū mentalē qui non sigfi/ cat ad placitū. ¶ Sed ꝯ.termi⁹ mētalis non significat idē apud omēs.ergo sigficat ad placitū.ꝯña tenet.añs ꝓbatur. q2 pono ꝙ a sit intētio sor.qui sit coraꝫ te.ꝛ aduertas ad 1ᵃᵐ intentōem.ꝛ ueniat plato omino ꝯsi milis recedēte sor.tūc a significat platonēꝫ g̃ significat ad placitū. ꝯña tenet.añs ꝓba tur q2 tanta est inꝯueniētia hui⁹ silitudis ad platonē q̄ta est ad sortem. sꝫ ex ꝯuenien tia quā hꝫ cuꝫ sorte sigficat sortē.ergo etiā significat platonē ex tanta ꝯuenientia q̄taꝫ habet cū platone. ¶ Confirmaꝰ q2 illō sig ficaꝰ qō apprehēdiꝰ.sed plato apprehendiꝰ.g̃ ipm significat.tenet ꝯña cum maiori ꝛ mi/ nori ¶ Item si sit similitudo sortis in mē/ te platonis que sit a. itēꝝ silitudo ciceroīs que sit b. tunc arguo sic. p te silitudo sigt

65

rem ex ꝯuenientia quam hꝫ cum re. sed cū
a maiorem ꝯuenientiā habeat cū b. ꝙ cum
for. ꝛc. ergo a significat b. ¶ Item maior est si
militudo inter sortē ꝛ platonē ꝙ iter sortē
ꝛ siītudinem eiꝰ. sed sor· non sigt platonē
ergo nec siītudo sortis significat sortē. Si
militer inter hoīem ꝛ asinū maior ē simiītu
do ꝛ ꝯueniētia ꝙ inter hominē ꝛ similitudi
nē hominis. sed ho non sigt asinuꝫ. nec ecōtra
ergo nec siītudo hominis sigficabit hominem.
ꝯña tenet cū minori. maior ꝓbat· qꝛ int ho
minē ꝛ asinū est ꝯueniētia i gñe ꝓpīquo. sꝫ
inter hoiem ꝛ siītudinem hominis non ē cō/
uenientia in gñe. qꝛ differūt gñe. ergo ꝛc.
¶ Item ille termiꝰ chimera in mēte sigt reꝫ
non ꝓpter aliquā siītudinem quā hēat cuꝫ
re. qꝛ chimera non est cum aūt qd nō est nō
pōt per ꝯceptus hēre aliquā similitudinē. ergo
ꝛc. ¶ Item homo sigt pñtem hoiem ꝛ pre
teritū. ꝛ futuꝝ. nō ꝓpter siītudinem quaꝫ
hēat cū preterito ꝛ futuro. que nō sunt. ¶
Confirmatur. qꝛ nullus tminꝰ significat na
turalr. qꝛ 4° methaꝰ ꝛ pᵒ elencoꝝ dr q ꝙ añ
disputatione oportet supponē sigficatōem.
sed si sigficaret naturalr hoc non oportet.
ergo ꝛc. ¶ 2° principalr arguit ꝙ q̇libet
termiꝰ sigt naturalr. qꝛ si non hoc essꝫ ꝓpt
uocales. sed ꝓbat ꝙ q̇libet talis significat
naturalr. qꝛ quilibet termiꝰ representat se
ipm apud omnes. ergo quilibet termiꝰ sigt se
se ipm naturalr. ꝯña tenet. añs ꝓbat. qꝛ q̇
libet terminꝰ est aptus natus causare simi
litudinē sui in itellectu. ꝛ p ꝯñs repñtare
se ipsū. Et si dr ꝙ non est incōueniens ꝙ
sigficet se ipm naturalr. Contra qꝛ seque
ret ꝙ q̇libet terminꝰ uocalis esset termiꝰ cō
munis. qd est incōueniens. ꝓbat ꝯña. quia
termiꝰ cōis est q̇ sigt plura. sed q̇libet termi
nus ē huiusmodi. ex quo sigt se ꝛ aliq̇d ext
se. ergo ꝛc. ¶ Item sequeret ꝙ quilibet termi
nus essꝫ sigficatiuꝰ ꝯtra Boetiū in li. pier
minias dicentē ꝙ aliquis est non sigficati
uus. ut garalus ꝛ beltrix sm sanctū Tho.
¶ Item sequeret ꝙ q̇libet termiꝰ esset ana
logus. qꝛ p prius se sigficat ꝛ p posterius a/
lia a se. imo fortius ꝙ quilibet tminꝰ esset
equiuocus. qꝛ quilibet sigt plura diuersis

ratōibus. ¶ Item sequeret ꝙ iᵃ esset uera
dnᵃ est. qꝛ sigficat pmarie sic est. ergo est uera.
pꝫ ꝯña. ꝛ añs ꝓbat. qꝛ priꝰ sigficat se. ex quo
naturalr sigficat s. ꝙ aliquid ext se qd ad
placituꝫ sigficat. ¶ Item sequeret ꝙ iᵃ pro
positio essꝫ falsa Omis homo ē aial. qꝛ si
esset uera. omis res sigficata p sbiectū esset
res sigficata p pdtum qd est falsuꝫ. ¶ Con
firmat. qꝛ sigficat aliter ꝙ est. ergo est falsa.
¶ Tertio pīcipalr arguit sic. Illa diuisio
non est bona que nō euacuat diuisum. sed
iᵃ est huiusmōi. ergo ꝛc. ꝯña nō cum maio/
ri. minor ꝓbat. qꝛ aliquis ē termiꝰ qui nō
sigficat naturaliter nec ad placitū. ut ly bel
trix qd non sigficat ad placitū. pꝫ qꝛ n sig/
ficat ex impone. ꝙ non sigficat naturaliter
pꝫ qꝛ non est p se sigficatiuꝰ. ergo non natura
liter sigt. ¶ Confirmatur. qꝛ idem termiꝰ
naturaliter sigt ꝛ ad placitū. ergo membra co
incidūt. ꝛ sic diuisio nō est bona. ꝯña tenet.
añs ꝓbat. Nam ly hō in uoce sigt ad placi
tū rem ext. ꝛ naturaliter sigt se ipm. ergo ꝛc.
Similr ly hō in mēte sigficat se naturalr.
ergo ext se non naturalr. tenet ꝯña. qꝛ illō
solum sigt naturalr qd pprio sigt. ꝛc. ¶
Quarto ꝯ diffinitōes arguit sic. Aliq̇d est
qd apud omēs ideꝫ sigt. ut fumꝰ qui mate
rialit sigt igneꝫ. ꝛ latratꝰ canuū qui natu/
ralr significat iram. ꝛ tn nullus istoꝝ est
termiꝰ naturalr sigficatiuus. ergo diffini/
tio mala. tenet ꝯña qꝛ alicui ꝯpetit diffini/
tio cui non ꝯpetit dm̄ finitū. maior pꝫ de se.
minor ꝓbatur qꝛ nullꝰ istoꝝ est tminꝰ na
turalr significatiuꝰ. tenet ꝯña a supiori ne
gatiue ad suū inferius. ¶ Confirmet. qꝛ
aliquid ē qd non apud oēs idē significat. ut
circulus an tabernam. ꝛ tn non ē terminus
ad placitū sigꝰ. ex quo nō est tminꝰ. qua
re ꝛc. ¶ 5° principalr. non ē maior rō qua
re uoces sigficent ad placituꝫ ꝙ qualitates
alie ut caliditas. frigiditas. ꝛ alie res. qꝛ ita
possunt imponi ad significandū sicut uoces
sed tales nō sunt termī significātes ad pla
citum ergo nec uoces. uel detur rō diuersi/
tatis.
¶ Ad hec rñdetur. ¶ Ad primū rñdet magī
in logica magna ꝙ a intētio significat sor.

⁊ non platonem.platonem tñ significat. si
cut non seqtur tu scis 1am ,ppõem esse verã
⁊ illud est a.g̃ tu scis a esse verã. sed solum
seqtur.a scis esse verã ¶ R no hec nõ placet
¶ Aliter ⁊ magis phice rñdetur. negãdo
q a sigficet plonem. ⁊ lz credam hoc eẽ pla
tonẽ.non tñ sigficat.qꝛ si oz sigficare ali /
qd debet eẽ causata ab illo ¶ Et ad ,pba/
tiões p1m rñdetur q maiorẽ ↄuenientiã hz
cum sorte.qꝛ est effect9 eius q̃ cum platõe
cum nõ sit cãta a platone. ¶ Ad ↄfirmatõ
nẽ oꝛ q illud sigt qõ apprehendit p eam app
hensiõem verã.sed non qñocunqz. ¶ Ad
2m oꝛ.ad minorẽ q duplex est ↄueniẽtia .s.
essential' ⁊ accñtalis. Unde maior ẽ ↄueni
entia ẽentialis inter 1a que sunt eiusdẽ spe
ciei q̃ inter 1a que.sunt diuersaꝝ speꝝ.⁊ in
ter 1a que sũt eiusdẽ generis q̃ diuersoꝝ ge
neꝝ. Sed accñtalis ↄueniẽtia maior potest
esse inter 1a que differũt spẽ ⁊ gñe q̃ iter 1a
que sunt eiusdẽ speĩ.qꝛ unum cãtur ab a°⁊
ducit in cognitõem alteri9.⁊ simlitudo sor
tis cãtur a sorte ⁊ nõ ab alia intentõe.⁊ du
cit in cognitõem sortis ⁊ non alteri9 intẽ/
tiõis. ¶ Ad 3m rñdetur simil'r q est maior
ↄueniẽtia essentialis ⁊ non accñtalis. ¶
Ad 4m cum oꝛ: Nulla ẽ siml'itudo inf intẽ
tionẽ chi⁊ chiam.ergo nõ sigficat ex simi
litudine.negaf ↄñā.qꝛ lz non sigficet ex cõ
ueniẽtia que sic.sigt tñ ex ↄueniẽtia que es/
set si chi'esset.⁊ hoc sufficit ¶ Ad 5m rñder
hoc mõ dicto. Ad ↄfirmatõem oꝛ q plus
intelligit de tminis ignotis ut a.b.uel de p /
nominibus cũ nescif qd demõstraf ¶ Ul'ali
ter dico q intelligit de uocibus mltipliciẽ
sigficantibus. ¶ Ad 2m pricipale rñdetur.
sic ibi . ⁊ non ẽ incõueniẽs q tmin9uocalis
sigficet se ipm natural'r ¶ Ad rõnes. Ad p
mã oꝛ q termi9cõis oꝛ non qꝛ sigt pl'a.sz
qꝛ sigficat plura ,p qbus possit supponẽ si
mul ¶ Ad 2m ↄcedo ↄñam.Sed Boeci9ul'ẽ
q non qlibet tmin9est sigficãs ex impõne.
¶ Ad 3m oꝛ q non oꝛ analogũ qꝛ pl'a sig
ficet sm pri9⁊ posteri9.qꝛ tunc aimal esset
analogũ cum pus sigficet homiem q̃ sortẽ
⁊ platonẽ.sed oꝛ analogũ qꝛ est pdicabl'e d
rebus uniuersoꝝ pntoꝝ.quaꝝ una depẽ/
det ab alia essencial'r.sicut iste termin9ens.
nec de illis sigficatis siue material'r pdica/
ri põt. ¶ Uel alif oꝛ analogũ qõ est pdica/
bile de pl'ibus p relatõem ⁊ hitudinem ad
unũ.ut sanum de urina ⁊ de cibo p hitudi/
nẽ ad aimal pñum ¶ Et ad aliud cũ oꝛ q q/
libet tmin9eẽf equiuocus.negaf ↄñā.Ad p
batiõem oꝛ q equoc9 dicif qui sigficat plu/
ra eque prio diuersis rõnibus.qual'r nõ est i
,pposito.Non tñ essz peccatũ mortale ↄcedẽ
q qlibet tmin9 sit equiuoc9 ¶ Ad 4m nega
tur ↄñā ¶ Ad ,pbatõem negaf añs..⁊ ad p
batõem cũ oꝛ.sigt se natural'r.ergo pri9 si/
gnificat se.nego ↄñam.⁊ rõ est qꝛ termini
pus multociẽs inducũt sil'itudinem alioꝝ
suoꝝ. significatoꝝ. q̃ sui ipsoꝝ ¶ Uel ali
ter oꝛ q pri9 sigt se quoz aliud a se.non tñ
pmarie sigt se.qꝛ significatũ primariuz est
qõ est simile orõni infinitie uel ↄiunctiue q
psonalif corrñdet sibi. ¶ Ad 5m nego ↄñaz
Sed sic debes arguẽ.Omis res ,p qua sup
pomt sbiectũ est res p qua supponit pñum
Et tunc ↄcedo ¶ Ad ↄfirmatõem ↄcedo añs
⁊ nego ↄñam. qꝛ omis ,ppõ sigt infinitas
falsitates. ¶ Ad 3m pricipale nego mino
rẽ.imo dico q 1a diuisio euacuat diuisum .
sed diuisũ h non ẽ termi9 in cõi.sed ẽ termi
nus p se significatiu9. Modo dico q omis
tmin9p se significatiu9 uel ẽ natural'r sig/
ficatiuus uel ad placitũ. Et sic pz ad argu /
mẽtuz. ¶ Ad ↄfirmatõem primã nego q
idem tmin9naturalif significet ⁊ ad placi/
tũ ,put sumif hic naturalif significare. Un
nãliter significare hic. est aliqd ex se apud
omẽs repsentare seu significare. Mõ nul
lus ẽ termi9qui significet 1oo⁊ ad placituz.
¶ Ad ↄfirmatõem 2am oꝛ ↄcedendo q ter
min9pri9 significet se q̃ aliqd ex se. ⁊ sic cõ
cedo q naturalif significat se.g̃ non natu/
raliter significat aliqd ex se.nego ↄñam.si
diceres illud solũ naturaliter. significat ,p
quo significat.nego. ¶ Ad 4m pricipale cõ
cedo q fumus naturalif apud omẽs idem
significat.non tñ est tmin9naturalif signi
ficatiu9. Et cũ oꝛ alicui ↄpetit diffi°cui non
ↄpetit diffinitũ.nego. Et dico q ista ẽ diffi
nitio tmini p se significatiui.s.tminus qui

66

apud omnes idem significat. mō fumus ñ est termi⁹ qui apud omēs idem significat. ¶ Ad ɔfirmatiōem similit̄ dr̄ ꝙ diffinitio termi ad placitū significatiui est iª. termi⁹ q̇ non sig̃ficat idem apud omēs. ¶ Ad 5ᵐ principale ɔceditur ꝙ qualitates possūt sig̃ficare ad placitū sicut uoces. Et cū dicis si significāt ad placitū non essent termi sig̃ficatiui ad placitū. ɔcedo. g̃ nec uoces. nego ɔsequentiā. q2 uoces pnt ɔstitue͂ ꝓpōēz. qualitates uero reales non cū sint res. ꝓpō eiꝫ ɔponit̄ ex t̄minis ⁊ non ex reb⁹. Si aūt que/ris. quare magis imponim⁹ uoces ꝙ̄ alias qualitates ad sig̃ficandō res. R̄ndetur ꝙ tales nō sunt ita fallacit̄ ꝑ nos opiabiles. si/cut uoces que nostris uolūtatibus sbiciuntur. Ideo p⁹ eleñcoꝝ dicit phs ꝙ res ad disputationē ferri non pn̄t. ꝑpter hoc utimur uocibus ⁊ non rebus.

¶ TERMINORUM ALIUS CATHEGOREMATICUS. alius sincathegorematic⁹.

¶ Contra arguit̄. aliq̇s est t̄min⁹ qui non est cathe͡cus nec sincathe͡cus. g̃ diuisio mala. tenet ɔña. q2 tunc diuisio non esset data ꝑ opposita. q2 si esset data ꝑ opposita. ois t̄minus non cathe͡cus esset sincathe͡cus. sic omne aial non rōnale est irrōnale. aña ꝓbat̄. q2 iᵗ termi buf. baf. a. b. c. non sunt cathe͡ci. ex q⁰ ꝑ se sumpti nō sig̃ficant. Nec sunt sincathegorematici. ex quo non hn̄t aliquod offici/um. g̃ ⁊c. ¶ Confirmat̄. q2 omis bona di/uisio est alicui⁹ diuisi. p2io ꝙ euacuet̄ ꝑ istaꝫ diuisionēꝫ. sed iª non ē huiusmōi. g̃ ⁊c. ɔña nota cū maiori. minor ꝓbat̄. q2 termin⁹ in cōi non p⁹ diuidit̄ in illa. q̇ est aliq̇s t̄min⁹ est q̇ non est cathe͡cus nec sincathe͡cus. ut s̄ ꝓbatum est. nec etiā termi⁹ ꝑ se sig̃ficatiu⁹ diuidit̄ in iª. q2 sincathe͡cus non ē per se sig̃ficatiuus. Nec etiā non ꝑ se sic diuidit̄. q2 ca/thegorematic⁹ nō est ꝑ se sig̃ficatiu⁹ ergo cū non possit assig̃nari aliqd̄ p⁹ diuisum qd̄ euacuetur ꝑ istaꝫ diuisionē. diuisio mala est. g̃ ⁊c. ¶ 2⁰ arguit̄ sic. aliq̇s t̄min⁹ est cathegorematic⁹ ⁊ sincathe͡cus. g̃ diuisio mala. ɔña tenet. q2 diuisio nō est bona cuius mēbra coincidūt. aña ꝓbatur. q2 isti termi possibile impossibile officiabil'r tenti sunt sincathegorematici. ⁊ cū hoc sūt cathegorematici. ꝙ ꝓbat̄. q2 omē qd̄ pōt esse sbiectū uel p̄tum ꝑpōis sig̃ficatiue uel formal'r sumptū. est cathegorematic⁹. sꝫ ista sincathegoremata possibile. impossibile sunt huiusmōi. ut di/cendo. fortē currere ē possibile. fortē esse asinū ē impossibile. q2 ly possibile ⁊ li impossibile sunt p̄dicata. g̃ sunt termi cathegorematici. ¶ Confirmat̄. q2 hoc uerbū est est cathegorema. ⁊ sincathegorema. g̃ ⁊c. aña ꝓbatur. ꝙ sit cathe͡ma pꝫ. q2 hēt ꝓpriū sig̃ficatū. ꝙ sit etiā sinca͡ma pꝫ. q2 hēt officium determinandi siue ɔiungēdi. ¶ Item termi pregnātes ut omē. nihil. infinitū sunt cathegorematici ⁊ sincathegorematici cū sit uirtual'r ɔpositi ex cathe͡co ⁊ sincathe͡co. q2 equalent talibus ut omē equalet huic ois res ⁊ nihil equiualet huic non aliquid. ⁊ totus huic quelibet ps. ⁊ infinitū huic aliq̄ᵐ tale g̃ ⁊c. ¶ 3⁰ ɔtra diffinitōes arguit̄ sic. Aliq̇s t̄min⁹ est cathegorematic⁹ cui nō ɔpetit diffinitio. g̃ p⁹ diffi⁰ mala. ɔña tenet. aña ꝓbat̄. q2 hec adiectiua albus. alba. albū. niger. nigra nigꝝ. sunt t̄mi cathegorematici. ⁊ tñ illis ñ non ɔpetit diffi⁰. ꝙ nō ɔpetat diffinitio manifestū est. q2 sumpta ꝑ se non hn̄t ꝓpriū significatū. Qd̄ sunt cathegorematici ꝓbat̄ q2 qd̄ pōt esse sbiectū uel p̄tum sig̃ficatiue sumptū est cathegorema. iᵗ sunt huiusmōi g̃ ⁊c. ¶ Confirmat̄. q2 t̄min⁹ equiuoc⁹ est cathegorematic⁹ ⁊ non hꝫ tam ꝑ se ꝙ̄ cū alio ꝓpriū sig̃ficatuꝫ. g̃ ⁊c. ɔña tenet. minor ꝓbatur. q2 t̄min⁹ equiuoc⁹ nō hēt determinatuꝫ ⁊ distinctū sig̃ficatū t̄mi nisi limitet̄. maior etiam pꝫ. q2 t̄min⁹ equiuoc⁹ est termi⁹ ꝑ se sig̃/ficatiu⁹. g̃ ⁊ cathe͡cus. ¶ 4⁰ huic relatio qui ɔpetit diffinitio termi sincathe͡ci ⁊ tñ non ē sincathegorematic⁹. g̃ diffi⁰ ista mala. ɔña tenet cū minori. maior ꝓbat̄ q2 relatiuū qui non ꝑ se sig̃ficat. ⁊ cū hoc hēt aliqd̄ officiuꝫ q2 referēdi g̃ ɔpetit sibi diffi⁰ sincathego/rematici. ¶ Confirmat̄ q2 iᶜ termi⁹ nihil ñ est sincathe͡cus ⁊ tñ sibi ɔpetit diffi⁰ sincathegorematici. quia est termi⁹ hn̄s officiuꝫ ⁊ ꝑ se sumpt⁹ nihil sig̃ficat. ꝓbat̄. quia da oppositū ꝙ ꝑ se sumpt⁹ aliquid sig̃ficat. g̃ unum

contradictoriu3 significat suu3 ꝯtradicto/rium.

¶ Ad hec breuiter rn̄detur. Ad primum negat ꝯn̄a. Ad ꝓbationē cū ḋr Diuisio n̄ est data ꝑ opposita large accipiendo opposi ta.s.ꝓ his que sunt repugnātia. Et cum tu arguis ꝙ tunc omis t̄min⁹ n̄ cathegorema tic⁹ ess3 sincathegorematic⁹ Dico ꝙ uer3 es set si hec diuidētia essent euacuātia diuisu3 sicut rōnale ⁊ irrōnale euacuant aīal. q2 ꝯprehendūt omia aīalia. sed cathegorema/tic⁹ ⁊ sincathegorematic⁹ nō euacuāt t̄minū q2 non ꝯprehendūt omēs t̄mios ut bene ꝓ bas. iō non seq̄tur illud. ¶ Ad ꝯfirmatio nē ḋr simil'r negādo maiorē. q2 aliqua ē di uisio que non euacuat diuisu3 Exm̄ ṗmi ut si diuidat aīal. quia aliud bipes. aliud qua drupes. cū aliqḋ aīal sit qḋ n̄ sit bipes nec quadrupes ista diuisio nō euacuat diuisu3 Exm̄ 2ⁱ. ut si aīmal diuidat q2 aliud rōna/le aliud irrōnale. iᵃ diuisio euacuat totū di uisum. q2 nihil ē animal qḋ non sit rōnale uel irrōnale. ¶ Ad ꝓpositū mō dico ꝙ nō omis diuisio est alicui⁹ diuisi p⁰. sed tm̄ iᵃ diuisio que est euacuās diuisum. qualis nō est ista. ¶ Ad 2ᵐ dicitur negādo aiīs. Ad ꝓ bationē ḋr ꝙ isti termi possibile impossibi le officiabil'r tenti sunt cathegorematici ⁊ sincathegorematici. ¶ Rn̄det mgr̄ in logica magna ꝙ sincathegoᵃ distributiua aut ꝯfusi/ua. al'r ꝓbabilia ꝙ̄ officiabl'r non pn̄t esse extrema ꝓpōnum significatiue sumpta. s3 sincathegoremata officiabl'r ꝓbabilia pos sunt esse extrema ꝓpōnu3 ut ꝓbat argum tū. dicendo Sortē currē est possibile. unde si possibile ⁊ ꝯtingens nomialiter sūpta pos sunt accipi dupl'r in ꝓpōne. aut resolubil'r. aut officiabl'r. resolubil'r sumpta sunt ca/thegoremata. officiabl'r uero sincaᵗᵃ. ꝭm g̊ magistr̄. negat ꝙ sint termi cathegorema tici. Et ad ꝓbatiōem pn̄t esse sbiectū uel ṗ dicatū ꝓpōnis. ergo sunt termi cathegore/matici. nō ualet ꝯn̄a. ¶ Potest tn̄ alit̄ dici ꝙ sunt t̄mini cathegorematici officiabiliter sumpti. ⁊ negat ꝙ sunt sincathegorematici. Et si arguas Sūt termi hn̄tes officium. g̊ sunt sincathegorematici, negat ꝯn̄a. sed de/bet addi. ⁊ ꝑ se sumpti nihil sig̃ficant ꝙ ne gatur. ¶ Ad ꝯfirmatōem dicit Burle⁹ in p⁰ pierᵃˢ ꝙ hoc uerbum est qn̄ est in ꝓpōne de 2⁰ adiacēte tunc est cathemᵘ. q2 sig̃ficat a liquā naturā. s.eē existere. s3 qn̄ p̄tur 3ᵐ ad iacens. tūc est sincaᵐᵘ nullā naturam p'rse significās determiate. ¶ Mgr̄ aūt in logi/ca magna uult ꝙ uerbu3 non potest esse ca thēmᵃ. ex quo uerbū ut uerbu3 hēt ꝙ uniat extrema. ⁊ non p̄tur. q2 ꝭm ipsū ibi. ad hoc ꝙ sit aliq̇s t̄minus cathegorematic⁹ nō so/lum req̇ritur ꝙ hēat ꝓpriū sig̃tum. s3 eci am ꝙ non uniat extrema. s3 ṗdicet qḋ non ꝯpetit uerbo sbstantiuo. uide in sumulis o pinionē. ¶ Ego aūt puto ꝭm mgr̄m in lo gica parua uerbū esse cathemᵃ. qḋ tam ꝑ se ꝙ̄ cum alio hēt ꝓpriū sig̃ficatū. ⁊ non ua let hec ꝯn̄a. h3 officiu3 determinandi. ergo est sincathemᵃ. sed etia3 req̇ritur ꝙ ꝑ se sūpt⁹ nihil sig̃ficet. ¶ Ad alia simil'r ḋr ꝙ omēs illi termi sūt cathegorematici. q2 illis ꝯpe/tit diffi⁰ cathegorematici. Et licet uirtual'r sint ꝯpositi ex catheᶜᵒ ⁊ sincatheᶜᵒ tn̄ a digni ori ⁊ potiori fit denomiatio ut a catheᶜᵒ. et etiam nō ualet. hn̄t aliqḋ officiu3. g̊ sūt sin. cathegorematici ut dictū est sup̄. ¶ Ad 3ᵐ dicit paulus ꝑgu. ꝙ ista adiectiua nō sunt t̄mi cathecⁱ. nec illis ꝯpetit diffi⁰ cathegore matici. Un̄ dicit ipse ꝙ termin⁹ ꝑ se sig̃ᵘᵘˢ diuidit in t̄minū cathegorematicū ⁊ in ter minū indistinctū. Termin⁹ catheᶜ⁹ est ille qui ḋr hēre determiatu3 ⁊ distinctū sig̃ficatū. In distinct⁹ uero q̇ h3 indistinctū sig̃tu3. ut hec adiectiua albus niger. Hec improbauim⁹ in sumulis. q2 talia adiectiua non sūt termi ꝑ se sig̃ficatiui nisi in neutro gn̄e cum dif finitio ꝑ se sig̃ficatiui non ꝯpetat illis. ¶ Magister aūt in logica magna rn̄det po/nens diuisiōem de adiectiuis. Un̄ adiectio rum quedā non significāt aliud a se ⁊ cu3 suis ꝯsimilibus distinctis. ut omis ⁊ null⁹ Quedā uero sig̃ficāt aliq̇d a se ⁊ suis ꝯsi/milibus dependēter tn̄. ut albus alba. ⁊ eci am in neutro gn̄e adiectiue sumpta. Que/dam uero sig̃nt aliud a se distinctū non de pendēter siue nō ꝑ respectū ad aliud ut hu/iusmōi adiectiua in neutro gn̄e sbstantiue

ego nō diceret [illegible] ꝙ possibile et impossibile [illegible] nominaliter sumpti sunt cathegorematici [illegible] sincathegorematici. [illegible] diff̄ [illegible].

67

tenta. Dicit ergo q̄ prima nō sunt cathego
remata sed sincathegorematha. 2ª uero sunt
cathegoremata dependēter. 3ª uero cathe/
goremata p se. ¶ Ego aūt puto aliter esse
dicendū s̄m mg̃im in hac logica parua .s. q̄
1ª adiectiua adiectiue tenta sic non sūt termi
p se significatiui. ita nō sunt termi cathe.ci Si
aūt uis ↄcedere q̄ sint termi p se significatiui
dependenter: hēs ↄcedere etiā simil'r q̄ sint
t̄mini cathegorematici depēdenter. ¶ Ad
ↄfirmatōem dicūt q̇dam rudes t̄minū eq̇ /
uocum non esse cathegorematicū. quos im
probauim⁹ in sumulis. uide ibi. ¶ Ido di
cendū q̄ tmin⁹ eq̇uocus ē cathegorematicus.
cū sibi ↄpetāt oēs ↄditōes eius. ↄ cū dicis q̄
non h̄z determinatū significatū siue ,pprium. ne
gatur. imo eque p⁹ significat plura. ↄ illa pl'a
sunt suum significatū determinatum. ↄ non ma
gis unū sig̃t q̄ aliud nisi determinetur sic ani
mal significat suas sp̄s. ↄ non magis unā
q̄ aliam. lȝ significet p° unā naturā cōicatam
a sp̄ebus. eq̇uocū uero non. ¶ Ad 4m ne/
gatur maior. s. q̄ relatiuo qui ↄpetat diffi°
termi sinca.ci q2 relatiuū nō h̄et officium ad
intellectū mg̃ri. q2 p officiuȝ itelligit q̄ tm̄
termis non supponentib⁹ ↄpetit. sic ly omnis.
relatiuū uero supponit. ¶ Uel dicat al'r q̄
p officium mg̃i intelligit officiuȝ distribu
endi. ↄfundendi. ↄiungendi. ↄ sic ō aliis nu
meratis ab ipso. nō aūt referēdi. ¶ Ad cō/
firmatōem dicit mag̃i in logica magna q̄
termi pregnantes non sunt termi cathe.ci nec
sincathe.ci ¶ Ego aūt puto magistꝛ esse al/
terius opionis in hac logica parua ut ōcla
raui in sumulis. Et uidet s̄m ipm hic q̄ sit
cathegoremata. ↄ ita ly nihil ē termi⁹ cathe
gorematic⁹. q2 tam p se q̄ cum alio h̄z ,ppri
um significatū. ↄ nego q̄ diffi° sincathe.ci sibi
ↄpetat. q2 non ↄpetit 2ª pars. ↄ p sesumpt⁹
nihil significat. Et cum tu arguis. da opposi
tū q̄ sig̃t aliq̇d. ergo unū ↄtradictoriū sig/
ficabit suū ↄtradictoriū. q2 aliquid ↄ nihil
sunt ↄdictoria. ↄ ly nihil p se sig̃t aliq̇d. ōr
negando ↄnam. bene tm̄ ↄcedo q̄ sig̃t illud
idem qō sig̃t suum ↄdictoriū sed alio mō. q2
sig̃t aliq̇d negatiue. ↄdictoriuȝ aūt eius sig̃t
aliq̇d affirmatiue. ↄ sic p3 ad argumēta.

QUOD SIL ¶ Arguit ly non pōt esse
ps sbiecti uel p̄dicati. g̃ eadem rōne omnis
ↄ alia sincathegoremata. ↄna tenet ↄ ans p
batur. q2 al'r periret regula que dicit. ab af/
firmatia de p̄dicato infinito ad negatiuaȝ
de p̄to finito ↄna est bona. Simil'r periret
regula que dicit q̄ in ↄuersiōe p ↄpōneȝ ter
mi finiti mutant in t̄minos infinitos. ter
min⁹ enim infinitus ē ↄposit⁹ ex finito ↄ ne
gatione. ¶ 2° sic sequeret q̄ ista esset uera
Omis homo est ois homo si ly hō tm̄ p̄tur.
q2 nulla ,ppō est uerior iª in qua idem p̄tur
de se ipso s̄m Bocciū. sed iª est huiusmōi. g̃
ↄc. ¶ 3° sic. dato opposito seq̇tur q̄ iste due
,ppōnes ↄuertūtur. Sortes est hō ↄ sortes ē
omis hō. ↄns falsuȝ. q2 una ē uera. reliqua
falsa. ↄna ,pbat. q2 sbiecta ↄ p̄ta ↄ copl'e cō/
uertunt. ↄ sunt eiusdē qualitatis ↄ q̄titatis
ↄ tmini ,p eisdem p̄ois supponūt. tenet ↄna
p istuȝ modū inuestigādi ,ppōnes ↄuerti ¶
4° sequeret q̄ 1ª non esset ↄuertibil' simpl'r
null⁹ homo ē omis homo. q2 ex quo ly hō
est tm̄ p̄tum ↄuertet sic null⁹ homo est hō. ↄ
tm̄ pª est uera ↄ 2ª falsa. ¶ In oppositū ar/
guit. Et prio sic Si tale sig̃m omnis posi/
tuȝ a pte sbiecti p̄cedens toti ,ppōni nō est
ps sbiecti sed eque sincathe.ce tenet a pte p̄ti
ↄ inter ptes sbiecti sic qn̄ precedit totam p
pōem. g̃ a pari nō pōt esse ps sbiecti uel p̄di
cati. ↄna tenet cuȝ minori. maior ,pbat. Nam
in ista ,ppōne Omis homo est aial ly ois
non pōt esse ps sbiecti. ¶ 2° sic. Nulla ,ppō
affirmatiua est uera in qua uniuersale ul'r
sumptuȝ p̄tur. s̄ phum p° pierias. ut dicēdo
omis homo ē omē aial. sed hoc totum omē
aial non est nīe ul'r sumptū. g̃ hoc totuȝ nō
p̄tur. ¶ Tercio sic Quero utrū ly omis hō
sit t̄min⁹ trāscendēs aut nō. Si nō cum sit
p̄tum p se uidet q̄ sit termi⁹ inferior. ↄ sic ō
ipso poterit uere p̄dicari tmin⁹ trāscendens
qō non est uerū. q2 non pōt esse sbiectū. nec
etiā est tmi⁹ trāscendens. q2 tūc oē ens esset
omis hō. ¶ 4° sic ista esset sigularis Sor.
est omis homo. g̃ habet ↄuerti simpl'r ↄ nō
aliter nisi sic omis homo ē sor. ubi ly ois hō
non est sbiectū. g̃ prius nō erat p̄tuȝ nec po
test dici q̄ ↄuertat sic. aliq̇d omis homo est

sortes.q2 tunc fieret p2ecise de subiecto p2e dicatum 7 econuerso.qd oportet fieri in co uersione simplici.

¶ Ad hoc dubiu3 sunt due opiniones. Una opinio ult q ly omnis 7 sil'ia pnt esse pars subiecti 7 pti sigificatiue sumpta. ut omis homo uidens omnē hominē est aial.7 tu es omnis hō. 7 hanc sustinendo ad argumenta rñdetur in oppositu. ¶ Ad p2im ne gatur pña.sicut non seqtur li omis positū a pte pti non pōt pfundē aliquē terminu3 pfuse tn̄ sed eque sincathe sumit a pte sb iecti sicut a pte pti.ergo etiā positū a pte sb iecti non poterit pfundē aliquē terminum pfuse tn̄.p3 q pñs est falsu3.7 tn̄ añs ē ue rū.ergo pña non ualet. ¶ Ad 2m d2 q ista autoritas sic intelligit. Nulla affirmatio est uera in qua uniuersale ul'r sumptū p2e dicatur.i.in qua ul'e cum signo ul'i predica tur.attētis duabus pditiōibus assignatis ab auctoribus.p° pier. Pria q talis t'mi nus uniuersalis hēat plura supposita. 2a q p2o illis distribuat in supp'ne psonali.7 ex hoc non seqtur q tn̄ ly animal pdicet.si cut nō seqtur apud cōem uiam in ista ppō ne:iste homo currit sbicit t'minus cōis cum pnoīe demōstratiuo g sbicit tm̄ termi° cō munis. Ita eodē modo pōt dici q t'mi ul'e ul'r sumptum.i.cu3 signo ul'i non tn̄ tm̄ p dicatur aliqd uniuersale. ¶ Ad 3m d2 q li omnis hō non ē t'minus trāscendens.7 cum d2 q non est inferio2 ad trāscendens.negat pña sicut in ista ppōne. tu es homo uel nō homo: ptum non ē trāscendēs nec inferius ad trāscendens.q2 predicat ul'r d trāscenden te. Unde termi ppositi non dicūtur p se in ferio2es nec supio2es.nisi fo2te p reductio nē.sed bñ termi simplices. Uel al'r dicat q est inferio2.7 sic de ipo pōt p2edicari trāscen dens sic dicendo.aliqd ly omis homo ē ens tenendo ly aliqd pure sincathegorematice ¶ Ad 4m d2 q ista ppō. Sortes ē omnis hō puertit sic aliqd omis homo ē sortes.7 ly aliqd tenet pure sincathe.7 sic n est sb iectum nec pars.sed illud qd fuit p2edica tum est p2ecise sbiectū ¶ Uel d2 negando q in puersiōe nō plus debeat sbici i una q

p2edicari in altera.q2 in ista ppōne quilib3 homo est unus hō.ly homo ē p2ecise subie ctum.7 tn̄ in sua exclusiua non d3 esse p2e dicatum sic dicen°.tm̄ unus ē homo.q2 uni uersalis est uera 7 exclusiua falsa.sed deb3 sic puerti.tm̄ unus hō est homo mascul° ¶ Altera opinio dicit q aliqua sincathegore mata bñ possunt esse ptes sbiecti uel pti s3 ly omis non. Unde dicen°.tu es non asin° ly non ē ps pdicati.sed dicen°.tu es ois homo ly homo est pcise ptū. Et hanc sustinēdo re spōdet ad argumeta ¶ Ad pm in oppositū. rñdetur negando pñam.q2 ex illa negatō ne non infinitante 7 ex alio t'mino cathe gorematico fit un° termi° significatiu° cu iuslibet rei non sigficate p aliū t'minu3 ca the.sed sic nō fit de isto t'mio omis ad dito alteri termio cathe.sed i° termi° omis homo non aliud sigt q ly homo. ¶ Ad 2m cum infert ista est uera omis hō est ois hō ne° pña. Et ad auctoritatē boecii pōt dici q ipsa ē uera de uirtute sermonis.eo q ipa ē una negatia non ponēs aliq ppōnē3 eē ue ram uel falsa3.ideo pcēd2 q nulla ppō est uerio2 i° hō est asin°.nec aliqua ē falsio2 i° d2 eus est.q2 dato opposito seqtur incōueni ens. Et ad hec si autoritas intelligat affir matiue sic. Omis ppō in qua idem ptur de se ipo est uera. Dicit q d3 intelligi saluatis duabus pditōib°.al'r enī3 nō esset uera. pa q predicatū non sumat uniuersal'r. qualit ēst in pposito ut omnis homo est omis hō 2a q ptum nō sit t'min° sigficans aliqua3 rem de cui° intentiōe sigficatiue sumpta nō est aliqs termi° affirmatie uerificabil' cu3 uerbo de p'snti deducta quacūq3 ampliaci one.et pter hoc excludi hec ppositō falsa chimera est chia. ¶ Ad 3m nego pñam.l.q sequat q ille ppōnes puertātur Sortes ē homo.so2.est ois hō.sed oportet addē q ter mi supponāt eode3 mō qd est falsum.q2 in una li hō distributie 7 in alia determiate. Si uero dimittis i'm pticula3 negat q puertā tur. ¶ Ad 4m nego q illa nō possit puerti simpl'r null° homo est omis ho. Et ad pba tōe3 nego q puertat sic null° hō est hō.q2 li hō a pte sbiecti stat distributie 7 pus stabat

k2

68

ↄtermiate a parte predicati. termi ergo nō supponunt eodē mō qd reqritur. sed ↄuertit sic. nihil qd est omis homo ē homo. Et nō ꝙ non ōnis ul'is affirmatia est ↄuertibilis simpl'r. ut iᵃ que ñ est de ↄsueto mō loquendi ut omis hō aial non est. sed p accñs debʒ sic ↄuerti. aial non est hō Pꝛia tñ opio ꝑioꝛ est. ¶ Hic placuit ponē hanc qōnem ut hec sincathegoꝛemata clarioꝛa fiāt tirūculis a quibus nimiū obscura iudicatur.

¶ TERMINUS ALIUS PRIME INTENTIONIS ALIUS 2ᵉ.

¶ Contra aliqs est ẗminus mēta. is q̇ nō ē pꝛie intētionis nec 2ᵉ. ğ diffiᵒ mala. ↄña tenet. añs pbatur. q2 ẗmin⁹ diuisus in ẗminuʒ pᵉ intentōis ⁊ 2ᵉ non ē termi⁹ pᵉ intentiōis nec 2ᵉ; pbatur. q2 si esset pᵉ non pdicaret de ẗmio 2ᵉ intentōis. ⁊ si esset 2ᵉ non predicaret de ẗmio pᵉ intentōis. ptʒ q2 mēbꝛa unius diuisiōis non pdicantur de mēbꝛo opposito. q2 al'r diuisio esʒ nulla ¶ Cōfirmaᵗ q2 iste termi⁹ oīs in mēte nec est pꝛie intentōis nec est 2ᵉ. ꝙ non sit pꝛie pʒ. q2 non sigt reʒ que non ē termi⁹. ꝙ nō sit 2ᵉ pbat. q2 omis termi⁹ 2ᵉ intentiōis sigt aliquē ẗminū pꝛie intentōis. ğ ꝛc. ¶ Simil'r 2ᵃ intētio est 2ᵘˢ ↄceptus rei. ly omis nō est 2ᵘˢ ↄceptus rei. ğ non ē 2ᵃ intētio. Item oīs termin⁹ pᵉ intētōis uel 2ᵉ est termi⁹ natural'r sigficatiu⁹ q2 ẗminus natural'r sigficatiu⁹ diuidit in hec sed ly omis non ē termi⁹ natural'r sigficatiuus. ergo ꝛc. ¶ 2ᵒ principal'r sic. aliqs est ẗminus q̇ est pᵉ ⁊ 2ᵉ intentōis. ğ diuisio mala. ↄña tenet. quia diuisio ē mala cui⁹ mēbꝛa coincidūt. añs pbat q2 ly ens est ẗmi⁹ pᵉ intentōis ⁊ 2ᵉ. ꝙ sit pꝛie pʒ. q2 sigt nō terminū. ꝙ sit 2ᵉ. pbatur q2 sigt rem que ē termi⁹. ğ ꝛc. ¶ Et si rñdetur negādo hāc ultimā ↄñam. s. sigt rem que ē termi⁹. ğ est 2ᵉ intentōis. q2 debet dici. sigt solummō rem que est ẗmin⁹. ğ est 2ᵉ intentōis. ⁊ tunc negatur añs. Contra seᵉ ꝙ ẗminus 2ᵉ intētionis sit prime. pbatur ↄña. q2 2ᵃ intentō est scōus ↄceptus rei. ğ sigt rem que nō est termin⁹. tenet ↄña. q2 ↄceptus sigt illud cuius est ↄceptus. ⁊ cū hoc etiā sigficat ↄceptū pᵐ. ergo significat rem que est termin⁹ ⁊ rem que nō est ẗmin⁹. ergo ñ solummō sigt ẗminum. ⁊ sic non ē 2ᵉ intentōis ꝑ rēem ¶ Cōfirmatur. q2 ly ẗmin⁹ in mēte est pᵉ intētionis ⁊ 2ᵉ. ꝙ sit pᵉ pbatur. q2 sigt rem que nō est ẗminus. nā ly ẗmin⁹ sigt lapidem i fine agri positū qui nō est ẗmin⁹. ꝙ sit 2ᵉ pbat. q2 sigficat solummō rem que est ẗmin⁹. q2 quecūqʒ res sigficata p ipm est termi⁹. ğ ꝛc ¶ Tercio pncipal'r sic Diffiᵒ termi pᵉ intētōis ↄpetit alteri a diffinito. ğ mala. ↄña tenet. añs pbat. nam ly nomē in mēte nō est termi⁹ pᵉ intētiōis ut pʒ. ⁊ tñ sibi ↄpetit diffinitio termi pᵉ intentōis. q2 ly nomen sigt nomē psens. pteritū. ⁊ futuꝝ. sed sigficādo nomē pteritūʒ ⁊ futuꝝ sigt rem que nō est termi⁹. q2 nomē pteritūʒ ⁊ futuꝝ non ē termin⁹. qm pteritūʒ non est cū coꝛruptū sit. ğ nō est ẗmin⁹. q2 dato opposito seqtur ꝙ termin⁹ coꝛruptus esset ẗmin⁹. qñ nomē preteritū est ẗmin⁹ coꝛruptus ¶ Confirmat. q2 chiᵃ est ẗminus pᵉ intētiōis ⁊ tñ sibi nō ↄpetit diffiᵒ termi pᵉ intētiōis. ergo ꝛc. ↄña nō cuʒ maioꝛi. minoꝛ pbaᵗ. q2 si ly chiᵃ sigficat rem que nō est termi⁹ tūc cum termi⁹ pᵉ intentōis sigficet rem natualiter ex conniciētia ⁊ similitudie quaʒ hēt cum re. sed nulla est similitudo hui⁹ termi in mēte chiᵃ cuʒ re sigficata. ex quo talis res nō est. ğ ꝛc. 2ᵒ q2 termi⁹ pᵉ intētiōis est ↄceptus pmus rei cātus a re. sed cuʒ talis res nō sit ergo ñ cāt ↄceptum. ğ cuʒ ille termi⁹ chimera ñ sit ↄceptus a re cātus nō est termi⁹ pᵉ intētiōis. 3ᵒ q2 nihil est in itellectu quin pus fuerit in sensu. ut dicit phs in ō sensu ⁊ sēsato. ⁊ necesse est itelligētem fātasmata speculari. 3ᵒ de aia. Ex his seqtur ꝙ intellect⁹ nihil itelligit qn sensus pus sētiat. sed cuʒ sensus nullo mō sentiat chiᵃᵐ ex quo ñ est. ğ itellect⁹ ñ intelligit eam. ⁊ p ↄñs nō potest hēre ↄceptum eius ¶ Adhᶜ argumētum foꝛtius pot feri de uacuo ⁊ infinito. Et si i hac materia uis plura argumēta rucurre ad 5ᵃᵐ questionem.

¶ Ad hec rñdetur. Ad pmuʒ negādo ↄñaʒ q2 termin⁹ natural'r sigficatiuus ē qui diuidit in terminū pᵉ intentiōis ⁊ 2ᵉ ⁊ ñ ẗmi⁹

mētalis.aliquis ei3 est termin⁹ mētalis qui
ñ est natural'r sigficatiu⁹. ¶ Et ad ꝓbatiõez
termi⁹ diuisus ñ est pᵉ itentiõis nec 2ᵉ. ergo
aliquis est t̃mi⁹ mētalis qui ñ est pᵉ nec 2ᵉ.
nego ꝯñaȝ. sicut ñ ualet aīal i cōi ñ est ra
tiōle nec irratiōle. ğ aliqđ aīal est qđ ñ est
ratiōle nec irratiōle. q2 ly aīal in añcedē
te suppõit simpl'r. i ꝯñte ꝑsonal'r. Uel al'r
ƀm terministas đ2 ꝙ t̃min⁹ diuisus ē termi⁹
ƀe intētiõis. 7 ut sigficatiu⁹ est magis cōis
ꝙ̃ termi⁹ ƀe intētiõis. sed ut tale ens ē min⁹
cōis. uide sup̃ de termio ꝑ se sigficatiuo. ¶
Ad ꝯfirmatiõem ꝯcedo toᵐ. sed ñ est incō/
ueniēs q2 termi⁹ mētalis ñ ē p° diuisus hic
sed termi⁹ natural'r sigficatiuus. mō omis
termi⁹ natural'r sigficatiuus ē mētalis. 7 ñ
ecōtra. ¶ Ad ƀᵐ đ2 sic ibi. Ad replicatõez
cum dicis sequeret ꝙ termi⁹ ƀe intētiõis es
set pᵉ. negaᵗ ꝯña. Ad ꝓbatõem đ2 ꝙ termi⁹
pᵉ intētiõis immediate sigt rem. Et termi⁹
ƀe intētiõis immediate sigt ꝯceptū. re3 uero
mediate. Intelligim⁹ ergo de sigficato me/
diato. ¶ Ad ꝯfirmatiõez diciᵗ ꝙ terminus
large acceptus ē termius pᵉ intētiõis. quia
sigt aliquā re3 que ñ est termi⁹ i ꝓpōne. ut
lapidem. in agro. 7 cum đ2 ꝙ ē ƀe. nego. ¶
Ad ꝓbatõem cum đ2 ꝙ quecūq3 res sigfi/
cata ꝑ ipm ē termin⁹ accipiēdo terminū cō̃i
ter. nō tñ accipiendo terminū ut est pars ꝓ
pinqua oõnis. quō deberet esse si deberet
dici ƀe intētiõis. Si aūt accipiat ly termi⁹
stricte ad mētem mgři tunc est termin⁹ ƀe
intentõis. 7 tunc nō sigt aliquā rem que ñ
sit termi⁹ in oõne. ¶ Ad 3ᵐ dictu3 est i su
mulis. Uñ negat añs. Ad ꝓbatõem nega
tur ꝙ diffinitio termi pᵉ intentiõis ꝯpetat
huic termio nomē in mēte. Et cu3 tu dicis
ly nomē sigt presens preteritū 7 futuꝝ. et
sigficando nomē preteritū sigt rem que nō
est t̃min⁹. nego. Et si dicis ğ est pᵉ intētiõis
negaᵗ ꝯña. q2 diffinitio termi ꝑme intentõis
nō est illa ꝑticula solum signs rem que nō
est termi⁹. sed ista t̃min⁹ mētalis sigficās ñ
t̃minu3. Et 2ᵃ ꝑticula nō ꝯpetit termis 2ᵉ in
tentõis. q2 falsum ē dicere. t̃min⁹ 2ᵉ intētio
nis sigt non t̃minu3. qm̃ talis t̃min⁹ ƀe in
tentõis sigt solummō terminū ƀ magistꝝ.

ergo non sigficat non terminu3. tenet ꝯña
ab exposita ad una3 exponentiū. 7 illa ꝑti
cula sigficans ñ terminū exponit a mgřo
sufficiēter ꝑ duas ꝑticulas sequētes. s. signi
ficās rē que ñ ē t̃mi⁹ dato ꝙ cēt. nā 1ᵃ ꝑtic'la
signs rem que ñ est termi⁹ sufficiēter expo
nitur ut dictū est in sumulis. q2 non ꝯuerti
tur secū. sed iste due siml' sigficans re3 que
non est t̃min⁹ dato ꝙ esset: bñ ꝯuertūtur si
gnificās non terminū. sic 1ᵃ sigficans non
terminū: non affirmat uere đ t̃mino ƀe in/
tentõis. ita nec ille due siml'. s. signs rē que
non ē termi⁹ dato ꝙ esset. Et cum tu dicis.
dato opposito seqtur ꝙ nomē futuꝝ ē. ne°
ꝯñam. Unde tu non bñ das oppositū hui⁹.
nomen sigt rem que non ē termi⁹. q2 oppo/
situ3 est. nomē non sigt rem que nō est t̃mi
nus. non aūt est istud. nomē non sigt rem
que est t̃minus. Admisso tñ illud esse suu3
oppositū ut nō uidear fugere. rñdetur ne/
gando pᵃᵐ ꝯñam cum đ2 ly nomē sigt no/
men futuꝝ qđ est t̃minus. ğ sigt nomē fu
tuꝝ. 7 illud est termius. q2 ly sigt ꝯfundit
terminū. a ꝑte post. iō non l3 resoluerere ly
qđ in est 7 ille illa illud. ut h3 uideri in sen
su ꝯposito 7 diuiso. 7 adhuc dato ꝙ ly sigt
nō ꝯfundat terminū a ꝑte post ꝯcedo illam
primā ꝯñam. 7 nego ultimā. s. illud ē termi
n⁹. ergo illđ est a 3° adiacēte ad 2ᵐ adiacens
cu3 t̃mio distractio sic est ly termius. q2 po
test uerificari affirmatiue ta3 de eo qđ est ꝙ̃
de eo qđ nō est. ¶ Ad ꝯfirmatõem đ2 ꝙ ly
chiᵃ est terminus ꝑme intētionis. 7 sigt re3
que nō est termius. ꝯcedo. 7 cu3 tu dicis ter
mi⁹ ꝑᵉ intentõis significat rē ex ꝯueientia
7 sil'itudine quam h3 cum re. Rñdet magr̃
in logica magna. ꝯcedo ꝙ sigficet ex ꝯueni/
entia quā h3 cum re si res esset. Et hoc suf/
ficit. ¶ Uel al'r pōt dici ꝙ sigt ex ꝯueneni
tia quā h3 cum re. Et cū dicis. res illa non
est. Dicitur ꝙ l3 non sit tota siml'. est tñ di/
uisū ƀ ꝑtes. 7 adhuc est obiectiue in itellcū.
Et hoc sufficit. ¶ Ad 2ᵐ cum dicis. ꝑma in
tentio est primus ꝯceptus rei cãtus a re. sed
ab eo qđ non est nō cãtur ꝯceptus. ğ 7c. ¶
Dicitur ꝙ duplex ē ꝯceptus pᵃ. Qdam eni
uerus est. 7 qdam fictus. Conceptus uerus

69

est ille cui corrñdet res tota significata per
ipsum. uel corrñdebat. uel corrñdebit. sicut
est ꝯceptus homis. Conceptus fictus ē cui
non corrñdet res tota. simul sigficata per
ipsū. neqȝ corrñdebat. nȝ unq̄ corrñdebit.
ut ꝯceptus chimere. corrñdet tñ ꝑ ꝑtes sicut
ꝑuatiuo corrñdet positiuuȝ ꝑpter uacuum
⁊ similia. Unde qñ ꝯceptus ē termi⁹ ille est
cātus a re quam rñtat. Qñ aūt est fict⁹ de/
bes imaginari ꝙ plures ꝯceptus ueri repre
sentātes plures res ꝑcedunt ipm ꝯceptū in
intellectu. ex q̇bus plurib⁹ ꝯceptib⁹ simpli/
cibus itellect⁹ elicit unū ꝯceptuȝ simplicem.
fictis rñtantem omia illa siml' que sepatiȝ
illi diuersi ꝯceptus representabāt. Hic ꝯce
ptus fict⁹ est formal'r simplex. uirtual'r ē
quasi ꝯpositus ⁊ hic quodammō cātus est a
re sed non immediate. Et sic pȝ ad 2m.
Ad 3m ð: ꝙ nihil est in itellectu q̇n pri⁹ fue
rit in sensu. aut ipm aut aliud ad qð hȝ per
se hitudinem. Ex cui⁹ alteri⁹ cognitōe eius
intentio cāta est. sicut ex notitia positiui pri
us sensati cognoscitur ꝑuatiuuȝ. Ad for/
maȝ ergo argumēti ð: ꝙ sensus ⁊ si nō sen
tiat chi^am. sentit tñ ꝑtes eius siue accñā par
tiuȝ ad quas hēt hitudineȝ. ⁊ hoc sufficit.
Aliū tñ sic glosant auctoritatē phi. Nihil ē
in intellectu. i. nihil cog̃scitur ab itellectu
q̇n procedat ex aliqua cognitiōe sensus. et
ad idem redit. ꝛc

TERMINORUM. ALIUS EST
PRIME IMPOSITIONIS.
alius 2e. Contra. Aliq̇s est termin⁹ uo
calis uel scriptus q̇ non ē pe impositionis
nec 2e. g̃ diuisio mala. ꝯña tenet. q: cum di/
uisum hic sit ẗminus uocalis ul' script⁹ di/
uisio est insufficiens cuȝ non ꝯphendat oia
ꝯtenta sb diuiso. añs ꝑbatur. q: li omis in
uoce ul' in scripto non ē pe impōnis cum ñ
sigficet rem que nō est termi⁹. nec 2e. cum ñ
sigficet ẗminuȝ. q: si sigficaret terminū es/
set ẗmin⁹ p se sigficatiu⁹. qð est falsum.
Confirmat. q: idem termius ē pe impōnis
⁊ 2e. ergo diuisio mala. ꝯña tenet. añs ꝑba
tur. Nam ly gen⁹ ⁊ spēs in uoce sunt termi
pe impōnis ut pȝ p magistꝝ. ⁊ cum hoc sūt

pe impōnis. ut pȝ p Boetiū prio pier^no qui
diuidit nomē pe impōnis in nomen pe intē
tionis ⁊ 2e. sed cum ly gen⁹ in uoce ꝑ boeti/
um sit 2e intētionis seq̇tur ꝙ est nomē prie
impōis. q: de quocūȝ ꝑtur unuȝ membꝝ di
uisiōis ꝑtur diuisuȝ. 2o ꝑbatur sic. cuili
bet ẗmino pe impōnis ꝯpetit diffi^o termi 2e
impōnis. g̃ diffinitōes male. ꝯña tenet. añs
ꝑbatur. q: q̇libet ẗminus uocalis ul' scri/
ptus p se sigficatiu⁹ sig̃t solum terminū in
mēte uel in uoce. q̇libet ẗminus pe impōis
est ẗminus uocalis uel script⁹ p se sigficati/
uus. g̃ sig̃t solum ẗminuȝ in mēte uel in uo
ce. ꝯña tenet. maior est phi p° pier^as dicētis.
Ea que sunt in uoce sunt eaꝝ que sūt in a
nima passionuȝ note. ⁊ ea que scribun^r eoꝝ
que sunt in uoce. Et boeci⁹ hoc magis affir
mat sup illo passu dubitās ex intentōe por
phirii quare phs imposuit hoc. s. uoces sig/
ficare ꝯceptus. ⁊ dicit ꝙ apō antiquos fuit
dubium q̇d sigficet uox. ⁊ dixerūt q̇daȝ res
incorporeas ut platonici. Alii res corpore
as. ut remoueret illō dixit phus ꝙ sig̃t ꝯce
ptus. Hec sunt uerba boecii ex q̇bus hētur
ꝙ uoces sig̃nt solummō ꝯceptus p°. Cō
firmat. q: cuilibet ẗmio 2e impōnis ꝯpetit
diffi^o termi prie impōnis. g̃ ꝛc añs ꝑbatur
q: omnis ẗmin⁹ uocalis p se sigficatiu⁹ sig
ficat reȝ apprehensā aut sb prio ꝯceptu aut
sb scðo. Sed res apprehensa ē res que non
est termi⁹. ergo q̇libet talis ẗmin⁹ sigficat
rem que nō ē termi⁹. ⁊ si sic ergo ē prie im
positiōis.
Ad hec rñdetur. Ad primum nega^r ꝯña.
Ad ꝑbatōem nega^r ꝙ hec diuisio nō ꝯprehē
dat omia ꝯtenta sb diuiso. q: diuisum hic
est termi⁹ ad placitū sigficatiu⁹. ⁊ null⁹ est
termi⁹ ad placitū sigficatiuus q̇ non ē prie
aut 2e impōnis. Ad ꝯfirmatiōem nega^r
añs. ⁊ ad ꝑbatōem nego miorem. s. ꝙ ly ge
nus ⁊ ly spēs sint prie impōnis. ⁊ cum tu ꝑ
bas p boeciū qui diuidit nomē pe impōnis
in nomen pe intentōis ⁊ 2e. ⁊ cum genus sit
nomē 2e intentōis. g̃ est nomē pe impositio
nis. ꝯcedo totū. sed nego ꝙ sit termi⁹ pe im/
positōis. aliud enī est dicē est nomen pe im/
positōis. ⁊ aliud ē termin⁹ prie impositōis

Uide in sumulis correspondenter huic parti.

¶ Ad argumentū nega͛ añs. ⁊ ad ꝓbationē nego minorē. Et cum tu dicis. est autoritas phi pᵒ pier͛ dicētis ꝙ uoces sigficāt passiões aīe. dꝫ ꝙ uoces sigficare passiones aīe pōt intelligi dupl'r. Uno mō ꝙ significēt passiões aīe tanꝗ̄ iᵃ que pᵒ imponūtur ad sigficandū. Alio mō tanꝗ̄ illa quibus mediātib' imponūtur ad sigficādūz. dico ꝙ pᵒ mō est falsuz. zᵒ est uez. ¶ Et dato adhuc ꝙ uoces sigficēt ꝯcept' aīe pᵒ non tñ diffiᵒ termi 2ᵉ impōnis ꝯpeteret terminis pᵉ impōnis. qa ꝉminus pᵉ impōnis non solummō sigficaret terminū sed etiā res. ¶ Et cū tu dicis ꝙ boeci' ꝯfirmat q̇ uult ꝙ uoces sigficent solummō ꝯceptus. Pᵒ pōt dici glosan' uerba ei'. ut glosauim' uerba phi. Uel dic uoces sigficare pᵒ aliq̇d est dupl'r. s. immediate ⁊ ꝑncipal'r. uoces ḡ sigñt pᵒ passiões aīe. i. immediate. tñ pᵒ. i. ꝑncipal'r ⁊ ultiate sigñt res ex͂ aīam. ¶ Quidam tñ dicūt ꝙ Boecius fuit illi' opionis ꝙ ego nō sum ausus dicē. qꝛ homo ille est in maxia reuerentia apud nos latinos. Et audeo dicere ipm̄ esse pᵐ post phm̄. Posses ⁊ forte aliter dicē ad itentōēz boecii ꝙ uoces solū sūt sig̃ ꝯceptuūz aīe. i. repn̄tant ꝯcept' aīe siue exꝑmunt. qꝛ nos non formam' uoces nisi ut exꝑmamus ꝯceptus nr̄os. ¶ Ad cōfirmatōēm nega͛ añs. Ad ꝓbatōēm termiiste negarēt añs ponētes ꝙ ul'ia sunt ꝯceptus in aīa. non aūt sint res ex͂ animaz. Et ꝯcesso ꝙ q̇libet ꝉminus 2ᵉ impōnis sig̃ficet rem que ñ est ꝉminus non tñ est p̄rie impōnis. qꝛ nō sigficat p̄rio iᵃᵐ rem sꝫ ꝯceptuz. ⁊ ex ꝯñti nomē ex͂. quare ⁊c.

¶ TERMINORUM ALIUS COMplexus: alius incomplexus.

¶ Contra: aliq̇s est ꝉmin' qui nō est ꝯplexus nec incomplexus ḡ diuisio mala. ꝯña tenet. añs ꝓbatur. Nam ly omis hō est ꝉmi' ⁊ tñ non ē ꝯplexus nec incōplexus. ut ꝓbabo. ergo ⁊c. ꝙ non sit ꝯplexus, ꝓba͛. qꝛ ꝉminus ꝯplexus est orō. sed ly omis hō non est orō. qꝛ orō hꝫ ptes que sepate sigñt. sꝫ li ois homo ñ hꝫ ptes que separate sigñt. ḡ ⁊c. ꝙ non sit incōplexus ꝓba͛ pᵒ. qꝛ termi' incōplexus ē ut dictio. sed ly omis hō non ē dictio. sed dcōnes. ḡ non ē incōplexus. zᵒ qꝛ si esset termi' incōplexus cū omis termi' incomplexus sit aut ꝑ se sig̃ficatiu' aut non ꝑ se sigficatiu'. Quero an sit ꝑ se sigficatiuus an nō ꝑ se sigficatiu'. nō potes dicere nec sic. nec sic. qꝛ qō est equal'r ꝯpositū ex ꝑ se sigficatiuo ⁊ nō per se sigficatiuo ñ magis dꝫ unūz ꝗ̄ aliud. sed ly omis homo est huiusmōi ḡ ⁊c. Et sic aut simil' erit ꝑ se sigficatiu' ⁊ non ꝑ se sigficatiu'. aut nec sic nec sic. ¶ Confirma͛. qꝛ iō termi' est ꝯplexus ⁊ incōplexus ut eq̇ferus. ꝙ sit incōplexus pꝫ. qꝛ est dcō. ꝙ sit ꝯplexus pꝫ. qꝛ ꝯponi͛ ex equo ⁊ fer'. Et si dicis ꝙ per ꝉminum ꝯplexuz mgr̄ intelligit illum q̇ hꝫ utrāqꝫ ꝯplexionē. s. dictionū ⁊ sigficati. ⁊ per incōplexuz qui ñ hꝫ utrāqꝫ. ¶ Cōtra sequi͛ ꝙ ille ꝉminus hō si imponā͛ ad sigficandū hoīem esse aīal qui ē termi' incōplex' qō est falsū ꝓba͛ p̄rio. qꝛ qō sigñt uez. uel falsuz est ꝓpō sed ly hō sigñt uez. uel falsū ergo ē ꝓpō. ꝯña tenet cū minori per casum. ⁊ maior ē nota de se. qꝛ significare uez. uel falsū est passio ꝓpōnis. tunc ultra est ꝓpō. ergo ē orō. ḡ est termi' ꝯplexus. tenet ꝯña a diffinitiōne ad diffinitū. zᵒ qꝛ ualet hec ꝯña in casu. hō est aīal. ḡ hō. qꝛ argui͛ a ꝯuertibl'i ad ꝯuertibile. sed ꝯñs est ꝓpō. ergo ly hō est ꝓpō. ⁊ ꝯñter est ꝉminus ꝯplexus.

¶ Ad pᵐuz dꝫ ꝙ ly omis hō est ꝉminus incomplexus. ex quo ñ hꝫ ꝯplexionē dictōnuz ⁊ significati. Ad rōēm cum tu dicis. ñ est ut dictio sed ut dcōes. ḡ non est incōplexus. Potest dici pᵒ negando ꝯñam. Si dꝫ ꝯtra. qꝛ argui͛ a destructōe diffinitōis ad dēstructionē diffiniti. Rñdetur ꝙ iᵃ non ē diffinitio. sed declaratio exēplaris. Sicut si diceres. quid est aīal. aīal est ut homo. ualꝫ: nego ḡ ꝙ si nō est homo ñ est aīal. non qꝛ ñ ualꝫ, sed qꝛ iᵃ non ē diffiᵒ. ita in ꝓposito. ¶ Uel al'r dꝫ negādo añs ꝙ nō sit dictio. qꝛ hic ñ capi͛ dictio ut distingui͛ ꝯtra orōēm. sed ꝓ eo qō non hꝫ partes sepatim significātes. ¶ Ad rōēm cum dicis. sūt due dictōes. ḡ nō est una dcō. ꝯña non ualet absolute. sed bñ

70

Et cum tu dicis ,ppriũ uerbi est significare actõem uel passioñe ꝑ donatũ.ergo ⁊c
Dico ꝙ sic hꝫ intelligi. ꝙ sigficare ꝑ modũ
agendi uel paciendi est ,pprũ uerbi.⁊ hoc
bñ ꝯpetit uerbo sbstantiuo sum es est. Et cũ
tu resumis.dr ꝙ hoc uerbum sbstantiuum
sigt ꝑ modũ sbe q2 ꝑ modũ quietis. Et qõ
sigt sic sbam bñ potest sigficare tpaliter.
¶ Ad ꝯfirmatõem nego miorem.s.ꝙ uer/
bum substantiũ nõ sigficet ꝑ modũ fluxꝰ
⁊ fieri. Et ad ,pbatõem cum tu dicis. sigt
ꝑ moduꝫ quietis.nego.Uñ dico ꝙ hoc uer/
bum sum es est lꝫ sigficet qetem: non tñ ꝑ
modũ quietis.sed ꝑ modum fluxus ⁊ fieri
Uñ sicut aliud est sigre actõnem.⁊ aliud ꝑ
moduꝫ actõis.Ita aliud ẽ sigre qetem ⁊ ali
ud ꝑ modum qetis. Illud enꝫ sigt ꝑ mod
actõis qõ sigt sigficatũ suum ut tempe mẽ
suratur.Sed sigre actõnem est sigre talem
actũ siue ut mensurat tempe siue ñ. Uerbũ
infinitũ ñ sigt actõem sed priuatiõem actõ
nis.⁊ tñ sigt temporal'r pᵒpierᵃˢ.q2 nõ so/
lum actio sed eciã priuatio actõis mensura
tur tempe.ut dicit phs 4ᵒ phicoꝝ. tractatu
de tempe. Illud sigt ꝑ mod quietis qõ sig
ficat sigficatuꝫ suum ñ ut mensurat tem/
pore. Sigt aũt qetem qõ sigt ꝑuatiõeꝫ mo
tus.siue mensurat tempe siue nõ. Et sic pꝫ
rñsio ad illud. ¶ Ad 2m dr ꝙ pticipiuꝫ nõ
est extremoꝝ unitiuũ.q2 illud ẽ extremoꝝ
unitiuũ qõ regit extrema.participiũ aũt ñ
regit casuꝫ a pte añ sꝫ solũ a pte post.iõ nõ
unit extrẽa sic ꝟbũ Ad 3m dr sic ibi.Ad re
plicam dr ꝙ tam uerbũ simplex ꝙ ꝯpositũ
significat unum ꝯceptũ simplicẽ.sed est dif
ferẽtia.q2 uerbũ simplex imponit ab uno
ꝯceptu simplici ad.significandũ 1m.sed uer/
bum ꝯpositũ imponit a duobus ꝯceptibus
significat tñ simplicem.Et sic nego ꝙ pars
significat ptem.Hec scđs doctor pᵒpierᵃˢ.

ORATIO EST TERMI/
NUS ⁊c. ¶ Contra primam
particulaꝫ arguit sic. Orõ est ꝯge
ries tminoꝝ. g non ẽ terminꝰ.tenet ꝯña q2
q2 cumulus lapidũ non est lapis ¶ Cõfir
matur.q2 terminꝰ diffinit per orõem.g orõ
non debet diffinire per terminũ. tenet ꝯña
q2 idẽ esset notius ⁊ ignotiꝰ reᵘ eiusdẽ. ¶
2ᵒ ꝯtra 2ᵃᵐ particulã arguit sic.q2 si qs di
cat Quis currit.⁊ rñdeatur sor.li sor ẽ orõ
per phm pᵒperierᵃˢ ⁊ tñ partes separate nõ
signt.ergo ⁊c Simil'r dicẽdo omis homo ẽ
risibilis ⁊ ecõuerso. ly ecõuerso est orõ ⁊ tñ
partes eius nõ signt separate.ergo ⁊c ¶ 3ᵒ
arguit deum eẽ non ẽ orõ.sed deũ esse ẽ sig
ficatũ illiꝰ orõnis mẽtalis deus est g non ẽ
orõ.ꝯña pꝫ cum miori.maior ,pbatur.q2 si
gnificatu huiꝰ orõnis mentalis est res ex a
nimã que non est orõ.nisi uelles dicẽ ꝙ dat
ppõ realis qõ fatuũ est dicẽ ¶ 4ᵒ arguitur
ꝙ diffinitio sit diminuta. q2 orõ sigt tem/
poral'r.⁊ tñ illa particula nõ ponit in diffi
nitõe eiꝰ.ergo ⁊c.ꝯña nõ cum miori. maior
,pbatur.q2 illud sigt tempal'r cuius ps sigt
tempal'r. sed uerbũ qõ est pars orõnis sigt
tempal'r.g ⁊c ¶ Item hec diffiᵒ non ꝯuenit
cum diffinitiõe orõnis data ab arestotile.g
mala.ꝯña pꝫ cum añte.
¶ Ad pm negat ꝯña.Et rõ est q2 termnꝰ di
uidit: cum aliꝰ sit ꝯplexus alius incõplexꝰ
⁊ ꝯñter qlibet illoꝝ dr terminꝰ.lapis autẽ
non diuidit sic. ,ppter qõ dicaᵗ aliqs lapis
ꝯplexus.ꝯcedo tñ ꝙ sicut cumulꝰ lapidum
nõ est unus illoꝝ lapiduꝫ cumulatoꝝ. ita
ꝯgeries terminoꝝ non ẽ unus istoꝝ termi/
noꝝ.põt tñ dici terminꝰ. ¶ Ad ꝯfirmatiõeꝫ
dr ꝙ diffinit orõ ꝑ terminũ a priori. sed tmi
nus diffinit ꝑ orõneꝫ a posteriori. Uel dic
ut dictũ est in questiõe 2ᵃ ample. ¶ Ad 2m
dr ꝙ de uirtute smõis non ẽ orõ ly sortes.
nec ly econuerso.ꝑm tñ cõem usum loquẽdi
sic.q2 in pria uerbũ precedẽtis introgatõis
intelligit.In 2ᵃ implicite ẽ sbiectum ptum
⁊ copl'a ꝑcedentis ,ppõnis. ⁊ sicut implicite
sunt ,ppõnes.ita implicite hñt ptes. ¶ Ad
3m.dr ꝙ ly deum esse põt capi dupl'r .Uno
mõ ut sigm. Alio mõ ut sigtum.pᵒ mõ est ,p
positio.2ᵒ mõ.⁊ tunc ẽ sigtum illiꝰ ,ppõnis
mentalis Deus est. ¶ Ad 4m negat añs.
Ad ,pbatõeꝫ dr ꝙ ,pbatur tm ꝙ aliqua orõ
sigt tempal'r.ut illa cuiꝰ uerbũ est ps sed ñ
,pbatur de omi orõe. Particule aũt que de/
bent poni in diffinitõne. debent conuenire

cuilibet ꝯtento sub diffinito. aliqua aũt est
oratio in qua nõ est uerbũ ut iª hõ asinus.
Ad aliud pꝫ ꝙ magi͛ accipit largi⁹ oratio/
tionẽm ꝙ̃ phus.

P ROPOSITIO EST
ORATIO INDICA/
TIUA ⁊c. ¶ Contra ꝑmã
pticulã argui͛ sic. In diffitõne
non oꝫ poni gen⁹ remotũ. sꝫ ꝓximũ ꝑ phm
6° topicoꝝ. sed orõ est genus remotũ ꝓpo
sitõis. qꝛ orõ diuidiẗ per ꝑfectam ⁊ impfe/
ctam. ⁊ orõ ꝑfecta diuidiẗ in indicatiuã im
patiuaꝫ ꝯm magistꝝ. ita ꝙ orõ ꝑfecta ẽ ge
nus ꝓximũ ⁊ non orõ. ğ ⁊c. ¶ Confirma
tur. qꝛ oratio ẽ uox ꝯ phm pᵒ pierᵃˢ. ⁊ ꝑ bo
ecium dicentẽ ꝙ orõ est oris ratio. ⁊ ñ que/
libet ꝓpõ est uox. ğ pticula male posita. ¶
2° ꝯtra 2ᵃᵐ pticulam. aliqua ẽ ꝓpõ que non
est orõ indicatiua. ğ ⁊c. añs ꝓbatur. Si anti
xp̃s esset albus antixp̃s esset colorat⁹ est ꝓ
positio. qꝛ omis ꝯditionalis ẽ ꝓpõ. tñ nõ
est indicatiua. ¶ Confirmaẗ argumento
magĩ ꝙ iª antixp̃s esset albus est ꝓpõ ex
quo est ꝑs illi⁹ ꝯdicionalis. ⁊ tñ non ẽ indi
catiua. ğ ⁊c. ¶ Cõfirmaʳ 2°. qꝛ õ:n eẽ ẽ ꝓpõ
⁊ tñ ñ est orõ indicatiua. ğ ⁊c ꝯñă nõ cũ mio
ri. maior ꝓbatur. omẽ uerꝝ est ꝓpõ deũ esse
est uerꝝ. ğ deum esse est ꝓpõ. ¶ Confirma
tur 3° Omẽ signs uerꝝ uel falsum ẽ ꝓpõ.
deum esse sigt uerꝝ uel falsuꝫ. ğ deũ esse est
ꝓpõ. ¶ Confirmaẗ 4° qꝛ omẽs ꝓpõnes eu
clidis sunt infinitiue. ut pꝫ ex ꝑto in iª scia
ergo ⁊c. ¶ 3° ꝯtra 3ᵃᵐ pticulam. s. ly sgficaẗ
arguiẗ sic. ꝓpõ in libro clauso ẽ ꝓpõ ⁊ tam
iª nec sigt uerꝝ uel falsum. ğ ⁊c. ꝯñă nõ cũ
maiori. mior ꝓbatur qꝛ intellect⁹ non ꝯsiõ
rat de ista. igiẗ illa non sigt. tenet ꝯñă. qꝛ si
gnificare est aliq̃d intellectui rñtare. Con
firmaẗ. qꝛ ꝓpõ uocalis nec sigt uerꝝ nec fal
sum. qꝛ aut anteꝙ̃ ꝓferatur. aut qñ ꝓferẗ.
aut postꝙ̃ ꝓlata est. non p° nec 3ᵐ. qꝛ tũc nõ
est. ꝙ non 2ᵐ ꝓbatur. qꝛ qñ una pars ẽ al/
tera nõ est. nec unꝙ̃ tota simł est. tunc sic. ñ
pri⁹ sigt uerꝝ uel falsuꝫ ꝙ̃ sit tota. sed nũꝙ̃
tota est. ğ nunꝙ̃ sigt uerꝝ uel falsum. ꝯñă
nõ cum miori. maior ꝓbatur. qꝛ nõ potest
sigficare qõ nõ est. ¶ 4° arguiẗ ꝯtra 4ᵃᵐ ꝑ
ticulaꝫ. uerꝝ uel falsũ arguiẗ sic Omis orõ
indicatiua sigt uerꝝ uel falsum. ğ frustra
poniẗ uerꝝ uel falsum signs. ꝯñă pꝫ. añs ꝓ
batur. qꝛ si non maxie esset ꝓpter iᵃˢ ꝓpõ
nes sortes põt. plato incipit. quas dic̃ mgr̃
sigficare uerꝝ uel falsum cũ ꝑfectũ sensum
genereut in animo auditoris. Sed ꝙ signt
uerꝝ uel falsũ arguiẗ sic. sortes põt currere
ğ sor. est potens currẽ. tũc ultra. sor. est po
tens currẽ. ğ sor. est potẽs. tenet ꝯñă a mi/
nus cõmuni ad magis cõe affirmatiẽ ⁊ sinẽ
distributõe. qꝛ omne potens currẽ est potẽs
⁊ non ecõtra. tũc ultra. sortes est potens. ğ
sor. potest. tenet ꝯñă ab eodem ad iõ. ⁊ añs
est uerꝝ. ğ ⁊ ꝯñs qõ est ꝓpõ assumpta. ¶
Confirmaẗ. qꝛ seq̃tur sor. hꝫ potentiaꝫ ad
currenõ. ergo sor. hꝫ potẽtiam. ergo ẽ potẽs
ergo sor põt Oẽs iste ꝯñe sunt bone ⁊ añs
est uerꝝ. ergo ⁊ ꝯñs est uerꝝ. ¶ Confirmaẗ
2° qꝛ in diffinitõe non oꝫ poni nõ ambigui/
tatis cũ diffi°detur cã notescendi. sed ly uel
est nota ambiguitatis. ergo male poniẗ. ¶
¶ 5° ꝯtra totam. aliqua ẽ oratio indicatiua
uerꝝ uel falsum signs que nõ est ꝓpõ ut iª
berta est alb⁹. ergo diffi°mala. ꝯñă tenꝫ cũ
maiori. ⁊ mior pꝫ cuꝫ sit orõ incõgrua. ¶
Confirmatur qꝛ dicendo bu est ba est orõ
indicatiua uerꝝ uel falsum signs ⁊ tñ non
est ꝓpõ. ergo ⁊c. ꝯñă nõ cum maiori. mior
ꝓbatur qꝛ nec est caᶜᵃ nec yꝑpoᶜᵃ qꝛ nihil sb
iciẗ. qꝛ si esset aliqd sbiectũ maxie supponẽt
materialr̃ ꝯ magistꝝ i tractatu supponum
dicentẽ ꝙ sbiectũ solum supponit materia/
liter qñ ꝑtum est 2ᵉ intentõis ⁊ sbiectuꝫ pᵉ
aut qñ addiẗ signũ materialitatis sbiectoꝛ
qualr̃ non est hic ergo ⁊c.
¶ Ad hec rñdetur. Ad primũ rñdet magi
ster egidi⁹ p° prioꝝ ꝙ apud logicã ñ est ali
qua orõ nisi ꝑfecta. supponit eniꝫ logic⁹ cõ/
gruuꝫ ⁊ ꝑfectum. iõ ꝑ orõnem daẗ intelli/
gi ꝑfecta orõ Ul' alr̃ põt dici ꝙ gen⁹ remo
tum ꝯtractũ ꝑ differenciã ultimaꝫ põt poni
in diffinitõe ut hic ¶ Ad ꝯfirmatõem d̃ꝛ ꝙ
orõ accipiẗ duplr̃ sciłꝫ ꝓprie ⁊ cõiter. ꝓprie
est soluꝫ in uoce ut sonat ethiologia nois.
Cõiter aũt acipitur pro omi orõne scripta

72

uocali ꝛ mentali. phs aūt accipit oꝛōnē p^o
mō. magr̄ aūt 2^{oo}. Et si diceres quare plus
solum determiat de uocali. Dicit ꝙ illa ma
gis nō est. ꝛ magis mediāte illa fiūt dispu
tatōes ꝙ̄ mediantibꝰ aliis. ¶ Ad 2^m dicunt
q̇dam rudes negando ꝙ ista sit ꝓpō. lꝫ sit ꝯ
ditionalis Si antixp̄s esset albus antixp̄s
esset coloꝛatus. Et dicūt ꝙ diffiᵒ magr̄i so /
lum ꝯtinet ueritatē de ꝓpōne simplici. sꝫ nō
de ꝯposita ex pluribꝰ. ¶ Ista rn̄sio nimiū
uana est qꝛ omne diuisum p̄tur de diuiden
tibus. sed pᵒ diuidit in cathegoꝛicaꝫ ꝛ ypo
teticā. ergo ypo^{ca} est ꝓpō. ꝛ sic ꝯditionalis
erit ꝓpō. nec pōt dici ꝙ cū diffinit magr̄ ꝓ /
pōem. strictꝰ accipit ꝓpositōem ꝙ̄ cum diui
dit. qꝛ post datam diffinitiōem immediate
diuidit. ¶ Alr̄ ergo sum solitus rn̄dere ꝛ
dicere. ꝙ sic est duplex ꝓpō cathegoꝛica. s. ꝓ
pꝛia ꝛ impꝛopa. Ꝓpꝛia ca^{ca} est oꝛō indi /
catiua uex. uel falsuꝫ signs. Impꝛopa ca^{ca}
est que hꝫ modū ca^{ce} ꝓpꝛie. tn̄ non ē indica
tiua. hꝫ aūt modū cathegoꝛice ꝓpꝛie. qꝛ hēt
sbiectum p̄tum ꝛ copulaꝫ ptes principales
sui. ut 1^a Si antixp̄s esset albꝰ. Ita duplex
est ypo^{ca} s. ꝓpꝛia ꝛ impꝛopa. Ꝓpꝛia est
cuius ptes sunt cathe^{ce} ꝓpꝛie. Impꝛopꝛia ē
cuius ptes p̄ncipales sunt cathe^{ce} impꝛoꝑe
Dico ergo ꝙ hec diffiᵒ ꝯpetit ꝓpꝛie ꝛ ueris
ꝓpōnibus cathe^{cis} ꝛ ypoteticis ꝛ n̄ impꝛo
pꝛiis. Hec rn̄o ē pulcra ꝛ multū apparēs. qꝛ
tn̄ uideo sequi unū ad ip̄am qō non placet
mihi qō uolo tibi dicere nūc. Ideo alr̄ rn̄ /
derem nūc. s. ꝙ oꝛōnem sigficantē uex. uel
falsum esse indicatiuā est duplr̄. s. foꝛmali
ter ꝛ equalent̄. Foꝛmalr̄. ꝺꝛ qn̄ in ea ē uer /
bum indicatiuū Equalenter est qn̄ in ea n̄
est uerbū indicatiuū. ita ꝙ sigt sic uex. uel^a
falsum q̇scenter sicut alia. ut 1^a Si anti /
xp̄s esset albus antixp̄s esset coloꝛatꝰ equi
ualꝫ huic Si antixp̄s est albus antechꝛistꝰ
est coloꝛatus. nec una sigt magis uex. uel
falsum ꝙ̄ alia. ¶ Ad ꝓpositum g̃ dico ꝙ 1^a
pticula indicatiua ꝯpetit cuilibet ꝓpōni ca /
thegoꝛice uel ypotetice foꝛmalr̄ uel equa /
lenter. Et hoc sufficit. ¶ Ad p^{am} ꝯfirmatio
nē magistri ꝺꝛ ꝙ 1^a non ē cathegoꝛica qꝛ n̄
sigt uex. uel falsum q̇scenter. sed se hꝫ per

modum cathegoꝛice. ꝛ hoc sufficit ut sit ꝓs
ꝯditiōlis ¶ Ad 2^{am} ꝯfirmatōem negat ma
ioꝛ. Ad ꝓbatōem negat ꝯn̄a. qꝛ in minoꝛi
sumit ly uex. noialiter ꝛ resolutiue. ꝓpter ꝺ
termiatōem adiectiui nomialis. In minoꝛi
uero li uex. sumit aduerbialr̄ uel modalr̄.
Non eniꝫ ꝑ aliq̇d est determiatum. sed ē de
terminās oꝛōnem infinitiuā. sed ad ꝯcludē
dum illud ꝺꝫ assumi in mioꝛi. s. deuꝫ eē ali /
qō uex. qō est falsuꝫ. nomialr̄ eniꝫ sumptū
suppōit ꝓ ꝓpōne uera. aduerbialr̄ uero sup
ponit ꝓ sigficato ꝓpōnis. Hec est rn̄o ma
gistri in logica magna. ¶ Ad 3^{am} ꝯfirma /
tiōem cum ꝺꝛ Omne signs uex. uel falsuꝫ
est ꝓpō. dico ꝙ uex. est si sigficet q̇scenter.
sed ꝺꝫ esse sigt uex. uel falsū non q̇scent
¶ Ad 4^{am} ꝯfirmatōem de ꝓpōnibus eucli
dis cum dicis ꝙ omēs sunt infinitiue ꝛ n̄ in
dicatiue. ꝺꝛ ꝙ sboꝛdināt̄ur indicatiuis. alr̄
nō essent uere. ¶ Ad 3^m p̄ncipale ꝺꝛ ꝙ acci
pitur ly signs ut dicit potentiā siue aptitu /
dineꝫ ꝛ non actū. i. sigficatiū ueri uel falsi.
¶ Ad ꝯfirmatōem ꝺꝛ ꝙ sigt uex. uel falsū
qn̄ ꝓfert. ꝛ qn̄ ꝓlata est ꝑ sboꝛdinatōeꝫ ad
unam intellectā que sigt uex. uel falsuꝫ ¶
Ad 4^m p̄ncipale rn̄detur cōiter distinguen
do ꝙ ly potens pōt duplr̄ teneri. s. nomina
lit̄ ꝛ pticipialr̄. Si pticipialr̄ negatur ista
ꝯn̄a Soꝛtes est potēs currē ergo soꝛ. est po
tens. g̃ soꝛ. potest. ¶ Contra hanc rn̄siōeꝫ
arguit ex fundamēto magistri in tractatu
ꝺ ꝯn̄as penultio caᵒ in rn̄oue ad 7^m argum̄
tuꝫ. ubi declarat ꝙ potēs esse capiᵗ duplr̄. s.
noialr̄ ꝛ pticipialr̄. Nomialr̄ sumptū ideꝫ
est ꝙ ens. qꝛ omne potens esse est ens. ꝛ om
ne ens est potēs esse. i. ens hn̄s potentiaꝫ ꝙ̄
dam Participialr̄ aūt n̄ ꝯuertit cum li ens
qꝛ pōt dici tam de eo qō nō est ꙗ de eo qō ē
Nam uex. est dicē antixp̄s ē potens esse su
mendo pticipialr̄. falsum tn̄ est sumenᵒ no
mialr̄. qꝛ falsū ē dicē ꝙ antichꝛistus sit ens
Et sic pꝫ ꝙ sumēdo pticipialr̄ minus cōis
est ꝙ̄ sumēdo nomialr̄. ergo sumenᵒ nomi /
nalr̄ 1^a ꝯn̄a ualet. soꝛtes ē potens g̃ soꝛ. pōt.
ab inferioꝛi affirmatiue. qō negant. Itē ma
xime negant negādo 1^{am} ꝯn̄am Soꝛ. est po
tens currē. g̃ soꝛ. ē potēs sumptū pticipialr̄

q2 potens ꝑticipial'r est cōe ad potens cur/
rere ⁊ ad potens cātare. ⁊ ita de alijs.ġ ab
inferiori ad suū supius ualet ¶ Ideo alit'
dico ꝙ potens ꝑticipial'r sumptū. pōt sumi
dupl'r sicut etiā hoc uerbuȝ pōt.s.ut famu
lare est ⁊ non ut famulare.Si sumaꝉ ut fa
mulare est ꝓpō uideꝉ esse potens.uel pōt ñ
esse intelligibilis nisi sequatur illud cui fa
mulatur.Si uero sumaꝉ non ut famulare
ꝓpō est intelligibilis sine addito.⁊ sigt. nō
qdem ens hñs potentiaȝ sed cui nō repugt
esse.¶ Ad ꝯfirmatōem ġ argumēti ō2 ꝯce
dendo 2^am ⁊ 3^am ꝯñam sumēdo ly potens ⁊
pōt ꝑticipial'r ut non famulare.Si uero su
matur ut famulare negaꝉ quelibet illaꝝ.
quia ꝓpositiones in qbus potest ponitur
⁊ potens non ē intelligibile.cum nō addaꝉ
illud cui hñt famulari.⁊ in hac rñsione mlt'
tum letatus est anim⁹ meus.¶ Ad ꝯfirma
tiōem p^am rñdent senenses negando hanc
ꝯñaȝ Sortes hȝ potentiā ad currendū.ergo
sortes hȝ potentiā.qm̄ hoc ꝙ dico.sor.habȝ
potentiā est ꝓpō equoca ⁊ plures.mō nul/
la ꝓpō plures est ꝓpō.nec añs.nec ꝯñs. cū
omis ꝓpō sit una ꝓpō Et hoc uoluit dice/
re magr̄.ꝙ non gñat pfectū sensum in aīo
auditoris.sicut nec aliqua equoca facit.Est
enīȝ equoca qm̄ posse est equocum ad pos/
se esse ⁊ ad posse opari.¶ Sed instāt ipsi ꝯ
se ꝓbando ꝙ ꝓpō equoca sit ꝓpō. ⁊ ꝙ sigt
ueꝝ uel falsuȝ ut illa canis currit qm̄ si ly
canis stat ꝓ cane latrabili ē uera. si ꝓ side/
re est falsa.ergo cum sit equiuoca stat idif
ferēter.ġ sigt ueꝝ uel falsum.Item si ē ꝓ/
positio equoca.aut ca^ca aut yppo^ca.⁊ omis
talis est ꝓpō.ergo equiuoca est ꝓpō ¶ Ad
p^m dicūt ꝙ argumētum ꝯcludit ꝙ ipsa sigt
indifferēter ueꝝ uel falsuȝ. sed nō determia
te ueꝝ ul' f^m qd requiriꝉ ad hoc ꝙ sit ꝓpō Et
si arguiꝉ ꝯtra hoc. q2 ꝓpō dubia est ꝓpō.⁊
tñ non sigt determiate ueꝝ ul' falsū in ani
mo auditoris ¶ Dicitur ꝙ ꝓpō dubia sigt
ita determinate ueꝝ ꝙ non falsum.aut ita
falsum qd non ueꝝ. lȝ dubitās nescit illud
esse ueꝝ.nec illud esse falsuȝ ¶ Ad 2^m ptȝ
ꝙ sicut est equoca ita est equiuoca ca^ca uel
ypotetica.Uñ ly equocum est t'min⁹ distra

ctiuus ꝓpōnis.ideo nō ualet est ꝓpō equi/
uoca.ġ est ꝓpō ¶ Hanc rñsioneȝ uolui ad
plenū recitare.q2 sbtilis est Uñ pace alioꝝ
dicam senenses inter alios acutissimos in/
uenio.ideo eoꝝ dicta libēter inspitio. ¶
Potest tñ al'r rñdere. ⁊ pcise sicut ad argu
mentū principale ō2 ¶ Ad 2^am ꝯfirmatio
nē dicūt qdam ꝙ qñ ista nota uel est ꝯiun/
gens duo quoꝝ tm̄ unuȝ ō2 de diffinito ē
cum ambiguitate.sed qñ est ꝯiungens duo
quoꝝ quodlibet ō2 de diffinito ut hic ñ est
cuȝ ambiguitate ¶ Hec rñsio nō placet q2
sbiecti simplicis passio ō3 esse simplex.Idō
dicaꝉ al'r ꝑ intentōem magr̄i in p^o prioꝝ ꝙ
ueꝝ uel falsuȝ poniꝉ ꝓ una passione simpli/
ci ꝓpōnis.⁊ q2 ignoram⁹ nom̄ ei⁹ circumlo
quimur ꝑ hoc disiunctū ueꝝ uel falsuȝ. q2
tñ nec ueꝝ uel falsum.nec illud qd indicaꝉ
ꝑ illa est passio ꝓpōnis ut infra patebit.cū
determiabiꝉ de ꝓpōne uera.Ideo meli⁹ ō2
ꝙ ꝑ signs ueꝝ uel falsuȝ circūloqmur pas
sionem simplicē ꝓpōnis.q2 sigficare ueꝝ. l'
falsum ē illud qd est ꝓprium ꝓpōnis. non
aūt ueꝝ uel falsum. ¶ Ad 5^m pricipale ō2
ꝙ ista berta est albus ñ est ꝓpō nec sigt ue/
rum uel falsū q2 est incōgrua.presupponit
enīȝ ꝙ ꝓpō sit orō ꝯgrua.q2 orō diuiditur
in pfectaȝ ⁊ in impfectam.Et pfecta diuidi
tur in indicatiuā ⁊ alias Perfecta ē ꝯgrua
dictionū ordinatio. ¶ Uel al'r ō2 ꝙ sigfi/
cat falsum.Et cū dicis ñ est ꝓpō.nego.imo
est ꝓpō falsa.q2 sigt ꝙ berta ē aliquis alb⁹
qd est falsum ¶ Ad ꝯfirmatōem ō2 ꝙ nō
est ꝓpō.Et cum tu ꝓbas ꝙ non.q2 non est
ca^ca.nego.et ad ꝓbationē.non est hic aliqd
sbiectū.q2 si esset.staret material'r.ꝯcedo. ⁊
cum tu arguis ꝙ non staret material'r nisi
qñ ipsum sbiectū est t'min⁹ prie intentōnis
⁊ ꝑtum 2^e.aut qñ additur signū materiali/
tatis.Diciꝉ ꝙ illud ueꝝ est in t'minis ꝑ se sig
ficatiuis.sed de termio nō ꝑ se sigficatiuo
non.Unde talis non ꝑ se sigficatiuus sem
per stat material'r.

¶ Utꝝ p^a diuisio ꝓpōnis sit bñ data cuȝ
diffinitionibus suis ⁊ membroꝝ. uidelicȝ
Alia cathegorica.Alia ypotetica

73

Contra diuisiõem arguiť sic. Uel est diuisio generis in spẽs.ulˡ analogi in analogata.uel sbiecti i accidentia.sed nec sic nec sic.ğ ꝛc. Quõ non sit diuisio generis in spẽs.sed analogi arguiˣ sic. De rõne generis est equaliť pticipari a speciebus.sed cum ppõ.p prius participať a catgorica ꝙ ab ypotetica.ergo non est genus ad ista.ꝯña nota cum maiori.minor pbatur.qꝛ ypotetica non est indicatiua nisi rõne partiu cathegoricaꝝ. 2° qꝛ non sigt ueꝝ.uel falsu nisi rõne ptium. 3° sic.speꝝ positaꝝ sb genere una non ẽ prior alia.sed cathegorica est pˀor ypotetica.ğ ppõ non ẽ genus ad iª.ꝯña nota cum maiori.minor pbatur p°.qꝛ ps est prior natura toto.sed cathegorica ẽ ps ypotetice. 2° qꝛ cathegorica simplitior est.ypotetica autem ꝯpositior. sed simplitius prius est ꝯpositiori. Quõ ñ sit diuisio analogi sed generis pbatur sic. Illud qõ p̃tur in q̇d de plˡibus differẽtibꝰ specie est genus ad illa.sed ppõ p̃tur in q̇d de cathegorica ⁊ ypotetica que differũt spẽ ergo est genꝰ ad iª.ꝯña nõ cum maiori per diffinitõem.generis.minor pro 2ª pte nota est.s.ꝙ cathegorica ⁊ ypotetica differũt spẽ Pro pria pbatur.s.ꝙ ppõ p̃tur in quid de illis.Ad intrrogatiõem factam in q̇d de illˡ ꝯueniẽter rñdetur p ppõnem.ğ ppõ predicatur in quid de illis.tenet ꝯña.añs pbať. qꝛ ad interrogatõem factam p q̇d de aliquo ꝯuenienter rñdetur p diffinitõem ⁊ p illud qõ ponitur p° loco diffinitõis.sed ppõ ponitur in prio loco illaꝝ diffinitionũ.ut pꝫ cum dr.ppõ cathegorica ẽ illa.i.ppõ que hꝫ sbiectũ predicatũ ꝛc.⁊ ita de ypotetica. 2° sic.si esset analogũ ⁊ non genꝰ.hoc esset qꝛ prius ꝯpetẽt cathegorice.⁊ posteriꝰ ipoteᶜᵉ ⁊ sic esse orõnem indicatiuã ⁊ sigre ueꝝ ulˡ falsum ꝯpeteret ipotetice rõne cathegorice qõ tñ est falsum.pbatur sic.qꝛ aliqua ẽ ipotetica que sigt ueꝝ uel falsum.⁊ ptes eiꝰ cathegorice ñ signt ueꝝ uel falsum.ut illa si antixp̃s esset albus antixp̃s esset coloratus est ꝯditionalis uera ⁊ tñ cathegorice ñ sigñt ueꝝ nec falsum. ¶ 2° sic enũciatio et ppositio sũt idem realˡr.enũciatio aũt diuiditur a phõ p° pierᵃˢ in enuntiationẽ unam ⁊ enuntiatiõem plures.Enunciatio plures diuidiť.qꝛ aliqua ẽ equoca ⁊ alia i qua sũt due ppõnes incõiuncte ut tu curris ⁊ tu sedes.Enunciatio una diuidiť in caᶜᵃᵐ ⁊ ypoteticam.⁊ tũc arguiť sic.aliqua est propõ que nec est catheᶜᵃ nec ypotetica.ğ diuisio mala.tenet ꝯña añs pbatur.nam enũciatõ plures nõ est caᶜᵃ nec ypotetica⁊ tñ ipsa est ppõ.ex quo ppõ ⁊ enũtiatio idem sũt realiter. ¶ 3° sic.Incipiat q̇s pferre iᵃᵐ ppõnem homo est aial.ita ꝙ nũc non pferat sed immediate post hoc successiue.tũc a ppõ immediate post hoc erit ⁊ nõ caᶜᵃ nec ypoᶜᵃ.ꝙ erit pbatur.qꝛ qñ pars successiui ẽ toᵐ successiuũ ẽ.sed ista ẽ successiua.ğ ꝛc.ꝙ nõ sit caᶜᵃ.pbatur qꝛ non ṗus est caᶜᵃ ꝙ hꝫ sbiectum p̃tum ⁊ copulam principales ptes sui. sed imediate post hoc ñ habebit.ğ non ẽ catheᶜᵃ nec etiã ypoᶜᵃ ut pꝫ.quare ꝛc ¶ 4° sic Omis hõ est aial.tu es homo.ğ tu es animal.ista ꝯña est bona.ğ añs est ppõ.nõ caᶜᵃ ut pꝫ.nec ypotetica qꝛ p nullã notam ꝯiungũtur caᶜᵉ ¶ 5° sic.hõ currit ⁊ nõ currit est ppõ cathegorica.qꝛ ptes principales sũt cathegorice.nec ypotetica qꝛ esset coᵘᵃ. sed pª ps ẽ uera ⁊ etiã 2ª cũ sbordineť huic mẽtali homo ñ ẽ currẽs que ẽ uera.ğ est uera.qõ est falsum. ¶ 6° ꝯtra diffinitõem ppositõis cathegorice arguiť sic.Illa ẽ cathegorica rosa ẽ.⁊ tñ nõ hꝫ p̃tum.ğ diffiº mala.ꝯña nõ cũ maiori.minor probať.qꝛ si diceret hr̃e p̃tum hoc esset implicite.qꝛ sbordinatur isti.rosa est ens.Sed ꝯᵃ stat pᵃᵐ esse fallam ut in hieme nulla rosa existẽte.qñ 2ª est uera ut pꝫ p magistꝝ.in p° posterioꝝ.i iª questione.Utꝝ de nõ ente h̃eatur scia.ğ una non sbordinať alteri. ¶ Septimo sic. Si q̇s introget Quis currit.rñdetur sor. ly sortes ẽ propõ.qꝛ sigt ueꝝ uel falsum.ñ ypotetica.ğ cathegorica ⁊ tñ non hꝫ p̃tum ⁊ copulam.ergo diffiº mala. ¶ Contra ypoteticam nolo nũc arguere.sed loco suo in de ypoteticis arguetur.

¶ Ad hec rñdetur ¶ Ad ṗmum cõiter dicť ꝙ diuisio ppõnis in catheᶜᵃᵐ ⁊ ypoteticam

est diuisio analogi in analogata ⁊ creditur
cōiter ꝙ rōnes facte ꝓ hac pte cōcludant.
¶ Ad rōnes ī oppositū dicit. ad pmā ꝙ q2
ꝓpō non ē tmin9 uniuoc9 ideo non ē gen9
ꝙ non sit uniuoc9 hoc ꝓ tāto quia tminus
uniuocus ē tmin9 simplex sigficans plura
sm eandē rōem equaliter. cū autē ꝓpō non
sigficet equaliter sed sm prius ⁊ posterius
non ē gen9 ⁊ sic negant maiorez. ¶
¶ Ad 2m dicit ꝯcedēdo ꝙ ipothece ꝯpetit rōe
cathece. ⁊ cū dicis ꝙ aliqua ipoca significat
uez uel falsum ⁊ non rōne cathegoricaruz
ut ista si anticristus esset alb9 āticrist9 esset
coloratus. Dicit negādo ꝙ ia ꝯdicionalis
ꝓprie sit uera sed bona dicitur. Si autem
aliqua ē ipoca que ꝓprie dicat uera hoc est
rōne cathegoricaz. Contra responsionez
2am arguit sic ꝓpō cōdicionalis ē illa facta
ex ipoca ergo ē ꝓpō ergo ē oratio idicatiua
uez uel falsum sigficās. ⁊ si sic ergo ē xa
uel falsa. Cōtra responsiōem cōem hoc ar
gumentū uolo dimittere isolutū non quia
putem nō posse solui sed ut ostendat ꝓbita
tem opiniōis aduerse quā ꝓbabiliter totiēs
tenui. est eiz nimis crassi igenii nescire ūꝙ
deuiare a uia cōi quā nullus ignorat Ideo
tenēdo ꝙ ꝓpō didit sicut gen9 i cathecam ⁊
ipocam Respōdendū ē ad responsiones in
oppositū. Ad primū negat minor scilicz ꝙ
ꝓpō ꝑ pri9 ꝑticipet a catheca ꝙ̄ ipoca. Ad
ꝓbatiōem cū dicitur Ipoca non ē idicatiua
nisi rōne ꝑtiuz cathegoricaz similiter nec
sigficat uez uel falsum nisi rōne ꝑtiuz hoc
negatur. ⁊ si dicis. rōne cui9. dicit ꝙ rōne
note unētis tales ꝑtes. unde in ipotheca
forma ē ipsa nota uel copulationis uel dis
iūctionis uel ꝯdictionis. materia uero sunt
cathece quicquid aūt iest ꝑfectiōis ipoce iest
rōne forme sue unētis tales ꝑtes. nō dico
rōne forme absolute sed rōne forme unien
tis ꝑtes. Ipoca igitur ē idicatia ⁊ sigficat
uez uel falsum rōe talis note unietis ꝑtes
Et si dicas ipoca non ē indicatia nec sigt ue
rum uel falsum nisi cathece sint tales ergo
ipoca ē huiusmodi rōne cathece. Dicit pmo
negādo aūs quia ostensum ē ꝙ ia aūxp̄us
esset alb9 āixp̄us esset colorat9 sigt uerum

uel falsum ⁊ tamē nulla suarum ꝑtiū sigt
uez uel falsuz. ⁊ adhuc ꝯcesso antecedente
negatur ꝯsequētia sicut non ualet aīal rōle
nō ē disciplia blē nisi hō sit discipliablis ḡ
hō ē causa ꝙ animal rōnale sit discipliablē
non ualet. Similiter non ualet ꝓpō non
significat uez uel falsum nisi affirmatiua
sigficet uez uel falsum ergo affirmatiua ē
causa ꝙ negatiua significet uerū uel falsū
non ualet quia equaliter ꝓpō ꝑticipatur ab
affirmatiua ⁊ negatiua ut infra ōclarabit.
¶ Ad 2m dicit ꝙ catheca ⁊ ipoca possunt cō
pari ad iuicez ⁊ possunt ꝯpari ad ꝓpōnem.
si ꝯpent ad iuicez catheca prior est ipoca ut
argumēta cōuincūt. si aūt ad ꝓpōnez una
non est prior altera quia equaliter partici
pant rōem ꝓpōnis. Ad formā ergo argu/
menti respondēdo dico negando maiorem
scilz ꝙ una spēs non sit prior alia si fiat cō
ꝑatio ad iuicez. ꝯcedo tamē ꝙ una non est
prior alia in ꝑticipando genus.
¶ Ad 2m pricipale dicitur ꝙ ꝓpō una di/
uiditur in cathegoricam ⁊ ipotheticā. ꝓpō
autē absolute non diuiditur ⁊ sic nō ē incō
ueniēs ꝙ aliqua sit ꝓpō que nō sit catheca
nec ipothetica ¶ Uel dicitur ꝙ omnis ꝓpō
ē una. Et si dicis plus diuidit enūciationē
in unā ⁊ plures ergo aliqua ꝓpō nō ē una.
Dicitur ꝙ non ꝓprie diuidit sed i ꝓpē quē/
admodū homo diuiditur in unū ⁊ plures
⁊ tūc diuisum i ꝓpē non oportet ꝙ p̄dicet ō
quolibz mēbro diuidentiuz. Et si queris
an ꝓpō equiuoca sit una. Potest dici ꝙ est
una materialiter ⁊ plēs uero formaliter.
¶ Ad 3m dicit magister in logica magna
negando ꝙ imediate post hoc erit a ꝓposi9
Ad ꝓbatiōem quādo dicit quādo ꝑs suc/
cessiui ē totū successiuū ē Dicit cōcedo ꝙ qn̄
cūqz in successiuis ꝑs ē similit ⁊ totū ē. sed
negat ꝙ in successiuis quādocunqz ꝑs erit
totum erit quia post hoc erit aliqua ꝑs ho
re future non tamē hora futura erit sed in
tota hora erit. bene tamē imediate post h9
erit ita ꝙ h hora non ē ⁊ imediate posth oc
erit ⁊ ita ꝙ hec ꝓpō ē quia erit ita ꝙ ime/
diate post hoc a ꝓpō sbordinat uni mentali
in qua non pri9 ē sbiectum ꝙ̄ p̄dicatum.

74

Uel aliter dicitur ⁊ clarius xeº ꝙ iª ꝓposiº imediate post hoc erit . ⁊ cum arguis nõ pº erit ꝙ̄ erit sb3 ⁊ ꝑtū. dico ꝙ uerū ē si sit propositº scripta uel mētalis sed de uocali ipsa erit qñcūq3 cui iª sbordinatur erit mõ i mēte post hoc illa mētalis erit cui sbordinatur iª in mēte scil3 dicentis ⁊ audientis ¶ Et si dicis cōtra possibile est ꝙ quis inueniat unā ꝓpōe3 de nouo ⁊ ꝙ̄ primū iuenerit sbiectū ꝓferat illud deide uerbū deide ꝑtū ita ꝙ sicut successiue iueniet ita successiue ꝓferat quid ergo ē dicere ad hᶜ dicitur ꝙ cum ꝓferet ꝑtum illa uocalis erit quia iam mentalis ē cui sbordinatur ¶ Ad 4ᵐ dicit magister in logica magna ꝙ ē coᵘᵃ ⁊ non ualet non ē nota copulatiōis ergo non est copulatiua quia dicendo sortes currit ⁊ sortes mouetur ⁊ ecōtra li ecōtra ē copulatiua ⁊ tamē non ē nota copulationis . sufficit ei3 ꝙ teneat implicite quia sbordiatur uni metli copulatie Melius ergo ē dicere negādo ꝙ non sit ibi nota copulatiōis quia ē iplicite ⁊ hº sufficit ¶ Ad 5ᵐ dicit magister ꝙ ē copulatiua ⁊ 2ª ps ē falsa quia sbordinatur isti ide3 homo q̇ currit non ē currēs . Uel potest dici ꝙ ē copulatiua ifallāter sed an sit uera uel fl'a ē eꝫ ꝓpositū nostrū ideo ꝑ nūc nō curo ō iº. ¶ Ad 9ᵐ nego minorē ad ꝓbatiōe3 ɔcedo ꝙ sbordiatur illi rosa ē ens . ⁊ cū dicis stat ꝑmā esse fl'am hac 2ª existēte uera . Dicitur ꝙ li ens pōt capi dupliciter scil3 nomialiter ⁊ ꝑtic'. si ꝑtᶜ idē ē ꝙ existēs . si noialiter ide3 ē ꝙ habēs ētitate3 ⁊ sic ē trāscendēs ⁊ ē cōe ad ens in actu ⁊ ad ens i potētia . mõ dico ꝙ iª ꝓpō rosa ē sbordinatur huic mētali rosa ē ens sumpto li ens ꝑticipial'r ⁊ si ꝑma est falsa ⁊ 2ª. non aūt sbordiatur illi rosa est ens sumpto ens noialiter . ¶ Ad 7ᵐ dicitur ꝙ li sortes de uirtute sermonis non ē ꝓpō sed ƀᵐ usū cōem loquēdi q2 sbordiatur isti sortes currit iplicite ⁊ hab3 copl'a3 ⁊ ꝑtu3.

¶ Utrum 2ª diuisio sit bene data cum diffinitionibus mēbrorum scil3 alia affirmatiua alia negatiua.

CONTRA Diuisionē arguitur sic Quia uel ē diuiº gñis i specis uel analogi in analogata sed nec sic nec sic ergo ⁊c. ꝓbo minorē ꝑmo ꝙ nõ sit diuisio gnīs i spēs quia spēꝝ positaꝝ sb gñe una non ē prior alia sed affirmatio ē prior negatione ergo ⁊c . ɔn̄tia nota cū maiori minor ꝓbatur ꝑmo quia negatio destruit affirmationē ergo affirmatio prior ē . 2º quia negaº ē diuisio affirmatio uero ē ɔpositio sed compō prior ē diuisione ergo ⁊c . 3º quia affirmatio ē simplicior ergo prior ¶ 4º q2 affirmatio ē habitº negatio uero ꝑuatio sed habitº ꝑor ē negatione ergo ⁊c . ꝙ nõ sit diuisio analogi in analogata pat3 auctoritate Porᶦᶦ Boecii sācti Thome sup libro ꝑyerminias quoꝝ rõ ē Si nullū priº ⁊ posteriº pōt esse sb eodē gñe tūc ꝑmis sbīis ⁊ 2ⁱˢ cōe genus non poterit esse sba quod ē falsu3 . ¶ 2º ɔ diffinitiōes mēbroꝝ arguitur sic Ista ē affirmatiua non possibile ē te nõ currere ⁊ tamē pricipale uerbū negatur ergo ⁊c tenet ɔn̄tia cū minori . maior ꝓbatur quia iª equiual3 huic necesse ē te currere ƀᵐ ꝙ expresse asserit pħus 2º ꝑyerᵃˢ caplo illo ɔᵉ fiunt ergo ambe sunt affirmatiue ¶ 3º sic iª ē affirmatiua possibile ē te non esse sicut iª possibile ē te esse ꝑ pħm 2º ꝑyerᵃˢ dicētem negatioem in modalibº debere addi tmino modi ⁊ non uerbo ⁊ tamē uerbū negatur ergo ⁊c . Confirmatur quia iª impossibile ē te esse eq̇pollet huic non possibile ē te esse que ē negatiua ergo ipsa ē negatiua ⁊ nec modus nec uerbū negatur . Similiter iª falsum ē te currere equiualet huic non ueꝝ ē te currere que ē negatiua ergo illa ꝑma ē negatiua et tamē nec modus nec uerbum negatur .
¶ 4º Ista ē negatiua false homo ē asinus ⁊ tamē pricipale uerbū non negatur ergo ⁊c . maior patet quia equalet huic non ē ita ꝑ homo ē asinº que ē negatiua ergo etiā ꝑª ē negatiua tenet ɔn̄tia a simili sicut in illa non quilib3 homo nõ currit ē affirmatiua quia equipollet uni affirmatie ut huic aliquis homo currit ita iª dicitur negatiua ꝙ eq̇poll3 uni negatiue . minor argumēti pricipalis ꝓbatur quia si uerbū negatur hoc est quia li fl'm includit negationē . sed arguitur ꝙ ꝓpter hoc non ē negatiua quia tunc ista

esset negatia sor. icipit esse alb⁹ q: li incipit
includit negatiõem aliter nõ ꝯfunderet.
¶ Similiter li dīt icludit negatiõem ꝛ tamē
ꝑ se solū nõ facit ꝓpõem negatiuā.
¶ 5° Ista non ē negatia sor. ē non currens
ꝛ tamē nega° non cadit s̄ uerbuʒ ergo ꝛc.
ꝯñtia nota cū maiori. mior ꝓbaꝫ quia nõ
minorē uiʒ habʒ nega° ꝙ isti t̄mini possibi
le ipossibile n xessariū ꝯtingēs sed isti t̄mini
habent uiʒ supra p̄cedētes ergo nega° sil'r.
¶ Confirmaꝫ argumēto magistri q: p̄iacēs
ul'is negatiē ē affirmatia ꝛ tamē i ea prici/
pale uerbū negaꝫ ergo ꝛc. ꝯñtia nota cuʒ
maiori. minor ꝓbaꝫ quia idē ē uerbū ul'is
negatie sue p̄iacētis sed uerbū pricipl'e ul'is
negatio negaꝫ ergo ꝛ p̄iacētis negaꝫ ꝛc.
¶ 6° Ista ꝯuertitur hec ꝓpõ ē uera nulla
chimera ē ꝛ nulla chimera ē ꝛ p̄ma ē affir/
matiua ergo 2ª in qua tamē pricipale v̄bū
negaꝫ ergo ꝛc ꝯñtia tenʒ cuʒ miori maior
ꝓbaꝫ quia ab una ad reliquā ualet forma
liter ꝯñtia ꝛ eꝯ ut patʒ ꝑ phm i postp̄ntis i
capl'o de p̄ori di ꝙ hominē esse conuertitur
ad uerā de se orationē. ex quo dicit ꝙ ois
ꝓpõ ꝯuertiꝫ cū uera de se orone. Cõfirma
tur quia saltem iste cõuertunꝫ nulla chimeª
ē ꝛ uerū ē nullā chimerā esse q: ab una ad
reliquā uaʒ ꝯñtia ꝑ illā regulam logicoꝝ.
Omnis ꝓpõ ifert suū dictū esse ueꝝ. sed 2ª.
ē affirmatia ergo p̄ma uel quia una ē pure
negatiua ergo ꝛc.
¶ AD hec respondeꝫ Ad p̄mū ut recitat
Boeci⁹ ex intērice Porphirii i p̄mo ꝑyerᵃˢ
Alexāder dixit ꝙ ꝓpõ diditur i affirmati
uaʒ ꝛ negatiuā sicut analogū i analogata
ꝛ non sicut gen⁹ in spēs ꝓpter rões adduc
tas in oppositū. Porphirius uero uult ꝙ
sit diui° gñis i spēs ꝓpter rõem factā i op
posituʒ quē seq̇tur Boeci⁹ ꝛ sanct⁹ Tho.
Et ad rões in oppositū respõdet unica res/
ponsiõe sic di. Nõ oportʒ ꝙ qñcūqʒ aliqua
sic se habēt ꝙ unū ē pri⁹ alio sint sb gñe sed
quecūqʒ s̄m esse suum p̄ora uel posteriora
sunt. ea sb eodē gñe nõ ponunꝫ sicut affir/
matiões ꝛ negatiões que ad esse ꝛ ad natu
ram ꝓpriā equaliter enūciatiõeʒ ꝑticipant
quia enūcia° ē iª in qua ueritas ꝛ falsitas
inueniri põt qua in re affirmatio ꝛ negatio
sunt equaliter. Hec sunt formalia uerba.
Ex q̇bus apparet responsio formaliter di/
cendo ꝙ licʒ affirmatio sit prior negatione
facta ꝯpõne iter se. equaliter tamē ꝑticipāt
rõne gñis. unde affirmatio prior ē nega/
tione s̄m ꝓpam rõem sed nõ s̄m rõem gñis
sicut binari⁹ ē prior trinario s̄m ꝓpriā rõeʒ
ꝛ non s̄m rõnem numeri. Si autē aliquid
sit pri⁹ alio s̄m rõem alicui⁹ cõis ut sba est
prior accñte s̄m rõem entis. talis p̄oritas
tollit rõem gñis nõ aūt si sit pri⁹ s̄m ꝓpam
rõeʒ ¶ Ad 2ᵐ Strod⁹ dat duas respõsio
nes i ꝯñtiis suis In prima negat maiorem
s. ꝙ iª sit affirmatia nõ possibile ē te non
esse. ꝛ ad ꝓbationē negaꝫ ꝙ iste eq̇ualeant
ꝛ ad phm dicit ꝙ nõ uult iᵃˢ eq̇pollere nisi
cū debito medio ꝛ iª tu nõ curris sic p̄ma/
rie significat ḡ necesse ē te currere ¶ In 2ª
respõsiõe dicit ꝙ eq̇ualēt ubi li nõ teneatur
infinite ꝛ nõ negatiue uide apte ab eo i xiª
ꝛ xiiª regulis ¶ Cõtra primā respõsionem
arguiꝫ sic Negatio p̄posita facit eq̇pollere
suo ꝯdictorio sed iᵉ ꝯdicunt necesse ē te esse
possibl'e ē te nõ esse: ergo p̄posita negatione
uni istaꝝ eq̇ualēt ergo dicēdo nõ possibile
ē te nõ esse iª equalʒ huic necesse ē te esse qđ
tamē negat ¶ Cõtra rᵃᵐ arguiꝫ sic quia ad
faciēdam eq̇poᵃᵐ ꝑ negatiõem p̄positā uni
ꝯdictorioꝝ opʒ ꝙ negatio teneaꝫ negatiue
ꝛ nõ ifinite ut nõ q̇libʒ homo currit Ideo
aliter respondēt alii ꝛ dicūt ꝙ iª ē affirma/
tiua nõ possibile ē te nõ esse: quia due nega/
tiões faciut unā affirmatiõem. unde hec ē
negatia possibile ē te nõ esse q: i mõlibus
de sensu ꝯpõito uerbū ifinitu ēps pricipal'
copule q: uerbū ifinitū negaꝫ in iª ideo est
negatiua. fit affirᵘᵃ p̄posita negatiõe. hec
ē S uetani in ꝯñtiis suis. Et si replicas ꝙ
iª nõ ē negaᵘᵃ possibl'e ē te nõ esse q: phus
in 2° ꝑyerᵃˢ dicit ꝙ sicut se habʒ uerbū in ca
thegoricis ita modus in mõlib⁹ sed solum
penes v̄bum affirmatur affir° ꝛ nega° in
cathe^cis. ergo simil'r i mõlib⁹ penes modū
sʒ cū mo° h nõ sit negat⁹ ḡ ē affirmatiua.
¶ Hac respõsiõeʒ sbstinēdo cū uideatur de
mēte magistri i eq̇pollētiis dicatur ꝙ phs

75

non uult aliud nisi q si sit aliqua negatiua de modo q magis ne^{ua} dicẽda ẽ i^{a} de modo negato q de dicto negato quia ne^{ua} ö mõ negat totã compõez. ne^{ua} uero de dicto ne gat solũ dictũ. Uel dicat q non negat q2 dicẽda ẽ absolute ne^{ua} nõ tamẽ est dicenda nega^{ua} mõlis nisi negetur mod^{9}. Et hoc itellexit plĩas q si mõlis debet dici nega^{ua} mõlis op3 q mod^{9} neget. cui^{9} rõ ẽ q2 for male in ipsa ut mõlis ẽ. ẽ mod^{9} quia dat sibi denoiatiõem. ideo penes ipsu3 attẽdit affir^{o} ꝛ ne^{o}. Et correla^{e} seqtur ex i^{a} respõ sione q aliqua ẽ ne^{ua} que nõ ẽ ne^{ua} de iesse nec molis. Pria respõsio tutior ẽ. 2ª sub tilior. ❡ Aliter tamẽ ad pricipale potest dici tenẽdo q mõlis sit solũ ne^{ua} qua mod^{9} ne/ gat ꝛ ñ aliter. tũc negat q i^{a} sit a^{ua} nõ pos sibile ẽ te nõ esse. ꝛ ñ ual3 i^{a} ꝯña i^{a} equal3 uni affir^{ue} ergo ẽ affir^{ua} quia equiualentia respicit sigtum. affirmatio aũt ꝛ nega^{o} res picit sig^{m} additũ ad formale uel nõ addi tum. unde i^{e} equalẽt impossibile ẽ esse nõ possibile ẽ esse ꝛ tamẽ prima ẽ affir^{ua} ꝛ 2ª nega^{ua}. bene tamẽ ual3 in illis de iesse.

❡ Ad 3^{m} respõsum ẽ respondẽdo ad 2^{m} q2 dicit negãdo q i^{a} sit affir^{ua} possibile ẽ te ñ esse imo ẽ ne^{ua}. Ad pbm dicit q uult ista3 esse affir^{am} de modo lic3 sit ne^{ua} de dicto. unde mõlis absolute dicẽda ẽ ne^{ua} .s. dũ^{o} uni istoꝝ sit nẽtum uel mod^{9} uel dictum. affir^{ua} autẽ ẽ dicẽda si nullu3 negetur aut utrũq3 negetur ❡ Aliter tamẽ põt dici ut s̃ ꝯcedẽdo i^{am} esse affir^{uam} possibile ẽ te non esse. ꝛ cũ dicit negat uerbũ ergo ꝛc. Dicit q illud hab3 intelligi in cathe^{cis} de iesse nõ autẽ i mõlibus ut ẽ i^{a} tamẽ in i^{a} nõ negat uerbũ pricipale quod ẽ indicatiui modi ut li est. Ad ꝯfirmationẽ dicitur ꝯcedẽdo q i^{e} equalẽt sed negatur ꝯñtia ergo si una est nega^{ua} ꝛ altera. bene tamẽ ual3 in cathe/ goricis de in esse nõ autem in mõlibus.

❡ Aduerte tamẽ q nulla ꝓpõ negatia mõl^{s} equal3 affir^{ue} mõli nisi altera illaꝝ habeat t̃nu^{m} mõlem includentẽ negatione3. unde i^{a} nõ possibile ẽ esse equal3 huic impossibile ẽ esse ꝛ li impossibile includit negationem negãte3. ẽ tamen ꝓpõ affir^{ua} ❡ Similiter fl'm ẽ te esse equal3 huic non ueꝝ ẽ te esse ꝛ li fl'm includit negationẽ ẽ tamẽ ꝓposi^{o} affir^{ua}. Ideo õ2 cõiter q ꝓpõ põt dici ne^{ua} de re aut de signo. de signo ẽ quãdo ponit nega^{o} explicite. de re uero implicite quãdo equal3 alteri negatiue. de signo tñ abso/ lute tñ ne^{ua}. de re tñ nõ deb3 dici ne^{ua}

❡ Ad 4^{m} dicũt Senẽses uerbũ negari in dicta ꝓpõne quia icludit negationẽ li false nec ꝓpter hoc affir^{ue} dicte sunt negatie q2 ultra negatiõem iclusa3 includũt dicta uer ba affirmatiõis ꝛ negatiõis nam negatio i eis iclusa negat uerbũ n3 negat p̃tum a sb iectio qm̃ sicut ueꝝ ẽ differo ab asino ita uẽ affirmat differẽs ab asino de me ut patet.

❡ Aliter tamẽ põt dici q i^{a} ẽ affir^{ua}. fl'e hõ ẽ asin^{9} ꝛ negat ꝯñtia equal3 uni ne^{ue} ergo ẽ negatia quia i^{a} ẽ mõlis ꝛ nõ de in esse q2 dicere false homo ẽ asin^{9} ẽ dicere falsum est hominẽ esse asinum. ❡ Ad 5^{m} dicit q ne^{o} maiorẽ uim hab3 cõtra sequẽtes t̃mios q̃ li possibile nec^{m} sed s̃ p̃cedẽtes non. Cui^{9} rõ ẽ quia li possibile ꝛ nec^{m} cũ faciãt sensu3 cõ/ positũ p̃nt det̃minare totã compõez siue to taliter p̃cedãt siue totaliter sequant. nega^{o} uero hoc non facit. Ad ꝯfirmatiõez respõ det magister q non ẽ cõtra intellectũ regle que intelligit q ꝓpõ negatia ẽ i^{a} in qua p̃n cipale uerbũ ne^{r} p negationẽ existẽtẽ aliqd illi^{9}. Aliter tamẽ põt respõderi ꝛ formali^{9} negãdo minorẽ .s. q ꝟbũ principale in ca negetur. Ad ꝓbationẽ negat ꝯñtia q2 mu tatur quid in quale ❡ Ad 6^{m} respondet Bur. in ꝯñtiis ꝯcedẽdo maiorẽ .s. q i^{e} equi ualent hec ꝓpõ ẽ uera nulla chimera est et nulla chimera ẽ quia ab una ad reliquam ual3 ꝯñtia ꝛ ecõtra. sed negat ꝯñtiam una ẽ affir^{ua} ergo alia ẽ affir^{ua} ꝛ assignat istan tiam quia uult q affir^{ua} de p̃dicato finito ꝛ nega^{ua} de p̃dicato infinito ꝯuertant ꝛ ab una ad reliquã ual3 ꝯñtia ꝛ ecõtra ❡ Sil'r q affir^{ua} de p̃dicato ifinito ꝛ nega^{ua} de p̃di cato finito ꝯuertũt ꝛ q ab una ad reliquã ual3 ꝯñtia ꝛ ecõtra seruatis tamẽ duabus ꝯditionib^{9} .s. in t̃minis simplicibus et in numero singulari. unde s^{m} Burleum ex nega^{ua} non sequitur affir^{ua} pura sed bene

affirmatiua non pura de terminis eisdez.
Hec responsio ē cōtra omnes bonos logicos
p.no quia negat xiam regulā Strodi .s. si
aliqua ꝯñtia ē bōa ⁊ añs sit pure negatū
ergo ⁊ ꝯñs pure negatū qꝫ ꝫm Bur. hᶜ ꝯña
est bona nulla chimera ē ergo hec est uera
nulla chimera ē ⁊ tamē ātecedēs ē pure ne/
gatum ergo ⁊ ꝯsequēs nō ergo ⁊c. 2o quia
ꝯcedit istas equiualere quod ē fl'm quia ab
una ad reliquā nō ualet ꝯsequētia. unde ñ
ualꝫ nulla chimera ē ergo hec ē uera nulla
chimera ē quia ibi ē ita sicut adequate sigfi
catur p ātecedēs ⁊ non ē ita sicut adequate
sigtur p ꝯsequēs. Similiter non ualet deus
ē ergo hec ē uera deus ē quia añs ē necm et
ꝯsequēs ꝯtingēs. Ideo respondēdum est
ꝫm magistꝝ in pñtis suis negādo 1as con
uerti simpliciter sed ꝫm quid tantū scilꝫ cuꝫ
medio. ideo ab una ad reliquā nō ualꝫ ꝯña
nisi cū debito medio ⁊ hoc uoluit phus cuꝫ
dixit homiem esse ꝯuerti ad uerā de se ora/
tionē qua dicim⁹ ꝙ homo ē. p illud eiꝫ qō
dixit qua dicim⁹ ꝙ homo ē dat itelligē me
dium .s. ⁊ hec ꝓpō sic sigficat ergo ⁊c. et
ideo bene ualꝫ homo ē ⁊ hec ꝓpō homo est
sic sigficat homiem esse ergo hec ē uera hō ē
⁊ etiā ecōtra hec ē uera homo ē ⁊ ipsa sigfi/
cat homiem esse ergo homo ē. Ad ꝯfirma/
tionē iuenio magistrū uarias responsiōes
dedisse unde in logica magna ubi agit de
ꝓpōibus cathegoricis i questiōe ia utrū ex
neua sequat affirmatia uult illas cōuerti,
quia ab una ad reliquā ualꝫ ꝯñtia ⁊ ecōtra
cū omnis ꝓpō inferat suum dictū esse uerꝝ
⁊ cū dicis una ē negatiua ergo altera negat
ꝯñtia unde bene possibile ē ꝙ due ꝓpōnes
ꝯuertātur quaꝝ una ē neua ⁊ altera affirua
ponēs in esse. uoco aūt ponēs i esse ex qua
sequit aliquid eē uel aliqualiter eē sed nō ē
incōueniēs ꝙ due ꝯuertātur quaꝝ una est
neua ⁊ altera affirua non ponēs in eē ut in
argumēto arguit quia ia uerū ē nullā chi/
meram eē non pōit in eē licꝫ sit affirmatiā.
Hoc ideꝫ magister uult in 5o argumēto pri
mi dubii quadrature ubi cōcedit illā ꝯñtiā
nulla chimera ē ergo sic ē ꝙ nulla chimera
ē ergo uerꝝ ē ꝙ nulla chimera ē nꝫ ex ꝯñte
sequit ergo aliquid ē uel aliqualiter ꝙ nª
chimera ē quia dicit ꝙ in ātecedēte ē ampliº
usqꝫ ad imagiabile que nō ē in ꝯñte qm li
uerꝝ ita ⁊ sic ampliāt ⁊ non illi tūni aliquid
nec aliqualiter. Aliter tamē respōdet i pº
posterioꝝ in 3o tractatu in qōne quā facit
utrū negaº sit notior affirmatiōe. negat.n.
iam ꝯñtiā nulla chimera ē ergo uerꝝ ē nul/
lam chimerā eē quia ubi nihil nec aliqualit
sit ita ē sicut adequate sigficat p ātecedēs ⁊
non ē ita sicut sigficat p consequēs ⁊ ideo
negaret ia ꝯuerti simpliciter. Si autem tu
diceres. cōtra. quelibꝫ ꝓpō infert suū dic/
tum eē uerꝝ dicet ꝙ cū medio uerꝝ ē. p se au
tem non. elige que tibi placet. Posses alit
tñ dicere ꝙ 1e ꝯuertūtur ⁊ ꝙ ābe sunt neue.
unde ia est negaua de dicto uerꝝ est nullam
chimerā eē ⁊ si uis ꝙ ia sit dicēda potiº aua
ꝙ negatiua. dicitur ut s ꝙ est impossibile
duas ꝓpōnes ꝯuerti quaꝝ una sit affirua
⁊ alia negatiua in illis de in esse. in mōli/
bus aūt non ē incōueniens aut ubi una sit
modalis alia de in esse.

Utrū 3a diuisio sit bene data cū diffi
nitionib⁹ mēbroꝝ .s. aa uera aa fl'a.

CONTRA. Ista ꝓpō ē uera nul
la chimera ē ⁊ tamē significatū ñ
ē uerꝝ ergo diffinitio mala. ꝯñtia
tenet cū maiori minor ꝓbat quia nullā chi
meraꝫ esse nihil ē ergo non ē uerꝝ. tenꝫ ꝯña
quia cū uerū ⁊ ens ꝯuertātur a quocūqꝫ ne
gatur unū ꝯuertibiliū negatur ⁊ aliud añs
ꝓbatur .s. ꝙ nullam chimerā esse nihil sit
quia da oppositū ꝙ sit aliquid uel ergo est
sba uel accidēs. non sbaꝫ ut patꝫ. nec acci/
dens quia in nº sbiecto ē ergo ⁊c. Confir
matur similiter de 1a ꝓpōe adam fuit que
est uera ⁊ tamē sigficatu suum non est uerꝝ
ergo ⁊c. tenꝫ ꝯñtia cū maiori. minor ꝓbat
quia adam fuisse nihil ē ergo non ē uerꝝ. tꝫ
ꝯñtia añs ꝓbat quia si esset aliquid deus
posset illud destruere ⁊ sic posset facere ꝙ
adam non fuisset contra sniam agatōis 6º.
ethicorum quaꝫ phs apꝓbat .s. ꝙ solo hoc
posse puat deus facere que genita sunt non

esse ḡeita ¶ 2º sic hui⁹ ꝓpōnis homo est
asinus sig̃ficatū ē uez ⁊ tamē ꝓpō non est
uera ergo diffinitiones male ꝯñtia tenz cū
argumēto minor ꝓbatur quia si nō da op
positū .s. ꝙ 1ª ꝓpō ē uera sequtur ergo ꝙ ita
e sicut adequate sig̃ficaꝫ p ipsaz tenet ꝯñtia
ab iferiori ad suum supius affirmatie sine
impedimēto ⁊ ex ꝯsequēti sequtur ꝙ aliquis
mod⁹ ē quo sic ē sicut adequate sig̃ficatur
p ipsam sed ꝯsequēs ē falsum quia nulloº
homo ē asin⁹ . si eīz nihil nec aliqualiꝫ adhc
null⁹ homo ē asin⁹ quia si non da opposim
⁊ ē impossibile. ¶ Confirmaꝫ quia sig̃tum
alicui⁹ ꝓpōnis ē uez quādo ꝓpō non ē ūa
ḡ diffinitiōes male ꝯsequētia nō añs ꝓbaꝫ
quia sig̃tum isti⁹ ꝓpōnis de⁹ ē ē uez ⁊ cras
quādo nō erit 1ª ꝓpō uera de⁹ ē qꝫ pono ꝙ
post hº nūq̄ erit 1ª ꝓpō de⁹ ē quare ⁊c.
¶ 3º sic hec ē ūa homo ē asin⁹ cui⁹ pmariuz
sig̃tum ē fl'm ergo ⁊c ꝯñtia nota cū minori
maior ꝓbaꝫ sic . aut ē sicut dico in dicendo
1am homo ē asin⁹ aut aliter q̄ dico . si prim
ergo dico uez ⁊ p ꝯñs ē uera . si aliꝫ q̄ dico
⁊ dico fl'm ergo ē aliter q̄ falsuz ⁊ p ꝯñs est
uera. ¶ Confirmaꝫ sic idem in dicta ꝓpōe
p̄tur de se ipso ergo ē uera patz ꝯñtia . añs
ꝓbaꝫ p̄supponēdo ꝙ a sit 1ª ꝓpō asinus est
asin⁹ b uō 1ª homo ē asin⁹ tūc arguitur sic
Quicquid p̄tur in a p̄tur in b sed idez de se
ipso p̄tur in a ergo idez de se ipso p̄tur in b
¶ 4º sic Signū ꝓpōnis non ē uez nec fl'm
ergo diffinitiōes male ꝯñtia tenz añs ꝓbaꝫ
quia ūitas ⁊ fl'itas ē passio ꝓpōnis ergo
tm̄ repitur in ꝓpōne tenz ꝯñtia quia passio
non ē ex suū s̄biectū . ⁊ si sic cū sig̃tum non
sit ꝓposiº nec ē uez nec fl'm . Cōfirmaꝫ qꝫ
uez ⁊ fl'm repiūtur tm̄ i intellectu sicut bo
num ⁊ malū i reb⁹ 6º me^ce ergo uez ⁊ fl'z
non sunt in sig̃nificato quia tunc essent in
rebus extra contra plm .
¶ AD hec respōdeꝫ Ad p̄mū cōiter diciꝫ
ꝙ cū diciꝫ ꝙ ꝓpō uera ē 1ª cui⁹ sig̃tuz ē uez
ꝙ li uez capiꝫ aduerbialiter p uere siue p
ita esse Ad argumētuz ergo dicūt ꝙ lz nam
chimerā esse nihil sit aliqualiter tamē ē qꝫ
ita ē ꝙ nulla chimera ē . Cōtra hāc respon
sionē sic instatur qꝫ ubi nihil nec aliqual'r
esset adhuc nulla chimera ē ⁊ tm̄ fl'm esset
ꝙ nulla chimera esset. ¶ Propter hec Pau.
pgulēsis aliter respōdet dicēs ꝙ licz nullaz
chimerā esse nihil sit nec aliqualiter uere tm̄
nulla chimera ē ⁊ aliqualiter nulla chimeª
ē ⁊ ita ē ꝙ nulla chimera ē ꝓut li ita ē equi
ualz huic aduerbio uere . Et si replicas cō/
tra ipsum uere nulla chimera ē ergo aliqua
liter ē ꝙ nulla chimera ē negat ꝯñtiam sed
bene ꝯcedit ꝙ aliqualiꝫ nulla chimera ē .
¶ Et hoc forte uolebat intelligere opi⁹ cōis ⁊
hoc pōt defendi Mirabile tamē ē illō ad/
uerbiū uere nō dicat aliqual'r esse nec dicat
aliquē modū quod nō uideꝫ uez . quia tunc
non esset aliqua dīa dicere nulla chimera ē
⁊ uere nulla chimera ē quod ē falsum imo
uidetur ꝙ li uere dicat ꝯfirmatiōem ⁊ ꝯse
quēter dicat quēdā modū illi⁹ ꝯfirmatiōis
ꝓpōnis nulla chimera ē . Ideo aliter respō
derem ad pricipale .s. negādo minorē .s. ꝙ
eius sig̃tum non sit uez . ⁊ ad ei⁹ ꝓbatiōez
cū diciꝫ nullā chimerā esse nihil ē nc aliqua
liter ē ergo nullā chimerā eē non est uerū .
Pro respōsiōe adhuc Aduerte ꝙ quot mo
dis diciꝫ ens tot modis diciꝫ uez . cū ueruz
ꝯuertatur cū ente Unde ens pōt accipi tri/
pliciter unoº ut est cōe ad omne sig̃ficabile
siue ꝯplexe siue iꝯplexe . . uere tamē . 2ºº ut
ē cōe ad sig̃ficabile cōplexe uere . 3º modo
ut ē cōe som ad sig̃ficabile incōplexe ut ad
omnē essentiā siue ētitatē existentē . Ad pro
positū mō cū diciꝫ i añte nam chimeram esse
nihil ē ꝯcediꝫ capiēdo nihil ut oppōitur enti
3ºº sed tamē ē ens ⁊ aliquid p̄mo ⁊ 2º modo
capiēdo ens ⁊ ideo negaꝫ ꝯñtia . Et si diciꝫ
stet ergo oppom ꝯñtis cū añte .s. ꝙ nam chi/
merā esse nihil ē ⁊ tamē nam chimerā esse ē
uerū . tūc sic nam chimerā esse ē uerū ergo
nam chimerā esse ē aliquid quod implicat ꝙ
sit aliquid ⁊ ꝙ sit nihil . Diciꝫ ꝙ ē aliqd pº ⁊
2ºº ⁊ nō 3ºº ⁊ ē nihil ut oppōiꝫ enti 3ºº ⁊ hec
non iplicāt . Etiā ens 3ºº icomplexū ē illud
quod diditur solū i s̄bam ⁊ accñs . nō autē
aliis modis . Et ideo dato ꝙ nam chimerā
esse sit aliquid p̄mo ⁊ 2ºº nō uz ergo est s̄ba
hoc uide ample a Gregorio de arimino in
prima questione sup p̄mum sentētiarum .

Ad ↄfirmatiōne similiter dicitur negando minorē.s. ꝙ eius sigtum non sit uer̄. ⁊ ad ꝓbatiōem cū dicitur adam fuisse nihil ē ḡ non ē uer̄. Dicit ꝙ nihil ē ꝑut nihil oppōit enti 3ᵒᵒ non aūt p̄mo ⁊ 2ᵒᵒ ideo negat ↄn̄a. ⁊ cū dicit ꝙ si adam fuisse esset aliquid tūc deᵘˢ posset ipsuz destruē. dicit ꝙ uer̄ esset si esset ens 3ᵒᵒ puta aliqua ētitas existēs ut aut sb̄a aut accn̄s ⁊ nō sicut priᵒ aut 2ᵒᵒ.

¶ Ad 2ᵐ respōdet Pau. pgu. ut ꝑ partē tactū ē i q̄ōne p̄cedēti ꝙ isti t̄mini ita ē sic ē possunt capi dupliciter priᵒᵒ aduerbialit̄ ꝑ uere ⁊ non ē ita ꝑ false. 2ᵒᵒ ꝑut sunt p̄tes p̄tes oīonis .s. aduerbiū demōstrādi ⁊ uerbum sb̄stanᵐ sum es est. primoᵒ accipiunt in diffinitiōe ꝑpōnis uere ⁊ false cum dicit ita ē sicut sigt ergo ē uera. non est ita sicut sigt ergo ē falsa. Et ꝑpter hoc patet soluᵒ ad argumētuz quia negāda ē minor iᵃ cuz dicit ꝙ ꝑpō ista non ē uera nullᵘˢ homo est asinᵘˢ. ⁊ ad ꝓbatiōem cū dicit si est uera ḡ ita ē sicut adequate sigtur ꝑ ipsuz ↄceditur ↄn̄tia si li ita ē uel sic ē capiat p̄moᵒ aduer/bialiter non aūt 2ᵒᵒ ⁊ ulterius negat ↄn̄tia sic ē sicut adequate sigficat ꝑ ip̄am ergo est aliqualiter licz ↄcedatur ꝙ aliqualit̄ nullᵘˢ homo ē asinᵘˢ. Magister autē in pᵒ posterioꝝ ut diximᵘˢ in q̄one p̄cedēti uult ꝙ li sic ē ita ē uer̄ ē ponit aliqualit̄ esse in quadratura ūo ⁊ in logica magna non uult ꝙ ponāt aliquid uel aliqualit̄ esse. Ideo ꝑᵐ diuersas uias diuersimode respōdendū ē.

¶ Ad ↄfirmatiōem negat ↄn̄tia quia sigtuz uer̄ non ē diffinitio ꝑpōnis uere sed hᵒ toᵐ ꝑpō cuiᵘˢ p̄mariū sigtum ē uer̄. mō si ali/quādo ē ꝑpō cuiᵘˢ p̄mariū sigtum ē uer̄ tūc ꝑpō ē uera. Uel aliter dicit ꝙ licz sigtum illiᵘˢ ꝑpōnis ē quādo ꝑpō nō ē tamen nūq̄ sigtum illiᵘˢ ē q̄n ista ꝑpō sit ideo neʳ ↄn̄tia

¶ Ad 3ᵐ dicit ꝙ non ē sicut dico nec ex hoc seq̄tur ꝙ ē aliter q̄ dico quia ex negaᵗⁱᵃ nō seq̄tur affirᵗⁱᵃ sed opȝ addere in ante ⁊ dic/tum meū ē aliquid capto dicto ꝑ sigficato ꝑpōnis quia de ipso loq̄mur in argumēto Et ulteriᵘˢ non ualz ↄn̄tia. est aliter q̄ dico ⁊ dico falsum ergo ē aliter q̄ falsuz. arguitur eciȝ ab inferiori ad suū supius distriᵘᵉ sicut non sequitur homo est aliud a capra capra est ens ergo homo est aliud ab ente. Et si replicas. cōtra non est sicut dico sed dictū meū ē falsum ergo non ē sicut falsuz Item si homiem esse asinū non ē sicut dico ergo non ē sicut dictū ē a me ergo dictum meū non ē sicut dictū meū ergo dictū meuz non ē dictū meūᵗ.

¶ Ad p̄mū negatur ↄn̄a sicut non seq̄tur nullū homiem esse asinuz ē homiem esse asinū sed homiem esse asinū ē falsum ergo nullū hominē esse asinum ē falsuz qz li falsuz ualz tm̄ q̄tū li non ita.

¶ Ad 2ᵐ ↄcedo p̄mā ↄn̄tiam sed nego 2ᵃᵐ ⁊ 3ᵃᵐ

¶ Ad ↄfirmatiōem pricipalis argu/menti negat ān̄s. ad ꝓbationem admisso casu negat ↄn̄tia quia mutat quid in quale

¶ Ad 4ᵐ pricipale dicit cōiter ꝙ uer̄ ⁊ falsum ē in ꝑpōne ut in signo ⁊ i intellectu sb̄iectiue ⁊ in re efficiēter. Ad argumentū ḡ dicit negādo ꝙ uer̄ ⁊ falsuz sit passio ꝑpōnis nec ē i ꝑpōne nisi sicut in signo. in itellectu aūt sb̄iectiue. ⁊ licz non sit in ꝑpōne sb̄iectiue adhuc pōt denoiare ꝑpōem ipsam uerā ⁊ similit̄ pōt denomiare sigtū ꝑpōnis uerum licz non sit in ipso sigto ueritas sb̄iectiue sed solū efficiēter sicut sanitas denominat urinā ⁊ cibū licz non sit in eis sb̄iue. Magister tamē in p̄dicamētis suis ad fiez p̄nti sb̄e mordacā hāc respōsiōem sic qz nulla oīone existēte nec in intellectu adhuc uer̄ ē deū esse ⁊ homiez esse animal. non autem aliquis cibus esset sanus nullo aīali exnte. ergo non est i rebus effectiue. Magister ergo respōdet ipse dicēs ꝙ uer̄ ⁊ falsuz duplicater sumūtur. unoᵒ absolute alio modo respectiue. absolute sunt in rebus. respectiue sunt in ꝑpōne. ⁊ in intellectu sicut eciȝ albedo ē similis ⁊ dissimilis ꝑpter sil̄ituᶜᵐ ⁊ dissil̄ituᶜᵐ que sunt quedā relatiōes fundate in albedine. ita ꝑpō ē uera uel fl̄a ꝑ ueritatē ⁊ fl̄itatē que sunt quedā relatiōes fundate in ipsa ꝑpōne dependētes a p̄maᵒ sigficato. qm̄ sil̄itudo ⁊ dissil̄itudo albedinis depēdet a suo t̄mio ⁊ sicut similitudo ⁊ dissil̄itudo ē in albedie tanq̄ i fundamēto ⁊ in corpe taq̄ in sb̄iecto. ita ūitas ⁊ fl̄itas est in ꝑpōne taq̄ in fundamēto ⁊ i itellectu

77

tāq̄ in ſbiecto . ꝛ ꝯſequēter ꝯcedit ꝙ oratio
recipit uex̄ uel fl'm que ſunt ꝯ̄ria reſpectia
ꝛ non abſoluta . De ꝯ̄riis autem abſolutis
loq̇tur ph̄us ꝛ ſicut ſimile ꝛ diſſi'le equale
ꝛ inequale ſunt ꝯ̄ria reſpectiua ꝑ ph̄m .x°.
metha^{ce} ita uex̄ ꝛ fl'm ut dicūt adequatio
nem ꝓpōnis uel intellect⁹ ad rem talia eiꝫ
non denomināt intellectū nec ꝓpōnem niſi
rōne rei ſiḡficate . Ex his patꝫ reſpōſio ad
argumentū ꝙ ueritas ꝛ falſitas reſpectiue
dicta ſunt ſbiectiue in ītellectu quia fundā
tur in ꝓpōne . ueritas ꝛ falſitas abſoluta
ſunt in ſiḡficato ¶ Ad ꝯfirmationē ſimilit'
uex̄ ꝛ falſuꝫ reſpectiue ſumpta ſunt in itel
lectu ꝛ abſolute in reb⁹ ¶ Ego aūt ex fun
damēto opinionis cōis quā ſeq̇tur ſanctus
Thomas ꝛ Egidius facio aliā imagiatiōeꝫ
que ſi recte ꝯſideret forſan rōni non diſſo
nat . unde ſicut in illo ut puta in animali
ē ſanitas ſbiectiue reſpectu cui⁹ omne quod
dicitur ſanū dicit ſanū ita in i° ē ỽitas ſbiec
tiue reſpectu cui⁹ omne quod dicit uex̄ di'
uex̄ ſed omne quod dicit uex̄ dicit uex̄ reſ
pectu ſiḡficati ueri ergo ueritas ē ſbiectiue
in ſiḡficato . declaro minorē quia ꝓpō non
ō ē uera niſi q2ſiḡt ſiḡtum uex̄ Intellectus
nō dicit uer⁹ niſi quia ꝑcipit ab eo talis ue
ritas ꝛ etiā quo° effect⁹ ꝯponēdo ꝓpōnem
que ē in illis ſignū ueritatis ergo ueritas
ē in re ſbiectiue quia ꝑ reſpectū ad i^{am} qōcū
q3 aliud dicit uex̄ ſicut ſanitas ē ſbiectiue
in aīali quia ꝑ reſpectū ad i^{am} quodcunq3
aliud dicit ſanū . Sed aduerte ꝙ cū tl'is ue
ritas ſit in re ꝭ^{m} Anſelmū ut omnes theo/
logi recitāt ſic rectitudo ſola mēte ꝑceptibi
lis .i. entitas rei ut recte ꝑcipitur ab inte^{ll}
tripliciter pōt capi ſicut ēs pōt tripliciter capi
uno modo capit ens ut ē cōe ad omne ſigfi
cabile tam ꝯplexe ꝙ̄ incōplexe uere tamē et
ſic uex̄ quod ꝯuertit cū li ente nō ē niſi illō
ſiḡficabile ꝯplexū uel incōplexuꝫ ꝛ ſic non
ſolū ſiḡtur ꝑ ꝓpōnem ſed etiā ꝑ t'mi^{m} incō
plexum . alio modo ſumit ens ut ē ſolū cōe
ad ſiḡficabile ꝯplexū uere quod ſolū ſiḡtur
ꝑ ꝓpōnem . 3^{co} ſumit ens ut ē ſolū cōmune
ad ētitatē incōplexā exiſtēteꝫ ꝛ uex̄ quod cō
uertitur cū tali ente non ē niſi illud ſiḡbile

incōplexū ꝛ ſiḡtur ſolū ꝑ t'minū incōplexū.
Cum ergo uex̄ ſit paſſio entis qūcunq3
capiatur ens correſpondet ſibi ſua ueritas
que ē entitas realiter idem exiſtēs cum ente
ꝭ^{m} aūt rōem differūt quia ens dicitur uex̄
eo ꝙ ē declarati^{m} ſui ipſi⁹ apud intellectuꝫ
¶ Ad formā ḡ argumēti dico ꝙ eſſe ſiḡti^{m}
ueri uel falſi ē paſſio ꝓpōis nō aūt ueritas
aut falſitas ſicut nec ſanitas ē urine ꝓpuꝫ
ſed ſolū ē ſignū ſanitatis uel egritudinis .
¶ Ad ꝯfirmationē cū dicit uerū ꝛ fl'm non
ſunt in reb⁹ ſed in intellectu 6° metha^{ce} pōt
dici ꝙ ph̄us non negat uerū ꝛ fl'm eſſe i re/
bus abſolute ſed negat eo modo eſſe i reb⁹
quo bonū ꝛ malū . bonū eiꝫ ꝛ malū ſunt in
rebus in ordine ad intellectū Ideo di. ph̄us
in loco allegato ueruꝫ ꝛ fl'm ſunt in rebus
ſicut bonū ꝛ malū ſed in mēte.i.ſunt i reb⁹
in ordie ad mētem . Uel aliter dicat ꝙ ph̄⁹
intelligit ꝙ uerū ꝛ fl'm non ſunt in rebus
ut bonū ꝛ malū ſic ꝙ uerū ſit bonū ꝛ fl'm
ſit malū uide in textu hoc expreſſe dicit ſed
ſunt in mēte . ꝙ autē uex̄ non ſit in rebus
ut quoddā bonū.i.ꝙ non ſit idem ꝙ bonuꝫ
patꝫ ꝑ hoc ꝙ addit quia ſunt i mēte.i.quod
uerū denoīat mentē non autem bonum .
¶ Uel aliter dicit ꝙ ph̄us accipit rem pro re
ſimplici ꝑntali ꝛ patꝫ in textu expſſe . dicit
eiꝫ ꝙ q2 ꝯplexio ꝛ diſio ē in mēte ꝛ nō i re/
bus in mēte ē ỽitas ꝛ nō in reb⁹.s.ſimplici
bus . in reb⁹ tamē cōplexis ſiḡtib⁹ ſic eſt
ueritas ſbiectiue . in intellectu autē denoīa
tiue denoīatione extriſeca . Et ſi replicas
ꝙ ueritas ſiḡficata ꝑ ꝓpōnem non ſit i reb⁹
ſignificātib⁹ ꝯplexis ſbiectiue quia tūc ho/
minē eſſe eſſet uex̄ ſed cū hominem eſſe ſit
homo 7° metha^{ce} ergo homo ē uex̄ ſemꝑ lo
quēdo ō ueritate ſignificata ꝑ ꝓpōeꝫ quod
ē falſuꝫ . Item ueritas ē adequatio itellect⁹
ad reꝫ ergo ē reſpect⁹ quidā ꝛ ſic nō ē ētitas
rei ut ē dictū ¶ Ad primū dicit ꝙ cū ph̄us
uult ꝙ hominē eſſe ſit homo nō accipit ho/
minē eſſe ꝓ ſiḡficabl'i ꝯplexo illius ꝓpōnis
homo ē ſed accipit hominē eſſe.i.eſſentiam
hominis ſiue eſſe hominis ē homo ¶ Ad
2^{m} ꝯceditur ꝙ non capiatur ueritas ꝑ tali
adequatione que eſt in intellectu ſbiectiue

nō ē relatio sed capio ueritatē p entitate rei ut ē apta nata declararē se itellectui ꝛ sic pꝫ ad argumenta.

¶ Utrū 4ª diuisio sit bona cuꝫ diffini/tionibꝰ mēbroꝝ.s.2ª possibil' aª ipossibil'

CONTRA Ista ppō sortes non est existēs in mēte sortis ē impos/sibilis ꝛ tamē sigtū eiꝰ ē possibile scilꝫ sor. non esse ergo diffinitiones male. ꝯñtia tenet cū minori maior pbaƭ quia si ñ da oppositū quod est possibil' Arguitur sic Ipsa ē possibilis ergo pōt esse uera ꝯñtia ē bona ut pbabo ꝛ tamē ꝯñs est fl'm ergo et añs. ꝙ ꝯñs sit fl'm patꝫ quia si pōt eē uera aut quādo ē aut quādo non ē. nō quādo ē quia tūc nō ē uera nec falsa. nec quando ē quia quādo iª ppō ē est in mēte soꝝ.p caᵐ ḡ sortes ē ergo iª non ē uera sortes nō ē exis tens in mente sor. ꝙ autē ꝯñtia sit bona est possibilis ergo potest esse uera pbatur sic sicut illud quod sigficat sicut ē ē uerꝝ ita il lud quod sigficat sicut pōt esse pōt eē uerꝝ. sed ppō possibilis sigficat sicut pōt esse ḡ ppō possibilis pōt esse uera. patet 2º quia si ppō ē possibilis pōatur i esse qꝛ possibili posito in esse nullū seqtur incōueniēs ꝛ tūc ē uera. Confirmatur quia sicut se habet ppō possibil' ad impossibilē ita ppō ꝟa ad fl'am sed omnis ppō impossibil' est falsa ḡ omnis ppō possibil' ē uera tenꝫ ꝯñtia a cō/mutata pportiōe ꝛ etiā p regulā topicā si/cut oppositū in opposito ita ppositū i ppōito ꝛ totū añs ē uerū ut patꝫ ergo ꝯñs. si ḡ iª sor. non ē esset possibil' nedū posset eē ꝟa imo esset uera ut argumētum pbat.

¶ 2º sic ista ppō ē possibilis homo ē asinꝰ ꝛ tamē sigtum eiꝰ pmariū ē impossibile ḡ ꝛc ꝯsequētia nota cū miori. maior pbatur insolubil'r sic hoc ē possibl'e demōstrādo iᵃᵐ ppōnem ꝛ hoc ē ppō ergo iª ppō ē possibil' maior pbatur quia hoc ē ens ergo ē possi/bile. Cōfirmaƭ quia istā ppōem esse ē possi bile sed istā ppōem eē ē iª ppō ergo iª ppō ē possibilis ¶ 3º eadē ppō ē possibilis et impossibilis ergo diffinitiones male. ꝯña tenꝫ añs pbaƭ de qualibꝫ istaꝝ nll'a ppō ē nulla ppō ē uera nulla ppō est uniuersalis nulla ppō ē negatiua ꝛ arguo hoc de prima ꝛ ita intelligaƭ de aliis ꝙ ista sit possibilis ꝛ impossibilis nª ppō ē pbaƭ ꝛ uolo ꝙ ista sigficet sicut tmini ptendūt non ponendo pꝫᶜ tūc ꝙ iª sit possibilis patꝫ p magistruꝫ quia ad mitteret eā sed tm̄ possibile debet admitti ḡ ē possibilis. ꝙ sit ipossibl'is pbaƭ qꝛ sigtū pmaᵐ ē ipossibl'e ergo ē ipossibl'is ꝯña tꝫ añs pbaƭ qꝛ sigtū pmaᵐ hꝰ est sigtū ipotheᶜᵘᵐ.s nᵃᵐ ppōem eē ꝛ iᵃᵐ ppōnem esse uerā ut patꝫ p magistrū in tractatu de insolubilibus dicēs ꝙ cuiuslibꝫ insolubilis 6ᵐ quid sigtum pmariū ē ipotheᶜᵘᵐ ꝛ hoc in ultimo notato de insolubilibꝰ sed hº sig ficatum ē impossibile ut patet quare ꝛc. Cōfirmaƭ de insolubili simpliciter ut de iª ppōne nª ppō ē uera que sic pcise sigficet ꝙ iª sit possibilis pbaƭ quia sigtum pmariū ꝛ adequatū ē possibile ut patꝫ ergo ē possi bilis. ꝙ sit impossibilis pbaƭ quia non ē admittēdū insolubile simpliciter ergo ē im possibilis tenꝫ ꝯñtia quia ex oppōito ꝯñtis seqtur oppositū añtis. seqtur eiꝫ ē possibile ergo ē admittendū quia omne possibile est admittendū ¶ 4º pōt argui ꝙ aliqua ē p/positiº que non ē possibilis nec impossibilis ut insolubl'e simpliciƭ. ꝙ non sit possibilis patet quia non ē admittendū. ꝙ nō sit im possibile patꝫ quia sigficatū non ē possibi le. Cōfirmaƭ omnis ppō possibilis uel im possibilis ē uera uel falsa. sinsolubl'e sim/pliciter non ē uerū nec fl'm ergo nō ē ppō possibilis uel impossibilis ꝯñtia nota cuꝫ maiori minor etiā patꝫ quia si non da oppo situm ꝙ insolubile simpliciter sit uerꝫ uel fl'm ꝛ capio hoc insolubile simpliciter hoc ē falsum ꝛ quero an ē simul uerꝝ ꝛ falsū aut uerꝝ tm̄ aut falsum tm̄. non pmū quia im possibile. si dicaƭ 2ᵐ ꝙ ē uerꝝ seqtur ꝙ ē flꝫ si dicaƭ 3ᵐ quod ē fl'm seqtur ꝙ ē uerꝫ ex quo sic pcise sigt ergo nullū istorū pōt dici imo p hoc pōt pbari ꝙ isolubile simpliciter nō ē ppō qꝛ nō ē uerꝝ nec falsum ꝛc.

¶ AD hec respōdetur Ad pmum negaƭ maior. ꝛ ad pbationē cū dicis da oppositū scilꝫ ꝙ iª sit possibilis sor non ē existens in

78

mēte sor. admitto ⁊ cū arguis ē possibilis
ergo pōt esse uera nego ꝯñtiā multe.n.sunt
ꝓpōnes possibiles que non possunt eē ue
re ut declaratū ē i sūmulis. ⁊ ad ꝓbatiōez
nego maiorē .s. ꝙ sicut illud quod sigficat
sicut ē est uerū ita illud quod significat sicut
pōt esse ē possibile ⁊ causa ē quia si sigficat
sicut ē non pōt esse repugnᵃ aliūde quin sit
uera sed si sigt sicut potest esse potest esse re
pugnātia aliūde ꝙ non possit esse uera.
¶ Ad aliud admitto ꝓpōem possibilē poni
in esse, ut signum ⁊ non ut sigficatum ¶
Ad ꝯfirmatiōem nego maiorē .s. silitudiez
⁊ rō diuersitatis ē quia ꝓpō possibilis sic se
habet ad impossibilem ꝙ ꝓposiᵒ possibilis
nūꝗ poterit esse impossibilis nec impossi/
bilis poterit eē possibilis loquor de ipossi/
bili simpliciter ⁊ non ꝭm quid. sed ꝓposiᵒ
uera pōt eē falsa ⁊ ecōtra quare non ualet.
Ad regulā autē topicā dicit magister in pᵒ
posteriorꝝ in caᵒ illo. ꝙ autē ex necessariis
ꝙ illa regula intelligit in ꝑuatiue oppositis
solū ut bonū ⁊ malū sunt oppōita uisus et
cecū sunt opposita sed uidere ē bonū ergo eē
cecū ē malū ¶ Ad 2m negat maior ⁊ ad ꝓ
batiōem negat iterū maior ⁊ cū tu ꝓbas hᵒ
ē ens ergo hoc ē possibile demōstrando 1am
ꝓpōem. Dicit ꝙ isti ẗmini possibile ⁊ im/
possibile pñt tripliciter sumi .s. ꝓ ꝓposi ōe
possibili. 2ᵒᵒ pñt sumi ꝓ ente possibili et
impossibili ⁊ sic sumūt transcēdēter pro re
possibili. 3ᵒᵒ sumūt aduerbialiter possibi
liter ꝓ possibiliter impossibile ꝓ impossibilr
cōcedo ergo ꝯñtiam sumēdo 2ᵒᵉ sed nego su
mendo pᵐᵒ ut in ꝓposito. Ad pam cofir/
matiōem cōcedo ꝯñtiam sumēdo possibile
2ᵒ sed pᵐoᵒ negat ꝯñtia. cōcedit ergo ꝙ 1ᵃ
ē possibilis ens possibile non tamē ꝓpō 1ᵃ
ē ꝓpō possibilis. Ad 2am dicit ꝙ regula i
telligit itāt ꝑmaria sigtione ẗminorꝝ ⁊ tūc
patz ꝙ nō ē possibilis ¶ Ad 3m negatur
añs ad ꝓbatiōnē admisso casu ꝙ 1ᵃ nō sig
ficet ꝑcise nᵃ ꝓpō ē nego ꝙ sit impossibilis
ad ꝓbatiōem cū dicit sigficatū ꝑmariū qō ē
ipotheᶜᵘᵐ ē impossibile ergo ē impossiblis
negat ꝯñtia unde in materia insolubilium
non tenz diffinitio talis quia ut uult magr
ibi penes aliud attēditur possibilitas ⁊ im
possibilitas ⁊ penes aliud attēdit ueritas
⁊ falsitas. possibilitas ⁊ impossibilitas at
tenditur penes eiᵒ sigtum cathegoricuz qō
dicitur adequatū. ueritas autē ⁊ falsitas
attendit penes sigtum ipotheᶜᵘᵐ quod dici
tur ꝑmariū. Ad ꝯfirmatiōez dicit ꝭm Hen
tisberū in tractatu de insolubilibus et ꝭm
magistrū ꝙ casus ē de insolubili simplicit
non ē admittēdᵒ ⁊ ꝯsequēter non ē possibil
quia dato opposito sequunt impossiblia uz
ꝙ eadē ꝓpō ē uera ⁊ falsa ⁊ ꝙ duo ꝯdictoᵃ
inuicez ꝯdicētia sunt falsa ¶ Ad 4m dicit
ꝙ insolubile simpliciter non ē admittēduz
⁊ ꝑ ꝯsequēs non ē possibile Diffinitiones
iste intelligūtur extra materiā insolubiliuz
Ad ꝯfirmatiōem patz ꝙ cū insolubile sim/
pliciter sic impossibile ē falsum quod non
seqtur ex hoc ꝙ dicis ipsum eē falsum seqt
ꝙ ē uerū ergo non ē falsum quia cū sit im/
possibile quodlibz seqtur ex eo ⁊ ideo de/
bet admitti tāꝗ possibile quia sequit ipos
sibilia ex eo.

¶ Utrū 4ᵃ diuisio sit bona cū diffini/
tionibᵒ mēbrorꝝ .s. 1ᵃ necᵃ 2ᵃ ꝯtingens.

CONTRA Eadem ꝓpō ē necᵃ et
ꝯtingēs ergo diuisio mala ꝯñtia tz
quia tūc mēbra coinciderēt añs pro
batur quia 1ᵃ ē necᵃ homo ē aīal ⁊ hec eadē
ē ꝯtingēs quod ꝓbo quia ꝯtingens ⁊ possi
bile idem sunt ꝭm phm 2ᵒ pyerᵃˢ sed hᶜ ꝓpō
est possibilis ergo ē ꝯtingens. Confirmat
quia ꝯtingēs dicit tripliciter pᵐᵒ porꝯ .s.
ꝯtingēs necᵐ ꝯtingēs possibile ⁊ ꝯtingens
non necᵐ sed pᵐoᵒ ē idē ꝙ necᵐ ergo nō dis
tinguit cōtra ipsum. 2ᵒᵒ aliquod ꝯtingens
ē necᵐ quia aliquod possibile est necᵐ. 3ᵒᵒ
ꝯtingēs ē nō necᵐ sed non necᵐ ē ipossibile
ergo ꝯtingēs ē impossibile quod ē falsum.
¶ 2ᵒ sic aliqua ꝓpō ē ꝯtingēs cuiᵒ sigtum
non ē ꝯtingēs ergo ⁊c ꝯñtia tenz añs ꝓbat
⁊ capio istam ꝓpōem aliqua propositᵒ ē fl'a
que sic ꝑcise sigt tūc 1ᵃ propositᵒ ē cōtingens
quia sigtum eiᵒ ē ꝯtingēs .s. aliquā ꝓpōez
esse falsam cū possit ita esse ꝙ aliqua ꝓpō

sit falsa ⁊ possit eē ꝙ nulla sit falsa . ꝙ tn̄
sigtum non sit cōtingēs ꝓbaꝶ quia tūc pos
set esse ⁊ non eē sicut sigficat ⁊ ultra seqtur
ꝙ posset esse uera uel falsa patꝫ ꝯsequētia
quia si pōt esse sicut sigficat . pōt esse uera
⁊ si pōt non esse sicut sigficat pōt esse falsa
⁊ tamē ꝯn̄s ē fl'm ꝙ possit esse uera ⁊ pos/
sit esse falsa quia ista assignata non potest
eē falsa quia si pōt eē falsa ponaꝶ in esse ⁊
seqtur ꝯdictio nam seqtur ista ꝓpō ē falsa
ergo aliqua ꝓpō ē falsa . ⁊ ex alia pte seq/
tur ista ē falsa que pcise sigficat ꝙ aliqua ē
falsa ergo nulla ꝓpō ē falsa . Cōfirmatur
quia nullū ē sigtum ꝯtingēs equaliꝶ ꝫ ⁊c .
ꝯn̄a tenꝫ an̄s ꝓbaꝶ quia tūc haberet causaꝫ
ꝯtingētem equaliter sed a causa ꝯtingente
nullū ꝯdictorioꝝ digni⁹ ē euēire ꝙ reliqm
ergo neutm eueniet uel utrūqꝫ simul quod
ē incōueniēs ⁊ sic habeo ꝙ nulla ē ꝓpō con/
tingēs equaliter . 3° sic illa ꝓpō est neca
Cesar fuit ut patꝫ ⁊ tamē sigtuꝫ nō ē necm
ergo ⁊c ꝯn̄tia nota cū maiori minor ꝓbaꝶ
quia da oppositū ꝙ sigtum ē necm ꝫ Cesarē
fuisse ē necm . tūc ultra Cesarē fuisse est ne
cessariū ergo Cesarē fuisse ē ⁊ ꝯn̄ter ē ens
siue aliquid tenet ꝯn̄tia a 3° adiacēte ad 2m
Confirmaꝶ quia ia ꝓpō ē neca animal ē hō
⁊ tamē sigtum non ē necm ergo ⁊c ꝯn̄tia nō
an̄s ꝑ pma pte patꝫ quia seqtur hō est aial
ergo animal ē homo ia ꝯn̄tia ē bona ⁊ an̄s
ē necm ergo ⁊ ꝯn̄s . ꝑ altera pte ꝓbaꝶ ꝙ nō
sit necessariū quia accidit animali ꝙ sit hō
quia pōt esse animal licꝫ non sit homo ꝫ n̄
ē necm animal esse hominē 4° sit na ꝓpō
mūdi ē neca ergo disio mala ꝯn̄a tenꝫ . an̄s
ꝓbaꝶ quia si qua esset potissimū esset ia ōa
ē pcise sic sigficādo . sed cōtra . si ia pmo est
nxa ⁊ ia ꝓpō ⁊ hanc ꝓpōem esse sunt uere
unū ⁊ idem ergo hāc ꝓpōem esse ē necm ꝯn̄s
ē falsum quia hāc ꝓpōem esse ē contingēs .
Cōfirmaꝶ quia nulla ꝓpō mūdi ē ꝯtingens
ergo ⁊c ꝯn̄tia tenꝫ an̄s ꝓbaꝶ quia si nō da
oppositū . ⁊ seqtur ꝙ quelibꝫ ꝓpō ꝯtingens
sit impossibilis quod ē incōueniēs . ꝓbatur
ꝯn̄tia quia sicut se habꝫ ꝓpō possibilꝭ ad im
possibile ita necm ad ꝯtingēs . sed ois ꝓpō
nxa ē possibilꝭ ergo ois ꝯtigēs ē ipossibilꝭ .

tenꝫ ꝯn̄tia a ꝯmutata ꝓportiōe . Itē potest
argui ꝙ disio sit mala quia aliqua est ꝓpō
que non ē ꝯtingēs nec neca ut ꝓpō impossi
bilis hō ē asin⁹ ergo ⁊c .

AD Hec respōdeꝶ Ad pmū negaꝶ an̄s
Ad ꝓbatiōem diciꝶ ꝙ ꝯtingēs uno° accipiꝶ
ꝑ possibili ut uult phus in 2° ꝑier^a . alio
modo accipiꝶ ꝯtingēs ꝑ eo quod ē idifferēs
ad utrāqꝫ ptē ꝯdictiōis ⁊ sic loqmur i ꝓpo
sito . ꝯtingēs pmo° sumptū non distinguiꝶ
cōtra necm sed bene 2°. Ad ꝯfirmationem
diciꝶ ꝙ capit in ꝓposito ꝯtingēs 3°.s. put
ē non nxm quod diciꝶ ꝯtingēs natū ⁊ infi/
nitum ut pmo porū dicit phus . Et cum tu
ꝓbas si ꝯtingēs ē non necm ⁊ non necm est
impossibile ergo ꝯtingēs ē impossibile . neo
ꝯn̄tiam quia ex puris pticularib⁹ nihil se/
quitur . unde licꝫ ꝯcedā ꝙ aliquod nō necm
sit impossibile nego tamē ꝙ omne nō necm
sit impossibile quare non sequitur .

Ad 2m argumentū diciꝶ ꝙ ista ꝓpō ē ꝯtin
gens ⁊ similiter ei⁹ sigtum ē ꝯtingēs . ⁊ cū
tu arguis . cōtra . si sigtum ē ꝯtingēs ergo
pōt eē ⁊ n̄ eē sicut sigt ꝯcedo ꝯn̄m ⁊ cuꝫ ultra
arguis pōt esse ⁊ nō esse sicut sigt ergo pōt
esse uera ⁊ pōt esse falsa ꝯcedo ꝯn̄tiā . ml'te
eiꝫ sunt ꝓpōnes ꝯtingētes que nō possunt
esse false ut ista assignata in argumento
Ad ꝯfirmationē negaꝶ an̄s ⁊ ad ꝓbatiōem
cū dicis sequereꝶ ꝙ haberet causaꝫ ꝯtingētē
equaliter ꝯcedo ⁊ cū ulteri⁹ dicis a causa cō
tingēte equaliter neutrū ꝯtrioꝝ est dignius
euenire ꝙ reliqm ꝯcedo remanēte ꝯtingētia
equali illi⁹ cause . ⁊ cū dicis ꝙ non magis
eueniret unū ꝙ aliud ꝯcedo sed tamē remo/
ta ꝯtingētia equali unū euēirꝫ ⁊ aliud non

Ad 3m nego minorē ⁊ ad ꝓbationeꝫ cum
dicis da oppositū admitto ꝙ Cesarē fuisse
sit nxm ⁊ nego illā ꝯn̄tiam Cesarē fuisse ē
nxm ergo Cesarē fuisse ē uerum qꝛ li necm
ampliat ꝑ eo quod ē uel fuit uel pōt eē uel
intelligi uel imaginari . Responsio Pauli
pgu. du° posset tamē ꝯcedi ꝙ Cesarē fuis
se ē aliquid quia aliquid sigficabile ꝯplexū
ꝑ illā ꝓpōem Cesar fuit ⁊ non sequitur est
aliquid ergo ē uel sba uel accn̄s ⁊ similiter
ergo de⁹ potest destruē illud cns ut i qōne

de ppositione uera uel falsa dictum est.

¶ Ad ꝯfirmationē nego minorē 7 ad pbationē nego ꝯñtiam licz eiz homo sit accidēs animali sumpto li accidēs ptir non tamē est accidēs aialis li accidens nominaliter.

¶ Ad 4m negat añs ad pbationem ꝯcedo q 1a deus ē est necessa cū tu arguis 1a ppō ē nca 7 1a ppō 7 hāc ppōem esse sunt unuz 7 idem ergo hāc ppōem esse ē necm nego ꝯse/quētiam nz arguit resolutorie quia ꝯñs nō ē resolubile sed officiabile. Ad ꝯfirmatiōez negat añs 7 ad pbatiōem cū tu dicis dato opposito seqtur q quelibz ppō ꝯtingēs sit ī npossibilis nego ꝯñtiam. 7 ad pbatiōem negatur maior quia possibile 7 impossibile euacuāt sufficiēter ppōem sed non necm et ꝯtingēs. Et ppter hoc patz ad aliud ꝯcedo q ē aliqua ppō que non ē neca nec ꝯtingens 7 ꝯsequēter q hec diuisio ñ euacuat ppōz.

¶ Utrū 5a diuisio ppōnis cum diffinitionibus mēbroꝝ sit bona .s. ulis pticularis indefinita singularis.

CONTRA. Jsta est ulis omnes isti currūt ut patz 7 tamē sbicitur tminus discretus ergo 7c. Item 1a non ē ulis non nemo disputabit 7 tamē ad sunt ꝯditiones ergo 7c. Item ista incipit omnis hō esse non est ulis 7 tñ adsunt oēs ꝯdiciōes 7c. Et similit de piacēte ulis Itē adduco argumentū magistri Illa non est ulis non qlibz homo currit quia equiualz huic pticulari aliquis homo nō currit 7 tñ sbicit tminus cōis signo uli detminatus g 7c

¶ zo pricipalit 1a ppō non ē pticularis aliquē hominē esse animal ē necesse qz ē modalis de sensu ꝯposito 7 habz figurā dispatam ab his. Similr 1a nemo ē silr 1a icipit aliquis homo esse. Item de piacēte. Item adduco argumentū magistri 1a nō ē pticularis nō aliquis homo currit quia equiualz uli 7 tamē in omnibus his adsunt ꝯdiciōes regule quare 7c ¶ 3o pricipalit nlla istaꝝ ē idefinita nemo currit semp fuit homo et tamē adsunt ꝯdiciōes regule. Item 1a non nullus equus currit ē idēfinita quia equiualz uni idefinite 7 tamē nō sunt ꝯdiciōes. Itez adduco argumētū magistri sit a piacēs isti omnis hō currit 7 arguo sic a ē idefinita 7 tamē sbicit in ea tminus cōis signo uli ergo 7c pbat minor quia idē ē sbiectum a 7 sue ulis sed sbiectū ulis sbicit mediāte signo g 7 sbiectū a. ¶ 4o 1a non est singularis nec tu non es asinus 7 tñ habet ꝯdiciōes regule ergo 7c. Item 1a sortes ē nomē non ē singularis quia sbiectū non stat discrete 7 tamen habz ꝯdiciōes regule ¶ Item adduco argumentū magistri Ista non ē singlaris oēs isti currūt 7 tamē sbicit tminus discretus pbatur quia omne pnomē demōstratiuuz ē tminus discretus sed hē huius ergo 7c.

¶ 5o cōtra diuisiōem sic Omnis bona diuisio debz esse bimēbris sed 1a non ē bimēbris sed quatrimēbris ergo 7c. Confirmat qz ōis bona diuisio debz dari p opposita sed ista non dat p opposita qz unū mēbrū nō ꝯtinet sb alio ut pticulare sb uli ergo 7c.

¶ AD Hec respondet Ad pmū dicitur q 4or ꝯdiciōes reqrūt p limitatiōe huius regle Pa ē q sbicit tius cōis ut excludat ppō i qua sbicit tminus discretus. zo non pregnās 7 sic excluditur 1a nō nemo disputabit. 3o solo signo detminatus uel pluribus equalētibus 7 sic excludit 1a de incipit ōis homo esse 7 1a non qlibz homo currit. 4a existēte aliquid illius uel existētibus ut excludat piacens ulis ppōnis. 7 p hoc patz ad argumēta Ad pm ꝯcedit q 1a ē ulis oēs isti currūt 7 negat q isti sit tminus discretus imo ē tminus cōis sm magistrū in hac logica pua licz i loca magna oppōitū teneat Uide in sūmul post disiōez tminoꝝ. Ad alia aūt patz respōsio qz nō sunt ules cū nō habeāt ꝯdiciōes regule.

¶ Ad 2m dicit p limitatiōe regle 4or cōsiles limitatiōes reqrunt. Pria q tminus cōis sbicit. 2a nō pregnās. 3a solo signo pticulari detminatus uel pluribus eidē equalētibus. 4a existēte uel existētibus aliquid illius. Et p hoc patz ad 2m quia nulla illaꝝ ē pticularis.

¶ Ad 3m dicit p limitatiōe regle tres ꝯdiciones reqrunt. pria q sbicit tius cōis. 2a nō pregnās. 3a nullo signo detinatus existēte aliquid illius uel pluribus eidē equalentibus et

ꝑ hoc patz ad 3m q2 pa 7 2a ñ sunt idefinite 3a sic 7 4a similiter 7c.

¶ Aduerte tamē circa 3am ꝓpōem q2 pulcrū dubiū Nam cū 1a non nullus hō currit sit indefinita ꝑ te eo ꝙ equalet uni ꝑticulari indefinite ut illi equ⁹ currit ꝯ sil'r etiā eadez ꝑticularis ꝓpō quia equiualz uni ꝑticulari ut isti aliquis equus currit 7 sic eadem ꝓpō erit ꝑticularis indefinita quod ē inꝯueniēs Dicit ꝙ ꝓpō pōt dici ꝑticularis ul' idefinita dupliciter .s. formaliter uel equalēter pᵒ ē solū ꝑticularis quādo pōitur signū ꝑticulare. 7 indefinita ē quādo nullo signo determinat. 2° uero mō ē ꝑticularis ꝑ equalentiam quādo ponūt plura signa 7 similiter indefinita ¶ Ad argumentuz ergo dico ꝙ non ē inꝯueniēs ꝙ eadē ꝓpō sit ꝑticularis 7 indefinita sil'r ꝑ equalētiam. formaliter autē bene ē inꝯueniēs. Ad 4m dicit ꝙ sicut limitat regula Propō singularis ē illa in qua sbicit tmin⁹ discret⁹ sine signo imobilitāte aut tmin⁹ cōis solo ꝓnoie dēmōstratiuo determinat⁹. Et ꝓpter hoc patz ad arm Ad p̄mum 1a non ē singularis. Ad 2m sil'r 1a non ē singularis quia hi sor ē tmin⁹ cōis Ad 3m sil'r ista non e singularis omnes isti currūt 7 negat ꝙ hi isti sit tmin⁹ discretus imo ē tmin⁹ cōis ¶ Ad 5m dicūt ꝙ ē reducibilis ad bimēbrez 7 hoc sufficit 7 reducitur sumēdo sbiectū ꝓpōnis uel ē tin⁹ discret⁹ uel ē tminus cōmunis. si discretus ē ꝓpō singularis. si cōis adhuc dupliciter q2 uel aliquo signo determiatus uel nullo si nullo ē indefinita. si aliquo uel ꝑticulari uel ul'i si p̄mo° ē ꝑticularis si 2° ē ul'is. Ad ꝯfirmatiōem dicūt q̇dam ꝙ disio ꝭm rem dat ꝑ opposita realia 7 disio ꝭm rōem dat ꝑ opposita ꝭm rōem sicut h̄. unde ꝓpō ul'is 7 singularis possunt dupl'r ꝯsiderari uel ꝑ his que denominant 7 sic nō sunt opposita u.l ꝑ his que sigficāt 7 sic opponūtur q2 ꝑticularis ut ꝑticularis non ē ul'is 7 eꝯ. ¶ Hec respō̄sio peccat in duob⁹ p̄mo in h° ꝙ dicit ꝙ hic non ē diuisio ꝭm rem quia diuisio ꝭm rem ē quādo nihil quod ē sbiectiue sb uno mēbro pōitur sb altero sed hic ē hui⁹' ergo ē disio ꝭm rem. peccat 2° quia dicit ꝙ pro his que denomināt nō sunt opposita ꝯ quia queādmodū ul'is 7 ꝑticularis pro his que sigficāt sunt opposita quia unū non ē aliud ꝑ te ita ꝓpōnes sic denomiate opponuntur quia una non ē alia quare 7c. Ideo aliter dicat ꝙ unū ꝯtineri sb alio pōt esse dupliciter in ꝓposito. uno° ꝯtineri sb alio ꝭm ꝑtionē sicut spēs ꝯtinet sb gn̄e. alio° aliq̇d dicitur ꝯtineri sb alio non ꝭm ꝑtionē sed aliter. ut aut ꝭm locū ut elemēta sb celo ꝯtinētur. aut ꝭm potestatē ut seru⁹ sb dn̄o. aut ꝭm ordinem ut min⁹ digni sb magis dignis ꝯtinet aut sicut min⁹ amplū sb magis amplo ut tmin⁹ non distribut⁹ dicit ꝯtineri sb eodez distributo ut aliquis homo sub hi omnis homo 7 isto° ꝑticularis ꝯtinet sub ul'i non ut recipiēs ꝑtionē ei⁹ ¶ Ad formā ergo argumēti nego minorē ꝙ ista non sit data ꝑ opposita large capiēdo opposita unū mēbꝝ ꝯtinet sub alio ergo nō sunt oppōita dicit ꝙ si unū mēbrū ꝯtinet sub alio taꝙ̄ recipiēns ꝑtionē ei⁹ nō essent oppōita. si autez dicit aliter ꝯtineri sub eo dico ꝙ sunt opposita ut in proposito.

¶ Utrū alia diuisio ꝓpōnis cum diffinitiōib⁹ mēbrorum sit bene data scilz alia modalis alia de in esse.

CONTRA Diuisiōem arguit sic Uel ē disio uniuoci uel analogi 7 arguit ꝙ sit disio uniuoci sic hec⁹ non didit nisi de rōne uniuoci sed ꝓpō ē genus ergo nō diuidit nisi de rōne uniuoci. In oppōitum arguit ꝙ pri⁹ dicit de ꝓpōne de in esse ꝙ̄ modali ergo ē diuisio analogi. ¶ 2° sic aliqua ē ꝓpō de in esse in qua ponit mod⁹ ergo diffinitiōes male ꝯn̄a tenz añs ꝓbat nam 1e h° ē possibile hoc est necm hec ꝓpō ē uera hec ꝓpō ē falsa sunt de in esse ut patz 7 tamē pōitur mod⁹ i ipsis ergo 7c. ¶ 3° sic Omnis ꝓpō de sensu ꝯpōito ē mōlis sed aliqua ē ꝓpō de sensu ꝯpōito in qua nō ponit mod⁹ ergo aliqua ꝓpō in qua nō ponitur mod⁹ ē mōlis ꝯn̄ia patz q2 est sill'us in darapti. maior ꝓbat q2 omne diuisum ꝑtur ul'r de quolibz mēbro diuidentiuz sed

80

ppō mōlis didiẛ in ppōez de sensu ꝯposito
ꝛ diso ergo ꝛc minor argumēti pricipalis
patz quia ista ē de sensu ꝯpōito pmitto tibi
denariū ꝛ tamē in ea nō pōitur aliq̄s mod⁹
quare ꝛc ¶ 4° sic Ista ppō non ē modalis
sortes currit uelociter ꝛ tamē pōitur mod⁹
in ea ergo ꝛc ꝯn̄tia nota cuz maiori minor
pbaẛ p diffinitionē modi quia mod⁹ est de
ẛmina° facta p adiectiū sed li uelociter est
bui⁹ ergo ꝛc ¶ 5° sic qua rōne ista ē mo
dalis sortē currere ē ueru eadē rōne i^a ē mo
dalis sortē currere ē scitū a me ꝛ tamē non
pōitur mod⁹ quare ꝛc ꝯn̄tia nota cū miori
quia modi tm̄ sunt 6. maior pbaẛ quia li
scitū ē adiectiuū sicut li uez ꝛ utrūq3 deter
minat totā ꝯpōem quia utraq3 ē officiabl'is
ꝛ sicut scitū nō addit aliquid ex pte rei sed
nec ita uerū ꝛ fl'm sunt in itellectu sicut bo
num ꝛ malū in rebus 6° metha^ce.

¶ AD hec respondeẛ Ad pmū dicitur q̄
ē diuisio analogi ut pbat argumētū p una
pte. Ad rōem in oppositū diciẛ q̄ gen⁹ non
didiẛ ut uniuocū nisi in ea que didiẛ ut gn̄°
diciẛ aūt gen⁹ in ea que differūt simpl'r spē
ꝛ quia enūcia° de iesse simpliciẛ ꝛ de inesse
sb modo nō differūt spē simpl'r idcirco non
diditur ut gen⁹ in ea. Hec Heādeus pmo
pyer^as quo ad pmū dictū dicit uerū ꝛ illud
sufficit p argumēto. quo aūt ad 2^m ē du^m
scilz quo ppō de inesse ꝛ mōlis nō differāt
spē simpliciter ¶ Ad 2^m negaẛ āñs si recte
intelligaẛ diffini° ppōnis mōlis que sic itel
ligitur. Propō mōlis ē i^a in qua ponituẛ
mod⁹ mōliter sumpt⁹ uel modificatiue.
Ad pbatiōem āñtis cū diciẛ in i^a h° ē possi
bile poniẛ mod⁹. diciẛ q̄ nō poniẛ modifi/
catiue sumpt⁹ quia tūc detminat ꝯpōem q̄n
modificatiue sumiẛ ¶ Ad 3^m nego maio/
rem ꝛ ad pbatiōem cū diciẛ Omne diuisuz
ul'r p̄tur de quolibz mēbro didentium ita
posset uerificari q2 q̄titas ꝯtinua diuidiẛ i
habentē pōem ꝛ nō habentē pōem ꝛ tamen
q̄titas ꝯti^a nō ul'r p̄tur de altero mēbro .s.
nō habente pōem q2 i^a ē fl'a ois q̄titas nō
habēs pōem ē ꝯtinua. trāseat tamē p nunc
ꝛ cū diuidiẛ ppō mōlis didiẛ i ppōez ō sēsu
ꝯpōito ꝛ ppōem de sensu diuiso ꝛ sic p̄tur
ul'r de quolibz mēbro. unde licz i^a sit ppō
de sensu ꝯposito pmitto tibi denariuz non
tamē ē mōlis de sensu ꝯpōito ¶ Ad 4^m di
citur q̄ modus sumiẛ dupl'r .s. large et sic
describiẛ est adiacēs rei detmina°. i. detina°
facta p adiectiuū. alio° stricte ut hic p mō
faciēte ppōem mōlem ꝛ sic describiẛ Mo⁹
ē detmiatio ꝯpōnis facta p adiectim addēs
aliquid ex pte rei ꝛ sic negaẛ q̄ in i^a ppōne
sit mod⁹ capiendo modū stricte ut hic capiẛ
licz large capiēdo sic ¶ Ad 5^m dicit Bur.
in 2° pyer^as q̄ uez ꝛ fl'm nō sunt ppe mōi
sicut nec scitū ꝛ pbabile cū nihil addāt su/
pra ꝯpōem quod sit ex pte rei. Aliter pōt
dici tenēdo q̄ sint ueri modi s^m magistruz
Et ad argumentū negaẛ āñs p pma pte. s.
qua rōne una ē mōlis ꝛ alia. Ad pbatiōez
li scitū ē adiectim sicut li uerū ꝯcedo ꝛ utrū
q3 detminat totā ꝯpōem ꝯcedo q2 utraq3 ē
officiabl'is In utraq3 eiz ꝯpō ē modificata
nā pma sigt q̄ sortes currit ꝛ 2^a q̄ sor. cur/
rit ē scita a me. ꝛ cū dicis ulteri⁹ sicut scitū
non addit aliquid ex pte rei ita nec uez ne^c.
Ad pbationē bonū ꝛ malū sunt in rebus
uez ꝛ fl'm sunt in intellectu 6° me^ce. diciẛ
q̄ ueritas absolute ē in reb⁹. est aūt i intel
lectu tāq̄ denominās itellectū nec p hoc ne
gat phus uez ꝛ fl'm ēsse in reb⁹ sed n̄ uult
eo° esse in reb⁹ sicut bonū ꝛ malū. Recurre
supra in questione de ueritate ꝛ fl'itate pro
ponis si uis uidere hoc ample.

¶ Utrū tantū sunt sex modi .s. possi/
bile ipossibile ꝯtingēs nec^m uez ꝛ fl'm.

CONTRA Modus ē adiacens
rei detminatio ergo quot sunt ta
les detminationes tot sunt modi
sed plures q̄ sex sunt tales detminationes
quia bene uel male uelociter ergo plures q̄
sex sunt tales modi ¶ 2° sic aut tu intelli
gis p modū ul'r quodlibz adiectiuū potēs
detmiare aliquid gr̄a ꝯpōnis aut tm̄ adiec
tiuū potēs detmiare aliquid gr̄a ꝯpōnis ad
dens aliquid ex pte rei. si pmo° sunt pl'es
q̄ sex q2 bene male fortiter uelociter sunt
bui⁹. si 2° adhuc plures sunt q̄ sex quia

dubiū ꝓbabile ſcitū ſunt modi illo modo. ſi 3^{oo} ſic nō ſunt ſex quia uer͞ ⁊ falſuȝ non addūt aliquid ex ꝑte rei quia uer͞ ⁊ falſuȝ ſunt in intellectu ſicut bonū ⁊ malū i reb⁹ 6° metha^{ce} imo qua rōne ueruȝ ⁊ fl'm ſunt modi eadē rōne ſcitū ⁊ neſcitū ergo nō tm̄ ſex ſunt modi ¶ 3° ꝑ ſe ⁊ ꝑ accn̄s ſunt modi determinātes aliquid gr̄a ꝯpōnis adden^{s} aliquid ex ꝑte rei ergo ſunt pl'es ꝙ̄ ſex tenȝ ꝯn̄tia ⁊ an̄s patȝ de ſe. ¶ 4° ſic uer͞ ⁊ fl'm nō ſunt modi ergo nō ſunt ſex ꝯn̄tia nota ⁊ an̄s ꝓbaṫ qꝛ ph̄us in 2° ꝑier^{as} determinans oppōnes mōliū de uero ⁊ fol' nihil dicit de iſtis. deīde ſi ſunt ſex ⁊ non plures. que eſt cauſa ꝙ ſunt tantum ſex.

¶ AD hec reſpondeṫ. Ad pͥmū dicitur ꝙ mod⁹ ſumiṫ dupliciter. s. large ⁊ ſtricte. large quecūqȝ determinatio diciṫ mod⁹. ſtricte uero ſolū determinatio ꝯpōnis addēs aliquid ex ꝑte rei diciṫ mod⁹ ⁊ ſic patȝ ad o^{m}. ¶ Ad 2^{m} ſunt duo modi reſpondēdi. Un⁹ mod⁹ ē Burlei qui uult ꝙ modi facientes ꝓpōem mōleȝ ſunt tm̄ 4^{or}. s. nec^{m} ꝯtingens poſſibile impoſſibile. uer͞ aūt ⁊ fl'm non faciūt ꝓpōem mōlem ꝓpꝛie qꝛ modi facientes ꝓpōem mōlem debēt habere has duas ꝯdiciōes. s. ꝙ determinēt uerbū rōe ꝯpōis ſiue totā ꝯpōem. 2° ꝙ aliquid addāt ex ꝑte rei ſupra ꝯpōem. Iſti autē 4^{or} has ꝯdiciones habent. uer͞ ⁊ falſuȝ nō qꝛ ōficit 2^{a} ꝯdicio qm̄ nihil addūt ſ͞ ꝯpōem. s. ſupra eſſe uel n̄ eſſe ut ꝓbat argu^{m} 2^{m} ¶ Deinde format aliā rōem ſic. Nulla ꝓpō mōlis ꝯuertitur cū ſua de ineſſe ſed ille de uero ⁊ falſo conuertūtur cū ſuis de ineſſe ergo nō ſunt mōles ꝯn̄tia nota cū maiori. minor ꝓbaṫ qꝛ idē ē dicere ſortes currit ⁊ uerū ē ſortē currere ⁊ ſortes nō currit ⁊ fl'm ē dicere ſorteȝ currere. ⁊ ꝑ^{m} hūc patȝ ſolu° ad 2^{m} ⁊ 4^{m} qꝛ ꝯcludūt uer͞. ¶ Ad 3^{m} uero dicit Burleus ꝙ ꝑ ſe ⁊ ꝑ accn̄s reducūtur ad iſtos. nam ꝑ ſe reduciṫ ad nec^{m}. ꝑ accn̄s uero ad ꝯtigēs ¶ Aliter magiſter tenȝ modos faciētes ꝓpōnes mōles eſſe ſex ⁊ dicit ꝙ mod⁹ put hic ſumiṫ ē dictio determinare potēs ꝯpōem p̄ti cū ſbiecto non autē ē determina° ſed efficiens determinatiōem. 2° addēs aliquid ſ͞ ꝯpōeȝ quod ſit ex ꝑte rei. pͥmuȝ ſic intelligitur ꝙ determinēt ꝯpōem p̄ti cū ſbiecto. i. manifeſtet qualis ſit inherētia p̄ti ad ſbiectū. ⁊ ꝑ hoc excluduntṫ hec aduerbia bene male tarde uelociter que determināt uerbū rōne rei uerbi ł ꝑticipii ¶ 2^{m} intelligiṫ. s. ꝙ addat aliquid quod ſit ex ꝑte rei formaliter ⁊ nō efficienṫ tm̄ quod nō faciūt iſta dubiū ꝓbabil'e ſcitū quia una dubietas nec ꝓbabilitas n^{c} ſcia ē in re ſed in itellectu. ſed neceſſitas ꝯtigen^{a} poſſibilitas impoſſibilitas ueritas fl'itas ſunt in re ex͞ ideo ⁊c. Et ad rōem Bur. 2^{am} reſpōdeṫ nego maiorē unde ꝓpōes de moīs iportātib⁹ ueritatē aut fl'itatē abſolutam equalēt ſuis ꝓpōibus de ineſſe. alie autēȝ ꝓpōnes iportātes ueritatē aut falſitatē condicionatā nō equalēt illis de ineſſe. ⁊ ꝑ h° patȝ ad 2^{m} argumentū pricipale qꝛ accipiṫ mod⁹ 3^{oo}. ⁊ cū dicis uer͞ ⁊ fl'm ſunt in ordine ⁊ nihil addūt ex ꝑte rei. negatur. Ad auctoritatē ph̄i dictū ē ſupra ꝙ ph̄s nō negat uer͞ ⁊ fl'm eſſe in reb⁹ ſed dicit n̄ eodē mō ē in reb⁹ ſicut bonū ⁊ malū quia ueruȝ ⁊ fl'm ſunt in ordine ad itellectū. bo^{m} aūt ⁊ malū in ordīe ad appetitū. Et ſcias hunc modū eſſe magiſtri ¶ Ad 3^{m} negaṫ an̄s qꝛ nihil addūt ſupra ꝯpōem quod ſit ex ꝑte ꝛī niſi ꝑſeitatē quā reducas ad neceſſitateȝ ⁊ ꝑ accidēs ad ꝯtingētiam ut uult Burle⁹. ¶ Ad 4^{m} reſpōſuȝ ē in ſummul' ꝙ ph̄us nō determiauit de illis mōlib⁹ ō uero ⁊ fl'o quo ad figurā ⁊ oppōitiōem qꝛ nō habēt diuerſā oppōitionē ab illis de ineſſe. Cur aūt tm̄ ſint ſex unde ſufficiētiam in ſummulis i ꝑte correſpondente huic queſtioni.

¶ Utrū diuiſio ꝓpōnis mōlis cū diffinitionib⁹ mebrorū ſit bona ſcilȝ alia ō ſenſu diuiſo alia de ſenſu ꝯpoſito.

CONTRA Diuiſiōem arguitur ſic Aut ē diuiſio gn̄is in ſpēs. aut uocis in ſignificatiōes. aut toti⁹ in ꝑtes. ſed nullo° ut ꝓbabo ergo non ē diuiſio ꝑ ſe tenet ꝯn̄tia cū maiori ꝑ Boetiuȝ in libro diſionū ponentē tm̄ iſtas tres diſiōes ꝑ ſe. minor ꝓbaṫ pri° ꝙ nō gn̄is patȝ quia

in

81

ppō mōlis p pri⁹ dicit de una ⁊ p posteri⁹ ō aª cū una illarꝫ sit uera mōlis ⁊ alia non Nec ē disio uocis in sig̃ficatiōes quia uox equoca diditur sic . ppō aūt mōlis non est equoca istis cū ſm unā diffininōem pdicet de istis . Nec diuidit ut totū in illa quia nꝫ ut tom ꝯtinuū nꝫ ut tom essenciale nꝫ ut totum collecm nꝫ ut tom ulē nꝫ ut tom potes/tatiᵐ quare ⁊c ¶ 2° sic . Propō de sensu diuiso non ē mōlis ergo ⁊c ꝯñia tenꝫ añs pbatur auctoritate phi in 2° pyerᵃˢ di. In mōlibus esse ⁊ nō esse sunt sbiecta apposi/tiones uero sunt p̄ta intelligēs p esse ⁊ non esse dictū affirmatū ⁊ dictu negatiū ⁊ p ap positiōes intelligēs modos . sed in ppōne de sensu diuiso mod⁹ non p̄tur ergo non ē mōlis Confirmat rōne sic Illa solū ē mō lis in qua deſmiatur uerbū rōne ꝯpōnis sꝫ som in illa de sensu ꝯpōito ergo 1ª de sensu diuiso non est mōlis 3° sic Propō de sensu ꝯposito non ē mōlis sed de inesse ergo ⁊c ans arguit sic Omnis illa ppō ē de inesse i qua denotat p̄tum inesse sbiecto simpliciter idest sine deſminatiōe alicui⁹ modi sed quā do mo⁹ sbicit uel p̄tur ōnotat p̄tum inesse sbiecto simplicit ergo ē de inesse ꝯña nota cū maiori minor pbat quia dicendo sortez currere ē necesse . p̄tum illud inest toti sbo scilꝫ illi dicto simplr.i.sine aliqua deſmina/tione . Et Bur uult 2° pyerᵃˢ ꝙ hoc argu/mentū ꝯcludat ¶ 4° cōtra diffinitiōeꝫ mōl ō sensu ꝯpōito arguit sic Quādo mo⁹ seqt dictū non ē ō sensu ꝯpōito ergo diffinitio mala ꝯñtia tenꝫ añs pbat quia mo⁹ non ca dit s̃ ꝯpōem pbat qꝫ ẗmin⁹ sequēs n̄ habꝫ uiꝫ s̃ p̄cedentē quod p locū a maiori pbat quia neꝫ aº que ē maxime uirtutis n̄ habet uiꝫ s̃ ẗminos p̄cedētes ergo nec aliqs alter ẗmin⁹ ¶ Item arguit ꝙ quādo mod⁹ sbiᵗ non ē mōlis ⁊ arguit sic Illa non ē mōlis que non denominat a modo sed 1ª non de noiatur a mō ergo non ē mōlis ꝯñtia nota cū maiori minor pbat Omnis denoiatio ē a forma sed p̄tum sit forma ⁊ nō sbiectum ergo nō denoiabit a sbiecto quod tamen est mod⁹ ⁊ si sic ergo nō ē mōlis ¶ 5° contra ppōem de sensu ꝯpōito arguitur sic Quot

modis dicit unū oppositorꝫ tot modis d̄i ⁊ reliquū p phm pmo topicorꝫ sed pposi° de sensu ꝯpōito d̄i duob⁹ mōis.s.qn precedit aut quādo mod⁹ seqtur ergo ⁊ iª de sensu diuiso que opponit ei dicit tot modis ⁊ sic non solu erit quādo mod⁹ mediabit ut di/cit diffini° ¶ 6° sic Mod⁹ faciens ppōem mōleꝫ aut deſminat ꝯpōem talr ꝙ maifes/tat ꝙ ppō sit talis aut manifestat p̄tū qua liter inhereat sbiecto . si pmo° 1ª que ē ō sen su diuiso non ē mōlis . si 2° illa de sensu cō posito non ē mōlis .

¶ AD hec respondet . Ad pmuꝫ dicitur ꝙ ē disio analogi in analogata quia pposi° mōlis p pri⁹ dicit de mōli uera ꝙ ō nō uera que sit uera ⁊ non uera ifra statiꝫ patebit . ⁊ talis disio ē disio uocis in sig̃ficationes . Et cū arguis ꝙ uox equoca sic didit. ꝯcedo unde licꝫ omnis disio uocis equoce sit diui sio uocis in sig̃ficatiōes non tn omnis di° uocis in sig̃ficatiōes ē diuisio uocis equoce ut dicit Boeci⁹ qꝫ etiā uox ābigua sig̃ficās plura sic diditur ⁊ etiā uox sig̃ficās nō plā sed multis modis ut ifinitū sig̃ficat aliqd sine fine sed diuersimode quia aut ſm mag tudinē aut ſm multitudiem aut ſm spēm .

¶ Ad 2m p responsiōe aduerte de modali uera que sit illa sunt due opiniōes . Cōis opinio ē iª que ē de sensu ꝯposito sit u̾a mo dalis quia mod⁹ deſminat uerbū rōe com pōnis . ⁊ dicte sunt mōles de dicto sed mōl de sensu diuiso dicit mōlis de re . ⁊ cū dicit sorte currere possibile ē currere denotat ꝙ in sorte sit potētia ad currendū .

¶ Alia ē opi° Bur. in 2° pyerᵃˢ ꝙ iª que est de sensu diuiso sit mōlis uera ppt 2am rōem adductā . ⁊ p hoc patꝫ ad argumētū dicitur ꝙ phus loqtur de mōli uera que ē de sensu ꝯposito ſm pmā opiniōem . Sed ſm Bur. diceret ꝙ p sbiectu duo possum⁹ itelligere uno° illud quod refert ad p̄tum ⁊ sic ē altā ps ppōnis . alio° illud quod ē receptiuum forme sicut sbā ē sbiectu accñtis . Quando ergo phus dicit ꝙ esse ⁊ nō esse sut sbiecta p sbiectū phus non itelligit sbiectuꝫ quod refert ad pdicatū sed loqtur de sbiecto qd s̃ se recipit formā ⁊ dispōem . unde uult dicē

ꝙ in modalib⁹ eſſe ⁊ nõ eſſe. i. ꝯpõ affir^{ua} ⁊ ꝯpõ negatiua ſunt ſbiecta ſ̃ ſe recipientia mo dum tam̄ diſpõem eoꝝ. ⁊ ſic patȝ ad argu/ menta. Ad ꝯfirmationeȝ ſimiliter ¶ Ad 3^{m} negaṫ añs ad ꝓbationẽ negaṫ minor. ſ. ⁊ cũ tu arguis ſortẽ currere ẽ neceſſe illud a ꝑtum neceſſe ineſt ꝑto ſimpl'r. s. illi dicto ſine aliqua d'terminatiõe. dicitur ꝙ duplex ẽ ſbiectũ i ꝓpõne tali quoddã eiȝ ẽ ſbiectum ꝓpõnis ⁊ quodd i ẽ ſbiectũ dicti. ſbiectum ꝓpõnis ẽ totũ dictũ. ſbiectũ uero dicti ẽ ac cuſatiu⁹ ꝑcedẽs uerbũ ĩfinitiu^{m} ut li ſortem Ad ꝓpoſitũ mõ cũ diciṫ ꝑtum debet ineſſe ſbiecto cũ d'terminatione ⁊ nõ ſimpl'r dico ꝙ ꝑ ſbiectũ itelligit ſbiectũ dicti ⁊ ꝑ ꝑtum in telligit quod iportatur ꝑ infinitiuum.

¶ Ad 4^{m} negaṫ añs ⁊ ad ꝓbatione negatur iterũ añs. ⁊ cũ tu arguis ꝙ t'min⁹ ſequens nõ habȝ uiȝ ſupra ꝑcedentẽ. nego. ⁊ cũ tu ꝓbas a maiori ꝙ nega° nõ habȝ uiȝ ſupra ꝑcedentẽ ergo nec aliquis ali⁹ t'in⁹. negaṫ ꝯñtia nec ẽ loc⁹ a maiori quia nega° nõ di/ citur eſſe maioris uirtutis ꝙ̃ ali⁹ t'mi⁹ niſi ſupra ſequẽtes. abſolute uero non ¶ Ad aliud dico ꝙ qñ mod⁹ ſbiciṫ diciṫ mõlis qꝛ reduciṫ in illã in qua mod⁹ ꝑtur. Uel diciṫ ꝙ diciṫ mõlis ſine aliqua alia reductione ⁊ ꝙ denoiatur mõlis ab alio mõ qui ponitur ꝓ ſbiecto. Sed aduerte ꝙ ille mo⁹ licȝ ut ſbiectũ habeat rõem materie tamẽ ut deter/ minat totã ꝯpõem habȝ rõem forme ⁊ ſic d'noiatio fit a forma cũ mod⁹ ſe habeat i mõlibus ſicut uerbũ in illis de ineſſe.

¶ Ad 5^{m} diciṫ ꝙ ad maiorẽ ꝙ i^{a} ꝓpõ habet intelligi ſolũ de ꝓprie oppoſitis ut ſunt cõ traria ꝯdictoria. ꝓpõ aũt de ſenſu diuiſo ⁊ de ſenſu ꝯpõito nõ ꝓpe opponũtur ꝑ^{m} aliq̄ ſp̄em oppõnis ⁊ adhuc i ꝓprie oppõitis non ẽ abſolute uꝝ. ſed ſic habȝ itelligi ꝙ quot ſunt ſig̃ficata uni⁹ oppoſiti tot ſunt ſig̃fi/ cata alteri⁹ ſi ꝑ^{m} oẽm ſig̃ficationẽ ſibi oppo nãtur quare ⁊c. ¶ Ad 6^{m} diciṫ ꝙ modus faciẽs ꝓpõem mõlem facit utrũqȝ diſiũctiȝ puta hoc uel hoc capiẽdo mõlem ut ſe exten dat ad ueras. Diuerſi diuerſimode reſ/ pondẽt ut ꝑ pte tactũ ẽ. Cõiter eiȝ diceret ꝙ mo⁹ taliter d'minat ꝯpõeȝ ꝙ manifeſtaṫ qualis ſit illa ꝓpõ cui addiṫ modus puta poſſibilis uel impoſſibilis. Burle⁹ uero uult ꝙ ꝓpõ mõlis ſig̃ficet primo q̃uo unio fit ꝑti cũ ſbiecto hoc ẽ q̃uo ꝑtum uniṫ toti ſubiecto an nec° uel ꝯtingenter ⁊ ad talem unionẽ ſeq̄tur ꝙ ſit talis qualitatis qualis iportatur ꝑ modũ.

¶ Utrũ 4^{or} regule declarãtes oppõnem ꝓpõnuȝ ſitaꝝ in figura ſint uere.

¶ Prima ul'is a^{ua} ⁊ ul'is ne^{ua} ſunt ꝯ̃rie.

¶ 2ª ꝑticularis affirmatiua ⁊ ꝑticularis negatiua ſunt ſubcontrarie.

¶ 3^{a} ul'is affirmatiua ⁊ ꝑticularis nega^{ua} ⁊ ul'is ne^{ua} ⁊ ꝑticl'aris a^{ua} ſunt ꝯdictorie.

¶ 4^{a} ul'is a^{ua} ⁊ ꝑticularis a^{ua} ul'is ne^{ua} ⁊ ꝑticularis negatiua ſunt ſubalterne.

CONTRA PRIMAM Arguitur ſic Iſte nõ ſunt ꝯ̃rie q̄libȝ homo ẽ aial null⁹ homo ẽ quodlibȝ aial ⁊ tamẽ una ẽ ul'is affir^{ua} ⁊ alia ul'is nega^{ua} ergo regula falſa ꝯñã nõ cũ minori maior ꝓbaṫ quia iſte ſunt ſimul uere ergo nõ ſunt ꝯ̃rie ꝯñtia tenȝ cũ añte. Item iſte nõ ſunt ꝯ̃rie oĩs homo ẽ albus et nullus homo ẽ alb⁹ ⁊ tamẽ una ẽ ul'is a^{ua} ⁊ alia uniuerſalis negatiua ergo ⁊c. ¶ 2° ſic Iſte ſunt ꝯ̃ri. ſortes ẽ alb⁹ ⁊ ſortes ẽ niger ⁊ tamẽ nõ habẽt ꝯditiones regule ꝗ ⁊c ꝯñtia nota cũ minori maior ꝓbaṫ ꝑ ph'm 2° ꝑyer^{as} in fine di. ꝙ ꝓpões de ꝯ̃riis mo dis enũciandi ſunt magis ꝯ̃rie ꝙ̃ de ꝯ̃riis ꝑtis ut iſte ſunt magis ꝯ̃rie ſortes eſt albus ſortes non ẽ alb⁹ ꝙ̃ i^{e} ſortes ẽ alb⁹. ſortes ẽ niger ſed ꝯ̃pati^{m} ꝑſupponit poſitiuuȝ ergo ſunt ꝯ̃rie ¶ 3° ſic Iſte nõ ſunt ꝯ̃rie omnes iſti trahũt nauiȝ ⁊ nulli iſtoꝝ trahũt nauiȝ ꝑ li iſti uel iſtoꝝ demõſtrãdo. x. qui ſoluȝ ſint ſuſſiciẽtes ſimul ad trahendũ nauiȝ et tamẽ una ẽ ul'is affir^{ua} ⁊ alia ul'is negatiua cũ ꝯditiõib⁹ regule ergo ⁊c ꝯñtia nota cuȝ minori maior ꝓbaṫ quia ſunt ſimul uere. ꝙ p̄ma ſit uera patȝ ꝑ caſum. ꝙ 2ª ꝓbatur qꝛ ꝯdictoriũ ẽ falſuȝ. s. aliq̄ iſtoꝝ trahunt nauiȝ ¶ Conſil'r poteſt argui de iſta omnes apl'i ſunt. xii. ⁊ nulli apl'i ſunt. xii.

82

¶ 4° Iste sunt ꝯrie uterqꝫ istoruꝫ currit et
neuter istoꝝ currit ⁊ tamē nō habēt ꝯdicio
nes regule ergo ꝛc ꝯñtia nota cum maiori
minor ꝓbaꝫ quia non ē idē subiectū i utraqꝫ
In una eiꝫ li uterqꝫ subicit . in altera uero
li neuter ¶ 5° Iste nō sunt ꝯrie Omne a ē
ueꝝ nullū a ē ueꝝ ⁊ tamē una ē ul'is a^{ua} ⁊
altera ul'is $nega^{ua}$ cū ꝯdicionibus regule
ergo ꝛc ꝯñtia nota cū minori maior ꝓbaꝫ
posito eiꝫ ꝙ pma uocet b . 2ª uero a arguit
sic ꝙ nō sunt ꝯrie quia si b ē ueꝝ a ē ueꝝ ꝫ
nō sunt ꝯria tenꝫ ꝯñtia quia ꝯdictorioꝝ si
unū ē ueꝝ reliquū ē falsuꝫ quare ꝛc .
¶ CONTRA 2^{am} regulā arguitur sic .
Iste nō sunt subcōtrarie aliqs homo aial est
aliqs homo aial non ē ⁊ tamē una ē ptícu/
laris affirmatia ⁊ alia pticularis negatiua
cū ꝯdicionib⁹ regule ergo ꝛc ꝯñtia nota cū
minori maior patꝫ de se ¶ Item iste nō sūt
subꝯrie aliqs hō omne aial est aliquis homo
omne aial non ē ⁊ tamē una est pticularis
$affir^{ua}$ ⁊ aª pticularis ne^{ua} cū alius ꝯdicio/
nibus regule ergo ꝛc ꝯñtia nota cū miori
maior ꝓbaꝫ qꝛ iste sunt siml' fl'e ergo non
sunt subꝯrie tenꝫ ꝯñtia añs ꝓbaꝫ de priª pte
de 2ª ꝓbaꝫ qꝛ seqtur aliquis homo ōe aial
non ē ergo aliquis hō nullū animal ē quia
equalēt ergo ꝛc ¶ 2° sic Iste nō sunt subꝯrie
aliqua fenix ē omnis fenix ⁊ aliqua fenix
non ē ōis fenix ⁊ tamē habēt oēs ꝯdiciones
regule ergo regula fl'a ꝯñtia tenꝫ cū miori
maior ꝓbaꝫ qꝛ sunt simul false ergo non
sunt subꝯrie ꝯñtia tenꝫ añs ꝓbaꝫ ꝙ 2ª sit fl'a
quia ꝯdictoriū ē ueꝝ . ꝙ pma sit fl'a ꝓbaꝫ
p phm pmo $pyer^{ias}$ di. Nulla affirmatio est
uera in qua ul'e uniuersal'r sumptū ꝑtur .
¶ CONTRA 3^{am} regulā arguitur sic
Iste nō sunt ꝯdictorie qlibꝫ homo aial ē et
aliquis hō animal non ē ⁊ tamē pma ē ul'is
$affir^{ua}$ ⁊ 2ª pticularis $nega^{ua}$ cū aliis con/
diciōib⁹ regule ergo regula fl'a ꝯñtia tenꝫ
cū miori maior patꝫ quia iste sunt sil' uere
ergo nō sunt ꝯdictorie ¶ Item iste nō sunt
ꝯdictorie qlibꝫ hō omne aial est aliquis hō
omne aial non ē ⁊ tñ habēt ꝯdiciōes regule
ergo ꝛc ꝯñtia nota cū minori maior ꝓbaꝫ
quia sunt simul false ergo ꝛc .

2° sic Iste nō sunt ꝯdictorie nullo homie
currēte tu es asin⁹ ⁊ aliquo homine curren
te tu es asinus ⁊ tamē habent condiciones
regule ergo ꝛc ꝯñtia nota cū miori maior
ꝓbaꝫ quia sunt simul false .
¶ CONTRA 4^{am} regulā arguitur sic
Iste nō sunt subalterne qlibꝫ hō animal non
ē ⁊ aliquis homo non animal ē ⁊ tamē sūt
ꝯdiciones regule ergo regula fl'a ꝯña nota
cū miori maior ꝓbaꝫ quia ul'is ē uera ⁊ pti
cularis ē fl'a ergo nō sunt subalterne tꝫ ꝯña
añs ꝓbaꝫ . ꝙ pma sit uera patꝫ exponendo
ꝙ 2ª sit fl'a patꝫ quia ex iª seqtur ꝙ aliqs
homo nullū animal ē quod ē falsum .
¶ 2° sic Iste nō sunt subalterne oīs homo est
omnis hō ⁊ aliqs homo ē oīs homo ⁊ tamē
habēt ꝯdiciōes regule ergo regula ē falsa .
ꝯñtia nō cū minori maior ꝓbaꝫ qꝛ ul'is est
uera ⁊ pticularis fl'a . ꝙ pticularis sit fl'a
patꝫ . ꝙ ul'is sit uera ꝓbaꝫ p Bocciū dicētē
ꝙ nulla ꝓpō ē uerior iª in qua ideꝫ ꝑtur de
se ipso sed hic idē ꝑtur de se ipso ergo ē uera
Simil'r etiā pōt ꝓbari p omnes suas sin/
gulares sic iˢ hō ē iˢ homo ⁊ iˢ hō ē iˢ homo
⁊ sic de singul' ergo oīs hō ē oīs homo .
¶ AD hec respondet . Ad pmū dicitur ꝙ
4^{or} ꝯdiciōes reqritur ꝓuerificatiōe regule
Priª ꝙ sint de ꝯsil'ibus subiectis ꝑtis ⁊ co/
pulis . 2ª explicite uel implicite . 3ª suppo
nētib⁹ pᵗᵉ p eodē l' p eisdē . 4ª ꝙ ti⁹ n dis
tributus i una distribuat i altera ideo i pª
ꝓpōne quā assignas deficit 4ª ꝯdi° . In 2ª
deficit 3ª quia p pl'ibus supponit li homo
in pma ꝙ̄ in 2ª . Et si replicas . cōtra phs
assignat iª esse ꝯria in 2° $pyer^{ias}$. Dicitur ꝙ
exemploꝝ reqrit māifestatio ⁊ nō uerificatio
posuit ergo gra exēpli in ueritate tamē non
sunt ꝯrie . ¶ Ad 2^{m} dicit negādo maiorem
⁊ ad ꝓbatiōem dicit ꝙ phus loqtur ualde
large de ꝯrietate accipiēdo ꝯrietatē p oppōe
h aūt loqmur de cōtrarietate stricte .
¶ Ad 5^{m} dicit ꝙ iˢ nō sunt cōtrarie qꝛ sig^{m}
ul'e diuersimode tenet in il' Nam in pma
li omnis tenet collectiue . in 2ª li nulli tenet
disiue . Pro quo aduerte ꝙ sig^{m} ul'e affir
matiuū i nūero pl'ali limitat ad sensuꝫ col/
lectiuū . signū aūt ul'e negatiuū nō limitat

ad sensum collectiuuz de se sed ad sensum
disum ⁊ hoc habet ex natura sua. Et si re/
plicas assigna ꝯriū ꝑme. Dicit ꝙ ista ē con
traria nulli illoꝝ q̇ sunt oēs istoꝝ trahunt
nauiz. licz eiz li nulli de se limitet ad sēsū
collectiuū ut dictū ē tamē cū addito sic ut cū
illo qui sunt omnes istoꝝ ⁊ ista 2ª ē fl'a.
¶ Ad 4m dicit ꝙ 1e sunt ꝯrie. ad ꝓbatio
nem in oppositū cū dicit non ē idē sbiectum
nego unde sbiectum in utraqz istarum est li
istoꝝ ⁊ li neuter ⁊ uterqz sunt signa distri/
butiua. Et si replicas. cōtra. quia seq̇t ꝙ
queliōz istarū ē incōgrua ꝑmo qz sbiectum
discordat cū uerbo in numero deīde i regie
qz hoc uerbū currit nō uult ꝓ suppōito ge/
niuū. 2º discordat adiectiuū cū sbantiuo
in casu ut patz ¶ Ad ꝑmū dicit ꝙ nō ualz
1ª ꝯñtia sbiectū discordat cū uerbo i nūero
ergo ē incōgrua qz non ē idē suppōitū ⁊ sbz
Illud eiz quod p̄cedit uerbū apud logicum
dicit sbiectū ¶ Similr dicit ꝙ nō discordat
in regie uerbū cū suppōito qz li istoꝝ licet
sit sbiectū non ē suppōitum sed li neuter ⁊
uterqz ē suppōitum ¶ Ad 2m dicit ꝙ que/
dam sunt adiectiua nomis que regūt casus
post se ut distributiua. quedā uero non ut
ut alb9 alba albū ⁊ similia. ꝑma adiectia
nō ten. ꝯcordare in casu cū illo quod regit
ab eis. alia uero semꝑ tenētur ꝯcordare in
casu cū sbantiuo quod non regitur ab eis.
¶ Ad 5m negat maior ⁊ ad ꝓbationē cuz
dicit si ꝑma ē uera 2ª ē uera ergo non sunt
ꝯria negat ꝯñtia. Lex eiz ꝯrioꝝ ē ꝙ non est
possibile duo ꝯria esse simul uera sic autē ē
h qz non ē possibile illa simul esse uera lz
si unā sit ueꝝ ⁊ aliud non sit uerum. ¶
¶ Ad 2m pricipale dicit simil'r ꝙ req̄rūtur
4or ꝯdiciōes ꝑ 2ª regula. s. ꝙ sint de ꝯsil'ib9
sbiectis p̄tis ⁊ copulis explicite uel iplicite
supponētib9 p̄cise ꝓ eodē uel ꝓ eisdē ⁊ p̄tis
difformiter supponētib9 quo ad mo' ⁊ imo
biliter. i. distributie ⁊ nō distributie. Et sic
patz ad ꝑmū qz deficit 4ª ꝯdicio. In ꝑmis
eiz duab9 p̄tum stat determinate. I 2's uero
p̄tum stat distributie ¶ Ad 2m negat ma/
ior. ad ꝓbatiōem nego ꝙ ꝑma sit fl'a. ⁊ cū
tu ꝓbas auctoritate pbi di. ꝙ nulla affir9
est uera in qua ul'e ul'r sumptum p̄dicatur.
Dicit ꝙ dictū pbi intelligit cuz hac ꝯdiciōe
scilz si talis t̄min9 ul'r sumpt9 habeat plu/
ra suppōita. si autē nō habeat pl'a suppōita
non incōueniit ut in ꝓposito ¶ Ad 3m pri/
cipale dicit simil'r ꝙ 4or ꝯdiciōes req̄rūtur
ꝑ 3ª regula. s. ꝙ sint de cōsimilib9 sbiectis
p̄tis ⁊ copulis explicite uel implicite suppo
nētibus p̄cise ꝓ eodē uel ꝓ eisdē ⁊ ꝙ extrem
non distributū in una distribuatur in alia
⁊ eꝯ° si sit t̄min9 distribuibilis. Et ꝑ hoc
patz ad argumētum ꝙ deficit 4ª ꝯdi°. In
ꝑmis eiz p̄tum nullibi distribuitur. In 2's
uero utrobiqz distribuit. ¶ Ad 2m negat
minor quia nulli9 q̄titatis sunt ideo ꝑma
non ē ul'is nec 2ª ꝑticularis. Et si replicas
assig ª ergo ꝯdictoriū illius nullo hoie cur/
rente tu es asin9. dicit ꝙ est illud ꝙ nullo
homie currēte tu es asin9. ⁊ si arguis sic.
non nullo homine currēte tu es asin9 ergo
aliquo homie currēte tu es asin9 tenet ꝯña
quia non null9 ⁊ aliq̇s eq̇pollēt. dicit ꝙ nō
eq̇pollēt nisi quodlibz eoꝝ seorsuz possit in
pricipalē copulā modo hoc ē fl'm de li nll'o
eo ꝙ dicēdo nullo homie currēte tu es asin9
soi9 negat ablatiu9 ⁊ nō uerbū principale
Et si arguis sic Non isto homie currēte tu
es asin9 et sic de aliis ergo nullo homie cur
rente tu es asin9 tenet ꝯñua a singularib9
sufficiēter enumeratis ad sua ul'ez. dicitur
negādo ꝯñtiam qz quelibz ꝑs añtis sūpta
ꝓ singl'ari ē mē u... nec° cui9 oppositum ē
fl'm ⁊ ꝯñs ē aum falsum. ueꝝ tamē seq̇tur
sic dicēdo Isto homie nō currēte tu es asin9
⁊ sic de aliis ergo nullo homie currēte tu es
asin9 sed quelibz ꝑs añtis ē fl'a ut patet des
cendēdo ad omnes causas ueritatis qz tres
habz. s. ꝯdiciōlem causalē ⁊ temporalem.
¶ Ad 4m pricipale dicit ꝙ req̄rūtur 4or cō
diciōes ꝑ 4' regula. s. de ꝯsil'ib9 sbis p̄tis
⁊ copulis explicite ul' implicitē supponētib9
p̄cise ꝓ eodē uel ꝓ eisdē ⁊ p̄tis eodē mō sup/
ponētib9 mo' uel imo'. i. ꝙ si p̄tum in una
stat distributie ⁊ in altera ⁊ si i una nō stat
distributie nec in altera. Et ꝑ hoc patet ad
argumentū quia deficit 4ª condicio.
¶ Ad 2m negat maior. ad ꝓbatiōes negat

83

maior q̄ sit uera scilȝ ois homo est ois hō.
Et ad auctoritatem Boecii di. q̄ nulla ppō
ē uerior ia in qua idē p̄tur de se ipso. dicit
q̄ intelligit cū duab⁹ ꝯdicioīb⁹. prima q̄
ptū nō sumat uniuersal'r qualiter sumitur
in pposito. 2o q̄ p̄tum sigficet aliquā rez
que existat. ꝛ p hoc excludit hec ppō fl'a
chimera ē chimera. Ad aliā pbatiōēȝ nega
tur ꝯñtia nx iste sunt singulares illi⁹ uls
sed ie. ie homo ē omnis hō ꝛ ie hō ē ois hō
ergo ois homo ē ois homo ꝛ tūc bene ualet
ꝯñtia sed añs ē falsum.

Utrū regule declarantes naturam ꝛ
legē ppositionum sitaꝝ in figura sint uere.
Duo ꝯria nō pñt eē sil' uera sed bene fl'a.
Duo sbꝯria ñ pñt eē sil' fl'a sȝ bn̄ sil' uera
Duo ꝯdica ñ pñt eē sil' xa nec sil' falsa.
Si sbalterna uniuersal' ē uera ꝛ pticula/
ris ꝛ non econtra ꝛc.

CONTRA PRIMAM
Regulā arguitur sic de ꝯriis et
pbatur duo ꝯria esse simul xa
sic quia ista sunt simul uera omnis deus ē
deus ꝛ nullus de⁹ ē de⁹ ꝛ ia sunt duo ꝯria
ergo ꝛc ꝯñtia tenȝ cū minori maior pbat
scilȝ q̄ ia sint simul uera ꝛ arguit sic Ista
ē uera null⁹ de⁹ ē de⁹ ē quia assertiue signi
ficat q̄ null⁹ de⁹ ē ista ppō de⁹ ē ꝛ ho ē ueꝝ
ꝛ q̄ altera sit uera omnis de⁹ ē de⁹ ē pbat
sic ista ē duo uera ergo ꝛc.
2o sic Ista sunt simul uera q̄libȝ homo
denariū pmittit ꝛ null⁹ hō denariū pmit/
tit ꝛ sunt ꝯria ergo ꝛc tenet ꝯñtia cū minori
maior pbat ꝛ pono q̄ q̄libȝ homo pmittat
denariū ita tamē q̄ null⁹ denari⁹ pmittat
isto posito patȝ q̄ ista ē uera nullus homo
denariū pmittit quia nec iste homo dena/
rium pmittit nec iste ꝛc quia oppositū ē fl'ȝ
scilȝ iste homo denariū pmittit quod ē ꝯtra
casum. q̄ alia sit uera .s. q̄libȝ hō pmittit
denariū pbo. Nam hec ē uera q̄libȝ homo
pmittit denariū p casū ꝛ hoc solum⁹ q̄ li de
nariū stet ꝯfuse tantū sed eque bene stat cō/
fuse tm̄ in ia q̄libȝ homo denariū pmittit
ergo si una ē uera ꝛ reliqua ē falsa.

CONTRA 2am regulā arguit pbādo
q̄ ē possibile duo sbꝯria esse simul falsa Et
arguit sic Conuertat a cū isto t'mino ois hō
ꝛ sibi sbordietur tūc arguitur sic Ista sunt
simul fl'a a ē iste homo ꝛ a non ē iste homo
te demōstrato ꝛ sunt sbꝯria ergo ꝛc. q̄ pa
sit fl'a patet quia significat q̄ ois homo est
ie homo. ꝛ q̄ 2a sit fl'a pbatur quia signi/
ficat q̄ ois homo non ē ie homo que ē falsa
cū equaleat huic null⁹ homo ē ie hō que est
fl'a. q̄ sint sbꝯrie patȝ quia ambe sunt īde
finite quaꝝ una ē affirmaua ꝛ alia negaua
de consimilibus subiectis ꝛc.
2o sic Ista sunt simul falsa differēs ab ēte
ē ꝛ differēs ab ēte non ē ꝛ sunt sbꝯria g̃ ꝛc
ꝯñtia nota cū minori maior pbat. q̄ pma
sit fl'a pbat quia qualitercūqȝ resoluatur
nūq̄ poterit uerificari hoc ē ꝛ hoc ē differēs
ab ente. q̄ 2a sit falsa pbatur quia sequit
differēs ab ente non ē ꝛ tu es ens ergo dif
ferens a te non ē ens tenet ꝯñtia a supiori
distributo ad suū inferi⁹ cū debito medio ꝛ
ꝯclusio ē falsa quia ꝯdictoriū ē necessariuȝ
scilȝ omne differens a te ē ens ergo aliqua
pmissarū ē fl'a nō minor g̃ maior ꝛc.
CONTRA 3am regulā de ꝯdictoriis
arguitur pbando q̄ ē possibile duo ꝯdica
esse simul uera. quia ista sunt simul uera
quilibȝ homo habēs equū eq̄tat im ꝛ aliq̄s
homo habēs equū non eq̄tat im ꝛ sunt ꝯdic
toria ergo ꝛc tenet ꝯñtia cū minori maior
pbatur ꝛ pono q̄ quilibȝ hō habeat duos
equos quoꝝ unū eq̄tet ꝛ aliū nō isto pōito
patet ueritas hui⁹ q̄libȝ hō habens equum
eq̄tat illū ꝛ sic de aliis ergo ꝛc. ꝛ 2a pbat
scilȝ aliquis habēs nō eq̄tet im quia ie hō ha
bens equū non eq̄tat im ꝛ ie hō ē aliquis hō
habēs equū ergo ꝛc patet ꝯñtia cū minori
maior pbatur Iste hō habēs im equuȝ non
eq̄tat im demonstrādo im queȝ non equitat
ꝛ ie homo habēs istū equū ē hō habēs eqm
g̃ ie hō habens equū non equitat illū ꝛc.
2o sic Ista sunt simul uera cuiuslibȝ hois
asin⁹ currit ꝛ alicui⁹ hois asin⁹ non currit
ꝛ hec sunt ꝯdictoria ergo ꝛc ꝯñtia nota cuȝ
minori. maior pbat ꝛ pono q̄ q̄libȝ homo
habeat duos asinos unū currentē ꝛ alium

iacentē quo posito patz ueritas p̄me ptis p exponētes suas. ⁊ 2ª pbatur hui⁹ homis asinus non currit ⁊ iˢ homo ē aliquis hō ğ alicui⁹ hominis asin⁹ non currit ꝯñtia nota cū minori maior pbaẗ hui⁹ hois iste asinus non currit ⁊ hui⁹ hominis iste asin⁹ est hui⁹ hominis asin⁹ ğ h⁹ hois asin⁹ nō currit.

¶ 3° sic Iste sunt simul uere quelibꝫ singularis alicui⁹ uniuersal' ē uera ⁊ aliqua singularis alicui⁹ uniuersal' non est uera et tñ sunt ꝯdictoria ergo ⁊c ꝯñtia tenet cū minori maior pbaẗ p 2ª pte patet. p pma pte probatur sic quelibet singl'is isti⁹ ē uera demōstrando 1ᵃᵐ ois homo ē aial ergo quelibet singularis alicui⁹ uniuersal' est uera ꝯñtia tenet ab inferiori ad suū superi⁹ affirmatiue ⁊ sine distributione quare ⁊c.

¶ 4° sic Ista sunt simul uera Adam fuit i instāti presenti ⁊ Adaꝫ non fuit in instanti p̄senti ⁊ eadem inuicē ꝯdicūt ergo regl'a fl'a ꝯñtia nota cū minori maior pbaẗ ⁊ primo ꝙ negatiua sit uera sic nullū instans presens fuit igiẗ nihil fuit in instāti p̄senti ⁊ p ꝯñs adam non fuit in instāti p̄senti. patet ābe ꝯñtie ⁊ āñs pbaẗ qm hoc instās p̄sens non fuit demonstrādo instās p̄sens ⁊ hoc ē omne instās p̄sens ergo nullū istās p̄sens fuit. Iam pbo aᵘᵃᵐ sic aliqñ fuit ita ꝙ adā fuit in instāti p̄senti ergo iā ita ē ꝙ fuit in istāti p̄senti patet consequentia qꝛ quelibet ppositio de presenti uera in terminis simplicibus ⁊ sine distributione relinq̇t unā ueraꝫ de p̄terito. Si eiꝫ aliqñ fuit ita ꝙ tu es in ista domo iam ē uerꝫ ꝙ fuisti i ista domo. sꝫ pbo āñs faciēdo hāc ꝯñtiā. Anticristus est igitur ātixp̄us ē in instāti p̄senti. 1ª ꝯñtia ē bona ⁊ aliqñ fuit ita sicut adequate sig̃tur p āñs igiẗ tūc fuit ita sicut adequate significatur p ꝯñs quare ⁊c.

¶ 5° Ista sunt simul uera deus scit ātixp̄ꝫ esse futurū ⁊ null⁹ de⁹ scit ātixp̄um esse futurꝫ ⁊ tamē inuicē ꝯdicūt ergo regula fl'a. ꝯñtia nō cū minori maior pbatur ꝙ affirmatiua sit uera māifestū ē. si eiꝫ ātic̃ristus ē de⁹ scit ātixp̄uꝫ fore. sed negatiuaꝫ pbo sic ātixp̄us ꝯtingēter erit ergo deus nō scit ātixp̄uꝫ esse futurū pbo ꝯñtiam qꝛ si non stet igiẗ oppositū ꝯñtis cū āñte ⁊ arguitur sic antixp̄us ꝯtingēter ē igiẗ mō pōt esse ꝙ nūq̃ ātixp̄us erit patet ꝯñtia quia si aliqñ poterit esse ꝙ ipse nūq̃ erit magis uidetur ꝙ mō pōt esse quod nūq̃ erit tūc si deus scit ātixp̄uꝫ esse futurꝫ ⁊ mō potest esse ꝙ nūq̃ erit ergo de⁹ nūc scit aliquid ⁊ mō pōt esse ꝙ nō sciat illud. ꝯñs ē fl'm. quia scia dei ē firmior q̃ existētia alicui⁹ instātis. sed hec copulatiua non ē possibilis aliquod instans ē ⁊ mō pōt esse ꝙ illud instās non sit ergo nec 1ª ē possibile deus scit aliquid ⁊ mō pōt esse ꝙ ipse non sciat illud ⁊c.

¶ CONTRA 4ᵃᵐ regulā arguitur sic de sbalternis pbādo ꝙ uł'is ē uera ⁊ pticularis non ⁊ arguiẗ sic ꝯñtia nō ualꝫ Impossibile est Cesarē esse ergo possibile ē Cesa. non esse ergo nō si sbalternū supius ē uerū ⁊ inferi⁹ simil'r. ⁊ ꝙ ꝯña nō ualꝫ pbo qm āñs ē uerꝫ ⁊ ꝯñs fl'm. ꝙ āñs sit uerꝫ patꝫ quia quod semel ē corruptū amplius gñari non pōt. ꝙ ꝯñs sit fl'm pbo quia sequitur possibile ē Cesarē non esse ergo ꝯtingens ē Cesarē nō esse tenꝫ ꝯñtia ꝫᵐ phm 2° pyerᵃˢ di. ꝙ cuicūqꝫ datur possibile eidem datur ꝯtingēs sed ꝯñs ē fl'm quia seq̇tur cōtingēs ē Cesarē nō esse ergo ꝯtingēs ē Cesarē esse tenꝫ ꝯñtia quia ppō de ꝯtingēti habꝫ ꝯuerti p oppositas qualitates ꝫᵐ phm in libro p̄oꝝ. sed ꝯñs ē fl'm quia ex illo sequitur ꝙ possibile ē Cesarem esse ⁊c.

¶ 2° sic ista ꝯñtia ñ ualꝫ Ois ppō idefinita ē fl'a ergo aliqua ppō indefinita ē fl'a quia casu pōito ē āñs uerꝫ ⁊ ꝯñs fl'm quia pono ꝙ ista sit ois idefinita ois ppō idefinita est fl'a uidelicꝫ ppō indefinita ē fl'a que significat p̄cise ꝙ ppō indefinita ē falsa que sit a ⁊ patꝫ ꝙ a ē fl'm quia significat precise se ipsum esse fl'm tūc arguit sic Hoc a ē fl'm ⁊ hoc a ē ois ppō indefinita ergo ois ppō indefinita ē fl'a ꝯñtia bona āñs ē uerꝫ ergo ⁊ ꝯñs sed ꝯñs ē āñs pme ꝯñtie ergo antecedens prime ꝯsequēte ē uerum.

¶ AD Hec respondeẗ. Ad pmū Quicquid alii dicāt negādo ꝙ ista ē uera omnis de⁹ ē de⁹ ē 1 ⁊ ad pbatioem quādo diciẗ Ipsa est duo uera ergo est uera. diciẗ ꝙ illa ppositio

Omnis deꝰ ē deus ē pōt considerari ut una
ꝓpō ⁊ sic ꝯriaꝫ alteri assignate ⁊ sic ē falsa.
alioº pōt considerari ut sunt due ꝓpōnes ⁊
dicit ꝓpō plures ⁊ sic sunt due ꝓpōes uere
sed sic non ꝯriantꝫ alteri assignate cū illa sit
una ⁊ iste sunt plures. ⁊ formalr̄ respondē
do negat ꝯñtia ⁊c. ¶ Ad 2m quicquid aliī
dicāt dicit negādo 1am omnis hō denarium
ꝑmittit. ad ꝓbationē cū dicit tu ꝯcedis istā
ois homo ꝑmittit denariū ⁊ non alia rōne
nisi ꝙ li denariū stat ꝯfuse tantū sed eque
bene stat ꝯfuse tantū in 1a q̇libꝫ hō denariū
ꝑmittit sicut in illa ergo ⁊c negaᵗ mior.s.
ꝙ eque bene stat ꝯfuse tm̄ in una sicut i aª
Nam in ista q̇libꝫ hō ꝑmittit denariū li de/
nariū stat ꝯfuse tantū imoblr̄ sed dicendo
q̇libꝫ homo denariuꝫ ꝑmittit li denarium
stat ꝯfuse tm̄ moblr̄ ideo nō ualet.
¶ Ad pmū 2e regule dicit admisso casu ne
gando ꝙ ille sint sbꝯrie quia sbordiatur in
mēte duabus ꝯriis ¶ Ad 2m dicit negādo
ꝙ 1a sit fl'a aliquod differēs ab ente non ē
ens imo ē uera quia ꝯdictoriū ē falsuꝫ scilꝫ
omne differēs ab ente ē. ⁊ ad impꝓbationē
negat ꝯñtia qꝛ arguit a supiori distributo
imoblr̄ ad suū inferiꝰ ⁊ non ualꝫ argumē/
tum sicut non seq̇tur differēs ab homie nō
ē homo sortes ē homo ergo differēs a sorte
non ē homo ꝯñs ē fl'm ergo ⁊ añs ē ueruꝫ
posito casu ꝙ solꝰ hō sit. Et si queris unde
habet ille tminꝰ ab ente ꝙ stet imoblr̄. Di
cunt q̇dā ꝙ habꝫ ex hoc ꝙ tinꝰ stans detmi
nate p̄cedit ipsum. Ego aūt puto ꝙ habeat
ab illis duobꝰ signis simul ꝗuis a nullo
illoruꝫ habeat hoc. ¶ Ad pmum 3e regule
quicquid dicāt alii admisso casu dicit ꝙ 1a
ē fl'a ois homo habēs equū eq̇tat illū quia
li illū stat distributie sicut suū añs.s.equū
quia ē relatiuū demōstrationis rōe sui de/
tminabilis Ideo illa pº asserit ꝙ ois homo
habēs equū eq̇tat omnē equū quē habet qḋ
ē fl'm in casu ⁊ ꝯdicm est ueꝝ uidelꝫ hō ha/
bens equū non eq̇tat illū ¶ Ad 2m dicit
ꝙ 1a sunt simul uera tenēdo rectū apte post
⁊ non sunt ꝯdicª quia 1e tminꝰ asinꝰ qui est
ps p̄ti i nulla illaꝝ distribuit ⁊ deberet in
una distribui ⁊ in alia non. ¶ Ad 3m dicit
ꝙ ul'is ē fl'a. ⁊ ad ꝓbationeꝫ negat ꝯñaqꝛ
arguitur ab inferiori ad suū supius distri
butiue quia dicēdo quelibꝫ singularis ali/
cuiꝰ ul'is ē uera li alicuiꝰ ul'is stat distribu
tiue quia ē determinatio sbiecti ¶ Ad 4m
negat illa adam fuit in istanti p̄senti. ⁊ ad
ꝓbationē cū dicit hec aliquādo fuit xᵃ adā
fuit in istāti p̄senti igit iam ē ita ꝙ ipse fuit
in istanti p̄senti nego ꝯñtiam. ⁊ ad ꝓbatio
nem cū dicit omnis ꝓpō uera affirmaᵘª de
p̄senti ⁊c. dico ꝙ intelligitur ois ꝓpō uera
affirᵘª de p̄senti carens extremo opposito ⁊
signo ꝯfusiuo tam explicite q̄ iplicite relin
quit unā de p̄terito ueram qualis non ē in
ꝓposito quia li instāti p̄senti includit ꝯpōeꝫ
seq̇tur eiꝫ tu fuisti in istanti p̄senti ergo tu
fuisti in instāti quod ē p̄sens. ⁊ ꝑ hoc patet
ad exemplū inductū quia nulla ē similitu/
do quia ille tminꝰ li domo nō includit com
pōnem uerbalē sicut li instans presens ¶
Ad 5m negat 1a nullꝰ deus scit ātixp̄uꝫ esse
futurū. ⁊ ad ꝓbationē nego ꝯñtiam ⁊ ulte
rius ꝯcedo ꝯclusionē adductā uidelꝫ deꝰ scit
aliquid ⁊ modo pōt esse ꝙ non sciat illud. ⁊
ad ꝓbationē scia dei ē firmior q̄ existentia
alicuiꝰ istātis sꝫ 1a coᵘª aliqḋ istās n̄ ē pos/
sibilis igit nec aª negatur ꝯñtia quia illius
ꝓpōnis ueritas non depēdet a futuro sicut
illiꝰ deus scit ātixp̄um esse futuruꝫ p̄ter ea
negat ꝙ illa copulatiua non sit possibilis ali
quod instās ē ⁊ modo pōt esse ꝙ illḋ instās
non sit quia modo hec ꝓpō ē possiblis illḋ
instās non ē. Omnis eiꝫ ꝓpō possibilis est
modo possibilis sed hec ē possibilis illud in
stans non ē demōstrando p̄sens instās igit
ipsa ē modo possibilis quare ⁊c. responsio
magistri in quadratura ¶ Ad pmū 4e re
gule respondet ꝯcedēdo pmā ꝯñtiam. ⁊ qñ
ultra arguit possibile ē Cesarē nō esse ergo
ꝯtingēs ē Cesarē nō esse. distinguo de con
tingenti quia quoddā ē ꝯtigēs ad utrūlibꝫ
quoddam ē contingēs ad conuertibile cum
possibili. pmoº accipiēdo nego ꝯñtiā. ⁊ ad
pbm̄ dico ꝙ loq̇tur de ꝯtingēti quod ꝯuer/
titur cū possibili. 2º ꝯcedo ꝯñtiā. ⁊ ulteriꝰ
arguis ꝯtingēs ē Cesarē nō esse g̃ ꝯtingēs
ē Cesarē esse nego ꝯñtiam. ⁊ ad pbum qui

dicit ꝙ ꝓpō de ꝯtingenti habet conuerti ꝑ oppositas qualitates. dicitur ꝙ loquitur ō ꝯtingēti ad utrūlibꝫ. ¶ Ad 2m ꝙ si ponaꝛ idefinitā illā sigficare pcise non admittitur casus. si uero nō pōitur pcise admitto ⁊ cōcedēdo ꝯn̄aꝫ sed nō arguiꝛ cōtra regulaꝫ qꝛ illa nō ē idefinita isti⁹ ul'is cū 1a ipothetice sigficet sicut quodlibꝫ aliud insolubile ꝭm quid. ul'is uero cathegorice significat.

¶ Utrū regl'e equipollentiaꝝ sint uere scilꝫ Pre contradic post contra p̄ post que subalter.

CONTRA PRIMAM Regulā de ꝯdictoriis arguiꝛ sic Iste non equipollēt nō quilibet homo aial ē ⁊ aliquis homo aial non ē igiꝛ regula fl'a ꝯn̄tia tenꝫ añs ꝓbaꝛ qꝛ pa ē fl'a cū ꝯdictoriū sit ueꝝ .s. q̇libꝫ hō animal non ē ⁊ 2a ē uera qꝛ seq̇tur iste homo aial non ē ⁊ iste homo ē aliquis homo ḡ aliq̇s homo animal non ē. maior ꝓbaꝛ sic 1e hō hoc aial non ē demōstrādo asinū ⁊ hoc aial ē aial ergo iste homo aial non ē. Itē adduco argumētum magistri Iste non equalent non aliquo hoie currēte tu es asin⁹ ⁊ nul'o hoie currēte tu es asin⁹ ḡ regula fl'a ꝯn̄a tꝫ ⁊ añs ꝓbaꝛ quia p̄ma ē uera cum ꝯdictoria sit fl'a ⁊ 2a ē fl'a qꝛ quelibꝫ suaꝝ causaruꝫ ueritatis ē fl'a. 2o sic nega° p̄posita facit eq̇pollere suo ꝯdictorio uel facit eq̇pollere ꝯdictorio negatiōis uel facit illā ꝓpōem cui additur equipollere suo ꝯdictorio uel facit aggregatū cui additur ⁊ negatiōe eq̇pollē suo ꝯdictorio. nō p̄mū quia nega° nō equiualet suo ꝯdictorio. nec 2m nec 3m qꝛ nulla ꝓpō eq̇pollꝫ suo ꝯdictorio ¶ 3° sic Ista non eq̇pollēt nō omnes apl'i dei sunt xii. ⁊ aliq̇ apl'i dei nō sunt xii. ergo ⁊c̄ tenꝫ ꝯn̄tia et añs patꝫ quia p̄ma ē fl'a cuꝫ ꝯdictoriū eius sit ueꝝ remouēdo negatiōem ⁊ 2a ē uera ⁊c̄ ¶ 4° sic Iste non eq̇pollēt nō null⁹ nō homo ē ḡmatic⁹ ⁊ aliq̇s nōhomo ē ḡmaticus quia p̄ma ē uera ⁊ 2a falsa posito ꝙ null⁹ sit gramaticus ergo regula fl'a.

¶ CONTRA 2am regulam de ꝯtrariis arguitur sic Iste non equiualent quelibet singularis alicui⁹ ul'is nō ē uera nulla ul'is alicui⁹ ul'is non ē uera quia p̄ma ē uera ⁊ 2a fl'a. ꝙ p̄ma sit ūa ꝓbaꝛ qꝛ seq̇tur quelibꝫ singularis hui⁹ ul'is homo ē asin⁹ nō ē ūa sed ista ul'is ē aliqua ul'is ergo quelibꝫ singularis alicui⁹ ul'is non ē uera. ⁊ ꝙ 2a sit fl'a patꝫ quia ꝯdictoriū ē uerū. Item adduco argumētū magistri quia iste nō equiualēt q̇libꝫ homo aial nō ē ⁊ null⁹ hō aial non ē ergo regula fl'a ꝯn̄tia tenꝫ añs ꝓbaꝛ quia 2a ē fl'a ut patꝫ ⁊ p̄ma ē uera ¶ 2° sic Iste non eq̇pollēt nulla chimera ē na chimera ⁊ quelibꝫ chimera ē aliqua chimera ⁊ tñ adsunt ꝯditiōes regule ergo regl'a fl'a ꝯn̄a tenet cū minori maior ꝓbaꝛ quia p̄ma ē ūa cū ꝯdictoriū sit impossibile scilꝫ aliqua chia ē nulla chimera quia sequitur ergo aliqua chimera ē ⁊ 2a ē falsa quia infert 1am quelꝫ chimera ē ¶ 3° sic seq̇tur ex regula ꝙ nullū aial ē homo ergo regula falsa añs ꝓbatur quia seq̇tur omne aial esse hominē ē falsuꝫ ergo omne aial esse hominē ē non ueꝝ. et ultra omne aial esse hoiem non ē ueꝝ. tenet ꝯn̄tia ab affirmatiā de p̄to infinito ad negatiuā de p̄to finito tunc ultra omne aial esse hominē non ē ueꝝ. ergo nullū aial eē hoiēꝫ ē ueꝝ. patꝫ ꝯn̄tia ꝑ regulā ⁊ ultra ḡ nulluꝫ animal est homo.

¶ CONTRA 3am regulā de subalternis arguiꝛ sic ꝙ non seq̇tur q̇libꝫ homo omne aial non ē ergo aliquis hō omne aial ē ⁊ hic arguiꝛ ꝑ regulā ergo regula falsa tꝫ ꝯn̄tia cū minori maior ꝓbaꝛ quia añs ē ueꝝ ⁊ cōsequēs fl'm. Item adduco argumētū magistri quia non seq̇tur non quelibꝫ chimera ē nōhomo ergo aliqua chimera ē homo ⁊ tñ arguiꝛ ꝑ regulā ergo regula falsa ꝯn̄a tenꝫ cū minori maior ꝓbaꝛ quia añs ē uerum ⁊ ꝯn̄s falsum ꝙ ꝯn̄s sit falsum patꝫ ⁊ ꝙ añs sit ueꝝ ꝓbatur qꝛ ꝯdictoriū ē falsum scilꝫ quelibꝫ chimera ē nōhomo qꝛ ex 1a seq̇tur ꝙ quelibꝫ chimera est ¶ 2° sic Iste ñ eq̇pollēt non aliq̇s homo nec° nō ē aial ⁊ q̇libet homo neccessario ē aial ⁊ tñ arguiꝛ ꝑ regl'ā ergo ⁊c̄ ꝯn̄tia tenꝫ cū minori. maior ꝓbaꝛ qꝛ p̄ma ē uera ⁊ 2a falsa ꝙ 2a sit falsa patet

85

de se. ꝙ ꝑma sit uera ꝓbaẛ q₂ ꝯ̄riū eius est falsum.s.aliquis homo necessario non est animal. quocūq₃ ei₃ dato falsa ē 1a ꝓpō ⁊c. 3o sic Iste non eq̇pollēt non necesse non ē forte currere ⁊ impossibile ē forte currere ⁊ tamē arguitur ꝑ regulā ergo regula falsa ꝯ̄ntia nota cū minori ⁊ maior ꝓbatur quia ꝑma ē falsa cū ꝯ̄riū sit uerꝝ.s.necesse ē forte currere ⁊ 2a ē uera ut patet ⁊c.

AD hec respondeẛ. Ad ꝑmum negaẛ ꝯ̄ntia sed debet addi in añte ꝙ 1e nō ꝯ̄dicunt q̇lib₃ homo ē animal ⁊ aliquis homo aīal non ē ut ualeat ꝯ̄ntia sed tūc negaẛ añs pro 1a ꝑte addita quia 1e nō ꝯ̄dicūt cū i nulla distribuatur ꝑtum. Ad aliud dicit magister ꝙ negaẛ ꝯ̄ntia sed ut ualeat ꝯ̄ntia dēt addi in añte ⁊ iste ꝯ̄dicūt aliquo homie currente tu es asin⁹ ⁊ nullo homine currente tu es asin⁹ sed hoc ē falsum quia sunt ꝓpositiōes ꝓbāde ꝑ suas causas ueritatis quaꝝ nulla ē alicui⁹ q̄titatis. Ad 2m dicitẛ ꝙ negatio facit equipollere suo ꝯ̄dictorio prout li suo refert ꝓpōem cui additur ⁊ non sequitur ꝙ faciat illā ꝓpōem equipollere suo ꝯ̄dictorio sed facit ꝯ̄ponem ex 1a ꝓpōne ⁊ negatione eq̇pollē suo ꝯ̄dictō°.i.ꝯ̄rio ꝓpōis cui additẛ.

Ad 2m diciẛ ꝙ li oīs pōt teneri collectiue ⁊ disiūe.si disiūe 1a ē fl'a omnes apl'i dei sūt xii. ⁊ ꝯ̄dictoria ē uera.s.nō omnes apl'i sūt xii. si aūt teneaẛ collectiue ista ē uera omnes apl'i sunt xii; ⁊ ꝯ̄dictoria ē fl'a.s.nō omnes apl'i dei sunt xii. ⁊ tūc ista non omnes apl'i dei sunt xii. nō equiual₃ illi aliqui apl'i dei nō sunt xii. cū ista sit uera ⁊ rō ē quia sigm ꝑticulare non pōt limitare aliq̇d ad sensum collectiuū. Simil'r nec signū ul'e negatiū sed solū signū ul'e affirmatiuū ⁊ hoc habet ex natura sua; ⁊ si petis cui equiualet illa nō omnes apl'i dei sunt xii.tento li omnes collectiue. diciẛ ꝙ huic aliqui apl'i dei q̇ui sunt oēs apl'i sunt xii. ⁊ si uis ꝯ̄riā₃ illius oēs apl'i dei sunt xii. ē 1a nulli apl'i dei qui sunt oēs apl'i dei sunt xii. ⁊c ō aliis dicaẛ.

Ad 4m diciẛ ꝙ nō eq̇pollēt quia ꝑma ē negatia ⁊ 2a affirmatia q₂ 2a negatio teneẛ infinite q₂ ꝑ̄itur iter adiectiuum ⁊ sbantiuū. Et si dicis uolo ꝙ in ista nō homo ē g̅maticus [illegible]

li nō teneaẛ negatiue ⁊ nō infinite ḡ addēdo aliā negationē sic dicēdo non nullus homo ē g̅maticus equal₃ illi aliquis hō ē g̅maticus. Diciẛ negādo.ꝙ equaleat illi quia li nō tenetur infinite ꝓpter causa₃ dictā ⁊ non potest teneri negatiue.

Ad ꝑmū cōtra 2am regulā negaẛ añcedēs imo equalēt. ad iꝓbationē cū arguis quia ꝑma ē uera ⁊ 2a fl'a negaẛ ꝙ ꝑma sit uera ⁊ cū tu ꝓbas negaẛ ꝯ̄ntia q₂ arguiẛ ab inferiori ad suū supius distributie. Ad aliud magistri dicit magr negaẛ ꝯ̄ntia sed oport₃ addi in añte ꝙ illa sint ꝯ̄ria.s. q̇lib₃ homo omne aīal ē ⁊ null⁹ hō animal ē quod ē fl'₃. deide nega° debet eē postpōita sbiecto non autē ꝑ̄o ideo nō ual₃. Ad 2m negaẛ mior scil₃ ꝙ sint ꝯ̄diciōes regl'e q₂ nō arguiẛ neue postpōita sbo ⁊ ꝑpōita uerbo ⁊ ideo ista na chimera ē na chimera ē pure negaua sed dicendo nulla chimera nulla chimera ē bene equal₃ illi quelib₃ chimera ē aliqua chimera ⁊ utraq₃ ē fl'a. Replica cōtra. Petr⁹ hispan⁹ ꝯ̄cedit illas eq̇pollere nihil est nihil et quodlib₃ ē aliquid ⁊ tamē nega° seq̇ẛ ꝟbū Simil'r ph'us in ꝑmo physicoꝝ ꝯ̄cedit illa₃ ex nihilo nihil fit que equal₃ huic ex quol₃ fit aliquid que ē fl'a quia ex isto instāti nihil fit. Ad pm diciẛ ꝙ Petr⁹ hispan⁹ intelligit 2am negationē ꝑcedentē uerbū sic scil₃ nihil nihil ē que eq̇poll₃ illi q̇ōlib₃ ē aliq̇d Ad aliud dicit ꝙ ph'us itelligit negatione₃ 2am sbsequi uerbū ⁊ nō ꝑcedere sic uidel₃ ex nihilo fit nihil que uera ē quia suū ꝯ̄dictōm icludit ꝯ̄dictionē.s.ex aliquo fit nihil.

Ad 3m dicūt quidā ꝙ in oībus istis argumentis mod⁹ pōt teneri in sensu ꝯ̄posito ul' diuiso. si in sensu ꝯ̄pōito negaẛ ꝯ̄ntia illa omne aīal esse hominē non ē uerꝝ ḡ nullu₃ hominē esse animal ē uerꝝ. nec arguitur ꝑ regulā quia nega° nō postpōitur i uniuersali affirmatia ⁊ negatia cū nulla illaꝝ sit alicui⁹ q̄titatis ex quo quelib₃ ē mōlis in sensu ꝯ̄pōito. si uero mod⁹ teneaẛ in sensu diuiso iterū negaẛ ꝯ̄ntia nec arguiẛ ꝑ regulā quia nega° debet imediate sequi sbm. unde sbiectū illi⁹ omne aīal esse hominē est uerū ē li aīal som residuū uero se tenet ex ꝑte ꝑ̄di [illegible]

ideo bene seq̄tur omne aial nō ē hominem
ē uer͞u ergo nullū aial esse ē uerū sed añs est
fl'm. ¶ Ego autē respondere aliter ⁊ ↄfor/
mius magistro ⁊ dicerē negādo añs prime
ↄñtie .s. q̄ ex regl'a sequat̄ q̄ nᵐ aial ē hō. ⁊
ad ꝓbatiōem ↄcedo q̄ oēs ille ꝓpōnes sunt
de sensu ↄpōito ⁊ ↄcedo oēs ↄñtias factas
excepta ultīa quā nego. ⁊ cū tu ꝓbas ↄñaꝫ
ualere q̄ꝛ arguit̄ ꝑ regulā negat̄ quia nͤgaº
non postpōitur sicut debꝫ q̄m i mōlibꝰ tn̄c
recte postpōitur qn̄ ꝑpōitur imediate infi/
nito non autem sic hic ergo ⁊c.
¶ Ad ꝑmū ↄ3ᵃᵐ regulā negat̄ minor .s. q̄
arguat̄ ꝑ regulā q̄ꝛ non recte postponitur
negaº. debꝫ.n. imediate postponi subiecto
ideo bene seq̄tur nō q̄libꝫ hō nō omne aial
ē ergo aliquis homo omne aial ē sed añs ē
fl'm. sed si queris cui equalꝫ 1ᵃ non q̄libꝫ
hō omne aial non ē. dico q̄ isti aliq̄s homo
aial ē, ⁊ ad aliud magistri sil'r negat̄ mior
q̄ꝛ non arguit̄ ꝑ regulā quia debꝫ negatio
postpōi toti ꝑpōni ⁊ postpōi toti sbiecto im
mediate ita q̄ uerbū pricipale ꝓcedat qual'r
nō fit in ꝓpōito. Ideo debꝫ sic dici n̄ q̄li/
bet chimera non ē hō ergo aliqua chimera ē
hō sed utraq3 nūc ē fl'a. ¶ Ad 2ᵐ negatur
mior .s. q̄ arguat̄ ꝑ regulā. debꝫ .n. negaº
postpōita imediate postpōi sbiecto quod nō
fit. Ideo debꝫ dici sic nō aliq̄s hō non necº
ē aial ⁊ q̄libꝫ hō necº ē aial. sed priᵃ ē falsa
sicut 2ᵃ q̄ꝛ ↄdictoria ē uer͞a .s. aliq̄s hō non
necº ē aial ¶ Ad 3ᵐ negat̄ mior .s. q̄ ar/
guat̄ ꝑ regulā q̄ꝛ nō recte postpōit̄ negaº ad
modū regl'e. debꝫ eis ↄiūgi ifinito sic non
necesse ē sortē nō currere ⁊ possibile ē sortē
currere ⁊ tunc utraq3 ē uera ¶ Replica que
ro si negaº sit ↄiūcta uerbo pricipali ut di
cendo necesse non ē sortē currere cui equi/
ualet. dicit̄ q̄ non ē aliter respondendū q̄
ad illā necesse ē sortē currere. unde sicut po
nitur figura modaliū sine ↄiūctione nega/
tionis ad uerbū pricipale. ita altera figu/
ra pōt fieri cū tali negatiōe nō transuerso.
unde iste sunt sbↄrie possibile non ē te nō eē
possibile non ē te esse ⁊ iste sunt ↄrie necesse
non ē te esse impossibile non est te esse ⁊ iste
sūt sbalterne ipossibile non ē te eē possibil'e
non ē te non esse. ⁊ iste similiter necesse nō
ē te esse possibile nō ē te esse.

¶ Utrū diffinitio ↄuersiōis sit bn̄ data

CONTRA Alicui cōpetit diffiº
cui nō ↄpetit diffinitū ergo diffiº
mala ↄñtia tenꝫ ⁊ añs ꝓbatur q̄ꝛ
dicēdo nullū nomē ē homo homo nō ē no/
men hic ē traſpō sbiecti in ꝑtum ⁊ ↄuerso
ut patꝫ ⁊ tn̄ non ē ↄuersio quod ꝓbat̄. q̄ si
nō da oppositū q̄ sit ↄuersio ul' g̃ ē simplex
uel ꝑ accn̄s uel ꝑ ↄpōem. nō simplex q̄ꝛ pᵃ
ē uera ⁊ 2ᵃ fl'a. deide q̄ꝛ mutat̄ q̄ntitas. nō
ꝑ accn̄s ut patꝫ in tractatu suppōnum in 2º
capº quod icipit Ut aūt cognoscat̄. In fine
illiꝰ capl'i dicit q̄ non ē ↄuersio ꝑ accn̄s. nō
aūt ē ↄuersio ꝑ ↄpōem q̄ꝛ t'mi finiti nō mu/
tant̄ in t'minos infinitos quare ⁊c. Con
sil'r arguit̄ de ista hō ē spēs spēs est homo
q̄ꝛ ꝑma est uera ⁊ 2ᵃ fl'a ¶ 2º sic sequeret̄
q̄ in ꝑpōne uōli nō posset fieri ↄuersio q̄d
ē fl'm ꝓbat̄ ↄñtia quia sbi cūū nō pōt traſ/
poni i ꝑtum nec ↄuerso ꝓbat̄ q̄ꝛ cū sbiectū
in una ꝑpōne semel i ura ꝑpōne sit ꝓlatū
nō amplius pōt reassumi in aᵃ ut fiat ꝑtum
iux̄ illud. Euolat āmissum semel irreuoca/
bile uerbū ¶ 3º sic sequeretur q̄ ista esset
bona ↄuersio homo ē aial ergo aial homo q̄
ē fl'm patꝫ ↄñtia q̄ꝛ ē traſpoº sbiecti i ꝑtuꝫ
⁊ ↄuerso ergo diffinitio mala ¶ 4º seque
retur q̄ ista non esset bona ↄuersio homo ē
aial ⁊ ↄuerso quod ē fl'm. q̄ sequat̄ ꝓbat̄
q̄ꝛ non ē traſpō sbiecti in ꝑtum ⁊ eoº ergo
non ē ↄuersio ¶ 5º sequeret̄ q̄ 1ᵃ esset ↄuer
sio ubi mutaret̄ qualitas ⁊ maneret eadem
q̄ntitas ut dicēdo ois hō est omne aial omne
aial non ē ois homo quod ē fl'm ⁊ ꝓbatur
ꝑmo ↄñtia q̄ꝛ illic ē facta traſpō sbiecti in
ꝑtum ⁊ ↄuerso ut patꝫ. q̄ non sit ↄuersio
arguit̄ q̄ꝛ nihil ē in gn̄e q̄n sit in spē 4º top̄
sed iᵃ ↄuersio in nulla spē ē ergo nō ē i gn̄e
q̄ in nulla spē sit ꝓbat̄ discurrēdo ꝑ omnes
Priº non ē simplex quia in simplici manet
eadē qualitas ⁊ q̄ntitas ⁊ nō ꝑ accidēs quia
nō mutat̄ q̄ntitas. nō ꝑ ↄpōem q̄ꝛ mutatur
termini finiti in terminos infinitos.

¶ 6° ꝯtra argumentum pōt fieri ubi mutat
q̄titas ⁊ qualitas ut dicēdo omnis hō ē ani
mal aliquod aial non ē homo hic ē transpō
sbiecti in p̄tum ⁊ ecōuerso ut patz ⁊ tamē nō
est simplex nᶜ p accidēs nec p cōtrapositionē
ut patet p eorū diffinitiones ergo ⁊c.

¶ AD hec respondetur ⁊ sunt duo modi
respōdendi. Un⁹ color ē q̄ uult q̄ omnis
ꝯuersio sit bona ꝯñtia ad bonū itellectū lo/
quēdo.s. q̄ ex omni bona ꝯuersiōe pōt fieri
bona ꝯñtia. ⁊ hui⁹ opinionis ē Boecius ut
patz in sillᵒis cathegoricis ⁊ tenēdo hūc mo
dum opz restringere diffinitionē ꝯuersiōis
sic. Conuersio ē trāspō debita sbiecti i p̄tum
⁊ ecōᵒ ⁊c sic q̄ ꝯmutatis ēminis si ꝯuertēs ē
uera uel f'la ⁊ ꝯuersa simil'r. ⁊ p hᵒ q̄ dicit
trāspō tangit gen⁹ ⁊ omnis ꝯuerᵒ ē trāspoᵒ
⁊ nō ecōᵒ. ⁊ p hoc q̄ dicit debita tāgitur dīa
que declarat p hoc quod addit in fine sic q̄
ꝯmutatis ēminis si ꝯuertēs ē uera uel falsa
⁊ ꝯuersa sil'r ⁊ p hoc patz q̄ si debet eē trās
pō i q̄bus ꝓpōibus debet esse quia in illis
designatis p illū uersū. Feci simpliciter ⁊c
q̄uo debz esse in illis. ⁊ ſᵐ hanc uiam patz
respōsio ad argumēta ¶ Ad p̄mū dicit q̄
non ē trāspō debita. Ad aliud ānexū sil'r.
¶ Ad 2ᵐ dicit q̄ ꝓpō uocal' pōt cōuerti q̄z
sufficit q̄ aliquod sil'e sbiecto ponatur loco
p̄ti ⁊ ecōᵒ ¶ Ad 3ᵐ q̄ ista non ē ꝯuersio q̄z
2ᵃ oīo non ē ꝓpō ideo nihil ē sbiectū nᶜ p̄di
catū in ea ¶ Ad 4ᵐ dicit q̄ ē trāspō iplicite
⁊ hoc sufficit ¶ Ad 5ᵐ ⁊ 6ᵐ dicitur q̄ non
ē transpositio debita ⁊c.

¶ Alter modus ē magistri q̄ duplex ē con
uersio. quedā eiz ē bona ⁊ quedā mala. In
ꝯuersiōe bona rēq̄rūtur due ꝯdiciones. pᵃ
q̄ remaneat eadē suppō gñalis i ēminis cō/
mutatis. hāc ꝯdicionē tāgit magister ut de
clarat argumentū p̄mū i suppōib⁹ capl'o 2°.
Ut aūt cognoscat q̄uo ēimi supponūt. 2ᵃ ē
q̄ remaneat eadē qualitas ꝓpōis i ꝯuertēte
⁊ in ꝯuersa. Cui⁹ rō ē q̄z si non remaneret
eadē qualitas nulla bona ꝯuersio esset bōa
ꝯñtia. quod ꝓbat q̄z ex ꝓpōe negaᵘᵃ nūq̄
seq̄tur affirᵘᵃ de eisdē ēminis nec ecōᵒ igitur
nulla talis esset bona ꝯñtia. ꝯñs est cōtra
itentionē magistri q̄z ſᵐ eū omnis ꝯuersio
simplex ē bona ꝯña ⁊ aliqua p accidens ⁊
aliqua p ꝯpōem licz ul'r nō quelibz illaꝝ sit
bona ꝯñtia frustra etiā esset inuēta ꝯuersio
ut patz ¶ Conuersio uero mala ē q̄n deficit
una haꝝ ꝯdicionū uel utraq̄z ut suppositio
generalis ⁊ qualitas.

¶ Aduerte ulteri⁹ q̄ ꝯuersio bona diuidit
in has tres spēs.s. in ꝯuersionē simplicez p
accidēs ⁊ p ꝯpōem ⁊ ideo nō omnis bona cō
uersio ē bona ꝯñtia. ⁊ si dicis ergo in quo
talis bonitas ꝯsistit ex quo talis bōa ꝯuerᵒ
pōt esse mala ꝯña ut ista ois homo ē animal
omne aial ē hō que ē p accñs ⁊ quare dicitur
bona cōuersio ¶ Ad p̄mū dicit q̄ bonitas
talis ꝯsistit in debita trāspōe extremoꝝ que
debita trāspō req̄rit duas ꝯdiciones dictas
¶ Ad 2ᵐ dicit q̄ dicitur bona conuersio q̄z
seruata tali debita trāspōne pōt fieri bona
ꝯñtia in omni spē conuersionis. non dico
q̄ seruata tali debita trāspōe q̄z omnis bōa
couersio sit bona ꝯñtia sed dico q̄ seruata
tali debita pōt fieri ꝯñtia sic intelligēdo q̄
ꝓpō pōt taliter ꝯuerti q̄ sit bona ꝯñtia i oi
spē ꝯuersiōis ¶ Ad ꝓpositū redeūdo ꝯuerᵒ
diffinita hic ē cōis ad bonā ⁊ malā. si autez
uolum⁹ restringere ad bonā tm̄ dicem⁹ sic.
Conuersio ē trāspō debita sbiecti in p̄tum ⁊
ecōᵒ debita dico remanēte eadē suppōe gñali
⁊ qualitate ꝓpōnis ⁊ tūc ista diffiniᵒ ꝯuer/
titur cū bona ꝯuersiōe. ⁊ adhuc opz sbintel
ligere alias tres pticulas ſᵐ magistruz in
logica magna sic dicēdo Conuersio ē trāspō
debita sbiecti in p̄tum ⁊ ecōᵒ uel similiū im/
plicite uel explicite copula manēte. similiū
dicit ꝓpter ꝓpōem uocalē. implicite uel ex
plicite dicit ꝓpter argumentū 4ᵘᵐ dicendo ⁊
ecōᵒ. dicitur copula manēte ꝓpter 3ᵐ argu/
mentū. Hec tamē ultia pticula uiᵣ supflua
quia si copula non maneret in 2ᵃ oīone nō
esset ꝓpō ⁊ sic nō esset ibi sbiectū ⁊ p̄tum et
ꝯñter nō esset trāspō sbiecti in p̄tum ⁊ ecōᵒ.
Ad argumēta oia ſᵐ hāc uiā pz solutio.

¶ Utrum sint tantum tres species con
uersionis scilz simplex p accidens ⁊ p con/
trapositionem.

CONTRA Arguitur ꝙ sint tm̄ duę sic Nulla ē ꝯuersio p ꝯ̄pōnem ergo remanēt tm̄ due.s.simplex ⁊ p accn̄s tenꝫ ꝯn̄tia ⁊ an̄s ꝓbaꝶ qnuplr̄ . p° q₂ ois ꝓpō ꝯuertibil' p ꝯ̄pōem pōt conuerti simplr̄ uel p accn̄s ergo frustra pōitur ista tenꝫ ꝯn̄tia q₂ frustra fit p plura quod pōt fieri p pauciora p ph̄m p° physicoruꝫ . an̄s ꝓbaꝶ quia p ꝯ̄pōem ꝯuertiꝶ ul'is affirma^ua ⁊ pticularis negatia ut patꝫ p illū uersum . Asto p cōtra . sed i^e eedē possant ꝯuerti per accn̄s . de ul'i affirma^ua patꝫ p i^m uersum . Eus p acci . de pticulari negatia ꝓbatur q₂ dicēdo aliq̄s hō non ē alb^9 aliquod album non ē homo h ē trāspō s̄biecti in p̄tum ⁊ eꝯ° manēte eadeꝫ qualitate sed mutata q̄ntitate ergo ē ꝯuersio p accn̄s 2° ꝓbaꝶ idē scilꝫ ꝙ nulla sit ꝯuersio p ꝯ̄pōem q₂ quelibꝫ ꝯuer° ē extremoꝝ trāspō sed ista p ꝯ̄pōem non est extrēoꝝ trāspō ergo ista non e ꝯuersio ꝯn̄a nota cū maiori minor ꝓbaꝶ q₂ non sunt eadem extrema in ꝯuersa ⁊ in ꝯuertēte quia in ꝯuersa extrema sunt t̄mini finiti . in ꝯuertente uero sunt t̄mini infiniti 3° ꝓbaꝶ idē sic In omni bona ꝯuersiōe t̄mini debēt supponere pcise p eisdē sed in ista p ꝯ̄pōem t̄mini supponūt ꝯ̄dic^o ergo non est bona ꝯuersio . ꝯn̄tia nota cū miori ⁊ maior ꝓbaꝶ q₂ noia trāspōita idē sig̃ficāt p ph̄m pmo pyer^ia ḡ eodē mō supponūt tenꝫ ꝯn̄tia quia suppō est sig̃ficatio t̄mini in ꝓpōne 4° ꝓbaꝶ idem sic Quia si dareꝶ ꝯuersio p ꝯ̄trapōnem tunc talis esset trāspō s̄biecti in p̄tum ⁊ eꝯ° manēte eadē qualitate ⁊ q̄ntitate ut dicit magr̄ Sed arguiꝶ ꝙ in tali ꝯuersiōe p ꝯ̄pōeꝫ n̄ maneat eadē q̄titas ⁊ maxie f^m magistrū p q̄titatē intelligēdo suppōem q₂ illa aliqua rosa non ē s̄ba ꝯuertiꝶ sic aliqua nō s̄ba non ē nō rosa in pma suppōit determinate ⁊ li s̄ba distributiue . in 2^a uero opposito modo . Confirmaꝶ dictū q₂ t̄min^9 finit^9 nō supponit eodē modo sicut ipse met infinit^9 p negationē sed diuersimode ergo diffini° claudit ꝯ̄dictionē . dicēs ꝙ manꝫ eadē suppo° et t̄mini finiti mutātur in t̄minos ifinitos . 5 ꝓbaꝶ idē sic Omnis ꝯuersio inēta ē ꝓpt reductionē sill'oꝝ ipfectoruꝫ ad pfectos ut patꝫ pmo poꝝ sed p ꝯuersionē simplicem p ꝯuersionē p accn̄s reducūtur sill'i . nō aūt p ꝯ̄pōem ut patꝫ p ph̄m in loco pallegato q̄ nullā mētionē fecit de ꝯuersiōe p ꝯ̄pōnem i reducēdo sill'os ergo nulla ē ꝯuersio p ꝯ̄positionē 2° principaliter ꝓbaꝶ ꝙ sint 4^or spēs ꝯuersiōis ⁊ arguiꝶ sic . Ultra istas daꝶ ꝯuersio pter q̄titatē que non ē aliqua istaꝝ ergo 4^or sunt spēs ꝯn̄tia nō ⁊ an̄s ꝓbaꝶ auctoritate magistri in logica magna q̄ ponit ꝯuersionē pter q̄titatē quā diffinit sic Conuersio pter q̄titatē que non ē aliqua istaruꝫ ē trāspō extrēoꝝ copula manēte cui^9 alteꝝ extremū caret q̄titate logicali . Hoc aūt pꝫ rōne q₂ exclusiua ꝯuertiꝶ cū ul'i de terminis trāspositis . mōles aūt de sensu ꝯpōito cōuertūtur sic ⁊ nō p aliquā aliaꝝ triū spēruꝫ ex quo tales ꝓpōnes non sunt alic^9 q̄titatis aut saltem altera 3° pricipal'r ꝓbaꝶ ꝙ sint q̄nqꝫ spēs ꝯuersiōis arguiꝶ sic Ultra illas datur alie due ergo ⁊c ꝓbaꝶ an̄s quia ubi fiat trāspō s̄biecti in p̄tum ⁊ eꝯ° mūta qualitate ⁊ manēte q̄titate ē ꝯuersio quedā quia sibi ꝯpetit diffini^9 ꝯuersionis ⁊ tm̄ non ē simplex nec p accn̄s nec p ꝯ̄pōem ut dicēdo ois homo omne aial ē omne aial non ē hō ergo ⁊c Simil'r ubi fiat trāspō s̄biecti in p̄tum ⁊ econuerso mutata qualitate ⁊ q̄titate ē ꝯuersio quedā q₂ sibi ꝯpetit diffini° cōuersionis ⁊ tamē nulla istaꝝ ē scilꝫ simplex p accn̄s ⁊c ut patꝫ dicēdo omnis hō animal ē aliquod aial non ē homo ergo ⁊c .

AD Hec respōdetur . Ad pmuꝫ negaꝶ an̄s . ad ꝓbationē pōt pmo negari ꝯn̄tia . unde ut dicit magister in logica magna quelibꝫ ꝓpō nō h̄ ē ꝯuertibilis p accn̄s ⁊ tamē nō ualꝫ ergo nō sunt ponēde alie spēs ꝯuersionis . ⁊ ad ꝓbationē cū dicꝶ frustra fit p plura quod pōt fieri p pauciora . dicitur ꝙ ueꝝ ē si eque bene pōt fieri quod mō negaꝶ quia sicut apti^9 faber pl'ibus instrumentis facit cultellū q̄ uno tm̄ ita logic^9 aptius et melius mediant^9 pl'ibus spēbus ꝯuersiōis pōt ꝯuertere ꝓpōnes q̄ una tm̄ . Amplius pōt negari an̄s q₂ pticularis negatiua non pōt ꝯuerti simpl'r nec p accn̄s si p qualitatē hic intelligam^9 ul'itatē pticularitatem ⁊ non

87

suppõem lȝ magr̃ nõ sit isti⁹ opinionis.
¶ Ad 2ᵐ negaẗ mior ⁊ ad ꝓbationē cū dicit̃ nõ sunt eadē extrēa in ꝯuersa ⁊ in ꝯuertēte ergo non ē trāspõ extrēoꝝ negaẗ ꝯñtia licȝ eiȝ illud quod erat totū extreᵐ in ꝯuersa ñ sit totū alteꝝ extreᵐ in ꝯuertēte sufficit ꝙ muteẗ in locū alteri⁹ extremi. quod eiȝ est extremū in p̄ma ē etiā extremū in 2ᵃ licȝ nõ tõle ⁊c ¶ Ad 3ᵐ negaẗ maior. ad ꝓbatio nem nego istā ꝯñtiam noīa trāspõita idem sigñcāt ergo eodē modo supponūt sed debȝ dici sic idē sigñt ⁊ eodē modo ergo eodem° supponūt sed tūc añs ē falsuȝ ¶ Ad 4ᵐ pȝ responsio si ꝑ q̄ntitatē intelligam⁹ uľitateȝ ꝑticularitatē ⁊ nõ suppõem quia tūc manet eadē q̄ntitas in utraqȝ. Si aūt ꝑ q̄ntitatē in telligam⁹ suppõeȝ ut uult magister hic. di/ cendū ē ꝙ manet eadē suppõ non q̄dē t̃inoꝝ sed ꝓpõis. i. ꝙ si in ꝓpõe ꝯuersa ē ꝓpõ deter minata ⁊ distriᵘᵃ ⁊ in ꝯuertēte siľr sed tamē t̃mini nõ retinēt eandē suppõem q² i ꝯuersa supponūt uno° ⁊ in ꝯuertēte alio°. uľ dicaẗ ꝙ manȝ eadē suppõ extrēoꝝ. ꝫᵐ denoiatiōeȝ sed nõ t̃minoꝝ. dico non t̃minoꝝ q² t̃mi non eodē modo supponūt i utrisqȝ. extrēa aūt ꝫᵐ denoiationē sic q² sbiectū conuerse ⁊ ꝯuertētis eodē mõ suppõit ⁊ p̄tum uniuſqȝ etiā eodē modo ¶ Ad ꝯfirmaᵉᵐ cū dicit̃ t̃in⁹ finit⁹ nõ suppõit eodē mõ sicut ipse met ifi/ nitus negaẗ hoc ¶ Pro quo aduerte ꝙ cum aliq̄s t̃min⁹ ifinitaẗ ꝓpter negationē addi tam sibi illud aggregatū ex negatiōe ⁊ ex i° cui addiẗ nega° ē un⁹ t̃min⁹ q̄ põt stare de/ t̃minate uel ꝯfuse tantū uel distributiue ꝫᵐ exigētiā signi ut dicēdo nonhomo currit li nõhomo stat det̃minate ⁊ dicēdo tātū nõhõ currit li nõhomo stat ꝯfuse tantū ⁊ dicēdo omne nõhomo currit q² ista ē uera stat dis/ tributiue nec i° t̃min⁹ homo distribuit̃ dicen⁹ nonhõ currit q² ista ē uera si asin⁹ currat ⁊ cū hº oīs homo currat. ⁊ sic patȝ quid sit di cendū ad hoc ¶ Ad 5ᵐ negatur maior sed bene ueꝝ ē ꝙ ꝯuersio simplex ⁊ ꝯuer° ꝑ ac ē iuenta ꝓpter silľoꝝ ipfectoꝝ reductiōē⁹ sed ꝯuersio ꝑ ꝯ̄põem nõ. Sed dices quis ꝯ iuenit ꝯuersionē ꝑ ꝯ̄põnem ⁊ ꝓpter q̄d. di̇ citur ꝙ Boeci⁹ põit eā in tractatu quē facit/ de silľis cathegoricis. Unde ostenso quō ꝓpões situātur in figura. Diciẗ ꝙ alique ꝯuertūtur sibi ipsis simpliciter. s. uľis ne/ gatia ⁊ ꝑticularis affirᵘᵃ. uľis uero aᵘᵃ ⁊ ꝑticularis negaᵘᵃ nõ ꝯuertūtur simpľr. Et iuestigās si aliquo° possunt sibi ipsis ꝯuerti Dicit ꝙ ꝑ ꝯ̄põem sibi ipsis ꝯuertūtur. ⁊ sic patȝ responsio ad quesitū ¶ Ad 2ᵐ p̄ncipľe tenēdo uiā cõem diceret ꝙ hic arguiẗ de con uersiōibus ꝓpõnuȝ alicui⁹ q̄ntitatis. talis aūt ꝯuersio assiḡta ē i illʼ que nulli⁹ q̄ntitatis sunt. Uel aliter ꝫᵐ uiā magistri hic nega tur ꝙ deẗ ꝯuersio p̄ter q̄ntitatē quia tales cõ uersiones facte sunt simplices ¶ Ad 3ᵐ pricipale patȝ ꝑ q̄õneȝ p̄cedentē ꝙ ille ñ sūt bone ꝯuersiones q² in omni bona ꝯuersiōe debet remanere eadē qualitas ꝓpõnis q² ꝯ̄ diditur ꝯuersio in has tres spēs. Cõcedaẗ ꝙ sunt plures spēs ꝯuersiōis sed ñ ꝯuersiōis bone ut intelligim⁹ in ꝓpõito.

¶ Utrum diffinitiones ꝯuersiōis sim/ plicis ꝑ ac⁹ ⁊ ꝑ ꝯ̄põeȝ sunt bene date.

CONTRA Conuersiōeȝ simpli/ cem arguiẗ sic Illa diffini° non est bona que cõpetit alteri a diffinito ergo ⁊c sed diffini° ꝯuersiōis simplicis ꝯpe tit alteri a diffinito ergo ⁊c ꝯñtia nota cuȝ maiori mior ꝓbaẗ q² ꝯpetit ꝯuersiōi ꝑ ꝯ̄põ/ sitionē Nam ꝯuersio ꝑ ꝯ̄põem ē trāspositio sbiecti in p̄tum ⁊ eꝯ° manēte eadē qualitate ⁊ q̄ntitate sed mutatis t̃minis finitis i t̃inos infinitos. Modo diffini° ꝯuersiōis sim/ plicis se habet ad istā diffinitionē sicut ge⁹ ad spēm q² 1ᵃ 2ᵃ addit aliq̄d supra p̄mam Nam si de aliqua ꝯuersioe ē ueꝝ dicere est trāspõ sbiecti in p̄tum manēte eadē quali/ tate ⁊ q̄ntitate sed mutatis t̃minis finitis i t̃minos ifinitos. est etiā uerum dicere ꝙ est trāspõ sbiecti in p̄tum ⁊ eꝯ manente eadem qualitate ⁊ q̄ntitate. 2° sic uel ꝑ quātitateȝ tu intelligis uľitatē ꝑticularitatē ⁊c uľ sup põnem. si p̄mū. cētra Nam dicēdo omnis homo currit tantū currēs ē homo ista ē con uersio simplex ⁊ tamen non manet eadem quātitas ergo ⁊c tenet ꝯñtia cum minori

maior ꝓbaẗ quia ē ↄ̃uersio ut patꝫ ⁊ non ꝑ
accñs qꝛ 2ª non ē alicuiꝰ q̄ntitatis. nec ꝑ cõ
trapõem qꝛ nõ mutãtur tmini finiti i tmos
ĩfinitos ergo ē simplex. Si uero ꝑ q̄ntitatē
tu itelligis suppõnem. cõtra quia tũc iª eēt
ↄuersio simplex nullꝰ hõ ē omne risibile ri/
sibile non ē hõ quod ē fl'm quia pma ē x̃a
⁊ 2ª falsa. ꝓbaẗ ↄ̃ntia quia hic ē transposiº
sbiecti in p̃tum ⁊ eↄuerso manẽte eadē qua/
litate quia utraqꝫ ē negatia ⁊ q̄ntitate quia
tmini in utraqꝫ eodē modo supponũt ut pꝫ

CONTRA Cõuersionē ꝑ accñs Ar
guitur ⁊ queritur quare potiꝰ mutata quã/
titate ⁊ manẽte qualitate sit una spẽs ↄuer
sionis que diciẗ ꝑ accñs q̄ mutata qualitate
⁊ manẽte q̄ntitate cũ ↄuersio ꝑ accñs non sit
bona ↄ̃ña quia ĩaliq̄bus ualet in aliq̄bꝰ nõ
ƀm magistrũ sicut nec ista ↄuersio ē bõa ↄ̃ña
in qua mutaẗ qualitas ⁊ remanet q̄ntitas. ⁊
etiã cũ q̄ntitas ē accñs ꝓpõnis sicut qualitas

2º sic Aut ꝑ q̄ntitatē tu intelligis ul'itatē
⁊c aut suppõem. si pmũ tũc ista esset ↄuerº
ꝑ accñs aliq̄s hõ ē animal ergo aial ē aliq̄s
homo ut patꝫ. ↄ̃ñs tamē ē fl'ꝫ qꝛ ē simplex
qm̃ ꝑticularis affirmatia ↄuertiẗ simpliciẗ
d inde cũ iste equaleãt aliq̄d aial ē aliquis
homo ⁊ aial ē aliquis homo sed pma ē ↄuer
tens illiꝰ aliq̄s homo ē aial in ↄuersiõe sim/
plici ⁊ 2ª etiã erit ↄuertẽs illiꝰ in ↄuersione
simplici. Si uero ꝑ q̄ntitatē tu itelligis sup
põnem seq̄tur q̄ ista non esset ↄuerº ꝑ accñs
nullũ aial ē ois homo ⁊ aliquis homo non
ē aial patꝫ ↄ̃ntia quia hic manet eadē quali
tas ⁊ suppõ ⁊c. ↄ̃ñs tamē ē fl'm quia non ē
simplex cũ ↄuersa sit uera ⁊ ↄuertẽs fl'a. nꝫ
ē ꝑ ↄ̃põem cũ non mutenẗ tmini finiti i ter
minos infinitos ḡ remanꝫ ꝑ accidẽs.

CONTRA Conuersionē ꝑ ↄ̃posi.tiõem
Arguitur sic Conuersio ꝑ ↄ̃põnem non est
transpõ sbiecti in p̃tum ⁊ eↄº ergo diffiniº
nulla. ↄ̃ntia tenꝫ ⁊ añs ꝓbaẗ qꝛ quod ē sb
iectũ in pma non ē p̃tum in 2ª ⁊ q̄d ē p̃tũ i
pma non ē sbiectũ in 2ª ergo non ē transpõ
sbiecti in p̃tum ⁊ eↄº tenꝫ ↄ̃ntia ⁊ añs ꝓbaẗ
cõuertendo illam homo non ē aial in illam
aliquod nõ aial nõ ē nõ homo. sbiectũ eiꝫ i
pma ē homo. in 2ª uero li homo nõ ē p̃tuꝫ
sed ē ps p̃ti. Predicatũ uero ē non homo.
Similr p̃tũ pme ē aial. 2e uero nõ ē li aial
p̃tum sed li nõ aial quere ⁊c.

2º si ꝑ q̄nti/
tatē intelligiẗ suppõ arguiẗ q̄ nõ manꝫ eadē
q̄ntitas qꝛ dicẽdo ois homo ē aial omne nõ
aial ē nõ homo li aial priꝰ stabat ↄfuse tatũ
In 2ª uero stat distributiue solũ illud sigm
omne habet uim distribuẽdi. nõ autē li nõ
cũ teneẗ infinite. uel si uis q̄ ambo habent
uim distribuendi li aial stabit determinate
ꝑ magistrũ in taº. Pro maiori euidẽtia di
co q̄ quãdo duo signa habẽtia uiꝫ distribu
endi quoꝝ unũ ē affirmaum ⁊ aliud nega/
tiuũ cadũt s aliquẽ tmim imediate faciunt
stare detminate

2º ꝓbaẗ q̄ nõ manꝫ eadē
qualitas qꝛ i ↄuersa oẽs tmi sunt affirmati
In ↄuertẽte uero oẽs sunt negati ḡ mutaẗ
in ↄuersa ⁊ conuertente ⁊c.

AD Hec respõdeẗ. Ad pmũ dicũt q̄daꝫ
ut tactũ ē in summulis q̄ ↄuersio simplex ꝑ
iam ꝑticulã manẽte eadē q̄ntitate differt a cõ
uersione ꝑ accñs in qua nõ manꝫ eadē q̄nti/
tas. ⁊ ꝑ iiam manẽte eadē qualitate differt a
ↄuersiõe ꝑ ↄ̃põem. Unde dñt q̄ duxᵉ ē quali
tas ꝓpõis Alia x̃o ē qualitas tioꝝ. sicut.n.
ꝓpõ aua ē alteriꝰ qualitatis a ꝓpõe neua ita
tinꝰ affirmaꝰ ē alteriꝰ qualitatis a tino ne
gato ut hõ ⁊ nõ hõ. Dicũt ergo q̄ ꝑ manere
eandē qualitatē itelligit magr manere utrã
qꝫ qualitatē s. ꝓpõis ⁊ tioꝝ. ⁊ ideo i ↄuer/
sione ꝑ ↄ̃põeꝫ licꝫ maneat eadē qualitas ꝓ/
põis nõ tamē manet eadē qualitas tioꝝ. ⁊c
Uel aliter dicaẗ q̄ ista diffiº ē intelligẽda cũ
ꝑcisiõe sicut diffiº spẽi. Sicut eiꝫ in diffini
tione spẽi addiẗ hec ꝑticula solũ dicẽdo spẽs
ē que p̃tur de pluribꝰ differẽtibus numero
som Ita addaẗ in diffinitiõe ↄuersiõis sim/
plicis dicẽdo Cõuersio simplex ē trãspõ sbi
in p̃dicatũ ⁊ eↄº manẽte eadē qualitate ⁊ q̄/
titate som ita q̄ li som iportat mihi hᵉ nulla
alia mutatiõe facta. ⁊ᵉ patꝫ responº ad arm

Ad 2m ƀm uiã cõeꝫ diciẗ q̄ ꝑ q̄ntitatē itelliᵗ
ul'itas ⁊c. Et ad iꝓbationē negatur q̄ ista
sit ↄuersio simplex ois hõ currit ḡ tãtũ cur
rens ē hõ. Et ad ꝓbationē cũ diciẗ non ē ꝑ
accñs nec ꝑ ↄ̃põeꝫ. ↄcedo. ergo est simplex
nego ↄ̃ntiaꝫ qꝛ ↄuersio ƀm hũc modũ habet

88

fieri so^m in ꝓpoib^9 alicuius quãtitatis . mõ ꝯuertẽs hic nullꝰ ẽ q̃titatis quare ⁊c . Secundũ uiã magistri dicit ꝙ ꝑ q̃titatẽ itelligit suppõez ⁊ ꝯcedit illã ꝯuersioez eẽ simplicẽ sed ad aliã cũ tu arguis ꝙ ẜm istã uiã ista ẽ ꝯuersio simplex nullꝰ homo ẽ omne risibile risibile non ẽ homo negat ꝙ illa sit ꝯuersio simplex q2 non remanet eadẽ suppõ quia li risibile in pma suppõit ꝯfuse tantũ in 2^a ꝺo determinate. Et si allegares magistrũ ꝯ hoc q2 in capº ꝑ maiori euidẽtia põit unã regulam ꝙ si duo signa distributiua cadãt supra eundẽ ẽminũ quoꝝ unũ sit affirmatiuum ⁊ aliud negatiuũ faciũt stare determinate . dicitur ꝙ intelligit si imediate cadant .

Ad primũ cõtra ꝯuersionẽ ꝑ accñs cũ tu queris ⁊c . Dicit ẜm uiã cõem ꝙ potꝰ mutata q̃titate ⁊ manẽte qualitate fit ꝯuersio ꝑ accñs q̃ ẽꝫ quia quelibꝫ ꝯuersio debꝫ esse bona ꝯñtia modo si mutet q̃titas ⁊ maneat q̃litas ẽ bona ꝯñtia nõ eñi si fiat eꝫ . Sꝫ ẜm uiã magistri dicit ꝙ nõ omnis ꝯuersio ẽ bona ꝯñtia sed tamẽ ois ꝓpõ ꝯuertibilis ꝑ accñs põt taliter ꝯuerti ut sit bona ꝯña . nõ aũt sic esset si mutaret qualitas ⁊ maneret q̃titas ⁊c Ad 2^m dicit ꝙ ꝑ q̃titatẽ itelligitur ul'itas ẜm uiã cõem . ⁊ cũ tu arguis ꝙ seqtur tũc ꝙ ista esset ꝯuersio ꝑ accñs aliq̃s hõ ẽ animal animal ẽ aliq̃s hõ . põt dici negando sed ẽ ꝯuersio simplex q2 ꝑticularis ⁊ indefinita equalent ideo sumũtur ac si sit eiusdẽ q̃titatis . ẜm uiã magistri dicit ꝙ ꝑ q̃titatẽ itelligit suppõ ⁊ dicit 1^am ꝯuersionẽ esse simplicẽ ut patꝫ . sed ad aliã cum tu arguis ꝙ ista non esset ꝑ accñs n^m aial est ois homo ⁊ aliq̃s homo non e aial negat imo ẽ ꝑ accñs . ad ꝓbationẽ negat ꝙ maneat eadẽ suppõ q2 li homo in pma supponit ꝯfuse tantum . in 2ª uero determinate .

Ad primũ cõtra ꝯuersionẽ ꝑ ꝯpõem negatur illa ꝯñtia sbiectũ in pma non ẽ p̃tum in 2^a ⁊ p̃tum in pma non ẽ sbiectũ in 2ª ergo non ẽ trãspõ sbiecti in p̃tum ⁊ ecõuerso . licꝫ eiꝫ quod erat sbiectũ in pma sit totum p̃tũ in 2^a . sufficit tamẽ ꝙ mutetur in locũ p̃dicati . ⁊ similiter de p̃dicato dicatur . ex quo sequitur ꝙ aliqua ẽ bona ꝯuersio i qua non fit de sbiecto p̃dicatũ nec ẽꝯuerso ut dicẽdo nullꝰ homo ẽ omnis hõ n^m ens omnis hõ ẽ aliq̃s homo unde incõueniẽs nõ ẽ addere sed bene diminuere ⁊ licꝫ sbiectuꝫ non fiat p̃dicatũ tamẽ trãsponit in p̃dicatũ ⁊ eꝯº ⁊c .

Ad 2^m cũ dicit ꝙ si ꝑ quãtitatẽ itelligaꝰ suppõem ꝙ non manebit eadẽ quãtitas . neº ad ꝓbationẽ dicit ꝙ remanere eandẽ suppositionẽ põt esse dupl'r . aut eandẽ suppõem ꝓpõnis aut eandẽ suppõem ẽinoꝝ . dico aũt eandẽ suppõem ꝓpõis quia si in ꝯuersa repitur una suppõ uel plures illa uel ille edem repiũtur in ꝯuertẽte . dico aũt ẽminoꝝ . qñ illi met ẽmini supponũt eodẽ modo i utraqꝫ in ꝓposito manet eadẽ suppositio ꝓpõis nõ ẽminorũ ⁊ hoc sufficit Uel clarius ⁊ ad idem redit . dicitur ꝙ manet eadẽ suppositio extremoꝝ ẜm denoiationẽ non autẽ ẽinoꝝ. De qualitate uero dicitur ꝙ manet eadem qualitas ꝓpõnis nõ ẽinoꝝ ⁊ hº sufficit .

Utrum quelibꝫ ꝓpõ possit conuerti simpliciter uel ꝑ accidẽs aut solũ iᶜ designte ꝑ illũ uersum . Feci simpliciter ⁊c .

CONTRA Primo Arguitur ꝙ non quelibꝫ ꝓpõ potest conuerti simpl'r q2 ul'is affirmatiua ⁊ ꝑticularis negatia nõ possunt ꝯuerti simplicit ergo non quelibꝫ ꝓpõ põt ꝯuerti simpliciter tenet ꝯñtia ⁊ añs ꝓbat quia ista uniuersal omnis homo ẽ animal si ꝯuerteret simpliciter cõuerteretur in illã omne animal ẽ hõ ⁊ tamẽ cõuersa ẽ uera ⁊ cõuertẽs falsa igit non conuertitur simpliciter Similiter iᵃ ꝑticularis aliquod animal non ẽ homo si cõuerteretur simpliciter cõuerteretur in illam homo non ẽ animal ⁊ tamẽ cõuersa ẽ uera ⁊ cõuertẽs falsa ergo non cõuertitur simpliciter ꝯñtia tenet quia de iure conuersionis simplicis ẽ ꝙ si cõuersa sit uera ⁊ cõuertens sit uera ⁊c 2º Non quelibꝫ ꝓpõ potest cõuerti ꝑ accidẽs quia nec ꝑticularis affirmatiua nec negatiua similiter indefinita ergo non omnis ꝓpõ põt cõuerti ꝑ accidẽs . tenet ꝯñtia ⁊ añs ꝓbatur quia ista homo est aial non cõuertit ꝑ accidẽs in illã animal est hõ

uel aliquod animal ē homo quia ē cōuersio
simplex nec in illā omne animal ē homo qz
cōuersa ē uera ꝛ cōuertens falsa. de nega/
tiua ꝯsimiliter ꝑbatur quia illa aliqō aial
non ē homo aut ꝯuertetur in illā homo nō
est animal aut in illā nihil quod ē homo est
animal ꝛ tamē in utraqꝫ cōuersa ē uera ꝛ cō
uertens falsa ergo ꝛc. Forti⁹ arguitur d̄
singulari affirmatiua. uel nega^ua cui⁹ om̄s
t̄mini singulares sunt quia nulla talis pōt
cōuerti ꝑ accn̄s ut ista iste homo est sortes
que non pōt cōuerti ꝑ accn̄s nisi in istā sor.
ē iste homo que ē ꝯuersio simplex. Similit̄
de ista negatiua plato non ē sortes que ꝯuer
titur in illā sortes non ē plato que etiam est
cōuersio simplex quia in istis nō pōt muta
ri suppositio cū terminus discretus semꝑ stet
discrete nec potest mutari singularitas.
3° quero quomō cōuertūtur iste nullus
presbiter fit dyaconus animam meā tedet
uite mee sortis interest legere platonī placet
disputare Marcū delectat audire Tulium
tedet respondere a Cicerone bene fit respō/
dentı 4° quero quō ꝯuertūtur iste albus
fuit sor. nigrū erit plato albū ꝯtingit esse
nigrum albū pōt esse nigrū album desinit
esse nigrū chimera intelligitur cognosco ro
sam 5° Quero quō ꝯuertūtur iste necessa
rio deus ē creans necessario ē deus tu es ita
fortis sicut aliquis homo sortes est fortior
platone sortes ē fortissimus istoꝝ tu dif/
fers ab omni homīe oīs homo ab omni ho
mine differt tantū homo ē alb⁹ homo tātū
ē albus oīs hō ꝑter sortē currit oīs homo in
q̄tum risibilis ē aial. imediate ante hoc tu
fuisti alb⁹ iam icipit esse omne quod ē. for
mica ē totū quod ē in mūdo. semꝑ erit ali/
quis homo. ab eterno fuit de⁹. infinitus
numer⁹ ē finitus. 6° quero an ꝑpōnes
mōles tam de sensu cōposito q̄ diuiso pos/
sint cōuerti. ꝛ si sic quomō ꝯuertūtur.
AD Hec sunt duo modi respondendi.
Prim⁹ mod⁹ ē cōis qui ꝑ q̄titatē intelligit
ul'itatē ꝑticularitatē ꝛc. ꝛ pōit 4^or ꝯclusio
nes. Prima ꝯclusio Non omnis ꝑpō alic⁹
q̄titatis pōt cōuerti simpliciter. Hanc con
clusionē ꝑbat pⁱmū argumentū ꝛ etiā fixo
ille Feci simpliciter. ꝑ quē designatur q̄
solū uniuersal' negatiua ꝛ ꝑticularis affir
matiua ꝯuertūtur simpliciter. de singulari
aūt affirmatiua de ꝑdicato cōi ut dicēdo sor.
ē homo an possit ꝯuerti simpliciter s̄m hāc
uiā ē dubiū Quidā dicūt q̄ nō. ꝛ quidam
q̄ sic isto mō ꝯuertēdo iste homo ē sortes ca
pias q̄ placet. singularis etiā negatiua nō
est ꝯuertibilis simplicit̄ ut sor. non ē homo
2^a ꝯclusio Non omnis ꝑpō alicui⁹ q̄tita
tis pōt ꝑ accn̄s ꝯuerti. Hanc ꝯclusionē pro
bat 2^m argumentū ꝛ etiā uersus ille Couer
titur eua ꝑ acci. ꝑ quē denotatur q̄ solum
uniuersal' negatiua ꝛ ul'is affirmatiua con/
uertūtur ꝑ accidēs. 3^a cōclusio Non oīs
ꝑpō alicui⁹ quātitatis ē ꝯuertibilis simpl'r
uel ꝑ accn̄s. Hec cōclusio patꝫ qꝛ ꝑticularis
negatiua non ē ꝯuertibilis simpliciter nec ꝑ
accidēs quāre ꝛc. 4^a cōclusio correlarie
sequitur ex istis ꝛ responsiua ad dubiū est q̄
nō quelibꝫ ꝑpō pōt ꝯuerti simplicit̄ uel ꝑ ac
cidens sed solū ille designate ꝑ illū uersum
Feci simplicit̄ ꝯuertitur eua ꝑ acci.
Hec cōclusio patꝫ ex dictis. Et s̄m hāc uiā
patꝫ responsio ad duo prima argumenta.
2us mod⁹ respōdendi que de mēte magistri
reputo pōit etiā 4^or ꝯclusiones itelligens ꝑ
quātitatē suppōnem Pri^a ꝯclusio. Non
oīs ꝑpō alicui⁹ quātitatis pōt ꝯuerti simpli
citer ꝑbatur qꝛ ꝑticularis negatiua non pōt
ꝯuerti simpliciter ut illa aliquod animal n̄
ē homo nisi dicas q̄ ꝯuertatur in illā null⁹
homo ē omne animal. sed ostēditur q̄ non
sic cōuertitur simpliciter quia non remanet
eadē suppō ergo non sic cōuertitur simpl'r.
ꝯn̄tia tenet ꝛ an̄s ꝑbatur quia li animal in
pⁱma stat determinate. in 2^a uero cōfuse tm̄
quod ꝑbo quia ista ꝑpō null⁹ homo ē om/
ne animal equiualꝫ illi q̄libꝫ homo non est
omne animal quia negatio postposita fa/
cit eq̄pollere cōtrario ꝛ tamē in illa ut patꝫ
li animal stat cōfuse tantū g̃ ꝛ in alia Et
si arguis. cōtra. quia s̄m magistrū in cap°
illo.8. ꝑ maiori euidētia Quādocūqꝫ duo
signa distributiua quorum unum ē a^tiuum
ꝛ aliud negatiuū cadūt supra eūdē t̄mi^m
faciūt stare determinate ergo dicēdo nullus

89

homo ē omnē aīal li animal stabit determinate ꝛ sic omnes ꝉmini supponūt eodē mō ꝛ sic erit cōuersio simplex ¶ AD hec dicitur ꝙ magister itelligit quādo illa duo signa immediate cadūt supra aliquē ꝉminū. non autē quādo mediate ut si diceretur non ꝗlibꝫ hō ē animal li homo bene stat determinate sed ñ ē sic in ꝓposito quare ꝛc̄ ¶ 2ª cōclusio Nō omnis ꝓpō alicuiꝰ ꝗtitatis pōt conuerti ꝑ accidēs. Hec cōclusio ꝓbatur quia singularis que solū ē ex ꝉminis singularibꝰ non pōt sic cōuerti ut iste homo ē sortes iste hō non ē sortes quia non pōt mutari suppositū in istis. Si autē magister uidetur dicere oppositum huiꝰ cōclusionis in aliquo loco ut saltē in logica magna ubi dicit ꝙ omnis ꝓpō est cōuertibilis ꝑ accidēs. dicatur ꝙ loquitur de ꝓpōibus factis non solum ex terminis singularibus ¶ 3ª cōclusio Omnis ꝓpositio alicuiꝰ ꝗtitatis ē cōuertibilis simpliciter uel ꝑ accidēs. patꝫ cōclusio quia si qua ē que non possit cōuerti simpliciter ut ꝑticularis negatiua illa pōt cōuerti ꝑ accñs Et si qua ē que non possit cōuerti ꝑ accidēs ut singularis de omnibꝰ ꝉminis singularibꝰ ille possunt cōuerti simpl'r ḡ ꝯcluꝰ ꝟa.

¶ 4ª ꝯclusio respōsiua ad dubium. Omnis ꝓpō mōdi ē cōuertibilis simpliciꝉ uel ꝑ accidēs ꝓbaꝉ quia in ꝗbuscūqꝫ potest seruari eadē qualitas ꝛ suppō possunt cōuerti simpliciter. ꝛ in ꝗbuscūqꝫ eadē qualitas ꝛ nō suppō possunt cōuerti ꝑ accidēs. sed in oībꝰ ꝓpōnibꝰ mōdi pōt seruari eadē qualitas et suppō. uel eadē qualitas ꝛ non suppō ergo omnes possunt ꝯuerti simpl'r uel ꝑ accñs.

¶ AD Argumenta ergo respondetur ꝺm hanc uiā. Ad primū diciꝉ ꝙ uniuersalis affirmatiua pōt cōuerti simpliciꝉ ut ista oīs homo ē animal cōuertiꝉ sic tantū animal est homo ꝛ non ꝯuertitur simpliciter ut dicitur arguendo. ꝑticularis autē negatiua cōcedo ꝙ non cōuertitur simpliciꝉ ¶ Ad 2m ꝯceditur ꝙ tam ꝑticularis affirmatiua ꝗ̄ negatiua cōuertitur ꝑ accidēs sicut cōuertitur in argumento. ꝛ cū im ꝓbas quia cōuersa ē ꝟa ꝛ cōuertens falsa. cōcedo. ergo nō ꝯuertiꝉ ꝑ accidēs. sic negatur ꝯñtia quia soª ꝯuerꝰ simplex est bona ꝯsequētia ꝺm magistrum. Et si replicares cōtra has responsiōes quia uniuersalis affirmatiua nō cōuertitur simpliciter ꝺm illū uersum. Feci simpliciter ꝛc̄ nec ꝑticularis ꝑ accidēs. Diciꝉ ut dicit magister ꝙ ponitur ille uersus gratia exēpli.

¶ Ad 3m cū queritur quō ille cōuertuntur dicitur ꝙ cōuerteꝉ sicut dicā. Sed aduerte prius unū obseruādum ꝙ si uis cōuertere aliquā ꝓpōnē in de uerbo adiectiuo resoluas prius ipum in uerbū sbstantiuū ꝛ suū ꝑticipium. postea facias transpōnem extremoꝝ atento hoc ꝙ termini idē significēt ꝛ eodē modo facta transpōne sicut ante ꝛ hoc in cōuersione simplici. Dico ꝙ idē sigficēt quia si ꝑ transpōnem unius extremi i locū alterius non significarent idem non potes transponere uocaliter licꝫ intelligatur esse transpositum ꝺm intellectū ut dicendo infinita sunt finita. tu nō recte diceres finita sunt infinita quia li finita non idē sigficat cū prius tentū fuerit sincathegorematice ꝛ nūc cathegorematice. sed dices infinita finita sunt ꝛ sicut cōuersa ē uera ita cōuertens dicitur esse ꝛ eodē modo quia ꝛ si significet idē sed non eodē modo quia si non supponit eodē modo non ē facta recte conuersio. Hoc notato faciliter declaro quō ille ꝓpositiones assignate cōuertuntur. prima in illā nullus fiens diaconus ē presbiter. 2ª i illā aliquid quod tedet uite mee ē anima mea. 3ª in illā aliquid cuius interest legē ē sor. 4ª i illā aliquid cui placet disputare ē plato. 5ª in illā aliquid quod delectat audire ē Marcus 6ª i iām aliquid quod tedet respondere ē Tulius. 7ª in iām aliqd a quo bene fit respondēti ē Cicero. omnes iste cōuertūtur sic simpliciter ¶ Ad 4m dicitur ꝙ ille cōuertūtur sic. prima in iām sortes aliquod albū fuit uel in istā ꝑteritꝰ sor. est uel fuit albus. 2ª in istam Plato aliqd nigrū erit. uel in istam Plato est uel erit nigrum. 3ª in iām cōtingēs esse nigrum est uel cōtingit esse album. 4ª in iām potēs eē nigrum ē uel potest esse album. 5ª in iām desinēs esse nigrū erit uel desinit esse albū 6ª in istam intellectum ab aliquo est uel est

intelligibile esse chimera. 7ª in istã ꝯgnos
cens rosam sum ego. Et licet quidam ue/
lint ut dicit magister in logica magna ꝙ
nulla de uerbo ampliatiuo tam a pte ante
q̃ a pte post tam ad posse esse q̃ ad ñ posse
esse sit ꝓprie conuertibilis. non tamen ui/
deo aliquod incõueniens cõtra nos. Ma
gister eni; tunc sequitur opinione; illorum
de hoc tamẽ nõ ẽ demõstraº sequere qõ pl;.
¶ Ad 5m dicitur ꝙ sic cõuertitur. prima
in illam necessario aliquid est deus. 2ª in
illam deus creans necessario est. 3ª in iam
ens ita forte sicut aliquis homo est tu. al/
tera in istam ens fortius platone ẽ sortes.
4ª in istam ens fortissimum istoꝝ ẽ sortes
5ª in istam differẽs ab omni homie es tu.
sotia in istam differẽs ab omni homine est
homo. 6ª in iam omne albu; ẽ homo sotia
in istam homo tantu; albus ẽ. 7ª in istam
omne currens de specie humana ẽ non sor.
8ª etiam in iam tantum animal ẽ homo in/
q̃tum risibilis. 9ª in iam immediate ante
hoc aliquod album fuisti tu. 10ª in istam
quod incipit esse omne quod ẽ est ueru; q2
prima implicite subordinatur huic uerum
ẽ ꝙ iam incipit esse omne quod ẽ. 11ª in istã
formica totum quod ẽ in mũdo ẽ. 12ª i iam
semꝑ aliquis homo erit futurus. 13ª in iam
deus ab eterno fuit. 14ª in iam infinitꝰ nu/
merus finitus ẽ. Et nota ꝙ plures spẽs
cõuersionum ponit magister in loca magna
⁊ in quibuscũq; remanet eadem suppositio
simplex cõuersio ẽ. si aute; in aliq̃bus mu
tatur, cõuersio ꝑ accidens erit.

¶ Ad 6m 5m hanc uiã dicitur ꝙ modales
de sensu composito ⁊ de sensu diuiso pos/
sunt cõuerti simpliciter ⁊ ꝑ accidens. Sim
pliciter quide; cõuertũtur quando fiet de
subiecto predicatũ ⁊ ecõuerso manente ea/
dem qualitate ⁊ quãtitate idest suppositiõe

¶ Per accidẽs uero quando mutabitur sup
positio. exemplu; in modalibus de sensu
cõposito ut necesse est omne; hominẽ currẽ
cõuertitur simpliciter in iam omnẽ hominẽ
currere est necesse. sed ꝑ accidẽs cõuertitur
in istam aliquem hoie; currere est necesse.
In illis aute; de sensu cõposito aut totum
dictum ẽ subiectũ ⁊ modus ꝑdicatur. aut
ecõuerso. exemplũ in modalibus de sensu
diuiso ut illa nullũ hominem possibile ẽ cur
rere cõuertitur in illam nullũ currens pos
sibile est esse hominẽ. ¶ In istis eni; de sensu
diuiso aut subiectũ dicti puta accusatiuus
casus ẽ subiectum. infinitiuꝰ ẽ ꝑdicatum.
aut ecõuerso modus autẽ nec ẽ ex pte sbiecti
nec ꝑdicati sed semꝑ iungitur cu; uerbo ut
determinet ipsu;. est eni; determinatio ipsiꝰ
sicut adiectiuu; ẽ determinatio sbstantiui ¶
Uel aliter potest dici ad 6m 5m uiam cõem
distinguendo ꝓpõnem modalem quia que
dam ẽ de sensu composito quedam uero de
sensu diuiso. Propõnes de sensu cõposito
non possunt cõuerti nec simpliciter nec ꝑ ac
cidens quia nullius quantitatis sunt. pos/
sunt autem cõuerti largius accipiendo con
uersionem q̃ hic ꝑ unam spẽm conuersionis
que conuersio preter quantitatem dicitur
que est transpositio extremorum cuius al
trum extremum caret quantitate logicali.
ꝑ quam conuersionem breuiter conuertunt
ꝓpositiones equiualentes facta transpõne
extremorum quarum nulla ẽ alicuiꝰ quãti
tatis uel saltem altera sicut cõuertitur uni
uersalis affirmatiua in exclusiuam de ter/
minis transpositis dicendo omne currens
ẽ homo tantum homo currit ⁊ sic cõuertũt
modales de sensu composito ut ista possi/
bile ẽ sortem currere in istam sortem cur/
rere ẽ possibile. Et hanc uiam sequit ma/
gister in logica magna ¶ Propõnes aute;
modales de sensu diuiso conuertunt sicut
ille de inesse ut dicit phylosophus in ꝑmo
priorum. Nam uniuersalis negatiua ⁊ ꝑti/
cularis affirmatiua conuertuntur simplici
ter. uniuersalis negatiua ⁊ uniuersalis af
firmatiua ꝯuertunt ꝑ accidẽs ⁊ hoc dico d̃
ꝓpositionibus de necessario ⁊ impossibili
⁊ possibili ut ordinantur in figura ¶ Pro
positiones uero de possibili ꝓut idem ẽ ꝙ
contingens conuertuntur sicut ille de con/
tingenti que ꝑ oppositas qualitates conuer
tuntur ut exemplis declarabo. ⁊ exẽplifi/
cando preponam modum sicut facit plius
lu; intelligatur modus mediare.

90

Vl'is negatia ut necesse ē nullū eē a ꝯuertit in ul'em negatiuā scilȝ in illam necesse ē nᵐ a esse b quia ex opposito 2ᵉ infert oppositū prime quia oppositum 2ᵉ ē non necesse ē nᵐ a esse b que equiualȝ huic possibile ē aliqō a eē b ad quaȝ sequitur possibile ē aliquod b esse a que cōtradicit p̄me ꝓpositiōi igitur prima conuersio est bona.

¶ Particularis affirmatia ut necesse ē qōdā b esse a cōuertitur in p̄ticularē affirmatiaȝ scilicȝ in istam necesse ē quoddam a esse b. quia ex opposito 2ᵉ infertur oppositum priᵉ Oppositum eiȝ 2ᵉ ē non necesse est quoddaȝ a esse b que equipollet huic possibile ē nullum a esse b que cōuertitur in hanc possib'le ē nullum b esse a que cōtradicit prime ꝓpōi non eiȝ capitur hic possibile ꝓut est idem ꝙ cōtingens. sed in suo toto significato ut cō prehendit necessariū ⁊ contingens.

¶ Uniuersal' affirmatia ut necesse ē omne b esse a cōuertitur p̄ accidens sic necesse ē aliquod a esse b quia ex opposito 2ᵉ infert oppositum prime. Oppositum eiȝ p̄me ē non necesse ē aliquod a esse b que equipollȝ huic possibile ē nullū a esse b que cōuertitur in hāc possibile ē nᵐ a eē b que ꝯdicit pᵉ ꝓpōi. Propōnes uero de impossibili ⁊ possibili in suo toto significato cōuertuntur eodemᵒ sicut ille de necessario. ideo gratia breuitatis relinquo ¶ Propōnes uero de cōtigēti ⁊ de possibili ꝓut possibile cōuertitur cum cōtingenti opposito modo cōuertuntur ad illas de in esse quia in illis de in esse ō subiecto fit p̄tum ⁊ econuerso ⁊ semp̄ remanet eadem qualitas licȝ non semp̄ maneat eadē qualitas. In istis uero quod fit subiectuȝ uel predicatuȝ remanet eodē modo ⁊ mutatur qualitas. Ratio huius ē quia ut dictū est illa ē bona cōuersio in qua sicut ē ueritas in ꝓpositione cōuersa ita ē in conuertente. si autē de subiecto fieret p̄dicatum ⁊ maneret eadē qualitas non inueniretur in omni materia uera immo in aliqua esset ātecēdēs uerum ⁊ ꝯseqūēs falsum. uerbi gratia contingit nullum hominē esse album illa est uera quia hoc contingere potest. si autē conuertatur sic contingit nullum hominē esse album hec est falsa. ponatur eiȝ ꝙ sortes sit modo albus nūꝙ poterit cōtingere sortē non esse hominē. fit autem cōuersio in diuersa qualitate. Nam cuȝ contingēs sit triˣ scilȝ natum rarum ⁊ ad utrumlibȝ ut contingit hominem esse albū ut in pluribus ut cōtingit hominē habere duos pedes. ut in paucioribus ut cōtingit hominē esse monacum. ad utrūlibȝ dicitur illud quot a tot potest remoueri quot potest in esse ⁊ sic negatiua ⁊ affirmatiua simul uere sunt. contingens ut in pluribus non conuertitur in contingens ut in pluribus sed in cōtingēs ut in paucioribus. unde ista contigit nullum hominē esse cecum conuertitur in illaȝ contingit omneȝ homineȝ esse cecum. p̄ma est contingens in pluribꝰ. 2ᵃ i paucioribꝰ Eodem modo contingens in paucioribus conuertitur in contingens ut in pluribus. Nam si contingit in pluribus deficit i paucioribus. ⁊ si contingit in paucioribus deficit in pluribus. hᵒ āple uide p̄mo p̄ož.

¶ Harū cōuersionū simplex ē ul'ior qz ul'r si cōuersa est uera ⁊ cōuertens.

¶ Utrū quelibȝ cōuersio sit bōa ꝯn̄a.

Contra aliqua est Conuersio simplex que non est bona ꝯsequētia ergo non quelibet conuersio ē bona ꝯsequētia tenet ꝯn̄a. an̄s ꝓbatur quia ista est ꝯuersio simplex nulluȝ animal ē omnis homo ergo aliquis homo non ē animal quia ē transpositio sbiecti in p̄dicatum ⁊ ecōuerso manente eadeȝ qualitate quia utraqȝ ē negatiua ⁊ q̄ntitate idest suppositiōe quia termini eodē mō supponūt in utraqȝ quia li animal in utraqȝ stat distributiue ut patet ⁊ li homo stat determinate In 2ᵃ parȝ. in p̄ma ꝓbatur p̄ magistrum i caplo ꝓ maiori euidētia di. ꝙ quando duo signa distributiua quorū unū ē affirmatiᵐ et aliud negatiuū cadunt supra eundē terminū faciūt stare determinate sed hic ē ita ergo ⁊c ⁊ tamen ātecedēs ē uerū ut patet ⁊ ꝯsequēs

falsum . Similiter arguitur de iª null⁹ hō
ē omnis homo ergo homo non ē aliquis hō
quia ista ē conuersio simplex ut supior ꝛ tñ
antecedēs ē uerum ꝛ ꝯsequēs falsum ĝ ꝛc.
¶ 2° sic Aliqua ē cōuersio ꝑ accidēs que non
ē bona ꝯsequētia ergo non omnis ꝯuersio ē
bona ꝯsequētia . tenet ꝯsequētia antecedens
ꝓbatur quia ista ē conuersio ꝑ accidēs ōis
homo ē animal ergo omne animal ē homo
ut patet ꝑ diffinitionem cōuersionis ꝑ acci/
dens quia ē transpositio sbiecti in ꝑdicatuȝ
ꝛ ꝯuerso manēte eadem qualitate sed mu/
tata q̄titate idest suppositione ꝛ tamē non ē
bona ꝯsequētia quia antecedēs ē uerum et
ꝯsequens falsum ¶ Similiter non ualet iª
ꝯsequētia aliquod animal non ē homo ergo
nullus homo ē animal quia antecedēs ē ue
rum ꝛ ꝯsequēs falsum ꝛ tamē ē cōuersio ꝑ
accidēs ut patȝ ꝑ ei⁹ diffinitionē quare ꝛc .
¶ 3° sic Aliqua ē cōuersio ꝑ cōtrapositionem
que non ē bona ꝯsequētia ergo ꝛc ꝯsequen
tia nota . ātecedēs ꝓbatur ꝑmo sic quia illa
ꝯsequētia non ualet aliqua rosa nō ē sbanª
ergo aliqua non sbanª non ē non rosa ꝛ tñ
ē cōuersio ꝑ cōtrapositionē ut patet ꝑ diffi/
nitionem eius ergo ꝛc ꝯsequētia nota cum
minori . maior ꝓbatur quia ātecedēs ē ue/
rum posito ꝙ nulla rosa sit ꝛ tamē ꝯsequēs
ē falsum qꝫ cōtradictoriū ē uerum scilȝ ōis
non sbantia ē non rosa quia ꝑdicatur supe
rius de inferiori affirmatiue . 2° quia ista
ꝯsequētia non ualet chimera non ē animal
ergo aliquod non animal non ē nō chimeª
ꝛ tamē ē cōuersio ꝑ contrapōnem ergo ꝛc .
ꝯsequētia nota cū minori ꝑ diffinitionē ei⁹
maior ꝓbatur quia añs ē uerum ut patȝ et
ꝯsequēs falsum quia cōtradictoriū ē uerūȝ
scilȝ omne nō animal ē non chimera .
¶ 3° sic Ista ꝯsequentia non ualet aliquis
homo non ē albus ergo aliquod nō album
non ē non homo ꝛ tamē ē cōuersio ꝑ cōtra/
positionē ergo ꝛc . ꝯsequētia nota cū miori
maior ꝓbatur quia posito ꝙ nullus homo
sit . antecedēs ē uerum ut patȝ ꝛ tamē ꝯñs ē
falsum quia contradictorium est uerum
scilȝ omne non album est non homo .
¶ 4 sic Ista ꝯsequētia nō ualet omnis sbaª
non ē ens ergo omne non ens non ē nō sbaª
ꝛ tamē ē cōuersio ꝑ cōtrapōnem ergo ꝛc . cō
sequētia nota cum miori . maior ꝓbatur qꝫ
añs ē uerum ut patȝ ꝛ ꝯsequens falsum qꝫ
ad ꝯsequēs seqtur ergo omne non ens est
a 3° adiacente ad 2m adiacens quod tñ ē fl'ȝ
¶ 5° quia ista ꝯñtia non ualet homo alb⁹
non ē animal ergo quoddam nō animal nō
ē non homo albus ꝛ tamē ē cōuersio ꝑ ꝯtra
pōnem ergo ꝛc . ꝯñtia nota cū minori . ma/
ior ꝓbatur quia antecedēs ē uerum posito
ꝙ nullus homo sit albus ꝛ cōsequēs falsuȝ
cū cōtradictorium sit uerū quare ꝛc .
¶ AD hec sunt duo modi respondendi
Unus est magistri qui uult ꝙ non quelibȝ
cōuersio sit bona ꝯsequētia sed solum cōuer
sio simplex ul'r ē bona ꝯsequētia . cōuersio
autem ꝑ accidens ꝛ ꝑ cōtrapōnem non uni
uersaliter ē bona cōsequētia quia stat ꝯuer
sam esse ueram ꝛ cōuertentem fl'am ut pro
bant duo ultima argumenta . ꝛ hanc opi/
nionem tenendo restat rñdere ad pm arm .
¶ Ad ꝑmum ergo dicitur negando añs ꝛ
ad ꝓbationē negatur maior scilȝ ꝙ illa sit
cōuersio simplex scilȝ nullum animal ē ōis
homo ergo aliquis homo non ē animal . ꝛ
ad ꝓbationē dicitur ꝙ non remanet eadem
quātitas idest suppositio in utraqȝ . quia li
homo in ꝑma stat cōfuse tantum in 2ª uero
determinate . ꝙ in 2ª stat determinate patȝ . ꝛ
ꝙ in ꝑma stet cōfuse tantuȝ ꝓbatur quia iª
nullum animal est omnis homo equiualet
huic omne animal non est omnis homo ubi
li homo stat cōfuse tantū . ꝛ ad ꝓbationeȝ
cum dicis ꝫm magistrum quādo duo signa
distributiua ꝛc . dicitur ꝙ magister itelligit
quando cadunt imediate qualiter non ē hic
Et ad aliud cōsimiliter ꝺr ꝙ nō ē cōuersio
simplex propter eandem causam .
¶ Alius modus est cōmunior qui uult ꝙ
quelibȝ bona cōuersio sit bona cōsequētia
ꝛ ꝓbat uniuersaliter de cōuersione simplici
ꝛ ꝑ accidēs ꝛ ꝑ cōtrapōnem ꝑ hoc pricipiuȝ
Quia ex opposito cōsequentis sequitur op
positum antecedētis ideo cōsequētia ē bona
Et huius opinionis uidetur fuisse Boeci⁹
in tractatu de sill'is cathe'a qui loquens de

cõuersione ꝓpositionum dicit. Cõuertũtur autem ille ut dictum ẽ quotiens ꝯmutatis terminis simul uere sunt uel false. Insup dicit ꝙ uniuersalis affirmatiua ⁊ pticularis negatiua non conuertũtur sibi ipsis simpliciter quia stat unam esse ueram ⁊ aliã fl'am Similiter pticularis affirmatiua ⁊ pticularis negatiua non cõuertũtur p accñs ꝓpter illud idem. Ecce ꝙ manifeste uult Boeciꝰ ꝙ omnis cõuersio sit bona ꝯsequẽtia. ⁊ hãc opinionem tenendo quã non reputo inferiorem opinionem magistri cum ei uideantur assentire uiri doctissimi ut Boeciꝰ ⁊ plures alii. Restat respondere ad omnia argumẽta pintelligendo ꝙ p quãtitatem hec opinio non intelligit suppõnem sed uniuersalitatẽ pticularitatem ⁊c.

Ad pimum ergo negatur ãtecedens. ad ꝓbationem negatur maior scilȝ ꝙ ista sit cõuersio simplex. ⁊ ad ꝓbationẽ dicitur ꝙ nõ manet eadeȝ quãtitas quia prima ẽ uniuersalis scilȝ nullum animal ẽ omnis homo ⁊ 2ª ẽ pticularis aliquis homo non ẽ animal Et cõsimiliter ad aliud respondetur.

Ad 2m negatur ãtecedẽs. ad ꝓbationem negatur maior quia non mutatur quãtitas cum utraqȝ sit uniuersalis sed 1ª omnis hõ ẽ animal conuertitur sic aliquod animal est homo ⁊ tunc a conuersa ad conuertentem ẽ optima consequẽtia. Ad aliud negatur minor scilȝ ꝙ 1ª sit conuersio p accidens. quia pticularis negatiua non potest conuerti per accidens. solum eiȝ designate p illũ uersuȝ conuertuntur p accidens scilȝ Eua p acci. Et si dicitur ꝙ competit sibi diffinitio conuersionis p accidens quia ẽ transpositio sbiecti in pdicatum ⁊ econuerso manẽte eadeȝ qualitate sed mutata quãtitate. Ad intellectum tuũ dicitur ꝙ non ẽ debita transpoº qualr̃ itelligitur i diffinitiõe illa quare ⁊c.

Ad 3m p ista opinione defendẽda duos modos respondẽdi sum imaginatus quoꝝ pimꝰ facilior ẽ. 2us uero sbtilior. Primꝰ pmittit quis terminus ẽ infinitabilis i proposito ⁊ dicit ꝙ due condiciones requirũtur prima ꝙ unam naturam que existat ponat que posset negari p negationem additam. ideo li chimera non ẽ terminus infinitabilis in ꝓposito. li rosa non ẽ tinꝰ infinitabilis in proposito si nulla rosa sit. li homo non est terminus infinitabilis in proposito si nullus homo sit. li homo albus non ẽ terminus infinitabilis in proposito si nullus homo albus sit. 2ª conditio ꝙ terminus infinitatus infinitas naturas derelinquat propter hanc terminus transcendens puta li ens non ẽ infinitabilis quia negatio addita sibi negat omnem naturam ita ꝙ nullam derelinquit. Et ꝓpter hoc patet respõsio ad omnia argumenta quia nulla illarũ ꝓpositionum ẽ conuertibilis p cõtrapõem illis casibus stantibus. Et si cõtra primã condicionem arguis sic quia posito ꝙ nullus homo sit. ego quero a te an li nõhomo sit terminus finitus uel infinitus ex quo omnis terminus est finitus uel infinitus ⁊ non potes dicere finitus ut patet p diffinitionem termini finiti ergo ẽ infinitus cõtra te. Confirmatur quia li homo ẽ tminꝰ finitus in tali casu ergo addita negatione erit infinitus. Item primo pyerminias ubi agitur de termino finito ⁊ infinito. hec cõdicio non ponitur ab aliquo doctore. bene eiȝ posuit ꝙ terminus infinitus negat unã naturam sed non ponunt que existat ꝓpter hec argumẽta hic modus suspectus est.

Potest tamen defendi. ⁊ ad argumẽta respondetur ꝙ aliud ẽ querere absolute de termino finito ⁊ infinito. ⁊ aliud est querere in proposito idest ɓm ꝙ ex ipsis terminis finitis uel infinitis potest fieri conuersio per contrapositionem. Adsolute eiȝ concedo ꝙ nonhomo ẽ terminus infinitus. in ꝓpõito tamen non est idest non ẽ talis terminus infinitus ɓm quem possit fieri conuersio p cõtrapositionem. Et ad confirmationem similiter. Et ad auctoritatem alioꝝ similiter ꝙ loquuntur absolute ⁊ non in proposito. Sub aliis tamen uerbis potest dici idem. s. ꝙ subiecto manente proposito conuertibile ẽ per contrapositionem. aliter non idest si sbiectũ suppõat p aliquo existẽte.

Alius modus respondendi subtilior et magis cõformis Boecio cum sit extractus

ex dictis eius. hinc inde premittit duo. pᵐ ꝙ ƀᵐ Boecium in primo peryerminias ubi agitur de termino infinito. Terminus ifinitus potest uere affirmari tam de eo quod non est ꝙ̄ de eo quod ē. Unde sicut illa est uera asinus ē nonhomo ita illa chimera est nonhomo. ⁊ non ualet a tertio adiacente ad 2ᵐ ergo chimera ē quia terminus infinitus ē distractiuus cum tam de non ente ꝙ̄ de ente uerificabilis sit, et ista propositio chimera ē nonhomo simpliciter conuertitur in illam nonhomo ē chimera ergo quemadmodum talis terminus infinitus pōt uere affirmari tam de non ente ꝙ̄ de ente. ita eꝫ de termino infinito potest uere affirmari tam non ens ꝙ̄ ens ¶ 2° premittit de mente Boecii in sillogismis cathegoricis capitulo de conuersione ꝑ contrapositionem ꝙ illa propositio quoddam non animal non ē nō homo significat ꝙ quedam res que animal non ē. homo ē. siue quoddam non animal homo ē. Cuius ratio ē quia ƀᵐ ipsum in primo peryerminias sicut ex affirmatiua ō predicato infinito sequitur negatiua de predicato finito. ita econtra. Unde sicut ualꝫ sortes ē nonhomo ergo sortes non ē homo ita econtra. Ista ergo propositio quoddaꝫ non animal non ē non homo equiualꝫ illi quoddam non animal ē homo ¶ Et si cōtra primum premissum arguatur. quia dicit Boecius in primo peryerminias ꝙ termiꝰ infinitus ē qui unam naturam destruit et infinitas derelinquit ergo non potest affirmari uere de non ente ¶ Dicitur ꝙ terminꝰ infinitus dicit duo principaliter negationē nature. 2ᵃrio uero positiōeꝫ alterius indeterminate tamen. et sic quo ad principale loquitur Boecius in ꝓposito nostro. quo autem ad totale simul loquitur in parte in qua allegas ipsum. et sic patet ꝙ non contradicit sibi ipsi.

¶ His premissis ad primum dicitur negādo ꝙ ista consequentia non ualeat aliqua rosa non ē substantia ergo aliqua non sba non ē non rosa. et cum probas quia ātecedēs ē uerum ⁊ consequens falsum posito casu. nego ꝙ consequens sit fallum immo ē uerꝫ quia equipollet isti aliqua non substantia est rosa ꝑ 2ᵐ presuppositum. et ꝙ ista sit uera in casu probatur quia sequitur aliqua rosa non ē substantia ergo aliqua rosa ē nō substantia. tunc ultra ergo aliqua nō substantia ē rosa per conuersionem simplicem Et cum dicis ꝙ contradictorium ē uerum. nego. immo ē falsum quia sequitur omnis non substantia ē non rosa ergo omnis non substantia non ē rosa. tunc ultra ergo nulla non substantia ē rosa illa ē falsa quia cōtradicit illi uere aliqua non substantia est rosa. Et si arguis contra. quia superius predicatur de inferiori affirmatiue hic oīs non substantia ē non rosa ergo ē uera. Dicitur negando consequentiam loquendo de istis propositionibus prioristice prout li est dicit esse existere quia ista ē falsa in casu magistri omnis rosa ē substantia ubi etiaꝫ superius predicatur de inferiori affirmatie Et consimiliter patet responsio ad alia.

¶ Ad 4ᵐ tamen dici pōt ꝙ non ē conuertibilis ꝑ contrapositionem ista propositio quia li ens non potest infinitari quoniam addita negatiōe nᵃᵐ naturā dereliquit.

¶ Utrᵐ diffiᵒ ꝓpōis ipoᶜᵉ sit bn̄ data.

CONTRA Copulatiua ⁊ disiūctiua non sunt ipothetice ⁊ tamen quelibꝫ illarum habet plures cathegoricas coniunctas ꝑ notam copulatiōis disiunctionis ergo diffinitio mala. consequentia tenet cum minori quia tunc alicui competeret diffinitio cui non competit diffinitum. maior probatur quia ipothetica dicitur quasi suppositiua. sed nulla harum ē suppositiua quia quelibet haruꝫ simpliciter enuntiat ⁊ non cuꝫ suppositione quare ⁊c. Confirmatur quia sole condicionales sunt ipothetice ergo non copulatiua ⁊ disiūctiua consequentia tenet ⁊ antecedens ꝓbatur ꝑ Boecium in tractatu suo de sillogismis

92

ipotheticis circa principium di. Propositio
uero omnis aut cathegorica ẽ que predica/
tiua dicitur aut ipothetica que condicionalis
uocatur ¶ Item patet ab eodem in primo
topicorum suorum di. Condicionalium
propositionum quas greci hypotheticas uo
cant ptes. sunt simplices ꝓpositiones qua
rum que prius ẽ dicitur antecedens. que
posterius dicitur consequens. in quibus
locis patet ꝙ uult solum ipotheticas esse
condicionales ¶ 2° sic Si anticristus esset
albus anticristus esset coloratus hec ẽ pro
positio ipothetica ⁊ tamen non sunt con/
iuncte plures cathegorice ergo ⁊c consequẽ
tia nota cum maiori quia est condicionalis
minor probatur quia partes eius nõ sunt
cathegorice quia propositio cathegorica est
indicatiua. ille autem non sunt indicatiue
ergo non sunt cathegorice ⁊c ¶ 3° sic Ista
ẽ ipothetica omnis homo currit sed tu es
ergo tu curris ⁊ tamen non coniunguntur
plures cathegorice per aliquam dictarum
notarum ergo ⁊c. tenet consequentia cum
maiori quia ẽ sillogismus ergo ẽ proposi°
uel cathegorica uel ipothetica. non cathego
rica ergo ipothetica. minor probatur quia
non ẽ nota condicionis copulationis ⁊ dis/
iunctionis. si dicis ẽ nota rationis li ergo
que equiualet note condicionis ¶ Contra
Illa nota ergo non coniungit plures cathe
goricas sed unam cathegoricam cum una
ipothetica quia antecedens ẽ una cathego/
rica ⁊ consequens una ipothetica. deinde
sunt plures note quia copulationis ⁊ rõnis
ergo non magis debet dici rationalis ꝙ̃ co
pulatiua. sed non potest simul ⁊ semel esse
utraqꝫ ergo nulla ẽ ⁊c ¶ 4° Iste sunt ipo
thetice quia tu curris tu moueris. similiter
dum tu curris tu moueris. similiter ubi
tu curris tu moueris ⁊ tamen non coniun/
guntur plures cathegorice per aliquam no
tarum dictarum ergo ⁊c. consequentia no
ta cum minori. maior probatur qꝛ quelibꝫ
illarum est propositio. ergo cathegorica uel
ipothetica. non cathegorica quia cathego^{ca}
habet subiectum ꝑdicatũ ⁊ copulã ꝑncipales

partes sui qualiter non habet 1^{a} g° ẽ ipo^{ca}.
Confirmatur quia ista ẽ ipothetica cum hõ
ẽ animal ẽ ⁊ tamen non sunt coniuncte plu
res cathegorice ꝑ aliquam dictarum nota/
rum ut patet ergo ⁊c.
¶ Ad primum dicunt quidam ꝙ proposi°
potest dici ipothetica dupliciter. uno modo
ꝫ^{m} ethimologiam uocabuli. alio modo ꝫ^{m}
communem usum loquendi. primo modo
sola condicionalis ẽ ipothetica quia sola est
suppositiua. 2° modo tam copulatiua ⁊ dis
iunctiua ꝙ̃ condicionalis ẽ ipothetica. et ꝑ
hoc etiam patet ad confirmationem.
¶ Uel aliter dicatur ꝙ multociens aliud est
a quo nomen imponitur ad significandum
⁊ aliud ẽ illud quod significat ut patet a la
pide qui imponitur ad significandum a le/
sione pedis. significat tamen aliud ꝙ̃ lesio
nem. Ita hoc nomẽ ipothetica imponitur
ad significandum a condicionali siue sup/
positiua propositione. aliud tamen signi/
ficat quia non solum condicionalem sed co
pulatiuam et disiunctiuam. principalius
tamen significat condicionalem ꝙ̃ aliã spe/
ciem cum ab illa sit denominatio. et sic
patet ad argumentum ⁊ ad cõfirmatiõem.
¶ Ad 2^{m} dicitur ꝙ per cathegoricas hic in
telligimus tam ueras cathegoricas ꝙ̃ que
habent modum cathegoricarum. Propõ
autem habet modum cathegoricarũ quãdo
habet subiectum predicatum et copulam
principales partes sui ꝙ̃uis non sit uera ca
thegorica ut ĩ argumẽto arguiť quare ⁊c.
¶ Ad 3^{m} dicitur sicut illi. Ad replicam ne
gatur ꝙ illa nota non coniungat plures ca
thegoricas. ⁊ cum dicis coniungit unam ca
thegoricam cum una ipothetica. concedo.
ergo non coniungit plures cathegoricas.
nego consequentiam. licet enim non con/
iungat duas cathegoricas precise sufficit ꝙ
coniungat plures cathegoricas uel sint due
uel plures non curo; ⁊ cum tu arguis ulte
rius ꝙ sunt plures note scilꝫ copulationis
⁊ rationis. concedo. ergo non magis de/
bet dici rationalis ꝙ̃ copulatiua. nego con
sequentiam immo dicitur rationalis quia

principalis nota est nota rationis ¶ Uel
potes dicere quod semper distinguenda est pro
positio in qua plures note sunt . uel uelis
quod prima sit principalis uel 2ª et respondet
cōsequēter . absolute tamē una pricipalis ē.
¶ Ad 4ᵐ negatur maior . ad probationē
nego quod sint cathegorice . et cum tu arguis
quia principales partes earum non sunt sb
iectum predicatum et copula quia ille ora/
tiones sunt ut subiectum predicatum et co/
pula . quando ergo principales partes pro
positionis sunt ppositiones que non sunt
ut subiectum predicatum et copula illius p
positionis tunc ppositio ē ipothetica . sed
si tales ppositiones sunt ut subiectum pre
dicatum et copula illius tunc ē cathegorica
et sic est in pposito quia dicendo qz tu cur/
ris tu moueris subiectum ē quia tu curris
predicatum est tu moueris quia equiualet
huic quod tu curris est causa quod tu mouearis fac
ta resolutione illius note quia in hac est cā
et ita dicatur de aliis ¶ Ad confirmatio/
nem dicitur quod illa equiualet condiciōali sᵐ
Boecium in tractatu de sillogismis ipothe
ticis ¶ Uel potes dicere quod est una tēporalis
et cōsequēter ē cathegorica et non ipotheᶜᵃ.

¶ Utrum diffinitio condicionalis cum suis speciebus sit bene data.

CONTRA DIFFINITIO/
NEM . Condicional' arguitur
sic Ista est condicionalis si āticris/
tus esset albus anticristus esset coloratus
et tamen non coniunguntur plures cathe/
gorice quia una illarum est idicatia g̃ etc .
¶ 2º contra affirmatiuam et negatiuam ar
guitur probando quod condicionalis non est
negatiua quando nota condicionis negat̃ .
preponendo negationem toti condicionali
sic dicendo non si sortes currit sortes mo/
uetur et arguitur ex fundamento auctoris
modorum significandi quia aduerbium ē
determinatiuum solum uerbi uel pticipii .
ergo non potest negare notam condicionis
scilicz lisi quia illa est coniunctio . quod si for/
te dicitur negando totam condicionalez ne
gantur duo uerba et sic non ē contra natu/
ram aduerbii . contra illud nihil est qz ne
gare condicionalē non ē negare ātecedens
nec cōsequēs sed illationē sicut cum dicitur
non si tu es homo tu sedes non negatur te
esse homiem nec negatur te sedere sed solū
negatur illatio idest cōsecutio cōsequētis ex
ātecedēte ¶ 3º cōtra ueritatem et falsitatez
arguitur sic argumēto magistri Aliqua est
cōdicionalis uera cuius cōtradictoriū ɔ̄ntis
stat cum ātecedēte ergo diffinitio falsa ɔ̄ña
tenz . ātecedēs pbatur quia hec ɔdicionalis
ē uera et affirmatia nisi tu es animal tu nō
es homo ut patz et ātecedēs ē uerū tu es aial
et ɔ̄sequēs fīm tu non es homo ergo etc .
¶ 4º cōtra possibilitatē et ipossibilitatē con/
tingētiam et necessitatē arguitur sic pbādo
quod non quelibz ɔdiciōalis possibilis ē uera
et necessaria Nam iste sunt ɔdiciōales possi
biles sᵐ Dentisberim in tractatu de relatis
Aliqua ppositio ē et si illa sciatur a te illa ē
possibilis . aliqua ppositio ē et si illa ē uera
tu es asinus aliquod animal ē et si illud est
rudibile tu non es homo et tamē nulla illis
ē necessaria ut ipse met dicit loco allegato
ergo etc ¶ Cōfirmatur Omne uerū ē possi
bile et non cōª ergo aliquid ē possibile quod
non ē uerum ergo aliqua condicionalis est
possibilis que non ē uera .
¶ Ad hec respōdet̃ breuiter ¶ Ad pmum
dicit̃ quod diffinitio ɔdiciōalis sic intelligitur .
Cōdiciōalis ē illa in qua cōiūguntur plures
cathegorice uel se habētes p moᵐ cathego/
ricarū . Modo i pposito dico quod in 1ª cōdi
cionali assignata ɔiūguntur plures se habē
tes p modū cathegoricarū. ¶ Ad 2ᵐ dicitur
quod sicut ɔ̄dictoriū copulatiue potest assignari
dupliciter scilz negatiue p negationē p̄cedentes
et affirmatiue p disiunctiuam affirmatiuā factam ō
ptibus ɔtradicētibus copulatiue . et sic dicendū
ē de disiūctiua . Ita ad ppositū dicendum ē
de ɔdiciōali et rōnali . et dupliciter potest sibi
assignari ɔtradictoriū . pmo affirmatiue p
aduersatiam affirmatiam factam siue ɔpo
sitam ex ātecedēte et oppōito ɔ̄ntis ¶ 2º per
o

negationē p̄cedentē. uerbi gratia ꝯdictorie hui⁹ ꝯdicioālis si tu curris tu uolas est hūi aduersatia licȝ tu curris stat te non uolare ⁊ etiam pōt assignari p negationē p̄cedentē sic non si tu curris tu uolas. ¶ Ad argu/ mentum ergo in ꝯtrariū respōdet dupliciť Paulus pgulēsis du° 2°. Primo dicit ꝙ li nō non ē aduerbiū sed ē agregatuȝ ex li nō ⁊ li ergo ⁊ equiualet uni aduersatie sciłȝ ad li q̄uis sicut in copulatia negatia tātū ualȝ li non q̄tum li uel ⁊ ecōtra tantū ualet li n̄ uel q̄tum li ⁊ licȝ. ergo p̄ponatur negatio toti ꝯsequētie tamē intelligitur cōiuncta cū li ergo. ⁊ in mēte ē unus aduersatiuus cui sbordinātur ille due uoces ⁊ ita dicatur de condicionali ¶ Uel aliter dicit ipse pōt dici s̄m ueterē doctrinā ꝙ ex omni ꝓpōne sequitur suū dictū fore uerum Nam seq̄tur hō ē asinus ergo hoc est uerum ꝙ homo ē asin⁹ Ita possumus dicere ꝙ ubi negatio p̄ponit̄ intelligitur hoc complexum non est ita uel non ē uerum uel non sic ē. Ideo tantum est dicere non si tu curris tu uolas q̄tum si di/ cerem⁹ non ē ita uel non ē uerum uel non ē sic uel non sequitur si tu curris tu uolas ita ꝙ intelligatur aduerbium negatum aduerbio p̄cedente sicut dicitur affirmatiue si tu curris tu moueris'. implicite ē dicere sequit̄ si tu curris tu moueris ⁊ ita dicat̄ de ꝯn̄a.

¶ Quantū iste responsiones ualeāt tuo iu/ dicio relinquo. si eiȝ recte ponderabis fri/ uole sunt. Prima eiȝ negat ꝙ li non sit aduerbium ⁊ male. 2ª dicit ꝙ intelligit unuȝ uerbum negatum p negationē ut non ita ē ꝙ si tu curris tu uolas sequitur ꝙ est cathegorica aut sicut ipothetica nō sit negatiua. Ideo aliter dicerē ꝙ ad hoc ut ꝓpō sit negatiua req̄ritur ut negatio neget illud quod est formale in ea. sed sicut uerbū est forma in cathegorica. ita nota ꝯiungens cathegoricas ē forma in ipothetica. ideo requiritur ut negatio neget notam. Et ad argumen/ tum nego ꝙ aduerbium determinet solum uerbum uel p̄ticipium. Nam dicendo sortē currere ē non possibile ⁊ ista ē negatiua ⁊ tn̄ negatur modus qui non ē uerbum nec p̄ti/ cipiū ¶ Et tamen gramatici dicant hᵒ nolo negare auctoritatem gramaticoruȝ sed dico ꝙ habet intelligi cuȝ grano salis sic. uideliȝ ꝙ cum uerbum sit illud quod principaliter importat compōem quia siue p se siue cum alio sumant semp hoc facit. ideo principaľr habet negatio determinare uerbū ex conse quenti tamē potest determinare quodcūqȝ importat compōem. sed cum tales note cō/ iungentes cathegoricas importent cōpōem ideo nega° pōt determinare illas quare ⁊c.

¶ Ad 3ᵐ dicit magister ꝙ regule date de ueritate ⁊ falsitate ꝯdicionalium respiciunt solum condicionalem denoiatam a li si. nō autem indifferenter omnē condicionalem. quia non condicioālem denoiatam a li nisi quare ⁊c ¶ Uel aliter tenēdo ꝙ intelligit̄ ꝯ utraqȝ negatur quia oppositum ꝯsequentis stet cum ātecedente. Nam an̄s non ē tu es animal sed hoc totum tu non es animal. ꝙ patet resoluendo li nisi in si non ⁊ tunc op/ positū ꝯsequētis sciłȝ tu es homo non stat cum ātecedēte sciłȝ tu non es animal.

¶ Ad 4ᵐ respondet Hentisber loco allegato ꝙ quelibȝ illaꝝ ē cōdicioālis possibiľ nō tamē ē necessaria. ⁊ facit argumentū cōtra se sic Quelibet cōdicioālis possibilis ē bōa ꝯsequētia: quelibȝ bona ꝯsequētia ē neces/ saria ergo a p̄mo ad ultimū seq̄tur quelibȝ ꝯdicioālis possibilis ē necessaria ¶ Respondit ꝙ nulla talis ꝯdicioālis i t̄minis relatis ubi t̄minus relatiu⁹ seq̄tur imediate notaȝ ꝯdicionis ē ꝯsequētia. huiusmodi sunt oēs iste ꝯdicioāles ꝓposite ⁊ ideo nulla illarū ē ꝯn̄a q2 nec habet an̄s nec ꝯn̄s. Relatiᵐ eiȝ cū ad aliud referat̄ non est an̄s ad illud ad quod refert̄. ⁊ ideo tľes ꝯdicioāles sūt uere uľ fľe possibiles uel ipossibiles sicut aᵉ pro pōnes cathe̾ᶜ p̄ticulares uel idefinite. Uel aliť possum⁹ respōdere ⁊ meli⁹ ꝙ iᵉ ꝓpōnes non sunt ꝯdicioāles sed sunt coᵘᵉ q2 in eis nota copulatiōis copľat p̄tes pricipľes pᵃᵐ cathegoricā cum cōdicionali ⁊ ē pricipaľ nō Nota autem condicionis non copulat pricipales p̄tes sed p̄tes unius p̄tis pricipalis ut patet intuenti ¶ Ad ꝯfirmationeȝ concedo ꝙ non omne possibile ē uerum. ⁊ cū infers ulterius ergo nō ois ꝯdicionaľ possibilis ē

uera nego ꝯsequētiā qꝛ arguit̄ a sup̄iori ad suum inferius negatione postposita ac si arguatur non omne animal currit ergo nō omnis homo currit.

¶ Utrum diffinitio copulatiue cum spē ciebus suis sit bene data.

CONTRA DIFFINITIONEM Copulatiue Arguit̄ sic Ista ē copulatiua omnis homo ē risibilis ⁊ econtra ⁊ tamen non coniungun tur plures cathegorice ergo ⁊c. consequen tia nota cum maiori. minor probatur qꝛ li econuerso non ē cathegorica cum ibi non sit subiectum predicatum ⁊ copula principa les ptes sui ¶ Confirmatur quia ista ē co/ pulatiua si tu esses homo ⁊ tu esses animal ⁊ tamen non coniunguntur plures cathego rice hic quia nulla illarum ē indicatiua qua re ⁊c ¶ 2º cōtra affirmatiuā ⁊ negatiā arʳ, ut supra arguebatur contra condicionalem quia negatio cum sit aduerbium non habet determinare nisi uerbum ⁊ consequenter n̄ pōt determinare illam notam ⁊c.

¶ 3º contra ueritatem ⁊ falsitatem arguit̄ argumento magistri sic Ista copulatiua est uera aliquod animal ē ⁊ si tu es illud tu es asinus ⁊ tamen una ps principalis ē falsa ergo diffinitio mala. consequētia tenet ma ior probatur p resoluentes sic hoc ē demon strando brunellum ⁊ si tu es illud tu es asi nus ⁊ hoc ē aliquod animal ergo aliquod animal ē ⁊ si tu es illud tu es asinus. cum resoluentes uere sunt ⁊ ipsa resoluta ē uera minor principalis probatur sili꜄ ꝙ una ps istius copulatiue ē falsa quia 2ª ē falsa cum non uideatur significare aliud nisi si tu es animal tu es asinus sed hec ē falsa ergo 1ª si tu es illud tu es asinus. Confirmatur quia ista copulatiua ē falsa aliqd ē ⁊ quod libꝫ ē illud. Similiter 1ª nihil ē ⁊ qōlibet ē illud ⁊ tamen quelibꝫ pars ē uera ergo ⁊c tenet consequentia cum maiori quia prima significat ꝙ aliquid ē ⁊ illud ē quodlibꝫ ⁊ 2ª significat ꝙ aliquid ē ⁊ illud ē nihil. mi nor probatur quia prima pars ē necessaria ⁊ 2ª ē una uniuersalis cuius quelibꝫ singu laris quam nata ē habere ē uera ⁊ nulla al teri repugnat igitur quelibꝫ ps ē uera.

¶ 4º contra possibilitatem ⁊ impossibili/ tatem arguitur argumento magistri. Ista copulatiua ē impossibilis omnis hō currit tu es homo ⁊ tu non curris ⁊ tn̄ quelꝫ ps ē possibilis ⁊ alteri compossibilis ergo diffi nitio mala. consequentia tenet. maior pro batur quia ex duabus primis ptibꝫ sequi/ tur contradictorium 3ᵉ ptis in darii ergo ē impossibilis. minor probatur quia quelꝫ 1ª p ē possibilis ⁊ quecūqꝫ 1ªrum duarum sumantur sunt compossibiles ergo ⁊c ¶ Confirmatur quia ista copulatiua ē possi/ bilis deus ē ⁊ anticristus ē homo ut patet ⁊ 2ª pars impossibilis probatur quia li hō supponit solum pro presentibus hominibꝫ sed est impossibile ꝙ anticristus sit homo q̇ est quia facio istam consequentiam anticris tus ē homo ⁊ isti sunt omnes homies ergo anticristus ē iste homo ul' anticristus ē iste homo ⁊ sic de aliis. Ista consequentia ē bo na quia licet descendere sub 1º termino hō disᵘᵉ ⁊ consequens ē impossibile ergo ⁊ an tecedens per decimā regulam Strodi. ⁊ nō est impossibile pro 2ª parte ergo pro pma.

¶ 5º contra necessitatem ⁊ contingentiam arguitur argumēto magistri Ista copuᵘᵃ ē necessaria non nª deus ē ⁊ tu es homo ⁊ ta men 2ª pars est contingens sed tu es homo ergo ⁊c ¶ Confirmatur quia aliqua ē co/ pulatiua que non est necessaria nec contin/ gens ut ista tu curris ⁊ tu uolas ergo diui sio insufficiens.

¶ AD HEC BREUITER Respō detur. Ad primum dicitur ꝙ diffinitio co/ pulatiue intelligitur In qua coniungūtur plures cathegorice explicite uel implicite. ⁊ sic li econuerso est una cathegorica implicite ⁊ habet subiectum predicatum ⁊ copulam implicite. ⁊ sequitur ꝙ aliqua cathegorica affirmatiua potest fieri negatiua sine addi tione alicuius ad ipsam ⁊ sine remotione alicuius ab ipsa ⁊ sine trāspōne terminorū

94

ut li econuerso ubi precedit prius 1ª omnis homo est risibilis . deinde loco 1º pōas 1am nª homo ē risibilis ❡ Ad confirmationem dicitur ꝙ in diffinitione subintelligitur ul' se habentes per modum cathegoricarum ut est hic ❡ Ego autem uerius puto dicere 1am non esse copulatiuam quia non ē proposiº cum non significet uerum uel falsum . illa enim non quietat intellectum .

❡ Ad 2m dicitur sicut ad 2m argumentum precedentis questionis uide ibi .

❡ Ad 3m dicitur ꝙ ista copulatiua ē uera ⁊ 2ª pars est uera sicut prima . ⁊ cum tu dicis quia 2ª pars significat si tu es animal tu es asinus . negatur ❡ Unde loco relatiui ñ licet ponere antecedens nisi seruetur eadem suppositio sed dicendo aliquod animal ē et si tu es illud tu es asinus . li illud stat determinate . sed dicis si tu es animal li animal stat confuse tantum . ideo 2ª pars nō significat assertiue illud quod dicis sed significat ꝙ aliquod animal si tu es tu es asinº ⁊ hoc est uerum quia hoc si tu es demōstrādo asinum tu es asinus ❡ Ad confirmationem respondet Hentisder ꝙ quelibꝫ singularis est uera in tractatu de relatiuis negāº istas copulatiuas . ⁊ ad probationem cum arguitur ꝙ quelibet singularis ē uera cum prima parte dicit ꝙ illius uniuersalis affirmatiue q̄uis quelibet singularis pro se acceptа sit uera cum prima parte copulatiue scilꝫ aliquid ē . tamen si simul sumantur nª ē uera cum eadem nisi prima ⁊ econtra ❡ Dicit de uniuersali negatiua uidelꝫ ꝙ quelibꝫ erit uera preter ultimam ex suis singularibus cum prima parte si sil' sumātur .

❡ Ad quartum dicit magister ꝙ ille reg'le sunt date de copulatiua facta tantum ex duabus partibus tantum cuiusmodi non ē illa assignata . ⁊ si uis regulam intelligere uniuersaliter debes dicere ꝙ ad possibilitatem requiritur ꝙ quelibet pars sit possibilis ⁊ nulla alteri uel aliis sit incompossibilis . modo licet in proposito una non sit incompossibilis alteri tamen una ē icōpossibilis aliis . nam tertia est incompossibilis duabus primis . ❡ Uel breuius dic ꝙ ad possibilitatem requiritur ꝙ quelibet pars principalis sit possibilis ⁊ una pars principalis non sit incompossibilis alteri . modo quelibet copulatiua habet tantum duas partes principales licet plures sint ꝑtiales In proposito una pars principalis non est compossibilis alteri ideo non ē possibilis ista copulatiua ❡ Ad confirmationem dicitur ꝙ ista ē possibilis . ⁊ cum dicis . 2ª ps ē impossibilis . negatur . ad probationem cum dicitur li homo supponit . supponit n. pro presentibus sed impossibile ē ꝙ anticristus sit homo qui ē . immo ē possibile ꝙ anticristus sit homo qui est . ⁊ cum tu facis consequentiam descendendo sub illo termino homo ⁊ isti sunt omnes homines ergo anticristus ē iste homo . consequentia ē bona . concedo . ⁊ consequens ē impossibile . concedo . ergo antecedens ē impossibile ; cōcedo . ⁊ cum tu dicis non pro 2ª parte ergo pro prima parte . nego consequentiam qꝛ licet quelibet pars antecedentis sit possibilis tamen una ē incompossibilis alteri . nō eiꝫ stat simul in ueritate ꝙ anticristus sit homo ⁊ isti sunt omnes homines demonstrando existentes ❡ Et si arguis . contra . Anticristus ē homo qui ē ⁊ non sunt nisi isti homines demonstrando presentes ergo anticristus ē hic uel hic . concedo consequentiam sed antecedens pro prima parte ē fl'm licꝫ sit possibile quia dato ꝙ non sint nisi isti homines demonstrando existētes adhuc ē possibile ꝙ anticristus sit unus homo existens qui nec sit ille nec ille .

❡ Ad 5m dicitur ꝙ regula intelligit de copulatiua affirmatiua ⁊ non negatiua . Ad confirmationem concedo consequentiam ⁊ consequens quia copulatiua non sufficiēter diuiditur per necessarium ⁊ contingens cū aliqua sit impossibilis .

❡ Utrum diffiº disiue cū spēbꝰ sit bn̄ data .

CONTRA DIFFINITIONEM Disiunctiue arguitur sic Nota disiunctionis disiūgit idest separat ea inter que cadit ergo non ꝯiungit

ea . consequentia tenet ⁊ antecedens pbat
quia proprium note disiunctionis ē disiun
gere ¶ Ad hoc forte diceres ut dicit dona/
tus ꝙ nota disiunctionis coniungit uoces
disiungit tamen sensum idest significatum
⁊ non inconuenit ꝙ unum ⁊ idem coniūgat
⁊ disiungat respectu diuersorum ¶ Cōtra
hoc arguitur ⁊ adduco rationem auctoris
modorum significandi qui iprobat dona/
tum que talis est Coniunctio coniūgit que
per se construitur sed coniunctio non solū
construitur cum uocibus sed etiā construit
cum dictionibus idest agregatis ex uoce et
significato ⁊ modus significandi ergo con
iunctio disiūctia dictiōēs coniūgit .i. uoces ⁊
significata siue uoces per sigta coniūgit .
¶ 2° contra affirmatiuam ⁊ negatiuā ueit
argumentum factum contra alias species
ipotheticarum specialiter tamen arguitur
sic . Ista ē negatiua tu non es homo uel tu
non es asinus ⁊ tamen nota disiunctionis
non negatur ergo ⁊c . consequenta nota cū
minori . maior probatur quia facio istam
consequentiam non tu es homo ⁊ tu es asi
nus ergo tu non es homo uel tu nō es asi⁹
consequentia ē bona quia equiualet huic cū
contradictorium copulatiue affirmatiue de
tur duobus modis . aut per negationem
precedenten aut per disiunctiuam factam
de ptibus oppositis ⁊ ātecedēs ē pure nega
tiuū quia ē una copulatia negatia ergo con
sequens ē pure negatiuū . tenet ꝯsequentia
per undecimam regulam Strodi que dicit
Si aliqua consequentia ē bona ⁊ ātecedens
ē pure negatiuū ergo ꝯñs ē pure negatiuū.
¶ 3° contra ueritatem ⁊ falsitatem sic ar/
gumento magistri ¶ Disiunctiua ista ē fl'a
Omnes homines sunt asini uel homines ⁊
asini sunt asini ⁊ tamen una pars ē uera g
⁊c . consequentia nota . maior probat q2
quelibꝫ pars principalis ē falsa . prima ho
mines sunt asini . 2ª homines ⁊ asini sunt
asini . minor probatur quia quelibꝫ illarū
est uera omnes homines sunt asini uel ho/
mines . ⁊ alia asini sunt asini ergo ⁊c ¶
Confirmatur quia disiunctiua que habet
ambas partes ueras ē falsa ut ista tu es hō
uel tu es animal ergo regule false . ꝯñtia
tenet . antecedens probatur sic Illa oratio
est falsa que significat sicut non est sed ista
designata ē huiusmodi ergo ⁊c . consequen
tia nota cum maiori per phylosophum in
predicamento substantie dicētem ꝙ ex eo ꝙ
res ē uel non ē oratio dicitur uera uel falsa
minor probatur quia ista disiunctiua signi
ficat significata uocum quas coniungit eē
sepabilia ⁊ non sunt separata ergo signifi
cat sicut non ē . Confirmatur auctoritate
Boecii di. Coniunctio disiunctiua ea inter
que cadit simul esse non permittit .
¶ 4° contra possibilitatem ⁊ impossibili/
tatem ⁊ arguitur argumento magistri Ista
disiunctiua ē impossibilis contingenter tu
es uel tu non es supposito ꝙ aduerbium de
terminet totum ⁊ tamen quelibꝫ eius pars
ē possibilis ergo ⁊c . consequentia tenet .
prima pars antecedentis probatur q2 suuꝫ
contradictorium ē necessarium scilꝫ neces/
sario tu es uel tu non es . 2ª pars patet q2
quelibꝫ illarum ē possibilis tu es uel tu nō
es ¶ Confirmatur quia ista ē possibilis ꝺꝫ
magistrum in exemplificando homo ē asi⁹
uel anticristus ē ⁊ tamen nulla pars ē possi
bilis ; de prima manifestum ē . de 2ª pbat
ut in questione precedenti . quia tunc esset
possibile ꝙ anticristus esset aliqd quod est
sed impossibile ē ꝙ anticristus sit aliqd qō
est quia si ista ē possibil' āticrist⁹ ē aliquid
quod ē ⁊ ista sunt omnia que sunt ergo pos
sibile ē ꝙ āticristus sit hoc uel hoc qō ē ⁊c .
quod ē impossibile ¶ 5° contra contingē/
tiam ⁊ necessitatem arguitur sic argumēto
magistri . Ista ē necessaria āticristus non ē
albus uel āticristus ē coloratus ⁊ tamē que
libꝫ pars ē contigens ⁊ nulla alteri repugt
ergo ⁊c . consequētia nota cum minori ma
ior probatur quia contradictorium ē ipossi
bile scilꝫ anticristus ē albus ⁊ anticristus ñ
ē coloratus .
¶ AD hec breuiter respondetur . Ad pᵐ
dicit auctor modorum significandi ꝙ con/
iunctio disiunctiua coniungit uoces ⁊ sigta
eo ꝙ semp extrema coniungit . diuidit tamē
ea respectu tertii . Unde cum dicitur sortes

95

uel plato currit illa coniūctio uel ꝯiungit
simul illa duo extrema scilicȝ sortem ꝛ pla/
tonem ꝛ tamen disiungit ea respectu tertii
quod ē currit ꝛ sic de aliis. patet ergo qua
liter coniungit ꝛ qualiter disiungit.
¶ Saluando donatum responde tu. ꝙ do/
natus intelligit ꝙ coniunctio disiunctiua
coniungit solum uoces respectu tertii. ꝛ dis/
iungit significata. Unde improbatio quā
facit auctor modorum significandi ē eius
declaratio ¶ Ad 2^{m} dicatur ut supra. Ad
confirmatiōēȝ negaſ maior. ad ꝓbatiōēm
cum tu facis illam consequentiam concedo
ꝛ cum dicis antecedens ē pure negatiuum
ergo ꝛ consequens. negatur hec ꝯsequen^{a}
Unde hec regula tenet solum in cathegori
cis in quibus affirmatiua ponit aliquid in
esse ꝛ negatia nō. in ipotheticis autē nō.
¶ Ad 3^{m} negatur ꝙ aliqua pars pricipalis
sit uera sed bene aliqua pars non principal'
est uera. unde una pars principalis ē que
precedit notam disiunctionis. ꝛ altera ps
principalis ē que sequitur notā disiūctiōis
Ad confirmationē negatur ātecedēs. ad ꝓ
bationem nego minorem scilȝ ꝙ tal' disiūc
tiua tu es homo uel tu es animal significet
sicut non est. ꝛ ad ꝓbationē significat sig/
ficata esse sepabilia ꝛ non sunt sepata ğ ꝛc
negatur ꝙ sigficet sigficata esse sepata sed
bene p modū sepationis significat illa.
Uel aliter dicatur ꝙ intelligitur in disiūc
tiua ꝓpria. que autē sit i^{a} uide ī sūmulis.
¶ Ad 4^{m} dicitur ꝙ intelligiſ de disiūctia
affirmatiua ipothetice ꝓbanda. non auteȝ
cathegorice qualiter ē in ꝓposito eo ꝙ que/
libȝ illarū contigenter tu es uel tu non es.
necessario rex sedet uel nullus rex sedet est
exponibl'r probanda sicut contingenter tu
es. necessario deus ē. Ad confirmationeȝ
dicitur ut supra ¶ Ad 5^{m} dicitur ꝙ i^{e} due
ꝑticule non sufficiunt sed altera requiritur
scilȝ contradictoria ꝑtium non repugnent
qualiter non est in proposito ideo argumē
tum non est contra regulam.

¶ Utrum predicabile ꝓprie sumptum di/
uidatur in quinqȝ tantum.

QONTRA Arguitur ꝙ nō sunt
nisi 4^{or} quia p̄dicatuȝ ꝛ p̄dicabile
idem sunt sed tantū 4^{or} sunt p̄ta ꝑ
ph̄m primo topicoꝝ. scilȝ genus diffinitio
ꝓpriū et accidēs ergo tantū 4^{or} sunt p̄bilia
¶ Item genus ꝛ accidēs ideȝ sunt qꝛ color
est genus ꝛ accidēs ergo remanēt tantū 4^{or}
¶ Item spēs ꝛ ꝓprium idē sunt qꝛ risibile ē
idē cū homīe. qꝛ si nō. esset spēs in p̄mēto
qualitatis ꝛ haberet aliquod ꝓpriū ꝛ illud
ꝓpriuȝ aliud ꝓpriuȝ ꝛ sic esset ꝓcessus in
infinitū qd nō ē dicendū ergo tm̄ 4^{or} sunt.
¶ Item p̄ita sunt deceȝ ꝛ quodlibȝ est p̄bile
ergo p̄bilia sunt deceȝ ergo non tātū q̄nqȝ
Hec 4^{or} sunt argumēta cōia. ¶ 2° pricipa/
liter sic p̄bile ꝛ ul'e idē sunt sed plura quiqȝ
sunt ul'ia ergo plura quiqȝ sunt p̄bl'ia ꝯn̄a
nota cū maiori. minor ꝓbaſ qꝛ singl'aria
sunt īfinita ergo ul'ia tenet ꝯn̄tia quia quot
modis diciſ unū oppōitoꝝ tot modis diciſ
ꝛ reliquū ꝑ ph̄m p̄mo topicoꝝ. sed singl'are
ꝛ ul'e sunt oppōita ergo quot modis diciſ
singulare tot modis diciſ ul'e. ¶ 3° sic In/
diuiduū ē ul'e qꝛ p̄tur de plurib^{9} ꝛ non est
aliqō istoꝝ quiqȝ ergo sunt plura quinqȝ.
Et si dicis ꝙ īdiuiduū pōt accipi dupliciter
scilȝ ꝓ eo quod denoiat ꝛ ꝓ eo quod signi/
ficat. p̄mo^{o} non p̄tur de plurib^{9}. 2° mō sic.
¶ Cōtra adhuc habeo intentū ꝙ capiendo ꝓ
eo qō sigficat p̄tur de plurib^{9} uniuoce. qꝛ
ueꝝ ē dicere hoc īdiuiduū ē īdiuiduū ꝛ hoc
īdiuiduū ē īdiuiduū ꝛ ita de aliis ꝛ nullus
istoꝝ quiqȝ ē qꝛ maxīe esset spēs ¶ Contra
oppōitū non p̄tur de oppōito sed hec itentio
spēs ꝛ hec iten^{o} īdiuiduū sunt itentiones op
posite ergo una nō p̄tur de alia ergo īdiui/
duum non ē sp̄es. ¶ 4° sic p̄ri in quid facit
duo ul'ia qꝛ aliud p̄tur de pl'ib^{9} differētib^{9}
spē ut gen^{9}. aliud uero de pl'ib^{9} differētib^{9}
nūero ut spēs. sic p̄ri in quale essenciale fa
ciet duo ul'ia. qꝛ unū erit qō p̄bitur ō plu
rib^{9} differētib^{9} spē ut dīa nō ꝯuertibilis cū
spē de qua assignaſ p̄ma diffi^{o} a porphyrio
ꝙ p̄tur de pl'ib^{9} differētib^{9} spē. ꝛ aliud erit
qō p̄bitur de pl'ib^{9} differētib^{9} nūero soluȝ
ꝛ illud erit dīa ꝯuertibilis. ꝛ sic erunt sex
ul'ia. ꝛ si negas silitudinē da ergo rōnem

diuersitatis quare p̃ri in quid ꝑ h° ꝙ didit in p̃ri de pl'ib° drñtib° spẽ ⁊ p̃ri de plibus differẽtib° nũo faciat duo ul'ia distĩcta. p̃ri uero i quale essenciale p hoc ꝙ diditur sil'r ñ facit duo ul'ia q: nõ sufficit negare si ,ppẽ q̇d sit f^a non ostẽdiẽ ut dicit ph̃s 8 topi. oꝝ 5^ac ch.1^a ẽ ul'e ⁊ nõ ẽ aliq̃ô istoꝝ .5. g̃ sunt plura q̃. 5. ꝯña nõ cũ maiori q: ẽ ñ° ũiuoc° p̃bil' õ pl'ib° ⁊c. ⁊ mior ,pbaẽ .8. ꝙ non sit aliq̃ô istoꝝ. 5. q: ul'e cõe istis. 5. diffi^r sic ab Alberto i p̃bilib° Ul'e ẽ nata simplex sua simplicitate ꝯicabil' pl'ib° sed chi^a nõ ẽ h°^t g ⁊c. 6° ul'e q̃ô ẽ cõe istis. 5. ẽ ul'e q: p̃tur de istis. 5. ꝑ candẽ rõ3 q: ꝑ ut ti° ũiuoc° p̃bil' õ pl'ib° ⁊ tñ nõ ẽ a liq̃ô istoꝝ. 5. q: nũc esset magis cõe 2^u sui ip̃i° ⁊ 2^u alioꝝ ut pat3 in/ telligẽti ergo ⁊c.

¶ AD hec breuiẽ rñdeẽ Ad p^m õ: ꝙ ph̃s lo^r so^m de p̃tis quesitis i ,pblẽmatib° scibilib° sicut ẽ gen° diffi° ,pp^m ⁊ ac^s. Porphi° aũt g̃ñalius lo^r. sed dices quare ph̃s nõ posuit i p° top. dĩa3 ,p p̃dicato. dicendũ ẽ ꝙ cũ p̃tio dĩe sit s̃balis ⁊ i pl° se habeat sicut gen° ideo ip̃a3 dĩam nõ po/ suit diuersam a g̃ñe. q: cũ sit g̃ñal' cu3 g̃ñe ordinãda ẽ ut dicit ph̃s ibidem ¶ Ad 2^m dicĩ ꝙ idẽ non ẽ gen° ⁊ accidẽs 2^u eiusdem ideo gen° ⁊ ac^s distigunẽ formaliter ¶ Ad 3^m õ: ꝙ risibile nõ ẽ idẽ cũ hoie ⁊ l3 risibile sit i p̃nto qualitatis nego ꝙ hẽat ,p,priũ. l3 ei3 ul'r que3 spẽs p̃nti s̃be hẽat aliq̃ô ,ppriũ nõ tñ quelib3 spẽs accñtis ¶ Ad 4^m dicĩ ꝙ oĩa p̃ata ꝯtineẽ s̃b uno ul'i. s. s̃b g̃ne. Unde dico ꝙ tantũ sunt. 5. itentiões 2^e ul'es ñ sũt coincidẽtes i denoiatione. s. gen° spẽs dĩa ,ppriũ ⁊ accñs. ¶ Ad 2^m pricipale negatur minor. ad ,pbationẽ negaẽ hec ꝯña. singu/ laria sunt ifinita g̃ ul'ia. ⁊ ad ,pbationẽ cũ dicĩ quot modis õ: unũ oppõitoꝝ tot mo/ dis õ: reliq̃^m. dicit Scot° i p̃bilib° ꝙ hab3 itelligi sic ꝙ quot sunt sig̃ta unius oppositi tot sunt sig̃ficata alteri° ꝑ^m omnẽ sig̃fi/ cationẽ altroꝝ ⁊ opponũtur. nõ autẽ quot su i p õit a i leo ñ ẽ ad ,ppo^m auctoritas Uel clari° dicĩ ꝙ ph̃s uult ꝙ si unũ op/ positorũ dicĩ multipl'r. i. equiuoce ⁊ aliud; mõ argumentũ non ẽ ad ,ppositũ ⁊ hoc ex/ presse dicit ph̃s i textu unde ipsu3 ⁊ iduat ph̃s h° ẽ in ꝯtrariis in ꝯtradictoriis et in oppõitis ,puatiue. ¶ Ad 3^m dicitur sicut ibi Ad replicam cõcedo ꝙ idiuiduũ ,p eo quod sig̃ficat ẽ ul'e quia ẽ spẽs. ⁊ cũ dicis Oppo/ sitũ non p̃dicaẽ de oppõito. dicĩ ꝙ hec intẽ tio oppõita spẽs non p̃dicaẽ de 1^a intentione oppõita idiuiduũ ut quid sed ut mod°. un de idiuiduũ ⁊ spẽs ut quid sunt oppõita et ut modi. si autẽ unũ accipiatur ut quid et aliud ut modus non opponitur. Respõsio Scoti. Uel aliter ⁊ clari° ⁊ ꝑ^m Scotũ dicitur ꝙ i^a intẽtio 2ª idiuiduũ ꝯpata ad singularia que denoiat ut puta sortẽ ⁊ platonem oppõitur isti itentioni spẽs ⁊ sic non ẽ spẽs. cõpata autẽ ad illas intẽtiones 2as de q̇b° p̃dicaẽ in quid ut h° idiuiduũ illõ idiuiduũ nõ oppõitur spẽi ⁊ sic ẽ spẽs ¶ Ad 4^m dicĩ negãdo sil'itudinẽ. ⁊ cũ dicĩ da g̃ istantiã sil'itudinis. dicĩ ꝙ hec ẽ quia p̃ri in quid ñ facit duo ul'ia ꝑ q̃ô aliud p̃diceẽ de plurib° differẽtib° spẽ. aliud uero de pl'ib° differẽ tib° nũero. sed p hoc ꝙ unũ dicit q̇dditatẽ tota3 idiuidui ut spẽs. aliud uero ꝑtem ut gen°. sed p̃ri in quale essenciale nõ potest didi sic ut unũ dicat totã q̇ddidatẽ ⁊ altru3 ꝑtẽ q: nulla dĩa dicit totã q̇ddidatẽ sed quelib3 dicat ꝑtẽ. q: dĩa non icludit actu ge°. cui° s... nũ ẽ q: ge° non p̃tur õ dĩa 4° me^ce.

¶ Ad 5^m dicit Maro in suis passibus ꝙ li chime^a nõ ẽ p̃bile nisi ꝑ^m q̇d sicut unitas entis diminuti nõ ẽ nisi ꝑ^m quid ⁊ ꝑ ꝯñs n^e p̃tio ei° nisi ꝑ^m quid. ac si diceret ꝙ queda3 dicĩ esse spẽs uera quedã ficta; li chimera ẽ spẽs ficta. nõ aũt uera ut ,pbat argu^m. Uel aliter põt dici negãdo maiorẽ scil3 ꝙ li chimera sit ul'e. ⁊ ad ,pbatione3 negatur ꝙ sit tinin° uniuoc° ex quo non significat aliquam unã naturã uerã sed solum fictam ¶ Ad 6^m dicit Scot° ꝙ ul'e quod ẽ cõe ad ista ẽ gen° ad istas. 5. intẽtiones ⁊ ideo p̃tur in quid de illis. est tamen gen° p̃dicatione denominatiua ut quid ergo p̃dicatur de illẽ recipit aũt p̃tionẽ g̃ñis i. i mo i ¶ Uel al'r ꝑ^m uiã cõe3 negaẽ ꝙ li ul'e sit ul'e q: ẽ analogu3; p̃tur. n. ꝑ p̃° de g̃ñe ⁊ ꝑ p°teri° õ aliis.

¶ Utrũ diffi° g̃ñis sit bene data.

96

CONTRA. Primā ꝑticulā argui
tur argumēto magistri sic Corpꝰ
animatū ē genꝰ ⁊ tamē nō ē tīmus
uniuocꝰ ergo diffiº mala. ꝯñtia nota cum
maiori. minor ꝓbatur q: tīminꝰ uniuocꝰ ē
tīminꝰ simplex plura sigñificās ſᵐ eandē rōēȝ
sed li corpꝰ aīatum nō ē tīminꝰ simpˣ ġ ⁊c.
Cōfirmaᵗ quia li corpꝰ est genꝰ ad corrup
tibile ⁊ incorruptibile ⁊ tamē non p̄dicatur
de illis uniuoce quia nihil ē uniuocū corrup
tibili ⁊ icorruptibili ſᵐ cōmentatorem i de
sbstantia orbis. Item aīal ē genus ⁊ tamē
est tīminus equiuocus ſᵐ phm in caplo de
equiuocis di, animal ē equiuocū ad animal
uerū ⁊ ad aīal pictum quare ⁊c. ¶ 2º ar
guitur ꝙ genꝰ non p̄dicatur in quid quia
nihil p̄dicatur in quid de aliquo de quo p̄di
catur denoīatiue sed aliqd̄ genꝰ p̄dicatur de
nomiatiue de spē ergo aliqd̄ genꝰ nō p̄dicaᵗ
in quid de spē. ꝯsequētia nota cum maiori
minor ꝓbatur q: q̄ntitas p̄tur denoīatiue d̄
linea supficie corpe q: quelȝ istaꝝ ē uera liⁿ
ē q̄ta supficies ē q̄ta corpꝰ ē q̄tū ¶ 3º arʳ
ꝙ nō p̄dicaᵗ de pl'ibꝰ differētibꝰ spē q: genꝰ
pōt saluari i una spē ġ nō p̄dicaᵗ nisi de iⁿ.
ꝯsequētia nō añs ꝓbaᵗ q: i quocūq3 saluaᵗ
diffiº alicuiꝰ ⁊ ipsum diffinitū pōt saluari;
sed diffiº aīalis pōt saluari i soº hoīe exñte
si nō essent aīalia ġ ⁊ aīal pōt saluari i solo
hoīe ¶ Cōfirmaᵗ ꝑ phm i pº posterioꝝ in
caº de erroribꝰ circa ul'e di. ꝙ si sit uniuer
sale aliqd̄ qd̄ nō habeat nisi unā spēm ⁊ de
monstreᵗ passio de iⁿ spē tāq̄ de iº ul'i erit
error ġ uideᵗ phus uelle ꝙ aīal possit dari
genꝰ sb quo nō sit nisi una spēs. ¶ 5º ꝯtra
totā diffinitionē arguiᵗ Uniꝰ rei una ē dif
finiº. 6. top. sed ē diffiº gñis assigñta a Porᵒ
scilȝ Genꝰ ē illd̄ cui suppōitur spēs ergo iⁿ
nō erit eiꝰ diffiº ¶ Cōfirmaᵗ q: diffiº debet
dari ꝑ p̄ora ⁊ notiora 6º topicoꝝ. sed ista nō
ē ꝑ p̄ora q: p̄ri ē ꝓpriū cuiuslibȝ ul'is ut di
cit Porꝰ i coītatibꝰ. simil'r spēs nō ē prior
nec notior gñe q: correlatia sunt simul n̄a
⁊ sil' nota ⁊ sº pōiᵗ h̄ i diffinitiōe quare ⁊c.

¶ AD hec respondeᵗ ¶ Ad primuȝ dicit
magister ꝙ li corpꝰ aīatū non ē genus sed
uiuū capiēdo uiuū ꝓ uiuente composito ex
materia ⁊ forma. ⁊ si dicas. Porphirius
posuit corpus aīatum esse genus. dicitur
ꝙ caruit termio simplici ¶ Ad ꝯfirmatiōeȝ
dicit Gādeus in ꝓbilibus ꝙ genus ſᵐ phi
sicū p̄dicatur equiuoce. ſᵐ uero logicū uni
uoce Cuiꝰ ratio ē quia cum phẏsicꝰ sit arti
fex realis illud p̄dicatur uniuoce ſᵐ ipsuȝ.
quod p̄dicaᵗ ſᵐ rem ⁊ naturā unam. Illud
auteȝ p̄dicatur equiuoce quod ſᵐ diuersas
naturas p̄dicatur. cū modo genus p̄dicaᵗ
non ſᵐ naturam unam ergo p̄dicatur equi
uoce. Ideo phus dicit 7º physicoꝝ ꝙ i gñe
latēt equiuocationes ¶ Logicꝰ autē cum sit
artifex rationis dicit ea uniuoce p̄dicari que
ſᵐ unum conceptū rōnis predicatur de plu
ribus. genus autē ſᵐ unum cōceptū rōis
p̄dicatur de cūctis suis spēbus ideo uniuoce
dicitur p̄dicari. Uel aliter dicitur negādo
minorē scilȝ ꝙ li corpus non prediceᵗ uni
uoce. Et ad ꝓbationē cum dicitur nihil est
uniuocū corruptibili ⁊ icorruptibili ſᵐ cō
mentatorē. diciᵗ ꝙ ꝯñtia nō uult ꝑ hoc nō
esse uniuocū corruptibile ⁊ icorruptibile sȝ
ꝙ datis duobꝰ corpibꝰ quibº aliqd̄ ē uniuo
cum ⁊ ex aⁿ ꝑte datis duobꝰ aliis corpibꝰ
quoꝝ unū sit corruptibile ⁊ aliud icorrup
tibile quibꝰ etiā aliquid sic uniuocū magis
cōueniūt illa duo corruptibilia q̄ alia duo
quoꝝ unū ē corruptibile ⁊ aliud icorrupti
bile ad illud de aīali. Diciᵗ ꝙ li animal est
tīminus uniuocus ⁊ equiuocus ad aliud et
ad aliud compatū. Nam si ad hoīem et ad
asinū ꝯpetur ē terminꝰ uniuocꝰ; si uero ad
hominē uiuū ⁊ ad hominem pictum ē tīminꝰ
equiuocꝰ. cum autē genus sumatur in com
ꝑatione ad species ē uniuocus respectu illa
rum ⁊ non equiuoce licȝ respectu aliorum
possit esse equiuocus. ¶ Ad 2ᵐ principale
negatur minor. ad ꝓbationeȝ cum diciᵗ ꝙ
q̄ntitas p̄dicatur denoīatiue de spēbus. diciᵗ
ꝙ aliquid p̄ri denoīatiue pōt esse dupliciter
scilȝ stricte ⁊ large. ul' ꝓprie ⁊ cōiter. stricte
siue ꝓprie illud dicitur denoīatiue quod est
ꝯcretū accidētale predicās de aliquo accidē
taliter sicut albū de hoīe. Large uero et
cōiter omne cōcretū accidētale pōt dici predi
cari denoīatiue. Ad ꝓpositū ergo dico ꝙ

q̃titas nō predicaẗ ꝓprie denoīatiue de aᵃ
sua specie sed bene large q₂ dicendo linea ē
q̃ta ista ē falsa si itelligatur ꝙ li linea sit ha
bens q̃titatem tāq̄ accidens. si autem itel
ligitur ꝙ linea sit habēs ptes integ̃les ē ṽa
¶ Ad 3ᵐ nego cōsequentiam quicquid sit ō
illo ātecedente. Nam dato adhuc ꝙ genus
saluaretur in una specie adhuc ē predicabi'e
de plurib⁹ spēbus quia predicabile dicit ap
titudinē lic₃ non actu predicetur sicut spēs
est predicabilis de plurib⁹ indiuiduis dato
ꝙ non sint plura indiuidua ¶ Ad confir/
mationem patet simil'r ¶ Ad 4ᵐ dicitur
ꝙ unius rei uno modo cōsiderate una ē diffi
nitio sed diuersimode possunt esse plures
Porphyri⁹ considerauit genus in p̄ma dif
finitione in ordine ad spēm ꝓut spēs sbicit
ti. in 2ᵃ uero diffinitiōe ge⁹ i ordie ad spēs
ꝓut gen⁹ predicaẗ de illa ¶ Ad cōfirmatio
nem dicitur ꝙ phus loquitur de diffinitiōe
ꝓprie dicta. Ista autem ē descriptio que tñ
ē ꝑ notiora quia spēs ut terminus ad que₃
notior est genere ut termino a quo ⁊ p̃bile
quod est ꝓprium generis est etiam notius
genere quare ⁊c.

¶ Utrū diffinitio spēi sit bene data.

CONTRA PRIMAM Particulam arguitur sic scilic₃
ꝙ species non sit termin⁹ uni/
uocus ⁊ arguitur sic Sicut genus se habet
ad speciem ita species ad idiuiduum s₃ ge⁹
nō predicatur omnino uniuoce de suis spē
bus quia ꝺᵐ phm in 7° physicorum Ingñe
latent equiuocatiōes ergo nec species p̃tur
uniuoce de indiuiduis ¶ 2° contra 2ᵃᵐ p
ticulam non suppremus arguiẗ argumēto
magistri Quia hec pticula ponitur ut dif/
ferat species a genere generalissimo q₂ sba
est terminus uniuocus non suppremus ut
ꝓbabo ⁊ tamen est genus generalissimum
ergo ⁊c. consequētia nota cum minori. ma
ior probatur quia aliquis ē terminus sup̃
ipsam ut puta ens ergo non est suppremus

Confirmatur quia aut diffinitio magistri
est superflua aut diffinitio Porphirii ē di
minuta. quia Porphirius nō posuit li su/
premus. sed dixit Species est que predicaẗ
de pluribus differētibus numero ¶ 3° illa
pticula de pluribus differentibus numero
est superflua ergo diffinitio mala. cōsequē
tia tenet antecedens probatur sic Illa pti/
cula ponitur frustra per quam diffinitum
non differt ab aliquo a quo non differat ꝑ
particulas precedentes sed ista ē huiusmodi
ergo ⁊c. consequentia nota cum maiori et
minor patet de se. Confirmatur quia sine
illa particula diffinitio adhuc conuertitur
cum diffinito ergo frustra ponitur. conse/
quentia tenet ⁊ antecedens probatur quia
omnis terminus uniuocus non supremus
predicabilis in quid est species ⁊ econuerso
ergo ⁊c ¶ 4° sic Quandocūq₃ diffinitur
unum relatiuum ⁊ in diffinitione eius non
ponitur correlatiuum diffinitio ē male da/
ta sed hic diffinitur unum relatiuum scilic₃
species ⁊ non ponitur in eius diffinitione
correlatiuum scil₃ genus ergo diffinitio ei⁹
ē male data. consequentia nota cum mīori
maior ē de mente phi sexto topicorum dicē
tis Oportet autem non latere quoniā que
dam non ē aliter diffinire ut duplum dimi/
dio ⁊ quecūq₃ ad aliquid per se dicūtur Est
etiā de mente Porphirii in capl'o de spē di.
Nosce autē oportet quoniā genus ē alicui⁹
genus ⁊ spēs alicui⁹ ē spēs. iccirco necesse ē
in utroq₃ rōnibus utriusq₃ uti. ex quibus
habeẗ expresse ꝙ unum relatiuum diffiniẗ
ꝑ aliud. ¶ AD hec breuiter respondetur
Ad p̄mū diciẗ ꝙ similitudo non ē q̃tum ad
oia. Nam q̄uis currat q̃tū ad hoc ꝙ sicut
gen⁹ ē ul'e respectu spēi ita spēs ē ul'e respec
tu idiuidui. tamē in hoc ē dissil'itudo quia
gen⁹ in spēs diuiditur diuisione forme. species
uero diuiditur in idiuidua diuisione materie.
Ex hoc autē ꝓuenit ꝙ in genere nō ē uniuo
catio pfecta sicut i spē specialissima ¶ Uel
aliter ꝯcediẗ maior scil₃ sil'itudo ⁊ negatur
minor scil₃ ꝙ genus non p̄diceẗ uniuoce. et
ad phum 7° physicoꝝ dicitur ꝙ loquitur de
equiuocis large. stricte ei₃ equocū diciẗ qō

97

ꝫm diuersas ⁊ nõ ꝫm unam rõem pdicatur. Large uero Omne quod ꝫm diuersas rões pdicat. Similiter uniuocũ stricte dicit qȏ tantũ ꝫm unam rõnem predicat ⁊ nõ ꝫm diuersas. Large uero quod ꝫm unã ⁊ ꝫm diuersas. Hec est distictio magistri in primo posteriorum ¶ Ad 2m negat maior. ⁊ ad pbationẽ negat ista ꝯñtia aliq̇s termin⁹ est supra ergo non ẽ suprem⁹ sed q₂ p hoc ꝙ aliq̇s termin⁹ ẽ supra ipam non habet ꝙ aliq̇s termin⁹ sit supior ipsa sed solũ cõior. Sed debet argui sic. aliq̇s termin⁹ ẽ sup ipam in recta linea pdicamẽtali ergo non est supremus. consequẽtia tũc est bona sed negatur antecedẽs ¶ Ad confirmationem dicit ꝙ diffinitio magistri ẽ complectissima ⁊ oportet illam pticulam sbintelligere in diffinitione Porphirii q₂ aliter esset diminuta quoniã competeret generi generalissimo ut p₃ ȏ se. ¶ Ad 3m dicitur ꝙ illa ẽ una ps tota simlr pdicabilis in quid de plribus differẽtib⁹ numero. ꝙ si de plrib⁹ differẽtib⁹ nũero non esset alia pticla a pcedẽte scil₃ pdicabilis in qḋ. frustra poneret ⁊ argumentũ ꝯcluder₃ ⁊ ꝙ sit alia pticula patet q₂ contrahit pcedẽtem scil₃ pdicabilis in quid que in pl⁹ se habet absolute q₂ omne predicabile in qḋ est predicabile de pluribus differentib⁹ nũero ⁊ non econtra ¶ Ad confirmationem dicit sine illa pticula diffinitio conuertitur ergo frustra ponitur. negatur consequentia q₂ illa pticla non ponitur ut diffinitũ differat ab aliquibus a quibus non differat p pcedentes sed ponitur ad declarandu₃ magis illam pticulam predicabilis i quid q₂ dato ꝙ sciretur ꝙ species esset ẽminus uniuocus non supremus predicabilis de pluribus in quid ¶ Adhuc posset eẽ dubiũ de quib⁹ predicatur ⁊ ideo addit de pluribus differentibus numero. ⁊ ita est tota una particula simul predicabilis in quid de pluribus differentibus numero. ¶ Ad 4m dicitur ꝙ in ista diffinitione subintelligitur correlatiuũ scil₃ genus quia quod ẽ terminus non supremus predicabilis in quid de pluribus differentibus numero intelligitur esse positum sub genere ¶ Uel aliter ꝙ species dr relatiue ad genus. ⁊ ideo necesse est aliam diffinitionem dari de ea ut comparatur ad genus scil₃ Species ẽ que ponitur sub assignato genere. Aliam autem per compões quam habet ad indiuidua. non ꝫm quam genus ẽ quia sic negat Porphirius extrẽa habere duas habitudines i capitulo de spẽ sed ꝫm quam ẽ species ideo necesse ẽ habere aliam diffinitionem in comparationem ad indiuidua.

¶ Utrũ diffinitio dr̃e sit bene data.

QUARTA ET Primo Arguit ꝙ differentia non sit termin⁹ uniuocus argumento magistri Quia rationale ẽ differentia ⁊ tamen non est terminus uniuocus ergo ⁊c. consequẽtia nota cum maiori. minor probatur q₂ rõnale significat hominẽ ⁊ angelũ diuersis rõib⁹ quia significat hominẽ rõne qua sensitiuũ ⁊ intellectiuũ ⁊ significat angelũ qua intellectiuũ solum. Confirmat quia terminus uniuocus ẽ termin⁹ simplex significãs plra ꝫm eandem diffinitionẽ sed differentia non habet diffinitionẽ quia tunc haberet dr̃am ⁊ sic esset pcessus in ĩfinitũ quod est falsu₃ ergo differentia non ẽ termin⁹ uniuocus. ¶ 2o arguitur ꝙ differentia non predicat in quale quia si differentia predicet i quale ergo ⁊ diffinitio. consequẽs ẽ falsum ut p₃ quia diffinitio predicat in quid. ꝯsequẽtia pbatur quia unũquodq₃ magis denoiat ab actu ꝙ̃ a potẽtia 2o phẏsicoꝝ ⁊ 9o metaphẏsice. sed diffini⁹ ẽ compõita ex gñe ⁊ dr̃a quoru₃ gen⁹ ẽ ut materia dr̃a uero ut forma ⁊ actu ergo diffio recipit pdicationẽ ⁊ modũ pdicãdi a dr̃a que p te pdicatur i quale ergo ⁊ diffinitio. Cõfirmat q₂ si dr̃a pdicet i quale ipsa esset qualitas. ꝯñs ẽ flm. q₂ qualitas ẽ posterior sba. dr̃a uero ẽ prior spẽ. ꝯña pbat quia mod⁹ pdicandi sumit a modo essendi. Mod⁹ ei₃ ꝯsequitur rem cui⁹ ẽ mod⁹ ⁊ sic si dr̃a pdicetur i quale haberet modũ essendi qualitatis. Cõfirmat 2o q₂ quid dicit a quiditate

sed cū dr̄a dicat q̄dditatē ei⁹ cui⁹ ē g̊ p̄tur ī
quid ¶ Confirmatur 3° quia phus dicit in
2° posteriorum . Oportet predicata in quid
sumere in diffinitione sed cum differentia
sumatur in diffinitiōe g̊ p̄tur in quid.

¶ AD hec breuiter respondetur. Ad pri
mum respondet magister negando minorē
Ad probationem cum dicitur rationale di/
citur de homine ⁊ angelo diuersis ratōib⁹
Dicitur ꝙ rationale ut ē differentia homīs
non dicitur de angelo ⁊ tale rationale soli
homini competit ⁊ est idem ꝙ uti ratione cū
discursu. sumendo autem rationale pro eo
quod est uti ratione non est differentia ali/
qua sed ē nomen equiuocum. Burleus ue
ro diceret ꝙ rōnale ē differentia hominis ⁊
angeli ⁊ negaret ꝙ expectat homini ⁊ ange
lo diuersis rationibus. immo una ratione
cōmuni que ē uti ratione. Prima respōsio
melior ¶ Ad confirmatiōem cum dicitur ꝙ
terminus uniuocus est terminus simplex
significans plura s̄m eandem diffinitiōem
per diffinitionem intelligitur cōcept⁹ equa
liter competens suis inferioribus ⁊ sic dif
ferentia habet diffinitiōem. non tamē dr̄a
habet diffinitionē ꝓprie dictā que ē p gen⁹
⁊ differētiā ¶ Ad 2ᵐ negatur cōsequentia
ad probatiōem cōcedo ꝙ si diffinitio accipe
ret suū modum p̄dicandi ab aliqua suarū
ptium ꝙ acciperet a differētia sed a nullo ac
cipit sicut nec species sed ex se habet p mo/
dum predicandi in quid quia explicat totā
quidditatem speciei. sicut ergo species pre/
dicatur in quid ita diffinitio. differētia uero
predicatur in quale quia habet modū qua
litatis cum determinet genus. species uero
⁊ genus predicantur in quid cum se habeāt
per modum determinatorum ¶ Ad confir
mationem primam conceditur ꝙ differētia
ē qualitas ut dicit phylosophus 7° methaᶜᵉ
non tamen accipiendo qualitatem ut ē unū
generalissimum predicamenti qualitatis;
sed equiuoce ut forma. qualitas ⁊ act⁹ sūt
idem in transcendenti ¶ Uel aliter dicitur
negando consequentiam illam: predicatur
in quale ergo ē qualitas quia non predica
tur in quale quia sit qualitas sed q̄ habet
modum qualitatis. sed cum dicit̄ modus
qualitatis non sequitur nisi qualitatem ne
gatur de quocūq̄ quia determinare aliq̄d
est modus qualitatis ⁊ competens etiā ali/
quibus substantiis sed modus ꝓprius qua
litatis non competit substantiis ¶ Ad 2ᵃᵐ
confirmationem dicitur ꝙ ad predicandū
in quid non sufficit ꝙ dicat quid sed p mo/
dum quid. differentia autem dicit quid ut
puta essentiam sed per modum determinā
tis et non determinati. siue s̄m alios per
modum informantis ⁊ non per modum s̄b
sistentis ⁊ sic non dicit per modum quid.
¶ Ad 3ᵃᵐ cōfirmationem dicitur ꝙ predi/
catum in quid dupliciter potest dici. uno°
quia per eum soluitur questio facta p quid
⁊ sic genus ⁊ species dicuntur predicata in
quid. alio modo quia ptinent ad quiddita
tem. phs loquitur 2ᵒᵒ ⁊ non primo modo.
Uel aliter dicitur ꝙ oportet predicata in
quid sūmi in diffinitione. quia omne supi⁹
pōitur in diffinitiōe sui inferioris. non tn̄
omne qd̄ pōit̄ i diffinitiōe ē p̄tū ī quid.

¶ Utrū diffinitio ꝓprii sit bene data.

CONTRA Primam pticulā Ar
guitur sic Esse natum sentire est
ꝓpriū animalis ⁊ tamen non ē ter
minus uniuocus ergo ⁊c. ɔn̄a nota cū ma
iori. minor ꝓbatur p phm in .5°. topicoꝝ
ubi dicit ꝙ illud quod multipliciter dicitur
non pōt assignari ꝓpriū alicui⁹ ut natū sen
tire non ē ꝓpriū animalis q̄ sentire dicitur
multiplicit̄. uno mō sensum habere. alio°
sensu uti ¶ Confirmat̄ q̄ animal disciplie
susceptibile ē ꝓpriū homīs ⁊ tamē non ē ter
minus uniuocus ergo ⁊c. ɔn̄tia nota cum
miori. q̄ t̄min⁹ uniuoc⁹ ē t̄in⁹ simplex. h°
autē s. aial disciplie susceptibile nō ē t̄min⁹
simplex sed agregatū ex gn̄e ⁊ ꝓprio. ma/
ior ꝓbatur p phm in .5°. topicorū ubi dicit
ꝙ si nō ponat̄ gen⁹ in assignādo ꝓpriū nō
recte assignat̄. ut si ꝓpriū aialis assignat̄
aiam habere. male assignatur. bene autē

98

ñ dicatur ꝓpriũ, ꝓpriũ ē hominis animal
disciplie susceptibile. ¶ 2° cõtra 2ᵃᵐ ꝑticulã
arguit sic argumẽto magistri. Risibile ē ꝓ/
priũ ⁊ tamẽ nõ ꝑdicat de plꝭibus ↄuertibilit
ergo ⁊c. ↄñtia nota cum maiori. minor
ꝓbat q: risibile ꝑtur de sorte ⁊ platõe ⁊ de
nullo illoꝝ ↄuertibiliter ut patꝫ. ¶ Cõfir/
matur q: risible ē ꝓpriũ ğ nõ ē cõe tꝫ ↄñtia
q: cõe ⁊ ꝓpriũ sunt oppõita. tũc ultra nõ ē
cõe ğ nõ ꝑtur de plꝭibus. tenꝫ ↄñtia q: ex
oppõito ↄñtis seqtur oᵐ añtis. sequit non
ꝑtur de plꝭibus ğ ē cõe q: nihil ꝑtur ẟ pluri
bus nisi cõe. 3° ↄ totã diffinitiõeꝫ arguit
sic. Leuissiᵐ ē tīn⁹ uniuoc⁹ ꝓbil' i quale ac
cidẽtl'e ↄuertibl'r ẟ igne ⁊ tñ non ē e⁹ ꝓpuꝫ
ğ diffi° mala. ↄña tꝫ q: alicui ↄpetit diffi°
cui nõ ↄpetit diffinitũ. ⁊ aᵒʳ ē nõ. bᵒʳ ꝓbat
q: qõ ꝑ suphabũdãtiã ẟ: nõ ē ꝓpriũ alicui⁹
ut dicit phs i. 5° top. ⁊ dicit phs hoc exᵐ q
leuissiᵐ ẟ: ꝑ suphabũdãtiã ideo nõ ē ꝓpuꝫ
ignis. ¶ Cõfirmat sil'r de calidissimo quia
ꝑtur i quale accñtl'e ↄuertibl'e ẟ igne et tñ
nõ ē ei⁹ ꝓpriũ ex quo ꝑ superhabundantiã
dicitur quare ⁊c.

¶ AD Hec breuit respõdet. Ad ꝑmũ ↄce
do maiorẽ. s. q eẽ natũ sentire ē ꝓpuꝫ aialis
put eẽ natũ sentire ē idẽ q sensible. ⁊ nego
miorẽ q nõ sit tīn⁹ uniuoc⁹. ¶ Ad ꝓbationẽ
cũ ẟ: Illõ qõ multipl'r ẟ: nõ ē ꝓpriũ alic⁹
ↄcedo. ⁊ cũ dicis sentire dicit multipl'r ꝭᵐ
phm: Dicit q eẽ natũ sentire põt accipi du
plicit. uno° ut ē idẽ q sensibile ⁊ sic non ẟ:
multipl'r. sed uno°. s. ut ē aptũ natũ uti sen
su. alio° ut ē cõ: signs ista duo. s. uti sensu
uel habere sensum ⁊ sic ē equiuocũ ⁊ nõ pro
prium. ¶ Ad ↄfirmationẽ negat maior. Ad
ꝓbationẽ cuꝫ ẟ: phs dic q si nõ pona' gen⁹
in assigan° ꝓpum nõ recte assignat. ẟr q ꝑ
ꝓpriũ phs intelligit descriptõem que ꝑfici
tur ꝑ ipm ꝓpriũ. unõ uult ẟĩe phs q si nõ
ponat gen⁹ in assignan° ꝓpꝫ. i. descriptões
que dant ꝑ ꝓpriũ nõ recte assignant: Forte
dicẽs ↄ q: in 4° top. agit tm̃ de ꝓprio. in 6°
uero agit de diffinitõe. ğ ꝑ ꝓpriũ illic non
põt intelligi descriptio. negat ↄña. q: in 6°
agit de diffinitõe qdditatia que dat ꝑ gen⁹
⁊ differentiã. in 5° uero cũ detminet de ꝓpo

ex ↄsequẽti põt etiaꝫ aliqd de ẟscriptõe dicẽ
que ꝑficit ꝑ gen⁹ ⁊ ꝓpriũ. Hec Rño nõ pls
qr ↄfundit libros phi. iõ ẟĩem al'r. s. q phs
in 5° top. ponit locos q faciũt ad entitatẽ ꝓ
prii. ⁊ ponit ẽt locos q faciunt ad bonitatẽ
doctrie habẽde de ꝓprio. ⁊ h dcm̃ allegatũ
est in locis q faciũt ad doctrinã. ⁊ nõ uult
aliud dicẽ phs nisi q in assignãdo ꝓpriũ ꝑ
meliorẽ doctrinã cũ sit accñs ⁊ accñtis sit i/
herẽ alteri. ⁊ iõ ut bñ cognoscat illõ cui ihe
ret addit gen⁹ nõ tñ quo ad entitatẽ ꝓprii.
Hãc puto fuisse itentõeꝫ phi ut pꝫ legẽti li
bros top. ¶ Ad 2ᵐ rñdet magr̃ q li ↄuerti
tur ñ respicit li plꝭibus sꝫ illud rõne cuius
de plꝭibus ꝑtur ut sbiectũ qõ est ille tmin⁹
hõ cũ quo ↄuertit li risibl'e. unde iᵃ ↄᵃ nõ
uꝫ li risibl'e ꝑt ẟ sor. ⁊ pl'oe ⁊ ñ ↄuertit cõ iᵃ
igit ñ ↄuertit. arʳ. n. ab infeʳⁱ ad suũ supius
negatiõe ꝑpõita. ¶ Ad ↄfirᵉᵐ nego pᵃᵐ ↄᵃᵐ
. s. li risibl'e ē ꝓpuꝫ ğ ñ ē cõe ⁊ cũ ꝓbas quia
ꝓpuꝫ ⁊ cõe sũt oppõita. ne° q: nᵃᵐ oppõem
hñt q: nᶜ ↄriã nᶜ ↄdicᵃᵐ nᶜ rl'tiaꝫ nᶜ ꝑuatiaꝫ
ↄce° tñ q sũt oppõita large loquẽdo ẟ oppo
sitiõe q: sũt ipugnᵃ 2ᵘ uni⁹ ⁊ eiusdẽ q: ali/
qd ñ ē cõe ⁊ ꝓpuꝫ 2ᵘ eiusdẽ. ⁊ ideo ẟ° q ri/
sibl'e ē ꝓpũ hois. ē aũt cõe singl'ib⁹ hoib⁹ ⁊
sic ē ꝓpũ ⁊ cõe 2ᵘ diꝯsoꝝ. ¶ Ad 3ᵐ qõ diffi
cultatẽ hẽt ꝓpt auctoritatẽ phi di. q illõ qõ
ꝑ suphñdãtiã ẟ: ñ ē alic⁹ ꝓpũ. ẟ: q leuissi
mũ põt 2ʳ ↄsiderari. u°° ut dicat q ē illõ q ē
aptũ natũ hẽ ultiᵐ ğduꝫ latitu'° leuitatis
pũ 2ᵘ ğuitatis ut. s. a°° ẟ: leuissiᵐ qõcũqꝫ
excedit aᵃ corʳᵃ ꝭ leuitatẽ q̃cũꝫ leuitatẽ hãt
unʳ°° si ñ eẽt igs adhᶜ eẽt aliqõ leuissiᵐ q:
aer excedẽt oᵃ corᵃ ꝭ leuitatẽ ñ tñ eẽt leuis/
siᵐ p°° q: aer ñ ē apt⁹ nat⁹ hẽ leuitatẽ ut. s
sꝫ soᵐ igs. Ad ꝓpoᵐ q si leuissiᵐ caʳ p°° ē
ꝓpũ igs ⁊ ige corrupto ñ ↄpetit alti. 2° ꝯo
mõ ñ ē ꝓpũ igs q: adhᶜ alti ↄpetit ut puta
aeri corrupto ige. ⁊ cũ ẟ: q ꝑ suphñdãtiaꝫ
ẟ: ñ ē ꝓpũ alic⁹. ẟ: q iteʳ sic q illõ q ẟ: ꝑ
suphñdãtiã ad aᵃ ñ ẟtian° ẽtũ ğdũ ñ ē ꝓpũ
sicut leuissiᵐ. ꝓ 2°° q: corrupto sbo cui as/
sigt eẽ ꝓpũ adhᶜ ↄpetit alti ⁊ h° uoluit phs
i textu si aũt ẟtiat ẽtũ ğdũ põt eẽ ꝓpuꝫ ut
leuissiᵐ p°° q: tc corrupto sbo c⁹ erat ꝓpuꝫ
ñ ãpli⁹ ↄpetit alti hãc rõeꝫ elicio quare uide
ipaꝫ. Ad ↄfirᵉᵐ ẟ: ↄsimiliter.

¶ Utrū diffini° accñtis sit bene data.

CONTRA Albū ē accidens ⁊ tñ nō est ťminus uniuocus ergo dif finitio mala. ꝯñtia tenet cū maiori. minor ꝓbat quia ťminus uniuocus p̄dicaṫ ƀm unū nomē ⁊ ƀm unaꝫ rōeꝫ ꝑ phꝫ in āteꝑ̄dicamētis capl'o de equiocis sed albm nō p̄dicaṫ ƀm rōem ꝑ phm in p̄dicamēto sbe dicētem ꝙ eorū que sunt in sbiecto i pl'ibus neqꝫ nomē neqꝫ ratio p̄dicabiṫ. In aliqb' uero nomē nihil ꝓhibet p̄dicari. rōeꝫ uero impossibile ē p̄dicari ut albū cū in subiecto sit in corpore p̄dicabitur de sbiecto. dicitur eīꝫ corp' albū. ratio uero albi nūꝙ̄ de corpore p̄dicabiṫ. Ista sunt uerba formalia phi ex quib' expresse patet ꝙ albū nō p̄dicatur ƀm rōem. Confirmaṫ quia li album nō sit ťminus uniuocus quia ƀm phm i p° topicoꝝ ubi declarat 2m instrumētū sillogismi dialetici ꝙ ē distinctio multiplicis dicit ꝙ si unū cōtrariū multipliciter dicitur ⁊ aliud ⁊ dat exēplū ꝙ albū diciṫ multipliciṫ quia de re alba ⁊ de colore albo ¶ 2° sic nō quodlibꝫ accidēs p̄dicaṫ in quale essenciale respectu sbiecti ergo diffinitio mala. ꝯñtia tenet. añs ꝓbaṫ quia aliquod accidēs p̄dicatur in q̄ntū quia ad iterrogationē factā ꝑ q̄ntū de aliquo ꝯuenienter respōdeṫ ꝑ illud ut ꝑ bicubitū tricubitū ⁊ similia. Confirmatur quia res p̄dicamenti accñtis taliter p̄dicaṫ de sba. qualiter ꝑ illam solniṫ qō ō sba ⁊ nō aliter sed ꝑ q̄ntitatē soluiṫ questio de sba ꝑ quā queriṫ q̄nta ē sba ergo q̄ntitas p̄dicabiṫ in q̄ntum. ⁊ cū nō soluaṫ questio ꝑ quā queriṫ qualis ē sba. qualitas nō p̄biṫ in quale. Et sil'r ꝑ alia p̄dicamenta soluiṫ questio facta de sba ꝑ q̄ño uel qualiter ut qualiter sꝫ habꝫ sortes diciṫ agit uel patiṫ uel sedet ergo illa nō p̄dicaṫ in quale uel in qualiter ¶ Tertio cōtra totā diffinitioneꝫ arguiṫ argumēto magistri quia hec albedo ē accidēs ⁊ tamē nō ē ťminus uniuoc' p̄bilis de pl'ibus ⁊c̄. ꝯñtia tenꝫ qꝛ alicui ꝯpetit diffinitū cui nō ꝯpetit diffinitio. maior nota ⁊ minor ꝓbaṫ ꝑ phm i p̄ntis qꝛ sigre de nullo p̄tur ⁊ ꝑ porphym dicentē ꝙ sol ō se ipso p̄tur nō ergo p̄tur de pl'ib' ⁊ ꝑ ꝯñs non ē ťmin' uniuoc' quia ťmin' uniuoc' ē ťmin' simplex plura sigficās qualiter nō ē ťmin' singularis. Cōfirmaṫ quia in ista diffinitiōe nō poniṫ sbm accñtis ergo maª ꝯñtia tenꝫ ꝑ phm 7° methacᵉ dicentē ꝙ diffinitio accidētis datur ꝑ additamēta quia sbm pōitur in ei' diffinitiōe. cum ergo hic diffiniatur accidēs ⁊ nō pōaṫ sbm ĝ mala ¶ Cōfirmaṫ 2° qꝛ ista ē essencialis in 2° mō dicēdi ꝑ se sba ē accñtalis ƀm magistrū i 2co dicēdi ꝑ se ergo p̄tum ē accñs subiecti ponibilis in diffinitiōe eius. cū ergo diffiniaṫ hic accidēs ⁊ nō pōatur subiectū ergo diffiᵒ mala ¶ Ad hec breuiter respondetur Ad primū nego minorē ad ꝓbatiōeꝫ dicitur ꝙ cū phus dixit ꝙ albū non p̄tur ƀm rōem ꝑ rōem intelligit phus uerā rōem puta diffinitionē ex gñe ⁊ dīa quā albuꝫ non habet cū non sit ꝑ se in gñe ꝓpter duplex suū sigficare ⁊ tamē p̄tur uniuoce quia ƀm nomē ⁊ ƀm rōem idest ꝯceptum cōem pl'ibus siue etiā ƀm descriptiōem hec ē respōsio Burlei. ¶ Uel aliter diciṫ ꝙ cū phus dicit ꝙ album non p̄tur ƀm rōem itelligit ꝙ nō p̄dicatur essencialiter quia que sunt essencialia accidenti sunt accidētalia subiecto. non tamē negaret phus ꝙ albū nō p̄dicetur ƀm suam diffinitiōem qualiscūqꝫ sit illa. Hec ē responsio Alberti ¶ Uel aliter dicitur ƀm magistrū in p̄ntis suis ꝙ album non p̄tur ƀm diffinitiōem ei' rcālem sed bene p̄dicatur ƀm identitateꝫ uide in p̄ntis quelibꝫ hax. satisfacit ¶ Ad ꝯfirmatiōem diciṫ ꝙ li albū pōt accipi dupl'r. uno modo ut ē cōe ad album colore ⁊ ad albū in uoce. alio modo soluꝫ ut est in colore. ꝑmo° equocū ē 2° nō ⁊ sic accipitur cōmuniter in ꝓposito ¶ Ad 2m negaṫ añs. ad ꝓbatiōem negaṫ ꝯñtia cum diciṫ aliquod accñs p̄tur in q̄ntum ergo nō p̄tur in quale ⁊ rō ē quia cū p̄dicari i quale sumaṫ a modo rei ⁊ quodlibꝫ accñs habeat modū essendi qualitatis qꝛ habet modū denominātis ideo p̄tur in quale non obstante ꝙ aliquod accidēs habet alium modū specialem p̄ndi ¶ Ad ꝯfirmationem ꝯceditur maior ⁊ negaṫ minor ꝑ illa pte ꝙ ñ soluiṫ questio ꝑ q̄ntum quādo queritur qualis est

99

substātia p q̄titatē. unde quale duplicit̄ sumit̄ scil3 large ⁊ stricte Large sumptu3 ē trascendēs applicabile omnib⁹ p̄dicamenti Stricte uero soli p̄nto qualitatis ¶ pmo accipitur ⁊ nō 2° Hec ē respōsio magistri i° p̄dicamētis. Porphiri⁹ tamē i cōitatibus ponēs differētia3 inter genus ⁊ accn̄s dicit q̄ accidēs p̄dicatur i quale uel q̄uo se habeat puto dixisse ꝓpter respectia ¶ Ad 3m respōdet magister q̄ li accidēs potest sumi dupliciter scil3 large ꝓ omni t̄mino accidētali cōmuni uel discreto ⁊ sic nō sumitur in ꝓposito. alio modo ꝓ t̄mino accn̄tali cōi ⁊ sic diffinitur ad p̄sens. ⁊ s̄m istū modu3 patet q̄ iste t̄min⁹ discretus hec albedo nō ē t̄minus accn̄talis hoc ē plurib⁹ competēs accidētaliter ¶ Ad cōfirmatiōem dicit̄ q̄ accidens dupliciter capit̄ uno modo ut ē nomen pri^e impōnis ⁊ sic sig̃ficat natura3 ex̄ anim i s̄m q̄ ph̄us in 5° metha^{ce} diuidit ēs in s̄bam ⁊ accidēs. alio modo ut ē nomē 2^e impositiōis ⁊ sic dupliciter. uno modo ut est idem q̄ p̄tum nō s̄nciale non p se p̄ns uel nō cōuertibile cū s̄biecto. cū ergo dicit̄ q̄ diffinitio accidētis deb3 intelligi p additamētu3 quia p s̄biectū. dicitur q̄ ph̄us loquit̄ de accidēti p̄mo mō ut ē nomē p̄me impositiōis ⁊ nō 2^e. hic autē diffinit̄ ut est 2^e impōnis quare ⁊c̄ ¶ Uel aliter dicit̄ q̄ q̄ōlibet accidēs deb3 diffiniri p s̄biectū uel explicite uel implicite ⁊ in ista diffinitiōe subintelligitur s̄biectū ⁊ detur intelligi p ea que ponūtur in ea nam ex hoc q̄ dicit p̄dicabl'is in quale accidētale nō ꝯuertibiliter datur intelligi s̄bm de quo p̄dicatur in quale accidentalit̄ ⁊ nō ꝯuertibilit̄r. Magister tamē in primo posterioꝝ. nō uult q̄ omne accn̄s diffiniat̄ p s̄bm sed solū omne accn̄s ꝯnotās s̄bm quare elige. pri^a respōsio magis pl3.

¶ Utrum diffinitio predicationis directe ⁊ indirecte sit bene data.

CONTRA Aliqua ē predicatio directa in qua tamen supius non p̄dicatur de inferiori sed equale d̄ equali ut dicendo equ⁹ ē hinnibilis g̃ diffi° ē mala ꝯntia tenet q2 diffini° cōuertitur cum diffinito. an̄s ꝓbat̄ auctoritate Porphirii in capl'o de specie dicēs. Opert3 ei3 equa d̄ equis p̄dicari aut maiora de minorib° ubi omnes expositores dicūt q̄ loquit̄ de p̄tiōe directa ¶ Confirmatur argumēto magr̄i quia seq̄tur q̄ aliqua ē p̄dicatio que non est directa nec indirecta ut dicendo homo ē hō aial ē animal quia nec inferius nec superi⁹ p̄dicatur ¶ 2° sic ⁊ querit̄ an ista risibile est homo sit directa uel indirecta ⁊ arguit̄ q̄ sit directa quia illa ē p̄dicatio directa i qua seruatur uera ratio p̄dicatiōis que ē q̄ illō quod p̄dicat̄ se habeat ut forma respectu eius quod s̄bicitur sed in ista seruatur uera ratio p̄dicatiōis ergo ē directa. ꝯsequentia nota cū maiori. minor ꝓbat̄ quia p̄tum se habet ut forma respectu s̄biecti q̄ō p̄tur q̄ quelib3 ps diffinitiōis se habet ut forma respectu diffiniti 7° metha^{ce} ⁊ 2° phisicorum sed risibile diffinit̄ p homie3 q2 ꝓpria passio diffinit̄ p s̄biectū p ph̄m i p° posteriorum in 2^{oo} dicēdi p se ergo ⁊c̄. Oppositum arguit̄ .s. q̄ sit indirecta quia p̄dicatū respectu s̄biecti se hab3 ut materia ergo ē indirecta. ꝯsequētia ten3 ⁊ an̄s ꝓbat̄ q2 s̄biec^m respectu ꝓprie passiōis ē sicut materia. ꝓpria uero passio sicut forma s3 ꝓpa passio s̄bicit̄ ⁊ s̄biectū eius p̄dicat̄ ergo p̄dicatū se hab3 ut materia ⁊ s̄biectum ut forma.

¶ Tertio sic ⁊ querit̄ an ista albū ē musicu3 sit directa uel indirecta ⁊ ꝓbat̄ p̄mo q̄ non sit directa quia hic nō seruat̄ uera rō p̄tiōis que ē q̄ illud quod s̄bicit̄ habeat rōem materie. illud uero quod p̄dicatur habeat rōnem forme. q̄ nō sit indirecta ꝓbat̄ tunc illa esset directa musicū ē albū p cōuersiōe3 simplicē ut patet in aliis inductiue consequens est falsum.

¶ Ad hec breuiter respondet̄ ¶ Ad primū dicit̄ q̄ magister nō loquit̄ de omni p̄tione directa sicut facit Porphiri⁹ sed solū de i^a que fit ex terminis qui sunt in recta linea p̄dicamētali ¶ Ad ꝯfirmationē ꝯcedit totū magister ¶ Ad 2^m dicit magister in 2° mō dicēdi p se cōtra Egidiū q̄ i^a risibile est hō ē directa ⁊ indirecta alio ⁊ alio° cōsiderata unde s̄biectū hab3 duplicē habitudine3 ad

accñs ppriū . uni put suscipit ipsum ꝛ sic habet rōem materie respectu illius . Aliam put ē ps diffinitiōis eius ꝛ sic habꝫ rōnem forme quia ptes diffinitionis sunt forme diffiniti 2° phisicoꝝ. 7° metha^ce. ista ergo risibile ē homo ē directa ꝯsiderando li homo ut ē ps diffinitionis risibilis . est aūt indirecta considerādo ut ē sbiectū eius. ¶ Sed quero ego a magistro an simpliciter siue absolute loquendo debet dici directa uel indirecta illa risibile est homo . Dicūt qdaꝫ ꝙ nec directa nec indirecta cū sit quasi ppō multiplex rōne p̄dicati quod pōt diuersimode ꝯsiderari ꝛ ad pbatiōeꝫ multiplicem non ē respōdendum unica respōsiōe sꝫ pluribus distinguēdo . Ego aūt dico ꝙ absolute dicēda indirecta ꝛ hec uolebat Egidi⁹ quod pbo sic Quādocūqꝫ aliquod nomen iportat plura quorū unū p prius ꝛ aliud p posterius absolute dictum debꝫ accipi p principali sed cum li homo duplicē habitudinem habeat respectu risibilis . una p quā est subiectum alia p quā ē ps diffinitionis quia habet ꝙ ē ps diffinitiōis p hoc ꝙ ē sbiectum ꝛ non ecōtra ergo absolute debet accipi s^m primā habitudinē sed s^m illā ē indirecta ideo simpliciter ꝛ absolute loquendo illa ē dicenda indirecta . ¶ Ad 3^m di. Egidius in primo posterioꝝ. ꝙ illa ē indirecta sed ad argumētū in oppositum quod facit magister cōtra ipsum scilꝫ si alia esset indirecta alia esset directa p ꝯuersiōem simplicē diceret Egidius negādo hanc cōsequētiam imo ē utraqꝫ indirecta cū in ulla uera rō p̄dicatiōis seruetur . Magister auteꝫ dicit ꝙ non ē directa nec indirecta . sed cōtra illa p̄dicatio nō ē directa ꝛ ē ergo ē non directa tenet ꝯñtia qꝛ a negatiua de p̄dicato finito ad affirmatiuā de p̄dicato infinito . ¶ Ad hoc argumentū dicendū ē tenēdo uiaꝫ magistri ꝙ illa p̄dicatio solū ē indirecta i qua ē ꝯuersus ordo extremoꝝ. scilꝫ in qua sbm habet rōem forme respectu p̄dicati ꝛ p̄tum rōem materie respectu sbiecti ꝛ tūc negatur ꝙ li indirecta sit t̄min⁹ puatiu⁹ . tenendo auteꝫ uiam Egidii que cēior ē dicēdū ꝙ ois ppō in qua nō seruatur uera rō p̄tionis ē indirecta quecūqꝫ . ꝛ argumētum cōcludit uerū s^m ipsuꝫ.

¶ Utrum diffinitiones p̄dicationis essencialis ꝛ accn̄talis sint bene date .

CONTRA Ista est essencialis homo ē risibilis inq̄tum ē p̄dica⁹ t̄minorum diuersorū p̄dicamētorum ergo diffinitiones male . ꝯñtia nō cuꝫ minori . maior pbatur quia p̄dicatio essencialis dicit̄ quādo p̄dicatur illud quod est essenciale sed risibile ē essenciale homini qꝛ fluit ab essentia eius ergo ꝛc . Confirmat̄ illa nō ē accidētalis ergo ē essencial̄ ꝯñtia tꝫ antecedēs pbat̄ quia illa ē p se in 2° modo dicendi p se ergo non ē accn̄talis . ¶ 2° sic aliqua ē p̄dicatio essencialis s^m diffinitionem 2^am que non ē essencialis s^m primā ergo altera diffinitio mala . ꝯñtia tenet . añs pbatur quia illa ē essencialis homo ē asinus sꝫ diffinitiōem 2^am quia ē p̄dicatio t̄minoruꝫ eiusdem p̄dicamēti ꝛ tamē non ē essencialis s^m p̄mam quia non ē p̄dicatio supioris de inferiori nec differētie de aliquo istorū nec ecōuerso ergo ꝛc . Confirmat̄ quia illa hō non ē animal non ē essencialis ꝛ tamē p̄tur supius de inferiori ergo ꝛc . ꝯñtia nota cū minori . maior pbat̄ qꝛ ppō essencialis est p⁹ modi dicēdi p se ꝛ ꝯñter ē de omni ꝛ necessaria quare ꝛc .

¶ Ad hec breuiter respōdetur. ¶ Ad p̄mū negatur añs . ad pbatiōem dicitur ꝙ essenciale dicit̄ dupliciter uno modo ꝙ est de essencia . alio modo ꝙ fluit ab essentia . capitur essenciale p̄mo⁹ in pposito ꝛ non 2^co ¶ Ad cōfirmatiōem negat̄ añs q̄uis 2ª consequētia non ualeat quia ex negatiua non seq̄tur affirmatiua . Et ad pbatiōeꝫ negat̄ ista consequētia ē p se ergo non ē accn̄talis sed bene ualet ē p se ergo non ē p accidens . ¶ Ad 2^m dicitur ꝙ ppō essentialis dicitur dupliciter .s. large ꝛ stricte . stricte est qñ ē essencialiter in p̄mo modo dicendi p se ut quādo genus uel dīa p̄tur de spē . large auteꝫ ē quādo ē in p̄mo⁹ dicēdi p se uel essentialiter uel reductiue . essentialiter iā dictum ē. reductiue uero qñ ecōtra iferi⁹ de supiori

100

uel de dĩa ꝑdicatur uel idem de se ipo. Et
i summa quādo ē ꝑdicatio ẗminoꝝ eiusdē
p̃nti ē essencialis large quia ē i pͥmo modo
dicēdi ꝑ se uel essencialiter uel reductiue
Ad rōem in oppositum dicitur ꝙ sbītelligi
tur in pͥma declaratiōe quare 2ᵃ magis ex
plicat ⁊ sufficiētior ē Ad ꝯfirmationem
negatur maior quia licȝ sit impossibil' ad
huc ē essencial' Ad ꝓbationē ꝯcedo ꝙ ꝓpō
essencialis ē pͥmi modi essencialiter uel re/
ductiue. ⁊ cū dicis ergo ē de omni ⁊ neces/
saria nego ꝯn̄iam quia illud solum ueꝝ ē
quando essencialiter pͥmoᵒ ⁊ nō quando ē
reductiue ut dicit magr i pͦᵒ dicēdi ꝑ se.

Utrū tantū .x. sunt p̃nta.

CONTRA Arguit ꝙ nō sit nisi
unū p̃ntum Et arguit sic tm̄ unū
ē p̃ntum ergo nō sunt plura ꝯn̄tia tenȝ aῆs
ꝓbatur sic Omne p̃ntum ē unū ergo tm̄ū
unū ē p̃ntum. ꝯn̄tia ē bona quia arguitur
ab uniuersali affirmatiā ad exclusiuā de
ẗminis trāspositis ⁊ aῆs ē uerū ut patet ꝑ
exponētes ergo ꝯsequēs ē ueꝝ. Item ens
ē genus omniū ergo tantū unum ē genus
ꝯn̄tia tenet. aῆs ꝓbatur quia si nō hoc ess' t
quia non ꝑ̃tur uniuoce sed analogice sed
analogia nō tollit rōem gn̄is quia nūerus
est genus ꝑ phm̄ i p̃ntis ⁊ tamē ē analogus
quia prius sigficat numerū minorē q̄ ma/
iorem ergo ⁊c Nec pōt dici ꝙ ens equiuoce
ꝑdicetur Hoc eiȝ express' ē cōtra phm̄ i 4ᵒ
methaᶜᵉ circa pͥcipiū dicētē Ens aūt mlt'is
quidē modis dicitur ȝ nō equoce sȝ quēad
modū salubre Item omnis diuisio ⁊ oīs
multitudo reducit ad unū 4ᵒ methaᶜᵉ qð ē
prius in ista multitudie ergo si sint multa
gn̄alissima aliquod unū ē prius illis. sed
nihil ē prius illis ergo nec sunt multa qꝛ
si esset aliquid prius esset unū genus pͥmū
Item quod ꝑ suphabūdantiā dicit uni soli
ꝯuenit sed gn̄alissimū dicit ꝑ suphabūdan/
tiam ergo uni soli ꝯuenit ⁊ sic ē tantū unū
gn̄alissimū ⁊ ꝑ ꝯn̄s tātum unū ꝑdicamētū.
Item si plura essent gn̄alissima quodlibet
illorū esset pͥmū pͥcipiū ⁊ sic nullū illorū
esset altero prius cōtra phm̄ 7ᵒ methaꝭ hᶜᵉ

dicētem ꝙ sb̄a ē prior accidēte natura tp̄e
diffinitione 2ᵒ pͥcipaliter ꝓbat ꝙ sunt
tantū duo quia ens diuidit in sbām ⁊ acci
dens siue in ens ꝑ se ⁊ ens in alio sed tātū
unū ē p̃ntum sbē siue ens ꝑ se ergo tantuȝ
unū ē p̃ntum accn̄tis siue entis in alio. et
si negatur ꝯn̄tia quia ens ꝑ se ē uniuocum
illis de quibus dicit ⁊ ita pōt esse genus sȝ
in alio non ē uniuocū illis q̇bus ꝯuenit.
Contra si unū oppositoꝝ dicit multiplicit'
⁊ reliquū ꝑ phm̄ in pͥmo topicoꝝ ⁊ uerifi/
catur in omni gn̄e oppositorū ergo si ens i
sbiecto sit equocum ad .ix. nō ens i sbiecto
erit equocū ad tot ⁊ ita p̃nta erūt x ⁊ octo.
Item dato ꝙ ens in alio sit equocum nouē
gn̄ibus sequitur ꝙ non plus ꝯueniūt acci
dētia in esse sbiecto q̄ unū coꝝ cū sbstantia
qꝛ utrobiqȝ aliqua ꝯueniētia in aliqua uo
ce equiuoca Item sequitur ꝙ non ē diuisio
ꝯueniētior in sbām ⁊ accn̄s q̄ i quādo ⁊ ēē
non quādo quia utrobiqȝ unū diuidens ē
gn̄alissimū ⁊ reliquū diuidēs equocum ad
nouē alia Item sequitur ꝙ non est diuiᵒ
sufficienter in sbām ⁊ accn̄s quia accn̄s cuȝ
sit equocum sumitur ꝑ aᵒ sigficato potiori
⁊ ita fit tātum diuisio in duo gn̄alissima
Item ens diuidit in absolutū ⁊ respectiuū
sed non ē aliquod absolutum preter sbām
⁊ non ē aliquod respectiuū ꝑ̄ter relationem
ergo sunt tātuȝ duo. ꝯn̄tia nota cū maiori
minor ꝓbatur quo ad pͥmam ꝑtem quia si
plura sint absoluta p̃nta cū ipsa sint gn̄a
pͥma seqt ꝙ p̃nta n̄ sūt pᵒ diuisa ⁊ ꝑ ꝯn̄s n̄
erūt .x. gn̄a pͥᵃ quia conueniūt i absoluto ⁊
ꝯsil'r arguit de respectiis. Terᵒ pͥcipal'r
arguit ꝙ sint tātum tria quia sb̄a q̄ntitas ⁊
qualitas sunt ꝑdicamēta ⁊ nulla alia ꝓbat
quia omne p̃ntum ē ens ꝑ se sed respectiᵐ
non ē ens ꝑ se quia ē ad aliud. Confirma
tur quia absolutum ē prius respectiuo g̊
respectiua non sunt gn̄alissima quia tunc
gn̄aᵐᵃ non essent pͥma gn̄alissima cū gn̄a
respectiua haberent gn̄a priora .s. absolu
ta Item tantum tria sunt p̃nta scilȝ sb̄a
accn̄s absolutū ⁊ accn̄s respectiuū qꝛ oīa ac
cidēntia absoluta sunt eiusdeȝ gn̄is ⁊ ꝑ ideȝ
omnia accn̄tia respectiua sunt eiusdē gn̄is

Arguitur nam tanta est analogia inter
q̄titatē ꝯtinuā ⁊ discretā q̄ta ē iter q̄titatez
⁊ qualitatem sed analogia que est iter con/
tinuam ⁊ discretam non remouet gen⁹ ab
illis . ꝯsequēt a nota cū minori. maior pro
batur quia sicut qualitas p̄supp̄oit q̄titatē
⁊ ab ea accidētaliter dep̄ēdet eo ꝙ numerus
causatur ex diuisione continui teste p̄hō 3°
physicoꝝ . si ergo quātitas facit unū p̄dica
mentū absolutū ergo ꝯsequēs ē ꝙ .a^n p̄nta
respectiua faciāt unū respectiuum .
Quarto pricipaliter Arguit ꝙ sint tm̄
4^{or} scilꝫ sba quātitas qualitas ⁊ rl'o quia
omnia respectiua sunt in p̄dicamēto rl'cis
p̄batur sic Omnis respectus est in p̄dica/
mento relationis ergo omne respectiuū ē in
p̄dicamēto relatiōis quia in quocūqꝫ p̄nto
ē abstractum in eodem ē cōcretū p p̄hm i 4°
topicoꝝ . ātecedēs p̄batur sic Omnis rela
tio ē i p̄dicamēto relationis omnis respcūs
ē relatio ergo omnis respectus ē in p̄dica/
mento relatiōis Item actio ⁊ passio pti
nent ad p̄ntum relatiōis igit̄ p idē omnia
alia respectiua ptinēt ad p̄dicamētū relatio
nis . ꝯn̄ia tenet ātecedēs p̄bat̄ sic Agens ⁊
paciēs sunt in p̄nto relatiōis ergo actio et
passio sunt in p̄nto relatiōis . tenꝫ ꝯn̄tia p
p̄hm 4° topicoꝝ quia in eodē p̄nto ē ꝯcre/
tum ⁊ abstractū . ātecedēs colligit̄ de mēte
p̄hi 5° metha^{ce} quia motiuū ⁊ mobile cale/
factiuū ⁊ calefactibile sunt relatiua .
Quito pricipaliter arguit̄ ꝙ p̄dicamēta
sunt plura q̄ .x. ⁊ h° arguit̄ rōne ꝯcretoruꝫ
accn̄tiuꝫ ⁊ arguit̄ de colorato specialiter et
ita arguitur de aliis Coloratū ē p se i p̄di/
camēto ⁊ non i p̄dicamento qualitatis nec
alioꝝ nouē ergo habet p̄ntum p̄priū dis/
tinctū ab omnib⁹ noiatis ꝯn̄tia tenꝫ maior
p̄bat̄ quia coloratū ē genus ergo ē p se in
p̄nto . ꝯn̄tia tenet ātecedēs p̄bat̄ primo qꝛ
p̄dicat̄ in quid de differentib⁹ spē ut albo ⁊
nigro qm̄ ad iterrogatiōem factā p quid ē
albū ⁊ nigrū respōdetur coloratū . 2° patꝫ
p p̄hm in 4° topicorū docētem considerare
genus in abstracto p hoc ꝙ ꝯcretū ē i ꝯcreto
uel nō . 3° quia sicut se habet color ad co/
loratum ita albedo ad albū ḡ a cōmutata

p̄portiōe sicut se habet color ad albedinem
⁊ ita coloratum ad albū sed color ē genus
ad albediem ergo coloratū ē gen⁹ ad albuꝫ
minor pricipalis argumēti p̄bat̄ scilꝫ ꝙ co
loratū non ē in aliquo p̄dicamēto p̄noiato
quia si esset in aliquo esset in p̄nto qualita
tis . sed ꝙ non sit in p̄nto qualitatis ar/
guitur primo quia gn̄a^m p̄dicamēti quali/
tatis non p̄dicatur de colorato quia ista est
falsa coloratū ē qualitas . 2° quia si esset i
p̄dicamēto qualitatis esset idem q̄ color ꝙ
ē falsum quia non habet easdem spēs nec
p̄dicatur de eisdem spēbus .
Sexto pricipaliter arguit̄ ꝙ sint plura
decēꝫ rōne 2^a ruꝫ itentionū ⁊ non entiuꝫ .s.
figmētoꝝ ⁊ ētiuꝫ i po^a ⁊ p̄uationū quia de
omnibus ꝯtingit querere quid ē ut quid ē
ista intētio spēs ⁊ genus ⁊ ita de aliis ⁊ q̄d
ē chimera ⁊ hircoceru⁹ ⁊ quid homo in po^a
⁊ quid cecitas ⁊ quid surditas . ⁊ ad quod/
libet istorū respondet̄ p aliquod uniuocum
quod ē in plus illo de quo queritur . sed
omne p̄dicamentū uniuocū in quid quod ē
in plus subiecto ē genus p p̄hm 5° topicoꝝ
ergo i^a habent gn̄a sed in ascendēdo i p̄di/
camentis in quid non p̄cedit̄ i infinitū sed
est status pri° posteriorū ⁊ 2° metha^{ce} ergo
erit deuenire ad gn̄a^{ma} illoꝝ ⁊ sic 2^a inten°
ērit genus gn̄alissimū omnib⁹ 2^{is} itentio/
nibus ⁊ figmentū erit genus gn̄alissimuꝫ
omnib⁹ figmētis ⁊ ens in poten^a omnib⁹
entibus in poten^a ⁊ p̄uatio omnib⁹ p̄uatio
nibus . Confirmat̄ quia itellect⁹ omnia i^a
cōcipit sb rōne uel uniuersalis uel singl'is .
non singl'is ergo uniuersalis tenet ꝯn̄tia .
ātecedēs p̄bat̄ qꝛ itellect⁹ componēs facit
cōpōem hoꝝ cui⁹ ꝯpōnis ueritatē indicat ⁊
falsitatem ergo itellect⁹ simp^x ea cōcipit .
2° arguit̄ ꝙ sint plura .x. rōne diuersaruꝫ
questionū ad quas non respōdet̄ p aliquod
istorū p̄dicamentoꝝ ut sunt ista cur . quare
utrū ⁊ ille quas p̄hus exprimit i 2° poste/
rioꝝ . si est quid est quia est uel p̄pter quid .
Similiter alie .q.a ḡmaticis scilꝫ quis que
quid similiter quo unde qua ⁊ ubi quorsū
⁊ quousqꝫ Et arguit̄ sic Quot sunt q̄ōnes
diuerse tot sunt modi diuersi p̄dicādi quot

sunt diuersi modi p̄dicādi tot sunt p̄nta ꝙ a
p̄mo ad ultimū quot sunt questiões dixe
rot sunt p̄dicamēta sed q̄ões sunt plures
decē ut dictū ē quia ultra decē questionef
generꝫ sunt illi p̄nominati ergo ⁊c.
AD hec breuiter respondet Ad p̄mū
dicit negādo p̄maꝫ ꝯn̄tiam scilꝫ tm̄ unum ē
p̄ntum ergo non sunt plura p̄nta qꝫ idem
ē dicere tm̄ unū ē p̄dicamētū ergo non sunt
plura p̄nta ⁊ dicere ꝙ unū ē p̄ntum ⁊ nihil
non unū ē p̄dicamentū modo nō ualꝫ unū
ē p̄dicamentū ⁊ nihil nō unū ē p̄dicamentū
ergo non sunt plura p̄dicamēta. Ad aliud
negatur añs. Ad ꝓbatiōem dicitur ꝙ ens
non ē genus quia p̄dicatur i quid nec equa
liter ꝑticipatur a suis ꝑtibus subiectiuis. ꝙ
eiꝫ non p̄dicetur in quid patet quia si que/
ritur quid ē hec rō couenienter respondetur
ens nam questio quid p̄suppōit qōem si est
ut ꝓbatur 2° posterioꝝ. igit̄ in querēdo qd
ē hoc p̄supponitur esse ⁊ ꝯn̄ter ipsum esse ens
ppterea ad questionē istam debet respōderi
ꝑ aliud ꝙ ꝑ ens quod non equaliter ꝑtici/
petur a suis ꝑtibus subiectiuis patꝫ qm̄ sba
ē magis ēs ꝙ accidēs ut ꝓbatur 7° methace
ideo inequaliter ꝑticipat a sba ⁊ accidente ⁊
ideo ens non p̄dicat uniuoce. ⁊ concedit ꝙ
ens p̄dicat analogice de sba ⁊ accidēte. ⁊ cū
dicit ꝙ analogia talis non tollit rōem gn̄is
nego. unde duplex ē analogia ordinis et
attributiōis. Analogia ordinis ē cōpatio
alicuius ad aliqua sm prius ⁊ posterius et
hec non tollit rōem generis quia numerus
⁊ figura sunt gn̄a in quibus non inuenitur
talis analogia. Analogia attributionis ē
ꝯpatio alicuius ad aliqua sꝫ causam ⁊ cau/
satum ⁊ hec tollit rōem gn̄is cuiusmodi ē
analogia sani. dicimus eiꝫ ꝙ urina est sana
quia ē effectus sanitatis ⁊ ꝙ cibus ē sanus
quia ē causa sanitatis. ens autē habꝫ utrā
qꝫ analogiam. prius eiꝫ significat sbam ꝙ
accidens ⁊ deinde sigficat illa sm causam ⁊
causatum quia accidēs nō ē ens nisi quia ē
effectus sbe ut habet 7° methace. Hec ē res
ponsio magistri in p̄dicamētis suis Uel
aliter dicit ad pricipale negādo añs. et ad
ꝓbatiōem ꝯcedit ꝙ quia p̄dicat analogice
non ē genus. ⁊ cū dicit ꝙ numeri nō p̄tur
analogice negatur. unde numeri possunt
compari ad inuicē uel ad numerū in cōi. si
ad inuicē cōpantur unus ē prior alio. si ad
numerū in cōi non Ad aliud dicit Scotus
ꝙ multitudo p̄dicametoꝝ reducit ad unū
quod ē p̄ma causa quia prior ē eis nō ꝑtiōe
sed causalitate ⁊ entitate ⁊ ita potest esse ali
quid prius illis Uel aliter dicit ⁊ melius
ꝙ omnis multitudo ⁊ diuisio reducitur in
aliquod unū scilꝫ in illud quod diuiditur i
ia multa ⁊ ita omnia p̄dicamēta reducunt i
ens. nego tamē ꝙ illud unū in quod redu
cuntur sit genus quia non ē uniuocū sꝫ ana
logum ut dictū ē supra Ad aliud dicitur
ꝙ suplatiuum dupliciter exponi pōt. uno mō
positiue ꝑ excessum alioꝝ. alio modo ꝯpa/
tiue siue negatiue ꝑ non excedi ab aliis;
Dicitur ergo ad maiorē ꝙ dictū ꝑ supha/
bundātiā bene pōt pluribus ꝯuenire, dūmō
suplatiuū ei p̄ōatur cōpatiue ut in ꝓposito
positiue aūt nō Ad aliud dicit ꝙ gn̄alissi/
ma possunt ꝯpari ad inuicē aut ad illa que
sunt in suis ordiationibus. p̄mo mō ꝯcedo
ꝙ unū ē prius alio ⁊ sic sba ē prior accidēte
⁊ absolutū prius respectiuo. 2° dicitur ꝙ
sunt decē pricipia respectu suaꝝ ordiationum
⁊ lucꝝ iferioꝝ.
Ad 2m pricipale dicit sicut ibi negendo
ꝯn̄tiam quia accidens ⁊ ens in alio non est
uniuocū Ad replicā primā dicit ꝙ ens in
subiecto ⁊ non ēs in subiecto sunt cōtradictio
ria ⁊ cū negatio nō neget solam uocem sed
sigficatum non potest unico actu quodlibꝫ
sigficatum negare erit equocum sicut affirmo
sed non ens in subiecto nō ē idem ꝙ substātia
Nam non ens ē non ens in subiecto ⁊ tamē
non ē sba. sed ens non in subiecto ē idem ꝙ
sba sed ens in subiecto ⁊ ens non in subiecto
non sunt opposita sed sicut desparata Ad
2am replicam dicitur ꝙ accidētia cōueniūt i
aliquo intētionaliter in quo non conuenit
accidens cum sba Ad 3am replicaꝫ similr
dicit ꝙ si a esset nomē equiuocū significans
alia nouē gn̄a ꝙ eque cōmunius esset di°
entis in quādo a sicut ē ipsius entis in sbaꝫ
⁊ accidēs qꝫ utrobiqꝫ equoci in equocum

⁊ uniuocũ. Ad 4ᵃᵐ replicã cum dicitur
equocum non accipitur nisi ꝑ uno figto
uex. ē ab eodeꝫ itelligēte sed non min⁹ ipm
ẜm se omnia sigficata põit simul ⁊ eo mõ
sumit nõ aũt ut itelligit ab uno. hec Sco
tus in p̄dicamētis. Uel aliter ad pricipl'e
dicit ꝙ accidēs siue ens i sbiecto nõ equoce
õr q2 tũc nᶜ diffiᶜᵐ nᶜ õscripᵉᵐ hz̄et nᶜ uni/
uoce dicit quia esset genus sed analogice
dicit. ⁊ ad p̄maꝫ replicam patꝫ responsio
quia accidēs ⁊ sba non sunt opposita nec ēs
in sbiecto ⁊ ens non in sbiecto opponũtur
sed sunt dispata. Ad aliud ꝯcedit accñtia
cõuenire i aliquo analogo scilꝫ in accidenti
⁊ in esse in sbiecto in quo non cõueniunt cũ
sba ꝑ° drñt p illõ a sba ⁊ sil'r ad aᵃ duo pꝫ.
Ad aliud nego minorē scilꝫ ꝙ non sit ali/
quod absolutũ p̄ter sbam. ⁊ ꝙ nõ sit aliqõ
respectiuũ p̄ter relatiõem. ⁊ cum tu ꝓbas
quia sequitur ꝙ non essent p̄mo diuersa ne
gatur ꝯñtia quia licꝫ sba quãtitas ⁊ qua/
litas ꝯueniũt in hoc ꝙ ē absolutũ non tamē
absolutuꝫ ē genus ad illa. unde sicut non
ualet ista ꝯñtia Omnia gñalissima ꝯueniũt
in ente ergo nõ sunt p̄mo diuersa ita non
ualet ꝯñtia facta sed debet argui sic ista cõ
ueniũt in aliquo gñe ergo non sunt primo
diuersa sed negatur antecedens.

Ad 3ᵐ pricipale negat ꝙ non sint nisi
tria. ⁊ ad ꝓbatiõem cũ dicis nullũ respecti
uum ē ens p se nego ⁊ non ualet ē aliud ꝙ
non ē ens p se. unde p se uno modo accipit
ut oppõitur ei quod ē ad aliud ⁊ isto modo
ens p se solum diuiditur in ista tria absolu
ta ẜm sbam q̃titatē qualitateꝫ. alio modo
accipit ut oppõitur ei quod ē ẜm accñs. ens
aũt ẜm accidēs dicit quod ē agregatũ ex re
bus diuersorũ p̄ntoꝝ ⁊ isto modo q̃libet
p̄dicamētuꝫ ē ens p se ⁊ sic patet responsio
ad argumentũ. Ad aliud negat ꝙ omne
accidēs absolutũ .i. q̃titas ⁊ qualitas sint
eiusdeꝫ gñis ⁊ nego ꝙ tãta sit analogia in
ter q̃titatē ⁊ qualitatem q̃ta ē iter q̃titatē
ꝯtinuã ⁊ discretã imo magis depēdet q̃ti/
tas discreta a ꝯtinua q̄ qualitas a q̃titate
quia non iuenit quãtitas discreta sine ꝯtiᵃ
sed bene iuenit qualitas sine quãtitate ut

scia i aia ⁊ spēs itelligibiles in sbiis sepatis
ut dicit Procul⁹ i libro de causis itelligenᵉ
sunt plene formis. Iteꝫ ꝯtinuũ ⁊ discretũ
sunt i sbiecto rõne eiusdeꝫ pricipii .s. mate
rie. qualitas uero ⁊ quãtitas rõne diuerso
rum pricipioꝝ. Nam qualitas rõe forme ⁊
quãtitas rõne materie ideo cõtinua ⁊ discre
ta sunt in eodē gñe. qualitas uero ⁊ quãti
tas sunt diuersoꝝ generum.

Ad 4ᵐ uero pricipale negatur ꝙ omnia
respectiua sunt in p̄dicamēto relatiõis. Ad
ꝓbatiõem cũ dicit Omnis respectᵘ ē i t̃mio
relatiõis. negatur. ⁊ cũ tu arguis q2 oĩs
respect⁹ ē relaᵒ nego. unde dr̃a ē inter res/
pectũ de p̄dicamēto relatiõis ⁊ respectũ sex
pricipioꝝ. Respect⁹ eiꝫ qui ē i p̄dicamento
relatiõis coexigit in t̃mino ad quē aliũ res
pectũ sibi correspondēteꝫ ⁊ dico in ueris re
latiuis scilꝫ ẜm esse. sed in sex pricipiis res/
pect⁹ nõ requirit in t̃mino ad quem alium
respectũ sibi correspondēteꝫ. Actio eiꝫ put
ē unũ de sex pricipiis dicit respectũ motus
ad agens. unde respect⁹ mot⁹ qui fit iter
agens ⁊ paciēs ad ipsuꝫ agēs dicit actio et
respect⁹ mot⁹ ad paciēs dicit paᵒ ⁊ tamen
nec in agēte nec in paciēte ē respect⁹ ad mo/
tum licꝫ sit respect⁹ agētis ad paciēs ⁊ eᵒ
qui respect⁹ nõ sunt actio ⁊ passio sed sunt
due relatiões scilꝫ acti ⁊ passiui. Ad aliud
negatur ãtecedēs. Ad ꝓbatiõem dicit ma
gister i p̄dicamētis ꝙ agens ⁊ paciēs ptinēt
ẜm diuersos respect⁹ ad p̄dicamētũ ralatio
nis actiõis ⁊ passiõis. Inq̃tũ eiꝫ dicũt res/
pectũ ꝓpinq̃tatis ⁊ distantie seu potenciam
respectiuã sic sunt in p̄dicamēto relationis
quia habēt modum relationis qui ē esse ad
aliquid inquãtũ uero dicit respectũ i quid
uel a quo sic agens ē de p̄dicamēto actiõis
⁊ passio de p̄dicamēto passiõis. Uel clarius
dicit ꝙ agēs põt cõsiderari dupliciter. unoᵒ
ut t̃minat respectũ mot⁹ ad ipsuꝫ ⁊ sic est in
p̄dicamēto actiõis. alioᵒ ut t̃minat respectũ
paciētis ad ipsuꝫ ⁊ etiã dicit respectũ in pa
ciens ⁊ sic ē in p̄dicamēto relationis. Sil'r
paciēs põt ꝯsiderari dupliciter. uno modo
ut t̃minat respectum motus ad ipsum ⁊ sic
est in p̄dicamēto passionis. alio modo ut

ẽminat respectum agentis ad ipsum ꝛ etiã
ut dicit respectũ i agẽs ꝛ sic est i p̄dicamẽto
relationis. Et si dicis cuꝫ ergo agens ꝛ pa
ciens uno mõ ꝯsiderata sint in p̄nto relatõ
nis que ergo sunt abstracta corrñdẽtia illis
que sunt in p̄dicamẽto relatõis. Dicit ꝙ nõ
sunt iam actio ꝛ passio. sed finge noĩa. Uñ
sic abstracta corrñdentia actiuo ꝛ passiuo
que dicũt aptitudinẽ sunt actiuitas ꝛ passi
uitas que dicũt aptitudinẽ. ¶ Ita abstra/
cta corrñdentia agenti ꝛ pacienti que dicũt
actuꝫ. ut debẽt dicẽ actuꝫ ut actiuitas actu
ꝛ passiuitas actu. ¶ Ad 5m principale. dicẽ
mag̃i ꝙ. x. sunt generalissima p se p̄ria qui
bus ꝯiuncta sũt alia generalissima p se nõ
p̄ma. Unde qualitas est generalissimũ per
se prio. quale uero est generalissimũ p se ñ
p°. Est eniꝫ gñalissimũ qꝛ non hꝫ genus su
praueniens. Est gñalissimũ p se. qꝛ ps for/
malis est gñalissimũ p se non prio. qꝛ rõne
ptis tm̃ est generalissimũ Ex qb⁹ seqtur ꝙ
plura sunt gñalissima inuicẽ cõicantia i es/
sendo ꝛ sigñficando. Nam qualitas sigñtur
a quali sicut a qualitate. si tñ plura eẽnt ge
neralissima ꝙ̃. x. nõ inuicẽ ꝯmunicãtia plu
ra eẽnt p̄dicamẽta ꝙ̃. x. Et seq̇tur ꝰ ip̄m ꝙ
aliqõ est gen⁹ ꝛ aliqua spẽs que non p̄ntur
in q̇d ut colorsatũ ꝛ album. nec est ꝯ porphi
riũ. qꝛ porpiri⁹ intelligit de his que sunt p
se p° in p̄ntis. ¶ Uel al'r ꝰ Scotũ dꝛ ꝙ cõ/
cretũ est in eodẽ gñe in quo est abstractũ. ut
cum ꝓbatur ꝙ nõ. ut de colorato. qꝛ gñalis
simũ qualitatis non p̄tur de illo. Simil'r
si quale ꝛ qualitas essent in eodẽ gñe eẽnt
idem gñalissimuꝫ qõ est falsum. qꝛ unuꝫ ñ
p̄tur de altero. Dicitur ꝙ quale ꝛ qualitas
sunt idem gñalissimũ. ꝛ dici põt ꝙ unũ est
idem alteri ꝛ tñ unum non p̄tur de altero
ꝓpter diuersũ modũ sigñficandi que diuer
sitas lꝫ ꝓhibeat p̄dicatõem. non tñ sufficit
ad distinguendũ gñalissima nec spẽs diuer/
sas. Simil'r ꝓpter istuꝫ modũ sigñdi non p̄
dicatur unũ de spẽbus alteri⁹. nec tñ de a/
liis spẽbus p̄tur qꝛ eedeꝫ sũt spẽs utriusqꝫ
ꝛ tñ una non p̄tur de alia ꝓpter diuersum
mõd sigñdi ¶ Et si replicas mõi sigñdi su
mũtur a modis intelligẽdi. ꝛ mõi intelligẽ

a modis eẽndi. g̃ si mõi sigñdi sũt diuersi
modi eẽndi sunt diuersi. ꝛ p ꝯña si albedo
diuersimode sigñtur p album ꝛ albedinẽ. g̃
hꝫ diuersuꝫ modũ essendi ¶ Dicit ꝯcedẽdo
ꝙ modi sigñdi sumũtur a mõis eẽndi. sꝫ ne
gatur hec ꝯña. g̃ si modi sigñdi sunt diuer
si modi eẽndi sunt diuersi. qꝛ non oẽs mõi
diuẽsi itelligẽ' smũtur a diuers mõis eẽndi
imo ab eodẽ mõ eẽndi diuersimode mouẽte
intellectũ sumũtur diuersi mõi intelligen'
¶ Uel clari⁹ rñdetur ad p̄ncipale ꝙ ꝯcretũ
accñtale ꝰ totũ sigñtum non est in aliquo ge
nere. sed rõne forme ꝛ sbiecti est in diuers
p reductõem. Uerbi grã coloratũ rõne colo
ris est in gñe qualitatis. rõne sbiecti in p̄/
dicamẽto sbe. Et ñ ualet generalissimũ nõ
p̄tur de illo. g̃ non ẽ in illo p̄nto. sed bñ ua
let. g̃ non ẽ p se in illo p̄dicamẽto. de eo aũt
qõ est p reductõnem nõ est opus ꝙ genera
lissimũ predicet. Nec coloratum dꝛ eẽ ge/
nus nisi rõne coloris reductiue ¶ Simil'r et
ita ꝯñter rñdeatur. nec coloratũ predicat in
q̇d de albo nisi rõne ptis formalis que p̄/
dicat de pte formali i q̇d. ut albe° est color
¶ Ad 6m principale dicit scotus ꝙ lꝫ intẽ
tões 2e ꝛ ꝓuattões ꝛ nẽentia possibilia pos
sint intelligi sb aliqua rõne intelligendi ꝛ
p̄dicari sb rõne ul'is alicui⁹. ꝛ eẽ statum ad
aliqõ ul'issimuꝫ qõ inq̄tum attribuit ei i°
intẽtio est diuersa ab illis. x. stat tñ tm̃ decẽ
esse generalissima reꝝ. que diuisio in h. x.
generalissima est tm̃ eoꝝ que sũt ꝰ se intel
ligibilia. s. reꝝ. Ens eniꝫ ꝰ se diuidit in hec
x. 5° metha°e. ꝛ ita nullũ istoꝝ est ens ꝰ se.
distinctũ ab illis. x. ¶ Et si replicas g̃ logic⁹
ꝯsiderãs p se intentões ꝛ numeꝝ generalis
simũ tm̃ sb hac rõne qua eis hec intẽtio ge
neralissimũ posset applicari debẽt dicere eẽ
plura generalissima ꝙ̃. x. qꝛ istis plura sũt
q̇b⁹ inq̄tũ itelligũt põt intẽtio attribui. lꝫ
methaphic⁹ ꝯsiderãs ens inq̄tum ens dicat
esse tm̃ decẽ. Cuius oppositũ dicẽ phs dicẽs
Singuluꝫ sigñficare sbam q̄titatem ꝛ non
tm̃ singulũ ens sigñficare subãm. Ad hoc ni
hil dꝛ. põt tñ dici ꝙ phs intelligit singuluꝫ
ens sigñficare substantiã q̄titatem. ¶ Uel
clarius ad principale dicat negãdo ꝙ aliqõ

iſtoꝝ p̄dicetur in q̇d. q2 ſolū uniuerſale
ꝑtur in q̇d. qȯ eſt una natura ſimplex cōi/
cabilis pluribus. mō iſta non dicūt talem
naturā ymo ꝑuationē. ꝯceditur tñ ꝙ ſil'itu
dinarie hn̄t gn̄a ⁊ ſpēs ⁊ gn̄aliſſima. Simi
litudinarie dico ⁊ nō uere ꝺ latitudinē ma
ioris habitus ꝯtinētie. ❡ Ad 3^m dicit mgr̄
ꝙ. x. ſunt qōnes ꝑncipales. x. p̄ntoꝝ. hn̄do
reſpectū ad diuerſos mōs p̄dicandi. Unde
quid ē queſtio p̄nti ſbe. quale qualitatis.
q̄tum q̄titatis. qȯ ad q̇d eſt relatōis. in q̇d
⁊ a quo actōis ⁊ paſſiōis Cum. n. queritur
In q̇d agit ignis. rn̄detur in lignū. ⁊ a quo
patit aqua. rn̄detur ab igne. Qȯ ubi ꝑtinz
ad p̄ntum ubicationis. Et qn̄ quādeitatis.
Qȯ qual'r l' qūo ꝑtinet ad ſitū ⁊ qȯ circa
q̇d ad hītum. ❡ Ad argumētum ōꝫ ꝙ ſicut
ſūt aliqua traſcendētia que n̄ ſunt in aliq°
p̄nto ꝑ ſe nec ꝑ accn̄ſ ꝑ reductōem. ſed de
ſcendit in oīa p̄nta. ut ens, unuꝫ. 5° me^{te}.
Ita ſunt aliqua queſitiua que n̄ appropri/
ant alicui p̄dicamto ſed ſunt applicabilia
omnibus p̄dicamtis. ut Si eſt. q̇d eſt. q2 ē
ꝓpter q̇d eſt. ⁊ Cur. quare. utꝝ. Nam cur ⁊
quare importāt qōnem ꝓpter q̇d. ⁊ utꝝ im
portat qōnem ſi eſt ⁊ q2 eſt. ❡ Iſta etiā. q̇s
qui l' que qȯ uel quid. que ſunt interrogatia
trāſcendentia applicabilia omibus p̄dica
mētis. Et qȯ quid ē. large ſūpta eſt trāſcen
dens. ſtricte uero ad p̄dicamentū ſbe ꝑtinet
Sic quale large ſumptū eſt trāſcendēs ap
plicabile oībus p̄dicamētis ſtricte uero ſoli
p̄dicamēto qualitatis. Queſtio quot large
ſumpta eſt trāſcendēs ſtricte uero ad p̄ntuꝫ
q̄titatis ꝑtinet. Illa uero unde. quo redu/
cūtur ad ubi. Nam cū queritur. quo uadis
eſt dicere. Ubi intendis eē. ⁊ unde uenis. i.
ubi fuiſti an̄ motum. Et ſic pꝫ ad oīa ar/
gumēta huius ardue qōnis In illi⁹ declara
tione anim⁹ multū gauiſus eſt ad laudē ōi

❡ Utꝝ diffinitio ſilogiſmi ſit bn̄ data

❡ Contra p^{am} ꝑticulā arguit ſic. In diffi/
nitiōe non ōꝫ poni gen⁹ remotū ſed ꝓpin/
quū ꝑ pħm 6° top̄. ſed orō eſt genus remo/
tū ſilogiſmi. argumētatio aūt eſt gen⁹ ꝓpi
quum. q2 ārgumentatio diuiōꝫ in ſilogiſ/
mū. inductōem. enthimema. ⁊ ex^m. ſiue rāci
natōem. ⁊ eſt gen⁹ ꝓpinquū ad ſilogiſmuꝫ
cū due ſint ſpēs ipi⁹. ſ. ſilogiſm⁹ ⁊ inductio.
ꝺm pħm p° topicoꝝ. ❡ Confirmat. q2 ſilo
giſm⁹ eſt orōnes. ḡ non ē orō. ꝯn̄a tenꝫ. an̄s
ꝓbatur q2 plures ꝓpōnes ponūtur in ſilo
giſmo. ❡ 2° ꝯ i^{am} ꝑticulam. q2 pħs nec in
p° top̄. nec in p° prioꝝ diffiniēs ſill'm ponit
illam ꝑticulam. ḡ uel pħs diminut°. uel ma
giſter ſuꝑfluus. adhuc ambiguitas augetur
q2 boeci⁹ ponit i^{am} ꝑticulam ꝯceſſis cū tamē
pħs non poſuerit. ❡ Confirmat q2 aliq̇s
eſt ſill's cui nō ꝯpetit hec ꝑticula. ḡ male po
ſita. ꝯn̄a tenet. an̄s ꝓbatur. q2 ſill's cui⁹ pre
miſſe ꝯcedūtur eſt talis. ❡ 3° ꝯtra i^{am} ꝑticu
lam neceſſe eſt aliq̇d aliud euenire. ⁊ ꝓbat
ꝙ ꝯcluſio non eſt aliud a p̄miſſis. q2 ꝯcl'o n̄
eſt niſi ꝑs p̄miſſaꝝ. ſed ꝑs non ē aliud a
toto. ḡ ⁊c. ⁊ etiā qȯ ſeq̇tur ab alio natura
l'r nō uidetur eē aliud ab illo. ❡ 4° arguit
ſic ⁊ querit An ꝯcl'o ſit de eēntia ſill'i. ita ꝙ
ſill's ſit i^a orō ꝯpoſita ex p̄miſſis. ꝯcluſio
uero ſit extrinſeca a ſill'o. Si dicis p° mō ❡
Cōtra ſill's eſt argumētatio. ſꝫ argumēta/
tio eſt argumēti ꝑ orōnem explicatio. Ar/
gumētum eſt rō rei dubie faciens fidem. i.
mediū ꝓbans ꝯcluſiōeꝫ. ſed rō non ꝯplectit
formal'r ꝯcl'oem. ſic nec cā formal'r ꝯplecti
tur effectū. ergo ⁊c. ❡ 2° ſic. Nihil facit fi/
dem de ſe ipſo nec de ꝑte eiuſ. ſed ſill's facit
fidē de ꝯcl'one. ḡ ꝯcl'o non ē ſill's nec ꝑs ei⁹
❡ 3° ſic pħs in p̄io poſterioꝝ in illa parte
Circulo q̊ꝫ ꝙ ipoſſibile ſit demōſtrare. aut
ꝙ ſill's eſt ex trib⁹ termis ⁊ duab⁹ ꝓpōnib⁹
ergo n̄ ꝯprehēdit ꝯcl'oeꝫ. q2 tunc eſſꝫ ex tri
bus ꝓponib⁹. quare ⁊c. ❡ 4° ſic Sill's eſt
orō in qua q̇buſdam poſitis ⁊ ꝯceſſis neceē
eſt aliquid aliud euenire ab illa orōne. ſed il
lud aliud eſt ꝯcl'o. ḡ ꝯcl'o eſt aliud ab orone
que eſt ſill's. Et ſi ſic ē aliud a ſill'o. ❡ Si
dicis 2° mō. Cōtra. q2 ōꝫ quibuſdā poſitis.
⁊ non ōꝫ omibus. ergo ultra illa que poſi
ta ſunt ē aliquid qȯ eſt de rōne ſill'i. ſꝫ illō
eſt ꝯcl'o. ergo ⁊c. ❡ 2° ſic Omis ſill's ē ꝓ/
poſitio ordinabilis in mō. mod⁹ aūt eſt or/
dinatio trium ꝓpōnum certa qualitate et

quantitate.ergo sill's ↄtinet tres ꝓpõnes.
¶ 3° sic omnis sill's est ↄña.omnis ↄñtia ē
orõ ↄposita ex añte ⁊ ↄñte.ergo omis sill's
est orõ ↄposita ex añte ⁊ ↄñte . sed premisse
sunt añs. ⁊ ↄclusio ↄñs. ¶ 4° sic.sill's non
est una orõ nisi p notam rõnis ↄiungẽtem
aliquas ꝓpõnes ad inuicem.sed nota rõnis
nõ ↄiungit nisi ↄcl'oem cum p̄missis.ḡ silo
gism⁹ est orõ ↄposita ex p̄missis ⁊ ↄclusiõe.
¶ 5° principal'r arguitur ↄ̄ totam diffini/
tõem sic.Illa diff.i° est mala que ↄpetit alte/
ri a diffinito.sed i^a est huiusmõi.ḡ ⁊c̄.ↄñtia
nõ cum maiori mior ꝓbatur.q2 ↄpetit idu
ctioni ⁊ exem° Nam iductio est orõ in qua
q̇busdā positis ⁊ ↄcessis.necesse ē aliq̇d ali
ud euenire p ea que posita sũt ⁊ ↄcessa .Lõ
sil'r arguit de exem° ⁊ enthimemate.
¶ Ad hec breuiter r̄ñdetur ¶ Ad p^m egidi
us in p° ꝑoꝝ adducit 3^e rõnes alioꝝ. ⁊ ipe
assiḡt 4^am. Quidam.n.dixerũt q argumē
tatio ↄparatõem h3 ad aiam cui fidem facit ⁊
simil'r sill'us ƀ qᵱē argumētatio. Rõcinatio
uero est decurrens a causa in cãtuꝫ. hoc est a
p̄missis in ↄclusionē.sill's ergo ƀ^m q est rõ
cinatio ↄparatõem h3 ad ↄclusiõem.Orõ autē
est ↄgrua dictionũ ordinatio.Sill's ḡ ƀ q ē
orõ ↄparatõem h3 cũ suis ptibus integralib⁹
Et hec ↄparatio est ei eẽntialior q̄ alia.Et sic
p3 quare potius oratio q̄ argumētatio uel
rõcinatinatio in diffinitõe sill'i ponatur.
¶ Alii dicũt ut nõ excludant inductio.enthi/
mema.⁊ ex^m.cum sint reducibiles in sill'm
sed solum inutiles ↄiugatiões ⁊ peccata ↄ̄
sill'm simpl'r posuit orõ ⁊ nõ argumētatio
uel rõcinatio.Nam si in diffinitõe sill'i po/
neretur argumētatio uel rõcinatio que ē ꝓ
prium genus ei⁹ oporteret tali generi addē
differentias ẽntiales ↄplectiuas sill'i.per
quas excludãtur ab ipso sill'o alie spēs ar/
mētatõis hoc aũt esset incõueniens cũ õter/
minet de sill'o ut ad ip̄m omēs spēs argum̄
tatõis hãt reduci.Alii dixerũt ut excludã/
tur omēs loci sophistici siml' cum aliis spē
bus argumētatõis. Hanc improbat egidi
us q2 sill's simpl'r potest saluari in sill'o so
phistico.ut dicen° Omis canis currit omne
aial latrabile est canis.ḡ ⁊c̄ ¶ Itam'nõ mi
nus distingueretur ab omibus illis si po/
neretur argumētatio.quare ⁊c̄ ¶ Egidius
aũt dicit.puto al'r dicenõ.⁊ dicit q ex inten
tione ph'i p° top̄. Argumentũ est sill's dyale
ticus q2 nec argumentũ nec argumētatio ē
genus sill'i.sed ecõtra.. Rõcinatio aũt dicit
analogice de sill'o ⁊ aliis argumētatõibus
⁊ p° de sillogismo. q2 rõcinatio non põt eē
genus . In orõe aũt uniuocãtur sill'i ⁊ om
nes mõi rõcinatõis.⁊ iõ optime diffinitur p
orõnem que est ꝓprie genus eius ⁊ in aliis
modis arguendi. Hec r̄ñsio est expresse ↄ̄
boeciū in p̄n°2' suoꝝ topicoꝝ..ubi dic̄ Ar
gumētatiõis due sunt spēs.s.sill'us ⁊ indu
ctio.⁊ etiam ē ↄtra ph'm in p° topic̄.dicentē.
Determinatis aũt his o3 ȭterminare quot dy
alecticaꝝ rõcinationũ sũt spēs.Est aũt hec i
ductio.illa aũt sill'us. ¶ Angelinus de ca
marino in p° topic̄ dicit q hec diffinitio nõ
est uituperabilis.qm̄ assignata est p genus
ꝓpinquũ.qm̄ duplex est sill'o.s.inferēs tm̄
⁊ ꝓbans tm̄.Et sill'us inferens non h3 ꝓ/
pinquius genus q̄ orõnem. ⁊ q2 hic diffi/
nit sillogismũ inferētem.diffinit ipsũ p o/
rationē ⁊ non p rõcinatiõem. qm̄ rõcinatio
non ē genus sill'i inferētis sed ꝓbantis.et
ꝓpter hoc non diffinit sill'um. ¶ Hec r̄ñsio
damnat Boeciū.nam r̄ñdendo quare boe
ci⁹ apponit ↄcessis.dicit.qm̄ ipse diffinit sil/
logismũ ꝓbantem.Et o3 q sill's ꝓcedat ex
ↄcessis.non aũt sill's inferēs quem diffinit
ph'us .sed cum boeci⁹ diffiniat sill'm q est
orõ igit male diffinit.Est etiam ↄ̄ ph'm i p°
topic̄. q2 illum sill'm diffinit quē dicit esse
spēm rõcinatiõis ut p3 expresse loco allega
to.quare ⁊c̄ ¶ Ideo aliť dicerē Pro quo
aduerte q ph's in 6° topic̄.dicit q in diffini
tõe ponenõ est genus ꝓximũ qõ omnia su
periora includit.aut si remotũ omēs diffe/
rẽcias supiori generi addendu3 est p quas
ꝓximũ genus determinat.⁊ ita fit in ꝓposi
to ut declarabo.Nam orõ diuiditur.Orõ^m
alia est in qua3 fertur aliq̇d alia uero non
¶ Ex^m p̄mi ut omnis orõ argumētaria.s.sil/
logism⁹ inductio ⁊ ex^m. Ex^m 2' ut oēs alie
orõnes . Nam argumentatiuaꝝ orõnum
in q̇bus infert aliq̇d.alia est in qua infert

aliquid ex necessitate. alia uero non. Exm
pmi ut sill'us. inductio. 7 enthimema. Ex/
emplum secūdi. ut exemplum. Orōnum
in qbus infertur aliqd ex necessitate. alia
est in qua infert aliqd ex necessitate ex q/
busdā positis. i. dispositis in mō 7 in figu
ra. alia uero nō. Exm pmi ut sill'us. Exm 2i
ut inductio. Ecce q 4r sunt differētie inter
orōnem 7 sill'm. 7 omēs ille addūtur orōni
in diffinitōe silli ut pz. p illam. n. in qua i/
fert aliqd differt sill's ab orōnib9 nō argu
mētatiuis. Per illam de necessitate differt
ab ex°qō non de necessitate, pbat ut dic bo
ecius in 6o topicoꝝ suoꝝ. Per illaz qbus/
dam differt ab enthimemate qō tm ex una
pmissa infert festinatā ↄcl'oem. Per illā po
sitis differt ab inductiōe. que non accipit p
pōnes in mō 7 figura. Ad formaz g ar
gumēti cuz dr q in diffinitiōe non oz poni
genus remotū b phm. Dico q uerꝝ est si ñ
sit ↄtractū p differētiam ultimā. si uero eēt
ↄtractuz ut hic tunc bñ pōt poni in diffini/
tōe. Et nota hanc rōem qr bona est. Ad
ↄfirmatōem dicit egidius q illō qō alteꝝ
ↄbit non ponit in numeꝝ cuz ipō. mior aūt
ppō ↄtrahit maiorē ad ↄcl'oem. iō non poit
in numeꝝ cū ipa. 7 ideo dr sill's est orō 7 ñ
orōnes. Adhuc ab unitate ↄcl'onis sill'us
dr orō una. Ego aliter 7 clarius rñderez
scilz negādo ↄñam iam. sill'us est orōnes. g
non est una orō. qr cum totum sit sue ptes
collectiue. 7 ptes sill'i sint orōnes. g sill'us
est orōnes. cum hoc tñ stat q sill'us est orō
una ↄiunctiōe rōnali que est ergo. Bene tñ
seqtur. est orō plures. g non est una illaꝝ.
sed tñ pōt esse una illaꝝ p ↄpōnem ex illis
Ad 2m dic egidi9 in p° prioꝝ 7 bñ. q boe
cius diffinit sill'm put ↄpetit dialetico qui
expectat rōem socii semp. sed aris. diffinit si
logismū simpl'r ut ↄuenit tam sill'o dyale/
tico q̄ demōstratiuo. iōo ponit boeci9 ly cō
cessis. phs aūt non. Angelus de camari
no p alia uerba dicit. s. q diffinit boeci9 sil
logismū pbantem q pcedit ex ↄcessis. aris.
aūt diffinit sill'm inferentē in quo non oz
q aliqd ↄcedatur. Ideo boeci9 apponit ↄces/
sis. phs uero nō. Et si reprobas ↄ. phs in

primo topicoꝝ. prio diffinit sill'm simpl'r p
ut ↄpetit dialetico. 7 tñ non apponit illaz p
ticulam ↄcessis ergo rñsio nulla. Dicitur q
phus in p° topic. diffinit sill'm simpl'r 7 ñ
sill'm dialeticū. 7 iō in diffinitiōe non ponit
ly ↄcessis. Deinde diuidit sillogismū in 4or
spēs. s. in demōstratiuuz. dialeticū. litigiosū
7 falsigraphuz. 7 diffinit unūquēqz. 7 dif/
finiendo dialeticū apponit ly ↄcessis impli
cite. qr dicit sill's dyaletic9 est sill'us q ex p/
babilibus sillogizatus est. pbabilia aūt sūt
concessa. quare ꝛc. Ex hoc apparet cā quare
magi apponit ly ↄcessis. qr diffinit sill'um
dyaleticū. nō aūt sill'm simpl'r. aut diffinit
sill'm pbantez. non aūt inferētez. quare ꝛc
Uel al'r pōt dici q boeci9 7 magi diffīt
sill'm simpl'r. 7 q hec diffinitio ↄpetit cuili/
libet sill'o qr ueꝝ est dicē de quolibet sill'o
q est orō in qua qbusdam positis 7 ↄcessis
necesse est aliqd aliud euenire. nō dr q pmis/
se cuiuslibet sill'i sint posite 7 ↄcesse. sed dr
q in illis positis 7 ↄcessis necesse est seq cō/
clusiōem. Est. n. ablatiu9 in ↄña q non po/
nit in esse sic ↄditional'. Et ly ↄcessis po
nitur. non qdem ad restringendō naturā sil
logismi. cū diff°i hec ↄpetat omi sill'o ut di
ctuz est. sed ponit ad expmendō magis nām
eius. Naz natura sill'i talis est q si pmisse
ponātur necesse ē poni ↄcl'onem. 7 si ↄcedū/
tur pmisse necesse ē ↄcedi ↄcl'oem. 7 ly posi/
tis dicit aliud a ly ↄcess. Nam positis dicit
. i. dispositis in materia. in mō 7 in figura.
Et ↄcessis. i. si ↄcedūtur. Et sic diffi° boecii 7
magi est expssior q̄ diffi° phi. nulla tñ di/
minuta est nec supflua. Ad ↄfirmatōem
simil'r pz q negatur añs. scilz q non com/
petat cuilibet sillogismo. Et ad pbatōem ne
gat q non ↄpetat sill'o cui9 pmisse non ↄce
dūtur. qr non dr q pmisse ↄcedunt sed q si
ↄcedūtur necesse est ↄcedi ↄcl'oem. quare ꝛc.
Ad 3m dicit egidi9 q b'm materiā non est
aliud ↄcl'o a pmissis. sed b formā est aliud
Forma eniz ppōnis ↄpositio ē. sed alia ↄpo
sitio est in ↄcl'one q̄ in pmissis. qr i ↄcl'one
ponūtur tm extrema illata. sed in pmissis
extrema cū medio. quare ꝛc. Ad formaz
argumēti rñdendo negat q pl nō sit aliud

104

a toto..materia eniȝ est ps homis.⁊ tamen
est aliud ab homine. Simil'r negatur ꝙ cõ
clusio sit ps p̄missaꝝ.. lȝ b̄m materiã possit
ꝯcedi ꝙ sit ps.ƀ formã non. Simil'r negaƭ
1^{a} ꝙ illud qđ seq̃tur ab alio natural'r non
sit aliud ab alio. ⁋ Ad 4^{m} põt teneri utra
qȝ ps.⁊ ꝙ sill'us est ex tribus ꝓpõnib⁹ ⁊ ꝙ
ex duab⁹ tm̃. Un̄ sill's põt dupl'r ꝯsiderari
aut absolute.⁊ sic est ex trib⁹ ꝓpõnib⁹. aut
ut est aliq̃đ ꝯcludens.⁊ sic non ꝯstat nisi ex
duabus ꝓpõnib⁹.qm̃ tm̃ sunt due ꝓpõnes
inferẽtes ꝯcl'onem.⁊ ꝓpter hoc põt r̄nderi
ad rõnem factã ꝯtra utrãqȝ ptem. Unõ te
nendo ꝙ sit ex trib⁹ ad rõnes in oppositũ
r̄ndetur. Ad p^{am} ꝯcessa a p° ad ultimũ.⁊ cũ
đr rõ formal'r non ꝯplectitur ꝯcl'onem.đr
ꝙ etiã dupl'r põt ꝯsiderari.s.absolute ⁊ sic i
cludit ꝯcl'onem. alio mõ ut ꝓbans.⁊ sic nõ
includit ꝯcl'onem. Potest etiã negari ꝯn̄a a
p° ad ultim.q2 uariaƭ mediũ ut pȝ de se.
Ad 2^{am} negatur maior. imo unũ ⁊ idem ꝑ
unam ptem põt facẽ fidem de alia. ⁋ Ad
3^{am} đr ꝙ sill's põt accipi dupl'r s. absolute.
⁊ ut ꝯcludens.p° mõ est ex trib⁹. 2° ex dua
bus ⁋ Ad 4^{m} đr ꝙ li aliud ñ exponiƭ aliud
ab 1ª orone.sed aliud ab illis positis.tenen
do aũt aliam ptem.s.ꝙ sit tm̃ ex duab⁹ ꝓpõ
nibus r̄ndetur ad rõnes in oppositũ. ⁋ Ad
p^{am} đr q̇busdaȝ positis nõ ꝓpter hoc q2 a^{a}
sint que sint de rõne sill'i. sed q2 in omĩ sil
logismo sũt quedã ꝓpõnes que ponũtur.ñ
aũt oẽs ꝓpõnes mũdi. ⁋ Ad 2^{am} ꝯcedo ꝙ
omis sill'us est ordinabil' in mõ Et cũ dicis
mod⁹ est ordinatio triũ ꝓpõnum. imo solũ
duaꝝ.⁊ dato adhuc ꝙ modus sit ordinatõ
non ualet tñ ꝙ sill's ꝯtineat illas 3^{s} sȝ 2as
p^{as} tm̃.3ª aũt est ꝯclusio ꝑ illas ⁋ Ad 3^{am}
cum đr Omis sill'us est ꝯn̄a.ꝯceđr Et cũ đr
Omis ꝯn̄a est ꝯposita ex añte ⁊ ꝯn̄te. Dicaƭ
ꝙ ꝯn̄a põt capi dupl'r. Uno mõ ƀ ꝙ infert.
alio mõ absolute.p° mõ est solum añs.2° ẽ
ꝯposita ex añte ⁊ ꝯn̄te. ⁋ Ad 4^{am} đr ꝙ sil/
logismus ꝯsideraƭ absolute sic est una orõ
ꝑ unam notã illatõis ꝯiungẽtem ꝯn̄s cum
añte. Si aũt ꝯsideraƭ ut ꝓbat uel ut ifert.
sic sill'us est solum añs. Et est una orõ per
unã notã copulatõis ꝯiũgentẽ illas duas ꝑ

missas sil'.quare ⁊c. ⁋ Ad 5^{m} negaƭ ꝙ 1^{a}
diffi° ꝯpetat alteri a diffinito. Ad ꝓbatio
neȝ cũ đr.ꝯpetit inductiõi.ex° ⁊ enthimema
ti.nego ut declarauim⁹ in n̄ra r̄none ⁋ Ad
p^{m} argumentũ ꝑ istam pticulã necesse dif/
fert sill'us ab ex°.ꝑ illã q̇busdã differt ab
enthimemate. ꝑ istã uero positis differt ab
inductõe.

⁋ Utꝝ tm̃ tres sint figure sillogismoꝝ.

Contra p° arguitur argumẽto ma
gistri sic.4^{or} sũt figure.ǧ non tm̃
3^{s}.ꝯn̄a tenet añs ꝓbatur. Nã iste
est optim⁹ sill'us Omis hõ est aial.omẽ aial
est sba.ǧ omis hõ est sba.⁊ tñ non est p^{e} fi/
gure.q2 qđ sbicıƭ in p^{a} nõ prediaƭ in 2^{a}.nec
est 2^{e}.q2 non p̄tur ideȝ in utraqȝ.nec 3^{e} q2 ñ
sbicitur iđ in utraqȝ.igi' oȝ dare 4^{am} figu
rã in qua illud qđ p̄tur in p^{a} sbiciaƭ in 2^{a}.
quare ⁊c. ⁋ 2° sic. Iste est optim⁹ sill's om
ne currens moueƭ.omis hõ currit.ǧ ois hõ
moueƭ.sed nõ omnis hõ moueƭ ergo nõ ois
homo currit.⁊ tñ non ẽ in aliqua figura.ꝓ
batur q2 figura est debita dispõ triuȝ t̄mi
noꝝ in duabus ꝓpõnibus uel trib⁹.hic aũt
sunt q̇nqȝ ꝓpõnes.ergo ⁊c.⁊ ul'r qñ ex ꝯ/
dictorio ꝯcl'onis ꝯcluđr ꝯtradictoriũ alteri
us p̄missẽ.illi duo ꝓcessus faciũt unum op
timũ sill'm q̇ ñ est i aliqua fi^{a}. ⁋ 3° sic 1^{e} est
opti⁹ sill's.si sortes est hõ est aial.si est lapis
non est aial.sed est hõ ergo ñ est lapis.⁊ tñ
in nulla figura ẽ ut pȝ hic sũt plures trib⁹
termis ergo ⁊c ⁋ Ad p^{m} r̄ndet magr̄ ꝙ sil
logism⁹ fact⁹ est in p^{a} figura ⁊ in p° mõ q2
non ẽ dictum ꝙ alius sill'us ꝙ̄ iste cui⁹ sbie
ctum p^{e} ꝓpõnis est p̄tum 2^{e} non ꝯstituat p̄/
mã figurã.sed diceba' ꝙ si sbiectũ p^{e} est p̄
dicatũ 2^{e} resultat p̄ma figura Cuȝ quo tñ
stat ꝙ si p̄tum p^{e} est sbiectũ 2^{e} resultat p̄ma
figura Dicatur ǧ ꝙ.1^{e} sill'us ꝯstituit p̄maȝ
figurã cum sbiectũ unius p̄missẽ est p̄tum
alterius. ⁋ Ad 2^{m} dic ꝙ magr̄ solum deter
miat de sillogismis ostẽsiuis Ille aũt sill's
fact⁹ est sill's ducẽs ad impossibile Sillogis
m⁹ eniȝ ostẽsiu⁹ est q̇ ꝯtinet tm̃ unum diffini
tũ discursum a p̄missis ad ꝯclusiõem. Du/
cens uero ad impossibile ẽ qui ꝯtinet duos

discursus.unum a premissis ad ꝯclusiōem
Alium a ꝯdictorio ꝯclusiōis ad ꝯdictoriuꝫ
alteri⁹ premisse. ¶ Ad 3ᵐ dꝛ ꝙ magr̄ loqui
tur tm̄ de sillogismis cathegoricis: nō aūt
yppoteticis qualis ē ille fact⁹. Unde sillogi
smoꝝ alii sunt cathe^{ci}. alii yppotetici. Ca^{ci}
sunt qui ꝯstituūtur ex ꝓpōnibus ca^{cis}. yp/
potetici uero q̇ ꝯstituūtur ex yppoteticis.
Cathegoricoꝝ q̇dam sunt de inesse. q̇dam
modales. De inesse sunt q̇ ꝯstituūtur ex ꝓ
pōnibus de inesse. Modales q̇ ꝯstituūtur
ex ꝓpōnibus modalib⁹. Silloꝝ de inesse
q̇dam sūt ostēsiui. q̇dam ducētes ad impos
sibile. qui declarati sūt sup̄ in 2ᵃ rnsione. ⁊
de his omibus boeci⁹ facit unū tractatum
qui dꝛ de sill'is cathegoricis ⁊ yppoteticis.
¶ Uel al'r dꝛ ꝙ reductio est in pma figura.
non aūt ꝑ se.
¶ Utꝝ mōi sint tm̄ decē ⁊ nouem.

Contra sufficienciā moꝝ p^e figu/
re arguit sic Iste sill'us est in pma
figura Omē aial est sba. omis hō est aial. ğ
aliq̇s hō est sba ⁊ non ē in aliquo modoꝝ
p^e figure ut pꝫ discurrēdo. ğ ⁊c. Simil'r i^e
sill'us est in pma figura nullū aimal est la
pis quilibet hō est aial. ğ aliq̇s hō non ē la/
pis ⁊ non ē in aliquo mō ut pꝫ discurrēdo
ergo ⁊c. prim⁹. n. ē in Barbara. 2us in cela
rent. ¶ 2 sic iste sill's est in pria fiᵃ hō cur
rit soꝛ. est hō ğ soꝛ. currit ⁊ tm̄ in nullo mo
doꝝ est. ğ ⁊c. ꝙ sill'us sit bon⁹ pꝫ qꝛ est sil/
logism⁹ expositoꝛi⁹ ¶ Contra sufficienciā
moꝝ 2^e fi^e arguit sic Iste sill'us est in 2ᵃ fi
gura Nullus lapis ē aial omis hō est aial
ğ aliq̇s homo nō est lapis. ⁊ tm̄ non ē in a/
liquo moꝝ ei⁹. ğ ⁊c. Simil'r i^e Quilibꝫ hō
est aial nullus lapis ē aial. ğ aliq̇s lapis n̄
est hō. sill'us est in 2ᵃ figura. ⁊ in nullo mo
doꝝ eius. ergo ⁊c. p^s est in Cesareꝛbus in
Camestre ¶ 2° sic i^e sill'us ē ꝑfect⁹ in 2ᵃ fi
gura aliq̇s hō est aial nullus lapis ē aial. ğ
aliquis hō non est lapis. ⁊ nō est in aliquo
moꝝ ei⁹. ut pꝫ discurrēdo. ꝙ sit bon⁹ ꝓbaf.
qꝛ ex opposito ꝯcl'onis cum altera pmissaꝝ.
ut cū maioꝛi infert oppositū alteri⁹ pmisse.
seq̇tur enim aliquis hō est aial, omis hō est
lapis. ğ. aliquis lapis ē aimal in Disamis.
Simil'r i^e est bon⁹ sill'us in 2ᵃ figura. aliq̇s
lapis non ē aial omis hō est aial. ğ aliquis
lapis non ē homo. ⁊ non ē in aliquo moꝝ.
ut pꝫ ꝙ sit bonus ꝓbatur. qꝛ ex opposito cō
clusiōis cū altera pmissaꝝ. ut cū maioꝛi in/
fert oppositū mioꝛis sic. aliquis lapis n̄ est
aial omis lapis est hō. ğ aliquis hō non est
aial in bocardo. p^s factus ē in festino. 2us
in baroco ambo indirecte ꝯcludētes. ¶ Cō
tra sufficiēciam moꝝ 3^e arguit sic Iste silo
gism⁹ est in 3ᵃ figura Omis hō est sba om
nis homo ē aial. ğ quedā sba ē animal. cuꝫ
sit indirecte ꝯcludens nō est in aliquo mo/
doꝝ 3^e fi^e. Simil'r i^e est in 3ᵃ figura. quili/
bet homo ē risibilis aliq̇s homo ē unus hō
ergo aliq̇d risisibile est un⁹ hō ⁊ tm̄ non sūt
in aliquo moꝝ 3^e figure. p^s est in darapti i
directe ꝯcludens. 2^s in datisi indirecte ꝯclu
dens ¶ 2° sic Iste sill'us ē bon⁹ in 3ᵃ figuā
Omis homo ē aial. nullus homo ē asin⁹. ğ
aliq̇d aial non ē asin⁹. ⁊ non ē in aliq⁹ mo/
doꝝ ei⁹. ut pꝫ discurrēdo. est. n. in lapheton
indirecte ꝯcludens. Siml'r in cardobꝛodo
in 3ᵃ figura ē optim⁹ sill'us indirecte ꝯclu/
dens ut sic omis homo ē aial aliq̇s homo ē
asinus. ergo aliq̇d aial non ē asinus. Sil'r
in rifeson indirecte ꝯcludēs. aliquis homo
est aimal aliquis hō non ē asin⁹ ergo aliq̇d
aial non ē asin⁹. Omēs isti sill'i sunt in 3ᵃ
figura. ⁊ sunt optimi. qꝛ ex opposito ꝯcl'o/
nis cū altera premissaꝝ. infertur oppositū
alterius premisse. ⁊ nō sunt in aliquo mo
doꝝ ei⁹. ergo ⁊c. Simil'r sill'us resolutoꝛi
us ē in 3ᵃ figura. hoc currit ⁊ hoc ē homo
ergo hō currit. ⁊ non ē in aliquo moꝝ ei⁹.
ergo ⁊c ¶ Confirmaf. qꝛ phs in pᵃ figu/
ra nō facit mentōem nisi de 4^{or} pmis. s. d
illis Barbara Celarēt Darii Ferio. ⁊ etiaꝫ
de aliis duobus. s. d fapesmo ⁊ frisesmoꝝ
uel ergo phs diminut⁹. uel magr̄ supfluus
¶ 2° pricipl'r arguit ꝙ illi decē ⁊ nouē mōi
non sunt ueri mōi. Et p° ꝯtra Barbara sic.
Iste sill'us ē in Barbara. omis hō uel asi/
nus ē asinus omē risibile ē homo ul' asin⁹.
ergo omē risibile ē asin⁹. ⁊ tm̄ non ualet. er
go ⁊c. ꝯña nō cuꝫ maioꝛi. mioꝛ ꝓbatur salꝫ

105

ꝙ non ualet.q2 añs est uex. ⁊ ꝯñs falsum.
ꝙ ꝯñs sit falsum pȝ.ꝙ añs sit uex.ꝑ mino
ri pȝ.ꝑo maiori ꝓbatur inductiue sic.hõ uł
asinus est asinus. ⁊ iste hõ uel asinꝰ est asi/
nus.⁊ isti sunt omẽs homies.ĝ ois homo ł
asinus est asinꝰ ¶ 2° ꝯtra 2^{m} modũ sic Iste
sill'us non ualȝ Nulla ꝯcl'o est uera. omis
ꝯcl'o facta in calarẽt ẽ ꝯcl'o.ĝ nulla ꝯclusio
facta in celarẽt est uera.⁊ tñ est facꝰ in cela
rent.ergo ⁊c.ꝯña nota cũ minori.maior ꝓ
batur.ponendo ꝙ sill'us factus sit ois sil/
logismꝰ.quo facto añs est uex.ꝑ qualibet
ꝑte.⁊ ꝯñs falsum q2 falsificat se.ĝ ⁊c. ¶
3° ꝯtra 3^{m} moð sic Iste sill'us non ualȝ Cu/
iuslibet homis asinꝰ currit.brunellꝰ ẽ asinꝰ
hoiſ.ĝ brunellus currit ⁊ tñ est in darii.er/
go ⁊c.ꝯña nota cũ minori. maior ꝓbatur.
q2 pono ꝙ ois homo habeat duos asinos:
quox unus currat.⁊ alius non de quorum
numero nõ currenciũ sit brunellꝰ.Isto po/
sito añs est uex.⁊ ꝯñs falsum. ¶ 4° ꝯtra 4^{m}
modũ sic Iste sill's non ualȝ.Omẽ aial si ẽ
rudibile non ẽ hõ.tu es aial si tu es rudibi
le.ergo tu non es hõ.⁊ tñ arguit ꝑm istum
moð.ꝯña nota cũ minori.maior ꝓbat.qm̃
añs est uex.⁊ ꝯñs falsum ut pȝ ꝑ exponen
tes.quare ⁊c ¶ Contra p^{m} 2^{e} figure argu
itur sic Iste sill'us non ualȝ omis deus sba
non est.omis p^{a} causa sba est. ergo ois p^{a}
cã deus non ẽ.⁊ tñ est in p^{o} 2^{e}. ꝯña nota cũ
miori.maior ꝓbatur.q2 añs est uex. ⁊ ꝯñs
falsum ut pȝ.ergo ⁊c ¶ 2° ꝯtra 2^{m} moduȝ
2^{e} figure arguitur sic.Iste sill'us nõ ualet.
in quolibet instãti.est hõ nullꝰ asinꝰ est hõ.
ergo nullus asinꝰ est in instãti. ⁊ tñ est i 2°
2^{e} figure ergo ⁊c.ꝯña nota cũ miori.maior
ꝓbatur q2 añs ẽ uex. ut pȝ ⁊ ꝯñs falsum.
Contra ꝑmuȝ 3^{e} arguit sic.iste sill's nõ ua
let Cuiuslibet homis asinꝰ currit. cuiuslibȝ
homis asinus q̇escit.ergo asinꝰ q̇escens est
asinus currẽs.⁊ tñ est in ꝑmo 3^{e}.ergo ⁊c.
ꝯña nõ cum miori.maior ꝓbatur . q2 añs
est uex. ⁊ ꝯñs falsum. ¶ Confirmat a sili
q2 iste nõ ualet.In quolibet instanti est asi
nus.in quolibet instãti est hõ. ergo homo ẽ
asinus.⁊ tñ est in p^{o} 3^{e}.ergo ⁊c ¶ 2° ꝯ 2^{m}
3^{e} arguit sic.Iste sill'us nõ ualet.Omis hõ
uel asinus non est hõ.omnis hõ uel asinus
est risibile.igit risibile non ẽ hõ. q2 añs est
uex.⁊ ꝯñs falsuȝ ut pȝ ⁊ tñ est in 2° 3^{e} figu
re.quare ⁊c.

¶ Ad hec breuiter rñdetur: ¶ Ad p^{m} ð2 ꝙ
1^{e} sill's facꝰ in Barbara nõ immediate sed
mediate q2 ex ꝯcl'e ꝯclusa in Barbara cõ/
cludit ꝯcl'o istius sill'i Simł'r ad aliud ð2
ꝙ est in celarent mediate sed nõ immediate
¶ Ad 2^{m} ð2 ꝙ magi determiat ð sill'is qui
tenẽt in omibꝰ termis sicut ph's in p^{o} ꝑox.
⁊ non de sill'o resolutorio. ¶ Ad p^{m} ꝯtra
mõs 2^{e} figure ð2 ꝙ primꝰ sill's facꝰ ẽ me
diate:in cesare ⁊ nõ immediate.⁊ 2us ẽ in ca
mestres mediate ⁊ nõ immediate ¶ Ad 2^{m}
ꝯceð2 omnes sillegismos factos eẽ bonos
sed magi non curat mł'tiplicare mõs in ali
is figuris ꝑ hoc ꝙ indirecte ꝯcludunt. sill'i
aũt facti tenent ꝑ hoc ꝙ indirecte ꝯcludunt
Si aũt directe facis ꝯcluð non ualent.
¶ Ad p^{m} ꝯtra mõs 3^{e} figure ð2 ꝙ p^{us} sill's fa/
ctus est in Darapti mediate.⁊ nõ immedi/
ate.ꝑus ẽ in Datisi mediate ⁊ non imedia/
te. ¶ Ad 2^{m} ꝯceð2 illos sill'os factos eẽ op
timos.sed de illis nõ curat.q2 indirecte cõ/
cludunt.Si diceres quare magis indirecte
noiat in p^{a} figura q̄ in aliis. Rñdetur ꝙ
p^{a} figura ꝑfectior est.iõ debemꝰ uidẽ ma/
gis omnẽ moð ꝯcludendi eius qȝ alicuius
q̄ alterius. ¶ Ad ꝯfirmatõem ð: ꝙ aris.ñ
curauit multiplicare mõs nisi ꝑ necessitatẽ
sed ꝯcl'o unius non seq̇tur ex ꝯcl'one alte/
rius.mõ Baralipton seq̇tur ad Barbara.
Celantes ad Celarent.Dabitis seq̇tur ad
darii.Fapesmo aũt ⁊ Frisesmox nõ seq̇tur
ad aliquẽ ideo multiplicat illos.Et si dicis
ergo in 2ª figura debebat ponere indirecte
ꝯcludẽtes ut in Festino ð2. ¶ Dicit ꝙ bñ
ponit in ꝑio priox.ubi dic ꝙ miori exñti
ul'i negatiua.maiori uero affirmatia ł ul'i
uel ꝑticulari inquacũqȝ figura indirecte se
q̇tur ꝯcl'o.Ex hoc pȝ q̄ boeciꝰ nõ recte sen/
tit in sill'is cathegoricis cũ dicit ꝙ ph's 5^{m}
4^{or} mõs in p^{a} figura posuerit.Theophra
stus aũt ⁊ Eridemus addiderũt 5^{e} p^{e} figu
re quos ꝯfirmauit porphirius uir magne
auctoritatis. qm̃ phus posuit Fapesmo et

ꝛ Friſeſemoꝝ.ut declaratuȝ eſt. ¶ Ad ſm̃ principale rn̄det magr̄. Ad pᵐ diſtinguē/do de illa maiori Omnis hō uel aſinꝰ eſt aſi/nus.ſi illud totum diſiunctū eſt ſbiectū illa eſt falſa.ſi uero ſoluȝ pᵃ ps illa eſt uera.ſȝ poſt in minori plus p̄tur ꝙ̄ ſbiciaꝛ in maiori. Et ꝺꝛ ulterius ꝙ ſbiectū diſtributōis eſt ly homo.ꝓpōnis uero hō uel aſinus. ꝛ ſbiectuȝ diſtributōis ꝺȝ p̄dicari.non aūt ꝓpōis

¶ Ad 2ᵐ ꝺꝛ ꝙ predcūs ſilloꝰ nō eſt in Celarent.qꝛ ꝯcluſio ē inſolubilis ꝛpᵗᵉ ſignificaꝰ qualis non ē in aliqua p̄miſſaꝝ. ¶ Ad 3ᵐ ꝺꝛ ꝙ n̄ ualet 1ᵉ ſill'ſ.qꝛ plus p̄tur in miori ꝙ̄ ſbiciaꝛ in maiori.Unde qn̄ obliquꝰ p̄ce/dit rectū ſolus obliquus ē ſbiectū. Qn̄ uero rectus precedit obliquū rectꝰ ꝛ obliquꝰ eſt ſbiectū. Et ſi ꝺꝛ. adhuc ſtat argumentū ſic dicenᵒ Cuiuſlibet homis aſinus currit. brunellus ē aſinꝰ homis.ergo brunellꝰ currit.Dicitꝛ ꝙ ſill'us non ē bonꝰ.qꝛ in obliqs caſibus oȝ ſbiectū maioris p̄ri in miori in recto.ſic dicenᵒ brunellus ē homo ꝛ hoc negatur.ꝓpterea bn̄ ſeqtur Cuiuſlibet hois aſinus currit.ſor.eſt hō g̃ ſortis aſinus currit. ¶ Ad 4ᵐ ꝺꝛ ꝙ ſi totū ꝯditionatū fue/rit ſbiectū maior eſt falſa.ꝛ tn̄ debet ꝓbari expōibl'r cū ſit negatiā.ſ.p ſigl'ares quaꝝ multe ſūt falſ: ꝛ hoc aial ſi eſt rudibile n̄ ē homo demōſtrādo hoiem.ꝛ ſic de aliis. Et dato adhuc ꝙ exponi hēatꝛ 2ᵃ exponēs ē fᵃ. ſcilȝ Nihil eē aial ſi eſt rudibile qn illō nō ſit hō.immo q̇cquid ē aial ſi eſt rudibile n̄ eſt homo.utputa hō.ꝛ 2ᵃ exponēs n̄ ꝺȝ eſſe iſta ꝛ nihil eſt aial q̇n illud ſi eſt rudibile n̄ ſit hō Si aūt totū ꝯditionatū non ſit ſbiectuȝ ꝯceꝺꝛ maior.ſed negaꝛ ꝯn̄a.qꝛ plus p̄/dicatur in miori ꝙ̄ ſbiciaꝛ in maiori. ¶ Ad pᵐ 2ᵉ figure ꝺꝛ ꝙ talis ſill'ſ nō eſt in mō qꝛ ꝺȝ fieri ex negatis de ꝯſueto mō loquēdi. qual'r n̄ fit ille.ſed bn̄ ualet dicenᵉ Omnis deus nulla ſbā eſt.omīs pᵃcā eſt ſubā.ergo omis pᵃcā non deꝰ eſt.ſed maior ē falſa

¶ Ad 2ᵐ ꝺꝛ ꝙ non ualȝ.Un̄ utraqȝ extremi/tate exn̄te in obliquo nihil ſeqtur in 2ᵃ fi/gura.aut alt'a tm̄ medio t'mio exn̄te in obliquo in utraqȝ bn̄ ſeqtur.in altera aūt nō diſcurre p exᵐp te ¶ Ad pᵐ 3ᵉ fiᵉ ꝺꝛ ꝙ n̄ eſt in Darapti.qꝛ ſicut p̄miſſe fuerūt ex recto ꝛ obliquo ita ꝯcl'o ꝺȝ fieri.igiᵗ ꝺȝ ſic ꝯcludi g̃ aſinꝰ q̇eſcens ē alicuius cuiꝰ aſinus cur/rit.Un̄ ly aſinus n̄ eſt ps ſubiecti in p̄miſ/ſis ſed ps p̄ti.ideo ꝺȝ poni in ꝯcl'one. ¶ Ad aliud ꝯſil'r ꝺꝛ ꝙ nō ualet 1ᵉ ſill'ſ.ſȝ ꝺȝ ꝯcludi g̃ hō eſt in aliquo inſtāti iu quo ē aſinꝰ: qꝛ ꝯcl'o ꝺȝ eē ſimilis p̄miſſis.ꝛ ideo ſicut p̄/miſſe ſunt ex recto ꝛ obliquo ita concluſio debet eſſe mixta ex recto ꝛ obliquo. ¶ Ad 2ᵐ ꝺꝛ ꝙ ſi totū diſiunctū eſt ſubiectū ma/ior eſt falſa.ſi aūt ps eſt ſubiectū non arguitur in 2ᵒ 3ᵉ.qꝛ in tali oȝ ꝙ totuȝ ſubiectuȝ ꝓpōnis diſtribuaꝛ qual'r non ē in ꝓpoſito quare ꝛc.

¶ Et ſic eſt finis qōnum ſummularū. Quarum numerus eſt.49.

¶ Utrꝫ diffinitio ſuppōnis ſit bn̄ data

Contra. Primo arguiꝛ ꝙ non bn̄ ꝺꝛ ꝙ ſuppō ſit acceptio prio qꝛ ſuppō ꝯuenit termio ſolum' actiue. Dicimꝰ.n.ꝙ termiꝰ ſupponit.acceptio aūt ꝯuenit ei ſolū paſſiue.dicimꝰ enim ꝙ terminꝰ accipiꝛ ꝛ nō ꝙ termiꝰ accipiat.igiᵗ ſuppō termii non ꝺȝ dici acceptio termi. ¶ Confirmaꝛ qꝛ impoſſibile ē actōnem eſſe paſſiōem ingtum talem. g̃ nō bn̄ ꝯceꝺꝛ ſuppōnem eſſe acceptōem termi. tenȝ ꝯn̄a qꝛ ſuppō eſt actio ꝛ acceptio paſſio.

¶ 2ᵒ ſic.ſuppone non ē accipi.g̃ ſuppō non eſt acceptio.tenet ꝯn̄a p locuȝ a ꝯiugatis. ān̄s pȝ.qꝛ dicenᵒ hō eſt biſſillabū Uolo ꝙ iᵉ ter/minꝰ hō ſolū accipiaꝛ ꝓ uoce.hoc ē poſſibl'e tunc certū eſt ꝙ ꝙ̄uis hic terminꝰ hō ſolum accipiatur ꝓ uoce.tn̄ adhuc ſupponit pſōal'r puta ꝓ ſuppoſitis.quare ꝛc ¶ 3ᵒ ſic. terminꝰ ſupponit p ipam acceptōem intellcūs ef/fectiue Eo.n.ꝙ intellcūs accipit terminum ſic uel ſic alia ꝛ alia ſuppō deriuaꝛ:ꝛ tn̄ terminꝰ nō ſupponit ꝓ ſuppōne effectiue.ſed ſol' formal'r.qꝛ omis actus reduplicatꝰ in rōe cauſe ſup̄ ſuum ꝟbum tenet locū cauſe formalis ſic cuȝ ꝺꝛ Iſte interfectꝰ eſt int'fectiōe int'fectio ē cauſa formalis.Simil'r cum ꝺꝛ

Iste diligit dilectōe. Simil'r iste speculatur
speculatōe Sic qñ dr supponit suppōne seu
p suppōnem: suppō est in supponēdo cā for/
malis. g̃ suppō non est acceptio termi. ¶ 4°
sic. acceptio dic̄ respcūz ad accipientē. qa est
actus intellcūs accipientis ⁊ ꝯñter non po
test esse suppō nisi sit actus intellcūs. Sup
positio uero dicit rspectū ad rem ⁊ nō ad ac
cipientez. Uñ sine actu ītellcūs adhuc termi
nus supponit ut in ista ꝓpōne scripta hō est
aial. ergo suppō non ē acceptio. ¶ 5° sic dif
finitio ꝯpetit alicui cui nō ꝯpetit diffinitūz
g̃ diffi° mala. ꝯña tenet. añs ꝓbatur. qz ita
accipit appositum in ꝓpōne ꝓ aliquo ul' a/
liq̇bus sicut suppositū: ⁊ tñ appositūz non
supponit ut pz p ethimologiā uocabuli. qz
appositū dr ab apponendo sicut suppositū a
supponēdo ut pz p gramaticos. ¶ 6° sic seq̄
tur q̄ termi⁹ sincathegorematic⁹ in ꝓpōne
positus ⁊ sincathe̾ tentus supponit ut dicē
do omis hō currit. qđ est falsum. falsitas cō
sequētis pz qz non pōt esse suppositū ul' ap
positū sincathegorematice tentū. ꝯña ꝓbat
qz est acceptio termi in ꝓpōne ꝓ aliquo. i. ꝓ
distributoe. ¶ 7° arguit de copula que non
supponit ⁊ tñ accipitur in ꝓpōne ꝓ aliquo.
quare ⁊c. ¶ 8° sic termi⁹ aliqñ supponit ꝓ
illo qđ nō sigt ⁊ nunq̄ pōt accipi pro illo q̄
non sigt ergo diffi° mala. ꝯña tenet cū mio/
ri. maior ꝓbatur. qz dicen° albū currit sbie
ctum supponit ꝓ sba que est alba ⁊ tñ non
sigt subāz qz solam qualitatez sigt ut dicit
phs in pnto substātie. g̃ ⁊c. ¶ In hac ma/
teria sūt diuerse opiones. quidā. n. uolūt q̄
suppō sit sigficatio termi in ꝓpōne ꝓ aliq°
uel aliq̇bus ut uult mgr in logica magna.
Quidam uero dicūt q̄ suppō est statio tmi
ni in ꝓpōne ꝓ aliquo. ut uult petr⁹ mantu
anus. Alii uero ꝯcordant cū magrō hic di
cētes q̄ suppō est acceptio termi in ꝓpōne.
ut petrus hispanus ⁊ albert⁹ de saxonia.
Alii modernores dicūt q̄ suppō est ꝓprie/
tas subiecti in ꝯpatōe ad p̄tuz. ut scūs uin
cencius ordinis p̄dicatorꝝ. de q̇bus opioni
bus magis ample dictū est in suppōnibus.
¶ Sed pro defensiōe magrī sunt duo mo
di rñdendi. Unus mod⁹ dicit q̄ suppō for
maliter ⁊ idemptice est acceptio tmi. Alius
modus dic̄ q̄ suppō formal'r non ē acceptō
termi sed ē ex ipsa acceptōe termi cāl'r g̃ ⁊ ñ
idēptice uerꝝ est q̄ suppō sit acceptio. Tenē/
tes aūt p^m modūz rñdendi in rñdendo ad
argumēta in oppositūz maxie ad tria pma
argumēta que ad idem tendūt bipartiti sunt
Quidā enīz dicūt negan° q̄ suppō sit actio.
imo est passio. Et cū tu ꝓbas in p° argumē
to qz dicim⁹ q̄ termi⁹ supponit ⁊ nō suppōit
ergo ꝯpetit sibi actiue. negat ꝯña qz lz sup
ponē modal'r ⁊ uocal'r sigficet actōem cum
sit actiuū tñ real'r importat passionem qđ
declarat a sili. qz recipe qđ ptinet ad poten
tiaz aie p spēs apprehendētes real'r impor/
tat passiōem lz p^m modū signdi sigficet actō
nem. Et iō non ē incōueniens q̄ suppō dicat
acceptio ⁊ supponē sit accipi sicut recipe est i
formari. Dicim⁹ eni qñ potētia spēz recipit
ab obiecto q̄ ipa potētia spē informat: Si
mil'r pōt dici qñ termin⁹ supponit q̄ accipit
ab intellcū. ita q̄ ipum supponē sit accipi ut
dictū est. ¶ Contra hāc rñonem arguit
sic Hoc uerbūz suppono cū sit ꝯpositū a sb
⁊ pono necesse ē q̄ retineat sigñē sui simpli
cis. ⁊ maxie cum ꝯponētia remaneāt in eo i
tegra ⁊ pfecta. Modo hoc uerbū pono nō im
portat real'r passiōem sed magis uerā ac/
tōem p modū simplicē importabit. ⁊ p ꝯñs
supponē non ē accipi. nec suppō poterit dici
acceptio ⁊c. ¶ 2° sic qñcunqz aliqua duo re
al'r eundē actum importāt illud qđ termiat
actū realem uni⁹ pōt termiare actū realem
alteri⁹. hc est nota. sed actus importat⁹ p h°
qđ est supponē et actus importat⁹ p hoc qđ
est accipi non termiatur ad idez. qz dicim⁹
q̄ termi⁹ supponit suū sigficatum: nō aūt
dicim⁹ q̄ accipiat a suo sigficato ergo ⁊c.
¶ Alii uero ꝓpter hec argumēta dicūt al'r
ad pricipale. Uñ dicūt q̄ intellcūs supponit
terminū in ꝓpōne ut termin⁹ est ita q̄ non
supponat al'r. ita q̄ est du^x suppō. una est in
tellect⁹ qua termi⁹ supponit ⁊ itellect⁹ sup/
ponit. ⁊ hec ē acceptio termi. nam tminum
supponi non ē nisi ipum accipi in ꝓpōne ab
eodem ꝓ aliquo. ⁊ de hac suppōne itelligit
illa diffi° suppōnis qñ dicit Suppositio est

acceptio termi ꝛc. Alia vero suppõ est ipi us termi in ꝓpõne iam suppositi ꝛ accepti. ab intellectu qua q̇dem termi⁹ supponit ꝛ non supponit. Et hec suppõ non est acceptio termi. sed ṗncipal'r cãtur ab ipõ. ꝛ p̃dicta d̃scriptio non datur de ista suppõne. ¶ Contra hanc rõnez arguitur ꝙ hic loq̇mur de suppõe que est ꝓprietas termi in ꝓpõe: suppositio vero qua intellectus supponit ꝛ termin⁹ supponit non est ꝓprietas termi sꝫ potius intellectus. ergo ꝛc. ¶ 2° q2 spẽs suppositionis hic intente non diuersificãtur ꝑ suppõnem qua intellect⁹ supponit ꝛ termi⁹ supponit. sed magis ꝑm 1^am^ qua terminus supponit. Dꝫ enim suppõ materialis vl' ꝑsonalis qñ termin⁹ supponit sic vel sic ut omẽs ꝓcedunt. g̃ ꝛc. ¶ 3° q2 ꝑ eundeꝫ modũ appellatio ꝯpetit p̃to. ꝛ suppõ ipsi sbiecto. sed sic non bñ diceret ꝙ p̃tum appellat sed magis p̃tum appellat loquẽdo de appellatõe que est ꝓprietas p̃ti. ita non ẽ verꝫ ꝙ sbiectum supponatur sꝫ magis ꝙ sbiectũ supponit. loquendo de suppõne que nũc diffinit. quare p̃mus mod⁹ rñdendi reputat imbecillis ꝑm ambas rõnes quare ꝛc. ¶ Tenentes 2^m^ modũ rñdendi etiã bipartiti sunt. Quidam enim dicũt ꝙ diffi° sic hꝫ intelligi: suppõ est acceptio termi. i. significatio quedã ex acceptõe termi in ꝓpõne ꝓ aliquo vl' ꝓ aliq̇b⁹ sicut phs diffinit odorẽ in de sensu sensato. dicẽs odor est fumalis euaporatio. ꝛ intelligitur cãliter sic. i. odor ẽ qualitas cãta ex fumali euaporatõe. ¶ Contra hãc rñsionẽ arguit petrus hispan⁹ sic. Supponere non est sig̃ficare. g̃ suppõ non ẽ sig̃ficatio. tenet ꝯña ꝑ locũ a ꝯiugatis. añs ꝓbatur q2 sig̃ficare ipi⁹ vocis. supponẽ vero ꝯpositi ex voce ꝛ sig̃ficatõe. quare ꝛc. ¶ 2° sig̃ficatio prior est ipsa suppõne. ergo ꝛc. añs ꝓbat q2 sig̃ficatio est ꝑ impõnez vocis ad reꝫ sig̃ficandã. suppõ vero ẽ ꝑ acceptõem vocis iã significãtis pro aliquo ꝛc. Ex rõne sequẽti fortius potes arguere ꝙ suppõ nõ sit significatio. quare ꝯsidera 1^am^. ¶ Alii dicũt ꝙ diffi° illa non põt dici diffi° suppõis. idẽptice ꝛ eẽntial'r loquẽdo sic oñdunt argumenta. sed bñ cãl'r sicut loq̇tur aris. 2° de anima de voce dicẽs. vox ẽ repcussio respirati aeris. i. sonus cãtus a ꝑcussiõe aeris. Ista suppõ est acceptio termi. i. ꝓprietas quedaꝫ termi cãta ab acceptiõe ipi⁹ ꝛ in ꝓpõne pro aliquo vel ꝓ aliq̇bus ꝛc. ¶ Pro quo aduerte ꝙ hec tria sig̃ficatio. sbiectio. ꝛ suppõ. ꝑ ordinẽ ꝯpetũt voci seu termio ꝑm ꝙ accipitur ab intellcũ. p° enim vox accipit ab intellectu ad d̃terminate sig̃ficandũ. ꝛ sic ꝯpetit sibi sig̃ficatio. Deinde vox sig̃ns accipitur in ꝓpone ut unuꝫ extremũ. ꝛ sic ꝯpetit sibi sbiectio. Ultio vero vox iam sbiecta accipitur ꝓ aliquo respectu p̃ti ꝛ ita competit sibi suppõ. Et lꝫ ista ꝯpetãt ipsi voci ꝑ ordinem tñ multũ differẽter se hñt ꝑ acceptõeꝫ intellect⁹. q2 sig̃ficatio non est ipsa acceptio que real'r passiõem importat. nec sig̃ficare ẽ accipi. q2 significatio cõpetit voci seu termio solum actiue. Dicit enim vox sig̃ficare ꝛ nõ sig̃ri. lꝫ tñ vox dicat accipi que accipitur ad sig̃nduꝫ. recte d̃r sig̃ns seu sig̃ficatiua. ꝛ nõ significata. sbiectio vero ẽ real'r quedã acceptio que fit ab intellcũ. nõ. n. est aliud terminũ sbici nisi ipm ab intellcũ accipi in propositõe respectu p̃ti. cũ sbiectio ꝯpetat voci seu t̃mio solum passiue sicut etiã acceptio. ꝫ Dicitur enim termin⁹ sbici ꝛ non sbicẽ. Un termi⁹ sic accept⁹ vocatur sbiectũ ꝛ nõ subiciens. Suppõ vero nõ est acceptio sed ab ipsa cãtur. ideo suppõ subiectio ꝯpetit solũ actiue. dicit. n. ꝙ subiectũ supponit. unõ q̃uis termi⁹ q̇ accipit ad supponendũ dicatur ꝙ accipitur ad supponendõ tñ supponẽs ꝛ ñ suppositũ appellat. Et ꝙ dictũ est de sig̃ne. subiectõe. ꝛ suppõne. idẽ dꝫ intelligi de sig̃ficatiõe ṗdicatõe ꝛ appellatõe. ¶ Hanc oppionẽ diffuse recitaui q2 pulcra est ꝛ est sci vincencii in suppõibus suis. ¶ Ego aũt credo ꝙ nõ sit de mente mg̃ri nec alioꝝ dic. ꝙ suppositio ẽ acceptio. dicere ꝙ suppõ sit acceptio cãliter ꝛ non idẽptice. imo credo ꝙ idemptice. Et ꝓbo sic. ꝙ suppõ ut sonat vocabulum non ẽ nisi positio alicui⁹ sub alio ergo suppõ formal'r ꝛ idẽptice est acceptio. Unõ tria req̇runtur ad positõem alicui⁹ sb alio scilꝫ illud qd̃ ponitur. illud a quo ponitur. ꝛ illud sb quo ponit. Termin⁹ est q̇ ponit.

107

intellectus est a quo ponitur: significatu3
est sb quo ponit .put ly sb accipit pro ly ꝑ.
Uñ sensus ē. termin⁹ ponitur sb sigficato
.i.ꝑ sigficato. ꝙ aūt ly sb accipiat pro ly ꝑ
pȝ ꝑ Terenciū in eunuco dicentē: puer sub
ponit falli ꝑ seruū senem.i. puer ꝑ alio po
ni. et etiam iᵃ tria requiruntur ad acceptōem:
¶ Ex hoc seqtur ꝙ suppō ē passio termi et ñ
actio cum acceptio sit passio. ¶ Et si dicis ꝯ
qȝ dicim⁹ ꝙ termin⁹ supponit et nō supponi
tur. ḡ suppō ꝯpetit termino actiue et nō passi
ue. ¶ Ad hoc dicere quicqd alii dicant ꝙ ꝓ
ꝓe loquen° debem⁹ dicē. termin⁹ supponitur
ab intellcū.i. ponitur ꝑ alio ab intellcū pu
ta ꝑ sigficato. intellcc⁹ aūt supponit termi
nū.i. pōit terminū ꝑ alio qȝ ꝑ sigficato. ñ
aūt debem⁹ ꝓꝓe dicere ꝙ termin⁹ supponit
qȝ nec supponit se nec sigficatū. ꝙ nō se qa
idem terminus reᵘ sui ipi⁹ supponēt et sup
poneretur. nec etiā sigficatū qȝ nō ponit si/
gnificatū ꝑ alio imo termin⁹ ponitur ꝑ si
gnificato. Jmpꝓꝑe aūt dr ꝙ termin⁹ sup/
poni in sigficatōe actiua ꝑ passiua cuȝ sit
cōis modus loquēdi. et loquendū est ut plu/
res. ut dicit phūs 2ᵒ top. nec dubito si qs ꝓfū
de ꝯsiderabit. qn huic opinioni adhereat. ¶
Defendētes tñ ꝑmaȝ rōnem dicūt ꝙ uer/
bum sigre actōem pōt ēē 2ʳ. aut ꝑ rem. aut
ꝑ moū signdi. Omē uerbū actiuuȝ ꝑ modū
signdi actōem sigt. ꝑm rem aūt non. qȝ ali/
qō importat passiōem potius ꝙ actōem ut
recipio. ita dicūt de hoc ṽbo suppono: qō ꝑ
rem importat passiōem lȝ ꝑ moū signdi ac
tōem. Et ad replicas in oppositū dicunt.
¶ Ad pᵃᵐ dicūt negando p° ꝙ omne ꝯposi
tū teneat signem ꝯponētium. imo multoci
ens non retinet signem. neqȝ moū signdi.
cum principale ꝯponēs sigficet unū et ꝯpo/
situm aliud unū est actiuū et aliud non. ut
ago sigt agere facere et ē actiuū. dego ꝯpo/
situm sigt uiuere. ambigo dubitare. et am/
bo neutra sūt absoluta. Dicūt 2° ꝙ adhuc
hoc ꝯcesso. negan° ꝙ ꝯponentia in hoc ṽbo
suppono remaneāt integra in eo. qȝ ꝯponit
ex sub et pono. et ly sub nō remanet integꝝ.
qȝ mutat b in p. qñ dr suppono et ñ sub po
no. ¶ Ad 2ᵐ dicūt ꝙ idem terminat actū hu
ius uerbi supponit. et actū hui⁹ uerbi accipi
tur. Uñ sigtum termi t̄miat actū hui⁹ uer/
bi supponit. non qdem recte. qȝ nō recte dr
termi⁹ supponit sigtum. sed oblique ut di/
catur Termi⁹ supponit ꝑ sigficato. et ita e/
tiam t̄minat actū hui⁹ uerbi accipitur qȝ dr
termin⁹ accipit ꝑ sigficato. ¶ Defendētes
aūt 2ᵃᵐ rōnem facili⁹ soluūt replicas. Ad
pᵃᵐ ꝯcedūt ꝙ loqmur h̄ de suppōe que est ꝓ
prietas termi in ꝓpōne et negatur ꝙ suppō
qua termin⁹ supponit nō sit ꝓprietas tmi
¶ Ad 2ᵃᵐ negat ꝙ spēs suppōnis ñ diuer/
sificetur scōm suppōnem qua termin⁹ sup/
ponit. ¶ Ad 3ᵃᵐ negatur silitudo qȝ sub/
iectū est ꝓprietas tā subiecti ꝙ p̄ti. Appella
tio aūt soli⁹ p̄ti. et ꝯcessa silitudine ꝯcedunt
ꝙ pōt dici p̄tum appellat. ¶ Ad 4ᵐ princi/
pale negat ꝙ suppō non dicat respcū ñ ali/
quē ad accipientē. Et ad ꝓbatōem cum dr
termi⁹ adhuc supponit sine actu intellectus
ut in ꝓpōne scripta. dr ꝙ lȝ actu⁹ intellectus
nō currat tūc. sufficit tñ ꝙ ꝯcurrebat qȝ fu
it acceptus in tali ꝓpōne ab intellcū. ¶ Uel
dr ꝙ terminū supponē pōt dici dupl'r. s. ac/
tu uel aptitudine. sicē et sigficare. Prio mō
dico ꝙ ñ supponit sine ꝯsiderātōe intellcūs.
2° sic. ¶ Uolentes tñ ꝙ suppō nō sit accep
tio formal'r et idemptice dicūt argumētuȝ
ꝯcludere uerꝝ. ¶ Ad 5ᵐ tenētes ꝙ suppō sit
actio. et ꝯñter ꝙ ñ sit acceptio formal'r et idē
ptice dicūt negando ꝙ appositum ñ suppo/
nat. Et cū dr suppotuȝ dr a supponēdo et nō
appositū. dicūt ꝙ suppositū a supponi alte/
ri passiue ut qȝ positū sub alio ut sub ap/
posito. et ꝑ suppōnem nō hȝ ꝙ dicat supposi
tū sed magis supponēs. Uñ idem t̄min⁹ q
a logico dr subiectū qȝ subicit alteri ut p̄to
dicitur suppositū a ḡmatico qȝ positum est
sub altero ut sub apposito. qō appositū dr
qȝ adiunctū uerbo. termi⁹ aūt dr supponēs
actiue qȝ sub alio ponit sigtum. et sic pōt ēē
p̄to ꝯpetere. lȝ qdam moderni negēt hoc di
cētes ꝙ ꝓprietas p̄ti est appellare sicē subie
cti supponē. ¶ Tenen° aūt ꝙ suppō sit acce/
ptio idemptice dicendum est ꝙ suppō ꝯpetit
utriqȝ. s. supposito et apposito. et non dicitur
suppositum a suppōne. sed a supponi alteri

extremo ppõnis.s.ipsi apposito. terminus aũt suppones dicit.uel meli⁹ supponibilis. a supponi sigficato.i.apponi p sigto.sȝ cum tam appositũ q̄ suppositũ poni possit p sigficato utrũqȝ supponit uel supponit. ❡Ad 6ᵐ dicit q sincathe^{ma} sincathe^{ce} tentum nõ accipitur p aliquo sigficato in ppõne ideo nõ supponit. q nõ pro aliquo sigficato p/batur. Non pro materiali q2 tũc formal'r sumi^r. nõ p formali q2 tũc illud non hȝ.cũ nõ sit termin⁹ p se significatiu⁹. ❡Ad 7ᵐ de copula d2 q oportet sbintellige unaȝ p ticulã in diffinitõe.s.termi ex material'r se hñtis. Isto mõ suppõ est acceptio termi ex material'r se hñtis in ppõne p aliquo l' p aliqbus ❡Ad ultimum nego maiorẽ.s.q termi⁹ aliqñ supponat p illo qd nõ sigt

❡Ad pbatõem d2 q ly albũ sigt duo ex intẽtione phi 3° top.dicẽtis q album ñ est in genere ppter suũ du^x sigficare. significat eni sbiectũ albedinis ⁊ ipaȝ albedinẽ Dico g q supponit p sbiecto qd sigt. Et cũ tu pbas q solaȝ qualitatẽ sigt p phm in pntis.dico q intelligit de principali sigficato. q2 pncipaliter sigt albedinẽ.cui⁹ rõ est q2 albũ distin/cte sigt qualitatẽ.q2 ita albedinẽ sigt q nõ aliam qualitatẽ.sed indistincte sigt sbiectũ q2 non magis hoiem q̄ equũ. q aũt albuȝ sigficet i^a duo ppter aliquos negãtes pbatur.q2 illud sigt qd intellectui rñtat.sed album rñtat sbiectũ albedinis ⁊ non solum albedinẽ.g sigt sbiectũ Item illud sigt pro quo supponit. sed albũ supponit q sbiecto dicendo albũ currit g illud sigt. ꝯña nota cum mior.maior pȝ ꝑ omnes qꝛ sigficare in plus se hȝ q̄ supponere.

❡Utrũ diuisio sit sufficiẽs ipius suppõnis In materialem ⁊ psonalem.

Contra arguit q ultra illas duas spẽs est dare suppõnem simplicẽ.⁊ arguit sic.triplex est sigtuȝ termi scilȝ materiale psonale ⁊ simplex.g triplex est suppõ.s.materialis psonalis ⁊ sim^x.teñȝ ꝯña q2 cum suppõ sit acceptio temi p suo significato.quottu^x ergo erit sigtum: tottu^x debet esse suppõ.añs pbatur.⁊ capio istum terminũ hõ ⁊ sic arguã de isto ita quocũqȝ termio cõi alio intelligat.mõ hic termi⁹ hõ se ipm sigt material'r.⁊ forte ⁊ pla.psonaliter.⁊ ultra hoc sigt hoiem in cõi simpl'r.qd est unum cõe in omibus hominibus.pba^r q2 ul'e est unum in multis ⁊ de ml'tis p°posterior.ergo.cũ iste termi⁹ homo supponeret p homie in cõmuni supponẽt simpl'r.q2 p natura simplici nõ indiuiduata ❡2° ad idẽ sic.q2 dicen° corpus mobile est sbiectum in phia naturali,quero quõ supponit ly corp⁹ mobile.aut psonal'r aut material'r aut simplicit.non potes dicẽ p° psonal'r.q2 tuȝ stet definiate liceret descendere disiunctiue ad sua supposita sic.⁊ ista sũt oia corpora mobilia g hoc corpus mobile ẽ sbiectum i phia na/turali.uel hoc corpus mobile ẽ sbiectũ ⁊c. mõ pȝ q descensus ẽ falsus ❡Item si supponẽt psonal'r tũc ista ppõ Corpus mobile est sbiectũ in phia naturali equaleret isti aliqd corpus mobile est sbiectũ in phia que est falsa.g ⁊c. Non potes etiã dicere 2ᵐ.s. material'r.q2 tũc supponeret p ipsomet termino.uel pro ipsa uoce qd est falsuȝ.⁊ pbatur falsitas sic. q2 scia naturalis cõsiderat passiones sui sbiecti cãtas ab ipo sbiecto l' a pricipiis eius.sed passiões ꝯsiderate in phia naturali sunt motus augmtatio diminutõ generatio.⁊ corruptõ ⁊ alteratio que ñ sũt cãte ab isto termio ens mobile. sȝ a re in cõmuni sigficata p ipm.g talis ťminus ñ est subiectũ p se ipso termio sed pro sigto.

❡Item quelibet scia principal'r ꝯsiderat subiectũ suum siue illõ p quo stat subiectũ suum sed scia natural' non ꝯsiderat pricipal'r istos ťminos ens mobile. g ñ supponit material'r. Relinqtur g q supponit simpl'r p re sigficata in cõi ⁊ in uniuersali. Et sic est triplex suppõ. ❡3° arguit q ẽ dare suppõẽȝ naturalẽ ultra alias 3^a. Et arguit sic. cum suppõ sit proprietas termi cãta ab acceptõe eius in ppõne pro aliquo uel pro aliqbus quot mõis diuers termi⁹ põt accipi in ppositõe.tot mõis diuisio suppõnis uariat.sed natura uel essentia sigta per terminũ cõem põt dupl'r accipi seu ꝯsiderari ꝑ factũ doc.

108

in de ente ⁊ essentia.⁊ ꝫm ueritatem. Uno
mō ꝫ rōnem ꝓpam. Alio mō ꝫ esse, qō hꝫ in
hoc uel in illo.ergo ꝫ ueritatē suppō statim
oꝫ diuidi in suppōeꝫ nālēꝫ ⁊ accñtaleꝫ.ita ꝙ
suppō natural' ōꝛ qñ termin° accipitur re/
spectu p̄ti sibi ꝯuenientis eēntial'r . ut hō est
aīal. ¶ Accñtalis uero ē cum ēmin°cōis acci
pitur respectu p̄ti sibi ꝯuenietis accñtalit' ⁊
hec est duplex. sic du' p̄tum accñtale pōt cō
petere. Nam ꝫ eē qō hꝫ in sīgularib° ꝯpetit
p̄tum accñtale reale ut hō currit. Et tūc sup
ponit ꝑsonal'r. Scōm uero eē qō habꝫ in i/
tellectu ꝯpetit sibi p̄tum accñtale intētiona
le.ut homo ē spēs ⁊ sic supponit simpl'r Et
ultra hoc termi°pōt accipi ꝓ se ipo ēmio ut
dicendo hō est nomē bissillabum. ⁊ sic stat
material'r.ergo cū ly homo possit 4ᵒ accipi.
Uno mō ꝫm se ⁊ absolute. Alio mō ut ē in
singularib°. alio mō ut ē in intellcū. 4° ꝓ
se ipso ēmino.ergo tot suppōnes erūt.s. na
turalis.ꝑsonalis.simplex.⁊ materialis. ¶
4° sic. nisi darent alie suppōnes ultra illas
duas falsificarent multe ꝓpōnes phi.g̃ ⁊c
ꝓbatur assumptū.qꝛ aliter iᵃ ꝓpō non pōt
esse uera.homo ē p°risibil'. uel hō est risibi
lis ꝫ ꝙ ipm.qō est ꝫ phm in p°posterioꝝ.ꝓ
batur.qꝛ ly hō uel supponit ꝓ se ipso ēmio
material'r.⁊ sic ē falsa.qꝛ hoc p̄tum risibl'e
nō ꝯpetit illi ēmino ꝓ se ipso qꝛ tūc seque/
retur ꝙ ille ēmin° hēet in se ipso pncipia ri
sibilitatis.qō ē falsuꝫ. Uel supponit ꝑsona
liter pro soꝛ.⁊ platone.⁊ sic etiā est falsa.qꝛ
soꝛ.non ē p°risibilis. ergo ē opus ꝙ suppo
nat pro homie in cōi.cui ꝫm ꝙ ipm ꝯpetit eē
risibile.⁊ sic supponēt natural'r uel simpl'r.
Non curo ꝓnūc ponē differētiam iter ista.
Hoc etiā pꝫ ꝑ poꝛphiriū dicentē ꝙ accñs ꝓ
prium p°°ꝯpetit speciei.ex ꝯñti aut indiui/
duis ꝑ spēm. mō risibilitas nō ꝯpetit soꝛti
⁊ platoni ꝑ istum ēminuꝫ hō ergo ⁊c. ¶
Confirmat qꝛ dicen° hō est animal rōnale
queritur quō supponit ly hō.non ꝑsonal'r.
qꝛ diffi°non posset ꝯuerti cū diffinito.dein
de etiā diffi° esset p° sigulariū ꝫ phm 7° me
thaᶜᵉ. Nec material'r qꝛ si diffiniret ēmin°
pro se ipo.iᵃ nōn eēt diffi° sbe sed accñtis.
Deinde nō uerificaret de diffinito qꝛ iᵉ ter
minus homo nō est animal rationale.ergo
supponit ꝓ homie in cōi.⁊ sic simpl'r uel na
tural'r.ergo ⁊c. ¶ Multa ⁊ quasi infini/
ta argumēta possent fieri ꝫ h.sed tetigi me
dullam in facto. Ideo sufficiāt hec.

¶ AD HEC rñdetur. ¶ Ad p̄muꝫ dicunt
qdam ꝙ de spē loqui possumus du'.s.meᶜᵉ
⁊ logice. p° mō methaphic° appellat spēm
non illud qō p̄tur.sed rem sig̃tam ꝑ termi
nuꝫ p̄dicabilem que ē cā sue indeēminatōis
ꝙ termi°de pl'ibus p̄tur. ⁊ sic est necessaria
suppō simplex. 2° mō logic° appellat spēm
uel genus nō rem sig̃tam sed terminū quē
dam qꝛ diffinit illā ꝑ p̄dicari. qō uidet eē
ꝓpriuꝫ termi.⁊ sic non est necessaria suppō
simplex. Hic magī locut° est logice.alibi ue
ro ut in logica magna locut° est methaᶜᵉ ¶
Hec rñsio non ualet p°.qꝛ non recte rñdet
ad argumētuꝫ. nam querit an iste termin°
hō habeat sig̃tum triplex.an nō. ⁊ si sic g̃ e
rit triplex suppō.si uero non ꝯ arguebat qꝛ
ul'e sig̃t unum in multis. Et si rñdet ꝙ est
triplex suppō sꝫ nō ꝯsiderat logic° de 3ᵃ sed
methaphic°.hoc est falsū. qꝛ 4°methaphice
dic phs ꝙ logic° ⁊ phs p° uersant circa idē
ergo si datur 3ᵃ suppō ut simplex de illa hē
bit ꝯsiderari logic° sic ⁊ methaphic° sꝫ al'r
⁊ aliter. Si illa est cā ꝙ logicus nō ꝯsiōret
suppōem simplicē qꝛ talis ēmin°supponens
simpl'r stat ꝓ sig̃ficato qō nō ꝯsideraf a lo
gico q̇ solum ēminos ꝯsiōrat. A simli seqt
ꝙ logicus nō hēet ꝯsiderare de suppōne ꝑso
nali,qꝛ tūc termin° stat ꝓ re sig̃ficata. ⁊ nō
pro se ipso termio ut pꝫ. Et sic solū de sup/
pōne materiali hēbit logic° ꝯsiderare qō ē
absurdū. ¶ Alii dicūt ꝙ bene datur suppō
simplex.tñ magī in hac logica nō fecit mē
tiōem qꝛ ut ipse dicit in logica magna lo/
cutus est:in hac logica ꝑua ꝓ iunioꝛibus ñ
ponen°omēs suppōnes ne aīos iuuenū ni/
mis infestaret. In logica uero mag̃ cum lo
quatur pro ꝓuectis coꝛrigit se ipm ponen
do omēs suppōnes ⁊ simplicē cum aliis ¶
Ista rñsio nulla ēmenti tur.n.isti q̇ dicūt
Magistꝝ dixisse hec uerba in logica mag
na.⁊ q̇ legit eam sicut ego testis mihi erit.

ꝙ ipſi mendaces ſunt ⁊ non ego. ¶ Ideo
al'r rñderem ⁊ dicerẽ ꝫ opionem mag̃ri. ꝫ
non datur alia ſuppõ ab iſtis.⁊ ꝓbabil' eſt
hec opio intellecto ei⁹ fundamẽto. ut ſtati
declarabit. ¶ Pro quo aduerte ꝙ de ſig̃fi
cato termi cõis eſt differẽtia inter ẗmiſtas.
⁊ realiſtas. Realiſte.n.uolũt ꝙ ẗmin⁹ cõis
puta li hõ ſig̃t ſe ipʒ ẗminũ material'r.ſup
poſita uero formal'r ſiue pſonal'r ut ſortẽ
⁊ platonẽ.ſimpl'r uero naturaʒ cõẽm puta
naturã hũanaʒ. Termiſte uero negãt ſig̃fi
catõem ſimplicem.i.naturã ul'em ſig̃ficatã
p terminũ.q2 ꝫ eos nullus ẗmin⁹ ſig̃t na/
turã ul'em q2 nulla ẽ natura ul'is in re ſed
ſolum ↄcept⁹eſt ul'e ꝫ pdicatõem.iõ nullus
termiſta ponit ſuppõem ſimplicẽ termi pro
natura ul'i ſig̃ficata p ipm ſicut faciũt rea/
liſte.ſed q2 termiſte ul'itatem ponũt in ↄce/
ptibus iõ ſuppõem ſimplicẽ dicũt eſſe qñ ter
min⁹ ſtat pro intentõne aïe quã intentõem
ꝓprie non ſig̃t. Mag̃r lʒ hic termiſta ſit. a
cõi tñ uia termiſtaꝝ deuiare noluit ne mul
tiplicaret entia ſine neceſſitate. Uñ termi⁹
ut puta hõ aut ſig̃t rem que nõ eſt term⁹ut
puta ſortẽ ⁊ platonẽ.⁊ ſic ſupponit pſona/
lit' ſi ſtat pro illis. Aut ſig̃t rem que ẽ termi
n⁹.⁊ hoc dupl'r.q2 aut ſe ipſum. aut ſibi ↄſi
milẽ.ut i^e termi⁹ hõ in ſcripto ſig̃t ſe ipm in
ſcripto ⁊ ſil'em in uoce.⁊ ſil'em in intellectu
puta illum terminũ ↄceptualẽ homo. Mõ
mag̃r uult ꝙ qñ termi⁹ ſtat p ſe ipſo l' alio
ↄſimili ſupponat material'r. ¶ Alii uero ter
miſte uolunt ꝙ ſi ſtat p ſe ſolũ ſtat materi/
alit'. Si aũt ſtat pro intentõe aïe que eſt ter
minus ſibi ſimilis ſtat ſimpl'r. Ecce ꝙ ma/
giſter noluit implicare ſpẽs ſuppõnis ſñ ne
ceſſitate.cuʒ poſſim⁹oia ſaluare p illas du
as ſpẽs ſic p i^{as} tres. ¶ Ad argumentũ g̃
in oppoſitũ negat añs.ſ. ꝙ 3^x ſit ſig̃tuʒ ẗmi
ni q2 nullũ eſt ſig̃tum ſim^x q2 nulla ẽ res
ul'is ſig̃ficata p terminũ. Et ad ꝓbatiõem
nego ꝙ iſte termin⁹ hõ ſig̃ficet hoiem in cõi
Et cũ tu ꝓbas q2 ꝫ phm ul'e eſt unũ in mul
tis ⁊ de multis.ↄ2 ꝫ termiſtas ꝙ phs non
uult ꝙ ſit aliqua natura cõis in multis⁊ ↄ
multis.ſed ꝙ ſit un⁹ ↄcept⁹cõis pluribus ꝫ
pdicatõem. ¶ Ad 2^m cũ querit. quõ ſuppõit
ly corpus mobilẽ in illa ꝓpõne corpus mo
bile eſt ſbiectũ. Dicitur ꝙ ſupponit materi/
alit'.ſicut etiã rñdet mag̃r in ſummula ſua
phie naturalis. ¶ Ad ꝓbatõeʒ ↄ2 ꝙ illõ qõ
eſt ſbiectũ hic ẽ i^e termi⁹cõis corpus mobile
⁊ non eſt aliqua res ul'is nʒ ſingularis ſig̃
ficata p ipm ex ſe. ꝓbant tñ paſſiões de ſb
iecto cõi p rebus ſingularib⁹ qb⁹ inſunt p
pncipia ſua. non tñ phia ↄſiderat ↄ rebus
ſingularib⁹ niſi ꝫ ↄceptũ ul'em formatũ ↄ
ipſis.⁊ ſic nõ ↄſiderat ſolum ẗminos. imo
res ut ſb ↄceptu ul'i ↄprehendũtur. ¶ Ad
3^m cum ↄ2 quot mõis diuerſis termin⁹ põt
accipi in ꝓpõne tot ſũt ſuppõnes.ſed 4^{or} mo
dis põt accipi.g̃ 4^{or} ſunt ſuppõnes. Dicitur
ad maiorẽ ꝙ abſolute eſt falſa.ſed ſi intelli
git ſic.ſ.ꝙ p qõ diuerſis ſig̃ficatis põt ſta/
re termi⁹ in ꝓpõne tot ſunt ſuppões ↄcedo.
ſed tunc nego minorẽ.q2 tm̃ termi⁹ hʒ du^x
ſig̃ficatum.q2 aut ſig̃t rem que ñ eſt ẗmin⁹
⁊ tunc ſi ſtat p tali re ſupponit pſonal'r.aut
ſig̃t terminũ puta ſe ipm uel alium. ⁊ tunc
ſtat materialit'. Et ſic dicen° hõ currit.hõ eſt
aïal ſtat pſonalit' in utraqʒ. Et dicen° hõ
eſt ſpẽs.hõ eſt nomen biſſillabuʒ ſtat ly hõ
material'r in utraqʒ. Et ſi tu replicas ↄtra.
iſta ꝓpõ eſt uera homo ẽ aïal ubi null⁹ hõ
actu exiſtat cũ ſit neceſſaria.g̃ non ſtat pſo
nal'r tunc. q2 eẽt falſa cum p nullo ſuppo
ſito ſupponat. Rñdetur ꝙ illa in caſu eſt f^a
dialetice loquẽdo.ſe⁹ aũt eſſet poſterioꝛice.
¶ Ad 4^m cũ queritur dicen° hõ eſt p° riſibi
lis quõ ſupponit ly homo.ↄ2 ꝙ materialit'.
Et ad ꝓbatiõem cum dicis ſe° ꝙ ille termi⁹
hõ habeat in ſe pncipia riſibilitatis. negat
ↄña. Uñ aliud eſt qõ eſt p° riſibile.⁊ aliud p
quo.ſor.n.⁊ plato que ſunt i^a p qbus hnt
pncipia riſibilitatis; ſiue in actu ſig̃ficato
p° ↄpetit iſti ẗmino hõ.in actu uero exerci/
to ſorti ⁊ platoni. ¶ Ad ↄfirmatõem ↄ2 ꝙ
ly hõ ſtat pſonal'r dicẽdo hõ eſt aïal rõnale
Et ad rõem nega^r ↄña.ſ.ꝙ ſequeret ꝙ diffi°
nõ poſſit ↄuerti cũ diffinito. Uñ ille ẗmin⁹
homo diffinit qui ↄuertitur cũ diffinitõe p
alius tñ diffinit. Et ad illud ſiml'r negat ꝙ
diffi° ſit ſingulariũ p°.imo eſt alicui⁹termi
cõis lʒ p reb⁹ ſingularib⁹ ſig̃ficatis p ipm

¶ Utrum diffinitio suppositionis materialis ⁊ psonalis sit bene data ꝛc.

CONTRA dicendo ly ens est ens supponit materialr ut probabo ⁊ tn̄ stat pro significato formali: g̃ diffinitões male. ꝯn̄a tenet cum minori. qr ens habet tm̄ unum sigficatum .s. formale. maior ꝓbatur. qr signum materiale semꝑ limitat ad suppõem materialez ꝑ magistꝝ in ca°isto. Ut aūt cognoscatur qn̄o termini supponant ⁊ potissimū est ista uox ly. ¶ 2° sic a est littera. ly a stat materialr ⁊ tn̄ pro significato formali. ergo ꝛc. ꝯn̄a nota cuz maiori qr formaliter sumitur littera in cõpositõe sillabe ⁊ dictiõis. ut dicendo anthomus. materialr aūt seorsum sumitur Hoc enim est ꝯmune dictū. minor ꝓbatur. qr ly a solum sigficatum formale habet. g̃ sumitur solum pro sigficato formali. tenet ꝯn̄a an̄s ꝓbatur. qr iste termin⁹ hꝫ solum significatum formale ꝑm magistꝝ q̇ est uerificabilis de se ipso sine additamto signi materialitatis. sed ly a est huiusmõi. qr uerum est dicere q ly a est a: ergo ꝛc. ¶ Item q̇libꝫ terminus aut habꝫ utrūqꝫ sigtum aut tm̄ unum. sed ly a cum non habeat nisi unum ⁊ omnis termin⁹ hn̄s tm̄ unum sigficatuz hꝫ solum formale. ergo ꝛc. ¶ 3° dicendo sic buf est buf. ly buf supponit materialr. q̇a pro se ipso termino ⁊ tn̄ pro sigficato formali ergo ꝛc. ꝯn̄a nota cum maiori. minor ꝓbatur. qr terminus non hn̄s nisi unuz significatum habet formale tm̄. sed ly buf ē non hn̄s nisi unum significatū. ergo habet tm̄ formale. ¶ 4° sic dicen°ois ē sincathegorema ly omnis supponit materialr. ⁊ tamē non pro suo sigficato materiali. ergo ꝛc. ꝯn̄a nota cum maiori qr formalr sumitur qn̄ est determiatio alicuius. minor ꝓbatur qr si staret pro sigficato materiali, ꝑpõ essꝫ falsa. qđ tn̄ est falsum. pꝫ qr ly omis materialiter sumptum nõ est sincathe^ma sed hn̄ formalr. ¶ 5° dicendo homo est spẽs ly hõ supponit simplr. ergo non materialr. ꝯn̄a tenet qr sunt spẽs dispate. an̄s ptꝫ qr ly hõ stat pro intentõe aie: ergo supponit simplr tenet ꝯn̄a a diffinitõe ad diffinitū ꝛc.

¶ AD HEC breuiter rn̄detur. ¶ Ad p^m negatur maior. Ad ꝓbatõem negatur q signum materiale semꝑ limitet ad suppõnez materialem. sed hn̄ uerꝝ est q limitat ̃mi nuz hn̄tem utrūqꝫ sigtum ad materialem ⁊ terminuz aūt hn̄tem tm̄ unum sigtum nõ. Uel ꝑ alia uerba dr̄ q signum materialitatis limitat semꝑ ad suppõnem materialem ̃minū aptuz natū sic suppõnē .s. materialr ⁊ alr non ¶ Ad 2^m cõiter dr̄ negando maiorem. immo ly a supponit ꝑsonalr cum stet pro sigficato formali: qr solum sigtuz formale hꝫ. ut ꝓbatur arguendo. Et ad ꝓbatõem maioris cū dr̄ q q̄n 1^a lrā a sumit seorsum stat materialr. qn̄ uero sumit in cõpositõe sillabe ⁊ dictiõis stat formalr dicit q semꝑ idem sigt ⁊ nihil aliud siue seorsuz siue in dictõe sumatur. qr semꝑ se sigt ⁊ nihil aliud Dicitur tn̄ siue formalr in dictõe qr ad hoc inuenta est ⁊ ꝯposita ut cõponat dictiões. seorsum tn̄ dr̄ sumi materialr qr non ad illud officiū ad qđ inuenta est ⁊ imposita. Et lꝫ seorsum dicatur sumi materialr ad intellectū dictum tn̄ supponit personaliter qr ꝑ sigficato formali ¶ Hec rn̄o non placet. qr nullus termi⁹ uocalis ⁊ scriptus non impositus ad sigñdum aliq̇d ex̃ se hꝫ sigficatum formale. sed ly a in uoce ⁊ in scripto est huiusmõi. g̃ ꝛc. Ideo dico q ly a supponit materialr ⁊ nego miorem .s. q supponat pro significato formali, ⁊ ad ꝓbatiõem cū dr̄ ꝑ magistꝝ q ille termin⁹ hēt soluz sigficatuz formale q̇ est uerificabilis de se sine additamēto signi materialitatis. Dicitur q hoc intelligitur de ̃mino ꝑ se significatiuo qui aliq̇d ex̃ se sigt. non aūt đ omni ̃mino absolute. mõ ptꝫ q ly a non ē termin⁹ ꝑ se sigficatiu⁹. ergo ꝛc. Et ulterius cū dicis q q̇cunqꝫ ̃min⁹ hꝫ tm̄ unū sigtuz hꝫ solū formale. negat sed unuz ē đ ̃mino ꝑ se sigficatio q̇ aliq̇d ex̃ se sigficat, nõ aūt de termio absolute. ¶ Ad 3^m pꝫ rn̄o negat minor ¶ Ad ꝓbatione negatur q termin⁹ hn̄s tm̄ unum sigtum hēat tm̄ formale, sꝫ illõ uerꝝ ē sol' de ̃mis ꝑ se sigficatis ¶ Ad 4^m nego minorē. Ad ꝓbatiõem nego q si

fiat pro sigficato materiali ppõ sit falsa. et cum tu pbas q ly ois materialr sumptuz non ē sincathema sed formalr ↄcedo. nõ tñ seqtur q si supponat p suo sigficato mate/ riali sit falsa. Unde li ois materialr stans ut in hac ppõne omis homo currit est sig ficatũ materiale sui ipsius. Et ideo dicendo omis est sincama ly omis supponit materi alr qr p ille termio omnis formalr sum/ pto in 1a ppõne ois homo currit qd est sig/ ficatuz materiale sui. lz ergo ly ois suppo/ nat materialr tñ supponit pro se nõ stante materialr ita q sensus est. ly omis qñ non stat materialr est sincama. ut in hac ppõne omnis homo currit. ¶ Ad 5m ↄceditur añs falz p ly homo supponat simplr in pa ppõ ne homo ē spẽs. non distinguens suppõnem simplicez ↄ materialem. et tunc negatur ↄña. g nõ est materialis. si tñ esset simplex distin guens simplicem ↄ materialẽ bñ ualet ↄña sed negatur añs. et ad pbatõem añtis dr q p cedit psupposita opione cõi ↄtra magro.

¶ Utrz qlibet terminus qui ñ est uerificabi lis de se ipso sine additamẽto materialita/ tis hẽat duo sigta. s. materiale et formale.

Ontra: qr non uidetur q aliqs tmi nus hẽat duo sigta. qr nullus ter minus sigt se materialr. pbatur. qr signs et sigficatũ debent eẽ diuersa. sed idem tminus et ipsemet nõ sunt diuersa. g non põt seipm sigre materialr. ↄña nõ cuz minori. maior pbatur. qr signs et sigficatũ sunt relatia. relatia aũt sunt diuersa, ut pr et filius. ergo etc. ¶ 2o ad idez sic. omẽ sigm est notius sigto. qr alr non duceret in cog/ nitionem eius. sed idem nõ est notius se ipso. g id non põt esse sigm sui ipsius. seqtur q idẽ non sigt se ipm: ↄña nota cum toto añte. etc ¶ 3o sic Ille tminus ois et alia sincathego remata ñ uerificatur de se ipsis sine signo materialitatis. et tñ non hñt duo sigficata. ergo etc. ↄña nota cum maiori. qr 1a non est uera. ie terminus omis est ois. minor pbatur qr non hñt sigtuz formale cũ nihil ex se si/ gnificent. aliter. n. essent termi p se sigfica tiui et cathegorematici qd implicat 4o sic ad id qr ly buf non hz nisi sigtum materia le et tñ non est uerificabilis de se ipso sine signo materialitatis. ut pz ergo etc. Simlr arguitur de ly a.

¶ Ad hec rñdetur breuiter. Ad pm dr ad maiorem q signs et sigtum debẽt eẽ diuer/ sa aut realr aut b rõem. In pposito sũt di uersa b rõem non aũt realr. Ad pbatõem cũ dr sunt relatiua. relatia aũt sunt diuersa ut pr et filius. Dico q aliqua relatia sũt re/ aliter diuersa ut relatiua realia. quedã ue/ ro nõ ut relatiua rõnis ut id refertur ad sé ipsum. et tñ non differt realr a se ipso sed b rõem ¶ Ad 2m negatur minor q idem nõ sit notius se ipso imo id est notius se ipso di/ uersimode tñ et b diuersas rões. Nam idẽ sb rõne signi est notius se ipso sb rõne sig/ ti. Et hoc ñ incõueniens ¶ Ad 3m dr q corre larũ illud intelligit de tmino p se sigfica/ tiuo. s. q qcunqz talis non ē uerificabilis d se ipso sine signo materialitatis hz utrũqz sigtum. de tmino aũt non p se sigficatiuo non habet ueritatem. ¶ Ad 4m ↄsimiliter dicitur sicut ad tercium.

¶ Utrz qlibet tminus qui ē de se ipso uerifi cabilis sine signo materialitatis habeat tm unum sigficatũ. s. formale.

Ontra arguitur q nullus tminus hz solum unu sigtum. s. formale. im mo q qlibet terminus hẽt utrũqz si gnificatum Et pbo d isto termio ens et ita intelligatur de aliis. Et arguo sic. sigtum naturale ↄpetens tmino ē sigtum materia le eius. Datu uero ex impõe est formale. sed ille terminus ens hz sigtum naturale et datũ ex impõne. g habet utrũqz sigficatu. s. ma teriale et formale. ↄña nota cum maiori. si qs tñ negaret minorẽ pbetur rõne sic. qñ/ cunqz plura ↄpetũt uni 3o qd prius ↄpetit hẽt rõnem materie. qd uero posterius hẽt rõnem forme. sed sigtum naturale prius ↄpetit. ex impõne uero posterius. g etc. minor pncipalr pbatur. Nam anteq iste tminus ens impo/ neretur ad significandũ aliqd. se ipm natura/ liter sigficabat. Deinde ex impõne sigt oia

ergo hēt significatū materiale ⁊ significa/
tum datum ex impōne. ¶ 2° ad idem argu
itur sic Quicūq3 termi⁹ hēt sigtum forma
le habet etiā materiale. ⁊ ecōtra. ergo q̇libet
terminus h3 duo sigficata. ꝯña tenet. aīs ꝓ
batur. q2 formale sigficatum non ō2 nisi i
respectu ad materiale sicut formale in reu
ad materiā ⁊ materiale in reu ad formale.
sicut materia in reu ad formā. 2° phicorꝝ. ¶
3° sic Si aliq̇s termi⁹ haberet tm̄ sigficatū
formale. tunc materiale ⁊ formale sūt idē
qd̄ est oīno falsu3: q2 materiale p pri⁹ ꝯpe/
tit termīo q̄ formale. cu3 materiale insit na
turaliter. formale uero ex impositōne. Qd̄
aūt essent idem ꝓbatur q2 sigtum qd̄ inest
termīo natural'r ē materiale. ꝙ uero iest ex
impōne est formale. Sigficare se ipsum est
materiale. q2 natural'r inest. ⁊ illud idē est
formale. q2 ex impōne ens sigt omīa entia
⁊ ꝯñter se ipsū. ergo cum sigficare se ipsum
sit materiale. ⁊ sit formale. idem ē sigficatū
materiale ⁊ formale. ¶ 4° sic aliq̇s est t'mi
nus q̇ est de se ipso uerificabl'is sine signo
materialitatis. ⁊ tñ non h3 tm̄ sigtum for/
male. ergo correlariū falsum. ꝯña ten3. aīs
ꝓbatur. q2 ista est uera ly a est a. ⁊ tñ nō h3
ly a nisi sigtum materiale. ergo ⁊c.
¶ Pro rñone ad hec argumēta aduerte ꝙ
q̇libet termin⁹ p se sigficatiu⁹ p° se ipm̄ na
tural'r sigt. deinde sigt aliq̇d ex se ex impo
sitiōe. sigficatu3 materiale pmo inest. acci
dentale uero qd̄ est ex impōne secūdario in
est. primū ō2 materiale. 2m formale. Sed
ulteri⁹ aduerte qūo aliquis t'min⁹ hēat tm̄
unu3 sigtum. s. formale. ⁊ aliq̇s duo. s. for
male ⁊ materiale. Unde ꝯtingit aliqñ ꝙ si
gnificatū natural'r ꝯpetēs t'mino est distin
ctū omnino a sigficato dato sibi p impōem
ut ie termin⁹ homo q̇ est sigtum materiale
isti⁹ termi. est distinctū a sigficato qd̄ ꝯpe/
tit ei ex impōne. s. for. ⁊ pl'one. Et sic sigtu3
naturale ō2 materiale. aliud uero ex impō
ne ō2 formale. ¶ Aliqñ uero ꝯtingit ꝙ sig/
ficatū naturale non ē distinctū a sigficato
p impōem. immo ē ps ei⁹ uel ipsum. sicut sig
ficatum naturale isti⁹ termi ens in uoce est
ipsemet termin⁹. et sigtum ex impōne sunt
omnia entia ⁊ ipse termin⁹ ens qui est sig/
ficatum naturale sui ipsius cū sit unu3 ens
est pars sigficati ex impōne. 1° ergo t'minus
ens est sigtum naturale ex impōne. ⁊ tūc ō2
ꝙ non h3 nisi unum sigtum. s. formale. nō
ꝙ corrñdeat sigtum naturale. sed q2 illud
non ē distinctum a sigficato ꝑ impōnem. iō
nō ō2 materiale. aut si ō2 materiale ⁊ aliud
formale non tñ ō2 habere duo sigficata ni
si unum sit distinctū ab altero. Et sic l3 ha/
beat materiale ⁊ formale. non tñ hēt duo.
q2 unum nō ponit in numerꝝ cum alio nisi
sint distincta Sed queres tenendo ꝓmam
uiam quare illud sigtum qd̄ ꝯpetit sibi na/
tural'r ⁊ etiā ex impōne magis ō2 sigficatū
formale q̄ materiale. Dicis ꝙ p unum sig/
ficatum formale sigt oia. ⁊ p materiale so/
lum ptem eius quod formal'r sigt. Si tale
sigtum diceres materiale esset opus ponere
aliud sigtum ultra hoc materiale: sed si ō2
formale non ē opus ultra sigficatu3 totale
formale ponere aliud sigtum distinctum
a formali. ideo ⁊c. ¶ Sed queres tenendo
2am uiam qūo ly ens si h3 significatū mate
riale ⁊ formale hēt tm̄ unum sigtum. s. for
male. q2 ex 2° seq̇tur oppositum pmi. sequi
tur. n. h3 tm̄ sigtum formale. g̊ non h3 ma/
teriale. Dicis ꝙ pro tanto ō2 habē tm̄ sigfi/
catum formale. non q2 non hēat materiale
sed q2 non hēt aliud sigtum: illud. n. sigfi/
catum materiale nō est aliud a formali. cū
sit idem. ⁊ ideo illud materiale nō ponit in
numerꝝ cum formali. Pria uia clarior. 2a
sbtilior. tu sequere que tibi placet ⁊c.
¶ Ad primū igir in oppositum ō2 ꝙ ly ens ñ
h3 sigtum materiale q2 l3 omē significatū
materiale sit significatu3 natural'r ꝯpetēs
termīo non tñ omne significatū natural'r
ꝯpetens est materiale sed solu3 illud quod
est distinctū a formali. ¶ Uel dicir ꝙ l3 ha
beat sigtu3 materiale ⁊ formale. non tñ di
cis hēe duo significata nisi unum sit distin
ctum ab altero qual'r non ē in ꝓposito. ¶
Ad 2m rñdetur ꝙ dicis formale ñ reu ma/
terialis significati illi⁹. q2 illud nō h3. sed
reu alteri⁹ significati materialis alicui⁹ ter/
mi hñtis utrūq3. q2 sicut in termino habente

utrūq3 significatum illud dicitur formalē
de quo uerificatur termi⁹ sine signo matē
rialitatis. ita hic illud dr formale de quo ue
rificatur termi⁹ sine signo materialitatis.
¶ Uel aliter dr. q dr formale respectu ma
terialis significati illi⁹. dato tñ q ille ẗmi/
nus habeat sigficatum materiale ⁊ sigtum
formale. nō tñ dr hēe duo sigficata q2 ma/
teriale non ē omino distinctū a formali.
¶ Ad 3ᵐ dr negando ꝯñam q2 non h3 sig/
ficatū materiale. s sgtum. n. naturalr ꝯpetēs
non dr materiale nisi sit distinctū a forma
li. l3 ergo omē sigtum materiale sit natura
le. non tñ omne naturale est materiale nisi
sit distinctū a formali. ¶ Uel alr potēs cō
cedeē q materiale ⁊ fōmale sunt idē. non
tñ omnino. q2 formale est cōius: materiale
uero min⁹ cōe. ⁊ hec duo ñ ponunt in nume
rū sicut nec supius cum inferiori. ¶ Ad 4ᵐ
dicit q correlarium intelligiʳ de ẗmino p se
sigficatiuo. De ẗmino aūt non p se sigfica
tiuo ꝯceditur q alqs termi⁹ uerificatur de
se ipso sine signo materialitatis. ⁊ tñ non
h3 sigtum formale imo materiale tm̄ ut ly
a sicut argumentū pbat.

¶ Utrum fundamentū regularū isti⁹ capli
Ut aūt cognoscatur qūo termi supponant
sit uerū. s. talia sunt sbiecta qualia pmittūt
predicata.

Contra arguit q non sit uerū. Et
pmo sic. p̄tum nihil pmittit l3 sal/
tem non impedit qualecūq3 sbie/
ctum esse. g fundamentū illud falsum. ꝯña
tenet ⁊ añs similr. Forte dr q non capitur
ibi pmittere p ñ inhibere. s3 capit p deẗmi
nare. ¶ Contra ex ista rñone seqtur ista est
uera omnis hō est mascul⁹. simlr ista omē
aial est hō. q2 si sbiecta ibi deẗminētur p p̄
dicata. igiʳ solum supponūt p hiis p qbus
determinātur, sed p̄tum in pᵃ nō supponit
nisi p masculis. in alia solum p hominibus.
ergo simlr sbiecta supponēt. ⁊ sic erūt uere.
¶ ꝯfirmaʳ q2 dato isto seʳ q 1ᵃ est uera ōis
hō est spēs q̄ tñ negat opio. Et q illud se/
quat p3. q2 p̄tum pōt pmittere stare sbiectū
materialr. ⁊ si sic seqtur q sbiectū suppone
rēt materialr. ⁊ per ꝯñs ipsa erit uera. ¶
2° principalr arguitur ẗminum ñ posse ma
terialr supponē sine limitatōe signi materi
alitatis. q2 talis ẗmin⁹ 2ᵉ impositōis ñ suf
ficit trahere terminū pᵉ impōnis ad talem
suppōnem materialē. Et arguit sic. nō maio
ris uirtutis ⁊ fortitudinis ē termin⁹ 2ᵉ im
pōis q̄ aliqua negatio. cum igit negatio ñ
possit hēe uim sup precedentē terminū ipm
ꝯfunden⁹. igiʳ a fortiori nec ẗminus 2ᵉ im/
pōnis habebit uim aliquā supra p̄cedentē.
⁊ p ꝯñs non trahit ẗminum aliquē ad talem
suppōnem. ꝯsequētia uidet patere cū non sit
causa diuersitatis. ¶ Confirmat. q2 termi
n⁹ pᵉ impōnis a pte p̄ti non pōt trahere ter
minū 2ᵉ impōnis a pte sbiecti ad talem uel
talem suppoēm. g nec econtra. p3 ꝯña uel def
cā diuersitatis. ¶ Confirmat 2°. qa ẗmin⁹
2ᵉ impōnis positus a pte sbiecti non potest
trahē terminū pᵉ impōnis a pte p̄ti bm iᵃᵐ
opionem. igit a fortiori qñ poniʳ a pte p̄t
termin⁹ 2ᵉ impōnis non poterit trahē ter/
minū pᵉ impōnis positum a pte sbiecti. ꝯña
p3. q2 rōnabile est q ẗminus maiorē uim
hēat supra ẗminum sequētem q̄ sup p̄cedē
tem. ¶ Confirmaʳ 3°. q2 termin⁹ nō maio/
rem uim h3 a pte p̄ti q̄ a pte sbiecti nisi in/
q̄tū aīa p illum itelligit sic uel sic. cum igit
intellect⁹ sit indifferēs ꝯcipe materialr a p/
te p̄ti sicut a pte sbiecti. ergo ⁊c. Et sic p3 q
qua rōne pōt termin⁹ a pte sbiecti supponē
materialr sine tali additōe ppter deẗmina
tōem p̄ti eadem rōne pōt stare a pte p̄ti ma
terialr sñ tali addto ppt limitatōem sbiecti
uel deẗminatōem eiusdem. ⁊ p ꝯñs hec erit
bona ꝯuersio quā magis negat homo ē spe
cies. spēs est hō. ¶ Confirmat 4° q2 sequit
oppositū illi⁹ regule que dic. a 3° adiacēte ad
2ᵐ adiacens in termis non distrahentibus
est bona ꝯña. Uel seqtur q dubia ē: q2 hec
opio ꝯcedit hanc ppōem Chimera ē nomen
Arguiʳ tunc sic. ergo chiᵃ est. uel ꝯña est bōa
uel nō. Si non hētur pᵃ ps ꝯclōis. si sic ha/
betur 2ᵃ.
¶ Ad hec rñdetur q fundamentū illud est
uerū. Et ad pmum argumentum dr sicut ibi
Et ad pbatōem cum dicis seqtur q 1ᵃ esset

uera Omnis homo est masculus. ꝛ simil'r ista omne aial est homo qꝛ si iª sbiecta deſ minatur ꝑ pᵗa solum sbiecta supponūt pro illis pro qbus deſminatur. Rñdetur ꝙ p̄/ dicata ñ determināt sbiecta qūocunqꝫ ſꝫ so lum quo ad suppōem gnālem.s.materialem uel ꝑsonalem.nec semꝑ hoc faciunt sed so/ lum qñ non sunt impedita.Uñ sigᵐ mate rialitatis additūꝫ sbiecto faceret ipm stare material'r inuito p̄to.ut dicen° ly homo est aial.ꝛ sigᵐ ul'e ul' ꝑticulare limitās ad sup pōem ꝑsonalem additū sbiecto faciet ipsuꝫ stare ꝑsonal'r etiā inuito p̄to ut dicen° omē aial est genus.Predicatū ergo determinat subiectū quo ad suppōem ꝑsonalem ul' ma terialem .deducto impedimēto alteriꝰsigni Cuiꝰ rō est.qꝛ p̄tum est sicut forma.subie/ ctum uero ē sicut materia mō materia limi tatur a forma ad tale uel tale esse ꝛc.

Ad pᵐ igitur pꝫ solutio.qꝛ dicenᵒomis ho est masculus p̄tum deſminat subiectuꝫ ad suppōem ꝑsonalem. ꝛ etiā deſminaſ subie ctum ad eandē suppōem ꝑ illud sigᵐ omis sed qꝛ rōne illiꝰ sigm omis ly homo distri buiſ pro omni ꝯtento sub se. ꝛ de quocūqꝫ tali non uerificaſ predicatū iō est falsa.Si mil'r dicenō est ad 1ᵃᵐ omne aial est homo.

Ad ꝯfirmatōem cū dicis illa esset uera omnis homo ē spēs.negaʳ.qꝛ p̄tum nō pōt determiare subiectū ad suppōnenō materi/ aliter cuꝫ sit h impedimentū de ly omis.

Ad 2ᵐ ꝑncipale cum ðꝛ ꝙ termiꝰ 2ᵉ im/ positōis a ꝑte p̄ti positus ñ hꝫ maiorē uiꝫ q̄ negatio. Dicitur ꝙ uer̄ est ꝙ nullus est termiꝰqui hēat maiorem uim sup̄ termios quos determiat q̄ negatio sup̄ eosdē quos determiat; cum hoc tñ stat ꝙ p̄tum possit hēre uim supra termios precedentes.qꝛ illos determiat.nec ꝓpter hoc negatio ðꝛ mino/ ris uis Uñ lōge maior est uis negatōis su pra termios quos deſmiat q̄ alicuius alte rius termi supra eosdē quos deſminat

Ad pᵃᵐ ꝯfirmatōem ðꝛ ꝙ termiꝰ pᵉ impo sitōis positus a ꝑte sbiecti ñ trahit ad aliq̄ suppōem terminu 2ᵉ impōnis positū a ꝑte p̄dicati.qꝛ materia ñ determiat formā. sed ꝯcontra.ꝛ ideo terminꝰ pᵉ impōnis positus a ꝑte predicati determiat ſminū 2ᵉ im pōis positū a ꝑte subiecti ad aliquā suppōem ut puta ad ꝑsonalem.qꝛ cū non possit uerifi/ cari de illo. nec pro sigficato materiali. nec formali trahit ad potiorē suppōnem

Ad 2ᵃᵐ ꝯfirmatōem pꝫ solutio qꝛ lꝫ terminꝰ2ᵉ impōnis positus a ꝑte subiecti non possit determiare terminū pᵉ impōis positū a ꝑte p̄dicati ad aliquā suppōnem.tñ si poneret a ꝑte p̄dicati pōt.rō dicta est.qꝛ cū ex ꝑte sub iecti hꝫ rōem materie.ꝛ ꝯñter determinabi lis ꝛ ñ deſmiantis Ad 3ᵃᵐ ꝯfirmatōeꝫ neᵒ maiorē.s.ꝙ terminꝰ a ꝑte subiecti uel p̄ti ñ hēat maorē uim nisi inq̄tuꝫ ꝑ illū aia sic i/ telligit uel sic.immo ꝛ si aia non ꝯsideraret cum est ex ꝑte p̄ti hēt rōem forme determi nātis.ꝛ cum ē ex ꝑte subiecti hꝫ rōnem ma terie ꝛ determiabilis.Uer̄ est tñ ꝙ aia hoc intelligit.sed suū intellgere nō facit hoc.

Ad 4ᵃᵐ ꝯfirmatōem cum ðꝛ.seqtur oppo/ sitū illiꝰ regule a 3ᵒadiacēte ad 2ᵐ adiacēs ualet ꝯña.Diciſ negādo.nec illud qō ðꝛ est ꝯtra hāc regulam assignatā. qꝛ illa regula hꝫ solum intelligi in suppōne ꝑsōli. nō aūt termis material'r supponētibus. aut si uis intelligere in quacūqꝫ intelligiſ ð ſmio nō mutāte suppōem sed eoð mō supponēte in ꝑ pōne de 3ᵒadiacente ꝛ 2ᵒ.qð non est ita hic qꝛ dicenᵒ chimera ē nomen ly chiᵃ supponit material'r.ꝛ dicenᵒ chiᵃest. ly chiᵃ supponit ꝑsonal'r .sed bñ ualet ergo lyᵃchimera est.

Utr̄ 6ᵃ regl'a uera sit que dic; Cuiuscū qꝫ ꝓpōnis p̄dicatum ē ſmins pᵉ impōnis ꝛ subiectū 2ᵉ tam subiectū q̄ p̄dicatū suppōit ꝑsonaliter ut dicenᵒ spēs est homo.

Contra hanc regulā arguiᵗ.ꝛ ꝓbo ꝙ in ista ꝓpōne ly homo supponit material'r.Et arguo sic.In ista ꝓ pōne tal'r debent termi suppone qual'r pōt uerificari.sed cū ꝓpō possit uerificari p̄di cato.material'r supponēte ꝛ nō ꝑsonal'r ut ꝓbabo g̊ debet p̄dicatū suppone material'r ꝛ nō ꝑsonal'r.ꝯña bona.maior pꝫ ꝑ magi/ str̄ in 5ᵃ regula q̇ dic ꝙ dicenᵒ ꝓpō est no/ men ly ꝓpō supponit material'r.qꝛ al'r pro pō eēt falsa.Ex quo patet ꝙ uult ꝙ ſminꝰ

supponat modo quo potest uerificari ꝓpō.
minor ꝓbatur ꝑ 2ᵃ pte.s. ꝙ si p̄tum suppōat
ꝑsonal'r ꝙ ꝓpō non pōt uerificari. q2 con
uertit' in istā aliq̇s hō est spēs que est falsa
Pro pᵃ ꝓbatur.s. ꝙ p̄to stante material'r
ꝓpō est uera dicen° spēs est hō.q2 tūc ista es
set optima ꝯn̄a homo ē spēs.ergo spēs ē hō
ꝑ ꝯuersiōem simplicē.ꝛ an̄s est uer̄.g̊ ꝛ ꝯn̄s
est uer̄. ¶ 2° sic.stante ueritate regule nul
la ꝓpō facta ꝑ regulā erit Ꝟa;ergo frustra
ponitur regula;ꝯn̄a pꝫ an̄s ꝓbatur discur/
rendo in omib⁹ut spēs est hō. genus ē aial
ꝛ ita de aliis.oēs iᵉ false sunt. ut pꝫ.quare
ꝛc. ¶ 3° queritur quare magis sbiectū sup
ponat ꝑsonal'r q̄ꝫ material'r cum nullo mō
ꝓpō possit esse uera ut pꝫ.

¶ AD HEC breuiter rn̄detur. Ad pᵐ di
cunt q̇daꝫ ꝙ dicendo spēs est hō ꝓpō est ue
ra utroqꝫ extremo supponēte ꝑsonal'r. Vn̄
dicit ꝙ dicen° spēs est hō ly spēs potest capi
dupl'r.s.denoiatiue ꝛ significatie.si denoia
tiue dicet' spēs est dicē illud de quo p̄tur h
nomen spēs denoiatiue ꝛ accidētal'r. ꝛ tūc
palam ē ꝙ spēs est hō.ꝑsonal'r capiendo ly
homo ꝛ illud de quo p̄tur hoc nomen spēs
est hō siue natura hūana cōis omib⁹ homi
bus que natura hūana ꝯcretiue sumpta est
homo ꝑsonal'r.s. sor.ꝛ plato. Si uero capi
atur spēs ꝑ eo qō sig̃t.est cōe inq̄tū cōe.ꝛ
sic spēs nō est homo capien° ꝑsonal'r homo
q2 ꝑsonal'r capiendo ly hō est q̇d singl'are.
ꝛ nō cōe.p°mō capit magr̄.ꝛ non 2°mō. Et
ꝯn̄ter ꝯcedūt istam aliq̇s hō est spēs capien
do ly spēs ꝑ eo qō denoiat. ¶ Hec rn̄o ua
na est.q2 quero ab illis. qō est sig̃tum for/
male istius termi spēs.aut sunt termi aut
sunt res reales. Si dicis ꝙ sunt t'mi pꝫ ꝙ
illa ꝓpō est falsa spēs est hō.cuꝫ ly spēs stet
pro tali sig̃to formali.q2 nullus t'min⁹ est
homo sumpto li hō ꝑsonal'r.si uero dicis ꝙ
sunt res reales puta natura hūana uel asi
nina ꝛc.tunc iᵃ est falsa homo ē spēs.ꝯ ma
gistr̄.q2 ly spēs stat ꝑsonal'r .g̊ stat ꝑ tali
re reali. ꝛ ly hō material'r pro se ipso t'mio
ꝛ sic sig̃t ꝙ iᵉ termin⁹ homo est una natura
ul'is qō est falsuꝫ. ¶ Item illud qō est spēs
uel gen⁹ ꝑ magistr̄. hic cū sit t'mista est ter/
minus uniuoc⁹ ut patuit supra in sumulis
ꝛ non natura ul'is ut uolūt realiste. Vn̄ ꝑ
magistr̄. iᵉ termi⁹ homo ō2 spēs iᵉ termin⁹
asin⁹ ō2 spēs ꝛ ita de aliis. Qn̄ ergo ly spe
cies accipit' ꝑ his que denoiat accipit' ꝑ isto
termio hō .uel pro isto t'mino asin⁹ ꝛc. sed
certū est qō est falsuꝫ dicē ꝙ aliq̇s talis ter
min⁹ sit hō ꝑsonal'r.ergo sumpto li spēs ꝑ
his que denoiat falsū est dicē ꝙ spēs sit hō
Et sic pꝫ ꝙ non ē ad ꝓpositū mgr̄i rn̄o da
ta. ¶ Alii rudes dicūt ꝙ illa ē uera spēs ē hō
ꝛ ꝙ utrūqꝫ extremū suppōnit ꝑsonal'r.sed
negāt ꝙ ꝯuertat' sic aliq̇s hō est spēs siue a
liq̇d qō est homo est spēs. Vn̄ dicūt ꝙ n̄ pōt
ꝯuerti. ¶ Hec rn̄sio fatua est q2 sine rōe a/
liqua.q2 ubicūqꝫ est trāspō sbiecti in p̄tum
ꝛ econuerso manēte eadē qualitate ꝛ q̄ntitate
est ꝯuersio simplex.sed hec est huiusmodi g̊
ꝛc. Item ꝙ illa sit falsa spēs est hō q2 sub
p̄to cū stet determinate lꝫ descendē disiuncti
ue ad sua supposita.ꝛ tn̄ descensus ē falsus
ꝛ isti sunt omēs hoies.g̊ spēs est iste hō.uel
spēs est iste hō ꝛc.mō quelibꝫ istar̄ ē fl'a.
g̊ ꝛc. ¶ Jdō al'r dico.ꝛ p° ad materiā dico ꝙ
ꝓpō est falsa.ꝛ ꝙ illud p̄tum hō de necessi
tate supponit ꝑsonal'r dicen° spēs est hō. ꝛ
non supponēt material'r nisi adderet' signū
materialitatis. tunc aūt addito tali signo
bn̄ supponēt material'r ꝛ esset ꝓpō uera. ꝙ
aūt supponat ꝑsonal'r rō tacta est in q̄ne
p̄cedenti.q2 p̄tum nō limitat' nec trahitur a
sbiecto ad aliq̄ꝫ suppōnem. sed ecōtra p̄tum
trahit ꝛ limitat sbiectū ad talem uel talem
illud g̊ p̄tum cū non limitet' ab aliquo sta/
bit pro potiori sig̃ficato ꝛ sic supponet ꝑso
nal'r.sbiectū aūt stat ꝑsonalit' q2 limitatur
ad talem suppōnem a p̄to.nam cū non pos
sit illud p̄tum uerificari de sbiecto nec sub
iecto stāte personal'r nec material'r . trahit
subiectū ad potiorē suppōem q2 limitat ip̄ꝫ
ad ꝑsonalem. ¶ Ad formā ergo argumēti
negat' maior.s. ꝙ tal'r ō3 termi⁹ supponere
qualit' ꝓpō possit uerificari. Et ad ꝓbatō
nē cū tu dicis magr̄m in 5ᵃ regula ꝛc Dico
ꝙ magr̄ arguit ex pte subiecti ꝙ taliter ō3
supponere subiectū qualit' ꝓpō poterit ueri
ficari ut pꝫ in exēplis suis.non aūt arguit

112

de predicato. modo dico ꝙ si ꝓpō posset ue/
rificari subiecto stante materialr subiectū
staret utiqȝ materialit̄. sed cū nec stante ma
terialit̄ nec formalr possit uerificari stat ꝑ
potiori. ¶ Ad ƀ negatur iª ꝯña: nulla ꝓpō
facta ƀ regula est uera ḡ regula frustra. qꝛ
regula non dicit ꝙ aliqua talis ꝓpō sit ue/
ra. iō non ē falsa. neqȝ ueritatē uel falsita
tem taliū ꝓpōnuȝ posses cognoscere sine re
gula 2ª. ideo nō est frustra. ¶ Ad 3m cum
querit. quare subiectū magis supponit ꝑso
nalr ꝙ̄ materialr cū nullo mō ꝓpō sit ue/
ra. Rñsum est in pº argumēto ꝙ p̄tuȝ limi
tat subiectū ad talē suppōem. nam cū p̄tum
ñ possit uerificari de subiecto. nec subiecto
stante materialr nec ꝑsonaliter: limitat ad
potiorē suppōem. puta ad ꝑsonalem.

¶ Utrꝫ 7ª regula uera sit que dicit cuius/
cūqȝ ꝓpōis subiectū est terminꝰ pᵉ impōis
ꝛ p̄tum 2ᵉ deductio impedimēto subiectum
supponit materialr ꝛ p̄tum ꝑsonaliter ut
homo est spēs.

Contra hanc regulā arguitur. ꝛ ꝓ
batur ꝙ iª nō sit uera. hō est spēs
que tñ est uera ƀ regulaȝ. ꝛ argui
tur pº sic. Omis spēs est accñs: homo ē spēs
ergo hō est accñs. ꝯña bona qꝛ in Darii. cō
clusio est falsa. ḡ aliqua p̄missaꝝ. non ma/
ior ergo minor. ¶ 2º sic de quocūqȝ uere p̄/
dicatur inferiꝰ de eoō predicaᵗ superiꝰ. sed
ly accñs est superiꝰ ad ly spēs. igiᵗ cū li spēs
p̄dicet de li hō seqtur ꝙ ly accñs pōt de eoō
uere p̄dicari affirmatiue dicenº hō est accñs.
qō est falsum. Ex illo pōt ꝓbari ꝙ nullus
homo est aial sic. nulla spēs est aial. hō est
spēs. ergo hō non est aial. ¶ 3º sic de quo/
cūqȝ uere p̄tur genus de eoō non uere p̄tur
corpus. qꝛ nō est uerꝫ dicē de eodem ꝙ ē ge
nus ꝛ corpus. si igiᵗ iª est uera aial ē genus
ista ē falsa aial ē corpus. Ex quo seqtur ꝙ
homo ē termiꝰ q̇ non ē homo qa cum hō sit
spēs ꝛ spēs sit t̄minꝰ qui non ē hō. ḡ homo
ē termiꝰ qui non ē homo. ꝛ seqtur ꝙ sit ali/
q̇d qō non ē hō. qꝛ terminꝰ q̇ non ē homo ē
aliq̇d qō non ē hō. ꝛ sic seqtur ꝙ hō differt
ab hoie quod ē impossibile. ¶ 4º sic si ista

esset uera tūc descensus faciꝰ sub isto t̄mi
no homo disiunctiue essꝫ uerus cū stet deter
miate ꝯñs tñ est falsuȝ. qꝛ falsū est ꝙ hº hō
est spēs uel hoc hō est spēs: ꝛ ita de aliis. qꝛ
ly hoc homo ē terminꝰ discretus. ideo non ē
spēs ꝛc.
¶ AD DEL breuiter rñdetur ꝙ regula
est uera. ꝛ exm ē uerꝫ. ꝛ ad argumēta dꝛ ꝙ ñ
ualent qꝛ uariat suppō. Ad pm pꝫ qꝛ dicen
do homo est spēs in minori supponit materi
aliter ly hō. in ꝯclusiōe uero ꝑsonalr sꝫ mi/
nor debet eē talis aliq̇s homo ē spēs. ꝛ tūc
ista ē falsa. ¶ Ad 2m dꝛ ꝙ ly accñs pōt su/
mi duplr. Uno mō ut ē termiꝰ pᵉ impōnis.
ꝛ sic negaᵗ ꝙ homo ē accñs. Alio mō ut ē ter
minꝰ 2ᵉ impōnis. et tūc duplr capitur ad ꝓ
positū nostꝝ. Uno mō ut ē unuȝ de q̇nqȝ
predicabilibꝰ distinctuȝ ꝯtra alia. ꝛ sic uerꝫ.
negatur iª. homo ē accñs. Alio mō ut ē iō
ꝙ 2ª intentio. s. qōlibet qō ꝯsideraꝛ ex sola
ꝯsideratōe intellectꝰ. ꝛ sic ꝯcedꝛ ꝙ homō ē ac
cidēs. ¶ Ad 3m ꝯceditur maior termio sup
ponēte eodem mō. sed si diuersimode suppo
nat non incōuenit Unñ corpus uerificaꝛ de
aiali in suppōne ꝑsonali. ꝛ genus uerifi/
catur dō aiali in suppōe materiali ¶ Ad cō/
firmatōem ꝯcedo ꝙ homo ē terminꝰ q̇ non
ē homo: sed negaᵗ ulteriꝰ ꝯña ergo homo ē
aliq̇d quod non ē hō. qꝛ lꝫ aliq̇d sit supius
ad ly t̄minꝰ. tñ aliq̇d qō non ē hō non ē su
perius ad ly terminꝰ q̇ non ē hō ¶ Ad 4m
rñsum ē in suppōibus cum det̄minaꝛ dō sup
pōne materiali det̄minate. qꝛ argumentū
petit iam materiā. Et uide ibi. breuiter tñ
reuocabo ad mentē. unde dico ꝙ descensus
ē uerus ꝛ ꝙ iª ē uera hoc homo est spēs uel
hoc homo ē spēs: non q̇dem ꝓut ly hō sup/
ponit ꝓ sibi simili ut puta ꝓ ly hō in his ꝓ
pōnibus homo est spēs homo ē aial.

¶ Utrꝫ suppositio materialis sit danda

CONTRA arguiꝛ ꝙ nō rēnibus
petri de Mantua qui negat hanc
suppōem Et suppono p̄us tria. pº
ꝙ terminꝰ ꝑsonalr sumptus ñ ꝯuertiꝛ cuȝ
sibi simili materialr supponis ꝙ subiecta

barū̄ ꝓpositōnuꝫ nō ꝯuertuntur homo
currit homo est species. pꝫ qꝛ aliud sigt ly
homo in una illaꝝ qꝺ non sigt in alia. er/
go non ꝯuertūtur. 2m ꝑsuppositū est ꝙ ta
lis termi⁹ hō materialr sumptus ñ est spe
cies. pꝫ qꝛ ille materialr sumptus ñ ꝯuer/
titur cum illo ꝑsonalr sumpto ⁊ cuꝫ ille ꝑ/
sonaliter sumptus sit spēs: ille materialr
sumpt⁹ non erit spēs. 3m ꝑsuppositū nulla
est ꝓpō que habeat aliq̄ ꝑtem ꝓpinq̄ que
non sit aliqua ꝑs orōis. pꝫ qꝛ illa nō intelli
gitur ab aliquo. His ꝑsuppositis argui
tur p° ꝙ hec non ē ꝓpō homo est spēs tento
li homo materialr. ꝓbatur qꝛ ꝑs ꝓpinqua
non est ꝑs orōnis ḡ non est ꝓpō. tenet ꝯña
ꝑ 3m presuppositū. añs ꝓbatur sic. illud qꝺ
ponitur pro sbiectō. s. ly hō non ē nomē nc
uerbum nec altera ꝑs orōnis ergo ⁊c. ꝯña
tenet ⁊ totum añs patꝫ preter ꝑmam par/
tem. que ꝓbatur sic. ly hō non est cathema
nec sincam ergo ñ est nomen. ꝯña hōa. añs
ꝓbatur. ꝙ non sit sincathegorema pꝫ. ꝙ ñ
sit cathegorema ꝓbatur qꝛ non ē terminus
cōis nec discretus. pꝫ ꝙ non sit discretus. ꝙ
non sit cōis ꝓbatur qꝛ non ē spēs nec gen⁹
nec alter t̄minus. 2° arguit sic Ille t̄mi/
nus homo materialr sumptus non ꝯuerti
cum sibi silr ꝑsonalr sumpto. ḡ cum sibi si
milis ꝑsonalr sūptus sit spēs: ille materia/
liter sumpt⁹ non erit spēs pro illis indiui/
duis ꝓ q̇bus homo ꝑsonalr sumptus nec
ꝓ aliis. ergo nullo mō est spēs. 3° sic im/
possibile est aliquē terminu materialr sum
ptū de aliquo predicari. sed ꝑcise eoꝺ modo
termin⁹ est spēs quo est predicat īīs de ali
quo. igit non ē possibile terminū materia
liter sumptū esse spēꝫ. Quarto illud qꝺ
ponitur ꝓ sbiectō hui⁹ uocalis uel scripti
ꝯplexi homo est spēs non plus sigt q̄ sig̊fi/
cet añ impōnem alicui⁹ talis termi. sed ante
impōem illud qꝺ ponr pro subiecto ñ fuis
set ꝑs orōnis. ḡ nec nunc. 5° illud qꝺ po
nitur pro sbiecto illi⁹ ꝯplexi omis est signū
non ē ꝑs orōis. ergo ꝑ idem nec aliq̄s termi
nus materialr sumpt⁹ est pars orōnis. ꝯña
pꝫ. añs ꝓbatur. qꝛ demōstrato illo uocali l
scripto omis qꝺ ponitur ꝓ sbiecto illi⁹ ꝯple

xi si illud esset nomē hoc esset ꝓpter modos
generales uel speciales ab ipōitore datos:
sed non hꝫ aliquē modū ab impōitore datū
ergo ⁊c. ꝯña pꝫ ⁊ minor ꝓbatur. qꝛ ab im/
positore datū est ꝙ talis termi⁹ omis sigfi
cet adiectiue solum. aut ultra hoc ꝙ sig̊ficꝫ
se. si primū pꝫ ꝙ non stat materialr. nec est
sbiectū. si scdm sequtur ꝙ omis termin⁹ pe in
tentōis esset equoc⁹ ⁊ ꝙ q̇libet talis suppo/
neret ꝑsonalr qꝛ pro eo quod sigt ab ipōsi
tore. uel ex naturali intentōe. 6° sequtur
ꝙ q̇libet termin⁹ esset 2e intentōis qꝛ sigt se
⁊ suū significatū. i. distinctū a se. ergo ē 2e
intentōis. 7° in isto ꝯplexo uocali omnē
est signum li omnē non est pars orōis. qꝛ si
sic essꝫ iᵃꝯgrua ⁊ ꝑ ꝯñs ly omnē esset ibi ca
sus recti. ergo li omnē hꝫ moꝺ signdi recti.
ꝯñs est falsuꝫ qꝛ ñ est ab ipositore. nec ma
terialr. Ex his ꝯñter pꝫ ꝙ nulla ē suppō
simplex. qꝛ si aliqua foret sit in aliqua tali
mentali Homo est spēs. in qua termi⁹ sup
ponit ꝓ intētione. ⁊ arguir ꝙ 1ᵃ non est ꝓpō
qꝛ subiectū nō ē pars orōnis qꝺ deducitur
ut ꝑus. In oppositum ē magr ⁊ omēs
regule gramaticoꝝ. Dicut eniꝫ ḡmatici: di
ctio quecūqꝫ fuerit ubi material ē neutri
generis ⁊ indeclinabile non en. Est etiā hec
opio ꝯ doctrinā ualentium logicoꝝ: qui in
scriptis suis asserūt suppōem materialē. uñ
porphiri⁹ affirmat ꝙ hō est spēs. aial est ge
nus. dicit. n. In unoquoqꝫ ꝑdicamēto sunt
quedaꝫ gñalissima ⁊ quedam spēalissima.
sunt alia. s. genera sbalterna. Et subdit. ho
rum q̇dem subā est gñalissimū. homo uero
specialissimū eo ꝙ spēs solum. corpus uero
spēs q̇dem sbe ⁊ gen⁹ corporis aiati. modo
certū est ꝙ ille ꝓpōnes non sūt uere in sup
pōne ꝑsonali. ḡ in materiali ꝯ negātes ma/
terialem. 3° hec opio repugnat sibi ipsi.
⁊ est silis opioni ant quoꝝ negantiū mo/
tum. quos rephendit phus p° phicoꝝ. di. ꝙ
negando motū affirmant motū esse. Naꝫ
negando motū mouent labia. mouēdo la/
bia affirmāt motū esse. Ita hec opio negās
suppōnem materialem affirmat eā. Naꝫ in
p° supposito cū dicunt ꝙ terminus ꝑsonalr
sumptus nō ꝯuertit cuꝫ sibi silr materialr

113

sumpto. ita q subiecta hex ꝓpositionum
non ꝯuertunt. Homo currit. hō est species.
ꝯcedit q ly homo in 2ª supponit materialr.
ꝓbatur q2 ly homo in pº ꝯplexo. ꝛ ly hō in
2º non supponit eodem mō ut dicis. q2 in pª
supponit ꝑsonalr. in 2ª materialr. alr exm ñ
esset ad ꝓpositum suppositi. Item in 2º pre
supposito dicit q ille termiꝰ homo materia
liter sumptus non ē spēs. ergo tu ꝯcedis ip
sum posse sumi materialr. ꝛ sic ꝯcedis sup
pōem materialem. Hec sufficiūt ꝯ istam p
sumptuosam opionem. ¶ Ad argumē/
ta facilis ē rñsio non admittendo 2um sup
pōnem. s. q ly homo materialr sumptꝰ nō
sit spēs. q2 sic iste terminꝰ homo ꝑsonaliter
sumptus est spēs ad istū hoiem ꝛ ad illum
ita iste terminꝰ homo materialr sumptꝰ ē spe
cies ad istos termios hec homo. hec hō. sicut
eni uex. est q iste homo ē homo. ita q hº hō
est ly homo. Ex quo pz solutio 2i ꝛ 3ii argu
mēti. Similr 3ª suppō est falsa sumēdo par
tem orōnis sicut ipse sumit pro noie ꝛ uer
bo Nam huiꝰ copulatiue omis homo ē aial
ꝛ ecōuerso. 2ª ps est orō ꝛ tñ multe sūt par/
tes ꝓpinque in ipsa quax. nulla ē ꝑs orōis
Et ita ꝯceditur q aliqua est ps ꝓpinqua ꝑ
pōnis que non itelligitur ab aliquo. nō ob
stantibus his ut nō uideat fuga ad omnia
rñdetur ¶ Ad pªm rōem admissis omibꝰ
suppositis nego q hec nō sit ꝓpō hō est spe
cies. Et ad ꝓbatōem cum ōr non ē cathema
nec sincama. ergo ñ est nomen. negat ꝯña cū
plures sint termi ꝛ noia quox. nullus ē ca
thegorema nec sincama. Et ulteriꝰ ad ꝓbatō
nem pˀ ptis añtis cum ōr. nec ē termiꝰ cōis.
nec discretus. negatur. imo est tminꝰ cōis.
Ad ꝓbatōem nec ē spēs nec genus g non ē
termiꝰ cōmunis. pº añs est falsū. q2 ē spēs.
deinde ꝯña nulla q2 multi sunt termi cōes
quox. nullus est spēs nec genus ¶ Ad 2m
negatur ꝯña. Ad 3m negatur maior. Ad
.iiii. nego añs. pro illa pte ualet q illud qō
ponr ꝓ subiecto huius ꝯx uocalis uel scri/
pti homo est spēs nō plus sigficet q̄ sigfica
bat añ impōem. nam añ impōem nō sigfi/
cabat nisi se materialr. sz iam sigt se ꝛ qō/
libet sibi simile ad placitū. non qdem ꝑ im

positionem immediate trāseūtem in illum
terminū homo. sed ꝓpter q̄dam impōnem
cōem ponentē q terminꝰ sumptꝰ materialr
stat ꝓ se ipso aut sibi simili. Et si ōr. nulla
est impō qua possit materialr supponere.
¶ Dicit negando. imo fuit illa impō cōis q
terminꝰ 2e intentōis ꝯiunctꝰ termio pe intē/
tionis trahit illū ad suppōem materialem.
¶ Ad 5m dico q subiectū huius ōis est si/
gnum uniuersale supponit materialr ꝛ est
nomen indeclinabilr sumptū Et cuz ōr hº
est ꝓpter mōs gñales aut spēales ab impo
sitore datos. Dico q non ualet argumentū
Uñ ad hoc q aliqd sit nomen ñ oportet q
sit tale ꝑ impōnem factā ab aliquo uno sz
sufficit q a tota cōitate. nec reqtur q impō
cōitatis graduet sup̄ tale nomen sed suffi/
cit q supra aliud ꝯsimilis rōnis nec seqtur
q omis terminꝰ pe intentōis sit equiocꝰ. nā
superiꝰ dictū est q ꝓpter hoc q sigt se ꝛ alia
a se distinctis rōnibus. tñ q2 non pōt ꝓ ta/
libus simul suppone idō nō ꝯcluditur ipm
esse equocū. Forte tñ nc eēt peccatū morta
le ꝯcedere illud. ¶ Ad 6m negatur ꝯña.
¶ Ad 7m ꝯcedo q in isto ꝯplexo omne est sig
num ly omne est pars orōis q2 ē nomen in
declinabile. ꝛ q orō est ꝯgrua q2 tenet sub
stantie ꝛ ñ adiectiue. ꝛ cū ꝯcluditur g li om
nem hz modum signdi noiatiui. ꝯcedo. ꝛ cū
ōr hec non ē ab impositore nec materialr ꝛ
igit non hēt moō illum. pz q non ualet q2
stat q habuit a tota cōitate non ꝑ impōem
trāseuntē in ipm sed in aliud ¶ Et sic pz so
lutio ad argumēta illiꝰ magistri q reputa/
uit ista argumēta ita fortia q credebat esse
insolubilia.

¶ Utx. diffinitio suppōnis ꝑsonalis de/
terminate sit bene data.

CONTRA arguitur q non. q2 a
liqs tminꝰ stat detmiate. ꝛ tñ ñ lz
descendi disiunctiue sb eo. g diffini
tio mala. ꝯña tenet añs ꝓbatur q2 dicendo
nullum differēs ab ente est ens. li ente stat
detminate ut pz ꝑ 2am regulam magri i ca
plo Pro maiori euidētia data pro declara
tione illius principii. Quicquid mobilitat

immobilitatũ ꝛc. que regula dicit ꝙ si due
signa distributiua quoꝝ unũ est affirma/
tiuũ ꝛ aliud negatiuũ cadũt sup eundẽ ter/
minũ faciũt stare determinate. ꝛ ista ꝓpõ est
uera cum ꝯdictoriũ sit falsum. ꝛ tñ descen
sus est falsus disiunctiue fact⁹. ꝛ ista sunt
omnia entia ğ nullum differẽs ab hoc ente:
est ens. uel nullũ differẽs ab hoc ente ẽ ens
ꝛ ita de aliis. quelibet ẽ falsa. qꝛ ꝯdictoriũ
est ueꝝ. ¶ 2° ad idem sic dicendo null⁹ hõ
est q̇libet homo ly hõ a pte p̃ti stat determia
te qꝛ cadũt supra ip̃m duo signa quoꝝ ꝙ /
libet hẽt uim distribuendi ip̃m. ğ immobi/
litat per illud p̃ncipiũ. Quicq̇d mobilitat
immobilitatũ. imobilitabit mobilitatũ. uel
ergo stabit determinate uel ꝯfuse tm̃. sed nõ
ꝯfuse tm̃. qꝛ nõ lꝫ descendere disiunctiꝫ. ut
pꝫ ğ stat determiate ꝛ tñ non lꝫ descendere
disiunctiue ut ptꝫ ergo diffi° mala. ¶ 3° sic.
dicen° Omne differens a ente non est ens.
ly ente stat determiate p 2^am regulã illius
principii quicq̇d mobilitat ꝛc. ꝛ tñ non liꝫ
descendere. qꝛ ꝓpõ est uera ꝛ descensus fal
sus. ꝙ ꝓpõ sit uera pꝫ. qꝛ eq̇ualet isti. nullũ
differẽs ab ente est ens. ꝙ descensus sit fal
sus patet descendendo.

¶ Ad hec sunt due opiones r̃ndentes. una
est q̃ seq̇tur magr̃ in logica magna. ꝛ etiã
albert⁹ de saxonia ꝛ petrus mantuan⁹ ꝛ a/
lii multi sequũtur. que opio tenet hãc regu
lam ꝙ qñcunqꝫ duo signa habẽtia uiꝫ dis/
tribuendi cadũt sup̃ aliquẽ terminũ faciũt
stare ꝯfuse tm̃ mobil'r. ꝛ ꝑ hãc regulaꝫ patꝫ
r̃nio ad omia argumẽta. qꝛ in omibus illis
termi⁹ qui assignaba^r stare determiate: stat
ꝯfuse tm̃ ¶ Et si hec opio cõis sit pro exer
citatione tñ iuuenum arguo ꝯ ipsam sic. qꝛ
dicendo nõ nullus hõ est aial ly homo non
stat cõfuse tm̃ sed determiate: ꝛ tñ cadunt
duo signa distributiua sup̃ ipsum. ut patꝫ ğ
ꝛc. tenet ꝯña cum miori. maior ꝓbatur sic
Datis duabus ꝓpõnib⁹ eq̇pollentib⁹ quali
tercũqꝫ supponit termi⁹ in una ꝛ in altera
sed iste due eq̇pollẽt non nullus hõ est aial
ꝛ aliq̇s homo est aial. ꝛ ly homo in 2ª sup/
ponit determiate. ğ ꝛ in p^a supponit deter
minate. ¶ Alia est opio magistri in hac lo
gica pua que non tenet regulaꝫ alteri⁹ opi
nionis. imo ponit regulam oppositã. s. qñ/
cũqꝫ duo signa hñtia uim distribuendi ca/
dunt supra aliquẽ termiminũ aliqñ faciũt
stare ꝯfuse tm̃. aliqñ determiate. quã regu/
lam declarat magr̃ 4^or aliis regulis in ca°
pro maiori euidẽtia. Uide ibi. Et ille regu
le indigent limitatõne ut dixim⁹ in suppõ/
nibus. Et hanc opionem tenendo r̃ndenõ
ad argumẽta. ¶ Ad p^m negatur añs. Ad
ꝓbatõem ðꝛ ꝙ dicendo nullũ differens ab
ente est ens. ly ente supponit ꝯfuse tm̃. ꝛ cuꝫ
tu allegas regulaꝫ magr̃i i ca° Pro maio/
ri euidẽtia. Qñcunqꝫ duo signa distribu/
tiua cadũt sup̃ terminũ cuiꝰ quoꝝ unum
est affirmatiuũ ꝛ aliud negatiuũ faciũt sta
re determiate Dicit ꝙ regula intelligit sic.
ut ibi declaratũ est. s. ꝙ cadãt immediate. ita
ꝙ uirtus illoꝝ duoꝝ signoꝝ p°cadat in il
lum terminũ. qual'r nõ est hic qꝛ ly nulluꝫ
p̃us cadit in ly differẽs q̃ in li ente. An aũt
hec glosa sit ualida: uide infra in q̃ne fa
cta circa illas regl'as. ¶ Ad 2^m ꝯsimiliter
r̃ndetur ꝙ ly homo a pte p̃ti stat ꝯfuse tm̃
ꝛ non stat determiate. qꝛ nõ immediate ca/
dũt illa duo signa supra ip̃m. Cum aũt ꝓ/
batur ꝙ nõ stat ꝯfuse tm̃. qꝛ non licet descẽ
di sb eoꝝ disiunctiꝫ. negatur ꝯña: bene tam̃
ualet. non licet descendi disiunctiꝫ ergo nõ
stat ꝯfuse mobiliter. sed nõ ualet ğ nõ stat
ꝯfuse. qꝛ stat ꝯfuse imobil'r. ¶ Et si diceres
ꝯ Nulluꝫ illoꝝ signoꝝ facit stare imobili
liter. ğ male ðꝛ ꝙ stet ꝯfuse immobil'r. ne/
gatur ꝯña. lꝫ. n. nllum illoꝝ signoꝝ faciat
stare immobil'r: ambo tñ siml' faciũt stare
immobil'r. ¶ Ad 3^m ꝯsimil'r ðꝛ ꝙ ly ente
stat ꝯfuse tm̃ ꝓpter idem qꝛ illa duo signa
non immediate cadunt.

¶ Utrũ diffinitio suppõnis ꝑsonalis ꝯfu/
se tm̃ mobilis sit bene data.

Contra aliq̇s terminus stat ꝯfuse
tm̃ mobil'r. ꝛ tñ non lꝫ descẽdi sb
eo disiunctiꝫ ğ diffi° mala. ꝯña tꝫ. añs ꝓba
tur: qꝛ dicendo Homo ñ est omis hõ ly hõ
a pte p̃ti stat cõfuse tm̃ ut ꝓbabo. ꝛ tamen

114

descensus disiunctim factus est falsus.s. ⁊
isti non sunt omēs homies . ǵ homo nō est
iste homo uel iˢ hō ⁊c. ¶ 2ᵃ est falsa q₂ ꝯdic
toꝛium ē ueꝝ.s.omis homo ē iste hō uł iste
homo ut pꝫ ꝑ exponētes.ꝙ tm̄ ly homo a p/
te p̄ti stet ꝯfuse tm̄ mobił'r ꝓbatur. q₂ qñ/
cu nq₃ duo signa hn̄tia uim distribuēdi ca
dunt supꝛa eundē terminū talis termi⁹ non
pōt stare distributie.uel ergo stabit deꝛmia
te uel ꝯfuse tm̄.ꝙ non deꝛmiate arguit sic.
q₂ equalet huic.nō omis homo ē omis hō.
sed ly homo a pte p̄ti stat ꝯfuse tm̄. q₂ duo
signa hn̄tia uim distribuēdi cadūt sup̄ ip̄m
⁊ unum impedit reliquū.Deinde ly omnis
positū a pte sbiecti ꝯfundit p̄tum ut pꝫ ꝑ
magistꝝ. ǵ stat ꝯfuse tantū.ꝙ equaleāt ille
pꝫ.q₂ iˢ omnis hō est omis hō. omis hō nō
est omis hō ꝯtradicūt.ergo ꝓposita negatō
ne pˢequalent.ꝙ stet mobił'r pꝫ. q₂ nulluꝫ
signoꝝ facit stare immobł'r.quare ⁊c. Cō
simił'r potes arguere de ista.non ois homo
est omnis hō. ¶ 3ᵒ sic dicen⁹ Tu ñ es omis
homo. ly hō stat ꝯfuse tm̄ mobił'r ⁊ tn̄ non
licet descendi disiuncti sb eo ǵ diffi⁹ mala.
ꝯña tenet cū mioꝛi.q₂ descensus ē falsus.et
isti sunt omēs homies.ergo tu non es iˢ hō
uel iste hō.iᵃ est falsa.q₂ ꝯdictoꝛia ē uera .s.
tu es iste homo uel iˢ homo ⁊c.maioꝛ ꝓba
tur q₂ cum in illa hō non ē omnis hō li hō
a pte p̄ti stet ꝯfuse tantū.ǵ a simili h̄ dicen
do tu nō es hō stabit li hō ꝯfuse tantū.⁊ cū
nllū istoꝝ signoꝝ faciat stare immobł'r ǵ
stabit ꝯfuse tantū mobił'r. ¶ 3ᵒ sic dicendo
omis homo differt ab omi homie ly homie
supponit ꝯfuse tantū mobił'r. ut ꝓbabo ⁊
tn̄ non licet descendere disiunctim sed copu
latim.ergo diffinitio mala.ꝯña tenet cū mi
noꝛi.q₂ descensus disiūctim fact⁹ est falsus
cum tn̄ illa ꝓpō tu non es omis hō sit uera
⁊ isti sunt oēs hoies. ǵ ois homo differt ab
hoc hoie uel ab hoc homie ⁊c. mō ista ē fal
sa q₂ 5ᵃ exponēs est falsa.s. omis hō non ē
hoc uel hoc.imo ois hō est hoc uel hoc.ergo
alia que est ꝯtꝛia hui⁹ est falsa.sed ꝙ stet ꝯfu
se tantū mobił'r ꝓbatur.non.n.stat distri/
butie.q₂ duo signa hn̄tia uim distribuēdi
cadunt supꝛa ip̄m.nec stat deꝛminate.q₂ ly
omnis positum a pte sbiecti facit stare ꝯfu
se tantū pꝛedicatū.ergo ⁊c. Pꝛopter h⁹ ar/
gumentū petrus mātuan⁹ uoluit ꝙ qñ ter/
minus stat ꝯfuse tantū mobił'r ꝙ lꝫ descen
di disiuncti uel copulatim.

¶ Ad hec sunt due opiones rn̄dentes.una
est quā seq̄tur magr̄ in logica magna ⁊ pe
tr⁹ de mantua ⁊ alii.que opio tēt hāc regu/
lamꝙ qñcunq₃ termin⁹ stat ꝯfuse tm̄ mobi
liter ꝙ licet descendi sb eo disiūctim uł co/
pulatim.Et ꝑ hanc pꝫ rn̄o ad argumēta q₂
in omnib⁹ licet descendē copulatim. Et hec
opio fere cōis est. ¶ Alia ē opinio magistri
in hac logica pua que ponit regulā strictio
rē illa alteri⁹ opionis. Dicit enim qñcunq₃
termi⁹ stat ꝯfuse mobł'r sb eo licet descendi
disiūctim.Et hanc opinionē tenēdo rn̄den/
dum ē ad argumēta. ¶ Ad pᵐ dꝛ ꝙ illa hō
non ē omnis hō ly homo a pte p̄ti stat ꝯfuˢ
tm̄ immobił'r q₂ nō licet descendi.Et cū tu
ꝓbas ꝙ stat mobił'r q₂ nullū illoꝝ signo/
rū facit stare immobł'r. ǵ non stat immobi
liter.negatur ꝯña.lꝫ enim a nullo illoꝝ ha
beat ꝙ stet immobił'r.ab ambob⁹ tn̄ sił hꝫ
¶ Ad 2ᵐ dꝛ ꝯsimił'r ꝙ stat ly hō ꝯfuse im/
mobił'r ⁊ hoc hēt ab ambobus signis licet
a nullo illoꝝ. ¶ Ad 3ᵐ ꝯsimił'r ꝙ ly homie
stat ꝯfuse tantū immobił'r ⁊ a nullo illorū
hēt hoc sed ab illis simul.

¶ Utꝝ diffinitio suppōnis ꝑsonalis ꝯfu/
se tantū immobilis sit bene data

C Ontra sbiectū añtis isti⁹ conditio
nalis Si homo ē aial est supponit
ꝯfuse tantū immobił'r ⁊ tn̄ sb eo
licet descēdi disiūctim ergo diffi⁹ mala. ꝯña
tenet cū maioꝛi ꝑ magistꝝ in xiiᵃ regula ca
pituli Pꝛo maioꝛi euidētia dī. ꝙ nō ꝯditio
nis ⁊ rōis omēs terminos cōes nō distribu/
tos ꝯfundit ꝯfuse tantū immobił'r.minoꝛ
ꝓbatur q₂ bn̄ seq̄tur. ⁊ isti sunt oēs homi/
nes ǵ si iste hō uel iˢ homo ⁊c est aial ē. de
scensus ē optim⁹.q₂ non pōt añs esse ueꝝ
sine ꝯñte.nec oppositum ꝯñtis pōt stare cuꝫ
añte.Et si dicis ꝙ ualet grā materie. Con/
tra: ualet in oibus simılib⁹ in foꝛma ergo

est gracia forme. ¶ 2° sic. predicatu͡z istius
reduplicatiue Sortes inquantum hõ est aĩal.
stat ꝯfuse tantũ immobilit͛ ⁊ tñ sꝫ eo licet
descendi ad sua supposita disiunctiuẽ. ergo dif
finitio mala. ꝯñia tenet cũ maiori ꝑ magĩm
in 6ª regula illi⁹ capl'i Pro maiori euidẽtia
di. Dictio reduplicatiua suũ casuale ꝯfun/
dit ꝯfuse tm̃ mobil'r. ꝑtum uero immobil'r
minor ꝓbatur q2 bñ ualet ⁊ sunt oĩa aĩa/
lia. ergo sor. inquantum homo ẽ hoc aĩal ul' h°
aĩal ⁊c. q2 non põt añs esse ueꝝ sine ꝯñte.
sicut. n. añs est ueꝝ ita ⁊ ꝯñs est ueꝝ ut ꝑꝫ
ꝑ exponẽtes. ¶ Ad hec argumẽta rñde
tur. Ad pm̃ sunt plures rñsiones. Quidã
eiꝫ rudes dicũt negando ꝙ sb sbiecto añtis
liceat descendere sicut intelligit regula de
ꝯditionali. q2 regula intelligit ꝙ nõ liceꝫ de
scendere in ordine ad totã ꝯditionaleꝫ. ⁊ ñ
sic descendẽ in ordine ad totam ꝯditiõlem.
sicut descendit arguendo. sed descendere in
in ordĩe ad totã ꝯditiõlem ẽ descendere sil'r ⁊
semel sb añte ⁊ sb ꝯñte. ⁊ sic descẽden⁹ nõ ua
let descensus. ¶ Hec rñio non põt nega
re se nõ esse rudem. p° q2 non intelligit q̇d
uelit dicere in ordine ad totaꝫ ꝯditionalem
cũ magĩ dicit ꝙ nota ꝯditõis ꝯfundit im/
mobil'r in ordine ad totam ꝯditionalẽ. dic
enĩꝫ Magĩ in 8° argumẽto 2' dubii ꝑnci/
palis sue quadrature declarãs hoc ꝙ iõ ter
min⁹ põt hr̃e diuersam suppõem si ꝯsideret
ut ẽ ꝑs cathegorice. ⁊ si ꝯsideret ut est para
ypotetice: Nam dicen° si hõ currit aĩal cur
rit: taꝫ ly homo ꝙ ly aĩal stat determinate ut
sunt ꝑtes ca͡ce. stat aũt ꝯfuse immobil'r ut
sunt ꝑtes ypotetice. 2° q2 dato ꝙ adhuc de
scendatur suo mõ. s. sb añte ⁊ ꝯñte simil'r. ad
huc descensus ualet. q2 bene seq̇tur si hõ est
aĩal est. ⁊ isti sunt omẽs homies. ⁊ ista sũt
omnia aĩalia. ergo si iste hõ uel i͛ homo ul' iste
hõ ⁊c est. hoc uel hoc uel hoc aĩal ⁊c est. ¶
Aliĩ dicũt ꝙ sub sbiecto añtis ualet descen
sus grã materie non aũt grã forme. q2 nõ
ualet in omibus ꝯsimilib⁹ in forma Unde
non ualet descensus in ꝯditionalib⁹ affir/
matiuis quaꝝ ꝑtes sunt negatie. ut dicen°
si homo nõ currit risibibile nõ currit: nõ lꝫ
descendi sb ly homo. q2 nõ seq̇tur sic argu/
ẽndo si hõ non currit risibile ñ currit. ⁊ isti
sũt oẽs homines ergo si iste hõ uel i͛ homo ul'
iste hõ ⁊c non currit risibile non currit. q2
añs est ueꝝ ut pꝫ ⁊ ꝯñs falsũ. q2 añs ẽ una
ꝯditionalis cui⁹ oppositũ ꝯsequẽtis stat cuꝫ
añte ut pꝫ ergo ⁊c ¶ Hec rñio ꝑtim bñ re
spõdet ꝑtim male. bene q̇dem q2 dic gracia
materie ⁊ non grã forme. materie uero q2
nõ assignat instãtia in similib⁹ in forma;
q2 ille due ꝯditionales nõ sunt similes in
forma, neqꝫ descensus factus sb 2ª ꝯditio/
nali est sil'is in forma descensui facto sb pª
ꝯditionali. q2 ad hoc ꝙ aliqua ꝯñia sit simi
lis in forma alteri req̇runtur due ꝯditões
ẜm magistꝝ in p° ca° ꝯñaꝝ. Pria ꝙ sit simi/
lis modus arguendi in utraqꝫ. 2ª ꝙ añ/
cedẽtia ⁊ ꝯñtia sint similia quo ad pªˢ ꝑtes
scilꝫ ꝙ hẽat cathegoricas ꝯsimiles in forma
Cathe͡ce aũt sunt ꝯsil'es in forma ẜm magi
stꝝ p° ca° ꝯñaꝝ. qñ sunt eiusdẽ qualitatis ⁊
q̄ntitatis. uel ꝑter quãtitatem de eodẽ extre/
mo simplici uel ꝯposito. mõ ꝑꝫ q2 ille due
cõditionales nõ sunt sil'es. ꝓbatur ꝑ magi
stꝝ loco allegato. q2 ad hoc ꝙ due ypoteti
ce sint similes req̇ritur ꝙ eaꝝ cathegorice ꝯ
note sint sil'es. qual'r non ẽ hic. Una. n. illa
ruꝫ ꝯditionaliũ est ex cathegoricis affirma
tiuis. altera uero ex negatis. cathe͡ce aũt af
firmatiue ⁊ negatie non sũt sil'is forme ẜm
magistꝝ loco allegato. quare ⁊c. ¶ Ideo
aliter dicendũ est. s. ꝙ descensus tenet gracia
materie: non aũt grã forme. ¶ Grã materie
tenet q2 ꝯñs est necessariũ. gracia uero for
me non tenet q2 non ualet talis descensus
in oibus similib⁹ sic arguendo in forma.
Et do instantiã. q2 non licet descẽdere sub
subiecto ꝯñtis hui⁹ cõditionalis Si homo
est aĩal est. ⁊ ista sũt omia aĩalia ergo si hõ
est hoc aĩmal uel hoc aĩal uel h° aĩal ⁊c est.
pꝫ ꝙ añs est ueꝝ ⁊ ꝯñs falsum. q2 ꝯñs est
una cõditionalis cui⁹ oppositũ ꝯñtis stat cũ
añte q2 hinc ad centũ annos añs erit ueꝝ ⁊
consequẽs falsuꝫ. Siml'r non lꝫ descẽdẽ de
subiecto añtis si distribuatur. q2 non ualꝫ
omnis hõ mouet si omis hõ currit. ⁊ isti sũt
omẽs hoies ergo omnis hõ mouetur si iste hõ
currit. ⁊ omis hõ mouetur si iste hõ currit.

115

⁊ sic de singulis. pȝ ꝙ ꝯñs est falsum ꝛc.
¶ Et si arguis ꝙ si descensus factus non
est simil' in forma alteri q2 non ē simil' mo
dus arguendi descendere sb ꝯñte ⁊ descen/
dere. sub añte. quare ꝛc. ¶ Dicit' ꝙ descen/
sus factus ē similis in forma alteri. Et cū
tu dicis ꝙ descendere sb añte ⁊ descendē sb
ꝯñte non ē simil' modus arguendi. Dicir ꝙ
lȝ non sit absolute simil' modus arguendi. ē
tñ similis merito note ꝯditionalis q2 sbie/
ctum ꝯñtis ita ꝯfunditur immobil'r a no/
ta ꝯditōis sic sbiectum añtis. ergo pari rōe
si liceret descēdere ō forma sub uno liceret
sub altero. Et si non licet de forma sb uno
nȝ sub altero licet. Et hoc est qd̄ in suppōni/
bus pollicitus sum declarare. Et hec rñsio
uidetur ꝯformior intentōi magri in. 18. ar/
gumēto 2' dubii ꝑncipalis quadrature. q2
sicut tetigimus in suppōibus: rō q2 sic subie
ctum añtis non distributū stat immobil'r.
ita ꝯñtis sbiectū non distributū stat imobi
liter. ⁊ si subiectum ꝯñtis non stat mobil'r
ḡ nec subiectum añtis stat mobil'r. A simi
li non ē maior rō ꝙ sub subiecto añtis lice
at descendere ꝙ̄ sub subiecto ꝯñtis. sed non
licet descendē sub subiecto ꝯñtis. ergo nȝ li
cet descendē sub subiecto añtis. grā forme
dico non grā materie. ¶ Ad 2m argumen/
tū rñdent qdamrudes ꝙ sub ꝓ̄to redupli/
catiue non ualet descensus. dicendo sor. in/
quantū homo est aial. ⁊ ista sunt oia aima
lia. ḡ sor. inquantū hō est hoc aial uel hoc a
nimal. q2 añs erit uex. hinc ad centū annos
⁊ ꝯñs falsum. ꝙ ꝯñs erit falsuȝ hinc ad cē/
tum annos notū est. sed ꝙ añs erit uex. ꝓ
pa pte etiā notū est. ꝓ 2a dicūt ꝙ etiā uex.
est: q2 tunc demonstrātur aialia que erunt
tunc ⁊ non que sūt nūc. certuȝ ē ꝙ ista ē ue
ra hec sūt oia aialia hic ad centū annos: de
monstrādo aialia que sunt tūc. ¶ Ista rñio
est plus ꝙ̄ rudis in dicēdo añs esse uex. hic
ad centū annos. po q2 illa ꝓpō ista sunt oia
aialia demōstrando aialia ꝑsentia non ē ea
dem formal'r cum alia: ista sunt oia aialia
demonstrādo aialia futura hinc ad centuȝ
annos. q2 uariato sigficato uariat ꝓpō for
mal'r cū forma ꝓpōis sit reus ad sigtuȝ. mō

notum est ꝙ ista ꝓpō ista sunt omia aialia.
demonstrando aialia que sunt de presenti.
que est ꝑs añtis hinc ad centuȝ annos erit
falsa demonstrādo eadeȝ q2 al'r ꝓpō non
esset eadem. ¶ Deinde pa ꝑs añtis est fal/
sa hinc ad centū annos: s. sortes inquantū
homo est aial. q2 pa exponēs erit falsa. s. sor
tes est hō. ⁊ etiā 2a. s. sortes ē aial. q2 tūc sor
tes non est ergo non est hō nȝ animal: fori
stice semp loquor. ¶ Ideo al'r rñdenō est
ad argumēta ut dixi in suppōibus. s. ꝙ non
licet descendi sub ꝓ̄to reduplicatie. q2 descē/
dendo descensus ē falsus. cum añs sit uex.
⁊ ꝯñs falsum. ut dicendo sor inquantum hō
est aial. ⁊ ista sunt omia aialia. ergo sortes
inqūtum hō est hoc aial uel hoc aimal ꝛc. ꝙ
añs sit uex. tunc ptȝ. ꝙ ꝯsequēs sit falsuȝ.
ꝓbatur q2 3a exponēs est falsa que est ista
⁊ si aliqd est hō illud ē hoc aial uel hoc ani
mal ꝛc. q2 ia est una ꝯditioalis cuius oppositum
ꝯñtis stat cū añte ergo ē falsa. ꝓbo an
tecedens. q2 oppositū ꝯñtis tūc stat cū añte
qñ ex añte ⁊ opposito ꝯñtis fit una copula
tiua possibilis. aliqd est hō ⁊ illud nō est h
aial uel hoc aial ꝛc. demōstrādo oia aialia
presentia. non dico tñ ꝙ sit uera nunc ia co
pulatiua sed possibilis. q2 pōt esse uera. ut
hinc ad centū annos. quare ꝛc.

¶ Utrum diffinitio suppōnis personalis distributiue mobilis sit bene data.

Contra aliqs terminus stat distribu
tiue mobil'r ⁊ tñ non licet descēdi
sub eo copulatie. ergo diffio mala
ꝯña tenet. añs ꝓbatur. q2 dicendo differēs
ab ente nō est ens. ista est uera q2 ꝯdictoriū
est falsum. s. omē differens ab ente est ens.
ut pȝ ꝑ exponētes. ⁊ ly ente stat distributie
mobiliter ut pȝ ⁊ tñ descensus est falsus. ⁊
ista sunt omia entia. ergo differens ab hoc
ente nō est ens ⁊ differēs ab hoc ente nō est
ens. ⁊ sic de singulis. imo quelibet istax. est
falsa q2 ꝯdictorium ē uex. s. omē differens
ab hoc ente ē ens ut ptȝ ꝑ exponentes. qua
re ꝛc. ¶ 2o sic Non omne differēs ab ente
nō est ens. ista ē uera q2 ꝯdictoriuȝ ē falsuȝ

scilz omne differens ab ente est ens.ut pz p
exponētes.⁊ ly ente stat distributie mobi/
liter ut pz q2 sunt tria signa distributiua
mobil'r cadētia sup ipm ⁊ tñ non lz descen
di co^ue sb eo q2 descensus falsus ē. ⁊ i^a sūt
omia entia.ḡ nō omne differēs ab hoc ente
est ens.⁊ nō omē differēs ab hoc ente ē ens
⁊c.mō quelibet hax falsa ē. q2 ꝯdictoria ē
uera. 3° sic dicen° nō nullū differēs ab en
te nō est ens ista ē uera. q2 equalet isti diffe
rēs ab ente nō est ens p 1^am regulā.pre post
qz subalter⁹ ⁊ tñ ly ente stat distributie mo
bil'r ut pz ⁊ tamē lz descendi co^ue q2 descē
sus ē ut pz.quare ⁊c. 4° sic dicen° uidens
omnē hoiem non ē aial. 1^a ē uera qa ꝯdicto
ria est falsa ⁊ ly hoiem stat distributie ⁊ tñ
non lz descendi copulatie q2 descensus fal/
sus ē ut pz.quare ⁊c.

AD HEC rñdetur. Ad p^m negat añs
Ad pbatōem dr ꝙ ly ente stat distributiue
immobil'r.iō non lz descendi .hz aūt ꝙ stet
immobl'r ab illis duob⁹ sigs sil'.lz a nullo
illox. Et si dr ꝯtra q2 negatio nō habet
uim sup̄ terminū precedentē ergo ñ hz uiz
immobilitādi. Dicit ꝙ uex est ꝙ nō hz uim
distribuendi ⁊ negandi sup̄ precedentē ter
minū sed aliq̄ uim hz.s.immobilitādi.ō se
nō hz uim immobilitādi sed cū alio. ut i 1^a
uidens omnē hoiem nō est aimal ly hoiem
stat distributiue imobil'r.⁊ nō lz descendi.
immobilitat aūt ab illis duob⁹ signis sil'.
⁊ a nullo diuisim. Ad 2^m ⁊ 3^m ꝯsimil'r rñ
detur ꝙ ly ente in illis stat distributie imo
bil'r.⁊ iō non lz descendi. Ad 4^m simil'r
pz rño q2 ly hoiem stat immobl'r iō non lz
descendi.quare ⁊c.

Utx illud pncipiū sit uex. Quicq̄d mo
bilitat immobilitatū: immobilitat mobili
tatum.

Contra Nullū simile destruit suū
simile.ergo unū signuz distributi
uuz non destruit distributōem al
terius.tenet ꝯña.q2 unum signū distributi
uuz est sil'e alteri.⁊ añs ptz Confirmat
q2 omis res p quas cās orit p eas augetur
2° ethicox..sed distributio orit p sig^m distri
butiuum. ergo augetur p signuz distribu
tiuū. 2° sic.sicut se hēt signū immobili/
tans ad imobilitans.ita se hēt mobilitans
ad mobilitans. sed signum imobilitans ñ
destruit immbilitatōem factam p aliud si
gnum imobilitans.ergo nec signū mobili
tans destruit mobilitatōem alteri⁹.ꝯña nō
cum maiori.mior pbatur q2 dicen° si neces
sario hō currit necessario aial currit.tam li
homo q̄ ly aial stat ꝯfuse immobil'r nō ob
stante ꝙ sint duo signa immobilitantia.s.
nota ꝯditōis si.⁊ ly necessario. Confir/
matur q2 omne sil'e adauget suū simile.
3° sic.q2 si sic esset hoc p tanto esset.q2 unū
sig^m impediret aliud.sz ꝯtra.aut ḡ equalez
uim hēt cum alio aut inequalē. si equalem
unū non impedit aliud q2 ab equalib⁹ non
puenit actio. Si inequalē qō hēt maiorem
uim supabit aliud ⁊ nō eccōtra.quare ⁊c
Confirmat q2 signū precedēs nō impe
ditur a sequēti. q2 sequēs non hēt uim sup̄
p̄cedentē.quare ⁊c 4° sic dicen° tu es ois
nullus hō.ly homo stat distributie ⁊ tamē
duo signa hñtia uim distribuendi cadunt
sup̄ ipsum ergo principiū falsum. nota cō
sequētia cū minori.maior pbatur. q2 sens⁹
est ꝙ tu es omne illud qō non ē homo.
Cōfirmatur.q2 dicen° omis uel ois homo
currit ly hō stat distributie.⁊ tñ duo signa
distributiua cadūt sup̄ ipsum.

AD HEC rñdetur. Sed pro rñoe ad/
uerte fundamentū illi⁹ principii. Unī q̄daz
dicūt ꝙ qñcunqz in ppōne ponūtur duo si
gna hñtia uim distribuēdi semp unum est
negatiuū uel saltē includit negatōem ut est
ly differēs.sed q2 negatio destruit quicq̄d i
uenit iō signum negatiuū siue includēs ne
gatōem destruit mobilitatē alteri⁹ ⁊ indu/
cit oppositū.s.immobilitatē. duo aūt mere
affirmatiua nunq̄ ꝯgrue simul ponūtur sed
incōgrue.ut omis ois homo currit. iō appa
ret ratio illi⁹ pncipii. Hii peccāt iuditio
meo dicētes ꝙ qñcunqz in ppōne ponūtur
duo signa hñtia uim distribuēdi eundē ter
minū ꝙ unum ē negatiuuz uel incudēs ne
gatoem. nam dicen° q̄libet asin⁹ cuiuslibet
homis currit. h sunt duo signa hñtia uim

116

distributendi cunō terminum.ſ.ly hoīs. q̄z
qōlibet illoꝝ ꝑ ſe ſuptū diſtribuet qm̄ dicē
do q̇libet aſin⁹ homīs curzit ly homis ſtat
diſtributiue cum ſit determiatio termi ſtan-
tis diſtributiue. ⁊ dicendo aſin⁹ cuiuſlibet
homīs curzit etiā ly homis ſtat diſtributie.
⁊ tñ̄ ambo ſunt mere affirmatia. ¶ Item
qñ̄ affirmatiuuz p̄cedit ⁊ negatiuū ſeq̄tur.
ut dicen° omē differēs ab ente eſt ens. qūo
eſt ueꝝ ꝙ negatiuū deſtruat diſtributionez
affirmatiui.q̄z nullā diſtributōem inuenit
añ ſe.imo ſignū affirmatiuū deſtruit tunc
diſtributōem negatiui.⁊ tñ̄ illud affirma-
tiuū non includit negatōem. ğ iſti nō red-
dunt ul'r cām qñ̄ duo ſigna mere affirma-
tiua cadunt ſup̄ eunō terminū ut dicendo
q̇libet aſin⁹ cuiuſlibet homis curzit. 2° q̄z
non reudunt cām qñ̄ affirmatim p̄cedit ne
gatiuū ut dicen° omne differēs ab ente eſt
ens. ¶ Ideo al'r dicenō puto.ſ.ꝙ ſic ex na
tura ſua ſieſt in mente.ex impōne aūt ſic ſi
eſt in uoce uel in ſcripto ſignuz hz diſtribu
ere terminū non diſtributuz.ita hēt remo-
uere diſtributōem termi diſtributi.ſiue ta-
le sig^{m} negatōem includat ſiue nō.⁊ iō ſiue
ambo affirmatiua ſint ſiue ambo negatia.ſi
ue ſit unum affirmatiuū ⁊ aliud negatim.
ſiue negatim p̄ponaſ affirmatio ſiue ccō
tra.ſemꝑ duo ſigna cadētia ſuꝑ eunō termi
nū immobilitāt.i.faciunt ſtare nō diſtribu
tiue. ¶ Ad p^{m} ergo dicūt ꝙ nullū ſimile de
ſtruit ſuū ſimile uel actum ſui ſil'is ꝑ ſe. ꝑ
accñ̄s tñ̄ poteſt.ſic una candela accenſa li-
quefacit aliam.⁊ ex ꝯñ̄ti extinguit i^{am}. ita
unum sig^{m} diſtributiui deſtruit diſtributō
nem alteri⁹.ex eo ſolū ꝙ ambe diſtributio
nes non poſſūt recipi in illo 3°. Ego credo
ꝙ unum ſignum diſtributiuuz deſtruit di
ſtributionem alterius per ſe.quia facit hoc
ex natura ſua. quod autem ineſt ex natu-
ra ſua ꝑ ſe ineſt.ergo ⁊c ¶ Ideo al'r dicerē
Pro quo aduerte ut tactū eſt ꝙ qōlibet ſi
sig^{m} diſtributiuū eque p^{o} hēt duplicē uim.ſ.
mobilitandi.i.diſtribuendi.⁊ immobilitan
di.i.remouendi diſtributōem.Uñ̄ ſi eētpoſ
ſibile ꝙ duo ſigna ponerētur ꝭm uiz diſtri
buendi ambo diſtribuerēt.ſed q̄z qñ̄ ſimul
ponunt ſemꝑ unum ponitur ꝭ uim̄ diſtri-
buendi illud.ſ.qō non inuenit terminū diſ-
tributū.aliud aūt ponitur ꝭ uim deſtructi
uaz diſtributōis.iō non diſtribuit terminū
¶ Ad formā ergo argumēti cuz ð̄z ꝙ nul
lum ſimile deſtruit ſuū ſil'e.ð̄z ꝙ ueꝝ eſt in
his que p̄ncipal'r hñ̄t uim ꝯſtructiam ſolū
Si aūt hñ̄t uim etiā deſtructiam non ualet
ut hic. ¶ Uel al'r ð̄z ⁊ ad idem uenit.ꝙ nul
lum ſimile deſtruit ſuū ſil'e ꝭ ꝙ eſt ſimile.ſi
aūt deſtruit hoc ē ꝭ^{m} ꝙ ē diſſil'e.unde ſi p^{m}
ſignum diſtributiuū deſtruit diſtributōem
alteri⁹ hoc non ē ꝭ ꝙ eſt ei ſil'e.ſed ꝭm ꝙ eſt
ei diſſil'e.q̄z p^{m} eſt ꝭ uim deſtructiuā diſtri-
butōis.2^{m} aūt ꝭ uim ꝯſtructiam diſtributō
nis.quare diſſil'ia ſunt.Et aīm⁹ meus leta
tus eſt in hac rñ̄one. ¶ Ad ꝯfirmatōez cuz
ð̄z Omis res ꝑ quas cās oritur ꝑ eas auge
tur.Dicitur ꝙ ueꝝ eſt ſi ē apta nata auge-
ri.Si aūt non ē apta nata augeri ut hic in
ꝓpoſito non augetur. ¶ Ad 2^{m} nego maio
rem.⁊ rō eſt q̄z ſignū mobilitās hz duplicē
uim eque p^{o}.Unam ꝯſtructiam diſtributio
nis.altera deſtructiam diſtributiōis.imo-
bilitans aūt hz tñ̄ unam intelligēdo ꝑ im
mobilitās illud qō tu intelligis in arguen
do.illud.ſ.qō facit ſtare imobil'r. quare ⁊c
¶ Ad ꝯfirmatōem ð̄z ꝙ omē ſil'e adauget
ſuū ſimile ſi eſt aptum natū augeri. hic aūt
non ē ſic.quare ⁊c ¶ Ad 3^{m} ð̄z ꝙ lz ab ſolu
te equalem uim hn̄t ut tñ̄ in ꝓpōne ſunt
p^{m} maiorē uim hēt qō hz uim deſtructiuaz
ꝙ 2^{m} qō habet uim ꝯſtrctiuam. ¶ Ad ꝯfir
matōem ꝯceditur ꝙ sig^{m} precedēs non im-
pediſ a ſequenti.ğ diſtribuit.negatur ꝯñ̄a.
q̄z in tali ꝓpōne poniſ ꝭ^{m} uim deſtructiam
diſtributōis.non aūt ꝯſtructiuā. ¶ Ad 4^{m}
dicēt q̇daz ad pauca reſpiciētes ꝙ ly hō ſtat
diſtributiue.ſed ñ̄ eſt ꝯ principiū datuz.q̄z in
telligiſ qñ̄ sig^{m} negatim p̄cedit affirmatim
⁊ non eꝯ ſic hic ¶ Cōtra hos nolo arguē.
ne dicas ꝙ ſim mot⁹ paſſiōe. tu uides mani
feſte ꝙ negant p̄nci^{m} illud. ¶ Ideo dicenō
al'r.ſ.ꝙ i^{a} ꝓpō eſt incōgrua.⁊ ad iſtaz nō hz
logic⁹ rñ̄dere.q̄z p̄ſupponit ḡmaticaz. ſi aūt
hn̄et rñ̄dere dicēt ꝙ ly hō ſtaret detmiate.
Ad ꝯfirmatōem ð̄z ꝙ nugatio ē.quare ⁊c.

Utꝝ ille quatuoꝛ regule declarãtes il/
lud pꝛincipiũ Quicqd mobilitat immobi
litatũ immobilitat mobilitatũ uere ſint.
Pꝛima regula Si duo ſigna affirma/
tiua cadunt ſup̃ eundẽ terminũ faciunt ſta
re determiate. 2ª regula Si unuꝫ fu
erit affirmatim ⁊ reliquum negatim: iteꝝ
faciunt ſtare deẽminate. 3ª regula: ⁊
ſi ambo fuerint negatiua ⁊ imediate cadãt
iteꝝ faciunt ſtare deẽminate. 4ª regula
ſi ambo ſint negatiua ⁊ mediate cadant faci
unt ſtare ꝯfuſe tm̃.

Contra pⁱmaꝫ arguitur ſic: dicẽdo
Omne differẽs ab ente nõ eſt enſ
ly ente nõ ſtat determiate ut ꝓba
bo. ⁊ tñ cadunt ſup̃ ipſum duo ſigna diſtri
butiua aᵘᵃ ergo pª regula falſa. ꝯña nota
cum minoꝛi. maioꝛ ꝓbatur. q2 ꝓpõ uera ẽ.
cum equalet iſti. nullũ differens ab ente eſt
ens ⁊ tñ ſi ſtaret deẽmiate ly ente licẽt diſ/
iunctiue deſcẽdere ſub eo. ⁊ tñ deſcenſus eſt
falſuſ ⁊ iª ſunt omia entia. ğ omẽ differenſ
ab hoc ente non ẽ ens. ⁊ ſic de aliis. ⁊ pꝫ ꝙ
ꝯñs eſt falſuꝫ. 2º ſic qlibet aſinꝰ cuiuſli
bet homis curꝛit. ly hois nõ ſtat deẽminate
⁊ tñ cadunt duo ſigna affirmatia ſup̃ ipm
igiᵉ regula falſa. ꝯña tenet cũ minoꝛi. quia
qõlibet illoꝝ ꝑ ſe ſumptũ diſtribuẽt ly ho
mis. maioꝛ ꝓbatur. ⁊ pono in caſu ꝙ qlibꝫ
homo hẽat unuꝫ aſinũ qui non curꝛat. ⁊ ul
tra hoc ꝙ ſint 3ª aſini totius cõitatis hoim.
q curꝛant. tũc ꝓpõ iſta eſt uera qlibet aſinꝰ
cuiuſlibet homis curꝛit. ut pꝫ exponẽdo. ſi
mõ li homis ſtaret deẽminate licẽt deſcẽde
re diſiunctiue ad ſua ſuppoſita. ⁊ tñ deſcenſꝰ
eſt fᵘˢ ⁊ iſti ſunt oẽs hoies. ergo aſinꝰ iſtiꝰ ho
mis curꝛit. uel qlibet aſinꝰ iſtius hois cur/
rit ⁊ ſic de ſingulis. pꝫ ꝙ quelibet haꝝ eſt
falſa. CONTRA 2ᵃᵐ regulam ar/
guitur ſic. dicẽdo Nullũ differens ab ente ẽ
ens. ly ente non ſtat deẽminate ut ꝓbabo ⁊
tñ cadunt duo ſigna ſup ipm. unũ affirma
tiuuꝫ ⁊ aliud negatim. ğ regula falſa. ꝯña
nota cũ minoꝛi. maioꝛ ꝓbatur. q2 ſi ſtaret
deẽminate liceret deſcendẽ diſiunctiue ſb eo.
qõ eſt falſuꝫ q2 ꝓpõ illa uera ẽ ut pꝫ. q2 ꝯ/
dictoꝛiũ eſt falſum ⁊ tñ deſcenſus ẽ falſus
⁊ iſta ſunt omia entia. ergo nullũ differẽnſ
ab hoc ente eſt ens ⁊ ſic de ſingulis. patꝫ ꝙ
quelibet ẽ falſa. quare ⁊c. 2º ſic dicendo
homo ñ eſt omis homo ly hõ a pte pᵗi non
ſtat determiate ut ꝓbabo. ⁊ tñ cadunt duo
ſigna ſup ipm quoꝝ unum ẽ affirmatim ⁊
aliud negatim ergo regula fª. ꝯña nota cũ
minoꝛi. maioꝛ ꝓbatur. q2 iª ꝓpõ homo nõ
eſt omnis hõ equalet illi non ois homo eſt
ois homo. ut pꝫ ꝑ iſtam regulã Pꝛe ꝯdic. ⁊
in iſta ly hõ a pte pᵗi ſtat ꝯfuſe tm̃. ergo ⁊ i
altera ſtabit ſimilr. 3º ſic dicenᵒ nullꝰ hõ
eſt qlibet homo ly hõ a pte pᵗi non ſtat de/
termiate ut ꝓbabo ⁊ tñ duo ſigna cadunt
ſupꝛa ipm: quoꝝ unum ẽ affirmatiuũ ⁊ a/
liud negatiuũ ergo regula falſa. ꝯña tenet
cũ minoꝛi. maioꝛ ꝓbatur q2 ſi ſtaret deter
miate liceret deſcendẽ diſiunctiue ſb eo. qõ ẽ
falſuꝫ. q2 ꝓpõ illa ẽ uera ⁊ tñ deſcenſuſ fal
ſus. ⁊ iſti ſunt omnes hoies. ğ nullꝰ homo
eſt iſte hõ uel nulluſ hõ eſt iᵉ homo. ⁊ ſic de
ſingulis ut pꝫ ꝙ quelibet ẽ falſa.

Contra 3ᵃᵐ regulã arguiᵗ ſic dicenᵒ hõ
non ẽ nulluꝫ aial ly aial non ſtat deẽmiate
ut ꝓbabo ⁊ tñ cadunt ſup̃ ipm duo ſigna
negatiua imediate. ğ regla falſa. ꝯña nota
cũ minoꝛi. maioꝛ ꝓbatur. q2 illa ꝓpõ equa
let iſti non ois homo ẽ nullũ aial. ubi aial
ſtat ꝯfuſe tm̃. ergo ⁊ in altera ſtat ſimilr.
2º ſic: dicenᵒ nõ nullꝰ hõ eſt aial ly hõ nõ
ſtat deẽminate ut ꝓbabo. ⁊ tñ cadunt duo
ſigna negatia imediate ğ regula falſa ꝯña
tenet cũ minoꝛi. maioꝛ ꝓbatur. q2 ſi ſtaret de
ẽminate liceret deſcẽdere diſiunctiue ſb eo. ꝙ
eſt falſum. q2 ꝓpõ uera ẽ ⁊ tñ deſcenſus eſt
falſus. ⁊ iſti ſunt oẽs homies. ğ non iſte hõ
eſt aial uel non iᵉ hõ eſt aial. ⁊ ſic de ſingul.
⁊ pꝫ ꝙ quelibet eſt falſa. Contra 4ᵃᵐ
regulã arguit ſic dicendo nõ nullus hõ cur
ꝛit ly curꝛẽs non ſtat ꝯfuſe tm̃ ⁊ tñ cadunt
duo ſigna negatiua mediate ſup̃ ipſuꝫ ğ re
gula falſa. ꝯña nota cũ minoꝛi. maioꝛ ꝓba
tur. q2 equalꝫ iſti aliqs hõ curꝛit. ubi li cur
rens ſtat deẽminate ergo ⁊c.

AD HEC qdam rñdent ꝙ regule ue
re ſunt. Sed aduertendũ ꝑ tribus pⁱmis re/
gulis ꝙ non ſemꝑ ſb quocũqꝫ tmio ſtante

determinate licet descendere disiunctiue. est
enim impedimentũ multociens rõne signo/
rum positorum. si tñ aliqs terminus stat detmia
te sine signis. semp sb eo licet descendẽ dis
iunctiue. et sic pz rño ad oia argumẽta ꝯtra
p^{am} regulam. Et ad p^{m} et ad 3^{m} ꝯtra 3am; et
ad 2^{m} ꝯtra 3^{am}. ¶ Dicũt ulterius ꝙ duarum ꝓ/
põnum equalentium rõne signorum nõ incõ/
uenit aliquẽ terminũ in una stare detmina
te et in altera ꝯfuse tm̃. et sic patz ad 2^{m} ꝯtra
3am regulã. et ad p^{m} ꝯtra 3^{am} regulã. 4ª aũt
regula ex sola limitatõe magĩi clara est.
¶ Hec rño iuditio meo peccat in duobus.
Primo in eo ꝙ dicit ꝙ sb termio stante det/
miate non lz sempe disiunctiue descendere quia
tunc diffinitio suppõnis detminate data a
magro esset insufficiens ex quo alicui ꝯpetit
diffinitũ cui non ꝯpetit diffinitio. ¶ 2° peccat i
hoc ꝙ dicit ꝙ due ꝓpõnes equalent quarum
termi non eodẽ mõ supponũt. hoc.n.est ꝯtra
magistrum in 4ª regula illius pricipii Quicqd
mobilitat ⁊c. ubi declarãs 1^{am} regulam dic
ꝙ dicendo non aliqs homo ñ est aial ly aial
stat ꝯfuse tm̃ ut pz p suam equalentem qli/
bet hõ est aial. ubi ly aial stat ꝯfuse tm̃. patz
g̃ mõ ꝙ rõ magĩi non ualeret si in ꝓpõib⁹
equalentibus termi non supponerẽt eodẽ mõ.
Ideo al'r dicendõ ut diximus in suppõnibus.
Unde tres pᵉ regule unica limitatõe indigẽt
scilicet ꝙ illa duo signa imediate cadãt supra
eundẽ terminũ. immediate dico ꝑ uim eorum.
scilicet ꝙ illud qd primo recipit uim illorum signo/
rũ sit ille terminus ut dicendo nõ qlibet hõ cur
rit ly hõ primo recipit uim illorum signorum. et p hoc
pz rño ad argumẽta ꝯ tres pmas regulas.
¶ Ad p^{m} enim dr ꝙ ly ente stat ꝯfuse tm̃ et ñ
determiate. quia non imediate cadũt illa duo
signa supra ipm. lz.n. differẽs prius capit uim
illius signi omne ꝙ ly ente. ¶ Ad 2^{m} dr sil'r
ꝙ ly hois stat ꝯfuse tm̃ et non detmiate. quia
non imediate cadũt illa signa supra ipsum
¶ Ad p^{m} ꝯ 3am regulã dr sil'r. et ad 2^{m} et 3^{m} si
mil'r. ¶ Ad p^{m} ꝯtra 3^{am} regulam dr sil'r
Ad 2^{m} uero dr ꝙ ly hõ stat ꝯtermiate dicen
do nõ nullus hõ est aial. et cũ dicis ꝙ nõ li/
cet descendẽ disiunctiue. nego. Pro quo ad/
uerte ꝙ cũ uolumus descendẽ sb aliquo termi
no supra quẽm cadũt duo signa equalẽtia
uni signo loco illorum duorum debemus ponere
illud unum signum in descendẽdo ut hic. cum
cui non nullus ualeat quidã loco illorum pona
tur quidã. et dicatur quidã homo ẽ aial. et tũc
appet descẽsus bonus sb ly hõ. ¶ 4ª regula
limitatur sic a magro. si ambo fuerit negatia
et mediate cadãt ita ꝙ mediet terminus distri/
butus faciunt stare ꝯfuse tm̃. Et p hoc pz ad
argumentũ ꝙ nõ mediat terminus distributus
cum ly hõ stet determiate. ¶ Cõtra hanc li
mitatõem nostrã est una difficultas. quia ui
detur esse ꝯ mentẽ magĩi in 2ª regula. ubi
magister dat hoc exemplum tu nõ differs ab hoie et
ul't ꝙ ly homo stet ꝯterminate p istã regulã.
cum tñ ista duo signa non cadãt imediate
supra ly hoie ꝑ intellectũ datum. quia ly nõ im
mediate cadit supra ly differẽs et differs. qua
re ⁊c. ¶ Ad hoc dici põt ꝙ exẽplorum reqrit
manifestatio et non uerificatio. et ideo ultra il
lud exemplum posuit aliud. s. nõ quilibet hõ currit
¶ Uel dicatur ꝙ in ꝓpõnibus singularibus
nõ refert an immediate uel mediate. in aliis
aũt si ille debẽt ꝯtinere ueritatẽ debẽt ime/
mediate cadere. ¶ Uel dicatur ꝙ hoc nõ est ꝯ
limitatõem. ponimus.n. limitatõem regule
declarãtes in quibus semp ualeant regule. et
dicimus ꝙ qñ immediate cadũt semp ualet; si
aũt ualeat qñ non imediate cadũt hoc ñ est ꝯ
nos. quia nõ dicimus ꝯtrariũ. Si aũt dicẽs qñ
ergo illa duo signa nõ imediate cadẽt. quõ
cognoscemus an stet determiate. an nõ. cũ qñ
qz faciant stare determiate. qñq3 non. Di
cendũ ꝙ cognoscimus a posteriori ex hoc ꝙ qñ
qz licebit descendẽ disiunctiue. qñz non.

¶ Utrum oẽ relatim supponat p illo p quo
suum añs.

Contra arguitur ꝙ sic. quia si ñ ma
xime eẽt ꝓpter relatim diuersita
tis quod ñ supponit p eodẽ. sed ar
guitur ꝙ nullũ sit tale relatim diuersitatis
ut uoluit petrus mantuanus. et arguit sic. om
ne relatim supponit p illo qd refert. sz om
ne relatim refert suum añs. ergo ⁊c. pbat
maior quia da oppositũ ꝙ ñ supponat p illo ꝙ
refert. et cum suppone sit significare et referre

sit rep̄sentare non significet illud qd̄ rep̄
sētaret qd̄ implicat. ¶ 2° sic oē relatiū ē an̄
late rei rep̄sentatiū. ergo ē sigificatiuū sui
an̄tis. g̊ potest suppone p̄ illo qd̄ sigt. sed
qd̄libet relatiū sigt an̄s g̊ omne relatiuū
pōt suppone p̄ an̄te. ¶ 3° sic relatiū nichil
sigt nisi qd̄ ab an̄te recipiat. ergo n̄ suppoit
p̄ alio. ⁊ ꝯn̄ter nullū est relatiū diuersita
tis. q2 si esset supponeret p̄ alio. ꝯn̄a tenet.
an̄s p̄batur. q2 relatiū positū p̄ se sine an̄te
nihil sigt. ¶ Confirmat q2 isti termi ali⁹ ⁊
reliqu⁹ in istis p̄pōnibus uidelȝ hō currit ⁊
alius sedet. unus hō currit ⁊ ali⁹ disputat.
non referūt istū terminū unus hō. q2 p̄ idē
isti termi differēs ⁊ diuersus in istis p̄pōni
bus un⁹ hō currit ⁊ diuersus disputat. hō
currit ⁊ differēs disputat eēnt termi relati.
¶ 4° sic In hac p̄pōne unus hō currit ⁊ alē
disputat p̄ eod̄ supponit subiectū 2ᵉ ⁊ pᵉ:
ponendo q̄ omis homo currat ⁊ omnis hō
disputet. ergo ⁊c. imo p̄ eodē uerificatur
q2 p̄ omni hoie in utraqȝ.

¶ AD HEC rn̄detur. Ad pᵐ ꝯcedo q̄ est
maxie p̄pter relatiū diuersitatis. Et ad p̄
batōem in oppositū negatur maior. s. q̄ om
ne relatiū supponat p̄ illo qd̄ refert. Et ad
p̄batōem nego ꝯn̄am. q2 arguit ab inferio
ri ad suū supius negatie. nō supponit p̄ il/
lo g̊ non sigt illud. ¶ Ad 2ᵐ ꝯcedo ꝯn̄am
p̄mā. ⁊ nego 2ᵃᵐ. Ad p̄batōem nega^r ma/
ior. Un̄ relatiū unū sigt in recto ⁊ aliud in
obliquo. solum p̄ illo qd̄ sigt in recto pōt
suppone ut dicen° un⁹ homo currit ⁊ alter
disputat. ly alter sigt unū aliū ab uno ho
mie currēte. ¶ Ad 3ᵐ rn̄detur negādo an̄s
si itelligitur q̄ nō sigt nisi an̄s. si aūt intel
ligit q̄ nihil sigt nisi mediante an̄te ꝯcedo. ⁊
tūc nega^r ꝯn̄a. ¶ Ad ꝯfirmatōem negat si/
militudo. ¶ Ad 4ᵐ d̄r negan° q̄ supponat
p̄ eodē. immo an̄s in pᵃ supponit p̄ hoie
currēte. in 2ᵃ relatiū supponit p̄ altero nō
currēte. ideo p̄pō falsa est. ¶ Uel d̄r ⁊ me/
lius q̄ supponit p̄ eodē materialr ⁊ n̄ for
malr. q2 in una p̄ hoie currēte. in alia p̄ ho
mie disputāte. q̄ idē sūt materialr in casu
facto ⁊ non formalr. ⁊ p̄pō est uera.

¶ Utrū relatiuū semp supponat eodem
modo sicut suum antecedens.

CONtra argui^r q̄ non. p̄mo q2 da/
to q̄ sic seqtur q̄ duo ꝯdictoria in
ter se ꝯdicentia sunt uera. qd̄ p̄ba
tur de istis: aliqs hō est suus fili⁹ null⁹ hō
est suus fili⁹. q̄ pᵃ sit uera p3 q2 ſ̄ oppōnē
sigt q̄ aliqs hō est alic⁹ hois filius. qd̄ ē ue
rum. q̄ 2ᵃ sit uera p̄batur p̄ suas singula/
res. q2 nec iste hō est suus filius. nec iᵉ hō ē
suus fili⁹. ⁊ sic de singulis. g̊ null⁹ homo ē
suus fili⁹. ¶ Consilr arguit de istis. qlibȝ
hō uidet se ⁊ aliqs homo n̄ uidet se posito
q̄ qlibet hō uideat se ip̄m. tunc p3 q̄ pᵃ est
uera p̄ suas singulares. ⁊ 2ᵃ p̄batur. q2 ali/
qs homo aliquē hoiem non uidet. g̊ aliqs
hō non uidet se. tenet ꝯn̄a ex quo ly se sup/
ponit dēminate. ¶ 2° sic seqtur q̄ illa ē ue
ra Omis hō est aial ⁊ illud est ois homo. ex
quo relatiū supponit ꝯfuse tm̄ sic an̄s ſ̄m
oppiᵉᵐ. q̄ tn̄ sit falsa p̄ba^r p̄ p̄hm i p°pierᵃᵉ
dicentē. Nulla p̄tio est uera in qua ulē ulr
sumptū p̄tur. ut ē in p̄posito. ¶ 3° seqtur
q̄ hec est uera tm̄ sortes ē hō albus quo pla
to est albior. que tm̄ est falsa ut p̄babo. ⁊ p̄
bo p° q̄ sit uera. posito q̄ nullus hō essȝ al/
b⁹ nisi sor. ⁊ plato. ⁊ q̄ plato sit albior sor/
te. tūc arguitur sic. sor. est hō albus quo pla
to est albior. sed nihil est hō albus nō sor ni
si plato g̊ plato se ip̄o esset albior. q̄ sit fal
sa p̄batur. q2 seqtur tm̄ sor. ē homo albus
quo plato ē albior. ergo tm̄ sor. est hō alb⁹
⁊ sorte plato ē albior. tunc ultra g̊ tm̄ sor.
est hō alb⁹ qd̄ est falsū. ¶ In oppositū p̄
batur q̄ semp eodē mō supponit. ⁊ arguit
sic. Ab illo capit relatiū suppōem a quo ca
pit sigtum cum suppō sit sigficatio. sed rela
tiuū capit sigtum ab an̄te. q2 est an̄ late rei
rep̄sentatiū g̊ capit modū supponēdi ab eo
tunc ultra g̊ eodē mō supponit sic an̄s: p̄/
batur ꝯn̄a q2 an̄s non dat nisi mod̄ suppo/
nendi quē h3. si eiȝ relatiū alr supponēt: n̄
posset trahere illum modum supponēdi ab
an̄te. q2 nihil dat qd̄ non h3. ¶ 2° sic. talr
o3 supponere relatiuū qualr supponēt an̄s
si loco relatiui poneret an̄s. ergo supponit

118

eodem m̃odo ſicut ſuum añs.ꝯña tenꝫ.añſ
ꝓbatur.qꝛ in omni ꝓpõne in qua ponitur
relatim licet poni ſuuꝫ añs.ꝛ ꝓpões ꝯuc/
tunſ.ergo ꝛc. ¶ 3° ſic relatiũ ꝯparatur ad
añs ſic materia ad formã.ſed omnẽ actua
litatẽ materia hꝫ a forma ḡ oẽm ſuppõneꝫ
ꝛ modũ ſupponẽdi recipit relatim ab añte.
ꝯña tenet cum añte. ¶ 4° de relatis idẽpti/
tatis ſic Ab illo trahit ſuppõem ꝑ quo ſup
ponit. ſed qꝺlibet relatim idẽptitatis ſup/
ponit ꝑ añte.ḡ ab illo trahit ſuppõnem. er
go eodem mꝺ ſupponit ſicut añs. ¶
¶ AD HEC rñdetur ꝙ utraqꝫ uia ẽ ꝓ/
babilis. Suſtinendo pᵃᵐ rñdetur ab argu
gumẽta ꝯ ipſ.3. Ad pᵐ nego illã nullus hꝺ
eſt ſuus fili⁹.qꝛ ſigt ꝙ null⁹ hꝺ eſt alicuiuſ
homis fili⁹ qꝺ eſt falſũ. ꝛ cum arguiſ ꝓbã
do ꝑ ſingulares rñdetur diſtinguẽdo an ly
ſuus in ſingularib⁹ ſupponat eodeꝫ mꝺ ſic
in uli.aut non. ſi ſic:aliqua ſingularis erit
falſa ut illa in qua demonſtraſ homo hñs
pꝛem.nam ſigt illa ꝙ ille hꝺ non eſt alicui⁹
homis fili⁹.ꝛ ſic ꝯceditur ꝯña.ꝛ negaſ añs
Si aũt ſupponat al'r non ualet ꝯña.nec ar
guiſ a ſingularib⁹. ¶ Uel poſſet dici negã
do ꝯñam.ꝛ dicerẽ ꝙ non cuilibet uli poſſũt
aſſignari ſingulares in ꝓpꝛiis terminis.ſed
aliqñ in equalentib⁹ opoꝛtet aſſignare po/
nendo añs loco relatiui. ut ꝙ ille hꝺ nꝺ eſt
alicui⁹ homis fili⁹.ꝛ ſic de aliis. ¶ Ad ſil'e
ꝺꝛ ꝙ illa ꝓpꝺ quilibet hꝺ uidet ſe.ſigt ꝙ q/
libet homo uidet quẽlibet hoiem. iꝺ eſt fal
ſa niſi uelimus dicẽ ꝙ ly ſe refert recipꝛoce
qꝺ ꝭ hanc opionem non ẽ uerꝫ. ¶ Ad 2ᵐ cꝺ
ceditur illa.omiſ homo eſt aial ꝛ illud ẽ ois
homo Et ad dictũ aꝶ.ꝺꝛ illud indigẽ mul
tis gloſis ut ibi hꝫ uideri.Uñ illa pꝫ illud
eſt ois homo cũ ly illud ſtet ꝯfuſe tñ equa
let huic uere.tñ aial ẽ homo que ẽ uera.
Dicatur ḡ ꝙ itelligitur de caᶜᵃ independẽ
te.qualis nꝺ eſt iſta ¶ Ad 3ᵐ ꝺꝛ ꝙ ly quo
refert hꝺ albus.iᵃ eſt uera. tñ ſoꝛ.eſt hꝺ al
bus quo plato eſt albioꝛ.ut pꝫ ꝑ exponen/
teſ.Et ad argumẽtuꝫ factũ pꝛo alia pte pꝫ
ſolutio.qꝛ tu arguebas ac ſi referꝛet ly ſoꝛ
tes Si uero referret ly ſoꝛ.eſt falſa qꝛ 2ᵃ ex
ponẽs eſt falſa.ſ.nihil nꝺ ſoꝛteſ ẽ hꝺ albuſ

quo plato eſt albioꝛ.im̃o aliqd nꝺ ſoꝛtes
eſt hꝺ albus quo ſoꝛte plato ẽ albioꝛ.qꝛ ip
ſe plato.quare ꝛc. ¶ Tenen⁹ aliam uiaꝫ
que eſt uia cõis ꝛ hentiſberi ꝛ magĩi ad ar
gumẽta in oppoſitũ rñdetur ¶ Ad pᵐ ꝺꝛ ꝙ
maioꝛ ẽ falſa.ſ.a quocũqꝫ capit ſigtum ab
illo capiat ſuppõnem. qꝛ lꝫ relatim diuerſi
tatis capiat ſigficatũ ab añte. non tñ ſup/
ponit pꝛo añte.ſed ſupponit pꝛo alio a quo
etiã capit ſigtum.ſigt eiꝫ relatim diuerſita
tis añs in obliquo.diuerſuꝫ uero ab añte
in recto.ꝛ ſemꝑ relatim ſupponit ꝑ illo qꝺ
ſigt in recto. Si ḡ formeſ maioꝛ ul'r ut di
ctum ẽ negetur illa.ſi ꝯũt pticulariſ ſic.ſ. a
quo capit ſigtum ab illo capit ſuppõneꝫ.ꝯce
ditur.ſed negaſ tunc ꝯña. Foꝛte dicẽs qꝛo
pꝺt capere ſuppõneꝫ ab alio cũ.n. ſigficatio
nem capiat ab añte.Dicᵗ negando ꝙ oẽm
ſignem habeat ab añte.bene tñ hꝫ median
te añte. ¶ Uel meli⁹ ad ꝑncipale ꝺꝛ ꝯceden
do totũ.ſ.ꝯñam ꝛ añs.ſcilꝫ ꝙ ab añte capit
ſuppõnem Et cũ dicis ulteriuſ.ḡ eodem mꝺ
ſupponit ſicut añs:nego ꝯñam. Tu diceres
unde hꝫ illum diuerſũ moduꝫ ſupponendi
Diciſ ꝙ hꝫ ut dicã Pꝛo quo aduerte ꝙ ſi ẽ
relatim diuerſitatis hꝫ ꝭ exigẽtiaꝫ ſigni ul'
ſitus.Si uero ẽ idemptitatis.uel eſt in ea/
dẽ caᶜᵃ ꝛ tunc eoꝺ mꝺ ſupponit ſicut añs ꝓ
pter maxiaꝫ dependentiã ad añs.In diuer
ſa uero caᶜᵃ qñꝫ ſic.qñꝫ non.ut in diſcreta
ꝛ deſminata ꝛ diſtributia eoꝺ mꝺ ſupponit
in ꝯfuſa uero nꝺ.ꝓpter hoc ꝙ ſi loco relati
ponatur añs eodẽ modo ſupponit relatim
ſicut ſupponẽt añs ſtans ꝯfuſe tñ Si uero
poneſ loco relatiui ſtabit deſmiate.iꝺ rela/
tiuũ ſtat deſminate.ut dicen⁹ ois homo eſt
aial ꝛ illud eſt rõnale.loco ꝺ ly illud ponaſ
aial ꝛ dicatur aial eſt rõnale Ecce ꝙ aimal
ſtat deſminate Si uero relatim refert añs
ſtat deſminate uel diſcete uel diſtributie. ꝛ
ponatur añs loco relati eodem mꝺ ſuppo/
net añs ſicut añ.ideo relatim in illis ſuppo
nit eoꝺ mꝺ ſicut ſuum añs Ecce ꝙ diuerſũ
modũ ſupponẽdi hꝫ ſi eſt relatim diuerſita
tis ex exigẽtia ſigni uel ſitus Si eſt idẽpti
tatis ꝛ ſupponat alio mꝺ h⁹ hẽt ex añte qꝺ
ſupponeret eodem mꝺ ſicut illud relatiuuꝫ

aut

si poneretur loco ei9. non ergo ab ante ab
solute. sed ab ante sic conditionato. Nota hanc
rationem quia subtilis est. ¶ Ad 2m concedo ans de
relatiuis identitatis et non diuersitatis. sed
negatur consequentia. ergo supponit eodem modo sicut
ans. sed bene ualet quod supponit eo modo quo
supponeret ans si loco relati poneretur. unde dicendo
ois homo est aial et illud e ronale. ly aimal
supponit confuse tm. si tn li aimal ponatur loco
relati et dicatur aial est ronale stabit determi
nate. ¶ Ad probationem negatur quod loco relatiui
liceat semper ponere ans propter multiplicatio
nem quam includit relatiuum ad alterum extre/
mum. ¶ Ad aliud in aliquo e similitudo et in
aliquo non. ideo non ualet. argumentum enim
nulle claudicat pedibus. ¶ Ad 4m et ul/
timum concessa pa consequentia negatur 2a consequentia. s. ab an
cedente capit suppositionem quod eodem modo supponit
sicut dictum est ad primum etc.

¶ Utrum ampliatio sit danda.

QUONTRA: arguitur quod non ra
tionibus Petri de Mantua.
Et presuppono tria. Primum quod ta
les propositiones cathegorice de disiuncta
copula sunt affirmatiue. ut qdlibet e uel no
est. chimera e uel n est. patet presuppositum. quia
conuertuntur in affirmatiuas. ut chimera est uel no
est conuertitur in illam qd est uel no est e chimera.
Item illa no e negatia et est cathegorica. sic illa
ois homo sedet uel sedebit quod est affirmatia
patet quia qua rone esset negatia eet affirmatia
et sic simul eet affirmatiua et negatia qd est impossibi
le. ¶ 2m presuppositum est quod nullus terminus
ampliat se ipsum. hoc patet de se.
¶ 3m presuppositum est quod terminus solum sup/
ponens respectu huius uerbi est. solum supponit pro
eo qd est. ¶ His presuppositis stantibus
arguitur quod dicendo homo fuit. homo erit non am/
pliatur subiectum in istis. et consequenter nec in aliis.
et probatur sic Nullus terminus habet a se quod suppo
nat per 2m presuppositum sed a uerbo accipit et
a modis significandi uerbi. sed illud uerbum fuit
nullo modo significat per modum presentis sed solum preteriti
io uis illius uerbi non transit in illum terminum
nisi cum suppositis que fuerunt. Similiter dicatur
de ly erit suo modo. ¶ Confirmatur quia si in illa
homo fuit li homo ampliaret. sensus esset homo qui est
uel fuit: fuit. Et tunc sequitur quod ubi nullus
homo esset. et prima esset sic significando homo fuit illa
eet falsa. quia sequitur homo fuit. ergo homo qui est
uel qui fuit fuit. consequens est falsum. quia sequitur homo qui
est uel qui fuit: fuit. ergo homo fuit et ille e uel fuit
2a pars consequentis est falsa. quia sequitur Ille est uel
fuit: ergo ille est. tenet consequentia per pm presuppositum.
quare etc. ¶ Correlarie sequitur ex presuppo/
sitis quod oes tales sunt impossibiles Adam
est mortuus. aliquid est corruptum. chimera est in/
telligibilis. antichristus est generandus. aliquid est
futurum. quia tam subiecta quam predicata harum cum sup/
ponat solum respectu uerbi de presenti solum suppo
nunt pro eo qd est patet per 3m presuppositum.
¶ Breuiter ergo hec opinio uult quod sicut generaliter
terminus supponens respectu huius uerbi est solum sup
ponit pro eo qd est. sic terminus supponens respectu
huius uerbi fuit de preterito. tm pro eo qd fuit
supponit. et terminus supponens respectu uerbi de fu/
turo. tm pro eo qd erit supponit. Et sic generaliter
respectu aliorum uerborum est dicendo. ut qd ter/
minus supponens respectu huius uerbi potest uel contingit.
solum pro eo qd potest esse uel contingens est esse
supponit. Et generaliter uult quod nullus terminus
ampliat alium terminum. Ratio huius opinionis
est: quia nullus terminus ex se habet ut supponat sed
a uerbo accipit et a modis significandi uerbi. ut patet
per 2m presuppositum. sed uerbum de preterito nul
lo modo significat per modum presentis sed solum preteri
ti. io uis illius uerbi non transit in terminum
nisi pro supposito uel pro suppositis qd uel que
fuerunt. ¶ Hec opinio falsa est. et contra omnes re/
cte logicantes. 2m patet. pm probatur. quia datis du
abus propositionibus equalentibus qualitercunque
terminus supponit in una et in altera. sed ille
equalent homo potest et homo est potens ut patet
ergo qualitercunque terminus supponit in una et
in altera. sed in pa secundum hos ly homo pro eo qd potest
esse homo ergo in ista 2a similiter. sed in 2a suppo
nit etiam pro eo qd est secundum eos ergo supponet si
mul pro eo qd est uel potest esse. Similiter argu
itur de pa quod supponit eodem modo. ¶ Item
arguitur de istis homo fuit homo est preteritus que equi
ualent: ergo qualitercunque supponit terminus in una
supponet et in altera. sed in pa supponit pro
homine qui fuit secundum eos ergo in 2a supponet sic. et in
2a secundum eos supponit pro homine qui est. ergo simul

s

119

supponet pro homine qui est uel q̇ fuit. Si
mil'r arguatur de pma. Ecce ꝙ ex dictis eo
rum ꝯcludiť ampliatio. ¶ Item data ueri
tate opionis seq̇tur ꝙ hn̄t negare unam ꝓ
pōnem ⁊ ꝯcedere eq̇ualentem. qō est omino
impossibile. ꝓbatur ꝯn̄a. Naȝ isti negabūt
istam antixp̄s est futurꝰ cum ly antixp̄s so
lum supponat ꝓ antixp̄o q̇ est ꝑ istos. ⁊ cō
cedunt istā antixp̄s erit. cū li antixp̄s suppo
nat pro antixp̄o q̇ erit. ⁊ tn̄ iste ꝯuertūtur.
ut ptȝ. quare ⁊c. ¶ Ideo al'r dicamꝰ ex
intentōe magr̄i. s. ꝙ ampliatio est danda. ꝓ
pter rōnem factam ꝯ opioem aduersam. Et
tenendo hanc uiā rn̄dendū est ad argumen
tu in oppositū. ⁊ ad suppōnes. ¶ Ad pmaȝ
igiᷣ suppōem dico ꝯcedendo eā. sed nego cor
relariu illatū ex ea. s. ꝙ ista sit bona ꝯn̄a. s.
ꝙlibet est uel n̄ est. ğ qōlibet est. chīᵃ est uel
non ē ğ chīᵃ est. nullo mō seq̇tur. nec ipse a
liter ꝓbat. lȝ. n. sint affirmatie; hoc est rōne
pncipalis uerbi affirmati. hn̄t tn̄ aliqō uer
bum negatū. non sūt ergo mere affirmatie
¶ Ad 2ᵐ presuppositū diciť ꝯcedēdo ipm;
¶ Ad 3ᵐ p̄suppositȝ cum ōr ꝙ termiꝰ sup
ponens reᵘ huius uerbi est soluȝ supponit
pro eo qō est. Dicitur ꝙ ueꝝ est nisi ponať
alius termiꝰ ampliatiuꝰ rōne cuiꝰ termiꝰ n̄
staret tm̄ pro eo qō est. ¶ Ad pᵐ igiť argu
mentū negať ꝙ non ampliet sbiectū in istis
homo fuit. hō erit. Ad ꝓbatōem ꝯcedo ma
iorem. s. ꝙ nullus termiꝰ hēat a se ut suppo
nat sed a uerbo. sed nego minoreȝ. s. ꝙ x buȝ
de p̄terito nullo mō sigficet ꝑ moduȝ p̄ntis
qm̄ nō est ueꝝ dicere de aliquo hoc fuit. ni
si aliqn̄ fuerit ueꝝ dicere hoc est. ⁊ hᵒ est qn̄
preteritū includit p̄ns. ideo facit ampliatō
nem. Simil'r dicať de uerbo de futuro. ⁊ ō
aliis uerbis ampliatis. q2 omīa includunt
x bum sbstantiui de p̄nti. ¶ Ad ꝯfirmatio
nem pȝ ꝙ neganda ē ultima ꝯn̄a. ille est uł
fuit ğ ille est. ¶ Ad correᵐ q2 in omibus
illis ultra uerbū sbstantiuū sum es est poni
tur pticipiuȝ ampliatiui iō sbiectū ampliať
in omibus illis

¶ Utrꝝ regule appelatōis tempis sint xe.

Contra p̄maȝ regulā arguitur. q2
ꝑ illam t̄minꝰ taȝ a pte an̄ q̄ a pte
post appellaret tempꝰ qō est falsū
ꝓbo: q2 appellatio ē ꝓpetas p̄ti sicut suppō
est ꝓpetas sbiecti. ğ non ꝯpetit sbiecto. ꝯn̄a
tenet. an̄s ꝓbatur. q2 appellare non est nisi
ad aliud pellare. i. uocare. sed p̄tum solum
est illō ꝙ uocat sig̃tuȝ suū ad aliud. utputa
in oroie ad sbiectū. non aūt ecōtra. q2 qn̄qȝ
ponitur sbiectū sine p̄to in ꝓpōne. ğ solum
p̄tum appellat. ¶ 2ᵒ ꝯ ꝑam regulā argu
itur q2 ꝑ illam t̄minꝰ a pte an̄ reᵘ uerbi de
p̄terito uel de futuro nō appellat; ut dicenᵒ
album fuit nigꝝ. ly albū non appellat.
Cōtra q2 cuicūqȝ ꝯpetit diffiniᵒ appellatōis
tempis illlud appellat tēpus. sed ly albo cō
petit ğ appellat. ꝯn̄a nota cū maiori. minor
ꝓbatur. q2 ly albuȝ accipiť in ꝓpōne ꝓ ali/
quo ut pro eo qō est uel fuit ꝑ solam ꝯside
ratōem uerbi. q2 ꝙ accipiať sic nō est nisi a
uerbo. quare ⁊c ¶ Confirmaᷣ q2 qua rōe
termiꝰ qui stat ampliatie a pte post appel/
lat ex eo ꝙ restringiť ad naturā uerbi ita li
album qō stat ampliatie a pte an̄ appellat
tempꝰ restringenᵒ ipsū ad naturaȝ x bi. ut
puta ad p̄teritūȝ. uel da cām diuersitatis.
¶ 3ᵒ uideť ꝙ appellatio ⁊ suppō sint eque cō
munia. ⁊ ꝙ appellatio sit p̄use suppē. q2 ois
termiꝰ supponens appellat. ꝓbo. q2 ois ter/
minus supponens accipitur in ꝓpositione
habendo respectum ad naturaȝ uerbi uel
pticipii eiusdē. ergo omīs t̄minꝰ supponēs
appellat. tenet ꝯn̄a a diffinitōe ad diffinitū
quare ⁊c.
¶ Ad hec rn̄detur breuiť. Ad pᵐ sūt opio
nes. Una eiȝ opio diē ꝙ solum p̄tum appel
lat. ut ꝓbat argumentū. q2 appellare est ꝓ/
prietas p̄ti sicut supponē est ꝓprietas subie
cti. Alia est opinio mgr̄i ⁊ cōiter dicens ꝙ
appellatio pōt ꝯpetē tam subiecto q̄ p̄to. et
dicit hec opio ꝙ appellatio ē ꝓprietas termi
in ꝓpōne ut hȝ respectū ad naturā uerbi. uł
pticipii eiusdeȝ. ¶ Et ad rōem in oppositū
negať ꝙ appellatio sit ꝓprietas p̄ti tm̄. sil'r
negať ꝙ suppō sit ꝓprietas subiecti solum
Ad ꝓbatōem ꝯcedo ꝙ appellare ē ad alium
uocare. ⁊ negať ꝙ hoc solum ꝯpetat p̄to. n;

ſubiectuȝ ponitur nunq̄ in ꝓpōne ſine ꝑto
immediate loquoꝛ. ⁊ ſufficit qꝛ ſigt̄ uerbuȝ
q̄dam ꝯpōnem quā ſine extremis nō eſt in
telligere. Ad 2ᵐ negaᵗ minoꝛ. ſ. ꝙ ly albo
ꝯpetat diffiᵒ appellatōis tempis. Et cū dicis
accipitur ꝓ eo qd̄ eſt uel fuit albū ſ̄ ſolam
ꝯſideratōem ꝟbi ad intellectū magri. Pꝛo
quo aduerte ꝙ accipi ðꝫ ſ̄ ſolam ꝯſideratō
nem ꝟbi qd̄ accipitur tm̄ ſ̄ illud qd̄ uerbū
explicite dicit. Si aūt accipet ſ̄ illud qd̄ uer
bum dicit explicite ⁊ implicite, nō ðꝫ tunc
accipi ſ̄ ſolam ꝯſideratōem ꝟbi ad intelle/
ctum ħ magri. quare ꝑ hoc ptꝫ rn̄o. Ad
ꝯfirmatōem negaᵗ ſilitudo. Et rō diuerſita
tis ē. qꝛ t̄minus ſtans ampliatiue a ꝑte poſt
reſtrigitur ad naturā uerbi qd̄ ꝓcedit ipſū
Terminᵒ aūt ſtans ampliatiue a ꝑte an̄ non
pōt reſtringi ab aliquo. ut in ſequēti qōne
dicef. Ad 3ᵐ negaᵗ ꝙ appellatio ⁊ ſuppō
ſint eque cōia. appellatio tn̄ eſt ſuppō quedā
Ad ꝓbatōem cuꝫ ðꝫ omis termiᵒ ſuppo
nens accipiᶠ in ꝓpōne hn̄do reſpectum ad
naturā uerbi. Dicitur negādo hᵒ ad intelle
ctū magri. Un̄ termiᵒ ðꝫ accipi hn̄do reſpe
ctū ad naturaꝫ ꝟbi ſolum qn̄ accipiᶠ ſ̄ illō
qd̄ explicite dicit in ꝓpoſito. mō dicenᵗ albū
fuit nigꝝ. ly albū ſupponit. nō tn̄ appellat.
qꝛ nō accipitur ſolū ſ̄ illud qd̄ explicite di/
cit ꝟbum. ſed ſ̄ᵐ illud qd̄ dicit explicite ⁊ i
plicite qꝛ ſtat ꝓ eo qd̄ eſt uel fuit album.

Utꝝ regl'e appellatōis ampliatōis ſint
uere ⁊c̄.

Contra ambas regulaſ arguiᶠ. qꝛ
ðꝫ ꝙ terminᵒ ſequēs aliqd̄ iſtoꝝ
uerboꝝ. Incipit ⁊ deſinit uel pōt
accidit ꝯtingit appellat ampliatōeꝫ. nō aūt
precedens. Contra terminū appellare am
pliatiōem nō eſt niſi accipi ipm̄ ꝓ ſuo ſigto
ſ̄ ꝙ reſtringiᶠ ad naturā uerbi ampliatiui.
ḡ cum ðꝫ album pōt eſſe nigꝝ. quero a te
aut ly nigꝝ ampliaᶠ aut non. Si ampliaᶠ
ergo ſtat ampliatiue ꝓ eo qd̄ eſt uel pōt eſſe
nigꝝ. ⁊ ſi ſic ḡ nō reſtringiᶠ ad naturā uer
bi. ⁊ ꝯn̄ter non appellat. Si uero dicis ꝙ nō
ampliatur. hec eſt ꝯ magiſꝝ in caᵒ ampliatō
num ubi dicit ꝙ li pōt tam a ꝑte poſt q̄ a ꝑte
ante ampliat. 2ᵒ ſic. ⁊ quero a te cuꝫ ter/
miᵒ ſtet ampliatiue tam a ꝑte poſt q̄ a ꝑte an̄
quare magis a ꝑte poſt appellat ampliatō/
nem q̄ a ꝑte an̄. Et ſi ðꝫ lꝫ tam a ꝑte an̄ q̄
a ꝑte poſt ampliet. tn̄ qꝛ a ꝑte poſt terminᵒ
ampliatᵒ reſtringiᶠ tm̄ ad naturā uerbi ⁊ n̄
a ꝑte an̄. ideo appellat a ꝑte poſt ⁊ nō a ꝑte
an̄. quero a te. quare magis t̄minᵒ amplia
tus a ꝑte poſt reſtringiᵗ magis ad naturaꝫ
uerbi ampliatiui q̄ a ꝑte an̄.

AD DEL breuiter rn̄detur. Ad ꝑmū
ꝯcedo totū uſqꝫ dum queris an ly nigꝝ am
plietur in illa ꝓpōne album pōt eſſe nigꝝ.
Et dico ꝙ ſic. ⁊ nego ꝯn̄am illam ḡ ſtat am
pliatiue ꝓ eo qd̄ eſt uel pōt eſſe nigꝝ. qꝛ nō
pōt uti ampliatōe. unde lꝫ illud uerbū am
pliatim pōt tam t̄mio a ꝑte poſt q̄ t̄mio re/
cto a ꝑte an̄ det ampliatōeꝫ. tn̄ unus illoꝝ
tenet ampliatōem non reſtringēdo iᵃᵐ ⁊ a
liuſ reſtrigendo. q̇ nō reſtrigit ipſaꝫ utitur
ipſa ⁊ ſtat ampliatiue. q̇ aūt reſtringit non
ſtat ampliatiue. ſed appellat ampliatōem da
tam ſibi ⁊c̄. Uel aliᵣ ꝯcedðꝫ ꝯn̄a illa. am/
pliatur ḡ ſtat ampliatiue aliquo mō. ſ. ⁊ ne/
gatur ꝯn̄a alia. ḡ non reſtringiᵗ ad naturaꝫ
uerbi. Un̄ hn̄do reſpectū ad totam naturā
uerbi tā explicite q̄ implicite. ly nigꝝ ſtat
ampliatiue hn̄do aūt reſpectū ad naturā ꝑ/
ticipii deſ̄miantis ſolum ſbſtantiuū nō ſtat
ampliatiue abſolute. tn̄ dicerē ꝙ nō ſtat am
pliatiue. qꝛ 2ᵘˢ reſpectus eſt foꝛtioꝛ pᵒ. Et
ſi allegaſ magiſꝝ in ꝯpoſitū in caᵒ ampli
ationū qui dicit ꝙ li nigꝝ ampliat ſiue ſup
ponit ꝓ eo qd̄ eſt uel pōt eſſe ⁊c̄. Dicitur
ꝙ illic hn̄t reſpectū ad totam naturā uerbi
hic aūt ſimpl'r loq̇tur ⁊ etiā hn̄do reſpectū
ad natuturā ꝑticipii determinātis. Uel
ſi uis tenere pᵃᵐ rn̄onem dic ꝙ ly nigꝝ am
pliatur. ⁊ ſupponit ꝓ eo qd̄ eſt uel pōt eſſe
nigꝝ. ⁊ tn̄ ſtat ampliatiue qꝛ non utiᶠ tali
ampliatōe. ſed reſtrigit ipaꝫ rōne ꝑticipii ð
terminātis ꝟbum ſbſtantiuū. Et ſi repli
cas ꝯ ambas ampliatōes: qꝛ ſi ꝟbum dat
ampliatōeꝫ ergo nō impedit ipſā ḡ non re
ſtringit ipſā. Item fruſtra daret amplia
tōem ſi nō poſſet ſtare ampliatiue ⁊ ſi n̄ poſ
ſet uti ampliatōe. Ad hec dicitur Ad

120

primũ ꝙ totũ ũerbũ adiectiũ qđ est cõm
positũ ex ũbo adiectio ⁊ sbstantio suũ esse.
⁊ pricipio suo dat ampliatõem. pricipiũ aũt
restringit istã ampliatõem solũ ad naturã
suam. totũ ergo dat ampliatõem sed ps re/
stringit ⁊c. ¶ Ad aliud negatur ꝙ frustra
amplietur. si non stet ampliatie ⁊ nõ possit
uti ampliatõe. qꝛ ampliatio nõ ordinat ꝑ sp
ad usum. sed illa que ñ est restricta sic. Si
h tibi placet. gaudeo. si non dic meliꝰ ⁊ libẽ
ter audiam. ¶ Ad 2ᵐ pcipale đꝛ sicut ibi.
¶ Ad replicã uero cũ queris quare magis a
pte post ampliatio restringitur ꝙ̃ a pte añ
Dicũt qdam ꝙ cã est qꝛ ũbum maiorẽ uiꝫ
hꝫ supra p̃tum ꝙ̃ sup̃ sbiectuꝫ. iõ cum am/
pliet p̃tum ⁊ sbiectũ. adhuc appellat ipsum
p̃tum ⁊ non sbiectũ. ¶ Hec rño non ualet
qꝛ p eandem rõneꝫ ly fuit ⁊ erit que ampli
ant terminũ a pte añ etiã ampliarẽt a pte
post. cum ũbum maiorẽ uim hẽat a pte pᵒ
ꝙ̃ a pte añ. ¶ Ideo alr̃ dicatur ꝙ cã est. qꝛ
terminꝰ sequẽs ũbum nõ supponit reᵘ huiꝰ
uerbi est taltẽ de p se. sed solum reᵘ pricipii
a quo determiatur sic sbstantiũ detmia/
tur ab adiectiuo rõne cuiꝰ detmiatiõis re/
stringitur ampliatio. sicut etiꝫ in ista ꝓpõne
omis homo e albus ly hõ supponit ꝓ omi
hoie q̇ non restringit p aliq̇d. tñ dicenᵒ ois
homo albꝰ est ly hõ restrigitur ad suppone/
dum ꝓ hoibus albis rõne detmiatõis illiꝰ
adiectiui albus. Sic in ꝓposito dicenᵒ albũ
põt esse nigꝝ. li nigꝝ restringit ad standũ
solum ꝓ nigro qđ põt esse rõne illiꝰ pricipii
potens. Et hec questio difficilis ualde fuit.
cum nihil inueniat scriptum ab illis.

¶ Utꝝ tm̃ terminꝰ sequens ũbum ꝯcer/
nens actum mentis appellat formam.

Contra: qꝛ dicendo Tu intelligis
hoiem li hoiem nõ appellat formã
probatur añs. qꝛ stat ꝙ tu intelli
gas hominem ⁊ nõ intelligas aliq̇d sb rõne
qua hõ. ut dato ꝙ nullã intellectõem hẽas
de homie nisi simpliceꝫ. tũc tu intelligis ho
minẽ. ⁊ tñ tu nõ intelligis sb rõne qua ẽ hõ
qꝛ omis rõ homis est diffiᵒ. sed tu ñ intelli
gis aliq̇d sb rõne diffinitõis qꝛ nullaꝫ hẽs
de hoie diffinitõem ut suppono in casu. igi
tur tu ñ intelligis aliq̇d sb rõne qua homo
est. ¶ 2ᵒ pbatur ꝙ tminꝰ precedẽs appellat
lat formã ut dicenᵒ rosam intelligo. li rosã
appellat. pbatur qꝛ noia ⁊ uerba tñsposita
idem signt pᵒ pierᵃˢ. g̃ idem est dicẽ rosam i
telligo ⁊ intelligo rosam. sed in 2ᵃ appellat
formã g̃ ⁊ in pᵃ. ¶ Item querit quare ma
gis appellat sequẽdo ꝙ̃ precedẽdo. cũ semp
intelligatur seq̇ ꝓ ꝯstructõem. ⁊ g̃matici ha
beant ꝓ eodem
¶ Ad hec breuiter rñdetur. ¶ Ad pᵐ negat
añs. Et ad ꝓbatõem nego ꝙ̃ stet ꝙ intelli/
gaꝫ hoiem ⁊ nõ intelligã aliq̇d sub rõe qua
est hõ. Et cum dicis hñdo simpliceꝫ intelle/
ctõem de hoie. tu intelligis hoiem. ꝯcedo. et
tu nõ intelligis aliq̇d sub rõne qua est hõ.
nego. Et cũ tu ꝓbas. qꝛ omis rõ homis est
diffiᵒ. negatur. qm̃ rõ homis in ꝓposito est
denoiatio ipsiꝰ. siue rectiꝰ loquẽdo est illud
a quo est denoiatio. homo naqꝫ ab hũanita
te denoiatur. iõ hũanitas rõ ipsiꝰ đꝛ. ⁊ hec
est iᵃ rõ sub qua tu intelligis hoiem. Hanc
rñonem dat magr̃ ꝯtra ꝯñas. ¶ Ad 2ᵐ ne/
go istã ꝯñam. noia ⁊ ũba tñsposita ideꝫ si/
gnificãt. g̃ ideꝫ est dicẽ intelligo rosaꝫ ⁊ ro
sam itelligo. qꝛ lꝫ iõ sigficent. non tñ codẽ
mõ. ¶ Ad aliud đꝛ ꝙ uis uerbi magis ca/
dit sup̃ ipsuꝫ qñ seq̇tur ꝙ̃ qñ precedit. iõo
⁊c. ¶ Uel dic ut sup̃ ꝙ qñ seq̇tur ũbum nõ
supponit reᵘ uerbi de p se. sed solũ reᵘ pri/
cipii a quo detmiatur. ideo ⁊c. Et tuꝫ đꝛ
ꝙ g̃matici hñt iᵃˢ ꝓpõnes ꝓ eodem ꝓ suũ
mod ꝯsiderãdi. qꝛ ꝯsiderãt illas ꝓ ꝯstructiõ
nes tm̃ Logici aũt non hñt ꝓ eodeꝫ q̇ in sin
gulis ueꝝ. uel fᵐ speculãtur.
¶ Et sic est finis qõnum suppõnum. quo/
rum numerus est. 24. ⁊c.

¶ Utꝝ diffinitio ꝯñe sit bene data: que ẽ.
CONSEQUENTIA EST ILLA
tio ꝯñtis ex antecedente ⁊c.

Contra. p illatõem aut tu intel
ligis respectuꝫ ꝯñtis ad añs q̇
est de p̃nto relationis. ut dicat

ferebric, aut intelligis actum intellect⁹ in
ferentis ꝯñs ex añte ut hentisber ꝛ strodus
aut respectũ de p̃nto passiõis ut pau.pgu.
nil aliud potes assignare. Sed ꝯ̃ has opi
niones sic arguit. q2 sequitur ꝙ nulla ꝯña ē
ppõ. ꝯñs est falsũ ut pbabo. pbatur ꝯña.
q2 nullũ incõplexũ est ppõ. omis ꝯña est in
cõplexum ꝟ has opiones. g̃ nulla ꝯña est p
positio. ꝙ aũt ꝯñs sit fᵐ quadrupl'r pbat.
P2io sic Omis ppõ rõnalis ul' ꝯditionalis
est ppõ. omis ꝯña est ppõ rõnalis ul' ꝯdi/
tional'. ergo õis ꝯña est ppõ. ¶ 2° sic Omē
ꝯcedendũ. negandũ. ul' dubitandũ est ppõ.
omis ꝯña est ꝯcedenda. neganda. ul' dubitã
da. g̃ omnis ꝯña est ppõ. ¶ 3° sic Ois ppõ
copl'atiua est ppõ in qua ꝯiungũtur pl'es
caᶜᵉ p notam copl'atõis. ꝛ disiunctiua p notã
disiunctõis. g̃ a pari rõnalis erit ppõ in qua
ꝯiungunt plures catheᶜᵉ p notam rõis. ꝛ cõ
ditional' ē ppõ i qua ꝯiungũtur pl'es cathe
gorice p notã ꝯditõis. ¶ 4° sill'us est o2õ. g̃
ꝯña est o2õ. tenet ꝯña ab inferiori ad suũ
supius affirmatiue. ꝛ cũ aliis ꝯditõibus req̇
sitis. ¶ Spẽal'r tñ arguitur ꝯ̃ pᵃᵐ. q2 seq̇/
tur ꝙ nõ datur ꝯña mala. ꝯñs est falsũ q2
sicut argumentationũ alia ē bona. alia ma
la. ita ꝛ ꝯñaꝝ. q2 ꝯuertuntur. pbatur ꝯña.
q2 ꝟ pᵃᵐ opionem. ꝯña est respect⁹ siue re/
latio ꝯñtis ad añs. que õ2 ꝯsecutio siue se/
quela siue dependẽtia. sed i ꝯña mala nul/
la est ꝯsecutio. ꝛ ubi nulla ē ꝯsecutio ibi ali
qua non ē ꝯña. ergo ꝛc. ¶ Spẽal'r ꝯ̃ ꝟam
regulam argui' q2 seq̇tur ꝙ nulla est ꝯña
nisi in mẽte. ꝯñs est manifeste falsũ. q2 mul
te sunt ꝯñe uocales ꝛ scripte. p3 ꝯña. q2 tal'
actus intellect⁹ inferẽtis ꝯñs ex añte ñ est
nisi in mẽte. opatio. n. intellcũs est apatio i
manẽs. quare ꝛc. ¶ Spẽal'r ꝯ̃ 3ᵃᵐ regulã
arguit q2 seq̇tur ꝙ nõ datur ꝯña mala. ꝛ ñ
datur nisi in mẽte. utrũq3 est improbatũ.
ꝛ ꝯña p3 de se.

¶ AD HEC rñdetur sustinẽdo dictas o
piones. ꝛ ꝯcedõ2 ꝙ ꝯña formal'r sũpta nõ est
ppõ sed est act⁹ intellect⁹ uel respectũs q̇das
ꝟ diuersas opiones ut dictũ est. Et ad pᵃᵐ
rõnem in oppositũ nega' mio2. s. ꝙ ꝯña for
mal'r sumpta sit ppõ rõnalis uel ꝯditiona
lis. sed material'r sic. ¶ Ad 2ᵐ negatur ma
io2. q2 ꝯña est ꝯcedenda, negãda, uel dubitã
da ꝛ tñ non est ppõ. q2 ꝯcedere ꝯñam est cõ
cedere illatõem. ꝛ negare ꝯñam ē negare il/
latõem esse malã uel esse bonã. ꝛ non ē ne
gare añs n3 ꝯñs. ¶ Ad 3ᵐ õ2 ꝙ si disiun/
ctiua uel coᵘᵃ sumat formal'r nulla illaꝝ e/
rit ppõ. sed erit act⁹ intellect⁹ copulãtis ul'
disiungẽtis duas ppõ̃nes ad inuicẽ ꝟm
hentisbeꝝ. ꝟ aũt ferebric ꝛ pau. pgu. nega
bitur ꝯña. q2 nõ est sil'itudo inter ꝯñaꝝ ꝛ a
lias ypotheticas. q2 bonitas ꝛ ỹitas ꝯñe at
tenditur penes illatõem ꝛ non penes caᶜⁿᵉ
ponentes in esse sic in aliis ypoteticis.
¶ Ad 4ᵐ negatur añs si sill's sumat forma
liter. sed bñ ꝯceditur si sumat material'r.
¶ Ad pᵐ spẽale ꝯ̃ primã regulaꝝ siue opio
nem ꝯceditur ꝯña sicut ipse ferebric ꝯcedit
in ꝯsequẽtiis suis. ¶ Ad rõem cum õ2 argu
mentationũ alia est bona alia mala. g̃ ꝛ si
mil'r ꝯñaꝝ. negat añs, p p2ie accipienᵒ argu
mentatõem. q2 boetius in 2° topicoꝝ si oꝝ
diuidit argumẽtatõem in sillogism ũ ꝛ idu
ctõem ꝛ pl'es in p° topicoꝝ diuidit simil'r. si
tñ accipit argumẽtatio impro͞pe ꝯcesso añte
negatur ꝯña. q2 argumẽtatio ꝛ ꝯña nõ con
uertũtur tunc ꝟ opionem. ¶ Ad 2ᵐ spẽale
ꝯ̃ 2ᵃᵐ opionem ꝯceditur ꝯña. Unde p se lo/
quẽdo o2õ uocalis uel scripta denoiata a li
si. ergo. uel igit. non õ3 dici ꝯña sed signũ
ꝯñe. Sunt. n. ea que sunt in uoce eaꝝ que
sunt in aia passionũ note ꝟ pl'm p° pierᵃˢ.
Si tñ uis ꝙ uocalis ꝛ scripta dicat ꝯña. õ2
ꝙ ꝯña õ2 non ꝙ sit actus intellect⁹ s3 p sb
ordinatõem ad actũ intellect⁹. sicut 2ᵃ pars
hui⁹ copulatiue Omis homo ē risibil' ꝛ ecõ
tra õ2 ppõ cathegorica solũ p subordiatio
nem ad aliq̃ mentalẽ. ¶ Ad 3ᵐ spẽale ꝯtra
3ᵃᵐ opionem ꝯceditur ꝯña. Et ad pbatõem
dicatur sicut sup̃. l3 iste opiones pbabiles
sint, ex intentõe tñ Magĩi ꝛ p ueritate ali
ter diceñõ puto. s. ꝙ ꝯña formal'r sumpta
sit illatio. i. ppõ illatiua ꝯñtis ex añte. ꝛ ē si/
mile ac si diceret Est ppõ in qua ꝯiungun/
tur plures catheᶜᵉ p notam illatõis. s. h̨ si.
ergo. ꝛ equalentes. Unde cã efficiẽs ꝯñe est in
tellect⁹ agens q̇ cetera disiuncte pducit.

Causa materialis sunt ꝓpōnēs ex quibus ꝯstituitur. cā formalis ē ipsa compō impor tata ꝑ ly ğ. Causa finalis ē scire. siue discer nere uex̄ a falso. Q̄ō aūt ꝯña formaliter sumpta sit ꝓpō illatiā ꝯñtis ex añte ꝓbaṫ sic. diffiº data ꝑ genus ⁊ differētiaꝫ indicat formal'r q̇d est diffinitū: sed illa ē huiusmōi ergo ⁊c̄ ꝯña nota cū maiori minor ꝓbatur qꝛ ly ꝓpō est genus ad ꝯditionaleꝫ ⁊ rōna lem ꝥ magistx̄ in caº ypoteticax̄: residuuꝫ uero est loco differētie ⁊c̄

¶ SOPHISMA ¶ Contra diffini/ tōem sic Tu es asinꝰ ğ diffiº mala cōsequē/ tia tenet. añs ꝓbatur sic Omis ꝓpō est ue/ ra cuiꝰ ꝯdictoriū est falsum tu es asinꝰ est ꝓ positio ğ tu es asinꝰ est uera cuiꝰ ꝯdictoriū est falsum ꝓbatur maior qꝛ si nō da oppo situm scilꝫ ꝙ aliqua ꝓpō non ē uera cuiꝰ ꝯtra dictorium ē falsuꝫ ⁊ illa est ergo illa ē non uera cuiꝰ ꝯtradictoriū est falsū. ⁊ ultra er/ go illa est falsa cuiꝰ ꝯtradictoriū est falsuꝫ. qꝛ non uex̄ ⁊ falsū ꝯuertūtur. hoc aūt est i/ possibile. ¶ Ad hoc dr̄ negādo añs. Ad ꝓbatōem negaṫ illa ꝯña Ista est ñ uera cuiꝰ ꝯtradictoriū est falsum qꝛ lꝫ non uex̄ ⁊ falsum ꝯuertanṫ in termis simplicibꝰ non tñ in t'minis ꝯpositis ut hic.

¶ Utx̄ diffiº ꝯñe bene ⁊ male sit bñ data.

Contra Ista ꝯña est boā nulla chi mera est ğ sic est ꝙ nulla chiª est. ⁊ tñ oppositū ꝯñtis stat cum añte. ğ diffinitōes male. ꝯña tenet. añs ꝑ pª ꝑte ꝓ/ batur. qꝛ seq̇tur Nulla chiª est igiᵗ uex̄ est nullam chimerā esse. ğ sic ē ꝙ nulla chiª est. pꝫ ꝯña ab uno ꝯuertibili ad reliquū. zª ps ꝓbatur. qꝛ si nihil nec aliqual'r esset: tunc nulla chiª eēt. ⁊ non sic ē ꝙ nulla chiª est. qꝛ si sic est ꝙ nulla chiª est aliqual'r esset. q̄m ꝓ pō cathegorica aᵘª sine p̄to distrahēte poit aliq̇d uel aliqual'r esse. ¶ zº sic Ista ꝯña ē bona Impossibile est hoiem non eē asinuꝫ igiᵗ necesse ē hoiem esse asinū. ⁊ tñ oppositū ꝯñtis stat cum añte. ğ ⁊c̄. ꝯña tenet cū ma/ iori ꝑ aꝝ. in pº piꝝª dicentē ꝙ ad impossi bile nō seq̇tur necessario eē. minor ꝓbatur ꝙ ꝯñs sit falsum notū est. qꝛ añs est uex̄ ⁊ ꝯñs falsum. igiᵗ oppositū ꝯñtis stat cū an/ tecedēte. tenet ꝯña assumptū ꝓbatur ꝙ cō/ sequēs sit falsū notum ē. ꝙ añs est uex̄ ꝓ/ batur qꝛ ꝥ non ē hoiem esse asinū demon stranº istā chiª est ⁊ hoc est ipossibile. ğ ipos sibile non est hoiem eē asinum. tenet ꝯña a resoluentibꝰ ad resolutā. ¶ Item aliq̄ō im possibile non ē hoiem eē asinum. ğ impos/ sibile non ē hoiem eē asinum. tenet ꝯña a ꝑ ticulari ad'suam indeffinitā. ¶ 3º sic Ista ꝯña est bona A eē uex̄ est tibi dubiū ergo a liq̄ō a eē uex̄ est tibi dubiū. ⁊ tam oppositū ꝯñtis stat cum añte. ergo ⁊c̄. tenet cōsequen tia cū maiori. qꝛ arguiᵗ a cōuertibili ad cō/ uertibile ¶ Item tm̄ ualet ac si argueretur Tu dubitas A eē uex̄. ğ tu dubitas aliq̄ō a eē uex̄ que uidelꝫ ualet. ꝓbatur mō mi/ nor. s. ꝙ oppositu ꝯñtis stet cum añte: quia posito casu ꝙ A sit altex̄ istox̄. deꝰ est l' hō est asinꝰ. sed lateat. te que sit a illax̄ isto ꝑo sito añs est uex̄ qꝛ iª est tibi dubia a ē uex̄ que adequate sig̃t a eē uex̄: ğ a esse uex̄ est tibi dubiuꝫ. Q̄ō oppositū ꝯñtis sit uex̄ ꝓ/ batur qꝛ hoc esse uex̄ ē tibi dubiū demon strando iªᵐ deꝰ est. ⁊ hoc a esse uex̄ ē tibi du bium demōstranº iªᵐ homo ē asinꝰ. ⁊ nihil est a nisi aliq̄ō istox̄ ut suppono. ğ nullum a eē uex̄ est tibi dubiū. ¶ 4º sic argumēto magꝝi Ista ꝯña ē bona Tu credis p̄cise ꝙ aliq̇s hō decipitur. ğ aliq̇s hō decipiṫ. ⁊ tñ oppositū ꝯñtis stat cum añte ergo ⁊c̄. ꝯña nota. maior ꝓbatur. qꝛ uel credis uex̄ uel falsū. ⁊ quōcūqꝫ aliq̇s homo decipiṫ. minor ꝓbatur. qꝛ pono ꝙ credas p̄cise ꝙ aliq̇s hō decipitur ⁊ tñ nullꝰ aliꝰ a te decipiaṫ. tunc tu credis p̄cise ꝙ aliq̇s homo decipitur ⁊ ꝙ nullꝰ decipiaṫ q̄ō est oppositū ꝯñtis. ꝓbaṫ. qꝛ nullus alius a te decipiṫ ꝑ casum. nꝫ tu ꝓbatur. ꝙ si nō da oppositū. s. ꝙ tu decipis Contra. tu credis p̄cise sicut ē. ergo tu non decipis. pꝫ ꝯña. añs ꝓbatur qꝛ tu credis ꝙ aliq̇s homo decipiaṫ ꝑ casum. ⁊ ita est ꝙ ali q̇s homo decipitur. qꝛ tu decipis ꝑ rōnem tuam ğ tu credis p̄cise sicut est.

¶ AD HEC breuiter r̄ndetur Ad p̄muꝫ

uarias rõnes inuenio Magister enim in 5° dubio argumēto pmi dubii quadrature ꝯcedit istā ꝯnam. ⁊ negat ꝙ oppositū ꝯntis stet cum ante. ¶ Ad pbatõez negat 1am ꝯnaz sic ē ꝙ nulla chia est ḡ aliqd est uel aliqualiter ē ꝙ nulla chia est, q2 in ante est ampliatõ usq3 ad imagiabile. que non ē in ꝯnte. Unde licet uerū. ita. ⁊ sic ampliat ⁊ nō illi termini aliqd aliqualr. ¶ Alr rñdet ipe in p° posterior in 3° tractatu in qõne quā facit utrū negatio sit notior affirmatõe. ⁊ negat istam ꝯnam eē bonaz. q2 stat oppositū ꝯntis cum ante ut argumentū pbat. Et cum tu pbas ipsā esse bonā negat 1am ꝯnam nulla chia ē ḡ uerū est nullā chimerā esse. Et cū dicis quelibet ppō infert suuz dictū fore uerū. dr ꝙ uerū ē cū me°. et 1a ppō sic sigt. ¶ Alr rñdet pau. pgu. in dubiis suis. s. negãdo ꝯnam eē bonā. Et ad pbatõez negat illā ultiaz ꝯnaz uerū ē nullaz chiam eē. ergo sic ē ꝙ nulla chimera ē. put ly sic ē sunt due ptes. si aūt est una ps ut aduerbiū uel equalens huic aduerbio uere ꝯceditur ꝯna. sed ulterius nō sequit sic ē ꝙ nulla chia est ḡ sic ē ꝙ nulla chia est. sed bñ seqtur ḡ aliqualr nulla chia est. Hec breuiter tetigi q2 diffusius tractata sūt in qõne de ppõne uera ⁊ falsa. ibi uide. ¶ Ad 2m rñdetur ꝙ ꝯna ē bona. non tñ tenet ppter pbatõem factā q2 pbus intelligit ꝙ qñ negatio iungit uerbo infiniti mõi ⁊ ñ uerbo pncipali. tunc ipossibile nō ⁊ necesse equalent. ut dicen° impossibile ē hoiem nō esse asinuz. ḡ necesse ē hoiem esse asinū. Est aūt bona q2 añs est ipossibile. ¶ Ad pbatõnem cū pbas ipsā eē ueraz negat ꝯna. neq3 arguit a resoluentibus ad resolutā ⁊ a pticulari ad indeffinitā q2 1a non ē alicuius qtitatis iõ non ē resolubilis sed officiabilr pbāda cuz sit modalis in sensu ꝯposito. pbat añs sic. hec non ē impossibil homo ē asinus que adequate sigt hoiem eē asinū. ergo impossibile non ē hoiem non eē asinū. p° officians ē impossibilis ⁊ officiata similr. ¶ Ad 3m ꝯcedr ꝙ ꝯna 1a est bona q2 arguit a ꝯuertibili ad ꝯuertibile. ⁊ nō q2 una sit pticularis ⁊ alia indefinita. sed q2 quelib3 earuz ē in sēsu ꝯposito de terminis ꝯsilibus uel ꝯuertibilibus. Et ad rõem dr ꝙ añs ē uerū ⁊ ꝯns simlr ⁊ ꝯcedo 1a simul stare. A eē uerum ē tibi dubiū ⁊ nulluz a eē uerū est tibi dubium. sic 1a. tu dubitas a eē uerū. ⁊ tu dubitas nullū a esse uerū; dubitato. n. uno ꝯdictoriorū debet alterū dubitari. nec 1e sunt ꝯdictoria. aliqđ a esse uerū est tibi dubium. nec aliqua est negatia sed ambe aue. ⁊ cuilibet istarū oz dari ꝯdictoriū p negatõez preposita toti. Unde sic 1e sunt uere aliquē hominē currē est possibile. nullū hoiem currē est possibile. nec 1e sunt ꝯdictorie nec aliqua istarū est negatia. ita in pposito. ¶ Ad 4m ꝯceditur ꝯnam eē bonam. ⁊ negar oppositū ꝯntis stare cum ante. Et cū tu pbas q2 nullus decipit. nego. ⁊ cū tu dicis. tu nō deciperis. nego. Et cū tu pbas q2 tu credis pcise sicut ē. nego. Et cū tu pbas q2 tu credis ꝙ aliqs homo decipit ⁊ ita ē ꝙ aliqs hō decipitur ergo tu credis pcise sic est. negatur ꝯna sed minor oz eē talis Et ita ē ꝙ aliqs homo decipit quem credis decipi. ergo ⁊c. s3 1a minor est falsa.

¶ SOPHISMA ꝯ diffinitões sic Tu es asinus ergo diffintões male. ꝯna tenet et añs pbar. ⁊ pono ꝙ a sit asinus. b. hoc disiunctum hō uel asinus. tunc arguit sic. uterque istorū ē asinus p ly istorū demõstrando a ⁊ b. tu es alter istorū. ergo tu es asinus. ꝯna bona q2 in Darii. minor nō q2 tu es b. qm tu es hō uel asinus. ⁊ maior pbat. q2 hoc ē asinus demõstrato a. ⁊ hoc ē asinus demõstrato b. ⁊ 1a sunt oia istorū ergo utrq3 istorū ē asinus. ꝙ b sit asinus pbatur. q2 hō uel asinus ē asinus. qm asinus ē asinus ergo hō uel asinus ē asinus.

¶ Ad hoc negar añs. Ad pbatõem admisso casu negatur maior. ⁊ ad pbatiõez negatur ꝯna, q2 non oz sic probari. sed sic aliqđ istorū ē asinus. ⁊ nihil ē aliqđ istorū. qn illud sit asinus. ergo qlibet istorū ē asinus. uel ergo uterq3 istorū ē asinus qđ idem est. ⁊ minor ē fa q2 aliqd est aliqđ istorū qđ non ē asinus q2 sortes ē b. qm est hō uel asinus ⁊ tñ non ē asinus. ⁊ hoc ē q2 ly est asinus ⁊ ly nō est asinus qm homo uel asinus est asinus. ⁊ hō uel asinus non est asinus. nec ꝯtradicūt ⁊c.

¶ Utrum diffinitiões ꝯñe formalis ⁊ ꝯñe ma
terialis sint bene date.

Contra formalem arguit sic. Ista
ꝯña est formalis Aliqs homo est
ergo de⁹ est. ⁊ tñ oppositū ꝯñtis ē
imaginabile stare cum añte absq₃ ꝯdictiōe
ergo diffi°mala. ꝯña nota cū minori. q₂ iª
sunt imagiabilia stare simul absq₃ ꝯtradi
ctiōe. aliquis hō est ⁊ d̄s non ē ꝑ magīm in
declaratiōe ꝯñe fomal'. maior ꝓbat q₂ oēs
iᵉ ꝯñe sunt formales aliquis homo ē ergo
aliquid ē. ergo cātum ē uel non cātū ē. cau
satū uel non cātum est g̃ deus ē. ꝓbatur iª
ultia q₂ ista ꝓpō d̄s est sequit formal'r ex
qualib₃ illaꝝ. diuisim: g̃ ⁊ ꝯiunctim ꝓbat
assumptū q₂ sequit cātū ē ergo cā est ergo
d̄s ē Sil'r sequitur non cātum ē ergo deus
est. q₂ si aliquid eēt huiusmōi illud eēt de⁹.
ergo a p° ad ultim ꝯña erit formalis aliqs
homo ē ergo d̄s est. ¶ 2° sic iª est fomalis
tu es aial g̃ tu es hō. ⁊ tñ oppositū ꝯñtis
est imagiabile stare cum añte absq₃ ꝯdictio
ne ergo ⁊c. tenet ꝯña. minor ꝓbatur. quia
imaginabile ē iª stare simul absq₃ aliqua
ꝯdictiōe tu es aial ⁊ tu non es hō cū aliqd
sit aial qd̄ non ē hō. maior ꝓbatur. s. ꝙ ꝯña
sit formalis. q₂ seqtur tu es aial g̃ tu es: a
3° adiacente ad 2ᵐ adiacens. tūc ultra. tu es
ergo tu es tu. tenet ꝯña. q₂ oppositū ꝯñtis
formal'r repugnat añti. tu es tu. g̃ tu es iᵉ
homo a ꝯuertibili ad ꝯuertibile. tunc ultra
tu es iste homo. g̃ tu es hō. ab inferiori ad
suū supius affirmatie. g̃ a p° ad ultiᵐ ualet
tu es animal. g̃ tu es hō. ¶ 3° sic Ista ꝯña
est formalis tu non es hō ergo tu nō es a/
nimal ⁊ tñ oppositum ꝯñtis est imagiabile
stare cum añte absq₃ ꝯtradictiōe. g̃ ⁊c. mi
nor p₃. maior ꝓbatur q₂ ex opposito ꝯñtis
seqtur formal'r oppositū añtis. g̃ est for/
malis. tenet ꝯña ꝑ pᵃᵐ regulā 2ⁱ capl'i ꝯña
rum. añs ꝓbatur. q₂ seqtur formal'r tu es
aimal ergo tu es hō. q₂ seqtur tu es aimal
ergo tu es. ⁊ ultra. g̃ tu es tu. ⁊ ultra ergo
tu es iᵉ homo. ⁊ ultra g̃ tu es hō ⁊c.

¶ Contra materialē ex pte añtis impossi/
bilis argu^r sic Ista ꝯña ē bona ⁊ materia
lis Hec ꝓpō est impossibilis se demonstra
ta: ergo nullus d̄s ē. ⁊ tñ oppositum ꝯñtis
stat cum añte ergo diffi°mala ꝯña tenet cū
maiori. q₂ maior ē impossibilis cū asserat
se esse impossibilē. minor ꝓbat. q₂ ex añte ⁊
ꝯñte fit una copulatiā possibilis. s. ista hec
ꝓpō est impossibilis se ipsa demōstrata: g̃
deus ē ergo oppositū ꝯñtis stat cum añte.
p₃ ꝯña de se. ¶ Item iª ꝯña est materialis
Cesar non fuit g̃ nullus d̄s est. ⁊ tñ oppo/
situm ꝯñtis stat cum añte. ergo ⁊c. ꝯña nō
cū maiori. q₂ añs est impossibile. minor p₃
q₂ ista stant sil' Cesar non fuit. 2ª deus est
Simil'r iª ꝯña aliqñ non ualuit. g̃ nec nūc
ualet. tenet ꝯña q₂ omis ꝯña bona ē neces/
saria. ⁊ ois mala est impossibilis ¶ 2° ꝯtra
materialē ex pte ꝯñtis necessarii arguitur
sic Ista ꝯña est materialis deus ē ergo ce/
sar fuit. q₂ ꝯñs est necessariū. ⁊ tñ oppositū
ꝯñtis stat cum añte. q₂ ista stant simul de⁹
est ⁊ cesar nō fuit. q₂ ex istis fit una copl'a
tiua possibilis ergo ⁊c ¶ Item hoc est ne
cessariū ergo hoc ē necessariū. ꝑ ly hoc in u
troq₃ demōstran°. ꝯñs ⁊ tñ oppositū ꝯñtis
stat cum añte. ergo ⁊c. ꝯña tenet. maior pro
batur. q₂ ꝯñs est necessariū. qd̄ ꝓbatur. q₂
sicut ꝓpō que asserit se eē impossibilē est i/
possibilis. ita ꝓpō que asserit se eē necessa
riā ē necessaria. ¶ Item iª ꝯña est bona et
materialis Omē aial currit g̃ omnis homo
currit ⁊ tñ nec añs nec ꝯñs est necessariū:
ergo regule de ꝯña materiali diminute sūt
ꝯña nota cū miori. maior ꝓbatur q₂ hec cō
sequētia ē bona ⁊ non ē formal' ergo ē ma
terialis. maior ꝓbatur. q₂ oppositū ꝯñtis
repugnat añti. hec enī due repugnāt ꝙ oē
aial currit ⁊ ꝙ hō non currit. q₂ seqtur in
Baroco hoc impossibile. s. ꝙ hō non ē aial.
Deinde ꝓbatur mior. s. ꝙ ñ sit formalis q₂
oppositū ꝯñtis ē imagiabile stare cū añte
absq₃ ꝯtradictiōe ergo nō est formalis. ꝯña
p₃ cum añte. quare ⁊c.

¶ AD HEC breuiter rñdetur ¶ Ad pᵐ
negat maior scil₃ ꝙ iª ꝯña sit formalis Et
ad ꝓbatōem negat ꝙ omēs ille ꝯñe a p° ad
ultimū facte sint formales: imo multe sūt
materiales tñ quas relinquo tibi discernē

ut exercites ingeniuz ut 2ᵃ. ¶ Ad 2ᵐ ꝯcedo
ꝯñam illam eẽ formalem. ⁊ nego ꝙ sit ima
ginabile ꝙ tu sis aial ⁊ tu nõ sis hõ. q2 seq̇
tur hec ꝯtradictõ tu es hõ ⁊ tu nõ es homo
ꝙuis sit imaginabile ꝙ aliq̇d sit aial ⁊ nõ
sit homo sine ꝯtradictõe. ¶ Ad 3ᵐ ð2 siml'r
ꝙ 1ᵃ est formalis. ⁊ nego minorem. s. ꝙ 1ᵃ sit
imagiabilia stare sil' absq3 ꝯtradictõe scil3
tu non es hõ ⁊ tu es aial. q2 seq̇tur ꝯtradi/
ctio ut dictũ est ⁊c. ¶ Ad pᵐ ꝯtra materia
lem ð2 ꝙ triplex ẽ impossibile. s. ꝑ se. ꝑ acci
dens ⁊ ꝑ reflexiõem Per se est qñ ṗncipali
ter sigt sicut non põt esse. nec potuit eẽ. nec
poterit esse. ut hõ est asinus Per accñs uõ
est qð principal'r sigt sicut non põt esse nec
poterit eẽ. potuit tñ esse ut Cesar non fuit
Per reflexiõem ẽ qð asserit se esse impossi/
bile se ipso demonstrato. ¶ Ad ꝓpositum
modo ð2 ꝙ magĩ loq̇tur solũ de impossibi
li ꝑ se. Et ꝑ hoc soluitur pᵐ ⁊ 2ᵐ ex pte añtis
impossibil'. ¶ Al'r tñ põt dici ad 2ᵐ ꝙ ista
ꝯña est bona ut nunc Cesar ñ fuit g̃ null⁹
ðs est l3 nõ sit bona simpl'r. ꝯña q̃ ẽ bona
simpl'r est necessaria simpl'r. bona autẽ ut
nũc non ẽ necessaria simpl'r. sed ut nũc. ⁊ 6
q̇d. ⁊ sic solum excludi2 impossibile ꝑ refle/
xiõem. ¶ Ad 2ᵐ ð2 ꝙ 3ᵉ est necessariũ. s. ꝑ
se. ꝑ accñs. ⁊ ꝑ reflectiõem. Per se ẽ illud qð
sigt sicut nõ potest nec potuit nec poterit ñ
eẽ ut de⁹ est. Necessariũ ꝑ accñs est qð sigt si
cut non põt nec poterit nõ esse. potuit tam̃
non eẽ ut Cesar fuit. Necessariũ ꝑ reflexi
oné est qð asserit se eẽ necessariũ. hec ꝓpõ ẽ
necessaria se ipsa demõstrata. ¶ Ad ꝓposi/
tum mõ dico ꝙ regula intelligit solu3 ð ne
cessario ꝑ se ⁊ non de aliis mõis. loquen⁹
de ꝯña bona simpl'r. Et ꝑ hoc p3 ad ṗmu3
⁊ 2ᵐ. Põt etiã intelligi ð necessario ꝑ accñs
in ꝯña bona ut nunc. ñ aũt simpl'r. ⁊ ꝑ hoc
p3 al'r ad pᵃᵐ. ¶ Ad 3ᵐ ꝯcedo ista3 ꝯña3 eẽ
materialem. ⁊ tñ añs non est impossibile.
nec ꝯñs necessariũ negaᵗ tñ ꝯña ergo regu
le sunt diminute. Uñ magĩ dat diffinitiões
ꝯñe materialis que cõis est omib⁹. s. qñ op
positum ꝯñtis non põt stare cum añte. ⁊ ꝑ
istã cognoscerem 1ᵃᵐ esse bonã. Dat etiam
duas alias regulas spẽales. s. qñ añs ẽ im/
possibile ⁊ ꝯñs necessarium. ⁊ ꝯcedo ꝙ per
istas spẽales non potes cognoscere uniuer
sal'r. quare ⁊c.

¶ SOPHISMA ꝯ diffinitiões sic Tu es
asinus g̃ diffinitiões male. ꝯña tenet. añs ꝓ
batur. ⁊ pono ꝙ a sit ista ꝓpõ hõ est asinus
tunc argui⁹ sic. Tu es asinus uel tu rñdes
ad a al'r ꝙ̃ affirmatie. sed tu non rñdes ad
a al'r ꝙ̃ affirmatie. ergo tu es asin⁹. ꝯña nõ
q2 arguitur a disiunctia cũ destructiõe uni
us ptis ad alterã. minor ꝓbatur. s. tu non
rñdes ad a al'r ꝙ̃ affirmatie. ꝯña tenet. añs
ꝓbatur q2 tu non negas a. nec ꝯcedis. et si
dicis ꝙ negas a. g̃ te eẽ asinũ est a te negã/
dum. ergo te eẽ asinu3 est aliq̇d. g̃ tu es asi
nus. maior ṗncipalis ꝓbatur. q2 2ᵃ ps isti⁹
disiunctie est uera. s. uel tu rñdes ad A al'r
ꝙ̃ affirmatie. ꝓbatur q2 ꝓpono tibi a si ꝯce
dis habeo intentũ. s. ꝙ tu es asinus. Si ne
gas ergo tu respõdes al'r ꝙ̃ affirmatiue.
¶ Ad hoc negatur añs. Ad ꝓbatõem cu3
dicis tu es asinus uel respõdes ad a al'r ꝙ̃
affirmatiue. ꝯcedo istam disiunctiam nisi ꝓ
tempe ꝓ quo respondeo. Et qñ ð2. tu nõ re
spõdes ad a al'r ꝙ̃ affirmatie dico ꝙ est fal
sa pro tempe ꝓ quo respõdeo. Et cu tu di/
cis tu negas a. g̃ te eẽ asinũ est a te negañ
ꝯcedo. ergo te eẽ asinum ẽ aliq̇d g̃ tu es asi
nus. negatur cõsequentia ⁊c.

¶ Utrũ diffinitiões ꝯñe bene de forma ⁊
ꝯñe bone de materia sint bene date.

Contra 1ᵃ consequẽtia non ẽ bona
de forma Tm̃ uerũ uel falsum ẽ
ꝓpõ ergo nihil non uerũ ul' falsũ
est ꝓpõ ⁊ tamẽ quelibet ei ꝯsimilis in for/
ma est bona. ergo ⁊c. ꝯña nota cu3 minori.
q2 arguitur ab exposita ad una3 exponen
tiu3 suarũ. maior ꝓbatur q2. 1ᵃ non ẽ bona
ergo non ẽ bona de forma ꝓbatur añs q2
añs est uerũ ⁊ ꝯñs falsum. Qð añs sit uerũ
ꝓbatur Omis ꝓpõ est uera uel falsa. ergo
tm̃ uerũ uel falsu3 est ꝓpõ. Qð ꝯseq̃ns sit
falsum ꝓbatur q2 ꝯtradictoriũ ei⁹ est uerũ
scil3 aliq̇d qð non ẽ uerũ nec falsum ẽ ꝓpõ
q2 hec est ꝓpõ demõstrã⁹ istã homo ẽ asin⁹

ꝛ hec est aliquid non uerū uel falsum ergo
aliq̈d non uerū. nec falsum ē ꝓpō. tenet ꝯña
cū maiori. minor ꝓbatur. q2 hoc est falsum
ergo hoc est non uerū uel falsum. ¶ 2° sic
Ista ꝯña non ē bona de forma. antixp̄s est
albus ḡ antixp̄s est coloratꝰ. ꝛ tn̄ quelibet
sibi similis in forma est bona ḡ ꝛc. ꝯña nō
cū minori q2 arguit ab inferiori ad suū supe
rius affirmatie. ꝛ cū aliis ꝯditōibus reqsi/
tis. maior ꝓbatur q2 ꝯña nō ualet. ꝓbatur
qm̄ possibile ē ita esse sic̄ sigt̄ur p añs. quā
uis nō sit ita sicut sigt̄ur p ꝯñs. ḡ non ua
let. tenet ꝯña. añs ꝓbatur sic. possibile ē ita
eē sicut sigt̄ur p añs. q̄uis nō sit ita sic̄ sig
ficatur p ꝯñs. tenet ꝯña q2 ex omni coⁱᵘᵃ af
firmatiā licet inferre unam expletiuā affir
matiuā ꝛ añs ꝓbatur. q2 hec ē possibil' ita
est sic̄ sigt̄ur p añs que adequate sigt̄ur. er/
go possibile ē ita esse sic̄. adequate sigt̄ur p
añs qd̄ est pᵃ ps añtis. Alia etiā est mani/
festa. s. ꝛ non ē ita sicut sigt̄ur p ꝯñs. q2 an
tixp̄s non ē coloratꝰ ¶ 3° sic Ista ꝯña non
est bona de forma. si hō currit aial currit.
ḡ si iste hō currit aial currit. ꝛ tn̄ quelibet
ꝯsimilis in forma ualet ergo ꝛc. ꝯña nota.
maior ꝓbatur. q2 sb̄ t̄mino stāte ꝯfuse tm̄
immobil'r non licet descendē. sed cum ly hō
stet imobil'r ꝑ magīm ergo nō licet descen
dere. ꝛ ꝯñter si licet descendē hoc est grā ma
terie ꝛ non d̄ forma. minor ꝓbat̄ q2 argu/
endo a ꝯditionali affirmatiā descendēdo sb̄
añte ad ꝯñs semp ualet. ut p3 discurrendo
in omnibus.

¶ AD HEC breuiter rn̄detur ¶ Ad pᵐ
nego maiorē. s. q 1ᵃ ꝯña non sit de forma
Ad ꝓbatōem dico q añs est uerū: ꝛ nego q
ꝯñs sit falsuz. Et cū dicis ꝯdictorium ꝯñtis
est uerū: nego. Un̄ ly non o3 d̄t̄minare to/
tum disiunctū. al'r non eēt ꝯtradictoriū ex
ponētis negatie in qua ly nō det̄minat to/
tum disiunctū. ꝛ ideo nego istā aliq̈d non
uerū uel falsum ē ꝓpō. Et ad ꝓbatōem ne/
go istā hoc non ē uerū uel falsum demōstra
ta 1ᵃ homo ē asinꝰ. Et cū arguis hoc est fal
sum ḡ hoc ē non uerū uel falsuz. a pte dis/
iuncti ad totᵐ disiunctū. nego ꝯñs̄m qn̄ dis
iunctū tenetur collectie. sicut ē in ꝓposito.

cum determinetur p signuz ꝯfusiuum. Si
aūt intelligimꝰ q negatio solū infinitaret
pᵃᵐ ptem disiuncti non eēt ad ꝓpositū
¶ Ad 2ᵐ negatur maior. Ad ꝓbatōem cum
d̄r possibile est ita eē sicut sigt̄ur p añs. q̄/
uis non sit ita sic̄ sigt̄ur p ꝯñs. Distinguo
de ly possibile. q2 aut cadit supra totū. aut
supra p̄maz ptem tm̄. Si supra p̄maz pte3:
nego ꝯñam Si uero sup̄ totuz ꝯcedo ꝯña3.
ꝛ ulteriꝰ negaᵗ q ex copulatia liceat infer/
re expletiuā qn̄ coⁱᵘᵃ non ē ypotetice ꝓba/
bilis. ut ista cum ly possibile cadat in totū
q2 in coⁱᵘᵃ caderet supra totū. in expletiua
uero supra ptem. ¶ Ad 3ᵐ negatur maior.
Unde 1ᵃ ꝯña ualet tm̄ de materia. ꝛ id̄o ne
gatur q quelibet ꝯsil'is in forma ualeat.
¶ Ad ꝓbatōem d̄r q nō ualet descendenꝰ de
forma. q2 non ualet descensus in omibꝰ ꝯ/
similibꝰ in forma. ut in 1ᵃ si hō non currit
risibile non currit. ꝛ tn̄ est similis descensꝰ
in forma huic. Uide hoc ample in qōne fcā
de suppōne immobili ꝯfusa

¶ SOPHISMA ꝯ diffinitōes sic. tu
es asinus ḡ diffinitōes male. ꝯña tenet. añs
ꝓbatur sic. tu es asinꝰ uel 1ᵃ disiunctia est
falsa. p ly istā demōstrāndꝰ disiunctiam fca3
sed 1ᵃ disiunctia non ē falsa ḡ tu es asinus
ꝯña bona. ꝛ añs est uerū. ḡ ꝛ ꝯñs est uerū.
Qd̄ añs sit uerū ꝓbatur pro pᵃ pte p3 q2 si
non dicas tu q 1ᵃ disiunctia est falsa. ꝛ ar/
guitur sic. Illa disiunctia ē falsa ḡ tu es a
sinꝰ uel illa ē falsa. a pte disiunctie ad totū.
ꝛ añs est uerū p te. ergo ꝯñs. q minor sit ue
ra. s. 1ᵃ disiunctiua nō est falsa ꝓbatur q2 ꝯ
dictorium ē falsū. s. ista disiunctiua est falsa
ergo quelibet ps ē falsa. ḡ 2ᵃ ps est falsa. s3
2ᵃ ps est 1ᵃ disiunctia ꝛ est falsa. ḡ ista ē fal
sa. ¶ AD HEC rn̄dent qdam bre/
uiter nō admittenꝰ casū. s. q ps nō possit de
terminare totū Sed uidetur fuga Ideo a
liter dicat̄. ꝛ ad istā disiunctiam fcā tu es
asinꝰ uel ista disiunctia est falsa Dicit̄ que/
rendo. an uelis q 2ᵃ ps significet p̄se an nō
Si sic nō admitto casū q2 est insolubil'e sim
plicit̄ Si aūt nō sigt̄ p̄se Admitto casū. Et
dico istam disiunctiuaz esse falsam Et cū tu
arguis ꝯ Illa disiunctiua est falsa p te. ergo

tu es asinus uel ista disiūctiua est falsa. te/
net ꝯña a pte disiunctiue ad totam disiuncti
uā. negatur ꝯña. q2 ista ꝓpō ista est falsa ē
añs ꝓut mere sigt cathegorice. ⁊ sic ꝯcessa ē
Est aūt ps disiunctiue qñ est ꝯñs ut sigficat
ypotetice. Rursus nō recte accipis mioꝛez
dicen° ista disiūctiua nō est falsa. sed debes
dicere: non iª disiūctiua est falsa. ⁊ hoc ꝯdi/
ctoꝛium sigt coᵘᵉ opposito mō. s. ꝙ iª disiūcti
ua nō est falsa uel ipsa nō est uera. ⁊ iō mi/
noꝛ est uera.

Utꝝ. pª regula sit xª Si ex ꝯdictoꝛio
ꝯñtis seqtur ꝯdictoꝛiuz añtis ꝯña est bona

Contra ista ꝯña non ualet Soꝛ. ñ
demonstrat. ergo hoc non demon
straᵗ ex ꝯtradictoꝛio ꝯñtis seqtur
ꝯdictoꝛium añtis. g̃ regula falsa. ꝯña no/
ta cum minoꝛi. q2 seqtur hoc demonstraᵗ g̃
soꝛtes demonstrat p ly hoc demonstrā° soꝛ
tē. maioꝛ ꝓbatur q2 posito ꝙ nihil demō/
stret est añs uerꝝ. ut pꝫ. ⁊ ꝯñs falsuꝫ. ꝓbat.
si ꝯñs sit uerꝝ cū sit ꝓpō oportet ꝙ sbiectū
aliq̇d sigficet. ⁊ cum sit ꝓnomē demōstrati
uuꝫ non sigt demōstran° ⁊ p ꝯña aliq̇d de/
monstrat p ly hoc. ⁊ p ꝯñs falsuꝫ ē ꝙ hoc ñ
demonstrat. 2° sic ista ꝯña non ualet. h°
est p̄teritū ergo hoc fuit. ⁊ tñ ex ꝯtradicto
rio ꝯñtis seqtur ꝯtradictoꝛiuꝫ añtis. ergo
⁊c. tenet ꝯña cum minoꝛi ⁊c. q2 seqtur hoc
nō fuit g̃ hoc nō est p̄terituꝫ quocūq2 dn̄ō
strato. maioꝛ ꝓbatur q2 aliq̇d fuit qd̄ non
fuit. ergo aliq̇d est p̄teritū qd̄ nō fuit. te/
net ꝯña a ꝯuertibili ad ꝯuertibile. ⁊ añs ē
uerꝝ ut ꝓbabo g̃ ⁊ ꝯñs. Qd̄ añs sit uerꝝ ꝓ
batur sic Aliq̇d fuit ⁊ illud impossibile ē fu
isse. g̃ aliq̇d fuit qd̄ non fuit. ꝯña bona et
añs ꝓbatur. ⁊ signo hanc ꝓpōm hō est asi
nus quā uolo diu fuisse sic precise sigñdo ⁊
tunc pª ps pꝫ. q2 hoc fuit demōstran° istaꝫ
ꝓpōnem. 2ª ps ꝓbatur. s. impossibile ē illd̄
fuisse q2 uerꝝ est. ꝙ impossibile ē hec illud
fuisse ergo impossibile est fuisse. pꝫ ꝯña a si/
mili. Uerꝝ est te currē ergo tu curris. ꝓbat
añs Hec ē uera ꝙ impossibile est hoc fuisse.
que adequate sigt ꝙ impossibile ē hoc fuis

se. ergo uerꝝ est ꝙ impossibile est h̄ fuisse. te
net ꝯña cū minoꝛi. maioꝛ ꝓbatur. q2 hec est
uera hoc fuit qd̄ est impossibile. ergo qd̄ est i
possibile hoc fuit. ꝯña bona a ꝯuertibili ad
ꝯuertibile. añs est uerꝝ g̃ ⁊ ꝯñs. Ista ē lon/
ga philateria. tñ p iuuenib⁹ clare deduxi ⁊
clari⁹ rñdebo. 3° sic ista ꝯña est bona. soꝛ
est nūc p̄mogenit⁹. ergo hꝫ uel habuit p̄rēꝫ
⁊ tñ ex opposito ꝯñtis non seqtur oppositū
añtis. g̃ regula falsa. ꝯña tenet cū maioꝛi.
minoꝛ ꝓbatur. q2 pono ꝙ plato inieceꝛit se
men pro soꝛte gn̄ando in matricē berte. po
stea moꝛit: quo moꝛtuo ꝯcipiet berta ita tñ
illud semen ꝙ in ipm infundat aīa soꝛtis ⁊
tunc pꝫ ꝙ nō seqtur soꝛ. non hꝫ nec habuit
p̄rēm ergo nō est p̄mogenitus. q2 añs ē ue
ruꝫ q2 non habuit p̄rēm qñ fuit soꝛtes. q2
tñ plato nō erat: nec qñ non fuit. ⁊ tñ ꝯñs
est falsum. 4° arguitur argumēto n̄ agn̄i
Ista ꝯña est bona Tu credis p̄cise ꝙ ois hō
decipitur g̃ tu decipis. ⁊ tñ ex ꝯtradictoꝛio
ꝯñtis non seqtur ꝯtradictoꝛiū añtis. ergo
⁊c. pª ps añtis ꝓbatur. q2 seqtur tu credis
precise ꝙ omnis hō decipit igiᵗ tu credis ue
rum uel falsū. si tu credis falsuꝫ igiᵗ tu de
cipis. si tu credis uerꝝ ⁊ credis ꝙ ois homo
decipitur. igiᵗ ita ē ꝙ omnis hō decipit. pꝛo
batur ⁊ pono ꝙ tu credas p̄cise ꝙ omis hō
decipitur ⁊ non tu decipiaris. isto posito cō
seqñs est falsuꝫ p casū ⁊ añs est uerꝝ. ꝓba
tur q2 si non detur oppositū. arguit sic Tu
credis precise ꝙ omnis hō decipit ⁊ ita est
ꝙ omnis hō decipit q2 omis homo ñ tu d/
cipitur p casuꝫ. ⁊ tu decipis p rōnem igiᵗ tu
credis precise sicut est p rōnem. qd̄ erat ꝓ
bandum.

AD HEC rñdetur. Ad p̄muꝫ negat
maioꝛ. s. ꝙ ista ꝯña non ualeat. Et ad ꝓba/
tionē nego ꝙ posito casu añs sit uerꝝ ⁊ ꝯñs
falsum. q2 si nihil demōstrat non ē añs ex
quo non hꝫ ꝯñs Et ꝯñter stante casu isto iª
non est ꝯña. sed bene ꝯcedo ꝙ añs pōt esse
uerꝝ sine ꝯñte Et ex h° seqtur ꝙ alique due
ꝓpōnes ꝯuertūtur. quaꝝ una pōt esse ue/
ra sic sigñdo ⁊ altera non. ut iᵉ Soꝛtes nō
demonstrat. hoc non demonstrat. pª. n. pōt
esse uera. 2ª non. Et si replicas g̃ seqtur ꝙ

126

a ꝯuertibili ad ꝯuertibile non ualet ꝯña.ðꝛ
negando ꝙ sequaꝭ.qꝛ uel uis ꝙ soꝛtes de/
monstreꝭ uel non.si sic.utraqꝫ ē falsa.si nõ
tūc poterit fieri ꝯña qꝛ ñ erit nisi una ista/
ruꝫ.¶ Ad 2ᵐ negaꝭ maioꝛ.s. ꝙ ꝯña ista nõ
ualeat. 2ᵒ ad ꝓbatõem cum ðꝛ aliq̇d fuit
qð non fuit.ergo ꝛc.nego añs.Ad ꝓbatõ
nem cum dicitᷣ aliq̇d fuit ⁊ impossibile est
illud fuisse.ergo ꝛc.nego añs ꝓ 2ᵃ pte.Ad
ꝓbatiõem cum ðꝛ ueꝝ est ꝙ ipossibile ē hoc
fuisse ergo ipossibile ē hoc fuisse. Dicitur
dubitando qualꝛ teneꝭ ly ꝙ.uel noialiter:
uel ꝯiunctiue.Si pᵒ mõ tunc añs est ueꝝ sed
ꝯña non ualet.qꝛ ly qð nõ ꝯuertiꝭ cum oꝛa
tione infinitia que ðꝛ dictū ꝓpõnis nisi cū
tenetur ꝯiunctiue.si uero ly ꝙ teneꝭ ꝯiunctiue
ꝯña est bona.sed nego añs. Ad ꝓbatõem
cum ðꝛ hec est uera ꝙ impossibile ē hoc fuit
que adequate sig̃t ꝛc.ergo ueꝝ est ꝙ impos
sibile ē hoc fuisse negaꝭ ꝯña.qꝛ in añte tene
tur ly ꝙ noialiter.in ꝯñte uero ꝯiunctiue.⁊
iuxͣ hoc solet ꝯcedi ꝙ ueꝝ est ꝙ ipossibile ē
hoc fuisse.⁊ falsum ē ꝙ impossibile est hoc
fuisse tenenᵒ ly qð in pᵃ noialiter.in 2ᵃ ue
ro ꝯiunctiue.sic ꝯceðꝛ ꝙ necessariū est ꝙ deᵒ
non fuit.⁊ necessariū est ꝙ deᵒ fuit.in pᵃ te
nendo ly qð noialiter.in 2ᵃ uero ꝯiunctiue
¶ Ad 3ᵐ negatur maioꝛ.s.ꝙ ista ꝯña sit
bona qꝛ nõ est necesse ꝙ ad gñatõem alicui
ius sit uel fuerit pꝛ.sed ꝙ semen fuerit de/
bito loco infusū.⁊ꝙ hẽat uirtutē insēꝯma
tiaꝫ.imo etiā est possibile ꝙ nec habeat nec
habuerit matreꝫ.ut si in casu ṗoꝛi ponaᷣ ꝙ
simus.ꝓpinq̇ instāti infusiõis aīe intellectiue
ue ꝓ soꝛte gñando.⁊ sint oẽs cause pꝛepan/
tes dispositiue pꝛo illa aīa ita ꝓpinque ꝙ
nulla cā naturalꝛ in tā bꝛeui tẽpe possit ap/
plicari ad impedimentū.Deinõ uolo ꝙ coꝛ
berte pꝛuciatur gladio.⁊ sibi insit moꝛs ꝓ
mioꝛi tempꝛe q̃ aīa introduceꝭ pꝛo soꝛ.ge
nerādo.casus ē satis imaginabilis.tunc pꝫ
ꝯclusio pꝛo pᵒ instāti aīe introducte.
¶ Ad 4ᵐ negatur mioꝛ.s.ꝙ ex ꝯdictoꝛio ꝯñ/
tis non sequaꝭ ꝯtradictoꝛiū añtis Ad ꝓba
tõem ðꝛ non admittenᵒ casuꝫ qꝛ nõ est pos/
sibile ꝙ tu credas p̃cise ꝙ omnis hõ decipiꝭ
nā si sic sequitur ꝓ tu decipis ut oñsum ē.aut
ergo tu decipis in credendo oēm hoiem de/
cipi.qꝛ oēs hoies decipi ē falsum ꝑ casū igiᷣ
in credenᵒ aliud uꝫ ꝙ homo ē asinᵒ.uel ali/
qð aliud falsuꝫ.⁊ ꝑ ꝯñs tu nõ credis pꝛeci/
se ꝙ ois homo decipitur.qꝛ ē oppositū uniᵒ
pticule casus.Et eoð mõ seq̇tur ꝙ ñ est pos
sibile ꝙ tu credas p̃cise te ipsū decipi igitur
tu decipis.uel ḡ in credenᵒ te ipsū decipi lꝛ a
liud.non pᵐ qꝛ te ipsū decipi ē ueꝝ.igitur
aliq̇d aliud.⁊ ꝑ ꝯñs tu non credis pꝛecise
te ipsum decipi ꝛc.
¶ SOPHISMA ꝯ regulas sic.tu es
asinus ḡ regula falsa.ꝯña tenet añs ꝓbaꝭ.
⁊ pono ꝙ a ꝯuertatur cū isto t̃mino homo.
⁊ b cum isto t̃mino asinᵒ equᵒ.⁊ hoc disiun
ctū a uel bᵃcū isto t̃mino asinᵒ.Tunc argu
itur sic.tu es a ergo tu es a uel b. tenet ꝯña
a pte disiuncti ad totū disiunctū ; ⁊ añs est
ueꝝ.qꝛ tu es a ergo tu es a,ergo ꝯñs ē ue/
rum.Tūc ultra.tu es a uel b ergo tu es a/
sinᵒ.tenet ꝯña a ꝯuertibili ad ꝯuertibile
¶ AD HEL ðꝛ neganᵒañs.Ad ꝓba
tionē admisso casu negatur ꝯña.qꝛ a uel b
non ē disiunctū nisi apparēter.qꝛ ꝑ casū cõ/
uertitur cum ly asinᵒergo ē incōplexū. ⁊ ꝑ
ꝯñs non est disiunctū. Uel alꝛ si uis ꝙ sit
disiunctū ðꝛ ꝙ regula intelligit de disiun/
cto sig̃nte ex ꝯpõne suaꝝ partiū qualꝛ nõ
est in ꝓposito.

¶ Utꝝ 2ᵃ regula sit uera Si aliqua ꝯña
est bona ⁊ añs ē ueꝝ ergo ⁊ ꝯñs.

CONTRA.Ista ꝯña est bona.deus est
ḡ nullᵒ homo ē asinᵒ.⁊ tñ añs est
ueꝝ.⁊ ꝯñs non ergo regula falsa.
ꝯña nota cū maioꝛi. minoꝛ ꝓbatur pꝛo pᵃ
parte: pꝫ scilꝫ ꝙ añs sit ueꝝ. Pꝛo 2ᵃ ꝓbaꝭ.
scilꝫ ꝙ ꝯñs non sit ueꝝ.qꝛ si nõ da opposi/
tū ꝙ sit ueꝝ.⁊ arguitur sic.añs est ueꝝ qð
sig̃t adequate nullū hoiem esse asinū.ergo
sic est ꝙ nullᵒ homo est asinus.tenet ꝯña a
ꝯuertibili ad ꝯuertibile.Tūc ultra.sic est ꝙ
nullᵒ hõ est asinus ergo aliqualꝛ est ꝙ nul
lus hõ est asinᵒ.tenet ꝯña qꝛ omis ꝓpõ aᵘᵃ
sine p̃to distractiuo ponit aliq̇d ulꝛ aliqua
liter esse.sed hoc ꝯñs est falsū ergo illud ex

quo seqtur &c. ¶ 2° sic Ista ɔña est bona iª
ꝓpō Cesar fuit ē necessaria. g̃ ei° adequatū
significatuȝ est necessariū. ⁊ tñ añs est uer͛
⁊ ɔñs non g̃ regula falsa. ɔña tenet cū ma/
iori q2 argui͛a diffinito ad diffinitōeȝ. mi/
nor ꝓbatur ponendo ꝙ sit ista ꝓpō Cesar
fuit sic signs. ꝙ añs sit uer͛ p3 ꝑ regulam
cōem dicentē ꝙ ois ꝓpō uera de p̄tito i t̄mi
nis sinplicib⁹ non dependēs a futuro ē ne
cessaria. Qꝺ ɔñs non sit uer͛ ꝓbatur q2 si
nō. da oppositū. tunc sic Adequatū sigtum.
est necessariū. sed adequatū segtum est cesa
rem fuisse g̃ cesarē fuisse ē necessariū ⁊ ul/
tra g̃ cesarem fuisse est necessariū. aut saltē
seqtur ergo cesarē fuisse ē aliqd qꝺ est fal/
sum. q2 cesarem fuisse nihil ē. cū nec sit sba
nec accidēs ¶ 3° sic Ista ɔña est bona iª ꝓpō
est uera Cesar fuit g̃ adequatū ei⁹ sigtum
est uer͛ ⁊ tñ añs est uer͛ ⁊ ɔñs falsum ergo
regula falsa. ɔña tenet cuȝ maiori. q2 argu
itur a diffinito ad diffinitōem. minor ꝓba
tur. ⁊ pro pª pte p3. pro 2ª ꝓbatur. q2 sequi
tur adequatū sigtum est uer͛. sed tale ē Ce
sarem fuisse. g̃ cesarem fuisse ē uer͛. ɔñs est
falsum. q2 cesarem fuisse nihil ē. g̃ cesarem
fuisse nō est uer͛. tenet ɔña q2 negāte ente
de aliquo negat quodlibet ɔtentuȝ sb ente.
añs ꝓbatur. q2 si cesarem fuisse eēt aliqd:
de⁹ posset illud ens destruere ɔ sniam aga
thonis 6° ethic. quā phs approbat. ¶ 4° sic
Ista ɔña est bona nihil demōstratur g̃ hoc
non demonstrat. ⁊ tñ añs est uer͛ ⁊ ɔñs fm
ergo regula falsa. ɔña tenet cuȝ maiori. q2
arguitur ab uli negatia ad unā suam sin/
gularē. minor ꝓbatur q2 ubi nihil demon
stretur añs est uer͛ ut p3 ⁊ ɔñs falsum. q2
si ɔñs est sbiectū ei⁹ aliqd sigt. sed non sigt
nisi demonstran°. g̃ aliqd demonstrat qꝺ ē
falsum. ergo &c.

¶ AD HEC rñdetur ¶ Ad pm nego mio
rem. s. ꝙ añs sit uer͛ ⁊ ɔñs falsum. imo ɔñs
est etiaȝ uer͛. Et ad ꝓbatōem cum ꝺ2 da op
positū ꝙ ɔñs sit uer͛ g̃ uer͛ est nullū hoieȝ
eē asinus. ɔceditur ɔña. Et ultra cū dicis ue
rum ē nulluȝ hoiem eē asinum. ergo sic ē ꝙ
nullus hō est asin⁹. Rñdet pau. pgu. distin
guen° de ly sic ē. aut tenet aduerbialr ꝑ hec
aut ut sunt due ptēs. si 2° mō negatur ɔña
si p° mō ɔceditur. sed negat ulteri⁹ ɔña cuȝ
ꝺ2 ergo aliqualr est ꝙ null° hō est asin°
¶ Alr rñdet magr in quadratura sua sñ ali
qua distinctōe ɔcedendo usqȝ ad istā ɔñaȝ.
Deinde negando istā ultimā q2 in añte est
ampliatio. ⁊ in ɔñte non. Alr rñdet in p°
posterior͛. uide sup̄ in 2ª questiōe. ¶ Ad
2m dicit pau. pgu. ꝙ li necessariū ⁊ simlr. su
o mō. alii modi possunt capi triplr. s. tran
scendent pro re necessaria. 2° aduerbialr ꝑ
modo necessario. ⁊ 3° mō pro ꝓpōne neces/
saria. Uñ dic ꝙ iª ꝓpō necesse est cesarē fu/
isse ē fª capien° li necessariū pco ⁊ 2o. q2 Ce
sarem fuisse nihil ē. sed 3° mō est uera. q2 si/
gnificat ꝙ iª ꝓpō est necessaria cesar fuit. ⁊
ideo formalr rñdendo. negatur ultia ɔña
Cesarem fuisse ē necessariuȝ. g̃ cesarē fuis
se est aut cesarē fuisse ē ens. q2 li necessariū
ampliat pro eo qꝺ est uel fuit uel erit uel ē
imaginabile eē. Et dicit ulteri⁹ ꝙ ad ꝓban
dū ꝓpōnem eē necessariā non ē mediuȝ ulr
ex sigficato adequato necessario. sed soluȝ
est uer͛ illud ꝙ qñ ꝓpō est affirmatia ⁊ nō
ampliatia ⁊ ei correspondet aliqd reale: sed dat
unum mediū ule ad ꝓbanꝺ ꝓpōeȝ esse ne/
cessariā qꝺ est tale. iª ꝓpō xa est cui nec ali
qua similis pōt esse falsa sic p̄cise signdo.
cui non ɔdicit aliqua ꝓpō quaȝ seqtur esse
falsam ad ꝓpōnem signteȝ istā. ⁊ sola ipos/
sibilitas nō pmitiit g̃ est necessaria ⁊ econtra
Et ɔñter negareȝ istā ɔñaȝ Ista ꝓpō est ne
cessaria Cesar fuit. g̃ adequatū sigtum est
necessariū. Hec si uis habūde uide ab eo du
bio 7° ¶ Hec opio est ferme ɔ omēs logi
cos q̇ diffiniūt ꝓpōeȝ necessariā sic ē iª cui⁹
adequatū sigtum est necessariū. ⁊ p̄cipue ɔ
magistr͛. Iō alr dicat. ɔcedo 1am ɔñaȝ eē bo
naȝ. Illa ꝓpō est necessaria. cesar fuit ergo
cesarem fuisse ē necessariū. presupposito ꝙ
sic adequate sigficet. ⁊ nego ꝙ ɔñs sit falsū
¶ Ad ꝓbatōem cum ꝺ2 cesarē fuisse ē neces
sariū. ergo cesarē fuisse est aliqd. ɔcedi͛ ɔña
Et cum ꝺ2 Cesarē fuisse nihil ē nec aliqua
liter ē ergo nō est ens. Dici͛ ꝙ ens triplr ac/
cipi solet. Uno mō ut est cōe ad omē sigfica
bile tam ɔplexe ꝙ incōplexe: ⁊ sic sigtur tā

125

p terminum ꝙ ꝑ ppoſitionem. Alio mõ ut eſt
cõe ad ſigficabile incõplexe tm̃. ¶ 3° mõ ut cõ
mune ad ſigficabile ꝯplexe loquẽdo de en/
te. 2° mõ ꝯceditur ꝙ ceſarez fuiſſe nihil eſt
ꝑut ly nihil opponit̃ enti 2° mõ. cum hoc tñ
ſtat ꝙ ſit ens p° ⁊ 3° mõ. ⁊ non uʒ ġ uel ẽ ſba
uel accñs. qꝛ illud ſolum ẽ uez̃ de ente incõ
plexo. ¶ Ad 3m dicit Pau. pgu. ꝙ non ꝓba
tur ul'r ꝓpõ eſſe ꝟa ex ſigto adequato ꝟo.
qꝛ argumentũ ꝯcludit. ſed ſic eſt ꝑciſe ſicut
1a ꝓpõ ſigt ergo ẽ uera. ꝑciſe ſic fuit 1a ꝓpõ
ſigt ergo fuit ꝟa. ꝑciſe ſic erit 1a ꝓpõ ſigt er/
go erit uera. ¶ Contra ponatur ꝙ 1a ꝓpõ
Ceſar fuit nũc p° ſit ⁊ tñ nõ fuit nec poſt h̃
erit. tũc non ualet. ꝑciſe ſicut fuit ſigt ergo
fuit uera. preciſe ſic erit ſigt ġ erit uera. qꝛ
añs eſt uez̃ ⁊ ꝯñs falſuz Preterea eſt ꝯ oẽs
logicos diffinitiõe ꝓpõem ꝟam ſic. eſt 1a
cui° adequatuz ſigtum eſt uez̃. ¶ Ideo al'r
dicatur ꝯcedendo uſqꝫ ad iſtã. ġ ceſarez fu
iſſe eſt ens. et dicatur ſic ad 3m argumentũ
ꝑciſe ergo d̃s poſſet deſtruere illud ens. nẽ
go ꝯñam. ſed bñ ſeqtur ſi eſſet ens 2° mõ.
¶ Ad 4m d̃r ꝙ ſi nihil demonſtrat̃ ꝯña ñ
ualet. qꝛ non ẽ ꝯña. qꝛ nõ eſt ꝯñs. Si aũt a
liqd demonſtrat̃. ꝯceditur ꝯña. ſed taʒ ꝯñſ
ꝙ añs eſt falſũ. quare ⁊c.

¶ SOPHISMA ꝯ reg'las ſic. Tu es
aſin° ergo regula falſa. ꝯña tenet. añs ꝓba
tur. ⁊ pono ꝙ omẽ demonſtratũ ꝑ ly hoc ſit
aſinus. quo admiſſo qꝛ poſſibile ẽ. ꝓpono
tibi Tu es hoc demonſtran° te. uel ꝯcedis l'
negas. ſi ꝯcedis. arguit̃ ſic Omẽ demõſtra/
tum ꝑ illud ꝓnomẽ hoc eſt aſin°. tu es ali/
qd demonſtratũ ꝑ illud ꝓnomẽ hoc. igr' tu
es aſinus. tenet ꝯña cum maiori qꝛ eſt caſ°.
minor pʒ ꝑ certificatiõem factã. qꝛ dixi te d̃
monſtrari ꝑ ly hoc. Si aũt negas tu es hoc
argui' ſic. tu negas uez̃ ⁊ non repugnãs ġ
male rñdes. añs pʒ. qm̃ non ſeqtur Omne
demonſtratũ ꝑ illud ꝓnomen hoc ẽ aſin° ġ
tu non es hoc. qꝛ iſta ſtant ſil' Omne d̃mon
ſtratũ ꝑ illud ꝓnomen hoc eſt aſin° ⁊ tñ tu
es hoc. ¶ AD HEC d̃r negan° añs
Ad ꝓbatiõez. admiſſo caſu cũ ꝓponit̃ tu es
hoc demonſtran° te. põt dici p° non admit/
tendo hanc demonſtratiõez. qꝛ repugt caſui

¶ 2° d̃r ꝯcedendo iſtã. ⁊ tũc ad argumentũ
Omne demonſtratũ ꝑ li hoc eſt aſin°. tu de
monſtraris ꝑ li hoc igitur tu es aſinus. ne
go minorẽ tanꝙ repugnantẽ. Et ad ꝓbatiõ
nem dixi ꝙ ꝑ ly h° tu demonſtraris. ġ tu d̃
monſtraris. nego ꝯñaz. ſi tñ ſumitur ꝓ añ
cedente 1a Ego te demõſtraui ꝑ ly h°. nego
iſtaz tanꝙ repugnantẽ. quare ⁊c.

¶ Utrũ 3a regula ſit uera Si aliqua ꝯña ẽ
bona ⁊ añs eſt neceſſarius ġ ⁊ ꝯñs.

CONTRA Nulla ꝓpõ eſt neceſſaria:
ergo regula uana. ꝯña tenet. añs ꝓ
batur. qꝛ ſi qua eſſꝫ neceſſaria po
tiſſimũ eſſet 1a de° eſt. Sed ꝯ iſta ꝓpõ ẽ ne/
ceſſaria. ſed hec ꝓpõ eſt ⁊ hanc ꝓpoem eſſe
ſunt id̃. ġ hanc ꝓpõnem eſſe ẽ neceſſarium.
ꝯñs eſt falſuz. qꝛ hanc ꝓpõez eſſe ẽ ꝯtingẽſ
qꝛ põt eſſe ⁊ non eẽ. ¶ Confirmat̃ qꝛ hec
ꝓpõ de° eſt ẽ ꝯtingens ġ non ẽ neceſſaria.
ꝯña tenet ab a^ua uni° diſpati ad negatiam
alteri°. ꝓbatur añs qꝛ hec ꝓpõ ꝯtingẽter ẽ
ergo eſt ꝯtingens. pʒ ꝯña. ⁊ añs ꝓbatur. qꝛ
põt eſſe ⁊ non eẽ Preterea nullũ neceſſariũ
eſt 1a propõ. ⁊ aliqd eſt iſta ꝓpõ. ergo aliqd
ꝯtingens ẽ iſta propõ. ptʒ ꝯña Tunc ultra
ergo iſta ꝓpõ eſt ꝯtingenſ. tenet ꝯña ꝑ ꝯuer
ſionẽ ſimplicẽ. ¶ 2° ſic Hec ꝯña eſt bona:
hoc eſt neceſſariũ. ergo hoc ẽ neceſſariũ. ꝯti
nue demonſtran° añs. ⁊ añs eſt neceſſariuz
⁊ ꝯñs ꝯtingens. ergo regula fa. ꝯña tenet
cum maiori. qꝛ oppoſitum ꝯñtis repugnat
añti. minor ꝓbatur ꝙ añs ſit neceſſariũ. pʒ
qꝛ aſſerit ſe eẽ neceſſariũ. ꝙ aũt ꝯñs ſit ꝯtin
gens ꝓbatur. qꝛ ꝯtingens ẽ illud añs eſſe.
⁊ ꝑ ꝯñs ꝯtingens eſt ipm eẽ neceſſariũ. ⁊ cõ
ſequẽs ſic preciſe ſigt ergo ꝯſequẽſ eſt ꝯtin
gens ¶ 3° ſic. hec ꝯña eſt bona. ꝯtingens eſt
ergo ꝯtingens ẽ. ⁊ tam añs eſt neceſſarium
⁊ ꝯſequẽs ꝯtingens ergo regula falſa. ꝯña
tenet cum maiori. qꝛ arguit̃ ab eod̃ ad ideʒ
minor ꝓbatur ꝙ añs ſit neceſſariũ patʒ qꝛ
neceſſe eſt aliqd̃ ꝯtingenſ eẽ. ⁊ ſic ſigt añs. ġ
eſt neceſſariũ ꝙ ꝯñs ſit ꝯtingens. ꝓbatur qꝛ
primarie ſigt ꝯtingens ẽ ſed ꝯtingens eſſe
eſt ꝯtingens ergo ⁊c.

¶ AD HEC respōdetur Ad pᵐ negatur añs. Ad ꝓbatōem ꝯcedo ꝙ iᵃ est necessaria de⁹est Et cuȝ arguit' Hec ꝓpō est necessaria ⁊ hec ꝓpō est hanc ꝓpōem eē ergo hāc ꝓpōneȝ esse ē necessariū.nego ꝯñaȝ.nȝ arguit're solutorie.qȝ ꝯñs non ē resolubile sȝ offici/abile.Ad ꝯfirmatōem negatur iᵃ ꝯña.iᵃ ꝓpō ꝯtingenter est ğ est ꝯtingens.qȝ ꝓpō ōȝ necessaria uel ꝯtingens rōne sigti qō est tale.⁊ non qȝ sit res necessaria ul' ꝯtingēs.cōceditur ergo ꝙ iᵃ ꝓpō est res ꝯtingens.negatur tñ ꝙ sit ꝓpō ꝯtingens Dicit' aūt ꝯtingenter eē qȝ est res ꝯtingens. ⁊ necessario eē qȝ est res necessaria.Ad aliud negaẗ ultia ꝯña

¶ Ad 2ᵐ negatur ꝙ añs sit necessariū ad intellectū datuȝ.qȝ nō est necessariū p se.lȝ sit necessariū p reflectōem. sed tale adhuc ē ꝯtingens uel ipossibile.Uel ōȝ ꝙ nō ualet in ꝓpōnibus ptinētib⁹ad insolubilia.Uel ōȝ ꝙ regula intelligit ꝙ non sit tale p reflexiōeȝ

¶ Ad 3ᵐ ōȝ ꝙ ꝯñs est necessariū sic añs.⁊ ōȝ ulteri⁹ ꝙ ꝯtingens eē est necessariū tanꝙ sigtum lȝ nullū ꝯtingens sit necessariū.nec incōuenit aliꝗ ꝓpōem esse necessariā.⁊ quālibet rem p se ipam sigtam eē rem ꝯtingentem ut de ista hō est aial ⁊c.

¶ SOPHISMA ꝯ regulā sic Tu es asin⁹ ergo regl'a fᵃ. ꝯña tenet.añs ꝓbatur sic.omē aial qō fuit aliqñ fuit asin⁹.sed tu fuisti aial qō fuit aliqñ ğ tu fuisti asin⁹.sȝ tu es ideȝ qō unquaȝ fuisti igi' tu es asinus pȝ ꝯña pᵃ cum mīori.⁊ maiorē ꝓbo.suppo/nendo ꝙ in a instāti nō fuit aliqō aial preter asinū.isto posito arguit' sic.omē aial qō fuit in a instāti fuit asin⁹.ergo omē aimal qō fuit aliqñ fuit asin⁹.tenet ꝯña ab infe/riori ad suū supi⁹ affirmatie ⁊ sine distri/butōe ⁊ sñ signo imobilitāte. ꝙ sic arguat' ꝓbo qȝ li aliqñ non distribuit' qō suadetur sic.sigᵐ ul'e affirmatim non distribuit ēminuȝ sequentē se immediate. nisi fuerit definatio sui sbstantiui.sed ly aliqñ non ē definatio sui sbstanti. qȝ aduerbiū est defina/tio ẋbi ⁊ non nois. ğ distribuit' ly aliqñ.

¶ Ad h negatur ans.Ad ꝓbatōem nego istā omē aial ꝙ fuit aliqñ fuit asin⁹.Et ad ꝓbatōeȝ nego ꝯñaȝ ⁊ ꝯcedo ꝙ li aliqñ distribuit.⁊ ꝙ ē defiatio illi⁹ termi aial.nō ꝗdeȝ ꝓpinqua sed remota.⁊ ita pȝ qrō aduerbium ē definatio uerbi ⁊ nō nois.quare ⁊c.

¶ Ultra 4ᵃ regula sit ẋa Si aliqua ꝯsequētia est bō ⁊ añs impossibile ꝯñs ē possibile

CONtra iᵃ ꝯña est bona Chiᵃ que non ē non itelligit' ergo chiᵃ est ⁊ illa nō intelligit'. ⁊ tñ añs est possibile ⁊ ꝯñs non.ğ regula falsa. ꝯña tenet cū maiori.qȝ licet resoluere relatim nō ꝯfusiuū in ⁊.⁊ ille.illa.illō.mioȝ ꝓbatur ꝙ añs sit possibile.pȝ qȝ est ueȝ. cuȝ ꝯdictoriū sit falsū.s.omis chiᵃ que ē intelligit'.qȝ seqtur omnis chiᵃ est ⁊ illa intelligit'. ꝙ ꝯñs nō sit possibile pȝ qȝ est una coᵘᵃ ⁊ pᵃ ps est ipossibilis ¶ 2° sic iᵃ ꝯña est bona Tu es i in/stāti pñti ğ aliqñ fuit ita ꝙ tu fuisti i instāti psēn ⁊ añs est possibile ⁊ ꝯñs.ergo re/gula fᵃ.ꝯña tenet ⁊ maior pȝ qȝ omnis ꝓpō affirmatia de psenti relinqt unam de pterito ẋam.ꝙ añs sit possibile patet.ꝙ ꝯñs sit possibile ꝓbatur.qȝ nullū instās psens fuit.ğ nihil fuit in instanti psenti.⁊ p ꝯñs tu nō fuisti in instāti psenti.patent ambe ꝯñe añs ꝓbatur qm h instās non fuit demon/stran⁹ instās pser s.⁊ h est oē instās presens ğ nullū instans psens fuit. ¶ 3° arguit' ar/gumēto magis Ista ꝯña ē bona.omis ꝓpō est aᵘᵃ ergo nulla ē negatia.⁊ tamē añs est possibile ⁊ ꝯñs impossibile ğ regula falsa. ꝯña tenet cū maiori.mioȝ ꝓbatur. ꝓ pᵃ pte patet ꝙ iᵃ est possibil' Ois ꝓpō est aᵘᵃ. ⁊ ꝓ 2ᵃ pte ꝓbatur ꝙ iᵃ nō sit possibilis Nulla ꝓpō est negatia qȝ non pōt esse ẋa.qȝ ipsa esset ⁊ esset negatia ğ aliqua ꝓpō negatia esset.nec ipsa nō existēte . qȝ qñ ꝓpō non ē non ē uera nec falsa.

¶ AD HEC rñdetur ¶ Ad pᵐ negatur maior.s.ꝙ iᵃ ꝯña sit bona. Ad ꝓbatiōem ōȝ ꝙ relatim licet resolui sic in affirmatis. i negatis uero nō.Et iō si diceres chiᵃ ē que intelligitur ğ chiᵃ est ⁊ ista intelligit' bñ ualeret ꝯña.Et iō cuȝ in affirmatia relatim resoluat' in ꝯiunctōem copulatiuā.⁊ pnomen demōstratim.in negatia relatiȝ resoluetur

126

in ꝯiunctõem disiunctiuã uel. ⁊ ꝓ hc mẽ de monstratiuũ cum ꝑtib⁹ oppositis ipsi⁹ a^ue. ut in istã chi^a nõ est uel i^a non intelligit.

¶ Ad 2^m nego maiorẽ. s. ꝙ ista ꝯña sit bona. Ad ꝓbatõem dico ꝙ oꝫ sic intelligi: omnis ꝓpõ ꝟa a^ua de p̃nti carẽs extrẽo ꝯposito ⁊ signo ꝯfusiuo tã explicite q̃ implicite relinqt unã de p̃terito uerã qual'r ñ est in ꝓposito. ut declarabo. Dici^r p° uera. qꝛ si ista de p̃senti est f^a non oꝫ ꝙ relinquat istã de p̃terito ꝟam. 2° affirmatiuã qꝛ si eẽt ne^ua illud ẽt non eẽt op⁹. Dicit 3° carẽs signo ꝯfusiuo. qꝛ ista ẽ uera oẽ instans est que tñ nõ relinqt aliq̃ de p̃tito uerã. qꝛ nunq̃ ista erit ꝟa instãs fuit. Dicit 4° carẽs extrẽo ꝯposito tã explicite q̃ implicite. qꝛ hec ẽ ꝟa hoc instãs est instãs qõ est ⁊ tñ relinqt aliq̃ de p̃terito ꝟaꝫ qꝛ i^a nunq̃ est ꝟa h instãs fuit instãs qõ est ⁊ ita ẽ in ꝓposito. s. cũ extrẽo ꝯposito quare ñ ualet. ¶ Ad 3^m nega^r minor. uñ negatur ꝙ illõ ꝯñs nõ sit possibile nulla ꝓpõ est negatia. Ad ꝓbatõem cũ dꝛ non pt̃ eẽ uera g̃ non ẽ possibil'. negatur ꝯña qꝛ multe sũt ꝓpões possibiles que nõ p̃nt eẽ uere sic p̃aise signdo: ut in mã insolubiliũ i^s: oĩs ꝓpõ est falsa: nulla ꝓpõ est ꝟa. hoc ñ est uerũ. h° est f^m se ipso demõstrato ⁊ ex materia insolubiliũ. ut ista sor. nõ est exñs in mẽte sortis. sil'r hec nõ est ꝟa õs est exñs in mẽte Sil'r h non ẽ demonstran° sbiectũ hui⁹ ꝓpõnis ad cui⁹ desinitõem desineret illa ꝓpõ quelibet. n. illaꝝ est possibil'. nulla tñ ipsarũ sic signdo põt eẽ uera.

¶ SOPHISMA ꝯ regulã sic Tu es asin⁹ g̃ regula falsa. ꝯña tenet. añs ꝓbatur sic: quelibet sigularis alicui⁹ ul'is ẽ uera tu es asin⁹ est singularis alicui⁹ ul'is g̃ tu es asin⁹ est ꝟa. ꝯña tenet cũ minori. maior ꝓba^r sic. quelibet singularis isti⁹ ul'is hõ est aĩal est ꝟa g̃ quelibet sigularis alicui⁹ ul'is est uera. tenet ꝯña ab inferiori ad suũ sup̲ius a^ue ꝛc. ¶ AD h dꝛ negan° añs. Ad ꝓbatõem nega^r maior. s. quelibet singularis alicui⁹ ul'is ẽ uera. qꝛ falsa est ut pꝫ p exponẽtes. Ad ꝓbatõem dꝛ negan° ꝯñam. qꝛ arguitur ab inferiori a suũ sup̲i⁹ distributiue. ⁊ iõ non ualet. nã ly alicui⁹ ul'is stat distributiue cũ sit determinatõ termini stantis distributiue.

¶ Utꝝ q̃nta. regula sit uera Si ꝯña ẽ bõ ⁊ aliqd seqtur ad ꝯñs illõ sequit ad añs.

CONtra Ista ꝯña est bõ Omis ꝓpõ est uera g̃ aliqua ꝓpõ est uera. qꝛ argui^r a sbalt̃nãte ad sbalt̃natã. ⁊ ad ꝯñs seqtur ista Tu es asin⁹ qõ nõ sequitur ad añs. g̃ regule f^e. ꝯña tenet cũ maiori. minor ꝓbatur sic. nam ad istã ꝓpõeꝫ mẽtalem eẽ uerã tu es asin⁹ seqtur te eẽ asinũ. ⁊ illa mentalis ẽ aliqua ꝓpõ g̃ aliquã ꝓpõnem eẽ ueram seqtur te eẽ asinũ. tenet ꝯña a sup̲iori ad suũ inferi⁹. ¶ 2° sic Ista ꝯña ẽ bona tu ꝓ curris g̃ tu curris uel tu nõ curris. ⁊ tñ ad ꝯñs seqtur hoiem currẽ qõ nõ seqtur ad añs. ergo ꝛc. tenet ꝯña cũ maiori qꝛ arguit a p̲te disiũctiue ad totã disiunctiuam. minor ꝓbatur qꝛ ad te currẽ seqtur hominẽ currẽ. ergo ad currẽ uel nõ currẽ seqtur hoiem currẽ. tenet ꝯña a p̲te disiũcti ad to^m disiunctũ. ⁊ tñ hominẽ currẽ nõ seqtur ad añs p^e ꝯñe ut pꝫ quare ꝛc. ¶ 3° sic ꝯña a p° ad ulti^m ualet qñ ꝯñe intmedie sũt bo^e Tũc seqtur ꝙ si dico te eẽ asinũ dico ueꝝ ꝙ est f^m Qõ sequat ꝓbo qꝛ seqtur si dico te eẽ asi^m dico te eẽ aĩal. si dico te eẽ animal dico ueꝝ. ergo a p° ad ulti^m si dico te eẽ asinũ dico ueꝝ. qꝛ oẽs ꝯñe intmedie sũt formales ⁊ nõ uariate.

¶ AD HEC rñdetur. ¶ Ad p^m negatur minor. s. ꝙ aliqd sequat ad ꝯñs ꝙ ñ seqtur ad añs. Et ad ꝓbatõem negat ꝯña qꝛ arguitur ab inferiori ad suũ sup̲ius cum t̃mino officiabili ꝙ facit stare ꝯfuse tm̃ imobiliter qm̃ seqtur qñ h̃et eandẽ uim q̃ ly ergo uel si ⁊ ꝯfundit t̃minos p̃cedẽtes ⁊ sequẽtes capaces ꝯfusiõis immobilit sic nota rõnis ⁊ ꝯditõis. ¶ Ad 2^m negat minor. ⁊ ad ꝓbatõnem negatur ꝯña. Et cum dꝛ. arguit a p̲te disiũcti ad to^m disiunctũ. dꝛ ꝙ cum t̃mino officiabili nõ ualet ꝯña. sic est i^e termi⁹ seqtur q h̃et uim immobilitãdi. ¶ Ad 3^m ꝯceditur ista ꝯña. a p° ad ulti^m si ista ꝓpõ si dico te eẽ asinũ dico te eẽ animal tenet ꝑsonaliter. ⁊ ad bonũ intellectũ. ⁊ ita ꝯcedꝛ ista. si

dico te esse asim dico uer. qz dicendo te esse asinū dico te esse aial qd est uer. Si aūt te neatur materialr illa ppō. si dico te eē asinū dico te esse aial. nego istam. non. n. q dicit istaz ppōem tu es asin⁹ dic istaz tu es aial. Et si replicas ꝯ qui dicit p⁹ ꝛ pricipalr te eē asim dicit te eē aial. q dic te eē aial dicit uer. g a p⁹ ad ultim qui dic p⁹ ꝛ pricipalr te eē asinū dic uer. ꝯcedit ꝙ q dicit p⁹ ꝛ pricipalr te esse asinū dic uer. lz non p⁹ ꝛ pricipalit dicat uer. sed vario.

SOPHISMA ꝯ regulā sic Tu es asin⁹ g regula fa. ꝯña tenet. añs pbatur. qcunqz dic te eē asim dicit uer. g tu es asin⁹. pbatr ꝯña. qz ois illa ppō est X a quā dicen⁹ quis dic uer. pbatr añs sic. qcunqz dic te eē aial dicit uer. qcunqz dicit te eē aial dicit te eē asim. ꝛ te eē aial ē uer. g quicūqz dicit te eē asim dicit uer. Ad hoc dr negan⁹ añs Ad pbatōez dr ꝙ ia ꝯña ē bona ad hūc itellectū. ꝙ si quis in dicen⁹ aliqm ppōem: p⁹ dic uer. illa ppō ē uera. Si aūt vario dicat uerū non uz sic in pposito. ꝛ ita i pbatr añs ꝛc.

Sexta regula. si ꝯña ē boā ꝛ aliqd stat cuz añte g illud id stat cū ꝯñte.

Contra ista ꝯña ē bona. Hec ppō que ē ꝯñs hui⁹ ꝯñe ē necessaria simplicit ergo h est asin⁹ p ly h demōstran⁹ ꝯñs isti⁹ ꝯñe. ꝛ tñ aliquid stat cū añte qd non stat cuz ꝯñte g regula fa. ꝯña tenet cū maiori. qz non pōt añs esse uer. sn ꝯñte. mior pbatur qz ia null⁹ hō est asin⁹ stat cuz añte cū sit necessaria simplicit. ꝛ añs sit possibile. ꝛ tñ non stat cū ꝯñte cū sibi ꝯdicat. g ꝛc. 2⁹ sic Ista ꝯña ē bona hō est asin⁹. g ds est. qz añs est ipossibile ꝛ ꝯñs necessariū. ꝛ tñ ia ppō homo ē rudibilis stat cū añcedēte. qz ē secū ꝯuertibilis ꝛ non stat cū ꝯñte ergo ꝛc. 3⁹ sic argumto magri ia ꝯña ē bona Lignū ꝯburebat. ergo ipossibile ē illud eē. ꝛ tñ hc ppō alr ē stat cū añte ut pz ꝛ n stat cū ꝯñte. qz nō fit ex illis coua possibil sed impossibil dicē⁹ aial ē ꝛ ipossibile ē illō eē. ergo regula falsa.

AD HEC rñdetur Ad pm dr ꝙ si illa sit in mēte tūc est bona. sed nihil ē ꝯpossibile añti cum sit ipossibile istaz mentalē esse uerā. hō est asin⁹. Si uero sit in uoce uel in scripto tūc ꝯña nihil ualet. stat. n. ꝙ illa hō est asin⁹ sigficet deuz eē. ꝛ tūc nō seqtur ista ppō est necessaria hō est asin⁹ ergo hō est asin⁹. sed si fiat isto mō. ꝯña isti⁹ ꝯñe ē necessariū simplr sic precise signdo g homo ē asin⁹. ꝯña ē optia. sed tūc añs est impossibile ꝛ nihil ē ei icōpossibile. Ad 2m ꝯcedit ꝯña sed negat ꝙ ista hō est rudibilis stet cū añte. ꝛ nō ualet ia ꝯña. ista ꝯuertit secū ergo ꝯuertitr secū. qz ipossibile cū nllo stat Ad 3m rñdet magr negan⁹ miorē. s. ꝙ aliquid stet cum añte ꝙ nō stet cū ꝯñte. Et ad pbatōem cū dicis. ista aial ē stat cū añte. ꝯcedo ꝛ non stat cum ꝯñte. nego Et cū tu arguis qz non fit coua possibilis ex illis. g nō stāt sil. negatur ꝯña. qz 2a ps coue non ē ꝯñs. nz secū conuertibile. qz hz aliud ꝛ aliud sigtum pp mutatōem añtis. Et si dr. quō ergo stāt sil dr ꝙ sic qz quelibet ē uera. qz sic i stant sil tu es hō. tu es alb⁹. dato ꝙ nulla fiat coua ex illis. Uel dr ad pricipale ꝙ fit una coua possibilis ex illis referēdo semp ly illō ad li lignū ꝛc.

SOPHISMA ꝯ regulam sic. Tu es asin⁹ ergo regula falsa. ꝯña tenet. añs pbatur sic. Ista ꝯña ē bona, ergo tu es asin⁹. p li istā demonstran⁹ ꝯñas factā. ia ꝯña nunc fcā est bona ut pbabo. ꝛ añs ē uer. ergo ꝛ ꝯñs. ꝙ ꝯña sit bona pbat qz si nō oppositū ꝯñtis stat cum añte. s. ꝙ ia ꝯña est bona ꝛ ꝙ tu nō es asin⁹. ergo ia ꝯña ē bona. tenet ꝯña a copulatia ad alterā ei⁹ ptez. ꝛ ꝯñs qd sigt ꝙ ista ꝯña est bō ergo ista ꝯña ē bona. Q ō añs pricipalis ꝯñe sit uer. pz qz ita ē sic precise sigtur g est uer. pbatur añs qz sigt ꝙ ista ꝯña ē bona ꝛ ita ē ꝙ ꝯña ē bona ut ia pbatum ē quare ꝛc

Ad h dr negan⁹ añs Ad pbatōem dr distinguen⁹ de añte illi⁹ ꝯñe Ista ꝯña ē bona ergo tu es asin⁹. an pcise sigt. a nō Si pcise nō admittit casus qz ser ꝯdictio Nā si dr ꝙ ꝯña non ē bona sequitr ꝙ ē bona ut argumtū pbat. Et si dr ꝙ non ē bona sequit ꝙ est bona pbatur. qz si dr ꝙ sit bona. ꝛ añs sic pcise sigt g est uer. ꝛ tñ ꝯñs est falsū. g non ē bona. Si uero nō ponatur pcise admittat

casꝰ. ꝛ dꝫ ꝯñam eē boñã: qꝛ añs est ipossibi
le signs coue ꝙ ē bona ꝛ ꝙ non ē bona. Et
negatᷓ postea ꝙ añs sit uer̄. Et ad ꝓbatōēꝫ
cum dꝫ. ita est sicut p̄cise sig̃t ergo ē uer̄. ne
gatur añs ꝙ non p̄cise sig̃t ꝯñam eē bonaꝫ
ut dictū̃ est, qꝛ aliter nō admitttereᷓ.

¶ Utrꝫ 7ª regula sit uera Si aliqua ꝯña ē
bona scita eē bona. ꝛ añs ē ꝯcedendū ꝛ cō/
sequēs ⁊c̄.

Contra ponatᷓ ꝙ iª deꝰ est ꝛ homo ē
asinꝰ ꝯuertanᷓ. tunc iª ꝯña ē bona
scita eē bona. deꝰ est g̃ hō est asinꝰ.
qꝛ arguiᷓ a ꝯuertibili ad ꝯuertibile. ꝛ tamē
añs est ꝯcedenḋ qꝛ necessariū. ꝛ ꝯñs negan
dū qꝛ ipossibile per se g̃ regula falsa 2°
sic argumẽto Stro. in 3ª regula pꝛicipali ⁊c̄
ponatᷓ ꝙ qñ ꝯceditur iª ꝓpō tu es aial ꝙ sig̃
ficet hoiem eē asinū. tunc sic. Ista ꝯña ē bo
na scita a te eē bona tu es hō ergo tu es a/
nimal; ꝛ añs ē ꝯcedendū ꝛ ꝯñs non. g̃ regu
la. fª. ꝯña nota cū maioꝛi. mioꝛ ꝓbatur pꝛo
pª pte pꝫ ꝙ añs sit ꝯcedenḋ. qꝛ est uer̄. nō re
pugnans scitū esse tale. ꝓbatur pꝛo altera
pte. s. ꝙ ꝯñs ñ sit ꝯcedenḋ. sed cū sig̃ficet ho/
minē eē asinū p casum. g̃ hoiem eē asinuꝫ est
ꝯcedenḋ p casū qḋ est incōueniens. ¶ 3° sic
argumẽto magī. ꝛ pono ꝙ illiꝰ ꝯñe hō cur/
rit ergo risibile currit sit añs tibi positū ꝛ a
te admissū. ꝯñs uero sit tibi depositū ꝛ a te
admissū; isto posito arguiᷓ sic. Ista ꝯña est
bona. scita a te esse bona. hō currit g̃ risibi/
le currit. ꝛ añs pꝫ qꝛ scis ꝙ arguiᷓ a ꝯuerti
bili ad ꝯuertibile. ꝛ añs est ꝯcedendū. qꝛ ti/
bi positū est. ꝛ a te admissū. ꝛ ꝯñs ē a te ne
ganḋ qꝛ depositū ꝛ a te admissū igiᷓ regu/
la falsa.

¶ AD HEC rñdetur. Ad pm dꝫ admisso
casū ꝙ ista ꝯña est bona. ꝛ sicut añs ē ꝯcedē
dum ita ꝯñs est ꝯcedenḋ noialiter ꝛ nō pri/
cipalr. ¶ Pꝛo quo aduerte ꝙ isti t̄mi ꝯce
dendū negandū 2r possunt capi. s. noialr ꝓ
digno ꝯcedi ꝛ pꝛo digno negari. ꝛ pꝛicipia/
liter qñ rñdetur p hoc ꝟbuꝫ ꝯcedo ꝛ nego.
pº mō intelligūtur in regula ꝛ non 2°. Jdo
dico ꝙ ꝯñs est ꝯcedenḋ noialiter qꝛ dignuꝫ
ꝯcedi. neganḋ tam̄ pꝛicipialr qꝛ qñcunqꝫ ꝓ
ponetur respōdebo. nego. Unde ad oēm ꝓ/
pōnem respondenḋ est ꝯcedo. uel nego. uni
formiᷓ in casu ꝛ ex̄ casum. ¶ Et si replicasꝫ
Ista hō est asinꝰ est ꝯcedenda. ꝛ hec est ipossi
bilis p se. ergo ipossibile p se est ꝯcedenduꝫ
Dicitur negandº minoꝛē. qꝛ repug̃t maioꝛi
ꝯcesse Hec ē uia stro. ꝛ magī. Hentisber
aūt aliter respondēt. qꝛ nō ponit dr̄am inᷓ
ꝯcedendū ꝛ concedi. ꝛ negandū ꝛ negari.
Unde dic̄ ꝙ ꝓpō est concedēda ꝛ simlr de/
bet concedi que apud cōem moḋ loquēdi di
sputantiū est digna cōcedi. ꝛ neganda que
apud illos est digna negari ita ꝙ autentice
sit talis. aut ꝑ pªm impōem ꝛ non ꝑ nouā.
Et ideo si ista ꝓpō Deꝰ est iponatᷓ ad signō
hoiem esse asim non ualet hec ꝯsequentia. h
ꝓpō est ipossibilis g̃ est neganda. simlr si
ista hō est asinꝰ ponatᷓ sig̃ficare ōm eē nō ua
let hec ꝯsequētia hec ē necessaria g̃ est conce
denda. sed opoꝛtet addē in utroqꝫ añte. ꝛ ē
autentice talis. Et sic ad argumentū ꝑ hen
tisbum dꝫ ꝙ añs est concedendū ꝛ ꝯsequēs
negandū. sed non ē ꝯ regulā qꝛ i regula re
quiriᷓ hec cōditio ꝙ ꝯsequētia sit cōcedēda
qualr non ē in ista. Tu sequere uiā magī.
qꝛ cōioꝛ est. ¶ Ad 2m patet rñō qꝛ dꝫ ꝙ cō/
sequētia est bona ꝛ ꝙ sicut añs est cōceden
dū ita ꝯsequēs est concedendū ꝑ Stro. lꝫ ꝑ
hentisbuꝫ utrūqꝫ sit concedendū ꝙ docuiqꝫ.
Et ad ꝓbatōem cū arguis añs est cōceden
ꝛ sig̃t hoiem eē asinū ergo hoiem esse asim
est concedendū: negatᷓ mioꝛ qꝛ ista ꝓpō hō
est aial non sig̃t hoiem eē asinū nisi cōceda/
tur p casū Dato ergo ꝙ añs sit cōcedendū
non tam̄ respōdeo: cōcedo Sed tunc quēriᷓ
qualr sit respondendū ad istā in tali casu.
Strodꝰ dicit ꝙ nullo mō est rñdendū Alii
cōcedunt ꝛ fatenᷓ se male concedē: ꝛ gaieta
nus attribuit hāc uiam strodo sed cum re/
uerētia non bñ dicit. qꝛ aliqua ꝓpō est ad
quā nullo mō est rñdenḋ ut illa data. g̃ nō
ꝯcedit istā ⁊c̄. ¶ Ad 3m dꝫ admittenº casuꝫ.
et ꝯcedo ꝙ illiꝰ ꝯñe añs est ꝯcedendū. ꝛ ꝯñs
negandū ꝓpter argumentū factū. sed nego
ꝙ ista ꝯña sit bona scita a me esse bona qm
ex duobꝰ ꝯcessis seqtur oppositū illiꝰ sequiᷓ
eiꝫ añs est a te ꝯcedendū ꝛ ꝯñs negānduꝫ g̃

ꝯña non est scita a te esse bona)

¶ SOPHISMA ꝯ regulaꝫ sic Tu es asinꝰ ergo regula fª. ꝯña tenet. añs ꝓbaẜ sic. tu non differs nisi a capra. g̃ tu nõ differs ab asino. tenet ꝯña a sili. tu nõ uides nisi sortẽ. g̃ tu non uides platonẽ. añs ꝓbatur sic. s. ꝙ tu non differs nisi a capra. qꝛ si non da oppositũ. s. tu differs ab alio ꝙ̃ a capra. ⁊ pꝫ ꝙ ẽ falsa ꝑ exponẽtes. s. tu es ⁊ aliud ꝙ̃ capra est. ⁊ tu nõ es aliud ꝙ̃ capra. qꝛ 3ª exponẽs est fª. qꝛ ex ista seq̃tur ꝙ tu es capra. ¶ Ad h̾ dꝛ negando añs Ad ꝓbatõem dꝛ neganꝰ añs. s. tu non differs ab asino Et ad ꝓbatõem negaẜ ꝯña. Et ad ꝓbatõem cũ dicis ꝙ tenet ꝑ simile. negaẜ. unde est magna differẽtia int̾ differꝛe ⁊ uidere. sed bñ ꝯceditur añs. s. tu non differs nisi a capra. qꝛ ueꝝ est ut pꝫ ꝑ exponẽtes. sed ista est fª tu nõ differs nisi a capra: ⁊ exponitur sic. tu. differs a cap̃ ⁊ a nullo alio ꝙ̃ a capra differs g̃ ⁊c. Hec ẽ uia magr̃i ut ptꝫ in caº de exceptiuis in 3ª ꝯcl'one. ⁊ ẽ uera ꝯ aliquos dicentes opposito mõ ⁊c.

¶ Utꝝ 8ª regula sit uera Si aliqua ꝯña ẽ bona scita a te ẽẽ bona añs est scitũ g̃ ⁊ ꝯñs

Contra arguitur argumẽto Strodi. ⁊ ponaẜ ꝙ a scias sortem esse unũ de tribꝰ hoibus. s. sorte. pl'oe ⁊ cicerone. nescias tñ de his q̇ sit sor. tũc facio istã ꝯñam. Sor. est g̃ iste hõ est sor. posito ꝙ tu scias me solũ sor. demõstrare ꝑ subiectũ ꝯñtis. tunc hec ꝯña est scita ẽẽ bona. qꝛ scis bene ꝙ ꝑ eoď uerificaẜ ꝯñs ꝑ quo uerificatur añs. ⁊ añs ẽ scitũ ut pꝫ ꝑ casũ ⁊ ꝯñs non ẽ scitũ a te. qꝛ quocũqꝫ illoꝝ demõstrato tu dubitas an ille hõ sit sor. ꝑ casũ. lꝫ sortes ẽ aliq̇s istoꝝ. g̃ demonstrato sor. tu dubitas an ille hõ sit sor. ¶ 2ª sic argumẽto magr̃i. Hec ꝯña ẽ bona scita a te esse bona hoc ẽ nescitũ g̃ h̾ est nescitũ. ꝑ ly h̾ utrobiqꝫ demonstranꝰ ꝯñs illiꝰ ꝯñe. ⁊ añs est scitum ⁊ ꝯñs non. g̃ regula falsa. ꝯña tenet cũ maiori qꝛ scis ꝙ arguiẜ ab eoď ad idem. minor ꝓbatur qꝛ quero. aut scis ꝯñs. aut nõ. si ñ arguiẜ sic Tu ꝯcedis hoc est nescitũ ⁊ nõ es obligatꝰ ad illud. ⁊ bene r̃ndes ergo tu scis hoc esse nescitũ. ⁊ scis añs sic sig̃re. g̃ tu scis añs ⁊ ꝯñs nõ. Si uero dicis ꝙ scis ꝯñs. ⁊ illud p̃cise sig̃t ꝙ hoc est nescitũ a te: se demõstrato ergo scis ꝙ hoc ẽ nescitũ ⁊ scis ꝙ añs p̃cise sic sig̃t ꝙ hoc ẽ nescitũ a te g̃ scis añs, ergo añs est scitũ a te ⁊ ꝯñs nescitũ ¶ 3º sic Ista ꝯña est bõ scita a te ẽẽ bona Tu nescis hoc istoꝝ ẽẽ ueꝝ nec scis hoc istoꝝ ẽẽ ueꝝ. demõstranꝰ duo ꝯdictoria tibi dubia. ⁊ non sũt pl'a istoꝝ. g̃ tu nescis aliqď istoꝝ ẽẽ uerũ. ⁊ tñ añs est scitũ ⁊ ꝯñs non ergo ⁊c. ꝯsequẽtia nõ cum maiori. qꝛ si nõ ualet: stet g̃ oppositũ ꝯñtis cuꝫ añte. uidelꝫ tu scis aliqď istoꝝ ẽẽ ueꝝ. signeẜ ergo illud ⁊ sit illď rex sedet seq̃tur imediate ꝙ tu scis hoc istoꝝ ẽẽ ueꝝ demõstranꝰ istaꝫ Rex sedet. qď repugñt uni pti añtis ergo ꝯña ẽ bona. ꝓbatur minor ⁊ pro pª pte pꝫ qꝛ quocunqꝫ illoꝝ ꝯdictorioꝝ tibi demõstrato tu dubitas an. sit ueꝝ. ergo tu nescis illud ẽẽ ueꝝ. illa ꝯña est bona ⁊ añs est scitum ergo ⁊ ꝯñs Qď añs principalis ꝯñe sit nescitũ ꝓbatur sic. qꝛ illud est falsũ ꝓbo qm̃ suũ ꝯtradictoriũ est ueꝝ qď arguo sic Ista sunt ꝯdictoria inter se ꝯtradicentia ergo aliq̇d illoꝝ ẽ uerum ista ꝯña ẽ bona scita a te esse bõ ⁊ añs est scituꝫ ergo ⁊ ꝯñs. sed ꝯñs ẽ aliqď istoꝝ. est ueꝝ. g̃ tu scis aliqď istoꝝ ẽẽ ueꝝ lꝫ h̾ ꝯtradicat ꝯñti p̃cipalis ꝯñe ergo ⁊c.

¶ AD HEC r̃ñdetur Ad pᵐ dic̃ Stro. admittitur casus sed negaẜ ꝯña qꝛ stat pl'em ẽẽ sor. si tñ addaẜ ad añs aliq̇s istoꝝ sic arguendo sortes ẽ ergo iᵉ istoꝝ est sor. ꝯcediẜ ꝯña sic añs est scitũ ita ⁊ ꝯñs ẽ scitum. ⁊ ad improbatõem quocũqꝫ istoꝝ dmõstrato tu dubitas an iᵉ sit sor. dic̃ Stro. dubitaẜ q̇d demõstratur. si plato uel cicero ꝯcedo: si sortes nego istã quocũqꝫ demẽstrato tu dubitas an ille sit sortes imo scio ꝙ iᵉ est sortes quocũqꝫ illoꝝ. demõstrato cũ ꝑ ly ille ꝯfiteatur solum sor. demõstrari ¶ Contra hãc r̃nsionem duꝰ instaẜ Prio q̇a casus uideẜ ipossibilis quẽ admittit scilicet ꝙ nesciat q̇s est sor. ⁊ sciat ꝙ ille ẽ sortes demẽstrato sorte q̇a si tu scis ꝙ ille est sor. demõstrato sorte ergo tu scis q̇s est sor demẽstrato sorte.

ꝛ ita sequuntur ꝯtradictoria .s. ꝙ tu nescis
quis sit soꝛ. ꝛ tu scis q̇s est soꝛtes. ¶ 2° ꝯ
rōnem q₂ sic scit ꝙ ille hō non ē soꝛ. certi
ficato ꝙ demonstrat plato ita scit ꝙ ille hō
non ē soꝛ. certificato ꝙ demonstrat pl'o uel
cicero. ꝛ p ꝯñs hēt negare istā. ille hō est soꝛ.
demonstrato pl'one uel cicerone. ꝛ nō dubi
tare. ¶ Ad pᵐ uarie sūt rōnes. Gaietanus
dicit ꝙ cū stet ꝙ tu scias ꝙ iˢ homo ē soꝛ. de
monstratōe facta ad intellectum l₃ nescias
ꝙ ille homo est soꝛtes. demonstratione fcā
ad sensū. ita cū ly q̇s istoꝝ dicat demōstrati
onē sensualē: stat tu scias ꝙ iste hō est soꝛ/
tes demonstran° soꝛ. ad intellectū. ꝗuis tu
nescias q̇s illoꝝ ē soꝛ. q₂ fit demōstratō ad
sensū. ¶ Alii dicunt ꝙ siue sit demonstra
tio ad sensū siue ad intellectū. ꝙ ē du°. s. cō/
fusa ꝛ distincta. Loquēdo de pᵃ ꝯcedit ꝙ iˢ
scit ꝙ iˢ est soꝛ. De 2ᵃ uero nescit q̇s est soꝛ.
¶ Pau. pgu. al'r dic̄ ꝙ du˟ est demōstratio
siue ad sensū siue ad intellectū₃. s. ab soluta
ꝛ ꝯditionata. Exᵐ p' hoc ē soꝛ. Exᵐ 2' hoc ē
soꝛtes demōstrato soꝛte ¶ Ad ꝓbatōem cū
dicit tu scis ꝙ iˢ hō est soꝛ. q₂ certificato ꝙ
demonstret soꝛ. Et cū dicis postea nescis qs
est soꝛ. dicit absolute. ꝛ sic p₃ ꝙ nescis ab so
lute an hic ē soꝛtes. scis tñ ꝙ ille ē soꝛ ꝯdici
onate. certificato ꝙ demonstrat soꝛ. Elige
que tibi magis grata ē. ¶ Ad hanc replicā
dic̄ Gaietan⁹ ꝙ stro. ꝓsupponit in casu ꝙ si
demonstret pl'o uel Cicero lateat te. ꝛ ideo
tūc tu hēs dubitare an iˢ sit soꝛ. sed si soꝛtes
demonstret tunc es es certificat⁹ ꝙ demon/
strat soꝛ. q₂ tunc hēs istā ꝯcedere. dicit tñ ꝙ
aliq̇ textus hñt ꝙ si demonstret soꝛ. ul' pla
to uel cicero ꝛ nescio q̇s demonstret tūc du
bito an iste hō sit soꝛtes. Si aūt scl° soꝛtes
demonstret ꝯcedo istā. nec tunc est ambigu
itas aliqua ¶ Pau. pgu. dicit quecūq₃ illo
rū demonstrato dubito an sit soꝛ. ꝛ adhuc
soꝛte demonstrato dubito an sit soꝛ. sed nō
dubito imo scio ꝙ hoc ē soꝛtes ipso demon
strato. simil'r nō dubito imo scio ꝙ hoc nō
est soꝛtes demōstrato platone. ꝛ nō ualet
a sensu diuiso ad ꝯpositū. quare ꝛc. ¶ Ad
2ᵐ pricipale dic̄ Strod⁹ ꝙ ps non pōt dmō
strare toᵐ. li h̄ g̃ q̇ō est sbiectū ꝯñtis nō pōt

demonstrare totum ꝯñs. q̇a seq̇tur ꝙ eque
cito intelligeret totū ꝛ ps q̇ō est inconueniēs
immo pri⁹ ps intelligitur ꝙ totu₃. ¶ Alii
dicūt al'r ad argumentū ꝙ ꝯñs est nescitu₃
quia repugnat ipm sciri. iō non ē ꝯ regula₃
q̇a una de ꝯditionibus regule ē ꝙ ꝯñs non
repugnet sciri h̄ pau. pgu. ꝛ gaie. ꝛc. Et ad
rōnem stro. ꝙ ps non pōt demōstrare totū
dicit gaie. ꝙ hoc itelligi pōt du˟. s. ut sigᵐ ꝛ
ut sigtum. ꝛ ꝙ ē impossibile ꝙ eque cito in
telligaʳ toᵐ ꝛ ps ut sigᵐ. s₃ bñ eque cito pōt
intelligi ps ut sigᵐ ꝛ totū ut sigtum. pau. ue
ro pgu. dicit ꝙ notitia ꝯfusa eque cito intel
ligiʳ totum sic̄ ps sed notitia distincta nō ē
ueꝝ. immo ps pri⁹ sp intelligit ¶ Magī
uero al'r rñdet ꝛ dubitat an ꝯñs posse sigfi
cet. an non. Si sic nō admittit casus. quia ē
insolubile. Si nō: non ualet ꝯña. nec argui
tur a ꝯuertibili ad ꝯuertibile. q̇a añs sigt ca
thegorice ꝛ ꝯñs ypotetice. ¶ Ad 3ᵐ negat
maior scil₃ iᵃ ꝯña sit bona. ꝛ ꝯcedo oppositū
ꝯñtis stare cu₃ añte illā uidel₃ tu scis aliq̇ō
istoꝝ esse ueꝝ. Et cū dicis signat illud dico
ꝙ non o₃ signare q̇a ly aliq̇ō illoꝝ stat cō
fuse tm̄ rōne ill⁹ uerbi scio sic̄ ꝯceditur ꝙ
nullu₃ denariū ꝓmitto. tñ ꝓmitto denariū
ꝛ ex hoc null⁹ debet signari denari⁹ ꝓpter
ꝯfusiōe₃ hitam a Xbo ꝯfusiōis quare ꝛc.
¶ SOPHISMA ꝯtra regulā sic Tu
es asin⁹ g̃ regula falsa ꝯña tenet. añs ꝓba
tur sic Et pono ꝙ iᵃ sit tibi posita ꝛ a te ad
missa tu es asin⁹ Tūc ꝓponatur illa tu es
asin⁹ Si negatur. ꝯtra. tu negas tibi posi/
tum ꝛ a te admissū ergo male rñdes Si cō
cedis istā. tunc arguiʳ sic. ꝓpter possibile po
situm ñ est ipossibile ꝯcedendō. sed tu ꝯcedis
istā tu es asin⁹ g̃ impossibile est te esse asiᵐ
Tūc ultra possibile ē te esse asinu₃. ꝛ nō est
possibile te eē aliud q̄ mō es. igiʳ tu es asi°
ꝯña nota cu₃ añte. ¶ Ad h̄ rñdet magī
negan° añs Ad ꝓbatōem admittitur posi/
tum. ꝛ cū ꝓponitur iᵃ tu es asin⁹ negaʳ Ad
argumentū ꝯcedo ꝙ hō est asin⁹ est a te ꝯce/
dendū. ꝛ nego ꝙ hō est asin⁹ sit ipossibile p
se tanq̄ repugnās uni ꝯcesso. seq̇tur eni₃ hō
est asin⁹ est a te ꝯcedendō g̃ homo ē asin⁹ non
est ipossibile p se. Et si arguiʳ sic. hō est asi°

est a te ꝯcedendum ⁊ tu negas. ergo male respõdes. negat̃ ꝯña; sed oꝫ addẽ in añte ⁊ tu non es obligat⁹ ¶ Uenũsbet aũt al'r rñ/det neg añ° istã homo ẽ asin⁹ cuꝫ ꝓponit Et qñ arguit ꝯ Jsta ẽ tibi posita ⁊ a te ꝯcessa ergo tu negas positũ ⁊ a te admissuꝫ. negatur añs. s. ꝙ sit mihi posita ⁊ a me admissa sed bñ hoc to^m tu es asin⁹ est tibi posituꝫ. ⁊ non hoc solum tu es asin⁹; ⁊ sic argumẽtũ non ꝓcedit. Elige qδ placet.

¶ Et sic ẽ finis q̃nũm ꝯ ꝯñas: quaꝝ numer⁹ est. 12. Et si q̃s quereret. Quare ñ fecisti q̃ões sup̃ oẽs Dicit̃ ꝙ plixior fuissem ꝙ auditores cupent Jδo sufficit fecesse que stiões sup̃ regulas gñales. in q̃bus si uis magis habundare argumẽtis recurre ad limitatões regulaꝝ. in q̃bus soluũtur argumẽta que peccãt ad defectũ alicui⁹ limitatõis.

¶ Utrũ ꝓpõ pticularis indefinita ⁊ singularis de nõ sbiecto ꝓnoie demonstratio sit ꝓbanda resolubl'r ꝑ duo demonstratia ⁊c̃

C

Ontra hoc arguitur sic. Omis resolutio est in aliq̃d pri⁹. sꝫ ñ prior est ꝓpõ de ꝓnoie demonstratio ꝙ sit ꝓpõ de t̃mino cõi. g̃ indefinita nõ resoluitur ꝑ demonstratia ꝯña nota cũ maiori. minor ꝓbatur sic. q2 sic se hñt ꝓpões ad inuicẽ sic termi ipsaꝝ. sꝫ ꝓnomẽ demonstratiũ nõ est pri⁹ ꝙ termi⁹ cõis q2 si esset pri⁹. cũ stet pri⁹ eẽ sn suo posteriori absq3 ꝯdictiõe staret hec eẽ demonstran° hoiem. ⁊ non eẽ hoiem. qδ implicat ꝯdictiõem ¶ Confirmat̃ q2 prius est illud a quo non ꝯuertit̃ sbsistendi ꝯña ꝑ phm i p⁹ pntis. sed uꝫ si hoc ẽ hõ est demõstrato hoie ⁊ non ecõtra g̃ pri⁹ est hõ ꝙ h° homo ¶ 2° sic Omis resolutio ẽ in non⁹. sed alicui⁹ ꝓpõnis indefinite termi nõ hñt aliq̃d noti⁹ g̃ illa non pt̃ resolui. ꝯña nõ cum maiori minor ꝓbatur q̃a hui⁹ indefinite ens est uel non ẽ termi non hñt aliq̃d noti⁹ q2 li ens ẽ cõissi^m ⁊ notissimũ. cuꝫ sit p^m obiectũ intellectũ ut dic̃ auic. in metha^ca sua. ¶ Confirmat̃ q2 dato oppositio. s. ꝙ aliq̃s termi⁹. sꝫ notior isto t̃mino ens seq̃tur ꝙ aliqua ꝓpõ esset notior p° pricipio quod dr̃ dignitas ꝯñs est f^m q2 dignitatẽ necesse ẽ quelibꝫ docentẽ habẽ. ⁊ ut dicit ꝯmẽtator sunt sic loc⁹ ianue quẽ nullus ignorat. pꝫ ꝯña q2 sic termi ꝓpõnum se hñt ad inuicẽ. ita ⁊ ꝓpões.

¶ 3° sic Jsta ꝯña non ualet hoc ẽ pr ⁊ h̃ est fili⁹ g̃ pr est fili⁹. Simil'r non ualet dicen° h̃ est ubiq3 ⁊ hoc ẽ hõ g̃ homo ẽ ubiq3 q2 i omib⁹ istis añs est ueꝝ demonstran° ꝑ li h° xp̃m q̃ est δs ⁊ ꝯñs ẽ falsũ; ergo nõ quelibet indefinita est ꝓbanda resolubl'r. tenet ꝯña q2 a resoluentib⁹ ad resolutã ualꝫ ꝯña ⁊c̃. ¶ Pro rñsione ad hec argumẽta aduerte ꝙ ꝓpõnem eẽ immediatã in ꝓposito nostro ꝯtingit dupl'r. s. aut quo ad sensũ q2 nõ hꝫ inferi⁹ aut noti⁹ quo ad sensũ ꝑ qδ possit ꝓbari ut hoc ẽ Uel quo ad itellectũ q2 non hꝫ pri⁹ quo ad cõitateꝫ ex quo ꝓbari possit ut ista aliq̃d est Et sic ꝯcedo ꝙ quelibet ꝓpõ poterit ꝓbari suo mõ. aut ꝑ pri⁹ quo ad sensũ uel quo ad intellectũ. quelibet. n. singularis probari poterit a priori quo ad intellectũ. ⁊ sic i^a h° ẽ uel ñ ẽ poterit ꝓbari sic. omẽ ens ẽ uel nõ est. hoc ẽ ens. h° est uel non ẽ Quelibet etiã indefinita ꝓbari poterit ꝑ pri⁹ quo ad sensũ ut i^a Ens est uel nõ est. ꝓbatur sic. hoc ẽ uel nõ est. ⁊ h° est ens. g̃ ens ẽ uel nõ est. Jn ꝓposito loq̃mur de ꝓpõne imediata quo ad sensũ. qualis ẽ singularis de sbiecto de ꝓnoie demõstratiuo. Et ꝑ hoc patet solutio ad argumẽta

¶ Ad p^m ꝯcedo maiorẽ. s. ꝙ ois resolutio est in pri⁹. uel quo ad sensũ. uel quo ad intellectũ. ⁊ nego miorẽ. Et ad ꝓbatõem cum dr̃ pri⁹ stat eẽ sine posteriori. Dicit̃ ꝙ ueꝝ ẽ de priori ƀ intellectũ ⁊ non ƀ sensũ. ¶ Ad ꝯfirmatõem dr̃ ꝯsimil'r. ¶ Ad ƀm ꝯcedo maiorem. s. ꝙ ois resolutio ẽ in non⁹ uel quo ad sensũ uel quo ad intellectũ. ⁊ nego miorem ⁊ ad ꝓbatõem cũ dr̃ pri⁹ stat eẽ sine posteriori. dr̃ ꝙ ueꝝ est de priori ƀ intellectũ ⁊ ñ ƀ sensũ. ¶ Ad ꝯfirmatõem ꝯcedo ꝯñam. s. ꝙ aliqua ꝓpõ est notior p° pricipio ƀ sensum nõ aũt ƀ intellectũ. ¶ Ad 3^m dr̃ cõiter ꝙ nulla haꝝ ꝯñaꝝ ualet. sed solũ idẽptice seq̃tur ut in p^a ꝙ pr est ille q̃ est fili⁹. in ƀa ꝙ hõ est

129

ille qui est ubiq3 ꝛ hoc est uez. q2 homo est
de⁹ qui ē ubiq3. sed ad ꝯcludendū in ꝑtione
formali oꝫ sic arguere. hoc ē ubiq3 ꝛ hoc ut
ens ubiq3 ē homo ḡ hō est ubiq3. sed mior
est falsa. q2 ut ē ubiq3 ē ds ꝛ non hō. ¶
Pro quo aduerte ꝙ hec ꝓbatio que resolu
tio dr̄ est ipse sillogism⁹ resolutori⁹. ꝛ ideo
quot ꝯditiones reqrunt̄ ad sill'm resoluto/
riū tot reqrunt̄ ad ip̄az. ¶ Ad sil'lm aūt re/
solutoriū sex ꝯditōes pricipal'r reqrunt̄. p°
ꝙ mediū sit h° aliqd tā implicite ꝙ̄ explicite
.i. sit t̄in⁹ demōstratiu⁹ ꝓ uno solo supponi
bilis. iō due instātie facte ñ ualent. q2 li ds
ꝙ dmōstrat̄ ꝑ ly h° in illis ꝓpōnib⁹ est qua
le qd iplicite. cū uerificet̄ de trib⁹ ꝑsois. 2°
ꝙ sit nullo mō ꝯnotatim. iō non seqtur h°
erit soꝛ. ꝛ h ē uel erit ꝑs sortis. ḡ ꝑs soꝛ. erit
soꝛ. dato ꝙ ꝑ li h demōstret̄ a. ꝛ a sit residu
um ꝑter digitū soꝛ. qdigit⁹ hic ad horā ab
scidat̄. Et rō est q2 mediū nō soluꝫ oꝫ eē h a
liqd tā explicite ꝙ̄ implicite. sꝫ ēt nullo mō
ꝯnotatim t̄ini nec iplicite nec explicite. qua
lit̄ est hic. nā ly hoc ē t̄in⁹ ꝯnōtiu⁹ implicite
cū non demōstret̄ simpl'r mere sbstantiale.
puta soꝛ. sed ꝯnotan° hāc materiā cū hac ꝙ̄/
titate. ꝑter digitū idō ñ uꝫ. 3° ꝓ eo ꝙ̄ precise
supponēs in utraq3 resoluēte ꝑ purā dīam
tpalem xbi. aut ꝑ utrāq3 dīam i ampliatō
ne t̄ini ápliati ꝛ distributi. aut ꝑ dīaꝫ t̄ini
ampliati sol' ꝛ ñ distributi. Dī p° ꝑ puram
dīam tpalem xbi. ꝛ h° du' .s. aut qñ ti⁹ sup
pōit re^u xbi de p̄ñti ñ sequēte ꝑncipio am/
pliatie tentoꝛ nec t̄ino xbali. aut supp̄ōit re
spectu xbi ampliati restricti ad unā solaꝫ
dīam sue ampliatōis. ut soꝛ q est resoluit̄
sic. hoc est ꝛ hoc ē soꝛ q est ḡ soꝛ q est. est Dī
2° aut ꝑ utrāq3 dīam ampliatōis t̄ini āplia
ti ꝛ distributi. ꝛ h° du' .s. aut disiunctie aut
co^uc. disiunctie suppōit cum ti⁹ resolubilis
hñs uim distibuēdi ꝑcedit suppōes re^u xbi
ampliati. ꝛ sic sigt alietatē ꝑ utraq3 pte dis
tribute ampliatōis. xbi grā. aliud a xo ē ue
rū oꝫ sic resolui. h° erit uez. ꝛ hoc ē aliud ab
eo qō est ul' erit xm. uel ē aliud ab eo qō ē
uel erit uez ḡ aliud a uero erit xm. sꝫ ꝑmis
se implicāt sic ꝯclō. Sil'r resoluit̄ i° aliud a
currēte pōt currē. h° pōt currē. ꝛ hoc ē aliud

ab eo qō est uel pōt esse currēs. uel pōt esse
aliud ab eo ꝙ ē pōt eē currēs ḡ aliud a cur
rente pōt currē. sed ꝑmisse implicāt sic ꝛ ꝯ°.
q2 si aliud a currēte pōt cuurrē: tunc aliqd
pōt eē aliud a se cum ipsū sit uel possit esse
currēs. tenet ꝯña a supiori distributo ad su
um iferi⁹ cū debito medio. ¶ Co^ue uero sup
ponit qñ ti⁹ resolubil' infinitat⁹ ꝑcedit sup
pōem re^u termi ampliati. xbi grā. nō sortes
erit soꝛ. h° erit soꝛ. ꝛ hoc ē aliqd qō nec ē soꝛ
nec erit soꝛ. uel ē aliqd qō nec ē soꝛ nec erit
soꝛ. ḡ nō soꝛ erit soꝛ. ꝑmisse iplicant sic ꝛ ꝯ°
Siml'r resoluit̄ ista ñ incipiēs eē est incipi/
ens eē. sic dicen°: h° est incipiēs eē ꝛ hoc ē ali
qd qō nec ē nec icipit eē: incipiēs eē ḡ nō in
cipiens eē est icipiens eē. sed ꝑmisse exꝑsse i
plicāt ꝯdictōem. Dī 3° aut ꝑ utrāq3 dīam
ampliatōis t̄ini ampliati sol' ꝛ ñ distribu/
ti. q2 tūc disiūctim suppōit t̄i⁹ ꝛ ñ oꝫ replica
re in qualibet pte ampliatōeꝫ. sed sufficit cō
sueto mō resoluē. ꝛ h q2 ñ precedit t̄in⁹ dis
tribut⁹. ut sedēs pōt currē resolui' sic. h° pōt
currē. ꝛ h° est uel pōt esse sedēs. ḡ sedēs pōt
currē. ¶ 4° ꝙ sit ex trib⁹ t̄inis ꝛ ñ ex pl'ib⁹.
idō ñ seqtur. h est incorruptibil' ꝛ h est soꝛ
ḡ soꝛ ē incorruptibilis demōstran° nūc ꝯ cō
positū ex mā p° ꝛ aīa soꝛ. ꝛ dato ꝙ totuꝫ sit
sue ptes. sed seqtur q2 soꝛ. ē i° nūer⁹ icorru
ptibilis. 5° ꝙ mior sp sit in recto iō non se'
in h° instāti ē de⁹. in h° instāti es tu ḡ tu es
de⁹ q2 mior oꝫ eē talis tu es h° instās. 6° ꝙ
ꝯcl'o fiat ꝯformis maiori. iō non se' in hoc
instāti est ds. h instās ē instās ḡ h instās est
ds. sed solū se' ꝙ in h instāti est ds. His ḡ 6.
ꝯditōib⁹ ꝓnatis optia erit resolutio. al'r nō
ergo ꝛc.

¶ Utz ꝓpō ul'is a^ua sit ꝓbāda ex poibil'r
ꝑ ꝑiacentē ꝛ ul'eꝫ negatiuā sibi corrñdentē.

Q Ontra Omis ꝓbatio ē ꝑ notiora.
sed ul'is negatia corrñdēs ul'i a^ue
ñ est notior ul'i a^ua ḡ ul'is a^ua nō
ꝓba' ꝑ negatiuā. ꝯña nō cū maiori. mior ꝓ
bat̄ q2 ois hit⁹ est notior ꝑuatōe. sed affir/
tio ē sic hit⁹. negatio uero sic ꝑuatio ḡ affir
matio ē notior negatōe. ¶ Cōfirmat̄ q2 ex
a^ua se' negatiā ꝛ ñ ecōtra ḡ ꝓpō a^ua est no/
tior negatia. ꝯña tenet cū āñte 2° sic. isti⁹

ul'is oĩs homo currit ħa exponẽs quę est
1a ⁊ nihil ẽ hõ q̇n illud currat ẽ aua. q̇a ꝯuer
titur cũ sua ul'i exponẽda ut ꝓbabo ꝙ ꝯtra
magĩm. ꝯña tenet. assumptũ ꝓbat. s. ꝙ con
uertat cum ul'i aua: q2 1a nihil est hõ q̇n illõ
currat ęq̇ualet isti. nihil ẽ hõ qõ nõ currat.
sed 1a ęqualꝫ isti oĩs hõ currit. ꝑ regulas eq̇
pollentiarum. s. nega postposita fac ęq̇polle/
re suo ꝯrio. Ista. n. sũt ꝯria oĩs hõ currit ⁊
nihil qõ est hõ currit. ꝙ negatõe postposita
ęq̇ualet dicen° nihil qõ est hõ non currit.
Cõfirmat q2 isti⁹ ul'is aue oĩs hõ est 2a expo
nẽs que ẽ 1a ⁊ nihil est hõ q̇n illud sit ẽ aua.
ꝙ ⁊c. ꝯña tenet. añs ꝓbat q2 1a ꝯuertit cũ una
aua ꝙ est aua. ꝯña tenet. q2 si negatia ꝯuerte
retur cũ aua tũc ex negatia sequeret forma
liter aua. qõ est ꝯ mentẽ oĩm logicorum. q2 sꝑ
ex uno ꝯuertibili seq̇tur aliud formal'r et
de forma. Qõ aũt ꝯuertat cũ una aua ꝓbo
sic. 1a ꝯuertit cũ hac Iõ hõ est uel nõ est ꝙ ⁊c
assumptũ ꝓbo q2 ꝙ ẽ ꝯdictoriũ illi⁹ disiun
ctiue est ⁊ alteri⁹. ꝙ ꝯuertũtur. ꝓbat q2 talis
disiunctia ꝯdicit huic coue Idem hõ non ẽ ⁊
iõ hõ est ꝙ ꝯdicit huic. aliq̇s hõ est hõ q̇ non
est. tꝫ ꝯña q2 ultia resoluit in illã priorẽ rõ
ne relati. Uñ sic 1a hõ currit ꝯtradicit huic
nihil qõ est hõ currit. ita ⁊ hec in quã resol/
uitur. s. hõ est currẽs ꝯtradicit eiõ Ad ꝓposi
tũ ergo cũ illa disiunctia aua ꝯtradicat huic
aliq̇s hõ est hõ qui ñ est. ⁊ eiõ ꝯtradicat illa:
nihil est hõ q̇n illud sit. ꝙ ⁊c. 3° sic. ñ seq̇
tur aliq̇s hõ est tant⁹ q̃tus ipse ẽ. ⁊ null⁹ est
hõ q̇n ille sit tant⁹ q̃tus ipse ẽ. ꝙ q̇libet hõ
est tãtus q̃tus ipse ẽ. ꝙ ul'is aua nõ exponi
tur ut dicit magr. ꝯña tꝫ. añs ꝓbat. q2 añs
est uerum. ut pꝫ ⁊ ꝯñs est fm. ꝓbat q2 se' q̇libꝫ
hõ est tãtus q̃tus ipse ẽ. ꝙ quilibet hõ est e
qualis sibi ipsi. ꝯñs est fm q2 equalitas ẽ re
latio ꝓprie dcã que ñ repitur nisi int ex trẽa
inuicẽ disticta. ꝙ ⁊c. Pro rñone ad
uerte ꝙ expõ est certa declaratio uni⁹ ꝑ pois
min⁹ note ꝑ magis notas. Expõ. n. õr. q. ex
positio qõ int⁹ latet sic ignotũ ex poni⁹ ut
fiat notũ. ⁊ iõ exponẽtes notiores sũt ipsa
exponibili Dui⁹ rõ est q2 q̃ncunq3 sunt ali
qua duo que iõ precise signt quorum unũ ex
plicite dic ⁊ aliud iplicite noti⁹ est qõ explici

te dicit. sed ul'is aua ⁊ exponẽtes idẽ signt ⁊
exponẽtes explicite ul'is iplicite ꝙ exponẽ
tes notiores sũt. nõ tñ seq̇tur ꝙ quelibet ẽ
notior exposita. sic nõ seq̇tur isti trahũt na
uim ꝙ quilibet istorum trahit nauiꝫ. posito ꝙ
null⁹ ꝑ se sufficiat trahẽ q2 tenet collectiue. cõ
cedo ꝙ collectiue istã. ambe exponẽtes notio
res sũt exposita. nõ aũt diuisiue. Et ꝑ ħ pꝫ
ad argumẽta. Ad pm ⁊ ad ꝯfirmatõeꝫ pꝫ
q2 dato ꝙ ul'is aua sit notior negatia corre
spõdente. ñ tñ notior ẽ illis duab° siml' sũ
ptis: Aliq̇ tñ dicunt ꝙ licet ul'is aua sit no/
tior negatia simplici de eisdeꝫ finis. ut 1a q̇
libet hõ currit ẽ notior 1a null° hõ currit. de
negatia tñ corrñdenti ul'i aue negãt eẽ mi/
n⁹ notã ul'i aua. Quicq̇d sit pa rño. tunior ẽ
Ad 2m negat añs. Ad ꝓbatõeꝫ ꝯcedo pas
duas ęqualere. ⁊ nego alias duas ęqualere
Negat. n. ꝙ 1e due equiualeant. nihil ẽ hõ ꝙ
nõ currat ⁊ nihil qõ est hõ nõ currit. q2 pa
est negatia cui⁹ uerbũ pricipale est ly ẽ. ⁊ 2a
est aua cui⁹ uerbum pncipale ẽ ly currit.
Ad ꝯfirmatõeꝫ dicũt quidã negan° añs. ⁊ ad
ꝓbatõem negat ꝯña. ñ. n. incõuenit ꝙ ex ne
gatia ñ ponẽte aliquid in eẽ sequat aua que
ñ ponit aliquid in eẽ. nꝫ ħ logici negarent.
scitũ ei est hãc ꝯñam tenẽ de forma. s. nõ tu
es ⁊ tu ñ es. ꝙ tu nõ es uel tu es. q2 ex oppo
sito ꝯñtis de forma infert oppositũ añtis.
nꝫ incõuenit cũ ꝯñs nihil ponat in eẽ Sil'r
se' de forma Nihil ẽ ergo ita ẽ ꝙ nihil ẽ ħm
cõiter logicãtes. Siml'r ñ se' Null⁹ hõ pret
sortẽ currit ꝙ sor currit Nõ possibile ẽ deũ
ñ esse ꝙ necesse ẽ õm eẽ. In argumẽto ꝙ fcõ
ꝯceditur ꝙ 1a negatia ꝯuertit cũ aua. ⁊ tñ si
una ẽ aua ponẽs in eẽ ⁊ alia. ⁊ si una ẽ nega
tia ñ ponẽs in eẽ ⁊ alia Uñ dicit ꝙ ꝓpõ põt
dici aua dur; aut q2 ꝟbum pncipale affirma
tur ut hõ currit. ita ẽ ꝙ nihil ẽ. aut q2 aliq̇d
poit in eẽ ut pa Negatia ꝯsiml'r õr dur scꝫ
aut ꝙ pricipale ꝟbum negat. aut q2 ñ poit
in eẽ. utraq3 ꝙ illarum ꝓpõnuꝫ quas ꝯcedut cõ
uerti i argumẽta ẽ negatia 2° ⁊ ñ p°. ⁊ nul
la est affirmatia 2°. sꝫ bñ una uno mõ
Ego clari⁹ formabo argumentũ ut clari⁹
appareat rño Et argui' sic 1a Nihil ẽ hõ q̇n
illud sit ꝯtradicit huic aliquid ẽ hõ qõ nõ ẽ

130

⁊ ista resoluit in hac Aliq̄d est hō ⁊ illud n̄
est ḡ adhuc pᵃ ꝯtradicit huic 3ᵉ.sed ēt 3ᵉ ꝯdi
cit hec.aliq̄d non ē hō uel illud ē.q₂ ꝯtradi
ctoriū coᵘᵉ assignaʳ ꝑ disiunctiuā factaʒ de
ꝑtib⁹ oppositis.sed quecūq₃ ꝯtradicūt uni 3ᵒ
ꝯuertūtur inť se ḡ pᵃ ⁊ 4ᵃ ꝯuertūtur.sed 4ᵃ
est aᵘᵃ ḡ pᵃ R̷ᵒ adducta negat ultimā ꝯn̄aʒ,
⁊ bn̄.q₂ illa ꝯuertūtur nihil ē ⁊ ita est ꝙ ni
hil est ⁊ tn̄ pᵃ est negatiā ⁊ 2ᵃ aᵘᵃ, Si autē
ambe eēt mere caᵉᵉ bn̄ sequereʳ ꝙ si una est
aᵘᵃ ⁊ alia ¶ Ad 3ᵐ negaᶠ an̄s.⁊ ad ꝓbatōeʒ
nego ꝙ ꝯn̄s sit fᵐ Ad ꝓbatōeʒ nego istam
ꝯn̄am.q̄libet hō est tātus q̄tus ipse ē.ḡ q̄li
bet hō est equalis sibi ipi.Ad h̄.n.ꝙ an̄s sit
x̄m sufficit ꝙ q̄libet hō hēat tantā q̄titatē
q̄tam ipse h₃.sed ad hoc ꝙ ꝯn̄s sit x̄m req̄
ritur h̄.⁊ cū h⁹ ꝙ distiguaᶠ a se.sed sic nihil
est pī sui ipsi⁹ ⁊ ita nihil ē simile uel equale
sibi ipsi.

¶ Utꝝ talis ꝓbatio ꝓpōnis officiabilis
sit ꝯueniens.

C Ontra nō ualet hec ꝓpō est scita a
te.a ꝓpō est uera que adequate si/
gficat a ꝓpōem eē uerā ḡ tu scis a
ꝓpōem eē uerā.ḡ ꝓbatio fᵃ.ꝯn̄a tenet.an̄s
ꝓbatur.q₂ casu possibili posito an̄s ē ueꝝ
⁊ ꝯn̄s n̄.⁊ uolo ꝙ a ꝓpō sit altera istaꝝ.rex
sedet uel nullus rex sedet.⁊ nescias que il/
laꝝ sit.quecūq₃ tn̄ sit x̄a ⁊ scias h̄.isto po/
sito an̄s est ueꝝ in casu.ꝙ ꝯn̄s sit fᵐ ꝓbaᶠ.
q₂ utraq₃ istaꝝ ē tibi dubia A ē altera ista
ꝝ ḡ a ē tibi dubia.ḡ tu scis a ꝓpōem eē ue/
rā. Cōfirmaʳ q₂ non seʳ Ista ē scita a te ali
qua istaꝝ ē x̄a que adequate sig̃t ꝙ aliqua
istaꝝ ē x̄a.ḡ tu scis aliq̄ istaꝝ eē uerā.ḡ ⁊c
t₃ ꝯn̄a.an̄s ꝓbaʳ q₂ posito casu possibili.an̄s
ē ueꝝ ⁊ ꝯn̄s fᵐ.⁊ ponaᶠ ꝙ ꝑ ly istaꝝ demō/
strenʳ ista duo ꝯtradictoria.s.rex sedet uel
null⁹ rex sedet.tūc an̄s ē ueꝝ q₂ tu scis ꝙ iᵃ
sūt ꝯtradictoria ḡ tu scis ꝙ alteꝝ ē ueꝝ ḡ iᵃ
est scita a te altera istaꝝ ē uera.ꝙ ꝯn̄s sit fᵐ
ꝓbaʳ q₂ tu nescis h̄ istoꝝ eē ueꝝ.nec scis hᵒ
istoꝝ eē ueꝝ demōstrato rex sedet uel null⁹
rex sedet.⁊ nō sūt pl'a istoꝝ.ḡ tu nescis ali
quā istaꝝ eē uerā. ¶ 2ᵒ sic.n̄ seq̄tur hec ē ti
bi dubia B ē ueꝝ que adequate sig̃t b esse
ueꝝ.ḡ b eē x̄m ē tibi dubiū.ḡ ⁊c.p₃ ꝯn̄a ⁊
an̄s ꝓbatur q₂ casu possibili posito an̄s est
ueꝝ ⁊ ꝯn̄s fᵐ q₂ uolo ꝙ b sit una illaꝝ ōs ē
uel hō est asin⁹.⁊ nescias que illaꝝ sit.scias
tn̄ illā eē uerā ōs est ⁊ aliā falsā.tūc an̄s est
ueꝝ q₂ tu dubitas qual'rcunq₃ sig̃t.ꝙ r n̄s
sit x̄m ꝓbaʳ sic q₂ nec h̄ b eē ueꝝ ē tibi dubi
um demōstrata illa hō est asin⁹.nec hᵒ b eē
ueꝝ ē tibi duᵐ demōstrata illa ōs ē ⁊ n̄est a
qō b nisi alťa istaꝝ.ḡ nullū b eē x̄m ē tibi
duᵐ.p₃ ꝯn̄a ⁊ an̄s ꝓbaʳ.tūc sic iᵃ est x̄a nul
lū b eē ueꝝ ē tibi duᵐ que ꝯtradicit illi b eē
ueꝝ ē tibi duᵐ ḡ illa est fᵃ ¶ 3ᵒ sic.n̄ sequiʳ
ista ē tibi dubia.tu scis regē sedere que ade
quate sig̃t te scire regeʒ sedere ḡ tu dubitas
te scire regē sedē.ḡ ⁊c.t₃ ꝯn̄a.an̄s ꝓbaᶠ sic.
qual'rcūq₃ illa ꝑicipal'r sig̃t tu dubitas eē
ḡ illa ē tibi dubia:tenet ꝯn̄a.q₂ h̄ ē un⁹ mo
dus ꝓban' ꝓpōem eē tibi dubiā ut p₃ al'hē
tisbo In ō scire ⁊ dubitare.ꝙ ꝯn̄s sit fᵐ no
tū est q₂ ipossibile ē aliquē dubitare se sci/
re ut dic̄ hentisber. Et si n̄ credis autorita
ti hentisbi:ꝓbaᶠ sic q₂ dato opposito sequn
tur duo ꝯdictoria eē sil' x̄a.s.tu scis te non
scire sic eē.⁊ tu n̄ scis te n̄ scire sic eē.pᵃ ꝑs ꝯ
dictōis ꝓbaᶠ q₂ seʳ tu dubitas te scire ⁊c.ḡ
tu ꝯsiōraᶠ te scire ⁊ n̄ ꝑcipis te scire.ꝯn̄a nō
Tūc ultra tu ꝯsideras te scire ⁊ n̄ ꝑcipis tē
scire sic eē ḡ tu n̄ scis sic eē uel sic Ista ꝯn̄a ē
est bōa q₂ ex ꝓposito ꝯcl'onis cū maiori in/
ferʳoᵐ minoris sic tu scis sic eē l' sic:⁊ ꝯsiōraᶠ
te scire ḡ tu ꝑcipis te scire q₂ cū eisdeʒ euidē
ciis cū q̄bus tu scis' ꝑcipis te scire.tūc iᵃ ꝯn̄a
est bōa ⁊ scita ⁊ an̄s ē scitū ḡ ꝯn̄s ē scitū qō
sig̃t te scire n̄ sic eē ḡ tu scis te n̄ scire sic eē.
2ᵃ ꝑs ꝯdictōis ꝓbaᶠ q₂ seʳ tu dubitas te sci
re sic eē ḡ tu dubitas te nescire sic eē.t₃ ꝯn̄a
q₂ si unū ꝯdictoriū est duᵐ ēt aliud Tūc sic
dubitas te nescire sic eē ḡ tu n̄ scis te nescire
sic eē.t₃ ꝯn̄a ab inferiori ad suū supi⁹ ⁊c
¶ AD HEC rn̄detur.Ad pᵐ ō₂ ꝙ q̄uis sciā
a ꝓpōem eē uerā.tn̄ a ꝓpōneʒ nescio eē uerā
q₂ neutrā illaꝝ scio eē uerā,a ē alťa illaꝝ.ḡ
a nescio eē uerā.⁊ sic ꝯcedo ꝙ scio aliq̄ ꝓpō
neʒ eē x̄am q̄ nescio eē uerā.seʳ.n.scio aliq̄
illaꝝ eē uerā ⁊ utrāq₃ illaꝝ dubito eē uerā
ḡ scio aliquā ꝓpōeʒ eē uerā q̄ nescio eē uerā
Formal'r rn̄den⁹ negaʳ ista ꝯn̄a.illa est tibi

dubia ḡ tu nescis istā esse uerā. sȝ bñ sequit
ḡ istā nescis eē uerā. ¶ Ad ꝯfirmatōeȝ nega
tur añs. Ad ꝓbatōeȝ nego ꝯñs eē fᵐ. ⁊ ad
ꝓbatōem tu nescis hº istoꝝ eē ueꝝ. nec scis h
istoꝝ eē Xm. ⁊ ñ sūt pl'a istoꝝ ḡ tu nescis a
liq̄ istaꝝ eē uerā. negaʳ ꝯña qꝛ oᵐ ꝯñtis stat
cū añte. s. ꝙ tu scis aliquā istaꝝ eē Xaȝ. ⁊ tñ
tu nescis hº istoꝝ eē ueꝝ nec scis h istoꝝ eē
ueꝝ. ex quo ꝯcedo ulteriꝰ tu nescis aliq̄ tibi
duᵐ eē Xm. ⁊ qꝛ tu scis aliqō istoꝝ eē ueꝝ. ⁊
qōlibȝ istoꝝ eē tibi duᵐ. ḡ tu scis aliqō tibi
duᵐ eē ueꝝ. ¶ Ad 2ᵐ negaʳ añs. ad ꝓbatōeȝ
nego ꝯñs eē fᵐ. ⁊ ad ꝓbatōeȝ ꝯcedo ꝯñam ⁊
ꝯñs. s. nullū b eē ueꝝ ē tibi duᵐ. imo stāt sil'
sic 1ᵃ aliquē hoiem currē est possibile. nullū
hoiȝ currē est possibile qꝛ sūt ꝺ sensu ꝯpo
sito. nȝ aliqua illaꝝ ē sil'is. ¶ Ad 3ᵐ sūt o/
piones. mgȓ ⁊ petrꝰ mātuanꝰ uolūt ꝯtentis
beꝝ ꝙ possibile ē aliquē dubitare se scire. ⁊
ꝯ eos rñdetur neganº añs. s. ꝙ ñ sequaʳ ⁊ ad
ꝓbatōem negaʳ ꝙ ꝯñs sit fᵐ. ⁊ ad rōeȝ hen
tisbi cū tu ꝓbas duo ꝯdictoria eē sil' Xa ne/
gāt hanc ꝯñam illā. tu ꝯsiꝺās te scire ⁊ ñ p/
cipis te scire sic eē ḡ tu ñ scis sic eē uel sic. ⁊
ad ꝓbatōem negaʳ ꝙ ex ꝯcl'one cū maiori i
feraf oᵐ minoris. qꝛ ñ eisꝺ euidētiis cū qbus
scio pcipio me scire. sȝ reqrif ulteriꝰ me sciē
illas eē sufficiētes. ꝯ aūt hen. rñdef neganº
añs. s. ꝙ ñ sequaf. Et ad ꝓbatōem negaʳ ꝙ
añs nō sit ueꝝ p pᵃ pte. Ad ꝓbatōeȝ negaʳ
añs. s. qual'rcūqȝ 1ᵃ tu scis regē sedē pncipa
lit' sigt tu dubitas eē. imo scio me nescire re
gem sedē ⁊ nescio me scire regē sedē. q̄uis ei
dubitē regeȝ sedē. imo scio me nescire regē
sedē. nā si hēem euidētias qbꝰ rex sedet aut
si nescio eē sufficiētes nescio regē sedē ⁊ scio
me nesire regē sedere. Hoc uide ample in ꝺ
scire ⁊ dubitare.

Utꝝ ꝓpō descꝑtibil' sit ꝓbāda ꝺscriptibl'r.

Contra Sint A. b. c. 3ᵉ ꝓpōes. a ꝺs
est. b hō est aial. c rex sedet. ⁊ nesci
as tu que illaꝝ sit a nec b nec c. sci
as tñ ꝙ due illaꝝ sūt scite a te ⁊ alia duᵃ qꝛ
tu scis ꝙ ꝺs ē ⁊ hō est aial sūt scite a te. ⁊ aᵃ
rex sedet ē tibi duᵃ. tūc arguif sic. Nō seʳ tu
scis adequatū sigtuȝ alicuiꝰ istaꝝ ꝙ scis ad
equate sigficari p aliq̄ istaꝝ. ḡ tu scis aliq̄
istaꝝ ḡ ꝓbatio falsa. ꝯña tenet. añs ꝓbaf. qꝛ
añs ē ueꝝ ut pȝ ex casu ⁊ ꝯñs fᵐ. qō ꝓbaf
qꝛ quelibet istaꝝ ē tibi duᵃ ḡ tu nescis ali/
quā istaꝝ. tȝ ꝯña ⁊ añs ꝓbaʳ qꝛ quecūqȝ illa
rū demēstref illa ē tibi duᵃ. Cōfirmaf qꝛ
tu nescis a nec b nec c. ⁊ tu scis ꝙ iᵉ sūt oēs
istaꝝ ḡ tu nescis aliq̄ istaꝝ. ꝯña tȝ cū miori
maior ꝓbaʳ qꝛ da oᵐ ꝙ tu scias a. ḡ tu scis
adequatū sigtum ipsiꝰ a. qō scis adequate si
gnificari p ipm a. qō est ꝯ casū. pᵃ ꝯña tenet
a sigularibꝰ sufficiēter enūeratis. ¶ 2º sic.
nō seʳ tu scis adequatū sigtum a ꝓponis. ꝙ
scis adequate sigᵗ i p a ꝓpōem ḡ tu scis a ꝓ
pōem. ḡ ⁊c. ꝯña tȝ. añs ꝓbaʳ qꝛ añs ē ueꝝ ⁊
ꝯñs fᵐ casu possibili posito. qꝛ ponaʳ ꝙ a ꝓ
pō sit iᵃ h est sor. ⁊ scias tu ꝙ h ē sor ul' pl'o
nescias tñ an sit sor. nec scias an sit pl'o. tūc
pȝ ꝙ ꝯñs ē falsū. s. tu scis a ꝓpōnem qꝛ tu
dubitas a ꝓpōem ḡ tu nescis a ꝓpōem. Q ꝺ
añs sit ueꝝ ꝓbaf sic. tu scis a ꝓpōem pcise
sigre ꝙ h est sor. ul' pl'o ⁊ ita scis eē ḡ tu scis
adequatū sigtum a ꝓpōnis qō scis adequa
te sigri p a. tenet ꝯña cū miori. maior ꝓbaf
tu scis a ꝓpōem sigre pcise ꝙ hº est sor l' pl'o
tȝ ꝯña a pte disiūcti ad totū disiunctū. ¶ 3º
sic ñ seqtur tu dubitas adequatū sigtum b
ꝓpōis qō scis adequate sigri p b ꝓpōem ḡ
tu dubitas b ꝓpōem. ḡ ⁊c. tȝ ꝯña. añs ꝓba
tur qꝛ añs ē ueꝝ ⁊ ꝯñs falsū casu possibili
posito. ⁊ pono ꝙ a sit iᵃ ꝓpō hº est hº. b uero
sit iᵃ h est sor ⁊ scias tu ꝙ hº est hº demōstra
to sorte. nescias ꝙ hº ē sor ⁊ nescias ꝙ hec ꝓ
pō hoc ē sor pricipal'r sigt ꝙ h est sor. tūc ꝙ
añs sit ueꝝ pȝ qꝛ tu scis illā pricipal'r sigre
sic tu dubitas eē. ꝙ añs sit falsū ꝓbatur sic
tu scis illā hoc ē hº demēstrato sor ḡ qual'r
cūqȝ sigt tu scis eē. sed iᵃ sigt ꝙ hº est sor. ḡ
tu scis ꝙ hº est sor ḡ tu scis b. ¶ Ad h
rñdetur Ad primū admisso casū negaʳ añs
Ad ꝓbatōeȝ negaʳ ꝙ ꝯñs sit falsū Ad ꝓba
tōeȝ negaf illa ꝯña. quelibet illaꝝ ē tibi du
bia ḡ tu nescis aliq̄ illaꝝ. sed bñ seʳ ḡ nll'aȝ
illaꝝ scis. cū quo tñ stat ꝙ tu scis aliq̄ illa
rū Ad ꝯfirmatōem negaf ꝯña. ¶ Ad 2ᵐ
negaʳ añs eē ueꝝ. imo ē falsū sic ꝯñs. Ad
ꝓbatōeȝ negaf illa ꝯña a pte disiūcti ad to
tū disiunctū. sic nō ualet tu scis ꝙ illa ꝓpō

131

pricipal'r sigt q hoc ē sortes g tu scis q ia p
pō p° 7 pncipal'r sigt q hoc ē sor uel q h°est
pl'o. ¶ Ad 3m negat añs. Ad pbatōem ne/
go ꝯñs eē falsū. ad pbatōez negat illa ꝯña
tu scis illā h°est h°. g qual'rcūqz sigt tu scis
eē. sz bñ se' tu scis hāc ppōez 7 aliqual'r scis
eā sigre g qual'rcūqz scis eā sigre scis eē. ¶
Et si replicas ꝯ Ego scio a p casuz g scio q
ita ē total'r sic illa sigt. tūc ultra: scio q ita
est total'r sic ia sigt sed ia sigt q h°est soz g
scio q h ē soz. mioz pba' q2 illa sigt q hoc ē
h°. sz h eē h est h°eē sortē g illa sigt h'eē soz.
Rnde' neganº 2am ꝯñaz sed dz sic argui scio
q ita est total'r sic illa sigt 7 scio q illa sigt
q h°est sortes, sed mioz ē falsa. quare 7c.

¶ Utrū necessario 7 ꝯtingent pban' expōibl'r

Contra: nō se' tu es 7 potes ñ eē g
ꝯtingent es. g nō pba' exponibl'r
ꝯña tz. añs pba' q2 añs est Xm 7
ꝯñs fm. q añs sit uerū p pa pte. s. tu es pz. p
2a pba' q2 tu potes cōrūpi. g potes ñ esse. q
ꝯñs sit fm pba' q2 tu necessario es g fm ē q
tu ꝯtigent sis. ꝯña tz. añs pbat De q ē dūz
ē necessario ē. tu es dū tu es g necessario es
maioz ē phi p° pierªs. mioz pz ō se. quare 7c
2° sic ñ se' antixps erit 7 ñ potit eē qn an
tixps erit g necessario antixps erit. g 7c.
ꝯña tenet. añs pba' q2 añs ē uerū. 7 ꝯñs fm
q ꝯñs sit fm pz: q2 ꝯtingent antixps erit. g
fm est q necessario atixps erit. q añs sit ue/
rū pbatur. 7 pona' q antixps erit ꝯtingen
ter 7 q ōs iaz puidit 7 prescivit antixpm fu
tuz. tūc ia est Xa antixps erit. q alia sit Xa
7 ñ poterit eē qn antixps erit, pba' q2 si ñ
da oppositū. s. q poterit eē q antixps ñ erit
7 ponat in eē q possibili posito in eē nullū
seqtur incōueiens. 7 se' sciam ōi eē falsā
3° sic. ñ seqtur h°erit post a 7 h° poterit nō
eē post a g h° ꝯtingent erit post a. p ly h de
mōstranº aiaz antixpi g 7c. ꝯña tz. añs pba
tur q2 añs ē uerū. 7 ꝯñs fm posito q a sit pm
instās aie antixpi. q añs sit uerū pz. q ꝯñs
sit fm pbat q2 si h ꝯtingent erit post a 7 h°
erit in a. g h° poterit desinere eē p9 a. pz ꝯña
sic si arguit de antixpo. 7 tñ ꝯñs ē fm pba
tur. q2 si h°poterit desinē eē p9 a. ponat g q
desinat eē post a. 7 arguit sic aut g hec ñ est
p9 a. aut imediate añ instās pñs fuit p9 a.
Si dat pm g imediate p9 instās pñs erit p9
a. pz ꝯña q2 si aia antixpi ē: ipsa ē ppetua.
7 ultra g h ñ desinit eē p9 a. Si de' 2m g h°
est p9 a 7 imediate p9 instās pñs erit post a.
pz ꝯña ut priº. 7 si sic. g ñ desinit eē p9 a.
¶ Cōfirmat q2 ñ se' h°erit i a. 7 h°poterit nō
eē in a g hoc ꝯtingent erit i a. q2 añs ē uerū
ut pz. 7 ꝯñs falsū. pba' q2 si h ꝯtigent est i
a. g aliqn uerū ē ut pz. 7 ꝯñs falsū, pba' q2 si
hoc ꝯtigent erit i a g aliqn est dicē h ꝯtigen
ter ē in a. tz ꝯña q2 cuilibet ppōi Xe ō futu
ro corrñdet una de pñti. 7 ꝯñs ē fm q2 in a
fm est dicē h ꝯtigent est i a. tz ꝯña q2 se' g i a
est 7 sequit necessario ē. q2 si aliqd sit in a 7
sit necessariū ipm necessario ē. Itē si h ꝯtin
gent erit i a g in a h ꝯtigent erit. tz ꝯña p
ꝯuersiōem. ꝯñs ē fm q2 in a ñ hēbit potentiā
ad ñ eē ex quo i a ē hec res ppetua g ipsa tē
ñ poterit ñ esse. quare 7c.
¶ AD HEC rñdetur. Ad pm nega' añs. Ad
pbatōez nega' q ꝯñs sit falsū. ad pbatōem
nego istā ꝯñam tu necessario es. ad pbatōez
distiguo illā ptem oē qd est dū ē necessario
ē. q2 ly dū est ul' se tenet ex pte sbiecti l' pti.
si ex pte sbiecti ē de sensu ꝯposito 7 est fa q2
exponit sic. qd est dū est necessario ē 7 nihil
ē qd est dū ē qn illud necessario sit. g 7c. ia
2a est fa q2 ꝯdictoriū est uerū. s. aliqd ē dū est
qd necessario ē ut puta soz Si Xo se teneat
ex pte pti ē de sensu diso. 7 ē uera. 7 2a expo
nēs ē. 7 nihil ē qd ē qn illud dū ē necessario
sit. 7 ia est Xa. 7 q2 arguenº tu capis istā i sē
su ꝯpoito io nego ꝯam Si aūt uelis q tene
atur i sēsu diuiso. tūc mioz dz eē tu es. 7 cō/
clusio dz eē. tu dū tu es necessario es que ē
Xa. ¶ Alii al'r distiguūt rōe ō li necessario
aut itelligi' cadere sup totū dicenº necessari
o oē qd ē dū est ē. aut sup ptez. s' sulz illud
Xbū est. p°° ꝯcedūt 7 est de sēsu ꝯposito. 2°°
negāt. 7 ē de sēsu diso. ¶ Ad sm nega' añs
Ad pbatōem dz q añs ē falsū sic ꝯñs Et cū
tu pbas q2 ponat q ōs puidit antixpm fo
re tūc ia est Xa antixps erit. ꝯce°. 7 ia est Xa
7 ñ poterit eē qn antixps erit Nego Et cū
dicis. da g oppositū admitto q poterit esse

ꝙ antixp̄s nō erit. h̄.n.bñ stat cū p̄scia dī
ñ tñ admitto poni i eē q2 antixp̄s ñ erit cū
p̄scia dī.s3 ñ p̄supposita scia dī admitto
poni i eē.possibili ḡ posito i eē ꝙtu3 ē ex p
te sui ñ seʳ incōueniens s3 ex pte alteriᵘ poiti
secū bñ pōt seq incōueniēs.unñ iᵃ sunt possi
bilia.possibile ē antixp̄3 ñ fore. ꝛ tñ d̄s p̄ui
dit antixp̄m fore.sed illa ñ stāt silʳ antixp̄s
ñ erit ꝛ d̄s p̄uidit antixp̄m fore. ¶ Ad 3ᵐ
negaʳ añs. Ad ꝓbatōe3 negaʳ ꝙ ꝯñs sit fᵐ
Et ad ꝓbatōem hoc erit i a. ꝛ h̄ ꝯtingenᵗ e
rit post a.ḡ hᵒ pot'it desinē eē pᵒ a.negaʳ ꝯña
ꝛ ad silr̄itudinē d̄2 ꝙ silr̄itudo ñ est q2 anti/
xp̄s sic incipiet eē ita desinet eē. sed hec aīa
incipiet eē ꝛ ñ pōt desinē eē lcquendo sp de
possibilitate nē. Hec ē rño magı̄i i quadra
tura ¶ Ad ꝯfirmatōe3 negaʳ assumptū.et
ad ꝓbatōem negaᵗ ꝙ ꝯñs sit fᵐ. Ad ꝓbatō
nē negaʳ ꝯña. ñ.n.cuilibet ꝓpōi x̄e de futu
ro corrn̄det una x̄a de p̄nti nisi i tmis sim
plicibᵘ. Et ad aliud negaᵗ ꝯña illa p ꝯuer/
siōem q2 ñ est ꝯuersio.unñ iᵉ stāt silʳ h̄ ꝯtigē
ter erit in a ꝛ tñ ñ ꝯtigenᵗ erit i a.ꝛ tñ in a
ñ ꝯtigenᵗ erit.simlʳr hᵒ ꝯtigenᵗ erit i a.ꝛ tñ
h̄ nō ꝯtigenᵗ est i a.silʳr iᵉ. h̄ ꝯtigenᵗ erit.ꝛ h̄
ñ ꝯtigenᵗ est d̄mōstrāᵒ ꝯtinue p li h̄ aia3 an
tixp̄i. Hᵒ uide a magı̄o i 4ᵒ duᵒ quadrature

¶ Utꝝ positiuᵘ ḡdᵘ ꝯpabilʳr sūptᵘ ꝓbaʳ expo
nibilʳr sic magı̄ dicit.

Contra ñseq̄tur Tu es fortis plʼo
ē fortis ꝛ plʼo ñ est fortior tc.ḡ tu
es ita fortis sic plʼo.ḡ ꝓbatio ma
la.ꝯña t3.añs ꝓbaʳ q2 ponaᵗ ꝙ tu sis fortis
ut 8.plʼo uero ut 4ᵒʳ tūc añs ē uerꝝ. ut p3.ꝛ
ꝯñs fᵐ,ꝓbaᵗ sic.q2 in oī ꝯpatōe fcā p eque
extrēa equalʳr ptīcipāt rē in qua ꝯpanᵗ. sed
sic dicenᵒ tu es ita fortis sic plʼo ē ꝯpatio fa
cta p eque.ḡ extrēa ptīcipāt equalʳr rē i qua
ꝯpanᵗ.ꝯña nota cū maiori.minor ꝓbaᵗ.q2
h̄ ē ꝯpatio ñ p magis nec p minᵘ ḡ p eque
ꝯñs tñ est fᵐ ꝛ ꝯ calū ꝛc. ¶ Cōfirmaʳ ꝙ illō
ꝯñs p̄ncipale sit fᵐ q2 seʳ tu es ita fortis sic
plʼo ḡ tu es eque fortis sic plʼo.tūc ultra.tu
es eque fortis sic plʼo. ḡ plʼo ē eque fortis
sic tu.ꝯñs ē fᵐ ḡ ꝛ añs. ¶ 2ᵒ sic.ñ seʳ uox ē
acuta.silᵘ est acutᵘ ꝛ silᵘ nō ē acutior uoce ḡ
uox ē ita acuta sic silᵘ.ꝙ añs sit uerꝝ p3.ꝛ
ꝯñs fᵐ q2 in equoco ñ fit ꝯpatio 7ᵒ phicoꝝ.
¶ Silʳr ñ ualet Uox ē magna ꝛ aqua ē ma
gna ꝛ aqua ñ est maior uoce ḡ uox ē ita ma
gna sic aqua q2 añs e uerꝝ ut p3 ꝛ ꝯñs fᵐ.
q2 uox ꝛ aqua nō p̄nt ꝯpari in magtudie s
p̄hm 7ᵒ phicoꝝ q2 magtudo ñ h3 in utrisq3
rō susceptim pᵐ ¶ 3ᵒ sic.ñ seq̄tur. tu fuisti
magnᵘ ꝛ tu ñ fuisti aliō ꝙ tu fuisti ḡ tu fui
sti ita magnᵘ sic tu fuisti ḡ ꝛc.ꝯña t3.añs ꝓ
baᵗ.q2 añs ē uerꝝ ꝛ ꝯñs fᵐ. ꝙ añs sit uerꝝ
p pᵃ pte p3.p 2ᵃ ꝓbaᵗ.q2 nec i tēpe nec i in/
stanti tu fuisti maior ꝙ tu fuisti. ꝙ ꝯñs sit
fᵐ ꝓbaᵗ.nā si tu fuisti ita magnᵘ sic tu fu
isti.sit ḡ illō instās a.ꝛ b sit mediū inᵗ a ꝛ h̄
instās p̄ns.isto posito arguiᵗ sic.in a instā/
ti tu fuisti ita magnᵘ sic tu fuisti. sed i b in
stāti tu fuisti magnᵘ ḡ in a instāti tu fuisti
ita magnᵘ sic tu fuisti i b.ꝯñs ē fᵐ. supposi
to ꝙ ꝯtinue tu fuisti auctᵘ usq3 ad h̄ instās
p̄ns. ¶ AD HEC rn̄detur.ad pᵐ ne/
gaᵗ añs. Ad ꝓbatōem neʳ ꝯñs eē falsū. Et
ad ꝓbatōem cu3 d̄r.in oī ꝯpatōe fcā p eque
extrēa.equalʳr ptīcipāt re in qua fit ꝯpatio.
Diciᵗ ꝙ duˣ est ꝯpatio p eque Una que ē cū
p̄cisiōe.ꝛ de iᵃ ueritate h3 argumentū.alia ē
sine p̄cisiōe ꝛ de ista ueritate nō hēt.negaᵗ ḡ
maior illa que ulʳr sumiᵗ ꝓ oī ꝯpatōe fcā p
eque. ¶ Ad ꝯfirmatōem negaʳ iᵃ ꝯña tu es
eque fortis sic plʼo ḡ plʼo ē eque fortis sic
tu.si tñ eēt ꝯpatio fcā p eque cū p̄cisiōe ꝯce
dereᵗ ¶ Ad s d̄r ꝙ p̄suppoit ꝙ illud i quo
fit ꝯpatio ꝯueiat in uoce illis extremis equa
liter ñ est in ꝓposito. ¶ Ad.iii.negaʳ añs ꝛ
ad ꝓbatōem negaʳ ꝙ ꝯñs sit falsū. Ad ꝓba
tōem negaʳ illa ꝯña tu fuisti ita magnᵘ sic
tu fuisti ḡ i aliquo instāti tu fuisti ita ma
gnᵘ sic tu fuisti.q2 ꝓpō sb̄stātiua de p̄terito
ꝛ de futuro in tmis ꝯpositis ñ exigit istāſ
p sui x̄ificatōīm. Rō magı̄i.
¶ Utꝝ ꝯpatiuᵘ gradᵘ exponibilʳr ꝓbeʳ ꝛc
Contra arguiʳ ꝙ ñ bñ exponiʳ p po
sitiui ꝯpabilʳr sumptū.q2 cū omia
expōsit p notiora.uel ḡ gradᵘ po/
sitiuᵘ est notior ꝯpatio.uel ecōuerso.si ē no/
tior.ḡ ñ recte exponiᵗ p ꝯpatiuū.si eꝫ ḡ po
sitiuᵘ gradᵘ nō debet exponi ꝑ magı̄m.

132

Confirmat̄ q2 si cōpatiu⁹ grad⁹ expōnat p
positim ɔpabl'r sumptū ꝛ positiu⁹ ɔpabil'r
sumpt⁹ exponit̄ p ɔpatim ğ a p° ad ultim cō
patiu⁹ exponet p ɔpatiuū. ¶ 2° sic. ñ sc̄ gra
d⁹ medi⁹ ē remissioꝛ sūmo ğ ğdus medi⁹ est
remissus ꝛ sūm⁹ est remissus. ꝛ sūm⁹ ñ ē ita
remissus sic medi⁹ ğ ꝛc. tȝ ɔña. añs pba̅r q2
añs ē ueꝝ. ut pȝ ꝛ ɔñs fm̄. q2 1ª est fª grad⁹
summ⁹ est reissus. q2 si eēt reissus ñ eēt sū/
m⁹. Sil'r ñ sc̄ Binari⁹ est mioꝛ t̄nario ğ bi
nari⁹ est magn⁹ ꝛ t̄nari⁹ est magn⁹. ꝛ binari
us ñ est ita magn⁹ sic t̄nari⁹ q2 añs ē ueꝝ.
ut pȝ ꝛ ɔñs fm̄ p pª pte. s. q binari⁹ sit ma
gn⁹ q2 ē mim⁹ nūeroꝝ. idō ñ est magnus.
5° sic. ñ seq̄tur Soꝛ ē maioꝛ pl'one ğ soꝛtes
erit magn⁹ ꝛ pl'o erit magnus. ꝛ pl'o ñ erit
ita magn⁹ sic soꝛ. ğ ꝛc. ɔña tȝ añs pba̅r. q2
casu possibili posito añs ē ueꝝ ꝛ ɔñs fm̄. p
batur. ꝛ pono q soꝛ sit bipedalis ꝛ pl'o pe
dalis. ꝛ crescāt ad tripedalē q̄titatē ambo i
una hoꝛa ita q i fine hoꝛe q̄n q̄libet coꝝ dȝ
hēc tripedalē q̄titatē q̄libet desinat eē. Js o
poito soꝛ ē maioꝛ platōe. q2 i quolibȝ istāti
isti⁹ hoꝛe ipse hēbit maioꝛē q̄titatē q̄ hēbit
plato p eoō istanti ꝛ tñ iª est fª plato ñ erit
tātus q̄tus ē soꝛ. q2 q̄tamcūq3 q̄titatē3 hē
bit soꝛ tantā hēbit plato ꝛ ecōuerso. ğ pla/
to erit tātus q̄tus erit soꝛtes.

¶ AD HEC rñdetur. Ad pm̄ q̄daȝ uolūt
q argumentū ɔcludat q2 cū positiu⁹ ɔpal i
lit̄ sūptus sit notioꝛ ɔpatio ñ pōt exponi p
ɔpatim. sȝ p aliā ppōem exponet̄ idō impoꝛ
tantē. ut ego sū tam foꝛtis sic tu expoitur
sic. ego sū foꝛtis ꝛ tu es foꝛtis. ꝛ tu ñ exce
dis me in foꝛtitudie ꝛc. Hec rño ñ placȝ q2
dānat magīm. ¶ Jō alit̄ siue positiu⁹ gra
dus sit notioꝛ ɔpatio siuē eȝ siue eque. no/
ta q exponētes ɔpati simul sūptē sūt notio
res ɔpatio ꝛ exponētes simul sūpte sūt no/
tioꝛes positio. ꝛ lȝ adhuc aliqua exponens
sit min⁹ nō sufficit q oēs ille simul sūpte no
tioꝛes sūt. q2 explicite dicūt qō expoibilis
dicit iplicite. ¶ Ad ɔfirmatōem nega̅r ɔña
a p° ad ultim̄. p° q ē p̄tum pᵉ ppōis illud to
tale ñ est sbiectū sequētis. 2° q2 positiu⁹ ɔpa
bilit̄ sūptus exponēs ɔpatiuū nō pba̅r expo
nibilit̄ p ɔpatim. similit̄ ɔpatiuus exponēs

positim ñ pba̅r exponibilit̄ p positim. ¶
Ad 2m̄ dic̄ magī in p̄ntis suis. q si cōpatio
fiat in absoluto illa pbatio tȝ. si aūt in re/
spectio ñ. q2 in istis ɔpatiu⁹ gradus ñ p̄sup
poit positim i utroq3 extrēoꝝ. ꝛ idō 2ª expo
nēs ñ dȝ eē iª: sūmus ğdus ē reissus. sed 1ª
ğdus sūmus ē intēsus. exponi̅r ğ sic ħ eē. ğ/
dus medi⁹ ē reissus ꝛ sūmus ē intēsus. ꝛ ğ
dus medi⁹ ñ est ita intēsus sic sūm⁹. ğ ꝛc.
¶ Consimilit̄ ad aliud dicit q iª ñ est 2ª ex/
ponēs binari⁹ ē magn⁹ h° magī in p̄nto q̄
titatis in ppetate ad ɔuertentiā. Rō ğ ma
gistri stat in ħ q extrēa debēt pticipare i il
lo in quo fit ɔpatio si dȝ sic exponi. siue q
ɔpatio dȝ fieri i absoluto qualis ñ est in p/
posito. s. i istis. Aliter pōt dici negan° añs
Et ad pbatōem nega̅r q ɔñs sit fm̄ p iª pte
ğdus sūmus ē reissus imo ē ꝩa ħm̄ calcula
toꝛē q est finite itensus. ¶ Ad aliud ɔsimili
ter ɔcedi̅r q binari⁹ ē magn⁹ Al'r. n. ñ ɔcede
ret illa q binari⁹ sit mioꝛ t̄nario ꝛc ¶ Ad
2m̄ rñdet magī in 24° argumēto 2' dubii p̄nci
palis quadrature ɔceden° añs: s. q ñ sc̄ nec
argui̅r ab expoīt ili ad exponētē q2 añs nō
ē exponibile. sȝ resolubile p demōstratia in
stātis uel tēpis sic. In a instāti soꝛ erit ma/
ioꝛ platōe ğ soꝛ. erit maioꝛ platōe. ꝛ tūc añs
sic exponit̄ In a instāti teȝ soꝛ q̄ plato erit
magn⁹. ꝛ i a instāti plato ñ erit tāt⁹ sic erit
soꝛtes i eoō instāti. ğ in a instāti soꝛ. erit ma
ioꝛ platōe. sȝ ħ soꝛ erit maioꝛ q̄ erit plato i
mediate exponit̄ q2 i termis ɔpositis ñ exi
git instās p sui ꝩificatōe. ꝛ idō ɔcedi̅r q soꝛ.
erit maioꝛ platōe ꝛ nunq̄ erit maioꝛ q̄ erit
plato. pª ps pȝ. q2 q̄ñcunq3 soꝛ. erit ita erit
q soꝛ ē maioꝛ platōe ğ ꝛc. tȝ ɔña ex quo iª
ppō soꝛ erit maioꝛ platōe ē singularis i ter
mis simplicib⁹. 2° pba̅r q soꝛ ñ hēbit maio
reȝ q̄titatē q̄ hēbit plato. ğ soꝛ ñ erit maioꝛ
q̄ erit plato. tȝ ɔña. añs pbat̄ q2 soꝛ. hēbit
oēm q̄titatē citra tripedalē. ꝛ oēm taleȝ ha
bebit plo ꝛ nō maioꝛē. ꝛ ɔcedꝛ ēt q soꝛ erit
maioꝛ platōe. ꝛ tñ plato erit tātus sic erit
soꝛ. q2 in quolibet instāti hoꝛe soꝛ erit ma/
ioꝛ platone. ꝛ i tota hoꝛa plato erit tātus si
cut erit soꝛ. quare ꝛc. ¶ Posset tñ alit̄ dici
negan° añs. s. q ñ sequat̄. Ad pbatōeȝ dꝛ q

añs est falsū sic̄ ⁊ illa sua exponēs plato ñ erit tātus sic̄ erit sor. Ad b.n. q̄ iª sit uera sor ē maior platōe ñ solū reqritur q̄ i quo libet istāti hore future sor ē maior platōe. s3 q̄ i tota hora qō est fᵐ q2 i tota hora pl'o est tant⁹ sic̄ sor. ⁊ magi͡z etiā fatet. ⁊ tūc iste due ꝯuertent. sor ē maior pl'one ⁊ sor ē maior q̄ erit plato. ista rño ē grassior ⁊ magis palpabilis ⁊c.

¶ Utꝝ suplatiu⁹ grad⁹ expōibil'r pbet ⁊c

Contra: Nihil qō p suphabundanciā aliquoꝝ ō2 pl'ib⁹ ꝯueit. suplatiu⁹ grad⁹ ē huiusmōi. g̃ ñ ꝯueit pl'ibus. tūc ultra: ñ pōt exponi p negatiaz cōpatiui. t3 ꝯña q2 tūc posset ꝯueire pl'ib⁹ ut pt3. ¶ Cōfirmat q2 b̄ g̃maticos suplatiū ē illud qō ad plures sui gñis ꝯpatū oibus supponit g̃ nō ꝯueit pl'ib⁹. t3 ꝯña. tūc ultra g̃ ñ exponit p negatiaz ꝯpati. p3 ꝯña q2 ex oppo⁰ ꝯñtis se⁹ oᵐ añtis. ¶ 2° se⁹ q̄ ego sū sapiētior istis ⁊ tñ ñ su3 sapientissi⁹ istoꝝ ōmōstran⁰ iō p ly istis ⁊ istoꝝ. ⁊ tenēdo suplatiuū positiue. b aūt est impossibile q̄ eo ō mō exponit ꝯpatiu⁹ ⁊ suplatiu⁹ positiue sūptus pba' ꝯña. ⁊ pª ps deducit sic. ego sū sapiētior te ⁊ deo ego sū sapiētior istis g̃ sū sapiētior istis. p li istis demōstran⁰ te ⁊ ōm. ꝯña t3 a ꝯuertibili ad ꝯuertibile. ⁊ añs ē magi͡z in caᵒ de ꝯpatio. 2ª ps pba' q2 ꝯdictoriū est fᵐ. s. ego sū sapientissi⁹ istoꝝ. q2 3ª exponēs est falsa. ⁊ ñ aliqs istoꝝ ē ita sapiēs sic ego q2 ꝯdictoriū est ueꝝ. s. aliqs istoꝝ ē ita sapiēs sic ego. quare ⁊c. ¶ 3° sic nō seqtur tu es fortis ⁊ asini sūt fortes ⁊ ñ aliqs asinus ē ita fortis sic̄ tu g̃ tu es fortissim⁹ asinoꝝ. g̃ ⁊c. ꝯña t3. añs pbatur sic. q2 añs ē ueꝝ ut pt3. ⁊ ꝯñs fᵐ q2 sigt te eē de nūero asinoꝝ.

¶ AD HEC rñdetur Ad pᵐ ō2 q̄ suplatiu⁹ pōt sumi du'. s. positiue ⁊ negatiue positiue sūptus ō2 p suphabūdanciā cū sumat p excessū aliquoꝝ. negatiue aūt sūptus ñ ō2 p suphabundanciā cu3 sūa' p nō excedi ab aliis. ⁊ ñ p excedē alia. ⁊ sic pōt ꝯueire pl'ibus. ⁊ sic sumi' qñ exponi' p negatiuā ꝯpati. Ad ꝯfirmatēz sil'r ō2. Ad b̄ ne' assūp tū. s. q̄ se' illō q̄ e⁹ sū sapiētior istis ⁊ tñ nō sū sapientissi⁹ istoꝝ. tenen⁰ suplatim positiuē. Ad pbatōz cū ō2 ego sū sapiētior te ⁊ deo g̃ ego sū sapientior istis. Dī q̄ eo mō quo tenet illud copulatū te ⁊ deo. eo mō tenet li istis. si tene' disiue ubiq3 ambe ꝓpōes false sūt. pª n. equalet huic co'ᵉ fᵉ. ego su3 sapiētior te. ⁊ ego sū sapiētior ōo. 2ª h3 hāc 3ᵃᵐ exponentē falsā. ⁊ ñ aliqs istoꝝ ē ita sapiens sic̄ ego. Si uero ubiq3 tene' collectiue. ambe uere. pmaz. n. isto mō ꝯcedit magi͡z. ⁊ 2ª etiā ẏa ē cui⁹ 3ª exponēs ō3 eē in nūero pl'ali. ⁊ ñ isti sūt ita sapiētes sic̄ tu ⁊ ōs ⁊ uera ē. q2 ꝯdictoriū fᵐ. s. isti sūt ita sapiētes sicut ego q2 se' g̃ iste ē ita sapiēs sicut ego. ut uult magi͡z Et ꝯsil'r dicen⁰. sū sapiētissimus istoꝝ. ly istoꝝ pōt teneri collectiue ⁊ disiue. pᵒᵒ est ẏa. 2ᵒᵒ falsa. ⁊ expoitur pcise sic̄ dcm̄ est de ꝯpatio. Si tñ uelles q̄ ly istis. solū tenētur disiue in illa Ego sū sapiētior istis. negaret tūc ista ꝯña Ego sū sapientior te ⁊ deo. ¶ Ad 3ᵐ dicūt g̃matici q̄ illa tu es fortissi⁹ asinoꝝ lic3 sit ꝯgrua tñ sigtio ē falsa. qa sigret te eē de nūero asinoꝝ. ⁊ ꝯñter b̄m eos ōī q̄ talis pbatio ualida ē ubi recte facta ē ꝯpatio suplatiui que ō3 fieri int' res eiusdē gñis solū. ¶ Uel al'r ōī q̄ illa est ẏa tu es fortissi⁹ asinoꝝ. ⁊ nega' q̄ sigficet te esse de numero asinoꝝ q̃tum ad nām ꝓpriā ⁊c

¶ Utꝝ differt aliud ⁊ nōidem exponātur ut dicit magi͡z.

Contra: nō se' tu es nōidem chi'ᵉ g̃ tu es ⁊ chimera ē. ⁊ tu ñ es chimera. g̃ pbatio mala. ꝯña tenet. añs pba'. qa añs ē ẏm ⁊ ꝯñs fᵐ. q̄ añs sit ueꝝ pbat sic. tu ñ es idem chiᵉ ⁊ tu es g̃ tu es ñ iō chiᵉ. tenet ꝯña a negatiua de pto finito cū ꝯstātia sbiecti ad affirmatiam ō pto infinito. ⁊ añs ē ueꝝ ut p3 g̃ ⁊ ꝯñs. q̄ aūt ꝯñs sit fᵐ p3 qa illa exponēs ē falsa. s. chiª est. ¶ 2° sic ñ seqtur Tu fuisti ⁊ asin⁹ fuit qñ tu fuisti ⁊ tu ñ fuisti asi⁹ g̃ tu differebas ab asino. g̃ ⁊c. ꝯña tenet. añs pba'. qa añs ē uerū ut patet ⁊ ꝯñs fᵐ pbat qa seqtur tu differebas ab asino g̃ tu differebas ab h° asino ⁊ ab illo asino. ⁊ sic de singulis asinis q̇ fuerūt qō est fᵐ qa multi fuerūt asini corrupti anteq̃ tu fuisti a q̇bus tu ñ differebas.

133

q2 aliétas nō cadit nisi int̃ ea què sūt. ¶ 3o
sic. ñ seq̄tur soz senex ñ differt a se ip̄o pu
ero g̃ soz senex ē ⁊ soz puer ē ⁊ soz senex ñ
est soz puer g̃ ⁊c. ꝯña tȝ. añs ꝓbat̃. q2 añs
ē uez. ut pȝ ꝑ pozphim ⁊ ꝯñs fm q2 sia ē ue
ra soz senex ē. ia est fa soz puer ē ⁊ eꝯ. Et si
ðz ꝙ ðĩa pōt capi dur. s. positie ⁊ neue. poo lo
q̇tur mag̃i. ⁊ sic poit extrēa eē sil'. ⁊ sic loq̇/
tur pozphi. ⁊ sic negat tm̄ unū extrem abal
tero siue sil' sint siue ñ. Contra q2 pozphi.
ñ pōt intelligẽ negatie q2 oĩs relatō req̇rit
duo extrēa eē sil'. sȝ ðĩa ē relatio qūcūq3
accipia̓r siue positie siue neue g̃ req̇rit duo ex
trēa sil'. ꝯña nō cuȝ mioꝛi. maioꝛ ꝓbat̃. q2 si
sit relatio suū sbiectū est. ⁊ si ho ē suū coꝛre
latiū ē. ⁊ q2 coꝛrelatia sūt sil' natura ꝑ phꝫ
in p̃nto relatōis. g̃ quelibet relatio req̇rit
extrēa eē sil'. sed cū ðĩa ⁊ alietas sit relatio
quedā g̃ alietas req̇rit extrēa eē sil'. sȝ soz.
senex ⁊ soz puer ñ sunt sil' g̃ ñ bñ ðz soz. se
nex differt a soꝛte puero.

¶ AD HEC rñdetur Ad pm distiguo illā
tu es nōidem chie q2 uel totū p̃tum ē ifinitū
uel solū pꝰ ps. si poo ꝯcedo ꝙ ñ ser tu es nōiō
chie g̃ tu es ⁊ chia est ⁊c. q2 ly nōidem chie ñ
ꝓbat̃ ꝑ exponētes sic differt. q2 ñ ꝯuertunt̃
ista ñ iō chie ⁊ ðĩs a chia ꝓut li ñ infinitat
totū Si uero 2oo nega̓r ꝙ ñ sequat̃ Et ad ꝓ/
batōem nego ꝙ añs sit uez. imo ē fm sicut
ꝯñs. Et ad ꝓbatōȝ negat̃ ꝯña ista tu ñ es iō
chie ⁊ tu es g̃ tu es nōiō chie accipienꝰ ly nō
ꝓut ifinitat p̃tem. nec arguit̃ tūc a neua de
p̃to finito ad affirmatiaȝ de p̃to ifinito to
tali ut itelligit regula. Si uero ly ñ infini
tat totū ꝯcedit̃ ꝯña. sed ñ est ꝯ positū. ¶ Ad
ꝑ negat̃ ꝯña. ⁊ ðz ꝯcedenꝰ añs. s. ꝙ ñ seq̄tur
q2 ñ arguit̃ ab exponentibꝰ ad expositā. ꝙ
ꝑa exponēs ðȝ eē ista. ⁊ alinꝰ fuit qñ tu fu
isti. ⁊ nunꝙ fuit alinꝰ q̇n tu fuisti. mō hec ē
falsa Hec ē rño magĩi. ¶ Uel breuiꝰ dicat̃
ꝙ ꝑa exponēs ðȝ eē ista. ⁊ aliꝰ fuit solū qñ
tu fuisti g̃ ⁊c. ⁊ ista ē falsa. ¶ Ad 3m ðz sic
ibi. Ad replicā ðz ꝙ oĩs relatio req̇rit extre
ma eē simul ꝑ rōem referēdi. siue q̃tum ad
depēdentiā qō iō est. ñ aūt oĩs relatō req̇rit
extrēa eē sil' actu. q2 priꝰ ⁊ posteriꝰ sūt coꝛre
latia, lȝ ñ sil' existāt actu. ⁊ ita i ꝓposito ⁊c.

¶ Utz. hota exclusiōis ut ly tm̄ ⁊ p̃cise ꝓ/
bentur exponibl'r

CONtra: ñ seq̄tur Precise sic ē ali
qua ꝓpō sig̃t g̃ sic est aliqua ꝓpō
sig̃t. ⁊ ñ al'r ꝙ sicut ē aliqua ꝓpō
sig̃t. ⁊ tm̄ arguir debite g̃ ꝓbatio mala. ꝯña
tȝ cū mioꝛi. maioꝛ ꝓbat̃ q2 añs ē uez. ⁊ ꝯñs
falsū. ꝙ añs sit uez. ꝓbat̃ sic. p̃cise sic est ꝓ/
pō xa sig̃t. ⁊ cis ꝓpō xa ē aliqua ꝓpō g̃ p̃/
cise sic est aliqua ꝓpō sig̃t. ꝙ ꝯñs sit falsuȝ
ꝓbat̃ q2 ꝑa exponēs ē falsa cū ꝯdictoꝛiū sit
uez. s. aliter ꝙ sic est aliqua ꝓpō sig̃t q2 ali
ter ꝙ sic est ꝓpō falsa sig̃t g̃ aliter ꝙ sic est
aliqua ꝓpō sig̃t. tȝ ꝯña ab iferioꝛi ad suuȝ
supiꝰ ⁊ añs ē uez. g̃ ⁊ ꝯñs. quare ⁊c. ¶ Cō
firmat̃. q2 ñ seq̇tur sic est quelibet ꝓpō sig̃t
⁊ ñ aliter ꝙ sic est quelibet ꝓpō sig̃t. q2 añs
ē uez. ⁊ ꝯñs falsū. ꝙ ꝯñs sit falsū. ꝓbat̃. q2
siq̇tur p̃cie sic est quelibet ꝓpō sig̃t g̃ queli/
bet ꝓpō est xa. tȝ ꝯña. de quocūq3 p̃tur dif
finitō ⁊ diffinitū. diffiꝰ aūt ꝓpōis xe ē sig̃re
p̃cie sic est g̃ si hec diffiꝰ sig̃re p̃cise sic est xe
affirmat̃ de qualibet ꝓpōe. g̃ h diffinitū. s.
ꝓpō xa ðȝ affirmari de qualibet ꝓpōne. ꝙ
añs sit uez. ꝓbat̃. ⁊ pꝰ p̃ma ps q2 quelibet
ꝓpō uera sig̃t sic est ut patet. ⁊ quelibet fal
sa sic est lȝ ñ p̃cie sic est. ut hō est alinꝰ sig̃t
hoieȝ eē aial g̃ quelibȝ ꝓpō sig̃t sic ē. et alia
pꝰ ꝓbat̃. s. ñ aliter ꝙ sicut est quelibet ꝓpō
sig̃t q2 ꝯdictoꝛiū est falsū. s. aliter ꝙ sicut ē
quelibet ꝓpō sig̃t q2 seq̇tur ꝓpō xa ē ꝓpō
g̃ ꝓpō uera alit̃ ꝙ sicut ē sig̃t qō est falsū
¶ 2o sic ñ seq̇tur Exclusū est exclusū ⁊ nihil
ñ exclusū est exclusū g̃ tm̄ exclusū est exclu
sum. q2 añs ē uez. ut pȝ ⁊ ꝯñs falsū q2 im
plicat. ꝓbat̃ Cuiuslibet exclusiue aue sbie/
ctū includit̃. ⁊ oppositū sbiectū excluðz. sed
ly exclusū est sbiectū ⁊ li ñ exclusū est oppo
situ sbiectū g̃ exclusū includit̃ qō implicat
quare ⁊c ¶ Itē cū cuiuslibet exclusiue affue
p̃tum dicat̃ de sbiecto ⁊ remoueat̃ ab opposito
sbiecti. sȝ p̃tum ðz tā de sbiecto ꝙ ð opposi
to sbiecti g̃ ē fa. mioꝛ ꝓbar q2 om sbiecti ex/
cludit̃ g̃ p̃tum xifica̓r de opposito sbiecti
¶ Cōfirmar q2 ñ ser falsū ⁊ h uez ꝯdicūt de
mōstranꝰ ꝑ ly h istā deꝰ est. ⁊ nihil ñ falsū ⁊
h uez. ꝯdicūt. q2 añs ē uez. ⁊ ꝯñs fm. ꝙ añs

sit uer̄.p pͣ ꝑte p3.pbaꝛ.p ba q2 ꝯdictoriū
est fm.s.aliq̇d ñ falsū ⁊ h uer̄. ꝯdicūt.q2 seʳ
ꝙ dua xa ꝯdicūt.ꝙ aūt ꝯñs sit fm ꝓbaꝛ. q2
seq̇tur tm̄ falsū ⁊ h xm ꝯdicūt ğ oia ꝯdicē
tia sūt fm ⁊ hoc xm.t3 ꝯña ab exclusiua ad
ul'em de t̄inis tñspositis.ꝯñs est falsū. ğ ⁊
añs.Item ñ seʳ tm̄ nō ois hō est albꝰ ğ non
ois hō est albꝰ q2 casu possibili posito añs
ē uer̄.⁊ ꝯñs fm.q2 ponaʳ ꝙ ois hō sit albus
tūc ꝯñs ē falsū cu3 ꝯdictoriū sit uer̄.s. ois
hō est albꝰ. ꝙ aūt añs sit uer̄.pbaʳ q2 seʳ oē
albū est ñ ois hō ğ tm̄ nō ois hō est albꝰ.t3
ꝯña ab ul'i affiramatia ad exclusiuā ō t̄inis
tñspositis.⁊ añs ē uer̄. ğ ⁊ ꝯñs. Bͣ sic nō
seq̇ꝛ tm̄ duodecim suut apl'i ğ 12.sunt apl'i
⁊ nulla non duodecim sunt apl'i quia añs
ē uer̄. ut p3 ⁊ ꝯñs fm q2 2ͣ ꝑs ē falsa.s. nll'a
ñ 12.sūt apl'i q2 ꝯdictoriū est xm.s.aliqua ñ
12.sunt apl'i q2 petrꝰ ⁊ paulꝰ sūt apl'i ⁊ sūt
aliqua ñ.12. Cōfirmaʳ q2 ñ seq̇tur sor.⁊
brunellꝰ nō differūt nūero.⁊ sor ⁊ brunellꝰ
nō sūt ñ differētes nūero. ğ sor ⁊ brunellꝰ
tm̄ dr̄nt nūero.q2 añs ē uer̄.⁊ ꝯñs fm. Q̄ ō
añs sit uer̄.p pͣ ꝑte p3.p 2ͣ ꝓbaꝛ q2 om est
est falsū.s.sor ⁊ brunellꝰ sūt non differētes
nūero.q2 seʳ ğ sor ⁊ brunellꝰ ñ sunt differē
tes qō est fm. ꝙ ꝯñs sit fm ꝓbaʳ q2 seʳ sor ⁊
bru.differūt spē.ğ fm est ꝙ tm̄ dr̄nt nūero.
Item pōt argui ꝙ 1ͣ nō est xa Spēs ꝑtur ō
pl'ibꝰ differētibꝰ nūero tm̄ ⁊ tñ 2ͣ exponēs
est falsa.quare ⁊c.

Ad hec rñdetur Ad pm ncʳ maior
fals3 ꝙ ñ sequaꝛ.Ad pbatōem negaʳ ꝙ añs
sit xm imo ē falsū sic ꝯñs qō ex illo añte
seq̇tur.ꝙ quelibet ꝓpō est uera sic arguenᵒ
sicut ē aliqua ꝓpō sigt̄ ⁊ ñ al'r ꝙ̈ sic est ali/
qua ꝓpō sigt̄ ğ ois ꝓpō est uera.t3 ꝯña q̇a
om ꝯñtis ñ stat cu3 ante.s.ꝙ aliqua ꝓpō nō
sit uera sed fͣ.q2 seʳ aliqua ꝓpō est falsa ğ
al'r ꝙ̈ sicut ē aliqua ꝓpō sigt̄ qō est ꝯdicto/
riu3 2ͤ ꝑtis añtis.iō ⁊c.Ad ꝓpositū redeun
do cū tu ꝓbas añs ē uer̄.negaʳ ꝯña.q2 argu
itur ab iferiori ad suū supꝰ cu3 dcōne hn̄te
uim negatōis ꝑposita cuiusmōi ē iste t̄ꝰ p̄/
cise.iōo ñ u3. Ad ꝯfirmatō3 negaꝛ ꝙ nō
sequaꝛ Et cū arguis q2 añs ē uer̄.⁊ ꝯñs fm
negaꝛ ꝙ ꝯñs sit falsū.imo ē uer̄. sic añs.

Ad ꝓbatō3 cū dicis seq̇tur ꝙ quelibet ꝓpō
ē xa negaꝛ.⁊ cū tu ꝓbas q2 de quocūq3 dr̄
diffiᵒ ⁊ diffinitū ꝯcedo.sed sigre p̄cise sicut ē
est diffiᵒ ꝓpōis uere.ꝯcedo.ğ de quocūq3 dr̄
illa dr̄ ꝓpō uera.ꝯcedo.⁊ iō nego istā queli
bet ꝓpō sigt̄ p̄cise sic est.ex qua sequereꝛ ꝙ
quelibet ꝓpō eēt uera.l3 ꝯcedā ip̄am p̄ciᵉ si
cut ē quelibet ꝓpō sigt̄. Ad h dicūt q̇da3
ꝙ illa ꝓpō tm̄ exclusū est exclusu3 est ipossi
bilis q2 iplicat ꝯdictōe3. seq̇tur.n.ex ip̄a ꝙ
nihil ñ exclusu3 ē exclusū ⁊ aliq̇d nō exclu/
sum ē exclusu3.pͣ ꝑs p3 q2 ē 2ͣ exponēs eiꝰ
2ͣ ꝓbaꝛ q2 cuiuslibet exclusiue aᵘᵉ oppositū
subiecti excludiꝛ. sed ñ exclusum ē opposi/
tū subiecti ğ ñ exclusū excludr̄.⁊ iō dicūt ꝙ
ille ñ sunt exponētes.sed debet addi 3ͣ ex/
ponēs.s.ñ exclusum ē exclusū.⁊ tunc expo
nēs implicat sic exposita.quare ⁊c. Ma
gister aūt al'r rñdet in 7ᵒ argumēto pʼ du/
bii quadrature neganᵒ assumptū.s.ꝙ ñ se/
quaꝛ. Ad ꝓbatōem negaʳ ꝙ ꝯñs sit falsum
Et ad ꝓbatōem cū dicis ꝙ iplicat.negaꝛ.⁊
cū tu ꝓbas sic. cuiuslibet exclusiue aᵘᵉ sub
iectū includiꝛ.⁊ om subiecti excludr̄. sed ly
exclusum ē sbiectū.sed ly exclusū ē om sub
iecti.ğ exclum includr̄ ⁊ ñ exclum excludiꝛ.
negaʳ ꝯña.sed seq̇tur ğ ly ñ exclum ē exclum
⁊ hāc ꝯcedo q2 stat materialiꝛ. nego tñ istā.
ñ exclusū est exclusū q2 stat formal'r Sil'r
ꝯcedo istā ly exclusū includiꝛ. negaʳ tñ illa
exclusū includiꝛ. Et ad aliā ꝓbatōem nega
tur ꝙ p̄tum istiꝰ exclusiue uerificeꝛ de oppo
sito subiecti.⁊ cū arguis q2 oppositū subie
cti excludr̄ ğ p̄tum uerificaꝛ de opposito sb
iecti.negaꝛ ꝯña.nō.n.uerificaꝛ de opposito
sbiecti.sed de illo t̄ino om sbiecti q̇ ñ est op
positū sbiecti.sed ly ñ exclusum ē om sbiecti
ꝓpterea d3 sic argui. Exclusū est exclusu3
⁊ nō exclusū est exclusū ergo p̄tum uerifica
tur de opposito sbiecti.ꝯcediꝛ ꝯña. s3 negaꝛ
sed negatur minor tanq̄ implicās ꝯtradi/
ctōem Ad ꝯfirmatōem ꝯcedo ꝙ ñ q2 2ͣ
exponēs nō bn̄ sumiʳ.sed sic d3 accipi i plu
rali cū sbiciaꝛ termiꝰ pl'alis nūeri uel equa
lēs dicenᵒ sic.⁊ nulla ñ falsū ⁊ h uer̄ ꝯtra/
dicūt que ē fͣ q2 opposita ē uera.s.aliqua ñ
falsū ⁊ h uer̄ ꝯtradicūt. Et ad aliud cū dr̄

134

ꝙ nõ ſeʳ tm̃ non oĩs hõ eſt albꝰ ġ nõ oĩs hõ
eſt albꝰ nego: imo ſeq̃tur. ſed ꝓpter ꝓbatões
quã facis: quero quõ tenef ly ñ. aut infini/
te aut neue. ſi neue añs ẽ falſũ ſic ꝯñs. ⁊ ad
ꝓbatõẽ Ab uli de tinis tm̃ſpoſis ad exclu
ſiuã dꝫ ꝙ ñ ualet ꝯña. qꝛ excluſiua ẽ neua.
Si uero tenef infinite. dꝫ ꝙ añs ẽ uex. ſicꝫ
ꝓbat argumentũ. ſed nego ꝙ ꝯñs ſit fm. qꝛ
iˡ nõ oĩs hõ eſt albꝰ eſt aua ex quo tenef infi
nite. ⁊ ualet tm̃ ſi dicerẽ Ens ñ oĩs hõ eſt al
bus ꝯdicit illi cũ li ñ teneaf infite ⁊ ñ neue
¶ Ad 3m dꝫ ꝙ qñ nõ excluſiõis cadit ſup̃
tinũ nũeri plalis ꝙ ñ dꝫ ꝓbari ꝑ negatões
ifinitantẽ ſed notã plalitatis. ⁊ iõ iª tm̃ 12.
ſũt apli debet ſic ꝓbari, 12 ſunt et ñ ples ꝙ̃
12 ſũt apli. ġ ⁊c. ¶ Ad ꝯfirmatõꝫ cõiter dꝫ
neganᵒ ꝙ ñ ſequaf. Et ad ꝓbatõẽ dꝫ ꝙ ꝯñs
ẽ uex. ſic añs. Et cũ tu ꝓbas ꝯñs eẽ falſuꝫ
ſic Illa differũt ſpẽ ġ falſũ ẽ ꝙ tm̃ differũt
nũero. negaˣ ꝯña, lꝫ ualeat ġ fm eſt ꝙ diffe/
rãt tm̃ nũero. ꝯcedũt ġ iſtã tm̃ differũt nũe
ro. ⁊ negãt iſtã iª tm̃ differũt nũero. ¶ Ego
aũt clarꝰ rñderem ꝙ dꝫ exponi ſic. ſoꝛtes ⁊
bꝛu. differũt numero ⁊ ſoꝛ ⁊ bꝛu. nõ diffe
rũt ꝑlus ꝙ̃ nũero ġ ſoꝛ ⁊ bꝛu. tm̃ differunt
nũero, ſiue. ġ ſoꝛ ⁊ bꝛu. dr̃nt tm̃ nũero. qõ
ꝑ eoð hẽo Uñ. n. nõ excluſiõis cadit ſup̃ li
differt nũero. uel differt ſpẽ uel gñe dꝫ ex
poni ꝑ pluſq̃ ſiue ẽt notã excluſiõis media
ret iter iª dicenᵒ differt tantũ nũero ⁊c. quia
ꝟſus cõis taliũ ꝓpõnuꝫ eſt iᵉ qui declaraf ꝑ
talẽ exponentẽ. ⁊ tũc ad formã argumẽti ꝯ
ceditur ꝙ ñ ſeˣ qꝛ ille ñ ſunt Xe exponẽtes
Magr̃ aũt poſuit ulioꝛem moð. Et ꝑ hoc
pꝫ quõ põt dici ꝙ in illa ſpẽs ẽ que p̃tur de
plibus differẽtibꝰ nũero tantũ ly tantũ ca
dit ſup̃ differẽtibꝰ nũero uel ſup̃ ly nũero ⁊
debet exponi ſic. h p̃tur de plibꝰ differẽtibꝰ
nũero ⁊ ñ p̃tur de differẽtibꝰ pluſq̃ nũero
ġ ⁊c. ⁊ iºº exponenᵒ diffiᵒ ſpẽi nõ ꝯuenit gñi
Hic modꝰ clarꝰ eſt.
¶ Utꝫ dcões exceptiẽ: p̃ter. p̃ter q̃. ⁊ niſi ꝓ
bentur exponibilr.

Ontra. ñ ſeq̃tur Soꝛ ñ excipif. et
oĩs hõ nõ ſoꝛ excipif. ġ oĩs hõ pꝛe
ter ſoꝛtẽ excipiẽ ġ ⁊c. ꝯña tꝫ. añs ꝓ
batur. qꝛ caſu poſſibili poſito añs ẽ uex. ⁊

ꝯñs falſũ. ut ponaf ꝙ ſoꝛ ñ excipiaʳ a curſu
qꝛ curꝛat ⁊ oẽs alii hoĩes excipianʳ a curſu
qꝛ ñ currãt. tũc añs eſt uex. ut pꝫ ⁊ ꝯñs fm
eſt qꝛ ſeq̃tur ꝯdictio. qꝛ ſeʳ ꝙ ſoꝛ excipif ⁊
ꝙ ſoꝛ ñ excipif ¶ 2ª ꝑs deducif ſic. Oĩs hõ
p̃ter ſoꝛtẽ excipif. ġ ſoꝛ ñ excipif. tꝫ ꝯña ab
expoſita ad unã ſuã exponentẽ. pª ꝓbaʳ ſic
qꝛ in oĩ exceptiua aua ꝑs ex̃ capta excipiʳ ſoꝛ
eſt ꝑs ex̃ capta ġ ſoꝛ excipif ¶ 2ᵒ ſic. ñ ſeʳ tu
ſcis oẽm ꝓpõem p̃ter a. ⁊ ñ immediate añ i
ſtãs pñs ſciuiſti oẽm ꝓpõem p̃ter a. ġ tu in
cipis ſcire oẽm ꝓpõnem p̃ter a ġ ⁊c. tꝫ ꝯña.
añs ꝓbaf. qꝛ caſu poſſibili poſito añs ẽ ue
rũ ⁊ ꝯñs fm. qꝛ ponaʳ ꝙ ſcias oẽm ꝓpõeꝫ p̃/
ter a ⁊ ꝙ imediate añ inſtãſ pñs ſciuiſti a. ⁊
imediate pᵒ iſtãs pñs ſcies a. tũc pꝫ ꝙ añſ ẽ
Xm. ꝙ ꝯñs ſit falſũ ꝓbaf qꝛ ſeʳ tu icipis ſci
re a. ꝯñs eſt ꝯ caſũ. ⁊ tꝫ ꝯña ab exceptiua ad
alterã ꝑtem exponentẽ. tm̃ a ſili optic ſeʳ tu
ꝓmittis mihi oẽm denariũ pꝛeẽ a ġ tu pꝛo
mittis mihi a. ⁊ ita uidef in ꝓpoſito. ul de
tur cã diuerſitatis ¶ 3ᵒ ſic ñ ſeʳ. ſoꝛ dic uex.
⁊ nullus hõ nõ ſoꝛ dicit Xm. ġ nullus p̃ter
ſoꝛtẽ dic uex. ġ ⁊c. tenet ꝯña. añs ꝓbaf. qꝛ
caſu poſſibili poſito añs ẽ uex. ⁊ ꝯñs fm. qꝛ
ponaf ꝙ ſoꝛ dicat tm̃ iſtã deꝰ eſt. tu uero di/
cas iſtã nullꝰ hõ pꝛeẽ ſoꝛ dic uex. ⁊ uos ſi/
tis oẽs hoĩes loquẽtes. ꝙ añs ſit Xm ꝓbaʳ
ꝑ pª ꝑte pꝫ. ꝑ 2ª ꝓbaf. qꝛ ſi ñ da oᵐ. ſ. ꝙ ali
q̇s ñ ſoꝛ dicit Xm. ⁊ cũ nullꝰ aliꝰ loquaf ni
ſi tu ġ tu dicis Xm. ſꝫ tu dicis ꝙ nullꝰ pꝛeẽ
ſoꝛtẽ dicit Xm ġ ita ẽ ꝙ nullꝰ pꝛeẽ ſoꝛtẽ dic
uex. ġ tu ñ dicis Xm. ecce ꝙ oᵐ 2ᵉ ꝑtis añtiſ
iplicat ġ fm. ⁊ ꝯñter 2ª ꝑs añtis ẽ Xa. ꝙ añs
ſit falſũ ꝓbaf qꝛ ſi ñ da oᵐ ꝙ ſit uerũ. ⁊ ſeʳ
ꝙ ſit fm qꝛ ſeˣ aliud eſt Xm ġ ſigt ſic eſt ſed
ſigt ꝙ nullꝰ hõ pꝛeẽ ſoꝛtẽ dic Xm. ġ ita eſt
ꝙ nullꝰ hõ pꝛeẽ ſoꝛ dicit Xm. ġ tu nõ dicis
uex. ⁊ ñ dicis niſi ꝯñs. ġ ꝯñs nõ eſt Xm.
¶ AD HEC rñdetur Ad pm dicit q̇daꝫ
ꝙ exceptiua illa oĩs hõ pꝛeẽ ſoꝛ excipif clau/
dit ꝯdictões. iõ ꝯcedit ꝙ ñ ſeq̃tur. ſed ñ dꝫ
ſic exponi ut arguis. ſed ſic. ſoꝛ ñ excipif. ⁊
oĩs hõ nõ ſoꝛ excipiʳ ⁊ ſoꝛ excipif. ġ oĩs hõ
pꝛeẽ ſoꝛ excipif. ⁊ tũc añs iplicat ꝯdictõem
ſic ꝯñs. Magr̃ aũt alr rñdet iõ. argumẽto
ꝑmi dubii quadꝛature neganᵒ añs. ſ. ꝙ nõ

sequat. Et ad pbatoēm negatur q̄ ꝯn̄s sit fm. imo ē uer̄. sic añs. Ad pbatoēm negat q̄ seqtur ꝯdictio. cū dicis q̄ se q̄ sor excipitur: negaᵗ Ad pbatoēz In oı̄ exceptia aliq̄ ps ex capta excipit. sed sor ē ps ex capta. ḡ sor excipit. negaᵗ ꝯn̄a. s3 bn̄ seᵗ ḡ ly sor excipit. ⁊ 1ᵃ stāt sil' q̄ sor n̄ excipit ⁊ ii sor excipit: q2 in miori sor suppōit material'r. cum ō2 sor ē ps ex capta. qm̄ li ps ex capta ē termi⁹ 2ᵉ intentōis uel ipōnis ¶ Ad 2m r̄ndet magī in. 24. argumēto p̄ncipalis dubii negan⁹ añs. s. q̄ n̄ sequat. ⁊ ad pbatoēm negatur q̄ ꝯn̄s sit fm: imo ē uer̄. sic añs. ⁊ ad pbatoēm negaᵗ ꝯn̄a. nec arguit ab exposita ad unā suar̄ exponentiū. q2 iᵃ n̄ est expōibilis nec pbabil' rōne dcōis exceptie. s3 rōe inceptōis ē ipsa cāliter inferēdo. Ad similē ō2 q̄ n̄ est ad ppositū. q2 iᵃ tu pmittis oēm denariū pret a n̄ h3 pbatoēm que n̄ ꝯuertat cū pbatoē dcōnis exceptie. qual'r n̄ est i ppoito. ⁊ ita p3 q̄ aliqua ē exceptia ppria aliq̄ que n̄ est alicui⁹ sue exponētis illatia. Ad 3m ō2 queren⁹ an illa ppō null⁹ hō preter sortē dic̄ uer̄ sig̃t p̄cise i casu. an n̄. si sic. nō admittiᵗ q2 ē insolubile simpl'r Si uero nō ponat precise admitto casū. ⁊ ꝯcedo añs scil3 q̄ n̄ seᵗ. negaᵗ tm̄ ꝯn̄a. s. q̄ pbatio sit mala. q2 ꝯn̄s n̄ est exponibile cū sig̃ficet ippo^ce scil3 q̄ null⁹ hō pret sortē dic̄ uer̄. Et ꝯce⁹ q̄ añs ē uer̄ ⁊ ꝯn̄s falsū.

¶ Utr̄ nō reduplicatōis ingr̄tum p bet exponibil'r.

Contra n̄ seᵗ Ens ingr̄tuz ens ē sbiectū in methaᶜᵃ ḡ ens ē ens ⁊ ens ē sbiectū methaᶜᵉ ⁊ si aliq̄d ē ens illud ē sbiectū methaᶜᵉ ḡ. pbatio mala. t3 ꝯn̄a añs pbat. q2 añs ē uer̄ ut p3 ⁊ ꝯn̄s fm. q̄a 3ᵃ exponēs ē fᵃ. s. si aliq̄d ē ens illud ē sbiectū methaᶜᵉ. q2 ē una ꝯditionalis cuius om ꝯn̄tis stat cū añte. ¶ 2º n̄ seqtur sor ē sor. ⁊ sor ē risibilis. ⁊ si aliq̄d ē sor illud est risibile ḡ sor ingr̄tuz sor ē risibil'. q2 añs ē uerū ut p3 ⁊ ꝯn̄s fm q̄ō pbat. q2 seᵗ sor ingr̄tū sor ē risibilis ḡ sor b q̄ sor ē risibil'. t3 ꝯn̄a a ꝯuertibili ad ꝯuertibile. sed ꝯn̄s ē falsū ḡ añs. q̄ ꝯn̄s sit fm pbaᵗ sic. q2 oē q̄ō ꝯpetit alicui b q̄ ipm ꝯpetit sibi p⁹ p plm p⁹ posteri or̄. sed risbile n̄ ꝯpetit p⁹ sorti imo hōi. q̄a sorti p hoiez ḡ nō ꝯpetit sibi b q̄ hᵐ. ꝯn̄a t3 i Baroco. ⁊ añs p3 ¶ 3º Tūc n̄ seqtur aial ingr̄tum aial n̄ est asi⁹ ḡ aial est aial ⁊ aial n̄ est asi⁹ ⁊ si aliq̄d ē aial illud n̄ est asi⁹. quia añs est x̄m ⁊ ꝯn̄s fm. q̄ ꝯn̄s sit fm p3 q2 3ᵃ exponēs est fᵃ. s. si aliq̄d ē aial illud n̄ est asin⁹. q2 om ꝯn̄tis stat cū añte. ista ei3 stāt sil' aliq̄d ē aial ⁊ illud ē asin⁹. q̄ añs sit uer̄ pbatur. q2 uel aial ingr̄tum al' ē asi⁹ uel aial ingr̄tum aial non ē asi⁹. sed n̄ est dicenō pm q2 falsū est ut p3 p exponētes ḡ ē dicenō b

¶ AD HEC rn̄detur Ad pm ō2 q̄ ly ingr̄tū pōt sumi duᵗ. s. specificatie ⁊ redoplicatiue; mō illa ppō Ens ingr̄tum ens ē sbiectū in methaᶜᵃ est uera tenen⁹ specificatie solū. nō aūt reduplicatie. tūc n̄ hēt pbari p exponētes. sed sic Ens sb rōe qua ens. ē sbiectū in methaᶜᵃ ḡ ens ingr̄tum ens ē sbiectum i methaᶜᵃ ¶ Ad 2m nego assumptū. s. q̄ n̄ seqtur tenen⁹ ingr̄tum reduplicatie. Et ultra cū dicis ꝯn̄s ē fm. negat Ad pbatoēm cū ō2 sor ingr̄tum sor ē risibil' ḡ sor b q̄ sor ē risibilis ꝯcedo ꝯn̄am sil'r tenen⁹ b q̄ reduplicatiue. n̄ aūt specificatie. Et cu3 dicis q̄ ꝯn̄s ē fm q2 q̄ō ꝯpetit alicui b q̄ ipm ꝯpetit sibi p⁹ Dī q̄ uer̄ ē tenen⁹ li q̄ specificatie. n̄ aūt reduplicatie: ¶ Ad 3m nego assuptū. s. q̄ n̄ sequat. Et ad pbatoēm nego q̄ añs sit uer̄. imo ē fm sic ꝯn̄s Et ad pbatoē3 cū tu queris uel aial ingr̄tum aial n̄ est asi⁹. Dico q̄ nec sic nec sic. utraq3. n; est fᵃ Et si ō2 ꝯtra q̄ de quolib3 ō2 alter̄ ꝯdictoriōr̄. incōplexor̄ ⁊ de nullo ambo sil' dicunt. sed asi⁹ ⁊ nō asi⁹ sūt ꝯdictoria incōplexa ḡ aial ingr̄tum ē asin⁹ uel n̄ asi⁹ Dī q̄ illud p̄ncipiū indiget 6 limitatōib⁹. pᵃ de quolibet t̄ino singulari q2 de t̄ino coī pn̄t ambo uerificari. q2 hō ē alb⁹ ⁊ est n̄ alb⁹ 2ᵃ simplici. q2 de aliquo ꝯplexo nō uerificat. ⁊ posito q̄ sor sit niger fm ē q̄ sor alb⁹ sit currēs. ⁊ sil'r fm est q̄ sor. alb⁹ sit n̄ currēs. 3ᵃ supponēte p aliquo q̄ō est q̄a al'r nullū uerificareᵗ. nam te n̄ exn̄te nec tu es currēs nec tu es n̄ currēs 4ᵃ mēdiāte h uerbo ē de pn̄ti. q̄a mediāte x̄bo de p̄terito uel de futuro n̄ o3, ut h demōstran⁹ instās pn̄s fuit accn̄s, uel h fuit nō accn̄s

135

5ª ꝛ de nullo ambe sil' diuisiue sumpta. qꝛ collectiue pñt sil' ꝟificari tenen° ꝙ totum sit sue ptes. ut dato ꝙ uni⁹ scuti medietas sit alba ꝛ alia nigra. tūc h scutū est albū ꝛ ñ albū tenen° li ꝛ collectiue. 6ª sil'. qꝛ successiue pñt ꝟificari. ut si soꝛ eēt alb⁹ et postea nig p⁹ h eēt ꝟa. soꝛ est alb⁹. deīn hec eēt ꝟa soꝛ ñ est alb⁹. Ad ꝑpositū redeūdo ōficiūt due pᵉ ꝯditōes īōo ñ seqtur.

¶ Quo imediete ꝑbe' ex pōibl'r sic dic magī. ōtra ñ se' p⁹ h tu eris ꝛ nullū erit instās p° h q̇n int̄ illud ꝛ h tu eris ğ imediate post h° tu eris ğ ꝑbatō mala. ꝯña tꝫ añs ꝑba' qꝛ añs ē ueꝝ. ut ptꝫ ꝛ ꝯñs fᵐ ꝑbaf qꝛ se' immediate p⁹ h° tu eris ğ añ hoc omē instās futuꝝ tu eris. tenꝫ ꝯña a ꝯuertibili ad ꝯuertibile. ꝛ ꝯñs ē fᵐ ğ ꝛ añs. ꝙ ꝯñs sit falsū ꝑba' qꝛ ꝯñs ē una ꝑpō resolubilis rōe illi⁹ termi cui⁹ una resoluentiū est falsa. qꝛ resoluif sic. tūc tu eris ꝛ tūc est uel erit omē instās futuꝝ. ğ añ omē instās futuꝝ. tu eris. qꝛ quero q̇d ꝑ ly tūc demōstraf. aut instās pñs aut futuꝝ. si p̄sens p⁹ resoluēs est fª qꝛ instās pñs nunꝙ erit. Si demōstraf futuꝝ instās 2ª ps ē fª qꝛ quocūqꝫ instāti futuro dato int̄ illō ꝛ instās pñs erūt instātia quoꝝ ꝗlibet erit añ instās futuꝝ. datū ğ illud nec ē nec erit añ oē instās futuꝝ. ¶ 2° sic nō se' post h totū spaciū erit repletū aere ꝛ nullū erit instans pñs p⁹ hoc q̇n iter illud ꝛ h totū spaciū erit repletū aere. ğ imediate post h totū spaciū erit repletū aere qꝛ casu possibili poito añs ē ueꝝ ꝛ ꝯñs falsū qꝛ ponaf ꝙ sint duo lapides molares quoꝝ un⁹ sit suppositus alteri ꝛ supioꝛ lapis incipiat leuari equal'r ab omi pte in h° instāti ab aliqua potētia ꝛ sit a ps circūferential' lapidis ꝛ media. b uero mediās int̄ a ꝛ c. tūc añs ē ueꝝ. ut pꝫ. q̇a al'r daref uacuū. ꝙ ꝯñs sit fallū ꝑbaf qꝛ seq̇tur imediate post h erit spaciū repletū aere ğ eque p° aer circūferential' deueit ad b. punctū ꝛ ad c. ꝯñs ē fᵐ qꝛ pri⁹ uenit ad ꝑpiquū ꝙ ad rēotū. ꝑbaf ꝯña qꝛ si ñ da oᵐ .s. ꝙ nō eque p° uenit ⁊c̄ ğ pri⁹ ueit ad b. sit ğ instās f in quo ueit ad b. ꝛ ñ ad c. ꝛ sit g instās i quo ueit ad c. se' ꝙ dabif uacuū int b. ꝛ c. in toto tpe mēdio iter f ꝛ g. qō est ipossibile. ¶ 3° sic seq̇t data iª expōne ꝙ aliq̇s xpianus ut puta soꝛ deueit ad moꝛtēꝫ. erit sil' saluat⁹ ꝛ dāpnatus. aut nec saluat⁹ nec dānatus erit. h aūt est ipossibile ꝑbatur tñ ꝯña ꝛ pono ꝙ soꝛ uiuat q̇nquagita annos ꝛ diuido illud tēpus in ptes ꝑpoꝛtiōles. ꝑ poꝛtiōe dupla mioꝛib⁹ termiatis ad p̄imū instās ñ eē ei⁹ ꝛ uolo ꝙ i qualibet pte ipari peccet moꝛtal'r. in qualibet ꝟo pte pi sit absolut⁹ ab oi peccato ꝑpter ꝯtritōem quā bꝫ ꝛ sim⁹ nūc in p° istāti ñ eē soꝛtis. ꝛ arguitur sic ꝛ quero an soꝛ sit saluat⁹ uel dānat⁹. si nec sic nec sic hēo unā ptem. s. ꝙ nec erit saluatus nec dānatus. Si dicis ꝙ ē saluatus. tūc s c. ñ ꝑpter aliud est saluat⁹ nisi qꝛ imediate añ h° fuit absolut⁹ ab oi pctō. ꝛ iō ut detur eē moꝛtu⁹ cū absolutiōe. Sed a sil'i ꝑbo ꝙ est dānat⁹ qꝛ imediate añ h° peccauit moꝛtaliter. iō uidef esse moꝛtu⁹ cū peccato moꝛtali. ꝑt af qꝛ immediate añ h° peccauit moꝛtal'r ꝑ exponētes suas que ꝟe sunt ut pꝫ. Et etiā ꝑba' aliter sic. imediate añ h fuit aliqua ps impar. sed qñcūqꝫ fuit aliqua pars impar moꝛtaliter peccauit. ğ imediate añ hoc peccauit moꝛtal'r. Si uero ōꝛ ꝙ ē dānatus a simili ꝑbaf ꝙ est saluat⁹: Item pōt ꝑbari ꝙ aliqō coꝛp⁹ est albū ꝛ nigꝝ. sil' ponēdo ꝯsimilē casū. s. ꝙ in oi pte ipari isti⁹ hoꝛe sit nigꝝ ꝛ in omi pi sit albū. ꝛ sim⁹ in ultio instāti hoꝛe. ꝛ arguif sic imediate añ h° fuit albū ğ ñ ē albū. sil'r imediate añ h fuit nigꝝ ğ nūc ñ est nigꝝ. ꝑbat pª ꝯña ꝛ siml'r 2ª ꝑbatur. imediate añ h fuit nigꝝ i infinitū ꝑpinque ad h fuit nigꝝ tꝫ ꝯña qꝛ iᵉ ꝑpōes ꝯuertūtur. tūc ultra infinitū ꝑpinque ad h° fuit nigꝝ ğ nūc ē nigꝝ. ꝑba' ꝯña qꝛ cū quecūqꝫ mutatio req̇rat certū ꝛ definatū tps nō fuit mutatū illud coꝛp⁹ qꝛ uᵐ certū tps mediat ğ ē nigꝝ. ꝛ siml'r ꝑbatur añs pᵉ ꝯñe qꝛ imediate añ h fuit ps ipar. sꝫ in quacūꝫ pte ipi fuit nigꝝ ğ imediate añ h fuit nigꝝ. ꝯsil'r ꝑba' alta ps ⁊c̄. Itēꝫ ꝑ simile casū pōt ꝑbari ꝙ eadē ꝑpō est ꝟa ꝛ fª. aut nᵉ ꝟa nᵉ fª querēdo i ultio istāti hoꝛe an sit ꝟa uel falsa. Et arguitur ut supra,

AD hec rñdet. Ad p̄mū negat añs. ad
ꝓbationē ne° ꝙ ꝯñs sit fl'z imo ē uez. sicut
añs. ꝛ cū tu arguis imediate post h° tu eris
ḡ imediate añ oē istās futuz tu eris. negat
ꝯña qualitercūqz teneat li āte. sed bñ seqtur
ḡ añ istās futuz p° hoc tu eris ꝛ isto mō ar
guit ab uno ꝯuertibili ad reliq̄m. dum° li añ.
sit ꝓpō. ubi aūt sit aduerbiū itez ne° ꝯᵃᵐ.
q: ans ē uez ꝛ ꝯñs fl'z ꝑpt resolutionē fa/
ciendā. qñ aūt li añ ē p̄pō tūc exponitur 1ᵃ
ꝓpō añ oē istās futuz post h° tu eris ꝛ ꝓba
tur sic āte istās futuz p° h° tu eris. nᵐ ē ul'
erit istās futuz p° h° qn āte illō tu eris.
Ad 2ᵐ negat assūptū imo se'. ad ꝓbatiōez
negat ꝙ ꝯñs sit fl'z imo ē uerū sicut añs. ꝛ
ad ꝓbatiōez adisso caᵘ nego illā ꝯñaz ime/
diate p° h° totū spatiū ē repletū aere ḡ eque
p° aer ēcūferētial' ꝯueniet ad b pūctu ꝛ ad c
Et cū dicis q: si nō da opᵐ ꝯce° ꝙ ñ eque p°
aer uēit ad b ꝛ ad c sed p° uēit ad b ꝙ c in n°
tñ istāti pri° uēit ad b ꝙ ad c nᶜ ē sigre p̄mū
istās i quo uēit ad b. nᶜ etiā ē sigre pᵐ istās i
quo uēit ad c q: quocūqz istāti sigto post h°
i quo ꝯuenit ad b ꝛ ad c ꝛ adhᶜ añ illō ꝯuēit
ad b ꝛ ad c Ad 3ᵐ dicūt qdā ꝙ cas° non ē
possibil' q: ē ꝯuenire ad tā modicū tēpus ꝙ
act° uolūtatis nō poterit fieri in i° ꝛ ꝯñter
nō poterit pccare nᶜ absolui. act° .n. uolū/
tatis reqrit ctuz ꝛ determinatū tēp° nᶜ fit i istā
ti nᶜ i quocūz modico tēpore. Uel aliter ad
misso ꝙ act° uolūtatis fiat i quocūz tēpore
ꝛ i istāti dico ꝙ qualz pars cas° ē possibil' de se
sed nō oēs sil'. sicut ꝯcedit ꝙ possibil'e ē ꝑz h°
punctū ꝯtiᵐ sit acᵘ disuz tūc possibile ē ꝑ h°
ꝛ ita ꝯ singl'is ꝛ tñ ñ ē possibil'e ꝑ h° ꝛ h° ꝛᶜ.
sine statu ꝙ sit disuz. quelibz .n. pars ē possi/
bilis sed nō oēs sil' q: si oēs essent sil' possi
biles cū sint ꝯ sensu ꝯpōito poneret i eē ꝛ seʳ
ꝯtiᵐ eē acᵘ disuz i ifinitas ptes ꝛ seʳ dari ac
tu ifiᵐ qd ē ipossibil'e Replica ꝯ.lz nō sit
possibil' cas° ē tñ possibil' ꝑ imagiatiōez cū
nō claudat ꝯdicᵉᵐ ḡ loᶜᵉ ē possibilis. qd ḡ tē
dicēdū ē ꝯsidera tu ꝛc. Ad aliud lz casus
nō sit possibil' natural'r loquēdo q: ē deuei
re ad tā modicū tēp° ꝙ corp° ñ potit trans/
mutari ꝯ albedie i nigrediez nᶜ eꝯ q: tñ ca°
ē imagiabil' sine iplicatiōe ꝯdictiōis. ideo ē
possibil' ꝑᵐ logicos. ꝛ iō dicit aditterdo caᵐ
ꝛ nego illā ꝯñaz imediate āte h° fuit nigruz
q: oppōitū ꝯñtis stat cū añte q: stat ꝙ nunc
pᵐ istās nō eē isti° corpis ꝛ ꝯñter nō ē nigᵐ.
ꝛ tñ imediate añ h° fuit nigᵐ ḡ i ifinitū pro
pinqz ad h° istās fuit nigᵐ ḡ tūc ē nigrū q:
opᵐ ꝯñtis stat cū añte ut pri° ubi nc p° ñ sit
Et si dicis arᶜ sic ifiᵐ ꝓpique ad h° istans
fuit nigrū ꝛ nc ē ḡ nc ē nigᵐ. negat ꝯña. iō z
ꝙ nō. stat .n. ꝛ eē ꝛ imagiari h° cor° nc p° eē
albū l' uiride ꝛ tñ ꝯtiᶜ añ h° fuisse nigrū.
Utᵐ incipit ꝛ desinit ꝓb'r expōibil'r ꝛc.
QUONTRA Non seʳ Incipit eē a ḡ
nc ñ ē a ꝛ imediate p° hoc erit a ḡ
ꝓba° maᵃ. q: ab expōita ad q̄libz
suaz expōnētiuz ꝯña debz ualē. añs ꝓbat
q: añs ē uez ꝛ ꝯñs fl'z pōito ꝙ a icipiat esse
ꝑ ꝓpōez ꝯ pñti ꝛ remotionē de pterito ita ꝙ
nc sit ꝛ imediate añ h° ñ fuit ut pz quare ꝛc
Et si ꝯ: ꝙ ñ leᵗ q: ꝓp: loquēdo ꝯ expōe illi
ti nō hñt expōi sed large capiēdo expōez ꝑ
qualz ꝓbatiō: ē nōz. ut dicit magr ꝛ i 7° c°
ꝯ ꝯñas ꝯfendēdo 2ᵃᵐ reᵘᵐ 1° ca°. sed ꝓpe lo
quendo ꝓbat ꝑ causas ūitatis. Contra a
qualibz cā ūitatis ad ꝓpōez hñtem illā est
bōa ꝯña ꝛ a ꝓpōe hñte cas ūitatis ad illas
causas disiue sumptas ualet consequentia
sed nō ualet dicēdo a icipit eē ḡ a nc ē ꝛ non
imediate añ h° fuit uel nc nō ē ꝛ immediate
post h° erit ḡ ꝓba° adhᶜ maᵃ. ꝯña tz cū ma/
iori. mior ꝓbat q: caᵘ possibili posito añs
ē uez ꝛ ꝯñs fl'z q: ubi de° creasset unū āge
lum añ mūdi creationē pū a āge ñ tc 1ᵃ est
ūa a incipit eē ꝛ tñ nᵃ illaz caz ūitatis est
ūa cū quelibz icludat tēp° aūt istās eē qd ē
fl'm añ mūdi creationē. 2ᶜ sic nō seʳ sortes
nc nō ē alb° ꝛ imediate añ h° fuit alb° ḡ de
sinit eē alb° q: caᵘ possibili pōito añs ē ūᵐ
ꝛ ꝯñs fl'm q: pōat ꝙ i qualibz pte impi ho
repterite fuit alb° ꝛ i qualz pi fuerit niger
miorib° tinatis ad ultimū istans in quo sit
rubeus ꝛ sit a i istāti tūc añs ē uez ut paz
ꝙ ꝯñs sit fl'm ꝓbat q: opᵐ ē uez .s. for. nō
desinit eē alb° q: seʳ nc nō ē alb° ꝛ imediate
añ h° ñ fuit alb° ḡ nō desinit eē alb° tenet
ꝯña añs ꝑ p̄ma pte patet. ꝑ 2ᵃ pte ꝓbatur
q: imediate añ h° fuit niger sed qñcūqz fuit

136

niger non fuit albꝰ ḡ imediate añ hoc non
fuit albꝰ. ꝙ ꝯñs sit fl'm ꝓbat̃ q꞉ nũc ē albꝰ
⁊ imediate ãte hº fuit albꝰ ḡ ñ icipit eẽ albꝰ.

¶ AD hec rñdet̃. Ad ꝑmũ dicit̃ sicut ibi.
Ad replicã ỏ꞉ cõiter ꝙ casꝰ nõ ē possibil' na
tural'r loquẽdo ⁊ hº nõ soluit q꞉ sup̃ natu/
ral'r ē possibile ⁊ imagiabile absq꞉ repugñ
tia iõ casꝰ ē possibilis lo^{ce} loquẽdo. Petrꝰ
mãtuanꝰ rñdet huic argumẽto q꞉ ipse facit
illud dicẽdo ꝙ ñ ualꝫ ꝯña a ꝓpõe hñte cãs Ṽi
tatis ad 1as oẽs cãs dis^{ue} sumptas sꝫ bñ eꝫ.
Hec rñsio ē ꝯ oẽs logicos di. ꝙ a ꝓpõe hñte
pl'es cãs ad unã illaꝝ nõ ualꝫ ꝯña sed bene
ad oẽs sil' sũptas cuꝫ disiũctiõne. s. ualꝫ. Jdeo
al'r rñdeo dicẽdo ꝙ ꝯña ualꝫ sed li nc̃ aliqñ di
cit istãs qỏ ē idiuisibile ĩ tẽpe. aliqñ dicit ꝓ
porciõbile istãsꝰ qỏ ē idisibile i a^{ca} a^{n} mẽsa
ut pũ i euo uel i eternitate. ꝯcedo ḡ ꝯñam ⁊
dico ꝙ sicut añs est ueꝝ ita ꝯñs ⁊ nego ꝙ li
nc̃ dicat istãs uel tẽpꝰ sꝫ bñ dicat ꝓporcio/
nabile. Ad 2^{m} negat̃ assũptuꝫ imo seq̃tur
⁊ nego ꝙ ꝯñs sit fl'm. ad ꝓbationẽ nego ꝙ
oppo^{m} ꝯñtis sit ueꝝ. Et cũ tu arguis sic nc̃
nõ ē albꝰ ⁊ imediate ãte hº nõ fuit albꝰ ḡ ñ
ỏsinit eẽ albꝰ. negat̃ ꝯña q꞉ 2^{a} ps añtis nõ
recte sur' sed debꝫ eẽ ista nõ imediate ãte hoc
fuit albꝰ ⁊ 1^{a} ē fl'a ¶ Ad 3^{m} ꝯcedit̃ assũptuꝫ
ꝙ nõ sequit̃ q꞉ nõ recte accipiunt̃ cause Ṽitatis
q꞉ debẽt eẽ tl'es. nc̃ ē albꝰ ⁊ imediate añ hoc
fuit albꝰ ḡ nc̃ icipit eẽ ⁊ i tl'i ca^{u} mior ē fl'a
licet ista sit Ṽa imediateante hº ñ fuit albꝰ.

¶ Utr^{m} totꝰ sin^{ce} sũptꝰ ꝓbet̃ expõibil'r.

CONTRA Arguit̃ pº ꝙ totꝰ nõ
possit teneri istis modis. s. sinca^{ce}
⁊ ca^{ce} q꞉ sequeret̃ ꝙ a ptı^{ri} ad idefi
nitã nõ ualẽt ꝯña. hº autẽ ē iꝯueniens. ꝙ se/
quat̃ ꝓbat̃ q꞉ nõ ualꝫ aliq̃s totꝰ sor. ē hõ ḡ
sor. ē hõ ⁊ tñ arguit̃ a ꝑticulari ad idefinitã
corrñdentẽ ḡ ⁊c. ꝯña nõ cũ miori ꝑ re^{m} cõ
munẽ di. ꝙ ex qualibꝫ ptı^{ri} sit idefinita per
solã amotionẽ signi. maior ꝓbat̃ q꞉ añs ē
ueꝝ ⁊ ꝯñs fl'm. ꝙ añs sit ueꝝ pꝫ q꞉ cũ li to
tus teneat̃ ca^{ce} sig̃t ꝙ aliqỏ ẽs ꝑfectum ex
suis ptibꝰ sicut sor. ē hõ ⁊ illõ ē ueꝝ. ꝙ ꝯñs
sit fl'm etiã pꝫ q꞉ cũ li totꝰ teneat̃ sinca^{ce} sig̃
ficat ꝙ queılıbꝫ ps sor. ē hõ ⁊ hº ē falsum.

Item sequit̃ ꝙ aliqua ē ꝓpõ idependẽs Ṽa que
fiet iposs ibil' simp'r sine ncu̧a' i ꝯõne ꝑ solaꝫ
ablationẽ sig̃ a quo nõ dependet sua Ṽitas.
pꝫ de ꝑiacẽte huiꝰ ꝑticularis aliq̃s totº sor.
ē hõ supposito ꝙ cras fiet ꝓpõ tõlis ꝑ ablia/
tionẽ signi ptıcl'aris ¶ Jtē sequit̃ ꝙ 1ª ꝓpõ totꝰ
sor. ē mior sor. nõ possit ꝯuerti q꞉ maxie cõ/
uerteret̃ in illã ens minꝰ sor. ē totꝰ sor. ⁊ tñ
ꝯuersa ē uera ⁊ ꝯuertẽs fl'a. ¶ 2º pricipalr
seq̃t ꝙ ista ꝓpõ omne totũ ē maiꝰ sua pte sit
fl'a qỏ ē iꝯueniẽs q꞉ ē ꝑnci^{m} in geometria ⁊
arismetrica. ꝓbat̃ ꝯña q꞉ cũ li to^{m} teneatur
ca^{ce} teneat̃ sig̃t ꝙ omne ẽs ꝯpo^{m} siue ꝑfectus
ex suis ptibꝰ ē maiꝰ sua pte sed 1^{a} ē fl'a ꝓba
tur q꞉ sequit̃ sub ea sor. ē ẽs ꝯpo^{m} ex suis ptibꝰ
ḡ sor. ē maior sua pte. tũc ultra sed corpꝰ est
ps sor. ḡ sor. ē maior suo corpe qỏ ē fl'm q꞉
e equal' illi. Sil'r sequit̃ aia ē ps sor ḡ sortes ē
maior aia qỏ ē fl'm. 3º sic ꝯ modũ ꝓbandi.
sequit̃ ꝙ 1ª ꝓpõ ē fl'a totũ qỏ deꝰ sciuit adh^{c} scit
ꝯña ē fl'm q꞉ aliq̃d deꝰ sciuit ⁊ nullıꝰ ē obli
tus qỏ sciuit ḡ to^{m} qỏ deꝰ sciuit adh^{c} scit. tꝫ
ꝯña q꞉ dato oppõito seq̃tur ꝙ aliquã ꝓpõeꝫ
desinebat deꝰ scire sed ois ꝓpo quã ñ ꝯtıum
sciuit deꝰ fuit i mente diuina ⁊ q̃cq̃d fuit in
mẽte diuina nũc ē ḡ i deo ē ꝓpõ fl'a ⁊ seq̃tur
ꝙ ꝓpõ Ṽa sit ꝓpõ fl'a sic arguẽdo. Hec est
ꝓpõ demẽstrãdo deũ ⁊ hec ē ꝓpõ Ṽa ḡ ꝓpõ
Ṽa ē ꝓpõ fl'a. ꝑncipal' aũt ꝯña ꝓbat̃. s. ꝙ se
quat̃ ꝙ 1ª ꝓpo sit fl'a to^{m} qỏ deꝰ sciuit adh^{c}
scit q꞉ habet expõi sic aliquã ptẽ illıꝰ qỏ deꝰ
sciuit adh^{c} scit ⁊ nulla ē ps illıꝰ qỏ deꝰ sciuit
q̃n adh^{c} scit ḡ ⁊c. mõ 2ª exponens ē fl'a q̃a
hec nescit demõstrãdo illã in nõ ens ⁊ hec est
aliq̃d quod deus sciuit ergo aliquod quod
deus sciuit nescit.

¶ AD hec rñdet̃. Ad ꝑmũ negatur ꝙ se
quat̃ ꝙ a ptı^{ri} ad idefinitã nõ ualꝫ ꝯña. Ad
ꝓbationẽ cũ ỏ꞉ ꝙ nõ ualꝫ aliq̃s totꝰ sor. est
hõ ḡ totꝰ sor. ē hõ. ꝯcedit̃ ꝙ nõ ualꝫ. sed dico
ꝙ 1ª totꝰ sor. ē hõ nõ ē idefinita q꞉ equalet
isti quelꝫ ps sor. ē hõ q꞉ ē ul'is ¶ Et ad pro
bationẽ cũ dicit̃ ꝓpõ ptı^{ris} fit idefinita per
solã ablationẽ sig̃. dico ꝙ nõ ē ueꝝ ul'r lo/
quẽdo ⁊ maxie i ꝓpõibꝰ in q̃bꝰ ponit̃ tmi
q̃ possunt teneri ca^{ce} ⁊ sinca^{ce}. Et si diceres
que ḡ ē sua idefinita. Dicit̃ ꝙ eꝰ idefinita

nõ põt assigñri in eisdẽ tinis sꝫ i ęqualētib⁹
sic ẽs pfectū ex suis ptib⁹ ut sor. ẽ hõ. Et si
aliter õz que ẽ pti^{rs} isti⁹ tot⁹ sor. ẽ hõ. dicit
ꝙ i^{a} nõ ẽ idefinita sed ulis. ꝛ pti^{rs} cu⁹ ẽ ista
aliqua ps sor. ẽ hõ. Magr tñ dicit ꝙ illa
ppõ tot⁹ sor ẽ hõ põt ꝯsiderari ut tõlis ppõ
ꝛ sic ẽ ulis. aut ut idefinita illi⁹ pti^{rs}. p^{o} ñ
ualꝫ ꝯña. 2° sic. p^{a} rñsio formalior. Ad
aliud ꝯcedo to^{m} qõ deducit. s. ꝙ indefinita
ṽa iclusa i i^{a} pti^{ri} p ablationẽ signi pti^{rs}
fiet f'la. Aduerte tñ ꝙ nõ ẽ in eadẽ nisi ma
terialr ꝛ nõ formal'r. nã qñ erat iclusa i pti
culari li tot⁹ ca^{te} tenebat. cuꝫ ṽo ẽ remotuꝫ
sig^{m} sinca^{te}. Ad aliud negat ꝙ i^{a} ppõ to/
tus sor. ẽ mior sor. nõ possit ꝯuerti imo cuꝫ
ęqualeat isti quelꝫ ps sor. ẽ mic_ so. ꝯuertet
sic aliqd min⁹ sor. ẽ ps sor. Ad 2^{m} pncipl'e
negat ꝯña. ad pbationẽ õz distiguẽdo õ to°
ꝛ õ pte. unde i^{a} ppõ omne to^{m} est mai⁹ sua
pte nõ habꝫ ṽitatẽ nisi de to° q̄ntitatio ꝛ de
pte q̄ntita^{ua} iõ ꝯce° ꝙ sor. ẽ maior sua pte sic
accipiẽdo ptẽ. Et cũ dicis postea corp⁹ sor. ẽ
ps sor. ꝛ sil'r aia ẽ ps sor. g̃ sor. ẽ maior cor/
pore ꝛ maior aia. negat ꝯña qꝛ al'r capit ps
Corp⁹. n. nõ ẽ ps q̄ntitatia sor. sed ẽ ps eẽnta
lis ꝛ sil'r aia. Ad 3^{m} rñdet magr i 34° ar/
gumẽto 3^{ii} dubii quadra^{te}. Pro qua rñsiõe
aduerte 3^{a}. p^{m} ꝙ sicut de⁹ p essentiã suã itel
ligit ĩplexe ita p essentiã suã itelligit com/
plexe ꝛ ṽba^{r} nec itelligit aliqd p aliqõ ac⁹
ꝯpõituꝫ qõ ẽ ipossibile sed q̇cq̇d itelligit p
essentiã suã ppaꝫ ut ex sentẽtia phi ꝛ ꝯmen
tatoris 8° phisicoꝝ ꝛ 12° me^{te}. 2° aduerte
ꝙ sicut in deo ẽ spẽs itelligibil' qua itelligit
icõplexe ita i deo ẽ ppõ qua itelligit cõp^{xe}.
ꝛ ꝯñter in deo ẽ ppõ ṽa ꝛ falsa nec^{a} ꝛ ꝯtin
gens qꝛ itelligit oia entia ꝛ nx^{a} ꝛ ꝯtigẽna
ut pꝫ. 3° aduerte ꝙ qñ p̄misse sunt idẽtice
nõ seqt ꝯ⁹ formal' iõ nõ se^{r} h° ẽ pater ꝛ hoc ẽ
fili⁹ demõstrãdo essentiã diuinã g̃ pater est
fili⁹. Sil'r nõ se^{r} oĩs essentia diuia ẽ pater
fili⁹ ẽ essentia diuia g̃ fili⁹ ẽ pater. Ad for
mam g̃ argumẽti rñõ ꝯce^{r} ꝙ i^{a} ẽ f'la to^{m} qõ
d⁹ua sciuit adh^{c} scit Et ad pbationẽ negat
ꝯña ꝛ ꝯce° ulteri⁹ ꝙ de⁹ aliquã ppõeꝫ õsine
bat scire ꝛ ꝙ in ipo ẽ aliqua pp° f'la que p⁹
fuit ṽa. nec ex h° ẽ aliqua muta° i deo. sed

solum° i signo illi⁹ ppõis. nec ex h° q̄ ppõ
f'la ẽ i deo se^{r} ꝙ ppõ uera sit ppõ f'la quia
mediũ solũ ẽ idẽticũ sed se^{r} ꝙ aliqd quod est
ppõ ṽa ẽ ppõ f'la. Item ex h° ꝙ de⁹ õsinit
aliquã ppõeꝫ scire nõ seqt ipsuꝫ scire plura
una uice ꝙ a^{a} qm qñ p̄mo de⁹ aliquã ppõ/
neꝫ õsinit scire suũ ꝯdic^{m} icipit scire.

Ut^{m} semp expõibl'r pbet.

CONTRA Sequitur. Data ista
pbatiõe ꝙ i^{a} ẽ f'la semp de⁹ fuit.
Sil'r i^{a} semp mũd⁹ erit qõ ẽ iꝯuẽi/
ẽns. pbat ꝯña qꝛ p^{a} ęqualꝫ huic omni tẽpe
de⁹ fuit. ꝛ 2ª huic omni tẽpe mũd⁹ erit. mõ
ille sunt f'le ut pꝫ p exponẽtes. p̄ma. n. ex/
põitur sic aliquo tẽpe de⁹ fuit ꝛ n^{m} ẽ l' fuit
tẽp⁹ qn tũc de⁹ fuit g̃ ꝛc. 2ª exponẽs ẽ f'la
qꝛ tẽp⁹ pñs ẽ uel fuit tẽp° ꝛ tñ in i° nõ fuit
2ª expõitur sic aliquo tẽpe mũd⁹ erit ꝛ n^{m}
ẽ uel erit tẽp⁹ quin tũc mũd⁹ erit ergo ꝛc.
2^{a} ẽ f'la qꝛ tẽp⁹ pñs ẽ uel erit tẽp⁹ ꝛ tñ i illo
nõ erit. 2° sic data ṽitate pbatiõis sequit
ꝙ q̇cq̇d uiuit sp ẽ ꝛ etiã ꝙ q̇cq̇d mouetur sp
se habꝫ illo° ut dicit magr i 4^{a} ꝯ°ne. sꝫ que
libꝫ illaꝝ ẽ f'la ut pbabo g̃ ꝛc. ꝯña tꝫ cum
maiori. mior pbat qꝛ ex p^{a} seqtur q̇cquid
uiuit sp ẽ. tu uiuis g̃ tu sp es. ꝛ ultra g̃ om/
ni tẽpe es a ꝯuertibili ad ꝯuertibile. sed tẽp°
p̄teritũ ẽ tẽp⁹ g̃ tu es in tẽpe p̄terito quod est
f'lm. ex 2ª seqtur q̇cq̇d mouet sp se habꝫ i°
mõ. celũ mouet g̃ celũ se habet i^{to}. ꝛ ultra g̃
sp se habꝫ eodem° a ꝯuertibili ad ꝯuertibile
ꝛ ultra g̃ celũ nõ mouet. tꝫ ꝯña qꝛ ex oppõi/
to ꝯñtis seqtur op^{m} añtis. seqtur eꝫ celum
mouet g̃ se habꝫ al'r q̄ pri⁹ qꝛ moueri ẽ al'r
se hẽc q̄ pri⁹ g̃ nõ sp se habꝫ eodẽ modo.
3° seqtur ꝙ i^{a} sit ṽa sp fuit hõ ut paꝫ expo
nendo ipaꝫ sed qꝛ seqtur sp fuit hõ g̃ homo
fuit sp. tenꝫ ꝯña p ꝯuersionem ꝛ ꝯsequens ẽ
f'lm ut patꝫ ergo ꝛ ãtecedens.

AD hec respõdet Ad p^{m} õz ꝙ due sũt
opiniões de li sp ut tãgit magr. Pria est ꝙ
li sp ꝯuertit cũ li omni tẽpe nõ absolute sed
s^{m} exigẽtiã ṽbi cui addit. Alia dicit sẽp
ꝯuertit cũ li omni tẽpe absolute. s^{m} illã r^{am}
ꝯcedit ꝙ ille sũt f'le sp de⁹ fuit sp mũd⁹ erit
s^{m} uero p^{am} negat. neqꝫ p^{a} ppõ equiualet

137

huic omni tēpe deus fuit. sed isti omni tempe
pterito deus fuit. nz 2a equalz huic omni tem
pore mūdus erit sed isti omni tempe futuro
mūdus erit. ¶ Ad 2m ₒcedit q se illas eē vās
Et ad pbatiōem: pc ₒceo donc dicis oī tēpe est
sed nego postea ₒñtiā cū dicis tēpus pteritū ē
tēpus q tu es in tēpe pterito sed minor debet
esse. tēpus pteritū ē tēpus pñs. Et ad pbatiōez
2c ₒceo donc dicis q celū sp se habz eodemo et
nego ₒñaz q nō mouet. et cū tu pbas ₒñam
q se mouet g se habet alr q pus. ₒceo. g non
se habz eodemo. dico q se habz eodemo. et nō
se habz eodemo: se habz qdē eodē mō respec
tu actus ubi q mor nē sicut pus. se habz alio
respectu 3ii ut pūi i motu celi respectu alicus
fixi ut cētri ¶ Ad 3m ₒceo q ia ē uera sp fuit
hō. ad ipbationē nego ₒñtiaz q arr a sensu
ₒpōito ad sensum disum nz ₒuertitur sed sic
ₒuertit i quolz tēpe pterito fuit hō.

¶ Utm ab eterno pbet expōibiliter.

CONTRA Seqtur data vitate
istius ppōis ser q ia ē va anxps po
tuit eē ab eterno q ualz ₒña anxus
potuit eē añ qōlibz tēpus finitū que ē va q
anxps potuit pduci añ qōlibz tēpus finituz
g anxps potuit eē añ qōlibz tēpus finitū. sed
tūc arr sic qcqd potuit eē ab eterno pōt esse
eternū anxps potuit eē ab eterno g anxps
potuit eē eternus g anxps ē eternus. tz ₒña q
i eternis nō differt eē et posse eē 3o physicoz.
maior pmi silli pbat sic qcqd ē ab eterno ē
eternū g qcqd pōt eē ab eterno pōt eē eter/
num. tz ₒña ab esse ad posse ¶ 2o seqtur q
ia ē va deus potuit ab eterno pduce mundū
Sed ₒ q pbat tē q pduxissz si ē possibile n
debet seq ipossibile et ser q eēt actu mltitudo
aiaz ifinita ex quo ifiniti fuerūt hoies. hoc
aūt ē ipossibile et ₒ phm 3o physicoz dari in
finitum actu g et cetera. 3o ser q ia ē va ab etno
deus erit q uz iam pus qōlibet tēpus finim deus
erit. sed ₒ ia pus qōlibz tēpus finitū deus erit
sic resoluit tē deus erit et tē erit pus qōlibz tēpus
finim g pus qōlibet tēpus finitū deus erit. Sed
quero qd demrat p li tē aut istis psns aūt
aliqd futuz. si pm pa resoluēs est fla. si 2m
2a resoluēs ē falsa quare et cetera.

¶ AD hec rndet. Ad pm dicūt quidam
negādo illā qcqd potuit eē ab eterno pōt eē
eternū q quelibet res corruptibil potuit eē
ab eterno cū potuerit pduci ab eterno non
tn res corruptibil pōt eē eterna q repugnt
nature sue cū sit corruptibilis nz si anxpus
fuisset ab eterno pductus sil cū mūdo durasset
tēpore ifinito. nz eēt dare pm istās tēpis i
quo fuit sed bn eternitatis. nz esset assigre
pm istās nō eē eius ¶ Cōsidera sup hāc rnsiōez
q n uz q eodemo quo ē ab eterno eodē mō
pōt eē eternū. Ideo alr dicat negando illā
ₒñam anxps pōt eē eternus g anxps ē eternus.
Ad auctoritatē phi dicat q sic intelr q si de
rebus ppetuis ē uez dicē ₒtigit sic eē aut pōt
sic eē et ponē alō posse i eē nihil differt. i. nm
debet seq iₒuenies ut pz ispicienti textū phi
ibidē q dicit Si eēt locus ifinitus possibilis re
pleri corpe g corpus eēt ifinitū. alr nō repleret
mō pz q auctoritas nō ē ad ppom q anxus
nō ē eternus ¶ Ad 2m dicūt qdā admisso q
mūdus fuerit ab eterno pductus qō nō ē incō
ueniēs mltitudinē ifinitā aiaz eē nz est ₒ
phm dari ifinitū actu sm qtitatē discretam
sed bn sm qtitatē ₒtinuā. sm eūt uiā ₒmen
tatoris quā credo fuisse uiā phi cū i etnis
nō pōat nisi unū ididuum sb spē stāte eter/
nitate mūdi unica aia itellectia erit i oibus
et sic nō ē mltitudo ifinita aiaz. ¶ Ad 3m
ₒcer pus qōlz tēpus finitū erit deus tenēdo li pus
ppositiōlr et tē expor ppō. nō aūt ad vbialr
q tē resoluere fut dictū ē et erit fla.

¶ Utm ifinitū pbet expōiblr.

CONTRA Nō ser aliqtū pōdus
tu potes portare et nō tm qn maius
g ifinitū pōdus potes portare ergo
pbao mala. ₒña tz. añs pbat q añs ē uez et
ₒñs flm. q añs sit uez pr pa pte pz. p 2a p
bat q si nō da oppōitū et ser q ē dare maxm
pōdus qō tu potes portare qō ē absurdum. q
ₒñs sit flm pbat q ₒdicm ē uez. s. n ifinm
pōdus potes portare. q tm pōdus q ū ē elemē
tum terre tu potes portare g nō infinitum
pōdus potes portare g flm ē q ifinitū pondus
potes portare. tz ₒña q ista ₒdicūt. Item si
ifinitū pōdus potes portare g aliqtū pōdus

potēs portarē ꝛ duplū ad illō ꝛ triplū ꝛ sic i ifinitū. ꝯn̄s ē fl'm ꝛ tȝ ꝯn̄a ꝑ exponentes. 2° sic seq̇tur ꝙ iᵃ sit ẏa ifinita sunt finita ut ptȝ ꝑ exponētes. sed ꝯ seᶠ Infinita sunt finita ğ finita sunt ifinita. tȝ ꝯn̄a ꝑ ꝯuersio nem simplicē ꝛ ꝯn̄s ē fl'm ğ ꝛ an̄s. Itez seᶠ Infinita sunt finita ergo aliqua ifinita sūt finita. tȝ ꝯn̄a ab idefinita ad pticularē. ꝯn̄s ē fl'm ğ an̄s. Infinita sūt finita ğ ifinita nō sunt finita. tȝ ꝯn̄a ab aᵘᵃ unius dispati ad negatiuā alteri⁹ ꝛ ꝯn̄s ē uerꝝ q₂ p̄tur idē de se ip̄o ğ ꝛ ꝯn̄s ē uerꝝ. 3° seᶠ ꝙ iᵃ ē ẏa per ifinitū tēp⁹ anxp̄s pōt eē futur⁹ ut pȝ ꝑ exponētes. sed ꝯ arᶠ sic ꝑ aliquatū tēp° pōt eē futur° ut pū ꝑ finitū ꝛ ꝑ aliq̄tū nō ut puta ꝑ finitū. ğ uel dabiṫ maxiᵐ tēp⁹ ꝑ quod pōt eē futur⁹ uel minimū ꝙ nō, tȝ ꝯn̄a q₂ sit di° 2ᵘ poᶜ actie sed nō pōt dari pᵐ q₂ illō ñ pōt eē finitū qō sit maxᵐ q₂ quocūq₃ dato ꝑ am pli⁹ tēp⁹ pōt eē. nᶜ ifinitū q₂ tc ꝑ illō pos/ set eē qō claudat ꝯdicᵉᵐ. nᶜ etiā pōt dari 2ᵐ q₂ finitū nō pōt eē minimū ꝑ qō nō q₂ tūc ꝑ qōlibȝ min⁹ posset eē sed cū aliqō maxiᵐ sit min⁹ i° dato ğ ꝑ aliqō tēp⁹ ifinitū possȝ esse quod est impossibile.

¶ Ad hec respōdeṫ Ad pᵐ negatur an̄s Ad ꝓbationē negaṫ ꝯn̄s eē fl'm. ad ꝓbaᶜᵐ cū ōr nō tm̄ q̄tū ē elemētū terre potes por/ tare ğ nō ifinitū pōd⁹ potes portare. Ma/ gister negat an̄s q₂ possum portare hoc de monstrādo a pedale terre ꝛ h° [illegible] pōt e[illegible] tm̄ pōd⁹ q̄tū ē toᵐ elemētū terre ğ ꝛc. lȝ·n. h° nō possit eē tāte magni⁹ q̄tū ē totuȝ ele/ mentū terre tm̄ non tolliṫ q̄n possit eē tanti pōderis ꝑ itentionē ğuitatis sīo sbiecto ma nēte equal'r magno. Ego aūt tuti⁹ [illegible]derē negādo ꝯn̄am illā. lic[illegible] nō tm̄ pōd⁹ q̄tum ē toᵐ elemētum terre p[illegible]im portare tamē ifinitū pōd⁹ possum portare. Et cum dicis nᵐ ifinitū pōd⁹ potes portare, ꝯce°. sed iᵃ nō ꝯdicit illi sed huic aliqō ifinitū pōd⁹ possuȝ portare. ꝛ cū dicis ğ duplū ꝛ triplū ꝛ sic in ifinitū. ō₂ illā ꝓpōēȝ eē uerā tenēdo primā expōem ꝛ nō 2ᵃᵐ. Ad 2ᵐ ꝯce° istam ifinit sunt finita ꝛ negaṫ ꝯn̄a q₂ nō sic ꝯuert[illegible] ut dicis q₂ nō ꝯsit[illegible]tini sigrēt sed sic ifinita finita sunt. Ad aliud nega[illegible]

q₂ iᵃ nō ē ꝑti[illegible] hui⁹ sed illi⁹ ētia ifinita sūt finita. Ad aliud negaṫ an̄s. lȝ.n. idē p̄di/ cetur de se ip̄o nō tm̄ eodem mō sumptum. Ad 3ᵐ ꝯceᶠ iᵃ ꝑ ifinitū tēp⁹ anxp̄s pōt esse futur⁹. Ad iꝓbationē tenēdo ꝙ unuȝ ifiᵐ nō sit min⁹ alio ut uult Hētisber. Dicaṫ ꝙ datur minimum qō nō ꝛ illō ē tēp⁹ ifinitū q₂ ꝑ illō nō pōt eē futur⁹ sed ꝑ qōlȝ minus nec aliqō ifinitum ē minus illo. Tenendo autē ꝙ unum ifinitum sit maius alio: nego illā disionē q₂ sbꝯria debēt ẏificari ꝑ tēpe finito qual'r nō ē in ꝓposito.

Et sic ē finis harum qōnuȝ quaꝝ numer⁹ ē.18. quare si bene nume/ rabis est cētenari⁹ Ad laudem dei ꝛ gl'ose Uirginis Marie. Amen.

¶ Sic finit Eximii ac prēclarissimi Doc toris Magistri Menghi blāchelli fa/ uētini cōmētuȝ cum questionib⁹ sup̄ logicā Pauli Ueneti Impressum Taruisii Anno Mill[illegible]mo. Quadrigētesimo Septuagesi [illegible]cto D[illegible] decima Aprilis.

A M E N

138

2478

